

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1910

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

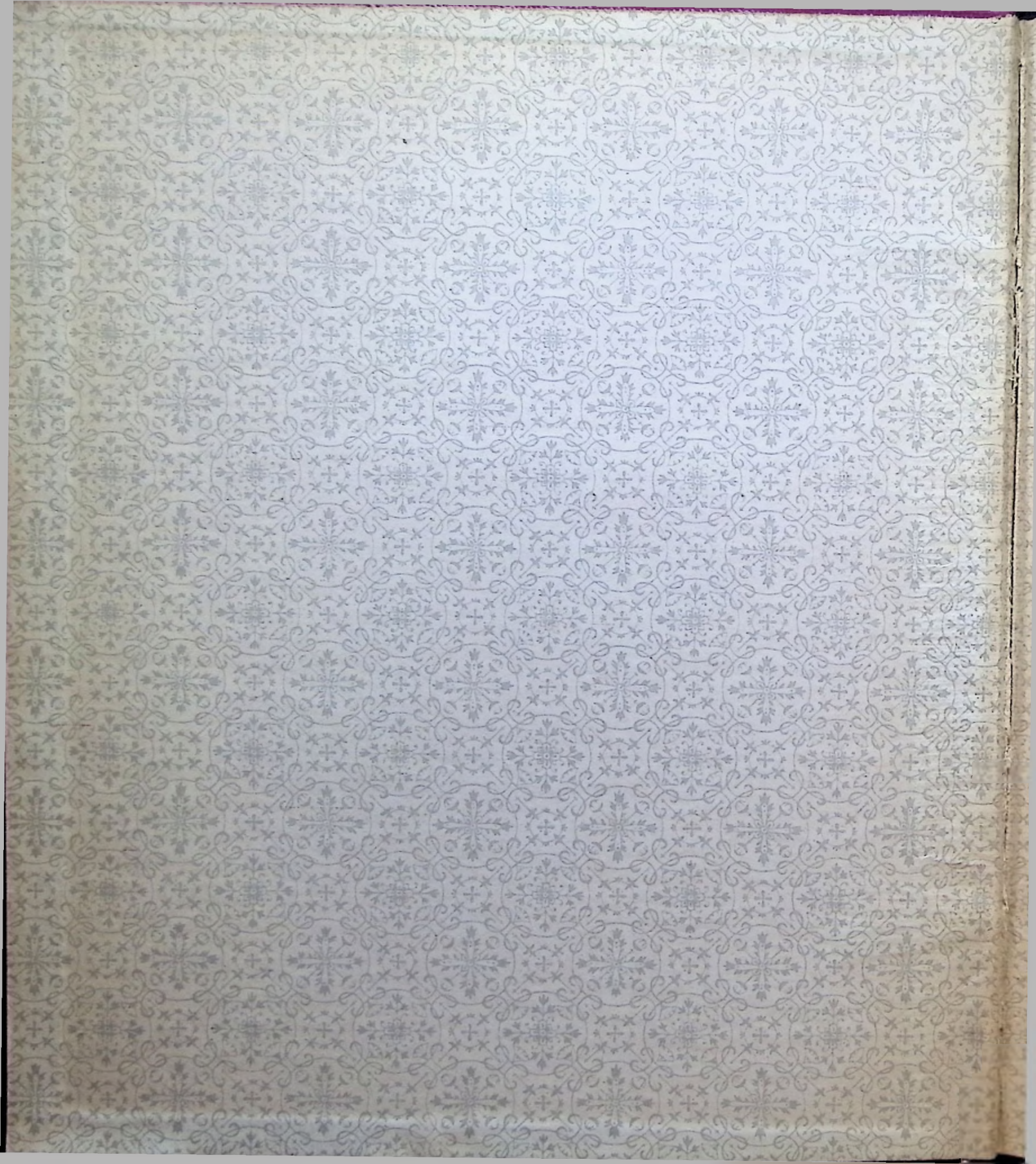
Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

Ad(10)

33107

Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar år 1910.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
Akkumulatorbatteri, elektricitetsverkets, anslag för utvidgning af	247	30/12	12	123
Afkortning af restutskylder	142	15/9	8	10
» » »	248	30/12	12	128
» » »	249	30/12	12	129
» » »	250	30/12	12	130
Aflöpps-, vatten- och gasledning till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen, anslag till	121	18/6	7	40
Aflöpsledningar i Viken och Berget, fråga om framdragande af	205	17/11	10	114
Afskrifning å inventarier (Hamnstyrelsens)	138	18/9	8	5
» » » (Vatten o. Gasverksstyrelsens)	139	»	8	6
» » lös egendom (Drätselkammarens)	141	»	8	9
» » » (Brandstyrelsens)	219	18/12	11	19
» » fordringar (Gasverkets)	45	28/2	3	20
Afsägelse af godmanskap för tillsyn å förmynderskap	14	28 1	—	—
» » ledamotskap i Drätselkammaren	55	17/3	—	—
» » » i Egnahemskommittén	67	21/4	—	—
» » » i Finanskommittén	132	15/9	—	—
» » » i Hamnstyrelsen	66	21/4	—	—
» » » i »	89	19/6	—	—
» » » i »	131	15/9	—	—
» » » i »	185	17/12	—	—
» » » i Läroverksbyggnadskommittén	186	»	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Afsägelse af ledamotskap i Stadsfullmäktige	55	17/3	—	—
» » » i » »	130	15/9	—	—
» » » i Saluhallsstyrelsen	184	17/11	—	—
» » » i Läsestugu- och Folkköksstyrelsen	105	16/6	—	—
Afsägelse af ledamotskap i taxeringsnämnden	15	28/1	—	—
» » suppleantskap i Hälsovårdsnämnden ...	55	17/3	—	—
» » » i Spårvägskommittén ..	55	»	—	—
» » » i Styrelsen för Vatten- o. Gasverken	88	19/5	—	—
Anmälan om Stadsfullmäktigeval	86	»	—	—
» » »	183	17/11	—	—
Arbetsförmedlingsanstalt, länets, återkallande af framställning om anslag till	212	15/12	—	—
Arbetslöshet, skrivelse angående	16	28/1	—	—
Arbetsstugor, anslag till	201	17/11	10	96
B.				
Bad, kostnadsfria, åt friska medlemmar af fattiga familjer, som lede af tuberkulos	224	15/12	11	33
Badhusstyrelsen, bestämmelse angående tiden för ledamot- och suppleantskap i	235	8 ^o 12	12	101
Badhusstyrelsen, lottnng ang. tiden för ledamotskap i ..	236	»	—	—
» » val af ledamot i	237	»	—	—
» » » suppleanter i	238	»	—	—
Barnmorskor, ang. begränsning i stadsbarnmorskornas tjänsteåligganden	93	19/3	6	6
Barnmorskor, ersättning för förrättningar hos medelösa	147	15/9	8	51
Beredningsutskottet, val af ledamöter och suppleanter i ..	9	3/1	—	—
» » » anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	13	28/1	—	—
Bergerska donationsfonden, utdelning af räntan å ..	10	8/1	1	1
» » »	251	30/12	12	131
Brandmanskapet, förändring i ålderstillägg för	223	18/12	11	30
Brandstyrelsen, anmälan om val af ordförande och vice ordf. i	13	28/1	—	—
Brandväsendet, berättelse om	17	»	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ nr	Dag för beslut	N:o	Sida
Brännvin, rätt till detaljhandel med	42	25/2	3	15
” ” ” ” ” ”	137	15/3	8	1
Byggnader, stadens, anslag till reparationsarbeten å .	217	15/12	11	7
Byggnadsnämnden, anmälan om val af ordf. och vice ordf. i	53	17/3	—	—
Byggnadsverksamhetens ordnande, särskilda föreskrifter för området utom stadsplanen	146	15/9	8	42
D.				
Detaljhandel med brännvin, ang. rätt till	42	25/2	3	15
” ” ” ” ” ”	137	15/9	8	1
Dispensastyrelsen, anmälan om val af ordf. o. kassa-förvaltare	37	25/2	—	—
Dispensastyrelsen, anslag till	233	30/12	12	98
Donation till staden af fröken Anna Wenström	69	21/4	—	—
” ” ” ” ” ”	96	19/5	6	16
Donationsjord inom stadsplanen, grunder för uppgörelse mellan staden och jordinnehafvare	77	21/4	5	90
Drätselkammaren, anmälan om val af ordf. och vice ordf. i	13	28/1	—	—
Drätselkammaren, afsägelse af ledamotskap i	55	17/3	—	—
” ” val af ledamot i	70	21/4	5	73
” ” ” ” suppleant i	71	”	5	73
E.				
Egna hem, upplåtande af tomter inom kvarteret Kilen till	25	28/1	2	2
Egna hem, upplåtande af tomter inom kvarteret Kilen till	193	17/11	10	70
Egnahemskommittén, afsägelse af ledamotskap i	67	21/4	—	—
” ” val af ledamot i	90	19/5	6	1
” ” ” ” suppleant i	90	”	6	1
Elementarläroverket för flickor, anslag till skolans verksamhet	30	28/1	2	36
Elementarläroverket för flickor, anslag till reparationer	114	15/6	7	19
” ” ” ” ang. omarbetning af läroverkets stadgar samt anställande af en studierektor	232	30/13	12	95

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Flickskolan, ang. omarbetning af stadgarne och anställande af en studierektor	232	20/12	12	95
Folkkök och läsestugor, anslag till	169	20/10	9	9
» » » afsägelse af ledamotskap i Styrelsen för	105	15/6	—	—
Folkkök och läsestugor, val af ledamot i Styrelsen	136	15/9	8	1
Folkpensioneringskongress, ombud vid och anslag till	158	15/9	8	92
Folkskolestyrelsen, bestämmande af antalet ledamöter och suppleanter i	194	17/11	10	81
Folkskolestyrelsen, val af ledamöter och suppleanter i	213	15/12	—	—
Fornminnesföreningen, anslag till	227	15/12	11	40
Föreläsningssanstalten, anslag till	171	20/10	9	16
Föreskrifter för torghandeln	41	25/2	3	5
Förmynderskap, afsägelse från godmanskap för tillsyn å	14	28/1	—	—
» val af god man för tillsyn å	24	»	—	—
G.				
Gas till kaserneetablissemmentet, kontrakt ang.	204	17/11	10	110
Gas-, vatten- och aflöpsledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen	121	15/6	7	40
Gasverket, anslag för en s. k. förbigångsledning vid verkets kondensatorbatteri	243	20/12	12	116
Gasverket, anslag för en elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross	244	20/12	12	117
Gasverket, anslag för ombyggnad af en halfgeneratorugn	246	20/12	12	121
Gator i Viken och Berget, ang. iståndsättande af ...	205	17/11	10	114
Gatuarbeten, användning af anslaget till, för år 1910	98	19/5	6	20
» » » » » » » »	123	15/6	7	43
» anslag till, för år 1911	218	15/12	11	13
Generalförslaget till utgifter och inkomster för år 1911	255	20/12	12	1
Gymnastikinstitut, Mediko-mekaniska, hyresafgift för lokal	156	15/2	8	89
H.				
Hallmästaren i Saluhallen, aflöning för	170	20/10	9	15
Hamnåläggningen, ang. upptagande af lån för ...	48	25/2	3	29
» » » » » » » »	94	19/5	6	9

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ nr	Dag för beslut	N:o	Sida
Hamnen, anslag till aflönande af speditör vid . . .	49	25/2	3	33
Hamnstyrelsen, afsägelse af ledamotskap i	66	21/4	—	—
» » » i	89	19/5	—	—
» » » i	131	15/9	—	—
» » » i	185	17/11	—	—
» val af ledamot i	106	15/6	7	1
» » » i	167	20/10	9	1
» » af suppleant i	167	—	9	1
» anmälan om val af ordf. o. vice ordf. i	13	28/1	—	—
» » » » i	133	15/9	—	—
Hamntaxa, antagande af ny	75	21/4	5	73
Hamnväsendet, berättelse angående	63	»	—	—
Handels- och Sjöfartsfonden, ang. lån ur	48	25/2	3	29
» » » » »	94	19/5	6	9
Handelsinstitut och praktiska skola, Karlstads, återtagande af motion om anslag till	64	21/4	—	—
Hemslöjd, Värmlands, yttrande ang. tillstånd till lotteri för	58	17/3	4	34
Hälsovårdsnämnden, afsägelse af suppleantskap i	55	17/3	—	—
» anmälan om val af funktionärer i	13	28/1	—	—
» val af suppleant i	72	21/4	5	73
I.				
Idrottsföreningen Kamraterna, anslag till	226	15/12	11	38
Ingenjörer hos Styrelsen för Vatten- och Gasverken, ökade aflöningsförmåner åt	245	20/12	12	119
Jordabalk, yttrande angående förslag till	28	28/1	2	30
K.				
Kamraterna, anslag till	226	15/12	11	38
Kanalgatan Västra, ang. borttagande af träd å och istandsättande af	110	15/6	7	11
Karlstads Handelsinstitut och praktiska skola, återkallande af motion om anslag till	64	21/4	—	—
Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag, ombud för staden vid bolagsstämma	122	15/6	7	42
Kasernetablissemetet, kontrakt angående leverans af elektrisk ström till	26	28/1	2	18

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Kasernetablissemnetet, kontrakt angående leverans af elektrisk ström till.....	148	15/9	8	56
Kasernetablissemnetet, kontrakt ang. leverans af vatten till	149	»	8	61
Kasernetablissemnetet, kontrakt ang. leverans af gas till	204	17/11	10	110
Kommitté för frågan om inrättande af en gemensam materialgård för stadens delegationer samt ett gemensamt förråd, ang. tillsättande af	27	28/1	2	24
Kommitté, val af ledamöter i materialgårdskommittén	39	26/2	3	1
» för ombildning af den tekniska ledningen af stadens arbeten, ang. ledamotskap i.	33	28/1	—	—
Kommitté för frågor rörande maldrycksutskänkningen, ang. tillsättande af	46	25/3	3	22
Kommitté för förslag ang. omarbetning af kommunalförordningen för stad samt för uppgörande af en finansplan för staden.....	97	19/5	6	17
Kommitté, val af ledamöter i finanskommittén	107	15/6	7	1
» afsägelse af ledamotskap i finanskommittén	132	15/9	—	—
» val af ledamot i finanskommittén	167	20/10	9	1
» för ombyggnad af epidemisjukhuset....	145	15/9	8	29
» val af ledamöter i epidemisjukhusbyggnadskommittén	167	20/10	9	2
Kommunalombud vid mantalskrifning, val af	179	»	—	—
Kommunaltekniska föreningen, anslag till	172	»	9	21
Kommunalutskylder, antagande af ackord för	199	17/11	10	92
» ang. efterskänkande af	173	20/10	9	25
» » » »	174	»	9	28
Kongress, för folkpensionering, anslag till och ombud vid.....	158	15/9	8	92
Kontrakt mellan staden och Dejeffors kraft- och fabriksaktiebolag om leverans af elektrisk ström, ändring i	111	15/6	7	14
Kronouppbörds-kassören, anslag till biträde för upprättande af mantals- och röstlängd	197	17/11	10	87
L.				
Landsvägar, stadens, anslag till underhållsarbeten A.	216	18/12	11	5
Landbruksutställning, vattenledning till	99	19/3	6	26

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Mellqvists slöjdstipendium, utdelning af	155	15/9	8	88
» » ang. utsträckning i tiden				
för rätten att lyfta beviljad stipendium.....	200	17/11	10	95
Mjölkdroppen, anslag till	202	»	10	100
N.				
Naturhistoriska och Fornminnesföreningen, anslag till	227	15/12	11	40
Nykterhetsanslaget, fördelning af	168	20/10	9	2
Nykterhetsundervisning, anslag till kurs i.....	29	28/1	2	32
Nöd, anslag till tillfälligt afhjälpande af	31	»	—	—
O.				
Ordförande, val af	4	3/1	—	—
vice Ordförande, val af	7	»	—	—
» » » »	166	20/10	—	—
Ordningsföreskrifter för Salubhallen, tillägg till	109	15/6	7	9
Ordningsstadganden rörande lifsmedelshandeln, ändringar i.....	91	19/5	6	1
P.				
Pension till förste stadsläkaren N. Lundberg	100	12/6	6	29
» » förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson ang.....	196	17/11	10	85
Pension till hamnfogden M. Svenssons änka	198	»	10	89
» » lärarinnan Hildur Tengberg	239	20/12	12	106
Pensionering, bidrag till lärarinnornas vid flickskolan pensionering	30	28/1	2	36
Pensionering af städernas tjänstemän, val af ombud vid sammanträde i frågan i Stockholm	76	21/4	5	87
Pensionering, allmän folkpensionering, ombud vid kongress för samt anslag till	158	15/9	8	92
Poliskåren, ny aflöningsstat för	57	17/8	4	19
» » » »	144	15/9	8	18
Polisärenden, redogörelse för anslaget till oförutsedda utgifter i.....	43	25/2	3	16
Post och Inrikes tidningar, prenumeration å	254	20/12	12	136

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
R.				
Reparationsarbeten å stadens byggnader, anslag till	217	15/12	11	7
Restutskylder, afkortning af	142	15/9	8	10
» » »	248	20/12	12	128
» » »	249	»	12	129
» » »	250	»	12	130
Revisionsberättelse rörande stadens delegationers räkenskaper och förvaltning år 1908	74	21/4	5	1
D:o d:o år 1909	191	17/11	10	1
Revisionsberättelse rörande allm. läroverkets byggnadsfond för år 1909	140	15/9	8	7
Revisionsberättelse öfver Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning år 1909	143	15/9	8	12
Romstadsvägen, ang. skydd mot inskränningar	95	19/8	6	11
Rådhuset, anslag till ändringsarbeten i förra telegraflokalen	115	16/6	7	21
Rådhuset, ang. anslag till ändringsarbeten i rådhusets vestibul	175	20/10	9	31
Räkenskaper, varmbadhusets, ang. omhändertagandet af	234	20/12	12	99
S.				
Saluhallen tillägg till ordningsföreskrifter för	109	18/6	7	9
» » » afönning åt hallmästaren vid	170	10/10	9	15
Salnhallsstyrelsen, afsägelse af ledamotskap i	184	17/11	—	—
Sammanträden, Stadsfullmäktiges, angå ende tiden för	40	25/2	3	2
Sekreterare, Stadsfullmäktiges, tillsättning af	8	2/1	—	—
» » » » » afsägelse o. ny antagen	68	21/4	—	—
Skolofskolonier, anslag till	203	17/11	10	106
Skridskobana, » »	226	15/12	11	38
Speditör vid hamnen, ang. anslag till afönande af	49	22/2	3	33
Sprihologet, revisionsberättelse rörande	143	15/9	8	12
Spårvägskommittén, afsägelse af suppleantskap i	55	17/9	—	—
» » » » » val af suppleant i	73	21/4	5	73
» » » » » ledamot i	213	15/12	—	—
» » » » » suppleant i	213	»	—	—
Stadsfullmäktige, afsägelse af ledamotskap i	55	17/8	—	—
» » » » » i	130	15/9	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsfullmäktige, anmälan om val af ledamot i	86	10/5	—	—
» » » » » i	183	17/11	—	—
» indelning af staden i valkretsar för val af	92	19/5	6	3
Stadsfullmäktige, yttrande ang. bestämd tidsperiod för valkretsindelning för val af	222	15/13	11	24
Stadsbarnmorskor, ang. begränsning af tjänsteåligganden	93	19/5	6	6
Stadsplan för flickskolan, ang. omarbetning af	232	30/12	12	95
Stadsläkare, förste, pension till	100	19/5	6	29
» » val af	157	15/9	8	91
» andre, » »	253	30/12	12	133
Stadsbyggmästaren, anslag till biträde för utstakningar och afvägningar	195	17/11	10	84
Stadsplan, ändring i planen beträffande viss del af Södra Kyrkogatan	116	15/6	7	24
Stadsplan, Kungl. bref ang. fastställelse af ändring rörande Södra Kyrkogatan	210	15/12	—	—
Stadsplan för visst område af Herrhagen vid Lambergstjärn, ang. ny	125	15/6	7	55
Stadsplan beträffande kvarteret Sothönan, fråga om ändring i	150	15/9	8	65
Stadsplan, föreskrift, att ansökan om fastställelse skall åtföljas af kostnadsberäkning för planens genomförande	134	15/9	—	—
Staket omkring trädgården å Växnäs, ang. anslag till	113	15/6	7	18
Stipendium, Mellqvists studie-, utdelning af	82	21/4	5	123
» » slöjd-, » »	155	15/9	8	88
Studierektor för flickskolan, fråga om tillsättande af	232	30/12	12	95
Sundhetstillsyningsmännen, ökade ålderstillägg för . .	240	»	12	109
T.				
Taxa å hamnavgifter, antagande af ny	75	21/4	5	73
Taxeringsnämnden, afsägelse af ledamotskap i	15	28/1	—	—
» bestämmande af antal ledamöter och suppleanter i	22	28/1	2	1
Taxeringsnämnden, val af ledamöter och suppleanter i	23	»	2	1
Tekniska Afton- och Söndagskolan, extra anslag till	119	15/6	7	35
» » » » anslag till	159	15/9	8	96

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Tekniskt läroverk här i staden, val af ledamot i kommittén för frågan om	213	15/12	—	—
Tekniska ledningen af stadens arbeten, beslut i anledning af kommitterades betänkande om	177	20/10	9	35
Tomter och tomtdelar i Viken, Berget och Sjötullsägorna, ang. bemyndigande för Drätselkammaren att försälja	220	15/12	11	21
Torghandeln, föreskrifter för	41	25/3	3	5
Trädgårdsstyrelsen, anmälan om val af funktionärer i Träexport, Aktiebolaget, ang. utlämnande af förbindelse till	80	21/4	5	119
Tuberkuloshyrån, anslag till	233	30/12	12	98
Tuberkulohemmet & Herrhagen, ang. dess upplåtande till epidemisjukhus	225	15/12	11	36
U.				
Underhållsarbeten & stadens landvägar anslag till ..	216	15/12	11	5
Utställning, landbruks-, framdragande af vattenledning till	99	19/5	6	26
V.				
Val, allmänna	213	15/12	—	—
» af god man för tillsyn & förmynderskap	24	23/1	—	—
» » kommunalombud vid mantalsbeskrifning	179	20/10	—	—
» » ledamot i Badhusstyrelsen	237	30/12	—	—
» » » i Drätselkammaren	70	21/4	5	73
» » » i Hamnstyrelsen	106	15/6	7	1
» » » i	167	20/10	9	1
» » ledamöter och suppleanter i Beredningsutskottet ..	9	3/1	—	—
» » » i taxeringsnämnden	23	28/1	2	1
» » » i läroverksbyggnadskommittén	9	3/1	1	2
» » » i materialgårdskommittén	39	25/2	3	1
» » » i finanskommittén	107	15/6	7	1
» » ledamot i	167	20/10	9	1
» » » i egnahemskommittén	90	19/3	6	1
» » » i Styrelsen för läsestugor o. folkök	136	15/9	8	1
» » ledamöter i kommittén för ombyggnad af epidemisjukhuset	167	20/10	9	2

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Val af ordförande	4	3/1	—	—
» » vice ordförande	7	»	—	—
» » »	166	20/10	—	—
» » förste stadsläkare	157	15/9	8	91
» » andre	253	20/12	12	133
» » suppleant i Hälsovårdsnämnden	72	21/4	5	73
» » » i Drätselkammaren	71	»	5	73
» » » i Vatten- och Gasverksstyrelsen ..	106	15/6	7	1
» » » i Spårvägskommittén	73	21/4	5	73
» » » i Egnahemskommittén	90	19/5	6	1
» » » i Hamnstyrelsen	167	20/10	9	1
» » suppleanter i Badhusstyrelsen	238	30/12	—	—
Valkretsar för val af stadsfullmäktige, indelning af staden i	92	19/5	6	3
Valkretsindelning för val af stadsfullmäktige, yttrande ang. bestämd tidsperiod för	222	15/12	11	24
Valnämnden, bestämmelser i fråga om förfarandet vid upprättandet af nämndens förslag	178	20/10	9	55
Varmbadhusets räkenskaper, ang. omhänderhafvandet af	234	20/12	12	99
Varmbadhuset, ang. aflöning till biljettförsäljaren ..	235	»	12	101
» » » » andre badmästaren ..	235	»	12	101
» » » fastställande af badpriser	235	»	12	101
» » » skall hållas stängdt under sön- och helgdagar	235	»	12	101
Vatten till kasernetablissemnet, kontrakt ang.	149	15/9	8	61
» för fattigvårdens behof, nedsättning i afgiften för ..	112	15/6	7	16
Vatten- och Gasverksstyrelsen, anmälan om val af ordf. och vice ordf. i	37	25/2	—	—
Vatten- och Gasverksstyrelsens ingenjörer, ang. ökade löneförmåner åt	245	20/12	12	119
Vatten-, aflops- och gasledningar till tomten N:o 30 i kv. Ormen	121	15/6	7	40
Vattenkastare i Viken och Berget, fråga om anordnande af	205	17/11	10	114
Vattenklosetter, användande af vattenledningsvatten till ..	56	17/5	4	1
Vattenledning till landbruksutställningen	99	19/5	6	26
Vattenverket, anslag för förebyggande af skada genom värfloden	59	17/3	4 1/2	5

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Vattenverket, utvidgning af	206	17/11	10	118
Wenström, Anna, fröken, ang. donation till staden .	69	21/4	—	—
» » » » » » » » » » » » »	96	10/5	6	16
Vin, ang. utskänkning af	78	21/4	5	115
» » » »	118	15/6	7	33
» » » »	153	15/9	8	78
» » » »	192	17/11	10	51
» » utsträckning i utskänkningstiden för.....	221	15/12	11	22
Våxnäs, ang. anslag till staket omkring trädgården .	113	15/6	7	18
Värmlands Hemslöjd, yttrande ang. tillstånd till lotteri för	58	17/9	4	34
Västra bron, ang. ansökan om åläggande för vederbörande att bygga en ny bro.....	108	15/6	7	2
Västra Kanalgatan, ang. borttagande af träd å och iståndsättande af	110	15/6	7	11
Å.				
Ålderstillägg, lärarinnornas vid flickskolan, bidrag till	30	28/1	2	36
» för brandmanskapet, ökning af	223	15/12	11	30
» » sundhetstillsyningsmännen, ökning af	240	30/12	12	109
Ö.				
Öl, ang. utskänkning af	78	21/4	5	115
» » » »	117	15/6	7	31
» » » »	118	»	7	33
» » » »	153	15/6	8	78
» » » »	192	17/11	10	51
» » utsträckning i utskänkningstiden för	221	15/12	11	22
Östra bron, öfvertagande af byggandet och underhållet af.....	124	15/6	7	48
Östra bron, protokoll ang. val af revisorer för brokasans granskning	165	20/10	—	—

KARLSTAD
KARLST.-T:NB A.-B.:s TRYCKERI 1911

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 3 Januari.

N:o 1.

Föredragningslista:

1:o) Val af ordförande för år 1910; 2:o) Val af vice ordförande för år 1910; 3:o) Tillsättning af sekreterare för år 1910; 4:o) Val af tre ledamöter i Beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1912 (efter Herrar af Geijersstam, Huzell och Helleberg); 5:o) Val af två suppleanter i Beredningsutskottet för tiden till den	1 januari 1912 (efter Herrar Kullgren och Ahlmark); 6:o) Val af två ledamöter i kommittén för uppförande af en tillbyggnad vid allmänna läroverket härstädes; 7:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning af nu för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska fonden.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 3 Januari 1910.

§ 1.

Det skulle här till en början antecknas, att enligt behörigen förrättade val hade att under år 1910 såsom stadsfullmäktige tjänstgöra: Herrar Bokhandlaren A. Nerman, Regementsläkaren N. Lundberg, Rektorn A. Dahlman, Handlanden C. F. Berg, Kamreraren R. Nyström, vice Häradshöfdingen Sven af Geijersstam, Disponenten I Wallberg, Handlanden Aug. Huzell, Disponenten O. Kullgren, Stationsinspektoren W. af Segerström, Ingeniören A. Svanbom, Kaptenen H. Ziegler, Handlanden K. J. Swensén, Redaktören M. Hellberg, Häradshöfdingen K. Arrhenius, Grosshandlaren A. G. Moberg, f. d. Boktryckeriägaren Albin Forssell, Öfversten C. O. Nordensvan, Majoren C. O. Ahlmark, Lasarettsläkaren P. Carlholm, Folkskoleläraren E. V. Gelin, Handlanden O. E. Rune, Landsfiskalen J. Noréus, Handlanden Th. Byttner, Bundtmakaren J. E. Johansson, Handlanden W. Welin, Majoren Th. Helleberg, Kronofogden J. Stenström, Kaptenen R. Huss, Lektorn C. Fristedt, Länsbokhållaren Ivan Rr. Regner, Ingeniören G. Nygron, Fabrikören H. Brattström, Stufveriförmannen J. A. Håkansson, Medicine licentiaten H. Severin och Garfvaregesällen Sven Florell.

§ 2.

Sammanträdet öppnades af Stadsfullmäktiges äldsta ledamot Herr Nerman, hvilken jämväl tillsvidare ledde dagens förhandlingar.

§ 3.

Vid förrättadt upprop befunnos Herrar af Geijersstam, Moberg, Rune och Fristedt på grund af sjukdom, af Segerström, Helleberg och Brattström på grund af bortovaro från staden, Herr Severin på grund af trängande göromål samt Herr Wallberg utan anmaldt förfall från sammanträdet frånvarande, och godkändes de

anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige; hvaremot Herr Wallberg fälades att för förfallolös utevarö från sammanträdet böta 2 kronor till stadskassan.

§ 4.

Härefter företogs med slutna sedlar val af ordförande för Stadsfullmäktige för innevarande år; Och utsågs härtill Herr Rektorn A. Dahlman.

§ 5.

Öfvertog Herr Dahlman ledningen af dagens förhandlingar.

§ 6.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 4 innevarande januari klockan 2,30 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Welin och Stenström.

§ 7.

Vid härpå med slutna sedlar förrättadt val af vice ordförande för Stadsfullmäktige för innevarande år utsågs härtill Herr Öfversten C. O. Nordensvan.

§ 8.

Uppdrogo Herrar Stadsfullmäktige åt Herrar Ordföranden, vice Ordföranden och Ordföranden i Beredningsutskottet att utse och antaga sekreterare hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskottet för innevarande år. Ett af Herr Swensén under öfverläggningen väckt förslag att sekreterarebefattningen för året året endast skulle tillsättas tillsvidare i afbidan på att med befattningens upprätthållande hunne ordnas efter andra grunder än de nuvarande blef af Herrar Fullmäktige afslaget.

§ 9.

Vid härpå med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos:

1:o) till ledamöter i Beredningsutskottet för tiden intill den 1 januari 1912 Herrar Helleberg, af Geijersstam och Huzell;

2:o) till suppleanter i Beredningsutskottet för tiden intill den 1 januari 1912 att tjänstgöra i nu nämnd ordning Herrar Kullgren och Ahlmark;

3:o) till ledamöter i kommittén för uppförande af en tillbyggnad vid allmänna läroverket härstädes Herrar Gårdsägaren K. J. Swensén och andre stads-läkaren H. Söderbaum.

§ 10.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen inkommit med följande förslag till fördelning af nu för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska donationsfonden:

Se Serien A. N:r 1; Sid. 1.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande yttrande:

Se Serien A. N:r 1; Sid. 2.

Och biföllo Herrar Fullmäktige hvad Utskottet i ärendet föreslagit.

Som ofvan:

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Justeradt den 4 Januari 1910.

AXEL DAHLMAN.

WILH. WELIN.

J. STENSTRÖM.

Offentligen uppläst den 4 Januari 1910.

Betygar på tjänstens vägnar:

V. E. von der LANCKEN.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 28 Januari.

N:o 2.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af ledamöter och suppleanter för innevarande år i stadens taxeringsnämnder; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Egnabemskommitténs framställningar om uppförande å tomterna N:ris 100 A till och med 105 A i kvarteret Kilen å Herrhagen af byggnader, afsedda till egna hem, jämte hvad därmed stode i samband; 4 o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i fråga om leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands regementes blifvande kasernetablissemant vid Karlstad; 5:o) D:o D:o öfver samma styrelses framställning om tillsättande af en kommitté för utredande af	frågan om anordnande af en för stadens delegationer gemensam materialgård; 6:o) D:o D:o med anledning af Kungl. Justitiedepartementets skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver kapitel 6 i Lagberedningens förslag till Jordabalk. 7:o) D:o D:o öfver Bestyrelsens för anordnande under år 1910 af en populär-vetenskaplig kurs i nykterhetsundervisning i Karlstad till Herrar Fullmäktige ingifna, af Herr Dahlman såsom motion upptagna framställning om anslag till sagda kurs; 8:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om förhöjdt anslag till skolan jämte hvad därmed stode i samband.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 28 Januari 1910.

§ 11.

Vid upprop befunnos Herr Arrhenius på grund af bortovaro från staden och Herr Johansson på grund af sjukdom från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 12.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 1 nästkommande februari klockan 2,45 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Helleberg och Huss.

§ 13.

Föredrogos och lades till handlingarne följande till Herrar Fullmäktige inkomna protokollsutdrag rörande val af funktionärer inom vissa af stadens styrelser och delegationer:

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Januari 1910.

§ 4.

Vid härpå förelagna val af ordförande och vice ordförande inom utskottet för innevarande år utsågs till ordförande Herr vice Häradshöfdingen Sven af Geijersstam samt till vice ordförande Herr Kaptenen H. Ziegler.

Som ofvan

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 4 januari 1910.

§ 3.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos till ordförande för Drätselkammaren för innevarande år Herr Ingeniören A. Svanbom samt till vice ordförande för samma tid Herr Landsfiskalen J. Noréus.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 7 Januari 1910.

§ 2.

För innevarande år valdes till Hälsovårdsnämndens ordförande Förste Stadsläkaren Herr Doktor N. Lundberg och till vice ordförande Herr Borgmästaren K. J. Lindholm.

§ 3.

Utsågs Herr Majoren G. F. Oldevig till Hälsovårdsnämndens skattmästare för innevarande år, hvarjämte undertecknad, Ågren, antogs till Nämndens sekreterare för samma tid.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 4 Januari 1910.

§ 1.

S. D. Styrelsen valde till ordförande för innevarande år borgmästaren m. m. K. J. Lindholm samt till vice ordförande för samma tid Öfverstlöjtnanten m. m. C. H. Nisbeth.

Som ofvan.

In fidem:
ALBERT NELSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 11 Januari 1910.*

§ 2.

Vid härefter med slutna sedlar förrättade val utsågos:
Till ordförande: Majoren och Riddaren Th. Helleberg;
Till vice ordförande: Handlanden Emil Rune.

In fidem:
IWAR OLSSON.

§ 14.

Till Herrar Fullmäktige hade inkommit följande afsägelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad!

På förekommen anledning får jag härmed vördsamt anhålla om entledigande från och med innevarande år från det mig lämnade uppdrag såsom god man för tillsyn å förmynderskap i Karlstad.

Karlstad den 7 januari 1910.

V. E. von der LANCKEN.

Herrar Fullmäktige beslöto godkänna den gjorda afsägelsen samt bestämde, att val af god man efter den afgångne skulle, sedan Beredningsutskottet i ärendet afgifvit förslag, äga rum senare vid dagens sammanträde.

§ 15.

Från Herr Byttner hade inkommit följande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad, som bland andra blifvit föreslagen till ledamot af årets taxeringsnämnd för stadens andra distrikt, får härmed vördsamt anhålla, att icke ifrågakomma vid val till nämnda uppdrag; och får jag som skäl härtill anföra, dels egna affärsöromål, som icke tillåta min frånvaro under flere timmar dagligen, och dels att jag under en följd af år förut fullgjort samma uppdrag.

Karlstad den 27 Jan. 1910.

THURE BYTTNER.

Efter antecknande, att Beredningsutskottet vid afgifvande af förslag till ledamöter för innevarande år i taxeringsnämnden för stadens andra distrikt å förslaget upptagit bland andra herr Byttnar, beslöto Herrar Fullmäktige, att Utskottet skulle underrättas om den gjorda anmälan i och för föresläende af annan person i Herr Byttnars ställe.

§ 16.

Beslöts öfverlämna till Drätselkammaren en från Magistraten till Herrar Fullmäktige inkommen skrivelse med erinran om angelägenheten att i största möjliga utsträckning bereddtes tillfälle till arbete åt dem, som utan eget förvällande vore arbetslösa.

§ 17.

Beslöto Herrar Fullmäktige, att i dagens protokoll skulle intagas följande genom Magistraten till Herrar Fullmäktige ingifna berättelse angående brandväsendet här i staden nästlidet år jämte därvid fogade tabellariska sammandrag:

Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Öfver brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt afgifva följande berättelse.

Allmän öfersikt.

Brandkåren har under året varit allarmerad 24 gånger, hvaraf för eldsvådor eller tillbud till dylika 12 gånger, för soteld 11 gånger samt för falskt allarm af okynne 1 gång.

I brandskadeersättningar hafva under året utbetalats 87,336 kronor 42 öre. Bifogade tabell visar tiden då signal ingått, brandstället och anledningen till uttryckningen äfvensom branskadeersättningarnas belopp m. m.

Af eldsvådorna hafva 5 varit af den beskaffenhet, att slangledningarna från ångspruta eller brandpost behöft användas. I öfriga fall har elden släckts med pyttspruta.

Ångspruta har under året kommit till användning 3 gånger.

Sammanlagda längden af under året vid eldsvådor använda slangledningar har utgjort 2,885 meter.

Den väglängd som på grund af uttryckning i och för eldsvådor tillryggagagts har utgjort 10,3 km.

Den af brandkåren vid eldställen använda tiden har under året uppgått till 38 timmar.

Allarmeringarna hafva skett 5 gånger genom brandskåp och 19 gånger genom telefonmeddelande.

Brandsyner hafva ägt rum under tiden 7—15 juni och efterbesiktning tre dagar under hösten.

Torsdagen den 23 december kl. 8 f. m. inträffade den beklagliga olyckshändelsen, att vid eldsvåda inom egendomen N:o 8 Sandbäcksgatan en äldre kvinna innebrändes före brandkårens ankomst.

I. Fasta Brandkåren.

Personalen består af:

- 1 brandchef,
- 1 vice brandchef,
- 1 brandmästare,
- 1 maskinist,
- 1 korpral,
- 1 vice korpral,
- 1 hästkötare tillika kusk,
- 10 brandsoldater samt
- 6 man nattvaktmanskap.

Den disponibla utryckningsstyrkan inom brandstationen är under dagtid minst 9 man och nattetid 18 man, befäl inräknadt.

Nattvaktmanskapet allarmeras såväl dag som natt vid alla utryckningar medelst första brandsignalen.

Löneförmåner äro:

Brandchefen: familjebostad i brandstationen, lyse och bränsle, kontant lön 1,800 kronor, jämte tre ålderstillägg om 300, 200 och 200 kronor efter 5, 10 och 15 år.

vice Brandchefen, som bor utom stationen, arvode 500 kronor;

Brandmästaren: familjebostad i brandstationen, lyse och bränsle, kontant lön 1,500 kr., beklädnadsbidrag 150 kr., eller tillsammans 1,650 kronor, tre ålders-tillägg å 150 kronor hvar efter 5, 10 och 15 år.

Maskinisten: 1 rum och kök i brandstationen med uppvärmning, fri uniform, arvode 200 kr. Arbetar vid den närliggande mek. verkstaden.

Korpralen 1 rum och kök i brandstationen med uppvärmning, fri uniform, kontant lön 1,020 kronor.

vice korpralen samma förmåner, kontant lön 960 kronor.

1 kusk och 10 brandsoldater: bostad i brandstationen, för gifta (8 man) 1 rum och kök med uppvärmning för hvarje, fri uniform samt kontant lön 900 kronor hvardera.

För korpral, vice korpral, kusk och brandsoldater 60 kronors lönetillägg efter två års tjänstgöring.

6 man nattvaktmanskap, 2 i tjänst hvarje natl à 1 krona.

Hvarje karl har, utom tillfällig permission, på kortare tid än 1 timme, åtnjutit ledighet hvar tionde dygn och hvar tredje söndag samt har haft dessutom en veckas semester årligen.

Hvar och en af manskapet är å stadens bekostnad olycksfallförsäkrad för 1,000 kronor.

Personalförändringar:

Med befålet har ingen förändring inträffat.

Under året har endast en man efter uttjänt kontraktstid afgått på grund af erhållen förmånligare anställning.

Denna ovanligt ringa afgång beror sannolikt väsentligast däraf, att de flesta, (11 man af 14) af manskapet äro gifta samt att familjebostäder åt dessa äro beredda inom själfva brandstationen.

Hälsotillståndet.

Antalet sjukdomsfall har varit 6 med tillsammans 71 sjukdagar, däraf på lasarett 21 dagar.

Något svårare olycksfall bland manskapet har ej under året inträffat.

Öfningar.

Dagligen har, för så vidt omständigheterna det medgifvit, pågått öfningar uti exercis med lifräddnings- och eldsläckningsredskap, anspänning, uttryckning m. m.

Den dagliga sysselsättningen för öfrigt har varit, att en man, enligt tur, tjänstgjort ett dygn i sträck som telegrafvakt, en man haft fridygn och tre man förrättat körslor för stadens räkning. Till stalltjänst samt såsom biträde vid värmeledningen hafva varit kommenderade två man. En man har varit upptagen af rengöring m. m. i redskapshallen och återstående två man hafva förrättat städning af korridorer, telegrafrum, tvättstuga och badrum samt dessutom ombesörjt renhållningen af brandstationens gård och gata, Den som haft fridygn, telegrafposten samt de, som enligt tur, varit kommenderade till körarbete, hafva för dagen varit befriade från öfningar.

Vakthållningen vid offentliga föreställningar å stadens teater har utförts med två man 122 gånger. Ersättningen för sådana vakter tillfaller manskapet och har utgått med kr. 1,50 per man, som den, hvilken gifvit föreställningen, betalat.

Hästar.

Antalet hästar på brandkårens stall har under året varit sju, af hvilka tre ständigt stått färdiga till utryckning. Öfriga hafva hvarje söckendag utfört körs-lor för stadens räkning, därunder tre af brandmanskapet turvis tjänstgjort som körkarlar.

Hästarnes ålder är 4—12 år och medeltjänstetid 5 $\frac{1}{2}$ år.

Hälsotillståndnt bland hästarna har varit mycket godt i det att endast 11 sjukdagar förekommit.

Utfodringen har utgjort 2 kg. krossad hafre, 2 kg. molasin, 7 kg. hö och 2 kg. halm till hackelse. Till strö har användts sågspån.

Underhållskostnaden, inberäknadt skoning och sjukvård, har uppgått till 1 krona per häst och dag.

Materiel.

Under året har inköpts en ny redskapsvagn af modern typ (Kapten Helligrens modell). Å vagnen medföres 345 meter 63 mm. gummerad slang, 1 utdragstege, hifbar till 12 meter, 3 st. hakstegar, 2 st. dubbla brandposthufvuden, 4 strålrör, 2 brandpostnycklar, 4 räddningslinor med bälten, 1 språngsegel, 1 förbandslåda, yxor, isbillar, skyfflar m. m.

Vagnen, som är tillverkad och levererad af smedsmästaren E. E. Fromell i Sundsvall, har betingat ett pris af 1,500 kronor, stegar och slangrullar inräknade.

Den gamla redskapsvagnen har i sammanhang härmed ändrats till kombinerad kol- och slangvagn och tillhör numera andra utryckningen.

I afseende å öfrig brand- och lifräddningsredskap hafva inga större förändringar inträffat; den har endast underhållits och kompletterats.

Slangförrådet

utgjordes den $\frac{31}{12}$ 1909 af:

870 meter dubbel hampslang 85 mm. med skruvkopplingar (afsedda för stora ångsprulan). 540 meter gummerad och 1,845 meter 63 mm. enkel linne-slang med ögonblickskopplingar, eller tillsammans 3,255 meter tryckslang.

Samtliga dessa slangar äro af god och mestadels mycket god beskaffenhet.

Brandposternas

antal, som under året ökats med en, utgör 157 st.

Tillsyn öfver brandposterna har utöfvats af vattenverkets rörnätsförman.

Antalet brandfordon

som fullt utrustade å brandstationen stått färdiga till utryckning har varit:

Till första utryckningen.

- 1 redskapsvagn,
- 1 mek. stege, alternativt en mindre ångspruta (Ludvigsberg N:o 7).

Till andra utryckningen.

- 1 större ångspruta (Ljusne N:o 3).
- 1 kol- och slangvagn,
- 1 handspruta,

Brandtelegrafan.

På brandtelegrafens yttre ledningar, som till större delen äro nedlagda i Telegrafverkets underjordiska kablar, hafva inga nämnvärda felaktigheter förekommit. Ingen gång under året har kåren allarmerats till följd af kontakt i ledningarna.

Brandtelegrafan omfattar 4 distrikt och dess yttre ledningar hafva en sammanlagd längd af 17,9 km.

Behöfliga flyttningar af ledningar samt alla underhållsarbeten hafva utförts af Telegrafverkets montörer, mot ersättning efter af verket fastställd timpenning.

II. Reservkåren.

Brandkårens reserv, som allarmeras direkt från brandstationen, har under året bestått af två förmän och 35 man, alla anställda vid den endast 250 meter från brandstationen belägna Karlstads Mek. Verkstad. Af dessa hafva 1 förman och 20 man varit afsedda för klargöring af den stora ångsprutan och öfriga 1 förman och 15 man tilldelade tvänne vattenledningsslangkärror med full utrustning.

Till 18 medlemmar af reservkåren, hvilka tjänstgjort alltifrån fasta brandkårens uppsättning år 1891, öfvelämnades den 9 december Försäkringsbolaget Skandias medalj i silfver såsom ett uttryck af erkänsla från bolagets sida för visad mångårig plikttrohet och offervillighet.

Den högtidliga akten försiggick på rådhuset, där brandstyrelsens ordförande borgmästaren m. m. K. Lindholm, förrättade medaljutdelningen i närvaro af Skandias verkställande direktör v. häradshöfdingen m. m. K. Herlitz, brandstyrelsens medlemmar, brandkårens befäl m. fl.

Allöningen har varit 1 krona i timmen såväl under öfningar som eldsvådor. En reservmaskinist, som i årlig ersättning åtnjuter 100 kronor, är anställd. Reservkåren har 2 gånger under året varit allarmerad till eldsvådor.

III. Allmänna brandkåren,

som fortfarande är indelad på fyra hufvudafdelningar, hade upprop och mönstring den 27 juli. Den har under det gångna året, liksom alltifrån den tid den fasta brandkåren trädde i verksamhet, d. v. s. öfver 18 år, ej behöft anlitas vid någon eldsvåda.

Diverse.

I Karlstads sparbank voro den 31 december för manskapets räkning insatta 915 kronor 72 öre.

Stadens tidningar hafva jämväl under det gångna året godhetsfullt skänkts till brandmanskapet.

Utgiftsstaten för 1909.

Afföning och beklädnadsersättning	19,938: —
Underhåll af hästar ..	2,700: —
» » brandredskap	1,300: —
» » inventarier	200: —
» » brandtelegrafer	600: —
Bränsle och ljus	3,200: —
Försäkringspremier	383: 68
Årsafgift till rikstelefon	150: —
Vattenafgifter	160: —
Medikamenter och sjukvård	283: 32
Skrifmaterialier och tryck jämte diverse oförutsedda utgifter.....	785: —
	<hr/>
	20,700: —
Efter afdrag för beräknad körförtjänst under året (4,500 kr.) och behållningen till 1910 (900 kr.)	5,400: —
utgjorde Karlstads utgiftssumma för brandväsendet under 1909 Kr.	24,300: —

Karlstad i januari 1910.

J. P. WENDT.

**Tabellariskt sammandrag öfver eldsvådor
m. m. under år 1909,**

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits	Anledningarna elden eller uttryckning
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller annan plats	Lägenhet		
Jan.	28	Kl. 5,40 e. m.	Ö. Kvarnberget 24	boningshus	Sk. 3 i I distr.	Explosion lampa
Febr.	13	» 5,15 f. m.	Djäknefältet	sågverk	genom telefon	gnistor från sten.
»	13	» 2,30 e. m.	Ö. Herrhagen 24	boningshus	»	Soteld
»	24	» 9,20 e. m.	Drottninggatan 11	bageri	»	»
Mars	6	» 6,45 e. m.	Tingvallagatan 5	boningshus	»	Gnistor från kakelugn
April	7	» 8,15 e. m.	Viken 6	»	»	Soteld
Juni	19	» 10,25 f. m.	Åttkantén	Afstjälpn.-plats	»	Gnistor från lokomotiv
Juli	30	» 2,15 e. m.	Klara 4	boningshus	»	Soteld
Aug.	24	» 9,23 f. m.	Drottninggatan 16	hotell	»	Gnistor från stadsör
»	26	» 1,30 f. m.	Ö. Haga 1	boningshus	»	Soteld
Sept.	5	» 7,55 e. m.	V a Herrhagen 6	»	sk. 3 i IV distr.	»
»	12	» 8,33 e. m.	Herrgårdsgatan 1	»	genom telefon	»
»	26	» 12,15 e. m.	Tingvallagatan 9	»	»	Brennande sticka.

Brandskadeersättning				A n m ä r k n i n g a r
För fast egendom		För lös egendom		
—	—	—	—	En fotogenlampa hade exploderat i ett boningsrum och därvid antändt i närheten liggande papper m. m. Elden släcktes inom få minuter af gårdens eget folk, hvarför brandkåren ej behöfde ingripa. Ingen försäkring.
385	50	—	—	En spåntrumma af trä, som ledde från sågverkets maskinrum, hade fattat eld, antagligen genom gnistor från ångskorstenen. Som vädret var lugnt hann ej elden sprida sig till närliggande hus och upplag, utan släcktes inom kort utan att ha anställt någon större skada.
180	—	627	25	Genom gnistor från kakelugnsbrasan hade kläderna i en säng antändts. Sedan brandkåren anländt släcktes elden inom några minuter, efter att dock ganska betydligt hafva skadat sängkläderna och ramponerat närgränsande vägg.
—	—	—	—	Vid brandkårens ankomst befanns en mängd brännbara ämnen såsom papper, stickor m. m. i full läga. I vindriktningen liggande byggnader voro starkt hotade. Faran afvärjdes dock inom kort genom en slangledning från närliggande brandpost; hvarför branden inskränktes till upplaget.
—	—	—	—	Papper, som instuckits i ett kaminrör, hade genom gnistor från ett närliggande eldstadsrör fattat eld. Släcktes genast med ass.spruta. Skadan ringa.
3	10	5	50	En korg med trasor, förvarade i ett skafferi innanför köket, hade blifvit antänd genom ovarsamhet vid handterande af tändstickor. Släcktes omedelbart med ass.spruta.
565	50	632	75	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits	Anledningen elden el uttrycknin
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller annan plats	Lägenhet		
Okt.	29	Kl. 2,58 f. m.	Norr Strand	Smedja	Sk. 1 i IV distr.	Tran Obekant
Nov.	21	» 10,15 e. m.	»	Villa	Sk. 6 i IV distr.	»
»	23	» 10,12 f. m.	»	Fabriksbyggnad	Genom telefon	»
»	23	» 9,30 e. m.	V:a Herrhagen 6	Boningshus	»	Soteld
»	24	» 5,30 e. m.	Drottninggatan 18	»	»	»
Dec.	1	» 10,25 f. m.	» 20	»	»	»
»	23	» 8,2 f. m.	Sandbäcksgatan 8	»	Sk. 1 i II distr.	»

Brandskadeersättning				Anmärknin gar
För fast egendom		För lös egendom		
565	50	632	75	
3,799	—	2,073	97	Vid framkomsten till det från brandstationen långt aflägsna brandstället, lägenheten Sund vid Färjestadsvägen, befanns en smedja och tvänne uthus stå i full låga. Hufvudbyggnaden, stall och vagnbod, som voro belägna strax intill, räddades. Afståndet till närmaste vattendrag var omkring 400 meter. 900 meter slang kommo till användning.
14,691	—	10,794	34	Villan Eriksdal, trähus i två våningar, belägen längst ut på Norr Strand braun. Öfvertänd redan vid brandkårens framkomst. Ingen vattenledning. Omkring 500 meter till närmaste vatten. Lilla ångsprutan kom uteslutande till användning under släckningsarbetet. Först kl. 6 f. m. kunde brandkåren jämte reservkåren, som var utkallad, återvända sedan elden begränsats till villabyggnaden, af hvilken dock endast ytterväggarna återstodo.
1.9,365	52	30,647	39	Eld hade utbrutit på vinden af Skandinaviska Uraffärens fabriksbyggnad, belägen i nordligaste delen af Norr Strand. Med oerhörd hastighet spred sig elden i det af tredubbla brädvägg uppförda stora 2 1/2 våningar höga fabrikshuset som nedbrann. Närliggande maskin- och boningshus samt virkesupplag räddades. Vatten togs från det omkring 400 meter aflägsna Sundstads kärnet, där lilla ångsprutan var placerad.
			33 25	Hos en strykerska i andra våningen hade väggen fattat eld på grund af bristfällighet i rörledningen. Elden släcktes med några pytsar vatten sedan härden för densamma blottats.
4,000	—	4,033	75	Eld hade utbrutit på ett gafvelrum, i hvilket ensam bodde en äldre orkeslös kvinna. Genast vid brandkårens ankomst gjordes de mest energiska ansträngningar för att rädda henne, men elden hade redan gripit omkring sig så, att alla försök att tränga in i rummet visade sig vara fruktlösa, hvarför hon innebrändes. Efter något mer än en
38,421	02	48,251	40	

Brandskadeersättning			
För fast egendom		För lös egendom	
38,421	02	48,215	—
700	—	—	—
39,121	02	48,215	40

A n m ä r k n i n g a r

timme var elden släckt. Vindsvåningen i det endast en våning höga trähuset förstördes till större delen af elden, hvaremot undervåningen endast skadades af vatten.

Brandskåpet befanns sönderslaget, hvadan tydligen falsk allarm af okynne förelåg.

Genom upphetningen från rörledningen till en i nedersta våningen placerad kamin hade trossbotten till andra våningen i stor utsträckning antändts. Genom uppspettning och borthuggning af trossbotten begränsades elden inom en timma och släcktes med pyttsspruta.

På framställning af Brandstyrelsen beslöto Herrar Fullmäktige tillika, att 50 tryckta exemplar af dagens protokoll skulle ställas till Brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer samt vissa brandförsäkringsbolag.

§ 18.

Följande ärenden remitterades för yttrandes afgifvande:

A. Till Beredningsutskottet.

1:o) Magistratens skrivelse med redovisning för 1909 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden;

2:o) Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges förklaring i ett hos Konungens Befallningshafvande i länet anhängigt ärende rörande rådmannen Carl Lidbergs mantalsskrifning för år 1910;

3:o) Magistratens skrivelse rörande ordnandet af detaljhandeln med bränvin här i staden för åren 1911, 1912 och 1913;

4:o) Drätselkammarens framställning rörande afskrifning af vissa gasverkets fordringar;

5:o) Herr Huss motion om tillsättande af en kommitté för utredande af vissa med maltdrycksutskänknigen här i staden sammanhängande frågor.

B) Till Drätselkammaren,

1:o) Magistratens framställning rörande anställandet af ytterligare en polis-konstapel samt anskaffning för polisjänst af tre ridhästar jämte hvad därmed stode i samband;

2:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om ett förslagsanslag af 4,000 kronor för utvidgning af det elektriska kabelnätet;

3:o) Brandstyrelsens förslag till ny brandordning för staden;

4:o) Samma styrelses förslag till taxa för skorstensfejaren i Karlstad;

5:o) Karlstads Handelsinstitut och Praktiska skolas af Herr Welin såsom motion upptagna framställning om anslag till läroanstalten.

C) Till Drätselkammaren, Fattigvårdsstyrelsen, Hälsovårdsnämnden, Hamnstyrelsen, Styrelsen för Vatten- och Gasverken och Byggnadsnämnden.

Herr Svenséns motion i fråga om ändrade grunder för uppehållandet af sekreterarebefattningen hos Stadsfullmäktige och vissa stadens styrelser och delegationer.

D) Till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren.

Förste Stadsläkaren N. Lundbergs framställning att vid afgång från sin befattning såsom stadsläkare varda tillerkänd en årlig pensio af 3,000 kronor.

E) Till Hamnstyrelsen och Byggnadsnämnden.

Drätselkammarens framställning om anlagande af stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband.

§ 19.

Hos Herrar Fullmäktige väckte Herr Gelin skriftligen motion därom, att Herrar Fullmäktige för tillfälligt afhjäljande af den mest trängande nöden inom samhället måtte anslå ett belopp af minst 500 kronor.

Under öfverläggningen om remiss af denna motion yrkades *dels* att densamma måtte remitteras till Fattigvårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet, *dels* remiss till Drätselkammaren och Beredningsutskottet *dels* slutligen remiss allenast till Beredningsutskottet.

Herrar Fullmäktige beslöto, att motionen i fråga skulle för ytt andes afgifvande remitteras endast till Beredningsutskottet.

§ 20.

Beslöto Herrar Fullmäktige ajournera sammanträdet på någon stund för att lämna Beredningsutskottet tillfälle att afgifva yttrande i de till Utskottet under §§ 14, 15 och 19 här ofvan remitterade ärenden.

§ 21.

Sedan Beredningsutskottet sammanträdt och dess yttranden i de under §§ 14, 15 och 19 här ofvan omförmälda ärenden till Herrar Fullmäktige afgifvits, fortsattes sammanträdet.

§ 22.

På förslag af Beredningsutskottet beslöto Herrar Fullmäktige, att under innevarande år, i likhet med hvad under föregående år varit förhållandet, för hvardera af stadens två taxeringsnämnder skulle utses sex ledamöter och fyra suppleanter i taxeringsnämnden.

§ 23.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos:

1:o) till ledamöter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens första distrikt Herrar Boktryckaren Albin Forssell, Fabrikören K. A. Falk, Härads-skrifvaren Frans R. M. Svensson, Kaptenen R. Huss, Skräddaren A. Löfgren och Skomakaren W. Wahlström;

2:o) till suppleanter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens

första distrikt att i nu nämnd ordning tjänstgöra Herrar Handlanden C. G. Olsson, Träarbetaren Carl Lundgren, Hamnkassören Iwar Olsson och Handlanden Wilhelm Lefrén;

3:o) till ledamöter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens andra distrikt Herrar Kontorsskrifvaren A. O. Alstermark, Stufveriförmannen J. A. Håkansson, Målaren C. G. Kalin, Handlanden Th. Skeppstedt, Fabrikören Axel Svensson och Handlanden K. F. Arne;

4:o) till suppleanter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens andra distrikt att i nedan nämnd ordning tjänstgöra Herrar Muraren Aug. Sjögren, Ingeniören Carl Wennberg, Fabrikören C. A. Broberg och Handlanden Carl Nyman.

Det skulle antecknas, att vid valet af suppleanter inom första distriktet Handlanden Lefrén erhållit 16 röster och en hvar af Herrar C. G. Olsson, Carl Lundgren och Iwar Olsson 17 röster; att vid valet af suppleanter inom andra distriktet Handlanden Nyman erhållit 10 röster och en hvar af Herrar Sjögren, Wennberg och Broberg 11 röster samt att ordningen mellan dem, som erhållit lika röstetal, bestäms genom lotning.

§ 24.

Vid härefter med slutna sedlar företaget val af god man för tillsyn å förmyndares förvaltning för tiden till och med den 31 december 1912 utsågs härtill Ombudsmannen hos Värmlands Enskilda Bank, e. o. Hofrättsnotarien Henrik Berlin.

§ 25.

Till Herrar Fullmäktige hade Egnahemskommittén ingifvit följande framställningar ifråga om bemyndigande för Drätselkammaren att till egna hem med tomt-rätt upplåta vissa tomter i kvarteret Kilen jämte hvad därmed stode i samband.

Se Serien A. N:o 2 Sid. 2 och 5.

Öfver dessa framställningar, som åtföljts af kostnadsförslag samt förslag till tomtträtskontrakt hade, uppå remiss, Byggnadsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtanden.

Se Serien A. N:o 2 Sid. 11, 12 och 15.

Under öfverläggningen yrkades dels att ärendet måtte omedelbart afgöras dels att detsamma måtte återremitteras till Egnahemskommittén och Drätselkammaren. För den händelse ärendet komme att omedelbart afgöras yrkades:

1:o) bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring att för de fall, då tomternas bebyggande icke skulle verkställas genom stadens försorg, särskildt

förslag till tomträttskontrakt måtte upprättas af Egnahemskommittén och underställas Herrar Fullmäktiges pröfning;

2:o) bifall till Beredningsutskottets förslag med dels den under 1:o upptagna ändring dels den ytterligare ändring, att den till uppförande föreslagna byggnaden måtte ökas inåt tomten, på sätt Byggnadsnämnden föreslagit, med allenast en half meter.

Herrar Fullmäktige beslöto återremittera ärendet till Egnahemskommittén och Drätselkammaren; hvarjämte Herrar Fullmäktige i sammanhang härmed beslöto bemyndiga kommittén att vid ärendets ytterligare behandling anlita på detta område särskildt förfaren arkitekt, för hvilket ändamål kommittén beviljades ett förslagsanslag af 500 kronor.

§ 26.

Till Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifvit följande framställningar rörande leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands regementes blifvande kasernetablissemant vid Karlstad.

Se Serien A. N:o 2 Sid. 18—20.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande yttranden:

Se Serien A. N:o 2 Sid. 21—24.

Herrar Fullmäktige beslöto att för ytterligare utredning återremittera ärendet till Beredningsutskottet.

§ 27.

Till Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifvit följande framställning om tillsättande af en kommitté för utredande af frågan om inrättande af en gemensam materialgård för stadens delegationer:

Se Serien A. N:o 2 Sid. 24.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 2 Sid. 26 o. 29.

Det till Drätselkammarens yttrande fogade utlåtande från Stadsbyggmästaren G. Crispin lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 2 Sid. 26.

Herrar Fullmäktige beslöto i öfverensstämmelse med hvad Beredningsutskottet föreslagit, *dels* att tillsätta en kommitté af fem personer, med uppdrag att utreda

såväl frågan om en gemensam materialgård för stadens delegationer som rörande ett gemensamt förråd för stadens tekniska behof samt att till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag i dessa ämnen, *dels* att bemyndiga kommittén att vid behof anlita nödiga biträden.

Tillika bestämde Herrar Fullmäktige, att val af ledamöter i ofvannämnda kommitté skulle äga rum vid nästa sammanträde.

§ 28.

Från Kungl. Justitiedepartementet hade infordrats Herrar Fullmäktiges yttrande öfver 6 kapitlet i lagberedningens förslag till Jordabalk.

Uppå remiss hade Drätselkammaren i ärendet afgifvit följande yttrande:

Se Serien A. N:o 2 Sid. 30.

Beredningsutskottet, som jämväl afgifvit utlåtande i frågan, hade därvid hemställt, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande i ärendet måtte åberopa, hvad Drätselkammaren i saken anfört.

Och biföllo Herrar Fullmäktige, hvad Utskottet sålunda föreslagit.

§ 29.

Uppå därom gjord, af Herr Dahlman såsom motion upptagen framställning beslöto Herrar Fullmäktige att såsom bidrag till kostnaderna för den populärvetenskapliga kurs i nykterhetsundervisning, som af Centralförbundet för nykterhetsundervisning komme att anordnas i Karlstad under februari månad 1910, anvisa ett belopp af 500 kronor af 1909 års anslag till nykterhetens främjande.

Se Serien A. N:o 2 Sid. 32—35.

§ 30.

Uppå därom af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor gjord framställning, öfver hvilken framställning Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Herrar Fullmäktige *dels* att för hvar och ett af åren 1910, 1911 och 1912 bevilja ett förhöjdt bidrag af 5,200 kronor till skolans uppehållande under denna tid, *dels* ock att förklara sig villiga att bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften af det belopp staten för samma ändamål tillsköte, samt till lärarinnornas pensionering efter de grunder, som framdeles kunde vardas stadgade.

Se Serien A. N:o 2 Sid. 36—38.

§ 31.

Företogo Herrar Fullmäktige till afgörande Herr Gelins under § 19 här ofvan i protokollet omförmällda motion, hvilken motion lydte sålunda:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Innevarande vinter har av lätt insedda skäl blivt en verklig "nöd vinter" för fattiga familjer över hela landet. Och inom vårt samhälle synes detta vara fallet i allra högsta grad, synnerligast sedan en strängare vinter inträffat, vadan den enskilda välgörenheten, ehuru berömvärdt verksam, icke på långt när mäktat såsom under vanliga lörhållanden bidra till nödens afhjälpande. Det lär nämligen finnas en stor del hem, där familjemedlemmarna bokstavligen både frysa och hungra utan att kunna bli föremål för egentlig fattigvård. Man känner sig härvid särskilt smärtsamt berörd vid tanken på de stackars barnen, som där finnas. Under tecknad dristar sig fördenskull att utan någon närmare motivering värdsamt hemställa, det Herrar Stadsfullmäktige anslogte en liten summa, som dock ej bör understiga 500 kronor, i och för åtminstone tillfälligt afhjälpande av de mest trängande behoven inom nämnda hem, och att Herrar Fullmäktige fortast möjligt fattade beslut härom.

Lämpligast torde anslaget ställas till diakonissornas och möjligen även till slumsysstrarnas förfogande för att detta i största möjliga utsträckning må komma till användning för det avsedda ändamålet.

Karlstad den 28 januari 1910.

E. V. GELIN.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtande:

Utdrag af protokollet, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 28 Januari 1910.

§ 16.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Gelin väckt motion därom, att Herrar Fullmäktige i och för åtminstone tillfälligt afhjälpande af de mest trängande behoven inom sådana hem här i staden, som icke kunde blifva föremål för egentlig fattigvård, måtte anslå ett belopp af minst 500 kronor, hvilket belopp lämpligen borde ställas till diakonissornas och möjligen äfven slumsysstrarnes förfogande.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, afgifva yttrande öfver

motionen beslöt med hänsyn till densammas behjärtansvärda syfte hos Herrar Fullmäktige hemställa,

att Herrar Fullmäktige för det i motionen afsedda ändamål måtte anslå ett belopp af 500 kronor att genom Drätselkammarens försorg utdelas med 150 kronor till hvardera af stadens diakonissor samt tillhoppa 200 kronor till stadens två slumsystrar, med skyldighet för diakonissorerna och slumsystrarne att till ordföranden i fattigvårdsstyrelsen lämna underrättelse rörande de personer, som kommit i åtnjutande af understöd från det sålunda beviljade anslaget.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Och biföllo Herrar Fullmäktige, hvad Utskottet sålunda föreslagit.

§ 32.

Väckte Herr Nerman motion därom, att Herrar Fullmäktige måtte förklara Styrelsen för Vatten- och Gasverken icke berättigad att, utan Herrar Fullmäktiges för hvarje särskildt fall därtill lämnade samtycke, distribuera vatten, gas eller elektrisk ström utanför stadens planlagda område; och beslöto Herrar Fullmäktige, att ifrågasvarande motion skulle för yttrandes afgifvande remitteras till Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren.

§ 33.

På framställning af Herr Helleberg bestämde Herrar Fullmäktige, att nuvarande ordföranden i Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Apotekaren S. Gullström skulle äga säte och stämma i kommittén för ombildning af den tekniska ledningen af stadens arbeten.

§ 34.

Antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet. Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Justeradt den 1 Februari 1910.

AXEL DAHLMAN.

R. HUSS.

TH. HELLEBERG.

Öffentligen uppläst den 1 Februari 1910 betygar på tjänstens vägnar:

V. E. von der LANCKEN.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 25 Februari.

N:o 3.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss af inkomna ärenden;
2:o) Val af fem ledamöter i materialgårdskommitté;
3:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Herr Carholms motion rörande tiderna för Stadsfullmäktiges sammanträden;
4:o) D:o d:o öfver Hälsovårdsnämndens framställning om särskilda föreskrifter med afseende å torghandeln i Karlstad jämte hvad därmed stode i samband;
5:o) D:o d:o öfver Magistratens förslag rörande ordnandet af detaljhandeln med bränvin i Karlstad under tiden från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914;
6:o) D:o d:o öfver Magistratens redovisning för 1909 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden;
7:o) D:o d:o i ett hos Konungens Befallningshafvande i länet anhängigt ärende rörande rådmännen Carl Lidbergs mantalskrifning för år 1910.</p> | <p>8:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om afskrifning af vissa gasverkets fordringar;
9:o) D:o d:o öfver Herr Huss motion om tillsättande af en kommitté för utredande af vissa i samband med malt-drycksutskänkningsen här i staden stående frågor;
10:o) D:o d:o öfver Herr Nermans motion om förbud för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utan Herrar Fullmäktiges tillstånd leverera vatten, gas eller elektricitet utanför stadens planlagda område;
11:o) D:o d:o i fråga om upptagande af ett lån för bestridande af kostnader för den nya hamnanläggningen i Karlstad;
12:o) D:o d:o öfver Hamnstyrelsens framställning om anslag i och för anordnande af kostnadsfri spediering vid härvarande hamn jämte hvad därmed stode i samband</p> |
|---|--|

PROTOKOLL, hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 25 Februari 1910.

§ 35.

Vid upprop befunnos Herrar Nyström, af Geijersstam och Ahlmark på grund af tjänstegöromål, Herr Wallberg på grund af sjukdom samt Herrar Noréus och Byttner på grund af bortovaro från staden från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 36.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 1 nästkommande mars klockan 2,45 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Regner och Nygren.

§ 37.

Föredrogos och lades till handlingarne följande till Herrar Fullmäktige inkomna protokollsutdrag rörande val af funktionärer inom vissa af stadens styrelser:

*Utdrag ur protokollet, hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverks styrelse den 10 Januari 1910.*

§ 2.

Vid därefter företagna val utsågos: till Ordförande: Herr Apotekaren S. Gullström, till vice Ordförande: Herr Fabrikören K. A. Falk.

Som ovan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag ur protokoll, hållet vid Karlstads
trädgårdsstyrelsens sammanträde den 5 februari
1910.*

Närvarande: Herrar Forssell, Adde och Fristedt.

§ 1.

Till ordförande i styrelsen samt kassaförvaltare för innevarande år valdes
syssloman A. W. Adde — — — — —

In fidem:
CONRAD FRISTEDT.

*Utdrag af protokoll hållet hos Diapensarsty-
relsen i Karlstad Onsdagen den 12 Januari 1910*

§ 1.

Till Ordförande utsågs, Lasarettsläkaren P. Clarholm, till kassaförvaltare kam-
rer R. Nyström.
— — — — —
— — — — —

Som ofvan.

In fidem:
A. O. ALSTERMARK.

§ 38.

Följande ärenden remitterades för yttrandes afgifvande:

A) till *Beredningsutskottet.*

Magistratens skrivelse med inforbrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver
en af handlanden Robert Österberg hos Konungens Befallningshafvande i länet
gjord ansökan om tillstånd att här i staden idka handel med explosiva varor;

B) till *Drätselkammaren.*

1:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning rörande vissa grun-
der för installation af elektriska ledningar samt om ändringar i gällande taxa för
tillhandahållande af elektrisk ström;

2:o) Donationsjordskommitténs utlåtande i fråga om vissa grunder för upp-

görelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare, rörande afstående af mark m. m., jämte hvad därmed stode i samband; och

3:o) Herr Dahlmans motion om tillsättande af en kommitté med uppdrag dels att afgifva förslag till utlåtande rörande en ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad dels ock att taga en allmän öfverblick öfver stadens ekonomiska ställning, eventuelt föreslå åtgärder till densammas förbättrande samt, om möjligt, uppgöra en finansplan för staden för en tid af flere år framåt;

C) till *Hamnstyrelsen*.

Drätselkammarens framställning om vidtagande af åtgärder dels för skydd mot inskärningar af Klarälven å landsträckan utmed den så kallade Romstadsvägen dels ock i syfte att för framtiden förhindra, att inskärningar i älfstränderna uppkomme genom ångbåtstrafiken å Klarälven; och

D) till *Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren*.

Svenska Fattigvårdsförbundets af Herr Nyström såsom motion upptagna framställning om anslag för anordnande i Karlstad af en fattigvårdskurs för Värmlands län.

§ 39.

Vid härefter med slutna sedlar företaget val utsågos till ledamöter i materialgårdskommittén Herrar Ingenjören A. Svanbom, Apotekaren S. Gullström, Majoren Th. Helleberg, Gårdsägaren K. J. Swensén och Hamnkassören Iwar Olsson.

På framställning af Beredningsutskottet beslöto Herrar Fullmäktige tillika, — med afslag å ett af Herr Arrhenius under öfverläggningen gjordt yrkande, att suppleanter i kommittén skulle väljas medelst sluten omröstning — att vice ordföranden i Drätselkammaren, Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Hamnstyrelsen skulle, vid förfall för någon af ordförandena i nämnda delegationer, i egenkap af suppleanter, en hvar för sin ordförande, äga säte och stämma i kommittén.

Slutligen beslöto Herrar Fullmäktige — jämväl på framställning af Beredningsutskottet — att uppdraga åt ordföranden i Drätselkammaren, Ingenjören A. Svanbom att sammankalla kommittén.

§ 40.

I hos Herrar Fullmäktige väckt motion hade Herr Clarholm hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte besluta att hålla ordinarie sammanträde en gång i hvarje månad med undantag för månaderna juni och juli samt fastslå en bestämd dag, på hvilken dessa sammanträden skulle hållas,

Uppå remiss hade Beredningsutskottet afgifvit yttrande öfver motionen samt därvid föreslagit:

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att, därest icke alldeles särskilda hinder mötte, ordinarie stadsfullmäktigesammanträden skulle hållas å tredje torsdagen under en hvar af årets månader med undantag af juli och augusti;

samt att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att till Stadsfullmäktige mellan dess sammanträden inkommande ärenden finge i brådskande fall af tjänsteförrättande ordföranden, där han pröfvade sådant nödigt, remitteras till den eller de styrelser eller delegationer, hos hvilka ärendena på grund af sin beskaffenhet borde före afgörandet beredas.

Efter det under öfverläggningen Herr Ordföranden yrkat bifall till Beredningsutskottets förslag i ämnet, allenast med den ändring, att i fråga om ordförandens remissrätt orden å brådskande fall måtte utgå, biföllo Herrar Fullmäktige det af Herr Ordföranden sålunda gjorda yrkande.

So Serien A N:o 3; sid. 2.

§ 41.

Till Herrar Fullmäktige hade Hälsovårdsnämnden ingifvit följande framställning i fråga om vissa föreskrifter med afseende å torghandeln i Karlstad jämte hvad därmed stode i samband:

Bil. § 41 A Se Serien A N:o 3; sid. 5.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden; varande Utskottets af följande lydelse:

Bil. § 41 B Se Serien A N:o 3; sid. 12.

Under öfverläggningen yrkades dels af Herr Gelin bifall till Beredningsutskottets förslag i ämnet med det tillägg, att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att ett mindre antal stallrum skulle inredas i nuvarande materialgården, i hvilka stallrum de landtmän, som så önskade, skulle få under torghandeln inställa sina hästar, dels ock af Herr Lundberg bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring, att i första stycket af det ordningsstadgande rörande torghandeln, som enligt Utskottets förslag skulle underställas Länsstyrelsens pröfning, måtte efter orden «tjänstgörande polisman» insättas: «vid bot af från och med två till och med tjugu kronor».

Herrar Fullmäktige beslöto bifalla Herr Lundbergs i ärendet gjorda yrkande, i följd hvaraf Herrar Fullmäktige alltså — med afslag å hvad Hälsovårdsnämnden i öfrigt föreslagit — beslutit:

att hos Magistraten hemställa om utfärdande af följande föreskrifter med afseende å torghandeln:

att försäljning å stadens salutorg icke finge börja före klockan 7 på morgonen; att å salutorg lifsförnödenheter skulle saluhållas från bord, kistor, korgar, säckar eller annan lös redskap i så snyggt skick, som förhållandena medgäfvé, och upplagen få omgifvas af icke vanprydligt skydd, dock endast af lätt material (såsom tätduk och dylikt);

att laudtmän finge afyttra sina varor äfven från de fordon, hvarmed varorna forslats till torget;

att gångar, som vore anordnade för trafik utmed eller mellan försäljningsplatserna å Karlstads salutorg, icke finge belamras med varor eller redskap för annat ändamål än nödiga transporter till eller från platserna;

att, under det torghandeln påginge, varor icke finge kringföras till försäljning å salutorget;

att varor af enahanda eller likartadt slag borde, där så läte sig göra och vore lämpligt, sammanföras i en eller flera gemensamma grupper eller rader; att det skulle vara förbjudet att å salutorg använda otätt kärl till förvaring af flytande ämne eller vara, som vore inlagd i sådant, eller att uthålla vätska, som kunde åstadkomma osundhet eller osnygghet eller sprida dålig lukt, eller att vid torgföring af varor medföra hundar till försäljningsplatsen, därest icke dessa, medan torghandeln påginge, hölles bundna vid fordonen;

samt att för sin del antaga och underställa Konungens Befallningshafvandes i länet pröfning följande bestämmelser:

«En hvar vare skyldig hörsamma de tillsägelser, som för handeln och trafikens ordnande eller eljest för god ordnings upprätthållande å Karlstads salutorg meddelas honom af där tjänstgörande polisman, vid bot af från och med två till och med tjugu kronor.

Den som å salutorg öfverträder någon i vederbörligen fastställda ordningsföreskrifter meddelad bestämmelse eller det i Hälsovårdsstadgan för riket gifna förbud att hålla till salu födoämne, som är skadligt för hälsan eller otjänligt till människoföda, eller ock uppför sig oskickligt och icke genast låter rätta sig genom tillsägelse af vederbörande polisman må, jämte det han är underkastad härför stadgad bötesstraff, kunna för dagen af polismannen bortvisas från salutorget, och i fall han tre gånger blifvit sakföld af anledning nu är nämnd, äger polismyndigheten förbjuda honom att dädanefter intaga saluplats å stadens torgp.

§ 42.

Hos Herrar Fullmäktige hade Magistraten hemstält, att Herrar Fullmäktige ville för sin del medgifva rätt till detaljhandel med bränvin här i staden under en tid af tre år från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914 sålunda, att utminuterung finge äga rum å ett ställe och utskänkning å sex ställen,

däraf två restauranter och två krogar samt i stadsträdgården och å teatern, med rätt att bedrifva utskänkning i stadsträdgården allenast under tiden från och med den 1 maj till den 1 oktober hvarje år samt å samma tider af dygnet, som vore eller blefve gällande för stadens öfriga restauranter, samt å teatern endast, då föreställningar eller andra allmänna tillställningar där ägde rum, äfvensom att Herrar Fullmäktige vid beslutets underställande under Konungens Befallningshafvandes pröfning ville hemställa, att utskänkingen af egentligt bränvin å den ena af krogarne eller den vid Hamngatan, om krogarne bibehölles å sina nuvarande platser, måtte förklaras icke få äga rum annorledes än vid måltid till spisande gäster.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet afgifvit yttrande i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till Magistratens ofvanberörda förslag.

Under öfverläggningen yrkade Herr Hellberg bifall till Magistratens förslag i ämnet, allenast med den ändring, att Herrar Fullmäktige måtte hos Länsstyrelsen hemställa, att å *bägge* stadens krogar utskänkning af egentligt bränvin endast finge äga rum vid måltid till spisande gäster; och biföllo Herrar Fullmäktige, hvad af Herr Hellberg sålunda yrkats.

Se Serien A N:o 3; sid. 15.

§ 43.

Till Herrar Fullmäktige hade Magistraten iogifvit af verifikationer åtföljd redovisning för 1909 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet afgifvit yttrande i ärendet, och därvid hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte lägga redovisningen med godkännande till handlingarne samt medgifva, att redovisade beloppet, 3,425 kronor 94 öre, finge afföras ur Drätselkammarens räkenskaper; och biföllo Herrar Fullmäktige, hvad Utskottet sålunda föreslagit.

Se Serien A N:o 3; sid. 16.

§ 44.

Genom Magistraten hade inforrats Herrar Fullmäktiges förklaring i ett hos Konungens Befallningshafvande i länet anhängigt ärende rörande rådmannen Carl Lidbergs mantalsskrifning för år 1910.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtande:

Bil. § 44 Se Serien A N:o 3; sid. 19.

Och biföllo Herrar Fullmäktige hvad Utskottet sålunda föreslagit.

§ 45.

Uppå därom af Drätselkammaren gjord framställning, öfver hvilken Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto Herrar Fullmäktige medgifva-

att i enlighet med hvad vederbörande revisorer uti afgifven berättelse öfver granskningen af Karlstads gasverks räkenskaper och förvaltning för år 1906 hemställt vissa gasverkets af revisorerna angifna, bokförda fordringar till ett sammanlagt belopp af 935 kronor 74 öre finge ur räkenskaperna afföras.

Se Serien A N:o 3: sid. 20.

§ 46.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Huss väckt följande motion om tillsättande af en kommitté för utredande af vissa med maltdrycksutskänknigen här i staden sammanhängande frågor:

Bil. § 46 Se Serien A N:o 3; sid. 22.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet afgifvit yttrande öfver motionen samt därvid hemställt, att densamma icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Efter det under öfverläggningen yrkats bifall dels till motionen dels ock till Utskottets förslag i ämnet, blef Utskottets förslag af Herrar Fullmäktige bifallet.

§ 47.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Nerman väckt följande motion om förbud för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utan Herrar Fullmäktiges samtycke distribuera vatten, gas eller elektrisk ström utanför stadens planlagda område.

Bil. § 47 Se Serien A N:o 3; 23

Uppå remiss hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden.

Herrar Fullmäktige beslöto, i enlighet med hvad Beredningsutskottet hemställt, att Herr Nermans förevarande motion icke skulle föranleda till annan Herrar Fullmäktiges åtgärd än att Herrar Fullmäktige till sitt den 15 juni 1909 fattade beslut i fråga om bemyndigande för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att leverera elektrisk ström utill delar utom stadsplanen, som icke reserverats för Norrmalmns Elektriska Aktiebolags, meddelade den förtydligande föreskrift, att styrelsen icke ägde rätt att utan Herrar Fullmäktiges tillstånd utsträcka elektriska ledningar eller leverera elektrisk ström till plats utanför Karlstads stads område.

§ 48.

Vid behandling af ett på Herrar Fullmäktiges pröfning beroende ärende om upptagande af ett lån för bestridande af en del af kostnaderna för den nya hamnanläggningen i Karlstad yrkades, *dels* att Herrar Fullmäktige måtte besluta att icke upptaga det ifrågasatta lånet, *dels ock* att ärendet måtte återremitteras till

Hamnstyrelsen och Drätselkammaren; och blef det sistberörda yrkandet af Herrar Fullmäktige bifallet.

Se Serien A N:o 3; sid. 29.

§ 49.

Vid behandling af Hamnstyrelsens framställning om anslag till aflönande af en speditör vid hamnen jämte hvad därmed stode i samband yrkades *dels* af Herr Ziegler, att Hamnstyrelsens ifrågavarande framställning måtte af Herrar Fullmäktige afslås, *dels* af Herr Clarholm, att ärendet måtte remitteras till en kommitté, som jämväl skulle hafva att afgifva förslag till de åtgärder öfverhufvudtaget, hvilka kunde vidtagas i och för ökande af trafiken vid hamnen, *dels* ock af Herr Häkansson, att ärendet måtte återremitteras till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren, med uppdrag för Hamnstyrelsen att fullständigt utreda kostnaderna för den ifrågasatta speditionen samt att afgifva förslag till speditionstaxa; och blef Herr Häkanssons yrkande af Herrar Fullmäktige bifallet.

§ 50.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Justeradt den 1 Mars 1910.

AXEL DAHLMAN.

IVAN FR. REGNER.

GUSTAF NYGREN.

Offentligen uppläst den 1 Mars 1910; betygar på tjänstens vägnar:

V. E. von der LANCKEN.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

In the second section, the author outlines the various methods used to collect and analyze the data. This includes both manual and automated techniques. The goal is to ensure that the information gathered is both reliable and comprehensive.

The third section provides a detailed breakdown of the results. It shows that there is a significant correlation between the variables being studied. This finding is supported by statistical analysis and is consistent with previous research in the field.

Finally, the document concludes with a series of recommendations for future research. It suggests that further studies should be conducted to explore the underlying causes of the observed trends. This will help to refine the current model and provide more accurate predictions.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 17 Mars.

N:o 4.

Föredragningslista:

- 1:o) Remiss af inkomna ärenden;
- 2:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Hälsovårdsnämndens framställning i fråga om användande af vattenledningsvatten för vattenklosetter jämte hvad därmed stode i samband;
- 3:o) D:o d:o öfver särskilda framställningar om förbättrande af andre poliskommissariens och poliskårens i öfrigt löneförhållanden;
- 4:o) D:o d:o öfver ansökning från Styrelsen för föreningen Värmlands Hemsöjd om tillstånd att anordna ett lotteri;
- 5:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i fråga om aftal träffade mellan styrelsen och fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling rörande leverans af elektrisk ström;
- 6:o) D:o d:o öfver samma styrelsens framställning om ett förslagsanslag å 2,000 kronor i och för vidtagande af åtgärder till skyddande af härvarande vattenverk mot skadegörelse genom årets vårfod.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 17 Mars 1910.

§ 51.

Vid upprop befunnos Herr Clarholm på grund af tjänstegöromål, Herr Nygren på grund af bortovaro från staden samt Herrar Huzell och Moberg utan närmare angifvet förhinder från sammanträdet frånvarande; och godkändes de af Herrar Clarholm och Nygren anmälda förfallen; hvarjämte Herrar Fullmäktige förklarade, att Herrar Huzell och Moberg skulle anses såsom med laga förfall frånvarande från sammanträdet. Beträffande Herr Byttner, hvilken jämväl uteblifvit från sammanträdet, bestämdes, att Herrar Fullmäktige skulle fatta beslut rörande påföljden af hans bortovaro efter behandlandet af en från Herr Byttner inkommen skrivelse rörande bland annat afsägelse af ledamotskapet i stadsfullmäktige.

§ 52.

Att jämte Herr Ordföranden onsdagen den 23 innevarande mars klockan 2,30 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Fristedt och Håkansson.

§ 53.

Lades till handlingarne följande från Byggnadsnämnden inkomna anmälningar rörande val af ordförande och vice ordförande i nämnden:

Utdrag af protokollet, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 12 Januari 1910.

§ 1.

Till Byggnadsnämndens ordförande för innevarande år utsågs Rådmanen R. Rhodin; och skulle Herrar Stadsfullmäktige därom meddelas underrättelse genom utdrag af protokollet.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 12 Januari 1910.

§ 3.

Till Byggnadsnämndens vice ordförande för året utsågs Syssemannen A. W. Adde; Och skulle Herrar Stadsfullmäktige därom meddelas underrättelse genom utdrag af protokollet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

§ 54.

Följande ärenden remitterades för yttrandes afgifvande:

A) till Beredningsutskottet:

1:o Magistratens skrivelse med inforande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Hulda Larssons ansökning om tillstånd att å pensionat Haga här i staden utskänka vin och öl;

2:o Magistratens förslag till indelning af staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval;

3:o Magistratens förslag till ändrade föreskrifter rörande handeln med lifsmedel i Karlstad;

4:o Aktieboläget Träexports af Drätselkammaren öfverlämnade framställning om återbekommande af en lämnad garantiförbindelse rörande den ifrågasatta kanalen mellan nya hamnen och Lambergstjärnet;

5:o Vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper för år 1909; och

6:o Inkomna ansökningar till Mellqvists studiestipendium.

B) till Drätselkammaren:

1:o Hamnstyrelsens förslag till ny hamntaxa för åren 1911—1915; och

2:o Byggnadsnämndens förslag till särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamheten inom den del af Karlstads stads område, som ej funnes upptagen i gällande stadsplan; samt

C) till styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren:

Fattigvårdsstyrelsens framställning rörande priset å det vatten och den elektriska ström, som från stadens vatten- och elektricitetsverk erfordrades för fattigvårdens behof.

§ 55.

Från Herr Byttner hade inkommit en så lydande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad!

Undertecknad anhåller härmed vördsamt om entledigande från mig anförtrödda uppdrag såsom ledamot af Herrar Stadsfullmäktige

- » d:o af Drätselkammaren
- » suppleant i Hälsovårdsnämnden
- » » i Spårvägskommittén.

Karlstad den 7 Mars 1910.

THURE BYTTNER.

Herrar Fullmäktige beslöto godkänna de gjorda afsägelseerna samt bestämde tillika dels att anmälan om Herr Byttners afgång ur Stadsfullmäktige skulle för val af ny ledamot i hans ställe till Magistraten afstås dels ock att val efter Herr Byttner till ledamot i Drätselkammaren, suppleant i Hälsovårdsnämnden och suppleant i spårvägskommittén skulle äga rum vid nästa sammanträde.

Slutligen beslöto Herrar Fullmäktige, att Herr Byttners utevaro från sammanträdet denna dag icke skulle till någon påföljd för honom föranleda.

§ 56.

Till Herrar Fullmäktige hade Hälsovårdsnämnden ingifvit följande af bilagor åtföljda framställning i fråga om användande af vattenledningsvatten för vattenklosetter jämte hvad därmed stode i samband:

Se Serien A N:o 4: sid. 1.

Uppå remiss hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden.

Herrar Fullmäktige beslöto, i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet föreslagit, att, med gillande af en vidsträcktare användning af vattenklosetter inom staden, medgifva användning af vattenledningsvatten för vattenklosetter i de fall, då tillstånd till anläggning af sådan lämnades af Hälsovårdsnämnden, samt mot en vattenavgift af 10 kronor för år för hvarje klosett, inrättad utan septic tank med direkt ledning till afloppsnätet.

§ 57.

Genom Magistraten hade till Herrar Fullmäktige öfverlämnats särskilda framställningar om förbättrande af andre poliskommissariens och poliskårens i öfrigt löneförmåner.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden; varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A N:o 4: Sid. 29.

Under öfverläggningen yrkades:

1:o) bifall till Beredningsutskottets förslag i ämnet;

2:o) af Herr Hellberg återremiss af ärendet i syfte att erhålla förslag till sådan förbättring i poliskårens löneförmåner, att för ogift, ordinarie konstapel lönen höjdes med t. ex. 50 kronor och för ogift, ordinarie konstapel med t. ex. 200 kronor samt att arvodet till de extra konstaplarna bestämdes till 1,000 kronor;

3:o) af Herr Arrhenius, att Herrar Fullmäktige, under uttalande, att någon förbättring i poliskårens löneförmåner vore af behövet påkallad, ville hos Magistraten hemställa, att Magistraten toge frågan under förnyadt öfvervägande samt upprättade förslag till lönereglering för poliskåren;

4:o) af Herr Håkansson, att, därest framställda yrkanden om förnyad behandling af ärendet icke bifollos, Herrar Fullmäktige måtte godkänna Beredningsutskottets förslag i ämnet, dock med den ändring, att de af Utskottet såsom särskilda gratifikationer för år 1909 föreslagna belopp måtte såsom löneförhöjningar utgå till poliskåren jämväl för innevarande år och därefter årligen.

Herrar Fullmäktige bifollos, hvad Herr Arrhenius i ämnet föreslagit, till följd hvaraf alltså Herrar Fullmäktige beslutat att — under uttalande, att någon förbättring i poliskårens löneförmåner vore af behövet påkallad — hos Magistraten hemställa, att Magistraten ville taga frågan under förnyadt öfvervägande samt upprätta förslag till lönereglering för poliskåren.

Tillika beslöto Herrar Fullmäktige hos Magistraten anhålla, att det förslag i frågan, som komme att af Magistraten utarbetas, måtte jämte till ärendet hörande handlingar öfverlämnas till Drätselkammaren, som hade att afgifva yttrande öfver förslaget.

§ 58.

Genom Magistraten hade infordrats Herrar Fullmäktiges yttrande öfver en af Styrelsen för föreningen Värmlands Hemslöjd hos Kungl. Maj:t i underdånighet gjord ansökning om tillstånd att till förmån för föreningen under innevarande år

anordna ett för allmänheten tillgängligt lotteri med vinster af värmländska hemslöjdsalster af konstnärlig prägel.

Efter det Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit yttrande i ärendet, beslöto Herrar Fullmäktige i enlighet med Utskottets förslag att, såsom infordradt yttrande i ämnet, med hänsyn till lotteriets behjärtansvärda ändamål förorda bifall till ifrågavarande ansökning.

(Se Serien A N:o 4; Sid. 34.)

§ 58.

Till Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifvit den framställning rörande vissa mellan styrelsen och fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling träffade aftal om leverans af elektrisk ström, som innefattades i följande protokollsutdrag:

Se Serien A N:o 4^{1/2} Sid. 1.

Till framställningen var fogadt följande uppgift och kostnadsberäkning:

Se Serien A N:o 4^{1/2} Sid. 2.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden.

Efter det under öfverläggningen yrkats, dels att ärendet måtte bordläggas till ett kommande sammanträde, dels bifall till Beredningsutskottets förslag i ämnet, beslöto Herrar Fullmäktige i enlighet med hvad Utskottet föreslagit, att godkänna ifrågavarande mellan Styrelsen för Vatten- och Gasverken å ena och uppgifna fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling å andra sidan träffade aftal om leverans af elektrisk ström.

§ 59

På därom gjord framställning, öfver hvilken Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Herrar Fullmäktige bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett förslagsanslag af 2,000 kronor att användas till vidtagande af åtgärder i och för förebyggande af skadegörelse å stadens vattenverk genom årete värflod; och bestämde Herrar Fullmäktige tillika, att det beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej härtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

(Se Serien A N:o 4^{1/2}; Sid. 5.)

§ 60.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Justeradt den 23 Mars 1910.

AXEL DAHLMAN.

CONRAD FRISTEDT.

J. A. HÅKANSSON.

Offentligen uppläst den 23 Mars 1910; betygar på tjänstens vägnar:

V. E. von der LANCKEN.

KARLSTAD
KARLSTADS A.-B:s TRYCKERI 1910.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 21 April.

N:o 5.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af en ledamot i Drätselkammaren för tiden till den 1 januari 1913 (efter Herr Byttner); 3:o) Val af en suppleant i Hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1911 (efter Herr Byttner); 4:o) Val af en suppleant i Spårvägs-kommittén (efter Herr Byttner); 5:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver vederbörande revisorers berättelse öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1908; 6:o) D:o d:o öfver Hamnstyrelsens förslag till ny hamntaxa för åren 1911—1915 jämte i samband därmed gjord framställning; 7:o) D:o d:o öfver Herr Ordförandes skrivelse i fråga om utseende af ombud att närvara vid ett sammanträde i Stockholm under innevarande vår för be-	handlande af förslag till anordnande af en pensionskassa för svenska städer; 8:o) D:o d:o öfver donationsjordskommitténs förslag i fråga om vissa grunder för uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen rörande afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband; 9:o) D:o d:o med anledning af Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Hulda Larssons hos Konungens Befallningshafvande i länet gjords ansökning om tillstånd att å det s. k. pensionat Haga här i staden utskänka vin och öl; 10:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om ett anslag af 4,000 kronor för utvidgning af det elektriska kabelnätet; 11:o) D:o d:o öfver Aktiebolaget Träexports af Drätselkammaren

Öfverlämnade framställning om återbekommande af en garanti-förbindelse rörande den ifrågasatta kanalen mellan nya hamnen och Lambergsjärnet;

- 12:o) D:o d:o med anledning af Magistratens skrifvelse med inforfrande af Herrar Förmäk-tiges yttrande öfver Robert

Österbergs hos Konungens Befallingshafvande i länet gjorda ansökning om tillstånd att i Karlstad idka handel med explosiva varor;

- 13:o) D:o d:o rörande ansökningar till Mellqvistska studiestipendiet.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 21 April 1910.

§ 61.

Vid upprop befunnos Herr Rune på grund af sjukdom samt Herrar Nerman, Wallberg, Ziegler, Helleberg och Brattström på grund af bortovaro från staden från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 62.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 26 innevarande April klockan 2,45 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Lundberg och Severin.

§ 63.

Beslöto Herrar Fullmäktige, att i dagens protokoll skulle intagas följande af Hamnstyrelsen till Drätselkammaren ingifna och af Kammarerna såsom varande af mera allmänt intresse till Herrar Fullmäktige öfverlämnade berättelse:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Jämlikt § 2 mom. 8 av för Hamnstyrelsen gällande reglemente avgives härmed föreskriven

Berättelse för år 1909

rörande hamntrafiken och styrelsens viktigare förvaltningsåtgärder samt utfallet av verkställda och avslutade nybyggnads- och reparationsföretag.

Sjöfarten började den 1 maj och upphörde den 22 december.

Hamnen besöktes av 1,796 (2,528*) fartyg, varav 957 (1,151) ångfartyg, 151 (299) segelfartyg, 53 (29) motorfartyg och 635 (1,049) prämar. Härav ankommo 58 (35) från och avgingo 193 (231) till utrikes orter. Tantalet utgjorde:

för ångare	112,363	(129,905)
» seglare	7,246	(12,504)
» motorfartyg	3,334	(1,988)
» prämar	39,171	(61,272)

Summa 162,114 (205,669)

*) Siffror inom parentes angiva motsvarande föregående år.

Bland importerade varor voro följande huvudartiklar och inkommo i nedanstående kvantiteter: Järn 2,964 (1,849) ton, kol och kokes 629,921 (832,263) hl., svavelkis 2,566 (7,345) ton, oljor 1,229 (1,364) ton, socker 1,441 (1,012) ton, spannmål, omalen 774 (914) ton, mjöl 4,630 (4,361) ton, tobak 629 (333) ton, cement 2,736 (2,467) ton, foderämnen 2,744 (1,969) ton, sand 3,696 ton, Glaubersalt 579 (300) ton, kalksten 1,844 (3,914) ton, svavel 358 (1,537) ton, tegel 531 (2,222) ton, salt 533 (680) ton, kaffe 803 (392) ton, gödningsämne 921 (520) ton, fisk beredd 236 (260) ton, gryn, ej av spannmål 213 (178) ton.

Bland exporterade varor voro följande huvudartiklar: Järn 6,614 (4,215) ton, kisbränder 3,361 (4,673) ton, papper 1,788 (2,002) ton, trämassa 17,304 (18,833) ton, rundvirke 8,806 (13,334) m³, skuret virke 6,582 (7,535).

Påförda hamnavgifter hava utgjort:

för fartyg	12,851: 83	(15,557: 85)
» importerade varor	26,341: 14	(26,641: 82)
» exporterade »	17,515: 50	(19,932: 71)

Summa 56,708: 47 (62,132: 38)

Rörande utfallet av verkställda nybyggnads- och byggnadsarbeten, så framgår detta av följande summariska utredning över

Hamnens inkomster och utgifter (kassa) för år 1909

jämförda med de i staten för tamma år beräknade.

Inkomster	Beräknade enligt stat.		Värkliga		Inkomster			
					över		under	
					stat			
Kassabehållning 1 Januari	—	—	85	57	85	57	—	—
Fordringar fr. föreg. år	500	—	1,621	08	1,121	08	—	—
Hamnuppboräden	60,000	—	55,018	63	—	—	4,986	37
Arrenden	1,104	20	1,069	20	—	—	35	—
Hushyror	350	—	350	—	—	—	—	—
Varuskjulshyror	100	—	77	70	—	—	22	30
Upplägsplatshyror, fasta	2,000	—	2,194	83	194	83	—	—
do tillfälliga	100	—	269	34	169	34	—	—
Fasta kranar	1,450	—	358	40	—	—	7	—
Rörliga kranar			1,084	60	—	—	—	—
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyggårdsvikens läshållning	200	—	200	—	—	—	—	—
Båthamnsavgifter	85	—	85	—	—	—	—	—
Kölbålning	—	—	21	—	21	—	—	—
Förälda materialier	—	—	55	12	55	12	—	—
Isbrytareavgifter	—	—	665	08	665	08	—	—
Revisionsanmärkning	—	—	—	67	—	67	—	—
	65,889	20	63,101	22	—	—	—	—
Brist enligt stat	27,634	32	28,186	14	—	—	3,878	19
Från föreg. år balanserade anslag	4,425	01			—	—	—	—
Statens slutsumma	97,948	53	91,287	86	2,262	69	8,928	86

U t g i f t e r	Enligt stat		Värkliga		Utgifter			
					över		under	
					stat			
Räntor	5,775	96	4,758	83	—	—	1,017	13
Annuitet	37,496	77	37,496	77	—	—	—	—
Stadsandelen	12,000	—	11,321	94	—	—	678	06
Fastigheters underhåll	1,000	—	697	01	—	—	302	99
Inventariers underhåll:								
a) Muddringsmaterial	1 000	—	457	84	—	—	542	16
b) Kranar	300	—	311	27	11	27	—	—
c) Fyrar och lysapparater	200	—	8	—	—	—	192	—
d) Andra inventarier	585	—	539	84	—	—	45	16
Hamnens underhåll:								
a) Knjer, doceringar, bryggor, pållare	750	—	923	15	173	15	—	—
b) Torg, vägar, vägövergångar	3,900	—	3,561	17	—	—	338	83
c) Kanalbron och slussen	150	—	175	38	25	38	—	—
d) Pålarmar och dammar	800	—	996	18	196	18	—	—
e) Duc d'alber och sjömärken	600	—	415	—	—	—	185	—
f) Godsunderlag	100	—	35	01	—	—	64	99
g) Annat hamnens underhåll	450	—	246	45	—	—	203	55
Nya inventarier	1,000	—	845	37	—	—	154	63
Tyggårdsvikens länshållning	700	—	679	81	—	—	20	19
Platshyra för baracken	22	80	22	80	—	—	—	—
Drätselkammarens andel i platshyror	100	—	108	60	8	60	—	—
Hamnbelysningen	1,800	—	1,456	54	—	—	343	46
Fyrbelysningen	350	—	202	97	—	—	147	03
Löner	15,140	—	15,105	83	—	—	34	17
Kontorsomkostnader	1 503	—	1,522	52	19	52	—	—
Skatter och brandförsäkringar	1,100	—	1 066	54	—	—	33	46
Lyftkranars drift	1,000	—	889	80	—	—	110	20
Polisbevakning	720	—	720	—	—	—	—	—
Avloppsledning	400	—	414	67	14	67	—	—
Omgrävning av en brunn	200	—	174	15	—	—	25	85
Ersättning för handhavandet av stycke gods- börden	600	—	364	65	—	—	235	35
Pålarmen N:o 2	2,500	—	1 899	80	—	—	600	20
Från föregående års stat balanserade utgifter:								
Ett treskenigt spår till magasin stomterna	3,800	—	2	50	—	—	3 797	50
Gratifikation till hamnförmansänkan	405	—	180	—	—	—	225	—
Diverse utgifter	500	—	445	91	—	—	54	09
Oförutsedda utgifter	1,000	—	712	77	—	—	287	23
Statens slutsumma	97,948	53	88,759	07	448	77	9,638	23
Utom stat och anslag:								
Elektrisk belysning i hamnkaptensbostället	—	—	103	17	103	17	—	—
Isbrytarekostnad	—	—	1,983	65	1,983	65	—	—
Kassabehållning 31 December	—	—	441	47	441	47	—	—
S:ma kronor	97,948	53	91,287	36	2,977	06	9,638	23

Vid i oktober månad uppgjord kalkyl över inkomster och utgifter för 4:e kvar-
talet, beräknades inkomsterna bliva c:a 9,000 kr. mindre än som i staten upptagits.

I verkligheten blevo de dock endast 2,787 kr. 98 öre mindre, huvudsakligast beroende därpå, att Styrelsen från den 22 november, då så stark frost inträffade, att trafiken eljest skulle hava upphört, förhyrde isbrytare, med vars hjälp trafiken fortgick sålänge Trollhätte slussar höllos öppna. Den direkta kostnaden härför belöpte sig på 1,983 kr. 65 öre, varifrån dock bör avgå 665 kr. 08 öre i isbrytareavgifter, som fartygen jämlikt hamntaxan haft att erlægga. Hamnens inkomster efter det isbrytningen påbörjades uppgingo till i runt tal 5,000 kr.

Enligt staten ägde hamnen att upplåna kr. 31,059: 33, men har ej behöft taga i anspråk mer än 28,186 kr. 14 öre.

Tillgångarna, som vid årets början voro bokförda till 1,163,805 kr. 96 öre, hava under året ökats med 668 kr. 50 öre.

Skulderna hava ökats med 21,449 kr. 27 öre och utgjorde vid årets slut 874,575 kr. 93 öre.

Tillgångarna överstiga skulderna med kr. 288,561: 53.

Kapitalförlusten för året utgör 22,117: 77 mot 34,734: 44 föregående år.

Karlstad i Mars 1910.

TH. HELLEBERG.

Ivar Olsson.

§ 64.

Till Herrar Fullmäktige hade ingivits följande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Sedan det visat sig att stadens ekonomiska ställning är mindre god, får jag härmed vördsamt anhålla att få återkalla min till Stadsfullmäktige ställda och av handlanden Wilh. Welin som motion framburna anhållan om understöd till Karlstads Handelsinstitut och Praktiska skola.

Karlstad den 24 mars 1910.

JOH. F. LINDMARK.

Herrar Fullmäktige beslöto godkänna den gjorda återkallelsen, till följd hvaraf ofvan omförmälta framställning från Karlstads Handelsinstitut och Praktiska skola icke skulle till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 65.

Följande ärenden remitterades för yttrandes afgifvande:

A. Till Beredningsutskottet:

1:o) Drätselkammarens framställning om afskrifning å den under Kammarens vård stående lösa egendom;

2:o) Drätselkammarens skrifvelse i fråga om framställning till Konungens Befallningshafvande i länet om förpligtande för vederbörande brobyggnadsskyldige att uppföra en ny brobyggnad öfver Klarälven i stället för den nuvarande s. k. Vestra bron;

3:o) Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från 1909 års tredje uppboresstämma;

4:o) Styrelsens för Vatten och Gasverken framställning om vidtagande af åtgärder för vinnande af viss ändring i ett mellan staden och Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag upprättadt kontrakt om leverans af elektrisk ström;

5:o) Byggnadsnämndens förslag till ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan;

6:o) Saluballsstyrelsens framställning om visst tillägg till ordningsföreskrifterna för Karlstads saluball; och

7:o) Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags äfvensom Fondens för allmännyttiga ändamål räkenskaper och förvaltning år 1909; samt

B. *Till Drätselkammaren:*

1:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag till utvidgning af stadens vattenverk;

2:o) Vederbörande brandmanskaps af Brandstyrelsen öfverlämnade framställning om förändrade bestämmelser med afseende å brandmanskapet tillkommande ålders-tillägg;

3:o) Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan framställning om ett extra anslag för innevarande år af 500 kronor; och

4:o) Donationsjordskommitténs utlåtande i fråga om uppgörelse mellan staden och donationsjordsinnehafvare utom stadsplanen om afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband.

§ 66.

Från Herr Helleberg hade inkommit en så lydande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då det visat sig, att mina åligganden som ledamot af stadens hamnstyrelse icke alltid kunnat förenas med min tjänsteplikt såsom distriktschef i västra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, och då anledning finnes antaga, att sådana konflikter skola under de kommande åren allt oftare inträffa, får jag härmed anmäla mig förhindrad att vidare tillhöra hamnstyrelsen.

Karlstad 17 April 1910,

TH. HELLEBERG,

Efter det under öfverläggningen yrkats dels att den gjorda afsägelsen måtte omedelbart godkännas dels och att ärendet måtte bordläggas till nästkommande sammanträde, blef det sistnämnda yrkandet af Herrar Fullmäktige bifallet.

§ 67.

Från Landssekreteraren Axel Schotte hade inkommit en så lydande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då jag i följd af riksdagsmannas och kommittéuppdrag saknar tid att, som jag önskade, deltaga i den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta Egna-hems-kommitténs arbeten, får jag härmed anhålla att varda befriad från ledamotskapet i den nämnda Egna-hems-kommittén.

Karlstad den 22 Mars 1910.

AXEL SCHOTTE.

Herrar Fullmäktige beslöte, med godkännande af den gjorda afsägelsen, att val af ledamot i egna-hemskommittén efter Landssekreterare Schotte skulle äga rum vid nästa sammanträde.

§ 68.

Herr Ordföranden anmälde, att till honom inkommit en så lydande skrivelse:

Till Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige, Karlstad.

Då jag den 1 nästkommande maj kommer att afflytta från Karlstad för att tillträda länsnotarietjänst i Hallands län, får jag härmed vördsamt anhålla att från och med nämnda dag varda entledigad från uppdraget såsom sekreterare hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskottet.

Karlstad den 29 mars 1910.

V. E. von der LANCKEN.

och tillkännagaf Herr Ordföranden tillika, att han jämte vice Ordföranden och Ordföranden i Beredningsutskottet, i enlighet med af Herrar Fullmäktige dem lämnadt bemyndigande beslutit anmoda Länsbokhållaren Ivan Frithiof Regner att från och med den 1 nästkommande maj under innevarande år tjänstgöra såsom sekreterare hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskottet samt att denne förklarar sig villig emottaga uppdraget.

§ 69.

Anmälde Herr Ordföranden, att från affidna fröken Anna Wenström till Karlstads stad öfverlämnats en donation å 18,000 kronor, att användas till beredande af

tillfälle åt skrofulösa, fattiga barn från Karlstad att vistas å annan ort för att återvinna hälsa och krafter, samt att vid donationens öfverlämnande uttryckts såsom ett önskemål, att medlen måtte förvaltas såsom en särskild fond med benämning »Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård af skrofulösa barn» och att folkskolans läkare, folkskoleinspektören och en församlingsdiakonissa måtte såsom själfskrifna ledamöter ingå i den kommitté, som skulle bestämma om medlens användning och fördelning.

Herrar Fullmäktige beslöto, att ärendet skulle för yttrandes afgifvande remitteras till Beredningsutskottet.

§ 70.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val af en ledamot i Drätselkammaren för tiden till den 1 januari 1913 utsågs härtill Herr Bankdirektören Tell Osterman.

§ 71.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val af en suppleant i Drätselkammaren, att i Bankdirektören Tell Ostermans ställe tjänstgöra till den 1 januari 1913, utsågs härtill Herr Bankdirektören Holger Allsing.

§ 72.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val af en suppleant i Hälsovårdsnämnden efter Herr Byttnar för tiden till den 1 januari 1911 utsågs härtill Herr Majoren Th. Helleberg.

§ 73.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val af en suppleant i Spårvägskommittén efter Herr Byttnar utsågs härtill Herr Handlanden Aug. Huzell.

§ 74.

Till Herrar Fullmäktige hade vederbörande revisorer inkommit med berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1908. Uppå remiss hade Beredningsutskottet afgifvit yttrande i ärendet och därvid hemställt:

att revisorernas framställning i fråga om afskrifning ur räkenskaperna af den så kallade Hotellkajens bokförda värde icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda;

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma att Drätselkammarens protokoll skulle

hvarje månad innehålla uppgift därom, att den i § 21 af reglementet för Drätselkammaren föreskrifna inventering af dagskassan verkställts;

att specifikation å staden tillhöriga tomter, tomtdelar och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder till sammanlagdt värde af 259,341 kronor 54 öre jämte karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den vore belägen, skulle, så fort ske kunde, utarbetas;

att, där så ej vore fallet, så snart ske kunde, öfverensstämmelse skulle åväga bringas mellan titlarne i staten och räkenskaperna;

och att Stadsfullmäktiges tryck skulle expedieras till hvar och en af de för löpande året utsedde sakrevisorerna på samma gång som till ledamot af Stadsfullmäktige;

samt att Herrar Fullmäktige måtte bevilja stadens delegationer ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattade.

Under öfverläggningen yrkades bifall till Beredningsutskottets förslag i ämnet allenast med den ändring, att beträffande den så kallade Hotellkajen densamma skulle i räkenskaperna öfverföras från en drätselverkets tillgång till en hamnens tillgång; och blef detta yrkande af Herrar Fullmäktige bifallet.

(Se Serien A. N:o 5. Sid. 1.)

§ 75.

Till Herrar Fullmäktige hade Hamnstyrelsen ingifvit förslag till ny hamntaxa för åren 1911—1915 och i samband därmed hemställt att hvad af Styrelsen i taxan föreslagits i fråga om rabatter för trävaror, som i vissa kvantiteter skeppades öfver yttre hamnen, måtte få tillämpas redan från början af instundande seglation.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden, och hade Utskottet därvid föreslagit:

att Herrar Fullmäktige måtte för sin del antaga det af Hamnstyrelsen upprättade förslag till taxa å hamnavgifter för åren 1911—1915 och å beslutet söka vederbörlig fastställelse; samt att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att hvad af Hamnstyrelsen föreslagits i fråga om rabatter för trävaror, som i vissa kvantiteter skeppades öfver yttre hamnen, finge tillämpas redan från början af instundande seglation.

Herrar Fullmäktige beslöto bifalla, hvad af Utskottet sålunda föreslagits.

(Se Serien A N:o 5. Sid. 73.)

§ 76.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Ordföranden — med förmålan, att den kommitté, som tillsatts af ombud från en mängd svenska städer för att utarbета ett

förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän med flere numera afslutat sitt arbete och upprättat betänkande i ämnet — hemställt, att ett ombud måtte utses för staden att vid ett sammanträde i Stockholm under innevarande vår deltaga i frågans ytterligare behandling.

Uppå remiss hade stadens pensioneringskommitté, Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden, och hade Utskottet därvid föreslagit:

att Herrar Fullmäktige måtte utse ett ombud att å stadens vägnar närvara vid det sammanträde, som under innevarande vår komme att hållas i Stockholm för behandling af upprättadt förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän med flere;

att val af dylikt ombud måtte äga rum vid dagens sammanträde;

samt att till ombud måtte utses Herr Rektorn m. m. Axel Dahlman.

Herrar Fullmäktige beslöto bifalla, hvad Utskottet sålunda i särskilda punkter föreslagit; skolande utdrag af detta protokoll för det utsedda ombudet gälla såsom fullmakt.

§ 77.

Till Herrar Fullmäktige hade Donationsjordskommittén ingifvit följande utlåtande i fråga om vissa grunder för uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen rörande afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband:

(Se Serien A. N:o 5. Sid. 90.)

Öfver detta utlåtande, som åtföljts af däri omförmälta handlingar och kartor, hade uppå remiss Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden och hade Utskottet därvid hemställt:

att det i kommitterades framställning särskildt omförmälta, Karlstads Spinneri- & Väfveriaktiebolag tillhöriga område måtte undantagas från nu i frågasatta uppgörelse, och att frågan därom måtte anstå, till dess ny stadsplan för området blifvit af Kungl. Maj:t fastställd,

samt att Herrar Fullmäktige måtte bifalla hvad kommitterade i öfrigt i sitt betänkande föreslagit.

Under öfverläggningen yrkades:

1:o) af Herr af Geijersstam bifall till Beredningsutskottets förslag allenast med den ändring, att orden »till dess ny stadsplan för området blifvit af Kungl. Maj:t fastställd» utbyttes mot »till dess Herrar Stadsfullmäktige hunnit fatta beslut angående ändrad stadsplan för detta område»;

2:o) af Herr Arrhenius bifall till Beredningsutskottets förslag med följande ändringar:

a) att orden »och för stadens lagfart» i kommitténs förslag rörande skyldigheten för staden att bestrida vissa kostnader vid Rätten (Se Serien A N:o 5; sid. 98) måtte utgå; och

b) att Herrar Fullmäktige måtte besluta, att de öfverenskommelser med jordägare, som träffades, skulle affattas på sådant sätt, att de områden, hvarom staden instämt talan, skulle återgå till staden under sådan form, att med afseende på den i lagfarts-hänseende icke erfordrades annan åtgärd än anteckning i stadens lagfartsbok, att staden genom förlikning i målet förklarats berättigad förfoga öfver området på annat sätt än nu vore fallet; samt

3:e) af Herr Hellberg bifall till Beredningsutskottets förslag med sådan ändring, att samtliga uppgörelser i sista hand skulle afgöras af Herrar Fullmäktige.

Herrar Fullmäktige beslöto bifalla hvad Herr af Geijersstam i ärendet yrkat, i följd hvaraf Herrar Fullmäktige alltså bifallit, hvad kommitterade i sitt betänkande föreslagit, allenast med den ändring, att det i kommittébetänkandet särskildt omförmälta Karlstads Sjöinneri- och Väferiaktiebolag tillhöriga område undantagits från de beslutade uppgörelserna och att frågan härom skulle anstå, till dess Herrar Stadfullmäktige hunnit fatta beslut angående ändrad stadsplan för detta område.

§ 78.

Konungens Befallningshafvande i länet hade infortrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Hulda Larssons ansökning om tillstånd att för tiden till innevarande års slut i samband med matsivering å det af henne förhyrda pensionat Haga här i staden vid måltider åt spisande gäster utskänka vin och öl under samma vilkor och betingelser i öfrigt, på hvilka pensionatets förre innehafvare, byggmästaren C. A. Resare medgifvits sådan utskänkningsrätt.

Efter det Beredningsutskottet, uppå remiss, i ärendet afgifvit yttrande beslöto Herrar Fullmäktige, i enlighet med hvad Utskottet föreslagit, att såsom infordradt yttrande öfver Hulda Larssons ifrågavarande ansökning till densamma tillstyrka bifall, under förutsättning likväl, att det Resare meddelade tillstånd samtidigt återkallades. (Se Serien A N:o 5; Sid. 115).

§ 79.

I anledning af gjord framställning, öfver hvilken Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Herrar Fullmäktige bevilja

Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett förslagsanslag af 4,000 kronor i och för utvidgningar af det elektriska kabelnätet äfvensom bestämma att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej härtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

(Se Serien A N:o 5; Sid. 117.)

§ 80.

I anledning af en af Drättselkammaren öfverlämnad framställning från Aktiebolaget Träexport, öfver hvilken framställning Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto Herrar Fullmäktige medgifva att en af nämnda bolag den 17 maj 1909 lämnad garantiförbindelse angående den ifrågasatta kanalen från nya hamnen till Lambergskärnet finge till bolaget utlämnas.

(Se Serien A N:o 5; Sid. 119.)

§ 81.

Konungens Befallningshafvande i länet hade infortrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver en af handlanden Robert Österberg i Karlstad gjord ansökning om tillstånd att här i staden idka handel med explosiva varor af första klassen.

Efter det Beredningsutskottet, uppå remiss, i ärendet afgifvit yttrande beslöto Herrar Fullmäktige, i enlighet med hvad Utskottet föreslagit, att såsom infordradt yttrande öfver Österbergs ifrågavarande ansökning till densamma förorda bifall.

Se serien A N:o 5; Sid. 121.)

§ 82.

Sedan inom föreskrifven tid ansökningar till Mellqvists stipendium för goda framsteg i studier till Herrar Fullmäktige inkommit från Herman Hultström, John Nygren, Ernst Nygren, Axel Lindh, Elin Brynteson, Holger Hvidt-Andersén och Karin Johansson, så beslöto, på hemställen af Beredningsutskottet, Herrar Fullmäktige, att af nu för utdelning tillgängliga räntan å donationsfonden, hvilken ränta uppginge till 417 kronor 50 öre, tilldela en hvar af sökandena Hultström, John Nygren, Ernst Nygren och Lindh ett belopp af 104 kronor 37 öre.

(Se Serien A N:o 5; Sid. 123.)

§ 83.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

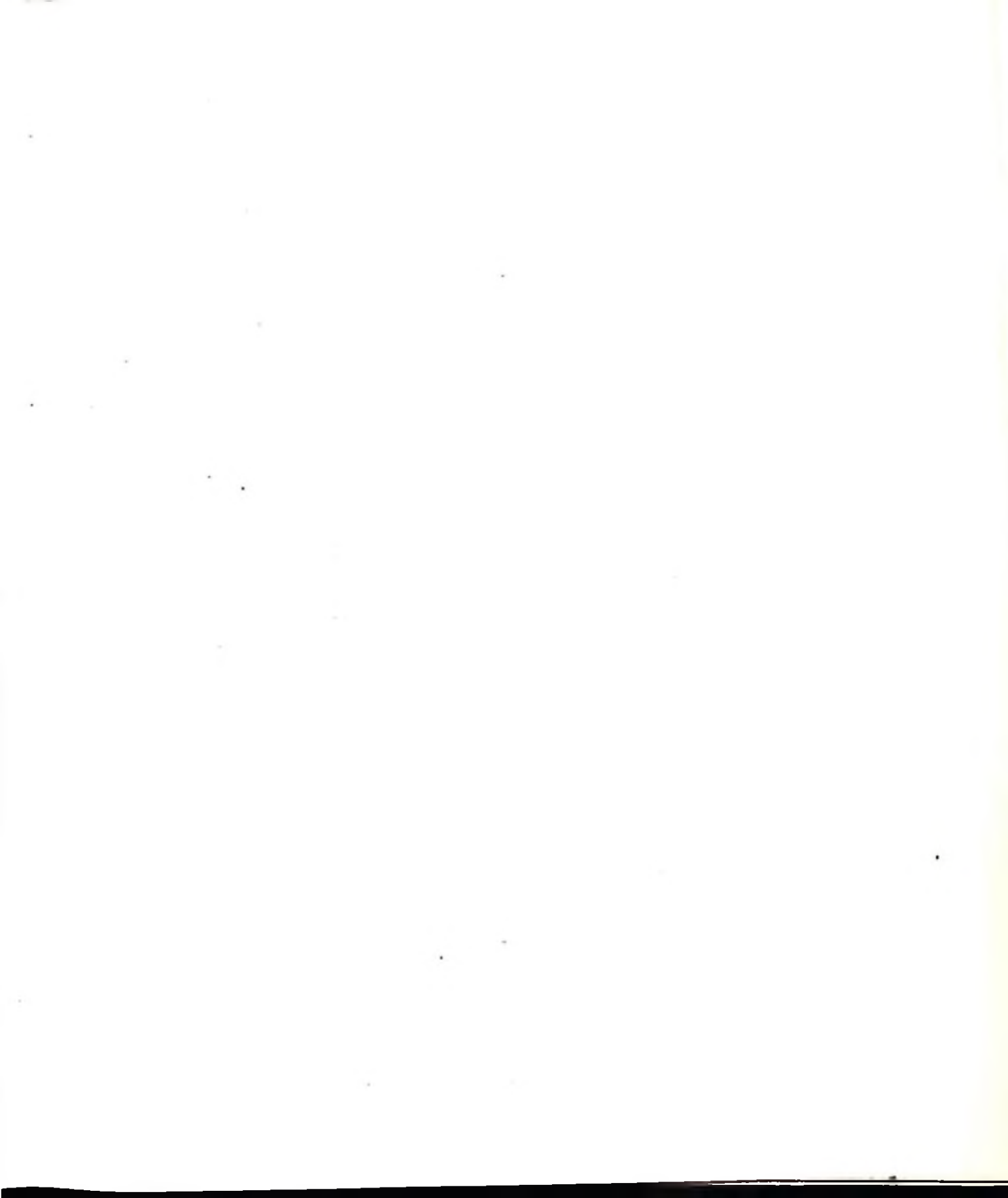
Justeradt den 26 April 1910.

AXEL DAHLMAN.

N. LUNDBERG. HUGO SEVERIN.

Offentligen uppläst den 26 april betygar & tjänstens vägnar:

V. E. von der LANCKEN.

KARLSTAD
Karlstads-Tidningens A.-B:s tryckeri
1910

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 19 Maj.

N:o 6.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af en ledamot i egnahemskommittén (efter Herr Lunds-sekreteraren Axel Schotte); 3:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Magistratens framställning angående ändring i gällande föreskrifter om handelen med livsmedel; 4:o) D:o d:o i anledning af Magistratens förslag till indelning af staden i valkretsar för val af stadsfullmäktige; 5:o) D:o d:o i anledning af Herrar Severins och Galins motion om bestämmande af särskilda distrikt för stadsbarnmorskorna; 6:o) D:o d:o öfver Chefsämbatets vid Kungl. Värmlands Regemente framställning om upplåtande af vissa staden tillhöriga fastigheter och lokaler till s. k. hemortssjukhus; 7:o) D:o d:o i anledning af återremitterade frågan om upptagande af ett lån från Handels- och Sjöfartsfonden å 200,000 kronor;	8:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om vidtagande af åtgärder från stadens sida dels för skydd mot inskränningar af Klarälven å landsträcken utmed den s. k. Romstadsvägen o:h dels i syfte att för framtiden förekomma inskränningar i älfsränderna till följd af ångbåtstrafiken i älven; 9:o) D:o d:o angående från af. d:n fröken Anna Wenström till staden öfverlämnad donation å 18,000 kronor; 10:o) D:o d:o i anledning af Herr Dahlmans motion om tillsättande af en kommitté med uppdrag dels att afgifva förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad dels ock att taga en allmän öfversigt öfver stadens ekonomiska ställning, eventuellt föreslå åtgärder till densammans förbättrande samt om möjligt uppgöra en finansplan för flere år framåt;

- 11:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens försig till gatuarbeten för år 1910;
- 12:o) D:o d:o i anledning af Bestyrelsens för anordnande af en landbrnksutställning under innevarande år för Värmlandslän af Herr Nerman såsom motion upptagna framställning
- om frändragande af vattenledning till gränsen för utställningsområdet samt om tillhandahållande af vatten åt utställare m fl
- 13:o) D:o d:o i anledning af Förste S:adsläkaren N Lundbergs framställning om erhållande af pension
-

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 19 Maj 1910.

§ 84.

Vid upprop befunnos Herrar Wallberg, Kullgren och Moberg på grund af bortovaro från staden samt Herr Rune på grund af sjukdom från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 85.

Att jämte Herr ordföranden måndagen den 23 i denna månad kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Nerman och Berg.

§ 86.

Angående val af en ledamot i stadsfullmäktige efter handlanden Thure Byttner hade från Magistraten inkommit följande protokollsutdrag, hvilket nu föredrogs:

*Utdrag ur protokollet hållet hos Magistraten i
Karlstad den 30 April 1910.*

§ 71.

I och för val af ledamot i stadsfullmäktige för tiden till den 1 Januari 1913 efter handlanden Thure Byttner, hvilken afsagt sig ledamotskapet af stadsfullmäktige, hade stadens vid allmän rådstuga röstberättigade innevånare kallats att denna dag klockan tolf middagen sammanträda inför Magistraten å rådhuset härstädes; och hade tillkännagifvits att den för valet gällande röstlängd under åtta dagar derförut vore å magistratssekreterarens embetsrum tillgänglig för dem, som deraf önskade taga del.

Då nu detta ärende å utsatt tid företogs, förklarade de närvarande, på gifven anledning, att de icke hade någon anmärkning att framställa mot den upprättade röstlängden.

Härpå företogs valet med slutna sedlar, dervid åtskilliga röstberättigade utöf-

vade sin rösträtt eller läto aflemna sina valsedlar genom behörigen befullmäktigade närvarande röstberättigade.

Vid förrättningens slut företagen sammanräkning af valsedlarna befanns det att apotekaren Stellan Gullström erhållit 5,204 röster och fabrikören Karl Ad. Falk 2,294 röster, i följd hvaraf apotekaren Stellan Gullström förklarades vald till ledamot af stadsfullmäktige för tiden intill den 1 Januari 1913.

Efter tillkännagifvande att valprotokollet komme att inför Magistraten justeras måndagen den 9 instundande Maj, afslöts förrättningen.

In fidem
CARL LIDBERG.

Justerat den 9 Maj 1910, betygar

Ex officio
CARL LIDBERG.

§ 87.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson-Lagerstedts ansökan om tillstånd att i huset N:o 10 vid Östra Torggatan här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster;

2:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Kristin Martins ansökan om tillstånd att i Frimurareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster;

3:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om afskrifning å de under styrelsens vård stående inventarier och materialer;

4:o) Hamnstyrelsens framställning om afskrifning å den under Styrelsens vård stående lösa egendom;

B) *Till Drätselkammaren:*

1:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken af Magistraten öfverlämnade förslag till allmänna lyshållningen i staden under nästa lysår;

2:o) Samma styrelsens framställning om anslag för framdragande af vatten- och aslopps- samt belysningsledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen i stadsdelen Haga;

3:o) Byggnadsnämndens yttrande i anledning af till Nämnden hänskjutet förslag om ändring i stadsplanen genom igenläggande af den emellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan.

§ 88.

Från Lektorn O. I. Holmqvist hade inkommit följande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad får härmed på grund af afflyttning från staden afsäga sig uppdraget att vara suppleant i vatten- och gasverksstyrelsen.

Karlstad den 17 Maj 1910.

O. I. HOLMQVIST.

Herrar Fullmäktige beslöto, med godkännande af den gjorda afsägelsen, att val af en suppleant i styrelsen för Vatten- och Gasverken efter Herr Holmqvist skulle äga rum vid Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde.

• § 89.

Sedan Herrar Fullmäktige vid sammanträde den 21 nästlidna April beslutit bordlägga frågan om godkännande af Herr Hellebergs afsägelse af ledamotskapet i stadens Hamnstyrelse, så företogs nu denna fråga till förnyad behandling, och beslöto Herrar Fullmäktige därvid godkänna den sålunda gjorda afsägelsen, hvarjämte bestämdes, att val af en ledamot i Hamnstyrelsen efter Herr Helleberg skulle äga rum vid Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 90.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos:

A) till ledamot i *egnahemskommittén* efter Herr Landsskreteraren Axel Schotte: Herr Redaktören Mauritz Hellberg; samt

B) till suppleant i *egnahemskommittén* efter Herr Hellberg: Herr Gårdägaren K. J. Swensén.

§ 91.

Angående vissa ändringar i gällande ordningsstadganden rörande lifsmedels-handeln här i staden hade Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige ingifvit följande framställning:

Se Serien A N:o 6: sid. 1.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet häröfver afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A N:o 6: sid. 3.

Under öfverläggningen yrkades:

1:o) af Herr Lundberg, med instämmande af Herr Nyström, bifall till Beredningsutskottets förslag med de ändringar, dels att de i stadgandets första punkt förekommande uttrycken «när fråga är om hüst eller större nötkreatur än kalfs»

samt «men eljest i minst half kropp» skulle utgå, och dels att efter orden «och må ej i något fall styckning» skulle insättas orden «till mindre delar», samt

2:o) af Herr Welin, att ärendet måtte återremitteras till Hälsovårdsnämnden för förnyad behandling.

Sedan Herr Welins yrkande blifvit af Herrar Fullmäktige afslaget, beslöto Herrar Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad af Herr Lundberg i ärendet föreslagits, att för sin del antaga och underställa Konungens Befallningshafvandes i länet pröfning följande ordningsstadgande:

«Handel med till människoföda afsedt kött (undantagandes fågel och vildt) eller fläsk äfvensom färsk fisk eller af dessa ämnen tillredda varor får icke äga rum å stadens torg och öppna platser vare sig inom det planlagda området eller utanför detsamma, så länge erforderligt antal platser finnes tillgängligt för idkande af sådan handel inom af staden uppförd saluhall, dock att landtmän, som införa egna alster till afyttring för dagen, äga att å salutorg försälja slaktadt kött, såvida kreaturen icke äro mera styckade än att de torgföras i minst fjärdedels kropp, och må ej i något fall styckning till mindre delar äga rum å salutorget eller annan öppen plats.

Ófverträdelse häraf straffas med böter af två till etthundra kronor».

§ 92.

På grund af föreskriften i lagen den 26 Maj 1909 angående ändring i vissa delar af förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 Mars 1862 hade Magistraten uppgjort och till Herrar Stadsfullmäktige ingifvit förslag till indelning af staden i valkretsar för val af stadsfullmäktige jämte antalet fullmäktige för hvarje valkrets, och hade Beredningsutskottet uti häröfver afgifvet utlåtande tillstyrkt förslagens godkännande af Herrar Fullmäktige.

Då ärendet nu företogs till behandling, beslöto Herrar Stadsfullmäktige i enlighet med det uppgjorda förslaget,

att för val af stadsfullmäktige staden delas i två valkretsar, norra och södra valkretsen, som hvardera välja aderton fullmäktige;

att gränslinien mellan valkretsarne skall blifva följande: ådran mellan Suttersälven och Mariebergsviken, Mariebergsviken, Hööksgatan, Rosenborgsgatan, Klarälvens västra gren till Västra bron, Residenstorget, Tingvallagatan, Encströmsgatan, Statens järnväg, Karlagatan, Verkstadsgatan, Djäknegatan, därifrån vinkelrätt till Lambergskärn, Lambergskärn och yttre hamnen; samt

att till norra valkretsen räknas de 282 i mantalslängden sist upptagna och till den södra de 69 först upptagna personer under rubriken utan stadigt hemvist.

Se Serien A N:o 6: sid. 3.

§ 93.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige väckt motion hade Herrar Severin och Gelin hemställt,

att hvardera stadsbarnmorskans tjänsteåliggande gent emot den medellösa publiken måtte begränsas till viss del af samhället,

att denna distriktsindelning skulle sammanfalla med de respektive stadsläkarnes, samt

att stadsbarnmorska måtte åläggas hafva sin bostad inom sitt distrikt.

Uppå remiss hade Hälsovårdsnämnden och Beredningsutskottet afgifvit yttranden öfver motionen och därvid hvar för sig hemställt, att motionen icke måtte till någon Herrar Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Under öfverläggningen yrkades dels af Herr Severin bifall till motionen med följande tillägg till densammas första punkt: «dock så, att vid förfall för barnmorskan i det ena distriktet, barnmorskan i det andra distriktet skall tjänstgöras», dels af Herr Clarholm bifall till Beredningsutskottets förslag.

Efter votering beslöto Herrar Stadsfullmäktige med 24 röster mot 7, som afgäfvos för Herr Severins yrkande, att bifalla hvad Beredningsutskottet i detta ärende föreslagit.

Se Serien A N:o 6: sid. 6.

§ 94.

Företogs till förnyad behandling frågan om upptagandet af ett lån för stadens räkning från Handels- och Sjöfartsfonden å 200,000 kronor; och beslöto Herrar Stadsfullmäktige därvid, i enlighet med hvad Hamnstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå återremiss afgifna yttranden hvar för sig hemställt, att det ifrågasatta lånet icke skulle af staden upptagas.

Se Serien A N:o 6: sid. 9.

§ 95.

Angående vidtagande af åtgärder dels för skydd mot inskränningar af Klarälven å landsträckan utmed den så kallade Romstadsvägen dels ock i syfte att för framtiden förhindra att inskränningar i ålfstränderna uppkomme genom ångbåtstrafiken i Klarälven, hade Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A N:o 6: sid. 11.

Uppå remiss hade Hamnstyrelsen och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit yttranden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A N:o 6: sid. 14.

Och biföllo Herrar Fullmäktige hvad utskottet sålunda föreslagit.

§ 96.

Sedan från aflidna fröken Anna Wenström till Karlstads stad öfverlämnats en donation å ett kapitalbelopp af 18,000 kronor, att användas till beredande af tillfälle åt skrofulösa, fattiga barn från Karlstad att vistas å annan ort för att återvinna hälsa och krafter, hade Beredningsutskottet uppå remiss i detta ärende afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A N:o 6: sid. 16.

Och beslöto Herrar Fullmäktige bifalla hvad Utskottet sålunda föreslagit.

På yrkande af Herr af Geijerstam beslöto därjämte Herrar Fullmäktige uppdraga åt sin Herr Ordförande att uti skrifvelse till aflidna fröken Anna Wenströms sterbhusdelagare uttrycka Stadsfullmäktiges tacksamhet öfver den öfverlämnade donationen.

§ 97.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Herr Dahlman väckt motion om tillsättande af en kommitté med uppdrag dels att afgifva förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad, dels ock taga en allmän öfversigt öfver stadens ekonomiska ställning, eventuellt föreslå åtgärder till densammans förbättrande samt, om möjligt, uppgöra en finansplan för staden för en tid af flera år framåt.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A N:o 6: sid. 20.

Efter det under öfverläggningen yrkats *dels* bifall till Beredningsutskottets förslag, *dels* ock att tvänne kommittéer måtte af Herrar Fullmäktige tillsättas, af hvilka den ena skulle erhålla i uppdrag att afgifva förslag till utlåtande rörande omarbetning af kommunalförordningen för stad och den andra att uppgöra den ifrågasatta finansplanen, beslöto Herrar Stadsfullmäktige bifalla hvad Beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

§ 98.

Vid behandling af från Drätselkammaren för Herrar Stadsfullmäktiges godkännande ingifvet förslag till gatuarbeten att utföras under innevarande år beslöto Herrar Stadsfullmäktige, på af Herr Nerman framställt yrkande, att återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan till Kammaren att utreda, huruvida det icke vore möjligt att, med hänsyn till den brist, som uppstått i de för år 1910 såsom inkomst beräknade brännvinsmedel, vidtagna besparingar i anslaget till gatuarbeten för innevarande år.

Se Serien A N:o 6: sid. 20.

§ 99.

Uppå därom af Värmlands Hushållningssällskaps utställningsbestyrelse för anordnande under 1910 af en landbruksutställning för Värmlands län här i staden hos Herrar Stadsfullmäktige gjord af Herr Nerman som motion upptagen framställning, hvaröfver Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige dels medgifva, att vattenledningen finge på stadens bekostnad framdragas till gränsen för utställningsområdet samt att vatten från stadens vattenledning skulle vid utställningen kostnadsfritt tillhandahållas utställare samt föreståndaren för den restauration, som genom bestyrelsens försorg komme att anordnas å utställningen, äfvensom för eldsläckningsändamål, dels ock uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utföra ofvanberörda ledningsarbeten samt åt Drätselkammaren att af omhänderhafvande medel bestrida kostnaderna härför.

Se Serien A N:o 6: sid. 26.

§ 100.

På därom af Förste Stadsläkaren N. Lundberg gjord framställning, öfver hvilken Hälsovårdsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Herrar Stadsfullmäktige, att, under förutsättning, att Förste Stadsläkaren Lundberg afgår från sin tjänst såsom förste stadsläkare här i staden från och med den 1 Januari 1911, bevilja honom en årlig pension af 3,000 kronor att från och med år 1911 utgå under hans återstående lifstid; och bestämde Herrar Fullmäktige tillika, att det beviljade pensionsbeloppet skulle utgå af tillgängliga medel.

Det antecknades, att Herr Lundberg icke deltagit i behandlingen af detta ärende.
Se Serien A N:o 6: sid. 29.

§ 101.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem
IVAN FR. REGNER

Justeradt den 23 Maj 1910.

AXEL DAHLMAN.

AXEL NERMAN.

C. F. BERG.

Offentligen uppläst den 23 Maj 1910.

Betygar å tjänstens vägnar:

IVAN. FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad

Handlingar.

1910.

Den 15 Juni.

N:o 7.

Föredragningsista:

- 1:o) Remiss af inkomna ärenden;
- 2:o) Val af en ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 januari 1911 (efter Herr Helleberg);
- 3:o) Val af en suppleant i Styrelsen för Vatten- och Gasverken (efter Herr I. Holmqvist);
- 4:o) Val af ledamöter i kommittén för afgifvande af förslag till utlåtande rörande omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för uppgörande af en finansplan för staden för flere år framåt;
- 5:o) Eeredningsutskottets utlåtandöfver Drätselkammarens skrivelse i fråga om framställning till Konungens Befallningshafvande i länet om förpligtande för vederbörande brobyggnadsskyldige att uppföra en ny brobyggnad öfver Karlälven i stället för den nuvarande s. k. Västra bron;
- 6:o) D:o d:o öfver Saluhallsstyrelsens framställning om visst tillägg till ordningsföreskrifterna för Karlstads saluhall;
- 7:o) D:o d:o öfver Herr S. W. Neumans med fleres af Herr Gelin såsom motion upptagna framställning om borttagande af träd å Vestra Kanalgatan samt isändsättande af samma gata;
- 8:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om vidtagande af åtgärder för vinnande af viss ändring i det mellan staden samt Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag upprättade kontrakt om leverans af elektrisk ström;
- 9:o) D:o d:o öfver Fattigvårdsstyrelsens framställning rörande priset å det vatten och den elektriska ström, som fran stadens vatten- och elektricitetsverk erfordrades för fattigvårdens behof;
- 10:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för uppförande af ett staket omkring trädgården å Wåxnäs;
- 11:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för reparationer i flickskolebyggnaden;
- 12:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för reparationsarbeten i förutvarande telegraflokalen i

- rådhusbyggnaden äfvensom för grundförslärkningar därstädes;
- 13:o) D:o d:o i anledning af väckt förslag om ändring i stadsplanen genom igenläggande af den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan här i staden;
- 14:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrivelse med infor- drande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts ansökan om till- stånd att i huset N:o 10 vid Östra Torggatan här i staden utskänka maltdrycker till spi- sande gäster;
- 15:o) D:o d:o i anledning af Magi- stratens skrivelse med infor- drande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Kristina Martins ansökan om tillstånd att i Fri- muareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster;
- 16:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndags- skolans framställning om ett extra anslag för innevarande år af 500 kronor;
- 17:o) D:o d:o i anledning af Magi- stratens skrivelse med öfver- lämnande af Styrelsens för Vat- ten- och Gasverken förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår;
- 18:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken fram- ställning om anslag för fram- dragande af vatten- och af- lopps- samt gasledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Or- men i stadsdelen Haga;
- 19:o) D:o d:o öfver Drätselkammar- ens framställning om utseende af ombud för staden vid inne- varande års ordinarie bolags- sällsamma med delägare i Karl- stad—Munkfors Järnvägsaktie- bolag;
- 20:o) D:o d:o i anledning af Drät- selkammarens förnyade förslag till gatuarbeten under år 1910;
- 21:o) D:o d:o öfver Drätselkammar- ens framställning i fråga om stadens övertagande af skyl- digheten att ensam bygga och underhålla Östra bron öfver Klarälven här i staden;
- 22:o) D:o d:o öfver Drätselkammar- nes framställning om antagan- de af stadsplan för viss omrä- de af stadsdelen Herrhagen.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 Juni 1910.

§ 102.

Vid upprop befunnos Herrar vice Ordföranden och Ahlmark på grund af tjänstgöring, Herrar Nerman, Lundberg, Ziegler och Clarholm på grund af bortovaro från staden, Herr Wallberg på grund af sjukdom samt Herr Forssell i anledning af familjehögtid från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 103.

Att jämte Herr Ordföranden lördagen den 18 i denna månad kl. half 3 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Huzell och af Segerström.

§ 104.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Karlstads Spritförsäljningsbolags anbud om öfvertagande af den rätt till detaljhandel här i staden med brännvin, som blifvit medgifven för tiden från och med den 1 Januari 1911 till den 1 Januari 1914:

2:o) Drätselkammarens framställning i fråga om godkännande af förslag till kontrakt med Kungl. Maj:t och Kronan rörande leverans af vatten till kasern-etablissemantal för Kungl. Värmlands Regemente;

3:o) Inkomna ansökningar till Mellqvists slöjdstipendium.

B) *Till Drätselkammaren:*

1:o) Saluhallsstyrelsens framställning om höjning af hallmästarens aflöning;

2:o) Styrelsens för Karlstads föreläsninganstalt framställning om anslag för

år 1911;

3:o) Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbetsåret den 1 Oktober 1910—den 30 September 1911;

4:o) Nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrivelse i fråga om 1910 års anslag till sagda ändamål;

5:o) Herr Hellbergs motion om beviljande af anslag till Svenska Kommunaltekniska föreningen;

6:o) Herr Anders Nygrens med fleres af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om Herrar Fullmäktiges medverkan till dels anordnandet af bättre lågförbindelser å Karlstad—Munkfors järnväg och dels nedsättning i nu gällande biljettpriiser å samma järnväg;

7:o) Stationskarlsförmannen C. O. Sjöes af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om efterskänkande af kommunalutskylder;

8:o) Stationskarlen J. W. Skogmans af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om efterskänkande af kommunalutskylder;

C) *Till Badhusstyrelsen och Drätselkammaren:*

Styrelsens för tuberkulosbyrån framställning om rätt till kostnadsfria bad i stadens varmbadhus åt friska medlemmar af sådana fattiga familjer, som anlita byråns hjälp;

D) *Till Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren:*

Herr Oscar Sjögrens med fleres af Herr Gelin som motion upptagna framställning angående istandsättande af åtskilliga gator i stadsdelarne Viken och Kvarnberget äfvensom anordnande af vattenkastare och framdragande af afloppsledningar inom samma stadsdelar;

E) *Till Badhusstyrelsen:*

Styrelsens för Karlstads medikomekaniska gymnastikinstitut af Herr Clarholm som motion upptagna framställning om nedsättning i hyresafgiften för institutets lokaler i stadens varmbadhus.

§ 105.

Från komministern Fr. Nordvall hade inkommit följande skrivelse:
Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af ökad sysselsättning med andra uppdrag får undertecknad vörd-

samt anhålla att varda entledigad från ledamotskapet i styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök.

Karlstad den 21 Maj 1910.

Vördsammast

FR. NORDVALL.

Komminister.

Herrar Fullmäktige beslöto, med godkännande af den gjorda afsägelsen, att val af en ledamot i Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök efter Herr Nordvall skulle äga rum vid Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 106.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos:

A) till ledamot i *Hannstyrelsen för tiden till den 1 Januari 1911 efter Herr Helleberg:*

Herr Majoren m. m. C. O. Ahlmark; samt

B) till *suppleant i Styrelsen för Vatten- och Gasverken efter Herr I. Holmqvist:*

Herr Ingeniören Vilhelm Nyström.

§ 107.

Vid härefter förrättadt val utsågos till ledamöter i kommittén för afgifvande af förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för uppgörande af en finansplan för staden för en tid af flere år framåt:

Herr Rektorn m. m. A. Dahlman,

„ Borgmästaren m. m. K. J. Lindholm.

„ Kaptenen m. m. H. Ziegler,

„ Ingeniören A. Svanbom,

„ Bankdirektören T. Osterman,

„ Disponenten O. Kullgren och

„ Bankdirektören A. Austrin.

Därjämte beslöto Herrar Fullmäktige uppdraga åt Herr Borgmästaren K. J. Lindholm att sammankalla kommittén.

§ 108.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren, under framhållande, att, med hänsyn till beskaffenheten af den öfver Klarälfvens västra gren vid Karlstad

ledande bro eller den s. k. Västra bron, det måste anses vara af behovet oundgängligen påkalladt, att denna bro nu ersattes med en ny, hemställt, att vederbörliga åtgärder i sådant syfte måtte af Herrar Fullmäktige vidtagas, hvilken framställning innefattades i ett så lydande protokollsutdrag:

Se Serien A N:o 7: sid. 2.

Häröfver hade Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Arrhenius bifall till Beredningsutskottets förslag med det tillägg, att Herrar Stadsfullmäktige i sammanhang härmed skulle förklara staden villig att, därest häraderna till staden öfverlämnade den under benämningen "Karlstads Västra Brobyggnadskassa för landtintressenter" förefintliga fond, ensam öfvertaga brons underhåll och återtaga yrkandet om åläggande för häraderna att bygga en ny bro.

Med bifall till hvad af Herr Arrhenius sålunda yrkats, beslöto Herrar Fullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren att hos Konungens Befallningshafvande i länet göra framställning därom, att Konungens Befallningshafvande måtte förpligta vederbörande brobyggnadsskyldige att uppföra en ny brobyggnad i stället för den nu befintliga bron öfver Klarälvens västra gren vid Karlstad och på samma plats som denna, i enlighet med af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkända ritningar, i sammanhang hvarmed Herrar Stadsfullmäktige dock förklarade staden villig, att, därest häraderna till staden öfverlämnade brobyggnadskassan, ensam öfvertaga brons underhåll och återtaga yrkandet om åläggande för häraderna att bygga en ny bro.

§ 109.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 April 1909 antagit särskilda ordningsföreskrifter för Karlstads saluhall, så beslöto nu Herrar Fullmäktige, på därom af Saluhallsstyrelsen gjord framställning, som af Beredningsutskottet uti afgifvet yttrande tillstyrkts, att för sin del antaga och underställa Konungens Befallningshafvandes i länet pröfning följande tillägg till berörda ordningsföreskrifter:

"Den som bryter mot någon af ofvan gifna föreskrifter, böte från och med 2 till och med 20 kronor".

Se Serien A N:o 7: sid. 9.

§ 110.

Angående borttagande af träd å Västra Kanalgatan samt iståndsättande af samma gata hade Herr Sigurd W. Neuman med flere gjort följande framställning, hvilken af Herr Gelin upptagits som motion:

Se Serien A N:o 7: sid. 11.

Häröfver hade Trädgårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit infortrade yttranden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A N:o 7: sid. 13.

Hvad Utskottet sålunda hemställt blef af Herrar Fullmäktige bifallet.

§ 111.

Rörande viss ändring i det mellan staden och Dejefors Kraft- och Fabriks-Aktiebolag upprättade kontrakt om leverans af elektrisk ström hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjort följande framställning:

Se Serien A N:o 7: sid. 14.

Häröfver hade Beredningsutskottet afgifvit ett så lydande yttrande:

Se Serien A N:o 7: sid. 14.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto bifalla hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 112.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen hemställt, att det för fattigvårdens behof erforderliga vatten äfvensom elektrisk ström måtte erhållas till stadens självkostnadspris.

I enlighet med af Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifna yttranden beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige att afslå Fattigvårdsstyrelsens förevarande framställning.

Se Serien A N:o 7: sid. 16.

§ 113.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort framställning om ett anslag af 640 kronor för uppförande i enlighet med upprättadt kostnadsförslag af ett staket omkring trädgården å Växnäs.

Häröfver hade Beredningsutskottet afgifvit yttrande och därvid hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan till kammaren att utreda, huruvida icke kostnaderna för staketet kunde nedbringas.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Noréus, att Herrar Fullmäktige måtte för närvarande afslå Drätselkammarens förevarande framställning, och beslöto Herrar Stadsfullmäktige bifalla Herr Noréus' sålunda gjorda yrkande.

Se Serien A N:o 7: sid. 18.

§ 114.

På därom af Drätselkammaren gjord framställning, öfver hvilken Berednings-

utskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto Herrar Stadsfullmäktige att bevilja och ställa till Drätselkammarens förfogande ett belopp af 2,500 kronor för utförande, i enlighet med vid Kammarens framställning fogadt kostnadsförslag, af reparations- och ändringsarbeten i flickskolebyggnaden härstädes, hvarjämte Herrar Fullmäktige tillika bestämde, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A N:o 7: sid. 19.

§ 115.

I enlighet med af Drätselkammaren gjord och af Beredningsutskottet uti afgifvet yttrande tillstyrkt framställning beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige att, för utförande af reparations- och ändringsarbeten i Telegrafverkets förutvarande lokal i rådhuset äfvensom för grundförstärkningsarbeten i samma byggnad, anvisa ett anslag af 16,100 kronor till arbetenas verkställande genom Drätselkammarens försorg enligt härför upprättadt och vid Kammarens framställning fogadt kostnadsförslag, hvarjämte Herrar Fullmäktige tillika bestämde, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A N:o 7: sid. 21.

§ 116.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Karlstads högre allmänna läroverks lärarekollegium hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte vidtaga åtgärder för genomförande af sådan ändring i gällande stadsplan för stadsdelen Tingvalla här i staden, att den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan blefve igenlagd.

Härför hade Byggnadsnämnden afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A N:o 7: sid. 24.

Uppå remiss hade jämväl Drätselkammaren och Beredningsutskottet yttrat sig i ärendet, varande Utskottets yttrande af följande lydelse:

Se Serien A N:o 7: sid. 30.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 117.

Sedan Alfred Persson-Lagerstedt från Mönsterås till Konungens Befallningshafvande i länet ingifvit ansökan om tillstånd att under tiden från den 1 Maj till den 31 December innevarande år i de lokaler i huset N:o 10 vid Östra Torgga-

tan här i staden, där änkan Beda Josefina Larsson för närvarande idkade utskänkning af maltdrycker, få i sammanhang med mathållning hålla spisande gäster tillhanda maltdrycker till förtäring på stället, hade Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver ansökningen infordrats, i anledning hvaraf Beredningsutskottet uppå remiss utlåtitt sig sålunda:

Se Serien A N:o 7: sid. 32.

Och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bifalla, hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 118.

Sedan Kristina Martin härifrån staden hos Konungens Befallningshafvande i länet anhållit om tillstånd att i Frimurareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster under tiden från och med den 1 Maj till och med den 31 December innevarande år, hade Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver ansökningen infördrats, och hade i anledning häraf Beredningsutskottet uppå remiss i ärendet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A N:o 7: sid. 34.

Och beslöto nu Herrar Fullmäktige bifalla hvad Utskottet i detta ärende hemställt.

§ 119.

På därom af Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan här i staden gjord framställning, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett extra anslag för skolans verksamhet under innevarande år af 500 kronor, hvarjämte Herrar Fullmäktige tillika bestämde, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst ultaxering.

Se Serien A N:o 7: sid. 37.

§ 120.

Sedan Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Magistraten ingifvit förslag till allmänna lyshållningen i staden under nästa lysår, hade Magistraten överlämnat förslaget till Herrar Fullmäktige under förordande af bifall till detsamma.

Förslaget innefattades i följande protokollsutdrag:

Se Serien A N:o 7: sid. 37.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande

utlåtanden; och blef nu förslaget af Herrar Stadsfullmäktige godkändt, hvarjämte Herrar Fullmäktige beviljade för arbetenas utförande enligt förslaget erforderliga medel, 840 kronor, äfvensom bestämde, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst ut-taxering.

§ 121.

På framställning af Styrelsen för Vatten- och Gasverken och sedan Drättselkammaren samt Beredningsutskottet häröfver afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag af 1,750 kronor för framdragande af vatten- och aflopps- samt gasledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen i stadsdelen Haga här i sladen i enlighet med af verkens föreståndare uppgjort och vid Styrelsens framställning fogadt kostnadsförslag, hvarjämte Herrar Fullmäktige tillika bestämde, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst ut-taxering.

Se Serien A N:o 7: sid. 40.

§ 122.

Med anledning af föreskriften i § 30 af bolagsordningen för Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige, på framställning af Drättselkammaren, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit yttrande, samt i enlighet med under öfverläggningen gjordt yrkande, att utse Herr Landsfiskalen J. Noréus att såsom Karlstads stads ombud föra stadens talan vid bolagsstämmor under innevarande år med delägarne i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag äfvensom att till suppleant för Herr Noréus att, vid förfall för honom, fullgöra uppdraget utse Herr Kaptenen m. m. H. Ziegler.

Se Serien A N:o 7: sid. 42.

§ 123.

På grund af återremiss hade Drättselkammaren upprättat och till Herrar Fullmäktige ingifvit förnyadt förslag till de gatuarbeten, som under innevarande år skulle bringas till utförande, hvilket förslag slutade å ett belopp af 24,600 kronor.

I enlighet med hvad Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande hemställt beslöto

Herrar Stadsfullmäktige godkänna det af Drätselkammaren nu öfverlämnade förslaget.

Se Serien A N:o 7: sid. 43.

§ 124.

Sedan Styrelsen för Karlstads östra bro å vederbörande brobyggnadsskyldiges vägnar uti en till Drätselkammaren ingifven och till Herrar Stadsfullmäktige ställd skrifvelse hemställt, att staden måtte öfvertaga byggandet och underhållet af östra bron öfver Klarälven här i staden redan innan de vid syn den 30 sistlidne Mars föreskrifna arbeten för brons försättande i laggildt skick blifvit af de brobyggnadsskyldige verkställda, mot det att brobyggnadskassans behållning vid detta års slut öfverlämnades till staden, så hade Drätselkammaren, med öfverlämnande till Herrar Fullmäktige af berörda skrifvelse, i anledning af densamma gjort följande framställning:

Se Serien A N:o 7: sid. 48.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A N:o 7: sid. 53.

Under öfverläggningen yrkades dels bifall till Beredningsutskottets förslag och dels af Herr Noréus bifall till Drätselkammarens i ämnet gjorda framställning.

Och beslöto Herrar Stadsfullmäktige i enlighet med Herr Noréus' yrkande bifalla hvad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 125.

Angående antagande af stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen här i staden jämte hvad därmed stode i samband hade Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A N:o 7: sid 55.

I detta ärende hade Hamnstyrelsen och Byggnadsnämnden afgifvit utlåtanden, hvilka lydte sålunda:

Se Serien A N:o 7: sid. 59.

I enlighet med Byggnadsnämndens hemställan, som af Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet yttrande tillstyrkts, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige, — sedan ett under öfverläggningen af Herr Hellberg framställt yrkande om uppskof med ärendets behandling till Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde afslagsits, — förklara sig i hufvudsak icke hafva något att erinra mot förslaget med de af Byggnadsnämnden förordade ändringar.

§ 126.

Det skulle här antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 18 Juni 1910.

AXEL DAHLMAN.

V. af SEGERSTRÖM.

AUG. HUZELL.

Offentligen uppläst den 18 Juni 1910.

Betygar å tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 15 September.

N:o 8.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af en ledamot i Styrelsen för Karlstads läsestugor och foikkök (efter Komministern Fr. Nordvall); 3:o) Beredningsutskottets utåtande i anledning af Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Karlstads Spritförsäljningsbolags anbud om öfvertagande af den rätt till detaljhandel här i staden med bränvin, som blifvit medgifven för tiden från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914; 4:o) D:o d:o öfver Hamnstyrelsens framställning om afskrifning å den under Styrelsens vård stående lösa egendom; 5:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om afskrifning å de under Styrelsens vård stående inventarier och materialier; 6:o) D:o d:o i anledning af vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper för år 1909;	7:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om afskrifning å den under Kammarens vård stående lösa egendom; 8:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från 1909 års tredje uppöbdsstämma; 9:o) D:o d:o i anledning af vederbörande revirorers berättelser öfver verkställd granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags äfvensom Fondens för allmännyttiga ändamål räkenskaper och förvaltning år 1909; 10:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrivelse med förslag till ny löneroglering för polis-kåren här i staden; 11:o) D:o d:o öfver Hälsovårdsnämndens framställning om tillbyggnad till stadens nuvarande epidemiskukhus å Herrhagen; 12:o) D:o d:o öfver Byggnadsnämndens förslag till särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamheten inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan;

- 13:o) D:o d:o öfver Herrar Seve-
rins och Gelins motion om er-
sättning i vissa fall till prakti-
serande barnmorskor i staden
för förrättningar hos medellö-
sa;
- 14:o) D:o d:o i återremitterade frå-
gan om leverans af elektrisk
ström för belysning och motor-
drift inom Kungl. Värmlands
Regementets blifvande kasern-
etablissemant vid Karlstad;
- 15:o) D:o d:o öfver Drätselkamma-
rens framställning om godkän-
nande af förslag till kontrakt
med Kungl. Maj:t och Kronan
rörande leverans af vatten till
kasernetablissemantet för
Kungl. Värmlands Regemente;
- 16:o) D:o d:o öfver Byggnadsnäm-
ndens förslag till ändring i
stadsplanen beträffande kvar-
teret Sothönan;
- 17:o) D:o d:o i anledning af Magi-
stratens skrifvelse med öfver-
lämnande af Konungens Befall-
ningshafvandes utslag den 9
juni 1910 angående Rådman-
nen Carl Lidbergs mantals-
skrifning för år 1910;
- 18:o) D:o d:o i anledning af Magi-
stratens skrifvelse med infor-
drande af Herrar Fullmäktiges
yttrande beträffande tiden för
häst- och kreatursmarknader
här i staden;
- 19:o) D:o d:o i anledning af Magi-
stratens resolution med infor-
drande af Herrar Fullmäktiges
yttrande öfver Sara Fredrika
Anderssons ansökan att få här
i staden utskänka vin och malt-
drycker;
- 20:o) D:o d:o i anledning af Magi-
stratens resolution med infor-
drande af Herrar Fullmäktiges
yttrande öfver Emma Eriks-
sons ansökan om tillstånd att
få här i staden utskänka vin
och maldrycker;
- 21:o) D:o d:o i anledning af Magi-
stratens resolution med infor-
drande af Herrar Fullmäktiges
yttrande öfver Gustaf Theodor
Axelssons ansökan om till-
stånd att här i staden utskän-
ka vin och maldrycker;
- 22:o) D:o d:o öfver Svenska Fat-
tigvårdsförbundets af Herr Ny-
ström som motion upptagna
framställning om anslag för
anordnande af en fattigvårds-
kurs i Karlstad;
- 23:o) D:o d:o rörande fördelning af
Mellqvistska slöjdstipendiet;
D:o d:o öfver Styrelsens för
Karlstads Medicomekaniska
gymnastikinstitut af Herrar
Clarholm och af Geijersstam
som motion upptagna fram-
ställning om nedsättning i hy-
resafgiften för institutets loka-
ler i varmbadhuset;
- 25:o) Ansökningar till förste stads-
läkaretjänsten här i staden
samt val för densammas åter-
besättande;
- 26:o) Beredningsutskottets utlåtande
öfver Fattigvårdsstyrelsens
framställning om deltagande
från stadens sida i en blifvande
folkpensioneringskongress un-
der instundande oktober må-
nad i Stockholm.
- 27:o) D:o d:o angående anslag till
tekniska afton- och söndags-
skolan för år 1911.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 September 1910.

§ 127.

Vid upprop befunnos Herrar vice ordföranden, Ahlmark, Helleberg och Gullström på grund af bortovaro från staden, Herrar Nerman, Lundberg och Nyström på grund af sjukdom samt Herr Johansson i anledning af trängande affärsöromål från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 128.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 19 i denna månad kl. 2 e. m. å Drättselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Kullgren och Ziegler.

§ 129.

Beslöto Herrar Stadsfullmäktige att om Herr Wallbergs timade frånfälle göra anmälan hos Magistraten för val af ny ledamot i Stadsfullmäktige efter Herr Wallberg.

§ 130.

Från Herr Nordensvan hade inkommit en så lydande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af bortovaro från staden under en stor del af förestående arbetsår anhåller jag om befrielse från förtroendet att vara stadsfullmäktig i Karlstad.
Karlstad den 8 September 1910.

C. O. NORDENSVAN.

Herrar Fullmäktige beslöto godkänna den gjorda afsägelsen samt bestände tillika, dels att anmälan om Herr Nordensvans afgång ur Stadsfullmäktige skulle för val af ny ledamot i hans ställe aflåtas till Magistraten och dels att val af vice Ordförande för Stadsfullmäktige efter Herr Nordensvan skulle äga rum vid nästa sammanträde.

§ 131.

Från Sjökaptenen A. H. Borgström hade till Herrar Stadsfullmäktige inkommit en så lydande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af föreskriften i § 3 mom. b) af för Hamnstyrelsen gällande reglemente får jag härmed anmäla mitt utträde ur förenämnde delegation.

Karlstad den 11 Augusti 1910.

A. H. BORGSTRÖM.

Herrar Fullmäktige beslöto, med godkännande af den gjorda afsägelsen, att val af en ledamot i Hamnstyrelsen efter Herr Borgström skulle äga rum vid Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 132.

Från Bankdirektören A. Austrin hade till Herrar Fullmäktige inkommit följande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af bristande tid får jag härmed afsäga mig ledamotskapet i den komitté, som tillsatts för afgifvande af förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för uppgörande af en finansplan för staden Karlstad.

Karlstad den 6 September 1910.

A. AUSTRIN.

Efter föredragning beslöto Herrar Fullmäktige godkänna den gjorda afsägelsen och bestämdes tillika, att val af en ledamot uti ifrågavarande komitté efter Herr Austrin skulle förrättas vid Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 133.

Föredrogs och lades till handlingarne följande till Herrar Fullmäktige inkomna anmälan:

*Utdrag af protokoll hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 5 Juli 1910.*

§ 68.

Vid med slutna sedlar förrättat val utsågs till Hamnstyrelsens ordförande för återstoden af innevarande år Majoren och Riddaren C. O. Ahlmark.

In fidem.

§ 134.

Föredrogs en från Kungl. Civildepartementet till Herrar Fullmäktige inkommen skrifvelse med erinran om angelägenheten af att låta ansökning om fastställelse af förslag till stadsplan eller ändring i eller utsträckning af stadsplan åtföljas af approximativ beräkning å kostnaderna för planens genomförande; och beslöto Herrar Fullmäktige, att skrifvelsen skulle öfverlämnas till Byggnadsnämnden för kännedom och iakttagande.

§ 135.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till Beredningsutskottet:

1:o Magistratens skrifvelse med öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige af afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Domkapitlet i Karlstad angående tillämpning för staden Karlstad af lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 Juni 1909;

2:o Magistratens skrifvelse med öfverlämnande af vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1909;

3:o Drätselkaumarens framställning angående ändringsarbeten i rådhusets vestibul.

B) Till Drätselkammaren:

1:o Magistratens framställning om anslag för upprättande af mantalslängd och röstlängd för val till Riksdagens Andra Kammare;

2:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i fråga om godkännande af förslag till kontrakt med Kungl. Maj:t och Kronan rörande leverans af gas till kasernetablissemnet för Kungl. Värmlands Regemente;

3:o) Hamnstyrelsens framställning angående understöd till aflidne hamnfogden M. Svenssons änka och barn;

4:o) Styrelsens för föreningen Mjölkdroppen framställning om anslag för år 1911;

5:o) Styrelsens för skollofskolonierna framställning om anslag för år 1911;

6:o) Styrelsens för Karlstads arbetsstugor framställning om anslag för år 1911;

7:o) Förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om pension.

§ 136.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val af en ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor och folkök efter Komministern Fr. Nordvall utsågs härtill Herr Pastoratsadjunkten Claes Jacobson.

§ 137.

Sedan Magistraten infordrat anbud å öfvertagande af den rätt till detaljhandel här i staden med brännvin, som blifvit medgifven för tiden från och med den 1 Januari 1911 till den 1 Januari 1914 samt inom föreskrifven tid dylikt anbud inkommit endast från Karlstads Spritförsäljningsbolag, så hade Magistraten anmodat Herrar Stadsfullmäktige att öfver samma anbud afgifva yttrande; och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige i enlighet med hvad Beredningsutskottet hemställt att till antagande förorda berörda af Karlstads Spritförsäljningsbolag afgifna anbud.

Se Serien A N:o 8, sid. 1.

§ 138.

I enlighet med hvad Hamnstyrelsen hemställt samt Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande tillstyrkt medgäfvu nu Herrar Stadsfullmäktige, att afskrifningar å stadens under Hamnstyrelsens värd stående inventarier finge ske till ett sammanlagt belopp af 535 kronor 95 öre.

Se Serien A N:o 8, sid. 5.

§ 139.

På framställning af styrelsen för Vatten- och Gasverken och i enlighet med Beredningsutskottets häröfver afgifna utlåtande beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige

medgifva afskrifning å vattenverkets inventarier till ett belopp af 383 kronor 25 öre, å gasverkets inventarier till ett belopp af 341 kronor 75 öre, å gasverkets materialier till ett belopp af 315 kronor 54 öre samt å elektricitetsverkets inventarier till ett belopp af 52 kronor 65 öre.

Se Serien A N:o 8, sid. 6.

§ 140.

I enlighet med hvad Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande hemställt lade nu Herrar Fullmäktige till handlingarne vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Karlstads Allmänna Läroverks Byggnadsfonds räkenskaper för år 1909.

Se Serien A N:o 8, sid. 7.

§ 141.

I enlighet med Drätselkammarens därom gjorda framställning, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige medgifva, att den under Drätselkammarens vård stående lösa egendom finge afskrivas tillhopa 1,699 kronor 24 öre, däraf 313 kronor 95 öre å de i den af Stadskamreraren förda längden upptagna inventarier samt 1,385 kronor 29 öre å inventarierna i den af Stadsbyggmästaren förda längden.

Se Serien A N:o 8, sid. 9.

§ 142.

Biföllo Herrar Stadsfullmäktige Drätselkammarens, af Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkta framställning, att afkortning af restutskylder från 1909 års tredje uppöbördsstämma måtte få, i enlighet med uppgjordt förslag, ske till ett sammanlagdt belopp af 1,034 kronor 75 öre.

Se Serien A N:o 8, sid. 10.

§ 143.

I anledning af den utaf vederbörande revisorer afgifna berättelse öfver granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för försäljningsåret 1909 äfvensom öfver förvaltningen och räkenskaperna rörande bolagets fond för allmännyttiga ändamål för samma tid beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Beredningsutskottet uti afgifvet utlåtande hemställt, dels att för sin del bevilja styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag ansvarsfrihet för bolagets räkenskaper och förvaltning under ofvannämnda tid, dels ock att lägga revi-

sionsberättelsen angående fonden för allmännyttiga ändamål utan vidare till handlingarna.

Se Serien A N:o 8, sid. 12.

§ 144.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 Mars innevarande år, i anledning af till Herrar Fullmäktige genom Magistraten öfverlämnade särskilda framställningar om förbättrande af andre poliskommissariens och poliskårens i öfrigt löneförmåner, beslutit att — under uttalande, att någon förbättring i poliskårens löneförmåner vore af behovet påkallad — hos Magistraten hemställa, att Magistraten ville taga frågan under förnyadt öfvervägande samt upprätta förslag till lönereglering för poliskåren, så hade Magistraten upprättat och till Herrar Fullmäktige öfverlämnat det förslag i berörda hänseende, som innefattades i följande framställning:

Se Serien A N:o 8, sid. 18—23.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden: och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bifalla hvad Magistraten uti sitt ofvanberörda, den 19 April 1910 afgifna förslag rörande ny lönereglering för poliskåren här i staden jämte hvad därmed stode i samband i särskilda punkter hemställt.

Se Serien A N:o 8, sid. 18.

§ 145.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige vid behandlingen af Hälsovårdsnämndens förslag om användande af den s. k. nya lasaretsbyggnaden å gamla lasarettstomten till epidemisjukhus för staden vid sammanträde den 25 Oktober 1909 beslutit återremittera ärendet till Hälsovårdsnämnden för utredande, huruvida icke genom en på- eller tillbyggnad vid nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen eller på annat sätt stadens behof af epidemisjukvård skulle kunna för en tid framåt tillgodoses, så hade Hälsovårdsnämnden till Herrar Fullmäktige afgifvit följande, af ritningar med beskrifning samt kostnadsförslag åtföljda framställning:

Se Serien A N:o 8, sid. 29—35.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A N:o 8, sid. 35—41.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla, hvad Beredningsutskottet i detta ärende hemställt.

§ 146.

Angående antagande af särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af Karlslads stads område, som ej funnes upp-

tagen i gällande stadsplan, hade Byggnadsnämnden hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A N:o 8, sid. 42.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A N:o 8, sid. 49.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt.

§ 147.

Angående ersättning i vissa fall till praktiserande barnmorskor här i staden för förrättningar hos medellösa hade Herrar Severin och Gelin hos Herrar Stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se Serien A N:o 8, sid. 51.

Häröfver hade Hälsovårdsnämnden afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A N:o 8, sid. 52.

I enlighet med hvad Fattigvårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå remiss afgifna yttranden hemställt beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bifalla, hvad Hälsovårdsnämnden i detta ärende föreslagit.

§ 148.

På grund af återremiss från Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken upprättat följande förslag till kontrakt mellan staden, å ena, samt Kungl. Maj:it och Kronan, å andra sidan, angående leverans af elektrisk ström för belysning och motordrift tnom Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasern-etablissemment vid Karlstad:

Se Serien A N:o 8, sid. 57.

Öfver detta förslag hade Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A N:o 8, sid. 60.

Och biföllo nu Herrar Stadsfullmäktige hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt.

§ 149.

Rörande leverans af vatten till Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken upprättat

följande förslag till kontrakt mellan staden, å ena, saml Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan:

Se Serien A N:o 8, sid. 61.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A N:o 8, sid. 64—65.

Herrar Fullmäktige beslöto bifalla hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 150.

Byggnadsnämnden hade hos Herrar Stadsfullmäktige gjort framställning om viss ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan i stadsdelen Viken här i staden, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden.

Då nu detta ärende företogs till behandling, beslöto Herrar Stadsfullmäktige, på yrkande af Herr Arrhenius, att återremittera ärendet till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren för verkställande af utredning angående kostnaderna för den föreslagna ändringens genomförande.

Se Serien A N:o 8, sid. 65.

§ 151.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade genom Magistraten öfverlämnats Konungens Befallningshafvandes i Värmlands län utslag den 9 Juni 1910 angående Rådmannen Carl Lidbergs mantalsskrifning för innevarande år; och beslöto i anledning häraf Herrar Fullmäktige, på framställning af Beredningsutskottet, att bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar anföra besvär öfver Konungens Befallningshafvandes förberörda utslag.

Se Serien A N:o 8, sid. 70.

§ 152.

Uti en till Kungl. Kommerskollegium aflåten skrifvelse hade Värmlands läns Hushållningssällskap anhållit, att Kungl. Kommerskollegium måtte bestämma att, om möjligt från och med år 1911, eljest från och med år 1912, häst- och kreatursmarknader i Filipstad, Karlstad, Kristinehamn, Sunne, Årjeng, Torsby och Arvika finge tillsvidare äga rum å i skrifvelsen anförda tider, nämligen beträffande Karlstad;

3:dje torsdagen i Januari,
sista onsdagen i April och
sista torsdagen i November.

I anledning häraf hade Konungens Befallningshafvande genom Magistraten infortrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver förslaget, i hyad detsamma af säge Karlstad: och beslöto nu Herrar Fullmäktige att såsom infortrat yttrande förklara sig ej hafva något att erinra mot Hushållningssällskapets sålunda gjorda förslag beträffande tiden för marknaderna här i staden.

Se Serien A N:o 8, sid. 77.

§ 153.

Sedan till Konungens Befallningshafvande i länet inkommit ansökningar om rätt till utskänkning af vin och öl till spisande gäster *dels* från Emma Eriksson angående dylik utskänkning i Hotell Kristiania här i staden — i samma lokal som fröken Agnes Nilsson förut innehaft — utan angifvande af den tid, det sökta tillståndet skulle omfatta, *dels* från Gustaf Theodor Axelsson angående dylik utskänkning i Hotell Kung Karls lokaler i huset N:o 2 vid Järnvägsgatan här i staden för tiden från och med den 1 September till och med den 31 December innevarande år *och dels* från Sara Fredrika Andersson angående enahanda utskänkning i gården N:o 162 med adress N:o 1 vid Järnvägsgatan här i staden för tiden från och med den 1 nästkommande Oktober till innevarande års slut, så hade Herrar Stadsfullmäktiges yttrande infortrats öfver dessa ansökningar, i anledning hvaraf Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit särskilda utlåtanden, hvarpå nu Herrar Fullmäktige efter hållen öfverläggning beslöto

att tillstyrka, det Emma Eriksson beviljades det sökta tillståndet för tiden intill innevarande års slut under enahanda villkor, som gällt för Agnes Nilsson, under förutsättning likväl, att det Agnes Nilsson meddelade tillståndet samtidigt återkallades,

att hemställa om afslag å Gustaf Theodor Axelssons ansökan, när sökanden vore okänd samt några upplysningar angående hans person ej kunde af ansökningshandlingarne inhämtas samt

att förorda bifall till Sara Fredrika Anderssons ansökan.

Det antecknades, att Herrar Fullmäktiges beslut rörande Sara Fredrika Anderssons ansökan fattats efter votering med 22 röster mot 5, som afgifvits för under öfverläggningen framställt yrkande, att denna ansökan måtte af Herrar Fullmäktige afstyrkas.

Se Serien A N:o 8, sid. 78, 81 och 83.

§ 154.

På af Svenska Fattigvårdsförbundet gjord, af Herr Nyström som motion upptagen framställning, hvaröfver Fattigvårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige att anså och ställa till Svenska Fattigvårdsförbundets förfogande ett belopp af 300 kronor att användas i och för anordnande af en fattigvårdskurs i Karlstad under innevarande år, hvarjämte Herrar Fullmäktige tillika bestämde, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A N:o 8, sid. 85.

§ 155.

Från Beredningsutskottet hade inkommit det förslag till fördelning af Mellqvistska slöjdstipendiet, som innefattades i följande protokollsutdrag:

Se Serien A N:o 8, sid. 88.

Och beslöto Herrar Fullmäktige bifalla, hvad Utskottet i ämnet föreslagit.

§ 156.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads Medico-mekaniska gymnastikinstitut uti framställning, som af Herrar Clarholm och af Geijersstam upptagits som motion, hemställt om nedsättning af det årliga hyresbelopp af 400 kronor, som institutet erlade till badhusstyrelsen för sina i varmbadhuset förhyrda lokaler, till 200 kronor.

I enlighet med af Badhusstyrelsen och Beredningsutskottet uppå remiss afgifna utlåtanden beslöto nu Herrar Fullmäktige bevilja den begärda nedsättningen i årliga hyresafgiften för ifrågavarande lokaler att gälla tillsvidare från och med år 1910.

Se Serien A N:o 8, sid. 89.

§ 157.

Angående återbesättande af lediga förste stadsläkaretjänsten här i staden hade från Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige inkommit en så lydande, af däri omförmälda handlingar åtföljd skrivelse:

Se Serien A N:o 8, sid. 91.

Då nu detta ärende till behandling företogs, yrkade Herr Gelin, att handlingarne måtte remitteras till Fattigvårdsstyrelsen för yttrandes afgifvande, men blef detta yrkande af Herrar Fullmäktige afslaget.

Vid lärefter förrättadt val utsågs med 20 röster till förste stadsläkare här i sladen med tillträde till tjänsten den 1 Januari 1911 medicine licentiaten Johan Henrik Söderbaum.

Medicine licentiaten Arvid Theodor Högström erhöi 5 röster, hvarjämte 2 blanka röstsedlar aflämnades.

Protokollsutdrag angående valet skulle tillställas Magistraten för den ålgård, som på Magistraten ankomme.

§ 158.

Kommittén för allmän pensionering hade uti en till Stadsfullmäktiges Herr Ordförande ställd skrifvelse hemställt, att som kommittén hade för afsigt att den 12, 13 och 14 instundande Oktober anordna en folkpensioneringskongress i Stockholm, Herrar Stadsfullmäktige måtte dels utse ett ombud jämte en suppleant att representera Herrar Fullmäktige på nämnda kongress dels ock bevilja ett anslag som bidrag till kongresskostnaderna.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen i anledning häraf tillstyrkt Herrar Stadsfullmäktige att på sätt i skrifvelsen begärts tillmötesgå kommitténs framställning, hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit infortrade utlåtanden; och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige i enlighet med hvad nämnda delegationer hemställt

dels att utse Kamreraren R. Nyström att såsom Herrar Fullmäktiges representant deltaga uti den ifrågasatta folkpensioneringskongressen i Stockholm under instundande Oktober månad äfvensom Rådmanen R. Rhodin att, vid förfall för Herr Nyström, i dennes ställe fullgöra uppdraget,

dels ock att anslå ej mindre för ombudets resekostnader ett belopp af 100 kronor än äfven som bidrag till de allmänna kongresskostnaderna att ställas till kommitténs för pensionering förfogande likaledes ett belopp af 100 kronor, hvarjämte Herrar Fullmäktige jämväl bestämde, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A N:o 8, sid. 92.

§ 159.

På framställning af Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad och i enlighet med af Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifna utlåtanden beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag för tekniska afton- och söndagsskolans verksamhet under år 1911 af 3,000 kronor, hvarjämte tillika bestämde, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A N:o 8, sid. 96.

§ 160.

Det skulle här antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 19 September 1910.

AXEL DAHLMAN. OSCAR KULLGREN. HUGO ZIEGLER.

Offentligen uppläst den 21 September 1910, betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLSTADS-TIDN. A.-B. TRYCKERI 1910

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 20 Oktober.

No 9.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss af inkomna ärenden;
2:o) Val af vice ordförande för stadsfullmäktige;
3:o) Val af en ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 januari 1912 (efter Sjökaptenen H. Borgström);
4:o) Val af en ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till utlåtande rörande omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för uppgörande af en finansplan för staden för flera år framåt (efter Bankdirektören A. Austrin);
5:o) Val af ledamöter i kommittén för utförande af byggnadsarbetet å epidemisjukhuset å Herrhagen;
6:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrivelse i fråga om 1910 års anslag till sagda ändamål;
7:o) D:o d:o i anledning af Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkskolek redogörelse för</p> | <p>nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbetsåret den 1 oktober 1910 —den 30 september 1911;
8:o) D:o d:o i anledning af Saluhallstyrelsens framställning i fråga om hallmästarens aföning;
9:o) D:o d:o i anledning af Styrelsens för Karlstads föreläsningsanstalt framställning om anslag för år 1911;
10:o) D:o d:o i anledning af Herr Hellebergs motion om anslag till Svenska Kommunaltekniska Föreningen;
11:o) D:o d:o i anledning af Stationskarlsförmannen O. O. Sjöes af Herr Hellberg såsom motion upptagna framställning om efterskänkande af kommunalutskylder;
12:o) D:o d:o öfver Stationskarlen J. W. Skogmans af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om efterskänkande af kommunalutskylder;
13:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning angående</p> |
|--|--|

- Ändringsarbeten i rådhusets vestibul;
- 14:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i anledning af Öhr. P. Möllers ansökan om inledande af elektrisk ström till hans fastighet å Vester Strand;
- 15:o) D:o d:o i anledning af särskilda kommittérades förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten;
- 16:o) D:o d:o i fråga om särskilda valförslag vid de allmänna valen till kommunala befattningar;
- 17:o) D:o d:o i anledning af Byggnadsnämndens framställning i fråga om användandet af ett för tomtregleringar förnt beviljad anslag till kostnader för biträde åt Stadsbyggmästaren i och för utstakningar och afvägningar.
-

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 Oktober 1910.

§ 161.

Vid upprop befunnos Herr Lundberg på grund af sjukdom, Herrar Kullgren, af Segerström, Ziegler och Hellberg på grund af bortovaro från staden samt Herr Helleberg, hindrad af tjänstegöromål, från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 162.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 24 i denna månad kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera detta protokoll utsågos Herrar Svanbom och Svensén.

§ 163.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till Beredningsutskottet:

- 1:o) Magistatens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver
 - a) Gustaf Theodor Axelssons ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
 - b) Konditorn Isidor Smedbergs ansökan om tillstånd att utskänka vin och porter;
 - c) F. A. Dahls ansökan om tillstånd att utskänka vin och maltdrycker;
 - d) Albertina Ljungbergs ansökan om tillstånd att utskänka maltdrycker;
 - e) Färjestade Bryggeriaktiebolags ansökan om tillstånd att utskänka öl;
 - f) Hulda Larssons ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
 - g) Math. Hedbergs ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
 - h) Alfred Persson-Lagerstedts ansökan om tillstånd att utskänka öl;
 - i) Karlstads Bryggeriaktiebolags ansökan om tillstånd att utskänka maltdrycker;
 - j) Växnäs Bryggeriaktiebolags ansökan om tillstånd att utskänka maltdrycker;
 - k) J. Aug. Svenssons ansökan om tillstånd att utskänka vin;

- l) Sara Fredrika Anderssons ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
 m) Kristina Martins ansökan om tillstånd att utskänka vin och maltdrycker.
 2:o) Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Emma Erikssons ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
 3:o) Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver handlanden Robert Österbergs ansökan om tillstånd att försälja explosiva varor;
 4:o) Drätselkammarens framställning i anledning af fru Emilia Björkmans ansökan om antagande af erbjudet ackord för kommunalutskylder;
 5:o) Drätselkammarens framställning om bemyndigande för Kammarerna att verkställa vissa ändringsarbeten i härvarande tullhus och där anordna centraluppvärmning äfvensom om beviljande af anslag härför;
 6:o) O. N. Perssons framställning angående lyftande af ett honom tilldeladt stipendium ur Mellqvistska stipendiefonden för undervisning i slöjd.

B) *Till Drätselkammaren:*

- 1:o) Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening framställning om anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1910—den 30 juni 1911;
 2:o) Frälsningsarméns i Karlstad af Herr Gelin som motion upptagna framställning om anslag till arméns slumverksamhet här i staden;
 3:o) Idrottsföreningen Kamraternas i Karlstad af Herr Gelin som motion upptagna framställning om anslag för anordnande och underhåll af en skridskobana här i staden.

C) *Till Dispensärstyrelsen och Drätselkammaren:*

Hälsövardsnämndens framställning om upplåtande af tuberkuloshemmet å Herrhagen till epidemisjukhus.

D) *Till Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Hamnstyrelsen och Drätselkammaren* att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Herr Zieglers motion om skyldighet för vissa af stadens styrelser och verk att till Herrar Fullmäktige afgifva årliga förvaltningsberättelser.

§ 164.

Anmälde, att till Herrar Fullmäktige inkommit protokoll, hållet vid sammanträde i Stockholm den 17 och 18 augusti 1910 med af svenska städer utsedda ombud för vidare behandling af särskilda kommitterades »Betänkande med förslag till Reglemente för Svenska Städernas Pensionskassa»; och beslöto Herrar Fullmäktige, att nämnda protokoll skulle överlämnas till den af Herrar Fullmäktige tillsatta kommittén för pensionering af stadens tjänstemän och betjänte samt i stadens tjänst anställde arbetare.

§ 165.

Föredrogs till Herrar Stadsfullmäktige inkommet utdrag af protokoll vid sammanträde den 21 september 1910 med styrelsen för Karlstads östra bro angående val af revisor att å de brobyggnadsskyldiges vägnar deltaga i revisionen af brokassan, innan denna blefve till staden öfverlämnad; och beslöto Herrar Fullmäktige öfverlämna protokollsutdraget till Drätselkammaren för den åtgärd, som på Kammaren ankomme.

§ 166.

Härefter företogs med slutna sedlar val af vice ordförande för Stadsfullmäktige för tiden till innevarande års utgång; och utsågs härtill Herr vice Häradshöfdingen Sven af Geijersstam.

Sedan Herr af Geijersstam förklarar sig förhindrad att mottaga uppdraget samt hans sålunda gjorda afsägelse blifvit af Herrar Fullmäktige godkänd, skreds till nytt val, därvid med slutna sedlar till vice ordförande för Stadsfullmäktige för ofvannämnda tid utsågs Herr Kaptenen H. Ziegler.

§ 167.

Vid härefter med slutna sedlar förrättade, särskilda val utsågos till ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 januari 1912 Herr Ingeniören H. Edlund;

till suppleant i Hamnstyrelsen att i Ingeniören Edlunds ställe tjänstgöra intill innevarande års utgång Herr Grosshandlaren Josef Löfberg;

till ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till utlåtande rörande omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för uppgörande af en finansplan för staden för flere år framåt Herr Kamreraren John Mæchel, samt

till ledamöter, jämte epidemisjukhusläkaren, i kommittén för utförande af byggnadsarbetet för förändring af och tillbyggnad till nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen Herrar Gårdsägaren K. J. Svensén och Majoren J. P. Vendt.

§ 168.

Rörande användningen af 1910 års anslag till nykterhetens främjande hade vederbörande nämnd till Herrar Fullmäktige inkommit med följande förslag:

Se Serien A. N:o 9; sid. 2.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 9; sid. 5.

Beträffande de ifrågasatta anslagen till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden, till medellösa drinkares uppehälle å alkoholisthem, till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn samt till Karlstads läsestugor och folkkök yrkades under öfverläggningen

dels af Herr Severin bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring, att anslaget till läsestugorna och folkköket i enlighet med vederbörande styrelses härom gjorda framställning bestämdes till 3,586 kronor samt att detta anslag finge utgå med 1,593 kronor 65 öre af innevarande års och med felande 1,992 kronor 35 öre af nästkommande års anslag till nykterhetens främjande,

dels af Herr Noréus bifall till Nämndens af Drätselkammaren tillstyrkta förslag i dessa punkter,

och dels af Herr af Geijersstam bifall till Beredningsutskottets härom gjorda hemställan.

Sedan proposition å de särskilda yrkandena framstälts samt Herr af Geijersstams yrkande förklarats vara af Herrar Fullmäktige bifallet, begärdes votering, därvid, efter det Herr Noréus' yrkande antagits till kontraposition, Herrar Fullmäktige med 19 röster mot 9, som tillföll Herr af Geijersstams yrkande, beslöto bifalla. hvad Herr Noréus i denna del af ärendet hemställt.

Härefter företogs till behandling frågan om det af nämnden föreslagna anslaget till frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden, och beslöto Herrar Fullmäktige därvid, på af Herr af Geijersstam framställt yrkande, att denna fråga skulle återremitteras till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för behandling i sammanhang med en hos Herrar Fullmäktige förut denna dag gjord framställning om anslag till frälsningsarméns slumverksamhet här i staden.

Herrar Stadsfullmäktige hade sålunda i detta ärende beslutit

att af 1910 års anslag till nykterhetens främjande bevilja:

a) till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden	kr. 200:—
b) till medellösa drinkares härifrån staden uppehälle å alkoholisthem ..	» 815: 01
c) till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under nästa höst och vinter	» 300:—
d) till Karlstads läsestugor och folkkök för året den ¹ / ₁₀ 1910—den ³⁰ / ₉ 1911 af begärdt anslag till hyror, lyse och ved, vattenafgifter, tidningsprenumeration samt inköp och inbindning af böcker	» 1,793: 65
- samtliga dessa anslag att ställas till disposition af Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök;

att felande 1,492 kronor 35 öre af behöfligt anslag till Karlstads läsestugor och folkkök skulle utgå af 1911 års anslag till nykterhetens främjande, samt

att frågan om anslag af ifrågavarande medel till frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden skulle återremitteras till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för behandling i sammanhang med en hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om anslag till frälsningsarméns slumverksamhet härstädes.

§ 169.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök inkommit med följande redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt ansökan om anslag för arbetsåret den 1 oktober 1910—den 30 september 1911:

Se Serien A. N:o 9; sid. 9.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 9; sid. 13.

I öfverensstämmelse med hvad Herrar Fullmäktige uti det under nästföregående § i protokollet antecknade ärende redan bestämt beslöto nu Herrar Fullmäktige, i enlighet med Drätselkammarens i ämnet gjorda framställning, att bevilja Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök ett anslag för arbetsåret den 1 oktober 1910—den 30 september 1911 af 3,286 kronor att utgå af anslaget till nykterhetens främjande med 1,793 kronor 65 öre af innevarande års och återstående 1,492 kronor 35 öre af nästkommande års anslag för sagda ändamål.

§ 170.

På af Saluhallsstyrelsen gjord framställning, hvilken af Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti infortrade yttranden tillstyrkts, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige att bestämma aflöningen för hallmästaren i Karlstads saluhall till 1,500 för år, räknadt från och med början af år 1910.

Se Serien A. N:o 9; sid. 15.

§ 171.

På framställning af Styrelsen för Karlstads föreläsninganstalt, hvilken framställning åtföljts af, bland annat, redogörelse för anstaltens verksamhet under arbetsåret 1909—1910, och hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Herrar Fullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag för anstaltens verksamhet under år 1911 af 800 kronor, hvarjämte Herrar Fullmäktige

tillika bestämde, dels att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering, dels ock, att därest anslag för ifrågasatt ändamål skulle ifrågasättas jämväl för år 1912, ansökan därom skulle vara till Herrar Fullmäktige ingifven före den 1 juni 1911 och därvid åtföljas af en redogörelse för användningen af nu beviljadt anslag.

Se Serien A. N:o 9; sid. 16.

§ 172.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Helleberg väckt motion därom, att Herrar Fullmäktige måtte bevilja Svenska Kommunaltekniska Föreningen ett anslag för en gång af 100 kronor att användas till bestridande af utgifter för Föreningens verksamhet, uti hvilket ärende Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden.

Herrar Fullmäktige beslöto bevilja det begärda anslaget och bestämde tillika, att detsamma, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 9; sid. 21.

§ 173.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord, af Herr Hellberg som motion upptagen framställning hade Stationskarlsförmannen C. O. Sjö hemställt om efterskänkande helt eller delvis af honom påförda kommunalutskylder till staden för år 1908, utgörande 151 kronor 51 öre förutom stämmoböter.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden; och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige, i enlighet med nämnda delegationer hemställan, att afslå Herr Hellbergs förevarande motion.

Se Serien A. N:o 9; sid. 25.

§ 174.

Stationskarlen J. W. Skogman hade hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt om efterskänkande helt eller delvis af honom påförda kommunalutskylder till staden för år 1908, utgörande 66 kronor 39 öre förutom stämmoböter.

Öfver denna framställning, som af Herr Hellberg upptagits som motion, hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden; och beslöto nu Herrar Fullmäktige, i enlighet med hvad nämnda delegationer hemställt, att afslå Herr Hellbergs förevarande motion.

Se Serien A. N:o 9; sid. 28.

§ 175.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt om bemyndigande att vidtaga vissa ändringsarbeten i rådhusets vestibul i enlighet med en vid framställningen fogad planritning och enligt uppgjort kostnadsförslag, som slutade å ett belopp af 6,600 kronor.

Häröfver hade Beredningsutskottet afgifvit infordradt utlåtande; och beslöto nu Herrar Fullmäktige, i enlighet med Utskottets hemställan, att Drätselkammarens förevarande framställning ej skulle till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Se Serien A. N:o 9; sid. 31.

§ 176.

I anledning af en från Chr. P. Möller till Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifven ansökan, som af nämnda Styrelse blifvit till Herrar Fullmäktige öfverlämnad och till bifall förordad, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti infortrade yttranden hemställt, att medgifva Styrelsen för Vatten- och Gasverken tillstånd att med ofvanbemälda Chr. P. Möller afsluta kontrakt angående leverans af elektrisk ström till hans i Väster Strand inom Karlstads landsförsamling belägna fastighet.

Se Serien A. N:o 9; sid. 34.

§ 177.

På grund af återremise från Herrar Stadsfullmäktige hade den af Herrar Fullmäktige tillsatta kommittén för uppgörande af förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten nu afgifvit nytt betänkande i denna fråga, hvilket innefattades i en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 9; sid. 35.

I anledning häraf hade Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Hamnstyrelsen och Beredningsutskottet afgifvit förnyade utlåtanden i ärendet, hvilka lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 9; sid. 44.

Under öfverläggningen i detta ärende yrkades af Herr Nyström, att Herrar Fullmäktige måtte besluta uppskjuta afgörandet af frågan om den föreslagna omorganisationen, intill dess vederbörande delegationer till Herrar Fullmäktige inkommit med förslag till de nya reglementen för Drätselkammaren och Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt de instruktioner för de ifrågasatta nya tjänstemännen; hvilka påkallades af det nu afgifna förslaget, därest detsamma blefve af Herrar Stadsfullmäktige godkänt, samt dessa förslag blifvit af Herrar Fullmäktige antagna.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Herr Nyström sålunda yrkat; och beslöto Herrar Fullmäktige tillika att i anledning häraf uppdraga

åt Drätselkammaren att utarbete och till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till den omorganisation af Drätselkammaren, som påkallas af förslaget om ökning af antalet ledamöter och suppleanter i Kammaren samt Kammarens uppdelning i två afdelningar med bestämd arbetsfördelning mellan de båda afdelningarne;

åt Drätselkammaren samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att hvar för sig utarbete och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till de nya reglementen för nämnda delegationer, som komma att föräledas af den föreslagna omorganisationen;

åt Drätselkammaren, Hamnstyrelsen samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att gemensamt genom inom sig utsedde delegerade upprätta och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för byggnadschefen i enlighet med i förslaget angifna grunder,

åt Drätselkammaren och Byggnadsnämnden att likaledes gemensamt genom inom sig utsedde delegerade upprätta och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för stadsarkitekten enligt i förslaget upptagna grunder, samt

åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utarbete och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för belysningsingenjören, likaledes i enlighet med i förslaget i detta hänseende angifna grunder.

§ 178.

Angående förfarandet i fråga om upptagande å valnämndens lista af särskilda valförslag vid de allmänna valen till kommunala befattningar här i staden hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 9; sid. 55.

Och beslöto Herrar Fullmäktige bifalla, hvad Beredningsutskottet i detta ärende föreslagit.

§ 179.

Angående val af kommunalombud vid innevarande års mantalsskrifning här i staden hade Magistraten hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Under senaste års mantalsskrifning har ene fattigvårdstillsyningsmannen A. Höglind ensam tjänstgjort såsom kommunalombud därvid. Något val af kommunalombud att tjänstgöra vid innevarande års mantalsskrifning synes ännu icke hafva förekommit. Då på grund af bestämmelserna i Kungl. Förordningen den 10 juni 1910 angående

uppgifter om befolkningens yrken för folkräkningen den 31 december 1910, hvilka uppgifter skola upptagas i samband med mantalsskrifningen, ett ökad arbete tillkommer kommunalombud med biträde vid uppgiftsskyldighetens fullgörande af uppgiftsskyldige, synes det som om två ombud vore erforderliga. Enligt öfverenskommelse mellan Magistraten och Pastorsämbetet i staden är meningen att i största möjliga utsträckning söka insamla yrkesuppgifterna redan vid förskrifningen till lättnad för mantalsskrifningen. Magistraten får därför föreslå Herrar Stadsfullmäktige att utse två sådana ombud. För den händelse Herrar Stadsfullmäktige skulle vilja redan vid dagens sammanträde anställa valet, som bör med det snaraste verkställas, och i likhet med Magistraten finna fattigvårdstillsyningsmännen särskildt lämpade för uppdraget, har Magistraten inhämtat, att fattigvårdstillsyningsmännen A. Höglind och A. Lind äro villiga åtaga sig uppdraget.

På Magistratens vägnar:
ERIK LUNDBLAD.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtande och därvid hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte utse fattigvårdstillsyningsmännen A. Höglind och A. Lind att såsom kommunalombud för staden tjänstgöra vid innevarande års mantalsskrifning härstädes; och blef denna Utskottets hemställan nu af Herrar Fullmäktige bifallen.

§ 180.

Det skulle antecknas, att Herr t. f. Borgmästaren E. Lundblad öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 24 Oktober 1910.

AXEL DAHLMAN. · KARL JOH. SWENSÉN. · AXEL SVANBOM.

Offentligen uppläst den 26 Oktober 1910, betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1910

Stadsfullmäktiges i Karlstad

Handlingar

1910.

Den 17 November.

N:o 10.

Föredragningslista:

- 1:o) Remiss af inkomna ärenden;
- 2:o) Beredningutskottets utlåtande i anledning af vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning;
- 3:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrivelser med infortraude af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande i länet ingifna ansökningar om rätt till utskänkning af vin och maltdrycker;
- 4:o) D:o d:o öfver egnahemskommitténs efter återremiss gjorda framställning i fråga om bemyndigande för Drätselkammaren att till egna hem mei tomträtt upplåta vissa tomter i kvarteret Kilen;
- 5:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrivelse med öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige af afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Domkapitlet i Karlstad angående tillämpning för staden Karlstad

- af lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909;
- 6:o) D:o d:o öfver Byggnadsnämndens framställning om medgifvande för nämnden att, för anskaffande af biträde åt Stadsbyggmästaren i och för utstakningar och afvägningar, få använda återstoden af ett förut för tomtregleringar beviljad anslag;
 - 7:o) D:o d:o i anledning af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om pension;
 - 8:o) D:o d:o öfver Magistratens framställning om anslag för upprättande af mantalslängd och röstlängd för val till Riksdagens andra kammare;
 - 9:o) D:o d:o öfver Hamnstyrelsens framställning angående understöd till aflidne hamnfogden M. Svenssons änka och barn;
 - 10:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning i anledning af fru Emilia Björkmans an-

- sökan om ackord för kommunal-
utskylder;
- 11:o) D:o d:o i anledning af O. N.
Perssons framställning om lyf-
tande af ett honom tilldeladt
stipendium ur Mellqvistska
fonden för undervisning i slöjd;
- 12:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
Karlstads arbetstugor fram-
ställning om anslag för år 1911;
- 13:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
Föreningen Mjölkdroppen fram-
ställning om anslag för år 1911;
- 14:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
skolofskolorna framställ-
ning om anslag för år 1911;
- 15:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
Vatten- och Gasverken fram-
ställning i fråga om godkän-
nande af förslag till kontrakt
med Kungl. Maj:t och Kronan
rörande leverans af gas till
kasernetablissemnetet för
Kungl. Värmlands Regemente;
- 16:o) D:o d:o öfver Oskar Sjögrens
med fleres af Herr Gelin som
motion upptagna framställning
angående iständsättande af åt-
skilliga gator i stadsdelarna
Viken och Kvarnberget äfven-
som anordnande af vattenka-
stare och framdragande af af-
leppsledningar inom samma
stadsdelar;
- 17:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
Vatten- och Gasverken fram-
ställning om anslag till utvidg-
ning af stadens vattenverk.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 17 November 1910.

§ 181.

Vid upprop befunnos Herr Lundberg på grund af sjukdom samt Herrar Huzell, Arrhenius, Clarholm, Helleberg och Stenström, på grund af bortovaro från staden, från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 182.

Att jämte Herr Ordföranden Måndagen den 21 innevarande November klockan 2,30 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Hellberg och Moberg.

§ 183.

Angående val af två ledamöter i stadsfullmäktige efter disponenten J. F. Wallberg och öfversten C. O. Nordensvan hade från Magistraten inkommit följande protokollsutdrag, hvilket nu föredrogs:

*Utdrag af protokollet, hållet hos Magistraten
i Karlstad den 29 Oktober 1910.*

§ 204.

I och för val af två ledamöter i stadsfullmäktige för tiden till den 1 Januari 1913 efter disponenten J. F. Wallberg och öfversten C. O. Nordensvan, hade stadens vid allmän rådstuga röstberättigade innevånare kallats att denna dag klockan fyra eftermiddagen sammanträda inför Magistraten å rådhuset härstädes; och hade tillkännagifvits, att den för valet gällande röstlängd under åtta dagar därförut vore å magistratssekreterarens embetsrum tillgänglig för dem som däraf önskade taga del.

Då nu detta ärende å utsatt tid företogs, förklarade de närvarande på gifven anledning, att de icke hade någon anmärkning att framställa mot den upprättade röstlängden,

Härpå företogs valet med slutna sedlar, dervid åtskilliga röstberättigade utöfvade sin rösträtt eller lät aflemna sina valsedlar genom behörigen befullmäktigade närvarande röstberättigade.

Predikanten Karl Sätterman å Elfsborg ville rösta, men förvägrades detta, enär han icke finnes i röstlängden upptagen. Stefanus Svensson ville rösta på grund af fullmakt för handelsaktiebolaget Walfrid Svensson & Co, agenten A. Ronge enligt fullmakt för fru Anna Berg och Albert Pettersson på grund af fullmakt för firman B. J. Olssons Eftr. eller Olaus Pettersson, men som ingen af nämnda fullmaktsgifvare upptagits i röstlängden, kunde de icke tillåtas att rösta på grund af de företedda fullmakterna. Vidare anmälde sig plåtslagaren Pehr Clarholm vilja rösta, men då han häftade för oguldna kommunalutskylder för år 1909, förvägrades honom rösträtt.

Vid förrättningens slut företagen sammanräkning af valsedlarna befanns det, att lektorn Valdemar Vendel erhållit 10,511 röster, byggmästaren C. J. Magnusson 7,631 röster, fru Gerda Hellberg 3,894 röster, sågverksarbetaren J. A. Eklund 970 röster och tandläkaren G. Rune 24 röster; i följd hvaraf lektorn Valdemar Vendel och byggmästaren C. J. Magnusson förklarades valde till ledamöter af stadsfullmäktige för tiden intill den 1 Januari 1913.

Efter tillkännagifvande, att valprotokollet komme att inför Magistraten justeras måndagen den 7 instundande november, afslöts förrättningen.

In fidem.
CARL LIDBERG.

Justerad till för Magistraten den 7 Nov. 1910; betygar

Ex officio
CARL LIDBERG.

§ 184.

Från Öfverstelöjtnanten G. F. Edgren hade till Herrar Fullmäktige inkommit följande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jag får härmed vördsamt anhålla att från och med utgången af innevarande år blifva entledigad från mig lämnade uppdrag att vara ledamot i styrelsen för Karlstads saluhall.

Såsom skäl för denna min begäran vill jag endast framhålla, att jag nästa januari fyller sextio år och att min verksamhet i öfrigt hindrar mig från att å detta uppdrag egna den tid och omsorg, som det oundgängligen kräver.

Karlstad den 7 november 1910.

G. F. EDGREN.
Öfverstelöjtnant.

Herrar Fullmäktige beslöto godkänna den gjorda afsägelsen samt bestämde, att val af en ledamot i Saluhallsstyrelsen efter Herr Edgren skulle förrättas å valsammanträdet under nästkommande december månad.

§ 185.

Från Handlanden Emil Rune hade inkommit följande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter att i tolf år varit ordinarie ledamot af Karlstads Hamnstyrelse, anhåller jag härmed vördsamt att med innevarande års utgång blifva entledigad från detta uppdrag.

Karlstad 12 Nov. 1910.

EMIL RUNE.

Herrar Fullmäktige beslöto ej mindre godkänna den gjorda afsägelsen än äfven bestämma, att val af en ledamot i Hamnstyrelsen efter Herr Rune skulle äga rum i sammanhang med de allmänna valen till kommunala befattningar under nästkommande december månad.

§ 186.

Från Gårdsägaren K. J. Swensén hade inkommit följande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Underleknad anhåller vördsamt, att från nästkommande 1 Januari blifva entledigad från ledamotskap i komitén för tillbyggnad af högre allmänna läroverket härstädes, emedan jag blifvit antagen som kontrollant för nämnda komités byggnadsarbete.

Karlstad den 17 nov. 1910.

KARL JOH. SWENSÉN.

Herrar Fullmäktige godkände den gjorda afsägelsen samt bestämde, att val af en ledamot i läroverksbyggnadskommittén efter Herr Swensén skulle förrättas å valsammanträdet under nästkommande december månad.

§ 187.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till *Beredningsutskottet*:

1:o) Konungeus Befallningshafvandes skrifvelse angående afgifvande af yttrande

från Herrar Fullmäktige öfver Stockholms Stadsfullmäktiges framställning i fråga om ordnande af bestämd tidsperiod för beståndet af valkretsindelning för val af stadsfullmäktige i Stockholm;

2:o) Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Sara Fredrika Anderssons ansökan om viss utsträckning af tiden för utskänkning af vin och öl till spisande gäster;

3:o) Drätselkammarens framställning om bemyndigande att under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsågorna;

4:o) Byggnadsnämndens framställning om viss ändring i den för staden gällande byggnadsordning;

5:o) Brandstyrelsens framställning angående afskrifning å stadens under Styrelsens vård stående lösa egendom;

6:o) Herr Gelins motion angående ändring af benämningen å det s. k. Föreningsstipendiet samt om förändrad tid för utdelning af stipendiet.

B) Till Drätselkammaren:

1:o) Magistratens framställning angående förstärkning af poliskåren jämte hvad därmed stode i samband;

2:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för anordnande af elektrisk gatubelysning i stadsdelarne Viken och Berget;

3:o) Samma styrelses framställning om anslag för ombyggnad af halfgeneratorugnen vid gasverket;

4:o) Samma styrelses framställning angående löneförhöjning åt de hos styrelsen anställda ingenjörer;

5:o) Samma styrelses framställning om anslag för anordnande af en s. k. förbigångsledning vid gasverket;

6:o) Samma styrelses framställning om anslag för anskaffande af elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross;

7:o) Fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning åt sysslomannen A. W. Adde;

8:o) Hälsovårdsnämndens framställning om löneförhöjning åt sundhetstillsyningsmännen;

9:o) Hamnstyrelsens framställning om bemyndigande att försälja en staden tillhörig, under Hamnstyrelsens vård stående magasinbyggnad å Herrhagen;

10:o) Varmbadhusstyrelsens framställning om bestämmande af viss tid för val af ledamöter och suppleanter i styrelsen, om löneförhöjning åt biljettförsäljerskan och andre badmästaren samt om fastställande af badpriser och ändring i fråga om badhusets öppethållande;

11:o) Styrelsens för Elementarläroverket för flickor framställning angående omarbetning af läroverkets stadgar samt om anställande af en manlig, aföfnad studierektor vid läroverket;

12:o) Samma styrelsens framställning om beviljande af pension åt lärarinnan Hildur Tengberg;

13:o) Dispensairstyrelsens framställning om ökad anslag för tuberkulosbyråns verksamhet;

14:o) Styrelsens för Mariebergsskogens vård och skötsel framställning om anslag för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader;

15:o) Herrar Clarholms och Dahlmans särskilda motioner om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden;

16:o) Herr Dahlmans motion om bidrag till kommittén för upprättande af en Svenska städers pensionskassa;

C) *Till Hamnstyrelsen:*

Drättselkammarens framställning i fråga om upphörande af stadens skyldighet att hålla järnväg jämte hvad därmed stode i samband.

D) *Till Byggnadsnämnden och Drättselkammaren* att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Lasarettsdirektionens af Herr Clarholm som motion upptagna framställning om ändring i det af Herrar Fullmäktige godkända förslaget till ny stadsplan för Sjö-sullsågorna m. m.

E) *Till Varmbadhusstyrelsen och Drättselkammaren* att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om höjning af priset å vatten, som levererades till varmbadhuset.

F) *Till Fattigvårdstyrelsen och Drättselkammaren* att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Herr Hellbergs m. fl:s motion om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om och i hvilken form det s, k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård.

G) *Till Styrelsen för Arbetsförmedlingsanstalten i Karlstad och Drättselkammaren* att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Styrelsens för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt framställning om anslag till anstalten samt om vidtagande af de åtgärder i öfrigt från Stadsfullmäktiges sida, som i anledning af anstaltens öppnande vore erforderliga.

§ 188.

Beslötts att till Valnämnden öfverlämna af Brandstyrelsen afgifvet förslag till vissa befattningar vid allmänna brandkåren under nästkommande år.

§ 189.

Föredrogs och lades till handlingarne en från Domprosten G. Jakobsson inkommen framställning angående bestämmandet af antalet ledamöter i den blifvande folkskolestyrelsen för staden.

§ 190.

Lades till handlingarne från Styrelsen för Vatten- och Gasverken inkommen årsberättelse för Karlstads Elektricitetsverk för år 1909.

§ 191.

Sedan vederbörande revisorer till Herrar Fullmäktige afgifvit berättelse öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1909, hade Beredningsutskottet uppå remiss häröfver afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 10; sid. 51.

Och beslöt Herrar Fullmäktige bifalla hvad Beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Se Serien A. N:o 10; sid. 1.

§ 192.

Konungens Befallningshafvande i länet hade infordrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande ingifna ansökningar om rättighet att här i staden utskänka vin och maldrycker, och hade Beredningsutskottet, uppå remiss, häröfver afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 10; sid. 66.

Herrar Fullmäktige beslöt bifalla Beredningsutskottets förslag till yttranden i fråga om de från följande personer inkomna ansökningar, nämligen: Sara Fredrika Andersson, Gustaf Theodor Axelsson, Albertina Ljungberg, Hulda Larsson, Mathilda Ulrika Hedberg, Alfred Persson-Lagerstedt, Kristina Martin, Konditorn Johan August Svensson och Konditorn Isidor Smedberg.

Beträffande Fredrik August Dahls ansökan om tillstånd att i samband med automatrestaurantrörelse i gården N:o 16 vid Drottninggatan utskänka vin och maldrycker i förenlg med mathållning yrkades under öfvevläggningen

dels af Herr Gelin, att Herrar Fullmäktige måtte besluta afstyrka ansökningen;

dels af Herr Noréus bifall till Beredningsutskottets förslag med det tillägg, att Herrar Fullmäktige måtte tillstyrka rättighetens beviljande endast för ett år från och med den 1 januari 1911,

och dels af Herr Gullström bifall till Herr Noréus' yrkande med det ytterligare tillägg, att Herrar Fullmäktige måtte tillstyrka samma inskränkningar i afseende å de tider på dagen, hvarunder utskänkning finge äga rum, som af Beredningsutskottet föreslagits i fråga om de af bryggerierna begärda utskänkingsrättigheterna.

Efter särskilda propositioner jämlikt dessa yrkanden äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställda oförändrad blef omförmälda af Herr Noréus framställda yrkande af Herrar Fullmäktige godkändt, hvadan Herrar Fullmäktige alltså beslutit att på det sätt tillstyrka Fredrik August Dahls förevarande ansökan, att den sökta rättigheten beviljades endast för ett år från och med den 1 januari 1911 samt under villkor, att sådana föreskrifter med afseende å rörelsens utöfvande meddelades, att vederbörlig kontroll mot utskänkning af vin och maltdrycker till minderåriga åstadkommes äfvensom att utskänkning finge äga rum endast i samband med mathållning vid måltider till spisande gäster under iakttagande af att för hvarje glas (cirka $\frac{1}{5}$ liter) öl som serverades, skulle, förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 20 öre för därtill serverad mat.

Beträffande härefter Emma Erikssons ansökan om tillstånd att i gården N:o 110 vid Västra Torggatan (Hotell Kristiana) utskänka vin och öl till spisande gäster yrkades af Herr Swensén, att som Emma Eriksson blifvit under nästlidne oktober månad af härvarande Rådhusrätt fälld till böter för olaga utskänkning vid särskilda tillfällen i gården N:o 110 vid Västra Torggatan af brännvin och öl, hennes förevarande ansökan måtte af Herrar Fullmäktige afstyrkas; Och beslöto Herrar Fullmäktige, i enlighet med Herr Swenséns yrkande, att såsom infordradt yttrande afstyrka bifall till Emma Erikssons ifrågakvarande ansökan.

I fråga om de af Färjestads Bryggeriaktiebolag genom dess disponent, Kaptenen Reinhold Huss, Karlstads Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Albert Egnell och Wåxnäs Bryggeriaktiebolag genom Bryggmästaren Carl David Herin ingifna, särskilda ansökningar om tillstånd till utskänkning af maltdrycker yrkades af Herr Hellberg, att Herrar Fullmäktige måtte såsom infordradt yttrande tillstyrka, att de af nämnda bryggeriaktiebolag sökta utskänkingsrättigheterna beviljades, dock endast för ett år från och med den 1 januari 1911 samt under villkor, att utskänkning må äga rum allenast söckendagar från klockan 9 förmiddagen med undantag af dagar efter sön- eller helgdag, då utskänkingen må börja först klockan 2 eftermiddagen, och att utskänkingen skall sluta å dagar före sön- eller helgdag och å allmän torgdag senast klockan 2 eftermiddagen, å fredagar senast klockan 5 eftermiddagen samt öfriga dagar senast klockan 7 eftermiddagen, hvarjämte Magi-

straten torde medgifvas rätt att, när sådant af behovet påkallades, göra den tillfälliga inskränkning i utskänkningstiden, som Magistraten funne lämplig.

Efter särskilda propositioner i enlighet med Herr Hellbergs berörda yrkande äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställen oförändrad beslöto Herrar Stadsfullmäktige, efter votering, med 19 röster mot 5, som afgåfvos för bifall till Utskottets förslag, att bifalla Herr Hellbergs omförmälda yrkande.

Se Serien A. N:o 10; sid. 51.

§ 193.

Angående bemyndigande för Drätselkammaren att till egna hem med tomträjt upplåta vissa tomter i kvarteret Kilen jämte hvad därmed stode i samband hade Egnahemskommittén efter återremiss från Herrar Fullmäktige afgifvit förnyadt betänkande, hvilket lydte sålunda:

Se Serien A. N:o 10; sid. 70.

Öfver denna framställning, som åtföljts af däri omförmälda ritningar och kostnadsförslag äfvensom förslag till tomträjtskontrakt, hade, uppå remiss, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 10; sid. 77.

Under öfverläggningen yrkades dels af Herr Johansson, att Herrar Fullmäktige måtte besluta uppskjuta ärendets vidare behandling till ett kommande sammanträde,

och dels af Herr Hellberg, att ärendet måtte omedelbart afgöras.

För den händelse ärendet komme att omedelbart afgöras yrkades af Herr Johansson bifall till Beredningsutskottets hemställen med den ändring, att i det ena af de föreslagna enkelhusen måtte i andra våningen inredas rum och kök, samt

af Herr Swensén bifall till Utskottets hemställen med den ändring, att det föreslagna dubbelhuset måtte uppföras medelst entreprenad.

Sedan Herrar Fullmäktige häræfter beslutit att omedelbart företaga ärendet till afgörande, framställdes särskilda propositioner jämlikt Herrar Johanssons och Swenséns omförmälda yrkanden äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställen oförändrad, och beslöto Herrar Stadsfullmäktige därvid, efter votering, med 18 röster mot 10, hvilka tillfölo Herr Swenséns yrkande, att bifalla Beredningsutskottets hemställen oförändrad.

§ 194.

Sedan Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnat afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Domkapitlet i Karlstad den 10 juni 1910, hvarigenom för-

ordnats att lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909 skulle från början af år 1911 äga tillämpning för staden Karlstad samt Herrar Fullmäktige remitterat detta ärende till Beredningsutskottet för yttrandes afgifvande angående de åtgärder, som i anledning häraf ankomme på Herrar Fullmäktige att vidtaga, så hade Utskottet uti afgifvet utlåtande hemställt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att folkskolestyrelsen för staden skulle utgöras af, förutom kyrkoherden i stadsförsamlingen, tio ledamöter, samt

att Herrar Fullmäktige måtte besluta att för de af Herrar Fullmäktige valda ledamöterna i folkskolestyrelsen utse tre suppleanter.

Under öfverläggningen yrkades

dels af herr Gelin, att antalet af de ledamöter i folkskolestyrelsen, hvilka Stadsfullmäktige och Kyrkostämman hade att utse, måtte bestämmas till fjorton,

och dels af Herr Severin, att antalet af nämnda ledamöter i styrelsen måtte bestämmas till tolf.

Beträffande antalet suppleanter för de af Stadsfullmäktige valde ledamöterna yrkades bifall till Beredningsutskottets förslag.

Efter särskilda propositioner jämlikt ofvannämnda yrkanden äfvensom å bifall till Beredningsutskottets förslag oförändradt beslöto Herrar Stadsfullmäktige,

att folkskolestyrelsen för staden skall utgöras af, förutom kyrkoherden i stadsförsamlingen, fjorton ledamöter, samt

att för de af Herrar Fullmäktige valda ledamöterna i folkskolestyrelsen skola utses tre suppleanter.

Härjämte bestämdes, att val af de ledamöter i folkskolestyrelsen, hvilka Stadsfullmäktige hade att utse, äfvensom af suppleanter för dessa skulle äga rum å valsammanträdet under nästkommande december månad.

Se Serien A. N:o 10; sid. 81.

§ 195.

På af Byggnadsnämnden gjord framställning, hvilkén blifvit af Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti afgifna utlåtanden tillstyrkt, beslöto Herrar Stadsfullmäktige medgifva Byggnadsnämnden rätt att, för anskaffande af nödigt biträde åt Stadsbyggmästaren i och för erforderliga utstakningar och avvägningar m. m., använda ett år 1903 af Herrar Fullmäktige till Nämnden beviljad anslag för lomtregleringar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna, å hvilket anslag för närvarande återstode omkring 1,500 kronor,

Se Serien A. N:o 10; sid. 84.

§ 196.

Vid behandling af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om pension beslöto Herrar Stadsfullmäktige, på yrkande af motionären, att ärendet skulle för förnyad behandling återremitteras till Drättselkammaren och Beredningsutskottet.

Se Serien A. N:o 10; sid. 85.

§ 197.

Med bifall till en af Magistraten därom gjord framställning och i enlighet med hvad Drättselkammaren och Beredningsutskottet uti infortrade yttranden hemställt beslöto Herrar Stadsfullmäktige bevilja och ställa till Magistratens förfogande från och med innevarande år tillsvidare ett årligt förslagsanslag af högst 600 kronor att användas till beredande af hjälp åt kronouppbördrskassören vid upprättande af mantalslängden och röstlängden för val till Riksdagens andra kammare äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 10; sid. 87.

§ 198.

Sedan afiidne hamnfogden M. Svenssons änka Anna Svensson uti till Hamnstyrelsen ingifven skrifvelse anhållit om ett årligt understöd till belopp, som kunde anses skäligt, hade Hamnstyrelsen, med öfverlämnande af berörda skrifvelse till Herrar Stadsfullmäktige, härom gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 10; sid. 89.

Häröfver hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 10; sid. 90.

Under öfverläggningen yrkades

dels bifall till Drättselkammarens framställning i ärendet,

och dels bifall till Beredningsutskottets i dess utlåtande gjorda hemställan.

Efter särskilda propositioner jämlikt berörda yrkanden beslöto Herrar Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Drättselkammaren hemställt, att bevilja afiidne hamnfogden M. Svenssons änka Anna Svensson en årlig pension af 300 kronor att utgå tillsvidare från och med den 1 oktober 1910, med tillägg af ytterligare 100 kronor, hvilket sistnämnda belopp skulle från och med nämnda dag årligen utgå så länge Anna Svenssons svärmoder lefde och vårdades i Anna Svenssons hem, dock att intetdera af berörda understödsbelopp skulle utgå längre än till dess Anna Svenssons yngsta barn fyllt 15 år.

Därjämte bestämde Herrar Fullmäktige, att sålunda beviljad belopp skulle utgå af tillgängliga medel.

§ 199.

På af Drätselkammaren gjord framställning, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto Herrar Stadsfullmäktige att för stadens i fru Emilia Björkmans konkurs bevakade fordran af kommunalutskylder till Karlstads stad för åren 1908 och 1909, utgörande 2,121 kronor 55 öre taga såsom full betalning ett belopp af 50 procent af hela utskyldssumman.

Se Serien A. N:o 10; sid. 92.

§ 200.

På framställning af folkskolläraren O. N. Persson och i enlighet med af Beredningsutskottet i ärendet gjord hemställan beslöto Herrar Stadsfullmäktige medgifva bemälda Persson rätt att under åren 1911 och 1912, i enlighet med föreskrifterna i det för utdelning ur Mellqvistska stipendiefonden för undervisning i slöjd gällande reglemente, lyfta det honom under nästlidna år tilldelade slöjdstipendiet.

Se Serien A. N:o 10; sid. 95.

§ 201.

På framställning af Styrelsen för Föreningen för Karlstads Arbetsstugor, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Herrar Fullmäktige bevilja nämnda förening ett anslag för år 1911 af 500 kronor såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för föreningens fortsatta verksamhet, därvid Herrar Fullmäktige tillika föreskrefvo, dels att, därest anslag jämväl för år 1912 skulle af föreningen ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd af redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi innevarande år, skall till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 september 1911, dels ock att det nu beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 10; sid. 96.

§ 202.

På framställning af Styrelsen för Föreningen Mjölkdroppen i Karlstad samt i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti afgifna utlåtanden hemställt beslöto Herrar Fullmäktige att, med instämmande uti hvad föreningens revisorer uttalat angående önskvärdheten af att samtliga föreningens utgifter blifve i räkenskaperna införda liksom äfven uti deras erkännande till Fru Elvine Weinberg för hennes uppoffringar för föreningen, bevilja föreningen Mjölkdroppen ett anslag för år 1911 af 1,000 kronor såsom bidrag till bestridande af kostna-

derna för föreningens fortsatta verksamhet, därvid Herrar Fullmäktige tillika föreskrefvo, att därest anslag jämväl för år 1912 skulle af föreningen ifrågasättas, ansökan därom jämte redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi innevarande år skall till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 september 1911.

Härjämte bestämde Herrar Fullmäktige, att det beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 10; sid. 100.

§ 203.

På framställning af Styrelsen för Karlstads förening för anordnande af skolorskolonier, öfver hvilken framställning Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Herrar Fullmäktige bevilja föreningen ett anslag af 500 kronor för föreningens verksamhet nästkommande år, därvid Herrar Fullmäktige tillika föreskrefvo, att därest anslag för föreningen skulle ifrågasättas jämväl för år 1912, ansökan därom skall till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 oktober 1911 äfvensom att denna ansökan skall vara åtföljd af en redogörelse öfver föreningens verksamhet och ekonomi den gångna sommaren liksom af läkarebelyg rörande resultatet af barnens vistelse å kolonierna.

Därjämte bestämdes, att nu beviljadt anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 10; sid. 106.

§ 204.

Rörande leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasern-etablissemang vid Karlstad hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken upprättat följande förslag till kontrakt mellan staden, å ena, samt Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan:

Se Serien A. N:o 10; sid. 110.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 10; sid. 113.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Gullström bifall till Beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan med den ändringen, att 3:dje och 4:de momenten i kontraktförslaget 2 § måtte utgå samt denna § alltså erhålla följande ändrade lydelse:

“§ 2.

Kronan förbinder sig härmed att från den under tio (10) år taga all för kasärnområdet till kokning behöflig gas från Karlstads

Gasverk och för densamma erlægga ett pris af 12 öre per kubikmeter, utan rabatt, hvarvid Kronan garanterar staden en minimiinkomst af 1,200 kronor per år.

Härvid äger Kronan rättighet att för hvarje kök erhålla två lyslågor på kokgasmätare.

All förbrukad gas skall mätas genom mätare, som af staden tillhandahålles mot årlig hyra enligt samma taxa som för andra förbrukare inom staden.

Kronan utför och bekostar alla ledningar inom kasärnområdet men staden förbehåller sig att, *mot ersättning*, uppsälta alla mätare*.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto bifalla Herr Gullströms sålunda gjorda yrkande.

§ 205.

Angående iståndsättande af åtskilliga gator i stadsdelarne Viken och Berget äfvensom anordnande af vattenkastare och framdragande af afloppsledningar inom samma stadsdelar hade Oscar Sjögren med flere, på uppdrag af fastighetsägare inom ifrågavarande stadsdelar, hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 10; sid. 114.

Öfver denna framställning, som af Herr Gelin upptagits som motion, hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 10; sid. 116.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Gelin, att Herrar Fullmäktige måtte återremittera ärendet till Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren med anmodan till dessa delegationer att verkställa förnyad utredning angående iståndsättande af Kvarnbergs-, Murare-, Gillbergs- och Jössegatorna på det sätt, att dessa gator afjämnades till vanliga vägar äfvensom angående anordnande af vattenkastare i Jössegatan och, om möjligt, äfven i södra ändan af Kvarnbergsgatan.

Herrar Fullmäktige beslöto hifalla Herr Gelins under öfverläggningen sålunda gjorda yrkande.

§ 206.

Angående utvidgning af stadens vattenverk hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 10; sid. 118.

Uti detta ärende hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet på remiss afgifvit utlåtanden, hvilka lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 10; sid. 120—121.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 207.

Det antecknades, att Herr t. f. Borgmästaren Erik Lundblad öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem;
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 21 November 1910.

AXEL DAHLMAN. MAURITZ HELLBERG. A. G. MOBERG.

Offentligen uppläst den 21 november 1910; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 15 December.

N:o 11.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af två ledamöter i Drätselkammaren för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar W. Weijn och A. Nilsson); 3:o) Val af två suppleanter i Drätselkammaren för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar R. Tjerneld och A. Zachrisson); 4:o) Val af ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herr R. Nysinröm); 5:o) Val af vice ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herr R. Rhodin); 6:o) Val af två ledamöter i Fattigvårdsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herrar C. J. Wennberg och P. F. Yhnell); 7:o) Val af en ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1912 (efter Herr A. Forssell); 8:o) Val af två suppleanter i Fattigvårdsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herrar Aug. Sjögren och Henning Sjögren);	9:o) Val af tre ledamöter i Hälsovårdsnämnden för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herrar G. Oldevig, P. Clarholm och And. Nygren); 10:o) Val af tre suppleanter i Hälsovårdsnämnden för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herrar H. Hammar, H. Söderbaum och Th. Helleberg); 11:o) Val af två ledamöter i Hamnstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar C. O. Ahlmark och G. Nygren); 12:o) Val af en ledamot i Hamnstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1911 (efter Herr Emil Rune); 13:o) Val af tre suppleanter i Hamnstyrelsen för nästa år (efter Herrar C. F. Berg, A. Forssell och Josef Löfberg); 14:o) Val af två ledamöter i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar K. A. Falk och R. Huss); 15:o) Val af två suppleanter i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för nästa år (efter Herrar H. Severin och Vilhelm Nyström);

- 16:o) Val af tre ledamöter i Byggnadsnämnden för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herrar A. W. Adde, C. A. Resare och A. Svanbom);
- 17:o) Val af tre suppleanter i Byggnadsnämnden för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914 (efter Herrar I. Björkman, R. Tjerneld och J. P. Vendt);
- 18:o) Val af en ledamot i Trädgårdsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herr A. W. Adde);
- 19:o) Val af två suppleanter i Trädgårdsstyrelsen för nästa år (efter Herrar S. Örbom och G. M. Ydén);
- 20:o) Val af två ledamöter i Brandstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar K. J. Lindholm och G. F. Edgren);
- 21:o) Val af två suppleanter i Brandstyrelsen för nästa år (efter Herrar R. Huss och K. A. Falk);
- 22:o) Val af befäl inom allmänna brandkåren för nästa år;
- 23:o) Val af tre ledamöter i Brandstodskommittén för försäkring af fast egendom i städernas bolag för nästa år (efter Herrar A. Nerman, G. A. Falk och C. Crispin) samt val af två suppleanter i samma kommitté för nästa år (efter Herrar C. A. Resare och C. J. Wennberg);
- 24:o) Val af två ledamöter i styrelsen för tekniska afton- och söndagsskolan för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar H. Segerborg och Karl Olson);
- 2:50) Val af två ledamöter i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1913 (efter Herrar G. Enander och V. Vendel);
- 26:o) Val af två suppleanter i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för nästa år (efter Fruarne Anna Lundblad och Maria Schölte);
- 27:o) Val af en ledamot i Saluhallsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1912 (efter (efter Herr G. F. Edgren);
- 28:o) Val af en suppleant i Saluhallsstyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1912 (efter (efter Herr A. W. Adde);
- 29:o) Val af examensvittnen vid realskoleexamen för nästa år (efter Herrar I. Wallberg, A. Sandvall, A. Nerman och M. Hellberg), samt suppleanter för dem (efter Herrar F. Lovén, A. Forssell, S. Gullström och G. Oldevig);
- 30:o) Val af sju ledamöter i Folkskolestyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914;
- 31:o) Val af tre suppleanter i Folkskolestyrelsen för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1914;
- 32:o) Val af en god man för granskning af förmyndarräkningar för tiden den 1 jan. 1911—31 dec. 1912 (efter Herr H. Berlin);
- 33:o) Val af tre sakrevisorer för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1911 (efter Herrar J. Sandén, Josef Löfberg och Hj. Nisbeth) samt val af två suppleanter för dem (efter Herrar C. G. Olsson och G. V. Haglund);
- 34:o) Val af två sifferrevisorer för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1911 (efter Herrar O. Viridén

- och K. J. Ahgren) samt val af två suppleanter för dem (efter Herrar H. Ullman och A. Läftman);
- 35:o) Val af en revisor för allmänna läroverkets byggnadstonds räkenskaper och förvaltning för år 1910 (efter Herr A. Sandvall) samt val af en suppleant för denne revisor (efter Herr A. Austrin);
- 36:o) Val af två revisorer för granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för år 1910 (efter Herrar J. Noréus och K. J. Ahgren) samt af två suppleanter för dem (efter Herrar Per Agren och A. Henriksson);
- 37:o) Val af en revisor för Karlstads läsestugors och folkköks räkenskaper och förvaltning för hyresåret 1909—1910 (efter Herr G. Mæchel);
- 38:o) Val af inventerings- och besiktningmän;
- 39:o) Val af fem ledamöter i nämnden för utdelning år 1911 af räntan å fonden Mæchels gåfva (efter Fru Ida Hedström, Fröken Maria Moberg samt Herrar R. Nyström, J. Mæchel och G. Mæchel);
- 40:o) Val af en ledamot i läroverksbyggnadskommittén (efter Herr K. J. Swensén);
- 41:o) Val af en ledamot i kommittén för främjande af frågan om ett tekniskt läroverks inrättande här i staden (efter Herr I. Wallberg);
- 42:o) Val af en ledamot i spårvägs-kommittén (efter Herr I. Wallberg) samt val af en suppleant i samma kommitté (efter Herr R. Nyström);
- 43:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Magistratens skrifvelse med inforordande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver Handlanden Robert Österbergs ansökan om tillstånd att försälja explosiva varor;
- 44:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för år 1911 till underhållsarbeten å stadens landsvägar;
- 45:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för år 1911 till reparationsarbeten å stadens under Kammarens värd stående byggnader;
- 46:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag till gatuarbeten under år 1911;
- 47:o) D:o d:o öfver Brandstyrelsens framställning om afskrifning å stadens under Styrelsens värd stående lösa egendom;
- 48:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om bemyndigande att under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Bergget och Sjötullsägorna;
- 49:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrifvelse med inforordande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver Sara Fredrika Anderssons ansökan om viss utsträckning i tiden för utskänkning af vin och öl;
- 50:o) D:o d:o i anledning af Konungens Befallningshafvandes skrifvelse angående afgifvande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Stockholms Stadsfullmäktiges framställning i fråga om ordnande af bestämd tidsperiod för beståndet af valkretsindelning för val af Stadsfullmäktige i Stockholm;
- 51:o) D:o d:o öfver vederbörande brandmanskapets af Brandstyrel-

- sen överlämnade framställning om förändrade bestämmelser med afseende å brandmanskapet tillkommande ålderstillägg;
- 52:o) D:o d:o öfver Styrelsens för tuberkulosbyrån framställning om rätt till kostnadsfria bad i stadens varmbadhus åt friska medlemmar af sådana fattiga familjer, där en eller annan familjemedlem lede af tuberkulos;
- 53:o) D:o d:o öfver Hälsovårdsnämndens framställning om upplåtande af tuberkuloshemmet å Herrhagen till epidemisjukvård;
- 54:o) D:o d:o öfver Idrottsföreningen Kamraternas af Herr Gelin såsom motion upptagna framställning om anslag för anläggande och underhåll af en skridskobana;
- 55:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening framställning om anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1910—den 30 juni 1911.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 December 1910.

§ 208.

Vid upprop befunnos Herrar Lundberg och Forssell på grund af sjukdom samt Herr Clarholm på grund af bortovaro från staden från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 209.

Att jämte Herr Ordföranden Måndagen den 19 innevarande December klockan 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Gelin och Norcús.

§ 210.

Föredrogs en till Herrar Stadsfullmäktige inkommen afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län den 11 november 1910 angående fastställande af Stadsfullmäktiges den 15 juni 1910 fattade beslut om sådan ändring i den för stadsdelen Tingvalla i Karlstad gällande plan, att den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan skulle igenläggas och alltså i stadsplanen icke vidare upptagas som gata; Och beslöto Herrar Stadsfullmäktige, att berörda afskrift jämte därtill hörande karta med beskrifning skulle öfverlämnas till Byggnadsnämnden för den åtgärd, som på Nämnden ankomme.

§ 211.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till Beredningsutskottet:

1:o) Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för uppförandet af saluhallen här i staden samt om efterskänkande af entreprenören för saluhallens uppförande, Aktiebolaget Pontus Lindström, påförd vattenafgift;

2:o) Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från åren 1903 och 1904;

3:o) Magistratens generalförslag till ulgifter och inkomster för staden år 1911;

4:o) Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande fördelningen af för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska fonden;

5:o) Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande de personer, som böra befrias från mantalspenningars erläggande nästa år;

6:o) Från Magistraten öfverlämnade ansökningar till andre stadsläkaretjänsten här i staden.

B) Till Drätselkammaren:

Särskilda kommitterades förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad.

C) Till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Konungens Befallningshafvandes skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver af Fångvårdsstyrelsen ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvestra stambanan och prämkanelen.

§ 212.

Från Styrelsen för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt hade till Herrar Stadsfullmäktige inkommit en så lydande framställning:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enär Värmlands läns Kungl. Hushållningssällskap icke lämnat något anslag till upprättandet af en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för länet från 1911 års början, hvilket varit förutsättning för anstaltens tillkomst enligt landstingets i styrelsens senaste skrifvelse till Eder omförmälta beslut, samt anstalten sålunda för närvarande icke kan komma till stånd, får styrelsen härmed återkalla sin i berörda skrifvelse gjorda framställning, att staden måtte bevilja anslag till upprättandet af länsanstalten för arbetsförmedling.

Karlstad den 13 December 1910.

På Styrelsens för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Efter föredragning häraf beslöto Herrar Fullmäktige, att det af Styrelsen för länets arbetsförmedlingsanstalt hos Herrar Fullmäktige anhängiggjorda ärendet an-

gående anslag till anstalten samt om de åtgärder i öfrigt från Stadsfullmäktiges sida, som i anledning af anstaltens öppnande vore erforderliga, skulle förfalla.

§ 213.

Vid härefter med slutna sedlar företagna val utsågos:

1:o) Till ledamöter i Drätselkammaren för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Länsjägmästaren Arvid Nilsson och Bankkamreraren R. Tjerneld;

2:o) till ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 Herr Komministern Fr. Nordvall;

3:o) till vice ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 Herr Boktryckaren A. Forssell;

4:o) till ledamöter i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Fabrikören C. J. Wennberg och Fabrikören P. F. Yhnell;

5:o) till ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912 Herr Folkskolläraren E. V. Gelin;

6:o) till ledamöter i Hälsovårdsnämnden för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Lasarettsläkaren P. Clarholm, Tandläkaren And. Nygren och Majoren G. Oldevig;

7:o) till ledamöter i Hamnstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Ingenjören Gustaf Nygren och Majoren C. O. Ahlmark;

8:o) till ledamot i Hamnstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1911 Herr Handlanden C. F. Berg;

9:o) till ledamöter i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Fabrikören K. A. Falk och Ingenjören Vilhelm Nyström;

10:o) till ledamöter i Byggnadsnämnden för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Byggmästaren C. A. Resare, Sysslomannen A. W. Adde och Ingenjören A. Svanbom;

11:o) till ledamot i Trädgårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herr Sysslomannen A. W. Adde;

12:o) till ledamöter i Brandstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Borgmästaren K. J. Lindholm och Öfverstelöjtnanten G. F. Edgren;

13:o) till förste sprutchefer för nästa år Herrar Järnhandlanden G. R. Österberg, Handlanden A. W. Lefrén och Järnhandlanden Fredr. Nygren;

14:o) till andre sprutchefer för nästa år Herrar Fiskhandlanden Georg Jansson, Direktören C. H. A. Nerman och Fabrikören Magnus Brattström;

15:o) till förste chef vid vattenhämtningsafdelningen för nästa år Herr Järnhandlanden H. Geijer;

16:o) till andre chef vid vattenhämtningsafdelningen för nästa år Herr Agenten K. O. V. Herin;

17:o) till förste chef vid bergnings- och rifningsafdelningen för nästa år Herr Ingeniören K. J. Wennberg;

18:o) till andre chef vid bergnings- och rifningsafdelningen för nästa år Herr Ingeniören O. S. Wennberg;

19:o) till förste chef vid vaktafdelningen för nästa år Herr Handlanden B. W. Wallerstedt;

20:o) till andre chef vid vaktafdelningen för nästa år Herr Bruksförvaltaren F. E. Bonnevier;

21:o) till förste chef vid reservafdelningen för nästa år Herr Fotografen K. E. Nyström;

22:o) till andre chef vid reservafdelningen för nästa år Herr Handlanden David Nyman;

23:o) till ledamöter i Brandstodskommittén för försäkring af fast egendom i städernas bolag för nästa år Herrar Bokhandlanden A. Nerman, Fabrikören G. A. Falk och Stadsbyggmästaren C. Crispin;

24:o) till ledamöter i Styrelsen för Tekniska afton- och söndagsskolan för tiden $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Teckningsläraren H. Segerborg och Fabrikören Karl Olson;

25:o) till ledamöter i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för tiden $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Stadskamreraren G. Enander och Lektorn V. Vendel;

26:o) till ledamot i Saluhallsstyrelsen för tiden $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912 Herr Sysslomannen A. W. Adde;

27:o) till examensvittnen vid realskoleexamen för nästa år Herrar Redaktören M. Hellberg. Filosofie Doktorn F. Lovén, Boktryckaren A. Forssell och Bokhandlanden A. Nerman;

28:o) till god man för granskning af förmyndareräkningar för tiden $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912 Herr Konsistorienotarien Gustaf Braunerhjelm;

29:o) till ledamöter i Folkskolestyrelsen för tiden $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Läroverksadjunkten A. Bergh, Kamreraren John Mæchel, Lektorn V. Vendel, Bokhållaren A. O. Alstermark, Folkskoleinspektören Eror Larsson, Sysslomannen A. W. Adde och Lektorn Nils Bure; Och bestämdes vid senare under sammanträdet verkställd lottnings, att af de sålunda valde ledamöterna Herrar Vendel, Alstermark och Larsson skulle ur styrelsen utträda vid slutet af år 1912;

30:o) till inventerings- och besiktningmän för år 1911 för stadens under Drättselkammarens vård stående lösa egendom Herrar Bokhandlaren H. Andersson, Folkskolläraren E. V. Gelin, Handlanden C. G. Olsson, Järnhandlanden H. Geijer och Ingeniören Vilhelm Nyström;

31:o) till inventerings- och besiktningmän för tiden $\frac{1}{4}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913

för stadens under Drätselkammarens vård stående fasta egendom Herrar Kaptenen R. Huss, Byggmästaren C. A. Resare och Boktryckaren Emil Ankers;

32:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1911 för stadens under Styrelsens för Vatten- och Gasverken vård stående egendom Herrar Ingenjörerna K. J. Wennberg och E. J. Rydahl;

33:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1911 för stadens under Fattigvårdsstyrelsens och Hälsovårdsnämndens vård stående egendom Herrar Fabrikörerna K. A. Falk och M. Brattström;

34:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1911 för stadens under Hamn- och Trädgårdsstyrelsernas vård stående egendom Herrar Kaptenen Hugo Falk och Kassören O. P. Nyqvist;

35:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1911 för stadens under Brandstyrelsens vård stående egendom Herrar Byggmästaren C. A. Resare och Fabrikören C. J. Wennberg;

36:o) till ledamöter i Nämnden för utdelning år 1911 af räntan å fonden Mæchels gåfva Fru Ida Hedström, Kamreraren J. Mæchel, Bankkassören G. Mæchel, Fröken Maria Ros och Sysslomannen A. W. Adde;

37:o) till ledamot i läroverksbyggnadskommittén efter Herr Gårdsägaren K. J. Swensén, som afsagt sig ledamotskapet, Herr Ingenjören A. Svanbom;

38:o) till ledamot efter afsidne Disponenten I. Wallberg i Kommittén för främjande af frågan om ett tekniskt läroverks inrättande här i staden Herr Majoren Th. Helleberg;

39:o) till ledamot efter afsidne Disponenten I. Wallberg i Spårvägskommittén Herr Kamreraren R. Nyström;

40:o) till suppleanter i Drätselkammaren för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 Herrar Läroverksadjunkten A. Zachrisson och Fabrikören Axel Svensson;

41:o) till suppleanter i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 att tjänstgöra i här nämnd ordning Herr Muraren Aug. Sjögren och Fröken Gertrud Mæchel;

42:o) till suppleanter i Hälsovårdsnämnden för tiden $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Majoren Th. Helleberg, Medicine licentiaten A. Högström och Majoren H. Hammar;

43:o) till suppleanter i Hamnstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Grosshandlaren Josef Löfberg, Boktryckaren Albin Forssell och Kaptenen Hjalmar Nisbeth;

44:o) till suppleanter i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Medicine licentiaten H. Severin och Boktryckaren Emil Ankers;

45:o) till suppleanter i Byggnadsnämnden för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Majoren J. P. Wendt, Bankkamreraren R. Tjerneld och Kaptenen Hjalmar Nisbeth;

46:o) till suppleanter i Trädgårdsstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Bankbokhållaren S. Örbom och Filosofie Doktorn G. M. Ydén;

47:o) till suppleanter i Brandstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Kaptenen R. Huss och Fabrikören K. A. Falk;

48:o) till suppleanter i Brandstodskommittén för försäkring af fast egendom i städernas bolag för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Byggmästaren C. A. Resare och Fabrikören C. J. Wennberg;

49:o) till suppleanter i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Fruarna Maria Scholte och Anna Lundblad;

50:o) till suppleant i Saluhallsstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912 Fröken Alma Andersson;

51:o) till suppleanter för examensvittnen vid realskoleexamen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Apotekaren S. Gullström, Bankdirektören T. Osterman, Majoren G. Oldevig och Majoren C. O. Ahlmark;

52:o) till suppleanter i Folkskolestyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Bankdirektören A. Thelander och Majoren Klas Rhodin samt Fru Gerda Hellberg; Och bestämdes vid senare under sammanträdet verkställd lottning, att af de sålunda valde suppleanterna Herr Thelander skulle utträda ur styrelsen vid slutet af år 1912;

53:o) till suppleanter för inventerings- och besiktningmän för stadens under Drätselkammarens vård stående fasta egendom för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1913 att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Bokhållaren A. O. Alstermark och Lektorn C. Fristedt;

54:o) till suppleant i Spärvägskommittén efter Herr Kamreraren R. Nyström, som förut i dag utsetts till ledamot i Kommittén, Herr Ingeniören H. Edlund;

55:o) till sakkrevisorer för granskning af stadens styrelsers och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1911 Herrar Grosshandlaren Josef Löfberg, Kamreraren J. Mæchel och Gårdsägaren K. J. Swensén samt till deras suppleanter att i här nämnd ordning tjänstgöra Herrar Handlanden C. G. Olsson och Kassören Aug. Asplund;

56:o) till sifferrevisorer för granskning af stadens styrelsers och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1911 Herrar Bankbokhållaren O. Viridén och Bankkassören K. J. Åhgren samt till deras suppleanter att i här nämnd ordning tjänstgöra Herrar förre Stationsinspektoren H. Ullman och Kaptenen A. Låftman;

57:o) till stadens revisor för granskning af allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper och förvaltning år 1910 Herr Bankdirektören A. Sandvall samt till dennes suppleant Herr Kassadirektören A. Austrin;

58:o) till stadens revisorer för granskning af Karlstads spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för år 1910 Herrar Landsfiskalen J. Noréus och Bankkassören K. J. Åhgren samt till deras suppleanter att i här nämnd ordning tjänstgöra Herrar Kaptenen Per Ågren och Bankkamreraren A. Henriksson;

59:o) till revisor för Karlstads läsestugors och folkköks räkenskaper och förvaltning för hyresåret 1909—1910 Herr Bankkassören G. Mæchel.

§ 214.

Beslöto Herrar Stadsfullmäktige utse Herr Lektorn V. Vendel till att sammankalla den från och med nästa år fungerande Folkskolestyrelsen för staden.

§ 215.

Herrar Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats öfver en af Handlanden Robert Österberg hos Konungens Befallningshafvande gjord ansökan om tillstånd att här i staden försälja explosiva varor af första klassen.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtande, och beslöto nu Herrar Fullmäktige, i enlighet med hvad Beredningsutskottet hemställt, att afstyrka bifall till Handlanden Robert Österbergs förevarande ansökan.

Se Serien A. N:o 11; sid. 1.

§ 216.

Angående anslag för år 1911 till underhållsarbeten å stadens landsvägar hade Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 5.

Vid framställningen var fogadt ett så lydande kostnadsförslag:

Se Serien A. N:o 11; sid. 5.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 6.

Och beslöto Herrar Fullmäktige bifalla hvad Beredningsutskottet sålunda föreslagit.

§ 217.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort framställning om anslag för år 1911 till reparationsarbeten å stadens under Kammarrens vård stående byggnader, hvilken framställning lydde sålunda;

Se Serien A. N:o 11; sid. 7.

Härvid fans fogadt ett så lydande kostnadsförslag:

Se Serien A. N:o 11; sid. 9.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 11.

Hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt blef nu af Herrar Fullmäktige bifallet.

§ 218.

Angående anslag till gatuarbeten under år 1911 hade Drätselkammaren hos Herrar Fullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 13.

Vid framställningen var fogadt ett så lydande kostnadsförslag:

Se Serien A. N:o 11; sid. 14.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 18.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Hellberg bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring, att det skulle åligga Drätselkammaren att till Herrar Fullmäktige inkomma med specifikt förslag till de gatuarbeten, som under nästkommande år skulle få bringas till utförande för det af Beredningsutskottet föreslagna kostnadsbelopp; Och blef hvad Herr Hellberg sålunda yrkat af Herrar Fullmäktige bifallet.

§ 219.

I enlighet med hvad Brandstyrelsen hemställt samt Beredningsutskottet uti infordradt yttrande tillstyrkt, medgåfvo nu Herrar Stadsfullmäktige, att nedsättningar och afskrifningar å stadens under styrelsens vård stående lösa egendom finge ske till ett sammanlagdt belopp af 4,310 kronor 92 öre.

Se Serien A. N:o 11; sid. 19.

§ 220.

På af Drätselkammaren gjord framställning, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bemyndiga Drätselkammaren att jämväl under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Berget och Sjtöullsägorna.

Se Serien A. N:o 11; sid. 21.

§ 221.

Sedan Sara Fredrika Andersson hos Konungens Befallningshafvande i länet anhållit, att den sökanden beviljade rättigheten att i huset N:o 162 vid Järnvägs-

gatan här i staden utskänka öl och vin till spisande gäster måtte utsträckas att gälla intill klockan 11.30 på aftonen under de dagar, då föreställningar gäfves å härvarande teater, hade Magistraten infortrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver ansöknigen i fråga; Och beslöto nu Herrar Fullmäktige, i enlighet med Beredningsutskottets hemställan, att tillstyrka bifall till Sara Fredrika Anderssons förevarande ansökan.

Se Serien A. N:o 11; sid. 22.

§ 222.

Genom resolution den 28 oktober 1910 hade Konungens Befallningshafvande i länet anmodat Stadsfullmäktiges Herr Ordförande att lämna stadsfullmäktige här i staden tillfälle att afgifva underdånigt yttrande i anledning af Stockholms stadsfullmäktiges framställning i fråga om ordnande af bestämd tidsperiod för beståndet af valkretsindelning för val af stadsfullmäktige i Stockholm.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 28.

Sedan ett af Herr Hellberg under öfverläggningen framställt yrkande därom, att Herrar Fullmäktige måtte såsom infortradt yttrande ansluta sig till den af Stockholms stadsfullmäktige gjorda framställningen i frågan, blifvit afslaget, beslöto Herrar Stadsfullmäktige bifalla, hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

Se Serien A. N:o 11; sid. 24.

§ 223.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade manskapet vid stadens brandkår hemställt, att manskapet måtte i stället för nu utgående ett ålderstillägg å 60 kronor efter två års tjänstgöring tillerkännas två ålderstillägg, hvardera å 120 kronor efter två och fyra års tjänstgöring att utgå från och med den 1 oktober innevarande år.

Öfver denna framställning, som blifvit af Brandstyrelsen till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnad och till bifall förordad, hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden; Och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad vederbörande delegationer sålunda hemställt, att bifalla brandmanskapets förevarande framställning.

Se Serien A. N:o 11; sid. 30.

§ 224.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för tuberkulosbyrån gjort framställning om rätt till kostnadsfria bad i stadens varmbadhus åt friska medlemmar

af sådana fattiga familjer, där en eller annan familjemedlem lede af tuberkulos och anlitade byråns hjälp, gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 33.

Häröfver hade Badhusstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 11; sid. 34.

Och beslöto Herrar Stadsfullmäktige bifalla Beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan.

§ 225.

På af Hälsovårdsnämnden gjord framställning, öfver hvilken Dispensarstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden, beslöto Herrar Stadsfullmäktige medgifva, att tuberkulohemmet å Herrhagen finge upplåtas till epidemisjukvård under den tid epidemisjukhuset på grund af ombyggnad icke kunde för ändamålet användas, dock under villkor, att den lokal i tuberkulohemmet, som för närvarande användes som mottagningsrum för byråns läkare, fortfarande finge på detta sätt disponeras.

Se Serien A. N:o 11; sid. 36.

§ 226.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Idrottsföreningen Kamraterna i Karlstad uti framställning, som af Herr Gelin upptagits som motion, hemställt om ett anslag af 300 kronor för anläggande och underhåll af en skridskobana här i staden under instundande vinter.

Öfver denna framställning hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 11; sid. 39.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Se Serien A. N:o 11; sid. 38.

§ 227.

Styrelsen för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening hade hos Herrar Fullmäktige gjort följande framställning angående anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1910—den 30 juni 1911;

Se Serien A. N:o 11; sid. 40.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse;

Se Serien A. N:o 11; sid. 42.

Och biföllo Herrar Stadsfullmäktige Utskottets i ärendet gjorda hemställan.

§ 228.

Det antecknades, att Herr t. f. Borgmästaren Erik Lundblad öfvervarit en del af sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 19 December 1910.

AXEL DAHLMAN.

E. V. GELIN.

J. NORÉUS.

Offentligen uppläst den 19 december 1910; betygar

Å tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLSTADS-TIDN. A.-B. TRYCKERI 1911

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 30 December.

N:o 12.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss af inkomna ärenden;
2:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående omarbetning af läroverkets stadgar samt anställande af en manlig afönad studierektor vid läroverket;
3:o) D:o d:o öfver Dispensainstyrelsens framställning om ökad anslag för år 1911;
4:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning angående omhänderhafvandet af varmbadhusets räkenskaper och till badhuset inflytande medel;
5:o) D:o d:o öfver Badhusstyrelsens framställning om fastställande af bestämd tid för ledamot- och suppleantskap i styrelsen, om löneförhöjning åt biljettförsäljarskan och andre badmästaren, om badprisans bestämmande samt om badhusets öppnehållande under sön- och helgdagar;
6:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning</p> | <p>om pension åt lärarinnan Hil-
dur Tengberg;
7:o) D:o d:o öfver Hälsovårdsnäm-
ndens framställning om ökade
löneförmåner åt sundhetstillsy-
ningsmännen;
8:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
Mariebergsskogens vård och
skötsel framställning om anslag
för år 1911;
9:o) D:o d:o öfver Fattigvårdssty-
relsens framställning om löne-
tillägg åt Syslomanen A. W.
Adde;
10:o) D:o d:o öfver Styrelsens för
Vatten- och Gasverken fram-
ställning om anslag för anord-
nande af en s. k. förbigågs-
ledning för gasverkets konden-
satorbatteri;
11:o) D:o d:o öfver samma styrelses
framställning om anslag till en
elektrisk motor för drifvande
af gasverkets kokskross;
12:o) D:o d:o öfver samma styrelses
framställning om ökade löne-
förmåner för de hos styrelsen
anställda ingenjörer;
13:o) D:o d:o öfver samma styrelsen</p> |
|--|--|

- framställning om anslag för ombyggnad af en halfgeneratorugn vid gasverket;
- 14:o) D:o d:o öfver samma styrelsens framställning om anslag för utvidgning af elektricitetsverkets ackumu atorbatteri och för underhållsförsäkring af dess gamla del;
- 15:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från åren 1903 och 1904;
- 16:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från år 1907;
- 17:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från 1910 års första och andra uppbördsstämmer;
- 18:o) D:o d:o öfver Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande fördelningen af för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska fonden;
- 19:o) D:o d:o öfver Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande de personer, som böra befrias från mantalpenningars erläggande nästa år;
- 20:o) D:o d:o i anledning af inkomna ansöknningar till andre stadsläkaretjänsten här i staden;
- 21:o) Val af andre stadsläkare här i staden;
- 22:o) Beredningsutskottets utlåtande angående prenumeration för stadens räkning för år 1911 å ett exemplar af Post- och Inrikes Tidningar;
- 23:o) D:o d:o öfver Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1911.

PROTOKOLL,

hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 30 December 1910.

§ 229.

Vid upprop befunnos Herrar Lnnberg, Arrhenius, Clarholm och Fristedt, på grund af bortovaro från staden, från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 230.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 3 januari 1911, kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Helleberg och Stenström.

§ 231.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till Drätselkammaren:

Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående leverans af elektrisk ström till Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag.

B) Till Trädgårdsstyrelsen, Styrelsen för Mariebergsskogens skötsel och vård, Saluhallsstyrelsen, Badhusstyrelsen, Dispensärstyrelsen, Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Herr Gullströms motion angående sammanslagning af vissa af stadens styrelser och delegationer m. m.

§ 232.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hade hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning angående omarbetning af läroverkets stadgar samt anställande af en manlig aflönad studierektor vid läroverket:

Se Serjen A. N:o 12; sid. 95.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet på remiss afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 12; sid. 97.

Och biföllo Herrar Stadsfullmäktige, hvad Utskottet i ärendet föreslagit.

§ 233.

På af Dispensarstyrelsen hos Herrar Fullmäktige gjord framställning, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Herrar Fullmäktige att bevilja Dispensarstyrelsen ett anslag för tuberkulosbyråns verksamhet under år 1911 af 4,000 kronor, hvarjämte tillika bestämde, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 12; sid. 98.

§ 234.

Med föranledande af från Badhusstyrelsen inkommen framställning hade Drätselkammaren hos Herrar Fullmäktige hemställt, att Badhusstyrelsen måtte från och med år 1911 få öfvertaga omhänderhafvandet af såväl Varmbadhusets räkenskaper som de i badhusets rörelse inflytande medlen, med skyldighet att till Drätselkammaren inleverera sådana medel, som enligt beräkning af Styrelsen ansåges kunna för driften afvaras och såsom vinst af rörelsen till drätselverket öfverlämnas samt att badhusets räkenskaper måtte af stadens revisorer revideras.

Uti häröfver på remiss afgifvet utlåtande hade Beredningsutskottet hemställt, att Drätselkammarens förevarande framställning icke måtte af Herrar Fullmäktige bifallas.

Efter särskilda propositioner i enlighet med Drätselkammarens framställning äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställan beslöto Herrar Fullmäktige, efter votering, med 18 röster mot 14, som tillföllo Utskottets förslag, att bifalla, hvad Drätselkammaren i detta ärende hemställt.

Se Serien A. N:o 12; sid. 99.

§ 235.

Angående fastställande af bestämd tid för ledamot- och suppleantskap i Badhusstyrelsen m. m. hade denna styrelse hos Herrar Fullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 101,

Drätselkammaren hade uti infordradt utlåtande tillstyrkt bifall till de af Bad-

husstyrelsen sålunda gjorda framställningarne, och hade därefter Beredningsutskottet, på remiss, afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. No 12; sid. 105.

Under öfverläggningen yrkades

dels af Herr af Geijersstam, att Badhusstyrelsens framställning i hvad den afsåge förhöjning af biljettförsäljerskans och andre badmästarens löneförmåner måtte, i anledning af Herrar Fullmäktiges beslut i fråga om handhafvandet af Badhusstyrelsens räkenskaper, återremitteras till Beredningsutskottet för förnyad behandling samt att Herrar Fullmäktige rörande öfriga delar af Badhusstyrelsens framställning måtte besluta i enlighet med Beredningsutskottets hemställan,

och dels af Herr Nerman, att endast frågan om löneförhöjning åt andre badmästaren måtte återremitteras till Beredningsutskottet, samt att Utskottets förslag i ärendet i öfrigt måtte af Herrar Fullmäktige bifallas.

För den händelse ärendet i dess helhet komme att omedelbart afgöras yrkades af herr Severin, att de af Badhusstyrelsen begärda förhöjningarne af biljettförsäljerskans och andre badmästarens löneförmåner måtte af Herrar Fullmäktige beviljas.

Sedan Herrar Fullmäktige härefter beslutit att omedelbart företaga ärendet i dess helhet till afgörande, framställdes särskilda propositioner jämlikt Herr Severins ofvannämnda yrkande äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställan rörande ofvannämnda löneförhöjningar, och blef därvid Herr Severins yrkande af Herrar Fullmäktige bifallet.

Efter härefter framställd proposition å bifall till Beredningsutskottets förslag i öfriga delar af ärendet, biföllo Herrar Fullmäktige, hvad Utskottet härutinnan hemställt.

Herrar Stadsfullmäktige hade sålunda beslutit,

att ledamöterna i Badhusstyrelsen skola väljas för tre kalenderår och suppleanterna i samma styrelse för ett kalenderår, att af de nu valda ledamöterna en skall afgå ur styrelsen med år 1910 och en med år 1911 efter lotning samt att val af en ledamot samt af suppleanterna i Badhusstyrelsen skulle förrättas vid dagens sammanträde;

att biljettförsäljerskan vid varmbadhuset, fröken Amelie Vendel skall från och med nästa år åtnjuta ett årligt arvode af 1,200 kronor, under villkor, att hon skall föra varmbadhusets räkenskaper;

att aflöningen till andre badmästaren vid varmbadhuset skall från och med år 1911 utgå med 1,200 kronor för år;

att fastställa badpriserna vid varmbadhuset i enlighet med den i Badhusstyrelsens ofvanintagna framställning härom lämnade uppgift, samt

att varmbadhuset skall från och med nästkommande års början hållas stängdt å sön- och helgdagar.

§ 236.

Vid härefter verkställd lottning bestämdes, att af de nu valda ledamöterna i Badhusstyrelsen Herr Boktryckaren Albin Forssell skulle afgå ur styrelsen med år 1910 och Herr Rektorn Axel Dahlman med år 1911, hvadan tredje styrelseledamoten Herr Rådmannen Erik Lundblad alltså skulle i styrelsen kvarstå till den 1 januari 1913.

§ 237.

Företogs med slutna sedlar val af en ledamot i Badhusstyrelsen för tiden den $\frac{1}{1}$ 1911—den $\frac{31}{12}$ 1913, och utsågs till ledamot för nämnda tid Herr Boktryckaren Albin Forssell.

§ 238.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val utsågos till suppleanter i Badhusstyrelsen för år 1911 att i här nämnd ordning tjänstgöra Herrar Förste Stadsläkaren H. Söderbaum och Medicine Licentiaten H. Severin.

§ 239.

I enlighet med af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning, som blifvit af Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå remiss afgifna utlåtanden tillstyrkt, beslöto nu Herrar Fullmäktige att bevilja lärarinnan vid nämnda läroverk Hildur Tengberg en årlig pension af 322 kronor 50 öre att för hennes återstående lifstid utgå från och med den dag, hon afgår från sin befattning, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp skulle utgå af tillgängliga medel.

Se Serien A. N:o 12; sid. 106.

§ 240.

Angående ökade löneförmåner åt stadens två sundhetstillsyningsmän hade Hälsovårdsnämnden hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 109.

Efter det Drätselkammaren häröfver afgifvit tillstyrkande utlåtande, hade Beredningsutskottet i ärendet yttrat sig sålunda:

Se Serien A. N:o 12; sid. 111.

Och beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bifalla, hvad Beredningsutskottet i detta ärende hemställt.

§ 241.

Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel hade hos Herrar Fullmäktige hemställt om ett anslag för år 1911 af 200 kronor i och för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader.

Till denna framställning hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall, hvarefter Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande hemställt, att anslaget måtte bestämmas till endast 100 kronor.

Med bifall till Utskottets hemställan beslöto nu Herrar Fullmäktige bevilja Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel ett anslag för år 1911 af 100 kronor för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader. hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 12; sid. 112.

§ 242.

Angående lönetillägg åt fattigvårdssysslomannen A. W. Adde hade Fattigvårdsstyrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 114.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 12; sid. 115.

Under öfverläggningen yrkades

dels af Herr Hellberg, att Herrar Fullmäktige måtte återremittera ärendet till Fattigvårdsstyrelsen med anmodan till Styrelsen att verkställa och till Herrar Fullmäktige inkomma med utredning angående samtliga de aflöningsförmåner, som tillkomme Adde i hans egenskap af fattigvårdssyssloman,

och dels, under förutsättning att ärendet komme att omedelbart afgöras,

af Herr Nyström, att Fattigvårdsstyrelsens framställning i ärendet måtte af Herrar Fullmäktige bifallas, samt

af Herr Gullström, att det lönetillägg, som komme att af Herrar Fullmäktige beviljas, måtte bestämmas att utgå endast för år 1911.

Herrar Fullmäktige beslöto först, efter votering, med 20 röster mot 12, som afgåfvos för bifall till Herr Hellbergs yrkande, att omedelbart företaga ärendet till afgörande.

Härefter framställdes särskilda propositioner jämlikt Herr Nyströms ofvannämnda yrkande i hvad detsamma afsåge lönetilläggets storlek äfvensom å bifall till Beredningsutskottets förslag i enahanda hänseende, och beslöto Herrar Full-

måktige härvid, efter votering, med 30 röster mot 2, som tillfölla Herr Nyströms yrkande, att bifalla, hvad Beredningsutskottet härutinnan hemställt.

Efter till sist framställda särskilda propositioner i enlighet med Herr Gullströms ofvanberörda yrkande äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställen i fråga om den tid, för hvilken det beslutade lönetillägget skulle utgå, blef Utskottets förslag jämväl i denna del af Herrar Fullmäktige bifallet.

Herrar Stadsfullmäktige hade sålunda beslutit att fastställa den kontanta aflöningen för fattigvårdssysslomannen A. W. Adde till 3,250 kronor för år att utgå från och med år 1911.

§ 243.

På af Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjord framställning, hvartill Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå remiss afgifna utlåtanden tillstyrkt bifall, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige att bevilja nämnda styrelse ett anslag af 500 kronor för anordnande af en s. k. förbigångsledning för gasverkets kondensatorbatteri, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering. Se Serien A. N:o 12; sid. 116.

§ 244.

I enlighet med hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Fullmäktige hemställt samt Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti infordrade yttranden tillstyrkt, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag af 800 kronor för anskaffande af en elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross; och bestämdes tillika, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering. Se Serien A. N:o 12; sid. 117.

§ 245.

Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade hos Herrar Stadsfullmäktige gjort framställning om ökade löneförmåner för de hos styrelsen anställda ingenjörer, hvilken framställning innefattades i ett så lydande protokollsutdrag:

Se Serien A. N:o 12; sid. 119.

Uti detta ärende hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 12; sid. 120.

Under öfverläggningen yrkades

dels af Herr af Geijersstam, att Styrelsens för Vatten- och Gasverken förvarande framställning icke måtte af Herrar Fullmäktige bifallas,

dels af Herr Noréus, att framställningen måtte på det sätt bifallas, att föreståndaren för Vatten- och Gasverken, Ingenjören E. Björkman tillerkändes ett lönetillägg af 500 kronor för år och Driftsingenjören J. Thalén ett lönetillägg af 300 kronor för år, allt att utgå från och med år 1911,

och dels af Herr Gullström, att Beredningsutskottets förslag i fråga om de begärda lönetilläggens belopp måtte af Herrar Fullmäktige bifallas, men att Utskottets hemställan angående uppdrag för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att verkställa fördelning af lönebeloppen på de särskilda styrelsernas stater ej måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda, enär dylik fördelning uti de särskilda verkens äfvensom Hamnstyrelsens ulgifts- och inkomstförslag för nästa år redan ägt rum.

Efter särskilda propositioner jämlikt hvarje af ofvannämnda yrkanden äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställan oförändrad, biföllo Herrar Stadsfullmäktige Herr Gullströms yrkande, hvadan Herrar Fullmäktige alltså beslutit fastställa aflöningen för de hos Styrelsen för Vatten- och Gasverken anställda ingenjörer, för föreståndaren för Vatten- och Gasverken, Ingenjören E. Björkman till 5,500 kronor för år samt för Driftsingenjören J. Thalén till 3,600 kronor för år, allt att utgå tillsvidare från och med år 1911, äfvensom att lämna utan afseende hvad Beredningsutskottet i öfrigt i ärendet hemställt.

§ 246.

På framställning af Styrelsen för Vatten- och Gasverken och i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå remiss afgifna utlåtanden hemställt, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag af 6,000 kronor för ombyggnad af den utbrända halfgeneratorugnen vid gasverket, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. No 12; sid. 121.

§ 247.

Angående anslag för utvidgning af elektricitetsverkets ackumulatorbatteri och för underhållsförsäkring af dess gamla del hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. No 10; sid. 123.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit så lydande utlåtanden;

Se Serien A. N:o 10; sid. 127.

Herrar Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla, hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 248.

Biföllo Herrar Stadsfullmäktige Drätselkammarens, af Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkta framställning, att afkortning af restutskylder från åren 1903 och 1904 måtte få i enlighet med uppgjortt förslag ske till ett sammanlagdt belopp af 897 kronor 48 öre, däraf från år 1903 till ett belopp af 32 kronor 75 öre och från år 1904 till ett belopp af 864 kronor 73 öre.

Se Serien A. N:o 10; sid. 128.

§ 249.

I enlighet med hvad Drätselkammaren hemställt samt Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet yttrande tillstyrkt medgåfvo nu Herrar Stadsfullmäktige, att afkortning af restutskylder från år 1907 finge i enlighet med af Drätselkammaren uppgjortt förslag ske till ett belopp af 12,221 kronor 70 öre.

Se Serien A. N:o 12; sid. 129.

§ 250.

På tramställning af Drätselkammaren, hvaröfver Deredningsutskottet uppå remiss afgifvit tillstyrkande utlåtande, medgåfvo nu Herrar Fullmäktige, att restutskylder från 1910 års första och andra uppbördsstämmor finge, i enlighet med af Drätselkammaren uppgjortt förslag, afkortas till ett belopp af 14,597 kronor 58 öre från första stämman och ett belopp af 515 kronor från andra stämman.

Se Serien A. N:o 12; sid. 130.

§ 251.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen inkommit med följande förslag till fördelning af nu för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska donationsfonden:

Se Serien A. N:o 12; sid. 131.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet häröfver afgifvit följande yttrande:

Se Serien A. N:o 12; sid. 132.

Och biföllo Herrar Fullmäktige hvad Utskottet i ärendet föreslagit.

§ 252.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen ingifvit förslag rörande

de personer här i staden, som nästa år på grund af fattigdom eller sjuklighet borde befrias från mantalspenningars erläggande.

Delta förslag hade af Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande förordats till godkännande, därvid Utskottet tillika hemställt, att förslaget måtte öfversändas till Magistraten för dess vidare åtgärd.

Och beslöto Herrar Fullmäktige bifalla, hvad Utskottet sålunda föreslagit.

Se Serien A. N:o 12; sid. 132.

§ 253.

Angående återbesättande af ledigförklarade andre stadsläkaretjänsten här i staden hade från Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige inkommit en så lydande, af däri omförmälda handlingar åtföljd skrivelse:

Se Serien A. N:o 12; sid. 133.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet uti detta ärende yttrande och därvid hemställt, att medicine licientien Bror Bjerners förevarande ansökan icke måtte af Herrar Fullmäktige upptagas till pröfning.

Och beslöto Herrar Fullmäktige bifalla Utskottets berörda hemställan.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val utsågs med 22 röster till andre stadsläkare här i staden med tillträde till tjänsten den 1 januari 1911 medicine licientien Hugo Severin.

Medicine licientien Arvid Theodor Högström erhöi 8 röster, hvarjämte en blank röstsedel afämnades.

Protokollsutdrag angående valet skulle tillställas Magistraten för den åtgärd, som på Magistraten ankomme.

§ 254.

På därom framställt förslag, som af Beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto nu Herrar Stadsfullmäktige att för år 1911 och därefter tillsvidare för hvarje kommande år, intill dess annorlunda blefve af Stadsfullmäktige beslutadt, för Karlstads stads räkning, mot erläggande af stadgad postbefordringsavgift, prenumrera å ett exemplar af Post- och Inrikes Tidningar.

Se Serien A. N:o 12; sid. 136.

§ 255.

Från Magistraten hade till Herrar Fullmäktige ingifvits följande med därvin fogade handlingar så lydande generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1911:

Se Serien A. N:o 12; sid. 1.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtande:
Se Serien A. N:o 12; sid. 89.

Och beslöto Herrar Stadsfullmäktige enhälligt bifalla, hvad Beredningsutskottet i detta ärende hemställt.

§ 256.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 3 Januari 1911.

AXEL DAHLMAN. TH. HELLEBERG. J. STENSTRÖM.

Offentligen uppläst den 3 januari 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.	Den 3 Januari	N:o 1.
-------	---------------	--------

1. Fattigvårdsstyrelsens förslag till utdelning af räntan för år 1909 å Bergerska fonden.

Förslag till utdelning af räntan för år 1909 å Bergerska fonden.

f. d. Tornväktaren J. A. Björk, Staden 132.

Skomakaren K. J. Fröding, Herrhagen 217.

Målaren A. J. F. Branzell, Ö:a Viken 6 A.

Enkefru Karolina Svensson, Herrhagen 224.

Enkan Anna Friman, V:a Haga 12 c.

Enkan Anna Sundström, Staden 109.

Karlstad den 7 Dec. 1909.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:
RICHARD NYSTRÖM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårds-
styrelsen i Karlstad den 7 december 1909.*

§ 4.

Föredrogs och godkändes upprättadt "förslag till Hrr Stadsfullmäktige för utdelning af räntan för år 1909 å Bergerska fonden".

Förslaget skulle till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnas med förordande af bifall till detsamma.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 26 December 1909.

§ 134.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning af räntan för år 1909 å Bergerska fonden, därvid Utskottet, som inhämtat, att den för utdelning tillgängliga räntan å ifrågasvarande fond för innevarande år uppginge till 111 kronor 38 öre, beslöt hemställa, att sagda summa måtte, med lika stort belopp till dem hvar, fördelas mellan de i Fattigvårdsstyrelsens förslag upptagna personer.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

2. Beredningsutskottets förslag till två ledamöter i kommittén för uppförande af en tillbyggnad vid allmänna läroverket härstädes.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Januari 1910.

§ 1.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag å de två ledamöter i kommittén i och för uppförande af en tillbyggnad vid allmänna läroverket härstädes, hvilka jämlikt Herrar Stadsfullmäktiges beslut af den 30 december 1909 skulle af Herrar Fullmäktige utses, beslöt att till nämnda två platser föreslå Herrar Gårdsägaren K. J. Swensén och Andre Stadsläkaren H. Söderbaum.

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 28 Januari

N:o 2.

11. Beredningsutskottets förslag till ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för innevarande år.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Januari 1910.

§ 5.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till ledamöter och suppleanter för innevarande år i stadens taxeringsnämnder, beslöt — under hemställan, att för hvarterdera af stadens två distrikt måtte, i likhet med hvad under föregående år varit förhållandet, utses 6 ledamöter och 4 suppleanter — till ifrågakvarande befattningar föreslå:

A) inom I distriktet

såsom *ledamöter* Herrar Boktryckaren Albin Forssell, Fabrikören K. A. Falk, Hjäradsskrifvaren Frans R. M. Svensson, Kaptenen R. Huss, Skräddaren A. Löfgren och Skomakaren W. Wahlström samt såsom *suppleanter* att i nedan nämnd ordning tjänstgöra Herrar Handlanden Wilhelm Lefrén, Hamnkassören Ivar Olsson, Träarbetaren Carl Lundgren och Handlanden C. G. Olsson; och

B) inom II distriktet;

såsom *ledamöter* Herrar Kontorsskrifvaren A. O. Alstermark, Stufveriförmannen J. A. Fläkansson, Målaren C. G. Kalin, Handlanden Th. Skeppstedt, Fabrikören Axel

Svensson och Handlanden Th. Byttner samt såsom *suppleanter* att i nedan nämnd ordning tjänstgöra Herrar Handlanden K. F. Arne, Muraren Aug. Sjögren, Fabrikören C. A. Broberg och Ingenjören Carl Wennberg.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

10. Egnahemskommitténs framställning om bemyndigande för drätselkammaren att till egna hem med tomträtt upplåta vissa tomter i kvarteret Kilen.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På framställning af egnahemskommittén beslöto herrar stadsfullmäktige den 30 Maj 1908 att, för att möjliggöra för staden att uppföra enfamiljshus åt arbetsklassen till den omfattning och på det sätt herrar stadsfullmäktige efter särskild framställning af kommittén komma att besluta, hvilka hus med tomter därefter skola åt enskilde upplåtas med tomträtt enligt de närmare föreskrifter, hvarom framdeles af herrar stadsfullmäktige bestämmelse varder träffad, lämna byggnadsnämnden i uppdrag att efter samråd med kommittén uppgöra och söka fastställelse å ändrad tomtindelning i kvarteret Kilen i syfte att vinna för enfamiljshus åt arbetareklassen lämpliga tomter å det staden tillhörande området af nämnda kvarter.

Till fullföljd af detta beslut har byggnadsnämnden efter samråd med kommittén uppgjort den ändrade tomtindelning i kvarteret Kilen, som af bilagda karta närmare utvisas och hvarigenom vunnits 11 tomter lämpliga för sådana byggnader, hvarom här är fråga.

Tomterna hafva en fasad af 13 — en af 12 — meter åt John Ericssonsgatan och ett djup af 30,7 till 43 meter, med ett yttnehåll från omkring 368 till omkring 559 kvadratmeter.

Den ändrade tomtindelningen är af Konungens Befallningshafvande fastställd.

Under tiden har till vidare fullföljande af stadsfullmäktiges beslut kommittén förhaft frågan om dessa tomters lämpliga bebyggande och efter pröfning af åtskilliga förslag i ämnet för sin del stannat vid den byggnadstyp, som af närlagda ritningar utvisas.

Byggnaderna äro så kallade dubbelhus, det vill säga stöta i hop i tomtgränsen på sådant sätt, att två hus ta sig ut som ett, ehuru skilda genom brandmur. De innehålla två rum, tambur och kök i nedre våningen och ett rum å vinden, källarutrymme och tvättstuga. Byggnadsmaterialet är sten med innervägar af trä: föga besparing skulle vinnas med att bygga trähus. Byggnaderna äro afsedda att bebos af en familj med möjlighet att, så länge sådant önskas eller är behöfligt, uthyra vindsrummet till ogift person.

Byggnadskostnaden är beräknad till sextusen kronor enligt bilagdt kostnadsförslag.

Kommittén har tänkt sig tomterna värdesatta till 20 à 25 öre kvadratfoten och en årlig tomtträtsafgift motsvarande fem procent af tomtvärdet. Tomtträts-tiden har kommittén tänkt sig till 75 år.

Enligt kommitténs förmenande äro de ifrågavarande elfva tomterna icke flere, än att staden själf kan öfvertaga deras bebyggande med enfamiljshus för att där-efter upplåta dem åt enskilde under tomtträtt. Utan tvifvel är det också ekonomiskt fördelaktigare att på en gång bygga så pass många hus än ett mindre antal. Och ett igångsättande just nu af detta arbete skulle ju ock vara ägnadt att i någon mån motverka den rådande arbetslösheten.

De närmare bestämmelser, under hvilka tomtträtsupplåtelsen sedermera skall ske, komma att blifva föremål för särskild framställning från kommittén. För närvarande begränsar sig kommittén till att föreslå själfva byggandet.

Kommittén har tänkt sig, att medel till byggandet skulle lämpligen kunna tagas ur Lagerlöfska fonden och att denna fond skulle godtgöras den ränta, som kommer att bestämmas vid fastigheternas öfverlåtande till enskilde.

I anslutning till hvad sålunda blifvit yttradt, får kommittén hemställa, att herrar stadsfullmäktige ville besluta:

att uppdraga åt Drätselkammaren att med användande af medel ur Lagerlöfska fonden låta medelst entreprenad eller annorledes snarast möjligt uppföra å de nyindelade elfva staden tillhöriga tomterna nr:is 100 A till och med 105 A i kvarteret Kilen å Herrhagen enfamiljshus i hufvudsaklig öfverensstämmelse med närlagda ritningar, dock med variation af det yttre utseendet, för att sedermera åt enskilde tillhörande arbetsklassen upplåtas med tomtträtt enligt de föreskrifter, som efter förslag från kommittén komma att af herrar stadsfullmäktige antagas. Karlstad den 19 Februari 1909.

K. J. LINDHOLM.

K. ARRHENIUS.
MAURITZ HELLBERG.

J. A. HÅKANSSON.
ALBIN FORSELL.

Kostnadsförslag

till »egna hem» att uppföras i kvarteret Kilen på Herrhagen.

Jordschaktning jemte bortkörning af öfverflödig jord samt återfyllning och dockning omkring grundmurarne	124: —
Grästensgrundmurar	520: —
Sockel af grästen i råkopp med lodräta stötfogar och huggen fase	312: —
Tröskelsteg till uthuset	20: —
Halfva kostnaden för brandmuren till boningshuset	166: 25
Halfva kostnaden för brandmuren till uthuset	24: 25
1½ stens ytterväggar till boningshuset	640: 50
Isoleringsfilt	21: —
Skorstensmurverk	180: —
Yttre puts jemte affärgning	45: —
Yttre fogning	23: 10
Invärdig puts	91: 20
Invärdig afslamning	13: 60
Fogning af grästensmurar i källrarna	26: 40
10×20 cm. bjelkar	86: 40
Mellanskär med läkt	78: —
Underpanel	85: 05
Golf af 1½" plank i rummen	127: 50
Golf af 1" bräder på vinden	40: 50
Underpanel af spåntade bräder med mellanlägg af papp	19: 25
Trossfyllning af torr sågspån, blandadt med kalkgrus	36: —
Golf i brygghus och källare af beton	33: —
Golf i uthusen	11: 25
Inre väggar af 75 mm plank med diktning och 25 mm spåntad panel på båda sidor	390: —
Inre väggar af 50 mm plank samt uppbyggnad för vindsrumsfönstret	101: 15
Dörrar och fönster samt yttertrappa af trä	531: —
Väggar till uthuset af panel och stolpvirke	60: —
Tak af svart plåt på takstolar och bräder öfver uthuset	38: —
Tak af tegel på bräder, papp, läkt och takstolar samt brandmursbetäckning och rännदार af svartplåt	332: —
Takrännor och stuprör af svartplåt, fönsterbleck och ventilationshuf	89: 50
Eldstäder och brygghuspanna	320: —
Trappa af trä från källaren till vinden	75: —
Diverse inredningar i kök och garderober	150: —
Skiljeväggar i källaren	6: —
Fotlister	25: —

Oljemålning af tak och väggar i köket	50: —
Målnings- och tapetseringsarbeten	155: 50
Ankar- och afvexlingsjern	40: —
Vatten- och aflöpsledningar	300: —
Transporter, körslor och staket	558: 60

S:ma Kronor 6,000: —

Karlstad i Februari 1909.

CARL CRISPIN.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Egnahemskommittén har den 19 Februari innevarande år gjort framställning om bebyggande genom stadens försorg af tomterna n:o 100 A till och med 105 A eller elfva tomter i kvarteret Kilen å Herrhagen med enfamiljshus, hvilka sedermera skulle åt enskilde tillhörande arbetsklassen upplåtas med tomträtt enligt de föreskrifter, som efter förslag från kommittén af herrar stadsfullmäktige blefve antagna. Kommittén går nu att framlägga förslag om vilkoren för upplåtelse af dessa tomter med byggnader.

Vilkoren innefattas hufvudsakligen i bilagdt förslag till tomträttskontrakt, som kommittén föreslår till antagande beträffande upplåtelser af ifrågavarande tomter med byggnader.

I afseende på de särskilda bestämmelserna i detta kontrakt är följande att märka.

Kommittén har ansett bestyret med dessa tomträttsupplåtelser kunna öfverlämnas åt Drätselkammaren, så snart större område blir tillgängligt för egnahemstomter och rörelsen kan väntas erhålla större omfattning, torde det bli nödvändigt att uppdraga ifrågavarande göromål åt en särskild nämnd, hvarom framställning i sin tid är att motse från kommittén.

Lagstiftningen lämnar som bekant stor frihet åt städerna att vid tomträttsupplåtelser bestämma tomträttens beskaffenhet. Kommittén har, för att det nya rättsinstitutet skall blifva väl mottaget af allmänheten och lättare vinna förtroende, ansett riktigast att söka skapa en tomträtt, som närmar sig äganderätten, så långt sig göra låter.

I sådant syfte har tomträttstiden satts till sjuttiofem år, med rätt för tomträttshafvaren att, där tomten skall ånyo upplåtas med tomträtt, äga företräde till den nya upplåtelsen.

Tomträttshafvaren har gjorts vid upplåtelseidens slut berättigad till lösen för byggnaderna, där tomten icke vidare upplåtes med tomträtt eller vilkoren för upplåtelsen allt för mycket skilja sig från de förut gällande.

Inteckningshafvares rätt är afsedd att genom förslaget fullt tryggas, hvadan tomträtten blir lika väl belåningsbar som med äganderätt besutten fastighet.

Den lösen för byggnader och stängsel, hvartill tomträttshafvaren i vissa fall blir berättigad, är emellertid så bestämd, att något prejeri emot staden icke kan förekomma. Dess maximum är köpeskillingen, det vill säga byggnadernas värde vid upplåtelsen, men afdrag äger rum för vid upplåtelse tidens slut befintliga brister.

Vissa inskränkande och reglerande bestämmelser för tomträttens utöfning återfinnas i kontraktets §§ 3 och 6. Som påföljd af deras öfverträdande har kommittén i intet fall fall föreslagit tomträttens förlust. En sådan påföljd skulle leda tomträtten allt för långt från äganderätt och skapa ett mindre lämpligt osäkerhetsstillstånd för både tomträtts- och inteckningshafvare. Kommittén har stannat vid att anse, att man kan gent emot eventuella öfverträdelser nöja sig med de rättelser, som äro att vinna genom hänvändelse till domstol eller öfverexekutor.

§ 4 bestämmer köpeskillingen och sättet för dess betalning. Köpesumman skulle enligt kommitténs mening utgöras af verkliga kostnaden för byggnader och stängsel å tomtens. Af densamma skulle högst hälften få inestå som fast lån, för en tid af tio år ouppsägbart från stadens sida, och andra hälften eller den del däraf, som köparen icke är i tillfälle att betala kontant, amorteras på tjugufem år. Med den af kommittén föreslagna räntefot af fyra och en half procent och en köpeskillning af sextusen kronor skulle köpare, som icke kunde genast afbetala något, hafva att årligen erlægga under de första 25 åren:

4 ¹ / ₂ proc. ränta å 3,000 kr.	135: —
annuitet för 3,000 kr.: räntefot 4 ¹ / ₂ proc.: amorteringstid 25 år: å	
6,74 proc.	202: 32

Kr. 337: 32

Drätselkammaren skulle naturligen hafva rätt att i afseende på denna punkt ändra villkoren till stadens fördel efter köparens önskan, till exempel större del af köpeskillingen på amortering, mottagande af likvid tidigare och så vidare.

Enligt § 5 är årliga afgålden föreslagna till 13 öre per kvadratmeter. Denna afgäld är med någon jämkning uträknad efter ett tomtvärde af tjugufem öre kvadratfoten och en afgäld af fem procent å tomtvärdet.

Öfriga punkter i kontraktet torde icke påkalla särskild motivering.

Det torde vara gifvet, att då för närvarande blott så få upplåtelse kunna ske, antalet spekulanter därå kommer att bli större än antalet tomter. Med hänsyn härtill och till de särskilda fördelar, som bli förenade med dylika tomträttsupplåtelse, då staden själf först bygger, och lämnar så goda betalningsvilkor, synes det blifva nödvändigt att lämna vissa föreskrifter rörande urval bland de sökande.

Kommittén har i detta hänseende tänkt sig, att endast här i staden mantalsskrifne gifte arbetare med goda vitsord om sig skulle kunna förekomma, och att företräde borde vara förbehållet åt sådana, som äro i stadens tjänst anställda. Flere bestämda föreskrifter synes det icke kommittén nödigt att lämna, då kommittén är öfvertygad, att inom ramen af dessa Drätselkammaren låter sig vid sitt urval ledas äfven af andra omständigheter, till hvilka hänsyn bör tagas, såsom antal barn, ålder och särskildt sannolikheten att kunna hinna amortera köpeskillingen och så vidare.

Kommittén beder sålunda att få föreslå:

att Drätselkammaren måtte erhålla uppdrag att efter bebyggandet af tomterna n:o 100 A till och med 105 A i kvarteret Kilen upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt här i staden mantalsskrifne gifte arbetare med goda vitsord om sig, med företräde för sådana, som äro i stadens tjänst anställda, under tomträtt i enlighet med bilagdt förslag till tomträttskontrakt, hvori allenast må göras förändring efter för handen varande förhållanden till stadens förmån i sättet för köpeskillingens betalning.

Karlstad den 31 Mars 1909.

K. J. LINDHOLM.

J. A. HÅKANSSON.

ALBIN FORSELL.

OSCAR KULLGREN.

Tomträttskontrakt.

Mellan Drätselkammaren i Karlstad, å stadens vägnar, och N. N. träffas härmed aftal om upplåtelse till den senare af staden tillhöriga tomten n:o i kvarteret Kilen å Herrhagen här i staden, innehållande kvadratmeter, med tomträtt i förening med äganderätten till därå uppförda byggnader och stängsel på följande vilkor:

§ 1.

a) Tiden för tomträtten är bestämd till sjuttiofem år, räknadt från den och får tomträtten åtnjutas äfven af den, hvarå densamma öfvergår genom laga fäng.

b) Tomträttshafvaren äger företräde framför andra att vid upplåtelse tidens slut erhålla ny upplåtelse af tomten på de vilkor, under hvilka staden vid den tiden i trakten upplåter mark med tomträtt, under förutsättning dock att tomten skall ånyo upplåtas med sådan rätt.

Drätselkammaren skall senast två år före upplåtelsestidens slut meddela tomt-
rättshafvaren, huruvida staden har för afsikt att ånyo upplåta tomten med tomträtt
eller icke och i förra fallet jämväl vilkoren därför.

Har staden för afsikt att göra ny upplåtelse och vill tomträttshafvaren be-
gagna sitt företräde därtill, skall meddelande därom ske till Drätselkammaren
senast sex månader före upplåtelsestidens utgång vid äfventyr, att tomträttshafvaren
går förlustig sin företrädesrätt till ny upplåtelse.

c) Betingar sig staden för den nya upplåtelsen en årlig afgäld, som med
mera än trettio procent öfverstiger den förutvarande, eller eljest strängare vilkor,
än som förut gällt, och vill tomträttshafvaren icke på dessa vilkor mottaga ny
upplåtelse, eller beslutar staden, att tomten icke vidare skall med tomträtt upp-
låtas, äger tomträttshafvaren att af staden, på sätt i § 2 sägs, erhålla lösen för å
tomten befintliga byggnader och stängsel, hvilka i sådan händelse tillfalla staden.

Fordrar staden för den nya upplåtelsen en årlig afgäld, som icke med mera
än trettio procent öfverstiger den förut varande, och äro vilkoren i öfrigt icke
strängare än de förut gällande, men vill tomträttshafvaren icke antaga dessa vilkor,
skola byggnader och stängsel vid upplåtelsestidens slut utan lösen tillfalla staden.
Är tomträtten in-tecknad, får dock i detta fall innehafvare af in-teckning, beviljad
senast två år före upplåtelsestidens slut, öfvertaga den erbjudna nya upplåtelsen å
tomten med rätt till byggnader och stängsel, som annars skulle tillfalla staden,
därest han senast sex månader före upplåtelsestidens utgång därom gör anmälan
hos Drätselkammaren. Hafva flere behörige in-teckningshafvare gjort sådan an-
mälan, skall den, hvars in-teckning äger sämre rätt, hafva företräde till öfverta-
gandet, under vilkor, att han förnöjer in-teckningshafvare med bättre rätt.

d) Staden förbinder sig att vid upplåtelse af tomträtt till närmast angrän-
sande tomter inom samma kvarter göra enahanda förbehåll, som i § 3 mom. a)
omförmålas, i fråga om tomts användning till industriell anläggning eller upp-
lags- eller afstjälplingsplats eller visst yrke.

§ 2.

Den lösen, hvarom i § 1 mom. c) sägs, utgår med (— köpeskillingen för
byggnader och stängsel —) kronor, dock med rätt för staden att därå göra afdrag,
i händelse byggnader och stängsel vid upplåtelsestidens slut icke äro vidmakthållna
eller väl vårdade.

Afdraget bestämmes sålunda, att vid upplåtelsestidens slut Drätselkammaren
läter uppskatta dels kostnaden för uppförande af ny byggnad och nytt stängsel af
lika beskaffenhet, dels kostnaden för befunda bristers afhjälpande samt uträkna,
huru många procent den senare utgör af den förra; Och äger staden vid löse-

summans bestämmande afdraga lika många procent från det här ofvan angifna beloppet (— köpeskillingen för byggnader och stängsel —) kronor.

§ 3.

Tomträttshafvaren är förbunden att iakttaga följande inskränkande bestämmelser i afseende på tomträttens utöfning.

a) Tomten får användas endast för bostadsändamål.

Den må följaktligen icke användas till industriell anläggning eller upplags- eller afstjälpningsplats eller för yrke, som genom buller, rök, lukt eller annorledes kan föranleda obehag för innevärnarne i trakten. Ej håller må där finnas ladugård eller svinhus eller utan Drätselkammarens medgifvande uppläggas kompost. Å tomten får icke idkas utskänkning eller försäljning af malt- eller spritdrycker eller utan Drätselkammarens tillstånd öppnas salubod.

b) Byggnaderna få icke upptaga större yta än sjuttiofem kvadratmeter. Boiningshuset får icke hafva mera än en våning förutom källare och vind eller anordnas till bostad för mera än en familj, i följd hvaraf ej mera än ett kök får inredas i detsamma.

c) Uppförd byggnad får icke utan Drätselkammarens medgifvande helt eller delvis rifvas och bör, i händelse den till större eller mindre del nedbrinner, genast återuppbyggas till enahanda omfattning.

Det åligger tomträttshafvaren hålla byggnaderna brandförsäkrade till ett belopp ej understigande deras i § 2 angifna värde.

§ 4.

Köpeskillingen för byggnader med stängsel är aftalad till (— verkliga kostnaden —) kronor, hvaraf hälften får i fastigheten inestå emot första in-teckning i tomträtten med hvad därtill hör och fyra och en half procents årlig ränta, skulden betalbar tre månader efter uppsägning, som från stadens sida dock ej må ske under de första tio åren, och andra hälften får emot andra in-teckning i tomträtten med hvad därtill hör amorteras medelst erläggande af en lika årlig annuitet under tjugufem år, uträknad efter fyra och en half procents årlig ränta.

Förbindelser härå utfärdas af tomträttshafvaren vid detta kontrakts undertecknande med forskrifven rätt till in-teckning i tomträtten på tomträttshafvarens bekostnad;

Och äger tomträttshafvaren icke rätt att belasta tomträtten med in-teckning, som får förmånsrätt framför eller lika med ofvanberörda förbindelser.

§ 5.

Såsom ersättning för tomträtten skall tomträttshafvaren till Drätselkammaren i årlig afgäld betala tretton öre för hvarje kvadratmeter eller tillhopa kronor öre.

Afgälden betalas i förskott kvartalsvis senast den andra hälgfria dagen i hvarje kvartal.

Tomträttshafvaren betalar alla utskylder och onera af hvad slag de vara må, som skola erläggas för tomten och för tomträtten med tillbehör.

§ 6.

För upprätthållande af god ordning och af tillbörlig hänsyn till alla berättigade intressen är tomträttshafvaren skyldig att iakttaga följande ordningsföreskrifter:

a) Byggnaderna böra vara ändamålsenliga och smakfulla. För detta ändamål skall ritning och situationsplan jämte arbetsbeskrifning till hvarje nybyggnad och afsevärdare ombyggnad likasom förslag till utvändig målning eller revetering före utförandet underställas Drätselkammaren för godkännande.

Byggnaderna böra ock väl underhållas under upplåtelseiden.

b) Tomträttshafvaren åligger att underhålla snyggt stängsel i gatugränsen.

Stängsel, som uppföres mot grannes tomt, skall ock vara ordentligt. I brist af annat aftal deltaga grannar till hälften hvardera i besväret med påfordradt stängsel i gemensam tomtgräns, dock att stängselskyldighet icke åligger staden för tomt, som ännu icke blifvit af staden till bostad eller annat ändamål disponerad.

Taggig stängseltråd får icke användas såsom stängsel. Förslag till stängsel skall underställas Drätselkammaren för godkännande.

c) Tomtens obebyggda del, som må användas till gårdsplan, trädgård, park eller annat dylikt ändamål, skall hållas i ett värdadt skick. Växande träd å tomten får icke utan Drätselkammarens medgifvande borttagas därifrån.

d) I lägenhet må icke inhysas främmande personer på ett sätt, som uppenbarligen icke är förenligt med god hälsa, vård eller god ordning.

e) För kontroll å hvad i denna § stadgats är tomträttshafvaren pliktig att, i händelse Drätselkammaren för något fall sådant påfordrar, lämna Drätselkammaren erforderliga upplysningar och tillfälle till besiktning af lägenhet.

§ 7.

Staden berättigas att framdraga erforderliga ledningar öfver tomten, där sådant utan afsevärd olägenhet kan ske, dock mot ersättning för därpå föranledd skada.

§ 8.

Tomten lämnas af staden gravationsfri.

Tomträttsbafvaren åligger att, så snart ske kan, söka inskrifning af tomrätten samt af fång till densamma. Kostnaden därför bestrides af tomrättsbafvaren, hvaremot staden bestrider utgifterna för tomtens första utstakning och kartläggning.

§ 9.

Hvad i detta kontrakt är sagdt om Drätselkammaren, gäller äfven om annan delegation eller person, som af stadsfullmäktige erhåller på sig öfverflyttad Drätselkammarens befogenhet i förevarande hänseende.

§ 10.

Uppstå mellan kontrahenterna olika meningar, huruvida tomrättsbafvaren äger företräde till ny upplåtelse enligt § 1 mom. b) eller huruvida tomrättsbafvaren, därest han ej vill mottaga ny upplåtelse, är jämlikt § 1 mom. c) berättigad att erhålla lösen för byggnader och stängsel, eller rörande tillämpningen af § 7, skall tvisten slutgiltigt afgöras af skiljemän, utsedda i den ordning lagen om skiljemän stadgar.

Åtnöjes icke tomrättsbafvaren med det belopp, hvartill jämlikt § 2 afdrag af lösesumman för byggnader och stängsel vid upplåtelseidens slut uppskattats, må han, senast inom två månader från det han erhållit del af uppskattningen, hänskjuta saken till slutgiltigt afgörande af skiljemän, utsedda i ofvan nämnd ordning.

Kostnaden för skiljemännens förrättning gäldas af kontrahenterna till hälften vardera.

Tolkning i öfrigt af detta kontrakt likasom öfverträdelse af detsamma hänskjutas vid tvist i laga ordning till domstol eller exekutiv myndighet.

Utdrag af protokollet, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 26 Februari 1909.

§ 1.

Till Byggnadsnämnden hade remitterats egnahemskommitténs förslag till byggnad af en-familjshus å nyindelade tomterna nr:is 100 A till och med 105 A i kvarteret Kilen å Herrhagen.

Nämnden fattade sitt uppdrag så, att det endast gällde ritningarna; Och fann emot dem intet annat att erinra än följande.

Så väl rummen som köket syntes Nämnden väl knappt tilltagna; Och ville Nämnden därför föreslå, att byggnaden ökades inåt tomten med en half meter, hvarigenom det mindre rummet, nu $3 \times 3,4$ meter, kunde få en storlek af $3 \times 3,9$ meter, det större rummet, nu $4,1 \times 3,3$ meter, på längden ökades med 25 centimeter, och kökets bredd kunde ökas från 1,75 till 2 meter. Kostnaden härför syntes icke böra bli afsevärd i förhållande till de fördelar, som därmed vunnes.

Byggnadsnämnden ville icke motsätta sig den föreslagna höjden i vindsrummet 2,4 meter, men enligt byggnadsordningens bestämmelse finge under sådana förhållanden taket icke brytas. Detta torde sålunda ändras.

Herr Svanbom förbehöll sig att få vid ärendets behandling i Drätselkammaren närmare precisera sin mening.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 8 November 1909.

§ 7.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva utlåtande öfver egnahemskommitténs hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda, särskilda framställningar angående dels uppförande å tomterna N:ris 100 A. till och med 105 A. i kvarteret Külen å Herrhagen af enfamiljshus och dels upplåtande af berörda tomter med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt här i staden mantalskrifne gifte arbetare under tomträtt i enlighet med vid framställningen härom fogadt förslag till tomträttskontrakt.

Vid ifrågavarande framställningar hade jämväl fogats ritningar och kostnadsförslag till de ifrågasatta egnahemsbyggnaderna, och utvisade kostnadsförslaget, att kostnaden för ett enfamiljshus beräknats till 6,000 kronor.

Öfver ritningarne hade, uppå remiss, Byggnadsnämnden afgifvit yttrande och därvid föreslagit, att, för åstadkommande af större utrymme, byggnaden ökades inåt tomten med en half meter, äfvensom anmärkt, att därest den föreslagna höjden i vindsrummet bibehölls taket ej finge brytas, hvadan en ändring härutinnan vore nödig.

Drättselkammaren, som vid flera sammanträden förehaft dessa framställningar till behandling, hvarjämte handlingarne jämväl cirkulerat bland Kammarens ledamöter, beslöt nu att i ärendet anföra följande.

Enligt egnahemskommitténs förslag skulle de nyindelade, staden tillhöriga elfva tomterna N:ris 100 A. till och med 105 A. i kvarteret Kilen på en gång genom stadens försorg bebyggas med s. k. dubbelhus, för att sedan upplätas med tomträtt i enlighet med af kommitterade närmare föreslagna föreskrifter.

Drättselkammaren funne visserligen kommitterades förevarande förslag behjertansvärdt, men kunde kammaren dock för sin del ej tillstyrka förslagens genomförande för närvarande i hela den omfattning, som af kommitterade ifrågasatts.

Dels vore det härvid sparsamhetshänsyn, som vore för Kammaren bestämmande, i det nämligen bebyggandet på en gång af de ifrågavarande tomterna komme att medföra, förutom byggnadskostnaderna, afsevärda utgifter för staden för utläggande af gata,

dels komme ock härtill, att Drättselkammaren för sin del hyste tvekan om, huruvida, såsom kommitterade utgått ifrån, staden borde bebygga tomterna, eller om det icke vore till tomträttshafvarnes fördel att de af staden erhöle byggnadslån och därmed själfva utförde bebyggandet. Det kunde nämligen tänkas, att tomträttshafvaren själf vore i tillfälle utföra en del af byggnadsarbetet eller att af andra skäl byggnaderna skulle ställa sig billigare, därest utförandet ombesörjdes af tomträttshafvaren.

Emellertid ansåge Drättselkammaren synnerligen lämpligt att i allt fall ett dubbelhus af den utaf kommitterade föreslagna typen uppfördes genom stadens försorg för att, huru än bebyggandet sedermera komme att ske, tjäna som mönsterbyggnad för egnahem af ifrågavarande slag.

På dessa skäl ansåge Drättselkammaren att för närvarande endast ett s. k. dubbelhus borde uppföras af staden, och ville Kammaren föreslå, att detta hus uppfördes å tomterna N:ris 100 A. och 100 B., enär utläggandet af gata till dessa tomter, med hänsyn till deras belägenhet, komme att draga de minsta kostnaderna.

Emot de vid framställningen fogade ritningarne hade Kammaren icke någon annan erinran att göra, än att Kammaren instämde uti hvad Byggnadsnämnden häröf anförde.

Beträffande de villkor och närmare föreskrifter, under hvilka ifrågavarande tomter skulle af staden upplätas, och hvilka innefattades i det af kommitterade uppgjorda förslag till tomträttskontrakt, hade Kammaren häremot icke någon anmärkning att framställa. Visserligen syntes den föreslagna tomträttsafgålden, 13 öre för kvadratmetern, något lågt tilltagen, men då frågan nu gällde endast tom-

terna i kvarteret Kilen ville Drätselkammaren ej ifrågasätta någon ändring i detta hänseende.

Ehuru Drätselkammaren sålunda ansågo endast tomterna N:ris 100 A. och 100 B. böra för närvarande genom stadens försorg bebyggas, syntes det likväl Kammaren lämpligt, att Herrar Fullmäktige redan nu beslöte att upplåta jämväl de öfriga tomterna under N:ris 101 A. till och med 105 A. under tomträtt till egna hem i enlighet med de föreskrifter i fråga om upplåtelsen af denna rätt, som af kommitterade föreslagits.

De särskilda omständigheter med afseende å tomternas bebyggande, som erfarenheten komme att gifva vid handen finge därefter afgöra, hvilka åtgärder, som härutinnan borde af Drätselkammaren vidtagas. Skulle det sålunda vid förhandling om upplåtelse af dessa tomter visa sig, att vederbörande spekulanter önskade sjelfva utföra byggnadsarbetet och för bebyggandet erhålla lån af staden, hade i sådant fall Kammaren att ingå till Herrar Fullmäktige med särskild framställning angående dylikt lån liksom ock angående närmare föreskrifter i afseende å de ändringar i eller tillägg till det af egnahemskommitterade föreslagna tomträttskontrakt, som af en sådan anordning funnes nödiga. Kommitterades kontraktsförslag vore nämligen upprättadt under förutsättning af att staden verkställde bebyggandet af tomterna, hvadan, i händelse så ej komme att ske, vissa ändringar i förslaget blefve nödiga.

Skulle åter tomträttsspekulanterna föredraga, att staden bebyggde tomten, finge Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige i särskild framställning anhålla om bemyndigande att uppföra byggnaderna samt att upplåta desamma enligt de föreskrifter, som i nu föreliggande kontraktsförslag funnes upptagna.

Kommitterades förslag att bestrida kostnaderna för byggnadernas uppförande med Lagerlöfska fondens medel ville Drätselkammaren för sin del tillstyrka.

I anslutning till det anförda hemställde Drätselkammaren fördenskull,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att med användande af medel ur Lagerlöfska fonden låta medelst entreprenad eller annorledes å tomterna N:ris 100 A. och 100 B. i kvarteret Kilen å Herrhagen uppföra ett s. k. dubbelhus i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de vid kommitterades framställningar fogade ritningar med de ändringar i desamma, som af Byggnadsnämnden föreslagits, samt

att Herrar Fullmäktige måtte likaledes uppdraga åt Drätselkammaren

dels att, efter bebyggandet af ofvannämnda tomterna N:ris 100 A. och 100 B. i kvarteret Kilen, upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt här i staden mantalsskrifne gifta arbetare med goda vitsord om sig, med företräde för sådana, som vore i stadens tjänst anställda, under tomträtt i

enlighet med det af kommitterade upprättade förslag till tomträttskontrakt, hvori allenast singe göras förändring efter för handen varande förhållanden till stadens förmån i sättet för köpeskillingens betaining,

dels ock att upplåta tomterna N:r:s 101 A. till och med 105 A. i kvarteret Kilen till egna hem åt likaledes här i staden mantalskrifnc gifte arbetare med goda vitsord om sig, med företråde för sådana, som vore i stadens tjänst anställda, under tomträtt i enlighet med ofvanberörda förslag till tomträttskontrakt i tillämpliga delar samt under de villkor beträffande uppförandet af byggnader å tomterna, som efter framställning af Drätselkammaren komme att af Herrar Fullmäktige bestämmas.

Det skulle här antecknas att Herr Försell icke deltagit i behandlingen af detta ärende.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Januari 1910.

§ 6.

Hos Herrar Fullmäktige hade Egnahemskommittén i särskilda skrivelser hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren *dels*, att med användande af medel ur Lagerlöfska fonden låta medelst entreprenad eller annorledes snarast möjligt uppföra å de nyindelade elfva staden tillhöriga tomterna N:r:s 100 A till och med 105 A i kvarteret Kilen å Herrhagen enfamiljshus i hufvudsaklig öfverensstämmelse med åberopade ritningar, dock med variation af det yttre utseendet, *dels ock* att efter tomternas bebyggande upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt här i staden mantalskrifnc, gifte arbetare med goda vitsord om sig, med företråde för sådana, som vore i stadens tjänst anstälde, under tomträtt i enlighet med upprättadt förslag till tomträttskontrakt, hvori allenast singe göras förändring efter för handen varande förhållanden till stadens förmån i sättet för köpeskillingens betaining.

Uppå remiss hade Byggnadsnämnden och Drätselkammaren i ärendet afgifvit yttranden. Byggnadsnämnden hade därvid mot de föreslagna ritningarne erinrat, att så väl rummen som köket syntes väl knappt tilltagna, samt på grund däraf föreslagit, att byggnaden ökades inåt tomten med en half meter, hvarigenom det

mindre rummet, nu $3 \times 3,4$ meter, kunde få en storlek af $3 \times 3,9$ meter, det större rummet, nu $4,1 \times 3,3$ meter, på längden ökades med 25 centimeter och kökets bredd kunde ökas från 1,75 till 2 meter. Tillika hade nämnden anført, att Nämnden visserligen icke ville motsätta sig den föreslagna höjden i vindsrummet, 2,4 meter, men att enligt byggnadsordningens bestämmelse taket under sådana förhållanden icke finge brytas, hvadan rättelse härutinnan måste ske. Drätselkammaren, som instämt i de af Byggnadsnämnden framställda erinringar mot ritningarne, hade i öfrigt anført hufvudsakligen, att Kammararen icke ansåge sig kunna tillstyrka genomförandet af kommitténs förslag i hela dess omfattning, detta dels af sparsamhetsskäl dels emedan det kunde anses tveksamt, huruvida staden själf borde bebygga tomterna eller om det icke vore till tomträttshafvarnes fördel, att de af staden erhöles byggnadslån och därmed själfva utförde bebyggandet, men att Kammararen i allt fall ansåge synnerligen lämpligt att ett dubbelhus af den utaf kommitterade föreslagna typen uppfördes genom stadens försorg för att, huru än bebyggandet sedermera komme att ske, tjäna som mönsterbyggnad för egna hem af ifrågavarande slag, och att detta dubbelhus borde förläggas å tomterna N:ris 100 A och 100 B, enär utläggandet af gata till dessa tomter, med hänsyn till deras belägenhet komme att draga de minsta kostnader. Dock ansåge Kammararen lämpligt, att jämväl öfriga af kommittén föreslagna tomter redan nu upplättes med tomträtt i enlighet med de föreskrifter i fråga om upplåtelsen, som af kommittén angifvits, eventuellet med de förändringar, som kunde betingas däraf, att tomträttshafvaren själf verkstälde bebyggandet. På grund af det anförda hemstälde Kammararen, som i öfrigt icke funnit anledning till erinran mot kommitténs förslag, att Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att med användande af medel ur Lagerlöfska fonden låta medels entreprenad eller annorledes å tomterna N:ris 100 A och 100 B i kvarteret Kilen å Herrhagen uppföra ett s. k. dubbelhus i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de vid kommitténs framställningar fogade ritningar med de ändringar i desamma som af Byggnadsnämnden föreslagits samt att Herrar Fullmäktige måtte likaledes uppdraga åt Drätselkammaren dels att, efter bebyggandet af ofvannämnda tomterna N:ris 100 A och 100 B, upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel åt här i staden mantalskrifne, gifte arbetare med goda vitsord om sig, med företråde för sådana som vore i stadens tjänst anställda, under tomträtt i enlighet med det af kommitterade upprättade förslag till tomträttskontrakt, hvori allenast finge göras förändring efter för handen varande förhållanden till stadens förmån i sättet för köpeskillings betalning, dels ock att upplåta tomterna N:ris 101 A till och med 105 A i kvarteret Kilen till egna hem åt likaledes här i staden mantalskrifne, gifte arbetare med goda vitsord om sig, med företråde för sådana, som vore i stadens tjänst anstälde,

under tomträtt i enlighet med ofvanberörda förslag till tomträttskontrakt i tillämpliga delar samt under de villkor beträffande uppförandet af byggnader å tomterna, som efter framställning af Drätselkammaren komme att af Herrar Fullmäktige bestämmas.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, beslöt anföra följande:

Mot de genom Egnahemskommitténs försorg upprättade ritningar ansåge sig Utskottet böra anmärka hufvudsakligen, att köket jämväl efter den af Byggnadsnämnden påyrkade utvidgning blefve alldeles för smalt. Om man betänkte, hvilken betydelse för ett arbetarehem köket ägde, i det särskildt arbetarehustrun, som hade att tillaga familjens måltider, säkerligen större delen af dagen måste uppehålla sig därstädes och jämväl, för den händelse i familjen funnes späda barn, hvilka kräfde ständig tillsyn, hafva dessa omkring sig, torde lätteligen inses, att ett kök af två meters bredd, hvarest plats enligt förslaget skulle finnas så väl för spisel som för ett skåp och ett bord, icke kunde tillfredsställa ens de mest blygsamma anspråk. Det vore visserligen sant, att det ur hygienisk synpunkt måste anses glädjande, om arbetarne kunde tvingas att i mindre grad än hvad nu vore förhållandet begagna sig af köket, särskildt att icke använda detsamma till sof- eller matrum, men dels på grund af inrotade vanor, som det icke torde blifva lätt att rubba, dels med hänsyn till ofvan angifna omständigheter i fråga om nödvändigheten för arbetarehustrun att tillbringa en stor del af sin dag i köket, torde köket för en arbetarefamilj allt framgent blifva ett mycket använt rum, som därför icke *finge* tilltagas för litet. Utskottet hölle före, att för vinnande af en lämplig byggnad för egna hem det af kommittén åberopade förslaget måste sålunda ändras, att köket gjordes en meter bredare än hvad Byggnadsnämnden föreslagit och sålunda finge en bredd af tre meter. Genom en dylik anordning kunde äfven ökad utrymme vinnas för tambur och förstuga. Den ökade kostnad, som häraf komme att betingas, torde med hänsyn till sakens vikt och då det gälde att åstadkomma ett mönsterhus, icke böra tillmätas allt för stor betydelse. För öfrigt ville utskottet instämma i Drätselkammarens yrkanden i ämnet, dock att det till uppförande föreslagna s. k. dubbelhuset ovillkorligen måtte uppföras medelst entreprenad, då kostnaden härigenom torde kunna nedbringas till den minsta möjliga.

I anslutning härtill ville utskottet föreslå:

att Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att med användande af medel ur Lagerlöfska fonden låta medelst entreprenad å tomterna N:ris 100 A och 100 B i kvarteret Kilen å Herrhagen uppföra ett s. k. dubbelhus i hufvudsaklig öfverensstämmelse

med de vid kommitténs förslag fogade ritningar, dock att byggnaden ökades inåt tomten med en och en half meter, så att köket erhöle en bredd af tre meter, det större rummet en längd af 4,35 meter och det mindre rummet en längd af minst 3,9 meter, samt att höjden å vindsrummet ökades till öfverensstämmelse med byggnadsordningens bestämmelser härutinnan;

samt att Herrar Fullmäktige måtte likaledes uppdraga åt Drätselkammaren, dels att, efter bebyggandet af ofvannämnda tomterna N:ris 100 A och 100 B, upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt här i staden mantalskrifna, gifta arbetare med goda vitsord om sig, med företräde för sådana, som vore i stadens tjänst anställda, under tomträtt i enlighet med det af kommittéerade upprättade förslag till tomträttskontrakt, hvari allenast finge göras förändring efter för handen varande förhållanden till stadens förmån i sättet för köpeskillingens betalning;

dels ock att upplåta tomterna N:ris 101 A till och med 105 A i kvarteret Kilen till egna hem åt likaledes här i staden mantalskrifna, gifta arbetare med goda vitsord om sig, med företräde för sådana som vore i stadens tjänst anställda, under tomträtt i enlighet med ofvan berörda förslag till tomträttskontrakt i tillämpliga delar samt under de vilkor beträffande uppförandet af byggnader å tomterna, som efter framställning af Drätselkammaren komme att af Herrar Fullmäktige bestämmas.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

6. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning rörande leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands regementes blifvande kasernetablissemant vid Karlstad.

Utdrag af protokoll hållet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 9 oktober 1909.

§ 4.

Från Arméns Kasernbyggnadsnämnd hade ankommit följande skrivelse:

«Till Styrelsen för Karlstads Vatten- och Gasverk.

Den af Arméns Kasernbyggnadsnämnd tillkallade sakkunnige person å belysningsområdet, ingenjören J. Blomquist, har enligt lämnadt uppdrag underhandlat

med Eder ingenjör, Herr J. A. Wallmark, rörande pris och öfriga villkor för leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands regementets blifvande kasernetablissemment vid Karlstad.

Dessa underhandlingar hafva resulterat däri, att ingenjör Wallmark förklarar sig för sin del skola hos Eder förorda en strömleverans på följande villkor:

1:o) Staden tillhandahåller för ofvannämnda belysning och motordrift trefasväxelström om 110 volts spänning per fas och 50 perioder till ett pris af 20 öre per kilowattimme;

2:o) Staden bekostar och uppställer i ett afskildt rum en transformator af tillräcklig storlek samt anordnar och bekostar servisledning till densamma äfvensom mätareanordning och hufvudapparater på transformatorns sekundärsida; samt

3:o) Kungl. Maj:t och Kronan tillhandahåller i källarvåningen af kasernetablissemmentets kanslihus ett rum af c:a 3,2 meters längd, 2,8 meters bredd samt 2,3 meters höjd för ofvannämnda transformator.

Med anledning häraf får Nämnden härmed förklara sig villig att hos Kungl. Arméförvaltningens intendentsdepartement, som har att uppgöra aftal om ifrågavarande leverans, förorda antagandet af ofvannämnda villkor för strömleverans.

Emellertid har det framgått vid ofvannämnda underhandlingar, att den elektriska trefasanläggningen hos Eder är i hög grad utsatt för afbrott af afsevärd längd. Nämnden får därför framställa en förfrågan, huruvida icke i samband med uppgörelse af berörda aftal en grundlig revision kunde verkställas å maskiner, kraftlinier m. m. för att i möjligaste mån förminska antalet och varaktigheten af dessa afbrott. I samband härmed torde i blifvande kontrakt böra stadgas en extra ersättning till Kronan för sådana afbrott, som enligt gemensam besiktning icke kunna hänföras till aforce majeure.

Nämnden emotser snarast möjligt Edert yttrande i ofvannämnda afseende jämte förslag till kontrakt om strömleverans

Stockholm den 22 september 1909.

På Nämndens vägnar
P. AX. LINDAHL.

som föredrogs; och beslöt Styrelsen att hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om stadfästelse å däri angifna villkor för strömleverans för att därefter till Kasernbyggnadsnämnden afgifva förslag till kontrakt m. m.

Som ofvan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag ur protokollet, hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverksstyrelse den 25 nov. 1909.*

§ 4.

Såsom tillägg till § 4 i protokollet för den 9 sistl. oktober skulle till dagens protokoll antecknas följande:

Anledningen hvarför Styrelsen — med ändring af förut afgifvet förslag till uppställning med Kasernbyggnadsnämnden — föreslår, att staden skulle åtaga sig framdragandet af kraftledningen till regementets kanslihus, beläget 85 meter innanför kasärnområdets gräns, är den, att kasernbyggnadsnämnden erbjuder lokal för transformatorn. Uppförandet af transformatorhus vid områdets gräns skulle nämligen kostat staden omkr. 600 kronor, under det kostnaderna för en 85 meters kabel och dess nedläggande uppgå till endast c:a 250 kronor. Styrelsen anser nämligen det villkor böra uppställas, att kasernbyggnadsnämnden på egen bekostnad utför sprängningen af kabelgravven.

Beträffande regementets sannolika förbrukning af elektrisk energie har denna vid underhandlingarnas början uppgifvits till c:a 30,000 kw., för hvilken med det af Styrelsen föreslagna pris skulle erläggas ett belopp af c:a 6,000 kronor för år.

I anledning af den i kasernbyggnadsnämndens skrivelse af den 22 sistl. september gjorda anmärkning att den elektriska anläggningen härstädes skulle vara "utsatt för afbrott af afsevärd längd", kan Styrelsen anföra ett yttrande af en auktoritet till förmån för en motsatt åsigt. Ingenjören T. Holmgren yttrar nämligen om staden Karlstads kraftledning (i Teknisk Tidskrift för den 11 Maj 1907 sid 62), att "det sammanlagda antal timmar, som anläggningen icke fungerar synes kunna påräknas icke öfverstiga 1 procent af tiden — och bättre begär man väl knappast af en c:a 30 km. enkelledning äfven vid lägre spänning. Efter de planerade kompletteringarna af högspänningsnätet och kraftstationerna synes driftsäkerheten hafva utsikt att kunna tillfredsställa äfven ganska högt ställda anspråk." Så kan och sägas vara fallet, då afbrotten under år 1908 varat allenast 35,5 timmar eller 0,42 procent och under januari till och med oktober 1909, 30 timmar eller 0,41 procent.

Under sådana förhållanden måste Styrelsen anse ifrågavarande anmärkning obefogad och kan därför ej heller biträda förslaget om bestämmande af ersättning för tillfälliga afbrott.

Som ofvan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN,

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 december 1909.

§ 3.

Uti till Styrelsen för Vatten- och Gasverken inkommen framställning hade Arméns Kasernbyggnadsnämnd hemställt, att staden måtte för elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad tillhandahålla elektrisk ström på i framställningen närmare angifna villkor, och hade Nämnden därjämte särskildt anhållit att i blifvande kontrakt om strömleveransen måtte stadgas en extra ersättning till Kronan för sådana afbrott i strömmen, som enligt gemensam besigtning ej kunde hänföras till "force majeure".

I anledning häraf hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken anhållit om Herrar Stadsfullmäktiges godkännande af de utaf kasernbyggnadsnämnden föreslagna villkor för strömleverans, hvarefter Styrelsen skulle till Nämnden afgifva förslag till kontrakt m. m.

I ett senare gjordt tillägg till sin ifrågavarande framställning hade därefter Styrelsen för Vatten- och Gasverken meddelat, bland annat, att regementets årsförbrukning af elektrisk energi uppgifvits komma att uppgå till omkring 30,000 kilowattimmar, för hvilken efter det föreslagna priset komme att erläggas ett belopp af omkring 6,000 kronor för år, äfvensom att, då Styrelsen ansåge den af kasernbyggnadsnämnden framställda anmärkningen, att den elektriska anläggningen härstädes vore utsatt för afbrott af afsevärd längd, obefogad Styrelsen ej kunnat biträda förslaget om bestämmande af ersättning för tillfälliga afbrott,

Uppå remiss hade nu Drätselkammaren att i detta ärende afgifva yttrande, och beslöt därvid Kammarerna, som i likhet med Styrelsen för Vatten- och Gasverken ansåg någon bestämmelse om skyldighet för staden att utgifva extra ersättning för tillfälliga afbrott icke böra intagas i blifvande kontrakt, tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att godkänna de i Styrelsens framställning i öfrigt upptagna villkor för strömleverans till kasernetablissemmentet.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Januari 1910.

§ 7.

Hos Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt styrelsen att avsluta kontrakt om leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad på följande vilkor:

1:o) Staden tillhandahåller för ifrågavarande belysning, och motordrift trefasväxelström om 110 volts spänning per fas och 50 perioder till ett pris af 20 öre per kilowattimme;

2:o) Staden bekostar och uppställer i ett afskildt rum en transformator af tillräcklig storlek samt anordnar och bekostar servisledning till densamma äfvensom mätareanordning och hufvudapparater på transformatorns sekundärsida; samt

3:o) Kungl. Maj:t och Kronan tillhandahåller i källarvåningen af kasernetablissemmentets kanslihus ett rum af omkring 3,2 meters längd, 2,3 meters bredd, samt 2,3 meters höjd för ofvannämnda transformator.

Tillika hade Styrelsen hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte lämna utan afseende en af arméns kasernbyggnads nämnd hos styrelsen gjord framställning därom, att Kungl. Maj:t och Kronan i kontraktet måtte tillerkännas en särskild ersättning för sådana afbrott vid strömleveransen, som icke kunde hänföras till force majeure. Enligt styrelsens mening vore nämligen dylika afbrott vid ifrågavarande kraftanläggning icke mera talrikt förekommande än vid andra liknande anläggningar.

Uppå remiss hade Drätselkammaren afgifvit infordradt yttrande i ärendet och och därvid tillstyrkt bifall till styrelsens förslag i ämnet.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet först antecknade, att från Ordföranden i Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Utskottet inkommit följande handlingar:

Till Hrr Stadsfullmäktiges Beredningsutskott, Karlstad.

I anslutning till af Styrelsen för Vatten- och Gasverken redan afgifvet yttrande öfver försäljning af elektrisk ström till Värmlands Regementes kasärner har jag äran ytterligare anföra följande.

Med hänsyn till det i kontrakt mellan staden och Värmlands Elektr. Kraftförsäljningsaktiebolag bestämda mätningssättet af strömförbrukningen torde det vara nödvändigt att vid framtida strömleverans till kasärnerna en viss maximieffekt be-

stämnes, hvilken ej får öfverskridas utan att i samma mån en högre minimiförbrukning garanteras.

Såsom af bifogade skrifvelse framgår, torde också kasärnbyggnadsnämnden vara villig garantera en minimienergiförbrukning af 20,000 kilowattimmar pr år vid en maximieffekt af 25 kilowatt. Öfverstiger effekten någon gång under året 25 kw. bör den garanterade minimiförbrukningen höjas i samma proportion, som maximeffekten står till det garanterade minimum i nu angifna fall.

För uppmätande af energiförbrukningen och maximeffekten bör lämpligen användas samma mätningssanordning som nu användes mellan staden och kraftbolaget, nämligen kilowattmemetare med maximalvisare, som registrerar den största under minst en fjärdedels timma varande effekten under året.

Karlstad den 18 Jan. 1910.

S. GULLSTRÖM.

Herr Apotekare S. Gullström, Karlstad.

Med anledning af dagens telefonsamtal hafva vi satt oss i förbindelse med kasärnbyggnadsnämndens elektrotekniker, ingenjör J. Blomqvist, och af honom erhållit följande upplysningar beträffande den ifrågasatta energileveransen till kasernerna vid Karlstad.

Energiförbrukningen skulle sannolikt komma att blifva inemot 30,000 kwtim. per år, men äro vederbörande icke villiga att *garantera* en större förbrukning än 20,000 kwtim. Det maximala effektbehovet blir 25 kw. Af ingenjör Blomqvists uttalanden syntes framgå, att vederbörande icke skulle ha något emot, att aftalet gjordes så, att en maximeffektförbrukning af 25 kw. motsvarades af en garanterad minimienergiförbrukning af 20,000 kwtim. per år, samt att, i händelse den förra komme att ökas, den senare äfven skulle ökas i samma proportion, och anså vi för vår del ett dylikt arrangement fullt antagligt ur elektricitetsverkets synpunkt.

Högaktningsfullt

ELEKTRISKA PRÖFNINGSANSTALTEN

Holmgren & Rossander.

Carl A. Rossander.

I likhet med Drätselkammaren fann Utskottet sådana förhållanden icke vara för handen, att särskild ersättning borde tillerkännas Kungl. Maj:st och Kronan för afbrott vid strömleveransen. Då Utskottet i öfrigt icke funnit anledning till erinran mot de föreslagna villkoren med de i ofvanintagna skrifvelse af denna dag omförmålta tillägg, ansågo sig Utskottet böra hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att med Kungl. Maj:t och Kronan afsluta kontrakt om leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad, hvilket kontrakt, däri icke finge stadgas någon särskild ersättning för afbrott i strömliveransen, skulle innehålla följande bestämmelser:

1:o) Staden tillhandahåller för ifrågavarande ändamål trefas-växelsström om 110 volts spänning per fas och 50 perioder till ett pris af 20 öre pr kilowattimme;

2:o) Kungl. Maj:t och Kronan garanterar en minimienergiförbrukning per år af 20,000 kilowattimmar vid en maximieffekt af 25 kilowatt. Öfverstiger effekten någon gång under året 25 kilowatt, höjes minimiförbrukningen sålunda att maximieffekten och minimiförbrukningen fortfarande stå till hvarandra i samma proportion som 25 till 20,000. Uppmätning af energiförbrukningen och maximieffekten sker medelst kilowattimmemätare med maximalvisare, hvilken sistnämnde registrerar den största, oafbrutet under minst en fjärdedels timme varande, effekten under året;

3:o) Staden bekostar och uppställer i ett afskildt rum en transformator af tillräcklig storlek samt anordnar och bekostar servisleddning till densamma äfvensom mätareanordning och hufvudapparater på transformatorns sekundärsida; samt

4:o) Kungl. Maj:t och Kronan tillhandahåller i källarvåningen af kasernetablissemmentets kanslihus ett rum af circa 3,2 meters längd, 2,3 meters bredd samt 2,3 meters höjd för ofvannämnda transformator.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

8. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om tillsättande af en kommitté för utredande af frågan om inrättande af en gemensam materialgård för stadens delegationer.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med hänsyn till stadens år från år stegrade utgifter framträder allt mera tydligt den absoluta nödvändigheten ej endast att få större vinst af dess ekonomiska verk utan äfven att på bästa möjliga sätt tillvarataga hvad som finnes.

Det gifves då ett område, där helt visst större sparsamhet kan och bör iakttagas, och anhåller Styrelsen härmed få rikta Herrar Stadsfullmäktiges uppmärksamhet derpå.

För diverse arbeten använda stadens delegationer en massa verktyg och utensilier. Då emellertid hvar och en så i stort som smått har sin egen uppsättning följer att långt större kapital bindes än nödigt är, på samma gång som värden af alla dessa på skilda platser spridda verktyg nog ej kan bli den allra bästa. De ärliga afskrifningarna af bortkomna eller förstörda redskap tala nog därvidlag ett tydligt språk. Att genomföra ett lånesystem mellan delegationerna, af hvilka hvar och en är ansvarig för sitt förråd, ställer sig praktiskt taget outförbart, samtidigt som ett sådant system knappast skulle kunna leda till någon omsorgsfullare vård af det lånade godset. Att någon form af sambruk bör åstadkommas synes Styrelsen emellertid påtagligt, och torde rätta sättet då vara att inrätta en gemensam materialgård under en ansvarig förvallare med biträde af en eller två i reparationsgöromål kunniga arbetare, hvilka senare lämpligen kunde i mån af tillfälle biträda äfven vid andra stadens arbeten. Hos förvaltaren skulle resp. arbetsförmän mot kvitto och med ansvarsskyldighet inför honom afhämta för större arbeten erforderliga redskap och verktyg. De hos hvarje delegation befintliga verktyg m. m. kunde inskränkas till ett minimum, om allt som ej erfordras för dagliga driften gjordes gemensamt. Visserligen skulle sålunda tillkomma utgifter för lokal och aflöningar, men genom redskapens bättre vård och genom reparationsarbetenas utförande af fast anställdt folk borde förelaget det oaktadt väl ränta sig.

En annan omständighet talar äfven på det kraftigaste för inrättandet af en materialgård. Minst sagt olämpligt får väl anses, att såsom nu sker delegationernas underlydande förmän mottaga och förvara alla materialier och — själfva uttaga och använda dem. Om missbruk under ett sådant tillstånd icke hittills ägt rum, så är dock detta ingen anledning att låta saken utan vidare ha sin gång. Detta vore helt visst föga enligt med den på alla områden ökade kontroll, som nutidens kommuner anse sig skyldiga att utöfva, skyldiga ej endast sina skatte dragande medlemmar i öfrigt utan kanske i lika hög grad sina egna tjänstemän.

I sitt yttrande öfver förslaget till den tekniska ledningens förändring har Styrelsen redan vidrört denna fråga. *Då* emellertid genomförandet af sagda större förändring kan kräfva lång tid, och *då* dessutom materialgårdsfrågan utan minsta svårighet kan ordnas oberoende af den tekniska ledningen, och *då* slutligen hvarje gången dag enligt nuvarande system innebär en misshushållning med staden stillgångar får Styrelsen härmed föreslå:

att Herrar Stadsfullmäktige ville, oberoende af utgången af frågan om tekniska ledningen, snarast tillsätta en särskild kommitte med upp-

drag att utreda frågan om en för stadens delegationer gemensam materialgård samt därutinnan inkomma med förslag.

Karlstad den 25 oktober 1909.

Å Vatten- och Gasverkstyrelsens vägnar :
S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 december 1909.

§ 4.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken på anförda skäl hemställt, att Herrar Stadsfullmäktige måtte utse särskilda kommitterade med uppdrag att utreda frågan om en för stadens delegationer gemensam materialgård samt att med förslag härutinnan inkomma till Herrar Fullmäktige; och hade Drätselkammaren, uppå remiss, att häröfver afgifva yttrande.

På Kammarens uppdrag hade stadsbyggmästaren yttrat sig i frågan och därvid uti en till Kammaren ingifven skrift hemställt, att Drätselkammaren måtte tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning samt att därvid jämväl uppdraga åt kommitterade att samtidigt utreda frågan om ett gemensamt förråd för stadens tekniska behof och härom till Herrar Fullmäktige afgifva yttrande.

Efter öfverläggning beslöt Drätselkammaren att såsom infordradt yttrande instämma uti hvad stadsbyggmästaren sålunda hemställt; Och skulle stadsbyggmästarens yttrande åtfölja Drätselkammarens utlåtande i frågan.

Som ofvan.

In fidem :
IVAN FR. REGNER.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Af Drätselkammaren anmodad att till kammaren inkomma med yttrande rörande en af Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse till Herrar Stadsfullmäktige ingifven framställning om tillsättandet af en kommitté med uppdrag att utreda frågan om en för stadens delegationer gemensam materialgård, får jag härmed fördsamt afgifva följande;

Såsom Kammarens herrar ledamöter torde erinra sig, har jag vid åtskilliga tillfällen inför kammaren framhållit nödvändigheten och önskvärdheten af ett bättre ordnande af stadens materialförråd, särskildt med afseende på de förråd, som stå under kammarens vård och därvid äfven berört lämpligheten af en för samtliga delegationer gemensam materialgård. Frågan har dock af åtskilliga orsaker fått anstå och lämnats öppen, närmast med hänsyn därtill, att staden under de senare åren haft stora utgifter på andra områden och ett tidsenligt ordnande af materialgårdsfrågan skulle medföra uppförandet af nya byggnader och därmed förenade kostnader.

I de förslag till ny materialgård, som jag inför Kammaren framlagt, har jag nämligen upptagit, dels användandet af nuvarande expositionshuset vid inre hamnen till materialgård, dels uppförandet på s. k. Sandgrund af nya byggnader med inhägnader för samma ändamål. Komme expositionshuset, som genom sitt centrala läge och storlek synnerligen väl skulle lämpa sig till materialgård, till användning, blefve dock uppförandet af ett nytt nederlagsmagasin för tobak af behovet. Denna byggnad användes nämligen för närvarande för sagda ändamål och tages nästan helt och hållet i anspråk därför. Endast på byggnadens läktare har funnits plats öfrig och har Kammaren där fått upplägga en del förråd såsom bänkar, soffor, flaggstänger m. m. men har delta visat sig mycket besvärligt, tidsödande och kostsamt, emedan tullen vid uttagandet eller inläggandet af materialier eller vid utförandet af reparationer å soffor och bänkar satt som vilkor ordnandet af bevakning genom tullens tjänstemän på stadens bekostnad.

Då sålunda expositionshuset ej kan användas till materialgård, så länge tullen där har nederlag, och hela byggnaden behöfver tagas i anspråk, återstår ej annan utväg än uppförandet af nya byggnader, antingen för ny materialgård eller för nytt nederlagsmagasin.

Af dessa alternativ torde det förra vara förmånligast, dels emedan en ny materialgård kan ordnas mera tidsenlig, dels emedan expositionshuset då fortfarande kan användas för tullens ändamål, hvar till det genom sitt läge vid hamnen och intill öfriga tullbyggnader väl lämpar sig, hvarjämte denna stora byggnad kan genom inläggandet af nya bjälklag på ett bättre sätt utnyttjas för tullens ändamål eller på annat sätt.

Som plats för en ny materialgård hade jag som förut nämnts tänkt mig s. k. Sandgrund, som är centralt beläget och gifver stort utrymme.

Då emellertid Drätselkammarens materialgårdar för närvarande äro fördelade på många platser — utom den gamla vid komministergården belägna materialgården finnas upplag på Sandgrund, i uthusbyggnaderna vid gamla lasarettet, på de öppna platserna bakom expositionshuset och i detsamma samt i skjul på Herr-

hagstorget, hvarjämte gatumaterial finnas på åtskilliga platser, — inses lätt svårigheten för såväl arbetschefen som förmännen att utöfva tillräcklig kontroll och vaksamhet öfver förråden, helst som dessa under dagen måste för att vara lätt tillgängliga för arbetsfolket stå öppna och i de flesta fall utan bevakning.

En förändring och ett sammanförande på ett ställe af samtliga förråd är därför af nöden och då Vatten- och Gasverksstyrelsen genom sin framställning till Herrar Stadsfullmäktige upptagit frågan och därvid äfven framlagt förslaget om en gemensam materialgård för stadens delegationers förråd, får jag med instämmande i de synpunkter, som Styrelsen därvid främställt, på det lifligaste tillstyrka, hvad Styrelsen sålunda föreslagit.

Men utöfver detta Styrelsens förslag tillåter jag mig påpeka ett annat område, inom hvilket stora ekonomiska besparingar torde kunna göras, nämligen i fråga om inköp af alla de förnödenheter, som staden i och för de tekniska arbetenas utförande behöfver använda.

Såsom förhållandena nu äro, kan en arbetschef på grund af en mångfald andra göromål ej själf uppköpa eller afhandla om inköp af den mångfald smärre rekemål, som behöfvas, utan är hänvisad att hos stadens handlande skriftligen rekvirera sådana, hvarvid inkomna räkningar granskas såväl till priser som ock att de öfverensstämman med stocken i rekvisitionsboken. Ifråga om större partier infordras gifvetvis anbud eller efterhöres priser och tillses lämpligheten af de erforderliga varorna för det särskilda ändamål, hvartill de skola användas, men att ett sådant tidsödande arbete är omöjligt att genomföra i fråga om smärre gods, är naturligt. En hel del varor användas, som genom inköp i större partier kunde erhållas till reducerade priser, men svårigheten att under nuvarande förhållanden kontrollera ett sådant upplag har gjort, att inköpen måst ske i mindre partier.

Jag är därför af den åsigten, att en stor ekonomisk besparing kunde upp-nås därigenom att förslaget om den gemensamma materialgården utsträcktes att omfatta äfven en förrådsförvaltare, som hade om hand såväl värden om och inköp af arbetsverktyg som ock anskaffandet af sådana materialier, erforderliga för utförandet af samtliga tekniska arbeten, som lämpade sig härför.

Då emellertid Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit tillsättandet af en kommitté med uppdrag att utreda frågan om en gemensam materialgård, har jag ej nu velat framkomma med ett utarbetadt förslag ifråga om en förrådsförvaltare, utan har jag endast i antydda drag velat framhålla att det på detta område kan organiseras så, att större ekonomiska besparingar torde kunna göras än blott och bart i fråga om värden och användandet af verktyg etc.

På grund af hvad jag sålunda framhållit, får jag föreslå Drätselkammaren att hos Herrar Stadsfullmäktige tillstyrka att den af Vatten- och Gasverksstyrelsen

föreslagna kommittén äfven måtte få i uppdrag att utreda frågan om ett gemensamt förråd för stadens tekniska behof i den riktning, jag här ofvan antydt.

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 27 November 1909.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Januari 1910.

§ 8.

Hos Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan om en för stadens delegationer gemensam materialgård samt därutinnan inkomma med förslag.

Uppå remiss hade Drätselkammaren afgifvit yttrande i ärendet och därvid i anslutning till ett af Stadsbyggmästaren Carl Crispin väckt förslag hemställt, att den af styrelsen ifrågasatta kommittén måtte tillsättas, men att åt kommittén måtte uppdragas jämväl att utreda frågan om ett gemensamt förråd för stadens tekniska behof.

Utskottet, som nu hade att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, beslöt uttala, att anordnandet såväl af en gemensam materialgård som af ett gemensamt förråd för stadens tekniska behof syntes af förhållandena påkalladt, till följd hvaraf Utskottet hemställde,

att Herrar Fullmäktige måtte tillsätta en kommitté af fem personer med uppdrag att utreda såväl frågan om en gemensam materialgård för stadens delegationer som rörande ett gemensamt förråd för stadens tekniska behof samt att till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag i dessa ämnen;

och att kommittén måtte tillerkännas rätt att vid behof anlita nödiga biträden.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

12. Justitiedepartementets skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver kapitel 6 i Lagberedningens förslag till Jordabalk.

Kungl. Maj:ts nådiga vilja är, att stadsfullmäktige i Karlstad före den 1 februari 1910 afgifva underdånigt yttrande öfver 6 kap. i lagberedningens med skrivelse den 9 i denna månad aflämnade förslag till jordabalk.

Stockholms slott den 22 oktober 1909.

På nådigaste befallning:

ALBERT PETERSSON.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 4 januari 1910.

§ 5.

Sedan Kungl. Maj:t genom nådig remissresolution den 22 Oktober 1909 infortrat Stadsfullmäktiges här i Staden underdåniga yttrande öfver 6 kapitlet i ett af lagberedningen utarbetadt förslag till jordabalk, hade Herrar Stadsfullmäktige anmodat Drättselkammaren att i detta ärende afgifva utlåtande.

I anledning häraf beslöt nu Drättselkammaren anför följande:

Förslaget i fråga afsåge införandet af lagstadgad förköpsrätt samt viss annan lösningsrätt till fast egendom.

Enligt lagberedningens motiv vore det i främsta rummet statens och kommunens intressen, förköpsrätten afsåge att tjäna, i det samhället vid försäljning af en fastighet skulle äga tillförsäkra sig rätt att, vid förnyad försäljning af samma fastighet, lösa den åter, en förmån, som vore af betydelse, för den händelse fastigheten erfordrades för något allmänt ändamål.

Lösesumman skulle utgå med samma belopp, som köparen utfäst. Vidare skulle förköpsrätten bereda samhället utväg att förhindra användning af jord, som för visst ändamål öfverlåtits, på ett däremot stridande sätt samt i öfrigt verku hämmande på en för samhället skadlig jordpolitik.

Den ifrågasatta lösningsrätten skulle gälla dels för det fall, att flere samfäldt, en hvar till viss lott, vore ägare af tomt i stad, köping eller annan ort, hvarest tomtindelning såsom i stad funnes, dels ock ofri tomt i stad.

Såsom ofvan framhållits afsåge förköpsrätten, att dess innehafvare ägde öfvertaga en försäld fastighet på de villkor, som vid försäljningen betingats.

Det måste för den skull vara af stor vikt, särskildt för stat och kommun, att den förköpsberättigade så mycket som möjligt skyddades mot försök att genom tyst aftal mellan köpare och säljare, exempelvis genom stipulerande af en alltför hög köpeskilling, ominatetgöra förköpsrätten eller tillskanssa sig oskäligen betalning för fastigheten. Förslagets 13 § stadgade för den skull skyldighet för köpare, därest yrkande härom framställdes af den förköpsberättigade, att med ed betyga, att mellan köparen och säljaren blifvit på god tro så aftaladt som köpehandlingen utvisade och köparen i öfrigt uppgifvit. Då emellertid den förköpsberättigade vore skyldig ikläda sig de villkor, hvilka mellan säljare och köpare aftalats, syntes det kammaren vara riktigtast, att edgångspligt i omförmälda fall åläge både säljare och köpare.

Det kunde visserligen vara af betydelse, att förköpsrätten icke lade alltför tryckande band på fastighetsägarens handlingsfrihet, men å andra sidan måste ock tillses, att största möjliga trygghet bereddades för, att de med denna rätt afsedda systemål icke kunde göras illusoriska. Och den minsta fordran, som den förköpsberättigade borde kunna uppställa mot säljaren, vore att denna skulle bekräfta aftalets riktighet med ed. Något annat skäl mot en sådan skyldighet hade icke af lagberedningen anförts än att, enär talan om förköpet riktades allenast mot köparen, det skulle vara mindre följdriktigt att ålägga äfven säljaren edgångspligt.

Drätselkammaren kunde dock icke finna detta skäl tillräckligt för säljarens befrielse från edgångsplikt, så mycket mindre som förköpsrätten kunde beröra säljarens intressen i högre grad än köparens, och då för öfrigt lagberedningens betänkligheter i förevarande afseende kunde undanrödjas genom föreskrift om skyldighet för den, som ville utöfva förköpsrätten, att instämma både säljare och köpare.

Mot förslaget i öfrigt hade Drätselkammaren icke funnit anledning till någon erinran, hvadan kammaren ville hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte, såsom infordradt yttrande, i underdanighet tillstyrka förslagets upphöjande till lag med de ändringar och tillägg, som föranleddes af hvad kammaren här ofvan anført.

Som ofvan

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 24 Januari 1910.

§ 11.

Från Kungl. Maj:t hade inforrats Herrar Fullmäktiges yttrande öfver 6 kapitlet i ett af lagberedningen utarbetadt förslag till jordabalk, hvilket kapitel innehölle stadganden om förköpsrätt och annan lösningsrätt till fastighet.

Uppå remiss hade Drätselkammaren afgifvit yttrande i ärendet och därvid anført hufvudsakligen, att förslaget, hvilket afsåge att bereda bland annat kommuner möjlighet att vid afyttrande af fastighet tillförsäkra sig rättighet att vid försäljning af samma fastighet lösa till sig fastigheten till samma pris sista köparen utfäst äfvensom att i vissa fall utan särskildt förbehåll vid försäljning lösa till sig fastighet, syntes förtjänt att upphöjas till lag, dock att för vinnande af större garanti däremot, att köpeskillingen i ett köpeafstal sattes högre än mellan parterna aftalats och lösningsrättigheten därigenom försvarades eller onöjliggjordes, den i § 13 af förslaget stadgade edgångsskyldigheten syntes böra utsträckas att omfatta jämväl säljaren, i sammanhang hvarmed syntes böra stälgas skyldighet för den som ville utöfva förköpsrätt, att härom instämma icke endast köpare, såsom af lagberedningen föreslagits, utan jämväl säljare.

Beredningsutskottet, hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet, som instämde i de af Drätselkammaren framhållna synpunkter, men i öfrigt icke funnit anledning till erinran mot förslaget, ansåge sig böra hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande i ärendet måtte återöpa, hvad Drätselkammaren i saken anført.

13. Bestyrelsens för anordnande under år 1910 af en populärvetenskaplig kurs i nykterhetsundervisning i Karlstad till Herrar Fullmäktige ingifna, af Herr Dahlman såsom motion upptagna framställning om anslag till sagda kurs.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, vars verksamhet torde vara väl bekant, har beslutat att under tiden 10—15 nästkommande februari månad i Karlstad anordna en s. k. populärvetenskaplig nykterhetskurs med föreläsningar,

lektioner och utställning. Till omkostnaderna för en dylik kurs hava medel redan anslagits av Värmlands läns Landsting samt av några enskilda nykterhetsällskap. Då emellertid, såsom framgår av bifogade kostnadsberäkning, dessa medel ej förslå, har man nödgats att även på andra håll göra ansökan om bidrag.

Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad, som vid flera olika tillfällen ådagalagt intresse för nykterhetssträvandena, beviljade år 1906 ett anslag på 300 kr. till en dylik kurs i Kristinehamn. Med kännedom om detta, och då kursen nu kommer att hållas här i Karlstad och sålunda staden i ännu högre grad kan draga nytta av densamma, våga undertecknade, bestyrelse för nämnda kurs, härmed hemställa

att Herrar Stadsfullmäktige måtte till Centralförbundets för nykterhetsundervisning populärvetenskapliga nykterhetskurs i Karlstad den 10—15 februari 1910 av de för nykterhetsändamål under år 1910 avsedda medel anslå en summa av 500 kronor.

Enligt praxis vid dylika kurser få lärare och lärarinnor från anslagsgivande kommuner deltaga i kurserna utan särskild kursavgift.

Karlstad i december 1909.

G. JAKOBSSON.	AXEL DAHLMAN.	K. J. LINDHOLM.
ARVID TH. HÖGSTRÖM.	BROR A. LARSON.	OSCAR DAHL.
A. G. LINGREN,	ERNST STRANDMAN.	EMIL ANKERS.
ALFR. NYBERG.	E. J. LANDER.	

Upptages såsom motion af

AXEL DAHLMAN.

Kostnadsberäkning.

Utgifter:

Arvoden till föreläsare	Kr. 1,500
Byråkostnader	» 350
Lokalkostnader	» 300
Tryck och annonsering	» 300
Porto, telefon och telegram	» 100
Utställningen	» 150
Extra utgifter	» 100

Summa kronor 2,800

Inkomster:

Beviljat anslag av Värmlands läns Landsting	Kr.	500
Anslag från enskilda nykterhetssällskap	»	400
Beräknade kursavgifter	»	600
Beräknat anslag från Karlstad	»	500
Beräknade anslag från Kristinehamn, Filipstad o. Arvika	»	500
Beräknade anslag från lantkommunerna	»	300
<u>Summa kronor</u>		<u>2,800</u>

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Nämnden för afgifvande af förslag till användning af anslaget till nykterhetens befrämjande, som efter remiss har att yttra sig öfver besyrelsens för en populärvetenskaplig nykterhetskurs i Karlstad den 10—15 Februari 1910 af herr A. Dahlman såsom motion upptagna framställning om ett anslag till kursen af femhundra kronor, får tillstyrka bifall till framställningen och tillika hemställa, att beloppet tages af 1909 års anslag till nykterhetens befrämjande, hvarå ännu återstå odisponerade kr. 560: 03.

Karlstad den 5 januari 1910.

Å Nämndens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 januari 1910.

§ 2.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade bestyrelsen för anordnande under den 10—15 februari innevarande år af en populärvetenskaplig kurs i nykterhetsundervisning här i staden uti framställning, som af Herr Dahlman upptagits som motion, hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte till nämnda kurs anslå ett belopp af 500 kronor. Och hade nu Drätselkammaren att häröfver afgifva yttrande.

Uppå remiss hade nämnden för afgifvande af förslag till användning af anslaget till nykterhetens befrämjande yttrat sig i frågan och därvid tillstyrkt bifall till framställningen samt tillika hemställt, att beloppet måtte få utgå af 1909 års anslag till nykterhetens befrämjande, hvarå ännu återstode odisponerade 560 kronor 3 öre.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drätselkammaren hemställa om bifall till framställningen på sätt berörda nämnd föreslagit.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 24 januari 1910.

§ 12.

I en af Bestyrelsen för anordnande under år 1910 af en populärvetenskaplig kurs i nykterhetsundervisning i Karlstad till Herrar Fullmäktige ingifven, af Herr Dahlman såsom motion upptagen framställning hade nämnda bestyrelse hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte till sagda kurs, som på Centralförbundets för nykterhetsundervisning föranstaltande komme att härstädes hållas den 10—15 februari innevarande år, af de för nykterhetsändamål under året afsedda medel anslå ett belopp af 500 kronor såsom bidrag till kostnaderna för kursen.

Öfver denna framställning hade, uppå remiss, Nämnden för nykterhetsanslagets fördelning afgifvit yttrande samt därvid tillstyrkt bifall till framställningen och tillika föreslagit, att anslagsbeloppet i fråga måtte tagas af 1909 års anslag till nykterhetens befrämjande, hvarå återstode odisponerade 560 kronor 3 öre.

I Nämndens yttrande hade Drätselkammaren i afgifvet utlåtande instämt.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, därvid utskottet funne sig böra uttala, att med afseende å den betydelse kurser af ifrågavarande beskaffenhet måste anses äga för nykterhetens främjande, kursen syntes förtjänt af anslag från stadens sida. På grund häraf hemställde Utskottet,

att Herrar Fullmäktige såsom bidrag till kostnaderna för den populärvetenskapliga kurs i nykterhetsundervisning, som af Centralförbundet för nykterhetsundervisning komme att anordnas i Karlstad under februari månad 1910, måtte anvisa ett belopp af 500 kronor af 1909 års anslag till nykterhetens främjande.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

14. Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om förhöjdt anslag till skolan jämte hvad därmed stode i samband.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Under hänvisning till Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse angående aflöning åt lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m. (Svensk författningssamling 1909, nr 154, särskildt momenten A 1, B, D 5 och 7 samt momentet 18 å sidan 10) får styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor, enligt beslut vid sammanträde den 21 Januari 1910, värdsamt anhålla, att Herrar Stadsfullmäktige ville, dels för hvart och ett af åren 1910, 1911 och 1912 anslå ett bidrag af 5,200 kronor till skolans uppehållande under denna tid, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften af det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklara sig benägna att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles må varda stadgade. Därjämte vågar styrelsen värdsamt anhålla, att Herrar Stadsfullmäktige ville behandla ärendet skyndsamt och i så god tid tillställa densamma ett skriftligt affattadt beslut, att detta kan bifogas de handlingar, hvilka före den 15 Februari 1910 skola insändas till vederbörlig myndighet i och för ansökan om statsunderstöd.

Karlstad den 22 Januari 1910.

Å styrelsens vägnar:

NILS BURE

Ordförande och studierektor.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 januari 1910.

§ 3.

Med föranledande af Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse den 29 oktober 1909 angående aflöning af lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m. hade Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige ville, dels för hvart och ett af åren 1910, 1911 och 1912 anslå ett bidrag af 5,200 kronor till skolans uppehållande under denna tid, dels bidraga

till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften af det belopp, staten för samma ändamål tillsköte, dels ock förklara sig benägna att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles kunde varda stadgade.

Då det vore af vigt, att så högt statsbidrag som möjligt kunde tillfalla skolan, samt nämnda Kungl. kungörelse föreskrefve, att kommun eller enskilda donatorer skulle till skolans uppehållande lämna ett bidrag, hvars värdé för år räknadt uppginge till minst samma belopp som statens bidrag, beslöt Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, att tillstyrka bifall till Styrelsens för elementarläroverket för flickor förevarande framställning.

Denna § förklarades geuast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 24 januari 1910.

§ 10.

Hos Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hemställt, att staden ville dels för hvart och ett af åren 1910, 1911 och 1912 anslå ett bidrag af 5,200 kronor till skolans uppehållande under denna tid dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften af det belopp staten för samma ändamål tillsköte, dels ock förklara sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles kunde varda stadgade.

Framställningen i fråga, som föranledts af bestämmelserna i Kungl. Kungörelsen angående aflöning af lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m. den 29 oktober 1909, afsåge att kunna bereda skolan dels det största fasta statsanslag, 5,200 kronor, som enligt kungörelsen medgäfves — för det närvarande utginge statsanslag med 4,400 kronor — dels ock statsanslag i form af bidrag till ålderstillägg ($\frac{2}{3}$ af ålderstilläggen) och lönetillägg (200 kronor för hvarje ämneslärarinna). För vinnande af dessa förmåner erfordrades emellertid, att staden bidroge till skolans verksamhet, på sätt i framställningen närmare angifvits. Stadens anslag, som för närvarande utgjorde 4,500 kronor, skulle således höjas med 700 kronor förutom bidrag till ålderstillägg och pensionering.

Uppå remiss hade Drätselkammaren afgifvit yttrande i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet, hvilket med afseende å den højning i statsanslaget, som genom en ökning af stadens anslag kunde beredas skolan, fann Styrelsens ifrågasvarande framställning väl befogad, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte dels för hvar och ett af åren 1910, 1911 och 1912 bevilja ett förhöjdt bidrag af 5,200 kronor till skolans uppehållande under denna tid, dels ock förklara sig villiga att bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften af det belopp, staten för samma ändamål tillsköte, samt till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles kunde varda stadgade.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Beräkning af den aflöning, som med tillämpning af föreskrifterna i Kungl. Kungörelsen den 29 Oktober 1909 (Sv. Förf.-samling N:o 154 s. å.) angående, bland annat, vilkoren för erhållande af statsunderstöd till flickskolor, skall utgå till lärarinnorna vid härvarande högre elementarläroverk för flickor.

Denna beräkning kan göras endast approximativ, enär Öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk kommer att på grund af infordrade uppgifter angående lärarinnornas kompetens såväl bestämma deras rätt till högre eller lägre grundlön och uppflyttning i högre lönegrad (ålderstillägg) som ock afgöra, huruvida arten af deras tjänstgöring är sådan, att aflöningen skall utgå i enlighet med de i berörda kungörelse gifna bestämmelser.

Lärarinnornas namn	Tjänstgöringstid		Nu utgående lön. Kr.	Lön enl. kungörelsen		Lönstillägg sålunda enl. kungörelsen	Anmärkningar
	vid skola	vid härv. elem.-lärov.					
Fröken Hildur Renborg, förest.	57 terminer däraf såsom förestånd. 43 term.	23 term.	2,200	2,300		100	
Fröken Bertha O:son Wegelius	49 term.	49 term.	1,800	2,000		200	
Fröken Math. Rosendahl	51 term.	45 term.	1,800	2,000		200	
Fröken Maria Torssell	57 term.	21 term.	1,500	2,000		500	
Fröken Ella Essén	11 term.	9 term.	1,500	1,700 event. 1,500		200 event. 0	1) Under förutsättning att för henne räknas <i>högre</i> kompetens.
Fröken Signe Palmér	11 term.	vik. 1½ term. ord. 9½ "	1,500	1,700 event. 1,500		200 event. 0	2) Beroende på huru Öfverstyrelsen räknar tjänsteår för henne.
Fröken Elsa Söderhjelms	5 term.	5 term.	1,500	1,500		—	
Fröken Hanna Tomtlund	1 term.	1 term.	1,500	1,500		—	
Fröken Hildur Tengberg	69 term.	63 term.	1,700	1,700		—	Uppbär sedan 1906 pension från Pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom med cirka 170 kr. per år enligt uppgift.
Fröken Astrid Olsson	15 term.	15 term.	1,150			—	Har tjänstgöring hufvudsakligen i de förberedande klasserna, hvarför hennes aflöning ej faller under bestämmelserna i kungörelsen.
Fröken Sigrid O:son Wegelius	17 term.	17 term.	1,400	1,500 event. 1,400	Har sin hufvudsakliga tjänstgöring hvarlannat år i öfverskolan och hvarlannat år i förberedande.	100 event. 0	1) Beroende på huru Öfverstyrelsen räknar hennes tjänstgöring.
Fröken Bertha Näyman	17 term.	vik. 2 term. extra 15 "	1,500		Undervisar delvis i öfverskolan, delvis i förberedande skolan, dock hufvudsakligen i förberedande.	—	
Fröken Ebba v. Wachenfeldt	41 term.	37 term.	906	1,150 +420 1,570	Undervisar i teckning 10 lektioner i veckan och i handarbete . 11 lektioner i veckan.	420	Erhåller sålunda enl. kungörelsen ökning i grundlönen med 244 kronor.
Fröken Augusta Ander	31 term.	31 term.	500	500	Undervisar i sång 6 lektioner i veckan.	—	
Gymnastiklärarinna, f. n. vikarie. Ny tillsättes med nästa läsår.			450	450	6 lektioner i veckan.	—	

Af förestående ökning på grund af tjänstgöringstidens längd kronor 1,920: — (ev. 1,520) betalar staten ²/₃-delar med kr. 1,280: — (ev. 1,013: 33) och staden ¹/₃-del med kr. 640: — (ev. 506: 67) hvar till kommer ökning i grundlönen för fröken v. Wachenfeldt " 244: — (" 244: —) Lägges härtill höjning i nuvarande anslag till skolan 4,500 kr. till 5,200 kr., det högsta statsbidraget " 700: — (" 700: —) uppkommer för staden en ökning i utgifterna för skolan af kr. 1,584: — (ev. 1,450: 67) Däremot erhåller, enligt hvad kungörelsen synes gifva vid handen, staden, utöfver förenämnda bidrag, för hvar och en af 8 ämneslärarinnor 200 kr. eller kr. 1,600: — eventuellt för 6 lärarinnor kr. 1,200: —

Karlstad den 22 Januari 1910.

HILDUR RENBORG, läroverkets föreståndarinna.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI
1910.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

25 Februari.

N:o 3.

15. Beredningsutskottets förslag till ledamöter i materialgårdskommittén jemte i samband dermed gjord hemställan.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 17.

Beslöt Utskottet att till ledamöter i den af Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 januari 1910 tillsatta kommitté för utredande af frågan om anordnande af en materialgård för stadens delegationer m. m. hos Herrar Fullmäktige föreslå Ordförandena i Drätselkammaren, Styrelsen för Vatten- och Gasverken och Hamnstyrelsen, Herrar Ingeniören A. Svanbom, Apotekaren S. Gullström och Majoren Th. Helleberg, äfvensom Herrar Gårdsägaren K. J. Swensén och Hamnkassören Iwar Olsson.

Tillika beslöt Utskottet hemställa, dels att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att vice ordförandena i Drätselkammaren, Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Hamnstyrelsen skulle, vid förfall för någon af ordförandena i nämnda delegationer, i egenskap af suppleanter, en hvar för sin ordförande, äga säte och stämma i kommittén, dels och att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt ordföranden i Drätselkammaren, Ingeniören Svanbom att sammankalla kommittén.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

16. Herr Clarholms motion i fråga om tiderna för Herrar Fullmäktiges sammanträden.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då det altemellanåt visat sig att antalet ärenden vid herrar fullmäktiges sammanträden varit så stort att det mött svårigheter att medhinna deras behandling, anser jag det vore önskvärdt om sammanträdena följde tätare på hvarandra än hvad hittills skett. Kunde dessutom så anordnas att herrar stadsfullmäktige sammanträdde på en viss bestämd dag i månaden vunnnes ock derigenom den möjligheten, att de ledamöter, som behöfva företaga resor, så kunde ställa dessa, att det ej hindrade dem från att närvara vid ett sammanträde, der ärenden förekomme, för hvilkas behandling de hyste ett särskildt intresse. På grund häraf får jag värdsamt hemställa att herrar stadsfullmäktige måtte besluta att hålla ordinarie sammanträde en gång i hvarje månad med undantag för månaderna juni och juli samt fastslå en bestämd dag, på hvilken dessa sammanträden skola hållas.

PER CLARHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 18.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Clarholm väckt motion därom, att Herrar Stadsfullmäktige måtte bestämma, att, med undantag för månaderna juni och juli, ordinarie stadsfullmäktigesammanträden skulle hållas en gång i hvarje månad, äfvensom fastslå en viss dag, på hvilken dessa sammanträden skulle hållas.

Beredningsutskottet, hvilket uppå remiss hade att afgifva yttrande öfver motionen och som vid ett tidigare sammanträde förberedelsevis behandlat frågan samt därvid beslutit införskaffa uppgifter från andra städer rörande tiderna för stadsfullmäktiges sammanträden, antecknade till att börja med, att från Svenska Stadsförbundet till Utskottet inkommit följande handling:

»P. M. angående särskild tid för Stadsfullmäktiges sammanträden.

Helsingborg: Första helgfria tisdag i januari samt tredje helgfria tisdag i öfriga månader med undantag för juli och augusti.

Karlskrona (arbetsordningen antagen 1907): Andra helgfria torsdag hvar månad (första nästkommande helgfria dag) utom juli och augusti.

Uppsala: Första helgfria fredag i januari och juni; tredje helgfria fredag öfriga månader utom juli och augusti.

Jönköping: Sammanträden skola hållas under första hälften af januari, mars, april, maj, juni, september, oktober, november månader samt under andra hälften af december.

Linköping: Andra tisdagen i hvarje månad.

Västerås: Sista helgfria torsdag hvarje månad kl. 5,30 e. m.

Falun: Andra helgfria torsdagen hvar månad (nästkommande helgfria dag) utom under juli och augusti.

Visby: Andra helgfria tisdag utom juli och augusti.

Hernösand: Någon af de första dagarna i januari; andra tisdagen i hvar månad utom juli och augusti.

Västervik: Andra helgfria torsdagen i hvar månad utom under juli och augusti.

Motala: Tredje helgfria onsdagen hvar månad kl. 5 e. m.

Säter: Andra helgfria måndagen hvar månad utom juli och augusti.

Sala: Ordinarie sammanträden skola hållas under förra hälften af januari och december; extraordinarie andra helgfria måndagen hvar och en af årets öfriga månader.

Södertälje: Försök gjordes 1905 att i sammanhang med revision af S. F.'s arbetsordning införa fasta sammanträdesdagar men afslogs af S. F.

Samtliga dessa tider gälla naturligen ordinarie sammanträden, dit de s. k. e. o. i Sala äfven torde böra hänföras.»

Ytterligare antecknade Utskottet att Herrar Fullmäktige å sammanträde den 28 september 1900 uttalat sig för önskvärdheten af att stadsfullmäktigesammanträdena i allmänhet, såvidt möjligt, hålles å torsdagar och företrädesvis tredje torsdagen i månaden.

Såsom stöd för motionen hade anförts, att antalet ärenden vid Herrar Stadsfullmäktiges sammanträden ofta varit så stort, att svårighet mött att medhinna deras behandling, till följd hvaraf det måste anses önskvärdt, om sammanträdena följde tätare på hvarandra än hittills varit förhållandet, och att, därest en bestämd dag för sammanträdena fastsloges, de ledamöter, som behöfde företaga resor, kunde ordna dessa så, att de ej hindrade dem att närvara vid sammanträden, där ärenden förekomme, för hvilkas afgörande de hyste ett särskildt intresse. Utskottet, som behjärtade de af motionären sålunda anförda skäl, ansågo sig i hufvudsak kunna förorda bifall till motionen, som torde komma att befordra ett snabbare afgörande af ärendena samt

en jämnare arbetsfördelning mellan de olika delarne af året. Utskottet utginge därvid från den förutsättningen, att vederbörande delegationer i så god tid före den bestämda sammanträdesdagen till Utskottet öfverlämnade utlåtanden i de ärenden, som skulle förekomma å sammanträdet, att svårighet icke mötte för Utskottet att utan allt för forceradt arbete medhinnna deras behandling. Däremot och då i likhet med hvad förhållandet vore i ett flertal andra städer sammanträden härstädes hållits under juni månad, men i regeln icke under augusti samt skäl icke blifvit anförda för en förändring härutinnan, ansåge sig Utskottet böra föreslå sådan afvikelse från motiönen, att ordinarie sammanträden måtte hållas under årets samtliga månader med undantag af juli och augusti. Vidare och då förhållanden kunde inträffa, som omöjliggjorde att sammanträde hölles på den bestämda dagen, ansåge Utskottet lämpligt, att undantag stadgades för det fall, att alldeles särskilda hinder mötte för utlysande af sammanträde till den fastslagna tiden. Såsom dag för sammanträdena ville Utskottet i öfverensstämmelse med Herrar Fullmäktiges tidigare uttalande önskemål föreslå tredje torsdagen i månaden.

I sammanhang med Herr Clarholms motion ansåge sig Utskottet böra till behandling upptagna spörsmålet om utsträckt rätt för Stadsfullmäktiges ordförande att remittera ärenden till delegationer för yttrandes afgifvande. Enligt nu gällande bestämmelser i ämnet ägde ordföranden rätt att i fråga om till Stadsfullmäktige mellan dess sammanträden inkommande ärenden såväl sommartiden som i synnerligen brådskande fall äfven annan tid af året remittera dessa till delegationerna. En utsträckning af denna remissrätt syntes vara ägnad att befordra ärendenas hastigare behandling. I händelse af bifall i hufvudsak till Herr Clarholms motion, möjliggjordes dessutom genom utsträckt remissrätt för ordföranden, att ärenden, som måste afgöras inom någon viss månads utgång, hunne beredas af delegationerna så tidigt, att desamma kunde förekomma å den bestämda sammanträdesdagen i månaden. Utskottet ansåge därför, att ordförandens remissrätt borde afse alla brådskande fall under alla tider på året.

I anslutning till det sagda ville Utskottet föreslå,

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att, därest icke alldeles särskilda hinder mötte, ordinarie stadsfullmäktigesammanträden skulle hållas å tredje torsdagen under en hvar af årets månader med undantag af juli och augusti;

samt att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att till Stadsfullmäktige mellan dess sammanträden inkommande ärenden finge i brådskande fall af tjänstförrättande ordföranden, där han pröfvade sådant nödigt, remitte-

ras till den eller de styrelser eller delegationer, hos hvilka ärendena på grund af sin beskaffenhet borde före afgörandet beredas.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

17. Hälsovårdsnämndens skrifvelse i fråga om vissa föreskrifter med afseende å torghandeln i Karlstad jämte hvad därmed stode i samband.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hälsovårdsnämnden får härmed hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige på grund af Ordningsstadgan för rikets städer § 1 måtte besluta, att saluhallen, så snart den kan tagas i bruk, skall upplåtas till allmän försäljningsplats enligt för densamma utfärdade bestämmelser, samt att den till fiskhandel för närvarande upplåtna platsen samtidigt skall upphöra att vara allmän försäljningsplats.

I sammanhang härmed torde Herrar Stadsfullmäktige böra hos Magistraten hemställa om sådana bestämmelser, som Magistraten i enlighet med Ordningsstadgan för rikets städer § 1 äger att utfärda och finner erforderliga rörande allmänna försäljningsplatser, hvarvid Hälsovårdsnämnden tillåter sig framhålla följande synpunkter och önskemål.

Med hänsyn till uppköparens påpasslighet att komma den köpande allmänheten i förväg synes det Hälsovårdsnämnden lämpligt, att här som i flere andra städer bestämmelse utfärdas om tider (under Okt.—Mars och April—Sept.), då försäljning tidigast på dagen må börja, å stadens salutorg.

Olägenheterna (synnerligast under varmare årstid) däraf, att fast och flytande spillning af dragdjur under pågående torghandel aflåtes på salutorg, där orenligheten sedan ofta i många timmar får kvarligga, omsvärmad af flugor, som sedermera med vidlådande delar däraf slå sig ned på torgförda lifsförnödenheter m. m. — för att ej nämna markens genompyrande och däraf härflytande osundhet —, både kunna och böra förebyggas, hvilket äfven gäller om olägenheten af det olämpliga sätt, hvarpå djurens utfodring i allmänhet sker och som medför fodrets kringströende och spridning med vinden.

Genom dragdjurens aflägsnande från salutorg skulle förutom bättre utrymme

för handeln och rörelsen vinnas större snygghet, ordning och bekvämlighet till gagn för såväl den köpande allmänheten som säljarne.

Plats för dragdjuren under torgtiden anser Hälsovårdsnämnden kunna beredas i närheten af Stora torget genom för ändamålet lämplig anordning af nuvarande materialgården en åtgärd, som äfven från djurskyddsvänlig synpunkt är att förorda framför det hittills brukliga sättet, att låta djuren i hvad väder som helst en stor del af dagen stå vid fordonen.

Skulle förslaget att anordna särskild plats för dragdjuren vinna Stadsfullmäktiges godkännande, bör hos Magistraten hemställan göras om utfärdande af förbud för dragdjurs uppställning vid fordon å Stora torget, när plats därför i närheten finnes att tillgå å särskildt för ändamålet anordnad område.

Ordningsföreskrifter rörande torghandeln synes enligt Hälsovårdsnämndens mening äfven böra innehålla följande bestämmelser:

Å salutorg skola lifsförnödenheter saluhållas från bord, kistor, korgar, säckar eller annan sådan lös redskap i så snyggt skick, som förhållandena medgifva, och upplagen få omgifvas af icke vanprydligt skydd, dock endast af lätt material (såsom tältduk och dylikt).

Å afgiftsfria platser för landtmän få varorna äfven afyttras från de fordon, hvarmed de forslats till torget.

Gångar som äro anordnade för trafik utmed eller mellan försäljningsplatserna å salutorg, må icke belamras med varor eller redskap för annat ändamål än nödiga transporter till eller från platserna.

Under det torghandel pågår få varor icke kringföras till försäljning å salutorg.

Varor af enahanda eller likartadt slag böra, där så låter sig göra och är lämpligt, sammanföras i en eller flera gemensamma grupper eller rader.

Å salutorg är förbjudet:

att använda otätt kärl till förvaring af flytande ämne eller vara, som är inlagd i sådant;

att uthålla vätska, som kan åstadkomma osundhet eller osnygghet eller sprida dålig lukt;

att utkasta afskräden, trasor, omslagspapper eller dylikt, hvarför åligger säljare, hvar för sin plats, ombesörja, att allt sådant antingen nedlägges i närstående allmän behållare eller, där sådan icke finnes eller är för ändamålet otillgänglig, hopsamlas i lämpliga särskilda förvaringskärl och senast, när säljaren slutar sin handel för dagen, bortföras;

att vid torgföring af varor medföra hundar till försäljningsplatsen;

Äfven rörande nu föreslagna ordningsföreskrifter för torghandeln i staden torde, därest de vinna Stadsfullmäktiges bifall, göras hemställan till Magistraten, som enligt Ordningsstadgan för rikets städer, äger att lämna de föreskrifter, som för vidmakthållande af ordning och renlighet å saluplatserna finnas erforderliga.

Uti det yttrande till Herrar Stadsfullmäktige, som utsedda särskilda kommitterade för utredning i frågan om en saluhalls uppförande här i staden $\frac{1}{6}$ 1904 afgåfv, framställdes vissa förslag rörande torghandelns ordnande, som, af Drätselkammaren, Hälsovårdsnämnden och Beredningsutskottet tillstyrkta, dock ej, när saluhallsfrågan efter längre uppskof, åter upptogs, kommo till behandling af Stadsfullmäktige.

Frågavarande förslag voro:

att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta:

att för sin del antaga och godkänna samt söka Konungens Befallningshåvandes fastställelse å följande ordningsstadgande: "Handel med till människoföda afsedt kött eller fläsk äfvensom fisk eller af dessa ämnen beredda varor får icke äga rum å salutorg, så länge erforderligt antal platser finnes tillgängligt för idkande af sådan handel inom af staden uppförd saluhall, dock att landtmän som införa egna alster till afyttring för dagen, äga att å salutorg försälja slaktadt kött, så vida kreaturen icke äro mera styckade än att, när fråga är om häst eller större nötkreatur än kalv, de torgföras i minst fjärdelets kropp, men eljest i minst half kropp".

att norra delen af stora torget anvisas åt lantmän att ulan afgift begagnas samt att södra delen af torget genom särskild stensättning uppdelas i begränsade saluplatser för användning af stadens innevånare för försäljning af varor i den mån gällande ordningsföreskrifter det medgifva;

att den af stadens innevånare, som begagnar sig af saluplats å stora torget skall till stadskassan erlægga antingen 3 kronor för år för hvarje kvadratmeter af torget, han upplager, eller 25 öre för dag för kvadratmetern;

att ingen må begagna annan indelad saluplats än honom af Drätselkammaren anvisats och att ansökan om att få använda dylik saluplats skall göras hos Drätselkammaren;

att Drätselkammaren skall ombesörja uppbörderna af afgifterna för saluplatserna;

att bevilja Drätselkammaren ett anslag af 2,000 kronor för verkställandet af den indelning af stora torgets södra del i begränsade saluplatser som af kommitterade i enlighet med af stadsbyggmästaren uppgjord plan föreslagits.

Rörande det föreslagna ordningsstadgandet om handel med kött m. m. har särskild framställning, med en mindre förändring af ordalydelsen och ett tillägg "och må ej i något fall styckning äga rum å salutorg eller annan öppen plats", sedermera $\frac{2}{8}$ 1907 gjorts af Hälsovårdsnämnden, som tillika hemställt om Stadsfullmäktiges bifall till ett ytterligare ordningsstadgande af följande lydelse: "Så länge plats finnes att hyra inom af staden uppförd saluhall, må ej åt stadsbor upplåtas plats å salutorg för försäljning af varor, som få säljas inom saluhall, så vida de ej utgöras af trädgårdsprodukter".

Denna Hälsovårdsnämndens framställning har ^{14/9} 1907 remitterats till Stadsfullmäktiges beredningsutskott och ännu ej slutbehandlats.

De öfriga förslagen rörande fördelning af saluplatser mellan landmän och stadsbor, afgifter för torgplatser m. m. vill Hälsovårdsnämnden nu som förut förorda till bifall af Herrar Stadsfullmäktige.

Hälsovårdsnämnden vill likaledes tillstyrka Herrar Stadsfullmäktiges bifall till följande bestämmelse:

En hvar vare skyldig att hörsamma de tillsägelser, som för handeln och trafikens ordnande eller eljest för god ordnings upprätthållande å salutorg meddelas honom af där tjänstgörande polisman.

Den som å salutorg öfverträder någon i vederbörligen fastställda ordningsföreskrifter meddelad bestämmelse eller det i Hälsovårdsstadgan för riket gifna förbud att hålla till salu födoämne, som är skadligt för hälsan eller otjänligt till människoföda, eller ock uppför sig oskickligt och icke genast låter rätta sig genom tillsägelse af vederbörande polisman må, jämte det han är underkastad här för stadgad bötesstraff, kunna för dagen af polismannen bortvisas från salutorget, och i fall han tre gånger blifvit sakfälld af anledning nu är nämnd, äger polismyndigheten förbjuda honom att dädanefter intaga saluplats å stadens torg.

På denna bestämmelse torde Konungens Befallningshafvandes fastställelse böra sökas.

Karlstad den 20 April 1909.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

N. LUNDBERG.

Carl Lidberg.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1909.

§ 6.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva utlåtande öfver Hälsovårdsnämndens till Herrar Stadsfullmäktige ingifna skrifvelse angående vissa föreskrifter i fråga om torghandeln här i staden jämte hvad därmed stode i samband, hvilket ärende vid flere sammanträden varit föremål för behandling inom Kammarken, hvarjemte handlingarne jämväl cirkulerat bland Kammarens ledamöter.

Hvad härvid till en början beträffade Hälsovårdsnämndens hemställan, att saluhallen skulle upplåtas till allmän försäljningsplats enligt för densamma utfärdade bestämmelser samt att den till fiskhandel upplåtna platsen skulle upphöra

att vara allmän försäljningsplats, torde, med hänsyn till de af Herrar Fullmäktige den 30 april innevarande år beslutade och af Konungens Befallningshafvande fastställda ordningsstadganden rörande torghandeln här i staden äfvensom de samtidigt antagna särskilda ordningsföreskrifter för saluhallen, något särskildt beslut af Herrar Fullmäktige med anledning af Hälsovårdsnämndens framställning i denna del ej erfordras.

Uti sin förevarande skrifvelse hade Hälsovårdsnämnden vidare hemställt, att Herrar Fullmäktige ville hos Magistraten anhålla om utfärdande af särskilda ordningsföreskrifter i vissa angifna hänseenden för vidmakthållande af ordning och renlighet å saluplatserna.

Sålunda hade Nämnden först föreslagit, att särskilda bestämmelser utfärdades angående den tid, då försäljning tidigast på dagen finge börja å stadens salutorg, och ville Drätselkammaren i detta hänseende uttala, att Drätselkammaren ansåge böra föreskrifvas, att dylik försäljning finge börja kl. 7 f. m.

Vidare hade af Nämnden föreslagits att förbud måtte utfärdas mot dragljurs uppställning vid fordon å stora torget, när plats därför i närheten funnes att tillgå å särskildt för ändamålet anordnad område.

Nämnden hade härvid tänkt sig, att plats för de torguesökandes dragdjur under torgtiden kunde beredas i närheten af stora torget genom för ändamålet lämplig anordning af nuvarande materialgården, en anordning, som Nämnden förordat dels från djurskyddsvänlig synpunkt och dels af den anledning, att dragdjurens aflägsnande från salutorget skulle medföra större snygghet och ordning äfvensom bättre utrymme därstädes för såväl den köpande allmänheten som säljarne.

Drätselkammaren kunde för sin del ej biträda detta Hälsovårdsnämndens förslag. Enligt Kammarens uppfattning skulle nämligen ett sådant förbud, som af Nämnden ifrågasatts, komma att bereda svårigheter för de torgförande landmännen och möjligen göra dessa mindre benägna att besöka staden för att här torgföra lifsförnödenheter. Kammarne kunde ej heller finna, att något verkligt behof af det föreslagna förbudet, åtminstone för närvarande, förefunnes, häst som utrymmesförhållandena å torget gifvetvis blifvit högst väsentligt förändrade och förbättrade, sedan saluhallen börjat användas.

Härtill komme ock, att, äfven om materialgården kunde anses lämna tillräckligt utrymme för dragdjuren, hvilket Kammarne för sin del betvivlade, dess anordnande för detta ändamål i allt fall komme att medföra afsevärda kostnader, hvarjämte man äfven kunde draga i tvifvelsmål, huruvida det kunde anses lämpligt att upplåta plats för dragdjuren i så omedelbar närhet af saluhallen.

Drätselkammaren ansåg sig fördenskull ej kunna tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att göra framställning om utfärdande af ofvanomförmälda förbud mot dragdjurs uppställning vid fordon å Stora torget.

Hälsovårdsnämnden hade vidare förordat särskilda föreskrifter af innehåll, att å salutorg lifsförnödenheter skulle saluhållas från bord, kistor, korgar, säckar eller annan sådan lös redskap i så snyggt skick, som förhållandena medgäfvé och att upplagen finge omgifvas af icke vanprydligt skydd, dock endast af lätt material,

att å afgiftsfria platser för landtmän varorna finge afyttras ätven från de fordon, hvarmed de forslats till torget,

att gångar, som vore anordnade för trafik utmed eller mellan försäljningsplatserna å salutorg, icke finge belamras med varor eller redskap för annat ändamål än nödiga transporter till eller från platserna,

att under det torghandel påginge, varor icke finge kringföras till försäljning å salutorg,

att varor af enahanda eller likartadt slag borde, där så läte sig göra och vore lämpligt, sanmanföras i en eller flera gemensamma grupper eller rader,

att å salutorg vore förbjudet att använda otätt kärl till förvaring af flytande ämne eller vara, som vore inlagd i sådant samt att uthålla vätska, som kunde ästadkomma osundhet eller osnygghet eller sprida dålig lukt;

Och ville Drättselkammaren för sin del tillstyrka, att ofvanberörda föreskrifter blefve i vederbörlig ordning utfärdade.

Hvad härefter anginge den föreslagna bestämmelsen om förbud mot att utkasta afskräden, trasor, omslagspapper eller dylikt med skyldighet för säljare att hvar för sin plats ombesörja, att allt sådant antingen nedlades i behållare eller hopsamlades i lämpliga förvaringskärl, ville Drättselkammaren anmärka, att som torget efter torghandelns slut alltid rengjordes och sopades genom stadens försorg, Kammaren ansåge denna föreskrift öfverflödig, hvartill komme, att då papper m. m. i många fall utkastades af köparne eller kringspredes af blåsten, tillämpningen af föreskriften sannolikt skulle komma att förorsaka svårigheter och förvecklingar. Kammaren ansåge sig fördenskull ej kunna tillstyrka utfärdandet af sistberörda föreskrift.

I fråga om det af Hälsovårdsnämnden föreslagna förbudet mot att vid torgföring af varor medföra hundar till försäljningsplatsen ville Drättselkammaren anföra, att då det ofta inträffade, att landtmän medhade hundar till torget såsom vakt för varorna, hvilket icke rimligen borde förbjudas, Kammaren ansåge sådan förändring i den föreslagna bestämmelsen böra vidtagas, att det tillåtes torgförande landtmän att medföra hundar till torget under villkor, att dessa, medan torghandeln påginge, hölles bundna vid fordonen.

Uti sin ifrågavarande framställning hade Hälsovårdsnämnden därefter öfverförmått vissa förslag rörande torghandeln, hvilka under år 1904 afgifvits af särskilda kommitterade för utredning af frågan om en saluhalls uppförande här i

staden, men hvilka icke i sammanhang med saluhallsfrågans afgörande kommit till behandling af Herrar Stadsfullmäktige.

Dessa förslag afsågo dels utfärdande af bestämmelser angående handeln med kött, fläsk och fisk äfvensom rörande fördelning af saluplatser å stora torget mellan landtmän och stadsbor, afgifter för torgplatser m. m. dels ock beviljande af anslag för verkställande af indelning af torgets södra del i begränsade saluplatser i enlighet med härför uppgjord plan.

Beträffande de förstnämnda af dessa förslag, nämligen angående handel med kött m. m. antecknades, att föreskrifter i detta hänseende blifvit i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förslagen, af Herrar Stadsfullmäktige den 30 sistlidne april antagna samt att Konungens Befallningshafvande fastställt detta Herrar Fullmäktiges beslut.

I fråga om de öfriga förslagen, nämligen om fördelningen af saluplatserna å stora torget mellan landtmän och stadsbor, afgifter för saluplatserna samt sättet för uppbörden af dessa afgifter äfvensom rörande beviljande af ett anslag å 2,000 kronor för indelning af torgets södra del i begränsade saluplatser, hvilka förslag nu af Hälsovårdsnämnden förordades till antagande ville Drättselkammaren anföra följande:

Under den tid, som förflutit efter saluhallens öppnande, hade erfarenheten visat, hvilket ock låge i sakens natur att ett jämförelsevis ringa antal saluplatser å stora torget vore erforderligt för stadens innevånare, enär flertalet af de stadsbor, som förut haft plats å torget, försålde sådana varor, som enligt meddelade föreskrifter ej finge tillhandahållas annat än i saluhallen. I följd häraf ansåge Drättselkammaren någon särskild fördelning af saluplatserna å stora torget mellan landtmän och stadsbor icke vara af behofvet påkallad. Af enahanda skäl syntes det ock Kammaren, att någon indelning af torgets södra del i begränsade saluplatser ej heller vore af nöden. Visserligen vore en viss ordning i uppställningen af dem som å torget utbjöde varor, lämplig och nödig, men då polismyndigheten öfvervakade, att tillbörlig ordning härutinnan upprätthölles, ansåge Kammaren några särskilda föreskrifter eller anordningar, som härutöver skulle binda den torgförande allmänheten vid vissa platser, ej vara erforderliga. Vid sådant förhållande torde ej heller böra ifrågasättas, att några afgifter erlades af de stadsbor, som begagnade sig af saluplats å stora torget.

På grund af det anförda kunde Drättselkammaren för sin del ej tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att godkänna ifrågavarande förslag om torgets fördelning och anordnande i saluplatser eller bevilja det begärda anslaget för indelningens genomförande.

Till sist hade Hälsovårdsnämnden hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte antaga och söka Konungens Befallningshafvandes fastställelse å föreskrifter rörande

dels skyldighet att hörsamma tillsägelser, som för handelns och trafikens ordnande eller eljest för god ordnings upprätthållande å salutorg meddelades af där tjänstgörande polisman, dels ock påföljd för öfverträdande af fastställda ordningsföreskrifter eller af det i Hälsovårdsstadgan för riket gifna förbud att hålla till salu födoämne, som vore skadligt för hälsan eller otjänligt till människoföda eller för oskickligt uppförande å salutorg; Och hade Drättselkammaren för sin del icke något att erinra mot dessa föreskrifters antagande.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 19.

Hos Herrar Fullmäktige hade Hälsovårdsnämnden gjort följande framställningar med afseende å torghandeln i Karlstad jämte hvad därmed stode i samband:

1:o) att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att stadens saluhall, så snart den kunde tagas i bruk skulle upplåtas till allmän försäljningsplats enligt för densamma utfärdade bestämmelser samt att den till fiskhandel för närvarande upplåtna platsen samtidigt skulle upphöra att vara allmän försäljningsplats;

2:o) att Herrar Fullmäktige måtte hos Magistraten hemställa om utfärdande af bestämmelser med afseende af den tid, då försäljning å stadens salutorg tidigast på dagen finge börja;

3:o) att Herrar Fullmäktige måtte anordna särskild plats i närheten af det stora torget, t. ex. nuvarande materialgården, hvarest under torghandeln dragdjur finge uppställas, och i sammanhang därmed hos Magistraten hemställa om förbud för dragdjurs uppställande vid fordon å stora torget;

4:o) att Herrar Fullmäktige likaledes måtte hos Magistraten hemställa om utfärdande af vissa föreskrifter med afseende å sättet för lifsförnödenheters salubållande, om rätt för landtmän att afyttra varor från fordon, hvarmed varorna forslats till torget, om sammanförande af varor af enartad eller likartad beskaffenhet i grupper eller rader, om förbud mot belamrande af gångar utmed eller mellan försäljningsplatserna med varor eller redskap, för annat ändamål än nödiga transporter till och från platserna, och mot kringförande af varor till försäljning å salutorget samt om förbud

likaledes mot användande af otätt kürl till förvaring af vissa ämnen eller varor, mot utbällande af vitskor som kunde åstadkomma osundhet eller osnygghet eller sprida dålig lukt, mot utkastande af afskräden, trasor, omslagspapper eller dylikt å torget samt mot medförande af hundar till försäljningsplatsen;

5:o) att Herrar Fullmäktige måtte för sin del antaga och söka Konungens Befallningshafvandes i länet fastställelse å vissa föreskrifter om förbud i allmänhet mot handel å salutorget med till människoföda afsedt kött eller fläsk m. m., så länge erforderligt antal platser finnes tillgängligt för idkande af sådan handel i saluhallen;

7:o) att Herrar Fullmäktige måtte dels anvisa norra delen af stora torget åt landtmän att utan afgift begagnas dels ock låta indela södra delen af torget i begränsade saluplatser att af stadens invånare mot afgift förhyras och att för verkställande af den ifrågasatta uppdelningen ett särskildt anslag måtte beviljas; samt

9:o) att Herrar Fullmäktige måtte för sin del antaga och söka Konungens Befallningshafvandes i länet fastställelse å vissa föreskrifter rörande dels skyldighet att hörsamma tillsägelser, som för handelns eller trafikens ordnande eller eljest för god ordnings upprätthållande å salutorg meddelades af där tjänstgörande polisman, dels ock påföljd för öfverträdande af fastställda ordningsföreskrifter eller af det i hälsovårdsstadgan för riket gifna förbud att hålla till salu födoämne, som vore skadligt för hälsan eller otjänligt till människoföda eller för oskickligt uppförande å salutorg;

Uppå remiss hade Drätselkammaren afgifvit yttrande öfver framställningen samt därvid hemställt, att hvad Hälsovårdsnämnden under mom. 1 här ofvan yrkat icke måtte föranleda till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd, då bestämmelser i den af nämnden angifna riktningen redan vore af Herrar Fullmäktige antagna och af Länsstyrelsen fastställda; att Herrar Fullmäktige med anledning af nämndens framställning under mom. 2 måtte hos magistraten hemställa att försäljning å salutorg finge börja tidigast kl. 7 före middagen; att hvad nämnden under mom. 3 föreslagit icke måtte föranleda till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd, enär det af nämnden påyrkade förbudet mot dragdjurs uppställande vid fordonen icke syntes af förhållandena påkalladt och komme att bereda landtmännen afsevärda svårigheter, hvarförutom nuvarande materialgården enligt kammarens uppfattning icke lämpligen borde anordnas till uppställningsplats för djuren; att Herrar Fullmäktige måtte bifalla hvad nämnden under mom. 4 hemställt, dock med undantag i fråga om det föreslagna förbudet mot utkastande af afskräden, trasor, omslagspapper eller dylikt. hvilket förbud, då torget efter torghandelns slut rengjordes och sopades genom stadens försorg, vore mindre nödvändigt, samt med den förändring i fråga om förbudet mot medförande af hund, att dylikt medförande kunde få äga rum, om hundarne, då torghandeln påginge, hölles bundna vid fordonen: att som föreskrifter i det under

mom. 5 angifna hänseende redan vore fastställda, Hälsovårdsnämndens framställning i denna denna del icke måtte föranleda till någon Herrar Fullmäktiges åtgärd; att hvad Hälsovårdsnämnden under mom. 6 yrkat icke heller måtte af Herrar Fullmäktige bifallas, särskildt som efter saluhallens öppnande ett jämförelsevis ringa antal saluplatser å stora torget erfordrades för stadens innevånare; samt att Herrar Fullmäktige måtte lämna sitt bifall till nämndens under mom. 7 gjorda yrkanden.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet. som till alla delar instämde i hvad Drätselkammaren i saken anfört och yrkat, beslöt hemställa:

att hvad Hälsovårdsnämnden under mom. 1, 3, 5 och 6 här ofvan samt i fråga om förbud mot utkastande af afskräden m. m. föreslagit icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda;

att Herrar Fullmäktige måtte hos Magistraten hemställa om utfärdande af följande föreskrifter med afseende å torghandeln:

att försäljning å stadens salutorg icke finge börja före klockan 7 på morgonen;

att å salutorg lifsförnödenheter skulle salubållas från bord, kistor, korgar, säckar eller annan lös redskap i så snyggt skick, som förhållandena medgäfve, och upplagen omgifvas af icke vanprydligt skydd, dock endast af lätt material (såsom tältduk och dylikt);

att landtmän finge afyttra sina varor äfven från de fordon, hvarmed varorna forslats till torget;

att gångar, som vore anordnade för trafik utmed eller mellan försäljningsplatserna å Karlstads salutorg icke finge belamras med varor eller redskap för annat ändamål än nödiga transporter till eller från platserna;

att under det torghandeln påginge, varor icke finge kringföras till försäljning å salutorget;

att varor af enahanda eller likartadt slag borde, där så låte sig göra och vore lämpligt, sammanföras i en eller flera gemensamma grupper eller rader;

att det skulle vara förbjudet att å salutorg använda otätt kärl till förvaring af flytande ämne eller vara, som vore inlagd i sådant, eller att uthålla vätska, som kunde åstadkomma osundhet eller osnygghet eller sprida dålig lukt, eller att vid torgföring af varor medföra hundar till försäljningsplatsen, därest icke dessa, medan torghandeln påginge, hålles bundna vid fordonen;

»*med ett Högsta Rättsmaktige emne för sin del intaga den undersatta Konungens Befallningshafvandes i linne ordning gifna bestämmelser:*
 »En hvar vare skyldig att försumma de tillägen som för handel och trafikens ordnande eller annan för god väringsskaffande å Karlstads salutorg meddelas honom af vår tjänstgörande polisman.

Den som å salutorg öfverträder någon i vederbörligen fastsatt ordningsföreskrifter meddelad bestämmelse eller den i Högstadsstadgen för riket gifna förbud att hålla till salu födoämnen som är skadliga för hälsan eller otjänligt till människoföda, eller ock uppför sig oskickligt och icke genast låter rätta sig genom tillägelse af vederbörande polisman ma, jämte det han är underkastad härför stadadt bötesstraff, kunna för dagen af polismannen bortvisas från salutorget, och i fall han tre gånger blifvit sakfärd af anledning nu är nämnd, äger polismyndigheten förbjuda honom att dädanefter intaga saluplats å stadens forg.»

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

18. Magistratens skrifvelse rörande ordnandet af detaljhandeln med brännvin här i staden för åren 1911, 1912 och 1913.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt 11 § i Kungl. Förordningen angående försäljning af brännvin den 9 Juni 1905, får Magistraten föreslå, att Herrar Stadsfullmäktige ville för sin del medgifva rätt till detaljhandel med brännvin här i staden under en tid af tre år från och med den 1 Januari 1911 till den 1 Januari 1914 sålunda, att utminuteri må få äga rum å ett ställe och utskänkning å sex ställen, däraf två restauranter och två krogar samt i stadsträdgården och å teatern, med rätt att bedriva utskänkning i stadsträdgården allenast under tiden fr. o. m. den 1 Maj till den 1 Oktober hvarje år samt å samma tider af dygnet, som äro eller blifva gällande för stadens öfriga restauranter, samt å teatern endast, då föreställningar eller andra allmänna tillställningar där äga rum, äfvensom att Herrar Stadsfullmäktige vid beslutets underställande under Konungens Befallningshafvandes pröfning ville hemställa, att utskänkingen af egentligt brännvin å den ena af kro-

garna eller den vid Hamngatan, om krogarna bibehållas å sina nuvarande platser, må förklaras icke få äga rum annorledes än vid måltid till spisande gäster.
Karlstads rådhus den 24 Januari 1910.

På Magistratens vägnar:
K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 21.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver ett af Magistraten till Herrar Fullmäktige ingifvet förslag rörande ordnandet af detaljhandeln med brännvin här i staden under tiden från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914; och beslöt Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Magistratens förslag i ämnet, hos Herrar Fullmäktige hemställa, att hvad Magistraten i frågan föreslagit måtte af Herrar Fullmäktige bifallas.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

19. Magistratens skrifvelse med redovisning för 1909 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed öfverlämna af verifikationer åtföljd redovisning för 1909 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Anledningen till anslaget öfverskridande med så afsevärdt belopp, som skett, är de extra utgifterna för ordningens upprätthållande under storstrejken.

Karlstads rådhus den 3 Januari 1910.

På Magistratens vägnar:
K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 22.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Magistratens redovisning för 1909 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Af redovisningen inhämtade Utskottet, att utgifterna för ifrågavarande ändamål uppgått till 3,425 kronor 94 öre och att anslaget, som dock vore ett förslagsanslag, sålunda öfverskridits med 3,125 kronor 94 öre. Då emellertid anslagets öfverskridande föranledts af de extra utgifterna för ordningens upprätthållande under storstrejken samt Utskottet, vid verkställd granskning, i öfrigt icke funnit anledning till erinran mot redovisningen, beslöt Utskottet hemställa att Herrar Fullmäktige ville lägga redovisningen med godkännande till handlingarne samt medgifva, att redovisade beloppet, 3,425 kronor 94 öre, finge afföras ur Drätselkammarens räkenskaper.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

20. Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges förklaring i ett hos Konungens Befallningshafvande i länet anhängigt ärende rörande rådmannen Carl Lidbergs mantalsskrifning för år 1910.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Sedan vid mantalsskrifning med Karlstads socken den 22 nästlidne November upplyst blifvit, att rådmannen i staden Karlstad Carl Lidberg å sin i hemmanet Våxnäs belägna fastighet 1 öre 15 penningar skatt åt sig uppfört en dyrbar villabyggnad, i hvilken han inflyttat och vore bosatt, så blef på grund häraf Lidberg med syster och en tjänarinna i Karlstads socken mantalsskrifven, hvarom underrättelse meddelades mantalsskrifningsförrättaren för staden.

Denne har emellertid på sätt och af anledning, hans bilagda skrifvelse till mig ger vid handen fortfarande mantalsskrifvit rådmän Lidberg i Karlstad, i följd hvaraf jag vördsamt får underställa frågan Edert afgörande.

Mellansysslets häradsskrifvarekontor den 20 December 1909.

VICTOR NYMAN.

Till Mantalsskrifningsförrättaren i Karlstads Landsförsamling, Herr Hjäradsskrifvaren V. Nyman.

Jag har mottagit Eder skrifvelse af den 22 nästlidne november, hvaraf jag inhämtat, att Rådman Carl Lidberg jänte syster och tjänarinna af Eder mantalsskrifvits i Karlstads landsförsamling. Emellertid har Rådman Lidberg vid mantalsskrifningen här i staden anmält att han önskar blifva mantalsskrifven i Karlstads stad och såsom grund för denna sin anhållan anfört: att han vore i Karlstads stads tjänst och från nämnda kommun uppbure sin aflöning; att han jämväl egde fastighet i Karlstads stad, nämligen 10,000 qv.-fot af egofig. N:o 76 i Wåxnäs, hvarå Karlstads Rådhusrätt meddelat honom lagfart den 6 innevarande december; att han under året vistades såväl i landsförsamlingen som i staden Karlstad, i hvilken sistnämnda kommun han hade sitt tjänsterum, med kungjord mottagningstid då han träffades hvarje helgfri söckendag; samt att han i Karlstads landsförsamling icke hade vare sig tjänst eller annan verksamhet.

Med stöd af bestämmelserna i 3 § 1 mom. gällande mantalsskrifningsförordning har jag ansett att Rådman Lidbergs rätta mantalsskrifningsort är staden Karlstad eller åtminstone att det tillkommer honom att välja mellan Karlstads landsförsamling och Karlstads stad, samt vid sådant förhållande mantalsskrifvit honom här i staden för år 1910.

Karlstad den 16 december 1909.

ALFR. NYMANSON
Mantalsskrifningsförrättare.

Resolution.

Remitteras till magistraten i Karlstad med anmodan att i anledning af besvären infordra förklaring från ej mindre rådman Carl Lidberg till afgifvande inom tre veckor från delfäendet vid äfventyr att icke vidare varda i saken hörd än äfven stadsfullmäktige i Karlstad; införfäntande Konungens Befallningshafvande tilläfventyrs afgifna förklaringar eller, därest sådana uteblifva, delgifningsbevis äfvensom remisshandlingarna tillika med magistratens eget yttrande i målet.

Karlstad i Landskontoret den 20 december 1909.

GEEH. DYRSSEN.

Ture Broström.

Till Konungens Befallningshafvande i Vermlands län.

Såsom infordrad förklaring i fråga om min mantalsskrifningsort för år 1910 får jag härmed vördsamt anföra, att jag vidhåller mitt vid mantalsskrifningsför-

rättningen i Karlstad gjorda yrkande att blifva för år 1910 mantalsskrifven i Karlstads stad och åberopar jag härutinnan de skäl jag vid nämnda förrättning anført och som finnas upptagna i mantalsskrifningsförrättarens i Karlstad bilagda skrifvelse af den 16 nästlidne December. Jag vill nu endast tillägga, att ordalydelsen i 3 § 1 mom. af mantalsskrifningsförordningen otvetydigt ger vid handen att en person, som eger fastighet inom två mantalsskrifningsdistrikt och inom hvardera af dessa *vistas* någon del af året, eger sjelf bestämma inom hvilketdera distriktet han skall mantalsskrifvas och att det dervid icke förutsättes, att han jenuväl skall vara *bosatt* inom båda distrikten.

Karlstad den 3 Januari 1910.

CARL LIDBERG.

Resolution.

Öfverlämnas till Herrar Fullmäktige i Karlstad, som anmodas afgifva den förklaring, som begäres i Konungens Befallningshafvandes inneliggande resolution den 20 December 1909 och dermed till Magistraten inkomma, dervid remisshandlingarna torde återställas.

Karlstads rådhus den 3 Januari 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 23.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande i ett hos Konungens Befallningshafvande i länet anhängigt, till Herrar Stadsfullmäktige för förklarings afgifvande öfverlämnadt ärende rörande rådmannen Carl Lidbergs mantalsskrifning för år 1910.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt sin ordförande att med kontrasignation af sekreteraren till Länsstyrelsen afgifva följande förklaring i ärendet:

»Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län!

Såsom infordrad förklaring i det hos Konungens Befallningshafvande anhängiga

ärende rörande Rådmanen Carl Lidbergs mantalsskrifning för år 1910 få Stadsfullmäktige värdsamt anföra.

Då enligt § 3 mom. 1 i gällande mantalsskrifningsförordning person, hvilken under olika delar af året uppehåller sig inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt, skall anses bosatt och sålunda mantalsskrifvas inom det distrikt, där han vistas under sådana förhållanden, att han med afseende å tjänst, verksamhet eller andra omständigheter bör anses hafva sin egentliga hemvist, och rådmannen Lidberg ostridigt har hela sin verksamhet förlagd till Karlstads stad, torde han ock böra där mantalsskrifvas. I hvarje fall bör rådmannen Lidberg, som äger fast egendom såväl inom staden som landsförsamlingen, äga rätt att själf bestämma, inom hvilket af dessa distrikt han skall mantalsskrifvas. I följd af det anförda och då rådmannen Lidberg anmält sin önskan att varda mantalsskrifven här i staden, hemställa Stadsfullmäktige, att Konungens Befallningshafvande, med undanrödjande af rådmannen Lidbergs mantalsskrifning i Karlstads landsförsamling, måtte bestämma, att rådmannen Lidberg skall för år 1910 mantalsskrifvas i Karlstads stad.»

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

21. Drätselkammarens framställning rörande afskrifning af vissa Gasverkets fordringar.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 December 1909.

§ 3.

Stadskamreraren anförde, att sedan vederbörande revisorer uti afgifven berättelse öfver granskningen af Karlstads Gasverks räkenskaper och förvaltning för år 1906 hemställt, bland annat, att en del af gasverkets bokförda fordringar till ett sammanlagdt belopp af 935 kronor 74 öre. hvilka dels vore utan värde och dels af gäldenärerna bestredes såsom dem oriktigt påförde, måtte få afskrifvas, Herrar Stadsfullmäktiges den 30 april 1909 i anledning af revisionsberättelsen fattade beslut icke syntes innefatta något särskildt medgifvande till den af revisorerna ifrågasatta afskrifningen, hvadan Stadskamreraren, före afskrifningens verkställande, velat underställa frågan Drätselkammarens ompröfning.

Sedan Drätselkammaren inhämtat, att Beredningsutskottets angående revisorernas ifrågavarande berättelse afgifna utlåtande, hvilket af Herrar Fullmäktige oförändradt godkändts, endast innefattade hemställan om beviljande af ansvarsfrihet, samt att afskrifningsfrågan icke blifvit af Herrar Fullmäktige särskild pröfvad, beslöt Kammarerna, efter tagen del af den å Stadskamrerarekontoret befintliga förteckningen öfver ifrågavarande fordringar, att till Herrar Stadsfullmäktige ingå med framställning därom, att i enlighet med revisorernas hemställan, ofvannämnda af gasverket bokförda fordringar till ett sammanlagdt belopp af 935 kronor 74 öre måtte få ur räkenskaperna afskrifvas.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 24.

Hos Herrar Fullmäktige hade Drätselkammaren anmält, att, efter det vederbörande revisorer uti afgifven berättelse öfver granskningen af Karlstads gasverks räkenskaper och förvaltning för år 1906 hemställt, bland annat, att en del af gasverkets fordringar till ett sammanlagdt belopp af 935 kronor 74 öre, hvilka dels vore utan värde, dels af gäldenärerna bestredes såsom oriktigt påförda och rörande hvilka förteckning funnes å stadskamrerarekontoret, måtte få afskrifvas ur räkenskaperna, Herrar Fullmäktiges i anledning af revisionsberättelsen fattade beslut icke syntes innefatta något särskildt medgifvande till den ifrågasatta afskrifningen. På grund häraf hade kammarerna hemställt, att ofvannämnda fordringar måtte få ur räkenskaperna afskrifvas.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet och som icke funnit anledning till erinran mot framställningen, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att gasverkets af revisorerna åsyftade fordringar till ett sammanlagdt belopp af 935 kronor 74 öre måtte få ur räkenskaperna afföras.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

22. Herr Huss motion om tillsättande af en kommitté för utredande af vissa med maltdrycksutskänknigen här i staden sammanhängande frågor.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då frågor om beviljandet af rättigheter för utskänkning af maltdrycker föreligga till Stadsfullmäktiges behandling, anföres ofta, mot sådana rättigheters beviljande, skäl som Stadsfullmäktige icke äro i tillfälle att rätt värdesätta, på grund af att några opartiska utredningar icke föreligga, som vare sig bekräfta eller vederlägga desamma.

Det är emellertid för dessa frågor's oväldiga behandling nödvändigt att i hvad de beröra Karlstad, de objektivt granskas, så att Stadsfullmäktige kan vid nästkommande tillfälle hafva tillgång till en fullt opartisk utredning hvarpå Fullmäktige kunna stödja sig vid besluts fattande.

Så t. ex. saknas all kännedom om de egentliga orsakerna till fylleriförseelserna i staden.

Med anledning af hvad jag ofvan anfört anhåller jag vördsamt:

Att Herrar Stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté af t. ex. 5 personer, som erhåller i uppdrag att objektivt studera dessa utskänkingsfrågor så utförligt som möjligt samt att kommittén före Oktober månads utgång i år inkommer till Stadsfullmäktige med sitt betänkande i saken.

Karlstad 28 Jan. 1910.

R. HUSS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Februari 1910.

§ 25.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Huss — under anförande hufvudsakligen, att, då frågor om beviljandet af rättigheter till utskänkning af maltdrycker föreläge till Herrar Fullmäktiges behandling, mot sådana rättigheters beviljande ofta åberopades skäl, som Herrar Fullmäktige, i saknad af opartiska utredningar härutinnan, icke vore i tillfälle att rätt värdesätta — hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte tillsätta en kommitté med uppdrag att objektivt studera hithörande frågor och före oktober månads utgång till Herrar Fullmäktige inkomma med betänkande i ämnet.

Beredningsutskottet, som, uppå remiss, nu hade att afgifva yttrande i ärendet, beslöt anföra följande:

Det ville synas, som om det hufvudsakliga ändamålet med den ifrågasatta utredningen vore att klargöra, om fylleriförseelserna här i staden i mera afsevärd mån hade sin grund i förtärandet af maltdrycker eller icke. En sådan utredning torde emellertid enligt Utskottets uppfattning vara synnerligen vansklig att åstadkomma. I hvarje händelse torde en af Herrar Fullmäktige tillsatt kommitté med det jämförelsevis begränsade undersökningsmaterial, som stode en sådan kommitté till buds, svårligen kunna på ett något så när uttömmande och tillförlitligt sätt utreda dessa frågor, i allt fall icke inom den af motionären angifna, mycket knappt tilltagna tiden. Inom riksdagen föreläge för närvarande framställning om utredningar i nykterhetsfrågor. Därest, såsom det torde vara att förvänta, dylika utredningar komme till stånd och anförtroddes åt de på dessa områden mest förfarna krafter, syntes man kunna hoppas på ett tillförlitligt resultat jämväl med afseende å de frågor, som i motionen åsyftades, och torde det därför vara lämpligt att afvakta, till hvilka slutsatser en sådan utredning tilläfventyrs kunde komma. Utskottet får alltså föreslå,

att Herr Huss ifrågavarande motion icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

23. Herr Nermans motion i fråga om förbud för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utan Herrar Fullmäktiges samtycke distribuera vatten, gas eller elektrisk ström utanför stadens planlagda område.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag föreslå Herrar Stadsfullmäktige besluta: att Vatten- och Gasverksstyrelsen inte må distribuera vare sig vatten, gas eller elektrisk ström *utanför* stadens planlagda område med mindre än att Herrar Stadsfullmäktige, i hvarje särskildt fall, därtill gifvit sitt samtycke.

Någon motivering torde vara öfverflödlig.

Karlstad den 27 jan 1910.

AXEL NERMAN.

*Utdrag af protokoll hållet hos Styrelsen för
Karlstads Vatten- och Gasverk den 4 februari 1910.*

§ 4.

På remiss hade Styrelsen att yttra sig öfver en hos Herrar Stadsfullmäktige den 28 sistl. januari väckt motion gående ut därpå, att Styrelsen skulle frångå den rätt att utdraga elektriska ledningar utom stadsplanen som av Herrar Stadsfullmäktige i beslut af den 15 juni förlidet år lämnats.

Motionen, som för öfrigt ej åtföljes af ringaste motivering, innefattar äfven förbud mot utdragande af gas- och vattenledningar utom stadsplanen, men torde ej mycket däröfver behöfva yttras

Då som nämndt skriftlig motivering saknas, har Styrelsen endast att hålla sig till motionärens muntligt framställda anförande och hvad som från annat håll i saken kunnat inhämtas. Det har sålunda påståtts, att de som hafva intresse af att motarbeta inkorporerandet med staden af landsföreningen eller åtminstone den mellan Vesterstrand och Wåxnäs liggande delen däraf skulle, sedan leverans af elektrisk energie utlofvats, vara öfvertygade om, att nästa steg skulle blifva anläggandet af gas-, vatten- och afloppsledningar därstädes, och skulle genom öfvertygelsen härom motståndet mot inkorporeringen bli ännu större. En sådan fantasi skulle väl rättast lämnats obeaktad, men då den tycks hafva här och där vållat en viss oro, torde den i alla fall böra ägnas någon uppmärksamhet. Det är ju möjligt, att saken af stadens motpart i inkorporeringsfrågan kommer att begagnas som ett argument, om också ett skäligen svagt sådant. Men å andra sidan är det ju staden själf som bestämmer, om den vid eventuell ansökan därom skall till detta område framdraga vattenledning m. m., och det är hos Herrar Stadsfullmäktige beslutet därom måste fattas, då vattenverket ej disponerar tillräckliga anslag för en så stor anläggning.

För att återkomma till Herrar Stadsfullmäktiges ofvannämnda beslut af den 15 juni 1909, i hvilket åtminstone efter protokollet att döma Herr Nerman själf utan någon som helst reservation deltog, så föranleddes detta af en från Styrelsen för vatten- och gasverken framställd begäran, att där den funne lämpligt »utsträcka elektriska ledningar och leverera elektrisk ström äfven till delar utom stadsplanen som icke reserverats för Norrmalms elektr. aktiebolag».

Styrelsen utgick därvid från den synpunkt, att elektricitetsverket i första hand bör skötas såsom en god inkomstkälla för staden, och det ligger i öppen dag, att det affärsmissigt skött och utan allt för många inskränkningar i själfständigheten af dess drift bör kunna år från år lämna allt större afkastning. Naturligt är, att elektrici-

tetsverket därvidlag har lättare att göra sig gällande än t. ex. gasverket. Det senare kräver dyrbara ledningar, hvilka svårigen kunna förräntas genom gasleverans till ett fåtal abonnenter på en afägsen plats, än mindre då lämna någon affärsvinst. Elektricitetsverket däremot har den stora fördelen att för jämförelsevis ringa kostnad kunna nå äfven mer eller mindre tillfälliga kunder och sedan, om så skulle anses lämpligt, flytta sina ledningar i annan riktning, särskildt i de fall då intet hindrar användandet af luftledningar.

Styrelsens ofvannämnda begäran remitterades emellertid till Drätselkammaren och Beredningsutskottet, och då båda yttrade sig tillstyrkande, så måste man väl ändå utgå därifrån, att båda haft klart för sig, att Elektricitetsverkets styrelse bör hafva fria händer för att kunna *affärsmässigt* sköta sin uppgift.

Herrar Stadsfullmäktige synas äfven hafva varit af samma mening, och det är väl svårt att tänka sig, att ett så nyss efter sorgfällig pröfning fattadt beslut skulle redan anses moget att upprifvas.

Det kan ju tänkas åtskilliga tillfällen, då Styrelsen genom den långvariga proceduren med en till Herrar Stadsfullmäktige för hvarje särskildt fall framställd förfrågan skulle kunna blifva satt ur tillfälle att träffa för verket högst önskvärda aftal. Ett ärendes vandring först till Herrar Stadsfullmäktige och remittering därifrån till både Drätselkammaren och Beredningsutskottet torde för någon enstaka gång kunna genom tillmötesgående från vederbörandes sida påskyndas. Men skulle sådana fall oftare återkomma, blefve det naturligt nog för Styrelsen en rätt ledsam situation att uppträda som supplikant hos sagda vederbörande, liksom det äfven skulle så försvåra affärsledningen, att det i längden torde bli svårt att finna någon hågad åtaga sig detta värf.

I *enlighet med erhållet bemyndigande* har Styrelsen beslutat utdraga elektrisk ledning till det staden tillhöriga Vesterstrand, sålunda icke *direkt* till någon annan församling, ehuru väl ej heller däremot någon inskränkande föreskrift existerar. Abonnentantalet i Vesterstrand är emellertid *ännu* så litet, att anläggningen möjligen förräntas men ej mera. Ledningen har emellertid att passera *längs efter* det landsförsamlingen tillhöriga Strand, som redan är tätt bebyggt. Här finnas åtskilliga förbrukare som enligt styrelsens beslut skola få från verkets nämnda ledning *genom egen afgreningsledning* »hämta» sitt behof af ström och till större delen redan därför rustat sig med inomhusinstallationer, och genom denna sidoanslutning kommer Vesterstrandsledningen att gifva elektricitetsverket en mer än vanligt god vinst.

Då emellertid meningarna synas vara delade ifråga om lämpligheten af att under *nuvarande* förhållanden sälja elektrisk ström till området Strand, synes rådligt att tills vidare medgifva anslutning till elektriska ledningsnätet endast för de abonnen-

ter som redan tecknat kontrakt med elektricitetsverket. *Dels* hafva af dessa de flesta redan utfört sina installationsarbeten och skulle utan tvifvel af verket kräfva skadestånd, om deras utgift härför hade skett förgäfvnes och *dels* vinnes härigenom en annan fördel. Med hänsyn till det redan tecknade abonnentantalet ligger det ej alls utom möjligheternas område, att i landsförsamlingen boende skulle kunnat *utan anlåtande af Karlstads elektricitetsverk* förskaffa sig elektrisk ström. En sådan utväg kunde ha varit att direkt med kraftbolaget träffa aftal om strömleverans genom en grenledning från den, som förser Karlstad med högspänningsström. Ej obetydliga omformningskostnader hade visserligen därvid kommit ifråga, men dessa hade nog ej behöft verka allt för afskräckande, särskildt som abonnenter på både ljus och kraft varit att påräkna utefter hela den väg, en sådan grenledning haft att framgå. Men har nu *staden* redan träffat aftal med flertalet af derute boende, så är risken för en sådan konkurrens vid själfva stadsgränsen så godt som utesluten. Och innan där så många *nya* spekulanter tillkomma att möjlighet för sådant ånyo kan ifrågasättas, bör väl inkorporeringsfrågan för länge sedan vara ordnad.

Ehuru Styrelsen har svårt att till fullo uppskatta de farhågor som framställes i anledning af dess aftal med vissa busägare i området mellan Wåxnäs och Vesterstrand har den dock redan före framläggandet af Herr Nermans motion tagit saken i öfvervägande och finner efter hvad nu framkommit skäligt för sin del besluta, att före inkorporeringsfrågans slutliga afgörande nya aftal om leverans af elektrisk ström till sagda område ej må träffas.

Med anslutning till hvad ofvan anförts och då det ej ifrågasattes att utdraga verkets egna ledningar till annan församling, samt då ett beslut i enlighet med Herr Nermans motion skulle för elektricitetsverkets affärsmässiga skötande blifva ytterst hinderligt, särskildt med hänsyn till möjliga aftal med blifvande industriella anläggningar på af *staden* anvisade platser, som ligga utanför själfva stadsplanen, och då det dessutom ej synes föreligga någon giltig anledning att frångå härutinnan för endast några månader sedan fattadt beslut får Styrelsen härmed föreslå,

att Herr Nermans ifrågavarande motion måtte lämnas utan afseende.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1910.

§ 4.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Herr Nerman väckt motion därom, att Herrar Fullmäktige måtte förklara Styrelsen för Vatten- och Gasverken icke berättigad att,

utan att Herrar Fullmäktige för hvarje särskildt fall därtill lämnade samtycke, distribuera vatten-, gas- eller elektrisk ström utanför stadens planlagda område; Och hade, efter det Styrelsen för Vatten- och Gasverken häröfver afgifvit utlåtande, jämväl Drätselkammaren, uppå remiss, att yttra sig i frågan.

Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade uti sitt berörda utlåtande på anförda grunder hemställt, att Herr Nermans förevarande motion måtte af Herrar Fullmäktige lämnas utan afseende.

Drätselkammaren tog nu detta ärende i öfvervägande; Och hvad därvid till en början beträffade distribution af vatten ville Drätselkammaren erinra, att enligt § 2 i det för Vattenverket gällande reglemente verkets styrelse ej ägde rätt att utan Herrar Stadsfullmäktiges tillstånd utlämna vatten utanför stadens planlagda område. Någon ytterligare föreskrift härom vore sålunda icke erforderlig. Beträffande leverering af gas förefunnes visserligen icke, såvidt Drätselkammaren hade sig bekant, någon motsvarande föreskrift, men hade städse enahanda principer följts ifråga om utsträckning af gasledningarne som för vattenledningars utläggande.

Härjemte ville Drätselkammaren anmärka, att utsträckning af såväl vatten- som gasledningsnäten ej kunde tänkas komma till utförande utan att särskilda anslag härför blefve af Herrar Stadsfullmäktige beviljade, och hade Herrar Fullmäktige, enligt Drätselkammarens förmenande, härigenom en fullt betryggande bestämmanderätt öfver dessa ledningars utdragande utanför de nu befintliga ledningsnäten.

Då härtill komme att hvarken motionären påvisat något fall, då gas levererats utanför stadens planlagda område utan att Herrar Fullmäktiges tillstånd härtill lämnats eller något dylikt fall vore för Kammaren bekant, ansåge Drätselkammaren för sin del, att någon särskild föreskrift i af motionären föreslagen riktning rörande leverering af gas utanför stadens planlagda område icke vore af behovet påkallad.

Hvad till sist anginge leverering af elektrisk ström ville Drätselkammaren erinra, att Herrar Stadsfullmäktige den 15 Juni 1909 bemyndigat Styrelsen för Vatten- och Gasverken att efter i hvarje fall företagen pröfning utsträcka elektriska ledningar och leverera elektrisk ström äfven till delar utom stadsplanen, som icke reserverats för Norrmalms elektriska aktiebolag.

Med hänsyn till hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken anført angående betydelsen af att Styrelsen ifråga om Elektricitetsverkets skötsel hade friare händer för att kunna på ett affärsmessigt sätt drifva verket, kunde Drätselkammaren ej finna lämpligt att, såsom motionären ifrågasatt, Herrar Stadsfullmäktige nu återtog det genom berörda beslut till Vatten- och Gasverksstyrelsen lämnade bemyndigande; men ville Drätselkammaren beträffande innebörden af Herrar Fullmäktiges omförmälda beslut för sin del häfda den uppfattningen, att beslutet icke innefattade bemyndi-

gande för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utsträcka elektriska ledningar eller leverera elektrisk ström till platser utanför Karlstads stads område. Gifvetvis kunde nämligen med det i beslutet förekommande uttrycket »delar utom stadsplanen» icke afses annat än »delar af staden utom stadsplanen».

Då emellertid en motsatt tolkning af beslutet i omnämnda hänseende gjort sig gällande, ville Drätselkammaren föreslå, att Herrar Fullmäktige lämnade en förtydligande föreskrift därom, att Styrelsen för Vatten- och Gasverken icke ägde att utan Herrar Stadsfullmäktiges för hvarje särskildt fall meddelade tillstånd utdraga elektriska ledningar eller leverera elektrisk ström till annan församlings område.

I anslutning till hvad sålunda anförts, beslöt Drätselkammaren hemställa, att Herr Nermans förevarande motion icke måtte till annan Herrar Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda än att Herrar Fullmäktige till sitt ofvanomnämnda den 15 Juni 1909 fattade beslut meddelade den förtydligande föreskrift, att Styrelsen för Vatten- och Gasverken icke ägde rätt att utan Herrar Stadsfullmäktiges tillstånd utsträcka elektriska ledningar eller leverera elektrisk ström till plats utanför Karlstads stads område.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Februari 1910.

§ 29.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Nerman väckt motion därom, att Herrar Fullmäktige måtte meddela förbud för Styrelsen för Vatten- och Gasverken att leverera vatten, gas eller elektricitet utanför stadens planlagda område, därest icke Herrar Fullmäktige i hvarje särskildt fall därtill gifvit sitt samtycke.

Uppå remiss hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren afgifvit yttranden öfver motionen. Styrelsen hade därvid, under åberopande bland annat, att Herrar Fullmäktige å sammanträde den 15 juni 1909 bifallit en af styrelsen gjord framställning om bemyndigande för styrelsen att efter i hvarje fall företagen pröfning utsträcka elektriska ledningar och leverera elektrisk ström äfven till delar *utom* stadsplanen, som icke reserverats för Norrmalms Elektriska Aktiebolag, hvilket bemyndigande syntes kunna afse jämväl områden *utom* staden,

hemställt, att Herr Nermans förevarande motion måtte lämnas utan afseende. Drättselkammaren hade i sitt utlåtande funnit sådana förhållanden icke vara för handen, att det af motionären äskade förbudet, i hvad afsåge leverering af vatten och gas borde meddelas eller att Herrar Fullmäktige borde frångå sitt den 15 juni 1909 i detta ämne fattade beslut. Däremot och ehuru samma beslut enligt kammarens åsigt måste anses afse delar *af staden* utom stadsplanen, ville kammaren, då en annan uppfattning härutinnan blifvit uttalad, hos Herrar Fullmäktige hemställa om ett förtydligande af meranämnda beslut i enlighet med kammarens nu angifva tolkning.

Beredningsutskottet, som härupå hade att, efter remiss, afgifva yttrande öfver motionen, beslöt till alla delar instämma i Drättselkammarens i saken gjorda uttalanden. På grund häraf ville Utskottet i likhet med Drättselkammaren föreslå,

att Herr Nermans förevarande motion icke måtte till annan Herrar Fullmäktiges åtgärd föranleda än att Herrar Fullmäktige till sitt den 15 juni 1909 i ämnet fattade beslut måtte meddela den förtydligande föreskrift, att Styrelsen för Vatten- och Gasverken icke ägde rätt att utan Herrar Fullmäktiges tillstånd utsträcka elektriska ledningar eller leverera elektrisk ström till plats utanför Karlstads stads område.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

24. Magistratens skrifvelse med öfverlämnande i afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till statskontoret angående beviljade lånemedel för bestridande af en del af kostnaderna för ny hamnanläggning i Karlstad.

Resolution.

Inneliggande handling öfverleannas till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad för kännedom.

Karlstads rådhus den 18 November 1909.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Afskrift.

Afskrift af Kungl. Maj:ts bref till statskontoret angående beviljade lånemedel från handels- och sjöfartsfonden för bestridande af en del af kostnaderna för ny hamnanläggning i Karlstad.

Gustaf etc.

Uti en till Oss ställd och af Vår befallningshafvande i Värmlands län, jämte underdånig tillstyrkan af magistraten i Karlstad, den 25 juli 1907 öfverlämnad skrift hafva stadsfullmäktige i Karlstad i underdånighet anhållit, att Oss täcktes, för bestridande af en del af kostnaderna för den nya hamnanläggningen i Karlstad, bevilja staden Karlstad ett låneunderstöd af 300,000 kronor eller det lägre belopp, som kunde erhållas, att utgå från handels- och sjöfartsfonden, äfvensom tillika bestämma, att lånet finge räntefritt af staden innehafvas under minst femton år från lyfningsdagen och återbetalas på det för staden med hänsyn till hamns beblifvande afkastning lämpligaste sätt, som Vi kunde finna skäligt föreskrifva.

Till följd af nådig remiss har Vår väg- och vattenbyggnadsstyrelse den 31 mars 1909 häröfver afgifvit underdånigt utlåtande; hvarefter Ni den 19 oktober 1909 afgifvit infordradt underdånigt utlåtande i ämnet.

Då Vi nu låtit detta ärende Oss föredragas, hafva Vi funnit godt på det sätt bifalla stadsfullmäktiges i Karlstad förevarande ansökning, att Vi för bestridande af en del af kostnaderna för den nya hamnanläggningen i Karlstad beviljat staden Karlstad ett lån å tvåhundrausen kronor att utgå från handels- och sjöfartsfonden och att, mot gäldande af fyra och en half procent årlig ränta, af staden innehafvas under femton år, med skyldighet för staden att under hvart och ett af de sista tio låneåren inbetala en tiondedel af lånebeloppet, så att detsamma varder vid slutet af det femtonde låneåret till fulla återbetaldt. Hvilket Efter till kännedom och efter rättelse härigenom meddelas. Stockholms slott den 5 november 1009.

Under Hans Maj:ts

Vår allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

Dess tillförordnade Regering:

ARVID TAUBE.

CARL HEDERSTIERNA.

C. A. EHRENSVÅRD.

HUGO von SYDOW.

Oscar von Sydow.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

CARL STÅLHAMMAR.

Öfverlämnas till Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i Värmlands län till kännedom och för vederbörandes underrättande.

KUNGL. CIVILDEPARTEMENTET.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Resolution.

Öfversändes till magistraten i Karlstad för att, efter därpå för egen kännedom tagen del, tillställas stadsfullmäktige här i staden.

Karlstad i landskansliet den 15 november 1909.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 11 Jan. 1910.*

§ 5.

Med utdrag av protokollet för den 1:e december 1909 § 176 bade herrar stadsfullmäktige för yttrandes avgivande till hamnstyrelsen översänt avskrift av Kungl. Maj:ts brev till statskontoret, angående beviljande av ett lån från handels- och sjöfartsfonden å 200,000 kronor för bestridande av en del av kostnaderna för nya hamnanläggningen i Karlstad; Och beslöt, efter föredragning härav, hamnstyrelsen tillstyrka lånets antagande på föreskrivna villkor.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem
IWAR OLSSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkamma-
ren i Karlstad den 24 januari 1910.*

§ 4.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige uti hos Kungl. Maj:tt gjord framställning anhållit, att staden måtte, för bestridande af en del af kostnaderna för den nya hamnanläggningen i Karlstad, beviljas ett låneunderstöd af 300,000 kronor eller

det lägre belopp, som kunde erhållas, att utgå från handels- och sjöfartsfonden och af staden räntefritt innehafvas under minst 15 år från lyftningsdagen samt återbetalas på det för staden med hänsyn till hamnens blifvande afkastning lämpligaste sätt, som Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva, hade enligt nådigt bref till Stadskontoret, hvaraf Herrar Stadsfullmäktige genom Magistraten erhållit del, berörda ansökan blifvit af Kungl. Maj:t på det sätt bifallen, att staden för ofvannämnda ändamål beviljats ett lån å 200,000 kronor att utgå från handels- och sjöfartsfonden och att, mot gäldande af $4\frac{1}{2}$ procent årlig ränta af staden innehafves under 15 år, med skyldighet för staden att under hvar och ett af de sista tio låneåren inbetala $\frac{1}{10}$ del af lånebeloppet, så att detsamma blefve vid slutet af det femtonde låneåret till fulle återbetaldt.

Med hänsyn till innehållet i ofvannämnda nådiga bref hade Herrar Stadsfullmäktige remitterat frågan om lånets upptagande till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren; Och beslöt nu Drätselkammaren efter handlingarnas föredragning, att i likhet med Hamnstyrelsen tillstyrka lånets upptagande på de villkor som af Kungl. Maj:t föreskrifvits.

Som ofvan.

In fidem
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Februari 1910.

§ 28.

Efter det Herrar Fullmäktige hos Kungl. Maj:t anhållit hufvudsakligen, att för bestridande af en del af kostnaderna för den nya hamnanläggningen i Karlstad, ett låneunderstöd af 300,000 kronor eller det lägre belopp, som kunde erhållas, måtte beviljas staden att utgå från handels- och sjöfartsfonden, men Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 5 november 1909 funnit skäl allenast på det sätt bifalla ansökningen, att staden för ifrågavarande ändamål beviljades ett lån af 200,000 kronor, att utgå från handels- och sjöfartsfonden och att, mot gäldande af fyra och en half procent årlig ränta, af staden innehafvas under femton år, med skyldighet för staden att under hvar och ett af de sista tio låneåren inbetala en tiondedel af lånebeloppet, hade Herrar Fullmäktige genom beslut den 6 december 1909 remitterat frågan om berörda låns upptagande för yttrandes afgifvande till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren jämte Beredningsutskottet.

Sedan Hamnstyrelsen och Drätselkammaren i afgifna yttranden tillstyrkt att

omförmälta lån måtte upplagas på de af Kungl. Maj:t föreskrifna vilkor, hade Utskottet nu att afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet, som ansåge, att lånets upptagande vore för staden fördelaktigt och att Drätselkammaren, hvilken handhade stadens länetransaktioner i allmänhet, borde erhålla i uppdrag att ombesörja lånets upptagande, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att i och för bestridande af kostnader för den nya hamnanläggningen i Karlstad å Stadsfullmäktiges vägnar af handels- och sjöfartsfonden upptaga ett lån å 200,000 kronor att, mot gäldande af fyra och en half procent årlig ränta, af staden innehafvas under femton år, med skyldighet för staden att under hvart och ett af de sista tio låneåren inbetala en tiondedel af lånebeloppet.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

25. Hamnstyrelsens skrivelse om anslag till aflönande af en speditör vid hamnen jämte hvad därmed stode i samband.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 8 Februari 1910.*

§ 24.

Då med utgången af innevarande år giltigheten för stadens hamntaxa komme att upphöra, så hade hamnstyrelsen att, jämlikt Kungl. Förordningen den 31 december 1907, till herrar Stadsfullmäktige i så god tid ingiva förslag till ny taxa, att detsamma kunde vara av herrar Fullmäktige godkänt och tillika med utlåtande av Magistraten till Konungens Befallningshavande insänt före den 1 nästa maj; och sedan hamnstyrelsen till förberedande behandling förehåft en del frågor, som med detta ärende ägde nära sammanhang, så fann styrelsen anledning att redan nu till herrar Stadsfullmäktige inkomma med efterföljande framställning.

Vid upprättandet av förslag till nya hamntaxor för Karlstad har, åtminstone på de 20 sista åren, avseende ej kunnat fästas enbart vid omtanken om hamnens ekonomi, utan även vid den inverkan å trafiken i hamnen, som utövats av den närliggande från hamnavgift fria lastageplatsen i Skattkärr. Taxesatserna hava därför satts så, att järnvägsfrakt Karlstad—Fryksta och hamnavgift härstädes skulle,

åtminstone för de större varuslagen, understiga järnvägsfrakten Skattkärr—Fryksta. I vad mån man härmed lyckats draga trafiken till Karlstads hamn lärer svårligen kunna exakt utrönas, men så mycket är känt, att förlidet år lossades i Skattkärr och fördes förbi Karlstad c:a 1,800,000 kg. varor, vilka, om de lossats härstädes skulle inbrakt staden i hamnavgifter omkring 1,000 kronor. Anledningen till att denna godskvantitet sökt sig till Skattkärr är nog att söka i de billigare speditiionskostnaderna härstädes.

Emellertid har man de senare åren kommit underfund med ännu en konkurrent till Karlstads hamn i fråga om genomgående gods nämligen Bergslagsbanan, vilken så snart seglationen öppnas på Wänern sänker sin taxa från 32 ända till 39 %/o. Huru detta invärkar på Karlstads hamns intressen, vill Hamnstyrelsen nu söka visa.

De faktorer, som bestämma transportkostnaderna mellan Göteborg och Kil över Wänern äro;

- 1) sjöfrakt Göteborg—Karlstad,
- 2) hamnavgift i Karlstad,
- 3) speditiionskostnad härstädes och
- 4) järnvägsfrakt Karlstad—Kil.

Utav dessa hava 2 och 4 alltid varit bestämda och av trafikanterna kända, men ej så med de övriga. En köpman i övre Wärmland har sålunda ej på förhand kunnat kalkylera kostnaderna för sina varors transport över Karlstad, medan däremot fraktsatserna å Bergslagsbanan ständigt varit honom bekanta, ett förhållande, som naturligen ej inverkat till förmån för transportleden över Karlstad. Vid början av 1908 års seglation erfor hamnstyrelsen, att rederierna vidtagit en avsevärd höjning i frakterna för gods till Karlstad. Styrelsen lät då genast genom hamnkassören verkställa en utredning över verkningarna av denna höjning, jämförd med Bergslagsbanans sommartariffer. Härav framgick, att utav de till jämförelse upptagna 29 varuslagen, 5 i partier om intill 2,500 kg., 15 i partier om minst 2,500 kg. och 27 i partier om minst 5,000 kg. blevo billigare att frakta med Bergslagsbanan. Det var sålunda all sannolikhet för att, med fortsatt tillämpning av de förhöjda sjöfrakterna, transitotrafiken häröver skulle dragas till Bergslagsbanan, vilket bleve ödesdigert icke blott för rederierna utan även för Karlstads hamn, som därigenom skulle komma att utan eget förvållande mista en stor del av sin hittillsvarande trafik.

I anledning härav avlät styrelsen den 23 april 1908 en skrivelse i ämnet till Karlstads Handelsförening med hemställan, att föreningen måtte taga saken i övervägande och vidtaga de åtgärder, som kunde befinnas lämpliga för åstadkommande av en ändring i förhållandet. På Handelsföreningens föranstaltande tillsattes i februari 1909 en komité, bestående av föreningsledamöter, redare, fartygs-

befälhavare och speditörer, som uppgjorde nya taxor för sjöfrakt och spedition, lämpade så, att sjötransportkostnaderna i möjligaste mån ställde sig fördelaktigare än järnvägstransporten. (Ett exemplar av dessa taxor bifogas.) Vid arbetet å denna utredning visade sig emellertid, att sjöleden i fråga om en del större artiklar i partier om hela vagnslaster ej alls kunde konkurrera med Bergslagsbanan, beroende på de höga avgifter fartygen hade att erlægga i Trollhätte kanal. Dessa höga avgifter motvärka sålunda direkte trafiken på kanalen till förmån för ett enskilt järnvägsbolag, vilket förhållande gav herrar Stadsfullmäktige anledning att den 25 sept. 1908 hos styrelsen för kanalverket göra framställning om nedsättning i taxan, dock, som det vill synas, utan förhoppning om ändring. Skulle Fryksdalsbanan mellan Kil och Torsby komma till stånd, så läser nog Bergslagsbanans styrelse tillse, att frakterna ställas så, att transitotrafiken över Karlstad blir den minsta möjliga. På grund av dessa förhållanden har hamnstyrelsen tagit i övervägande huruvida ej något kunde göras för att skydda hamnen från minskning i trafiken.

Såsom förut nämnts har nu uppgjorts och finnes för allmänheten tillgänglig en maximi-sjöfrakttaxa och att denna ej kommer att överskridas, därom kan man vara tämligen viss, att konkurensen drar försorg. Beträffande åter speditörernas i hamnen, så finnes knappast någon konkurrens och någon kontroll över huru speditörsvärksamheten skötes kan icke åvägabringas. Hamnstyrelsen, som i detta förhållande ser en verklig fara för staden, kan häremot ej föreslå annat botemedel än att staden själv anställer och aflönar en speditör, som gratis verkställer speditering af genomgående gods, varigenom speditörskostnaderna skulle nedbringas till direkta utlägg, såsom arbetskostnad, körlön, vagnshyra o. d. Styrelsen har här till så mycket större anledning, som skrivelser inkommit, dels från styrelsen för Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag med klagomål öfver speditörsanordningarna vid hamnen, utan att hamnstyrelsen varit befogad att häri göra någon rättelse, och dels från Karlstads Handelsförening, som yrkat på tillsättandet av en avlönad speditör. Det torde dessutom utan tvivel vara av största betydelse, att staden, så vitt möjligt, har trafiken över hamnen i sin egen hand.

Stadens årliga kostnad för här föreslagen anordning beräknas sålunda:
 Avlöning till en hamnspeditör kr. 2,000; —
 Fri bostad åt denne i hamnfogdebostället (400 kr.)
 Avlöning under seglationstiden till ett biträde jämte skrivmaterialier,
 trycksaker o. d. 500: —

Summa kr. 2,500: —

Till täckande av denna kostnad skulle kunna tänkas att man kunde dels öka fartygsavgiften för inrikes sjöfart från 4 till 5 öre pr reg.-ton, vilket efter fjolårets trafik skulle inbringa . . . kr. 1,200: —

och dels då de egentliga speditjonsafgifterna bortfalla, höja hamnavgiften på en del större varuslag med 1 à 2 öre pr 100 kg., varigenom skulle inflyta cirka	kr. 1,000: —
Härförutom kan av det gods, som nu går över Skattkär, antagas komma att överflyttas hit för minst	300: —
	<hr/>
	Summa kr. 2,500: —

Hamnstyrelsen är för sin del livligt övertygad om, att den sålunda föreslagna för staden mycket viktiga reformen skall kunna genomföras icke blott utan förlust för hamnkassan utan efter hand med en avsevärd vinst och anser på grund av åvan anförda förhållanden, att ifrågavarande tjänst bör tillsättas redan från seglationens början i år utan att avvakta fastställelsen av den nya hamntaxan, vartill Styrelsen ej ännu medhunnit uppgöra förslag.

Hamnstyrelsen hemställer alltså det herrar Stadsfullmäktige ville, för anordnande under innevarande års seglation av kostnadsfri spedition för huvudsakligen inkommande genomgående styckegods, av hamnmedlen anvisa 2,000 kr. samt för inrättande av erforderliga expeditionshytter vid inre och yttre hamnen kr. 1,000.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 14 februari 1910.

§ 2.

På anförda grunder hade Hamnstyrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige framställt förslag om anordnande från stadens sida af kostnadsfri spedition vid härvarande hamn af visst genomgående gods, och hade Drättselkammaren, uppå remiss, att häröfver afgifva yttrande.

Enligt förslaget skulle för nämnda ändamål af staden anställas och aflönas en speditör med en årlig aflöning af 2,000 kronor jämte fri bostad, hvartill skulle komma ett årligt anslag för biträde m. m. under seglationstilen af 500 kronor.

Då det vore af vigt, att den föreslagna anordningen toge sin början redan vid sjöfartens öppnande innevarande år, hvadan till speditörens aflöning under detta års tre sista kvartal samt till biträde m. m. erfordrades ett anslag af 2,000 kronor, hvartill komme, för inrättande af expeditionshytter, en kostnadssumma en gång för alla af 1,000 kronor, hade Hamnstyrelsen hemställt, att Herrar Stads-

fullmäktige ville, för anordnande under innevarande års seglation af kostnadsfri spediering för hufvudsakligen inkommande genomgående styckegods, af hamnens medel anvisa 2,000 kronor samt för inrättande af erforderliga expeditionshytter vid inre och yttre hamnen ett belopp af 1,000 kronor.

Drätselkammaren, som till alla delar instämde uti hvad Hamnstyrelsen i ärendet anfört, beslöt efter handlingarnes föredragning hemställa, att Hamnstyrelsens förevarande framställning måtte af Herrar Stadsfullmäktige bifallas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 18 Februari 1910.

§ 27.

I en till Herrar Fullmäktige ingifven skrivelse hade Hamnstyrelsen anfört hufvudsakligen, att spedieringen af varor vid härvarande hamn för det närvarande ombesörjdes af enskilde, att emellertid, om hamnen själf anställde en speditör, hufvudsakligen för inkommande, genomgående styckegods, och för spedieringen icke pålagde någon särskild afgift, betydande förmåner skulle beredas trafikanterna, hvarjämte ökad trafik skulle tillföras hamnen; att denna ökade trafik jämte en påtänkt höjning för vissa fall i trafik- och hamnavgifterna mer än väl skulle motsvara kostnaderna för anställande af en speditör vid hamnen, samt att dessa kostnader skulle utgöra 2,000 kronor (jämte fri bostad i hamnfogdebostället) för aflönande af speditören, af hvilket belopp, då speditören skulle anställas från den 1 nästkommande april, för innevarande år allenast skulle erfordras 1,500 kronor, 500 kronor för årlig aflöning under seglationstiden till biträde jämte kostnader för skrifmaterialier, tryck m. m. samt 1,000 kronor, en gång för alla, för inrättande af erforderliga expeditionshytter vid inre och yttre hamnen. På grund af det anförda hade Hamnstyrelsen hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte för ändamålet anvisa anslag för år 1910 af sammanlagdt 3,000 kronor, att utgå af hamnens medel.

Efter det Drätselkammaren i afgifvet utlåtande tillstyrkt bifall till Hamnstyrelsens ifrågavarande framställning, hade nu Beredningsutskottet att meddela yttrande i ämnet, därvid Utskottet, som ansågo goda skäl tala för bifall till framställningen, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige för innevarande år i och för anordnande under seglationstiden af kostnadsfri spedition hufvudsakligen för inkommande, genomgående styckegods måtte anvisa ett belopp af 2,000 kronor samt för inrättande af erforderliga expeditionshytter vid inre och yttre hamnen ett belopp af ytterligare 1,000 kronor, hvilka bägge belopp skulle utgå af hamnens medel.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

KARLSTAD
KARLSTADNING A.-B:s TRYCKERI
1910.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

Den 17 Mars.

N:o 4.

26. Hälsovårdsnämndens framställning i fråga om användande af vattenledningsvatten för vattenklosetter jämte hvad därmed stode i samband.

Utdrag af protokoll hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 15 december 1909.

§ 188.

Sedan Hälsovårdsnämnden vid föregående sammanträden öfverlagt om lämpligheten för stadens vidkommande af anordning med vattenklosetter, direkt inkomplade i stadens kloaknät, så beslöt nu Hälsovårdsnämnden till Herrar Stadsfullmäktige aflåta följande af åberopade bilagor åtföljda skrifvelse i ärendet:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan några år tillbaka hafva här i staden allt flera ansökningar om tillstånd att införa vattenklosetter i husen inkommit till Hälsovårdsnämnden. Sådant tillstånd, som enligt stadgar rörande afträden i Karlstad (Bil. 1) kan af Hälsovårdsnämnden medgifvas, har ock efter pröfning af hvarje särskildt fall meddelats, men under villkor, att afloppsvattnet från klosetterna, innan det får utsläppas i de allmänna ledningarna, skall genomgå rening i s. k. Septisk tank, äfvensom att vissa försiktighetsmått vid klosetternas anläggning och begagnande iakttagas, allt i enlighet med särskildt utfärdade föreskrifter. (Bil. 2.)

I Stockholm, där äfven dylika villkor förut förmenats vara nödiga, har man dock på senaste tiden ansett sig kunna eftergifva dem. Man har nämligen funnit, at

en sådan i anläggning dyrbar septisk tank för hvarje gård ej sällan medför åtskilliga olägenheter, så mycket mera välgående, som någon nämnvärd betydelse för tillintetgörande af smittämnen däraf ej kan påräknas, och den uppfattningen alltmer gjort sig gällande bland hygienens målsmän, att, då goda och för vanliga förhållanden dugliga ledningar finnas, det i allmänhet ej med hänsyn till ledningarna bör möta hinder eller olägenhet att införa vattenklosetter med omedelbar inkoppling i dem. Såsom allmängiltig regel kan ock sägas, att, om ett vattendrag utan några sanitära olägenheter kan mottaga allt afloppsvatten af annan art, det i allmänhet ock kan mottaga det tillskott, som betingas af vattenklosetter.

Vattenklosettsystemet har visserligen haft att kämpa mot misstroende och många fördomar rörande afledandet af klosetternas innehåll; men erfarenheten har visat, att hvarken exkrementer eller papper kunna passera någon afsevärd sträcka i en afloppsledning utan att falla sönder till slam och att sålunda den ofta uttalade farhågan för den vämjeliga anblicken af kringflytande fasta partiklar vid kloakmyningarna saknar grund i verkliga förhållandet, synnerligast där ledningarna undan för undan förena sig till större och större och slutligen gemensamt mynna med en stor kulvert.

Då vattenklosettsystemet i hygieniskt afseende är vida öfverlägset alla andra afträdesinrättningar, har Hälsovårdsnämnden varit betänkt på att söka verka för en vidsträcktare användning däraf äfven i vår stad genom eftergifvande af villkoret om septisk tank. Anser man Klarälfvens vattenmängd och stömhastighet kunna tillåta den att utan olägenhet med kloakvattnet mottaga dettas stora smutsmängd, lär väl ej kunna sättas ifråga, att den icke skulle kunna mottaga äfven vattenklosetternas i jämförelse därmed ringa tillskott. Vatten- och gasverksstyrelsen, hvars mening dock först borde inhämtas rörande kloakledningarnas förhållande m. m., har emellertid ansett sig först böra anhålla om utlåtanden från den under professor Richerts ledning stående vattenbyggnadsbyrå. Denna har såsom sin åsikt uttalat, att, under närmare angifna förutsättningar i fråga om ledningarna och öfriga till kloaknätet hörande byggnadsdelars konstruktion, tillstånd till direkt anslutning af vattenklosetter till det allmänna kloaknätet utan tvekan bör lämnas, så mycket hellre som ett allmännare införande af vattenklosettsystemet därigenom underlättas. (Bil. 3.) Karlstads vatten- och gasverksstyrelse har ock för sin del biträdt vattenbyggnadsbyråns mening och öfverlämnat dennas utlåtande åt Hälsovårdsnämnden »med anmodan att hos Stadsfullmäktige göra framställning i ärendet, förbehållande sig dock Styrelsen att, för den händelse det nya systemet komme till användning, framdeles få i de särskilda fallen föreskrifva de särskilda åtgärder, som af förhållandena kunna föranledas». (Bil. 4.)

På Hälsovårdsnämndens begäran har Ingeniör Wallmark bifogat en P. M. till Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyråns utlåtande. (Bil. 5.)

Hälsovårdsnämnden, som ansett sig böra inhämta yttrande äfven från en hygieniker, har i detta afseende vänt sig till förste stadsläkaren i Stockholm Ivar Andersson, som förut ägnat ingående studier åt frågan med hänsyn till förhållandena i Stockholm.

Doktor Andersson, som efter här på platsen gjorda iakttagelser och inhämtade upplysningar afgifvit utlåtande (Bil. 6), säger, att några hinder från sanitär synpunkt icke förefinnas för medgifvande af vattenklosetters anordnande i Karlstad, vare sig inom det nu närmast härför afsedda området eller för andra stadsdelar, som äro försedda med ordnad afloppssystem, vare sig detta utmynnar i den östra eller västra älfgrenen, dock naturligtvis under förutsättning, att detta afloppsvatten icke uttömmes ofvanför vattenledningens sugrör.

Doktor Andersson tillägger, att enligt hans beräkningar »detta afträdessystem kan utan olägenhet användas äfven för en vida större folkmängd än staden för närvarande äger».

På grund af hvad som anförts och med hänsyn till den vid allmännare användning af vattenklosetter stegrade förbrukningen af vattenledningsvatten får Hälsovårdsnämnden hemställa, att Stadsfullmäktige med gillande af en vidsträcktare användning af vattenklosetter inom staden måtte mot afgifter, som på förslag af vatten- och gasverkstyrelsen af Stadsfullmäktige bestämmas, medgifva användning af vattenledningsvatten för vattenklosetter i de fall, då tillstånd till anläggning af sådana lämnas af Hälsovårdsnämnden.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Styrelsen för Karlstads Vattenverk

Karlstad.

Genom skrifvelse af den 22 sistlidne september från hr stadsingenjören J. A. Wallmark hafva vi blifvit anmodade att verkställa en utredning, huruvida i Karlstad tillstånd bör lämnas för direkt inkoppling af vattenklosetter på afloppsledningarna anordnade enligt det separata systemet, och få vi med anledning däraf vördsamt afgifva följande

Utlåtande.

Vattenklosetter hafva, enligt uppgift, redan införts på sina ställen i staden, men inkoppling direkt på afloppsledningarna har därvid icke medgifvits, utan har i stället föreskrifvits, att afloppsvattnet från vattenklosetterna skall passera en septisk tank, innan det får utsläppas i det allmänna kloaksystemet.

Liknande föreskrifter hafva utfärdats bl. a. i Stockholm, då vattenklosett-systemet för ett fåtal år sedan därstädes infördes, och flere andra svenska städer hafva sedan följt exemplet. I utlandet har man på sina ställen gått ännu längre, i det man, såsom t. ex. i Stuttgart, föreskrifvit anordnande inom hvarje ägendom af en fullständig reningsanläggning, bestående af icke blott septisk tank utan äfven oxidationsfilter.

De mången gång öfverdrifna farhågor för afloppsledningarnas igenslamning, grundens förorening eller de öppna vattendragens fördärfvande, hvilka varit orsaken till dessa stränga bestämmelser, hafva under senare tid på flera håll fått vika för en öfrigare uppfattning, som underlättar införandet af vattenklosettssystemet med dess många fördelar. Sälunda hafva stadsfullmäktige i Stockholm innevarande af en medgifvit, att vattenklosetter hädanefter med vissa smärre undantag få anordnas i direkt anslutning till det allmänna kloaknätet.

För att erhålla en utgångspunkt för frågans bedömande i här föreliggande fall, vilja vi något närmare taga i betraktande skälen för och emot anordnandet af reningsanläggningar inom enskilda egendomar, där vattenklosetter äro införda.

Förespråkarna tör dylika reningsanläggningar angifva i regeln följande skäl för sin ståndpunkt:

1) De fasta ämnen, som medfölja afloppsvattnet från vattenklosettterna, samla sig i brunnar och ledningar, där de sönderdelas under afgifvande af illaluktande, hälsovådliga gaser.

2) Om ledningarna äro bristfälliga, föreligger fara, att afloppsvattnet intränger i och förorenar grunden.

3) Klosettinnhållet med dess papper och oestetiska beståndsdelar, vanställer de öppna vattendragen vid kloakledningarnas utlopp, om det icke först af lägnas.

4) Om afloppsvatten från vattenklosetter utan föregående rening utsläppes i öppna vattendrag, blir dessas förorening afsevärdt ökad, och om densamma förut uppnått gränsen för det tillåtna, få vattendragen icke ytterligare ansträngas.

5) Utförandet af större gemensamma reningsanläggningar vid kloakutloppen kan uppskjutas, om afloppsvattnet från vattenklosettterna särskildt renas, innan det utsläppes i de allmänna afloppsledningarna.

6) Slutligen äro de föroreningar, som härröra från vattenklosetter hälsovådligare än andra.

Gent emot dessa skäl kan anföras:

1) Det anses numera vara ett hygieniskt axiom, att en kloakanläggning bör vara konstruerad för aflodande icke blott af »spillvatten» och urin, utan äfven af fasta exkrementer. För detta ändamål bör afloppsvattnet utan uppehåll ledas från den punkt, där det införes i afloppsnätet, ända till utloppet, och några slam-

samlande konstruktioner, såsom t. ex. brunnar, hvilkas botten ligger lägre än den utgående ledningens, böra därför icke få förekomma. Vidare böra ledningarna hafva tillräcklig lutning, för att vattenhastigheten åtminstone *en gång under dygnet skall uppgå till 0,5 à 0,6 m. pr sek.* Erfarenheten har nämligen visat, att denna hastighet är tillräcklig att bortföra de afsättningarna, som möjligen ägt rum under de tider af dygnet, då hastigheten varit mindre. På ett efter dessa principer konstrueradt afloppssystem kunna vattenklosetter utan fara för afsättningar i brunnar och ledningar direkt inkopplas. Det har tvärtom visat sig, att vattenklosettorna genom den kraftiga spolning de åstadkomma, särskildt af husledningarna, verksamt bidraga till dessas renhållning. På de platser, där aflopsledningarna varit rationellt anordnade, har ej heller någon olägenhet i form af illaluktande gaser konstat förmärkas efter vattenklosettssystemets införande.

2) Faran för grundens förorening vid bristfälliga ledningar föreligger i tillräckligt hög grad för att motivera deras ombyggnad, äfven om de icke behöfva afleda fasta fäkalier, ty hushållsvattnet är, såsom nedan (6) skall visas, minst lika hälsovådligt som afloppet från vattenklosetter. Det är emellertid riktigt att icke utsläppa fäkalier i söndriga ledningar, ty i sådana ledningar föres icke afloppsvattnet i en jämn ström mot utloppet, utan dess fasta beståndsdelar samla sig vid rörens ojämnheter och öfvergå där i förruttnelse. En sådan ledning uppfyller således icke fordringarna under 1), och dess omläggning måste därför i en stad, som är angelägen att hålla sitt aflopp i höjd med nutidens fordringar, endast betraktas som en tidsfråga.

3) Då vattenklosetter inkopplas direkt på aflopsledningarna, böra gifvetvis anordningar vidtagas för att icke papper och oestetiska beståndsdelar skola vanställa de öppna vattendragen vid utloppen. Detta sker enklast, billigast och tillräckligt effektivt genom anbringandet af lämpligen konstruerade silar i utloppsbrunnarna. Rensningen af dessa silar blir icke så besvärlig, som man möjligen i första ögonblicket skulle tro, ty det har visat sig, att de flytande ämnena i kloakvattnet rätt snart af sig själfva upplösas. Hvad fäkalierna beträffar, blifva de snart så sönderdelade, att de icke längre med blotta ögat kunna urskiljas.

4) Frågan om de öppna vattendragens förorening genom utsläppande af icke förut renadt afloppsvatten från vattenklosetter har alltsedan de sistnämnda införande varit föremål för hygienikernas lifliga intresse och studium. En utredning af hithörande förhållanden, hvilken af Dr: Klas Sondén för Stockholms vidkommande verkställdes åren 1887—88, är så omfattande, noggrann och upplysande att resultatet af densamma kunna förtjäna att här i korthet återgifvas.

Efter en undersökning dels af kloakvattnets mängd och beskaffenhet under olika tider af dygnet och under olika årstider, dels af vattenmängden i Norrström och strömningsförhållandena mellan Mälaren och Saltsjön, kommer Sondén

till den slutsats, att såväl vid nedsjö som uppsjö, »med undantag för några mindre områden, vattnet i Stockholms hamn utan skada kan mottaga innehållet af kloakerna, både sådana dessas tillflöden nu äro, och sådana de blefvo genom upptagande af den latrin, som nu genom hämtning bortföres i tunnorr. Att han kommit till denna slutsats synes ej märkvärdigt, om man betraktar följande ur hans berättelse hämtade siffror. Kloakvattnets mängd utgjorde i medeltal c:a 71 liter pr individ och dygn, och det innehöll i medeltal 1,370 mg lösta och uppslammade föroreningar pr liter. Beräknadt pr år utgjorde kloakvattenmängden för hela staden 5,700,000 m³ och föroreningarna af ofvan angifna slag således 7,800 ton, beräknade såsom torrsubstans. Vikten af samtliga genom hämtning bortskaffade latrinämnen utgjorde 30 gram pr individ och dygn, motsvarande för hela staden 2,400 ton pr år, likaledes beräknade såsom torrsubstans. Om därför i ett slag tunnssystemet afskaffades och vattenklosetter infördes öfverallt, skulle föroreningen af vattendragen dock ej ökas med mer än en knapp tredjedel. Huru obetydlig denna förorening öfver hufvud taget är till följd af den ofantligt mycket större vattenmängd, som framrinner genom Norrström, i jämförelse med den vattenmängd, som kloakerna lämna, framgår däraf, att äfven under ett år med mycket ogynnsamma strömförhållanden den genom kloaksmutsen åstadkomna tillökningen i halten af fasta ämnen i Norrströms vatten icke uppar till mera än knappt 2 mg pr liter, hvaraf c:a $\frac{3}{4}$ äro af oorganisk och $\frac{1}{4}$ af organisk natur. Genom utsläppande af stadens samtliga latrinämnen skulle i stället tillökningen uppgått till 2,6 mg pr liter. Sondén tillägger: »I ett vatten, där oafsedt hvarje tillblandning af kloakinnehåll, mängden fasta ämnen kan variera från 100 à 120 till flera tusen mg pr liter och där äfven växlingarna i organiska ämnen kunna uppgå till många mg, är det tydligen icke möjligt att med kemiska medel konstatera, att en eller annan mg härutaf kommit från kloakvattnet. Ännu mycket mindre kan tvekan uppstå, huruvida en dylik vattnets förorening skulle kunna medföra några direkta faror.»

Afgörandet af i hvilken grad kloakvattnet förorenar det öppna vattendrag, i hvilket det utsläppes, måste gifvetvis blifva beroende på en undersökning i hvarje särskildt fall, men så mycket framgår dock af ofvanstående utredning, att den andel, som ett allmänt genomfördt vattenklosettsystem skulle hafva i det öppna vattendragets förorening, icke uppgår till mer än en tredjedel af de genom kloakvattnet förorsakade föroreningarna i öfrigt.

5) I de fall, då det öppna vattendragets förorening redan före vattenklosettsystemets införande närmar sig gränsen för det tillåtna, kan därför öfvergången till nämnda system visserligen hafva till påföljd att något påskynda den konstgjorda rening af *allt* kloakvatten, äfven det »vanliga», som i sådant fall förr eller senare måste vidtagas, men tidsskillnaden blir i hvarje fall alltför obetydlig

för att motivera anordnandet af en septisk tank i hvarje hus, där vattenklosetter förekomma.

Om man likväl i ett sådant fall beslutat sig för metoden med reningsanläggningar i de enskilda busen, fordrar konsekvensen, att äfven de vanliga hushållsvattnen, hvilka äro minst lika hälsovådliga som afloppsvattnet från vattenklosettorna, renas, innan de utsläppas i det allmänna kloaknätet, och att följaktligen septiska tankar anläggas äfven i hus utan vattenklosetter; men hvilken hygieniskt osmaklig och tekniskt såväl som ekonomiskt olämplig anordning detta vore, torde utan vidare kunna inses. Om en stad behöfver rena sitt afloppsvatten, bör detta gifvetsvis kunna ske vida billigare och bättre i en central anläggning. Så länge de lokala reningsanläggningarna förekomma i begränsadt antal, torde de utan svårigheter eller afsevärda kostnader kunna öfvervakas af vederbörande myndigheter, men när de börja tillväxa i antal och räknas i hundra och tusental, torde det i trots af all kontroll icke kunna undvikas, att en eller annan tank blir mindre väl utförd eller att obehag uppstå på grund af bristande tillsyn.

Slutligen torde böra framhållas, att kloakvattnets rening enbart i septisk tank i regeln icke är sådan, att vattnet utan olägenhet kan direkt utsläppas i ett öppet vattendrag, som redan förut uppnått gränsen för sin förmåga att oskadliggöra organiska föroreningar. Den septiska tankens förnämsta förtjänst är att aflägsna de olösta och en del af de lösta beståndsdelarna ur vattnet, men detta är fortfarande stad i förruttelse, och hälsovådliga bakterier blifva genom denna process icke oskadliggjorda.

Om en stad därför är i det läge, att det öppna vattendrag, i hvilket dess kloaksystem mynnar, icke kan mottaga afloppsvattnet från vattenklosetter utan föregående rening, så bör denna rening företagas i en fullständig biologisk reningsanläggning vid kloaksystemets mynning.

6) Hvad slutligen den anmärkningen beträffar, att de föroreningar, som häröra från vattenklosetter, skulle vara hälsovådligare än andra, så kan framhållas, att de förra kunna innehålla endast kolera- och tyfusbaciller, då däremot hushållsvattnet förutom dessa smittämnen, som kunna tillföras detsamma genom tvätt, kunna innehålla jämväl lungsots- och difteriaciller m. fl. Hvad reningen i septisk tank beträffar, så erbjuder den, som ofvan nämnts, ingen som helst garanti för de skadliga bacillernas dödande.

Det sagda torde vara tillfyllest för att därpå grunda ett omdöme, i hvad mån speciellt i Karlstad vattenklosetter böra få inkopplas direkt på kloaknätet

I den utsträckning som staden Karlstads afloppsnät är utförd i öfverensstämmelse med våra förslag af år 1901 och 1903, kan detsamma anses vara fullt modernt och någon tvekan att till dessa delar af kloaknätet direkt utsläppa vattnet från vattenklosettorna behöfver med hänsyn till faran af afsättningar i ledningar eller

brunnar icke befaras. Hvad den äldre delen af kloaknätet beträffar, äro ledningarnas dimensioner och lutningar i detta afseende i allmänhet tillfredsställande. Om nedstigningsbrunnar finnas, hvilkas botten ligger djupare än den utgående ledningens, bör densamma genom igjutning af beton höjas till nämnda nivå, och om s. k. slambrunnar finnas på gårdarna, bör afloppet från vattenklosetterna inkopplas på ledningen från slambrunnen. Dessa eventuella förändringar äro obetydliga emot fördelen att slippa rena afloppsvattvet i privata reningsanläggningar.

Skulle däremot de äldre ledningarna vara bristfälliga, torde man böra taga i öfvervägande huruvida de böra omläggas eller reningsanläggningar i de till desamma dränerade busen påbjudas. Valet blir i hvarje fall beroende af de lokala förhållandena. Det är naturligtvis klart, att från hygienisk såväl som teknisk synpunkt en omläggning af ledningarna afgjordt är att förorda.

Kloaknätets samtliga utlopp äro enligt vårt förslag föreslagna med silbrunnar för uppfångande af flytande föremål, och om förslaget i denna del blifvit följdt, behöfver med afseende på de öppna vattendragens utseende vid utloppen någon olägenhet af vattenklosetters direkta auslutning icke befaras.

Hela stadsområdet med undantag af sydligaste delen (ca $\frac{1}{3}$) af Herrhagen dräneras enligt vårt förslag till Klarälfvens båda grenar; det nämnda lilla området i Herrhagen erhåller sitt aflopp till Hammarö-sjön, själf en vik af Väneren, ej långt från Klarälfvens östra utlopp. Då i det föregående visats, hvilket ytterst ringa inflytande ett allmänt införande i Stockholm af vattenklosettsystemet utan föregående rening skulle hafva på föreningen af Norrströms vatten, är det uppenbart, att ett införande af nämnda system utan ringaste tvekan bör tillåtas äfven i Karlstad, hvars innevägnareantal i förhållande till den förbiflytande älfvens vattenmängd är så många gånger mindre än Stockholms.

Den ökning i kostnaden för vattnets pumpning, som blir en följd af öfvergången till vattenklosettsystemet, blir gifvetsvis densamma, vare sig vattnet renas eller icke, och är sålunda utan betydelse för bedömning af här föreliggande spörsmål.

Någon fara för att pumparna skulle igenstoppas af kloakvattnet medföljande fasta ämnen, om detsamma icke renades, föreligger icke. Dels är pumpverket beläget jämförelsevis aflägsset från stadens tätast befolkade område, hvarigenom en stor del af kloakvattnets fasta beståndsdelar redan sönderdelats vid framkomsten till pumpverket, dels är den af oss i pumpverkets sugkammare föreslagna silen med 16 mm. fritt spelrum mellan järnen tillräckligt fin för att hindra större flytande föremål att inkomma i pumparna, af hvilka de minsta hafva 100 sl. kapacitet.

De enda olägenheter, som kunna tänkas följa af ett direkt utsläppande af vattenklosetternas innehåll i de allmänna ledningarna, äro, förutom den förut påpekade

eventuella nödvändigheten af en mindre ombyggnad af det gamla kloaknätets ledningar och brunnar, endast behofvet af en något oftare återkommande rensning af utloppsbrunnarnas och särskildt pumpstationens silar, ett besvär och en kostnad, som mer än väl uppväges af fördelen att slippa ett osmakligt och ej ens fullt effektivt reningssystem, svårt för stadens myndigheter att med afseende på anläggning, underhåll och drift nöjaktigt kontrollera och dessutom för den enskilde husägaren så betungande, att det hindrar uppnåendet af det hygieniska önskemålet: vattenklosettsystemets allmänna införande.

Såsom en sammanfattning af hvad vi ofvan haft äran anföra få vi därför såsom vår åsikt uttala,

att, under angifna förutsättningar i fråga om ledningarnas och öfriga till kloaknätet hörande byggnadsdelars konstruktion, tillstånd till direkt anslutning af vattenklosetter till det allmänna kloaknätet utan tväkan bör lämnas, så mycket hållre som ett allmännare införande af vattenklosettsystemet därigenom underlättas.

Stockholm, 11 oktober 1909.

FÖR AKTIEBOLAGET VATTENBYGGNADSBYRÅN,

J. GUST. RICHERT.

WALD. von GEIJER.

Utdrag af protokoll hållet hos Karlstads Vatten- och Gasverks styrelse den 6 oktober 1909.

§ 3.

Föredrogs ett af Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm på Styrelsens föranstaltande afgifvet utlåtande i frågan, huruvida i Karlstad tillstånd bör lämnas för direkt inkoppling af vattenklosetter på aflöpsledningar anordnade enligt det separata systemet; och beslöt Styrelsen, som för sin del biträdde Vattenbyggnadsbyråns mening, att öfverlämna nämnda utlåtande till Hälsovårdsnämnden med anmodan att hos Herrar Stadsfullmäktige göra framställning i ärendet, förbehållande sig dock Styrelsen att, för den händelse det nya systemet komne till användning, framdeles få i de särskilda fallen föreskrifva de särskilda åtgärder som af förhållandena kunna föranledas.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

P. M.

till af A.-B. Vattenbyggnadsbyrån afgifna utlåtandet öfver *direkt* inkoppling af vattenklosetter på aflöpsledningar i Karlstad.

Ang. mom. 1, (sid. 3).

Uti sitt den ²¹/₁₂ 1901 afgifna utlåtande öfver bl. a. stadens dåvarande kloaknät framhåller Prof. Richert (å sid. 15) efter att hafva verkställt beräkningar öfver »separatsystemets» kapacitet särekildt inom den egentliga staden, »att mot ledningsnätets anordning . . . icke finnes skäl till anmärkning;» och å sid. 17 säges — rörande separatsystemet — »att strömhastigheten skall minst en gång om dagen uppgå till 0,5 meter i sekunden.»

Häraf torde med önskvärd tydlighet framgå, att om detta kriterium *icke* uppfyllts under hans utredningsarbete, så hade säkerligen »skäl till anmärkning» förefunnits, men nu har han ju yttrat sig i motsatt riktning, hvadan man har all anledning att därtill sätta tro.

Uti kloaknätets nedstigningsbrunnar finnas icke några slamsamlande fördjupningar utan flyter kloakvattnet genom detsamma uti en jämn ström.

Ang. mom. 2 (sid 4).

Mig veterligt finnas icke några *studen* tillhöriga aflöpsledningar, som äro bristfälliga.

Ang. mom. 3 (sid. 4).

Däri omnämnda silar finnas endast i aflöppspumpverket och i brunnen, som är belägen *omedelbart* invid hufvudafloppets mynning uti Ö:a älfgrenen strax nedanför östra järnvägsbron.

Det återstår således att anordna dylika silar med tillhörande brunnar vid de spridda aflöpp, som utmynna i V:a älfgrenen och detta företrädesvis i stadsdelen Klara, där gatuledningarna ännu så länge hafva en *provisorisk* karaktär, och där icke blott dessa utan äfven de särskilda busledningarna utmynna *direkt* i älfven. Efter det nya kloakförslaget genomförande i denna stadsdel bortfaller gifvetvis denna olägenhet.

Att anordna *provisoriska* silar vid nu befintliga gatuledningars mynningar synes mig icke möta nämnvärda svårigheter.

Ang. mom. 4 (sid. 4—6.)

Huruvida t. ex. Ö:a älfgrenen, som ju nedanför järnvägsbron får mottaga den ojämförligt största delen af kloakvattnet (näml. icke blott från den *egentliga staden* utan äfven från *Haga* och *Herrhagen*), kan anses framföra den vattenmassa, som erfordras för kloakvattnets nöjaktiga utspädning, är jag icke f. n. i tillfälle att yttra mig öfver, men vill endast omnämna, att jag af Dikningslagskommitténs

expert här i Juli 1908. Herr D:r Tor Carlsson, muntligen erhöå den uppgiften att någon nämnvärd skillnad mellan vattnets syreförbrukning på ett afstånd af — om jag mins rätt — 50 meter nedanför afloppet och ålfsvattnet i öfrigt, icke förefanns. Vattenprofvn voro då tagna uteder *södra* ålfstranden. Exakta upplysningar härom torde emellertid kunna inhämtas från Dikningslagskommitténs Herr Ordf, D:r Sondén.

Stadens afloppsnet är — som bekant — ännu icke utfördt i hela den omfattning som Vattenbyggnadsbyråns förslag af år 1901 upptager, men de delar, som äro utförda, äro med några mindre, på grund af gaturegleringar m. m. på kallade ändringar i full öfverenstämmelse med berörda förslag.

Beträffande stadsdelen Klara, så hafva där inga väsentliga tillökningar eller nybyggnader ägt rum efter förslaget upprättande.

Karlstads Vattenverkskontor d. ⁵/11 09.

J. A. WALLMARK.

Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Sedan I med anledning af hos Eder gjorda framställningar om medgifvande att i staden få anordna vattenklosetter utan inrättande af septisk tank eller annan för afloppsvattnets renande afsedd anordning anhållit om mitt yttrande, huruvida från sanitär synpunkt hinder kan anses förefinnas för beviljande af tillstånd till på sådant sätt anordnade vattenklosetters inrättande i Karlstad, får jag härmed anföra följande:

Att afgöra, huruvida stadens afloppsledningar äro så konstruerade, att de förutom nu afgående spillvatten äfven kunna mottaga och bortföra spillvattnet från vattenklosetter, faller naturligtvis utom min kompetens. Yttrande härom föreligger ju emellertid från särskildt sakkunnig och synes hufva framgå, att så är förhållandet. Huruvida stadens vattenledningsverk kan leverera erforderlig vattenmängd, bör naturligtvis också blifva föremål för särskild utredning.

Huruvida afloppsvattnet från ett samhälle, vare sig med eller utan vattenklosetter kan utsläppas i ett vattendrag, utan att sanitära olägenheter härigenom uppstå, är naturligtvis beroende på å ena sidan dessa båda vattens beskaffenhet i och för sig och å andra sidan afloppsvattnets mängd i förhållande till vattendragets mäktighet. Af stor betydelse härutinnan är ock att renvattnet befinner sig uti rörelse. Sålunda kan en helt liten flod med stark ström utan olägenhet mottaga icke obetydligt större spillvattenmängder än ett vattendrag af samma omfång med

relativt ringa rörelse. Förefinnas allt för ogynsamma förhållanden i ett eller annat af nämnda hånseenden, såsom t. ex. om vattendraget i ock för sig redan förut är starkt förorenadt, eller om afloppsvattnet innehåller alltför stora mängder smutsämnen, kan det mottagande vattendraget lätt blifva så starkt förorenadt, att jäsnings- och förruttnelseprocesser kunna uppkomma i vattnet, hvarigenom stora sanitära olägenheter kunna vållas för angränsande områden.

En annan egenskap hos spillvattnet är ock vid bedömandet af denna fråga af den allra största betydelse, nämligen det förhållandet, att sådant vatten, alldenstund det i regel får mottaga så godt som alla eller åtminstone betydliga mängder af människornas utsöndringar, både från friska och sjuka, härigenom ofta nog blifver bemängdt med smittämnen, som inkomna i vattendragen länge nog kunna hålla sig vid lif, måhända till och med förökas, och vid sådant vattens användande till dryck eller matlagning, lätt kunna gifva anledning till uppkomsten af epidemier.

Enligt mig lämnade upplysningar skulle införandet af vattenklosetter i Karlstad i första hand endast afse de stadsdelar, som äro försedda med ett ordnad afloppsnät, nämligen den s. k. Tingvallastaden, Haga och delar af Herrhagen. Från nämnda områden, hvilka för närvarande uppgifvits innehålla en folkmängd af omkring 7,500 personer, ledes spillvattnet till en pumpstation, hvarifrån det genom en större rörkulvert utpumpas till östra grenen af Klarälven. Då stadens vattenledning tager sitt vatten ur samma älfgren på en punkt, som är belägen endast cirka 1,200 m. ofvanför nämnda kloakutlopp, synes utan vidare kunna antagas, att älfvens vatten före tillblandningen med afloppsvattnet är af fullt oklanderlig beskaffenhet, och utförda analyser hafva äfven bekräftat detta. Några som helst olägenheter af kloakvattnets utledande å ofvan nämnda punkt, vare sig i kemiskt, fysikaliskt eller biologiskt hänseende hafva enligt lämnade upplysningar hittills icke försports.

För besvarande af det föreliggande spørsmålet torde vid detta upplysta förhållande endast behöfva utredas, huruvida det tillskott af smutsämnen, som genom användande af vattenklosetter komme att tillföras älfven å förberörda punkt, skulle medföra några olägenheter i nyssnämnda afseende.

Såsom en allmängiltig regel härutinnan kan sägas gälla, att om ett vattendrag utan några sanitära olägenheter kan mottaga ett afloppsvatten, som ej innehåller några fäkalier, kan det också vanligen mottaga det tillskott, som betingas af vattenklosetter. Först när man närmar sig till eller öfverskrider gränsen för det tillåtliga ifråga om öfrigt afloppsvatten, har man i regel skäl att befara olägenheter genom användande af vattenklosetter. Detta förhållande kan äfven uttryckas så, att det i regel kan anses hygieniskt tillåtligt att i ett vattendrag utsläppa afloppsvattnet från ett samhälle (utan vattenklosetter), endast i det fall att vattendraget är tillräckligt stort att äfven upptaga spolvattnet från vattenklosetter.

Man har också inom hygienien uppställt den satsen, att en skadlig förorening af ett vattendrag icke uppkommer genom utsläppande af ett afloppsvatten, som äfven innehåller områdets fåkalier, blott vattendragets mäktighet är minst 15 gångrer så stor som afloppsvattnets kvantitet, och om dess hastighet utgör minst 0,6 meter i sekunden. Äfven om denna sats numera icke kan sägas äga allmängiltighet, torde dock en undersökning ur denna synpunkt kunna gifva en rätt åskådlig föreställning beträffande de i Karlstad föreliggande förhållanden i detta afseende. Den framvinnande vattenmängden i Klarälven å ifrågavarande plats är i regel högst betydlig. Vid olika tidpunkter gjorda mätningar hafva gifvit till resultat från 120 till 207 kubikmeter i sekunden, och strömhastigheten har i genomsnitt befunnits utgöra 0,5—1 meter i sekunden. Vid ett tillfälle, då lågvatten rådde, utgjorde emellertid vattenmängden endast 8 kubikmeter i sekunden, och strömhastigheten har äfven vid lågvatten visat sig kunna nedgå till inemot 0,1 meter per sekund.

Det i älven utpumpade afloppsvattnets mängd utgjorde under år 1908 cirka 270,000 kub.-meter, hvilket på ofvan angifna folkmängd motsvarar cirka 100 liter per dygn och person. Emellertid ingår i nämnda vattenmängd en del regnvatten, hvars kvantitet icke låter sig beräknas. Mängden af verkligt spillvatten inom ett samhälle kan i allmänhet sättas lika med vattenförbrukningen. Denna har för Karlstad beräknats utgöra cirka 84 liter per dygn och person. Skulle vattenklosetter allmänt införas, komme naturligtvis vattenförbrukningen att ökas sannolikt minst till 100 liter per dygn och person. Utgår man från sistnämnda tal såsom mått på spillvattnet skulle alltså älven från 7,500 personer tillföras en spillvattensmängd af 750,000 liter per dygn och cirka 8,7 liter per sekund. Äfven vid ett så lågt vattenstånd som 8 kub.-meter i sekunden skulle alltså utspädningsgraden eller förhållandet mellan aflopps- och älfvattnet utgöra åtminstone 1: 900.

Enligt ofvan anförda grunder synes sålunda någon alltför stor förorening af flodvattnet i kemiskt eller fysikaliskt afseende långt ifrån vara att befara genom vattenklosetters införande å ifrågavarande stadsområden. Till och med vid ofvan nämnda låga vattenstånd skulle älven kunna mottaga allt spillvatten från en mycket större folkmängd och vattenmängden är väl sällan så obetydlig, som ofvan angifvits. Lågvattnet plägar ju ock i allmänhet inträffa under vintern, då jäisning och förruttnelseprocesser icke så lätt inträda.

Vid bedömande af frågan om vattenklosetters tillåtlighet gör man sig i allmänhet skyldig till en mycket felaktig uppskattning utaf det tillskott af smutsämnen, som med ett sådant afträdessystem bortföres till vattendragen genom afloppsledningarna. Den ökade vattenförbrukning sådana afträden medföra, åstadkommer först och främst, att sjelfva afloppsvätskans relativa halt af smutsämnen icke bliver större utan snarare mindre, än då vattenklosetter icke användas, och hela den

tillökning i mängden smutsämnen, som genom ett allmänt användande af vattenklosetter inom ett samhälle tillföres vattendragen, kan beräknas utgöra endast cirka en fjärdedel af den smutsmängd, som utan detta afträdessystem bortledes genom afloppsvattnet. Bäst torde detta förhållande emellertid åskådliggöras genom följande beräkning. Kvantiteten fäkalier per dag och individ i en svensk stad har uppskattats till cirka 100 gram. För 7,500 personer, såsom i Karlstad för närvarande är fråga om, utgör sålunda den alstrade fäkalmängden per dygn 750,000 gram. Under samma tid framrinner i älven äfven vid det exceptionellt låga vattenståndet af 8 sekundkubikmeter icke mindre än 691,200,000 liter vatten. Ofvannämnda fäkalielkvantitet motsvarar sålunda blott cirka 1 milligram per liter flodvatten. Då fäkalierna emellertid i och för sig innehålla cirka 70 procent vatten och följaktligen endast cirka 30 procent fasta ämnen, komme under angifna ogynnsamma förhållanden i medeltal endast 0,3 milligram torrsubstans från fäkalierna på hvarje liter flodvatten. Äfven om hänsyn toges därtill, att fäkalierna i regel endast afleveras under cirka 12 eller 14 timmar af dygnet, komma ofvannämnda tillskott äfven vid synnerligen dåliga strömförhållanden alltså att endast utgöra bråkdelar af milligram. Vid användande af vattenklosetter kommer naturligtvis afloppsvattnet att tillföras äfven den kvantitet urin, som å afträden utan aflopp blandas med fäkalierna och nu aflägsnas genom hämtning. Å områden, som äro försedda med afloppsledningar, plägar dock denna kvantitet icke vara synnerligen stor. Största delen af den låtne urinen från människor plägar i regel äfven utan vattenklosetter komma i vattendragen, i Stockholm mellan 80 och 90 procent, och märkvärdigt nog betraktas detta förhållande i vida kretsar såsom en helt naturlig och fullt ofarlig sak, medan däremot ett bortförande af fäkalierna på denna väg, anses ytterst betänkligt.

Det har för Stockholm beräknats att för några år sedan bortförde afloppsledningarna per dygn cirka 333 ton urin, motsvarande 13,3 ton fasta ämnen. Hela den alstrade mängden fäkalier utgjorde på samma tid endast 32 ton, motsvarande 8,7 ton fasta ämnen.

Vid hvarje diskussion af frågan om vattenklosetter kommer städse tillsynes ett åskådningsätt, som träffande nog blifvit betecknad såsom det psykologiska momentet. Utgående från det lika riktiga som allmänt kända förhållandet, att latrin utgör en af de mest vidriga och svårhandterliga produkter i naturen, finner man det först och främst för känslan i hög grad motbjudande, att öfverlämna en så beskaffad produkt åt vattnet, hvars renhet på grund såväl af dess stora betydelse i den mänskliga hushållningen som äfven af ästetiska hänsyn helt naturligt ligger nästan hvarje människa om hjärtat. Men vidare har man äfven, alldeles fränsedt förberörda felaktiga uppskattning af latrinämnenas mängd, mycket svårt att värja sig för den föreställningen, att nämnda produkt nödvändigtvis äfven måste

meddela all sin vidrighet åt vattnet och följaktligen rent kvalitativt sedt förorenar detsamma på ett alldeles särskildt svårt och höggradigt sätt. Äfven denna uppfattning är naturligtvis icke riktig. Latrincens vidrighet och svårhandterlighet är ju i högst väsentlig mån beroende på det medium, i hvilket den befinner sig. Om den vederbörligen utblandas med jord t. ex. på åkrar och i trädgårdar försvinna ju dessa egenskaper mycket hastigt alldeles fullständigt, och äfven i vattendragen förhålla sig fukalierna icke annorlunda än öfriga smutsämnen ifrån afloppsledningarna.

De hithörande ofta framkastade farhågorna för vattendragens vanställande af kringflytande fasta partiklar hafva af professor Richert i hans utlåtande bemötts.

Såsom ofvan framhållits, måste äfven vid ett bedömande af vattenklosetters tillåtlighet den allra största betydelse tillmätas frågan om det mottagande vattendragets förorening i biologiskt afseende. Sedan länge är det ju känt, att vid vissa epidemiska sjukdomar, särskildt tyfus och kolera, smittämnet utsöndras från människan med tarminnehållet. Med ett vattenklosettssystem inkomma vanligtvis vid sådana tillfällen betydliga mängder smittämnen i vattendragen, och många exempel finnas på epidemier, som härigenom uppstått. Längre har man också trott sig äga rätt att antaga, det nämnda smittämnen endast vore att finna i tarmuttömningarna. Så har emellertid icke befunnits vara fallet, åtminstone beträffande tyfussmittämnet, som ofta och i betydliga mängder utsöndras med urinen. Det har till och med beräknats, att en kub.-cm. urin från en tyfussjuk kan innehålla mer än 100 millioner tyfusbaciller. Då nu från orter med ett ordnad afloppsystem städse en stor del af urinen bortgå till vattendragen genom dessa ledningar är det ju uppenbart, att redan af anförda grund faran för besmittande af vattnet i stort sedt är densamma, vare sig afloppsledningarna bortföra fukalierna eller icke. Men vidare torde det öfverallt vara mycket vanligt, att uttömningar särskildt från sjuka personer i hemmen utslås i slaktrattarna i stället för på afträdet, och på detta sätt kommer sålunda alltid en del latrin, äfven där vattenklosetter icke finnas, att medfölja afloppsvattnet, och särskildt just från de i smittohänseende farligaste d. v. s. sjuka personer. Äfven vid tvätt och rengöring äger naturligtvis samma förhållande ofta rum. Spillvattnet får vidare också mottaga så godt som alla andra uttömningar både från friska och sjuka, hvilka uttömningar många gånger ingalunda äro af ofarlig beskaffenhet.

Det spillvatten, som från en hel del samhällen nu uttömmas i våra vattendrag, kan sålunda i stort sedt anses fullt lika betänkligt i sanitärt afseende, vare sig vattenklosetter användas eller icke. Äfven från den biologiska synpunkten bekräftar sig sålunda ofvan anförda sats, eller att om ett vattendrag, som utan några sanitära olägenheter kan mottaga ett afloppsvatten, som ej innehåller några fukalier, kan det också vanligen mottaga det tillskott, som betingas genom vattenklosetter.

Äfven i sistberörda biologiska afseende hafva enligt meddelade upplysningar hittills inga som helst olägenheter i Karlstad försports genom afloppsvattnets utsläppande i älfven, och såsom ofvan visats, läser icke någon förändring härutinnan vara att befara genom införande af vattenklosetter. Tillstånd till sådan afträdesanordning beviljas redan nu i Karlstad mot skyldighet att inrätta s. k. septisk tank. En sådan inrättning är emellertid till afsevärd olägenhet i många afseenden och är icke af nämnvärd betydelse för tillintetgörande af smittämnen i vattnet. Nedanför staden utmed floden liggande trakter äro föga bebyggda och där boende hafva brunnar till sitt förfogande. Det borde ock fastslås såsom en allmän regel, att ett vattendrag, som mottagit spillvatten af vare sig det ena eller andra slaget från åtminstone en något större ort icke bör användas till dryck eller matlagning utan föregående omsorgsfull rening.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag härmed afgifva det utlåtande, att enligt mitt förmenande några hinder från sanitär synpunkt icke förefinnas för medgifvande af vattenklosetters anordnande i Karlstad, vare sig inom det nu närmast härför afsedda området eller för andra stadsdelar, som äro försedda med ordnad afloppssystem, vare sig detta utmynnar i den östra eller västra älfgrenen, dock naturligtvis under förutsättning att detta afloppsvatten icke uttömmes ofvanför vattenledningens sugrör. Ofvan anförda beräkningar gifva ock vid handen, att detta afträdesystem kan utan olägenhet användas äfven för en vida större folkmängd än staden för närvarande äger.

Stockholm den 24 Nov. 1909.

IVAR ANDERSSON.

Utdrag af protokoll hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 21 januari 1910.

§ 6.

Från Herrar Stadsfullmäktige hade hit remitterats Hälsovårdsnämndens af åtskilliga handlingar åtföljda framställning rörande användning af vattenledningensvatten för vattenklosetter jämte hvad därmed stode i samband; och ville Styrelsen i anledning häraf, med remisshandlingarnas återställande, anföra, att Styrelsen, som förut haft denna fråga under behandling, vidhölle sin åsikt om lämpligheten af vattenklosetternas direkta tömning i afloppsroren, men ville tillika, på grund af det större behof af spolning m. m., som det nya systemets införande krävde, framställa yrkandet att den hittills utgående vattenafgiften af 6 kronor för år höjdes till 10 kronor för varje

klosett, inrättad utan septic tank med direkt ledning till afloppsnätet, varjämte Styrelsen ansåg sig böra påpeka att vattenreglementet i behöriga delar borde omarbetas.

Som ovan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 21 februari 1910.*

§ 8.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning hade Hälsovårdsnämnden framhållit lämpligheten för stadens vidkommande af anordning med vattenklosetter, direkt inkopplade i stadens kloaknät, och hade Nämnden i anledning häraf hemställt, att Herrar Stadsfullmäktige, med gillande af en vidsträcktare användning af vattenklosetter inom staden, måtte mot afgifter, som på förslag af vatten- och gasverksstyrelsen bestämdes af Herrar Fullmäktige, medgifva användning af vattenledningsvatten för vattenklosetter i de fall, då tillstånd till anläggning af sådan lämnades af Hälsovårdsnämnden.

Uti häröfver afgifvet yttrande hade jämväl Styrelsen för Vatten- och Gasverken framhållit lämpligheten af vattenklosettarnas direkta tömning i afloppsroren, men tillika, på grund af det större behof af spolning m. m., som det nya systemets införande kräfde, hemställt, att den hittills utgående vattenavgiften af 6 kronor för år måtte höjas till 10 kronor för år för hvarje klosett, inrättad utan septisk tank med direkt ledning till afloppsnätet, hvarjämte Styrelsen jämväl påpekat, att vattenreglementet i behöriga delar borde omarbetas.

Drätselkammaren som uppå remiss nu hade att i detta ärende afgifva utlåtande, beslöt, efter handlingarnes föredragning, tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige, att med bifall till Hälsovårdsnämndens förevarande framställning, medgifva användning af vattenledningsvatten för vattenklosetter mot den vattenavgift af 10 kronor för år för hvarje klosett, som af Styrelsen för Vatten- och Gasverken föreslagits.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 mars 1910.

§ 31.

Hos Herrar Fullmäktige hade Hälsovårdsnämnden -- under framhållande af lämpligheten för stadens vidkommande af anordning med vattenklosetter, direkt inkopplade i stadens kloaknät -- hemställt, att Herrar Fullmäktige, med gillande af en vidsträcktare användning af vattenklosetter inom staden, måtte mot afgifter, som på förslag af Styrelsen för Vatten- och Gasverken beständes af Herrar Fullmäktige, medgifva användning af vattenledningsvatten för vattenklosetter i de fall, då tillstånd till anläggning af sådana lämnades af Hälsovårdsnämnden.

I ärendet hade infordrade yttranden afgifvits af Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren. Styrelsen hade därvid, med förordande af bifall till Nämndens framställning samt under uttalande, att på grund af det större behof af spolning det nya systemet med vattenklosettarnas direkta tömning i afloppsroren medförde hittills gällande vattenavgifter för klosettarna vore för låga, föreslagit en höjning från 6 till 10 kronor af vattenavgiften för hvarje klosett, inrättad utan septic tank med direkt ledning till afloppsnätet. Drätselkammaren hade i sitt utlåtande hemställt, att Herrar Fullmäktige med bifall till Hälsovårdsnämndens förevarande framställning, måtte medgifva användning af vattenledningsvatten för vattenklosetter mot den vattenavgift af 10 kronor för år för hvarje klosett, som af Styrelsen för Vatten- och Gasverken föreslagits.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet och som icke funnit anledning till erinran vare sig mot Hälsovårdsnämndens framställning eller mot den af Styrelsen för Vatten- och Gasverken ifrågasatta höjning i vattenavgiften beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte bifalla, hvad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

27. Magistratens skrifvelse med öfverlämnande af särskilda framställningar om förbättrande af andre poliskommissariens och poliskårens i öfrigt löneförmåner.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed öfverlämna tvenne till Magistraten inkomna, till Herrar Stadsfullmäktige ställda ansökningar om förbättrade löneförmåner, den ena från andre poliskommissarien, den andra från poliskåren i öfrigt.

Den ordinarie poliskårens aflöning är nu bestämd genom Herrar Stadsfullmäktiges beslut den Mars 26 1908 sålunda:

Andre poliskommissarien

Lön och tjänstgöringspenningar	2,000: —
Beklädnadsersättning	150: —

Kr. 2,150: —

jämte 2 ålderstillägg à 250 kronor hvardera efter 5 och 10 års tjänstgöring.

3 öfverkonstaplar à

Lön och tjänstgöringspenningar	1,600: —
Beklädnadsersättning	150: —

Kr. 1,750: —

jämte 4 ålderstillägg om 125 kr. hvar efter 3, 6, 9 och 12 års tjänstgöring.

1 detektivkonstapel

Lön och tjänstgöringspenningar	1,400: —
Beklädnadsersättning	150: —

Kr. 1,550: —

jämte enahanda ålderstillägg som öfverkonstapel.

25 konstaplar à

Lön och tjänstgöringspenningar	1,800: —
Beklädnad, beräknad till	150: —

Kr. 1,450: —

jämte enahanda ålderstillägg som öfverkonstapel.

Extra poliskonstaplarnes antal är genom Herrar Stadsfullmäktiges beslut den 29 Oktober 1908 bestämdt till 5 och deras aflöning sålunda:

Arvode	900: —
Beklädnad, beräknad till	150: —

Kr. 1,050: —

De nu gjorda framställningarna afse följande förändringar i löncstaten:

Andre poliskommissariens

lön och tjänstgöringspenningar ökas från nuvarande 2,000 till 3,000 kr., hans beklädnadsersättning från 150 till 200 kr., hans förmåner i det hela från 2,150 till 3,200 kronor.

Öfverkonstapels

lön och tjänstgöringspenningar ökas från nuvarande 1,600 till 1,900 kr., men ålders- tilläggen förändras från nuvarande 4 à 125 kr. till 2 à 200 kr. efter 4 och 8 år.

Detektivkonstapelns

lön och tjänstgöringspenningar ökas från nuvarande 1 400 till 1,600 kr., men ålderstilläggen ändras från nuvarande 4 à 125 kr. till 3, däraf 1 à 200 kr. efter 4 år och 2 à 100 kr. hvardera efter 8 och 12 år.

Konstapels

lön och tjänstgöringspenningar ökas från nuvarande 1,300 till 1,500 kr., men ålderstilläggen ändras som för detektivkonstapeln.

Extra konstapels arvode ökas från nuvarande 900 till 1,000 kr.

Enligt nuvarande bestämmelser åtnjutes semester

af andre poliskommissariern	14 dagar
af öfverkonstapel	10 «
af konstapel (äfven detektiv)	7 «

Semestertiden föreslås nu för alla grader, äfven för extra konstaplar således, till 15 dagar årligen.

Personalen åtnjuter nu fri läkarevård, men önskar denna utsträckt äfven till familjen och begär dessutom fri medicin för sig och familjen samt fri sjukhusvård för sig själfva.

Vid framställningarna äro fogade uppgifter å polisens aflöning i några städer. Magistraten har fullständigt dem med bilagda genom Svenska Stadsförbundet införskaffade uppgift å den ordinarie polisens aflöning och organisation i 20 städer med folkmängd från omkring 10,000 till omkring 45,000.

En sammanställning af dessa uppgifter visar, att för ordinarie konstapel:

begynnelseaflöningen jämförd med den i Karlstad, är högre i 6 städer, lika 8 och mindre i 6;

slutaflöningen: öfver Karlstads i 2, men under i 18 städer;

för detektivkonstapel, som finnes blott i 11 af dessa städer,

begynnelseaflöningen, jämförd med den i Karlstad, är öfver i 8, lika i 2 städer och under i 1;

slutaflöningen öfver i 1, lika i 3 och under i 7;

för öfverkonstapel:

begynnelseafflöningen, jämförd med den i Karlstad, är öfver i 16 och under i 4 städer,

slutaflöningen öfver i 5, lika i 5 och under i 10 städer;

för poliskommissarie i allmänhet öfver aflöningen till Karlstads andre polis-kommissarie.

Beträffande öfverkonstaplarna torde emellertid med hänsyn till olika organi-sation i olika städer det vara svårt att afgöra, i hvad mån våra öfverkonstaplar äro jämförbara med öfverkonstaplar annorstädes.

Det kan ock ifrågasättas att jämföra dem med inspektionskonstaplar å annat håll och denna jämförelse utfaller då på det sätt,

att inspektionskonstaplarnes i 11 städer, där sådana finnas, begynnelseafflöning, jämförd med våra öfverkonstaplars är öfver i 2, lika i 1 och under i 8 städer; men slutaflöningen öfver i ingen, lika i 1 och under i 10 städer.

Äfven beträffande kommissarien är det svårt att jämföra med hänsyn till olika organisation på olika ställen.

Till yttermera utredning i frågan har Magistraten införskaffat uppgifter å nuvarande personalens familjeförhållanden, hyror och för närvarande utgående aflöningar, hvilka utredningar biläggas.

Magistraten har genom den ävägabragta utredningen fått den uppfattning, att polispersonalen här i staden icke är i allmänhet sämre aflönad än i andra samhällen, snarare tvärtom.

Väl är det sannt, att lefnadskostnaderna i Karlstad äro dyra, men det är ytterligt svårt att med det ofullständiga statistiska material, som därutinnan står till buds, bilda sig ett omdöme om deras förhållande till lefnadskostnaden i andra städer.

Magistraten ser naturligtvis i allt fall gärna, att polispersonalens ekonomiska ställning förbättras.

Dock vägar Magistraten för sin del icke ifrågasätta någon förändring i dess så nyligen fastställda löneförmåner, utan öfverlämnar framställningarna till Herrar Stadsfullmäktige för fattande af det beslut i frågan, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

En efteråt inkommen kompletterande skrifvelse från andre poliskommissarien med bilagor öfverlämnas äfven.

Karlstads rådhus den 24 Maj 1909.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Uppgift

Öfver polispersonalens familjeförhållanden och hyror m. m.

Grud	No	Namn	Gift eller ogift	Antal barn	Bostad			enkamerum för månad	Spläsning pr månad	Anm.
					hyra pr år					
					1 rum och kök	2 rum och kök	3 rum och kök			
Öfverkonstapel		Vidner, Staden 167	gift	5	—	—	612:—	—	—	
"		Möller, Klara 12.	"	2	—	335:—	—	—	—	
"		Sällfors, Klara 1.	"	3	—	—	475:—	—	—	
Det.-konstapel		Söderqvist, Staden 84.	"	2	—	—	525:—	—	—	Ej hyreskontrakt.
"		Blomberg, Staden 129	ogift	—	—	—	—	—	45:—	
Rådhusvaktn.		Ohlsson, Staden 54	gift	—	—	—	—	—	—	
Konstapel.	2	Vallein, Dalmers	"	—	—	—	—	—	—	
"	3	Fridén, Herrhagen 297	"	1	—	—	—	—	—	
"	5	Nordström, Klara 24	"	1	—	—	—	—	—	
"	6	Jaurén, Staden 2	ogift	1	—	—	—	—	—	
"	7	Sjöström, Staden 48	gift	2	—	—	—	—	—	
"	8	Karlsson, V. Haga 9.	ogift	—	—	—	—	—	—	
"	9	Andersson, Herrhagen 217	gift	6	—	—	—	—	—	
"	10	Söderlund, V. Kvarnåb. 26	"	3	—	—	—	—	—	
"	11	Johansson, Viken 25 b. . . .	"	—	—	—	—	—	—	
"	12	Nyqvist, Klara 12	"	1	—	—	—	—	—	
"	13	Fredriksson, Staden 12	ogift	—	—	—	—	—	—	
"	14	Nilsson, Staden 134	"	—	—	—	—	—	—	
"	15	Gustafsson, Staden 171. . . .	"	—	—	—	—	—	—	
"	16	Rask, Klara 1.	"	—	—	—	—	—	—	
"	17	Karlsson, Klara 1.	gift	1	—	360:—	—	—	—	Ej hyreskontrakt.
"	18	Falk, V. Haga 9	"	—	—	—	—	—	—	
"	19	Cronqvist, Klara 11	"	1	—	—	—	—	—	
"	20	Ekberg, Mariedal 2	ogift	1	—	—	—	—	—	
"	21	Törngren, Klara 9	gift	2	—	—	—	—	—	
"	22	Fridén, Klara 12	ogift	1	—	—	—	—	—	
"	23	Aek, Klara 9	gift	1	—	—	—	—	—	
"	24	Fröoth, Staden 84.	ogift	—	—	—	—	—	—	
Ext. konstapel	1	Fredriksson, Staden 12.	"	1	—	—	—	—	—	
"	25	Nilsson, Herrhagen 294 A	gift	—	—	—	—	—	150:—	Ej hyreskontrakt.
"	27	Pelterson, Staden 119-120	ogift	—	—	—	—	—	—	
"	28	Ramstedt, Viken 25 B	"	—	—	—	—	—	—	
"	29	Ohlsson, Staden 84	"	—	—	—	—	—	—	
"	30	Aronsson, Staden 15	"	—	—	—	—	—	—	

Uppgift

öfver aflöningsförmånerna för polispersonalen i Karlstad.

Grad	N:o	N a m n	Lön och tjänstg.-penningar	Ålders-tillägg	Beklädnads-penningar	Summa
Öfverkonstapel	—	Vidner	1,600	375	150	2,125
"	—	Möller	1,600	250	150	2,000
"	—	Stålfors	1,600	125	150	1,875
Det.-konstapel	—	Blomberg	1,400	250	150	1,800
Rådhusvaktmästare	—	Ohlsson	1,300	500		1,800
Konstapel	—	Söderqvist	1,300	250		1,550
"	2	Vallentin	1,300	250		1,550
"	3	Fridén	1,300	250		1,550
"	5	Nordström	1,300	125		1,425
"	6	Janzén	1,300	125		1,425
"	7	Sjöström	1,300			1,300
"	8	Karlsson	1,300			1,300
"	9	Andersson	1,300			1,300
"	10	Söderlund	1,300			1,300
"	11	Johansson	1,300			1,300
"	12	Nyqvist	1,300			1,300
"	13	Fredriksson	1,300			1,300
"	14	Nilsson	1,300			1,300
"	15	Gustafsson	1,300			1,300
"	16	Rask	1,300			1,300
"	17	Karlsson	1,300			1,300
"	18	Falk	1,300			1,300
"	19	Cronqvist	1,300			1,300
"	20	Ekberg	1,300			1,300
"	21	Törngren	1,300			1,300
"	22	Fridén	1,300			1,300
"	23	Ask	1,300			1,300
"	24	Fröroth	1,300			1,300
Extra konstapel	1	redriksson	900			900
"	25	Nilsson	900			900
"	27	Pettersson	900			900
"	28	Raustedt	900			900
"	29	Ohlsson	900			900
"	30	Aronsson	900			900

Fri tjänsteuniform.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag värdsamt anhålla att mina löneförmåner, förutom de nuvarande ålderstilläggen, måtte utgå med:

Lön	Kr. 2,000: —
Tjänstgöringspenningar	„ 1,000: —
Beklädnadsersättning	„ 200: —
	<hr/>
Summa Kronor	3,200: —

Som stöd för denna anhållan får jag värdsamt hänvisa till bifogade uppgifter öfver löneförmånerna för poliskommissarierna i med Karlstad jämförliga städer.

Härjämte tillåter jag mig värdsamt påpeka, att öfverkonstaplarna vid flera af rikets poliskårer åtnjuta lika och i en del fall äfven *högre lön* än hvad jag för närvarande åtnjuter. Så t. ex. åtnjuter detektivöfverkonstapeln i Sundsvall en lön af 2,300—2,900 kr.; detektivöfverkonstaplarna i Malmö 2,400—2,800 kr.; detektivöfverkonstapeln i Helsingborg 2,300—2,600 kr.; öfverkonstaplarna i Malmö 2,200—2,600 kr.; öfverkonstaplarna i Stockholm 2,200—2,500 kr.; öfverkonstaplarna i Helsingborg 2,200—2,400 kr. samt öfverkonstaplarna i Göteborg och Gefle 2,000—2,400 kr.

Den äldste härvarande öfverkonstapeln åtnjuter för närvarande en löncinkomst, som endast med 25 kronor understiger mina nuvarande årliga löneförmåner, Nästkommande år kommer denne öfverkonstapel, efter samma beräkning, att erhålla *100 kronor högre lön* än undertecknad.

På grund af här rådande dyra lefnadsomkostnader anser jag mig icke i stånd, att på ett för mig passande sätt kunna nödtorftigt uppehålla mig och min familj på mindre lön än hvad jag här ofvan begärt.

Under förhoppning att Herrar Stadsfullmäktige bifaller denna min framställning, anhåller jag värdsamt, att denna löneförhöjning måtte tillerkännas mig från och med innevarande års början.

Karlstad den 2 April 1909.

· A. A. LUNDQVIST.
Andre poliskommissarie.

Till Magistraten i Karlstad.

För komplettering och som stöd för min förut ingifna till Herrar Stadsfullmäktige ställda ansökan om löneförhöjning, får jag härmed värdsamt öfverlämna instruktioner för Poliskommissarierna i Göteborg, Malmö, Norrköping, Gefle, Eskils-

tuna, Landskrona, Linköping, Sundsvall och Västerås samt för andre poliskommissariern i Karlstad.

Vid jämförelse framgår tydligt, att andre poliskommissariens i Karlstad åligganden icke äro mindre än poliskommissariernas i de städer, som kunna jämföras med Karlstad.

I städerna Helsingborg, Upsala, Karlskrona och Lund finnes visserligen instruktion för polispersonalen, men dock icke särskild instruktion för i dessa städer nu mera anställda poliskommissarier.

Halmstad, där nu mera poliskommissarie är anställd, är i saknad af polisinstruktion.

Karlstad den 19 maj 1909.

A. A. LUNDQVIST.
Andre poliskommissarie.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Fastän omorganisering af stadens polis nyligen ägt rum och löne reglering för polispersonalen samtidigt blifvit af Stadsfullmäktige fastställd se vi oss dock nödsakade att hos Eder, Herrar Stadsfullmäktige, anhålla om förbättrade grundlöner.

Under sista tiden har, som känt är, en afsevärd prisstegring ägt rum å lifsförnödenheter öfver hela riket, och torde Karlstad i fråga om lifsmedelspriser och bostadshyror kunna hänföras till de dyraste inom riket.

För att jämföra hur löneförhållandena m. m. ställa sig vid andra poliskårer be vi få hänvisa till bifogade uppgifter från några städer. Bland dessa finnas visserligen någon kår, som vid första påseende synes ha mindre aflöningsförmåner än vi, t. ex. Borås. Men hänsyn bör tagas till deras billiga bostadshyror och lifsmedelspriser, hvilka, jämförda med Karlstads, betyder en inbesparing af de årliga utgifterna med minst 200 kronor.

För att närmare belysa våra förhållanden, be vi få hänvisa till nedanstående specifikation, som upptager de nödvändigaste utgifterna för en familj om fem personer per år:

Hyra för 1 rum och kök	250: —
Bränsle	75: —
Lyse	25: —
Mathåll för fem personer å 50 öre per person och dag	912: 50
Kläder och skodon till hustru och barn	150: —
Skodon till mannen	50: —
Kläder » »	75: —
Skatter till stat och kommun (medeltal)	100: —

Skolmateriel	25: —
Underhåll af möbler och husgeråd	50: —
Omkostnader för tvätt m. m.	50: —
Sjuk-kassor, lif-försäkring	50: —

Summa Kr. 1,782: 50

Denna specifikation är uppgjord efter noggrannaste beräkning och torde därför kunna betecknas som minimum. Om sålunda en person med hustru och tre barn skall kunna på ett drägligt sätt och utan skuldsättning uppehålla sig och de sina, borde han hafva minst den nämnda inkomsten, helst som här ej är upptaget åtskilliga utgiftsposter, hvilka rimligtvis icke kunna undvikas, t. ex. afgift för bad, resor, tidningar, nöjen och oförutsedda utgifter.

Hvad öfverkonstaplarnas grundlön beträffar, anhålla vi, att densamma, af flera skäl och med särskild hänsyn till deras synnerligen ansträngande tjänstgöring, ej måtte bestämmas till belopp understigande högsta lön i konstapelsgraden.

Med hänsyn till verkliga behof samt med stöd af hvad vi sålunda anført, anhålla vi härmed vördsamt att Herrar Stadsfullmäktige ville beakta vår ställning och genom förbättring af våra löner befria oss från det beroende, som skuldsättning ovillkorligen medför, samt sätta oss i stånd att ägna hela vår verksamhet åt polistjänsten och såmedelst fylla de anspråk samhället ställer på oss.

Vi anhålla därför vördsamt, att våra löner, förutom beklädnad, måtte sättas till följande belopp:

<i>Öfverkonstapel</i> , grundlön	1,900: —	
två ålderstillägg à 200 kr. efter 4 och 8 år	400: —	2,300: —
<i>Detektivkonstapel</i> , grundlön	1,600: —	
tre ålderstillägg, ett à 200 kr. efter 4 år och två à 100 kr. efter 8 och 12 år	400: —	2,000: —
<i>Konstapel</i> , grundlön	1,500: —	
ålderstillägg lika med detektivkonstapel	400: —	1,900: —
<i>Extra konstapel</i>		1,000: —

och att ålderstilläggen räknas från dag för befordran till ordinarie konstapel eller högre tjänstegrad.

Dessutom anhålla vi, att Herrar Stadsfullmäktige måtte tillerkänna oss och våra familjer fri läkarevård och medicin, samt fri sjukhusvård åt oss själfva, äfven-

som årlig semester af 15 dagar för alla grader, och att denna lönestat och öfriga förmåner måtte tillämpas från och med innevarande års början.

Karlstad den 31 mars 1909.

<i>C. W. Widner.</i>	<i>Gust. Andersson.</i>	<i>Karl Ekberg.</i>
<i>G. A. Möller.</i>	<i>J. R. Söderlund.</i>	<i>Aug. Törngren.</i>
<i>Aug. Stålfors.</i>	<i>K. E. Johansson.</i>	<i>Thure Fridén.</i>
<i>A. Söderkvist.</i>	<i>Carl Nyqvist.</i>	<i>Aug. Edm. Ask.</i>
<i>A. V. Fredriksson.</i>	<i>F. E. Fredrikson.</i>	<i>L. J. Fröroth.</i>
<i>G. Wallentin.</i>	<i>Osc. Nilsson.</i>	<i>Axel Nilsson.</i>
<i>Gustaf Fridén.</i>	<i>J. B. Gustafsson.</i>	<i>Hj. Pettersson.</i>
<i>J. O. Nordström.</i>	<i>Axel Rask.</i>	<i>Seth Ramstedt.</i>
<i>Henrik Janzén.</i>	<i>J. G. Karlsson.</i>	<i>Aug. Ohlsson.</i>
<i>Willi. Sjöström.</i>	<i>Fritz A. Falk.</i>	<i>N. J. Aronsson.</i>
<i>Robert Karlsson.</i>	<i>Axel Cronqvist.</i>	

Utdrag af protokollet hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 31 januari 1910.

§ 6.

Sedan andre poliskommissarien äfvensom polispersonalen i öfrigt här i staden hos Herrar Stadsfullmäktige gjort särskilda framställningar om förbättrande af dem tillkommande löneförmåner samt dessa framställningar blifvit af Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnade, hade nu Drättselkammaren uppå remiss att i detta ärende afgifva yttrande.

Efter föredragning af handlingarna, hvilka cirkulerat bland kammarens ledamöter, samt hällen öfverläggning beslöt Drättselkammaren att i ärendet anföra följande.

Beträffande aflöningen till andre poliskommissarien.

De nuvarande löneförmånerna för denna tjänst utgjorde:

Lön	1,500: —
Tjänstgöringspenningar	500: —
Beklädnadsersättning	150: —
	<hr/>
Kronor	2,150: —

jämte 2 ålderstillägg à 250 kr. hvarterda efter 5 och 10 års tjänstgöring.

Vid jämförelse mellan denna aflöning, å den ena sidan, och de till öfver-

konstaplarne här i staden utgående löneförmånerna, å andra sidan, syntes det Drätselkammaren, med hänsyn tagen till den befälsställning andre poliskommissarien intog gent emot den öfriga polispersonalen, och med fästadt afseende å de till denna tjänst hörande göromål, att löneförmånerna för denna tjänst, hvilken nyinrättats år 1908, då blifvit för knappt tillägna, och ansågo Kammaren förden skull framställningen böra i så måtto bifallas, att grundaflöningen för andre poliskommissarien bestämdes till 2,900 kronor, däraf 2,000 kronor i lön, 700 kronor i tjänstgöringspenningar och 200 kronor i beklädnadsersättning, hvartill sedan komme, liksom hittills, två ålderstillägg å 250 kronor hvardera efter 5 och 10 års tjänstgöring.

Beträffande aflöningen till den öfriga polispersonalen.

Denna personal utgjordes för närvarande af 3 öfverkonstaplar, 1 detektivkonstapel, 25 konstaplar och 5 extra konstaplar.

Sammanlagda grundaflöningen till denna personal, inberäknadt beklädnadsersättning, uppginge enligt den af Herrar Stadsfullmäktige den 26 mars 1908 fastställda löneslatten till 48,300 kronor.

Enligt den nu gjorda framställningen från polispersonalen skulle berörda grundaflöning höjas till sammanlagt 54,900 kronor, hvidan alltså den begärda ökningen ifråga om *grundlönen* uppginge till 6,600 kronor.

Genom den ifrågasatta minskningen i ålderstilläggen för öfverkonstaplarne, detektivkonstapeln och konstaplarne med 100 kronor för hvarje af dessa 29 funktionärer, eller för hvarje af dem från nuvarande 500 kronor till 400 kronor, komme den höjning i personalens sammanlagda *slutaflöning*, som framställningen afsågo, att uppgå till 3,700 kronor.

Vid öfvervägande af detta ärende ville Drätselkammaren erinra, att Herrar Stadsfullmäktige så nyligen som den 26 mars 1908 beslutit en jämförelsevis afsevärd förhöjning af polispersonalens löneförmåner samt att Herrar Fullmäktige därvid, utöfver af Magistraten då ifrågasatta 3 ålderstillägg å 100 kronor, på särskild framställning inom Stadsfullmäktige beviljat polispersonalen 4 ålderstillägg å 125 kronor.

Härjämte ville Drätselkammaren jämväl framhålla, att lefnadsomkostnaderna här i staden ingalunda kunde anses hafva stegrats under den tid, som förflutit efter fastställandet af polispersonalens nuvarande aflöning, utan torde det till och med kunna ifrågasättas, om icke snarare någon nedgång i lifsmedelspriser och hyror sedan nämnda tid inträdt.

I betraktande af de utaf Drätselkammaren sålunda anförda förhållanden, och då härtill komme, dels att enligt den af magistraten i ärendet verkställda utredning polispersonalen här i staden ej syntes vara sämre aflönad än i andra städer

utan snarare tvärtom, och dels att magistraten ej ansett sig kunna ifrågasätta någon förändring i polispersonalens så nyligen fastställda löneförmåner, kunde Drätselkammaren för sin del icke biträda den af polispersonalen nu gjorda framställningen om ytterligare höjning af de till personalen utgående löneförmånerna.

I anslutning till det anförda hemställde Drätselkammaren fördenskull,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte fastställa aflöningen för andre poliskommissarien här i staden till följande belopp att utgå från och med innevarande år, nämligen:

Lön	Kr. 2,000: —
Tjänstgöringspenningar	700: —
Beklädnadsersättning	200: —
	<hr/>
	Kr. 2,900: —

jämte två ålderstillägg å 250 kronor hvarterda efter 5 och 10 års tjänstgöring,

samt att den af polispersonalen i öfrigt gjorda framställningen om löneförhöjning ej måtte till någon Herrar Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Som ofvan

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Mars 1910.

§ 32.

I särskilda genom Magistraten till Herrar Fullmäktige öfverlämnade framställningar hade andre poliskommissarien äfvensom polispersonalen i öfrigt här i staden gjort framställning om förbättring af dem tillkommande löneförmåner. Enligt nu gällande lönestat åtnjöte andre poliskommissarien i aflöningsförmåner 1,500 kronor i lön, 500 kronor i tjänstgöringspenningar samt 150 kronor i beklädnadsersättning jemte två ålderstillägg å 250 kronor hvarterda efter fem och tio års tjänstgöring. Poliskommissariens framställning afsåge sådan förändring i aflöningsförmånerna, att lön och tjänstgöringspenningar tillsammans höjdes till 3,000 kronor och beklädnadsersättningen till 200 kronor. Af polispersonalen i öfrigt åtnjöte öfverkonstaplarna 1,600 kronor i lön och tjänstgöringspenningar 150

kronor i beklädnadsersättning jämte 4 ålderstillägg om 125 kronor efter 3, 6, 9 och 12 års tjänstgöring, detektivkonstapeln 1,400 kronor i lön och tjänstgöringspenningar samt beklädnadsersättning och ålderstillägg i likhet med öfverkonstaplarne, konstaplarne 1,300 kronor i lön och tjänstgöringspenningar samt beklädnadsersättning och ålderstillägg i likhet med öfverkonstaplarne och slutligen extra konstaplarne 900 kronor i arvode och 150 kronor i beklädnadsersättning. Polispersonalens framställning afsåge sådan förändring i löneförmånerna, att, fränsedt beklädnadsersättningen, hvori någon förändring icke äskades, öfverkonstapel skulle åtnjuta 1900 kronor i lön och tjänstgöringspenningar med två ålderstillägg hvartera å 200 kronor efter 4 och 8 års tjänstgöring, detektivkonstapel 1,600 kronor i lön och tjänstgöringspenningar med tre ålderstillägg, ett å 200 kronor efter 4 år samt 2 å hvartera 100 kronor efter 8 och 12 års tjänstgöring, konstapel 1,500 kronor i lön och tjänstgöringspenningar med ålderstillägg lika som för detektivkonstapel samt extra konstapel 1,000 kronor i arvode. Dessutom påyrkades vissa förbättringar med afseende å rätten till semester samt förmånen af fri läkarevård.

I ärendet hade Drättselkammaren afgifvit infordradt utlåtande och därvid, hvad först anginge poliskommissarien — under uttalande att med hänsyn till den befälsställning gentemot poliskåren i öfrigt poliskommissarien intoge och de till kommissarietjänsten hörande göromål, aflöningsförmånerna för denna under år 1908 inrättade tjänst blifvit allt för knappt tilltagna — föreslagit sådan förändring i andra poliskommissariens löneförmåner, att, med bibehållande af nu gällande ålderstillägg, denne från och med innevarande år skulle åtnjuta 2,000 kronor i lön, 700 kronor i tjänstgöringspenningar och 200 kronor i beklädnadsersättning. Beträffande polispersonalen i öfrigt hade Drättselkammaren framhållit, hufvudsakligen, att Herrar Fullmäktige den 26 mars 1908 beslutit en jämförelsevis afsevärd förhöjning i poliskårens löneförmåner, att någon stegring i lefnadskostnaderna här i staden sedan dess icke inträdt, utan snarare tvärtom, samt att polispersonalen i Karlstad icke syntes vara sämre utan fastmera bättre aflönad än i andra med Karlstad jämförliga städer. På grund af det anförda hade Kammaren hemställt, att polispersonalens ifrågavarande framställning icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet först antecknade, att från polispersonalen till Utskottets Ordförande öfverlämnats följande skrift i ärendet:

»Til: Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter att hafva tagit del af Magistratens och Drättselkammarens utlåtande angående vår under början af förlidet år inlämnade ansökan om löneförhöjning,

därvid dessa myndigheter framställt motiv för afslag, anhålla vi, att dels som en komplettering af vår ansökan, dels få bemöta några punkter i nämnda motive-ring, få anföra följande:

Magistraten har bland annat framhållit, att polispersonalen åtnjuter fri läkarevård, men önskar nu denna utsträckt äfven till familjen. Detta är såtillvida oriktigt, att den fria läkarevård vi åtnjuta, är att fritt bli undersökta af någon af stadsläkarne, under det vi få betala medicin och ifrågakommande lasarettsvård själfva.

Drättselkammarrens yttrande, att bostadshyror och lifsmedelspriser under tiden från vår senaste löneförhöjning snarare nedgått än motsatsen är väl icke med rätta förhållandet öfverensstämmande, då hyrorne, framförallt beträffande smålägenheter, ej på något sätt visat tendens till nedgående utan tvärtom.

Angående lifsmedlen torde vara en känd sak att dessa under nämnda tid varit i oafbruten stegring och särskildt å specerivaror, hvilket väl varje handlande kan intyga.

Hvad oss öfverkonstaplar beträffar så har det, så snart vi framställt kraf på förbättring i våra löneförhållanden, framhållits, att öfverkonstaplarne här mera vore att betrakta som inspektionskonstaplar än som öfverkonstaplar. Emellertid fästa vi oss mindre vid en titel, men om vi skall hänföras till inspektionskonstaplar kommer vi därigenom att lida ekonomisk förlust och då vi äro af Magistraten antagna till öfverkonstaplar vid poliskåren och, enligt af Magistraten för oss fastställd instruktion, få med samma ansvar bestrida samma tjänst som öfverkonstaplar i andra städer, anse vi oss också kunna göra anspråk på att i afö-ningshänseende blifva likställda med öfverkonstaplar.

Hvad åter de extra konstaplarne angår, har Magistraten helt och hållet förbigått dessa, änskönt det måste ligga i öppen dag, att deras aföning är otillräcklig i förhållande till tjänstgöringen, som är lika som för ordinarie konstapel. Ut-sikterna till snar befordran är äfven, vid en kår som denna, ganska liten, och möjligheten att kunna utan skuldsättning existera på en lön af 900 kronor, ej stort större.

Emellertid vilja vi framhålla, att då vi framställde vår begäran om förbättrade lönevillkor gjordes detta af yttersta nödvändighet och med ganska godt hopp om att våra myndigheter och särskildt den som står oss närmast, nämligen Magi-straten, skulle beakta det berättigade i densamma och fördenskul tillstyrka Herrar Stadsfullmäktiges bifall. Som en ytterligare faktor för en dylik förhoppning räknade vi äfven den stora arbetsstriden förliden sommar, där såväl myndigheterna som allmänheten fick tillfälle att på nära håll sätta sig in i polisens allt annat

än afundsvärda kall, då densamma efter bästa förmåga fullgör sin tjänst, men ändock ådrager sig hat och förbittring från det stora flertalet af befolkningen. Polisen å andra platser rönt äfven särskildt under nämnda tid sympati och förståelse, hvilket framgick af att såväl flera städer som enskilda personer till sina poliskårer anslogo större eller mindre summor. För oss hördes dock ej något dylikt af, hvarför vi hyste den tanken att det var vederbörandes mening att, som ett bevis för att vi ej voro glömda, ordna aföningsfrågan på ett för oss tillfredsställande sätt.

Denna förhoppning synes dock af Magistratens yttrande, att polisen härstädes ej är i allmänhet sämre afönad än på andra platser, och Drätselkammarens yrkande om att frågan ej måtte till någon Herrar Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda, på god väg att grusas.

Med tanke på öfriga af stadens med polisen jämnställda löntagare, hvilkas förmåner i ekonomiskt hänseende äro betydligt bättre än våra, för att ej nämna en under hela året arbetande fackarbetare, hvars årsförtjänst äfven utgör afsevärdt mera än en poliskonstapels, är väl ett direkt afslag väl hårdt.

Därför vilja vi, innan frågan kommer till slutligt afgörande, rikta en vädjan till Herrar Stadsfullmäktige, att innan Ni uttalar ett »Nej» som svar på vår begäran betänka, att den kår på hvilken ansvaret för samhällets säkerhet hvilat och inom hvilken hvarje enskild medlem ständigt måste vara beredd att, om så fordras, sätta sitt lif på spel, under åratat framåt är beröfvad utsikten att få sin ekonomiska ställning förbättrad och således vid sidan af den ansträngande tjänsten fortfarande ha kvar de trängande brödbekymren.

Skulle dock Herrar Stadsfullmäktige trots allt afslå vår framställning, se vi oss nödsakade att som en tillfällig hjälp göra en vördsam anhållan om ett hyresbidrag af 200 kronor pr man för innevarande år.

Karlstad den 7 mars 1910.

C. V. Vidner.

G. A. Möller.

Aug. Stålfors.

Ivar Blomberg.

F. E. Fredriksson.

J. G. Karlson.

Aug. Törngren.

Carl Hedman.

Aug. Söderkvist.

A. Y. Nilsson.

Vilh. Sjöström.

J. R. Söderlund.

O. Nilsson.

Fritz A. Falk.

Thure Fridén.

F. A. Augustsson.

G. Vallentin.

J. O. Nordström.

Rob. Karlsson.

K. Johansson.

B. J. Gustafsson.

A. Cronqvist.

Aug. Olsson.

Erik Petterson.

G. Fridén.

C. H. Janzén.

G. Andersson.

Karl Nykvist.

Axel Rask.

K. F. Ekberg.

L. J. Fröroth.

F. O. Björk.

O. G. Larsson.»

Efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning beslöt Utskottet att i ämnet afgifva följande yttrande.

Utskottet kunde för sin del under närvarande förhållanden icke tillstyrka Herrar Fullmäktige att bevilja en förhöjning i den till andre poliskommissarien enligt Herrar Fullmäktiges beslut den 26 mars 1908 utgående grundlönen. Däremot hölle Utskottet före, att den slutlön, som enligt samma Stadsfullmäktigebeslut tillkomme poliskommissarien, vore för låg. Utskottet ansåge därför sådan förändring i poliskommissariens löneförmåner böra vidtagas, att de honom tillkommande ålderstillägg höjdes till 500 kronor hvarterda.

Beräffande polispersonalen i öfrigt ville Utskottet i likhet med Drätselkammaren och under åberopande af de af Drätselkammaren anförda skäl såsom sin mening uttala, att framställningen om löneförhöjning icke syntes böra af Herrar Fullmäktige bifallas.

Däremot och med hänsyn till det ansträngande och pligtrogna arbete poliskåren i dess helhet under nästlidet år nedlagt i stadens tjänst ansåge sig Utskottet böra hos Herrar Fullmäktige ifrågasätta, att en särskild gratifikation måtte tilldelas polispersonalen, hvilken gratifikation lämpligen kunde bestämmas till 200 kronor för andre poliskommissarien och 100 kronor för en hvar af stadens öfrige polismän.

På grund af det anförda ville Utskottet föreslå:

att Herrar Fullmäktige måtte besluta sådan förändring i andre poliskommissariens löneförmåner, att de honom efter fem och tio års tjänstgöring tillkommande ålderstillägg höjdes till 500 kronor hvarterda;

att polispersonalens i öfrigt hos Herrar Fullmäktige gjorda framställning om löneförhöjning icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda;

samt att Herrar Fullmäktige såsom särskilda gratifikationer för tjänstgöring under år 1909 — utöfver tilldelad ersättning för öfvertidsarbete — måtte bevilja andre poliskommissarien ett belopp af 200 kronor samt en hvar af de i stadens tjänst under samma år anställda ordinarie och extra poliskonstaplar af alla grader ett belopp af 100 kronor.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

28. Styrelsens för föreningen Värmlands hemslöjd ansökan om rätt att anordna ett lotteri.

Till Konungen.

Föreningen Värmlands hemslöjd u. p. a., som enligt sina stadgar har till ändamål »att inom Värmland — i synnerhet dess laudsbyggd — arbeta för den svenska hemslöjdens utveckling och förädling samt söka befordra afsättningen af alster af dylik verksamhet dels genom emottagande till försäljning och dels genom inköp af medlemmarnes arbeten», får härmed i underdånighet anhålla om tillstånd att anordna ett för allmänheten tillgängligt lotteri med vinster af Värmländska hemslöjdsalster af konstmässig prägel till ett inköpsvärde af ettusen kronor. Lotterias antal skola utgöra tretusen till ett värde af en krona för lotten. Dragningen skall verkställas inför Notarius Publicus i Karlstad eller annan, som af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i Värmlands län därtill förordnas inom 1910 års utgång.

Föreningen vill frambålla, att lotteriet icke blott är ämnadt att främja föreningens ofvan angifna syften, utan äfven kan sägas på ett praktiskt sätt tjäna ett välgörande ändamål, i det föreningen genom lotteriet sättes i tillfälle att skaffa arbetsförtjänst åt många behöfvande, som annars icke skulle göra sin färdighet i hemslöjd inkomstbringande.

Underdånigst

På Styrelsens för föreningen Värmlands Hemslöjd vägnar:

HJ. NISBETH.

Karlstad den 1 Februari 1910.

Öfverlämnas i underdånighet, därvid Kungl. Maj:ts Befallningshafvande med afseende å syftemålet med det ifrågasatta lotteriet finner sig böra underdånigst förorda, att tillstånd till detsamma måtte i nåder sökandeföreningen beviljas.

Underdånigst

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Karlstad i landskansliet den 11 februari 1910.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Föreningen Värmlands Hemslöjd får, med öfverlämnande af bifogade till Konungen ställda underdåniga ansökan om tillstånd att anordna ett lotteri för utlottning af Värmländska hemslöjdsalster, härmed vördsamt anhålla att Konungens Befallningshafvande ville befordra ansökningen vidare och därvid med hänsyn till det behjärtansvärda ändamålet för sin del förorda densamma till nådigt bifall.

Karlstad den 1 Februari 1910.

På Styrelsens för föreningen Värmlands Hemslöjd vägnar:

HJ. NISBETH.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 Mars 1910.

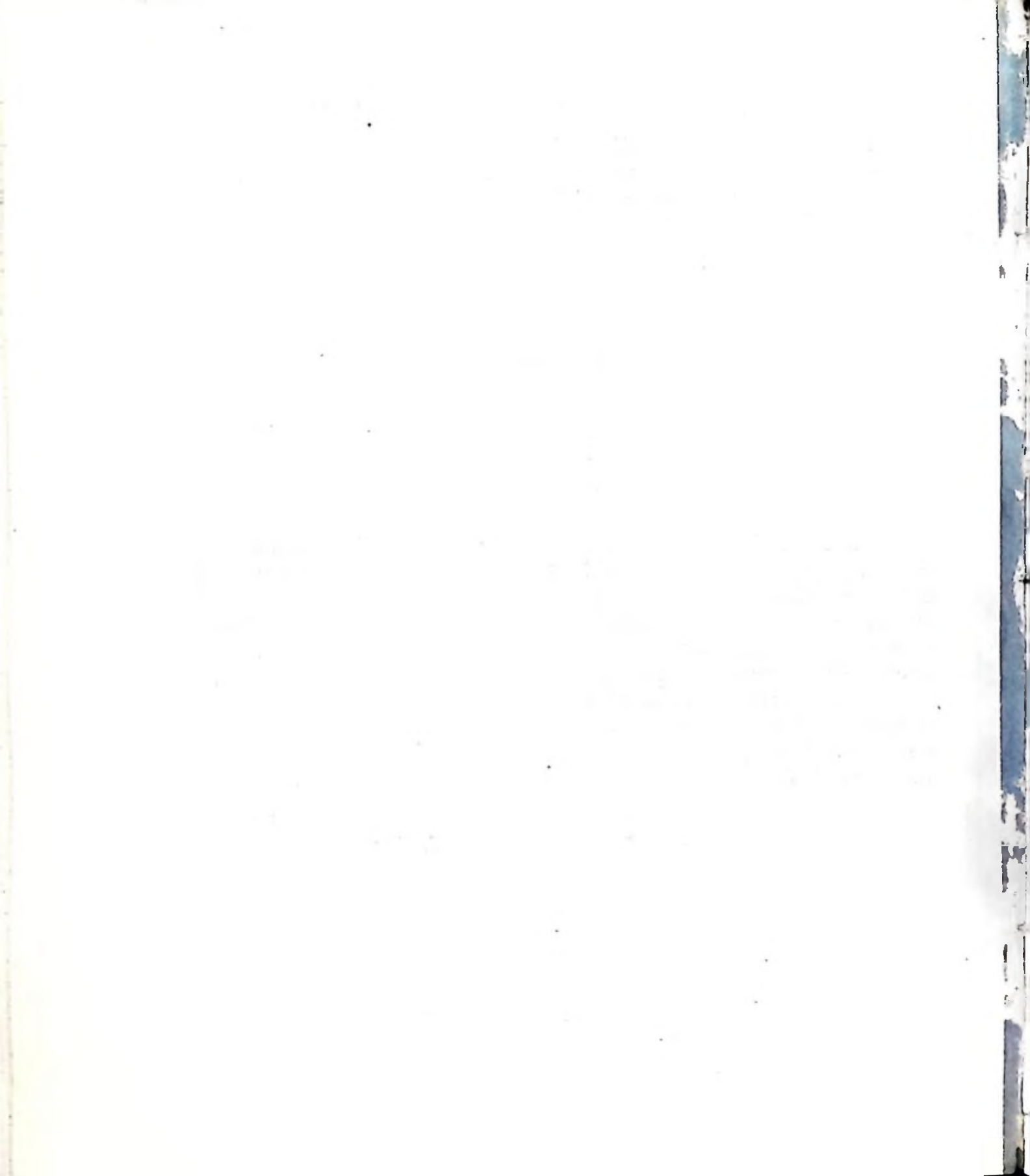
§ 33.

Genom Magistraten hade inforrats Herrar Fullmäktiges yttrande öfver en af Styrelsen för föreningen Värmlands Hemslöjd hos Kungl. Maj:t i underdånighet gjord ansökning om tillstånd att till förmån för föreningen under innevarande år anordna ett för allmänheten tillgängligt lotteri med vinster af värmländska hemslöjdsalster af konstnärlig prägel till ett inköpsvärde af 1,000 kronor, därvid lotter skulle försäljas till ett antal af 3,000 och till ett pris af en krona lotten.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss af Stadsfullmäktiges Herr Ordförande, i ärendet afgifva yttrande, beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande i ärendet måtte med hänsyn till lotteriets behjärtansvärda ändamål till ifrågavarande ansökning förorda nådigt bifall.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.	Den 17 Mars.	N:o 4 ^{1/2} .
-------	--------------	------------------------

29. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i fråga om aftal träffade mellan styrelsen och vissa fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling rörande leverans af elektrisk ström.

*Utdrag ur protokollet hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverksstyrelse den 3 mars 1910.*

§ 4.

Då vid behandlingen av Herr Nermans den 27 januari detta år hos Herrar Stadsfullmäktige väckta motion rörande Elektricitetsverkets befogenhet vederbörande icke yttrat sig över det av Styrelsen i dess protokoll för den 4 sistlidne februari berörda förhållande, att avtal om leverans av elektrisk ström redan träffats med vissa landsförsamlingen tillhörande fastighetsägare, vilka med anledning därav vidtagit åtgärder för inomhus-installationer, ansåg Styrelsen nödigt att före Vesterstrandsledningens utförande inhämta Herrar Stadsfullmäktiges yttrande huru förfaras skall med dessa redan träffade avtal, utan vilka ifrågakvarande ledning icke blir ekonomiskt bärig.

Plan över Vesterstrandledningens kostnad och beräknade avkastningen af denna med anslutning från landsförsamlingen skulle bifogas protokollsutdraget.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Uppgift å de personer i Karlstads landsförsamling, med hvilka kontrakt tecknats för elektrisk belysning under en tid af minst 3 år.

Målaremästare A. Sundelius	27 st. lampor
Herr J. E. Nilsson	25 " "
Herr H. Augensen	18 " "
Rådman Carl Lidberg	30 " "
Kapten J. Kuylenstierna	27 " "
Herr Samuel Andersson	15 " "
Herr G. E. Svanström	18 " "
Slaktare Edw. Petterson	30 " "

Karlstad den 13 Mars 1910.

KARLSTADS ELEKTRICITETSVÄRK.

Kostnadsförslag

till Elektrisk belysningsledning till Klaravik.

Den elektriska energien distribueras i form af 3-fasig växelström om 110 volts fasspänning.

I transformatorkiosken å kvarteret »Eken» uppställas en transformator på 50 k. v. a. Strömmen ledes i »flodkabel» öfver älven och i blanka stolpledningar efter älstrandens till Klaravik.

Kostnadsberäkning.

1 st. 3-fastransformator å 50 k. v. a. ⁸⁰⁰⁰ / ₁₁₀ v. med instrumentering	950: —
175 mtr flodkabel 3×25 m/m ²	850: —
Garnityrdelar till kabeln	70: —
3×500 mtr blank koppartråd 16 m/m ²	} 650: —
500 » » » 10 »	
175 » » »-kabel 25 » förtent	
Isolatorer	35: —
Åskledare	100: —
15 st. Stolpar med nedsättning	225: —
Diverse	45: —
Uppsättning	275: —

Kronor 3,200: —

Om ledningsarean ökas till 25 m/m² blir kostnaden 3,500 kr.

**Beräkning öfver anläggningens ekonomiska bärighet.
Inkomst genom abonnenter.**

1) vid Klaravik:

Bruttoafgifter för ca: 100 lampor 400: —

2) vid Landsförsamlingens område:

Bruttoafgifter för ca: 200 lampor 800: —

» » diverse pumphotorer 100: —

Kronor 1,300: —

Vinstberäkning.

Om förutsättes att hvarje lampa förbrukar 30 watt och ca: 75% af installerade lampor brinna samtidigt ökas stadens afgift till Dejeffors med ca: 340 kronor efter en beräknad lystid af 6 månader pr år.

Ränta och amortering af anläggningskostnaden beräknas till 10% = 350 kr.

Summa utgifter pr år blir 340 + 350 = 690 kronor och däraf vinsten = 1,300 — 690..... 610: —

Kronor 610: —

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 14 mars 1910.

§ 2.

Uti till Herrar Stadsfullmäktige ingifven framställning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken anført, att, som aftal om leverans af elektrisk ström af Styrelsen träffats med vissa landsförsamlingen tillhörande fastighetsägare, hvilka med anledning däraf vidtagit åtgärder för inomhus-installationer, Styrelsen ansett nödigt att före Vesterstrandsledningens utförande inhämta Herrar Stadsfullmäktiges yttrande huru förfaras skulle med dessa redan träffade aftal, utan hvilka nämnda ledning icke blefve ekonomiskt bärig.

Vid framställningen hede fogats dels kostnadsförslag för anläggning af belysningsledning till Klaravik jämte plan öfver anläggningens ekonomiska bärighet, dels ock förteckning öfver de fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling, med hvilka kontrakt tecknats för elektrisk belysning under en tid af minst tre år,

Drätselkammaren, som uppå remiss af Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade att i ärendet afgifva yttrande, beslöt, efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning, anføra följande.

Därest Styrelsen för Vatten- och Gasverken med sin förevarande framställning afsåge att begära Herrar Stadsfullmäktiges godkännande af de träffade aftalen med de uppgifna fastighetsägarna inom Karlstads landsförsamling angående leverans af elektrisk ström, ville Drätselkammaren för sin del uttala, att kammaren visserligen ej ansåge lämpligt, att elektrisk ström levererades till plats utanför Karlstads stads område, men, att, då enligt uppgift aftal blifvit af Styrelsen för Vatten- och Gasverken redan träffade om belysningsledningar till de af Styrelsen angifna fastighetsägarna inom Karlstads landsförsamling, Drätselkammaren likväl ville tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att godkänna de ingångna aftalen. Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 15 Mars 1910.

§ 35.

Hos Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt om Herrar Fullmäktiges yttrande, huru förfaras skulle med de mellan Styrelsen och vissa fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling träffade aftal rörande leverans af elektrisk ström, därvid Styrelsen tillika anført, att ifrågavarande fastighetsägare redan vidtagit åtgärder för inomhusinstallationer och att därest den aftalade leveransen af ström icke komme till stånd, den af Styrelsen beslutade ledningen till Västerstrand icke blefve ekonomiskt bärig.

Öfver denna framställning, som åtföljts af kostnads- och räntabilitetsberäkningar jämte förteckning å de fastighetsägare — åtta till antalet —, med hvilka aftal slutits, hade Drätselkammaren afgifvit yttrande och därvid, för den händelse med framställningen afsåges att begära Herrar Fullmäktiges godkännande af de träffade aftalen, för sin del uttalat, att Kammaren visserligen ej ansåge lämpligt, att elektrisk ström levererades till plats utanför Karlstads stads område, men att, då aftal redan slutits, Kammaren ville tillstyrka Herrar Fullmäktige att godkänna samma aftal.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss af Stadsfullmäktiges Herr Ordförande, i ärendet afgifva yttrande, därvid Utskottet, som instämde i hvad Drätselkammaren i saken anført, beslöt hemställa:

att Herrar Fullmäktige måtte godkänna ifrågavarande mellan Styrelsen för Vatten- och Gasverken å ena och uppgifna fastighetsägare inom Karlstads landsförsamling å andra sidan träffade aftal om leverans af elektrisk ström.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

30. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag till vidtagande af åtgärder i och för förebyggande af skadegörelse å stadens vattenverk genom årets vårflood.

Utdrag ur protokollet hållet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 3 Mars 1910.

§ 6.

Då med anledning av det höga vattenståndet en ovanligt stark vårflood vore att befara, ansåg sig Styrelsen böra i tid vidtaga åtgärder till förebyggande av eventuel skadegörelse å vattenverket och beslöt för detta ändamål att låta å Sandgrund upplägga en tillräcklig mängd sand samt anskaffa säckar att i händelse av behov därav göra fördämningar.

Då medel härtill måste tagas av det Styrelsen tilldelade anslag för oförutsedda utgifter, beslöts att hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om ett ytterligare förslagsanslag å högst 2,000 kronor för dylika ändamål.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN,

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 14 mars 1910.

§ 3.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att, som en ovanligt stark vårflood under innevarande år vore att befara samt Styrelsen fördenskull ansåge sig böra vidtaga erforderliga åtgärder till förebyggande af eventuell skadegörelse å Vattenverket, Herrar Stadsfullmäktige måtte, till bestridande af kostnaderna för dylika åtgärder, bevilja Styrelsen ett förslagsanslag af 2,000 kr.

Drätselkammaren hade nu, uppå remiss af Stadsfullmäktiges Herr Ordförande, att i detta ärende afgifva yttrande, och beslöt kammaren därvid tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla den gjorda framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 15 Mars 1910.

§ 36.

Hos Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken — med förmålan, att en ovanligt stark vårflood vore att befara och att Styrelsen fördenskull ansåge sig böra vidtaga erforderliga åtgärder till förebyggande af en eventuell skadegörelse å härvarande vattenverk — hemställt om ett förslagsanslag af 2,000 kronor till bestridande af kostnaderna för dylika åtgärder.

Öfver denna framställning, som blifvit af Drätselkammaren i afgifvet utlåtande tillstyrkt, hade nu Utskottet att, uppå remiss af Stadsfullmäktiges Herr Ordförande, meddela yttrande, därvid Utskottet, som funne den gjorda framställningen befogad, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte ej mindre bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett förslagsanslag af 2,000 kronor att användas till vidtagande af åtgärder i och för förebyggande af skadegörelse å

stadens vattenverk genom årets vårflod än äfven bestämma, att det beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej härtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1910.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 21 April.

N:o 5.

31. Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1908.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får Magistraten äran öfverlemnna vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1908.

Karlstads rådhus den 2 December 1909.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Af Herrar Stadsfullmäktige utsedda revisorer ha härmed, sedan revisionsarbetet afslutats, äran öfverlemnna berättelse för hvarje delegation särskildt.

Jemlikt Herrar Stadsfullmäktiges beslut hafva till oss för granskning öfverlemnats tablåer, utvisande för de särskilda delegationerna förhållandet mellan i stat upptagna och verkliga inkomster och utgifter.

Då emellertid i flera fall de i staten uppförda titlar ej hafva motsvarande konti i räkenskaperna, har upprättandet af dessa tablåer måst tillgå så, att, under ständigt jemförelse med kassaverifikationer, från flera olika räkenskapskonti sammanförts de till hvarje titel hörande poster. Att in i alla detaljer ånyo genomgå denna procedur har ej varit oss möjligt och äfven syntts oss i viss mån ändamålslost, då det i många fall torde vara beroende på subjektivt godtycke under hvilken titel en viss post skall föras. I hufvudsak äro dock dessa tablåer, så vidt vi kunnat finna, riktiga. Till underlättande af arbetet såväl för resp. bokförare

vid upprättande af dylika tablåer, som vid granskningen af desamma, synes det oss angeläget att ändring härutinnan sker och få vi föreslå Herrar Stadsfullmäktige att besluta:

att, der så ej är fallet, så snart ske kan öfverensstämmelse äväga bringas mellan rubrikerna i stat och räkenskaper.

Revisionsarbetet skulle mycket underlättas om genom tillgång till Stadsfullmäktiges tryck tillfälle gafs revisorerna att alltjemt följa Stadsfullmäktiges förhandlingar och beslut. Vi hemställa därför:

att Stadsfullmäktiges tryck måtte expedieras till hvar och en af de för löpande året utsedde sakrevisorerna på samma gång som till ledamot af Stadsfullmäktige.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Drätselkammarens Inkomster och Utgifter

för år 1908

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster:	Beräknade i staten		Verkliga inkomster		Mer än beräknade		Mindre än beräknade	
Behållning	163	73	105	27			58	46
Försk. afgifter för detaljhandel med brännvin	950	—	377	25			572	75
Stadsandelen	13,000	—	13,001	32	1	32		
Tullfrihetsersättning	132	66	132	66				
Arrende för laxfiske	1,050	—	1,225	—	175	—		
» » lakfiske	281	—	281	—				
Torgplatsavgifter	100	—	140	50	40	50		
Bötesandelar	100	—	389	33	289	33		
Hundskatt	2,000	—	2,520	—	520	—		
Vexelprotester	2,000	—	2,000	—				
Arrenden för lägenheter » för magasin o. andra platser	9,671	30						
Hyror	132	—	46,674	78	1,528	98		
Hyra af flickskolan	30,842	50						
Hyra af flickskolan	4,500	—						
Ränta å medel i bankinrättn. » obligationer m. m.	10,000	—	11,496	75	1,496	75		
» obligationer m. m.	1,700	—	2,147	70	447	70		
Platshyror af hamnen	100	—	96	52			3	48
Hamnen och kanalen	38,781	85	41,045	04	2,263	19		
Gasverket	13,483	14	16,150	63	2,667	49		
Vattenverket	38,793	57	41,061	74	2,268	17		
Elektricitetsverket	17,628	22	19,652	30	2,024	08		
Skolrådet	20,702	95	21,188	50	480	55		
Vinst af spritbolaget	120,674	90	120,433	55			241	35
Fruentimmersbadhuset	150	—	173	40	23	40		
Kabinettet	200	—	241	75	41	75		
Resterande kom.-utskylder	9 000	—	11,414	29	2,414	29		
Stallet	4,705	—					4,705	
Tomtförsäljningar	50,000	—	4,499	09			45,500	91
Tolagsersättning	30,430	—	31,076	95	646	95		
Gasverkets vinst	21,624	36					21,624	36
Elektr. verkets vinst	8 460	78					8,460	78
Lån för Drätselkammaren » Elektr.-verket	618,800	—	671,400	—			41,951	43
» Vattenverket	35,000	—						
» Hamnen	37,270	—						
» Hamnen	22,281	43						
Uttaxering m. m. efter afdrag af 15,000 kr., afskortningar upptagna bland ut- gifterna	408 165	97	382,375	51			25,790	46
Inbetalda fordringar af: Wernl. Enskilda Bank			526,822	16				
Skolrådet			29,244	11				
Diverse personer			1,435	—				
R. Palmgrens donation			19,708	34				
Böter till brandkårens kassa			10	50				
Förskott till presterskapets aflöning			898	62	578,118	73		
Kronor	1,572,875	36	2,019,414	56	595,448	18	148,908	93

Kr. 500 till Trädg.-styrelsen
Därutöfv. t. Mag. kr. 2.21

Motsv. besparing i utgifterna

Utgifter:	A n s l a g			Utgifter	A n s l a g e t	
	Utgiftsstaten	Extra	Summa		Öfverskridet	Besparadt
Annuitet å 1888 års lån	6,316	25		6,560	243	75
» 1896 » »	32,716	27		32,716		
» 1902 » »	60,281	15		60,281		
» 1907 » »	144,250	—		143,687		562 50
» skuld till stadshyp.	1,161	14	244,724 81	1,161	14	
Ränta å Fahlgrenska fonden	1,000	—		1,000	—	5,200 — ¹⁾
» Eneströmska fonden	7,500	—		2,300	—	
» Lagerlöfska fonden	5,000	—		5,070	—	275 — ²⁾
» Mellqvistska fonden f. slöjd	500	—		225	—	
» » » f. studier	500	—		500	—	1,615 32 ¹⁾
» diverse fonder	4,902	81	19,402 81	3,287	49	
Återbetalning af tillf. lån	656,620	—		621,005	87	62,602 73
» ränta derå	26 988	60	683,608 60			
Aflöning till Rådih.-rätt och magistrat	16,600	—		16,600	—	
» » stad. tjänstem. o. betjänte	42,900	—	2,700	45,810	77	210 77
Arvodet	1,925	—		1,925	—	
Vägen	250	—	64,375	250	—	375 —
Poliskåren	24,981	36	8,504 04	33,110	40	
Pensioner	3 550	—	225	3,775	—	49 86
Fångars vård och underhåll	175	—	175	125	14	
Skrifmaterialier m. m.	3,000	—	3,000	3,376	96	376 96
Tryckningskostnader	2,000	—	2,000	2,382	50	382 50
Bränsle och lyse	2,500	—	2,500	3,284	33	784 33
Utskylder	10,590	18	10,590 18	10,080	34	509 84
Brandförs. afgifter	900	—		970	68	70 68
Skötsel af uren	210	—		211	50	1 50
Tidningar	38	—		35	20	2 80
Vattenförbrukning	143	—		386	—	57 —
Telefonavgifter	600	—		637	50	37 50
Städning	900	—		900	—	
Tidskr. för Sveriges städer	32	—	3,123	31	50	— 50
Renhållningsväsendet	2,970	—	2,970	2,970	—	
Afstjelpningsplatserna	500	—	500	893	73	393 73
Allmänna trädplant.	2,000	—	2,000	2,500	—	500 — ¹⁾
» lyshålln.	21,180	—	21,180	21,180	—	
Anslag	14,400	—	14,400	14,400	—	
Brandsyner m. m.	200	—	200	170	50	29 50
Bidrag till sjukkassor	950	—	950	997	50	47 50
Tax.-nämndens ledamöt.	525	—	590	1,115	—	4,705 — ²⁾
Stallet	4,705	—	4,705		—	533 84
Frakt af tobak	3,800	—	3,800	3,266	16	
Kabinettet	600	—	600	600	—	
Klapphuset	800	—	800	800	—	
Olycksfallsersättningar	300	—	300	8	—	292 —
Vattenverket för vattenkastare m. m.	5,700	—	5,700	5,700	—	
Nykterhetssak. främjande	6,033	75	6,033 75	7,103	57	1,071 82
Tuberkulohemmet	12,000	—	12,000	14,154	27	2,154 27
Gatuarbeten	80,000	—	80,000	65,857	95	14,142 05 ³⁾
Vägunderhåll	9,393	—	9,393	8,853	41	539 50

¹⁾ Besp. tillagd kapitalet, ²⁾ Besp. öfverförd till 1909. ³⁾ Besp. tillagd kapitalet. ⁴⁾ Motsvaras af hundskatten.
⁵⁾ Fördeladt på motsv. konti, ⁶⁾ Balanseradt.

Utgifter:	A n s l a g			Utgifter	A n s l a g e t	
	Utgiftsstaten	Extra	Summa		Öfverskridet	Besparadt
Byggnader	8,510	—	8,510	8,510	—	
Inköp af brandspruta	6,000	—	6,000	5,997	75	2
Spårvägskomitén	1,000	—	1,000	—	—	1,000
Div. utgifter	10,000	—	10,000	6,704	19	3,295
Fattigvårdsstyrelsen tax.	82,412	—	82,412	82,412	—	
Hälsovårdsnämnden	15,890	2,065	17,955	17,955	—	
Trädgårdsstyrelsen	2,800	—	2,800	2,800	—	
Brandstyrelsen	37,173	—	37,173	37,173	—	
Tekniska skolan	500	—	500	500	—	
Arbetsförmedl.	900	2,600	3,500	3,320	—	180
Magistraten i polisärenden	300	—	300	400	—	100
Till Stadsfullmäktiges disposition för o- förutsedda behof	27,796	10,093 07	11,111 96	10,093 07	—	1,018
		= 26,777 11				
Gasverket:						
outtaget anslag	3,300	—	—	—	—	—
uttaxering	3,000	—	—	—	—	—
extra anslag ¹⁾	—	5,900	12,200	16,704	15	4,504 15
Elektricitetsverket:						
upplåning	35,000	—	—	—	—	—
extra anslag ¹⁾	—	8,539 22	43,539 22	31,458 01	—	12,081
Vattenverket:						
outtaget anslag	500	—	—	—	—	—
uttaxering	18,323 57	—	—	—	—	—
upplåning	37,270	—	—	—	—	—
extra anslag ¹⁾	—	6,270 12	62,363 69	57,449 31	—	4,914
Hamnen och Kanalen:						
outtaget anslag	34,531 85	—	—	—	—	—
upplåning	22,281 43	—	—	—	—	—
extra anslag ²⁾	—	9,556 63	66,369 31	62,742 88	—	3,627
Skolhuset å Herrhagen	—	—	—	4,397 95	—	—
Byggnader å Klaraborg	—	—	—	126,976 34	—	—
Varmbadhuset	—	—	—	78,293 80	—	—
Saluhallen	—	—	—	97,056 50	—	—
Brandstationen	—	—	—	73,806 38	—	—
Regementsförläggningen	—	—	—	112,802 88	—	493,333 85
Betalda skulder	—	—	—	637 06	—	—
Förstädernas reglering	—	—	—	100	—	—
Förskott till flickskolan	—	—	—	2,650	—	—
Inventarier	—	—	—	4,664 72	—	—
Materialier	—	—	—	6,136 33	—	—
I kassan och å giroräkning	—	—	—	15,483 91	—	29,672 02
Kronor	1,572 875 36	30,265 97	1,603,141 33	2,019,414 56	533,885 33	117,612

¹⁾ Se specialredogörelsen för verket. ²⁾ Se specialredogörelsen för hamnen.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Drätselkam-
mares* räkenskaper och förvaltning för år 1908, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse.

Ingående balans:

Tillgångar den 1 januari 1908:

Fordringar:

Karlstads h. elementarlärov. f. flickor	7,320: 15	
Gasverket	454,148: 15	
Elektricitetsverket	338,627: 08	
Vattenverket	1,095,489: 85	
Hamnstyrelsen	1,142,244: 29	
Fattigvårdsstyrelsen	121,430: 85	
Trädgårdsstyrelsen	59,487: 48	
Hälsovårdsnämnden	9,277: 99	
Brandstyrelsen	39,411: 46	
Skolrådet	404,846: 16	
Karlstads Sparbank	1,613: 19	
Wernlands Enskilda Bank	368,005: 58	
Thure Sandelin	10,397: 22	
Gösta Larsson	161: 50	
Restantier	43,252: 10	
Förskotter	3,294: 14	
Gatureglingsfonden	18,801: 58	
Regementsförläggningen	168,140: 07	
Karlstad—Munkfors Järnv.-Aktiebol.	38,772: 36	4,324,721: 20
Kassabehållning		105: 27
Fastigheter	119,100: —	663,217: 17
Tomter, tomtdelar och stadsjord		13,499: 13
Nya tomtregleringen		7,285: 17
Inköpta fastigheter för reglering af förstäder		353,342: 41
Obligationer		36,000: —
Aktier		750,000: —
Gamla länslasarettet		275,000: —
Hotellkajen		47,011: 74
Stjertspåret å Herrhagen		7,063: —
Inventarier		38,790: 43

Materialier	2,840: 59	
Förrådet	759: 80	
Bränsle och lyse	648: —	
Saluhallen	420: —	
Nya Brandstationen	13,577: 07	
Hemmet för tuberkelsjuka	1,040: 65	
Karlstads Teateraktiebolag	31,250: —	6,535,321: 63

Skulder den 1 januari 1908:

Postsparbanken	355,656: 12	
Nobelstiftelsen	1,087,911: 19	
Stadshypoteksföreningen	13,393: 30	
Karlstads Telefonförening	151: 40	
Amorteringslånet af år 1888	89,000: —	
» » » 1907	2,689,750: —	
Förenade Elektriska Aktiebolaget	1,555: —	
Växelprotester	229: 67	4,237,646: 68
Fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning	388,338: 65	4,625,985: 33

Tillgångar utöfver skulder:**Fonder för särskilda ändamål:**

Flickskolans nybyggnads- o. reparationsfond	11,219: 89	
Hamnens och kanalens d:o	72,509: 46	
Hamnens förskottsmedel	23,229: 44	
Brandkårens kassa	1,493: 51	
Pastorsboställets tiondelada	315: —	
Badhusfonden	48,120: 42	156,887: 72

För särskilda ändamål disponerade medel:

Hundskatten	62: 50	
Mariebergsskogen	300: —	
Materialinköp	9,000: —	
Konstutställningsfonden	1,112: 48	
Byggnadsnämndens anslag	1,513: 22	
Gaturreglingsfonden	4,787: 15	
Nykterhetssakens främjande	1,683: 89	
Amorteringsfonden för 1888 års lån	348: 75	
Afkortningar	6,560: 51	
Expropriationsersättningar	86,303: 04	111,671: 54

Öfriga tillgångar öfver skulder 1,640,777: 04

1,909,336: 30

Inkomster under året:

Hyror och arrenden	37,727: 78	
Tolagsersättningen	24,666: 98	
Fruentimmersbadhuset	173: 40	
Allmänna uppbörderna	508,378: 97	
Bränvinshandelsafgifter	120,810: 80	
Tullfrihetsersättning	132: 66	
Växelprotester	1,770: 33	
Bötesandelar	389: 33	
Hundskatt	2,520: —	
Obligationer	1,599: —	
Torgplatsafgifter	140: 50	
Karlstads Sparbank	48: 70	
Wernlands Enskilda Bank	571,468: 28	
Thure Sandelin	500: —	
Gösta Larsson	161: 50	
Restantier	48,954: 79	
Förskotter	898: 62	
Materialier för gatuarbeten	584: 27	
Brandkårens kassa	10: 50	
Rudolf Palmgrens fond	19,708: 34	
Intressekonto	3,644: 66	1,344,289: 41
hvarifrån afgår skillnaden mellan ut- och ingående kassabehållningen		278: 64 1,344,010: 77

Kapitalökning under året (genom ökning af fordringar eller minskning af skulder):

Gasverket	10,348: 19	
Elektricitetsverket	16,840: 28	
Vattenverket	2,535: 73	
Hälsovårdsnämnden	286: 64	
Brandväsendet	11,506: 72	
Postsparbanken	19,593: 07	
Nobelstiftelsen	14,044: 92	
Stadshypoteksföreningen	479: 99	
Amorteringslånet af år 1907	7,420: 86	83,056: 40
Ökning under året af för särskilda ändamål disponerade medel		6,299: 20
		Kronor 3,342,702: 67

Utgifter under året:

Inköpta fastigheter	100: —
Flickskolan	2,650: —
Gasverket	21,533: 52

Elektricitetsverket	11,605: 71
Vattenverket	23,023: 42
Hamnen och kanalen	8,600: —
Styrelsen för Mariebergsskogen	300: —
Fattigvårdsstyrelsen	212,610: —
Trädgårdsstyrelsen	5,300: —
Hälsovårdsnämnden	17,955: —
Brandväsendet	43,341: 25
Skolrådet	84,468: 77
Kyrkorådet	20,117: 72
Barnavårdsnämnden	2,360: —
Magistraten	400: —
Postsparbanken	32,716: 27
Nobelstiftelsen	60,281: 15
Stadshypoteksföreningen	1,161: 14
Riksbanken	1,500: —
Inventarier	4,664: 72
C. A. Fahlgrens stipendiefond	196: —
Amicitiafonden	48: 70
Mellqvistska fonden för studier	500: —
» » » slöjd	225: —
C. A. Fahlgrens donationsfond	1,000: —
Hj. Lagerlöfs donationsfond	5,000: —
Eneströmska fonden	2,300: —
Pastorsboställets tiondelada	15: —
Mæchels gåfva	104: 34
Bergerska fonden	272: 68
L. Clarholms fond	510: 83
Gaturregeringsfonden	11,288: 35
Väg- och brönderhåll	3,320: 97
Underhåll af byggnader	5,371: 39
Afföningar och arvoden m. m.	71,935: 77
Poliskåren	29,435: 40
Järnvågen	50: —
Fångars vård och underhåll	125: 14
Skrifmaterialier m. m.	3,376: 96
Tryckningskostnader	2,382: 50
Bränsle och lyse	3,542: 56
Utskylder	10,512: 06
Renhållningen	649: 17
Fraktkostnader för tobak (förtullad i Karlstad af importö- rer å andra platser)	3,266: 16
Anslag	9,000: —
Kabinetttet	100: 02

Klapphuset	300:—	
Stallet	3,976: 29	
Bidrag till sjukkassor	997: 50	
Nykterhetssakens främjande	7,105: 57	
Varmbadhuset	78,293: 80	
Arbetsförmedlingen	3,320:—	
Olycksfallsersättningar	8:—	
Diverse omkostnader	4,377: 38	
Amorteringsfonden för 1888 års lån	6,560:—	
Extra anslag	9,670: 52	
Oförutsedda utgifter	5,619: 37	
Regementsförläggningen	112,802: 88	
Saluhallen	97,056: 50	
Brandstationen	72,043: 77	
Hemmet för tuberkelsjuka	11,199: 89	
Förenade Elektriska Aktiebolaget	1,806: 46	
Annuitet å 1907 års lån	143,867: 11	
Arbetslöner	65,738: 06	1,344,010: 77

Kapitalminskning under året:

Hamnen och kanalen	34,734: 44	
Fattigvårdsstyrelsen	1,294: 86	
Trädgårdsstyrelsen	343: 80	
Drätselverkets egen förlust- och vinsträkning	10,679: 04	47,052: 14

Minskning under året af fonder, som af Stadsfullmäktige disponeras för särskilda ändamål 51,768: 22

Utgående balans:**Tillgångar den 31 december 1908:****Fordringar:**

Karlstads h. elementarlärov. f. flickor	6,233: 34
Gasverket	470,852: 30
Elektricitetsverket	384,276: 59
Vattenverket	1,127,907: 81
Hamnstyrelsen	1,163,805: 96
Fattigvårdsstyrelsen	247,112: 33
Trädgårdsstyrelsen	59,143: 68
Häsovårdsnämnden	8,564: 63
Brandväsendet	50,918: 18
Skolrådet	377,093: 92
Karlstads Sparbank	1,648: 67
Thure Sandelin	10,397: 22

Restantier	64,807: 34	
Förskotter	2,395: 52	
Gaturegleringsfonden	4,872: 38	
Regementsförläggningen	280,942: 95	
Karlstad—Munkfors Järnv.-Aktiebol.	38,772: 36	4,299,745: 18
Kassabehållning		383: 91
Fastigheter	119,100: —	663,667: 17
Tomter, tomtdelar och stadsjord		13,499: 13
Nya tomtregleringen		7,285: 17
Inköpta fastigheter för reglering af förstäder		353,342: 41
Obligationer		36,099: —
Aktier		750,000: —
Gamla länslasarettet		275,000: —
Hotellkajen		47,011: 74
Stjärtpåret å Herrhagen		7,063: —
Inventarier		43,455: 15
Materialier		8,976: 92
Förrådet		759: 80
Ved		1,625: —
Saluhallen		97,476: 50
Brandstationen		87,383: 45
Hemmet för tuberkelsjuka		15,194: 92
Karlstads Teater-Aktiebolag	31,250: —	6,707,368: 45

Skulder den 31 december 1908:

Postsparbanken	335,849: 89	
Nobelstiftelsen	1,073,866: 27	
Stadshypoteksföreningen	12,913: 31	
Wernlands Enskilda Bank	196,980: 49	
Karlstads Telefonförening	159: 27	
Varmbadhuset	20,756: 34	
Amorteringslånet af år 1888	86,000: —	
» » » 1907	2,664 375: —	
Förenade Elektriska Aktiebolaget ..	1,447: 61	4,392,348: 18
Fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning	415,148: 73	4,807,496: 91

Tillgångar utöfver skulder:

Fonder, som af Stadsfullmäktige disponeras för särskilda ändamål:

Flickskolans nybyggnads- och reparationsfond	7,483: 08
Hamnens och kanalens d:o	72,509: 46
Hamnens förskottsmedel	23,229: 44

Brandkårens kassa	1,581: 87		
Pastorsboställets tiondelada	315: 65	105,119: 50	
För särskilda ändamål disponerade medel:			
Hundskatten	68: —		
Materialinköp	9,000: —		
Konstutställningsfonden	1,170: 49		
Byggnadsnämndens anslag	1,513: 22		
Gaturegleringsfonden	5,000: —		
Nyκτηhetssakens främjande	600: —		
Arbetsförmedlingsanstalten	180: —		
Amorteringsfonden för 1888 års lån	105: —		
Afkortningar	14,030: 99		
Expropriationsersättningar	86,303: 04	117,970: 74	
Öfriga tillgångar öfver skulder		1,676,781: 30	1,899,871: 54
			Kronor 3,342,702: 67

Specifikation öfver fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning.

	Den 1 jan. 1908		Den 31 dec. 1908	
Carl IX:s minnesstod	19,181	56	20,182	13
Föreningsdagens stipendiefond	2,331	77	2,343	93
C. A. Fahlgrens »	5,929	27	5,948	60
Amicitiafonden	1,283	19	1,301	34
Mellqvistska fonden för studier	10,500	—	10,521	66
» » » slöjd	11,053	13	11,246	66
Setterbergiska fonden	10,000	—	10,000	—
C. A. Fahlgrens donationsfond	25,000	—	25,000	—
Lagerlöfska fonden	95,947	35	95,904	53
Eneströmska »	161,589	70	167,160	89
Göthbergiska »	30,000	—	30,000	—
Bergerska »	3,272	68	3,156	50
Clarholmska »	10,250	—	10,260	83
Palngrenska »	—	—	20,121	66
Mæchels gåfva	2,000	—	2,000	—
Summa	388,338	65	415,148	73

Drätselkammarens inneliggande kassa, aktier, obligationer och andra värdepapper äro af oss inventerade och befunda i öfverensstämmelse med räkenskaperna.

Utloftade obligationer och inlösta kuponger ha genomgåts och makulerats.

Stadens under Drätselkammaren hörande byggnader och lösören synas vara vederbörligen brandförsäkrade.

Den till Kr. 47,011: 74 bokförda s. k. Hotellkajen torde böra ur räkenskaperna afföras.

Drätselkammarens protokoll böra hvarje månad innehålla uppgift om att den i § 21 af Reglemente för Drätselkammaren föreskrifna inventering af dagkassan verkställts.

Den specifikation å staden tillhöriga tomter, tomtdelar och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder till sammanlagdt värde af Kronor 259,341: 54, som i revisionsberättelsen för år 1907 uppgafs vara under utarbetning, är ännu ej färdig. Revisorerna föreslå, att specifikation, åtföljd af karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den är belägen, med första utarbetas.

Vid granskning af den jämförande tablån öfver beräknade och verkliga inkomster och utgifter har svårighet för detaljerad kontrollering uppstått därigenom, att titlarna i inkomst- och utgiftsstaten endast delvis sammanfalla med räkenskapernas konti. I hufvudsak kunna dock revisorerna konstatera tablåns riktighet.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjorda anmärkningar har till Drätselkammaren öfverlämnats

Som anledning till anmärkning i öfrigt ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 november 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Hamnens inkomster och utgifter

(kassa)

för år 1908

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster	Beräknade enligt stat.	Värkliga	Inkomster	
			över	under
			stat	
Kassabehållning 1 Januari		485 65	485 65	
Fordringar fr. föreg. år	500 —	4,930 07	4,430 07	
Hamnuppbörden	65,000	60,301 52		4,698 48
Arrenden	1,129 20	1,094 20		35 —
Hushyror	350 —	350 —		
Varuskjulshyror		130 36	130 36	
Upplagsplatshyror, fasta	2,000 —	1,953 26		46 74
d:o tillfälliga		319 58	319 58	
Fasta kranar	200 —	409 40	209 40	
Flyttbara kranar		1,010 29	1,010 29	
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyg- gårdsvikens länshållning	200 —	200 —		
Båthamnsafgifter		60 —	60 —	
Såld skrot m. m.		332 92	332 92	
Anslag till bristens fyllande:				
Fordran av drätselverket för i årets stat beräknad brist, efter avdrag av kr. 17,453: 76, utgörande 1907 och 1908 års ränta och avsättning till repara- tionsfonden, varmed bristen, på magi- stratens förslag, skulle minskas kr. 22,281: 43.				
Från föreg. år balanserade an- slag, som i staten beräkna- des till kr. 34,531: 85, men som i verkligheten utgjorde 31,901: 46				
1907 års ränta och avsättning till reparationsfonden 8.187: 02				
hvilket belopp, på magistra- tens förslag, skulle tillföras den för 1907 beräknade be- hållningen.				
Extra anslag till ett treskenigt järnvägsspår till upplags- platserna på yttre hamnen 4,000: --				
	66,369 91	62,742 88		3,627 03
S:ma Kronor				
	135,749 11	134,320 13	6,978 27	8,407 25

Utgifter	Enligt stat.	Värkliga	Inkomster	
			över	under
			stat	
Räntor	1,285 08	3,548 27	2,263 19	
Annuitet varav				
a) ränta	31,050 —	31,050 —		
b) amortering	6,446 77	6,446 77		
Stadsandelen	13,000 —	13,001 32	1 32	
Fastigheters underhåll	1,200 —	1,137 21		62 79
Inventariers underhåll:				
a) Muddringsmaterial	3,000 —	1,556 19		1,443 81
b) Kranar	300 —	385 39	85 39	
c) Fyror och lysapparater	100 —	85 55		14 45
d) Andra inventarier	200 —	239 95	39 95	
Hamnens underhåll:				
a) Kajer, doceringar, bryggor, pällare	1,650 —	1,381 09		268 91
b) Torg, vägar, vägövergångar	2,550 —	2,224 96		325 04
c) Kanalbron och slussen	250 —	183 95		66 05
d) Pålarmar och dammar	2,600 —	3,690 79	1,090 79	
e) Duc d'alber och sjömärken	500 —	528 68	28 68	
f) Godsunderlag	100 —	7 20		92 80
g) Annat hamnens underhåll	350 —	181 25		168 75
Nya inventarier	700 —	713 35	13 35	
Tyggårdsvikens länshållning	700 —	571 02		128 98
Platshyra för baracken	22 80	22 80		
Drättselkammarens andel i platshyror	100 —	96 52		3 48
Gratifikation	585 —	180 —		405 —
Hamnbelysningen	2,300 —	2,026 44		273 56
Fyrbelysningen	400 —	267 58		132 42
Löner	12,640 —	12,640 —		
Kontorsomkostnader	1,503 —	1,451 98		51 02
Skatter och brandförsäkringar	1,015 —	1,052 22	37 22	
Ändring af gaskandelabern, en ny hamn- lykta och en lykta å varuskjulet	695 —	727 27	32 27	
Vatten- och avloppsledning för slussvak- tarebostället	250 —	244 20		5 80
Stängsel vid hamnkaptensbostället	380 —	411 55	31 55	
Avloppsledning för d:o	560 —	498 03		61 97
Planering vid d:o	60 —	56 —		4 —
Lön till hamnservis	1,320 —	1,145 —		175 —

Utgifter	Enligt stat	Värkliga	Utgifter	
			över	under
			stat	
Reparation av vägen till lastbryggorna	4,000 —	3,507 16		492 84
Stensättning vid varuskjulet	5,445 —	5,455 99	10 99	
Tingvallabryggans förlängning	700 —	766 59	66 59	
Stängsel vid slussen, reparation av	375 —	185 34		189 66
Överkorsbroar	300 —	300 —		
Elektriska ledningar	2,479 17	4,568 —	2,088 83	
Temperleykranen	14,207 05	14,788 68	581 63	
Prämkanalens upprensning	9,930 24	8,942 16		988 08
Terrassering för hamnspår	5,000 —	4,125 75		874 25
Diverse utgifter	500 —	316 18		183 82
Oförutsedda utgifter	1,000 —	1,565 18	565 18	
Extra anslag till ett treskenigt järnvägs- spår till upplagsplatserna på yttre ham- nen	4,000 —	267 —		3,733 —
Temperleykranens drift		858 73	858 73	
Tillfälliga utlägg		62 —	62 —	
Ångbåtskommissionärens ersättning för uppbärande af hamnafgifter för stycke- gods		579 92	579 92	
Anordnande af båthamn		243 30	243 30	
Revisionsanmärkning		— 05	— 05	
Kassabehållning 31 December		35 57	35 57	
Suma Kronor	135,749 11	134,320 13	8,716 50	10,145 48

Karlstads Hamnkassörskontor den 25 Febr. 1909.

IWAR OLSSON.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedda att granska *Karlstads Hamnstyrelsens* räkenskaper och förvaltning för år 1908, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Kassabehållning	485: 65	
Muddringsmaterialen	79,249: 83	
Fastigheter	59,052: 47	
Inventarier	18,482: 72	
Materialier	3,309: 50	
Elektriska ledningar	10,120: 83	
Pråmkanalens upprensning	1,988: 46	
Terrassering af hamnspår	5,000: —	
Kranars konto	26,220: 55	
Hamnens reparationsfond	72,509: 46	
Fordran för hamnafgifter	4,709: 87	
» å arrenden	225: —	
Karlstads hamn	860,939: 95	1,142,294: 29

Inkomster:

Hamnuppbördan	49,131: 06	
Arrenden	1,094: 20	
Hushyror	350: —	
Hyror för upplagsplatser	2,153: 52	
Båthamsafgifter	85: —	
Varuskjulsafgifter	130: 36	
Kranhyror	409: 40	
Försålt skrot	302: 92	53,656: 46

Skulder vid årets slut:

Karlstads Drätselkammare	853,126: 66
	Kronor 2,049,077: 41

Skulder vid årets början:

Karlstads Drätselkammare	796,830: 55
Af ångaren Zeus deponerade	50: —
	796,880: 55

Utgifter:

Räntor	34,598: 27	
Temperleykranens drift	170: 84	
Underhåll	24,389: 95	
Tygårdsvikens länshållning	371: 02	
Lyshållning	2,294: 02	
Administration	16,546: 72	
Oförutsedda och diverse utgifter	716: 72	
Afskrifningar	9,303: 36	88,390: 90

Tillgångar den 31 December 1908.

Kassabehållning	35: 57	
Muddringsmaterialen	71,029: 05	
Fastigheter	60,262: 25	
Inventarier	18,113: 49	
Materialier	1,776: 72	
Kranar	41,009: 23	
Hamnens reparationsfond	72,509: 46	
Jernvägsspår å yttre hamnen	267: —	
Karlstads hamn	896,930: 53	
Fordran för hamnafgifter	1,835: 66	
» af båthamnsafgifter	25: —	
» » ångaren Jonas Ahlströmer	12: —	1,163,805: 96
		Kronor 2,049,077: 41

Under seglationsåret, som började den 18 April och upphörde den 15 December, har hamnen anlöpts af 2,528 fartyg eller 209 mindre än förlidet år, hvaraf 1,151 ångare, 299 segelfartyg, 1,049 pråmar och 29 motorbåtar med ett sammanlagt tontal af 205,136.

Hamnens bokslut visar en förlust af Kr. 34,734: 44, i det närmaste motsvarande de räntor hamnen haft att erlagga.

Till hamnen hörande byggnader, inventarier och lösören äro vederbörligen brandförsäkrade med undantag af hamnkontorspaviljongen.

Den jemförande tablån öfver förhållandena mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till Hamnstyrelsen öfverlemnats.

Som anledning till anmärkning i öfrigt ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Hamnstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Gasverks* räkenskaper och förvaltning för år 1908 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Byggnader	71,346: 40
Driftapparater	48,041: 48
Rörnätet	114,051: 32
Servisledningar	3,230: 72
Inventarier	7,123: 19
Materialier	14,685: 09
Gasmätare	26,673: 23
Gatulyktor	22,071: 89
Gaskol	12,264: 12
Ångkol	489: 18
Myrmalm	340: —
Koks	4,438: —
Stenkolstjära	2,316: —
Nya gasklockan	87,672: 91
Fordringar ..	41,080: 32
	<hr/>
	455,823: 85

hvarifrån afgår skuld till Karlstads Drätselverk m. fl. 251,086: 24 204,737: 61

Inkomster.

Allmänna gasbelysningen	10,237: 83
» fotogenbelysningen	1,529: 30
Enskilda gaskonsumenter	38,173: 75
Enskilda arbeten	636: 72
Gasmätarehyror	2,579: 50
	<hr/>
	53,157: 10

Kronor 257,894: 71

Utgifter.

Byggnaders underhåll	674: 32
Driftapparaters underhåll	779: 47
Rörnätets »	1,124: 92
Inventariers »	1,065: 20
Retortugnars »	3,989: 26
Gatulyktors »	978: 16
Aflöningar	23,291: 20

Räntor	13,082: 85	
Diverse utgifter	6,478: 54	
Afskrifning å inventarier	305: 12	
» å materialier	448: 72	
» å gasmätare	800: 20	
» å fordran	139: 13	
	<hr/>	
	53,157: 10	
hvarifrån afgår skillnaden mellan ut- och ingående be- hållning	10,348: 19	42,808: 91

Tillgångar den 31 December 1908:

Byggnader	163,098: 76	
Driftapparater	50,810: 05	
Rörnätet	124,105: 97	
Servisledningar	4,630: —	
Inventarier	7,114: 06	
Materialier	14,239: 54	
Gasmätare	30,381: 21	
Gatulyktor	24,140: 19	
Gaskol	14,866: 08	
Ångkol	341: 55	
Myrmalm	340: —	
Koks	3,072: 45	
Stenkolstjära	3,252: —	
Fordringar	31,870: 98	
	<hr/>	
	472,262: 84	
hvarifrån afgår skuld till Karlstads Drätselverk m. fl.	257,177: 04	215,085: 80
		<hr/>
		Kronor 257,894: 71

Vid granskning af den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter ha svårigheter för detaljerad kontrollering uppstått därigenom att titlarna i inkomst- och utgiftsstat och räkenskaperna ej öfverensstämman. I hufvudsak kunna dock revisorerna konstatera tablåns riktighet.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till gasverksstyrelsen öfverlemnats.

Brandförsäkringshandlingarna äro af revisorerna genomgångna utan anmärkning.

Som annan anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas gasverksstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN,

KARL JOH. SWENSÉN,

J. MÆCHEL,

Gasverkets inkomster och utgifter
för år 1908.

Inkomster	Beräknade enligt stat.	Verkliga	Inkomster	
			öfver	under
			stat	
Fordringar från föreg. år	2,800 —	9,572 80	6,772 80	
December månads gasförbrukning	14,000 —	69,916 34		
Privatförbrukningen	57,000 —		1,083 66	
Allmänna gasbelysningen	22,280 —	21,180 —		1,100 —
Gasmätarehyror	2,300 —	2,579 50	279 50	
Försäljningar: af koks	20,000 —	16,740 41		3,259 59
af tjära	2,500 —	207 39		2,292 61
af slagg		67 80	67 80	
Enskilda arbeten		70 91	70 91	
Retortladdningsapparat	3,000 —			
Från föreg. år balanserade anslag: Rest å anslag till komplettering af äldre gasledningar	3,300 —			
Uttaxering	10,348: 19			
Lån af Drätselverket	6,355: 96			
Statens slutsumma	127,180 —	16,704 15	4,504 15	
Extra anslag till:				
Nya gaslyktor	2,400 —			
Gasmätare	2,800 —			
Reparation af en ugn	700 —			
S:ma Kronor	133,080 —	137,039 30	11,695 16	7,735 86

Utgifter	Beräknade enligt stat	Verkliga	Utgifter	
			öfver	under
			stat	
Räntor	4,259 95	14,363 28	1,680 14	
Annuitet	8,423 19			
Löner: Föreståndaren	2,300 —	2,300 —		
Stadsbokhållaren	800 —	1,200 —	400 —	
Kontorsvaktmästare	360 —	360 —		
Inkasseraren	600 —	600 —		
Mätareaflysningar	300 —	297 10		2 90
Kontorshyra	200 —	200 —		
Skatter	1,800 —	3,301 69	1,501 69	
Brandförsäkringar ..	725 —	711 44		13 56
Böcker och skrifmaterialier	200 —	117 72		82 28
Telefonafgifter	200 —	306 35	106 35	
Trycksaker, annonser m. m.	200 —	407 81	207 81	
Gasmästaren	1,800 —	1,800 —		
Retorteldare	6,400 —	5,700 —		700 —
Ångpanneskötare	2,280 —	2,648 25	368 25	
Kol- och koksdragare	595 —	600 —	5 —	
Gaskol	42,000 —	46,443 31	4,443 31	
Fyrkol ..	680 —	320 95		359 05
Myrmalm ..	370 —	1,445 91	1,075 91	
Vattenafgifter	1,000 —	1,284 24	284 24	
Reningskistors skötsel	1,300 —	3,518 40	2,218 40	
Olja, trassel m. m.	200 —	259 01	59 01	
Kokskrossning	700 —	1,144 41	444 41	
Renhållning	300 —	672 05	372 05	
Lykttändare	8,452 50	8,615 10	162 60	
Fotogen och sprit	1,400 —	2,031 20	631 20	
Brännare, glas, glödkroppar, rekvisita ..	1,550 —	2,294 66	744 66	
Byggnaders underhåll	500 —	674 32	174 32	
Driftapparaters do	300 —	779 47	479 47	
Rörnätets underhåll	1,000 —	1,124 92	124 92	
Retortugnar underhåll	3,000 —	3,000 —		
Gatulyktors ..	500 —	978 16	478 16	
Inventariers ..	500 —	1,065 20	565 20	
Mätareprofningar och rep.	300 —	23 50		276 50
Sifonpumpning	35 —			35 —
Gasmätare	1,500 —	1,500 —		

Utgifter	Beräknade enligt stat	Verkliga	Utgifter	
			öfver	under
			stat	
Inventarier	300 —	308 —	8 —	
Servisledningar	500 —	1,399 28	899 28	
Olycksfallsersättning	50 —			
Gasledning i Fahlgrensgatan	375 —	10,086 15	6,361 15	
Komplettering af äldre gasledningar ..	3,300 —			
Retortladdningsapparat	3,000 —	2,768 57		231 43
Oförutsedda utgifter	1,000 —	809 26		190 74
Öfverskott	21,624 36			21,624 36
Statens slutsumma	127,180 —			
Extra anslag till:				
Nya gaslyktor ..	2,400 —	2,062 30		337 70
Gasmätare	2,800 —	3,008 18	208 18	
Reparation af en ugn	700 —	989 26	289 26	
Utom stat och anslag:				
Byggnader (värdeökning)		60 54	60 54	
Skrifbiträde		500 —	500 —	
Nya gasklockan		2,959 31	2,959 31	
S:ma Kronor	133,080 —	137,039 30	27,812 82	23,853 52

Vattenverkets inkomster och utgifter
för år 1908.

Inkomster	Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
			öfver	under
			stat	
Vattenafgifter.....	45,700 —	45,915 66	215 66	
Fordringar	1,000 —	9,641 23	8,641 23	
Ersättning för vattenkastare	4,200 —	4,200 —		
Rensning af gatubrunnar	500 —	500 —		
Underhåll af brandposter	1,000 —	1,000 —		
Enskilda arbeten		1,031 50	1,031 50	
Skötsel af klapphuspumpen		500 —	500 —	
Vattning från vagn		635 85	635 85	
Uttaxerade medel	18,323 57	18,323 57		
Anslag:				
Ledningar från Viken	37,270 —			
(Stadsfullm. beviljade detta belopp utaf i staten upptagna kr. 74,600).				
Från föregående år balanserade anslag:				
Till ledningar i Kungsgatan	500 —			
		39,125 74		4,914 38
Extra anslag:				
Gratifikation till Belfrages enka.....	600 —			
Aflopsledning till Klaraborg	800 —			
D:o i Kungsgatan m. m.	800 —			
Servisledningar.....	2,000 —			
Motorpumpar	2,070 12			
S:ma Kronor	114,763 69	120,873 55	11,024 24	4,914 38

Utgifter	Enligt stat	Verkliga	Utgifter					
			öfver	under				
			stat					
Räntor	38,593	57	38,688	41	94	84		
Löner	6,145	—	6,445	—	300	—		
Kontorshyra	200	—	750	—	550	—		
Skatter	700	—	980	16	280	16		
Brandförsäkringar	150	—	135	19			14	81
Böcker och skrifmateriel	100	—	105	65	5	65		
Telefonavgifter	200	—	167	40				32
Tryck, annonser och porto	150	—	116	19				33
Elektrisk ström	8,800	—	11,257	44	2,457	44		
Ved och koks	435	—	436	20	1	20		
Olja, trassel och lyse	500	—	559	49	59	49		
Filtreringskostnader	2,375	—	2,626	12	251	12		
Aflopets drift	3,400	—	3,598	19	198	19		
Byggnaders underhåll	1,200	—	1,129	38				70
Driftapparaters underhåll	1,800	—	1,486	84				313
Vattenledningens underhåll	1,200	—						
Isning af vattenkastare	350	—	1,922	95	372	95		
Aflopsledningens underhåll	1,000	—	1,289	86	289	86		
Inventariers underhåll	300	—	565	64	265	64		
Nya inventarier	400	—	523	30	123	30		
Servisledningar	1,000	—	1,000	—				
Olycksfallsersättning	100	—	14	25				85
Ordnande af området vid kloakverket	1,025	—						1,025
Ledningen i Kungsgatan	500	—						500
Vikenledningen	37,270	—	36,988	64				281
Oförutsedda utgifter	600	—	386	91				213
Extra anslag:								
Gratifikation	600	—	200	—				400
Aflopsledning vid Klaraborg	800	—	802	24	2	24		
Aflopsledning i Kungsgatan	800	—						800
Servisledningar	2,000	—	1,907	92				92
Motorpumpar	2,070	12	2,609	20	539	08		
Utom stat och anslag:								
Byggnader			810	85	810	85		
Driftapparater			181	81	181	81		

Utgifter	Enligt stat	Verkliga	Utgifter	
			öfver	under
			stat	
Vattenledningen		10—	10—	
Aflopsledningen		179 05	179 05	
Ångkol		1,719 88	1,719 84	
D:o		193 20	193 20	
Planteringar		281 —	281 —	
Inventering		100 56	100 56	
Strandskoning å Sandgrund		94 50	94 50	
Hagaborgsledningen		55 65	55 65	
Betalda skulder		554 48	554 48	
Suma Kronor	114,763 69	120,873 55	9,972 14	3,862 28

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Vattenverks* räkenskaper och förvaltning för år 1908 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Byggnader	136,989: 66
Driftapparater	207,385: 05
Vattenledningen	342,713: 16
Aflopsledningen	331,848: 21
Servisledningar	20,851: 90
Inventarier	9,938: 46
Materialier	4,905: 83
Angkol	570: 24
Fordringar	40,740 99
	<u>1,095,943: 50</u>

hvarifrån afgår skuld till Karlstads Drätselverk m fl. 389,417: 78 706,525: 72

Inkomster.

Vattenförbrukningen	48,778: —	
Uttaxerade medel	18,323: 57	67,101: 57
Årets förlust		6,707: 78
		<u>780,335: 07</u>

afgår skillnaden mellan in- och utgående behållningen.... 455,475: 33

Kronor 324,859: 74

Utgifter.

Byggnaders underhåll	1,129: 38
Driftapparaters underhåll	1,486: 84
Vattenledningens underhåll	981: 74
Aflopsledningens »	850: 79
Inventariers »	565: 64
Vattenverkets drift	15,089: 43
Aflopets drift	3,640: 54
Filtrering	2,626: 12
Aflöningar	6,445: —
Räntor	38,688: 41
Diverse utgifter	2,113: 48
Afskrifning & inventarier	191: 80

73,809: 35

Tillgångar den 31 December 1908.

Byggnader.....	137,800: 51	
Driftapparater.....	207,566: 86	
Vattenledningen.....	342,723: 16	
Aflopsledningen.....	330,995: 76	
Servisledningar.....	23,970: 28	
Inventarier.....	10,202: 81	
Materialier.....	4,257: 34	
Ångkol.....	553: 32	
Fordringar.....	69,987: 97	
	<u>1,128,058: 01</u>	
hvarifrån afgår skuld till Karlstads Drätselverk m. fl.	877,007: 62	251,050: 39

Kronor 324,859: 74

Som af ofvanstående framgår utgjorde bokförda tillgångar utöfver skulder vid årets början..... 706,525: 72
och vid dess slut..... 251,050: 39

skillnaden 455,475: 33

har hufvudsakligast uppkommit därigenom att vattenverket påförts andel af 1907 års amorteringslån med Kr. 453,000: —, hvilket skett för att lättare kunna debitera vattenverket på detta belöpande annuitet. Någon förändring af totalbalansen i afräkningen mellan drätselverket och vattenverket har härigenom ej uppstått.

Vid granskning af den jämförande tablån öfver förhållande mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter ha svårigheter uppstått derigenom, att titlarna i inkomsts- och utgiftsstat och räkenskaper ej öfverensstämma. I hufvudsak kunna dock revisorerna konstatera tablåns riktighet.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till Vatten- och Gasverksstyrelsen öfverlämnats.

Brandförsäkringshandlingarna äro af revisorerna genomgångna utan anmärkning.

Som annan anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas styrelsen för Karlstads Vattenverk för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL J. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Elektricitetsverkets inkomster och utgifter för år 1908.

Inkomster	Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
			öfver	under
			stat.	
December månads förbrukning jemte fordringar för 1907.....	6,000 -	} 90,172 86		2,577 14
Förbrukning under Januari—November	86,750 -			
Anslag till: Reservmaskineri, tillökning af kabelnätet, transform-stationen, mätare m. m..... 35,000:— d. ²⁶ / ₆ 08. Generator 16,000:— Ersättning till Wallmark.. 1,000:— Kr. 52,000:—				
Afgår i staten beräknad vinst 8,460: 78	43,539 22	28,809 23	skuldökn.	Återstod af anslag 9,432 43
		2,648 78	Amortering	2,648 78
S:ma Kronor	136,289 22	121,630 87		14,658 35

Utgifter	Enligt stat	Verkliga	Utgifter	
			öfver	under
			stat	
Räntor.....	14,479 44	15,978 02	1,498 58	
Amortering.....	2,648 78	2,648 78		
Fastigheters underhåll.....	100 —	206 57	106 57	
Löner.....	4,020 —	4,470 —	450 —	
Kontorsomkostnader.....	650 —	491 35		158 65
Skatter och brandförsäkringar.....	475 —	762 54	287 54	
Driftkostnader.....	10,151 —	8,950 99		1,200 01
Dejefors Kraft- och Fabr.-A.-Bolag.....	48,000 —	44,687 50		3,312 50
Driftapparaters underhåll.....	500 —	433 75		66 25
Kablnätets.....	150 —	471 47	321 47	
Inventariers.....	100 —	34 73		65 27
Nya servisledningar.....	1,000 —	1,331 61	331 61	
Olycksfallsersättning.....	50 —			50 —
Nya inventarier.....	300 —			
Inköp af elektriska instrument.....	1,165 —	1,708 65	243 65	
Enskilda arbeten.....		50 35	50 35	
Materialier.....		453 86	453 86	
Byggnader.....		46 26	46 26	
Herrbogsledningen.....		1,662 40	1,662 40	
Hagaborgsledningen.....		464 49	464 49	
Anslag till: Transformator .. 12,500:—				
Kablnätet..... 17,500:—				
Mätare..... 5,000:—				
	35,000 —			
Förestående motsvaras af följande:				
Driftapparater..... 4,420: 66				
Kablnätet..... 685: 10				4,209 35
Mätare..... 8,568: 73				
Utvidgningen..... 17,116: 16		30,790 65		
Oförutsedda utgifter.....	500 —	188 33		311 67
Extra anslag till:				
Generatorer.....	16,000 —	4,798 57		11,201 43
Ersättning till Wallmark för arbete med verkets anläggning.....	1,000 —	1,000 —		
S:ma Kronor	136,289 22	121,630 87	5,916 78	20,575 13

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Elektricitetsverks* räkenskaper och förvaltning för år 1908 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Byggnader	90,939: 43
Driftapparater	53,437: 52
Kabelnätet	121,858: 87
Servisledning	9,751: 93
Inventarier	2,488: 24
Materialier	3,684: 69
Mätare	19,663: 51
Herrhagsledningen	19,036: 22
Hagaborgsledningen	8,043: 27
Fordringar	11,470: 14

340,373: 82

hvarifrån afgår skuld till Karlstads Drätselverk m. fl. 332,524: 05 7,849: 77

Kronor 104,178: 41

Inkomster:

Strömkonsumenter	93,527: 76
Enskilda arbeten	283: 59
Mätarehyror	2,517: 29

96,328: 64

Utgifter:

Underhåll af byggnader	206: 57
» driftapparater	433: 75
» kabelnätet	471: 41
» inventarier	34: 73
Verkets drift	48,555: 24
Aflöningar	12,206: 25
Diverse utgifter	1,442: 22
Räntor	18,626: 80
Afskrifning å inventarier	160: 11
Årets vinst	14,191: 50

96,328: 64

hvarifrån afgår skillnaden mellan ut- och ingående be-
hållning 16,840: 28 79,488: 36

Tillgångar den 31 December 1908:

Byggnader	91,485: 69
Driftapparater	57,824: —
Kabelnätet	123,043: 97
Servisledningar	11,083: 54
Inventarie r.	4,036: 78
Materialier	4,138: 55
Mätare	28,232: 24
Omformare	4,747: 61
Herrhagsledningen	20,698: 62
Hagaborgsledningen	8,507: 76
Utvidgningsarbeten	17,116: 16
Fordringar	27,850: 82

398,765: 64

hvarifrån afgår skuld till Karlstads Drätselverk m. fl. 374,075: 59 24,690: 05

Kronor 104,178: 41

Vid granskning af den jämförande tablån öfver förhållandena mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter ha svårigheter uppstått derigenom, att titlarna i inkomsts- och utgiftsstat och räkenskapen ej öfverensstämma. I hufvudsak kunna dock revisorerna konstatera tablåns riktighet.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till elektricitetsverkets styrelse öfverlemnats.

Brandförsäkringshandlingarna äro af revisorerna genomgångna utan anmärkning.

Som annan anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas styrelsen för Karlstads Elektricitetsverk för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 17 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Fattigvårdens inkomster och utgifter
för år 1908.

Jemförelse emellan Karlstads fattigvårds

	I n k o m s t e r			
	beräknade till	verkliga inkomster	för högt beräknade	för lågt beräknade
Behållning från 1907	100 —		100 —	
Drätselkammarens anslag	82,412 —	82,412 —		
Inrättningshjonens arbeten	4,500 —	4,432 56	67 44	
Anslag af Kungl. statsverket		1,087 50		1,087 50
Försåld kvarlåtenskap och af afiidne fat- tige efterlemnade medel		311 78		311 78
Återbekomne understöd		5,324 57		5,324 57
Ränta å Wibeliska fonden	79 —	83 33		4 33
D:o å Zanderska fonden	71 —	75 —		4 —
Kr.	87,162 —	93,726 74	167 44	6,732 18
Skilnad mellan beräknad och verklig inkomst			6,564 74	
Årets inkomster för lågt beräknade med	7,859 60	1,294 86		
Kronor	95,021 60	95,021 60	6,732 18	6,732 18

Inkomster och utgifter för år 1908.

	U t g i f t e r			
	beräknade till	verkliga utgifter	underskridit anslaget med	öfverskridit anslaget med
Aflöningar.....	9,262	9,387		125
Pensioner.....	400	400		
Ordinarie och tillfälliga understöd samt barnuppfostringsbidrag.....	24,800	29,889 36		5,089 36
Boitackorderade barn.....	13,000	11,766 11	1,233 89	
Mathållningen.....	18,500	20,205 91		1,705 91
Beklädnaden.....	2,500	1,934 77	565 23	
Sjukvården.....	8,500	9,919 82		1,419 82
Reparationer.....	1,000	1,561 84		561 84
Belysningen.....	2,200	1,827 44	372 56	
Ved, kol och koks.....	3,000	3,023 20		23 20
Inventarier.....	1,000	1,175 18		175 18
Diverse utgifter.....	3,000	3,930 97		930 97
Kr.	87,162	95,021 60	2,171 68	10,031 28
Utgifterna öfverskridande anslaget med hvartill använts motstående oberäknade inkomst..... 6,564: 74 samt af tillgängliga medel... 1,294: 86	7,859 60		7,859 60	
Kronor	95,021 60	95,021 60	10,031 28	10,031 28

Karlstad i Februari 1909.

A. W. ADDE.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Fattigvårdsstyrelses* räkenskaper och förvaltning för år 1908, få deröfver afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Fastigheter: Klaraborg	90,595: 60	
Sundbergska fondens byggnader ...	43,000: —	
Obligationer	22,101: 25	
Kontanta medel, i banker och utlånade medel ..	41,868: 78	
Inventarier och lager	19,431: 43	
Fordringar af främmande kommuner och enskilda	3,957: 37	
Nybyggnaden å Klaraborg.....	7,958: —	
	<u>228,912: 43</u>	
hvarifrån afgår skuld till de olika fonderna, Karlstads		
Drätselverk m. fl.	<u>115,439: 58</u>	113,472: 85

Inkomster:

Drätselkammarens anslag för fattigvården	82,412: —	
fö r nybyggnad	126,986: 67	
Hjonens arbete ..	4,432: 56	
Af allmänna medel	1,087: 50	
Försäld kvarlätenskap	311: 78	
Återbetalda understöd	5,324: 57	
Ränta å Wibeliska fonden	83: 83	
» Zanderska fonden	75: —	220,713: 41
	<u>334,186: 26</u>	

Kronor 334,186: 26

Utgifter:

Aföningar ..	9,387: —
Ordinarie understöd	20,177: 70
Tillfälliga understöd	8,270: 16
Barnuppfostringsbidrag	1,441: 50
Bortackorderade barn	11,766: 11
Mathållning	20,205: 91
Beklädnad	1,934: 77
Sjukvård	9,919: 82
Belysning	1,827: 44
Bränsle	3,023: 20
Reparationer	1,561: 84

Nybyggnad	126,986: 67	
Pensioner	400: —	
Diverse utgifter	3,930: 97	
Inventariers underhåll och afskrifning	1,175: 18	222,008: 27

Tillgångar den 31 December 1908.

Fastigheter: Klaraborg	90,595: 60	
Sundbergska fondens byggnader	43,000: —	
Nybyggnad å Klaraborg	134,944: 67	
Obligationer	17,091: 88	
Inventarier och lager	17,119: 81	
Deposition i Wermlands Enskilda Bank	17,740: —	
Giroräkning i D:o	754: 73	
Karlstads Sparbank	10,525: 99	
Utlånat mot revers	11,000: —	
Kassabehållning	131: 18	
Fordran af främmande kommuner och enskilde	5,267: —	
	<u>348,170: 86</u>	

hvarifrån afgår:

Skuld till de olika fonderna	99,910: 57	
Karlstads Drätselverk	134,934: 34	
Enskilde	1,147: 96	235,992: 87
		<u>112,177: 99</u>
		Kronor 334,186: 26

Kostnaden för mathållningen Kr. 20,205: 91 fördelas sålunda:

Tjenstepersonalen 5 personer à 50 öre pr dag	Kr. 912: 50
Inrättningens hjon 50,094 underhållsdagar à 31,4 öre	15,738: 41
Tillfälliga matportioner 23,700 st. à 15 öre	3,555: —
	<u>Kronor 20,205: 91</u>

Den jämförande tablan öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, af särskilda sifferrevisorer genomgångna utan anmärkning, och då anledning till anmärkning i öfrigt ej förekommer, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Fattigvårdsstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Hälsovårdsnämndens inkomster och utgifter

för år 1908

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster	Beräknade enligt stat.	Verkliga inkomster	Inkomster	
			öfver	under
			stat	
Kassabehållning 1/1 08	50 —	539 56	489 56	
För stadssjuksköterskornas använd.	500 —	643 —	143 —	
För vård af sjuka å epidemisjukh.	200 —	266 —	66 —	
För smittreningar	10 —			10 —
Erforderligt anslag	15,890 —	15,890 —		
Anslag ang. ändring af lasaretsbyggn. till epidemisjukh.	2,065 —	2,065 —		
Summa Kronor	18,715 —	19,403 56	698 56	10 —

Karlstad den 15 Jan. 1909.

Utgifter	Enligt stat.	Värkliga utgifter	Utgifter	
			över	under
			stat	
Sekreteraren	500	500		
Stadsveterinären	750	750		
1:e Tillsyningsmannen	1,800	1,800		
2:e »	1,500	1,500		
Sköterskan o. biträdet å epidemisjukh.	1,310	1,310		
Pension till förra sköterskan	300	300		
Stadssjuksköterskorna	1,600	1,600		
Stadsbarnmorskan Adamsson	500	500		
» Maria Olsson	350	350		
Semesterpenningar till barnm.-vikarien	60	75	15	
Pension till barnm. Gunnarsson	300	300		
Renhållningsverket	4,600	4,600		
Anskaffning af animal vaxin	50	100	50	
Vattenafgift	37 50	37 50		
Telefonafgifter	100	133 29	33 29	
Brandförsäkring	36 09	31 08		5 01
Hyra för exp.-lokal	250	250		
Hyra för prov. köttb.-lokal	200	200		
Ved, kol och koks	800	583 20		216 80
Fotogen, ljus, tvål och såpa m. m.	100	98 02		1 98
Medicin	100	36 30		63 70
Is, halm m. m.	20	21 70	1 70	
Smittreningar	200	142 41		57 59
Mjölprof, oskadl. af födoämnen	25	63 85	38 85	
Annonser, tryck m. m.	200	411 69	211 69	
Reparationer, nyanskaffning	200	433 97	233 97	
Sjukvård och oförutsedda utgifter	761 41	662 95		98 46
Utredning ang. epidemisjukh.	2,065	2,106	41	
Summa Kronor	18,715	18,896 96	625 50	443 54

Utgående behållning: Kr. 506: 60.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Hälsovårdsnämndens i Karlstad* räkenskaper och förvaltning för år 1908 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Kassabehållning	539: 56	
Inventarier	8,742: 78	9,282: 34

Inkomster:

Drätselkammarens anslag	17,955: —	
Sjukvårdsafgifter	266: —	
Sjuksköterskeafgifter	643: —	
Tillkomma inventarier	319: 60	19,183: 60
		<u>Kronor 28,465: 94</u>

Utgiftnr:

Renhållningsverket	4,600: —	
Aföningar	8,385: —	
Pensioner	600: —	
Mathållning	256: —	
Medicin	36: 30	
Desinfektion	142: 41	
Omkostnader för hälsovården	3,115: 99	
» för epidemisjukvården	1,029: 97	
Böcker, tryck m. m.	411: 69	
Inventarier	319: 60	18,896: 96

Tillgångar den 31 december 1908:

Kassabehållning	506: 60	
Inventarier	9,062: 38	9,568: 98
		<u>Kronor 28,465: 94</u>

Den jämförande tablan öfver förhållandena mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till Hälsovårdsnämnden öfverlemnats.

Som anledning till anmärkning i öfrigt ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas hälsovårdsnämnden för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Brandkårens inkomster och utgifter år 1908.

Jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster	Beräknade enligt stat	Verkliga Inkomster	Inkomster			
			öfver		under	
			stat			
Behållning från 1907		11 55	11 55			
Hyror	750 —	750 —				
Halfva aflöningen till hästskötaren	520 —	405 30			114 70	
Uppburit af Drätselkammaren	37,173 —	37,173 —				
Summa	38,443 —	38,339 85	11 55		114 70	
Inkomsterna hafva alltså understigit de enligt staten beräknade med					103 15	
Summa	38,443 —	38,339 85				

Utgifter	Beräknade enligt stat	Värkliga utgifter	Utgifter	
			över	under
			stat	
Inventarier (gemensamt med reparationer)	3,300	5,217 13	2,616 56	
Beklädnaden	2,160	1,360 66		799 34
Ved (gemensamt med kol, koks och gas)	1,200	662 38	247 84	
Aflöningar	17,895	16,956 33		938 67
Mathållningen	5,343	3,724 93		1,618 07
Sjukvården	76	46 80		29 20
Vatten	150	152 25	2 25	
Belysningen	700	587 22		112 78
Reparationer (gemensamt med inventarier)		699 43		
Öfningar	500	156 25		343 75
Brandstodspremier	61 75	62 77	1 02	
Olycksfallspremier	189 25	193 50	4 25	
Hyror	3,900	3,900		
Kol och koks (gemensamt med ved och gas)		687 40		
Stallet	1,350	987 01		362 99
Gas (gemensamt med kol, koks och ved)		98 06		
Brandtelegrafan	600	1,384 09	784 09	
Diverse utgifter	1,018	1,457 54	439 54	
Summa	38,443	38,333 75	4,095 55	4,204 80
Utgifterna hafva alltså understigit den beräknade staten med				109 25
Kassabehållning till 1909		6 10		
Summa	38,443	38,339 85		

Karlstad den 27 februari 1909.

ALBERT NELSON.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads fasta Brandkärs* räkenskaper och förvaltning för år 1908 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Beklädnadspersedlar	1,206: 25	
Inventarier	37,790: 34	
» kasserade	403: 32	
Kontant i kassan	11: 55	39,411: 46

Inkomster.

Anslag till brandkåren	37,173: —	
Inventarier	5,878: 70	43,051: 70

Kronor 82,463: 16

Utgifter.

Aflöningar	16,551: 03	
Utspisning	3,724: 93	
Sjukvård	46: 80	
Öfningar	156: 25	
Ved	662: 38	
Kol och koks	687: 40	
Vatten	152: 25	
Lyse	587: 22	
Gas	98: 06	
Hyror	3,150: —	
Reparationer	699: 43	
Brandstodspremier	62: 77	
Olycksfallsförsäkringspremier	193: 50	
Stall	987: 01	
Brandtelegraf	1,384: 09	
Diverse utgifter	1,457: 54	
Afskrifning å inventarier	944: 32	31,544: 98

Behållning den 31 December 1908.

Beklädnadspersedlar	2,566: 91	
Inventarier	46,669: 93	

Inventarier, kasserade	1,675: 24	
Kontant i kassan	6: 10	50,918: 18
		<hr/>
		Kronor 82,463: 16

Brandförsäkringshandlingarna äro af revisoreina genomgångna utan anmärkning.

Den jämförande tablan öfver förhållandena mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till Brandstyrelsen öfverlemnats.

Som anledning till anmärkning i öfrigt ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas Brandstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Jemförelse emellan Trädgårdsstyrelsens Inkomster och utgifter för år 1908.

	Anslag och inkomster beräknade till:	Anslag och inkomster använda till:	Anslaget öfverskridet med:	Anslaget underskridet med:
Vård och skötsel af planteringar och parker	4,625 —	4,479 95		145 05
Inköp och körning af grus	300 —	110 —		190 —
Reparationer och underhåll af byggnader och stängsel....	300 —			
Skuld å nybyggnader fr. förra året, nytt stängsel vid Rosensbadsgatan		1,222 73	922 73	
Vatten till fontänen	400 —	400 —		
Skatter	270 —	242 04		27 96
Brandförsäkringar	70 —	110 40	40 40	
Vattenaftgifter	60 —	34 20		25 80
Nedtagning och uppsättning af vattenmätare samt tak å och rengöring af fontänen	100 —	84 25		15 75
Målning af soffor och bänkar	200 —			200 —
Inköp och körning af majord samt anläggning af grasmattor i Wåxnåsparken och anläggningen vid vestra bron	200 —	371 75	171 75	
Diverse utgifter, körning af soffor m. m.	150 —	275 —	125 —	
Inköp af jernstolpar, stängsel och trädskyddare	150 —	353 50	203 50	
Kronor	6,825 —	7,683 82	1,463 38	604 56
Ökning å inkomsterna genom högre hundskatt kr. 500: —				
D:o » räntor				
» » 15: 02				
Användt af behållning från föregående år. » 343: 80	858 82			858 82
Kronor	7,683 82	7,683 82	1,463 38	1,463 38

Karlstad i Februari 1909.

A. W. ADDE.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedda att granska *Trädgårdsstyrelsens* räkenskaper och förvaltning för år 1908, få deröfver afgifva följande

Berättelse:

Balans från 1907.

Tillgångar.

Giro i Wermlands Enskilda Bank	1,533: 21	
Inventarier	4,041: 50	
Fastigheter	54,653: 41	60,228: 12

Skulder, afgå

Redogörarens fordran	40: 64	
Karlstads Drätselkammare	30,000: —	
C. A. Resare	300: —	
Karlstads Vattenverk	400: —	30,740: 64
		<u>29,487: 48</u>

Inkomster.

Hyra af Spritbolaget för paviljongen	1,000: —	
Hamnstyrelsen för vård af planteringar å Kanikenäset	100: —	
Hundskattemedel	2,500: —	
Anslag	2,800: —	
Räntor	15: 02	6,415: 02
		<u>Kronor 35,902: 50</u>

Utgifter.

Omkostnader	5,836: 09	
Reparationer	733: 73	
Afskrifning å inventarier	189: —	6,758: 82

Balans till 1909.

Tillgångar.

Kassabehållning	136: 04	
Giro i Wermlands Enskilda Bank	548: 23	
Inventarier	4,206: —	
Fastigheter	54,653: 41	59,543: 68

Skulder, afgå

Karlstads Drätselkammare	30,000: —		
Karlstads Vattenverk	400: —	30,400: —	29,143: 68
			<u>Kronor 35,902: 50</u>

Den jämförande tablån öfver förhållandena mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro af särskilda sifferrevisorer granskade utan anmärkning.

Då anledning till anmärkning i öfrigt ej förekommit och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Trädgårdsstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter
för
Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad
för år 1908.

Inkomster	Enligt stat	Värkliga	Inkomster	
			över	under
			stat	
Kassabehållning 1 Jan.		59 62	59 62	
Stadsanslag	3,000 —	3,000 —		
Statsanslag	2,000 —	2,000 —		
Terminsavgifter	450 —	397 —		53 —
Räntor		181 64	181 64	
	5,450 —	5,638 26	241 26	53 —

Utgifter	Enligt stat	Värkliga	Anslag	
			Överskridet	Besparat
Avlöningar	2,995 —	3,077 —	82 —	
Hyra	1,000 —	1,000 —		
Bränsle	400 —	137 25	31 —	23 15
Lyse		239 60		
Städning	130 —	161 —		
Brandförsäkring	20 —	15 01		4 99
Undervisningsmaterial	600 —	482 94		117 06
Annonser och tryck	105 —	114 90	9 90	
Inventariers underhåll m. m.	200 —	58 21		141 79
Nya inventarier		105 36	105 36	
Premier		153 —	153 —	
Insatt å sparkasseräkning		65 35	65 35	
Kassabehållning 31 Decenber		28 64	28 64	
	5,450 —	5,638 26	475 25	286 99

Karlstad den 10 Oktober 1909.

P. F. YHNELL.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Tekniska Afton- och Söndagsskolans i Karlstad* räkenskaper och förvaltning för år 1908 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Kassabehållning	59: 62	
Giro i Wermlands Enskilda Bank	28: 64	
Karlstads Sparbank	1,241: 11	
C. A. Fahlgrens donation	6,100: —	
Inventarier	1,716: 33	9,145: 70

Inkomster.

Anslag af staden	3,000: —	
» » staten	2,000: —	
Terminsafgifter	397: —	
Räntor från Karlstads Sparbank och Sparkasseräk- ning i Wermlands Ensk. Bank	133: 24	
Ränta å C. A. Fahlgrens donation	318: 14	5,848: 38

Kronor 14,994: 08

Utgifter:

Aföningar ..	3,077: —	
Hyra	1,000: —	
Bränsle	137: 25	
Lyse	239: 60	
Städning	161: —	
Brandförsäkring	15: 01	
Undervisningsmateriel	482: 94	
Annonser och tryck	114: 90	
Inventariers underhåll	68: 21	
Premier	153: —	5,438: 91

Tillgångar den 31 December 1909.

Kassabehållning	28: 64
Karlstads Sparbank	1,470: 94

Sparkasseräkning med Wermlands Enskilda Bank	133: 90	
C. A. Fahlgrens donation.....	6,100: —	
Inventarier	1,821: 69	9,555: 17
		<hr/> Kronor 14,994: 08

Ofvan antecknade värdehandlingar ha af revisorerna inventerats och befunnits i ordning.

Den jemförande tablån öfver förhållandena mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Protokoll öfver af särskilda sifferrevisorer gjord anmärkning har till skolstyrelsen öfverlemnats.

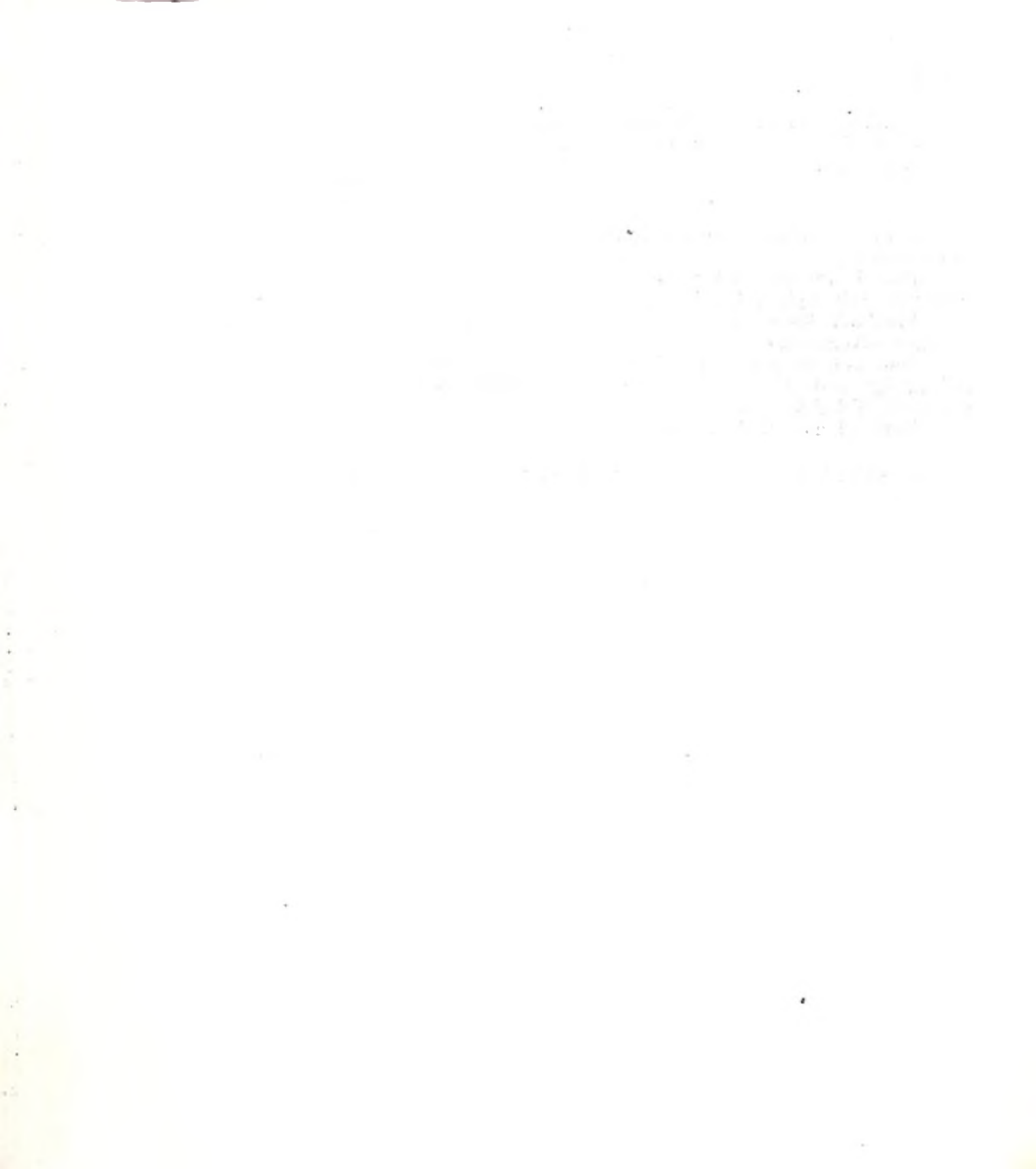
Som anledning till anmärkning i öfrigt ej föreligger och räkenskaperna äro fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Styrelsen för Tekniska afton- och söndagsskolan för den tid revisionen omfattar.

Karlstad dan 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter

för

Karlstads h. elementarläroverk för flickor

år 1908.

Inkomster	Enligt stat	Verkliga	Inkomster			
			öfver		under	
			beräknade			
Kassabehållning den 1 Januari		411 18	411 18			
Anslag af staten	4,250 —	4,250 —				
Anslag af staden	4,500 —	4,500 —				
Terminsafigifter	22,100 —	20,552 50				1,547 50
Giroränta		27 01		27 01		
Förskott af stadskassan		2,650 —		2,650 —		
Kronor	30,850 —	32,390 69	3,088 19			1,547 50

Utgifter	Enligt stat	Verkliga	Anslag	
			öfverskridet	besparadt
Aflöningar	22,491 —	22,548 33	57 33	
Hyror	6,500 —	7,000 —	*) 500 —	
Bränsle, lyse och vatten	890 —	1,019 05	129 05	
Diverse omkostnader	466 —	792 96	326 96	
Inventarier	200 —	160 50		39 50
Bokinköp	150 —	61 59		88 41
Oförutsedda behof	153 —	219 63	66 63	
Betalda skulder		420 88	420 88	
Insättning å giroräkning		100 —	100 —	
Kassabehållning den 31 December 1908		67 75	67 75	
Kronor	30,850 —	32,390 69	1,668 69	127 91

*) utgör hyra för 1:a kv. 1909, enär hyran betalas halfårsvis d. $\frac{1}{10}$ och $\frac{1}{4}$ i förskott.

Karlstad den 10 april 1909.

G. ENANDER.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads högre elementarläroverks för flickor* räkenskaper för år 1908, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse:

Ingående balans:

Tillgångar den 1 januari 1908:			
Kassabehållning	411: 18		
Förskottrade aflöningar för januari 1908	1,867: 97		
Giroräkning i Wermlands Enskilda Bank	27: 01		
Inventarier	5,434: 87	7,741: 03	
Skuld den 1 januari 1908		420: 88	
Tillgångar utöfver skuld			7,320: 15

Inkomster:

Anslag af staten	4,250: —		
Anslag af staden	4,500: —		
Tillskott af stadens medel	2,650: —		
Terminsafgifter	20,552: 50		
Giroränta	25: 63	31,978: 13	
Ökning af inventariernas bokföringsvärde		240: 09	
			Kronor 39,538: 37

Utgifter:

Aflöningar, arvoden, pensions- och sjukkasseafgifter:			
under 1907 förskottsvis utbetalda för			
januari 1908	1,867: 97		
under 1908 utbetalda	22,548: 33	24,416 30	
Hyror		6,500: —	
Bränsle, lyse och vatten		1,094: 05	
Diverse omkostnader		1,054: 59	
Inventarier och deras underhåll		240: 09	33,305: 03

Utgående balans:

Tillgångar den 31 december 1908.			
Kassabehållning	67: 75		
I förskott betald hyra för 1:sta kvartalet 1909	500: —		
Giroräkning i Wermlands Ensk. Bank	125: 63		
Inventarier	5,674: 96	6,368: 34	

Skulder den 31 december 1908:

Diverse kreditorer.....	135: —
Tillgångar utöfver skulder.....	6,233: 34
	<u> </u>
	Kronor 39,538: 37

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har granskats och befunnits riktig.

Särskild siffergranskning har utan anmärkning verkställts af därtill utsedde sifferrevisorer.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 november 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSEN.

J. MÆCHEL.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Arbetsförmedlingsanstalts* räkenskaper för år 1908, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse:

Tillgångar den 1 januari 1908.

Kassabehållning	2: 43	
Inventarier	369: 75	372: 18

Inkomster:

Af stadens anslag, Kr. 3,500: —, lyftade.....	3,320: —	
Bidrag af K. Kommerskollegium.....	300: 42	3,620: 42
Ökning af inventariernas bokföringsvärde		10: 25
		<u>Kronor 4,002: 85</u>

Utgifter:

Aflöning till föreståndaren.....	2,400: —	
Kontorshyra	400: —	
Uppvärmning, belysning och städning af lokalen	250: —	
Inventarier och deras underhåll	25: —	
Telefon- och telegramafgifter.....	76: 85	
Postporto.....	69: 91	
Trycksaker	242: 50	
Annonser	105: 81	
Diverse utgifter	19: 90	3,589: 97

Tillgångar den 31 December 1908.

Kassabehållning	32: 88	
Inventarier	380: —	412: 88
		<u>Kronor 4,002: 85</u>

Siffergranskning har verkställts af därtill utsedde sifferrevisorer, som ej funnit skäl till anmärkning.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerne hemställa att ansvarsfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 november 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedda att granska *Styrelsens* för *Mariebergsskogen* räkenskaper och förvaltning för år 1908, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1908.

Vaktarebostaden	4,691: 40	
Inventarier	147: 10	4,838: 50

Inkomster:

Ökning i bokföringsvärdet af inventarier		4: 18
--	--	-------

Skuld den 31 December 1908:

Af redogöraren förskotterade	85: 15	
		Kronor 4,927: 83

Skuld den 1 Januari 1908:

Af redogöraren förskotterade		30: 13
------------------------------------	--	--------

Utgifter:

Vaktarebostadens underhåll	10: 92	
Inventariers underhåll	3: 25	
Brandförsäkring	8: —	
Rödjning och planering	23: 25	
Fågelhälkar	9: 60	55: 02

Tillgångar den 31 December 1908:

Vaktarebostaden	4,691: 40	
Inventarier	151: 28	4,842: 68
		Kronor 4,927: 83

Under styrelsen hörande inventarier böra årligen nedsättas i värde med lämpligt belopp.

Som anledning till anmärkning ej föreligger få revisorerna hemställa att full ansvarsfrihet måtte beviljas Styrelsen för Mariebergsskogen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 27 November 1909.

J. SANDÉN.

KARL JOH. SWENSÉN.

J. MÆCHEL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 41.

Genom Magistraten hade till Herrar Fullmäktige öfverlämnats vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1908.

I de upprättade berättelserna, som afgifvits för hvarje delegation särskildt, hade revisorerna beträffande Drätselkammaren anmärkt:

att den till 47,011 kronor 74 öre bokförda s. k. Hotellkajen syntes böra afföras ur räkenskaperna;

att Drätselkammarens protokoll borde hvarje månad innehålla uppgift därom, att den i § 21 af reglementet för Drätselkammaren föreskrifna inventering af dagkassan verkstälts;

samt att den specifikation å staden tillhöriga tomter, tomtdelar och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder till sammanlagt värde af 259,341 kronor 54 öre, som i revisionsberättelsen för år 1907 uppgifvits vara under utarbetning, ännu icke vore färdig, till följd hvaraf revisorerna föresloge, att sådan specifikation, åtföljd af karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den vore belägen, med det snaraste måtte utarbetas.

I de särskilda berättelserna hade revisorerna dessutom föreslagit, att ansvarsfrihet måtte beviljas de olika delegationerna för den tid revisionen omfattade.

Slutligen hade revisorerna i och för underlättande af revisionsarbetet, föreslagit,

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att, där så ej vore fallet, så snart ske kunde, öfverensstämmelse skulle åvägabringas mellan rubrikerna i staten och räkenskaperna, och att Stadsfullmäktiges tryck skulle expedieras till hvar och en af de för löpande året utsedde sakrevisorerna på samma gång som till ledamot af Stadsfullmäktige.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva utlåtande i ärendet och beslöt i sådant hänseende anföra.

Som den af revisorerna omtalade s. k. Hotellkajen uppförts för ett fåtal år sedan för en kostnad, som motsvarade kajens bokförda värde, och tidpunkten icke kunde anses lämplig att medelst en så betydande afskrifning som den af

revisorerna ifrågasatta minska stadens tillgångar, ansåge Utskottet revisorernas framställning härutinnan icke böra af Herrar Fullmäktige bifallas.

Mot revisorernas i öfrigt gjorda förslag funne Utskottet icke anledning till erinran, och ville Utskottet särskildt på det lifigaste tillstyrka, att den af revisorerna omtalade specifikation å staden tillhöriga fastigheter jämte karta blefve, så fort ske kunde, utarbetad.

I anslutning till det sagda ville Utskottet hemställa:

att revisorernas framställning i fråga om afskrifning ur räkenskaperna af den så kallade Hotellkajens bokförda värde icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda;

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma:

att Drätselkammarens protokoll skulle hvarje månad innehålla uppgift därom, att den i § 21 af reglementet för Drätselkammaren föreskrifna inventering af dagskassan verkstälts;

att specifikation å staden tillhöriga tomter, tomtdelar och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder till sammanlagdt värde af 259,341 kronor 54 öre jämte karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den vore belägen, skulle, så fort ske kunde, utarbetas;

att, där så ej vore fallet, så snart ske kunde, öfverensstämmelse skulle ävägbringas mellan titlarne i staten och räkenskaperna;

och att Stadsfullmäktiges tryck skulle expedieras till hvar och en af de för löpande året utsedde sakrevisorerna på samma gång som till ledamot af Stadsfullmäktige;

samt att Herrar Fullmäktige måtte bevilja stadens delegationer ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattade.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

32. Beredningsutskottets förslag till ledamot i Drätselkammaren, suppleant i Hälsovårdsnämnden och suppleant i Spårvägskommittén efter hr Th. Byttner.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 37.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val efter Herr Byttner af en ledamot i Drätselkammaren för tiden till den 1 Januari 1913, en suppleant i Hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 Januari 1911 samt en suppleant i Spårvägskommittén, beslöt till nämnda befattningar föreslå:

till ledamot i Drätselkammaren för tiden till den 1 Januari 1913 Herr Bankdirektören Tell Osterman,

till suppleant i Hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 Januari 1911 Herr Majoren m. m. Th. Helleberg samt

till suppleant i Spårvägskommittén Herr Handlanden Aug. Huzell.

Därjämte och för den händelse Bankdirektören Osterman valdes till ordinarie ledamot af Drätselkammaren, beslöt Utskottet till suppleant i Drätselkammaren, att i Ostermans ställe tjenstgöra till den 1 Januari 1913, hos Herrar Fullmäktige föreslå Bankdirektören Holger Allsing.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

33. Hamnstyrelsens förslag till ny hamntaxa för åren 1911—1915.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till ny hamntaxa för åren 1911—1915 och bifogas till detsamma föreskrivna räkenskapssammandrag för de sist-förflutna fem åren nämligen:

Sammandrag av lillgångar och skulder (Bil. A);

Sammandrag av inkomster och utgifter (Bil. B) samt

Sammandrag av de för hamnen viktigaste omsättningsartiklarna. (Bil. C).

Dessutom bifogas en utredning över hur de nya taxesatserna för varor, tillämpade på 1909 års trafik, komma att verka (Bil D).

Angående de föreslagna viktigare ändringarna av den äldre taxan får hamnstyrelsen lämna följande upplysningar och förklaringar.

Hamnavgift för fartyg.

Enligt nu gällande taxa utgår hamnavgift för fartyg om mer än 10 tons dräktighet:

då det ankommer från eller avgår till *utrikes* ort med 6 öre per ton och då det ankommer från eller avgår till *inrikes* ort med 4 öre per ton.

Till uttrönande av huru hamnavgifterna för fartyg utgå i andra hamnar har styrelsen införskaffat taxor från 50 platser och framgår härav att i fråga om

<i>Utrikesfarten</i>		<i>Inrikesfarten</i>	
1 hamn har	18 öre	1 hamn har	13 ¹ / ₂ öre
1 " "	15 "	1 " "	11 "
1 " "	14 "	1 " "	10 "
1 " "	13 "	13 " "	9 "
12 " "	12 "	7 " "	8 "
5 " "	11 "	1 " "	7 ¹ / ₂ "
11 " "	10 "	5 " "	7 "
2 " "	9 "	6 " "	6 "
8 " "	8 "	8 " "	5 "
2 " "	7 "	5 " "	4 "
3 " "	6 "	2 " "	3 ¹ / ₂ "
3 " "	5 "		

Utav dessa 50 hamnar hava alltså för *utrikesfarten* 44 högre, 3 lika och 3 lägre och för *inrikesfarten* 43 högre, 5 lika och 2 lägre avgifter än härstädes.

I betraktande av att fartygsavgifterna härstädes äro jämförelsevis låga samt att staden de senare åren nedlagt ett avsevärt kapital på hamnens utvidgning och förbättring samt utfört många, delvis dyrbara anordningar för att bereda fartygen bekväm och snabb lossning och lastning, så synes det icke vara ur vägen. att dessa avgifter något höjas.

Men även andra skäl tala härför. I den nya förordningen angående hamntaxor stadgas, dels att brutet tal av ton ej får medtagas vid avgiftsberäkningen, och dels att avgift för fartyg skall beräknas efter den ort, från vilken fartyget *omedelbart* ankommer. Härigenom skulle, om nuvarande avgifter bibehölls, upp-

komma någon minskning i inkomsterna, i ty att om t. ex. ett fartyg i utländsk hamn intagit last, som sedermera här utlossas, men före ankomsten hit anlöpt svensk hamn för lossning eller lastning, så får den för utrikesfarten gällande högre avgiften icke numera tillämpas.

Av här anförda skäl har hamnslyrelsen ansett sig böra föreslå en mindre höjning i fartygsavgifterna nämligen för utrikesfarten från 6 till 7 öre och för inrikesfarten från 4 till 5 öre.

Huru detta verkar för fartygen framgår av följande: Hamnen besöktes förlidet år av 1,796 fartyg med en sammanlagd dräktighet av 162,114 ton. Detta gör ett medeltal per fartyg av 90 ton, vadan ökningen per fartygsresa (inkommande och utgående) skulle i genomsnitt göra kr. 1:80. Då de fartyg, som regelbundet besöka hamnen, i allmänhet göra 30 resor per seglation, så uppgår den årliga genomsnittsökningen per fartyg till 54 kronor, ett belopp, som i betraktande av de högre avgifter flere andra hamnar uppbara, icke torde få anses vara belungande.

För Karlstads hamn gör det emellertid efter fjolårets trafik en ökad inkomst med något över 3,000 kr.

Vidkommande de särskilda bestämmelser och beräkningsgrunder för fartygsavgifter, som det nya förslaget upptager, får styrelsen framhålla följande:

mom. a. och c. äro nya och hava tillkommit på grund av bestämmelserna i hamntaxeförordningen.

mom. b. motsvarar gamla taxans *mom. a.* med undantag för bestämmelsen om fartyg, som regelbundet besöker hamnen två eller flere gånger i veckan, vilken uteslutits, enär anledning till densammas bibehållande ej finnes.

mom. d. motsvaras i gamla taxan av *mom. f.* med undantag för bestämmelsen att fartyg, som minst en gång under dygnet anlöper hamnen, skall åtnjuta 50 proc. nedsättning, vilket ansetts skäligt.

mom. e. motsvaras av *mom. c.*, men har dels fått det förtydligande, att registreringsavgiften utgår med lika belopp, oberoende av dräktigheten, och dels har det ansetts skäligt, att då ett fartyg, som erlägger registreringsavgift och därmed är från annan hamnavgift befriad, begagnar sig av slussen, det härför bör erlägga särskild avgift.

momenten f, g, h, i och k äro ungefär enahanda som gamla taxans *mom. h, b och d, e, g och i.*

Från hamnavgift för fartyg befriade äro:

mom. 1 är lika med *mom. i* med undantag av att minsta dräktigheten för avgiftsbefrielse sänkts till 3 ton, vilket enligt författningen medgivits.

Övriga under denna rubrik förekommande bestämmelser äro i hädse taxorna lika.

Hamnavgift för varor.

Beträffande dessa, så har styrelsen ej ansett sig böra föreslå några ändringar i fråga om hamnens viktigaste omsättningsartiklar, med undantag dock i visst fall för trävaror, varom längre fram redogöres, men föreslås en del smärre jämkningar i avgifterna för några mindre artiklar. I vad mån dessa jämkningar verka, framgår av bilaga II, som utvisar, att den nya taxan, tillämpad på 1909 års trafik, lämnar en ökad inkomst av 67 kr. 46 öre.

Beträffande de särskilda bestämmelserna och beräkningsgrunderna för varor så äro dessa ungefär enahanda som i gamla taxan med undantag för mom. f, som är nytt och får styrelsen härutinnan anföra följande.

Enligt gällande järnvägstaxa skall för en lastad tiotonsvagn erläggas i hamnspårsavgift till inre hamnen 50 öre och till yttre hamnen en krona. Då hamnavgifterna för en ordinär fartygslast sågade trävaror i genomsnitt göra 30 kr., så har trafikanten att jämte hamnspårsavgifterna erlægga: för inre hamnen 41 kr. och för yttre hamnen 52 kr., alltså i senare fallet en ökad kostnad av c:a 26 proc. Detta gör helt naturligt att ingen som får virke med statsbanan för skeppning över Karlstad vill begagna sig av den yttre hamnen, som sålunda jämförelsevis litet utnyttjas, medan alla sträva att komma till den inre. Den senares uppgift är dock i främsta rummet att besörja den lokala godstrafiken, och transitotrafik kan där endast till en viss gräns förmedlas. Överskrides denna gräns, så uppkommer trafikstockning med därav föranledda kostnader och obehag, vilket givetvis är till skada för rörelsen. För att söka draga större och om möjligt ny trafik till yttre hamnen samt för att åstadkomma en jämnare fördelning av exporttrafiken hamnarna emellan, har styrelsen föreslagit det rabattsystem, som omförmåles i mom. f. Sådana rabatter hava förut beviljats. På framställning från hamnstyrelsen beslöto nämligen herrar Stadsfullmäktige den 3 maj 1892.

”att i hamnavgifterna för rundvirke, som till en mängd av minst 500 vagnslaster för år av samme avsändare nedfraktas från Fryksta och här i staden lastas direkt från banvagn i fartyg utan att uppläggas på kaj, nedsättning med 50 proc. må äga rum.”

Angående stadgandet om avgift för varor, som i hamnen lastas eller lossas utan att därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga, intaget i mom. b., så föreskrives i hamntaxeförordningens § 8 mom. 11 att ”därest hamnavgift ifrågasattes, skall — — — — erforderlig utredning för frågans bedömande förebringas.” Då emellertid en sådan utredning icke torde påkallas annat än första gången framställning om sådan avgifts upptagande göres och då här endast är fråga om förnyelse av en bestämmelse, som förefunnits i samtliga för staden allt sedan 1875 av Kungl. Maj:t. fastställda hamntaxorna och som fortfarande är

behöfelig, så har hamnstyrelsen ej ansett nödigt att upprepa förefintliga motiv.

Under rubrik "Från hamnavgift för varor äro befriade" har ej gjorts annan ändring än att emballage, returnerat, ävensom tomkärl, begagnade, befriats från avgift, därest icke avgiften för varupost uppgår till 20 öre. Anledningen härtill är den, att ett stort antal räkningar å tomkärl ej uppgått till mer än 5 öre. Skall så en sådan räkning postbefordras till t. ex. Norr Strand, dit portot är 10 öre, så uppkommer i bästa fall, d. v. s. om räkningen betalas, en ren förlust av 5 öre förutom papperskostnaden. Dessutom har man haft besvär med räkningsutskrivning och femöringens bokföring.

Med överlämnande av det sålunda upprättade förslaget får styrelsen hemställa, att vad som föreslagits i fråga om rabatter för trävaror som i vissa kvantiteter skeppas över yttre hamnen, måtte få tillämpas redan från början av in-
stundande seglation.

Karlstad den 17 Mars 1910.

På Hamnstyrelsens vägnar:

EMIL RUNE
vice ordf.

Ivar Olsson.

Förslag till
Taxa å hamnavgifter i Karlstad
 att gälla under åren 1911 – 1915.

A. För fartyg (båtar, pråmar).

	Afgift.
	Öre.
Hamnavgift erlägges varje gång både vid ankommande och avgående:	
<i>för fartyg av 10 tons nettodräktighet eller därutöver:</i>	
då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till <i>utrikes</i> ort:	
för varje ton	7
då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till <i>inrikes</i> ort:	
för varje ton	5
<i>för fartyg av mindre än 10 tons nettodräktighet:</i>	
då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till <i>utrikes</i> ort:	
för stycket	50
då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till <i>inrikes</i> ort:	
för stycket	25

a) Brutet tal av ton beräknas icke.

b) För fartyg, som gör regelbundna resor mellan hamnen och viss annan ort efter en på förhand kungjord och hamnförvaltningen delgiven plan (turlista) eller som i sådant fartygs ställe insättes i dylik reguliär fart, erlägges endast 90 procent af förestående avgifter.

c) För fartyg i transatlantisk eller annan utrikes reguliär fart efter en på förhand kungjord och hamnförvaltningen delgiven plan erlägges endast 90 procent av förestående avgifter.

d) För fartyg, som minst en gång under dygnet anlöper hamnområdet, nedsettes avgiften med 50 procent och för fartyg, som flera gånger under ett dygn anlöper hamnområdet, erlägges ej mer än en inkommande och en utgående avgift.

e) För fartyg, som i allmänhet användes endast inom hamnområdet till att mot avgift föra passagerare eller varor eller för att bogsera, erlägges en av dräktigheten oberoende årlig registreringsavgift av: för ång- eller motorfartyg 30 kronor och för pråm eller segelfartyg 15 kronor, samt dessutom, varje gång slussen passeras, 50 öre för fartyg om mer än 10 ton och 25 öre för fartyg under 10 ton.

f) För fartyg, som kvarligger i hamnen utöver 60 dygn, utgår för varje därefter påbörjad period av 30 dygn avgift med 30 procent av den hamnavgift, som i allmänhet skall erläggas för fartygs ankommande till hamnen omedelbart från inrikes ort, dock att avgiften för 60 dygn ej debiteras till lägre belopp än 50 öre. Detta moment tillämpas ej för fartyg som erlägga registreringsavgift.

g) För pråm, som användes för att till hamnområdet införa för skeppning avsett gods ävensom ved, eller som användes för att därifrån avföra varor, som sjöledes inkommit, erlägges, då dess största lastkvantitet består av dylikt gods, endast 50 procent av eljest utgående avgift.

h) För fartyg, som anlöper hamnområdet för att söka last, för att inbämta order för vidare resa, för att intaga kol eller för tullärende nedsättes avgiften med 50 procent.

i) För bogseringsfartyg erlägges, då slussen passeras, en av dräktigheten oberoende avgift av 25 öre.

k) För fartyg, som under månaderna november—april till hamnområdet ankommer eller därifrån avgår, skall, därest sådant möjliggjorts genom åtgärder från hamnförvaltningens sida för undanrödjande av ishinder, erläggas hamnavgift med ett hundra procent utöver vad i denna taxa finnes bestämt.

Från hamnavgift för fartyg äro befriade:

1) båtar (farkoster) av tre tons nettodräktighet eller därunder, såvida ej slussen passeras, då enahanda avgift som för bogseringsfartyg erlägges;

2) fartyg, som tillhör kronan eller främmande nations örlogsflotta;

3) följande fartyg, då de icke begagnas till att mot avgift föra passagerare eller varor, nämligen:

a) fartyg, som tillhör svenskt eller utländskt privilegieradt segelsällskap;

b) fartyg, som genom inredning eller utrustning visas vara avsett till dykeri- och bärgningsföretag;

c) bogseringsfartyg vid färd för införande till eller utförande från hamnen av annat fartyg eller timmerflotte eller vid färd omedelbart efter införandet eller utförandet utom då slussen passeras; samt

d) fartyg vid prov- och besiktningresa;

4) fartyg, som till följd av storm, sjöskada eller eljest för trängande nöd anlöper hamnen eller efter utgående från hamnen för motvind eller på grund av annat dylikt hinder dit återvänder, innan den tillämnade resan fullbordats, under förutsättning att fartyget icke där lossar andra varor än dem, som i fartyget åter intagas, ej heller i övrigt intager andra varor än skeppsförnödenheter för fartygets behov såsom proviant och kol, ej heller avlämnar eller mottager passagerare;

5) fartyg, som anlöper hamnen för att av- eller påmönstra besättning.

B. För varor.

	Kvantitet för beräk- ningen.	Afgift.			Kvantitet för beräk- ningen.	Afgift.	
		Kr.	öre.			Kr.	öre.
I. Hamnavgift erlägges för varor, som i hamnen lossas samt därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga:							
Alun	100 kg.		05	torr, rökt eller inlagd	100 kg.		10
Ammunition	"		20	Fjäder	"		30
Ammoniak	"		10	Fjälster	"		10
Apoteksvaror	"		30	Flyttsaker	"		16
Asfalt och asfalttjära	"		10	Fläsk, se Kött.	"		
Aska	"		08	Foderkakor och fodermjöl	"		04
Automobil	1 st.	2	—	Frukter, bär och grönsaker, friska	"		10
Band, se Väfnader.				torkade	"		16
Bark	100 kg.		05	inlagda eller	"		
Bast	"		20	saltade	"		20
Beck	"		10	Fruktsaft: på fat	1 hl.		20
Ben, oarbetat	"		05	" andra kärl	"		40
arbetat, andra slag än benmjöl	"		30	Frö, hamp-, lin-, rov- och raps-	100 kg.		10
Benmjöl, se Gödningsämnen.				andra slag, ej hänförliga till spannmål	"		10
Bleckslagarearbeten	"		20	Fåglar, levande, se Kreatur: fjäderfä.	"		
Blommor och växter, naturliga	"		12	Färger och färgningsämnen: indigo, ko-	"		
konstgjorda	"		30	chenilj o.	"		
Bly, se Metaller.				anilin	"		30
Blyerts	"		10	rödfärg och bresilja	"		06
Blånor	"		10	ockra, jord och slamfärg	"		06
Bomull	"		20	målarefärger	"		16
Borax	"		10	andra slag	"		16
Borst, se Hår,				Färgträ	"		04
Borstbindarearbeten	"		16	Galanterivaror	"		30
Briketter av stenkol, brunkol etc.	"		04	Garn: ull-	"		20
Brännvin, se Spritvaror.				linne- och hamp-	"		16
Bröd	"		10	bomulls-	"		16
Båtar, rodd	1 st.		50	jute-	"		10
segel och motor-	"	1	—	andra slag	"		16
Böcker	100 kg.		20	Garvämmen, garvextrakt	"		12
Bönor, bruna	"		10	Gevär-, skjut-, revolverar o. d.	"		30
Carbolinum	"		10	Gips och gipsarbeten	"		10
Cement	"		04	Glas: buteljer, flaskor, bunkar o. d.	"		10
Cementarbeten	"		06	fönster- och spegel	"		10
Clorkalk	"		06	andra slag	"		16
Dref och drefmat	"		10	Glasskurf och krossglas	"		02
Degras	"		12	Glaubersalt = soda	"		
Fernissa	"		10	Glykos = sirup	"		
Fiber	"		10	Gryn: af spannmål	"		0
Fisk, färsk	"		10	andra slag	"		0
saltad	"		05	Grönsaker, se Frukter.	"		

	Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift			Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift	
		Kr.	Öre.			Kr.	Öre.
Guldsmidsarbeten	100 kg.	30		Kol: sten-	1 hl.	1 ¹ / ₂	
Gummi, rå = lim.	"			trä- och koks	"	01	
Guttaperka och kautschuk: oarbetad	"	10		Konserver, ej specificerade	100 kg.	20	
" arbetad	"	20		Konstull eller shoddy	"	10	
Gummilacka, se schellak.	"			Koppar, se Metaller.	"		
Gödningsämnen	"	04		Korgmakarearbeten	"	30	
Halm	"	03		Kork, arbetad, alla slag	"	30	
Hampa	"	14		Korkavfall	"	10	
Harts och hartalim	"	10		Korkbark	"	16	
Hattar, se Kläder.	"			Korta varor, ej specificerade	"	30	
Horn: oarbetad eller raspat	"	08		Kreatur: hästar och hornboskap	1 st.	50	
" arbetad	"	10		kalvar, får och svin'	"	10	
Hudar och skinn: ej hänförliga till päla- verk: oberedda	"	10		fjäderfä	"	02	
" beredda	"	16		andra slag	"	10	
" pälsverk: oberedda	"	20		Krita: omalen	100 kg.	04	
" beredda	"	30		malen eller slammad	"	05	
Humle	"	24		Krollsplint	"	10	
Husgeråd, se Möbler.	"			Krukmakarearbeten, se Lervaror.	"		
Hår: tagel	"	20		Krut och andra sprängämnen	"	30	
" andra slag	"	10		Kryddor, ej specificerade	"	20	
Härdslogg	"	01		Kött och fläsk	"	12	
Hö	"	05		Leksaker	"	30	
Instrument: musik: fortepiano	1 st.	2		Lera: eldfast	"	03	
" andra slag	100 kg.	30		annan	"	02	
Isoleringsmassa	"	10		Lervaror: tegel: eldfast, äfvensom fasadte- gel samt trottoarsten m. m.	"	03	
Isar, se Talg etc.	"			golf- och väggplattor (ti- les)	"	06	
Jute	"	10		rör- och brunnar m. m., glaserade	"	05	
Järn, se Metaller.	"			mur- och tak- m. m. oglaserade	1000 st.	50	
Järnvägmateriel: lokomotiver	1 st.	5		kakel och krukmakaregods, ej specificerat	100 kg.	10	
" järnvägs- och spårvägs- vagnar	"	3		porslin och fajans	"	16	
" andra slag	100 kg.	10		Lim, alla slag	"	14	
Jäst	"	20		Limläder	"	05	
Kaffe	"	12		Lin, alla slag	"	16	
Kakao: bönor och skal	"	10		Linoleummattor	"	14	
" malen eller riven	"	30		Ljus, alla slag	"	14	
Kakel, se Lervaror.	"			Lumpor	"	08	
Kalk: osläckt	1 hl.	01		Läderarbeten: sadelmakare- och skomaka- rearbeten	"	20	
" släckt	"	01		andra slag	"	20	
Kautschuk, se Guttaperka.	"			Läskedrycker = Maltdrycker.	"		
Kex = Bröd.	"			Majs, se Spannmål.	"		
Kemisk-tekniska preparat, ej specificerade	100 kg.	20					
Kliater = lim.	"						
Kläder och klädespersedlar	"	20					
Koks, se Kol.	"						

	Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift			Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift	
		Kr.	öre			Kr.	öre
Makaroni = Gryn a. s.							
Malm: järn-	100 kg.	01		Oljor: mineral- och genom torr destilla- tion framställda utom fotogén	100 kg.	10	
andra slag	»	02		fotogén	»	08	
Malt, se Spannmål.				Ost	»	20	
Maltdrycker, läskedrycker och mineralvat- ten: på fat	i hl.	20		Papp	»	00	
» andra kärl	»	30		Papper: grovt, kardus- tidnings- o. annat skriv- och tryck-	»	00	
Manufakturvaror, se Korta varor.				Pappersarbeten	»	10	
Margarin, se Smör: konstgjort.				Pappersmassa, se Trämassa.			
Maskin- och vagnsmörja	100 kg.	10		Pappersavfall, spån = trämassa våt.			
Maskiner, maskingods, redskap och verktyg:				Porslin, se Lervaror.			
grövre	»	10		Potatis	»	00	
finare	»	16		Potatismjöl	»	00	
Mattor, se Väfnader.				Pälsverk, se Hudar och skinn.			
Melass: på fat	»	05		Redskap, se Maskiner etc.			
i säckar = foderämne.	»			Repslagarearbeten	»	20	
Metaller: bly, oarbetat	»	10		Ris, oskalat, eller paddy	»	00	
arbetat	»	14		Rotfrukter, ej specificerade	»	00	
järn och stål: tack-, barlast- och skrot-	»	02		Rotting	»	20	
göten och smält- stycken	»	04		Sadelmakarearbeten, se Lälerarbeten.			
smitt eller valsat	»	06		Salpeter	1 hl.	10	
rör, valsade	»	07		Salt, oraffinerat	100 kg.	00	
smide och gjutgods: finare	»	10		raffinerat	100 kg.	10	
grövre	»	06		Sand och grus	1 hl.	10	
plåtkärl och ma- nafaktursmide	»	16		Schellak	100 kg.	20	
tråd, dragen	»	08		Shoddy, se Konstull.			
andra slag	»	10		Silke	»	00	
koppar och legeringar därav: oarbetad samt skrot arbetad: plåt	»	12		Sirap	»	00	
stänger	»	16		Skiffer, tak-	»	00	
kablar, tråd och duk	»	16		Skodon, ej hänförliga till läderarbeten	»	00	
andra slag	»	20		Slöjdvaror, ej specificerade	»	00	
andra slag: oarbetade samt skrot arbetade	»	12		Smör: naturligt	»	10	
arbetade	»	16		konstgjort (margarin)	»	10	
Mineralvatten, se Maltdrycker.				Snickarearbeten, se Trävaror.			
Mjöl, se Spannmål: malen.				Snörmakarearbeten	»		
Möbler	»	16		Socker: oraffinerat	»		
Oljekakor, se Foderkakor.				raffinerat	»		
Oljor: feta: lin-, rov- och raps-	»	10		Soda	»		
andra slag	»	10		Spannmål: omalen och malt	»		
flyktiga	»	10		malen: mjöl	»		
				Specerier, se Kryddor.			
				Spritvaror: brännvin o. sprit: på fat	1 hl.		
				på andra kärl	»		
				arrak, konjak, rom o. punsch: på fat	»		
				» andra kärl	»		
				andra slag: på fat	»		

	Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift			Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift	
		Kr.	örc.			Kr.	örc.
Spritvaror: andra slag: på andra kärl . . .	1 hl.		80	dock ej finare träslag . . .	1 kbm.		10
Sprängämnen, se Krut.				finare inhemska träslag såsom			
Spån	100 kg.		02	ek, bok, ask, lönn, alm, lind			
Späck, se Talg etc.				o. d.			20
Stearin			12	grufstolpar, bakar, stickor och			
Sten: oarbetad			01	syllar samt annat därmed			
arbetad: gat- och tuktad-			04	jämförligt mindre virke . . .			10
byggnads-			05	ved			04
slip-	1 st.		05	stäver och ekrar			10
kvarn- o. träsliperistenar		2		takepån och träull			10
gravstenar			50	virke av utländskt träslag: Poe-			
andra slag	100 kg.		08	kenhotz, Ebenholtz, Fanér o. d.	100 kg.		20
Stolmakarearbeten, se Trävaror: snickare-				andra slag	1 kbm.		30
arbeten.				svarvare- och snickarearbeten			
Strumpstolsarbeten			20	(utom möbler)	100 kg.		10
Stål, se Metaller.				tändstickor			14
Stärkelse			20	andra slag	1 kbm.		20
Superfosfat, se Gödningsämnen.				Tvål, utom såptvål	100 kg.		16
Svavel			05	Tändstickor, se Trävaror.			
Svamp, sug- eller tvätt-			30	Ull			20
Svarvarearbeten, se Trävaror.				Ur: fick-			20
Såpa och såptvål			10	andra slag			30
Sängkläder			20	Vadd			12
Tagel, se hår.				Vagnar och äkdon: finare	1 st.	1	
Talg, ister, späck och tran			10	simpelare och arbets-			50
Tapeter, se Pappersarbeten.				järnvägs- och spårvag-			
Te			30	nar (se Järnvägs-			
Tegel, se Lervaror.				materiel).			
Tenn, se Metaller.				handkürror, sport- och			
Tjära			08	barnvagnar			10
Tobak: oarbetad, blad och stjälk			20	velociped			25
arbetad: cigarrer och cigaretter			30	Verktyg, se Maskiner etc.			
andra slag			30	Vin: på fat	1 hl.		40
Tomkål: nya			10	buteljer			80
begagnade			03	Vitriol	100 kg.		10
Torfmu ll och torfströ			03	Vävnader: siden, hel- och halv-			30
Tran, se Talg etc.				ylle, hel- och halv-			20
Trassel			10	bomulls-			16
Tråd, ej specificerad, se Garn.				linne- och hamp-			20
Trämassa: våt			02	jute-			10
torr			03	andra slag			20
Trämjöl			06	Växter, se Blommor.			
Träsyra			10	Zink, se Metaller.			
Trävaror: timmer och mastträ, spiror, bjäl-				Ägg	1000 st.		16
kar, sparrar och därmed jäm-				Ättika	1 hl.		14
förligt större virke	1 kbm.		10	Varor här ovan icke specificerade	100 kg.		20
plankor, battens och bräder samt				eller 100 kbdm.			08
annat därmed jämförligt virke							

II. Hamnavgift erlägges för varor, som i hamnen lastas samt därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga.

	Kvantitet för beräk- ningen.	Avgift öre.
	Järn: smitt eller valsat	100 kg.
söm, spik, skruv, fjädrar o. d.	»	4
rör, valsade	»	4
tråd, dragen	»	4
Svavelkis och kisbränder	»	1
Trävaror: rundvirke	1 kbm.	8

För övriga lastade varor utgår hamnavgift med enahanda belopp, som för lossade.

Särskilda bestämmelser:

a) All avgift beräknas efter varans nettovikt så att för taran eller yttre omslaget avgift ej erlägges. Med tara förstås dock icke det närmaste omslaget t. ex. buteljer och kärl för flytande varor, burkar för anjovis, fat för såpa eller färg o. s. v., som sålunda medräknas i varans vikt. Är vikten uppgiven endast i brutto erlägges avgiften oakkortad enligt den uppgivna kvantiteten.

b) För varor, som lossas eller lastas i hamnen utan att därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga, erlägges ej mera än femtio procent av eljest utgående avgifter.

c) För hamnområdet i flottar passerande trävaror, som ej därinom lossas, lastas eller landtagas, erlägges en avgift av två öre per toltf normaltimmer, enligt för Klarälvens Flottningsförening gällande reglemente.

d) Vid slussning av virkesflotte erlägges femtio öre för varje toppning.

e) För rundvirke, som lägges i mosor, erlägges fem öre per kubikmeter.

f) Den, som styrker sig hava med statens järnvägar till Karlstads yttre hamn fraktat och därifrån under ett seglationsår skeppat antingen rundvirke eller sågade trävaror i minst nedanstående kvantiteter, äger att vid seglationens slut restitutionsvis uppbära följande rabatter.

Vid skeppning av minst 1,500 m³ 15 procent.

» » » » 3,000 » 20 »

» » » » 4,500 » och däröver 25 procent.

g) Minsta avgift för en varupost är 5 öre.

h) Vid avgiftsberäkning uppkommande brutet tal av öre uteslutes.

Varor, som angivas till nederlag och för vilka vid uppläggnings hamnavgift erlägges, äro, då de vid förtullning, överflyttning till annat nederlag eller för reexport åter utföras, från ny sådan avgift fria.

Varor, som angivas till transitupplag, äro vid uppläggnings befriade från hamnavgift men däremot underkastade hamnavgift vid förtullning eller överflyttning på nederlag eller reexport eller överflyttning till annat transitupplag.

Från hamnavgift för varor äro befriade:

- 1) försvarsverket tillhöriga varor äfvensom de övriga kronans varor, som icke äro avsedda att användas vid bedrivande av industriell eller därmed jämförlig verksamhet;
- 2) postförsändelser;
- 3) passagerares reseffekter;
- 4) varor, för vilka avgift å järn- och metallväg betalas;
- 5) varor, som lossas från sådant fartyg, varom förmåles i 4) härövan under rubriken »Från hamnavgift för fartyg äro befriade», och åter utföras med samma fartyg.
- 6) emballage, returnerat, ävensom tomkärl, begagnade, då avgiften för dylik varupost ej uppgår till tjugo öre;
- 7) livsförnödenheter, husgeråd, husbehovsartiklar, lantmannaprodukter och förnödenheter, som inkomma eller avgå med odäckade fartyg under tio tons, eller med fartyg om större dräktighet, då sådana varor både lastas och lossas inom hamnområdet;
- 8) införda varor, hvilka åter utföras, om det styrkes, att hamnavgift erlagts vid deras införsel, samt utförda varor, vilka åter införas, om det styrkes, att hamnavgift erlagts vid utförseln.

Lindring i eller befrielse från fastställd hamnavgift eller andra fastställda taxebestämmelser må ej medgivas viss trafikant, utan skall efter bestämd, på förhand kungjord samt kommerskollegium och Kungl. Maj:ts befallningshavande i Wärmlands län delgiven grund tillkomma en var trafikant under lika förhållanden.

Utdrag protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 29 mars 1910.

§ 3.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Hamnstyrelsen ingifvit förslag till ny taxa å hamnafgifter i Karlstad att gälla under åren 1911—1915, och hade Styrelsen, under anhållan om den nya taxans godkännande af Herrar Fullmäktige, tillika hemställt, att hvad af Styrelsen däri föreslagits i fråga om rabatter för trävaror, som i vissa kvantiteter skeppades öfver yttre hamnen, måtte få tillämpas redan från början af innevarande års seglation.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt efter handlingarnes föredragning tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla hvad af Hamnstyrelsen sålunda föreslagits.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 38.

Till Herrar Fullmäktige hade Hamnstyrelsen inkommit med förslag till ny taxa å hamnafgifter för åren 1911—1915, och hade Styrelsen därvid dels anhållit om Herrar Fullmäktiges godkännande af det upprättade taxeförslaget dels och hemställt, att hvad af Styrelsen däri föreslagits i fråga om rabatter för trävaror, som i vissa kvantiteter skeppades öfver yttre hamnen måtte få tillämpas redan från början af instundande seglation.

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet, som icke funnit anledning till erinran vare sig mot det upprättade förslaget eller mot Hamnstyrelsens i samband därmed gjorda framställning, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte för sin del antaga det af Hamnstyrelsen upprättade förslag till taxa å hamnafgifter för åren 1911—1915 och å beslutet söka vederbörlig fastställelse;

samt att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att hvad af Hamnstyrelsen före-

slagits i fråga om rabatter för trävaror, som i vissa kvantiteter skeppades öfver yttre hamnen, finge tillämpas redan från början af instundande seglation.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

34. Herr Ordförandens skrivelse i fråga om utseende af ombud att närvara vid ett sammanträde i Stockholm 1910 för behandlande af förslag till anordnande af en pensionskassa för svenska städer.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Sedan den kommitté, som tillsatts af ombud från en mängd svenska städer för att utarbete ett förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl., afslutat sitt arbete, får jag härmed öfverlämna 10 exemplar af kommitténs betänkande samt föreslå att jämlikt bifogade skrivelse ett ombud måtte utses för staden att vid sammanträde i Stockholm i April månad 1910 deltaga i frågans ytterligare behandling.

Karlstad den 20 december 1909.

AXEL DAHLMAN.

Till Stadsfullmäktiges Ordförande i Karlstad.

I enlighet med å sammanträde i Stockholm den 21 maj 1907 med ombud från ett större antal svenska städer erhållet uppdrag öfverlemnas härmed "Betänkande med förslag till reglemente för svenska städers pensionskassa", med anhållan att Ni behagade vidtaga åtgärd för utseende snarast möjligt af ombud att vid blifvande sammanträde i Stockholm i april månad 1910 för frågans vidare behandling företräda Karlstads stad, samt derefter skyndsammast under adress Wästervik meddela undertecknad, hvem som blifvit till ombud för staden utsedd, eller, för den händelse staden icke kommer att vid mötet företrädas, derom underrätta.

Vid ombudens sammanträde lemnas redovisning för af resp. städer för utrednings- och kommittéarbetet beviljade medel.

Å Kommitterades vägnar

A. AXEL W. LUND

Ordförande.

Utdrag af protokoll, hållet hos den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för behandling af frågan om pensionering af stadens tjänstemän, betjante och arbetare i Karlstad den 2 mars 1910.

§ 1.

Sedan den kommitté, som af ombud för ett större antal svenska städer tillsatts för att utarbета förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. nu afgifvit betänkande med förslag till reglemente för en dylik pensionskassa, hade Stadsfullmäktiges Herr Ordförande, Rektor Axel Dahlman, med föranledande af från kommitterade inkommen skrifvelse, till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnat berörda betänkande äfvensom därvid hemställt, att ombud måtte utses för staden att vid sammanträde i Stockholm under April månad innevarande år deltaga i frågans ytterligare behandling; och hade kommitterade för uppgörande af förslag till pensionering af stadens tjänstemän och betjante samt af i stadens tjänst anställde arbetare, uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande.

Kommitterade, som tagit del af det afgifna betänkandet, ville därvid för sin del uttala, att kommitterade funne det uppgjorda förslaget beaktansvärdt, och då det syntes vara af vigt, att staden blefve representerad vid det ifrågasatta sammanträdet i Stockholm under nästinstundande April månad, beslöto kommitterade hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte utse ett ombud för staden att vid berörda sammanträde deltaga i den ytterligare behandling af förslaget i fråga, som då komme att äga rum.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 14 mars 1910.

§ 7.

Uppå remiss hade Drättselkammaren att afgifva yttrande öfver Herr Dahlmans hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning, att Herrar Fullmäktige måtte utse ombud för staden att vid sammanträde i Stockholm under April månad innevarande år deltaga i ytterligare behandling af upprättadt förslag till bildande af en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl.

Häröfver hade den af Herrar Fullmäktige tillsatta kommittén för behandling

af frågan om pensionering af stadens tjänstemän och betjänte samt af i stadens tjänst anställda arbetare afgifvit infordradt yttrande och därvid uttalat, att kommitterade funne det uppgjorda förslaget beaktansvärdt samt att då det syntes vara af vikt, att staden blefve representerad vid det ifrågasatta sammanträdet i Stockholm, kommitterade hemställde, att Herrar Stadsfullmäktige måtte utse ett ombud för staden att vid berörda sammanträde deltaga i den ytterligare behandling af förslaget ifråga, som då komme att äga rum.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drättselkammaren att för sin del till alla delar instämma uti hvad kommitterade sålunda i ärendet anförde.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokollet, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 39.

Hos Herrar Fullmäktige hade Herr Dahlman — med förmålan, att den kommitté, som tillsatts af ombud från en mängd svenska städer för att utarbete ett förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän med flere numera afslutat sitt arbete och upprättat betänkande i ämnet — hemställt, att ett ombud måtte utses för staden att vid ett sammanträde i Stockholm under innevarande vår deltaga i frågans ytterligare behandling.

Uppå remiss hade stadens pensioneringskommitté och Drättselkammaren afgifvit yttranden i ämnet och därvid hemställt om bifall till Herr Dahlmans ifrågasvarande framställning.

Beredningsutskottet hade nu att afgifva utlåtande i ärendet, därvid Utskottet, med hänsyn till önskvärdheten däraf att staden blefve representerad vid öförmålda sammanträde, hvilket, efter hvad Utskottet inhämtat, utsatts till början af nästkommande maj månad, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte utse ett ombud att å stadens vägnar närvara vid det sammanträde, som under innevarande vår komme att hållas i Stockholm för behandling af upprättadt förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän med flere;

att val af dylikt ombud måtte äga rum vid Herrar Fullmäktiges nästa sammanträde;

samt att till ombud måtte utses Herr Rektorn m. m. Axel Dahlman.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

85. Donationsjordskommitténs utlåtande i fråga om vissa grunder för uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare rörande afstående af mark m. m., jämte hvad därmed stode i samband.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom beslut den 2 Januari 1909 har af Herrar Stadsfullmäktige åt donationsjordskommittén uppdragits ätt, »efter vederbörande rättsägares hörande, till Herrar Stadsfullmäktige *dels* inkomma med utredning om de rättigheter, som staden på grund af de redan gifna donationsjordsdomarna lagligen kan göra gällande ej mindre mot de personer, som i dessa domar varit parter och med afseende på de fastighetsområden, som i samma domar afses, än äfven under förutsättning af likartad utgång af öfriga donationsjordstvister eller eventuellt förslag till uppgörelse under hand, mot de i dem instämnda parter och de i nämnda tvister afsedda områden, *dels* ock framlägga förslag, huru samtliga dessa domar, med hänsyn till de omständigheter, som finnas att taga i betraktande, böra vinna tillämpning samt om de åtgärder, som med afseende på dylikt egendoms förvaltning och utnyttjande böra vidtagas.»

Kommitténs första åtgärd var att hos Drätselkammaren anhålla om återföretagande vid Rådhus-Rätten af samtliga hvilande förklarade mål, hvilken framställning Drätselkammaren efterkom.

Härefter och för att lämna vederbörande stämde donationsjordsinnehafvare tillfälle att inför kommittén bidra till frågans utredning medelst upplysningar och framställande af sina önskemål, utfärdades i April 1909 efter beslut vid kommitténs andra och sista sammanträde under året till dem samtliga en skrivelse så lydande:

«Meddelande

till de innehafvare af donationsjord i Karlstad, mot hvilka staden anhängiggjort talan om bättre rätt till sådan jord.

Med anledning af det uppdrag, som den af stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta s. k. donationsjordskommittén fått sig anförtrodt, hafva Kommittéerade funnit nödigt

till förnyad handläggning anmäla samtliga de mål angående dylik jord, hvilka icke blifvit på grund af förlikning afskrifna eller genom slutlig dom pröfvade.

Uti de mål — fyra till antalet — hvilka blifvit genom domar den 23 December 1908 slutligen afgjorda, har Kungl. Maj:t pröfvat lagligt på det sätt bifalla stadens talan, att staden förklarats berättigad vidtaga erforderliga åtgärder för omstämda områdenas användande på annat sätt än nu är fallet.

Med ofvan omförmälta förnyade handläggning af de hittills hvilande donationsjordsmålen hafva Kommitterade afsett att vinna klarhet, huruvida de donationsjordsinnehafvare, mot hvilka stadens talan ännu står öppen, äro villiga medgifva, »att staden är berättigad vidtaga erforderliga åtgärder för omstämda områdenas användande på annat sätt än nu är fallet.» — Mot de donationsjordsinnehafvare, hvilka ej vid domstolen vilja lemna medgifvande af ifrågavarande art, kommer staden att i laga ordning fullfölja sin talan — dock ej i vidstäcktare mån, än som öfverensstämmer med den rätt till donationsjord, som staden tillförsäkrats enligt ofvan omförmälta domar.

Först efter det stadens rätt till jorden blifvit klar och ostridig, kunna Kommitterade taga till behandling och uppgöra förslag, huru staden bör begagna sig af sin ifrågavarande rätt.

Då det torde vara ett gemensamt intresse för staden och de enskilde donationsjordsinnehafvarne, att den segslitna frågan om donationsjorden med det första varder slutligen afgjord, så att däraf beroende rättsförhållanden därefter kunna ordnas, hafva Kommitterade ansett sig böra erinra om önskvärheten däraf, att samtliga de personer, hvilka äro parter i donationsjordsmålen, vid dessas förnyade handläggning tillstädeskomma personligen eller genom lagligen befullmäktigadt ombud, i hvars fullmakt bör intagas bemyndigande att träffa förlikning.

Kommitterade hafva fått sig uppdraget att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag, huru staden i framtiden bör använda de donationsjordslotter, hvarom nu är fråga, likasom äfven åt kommitterade anförtrots att till Stadsfullmäktige inkomma med utredning angående de ersättningsanspråk, som af stadens öfvertagande af jorden kunna föränledas samt de aftal, som däraf kunna påkallas.

För att blifva i tillfälle med önskvärd fullständighet utreda alla de omständigheter till hvilka hänsyn bör tagas vid dessa frågors behandling, tillåta sig Kommitterade härmed hemställa, att donationsjordsinnehafvarne måtte benäget tillhandagå med härför behöfliga handlingar och i öfrigt nödiga upplysningar.

Kommitterade anhålla därför, att de donationsjordsinnehafvare, hvarom nu är fråga, måtte, en hvar för den fastighet, som han innehar, i försegladt konvolut till Donationsjordskommitténs ordförande under adress Drättselkammaren så snart ske kan aflemna följande handlingar:

1:o) fullständig uppgift om donationsjordsinnehafvarens namn och postadress samt — om saken åt ombud anförtros — dennes namn och adress. (Derest donationsjordslott innehafves af flere delägare, bör uppgift lemnas å samtliga delegarnas fullständiga namn och postadresser).

2:o) bestyrkt afskrift af köpebref eller annan åtkomsthending, hvarpå innehafvet grundas,

3:o) bestyrkt afskrift af lagfartsbevis eller fastebref,

4:o) » » » gravationsbevis,

5:o) » » » taxeringsbevis för år 1898,

6:o) » » » brandförsäkringsbref, utvisande försäkringsvärdet den 1

Mars 1899 af de då å området uppförda byggnader jämte utredning angående nuvarande värdet af befintliga byggnader samt uppgift när dessa byggnader uppförts och om tiden för därå företagna större reparationer,

7:o) uppgift å anspråk på ersättning vid jordens afträdande samt de upplysningar i öfrigt, till hvilka hänsyn kan böra tagas.

Karlstad i April 1909.

KOMMITTERADE.»

Åtskilliga af de donationsjordsinnehafvare, som saken rör, hafva med anledning häraf till kommittén inkommit med skriftliga framställningar i ämnet

Vid Rådhus Rätten äro ännu en stor del af målen oafgjorda. I ett antal mål hafva jordägarne erkänt stadens rätt, sådan densamma finnes formulerad i Kungl. Maj:ts domar, och har förlikning i enlighet därmed af Rådhus Rätten fastställt. I ett mål har Rådhus Rätten afkunnat utslag af samma innehåll som Kungl. Maj:ts domar.

Såsom af kommitténs ofvanintagna skrifvelse framgår, hade kommittén tänkt sig att, först efter det stadens rätt till all den omstämda jorden blifvit klar och ostridig (genom laga kraftvunna domar eller förlikning) upptaga till behandling frågan, huru staden bör begagna sig af sin ifrågavarande rätt.

Då detta emellertid af flere anledningar kan komma att dröja en afsevärd tid, och en allmän önskan torde förefinnas att så snart sig göra låter afveckla stadens donationsjordsfråga, hvaraf såväl stadens som många enskildas intressen äro kännbart

berörda, har vid sammanträden under innevarande år den mening inom kommittén enhälligt omfattats, att vid sidan af de rättsliga förhandlingarna ett försök borde göras att på öfverenskommelsens väg effektivt lösa frågan.

Därvid har kommittén sett sig nödsakad att dela frågan i två delar, den ena rörande jord inom stadsplanen, den andra afseende jord utanför densamma. Det har visat sig nödigt, hvad den senare angår, att upptaga till mera noggrann undersökning hvarje särskildt fall, då förhållandena där äro af en mycket växlande natur, under det att inom stadsplanen det torde vara lättare att inpassa de särskilda omständigheterna efter vissa allmänna riktlinier.

Då en sådan uppdelning jämväl i öfrigt torde underlätta såväl kommitténs som Herrar Stadsfullmäktiges arbete, har kommittén nu till en början beslutit afgifva yttrande rörande jorden inom stadsplanen.

För att klargöra frågan vill kommittén i korthet relatera några historiska fakta.

Den 26 Maj 1899 beslöto Herrar Stadsfullmäktige bemyndiga Drätselkammaren att »för stadens räkning af jordägarne i stadsdelarne Östra Haga, Tormestad, Kullen och Herrhagen inlösa för gator och allmänna platser behöfliga områden antingen där sådant kunde anses fördelaktigt genom utbyte af staden tillhörig i värde fullt jämförlig jord eller och till ett pris, som bestämdes enligt nu (= vid beslutets fattande) gällande taxeringsvärde (d. v. s. 1898 års tax.-värde) eller för icke taxeringsvärderadt eller särskildt taxeringsvärde ej åsatt hus efter den 1 Mars innevarande år (= 1899) gällande brandförsäkringsvärde, för icke taxeringsvärderad jord efter jämförelse med taxeringsvärdet å närmast liggande områden, men för icke förutsedda fall eller, där omständigheterna kunde motivera undantag från regeln, på Drätselkammarens särskilda framställning af Herrar Stadsfullmäktige fastställdes till hvad som skäligt värde kunde anses,» samt att »efter enahanda grunder äfven förvärfva sådan jord, som genom inlösen af för gator och allmänna platser erforderligt område blefve för ägaren onyttig»; och erhöll Drätselkammaren samtidigt uppdrag att i de fall, där öfverenskommelse icke kunde träffas med vederbörande jordägare på nu angifna vilkor, upp säga jordägaren till afflyttning och stämma honom med yrkande att afträda jorden utan ersättning och bortföra därå varande byggnader.

Den 21 Mars 1901 fattade Herrar Stadsfullmäktige enahanda beslut rörande för gator och allmänna platser inom stadsplanen för Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna erforderlig mark med därå uppförda byggnader med allenast den förändring, att inlösen icke skulle äga rum af sådana byggnader, som till så ringa grad skulle blifva belägna inom blifvande gata eller allmän plats, att de saklöst kunde tills vidare kvarstå, och att lösningsvärdet för icke taxerad jord å Kvarnberget skulle beräknas efter närmast liggande taxeringsvärderad jord i Viken.

Det är bekant, att åtskilliga jordägare antogo de sålunda af Herrar Stadsfullmäktige erbjudna villkor och att öfverenskommelse på grund däraf med dem träffades, under det att andra vägrade godkänna stadens villkor och i följd däraf blefvo af Drätselkammaren stämde med yrkande jämlikt Herrar Stadsfullmäktiges ofvanberörda beslut.

Af de fyra domar i dylika mål, som Kungl. Maj:t meddelat den 23 December 1908, röra de tre jord inom stadsplanen.

Domarna bifalla stadens i saken förda talan på det sätt, att staden förklaras berättigad att vidtaga erforderliga åtgärder för områdenas användande på annat sätt än nu är fallet, med rätt för jordinnehafvaren, därest områdena komma att af honom afträdas, att borttaga alla därå befintliga hus, hägnader och anläggningar samt att i laga ordning mot vederbörande väcka den talan om ersättning för å områdena nedlagd nödig och nyttig förbättring, hvartill fog kan förefinnas.

Betydelsen af dessa domar är i första hand den, att jorden förklarats vara underkastad stadens förfoganderätt: staden kan vidtaga åtgärder för jordens användande på annat sätt än nu är fallet. Formen för dessa åtgärder är angifven i Kungl. Brefven den 25 September 1745 och den 27 April 1750 samt i Kungl. Res. på städernas besvär den 7 Juli 1752 § 45. Herrar Stadsfullmäktige hafva att besluta områdenas användande för något stadens ändamål, i detta fall i allmänhet till gator och allmänna platser, och underställa beslutet Magistratens och Konungens Befallningshafvandes pröfning.

Sedan ett dylikt beslut fastställts, är jordinnehafvaren skyldig att afträda jorden och får bortföra, likasom han äfven är skyldig bortföra, därå varande byggnader, hägnader och anläggningar utan annan ersättning än för nödig och nyttig jordförbättring. Hvad därunder förstås, torde vara i någon mån sväfvande, men i alla händelser åligger det jordinnehafvaren att därom föra särskild talan och därvid förebringa bevisning om förbättringen och dess värde.

Beträffande inteckningar, som kunna vara tagna i jorden och besvära densamma vid dess återvinning, gäller 60 § af Kungl. För. den 16 Juni 1875 angående inteckning i fast egendom, enligt hvilket lagrum dylik inteckning kan förklaras ogiltig. I fråga härom kan dock i händelse af motstånd från inteckningshafvarens sida särskild rättegång emot honom för fastslående däraf blifva nödvändig.

Det skulle nu kunna ifrågasättas, att staden borde till det yttersta begagna den rätt, som sålunda är i vissa mål eller kan antagas i de öfriga blifva staden tillerkänd. I sjelfva verket gifva ock Herrar Stadsfullmäktiges här ofvan anförda beslut af den 26 Maj 1899 och den 21 Mars 1901 anledning till, att tankegången då varit, att de, som icke ville underkasta sig de af Herrar Stadsfullmäktige erbjudna villkor, icke

borde få mera än den rätt dem efter lag kan tillkomma. Kommittén finner dock detta allt för strängt.

Det bör icke förbises, att det varit en naturlig känsla hos donationsjordsinnehafvarne att söka försvara, hvad de i god tro förvärfvat och betalt, och det synes kommittén motbjudande att af denna anledning behandla dem alltför strängt, så mycket mera som ett konsekvent genomförande af stadens rätt med säkerhet skulle leda till ruin för åtskilliga af stadens innebyggare.

Kommittén är därför af den mening, att äfven på sakens nuvarande ståndpunkt det icke bör vara uteslutet att erbjuda de processande donationsjordsinnehafvarne uppgörelse på antagliga villkor. Härvid torde dock böra tillses, att hvad, som nu erbjudes, icke öfverstiger hvad som erbjöds före rättegångens öppnande och då af många antogs. Ty man kan icke gerna behandla dem förmånligare, som genom rättegången lagt hinder i vägen för staden och förorsakat både tidsutdräkt och utgifter, än dem, som godvilligt gått stadens önsknningar till mötes.

Snarare borde man tänka sig någon om ock mindre förskjutning i motsatt riktning, och i själfva verket finnas äfven alldeles särskilda skäl, som tala därför.

Hvad då först angår ersättning för jord, var sådan genom beslutet af den 26 Maj 1899 och den 21 Mars 1901 tillförsäkrad så väl för jord till gator och allmänna platser som för därintill belägen jord, hvilken blefve för ägaren onyttig genom framdragande af gata eller allmän plats. Ersättningen skulle utgå i form af jordbyte, där så kunde anses fördelaktigt, men eljest efter 1898 års taxeringsvärde eller, där jorden icke då var taxeringsvärderad, efter jämförelse med närbelägen taxerad jord.

Vid den uppgörelse under hand, som nu kan ifrågakomma, bör efter kommitténs mening som regel icke utgå ersättning för jord, som erfordras till gator och allmänna platser.

Sedan frågan förra gången förevar, har utkommit en ny lag angående stadsplan och tomtindelning den 31 Augusti 1907. Enligt denna lag är tomtägare väl berättigade till ersättning af staden för mark, som han afstår till gata eller allmän plats, men å andra sidan också pliktig att vid nybyggnads uppförande intill nyupplåten gata ersätta staden värdet af gatumarken intill gatans halfva bredd eller värdet af allmän plats intill 9 meter från tomten.

Då sålunda enligt nu gällande lags bestämmelser tomtägare i allmänhet icke får ersättning annat än mot senare återbetalning för half gatubredd, som han till staden afstår, synes det kommittén själfallet, att de stämde donationsjordsinnehafvarne böra afstå jord till gata eller allmän plats utan ersättning. Billigheten häraf lär icke kunna ifrågasättas, hvad halfva gatubredden angår. Men äfven i öfrigt anser kommittén detsamma böra gälla, så mycket mer som tomtägaren af gatas eller allmän

plats framdragande har en fördel, som i allmänhet till fullo uppväger olägenheten af att afstå marken. Det bör därför icke anses obilligt, om staden i detta fall håller något på sin juridiska rätt gent emot dem, som icke utan rättegång kunnat förmås till uppgörelse.

Undantag från denna regel om afstående af mark till gata och allmän plats utan ersättning skulle efter sakens natur bildas af de fall, där jordinnehafvaren icke får eller fått kvar användbar tomtmark och där sålunda hvarken stadsplanelagens ofvan anförda bestämmelser om lösningsplikt beträffande gatudel på honom äga tillämpning eller han af gatans eller den allmänna platsens framdragande har eller haft någon fördel. I sådana fall synes ersättning för marken vara väl motiverad och böra utgå i enlighet med Herrar Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Maj 1899 och den 21 Mars 1901.

Af samma skäl synas enahanda bestämmelser böra gälla för mark, som genom framdragandet af gata eller allmän plats blir för ägaren onyttig.

Emellertid fordrar billigheten, att den, som afstått mark till gata eller allmän plats utan ersättning, befrias från skyldigheten att enligt stadsplanelagen lösa den åter vid nybyggnads uppförande (något som redan finnes utsatt i lagen för fall af godvilligt afstående utan ersättning) äfvensom att för sådan händelse jordägaren icke fränkännes sin lagliga rätt till ersättning för jordförbättring, hvilken däremot icke bör tillkomma honom i de fall, där han får ersättning för själfva jorden.

Beträffande byggnader, som finnas uppförda å mark, som afstås, har kommittén ansett regeln böra vara, att staden skäligen ersätter skada, som å dem orsakas.

Detta kan ske genom att ersätta flyttningskostnaden, där husen kunna inflyttas å ägarens tomt, och där så ej kan ske, genom byggnadernas fullständiga inlösen.

Härvid är dock att märka, att byggnaderna öfverallt kunna kvarstå, intill dess gatan eller den allmänna platsen blir utlagd och mångenstädes, där byggnaden skjuter ut å gatan blott en ringa del, äfven senare, och att sålunda i allmänhet ersättning för flyttningskostnad eller lösen för byggnader icke bör utbetalas, innan från stadens sida tillsägelse sker om flyttning. Under tiden kan ägaren som förut få använda sina byggnader, hvaremot marken alltid måste genast öfverlätas till staden, så att förre ägarens innehaf af marken må bero på särskildt aftal.

Undantagsvis och under den förutsättning, hvarifrån kommittén utgått, att staden icke skulle begagna sig af sin rätt att göra inteckningar i de områden, hvarom här är fråga, ogiltige, kan en tidigare utbetalning åtminstone delvis framtvingas, då fastigheten är belastad med inteckningar, som omöjliggöra jordens frigörande därifrån utan inbetalning, som ägaren icke kan fullgöra; men staden blir då inteckningshafvare och får göra sin rätt som sådan gällande.

I fråga om ersättnings belopp bör af förut anförda skäl detsamma gälla som enligt beslutet af den 26 Maj 1899 och den 21 Mars 1901. Sålunda bör, där byggnadens värde skall ersättas, detta vara brandförsäkringsvärdet den 1 Mars 1899 (det föranleder mindre enhelighet att i första hand nämna 1898 års taxeringsvärde för byggnader, och detta värde är på de flesta ställen icke tillämpligt, taxeringsvärde sättes gemensamt för alla byggnader å en tomt, både bonings- och uthus, men oftast är det här fråga blott om ettdera, på hvilket då särskildt taxeringsvärde icke är satt, och i fråga hvarom man då i allt fall måste gå till brandförsäkringsvärdet den 1 Mars 1899). Där byggnad den 1 Mars 1899 icke var färdiguppförd, föreslås första brandförsäkringsvärde i färdigbyggt skick eller värdering af byggnadskostnaden efter vid tiden för uppförandet gällande värden. I fall byggnad var påbörjad före rättegångens anhängiggörande, torde ersättning alltid böra utgå, då det kan hafva mött svårigheter att afbryta byggnadet. Om- och tillbyggnader under rättegången däremot likasom därunder skedd värdestegring bör det så mycket mindre tillkomma staden att ersätta, som innehafvaren bort vara varnad för att å fastigheten nedlägga större kostnader och någon ersättning för värdestegring icke kommit dem tillgodo, som ingått på stadens ursprungliga vilkor. Hvad som åter nedlagts på byggnadernas vidmakthållande, torde få anses utjämnadt genom begagnandet under dessa år.

Kostnad för flyttning af staket synes däremot böra åligga jordinnehafvaren och icke betunga staden.

Med utgående från hvad sålunda blifvit anfördt föreslår kommittén, att uppgörelse erbjudes samtliga innehafvare af för gator och allmänna platser erforderlig mark, hvilka blifvit af staden stämde med yrkande om jordens afträdande med anledning af dess egenskap af donationsjord.

Uppgörelsens erbjudande och afslutande anser kommittén vara en ren verkställighetssak, som skall utföras efter ett gifvet schema, och bör icke åläggas kommittén.

Kommittén finner Drätselkammaren närmast att åtaga sig detta uppdrag. Särskildt talar därför, att Drätselkammaren har till sitt förfogande för uppgörelsernas afslutande erforderligt byggnads- och tomt- tekniskt biträde och att ingen bättre än Drätselkammaren kan bedöma, om och när jordbyte kan ske. Till lättande af Drätselkammarens besvär anser sig dock kommittén böra föreslå, att Drätselkammaren må äga befogenhet att för underhandlingarnas bedrivande och förslagskontrakts upprättande använda en eller flere särskildt afönade personer.

Kommittén hemställer sålunda, att Drätselkammaren bemyndigas med ifråga. varande donationsjordsinnehafvare träffa uppgörelse å stadens vägnar på följande vilkor.

Mark, som erfordras för gator och allmänna platser, öfverlåtes genom upprättad

afhandling på staden att tillträdas genast och med skyldighet för jordinnehafvaren att göra densamma gravationsfri inom viss kort tid, som af Drättselkammaren bestämmes.

Sådan mark afstås utan ersättning utom i det fall, att jordinnehafvaren efter afträddandet af denna mark icke har kvar tomtjord därintill af den storlek, att Drättselkammaren finner densamma kunna af ägaren med fördel användas.

I sådant fall skall jordinnehafvaren tillerkännas ersättning för den afstådda marken, antingen, där sådant lämpligen kan ske, medelst byte med staden tillhörig i värde jämförlig jord eller i penningar efter taxeringsvärdet 1898 eller, där sådant ej då fanns åsatt, efter jämförelse med 1898 års taxeringsvärde å närbelägen taxerad jord.

Jordinnehafvaren skall likaledes, där han så önskar, få inlöst efter enahanda grunder mark, som af Drättselkammaren prövas varda för honom onyttig genom afträddande af mark till gata eller öppen plats.

Där jord afstås till gata eller öppen plats utan ersättning för själfva marken, skall jordinnehafvaren dels tillerkännas den ersättning Drättselkammaren kan finna skäligen för å jorden nedlagd nödig och nyttig förbättring, såsom för dess uppodling till trädgårdsjord o. d., men icke för andra än fruktbarande buskar och träd, dels tillförsäkras för återstående tomtområde frihet från skyldighet att enligt 33 § i lagen den 31 Aug. 1907 angående stadsplan och tomtindelning ersätta den gatumark, som blifvit honom af utan ersättning afstådd.

Kostnaderna vid Rätten för att göra område gravationsfritt och för stadens lagfart betalas af staden.

Byggnader, som helt och hållet eller delvis äro belägna på område, som afstås till gata eller öppen plats, får jordinnehafvaren tills vidare behålla under sin äganderätt, fritt begagna och hafva på området kvarstående, intill dess ett år förflutit efter af Drättselkammaren för stadens räkning gjord uppsägning, inom hvilken tid de skola vara af ägaren bortflyttade, där ersättning för flyttningskostnad utgår, och utrymda, där lösen för byggnaderna gifves.

Staden betalar ersättning för flyttningskostnad, då byggnad varit uppförd eller påbörjad före rättegången och Drättselkammaren anser byggnaden kunna flyttas in å jordinnehafvarens närbelägna tomt, som han förut äger eller genom byte med staden fått, och flyttningskostnaden icke prövas öfverstiga byggnadens värde. Ersättningen utgår med af Drättselkammaren såsom skäligen ansedd belopp och utbetalas efter af Drättselkammaren gjord uppsägning till bortflyttning med halfva beloppet, då flyttningen är påbörjad, och andra hälften då den är fullbordad.

Lösen för byggnaderna har staden att erlagga, då byggnaderna varit uppförda

eller påbörjade före rättegången och antingen ej af Drätselkammaren anses kunna flyttas in å jordinnehafvaren tillhörig närbelägen tomt eller flyttningskostnaden pröfvas öfverstiga egendomens värde. Lösen utgår efter byggnadens brandförsäkringsvärde den 1 mars 1899 eller, om den då icke var färdigbygd, dess första brandförsäkringsvärde i färdigt skick, eller, om sådant värde icke finnes, efter af Drätselkammaren anställd värdering med ledning af de värden, som gällde vid byggnadens uppförande. Lösen erlägges, när byggnaden är efter från Drätselkammarens sida skedd uppsägning utrymd, och byggnaden öfvergår därigenom i stadens ägo.

I den upprättade afhandlingen skall ettdera alternativet vara valdt och ersättningen i ena eller andra fallet vara till summan fixerad.

Byggnader å annat jordområde, som skall af staden öfvertagas och ersättas, emedan det varder för ägaren onyttigt, behandlas på enahanda sätt.

A området befintligt staket har jordinnehafvaren att efter Drätselkammarens tillståelse på sin bekostnad bortflytta. Träd och plantor, för hvilka ersättning icke ges, må han bortflytta och tillgodogöra sig inom tid, som af Drätselkammaren bestämmes.

Finnes inteckning i byggnader, som här ofvan nämnts, och kan af sådan anledning den afstådda marken icke lämnas gravationsfri utan inbetalning helt eller delvis af inteckningsbeloppet, och pröfvar Drätselkammaren, att jordinnehafvaren icke förmår fullgöra detta, må Drätselkammaren afstå från fordringen på jordens omedelbara frigifvande från inteckningar, men ingen som helst ersättning utbetalas i så fall från stadens sida, intill dess sådan frigörelse skett.

Smärre jämkningar i och mindre betydande tillägg till dessa bestämmelser må af Drätselkammaren göras.

I intet fall må uppgörelse träffas med donationsjordsinnehafvare, utan att *all* dennes omstämda jord inom stadsplanen ingår i uppgörelsen.

Kommittén vill fästa uppmärksamhet därpå, att genom dessa bestämmelser någon fördel beredes alla donationsjordsinnehafvare, som frågan rör, utöfver hvad som är deras lagliga rätt, om ock med hänsyn till omständigheterna det icke kunnat undvikas, att fördelarna bli större för somliga och mindre för andra.

Man kan måhända anmärka, att formlig öfverlåtelse på staden icke erfordras i de fall, då genom dom eller fastställd förlikning äganderätten är fränkänd innehafvaren. Dock torde härvid icke förbises, att det icke är dömdt till formligt afträdande, hvadan en öfverlåtelsehandling mellan de intresserade, som lämpligen kan angifva sig vara »till efterlefnad och fullföljd af meddelad dom» eller »fastställd förlikning», väl är på sin plats som ett avslutande moment.

Kommittén vill vidare framhålla, att, ehuru försök gjorts att i de uppgjorda reglerna träffa alla fall, det dock icke torde kunna undvikas, att verkligheten någon gång kommer med något oförutsedt. För sådan händelse bör Drättselkammaren naturligen bedöma fallet efter den ledande tankegången i de fastställda bestämmelserna.

Vissa förhållanden kräva med hänsyn till dessa uppgörelser emellertid ett särskildt beaktande.

Söder om kvarteret Sothönan i Viken finnes ett bebyggt område, som å stadsplanen är utlagdt till öppen plats. Alla jordägarne där äro stämde. Deras byggnader ligga delvis på mark, som aldrig afhändts staden, ägofiguren N:o 1081, men som på grund af felaktiga mätningar innehafvarne ansett vara dem tillhörig. Området uteslöts ur stadsplanen 1901, emedan det ansågs ligga för lågt. Sedermera hafva jordinnehafvarne genom påkörningar betydligt höjt sina tomters nivå och äfven erbjudit sig att fylla en gatubredd därutanför till erforderlig höjd, i fall området blir intaget i stadsplanen. Byggnadsnämnden har, efter hvad kommittén inhämtat, denna fråga under sin behandling. Skulle Byggnadsnämnden föreslå och Herrar Stadsfullmäktige besluta, att området intages i stadsplanen, inträda helt ändrade förhållanden, som alldeles torde utesluta en uppgörelse med jordinnehafvarne på här angifna grunder.

Kommittén hemställer därför, att ifrågavarande område undantages från nu ifrågasatta uppgörelser och att frågan därom får anstå, till dess afgjordt är, om marken kommer att intagas i stadsplanen eller icke, hvarefter kommittén vill inkomma med det särskilda yttrande rörande detta område, hvartill förhållandena kunna föranleda.

Karlstads Spinneri- & Väfveri A. B. är stämtdt med yrkande om afträdande af mark till gator. Därefter hafva emellertid Herrar Stadsfullmäktige den 6 Februari 1903 antagit förändringar i stadsplanen för ifrågavarande område, hvarigenom en stor del af den omstämda jorden kommit att ligga i tomter, under det att hvad som nu efter den ändrade planen erfordras för gator till stor del icke är omstämdt.

Då staden icke torde äga anledning att här söka förvärfva annan mark, än som behöfves för gator, föreslår kommittén, att Drättselkammaren bemyndigas på förut angifna vilkor af bolaget förvärfva den mark, som erfordras till gator enligt den ändrade stadsplanen, hvaremot Drättselkammaren må vid sådan uppgörelse nedlägga stadens talan i rätttegången.

Staden har i vissa fall redan satt sig i besittning af omstämd mark till gator, nämligen:

J. Nilsson och Chr. Henriksen tillhöriga:

60: —	kv.-meter af ägofiguren n:o 282 1/2	till vägport,
1,260: —	» » » »	280 » Repslagaregatan,
608: —	» » » »	282 » »
156; 17	» » » »	282 » Mariedalsgatan

2,084: 17 kv.-meter: samt

Karl Dahlgren tillhöriga:

25: 01	kv.-meter af ägofiguren n:o 299	till Åttkantsgatan,
468: 19	» » » »	300 » »
406: 43	» » » »	300 » Garfwaregatan

899: 63 kv.-meter.

Expropriationsnämnd har genom beslut den 13 Januari 1906 uppskattat värdet å marken till Kr. 13,892: 10 jämte ränta för Nilsson och Henriksen och till Kr. 7,646: 85 jämte ränta för Dahlgren samt dessutom tillagt de förre ersättning för byggnader med Kr. 8,100: — och den sistnämnde ersättning för träd och buskar m. m. med Kr. 685: — och för staketflyttning med Kr. 400: —.

Med anledning af stadens påstådda rätt till marken och innehafvarnes påstådda skyldighet att därifrån bortföra byggnader och staket har Rådhus Rätten genom beslut den 18 Dec. 1905 hänvisat frågan om Nilssons, Henriksens och Dahlgrens behörighet att uppbära nämnda ersättningar till särskildt utförande i laga ordning.

Nilsson och Henrikason hafva emellertid fått uppbära den tillerkända ersättningen för byggnader med Kr. 8,100: —, hvaremot ersättningsbeloppen i öfrigt uppges innestå hos Drätselkammaren.

I dessa fall kan uppgörelse utan vidare träffas i enlighet med de af kommittén föreslagna vilkor, hvarvid någon ersättning för marken icke bör tillkomma vederbörande jordinnehafvare. Nilsson och Henriksen hafva visserligen icke nu kvar några tomter vid gatan, utan ha sålt dem, men de hade sådana, då staden tog marken i anspråk, och hafva naturligen redan haft sin nytta af gatan genom ökad pris å tomtjorden. Den för byggnader uppburna ersättningen torde under förutsättning af uppgörelse icke böra af staden återfordras, om än beloppet däraf är högre, än hvad det skulle blifva efter nu föreslagna grunder för dylik ersättning.

Med afseende på Nilsson och Henriksen föreligger dock ytterligare det särskilda förhållande, att 1,731: 87 kv.-meter af den omstämda jorden af ägofigurerne n:ris

280, 282 och 282 ¹/₂, som var afsedd att ingå i Repslagaregatan, har tagits i besittning af Karlstads—Munkfors Järnvägs A.-B. för järnvägens behof. Ersättning därför är af expropriationsnämnd genom beslut den 31 Juli 1906 bestämd till Kr. 12,989: 02 utom ränta. A dessa medel hafva såväl Nilsson och Henriksen som staden gjort anspråk, hvidan de hittills icke kunnat till någondra utbetalas. Området ingår i den areal, hvartill Kungl. Maj:ts dom tillerkänner staden förfoganderätten.

Nu är det ju sant, att staden icke vidare har behof af området i fråga för det ändamål, som därmed ursprungligen afsetts, eller till gata. Men i stället har uppstått ett annat stadens behof för användningen, nämligen att upplåta området till järnvägen, hvori staden äger stor del och som för staden är af en stor allmän betydelse. Under sådana omständigheter borde ingen invändning med fog kunna göras mot stadens förfogande öfver området och dess anspråk på expropriationsmedlen därför. Saken blir för tanken klar, om man antager, att staden först tagit området i anspråk för gata, och järnvägen sedan tagit en del af gatan. I själfva verket är det precis detsamma, som nu skett; staden har måst afstå en del af den för gata afsedda marken och inskränka gatans bredd. Men då Nilsson och Henriksen för öfrigt intaga en undantagsställning därutinnan, att de, som icke äga tomtjord kvar vid gatan, vid en uppgörelse efter de föreslagna villkoren icke komma i åtnjutande af den särskilda fördelen att slippa lösa gatumark, vill kommittén, för vinnande af förlikning föreslå uppgörelse med dem på sådana vilkor, att de bekomma ¹/₃ af expropriationsmedlen för den af Karlstad—Munkfors Järnvägs A. B. exproprierade marken och staden återstående ²/₃.

Den 6 Februari 1903 hafva Herrar Stadsfullmäktige för sin del beslutit den ändring i stadsplanen för Viken och Kvarnberget, att Suttersgatan flyttats omkring tjugu meter längre åt norr. Härigenom har staden kommit att af N. F. Petterssons område behöfva en mindre obebyggd del, som icke är omstämd, i stället för det omstämda området, som är större och bebyggt. Kommittén föreslår uppgörelse med Pettersson angående det förra området på de allmänna villkoren, hvaremot rättegången i så fall må nedläggas.

Slutligen har kommittén inhämtat, att Drättselkammaren genom köpebref den 6 Juni 1906 af C. F. Björnberg för 8,000 kronor förvärfvat för gator erforderliga 1,424 ⁸²⁰/₁₀₀₀ kv.-meter af ägofiguren n:o 505, mot Björnbergs med borgen försedda

förbindelse att, därest staden vunne den emot Emil Bengtson anhängiggjorda rättsgången om detta område, återbetala beloppet jämte ränta.

Godvillig uppgörelse i detta fall måste således omfatta dessa medels återbetalande till staden med ränta.

Det är klart, att för de nu af kommittén ifrågasatta uppgörelser under hand en tidpunkt måste fastställas. Kommittén föreslår för den skull, att dessa uppgörelser skola vara träffade före den 1 Januari 1911.

Tillika hemställer kommittén, att Herrar Stadsfullmäktige redan nu ville besluta att de donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen, som efter att, sedan stadens rätt nu är genom dom fastställd, ha erbjudits de vilkor för uppgörelse under hand, som af Herrar Stadsfullmäktige nu bestämmas, icke godkänt desamma och därom med Drätselkammaren träffat aftal före den 1 Januari 1911, icke under några förhållanden skola tillerkännas något vidare än sin lagliga rätt;

Och att för sådant ändamål Drätselkammaren skall hafva att omedelbart efter nämnda tidpunkt till kommittén anmäla, hvilka donationsjordsinnehafvare icke kunna förmas till uppgörelse, hvarefter kommittén skall till Herrar Stadsfullmäktige inkomma med förslag till vidare åtgärder från stadens sida för tillämpning i afseende å dem af stadens juridiska rätt.

Vid denna framställning fogas:

- 1:o Förteckning öfver donationsjord inom stadsplanen, hvarom stämning af staden uttagits och hvarom uppgörelse icke träffats under hand, upprädd i enlighet med af kommitténs förre ordförande häradschefding Karl Arrhenius upplagd register;
 - 2:o) 70 stycken (däraf 1 duplett) kartor öfver sådan jord, ordnade efter förut nämnda förteckning (kartor finnas dock icke för all den ifrågavarande jorden);
 - 3:o) Förteckning öfver från donationsjordsinnehafvare till kommittén inkomna skrifter rörande ifrågavarande jord;
 - 4:o) De från donationsjordsinnehafvarne inkomna skrifterna, 26 till antalet; samt
 - 5:o) Två kontraktutkast för att visa, huru de ifrågasatta uppgörelserna formellt skulle taga sig ut.
-

N:o i registret	Innehafvare	Ägo- figurs N:o	Areal i kv.-meter	Afseddaför
I 50	J. Bengtsson	523	110:8	Kvarnbergsgat. o. öppen plats
		524	184:925	» » » »
I 51	Joh:s Andersson	525	27:37	Kvarnbergsgatan
I 52	Joh. Wigström	525 ell. 526	37:43	
I 54	Joh. Qvarnström	346	761:425	Kvarnbergs- o. Sjtöullsgatorna
I 55	Gustaf Johansson	»	402:—	Sjtöullsgatan
I 56	J. A. Forssén	1081		Öppen plats
69		345	616:3	» »
I 57	Aug. Lindqvist	1081		» »
68		345	535:—	» »
I 58	C. F. Bergström	1081		» »
67		345	423:97	» »
I 59	A. Blom	1081		» »
66		345	125:—	» »
I 61	G. Svanström o. h. h.	1081		» »
63		345	105:35	» »
I 62	Axel Olsson	1081		» »
64		345	68:61	» »
I 70	C. A. Rydberg, Sofia Collvin o. Helena Moberg	331	917:53	Vikengatan
I 71	C. A. Rydberg, Th. Skeppstedt o. h. h.	334	146:4	»
		335	216:—	»
I 73	Gustaf Nilsson	346	174:11	»
I 75	Selma Frisell	341	111:29	
I 77	Gustaf Eriksson	333	57:83	Orrholmsgatan
I 80	A. Persson	342	266:745	Vikengatan
I 82	E. Bengtsson	505	1,424:82	Älf-, Rosenbergs- och Ferne- bogatorna
I 83	Alfred Blomqvist	1081		
		345	511:92	
I 84	J. Björnberg	345	28:985	
I 85	Joh. G. Qvaldén	346	89:—	Vikengatan
I 86	Gustaf Andersson	527	296:135	Kvarnbergs- o. Vikengatorna
I 88	Inga Kristina Rydberg och Emil Pettersson o. h. h.	527	148:—	Bergsgatan
I 90	A.-B. Karlstads Yllefabrik	504	1,649:475	Älf-, Fernebo- o. Storgatorna

N:o i regi- stret	I n n e h a f v a r e	Ägo- figurs N:o	Areal i kv.-meter	A f s e d d a f ö r
I 91	Nils Lindberg	257	151:87	Karlagatan
II 1	Erik Eriksson	193	} 2,117:37	Olof- och Långgatorna
		194		
II 2	J. Nilssons o. h. h. Britta Nilssons sterbhus	346		
		»	996:—	Sjötullsgatan
		502	595:20	»
		527	271:64	Älfdalsgatan
		502	414:08	Storgatan
		505	852:475	»
		502	580:05	Gillbergsgatan
		505	142:71	Älfogatan
		»	287:215	Rosenborgsgatan
		»	379:5	Fernebogatan
		208	} 4,768:02	
		227		
		251		
		273		
		320		
		321		
		322		
II 3	Alfred Andersson	227	2,642:95	Tegnér- och Herrhagsgatorna
II 5	E. G. Olsson och J. Nilssons sterbhus	280	} 4,255:37	
		282		
		282 $\frac{1}{2}$		
		1109		
II 6	J. Nilssons sterbhus o. Alfred Andersson	239	218:75	
II 11	Joh:s Nilsson	338	216:3	Öppen plats
II 13	Nils Nilsson	527	42:7	Stor-, Väfveri- och Älfogatorna
II 14	Karlstads Spinneri- och Väf- veri A.-B.	508	2,491:23	
II 15	Karlstads Bryggeri Aktiebolag	505	277:855	Stor- o. Rosenborgsgatorna
		273	141:04	Verkstadsogatan
II 18	Alfred Lindgrens sterbhus	299	25:01	Ättkastogatan
		300	1,134:28	» samt Haga-, Fa- briks- o. Garfwaregatorna
II 19	Olof Anderssons sterbhus	255	1,127:10	Karla- och Geijersgatorna

N:o i regi- stret	I n n e h a f v a r e	Ägo- figurs N:o	Areal i kv.-meter	A f s e d d a f ö r
II 20	Olof Gustaf Johansson	218	414:—	Långgatan
II 21	Olof Persson	345		Öppen plats
		346		
		1081		
II 22	A. G. Janssons sterbhus	346	412:48	Viken- o. Kvarnbergsgatorna
II 23	Henrik Erikssons sterbhus	345		
		1081		
II 24	Lars Nilsson	345		
		1081		
II 25	Janne Schultz sterbhus	346	19:32	Kvarnbergsgatan
II 33	Nils Olsson	527	218:82	Gillbergsgatan

Förteckning

öfver till donationsjordskommittén inkomna skriftliga framställningar från innehafvarne af donationsjord inom stadsplanen.

N:o i registret	N a m n
I 34.	J. H. Bylund
I 35.	Anna Lisa Magnusson
I 42.	Britta Cajsa och Johanna Skogström
I 42.	A. J. A:son och Maria A:son Strandberg
I 43.	Anna Plan
I 45.	Jan Danielsson
I 46.	G. A. Johnsson
I 47.	B. Nyström
I 49.	N. F. Pettersson.
I 54.	Johan Qvarnström
I 56 o. 69.	J. A. Forssén
I 57 o. 68.	Aug. Lindqvist
I 58 o. 67.	C. F. Bergström
I 59 o. 66.	A. G. Blom och F. Jansson
I 61 o. 63.	G. Svanström
I 62 o. 64.	Axel Olsson
I 70.	C. A. Rydberg, Sofia Collvin och Helena Moberg.
I 71.	C. A. Rydberg
I 77.	Gustaf Eriksson
I 83.	And. G. Johansson
I 88.	Emil Pettersson
II 13.	Nils Nilsson
II 14.	Karlstads Spinneri- och Väfveri Aktiebolag
II 18.	Aktiebolaget Alfr. Lindgrens Läderfabrik
II 22.	Sofia Jansson samt
I 56.	Hjalmar Clarholm m. fl.

Öfverlåtelsekontrakt.

Till efterlefnad och fullföljd af Kungl. Maj:ts dom den 23 December 1908 i sak mellan undertecknade, Drätselkammaren i Karlstad för staden, å ena sidan, samt N. N., å andra sidan, är följande aftal emellan oss träffadt.

Till Karlstads stad öfverlätar undertecknad N. N. med full äganderätt att genast tillträdas de i ofvannämnda mål omtvistade områden, nämligen:

A) af mig tillhöriga ägofiguren N:o 244 å Herrhagen här i staden, enligt nya jordeboken, 405,6 kv.-meter, som erfordras för Karlagatan, 378,20 kv.-meter, som erfordras för Hammarögatan, och 25,74 kv.-meter, som erfordras för Herrhagsgatan;

B) af mig tillhöriga ägofiguren N:o 219 på Herrhagen här i staden, enligt nya jordeboken, 276 kv.-meter, som erfordras för Geijersgatan;

utan ersättning för marken och i öfrigt på följande vilkor.

1:o) Jag N. N. förbinder mig att inom den 1 September 1910 befria de öfverlåtna områdena från dem vidlådande in-teckningar, hvaremot staden bekostar de för relaxationens utförande vid Rätten nödiga kostnader.

2:o) Staden befriar N. N. och kommande ägare af de tomtområden N. N. får kvar af ägofigurerna N:ris 244 och 219 från dem eljest åliggande skyldighet att jämlikt 33 § i lagen ang. stadsplan och tomtindelning den 31 Augusti 1907 erlägga betaltning för den gatumark, som sålunda blifvit till staden utan ersättning afstådd.

3:o) Det N. N. tillhöriga å öfverlåtna delen af Herrhagsgatan delvis belägna uthuset får där fritt kvarstå tills vidare och intill dess ett år förflutit från af Drätselkammaren för stadens räkning gjord uppsägning, inom hvilken tid det skall vara af ägaren bortflyttadt.

Sedan uppsägning af Drätselkammaren sålunda gjorts, betalar staden flyttningskostnad för berörda uthus med kronor, hvaraf hälften erlægges, när flyttingen är påbörjad, och andra hälften, när den är fullbordad.

4:o) För af N. N. å afstådda områdena nedlagd jordförbättring erlägger staden kronor, och inlöser därå befintliga 10 äppleträd och 15 krusbärsbuskar med kronor, hvilka belopp utbetalas, så snart N. N. med gravationsbevis styrker, att jorden är fri från in-teckningar.

5:o) Staket å öfverlåtna områdena skall af N. N. på hans bekostnad bortflyttas inom en månad efter af Drätselkammaren gjord tillsägelse. Inom enahanda tid skola jämväl icke ersatta träd och plantor vara af N. N. bortförda från områdena vid äfven-tyr, att de eljest anses tillhöra staden.

6:o) Lagfartskostnad bestrider staden ensam.

Karlstad den 1 Juni 1910.

Öfverlåtelsekontrakt.

Till efterlefnad och fullföljd af den 15 Juni 1909 fastställd förlikning i mål emellan undertecknade, Drätselkammaren i Karlstad för staden, å ena sidan, samt N. N., å den andra sidan, är följande aftal mellan oss träffadt.

Till Karlstads stad öfverlåter undertecknad N. N. med full äganderätt att genast tillträdas det i ofvannämnda mål omtvistade området, utgörande 57,83 kv.-meter af ägofiguren N:o 332 i Viken här i staden, enligt nya jordeboken, hvilket område erfordras för Ornholmsgatan på följande vilkor:

1:o) Med öfverlåtelsen följa mig N. N. tillhöriga ytterligare 63,07 kv.-meter af samma ägofigur, ingående i tomten N:o i kvarteret Orren, som genom gatans framdragande bli för mig onyttiga.

2:o) Staden erlägger ersättning för marken med Kr. (medelst öfverlåtande å mig N. N. af kv.-meter af tomten N:o i kv. , hvilken öfverlåtelse sker genom särskildt af staden utfärdadt bytesbref).

3:o) Till de å området nu befintliga byggnader behåller N. N. tills vidare äganderätten och få desamma kvarstå å platsen och af N. N. fritt användas, intill dess ett år förflutit efter från Drätselkammarens sida skedd uppsägning, inom hvilken tid N. N. är skyldig att utrymma desamma.

Sedan uppsägning af Drätselkammaren sålunda gjorts och byggnaderna äro af N. N. utrymda, betalar staden deras värde med Kr. , hvarefter äganderätten till dem öfvergår å staden,

4:o) Områdena skola af N. N. lämnas gravationsfria, hvaremot staden betalar kostnaden vid domstol för erforderliga dödningsåtgärder. Men då N. N. icke förmår nu verkställa därför behöffig inbetalning af inteckningar, må med områdenas frigörande från inteckning anstå.

Under tiden är N. N. skyldig att själf erlägga alla räntor, amorteringar och utgifter i öfrigt för befintliga inteckningar och staden är, intill dess områdena bli gravationsfria, icke skyldig att fullgöra någon betalning enligt detta kontrakt (eller att utfärda det i 2 o) omförmälda bytesbref, utan hvilket N. N:s fäng icke får anses fullbordadt).

5:o) Lagfartskostnaden bestrider staden ensam.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 29 mars 1910.

§ 4.

Uti afgifvet utlåtande hade den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta donationsjordskommittén framställt förslag rörande uppgörelse med donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen; Och hade Drättselkammaren uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

Kommitterade hade i sitt utlåtande hemställt, att uppgörelse enligt af kommitterade närmare angifna grunder måtte af staden erbjudas samtliga innehafvare af för gator och allmänna platser erforderlig mark inom stadsplanen, hvilka blifvit af staden stämda med yrkande om jordens afträdande med anledning af dess egenskap af donationsjord, samt att Drättselkammaren måtte bemyndigas att å stadens vägnar erbjuda och avsluta dessa uppgörelser. För lättande af Drättselkammarens besvär härmed hade kommitterade föreslagit, att Drättselkammaren måtte berättigas att för underhandlingarnas bedrivande och förslagskontrakts upprättande använda en eller flere särskildt aflönade personer.

Vissa uppgifna förhållanden hade af kommitterade särskildt behandlats, och förslag framställt till uppgörelse i hvarje af dessa fall, hvarjämte kommitterade på anförda grunder hemställt, att ett bebyggt område söder om kvarteret Sotöhönan i stadsdelen Viken måtte tillsvidare undantagas från de ifrågasatta uppgörelserna.

Slutligen hade kommitterade föreslagit, att uppgörelserna skulle vara träffade före den 1 januari 1911, samt att Herrar Stadsfullmäktige redan nu ville besluta, att de donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen, som efter att, sedan stadens rätt nu vore genom dom fastställd, erbjudits de villkor för uppgörelse under hand, som af Herrar Fullmäktige nu bestämdes, icke godkänd desamma och därom med Drättselkammaren träffat aftal före den 1 januari 1911, icke under några förhållanden skulle tillerkännas något vidare än sin lagliga rätt.

Efter föredragning af handlingarne, som varit i tryck utdelade till Drättselkammarens ledamöter, beslöt Drättselkammaren såsom infordradt utlåtande uttala, att kammaren, till alla delar instämde uti hvad kommitterade i saken anfört och yrkat.

I likhet med kommitterade ansåge ock Drättselkammaren nödigt, att Kammareren berättigades att anlita extra arbetskrafter med särskild aflöning för fullgörandet af det uppdrag med ifrågavarande uppgörelsens träffande, som enligt kommitterades förslag skulle lämnas Kammareren.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte bifalla, hvad af kommitterade i dess utlåtande i särskilda punkter föreslagits.

Denna § förklarades genast justerad,
Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 40.

Till Herrar Fullmäktige hade stadens donationsjordskommitté ingifvit betänkande med förslag rörande uppgörelser med donationsinnehafvare inom stadsplanen rörande afstående af mark m. m.

Enligt förslaget skulle på i utlåtandet närmare angifna vilkor uppgörelse erbjudas samtliga innehafvare af för gator och allmänna platser erforderlig mark inom stadsplanen, hvilka blifvit af staden stämda med yrkande om jordens afträdande med anledning af dess egenskap af donationsjord, och skulle Drätselkammaren erhålla i uppdrag att å stadens vägnar erbjuda och avsluta dessa uppgörelser, med rätt likväl för Kammaren att för underhandlingarnes bedrivande och förslagskontrakts upprättande använda en eller flere särskildt aföfnade personer.

Vissa uppgifna förhållanden hade af kommitterade särskildt behandlats och förslag framstälts till uppgörelse i hvarje af dessa fall. Bland annat hade kommitterade anfört, att Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag vore stämt med yrkande om afträdande af mark till gator, men att enligt af Herrar Fullmäktige den 6 februari 1903 antagna förändringar i stadsplanen för ifrågavarande område, en stor del af den omstämda jorden kommit att ligga i tomter, under det att hvad som nu efter den ändrade planen erfordrades för gator till stor del icke vore omstämdt. Med anledning häraf och då staden icke syntes äga anledning att här söka förvärfva annan mark, än som behöfdes för gator, hade kommitterade föreslagit, att Drätselkammaren måtte bemyndigas att på angifna villkor af bolaget förvärfva den mark, som erfordrades till gator enligt den ändrade stadsplanen, hvaremot Drätselkammaren vid sådan uppgörelse borde nedlägga stadens talan i rättegången. — Slutligen hade kommitterade hemställt, att uppgörelserna skulle vara träffade före den 1 Januari 1911 samt att de donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen, som efter att, sedan stadens rätt nu vore genom dom fastställd,

hade erbjudits de villkor för uppgörelse under hand, som af Herrar Fullmäktige komme att bestämmas, icke godkänt desamma och därom med Drätselkammaren träffat aftal före den 1 Januari 1911, icke under några förhållanden skulle tillerkännas något vidare än sin lagliga rätt.

Uppå remiss hade Drätselkammaren afgifvit yttrande i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till kommitterades förslag

Beredningsutskottet hade nu att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet.

Då, efter hvad inom Utskottet upplystes, framställning inom den närmaste tiden vore att förvänta om viss ändring i den af Herrar Fullmäktige å sammanträde den 6 februari 1903 antagna, Kungl. Maj:ts pröfning ännu icke underställda nya stadsplanen för ofvan omförmälta, Karlstads Spinneri & Väfveriaktiebolag tillhöriga område, ansåge Utskottet lämpligt, om med uppgörelsen rörande detta område kunde anstå, till dess frågan om stadsplanen för området blifvit slutligen afgjord.

Beträffande kommitterades förslag i öfrigt funne Utskottet icke någon som helst anledning till erinran.

Utskottet ville alltså hemställa,

att det i kommitterades framställning särskildt omförmälta, Karlstads Spinneri & Väfveriaktiebolag tillhöriga område måtte undantagas från nu ifrågasatta uppgörelse, och att frågan därom måtte anstå, till dess ny stadsplan för området blifvit af Kungl. Maj:t fastställd;

samt att Herrar Fullmäktige måtte bifalla, hvad kommitterade i öfrigt i sitt betänkande föreslagit.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

36. Magistratens skrifvelse med inforbrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Hulda Larssons ansökning om tillstånd att å pensionat Haga här i staden utskänka vin och öl.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Resolution.

Remitteras till magistraten i Karlstad som anmodas att med eget och stadsfullmäktiges yttrande i ärendet hit inkomma och remisshandlingarne dervid återställa.

Karlstad i landskansliet den 10 mars 1910.

På Landshöfdinge-Ämbetets vägnar:

TURE BROSTRÖM.

GEORG SAMUELSON.

Undertecknad, som idkar matservering i det af mig förhyrda pensionat Haga här i staden, hvarest byggmästaren C. A. Resare tidigare utöfvat enahanda rörelse, får härmed anhålla att för tiden till innevarande års slut i samband med nämnda matservering vid måltider åt spisande gäster utskänka vin och öl under samma villkor och betingelser i öfrigt, hvarpå förenämnda Resare medgifvits sådan utskänkningsrätt.

Därest det nu begärda tillståndet varder mig beviljad, kommer byggmästaren Resare att frånträda den honom för tiden till 1912 års utgång upplåtna utskänkningsrätten. Fräjdetyg bifogas.

Karlstad den 3 Mars 1910.

HULDA LARSSON.

Resolution.

Öfverlemnas till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas i ärendet afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 12 Mars 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Härmed medgifver jag, att de öl- och vinrättigheter jag innehar, för rörelsen å Pensionat Haga, Karlstad, får nyttjas af Fröken Hulda Larsson.

Karlstad den 4 Januari 1910.

C. A. RESARE.

Frejdbetyg.

Att hotellidkerskan Hulda Larsson född den 15 januari år 1870 (sjuttio) åttjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 31 december år 1909.

FR. NORDVALL.

Komminister.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 42.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infortrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Hulda Larssons ansökning om tillstånd att för tiden till innevarande års slut i samband med matservering å det af henne förhyrda pensionat Haga här i staden vid måltider åt spisande gäster utskänka vin och öl under samma vilkor och betingelser i öfrigt, på hvilka pensionatets förre innehafvare, byggmästaren C. A. Resare, medgifvits sådan utskänkningsrätt, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att afgifva utlåtande i ärendet, därvid Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot ansökningen, beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande öfver Hulda Larssons ifrågavarande ansökning måtte till densamma tillstyrka bifall, under förutsättning likväl att det Resare meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

87. Styrelsen för Vatten- och Gasverken framställning om ett anslag af 4,000 kronor för utvidgning af det elektriska kabelnätet.

Utdrag af protokoll hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 21 januari 1910.

§ 2.

Med anledning af förestående utvidgning af det elektriska kabelnätet beslöt Styrelsen ingå till Herrar Stadsfullmäktige med begäran om ett förslagsanslag å 4,000:— kronor för detta ändamål.

Som ovan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN.

Till Drätselkammaren.

Sedan elektricitetsverkets styrelse hos hrr Stadsfullmäktige begärt för innev. år ett extra anslag af 4,000 kronor, och detta ärende remitterats till Drätselkammaren, får jag enligt anmodan härigenom meddela, att Styrelsen vid slutet af föreg. år på grund af kopparprisernas stegring fann sig föranlåten inköpa ett förråd af kablar utöfver hvad som under den allra närmaste tiden kunde väntas åtgå, och har denna åtgärd jämte kostnaden för den planerade Västerstrandsledningen tagit i anspråk så stor del af enligt staten tillgängliga anslag, att Styrelsen saknar nödigt rörelsekapital för andra utvidgningar af ledningsnätet m. m., som inom närmaste tid kunna vara att förvänta.

Karlstad den 28 Febr. 1910.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:
S. GULLSTRÖM.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 februari 1910.

§ 6.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken anhållit att Herrar Fullmäktige måtte, för förestående utvidgning af det elektriska

kabelnätet, bevilja Styrelsen ett förslagsanslag af 4,000 kronor, och hade Drättselkammaren uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

Angående användningen af anslaget hade Ordföranden i Styrelsen för Vatten- och Gasverken uti till Drättselkammaren ingifven skrifvelse ytterligare meddelat, att Styrelsen vid slutet af föregående år på grund af kopparprisernas stegring funnit sig föranlåten inköpa ett förråd af kablar utöfver hvad som under den allra närmaste tiden kunde väntas åtgå, och hade denna åtgärd jämte kostnaderna för den planerade Vesterstrandsledningen tagit i anspråk så stor del af enligt staten tillgängliga anslag, att Styrelsen saknade nödigt rörelsekapital för andra utvidgningar af ledningsnätet m. m., som inom närmaste tiden kunde vara att förvänta.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drättselkammaren tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla Vatten- och Gasverksstyrelsens förevarande framställning. Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 43.

Hos Herrar Fullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjort framställning om ett förslagsanslag å 4,000 kronor i och för förestående utvidning af det elektriska kabelnätet.

I särskild skrifvelse hade Styrelsens Ordförande meddelat, att Styrelsen vid slutet af nästlidet år på grund af kopparprisernas stegring funnit sig föranlåten inköpa ett förråd af kablar utöfver hvad under den allra närmaste tiden kunde väntas åtgå och att denna åtgärd jämte kostnaden för den planerade Västerstrandsledningen tagit i anspråk så stor del af enligt staten tillgängliga anslag, att Styrelsen saknade nödigt rörelsekapital för andra utvidgningar af ledningsnätet m. m., som inom närmaste tid kunde vara att förvänta.

Uppå remiss hade Drättselkammaren meddelat utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till Styrelsens ifrågavarande framställning.

Beredningsutskottet hade nu att afgifva yttrande i ämnet, därvid Utskottet, som funnit det begärda anslaget af behofvet påkalladt, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett förslagsanslag af 4,000 kronor i och för utvidgningar af det

elektriska kabelnätet äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

38. Aktiebolaget Träexports af Drätselkammaren öfverlämnade framställning om återbekommande af en lämnad garantiförbindelse rörande den ifrågasatta kanalen mellan nya hamnen och Lambergstjärnet.

Till Drätselkammaren Karlstad.

Kanalen Nya Hamnen—Lambergstjärnet:

Utan att ännu hafva erhållit något afgörande svar angående vår anhållan om utförande af rubricerade kanal, har styrelsen för bolaget ansett sig t. v. böra återkalla den af bolaget den 17 Maj förra året lämnade garantiförsäkran angående samma, hvilket härmed meddelas, och återförvänta vi med första nämnda förbindelse.

Högaktningsfullt

För Aktiebolaget Träexport
OLOF HEDIN.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 14 mars 1910.

§ 5.

Uti en till Drätselkammaren ingifven skrifvelse hade Aktiebolaget Träexport meddelat, att bolaget ansett sig tillsvidare böra återkalla den af bolaget den 17 maj 1909 lämnade garantiförbindelsen angående den ifrågasatta kanalen från nya hamnen till Lambergstjärnet, hvadan bolaget önskade återbekomma sagda förbindelse.

Efter antecknande, att ärendet angående anläggning af berörda kanal låge under behandling af Herrar Stadsfullmäktige, som tillsvidare bordlagt detsamma, beslöt Drätselkammaren, att den af bolaget ingifna skrivelsen skulle öfverlämnas till Herrar Stadsfullmäktige.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 44.

I en genom Drätselkammaren till Herrar Fullmäktige öfverlemnad skrivelse hade Aktiebolaget Träexport, under anförande, att bolaget ansett sig tillsvidare böra återkalla den af bolaget den 17 maj 1909 lämnade garantiförbindelse angående den ifrågasatta kanalen från nya hamnen till Lambergskärnet, hemställt att återbekomma samma förbindelse.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att i ärendet afgifva yttrande, därvid Utskottet, som ansåge Aktiebolaget Träexport lagligen berättigadt att, på anfordran, återbekomma sin ofvan omförmälda förbindelse, beslöt hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att ifrågavarande förbindelse finge till Aktiebolaget Träexport utlämnas.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

39. Magistratens skrivelse med inforbrande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver en af handlanden Robert Österberg hos Konungens Befallningshafvande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden idka handel med explosiva varor.

Resolution.

Remitteras till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas att med yttrande i inneliggande ärende hit inkomma och remisshandlingarna dervid återställa. Karlstads rådhus den 23 Februari 1910.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Vermlands län.

Resolution.

Remitteras till magistraten i Karlstad, som anmodas att med eget och stadsfullmäktiges här i staden yttranden i ärendet hit inkomma. Karlstad i landskansliet den 19 februari 1910.

GERH. DYRSSEN.

V. E. von der LANCKEN.

Undertecknad, som i Karlstad idkar handelsrörelse under firma Robert Österberg, får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att i min handelslokal i huset N:o 2 vid *Mariedals-gatan*, få försälja explosiva varor af första klassen samt förvara samma till en myckenhet och på det sätt §§ 49, 50 och 51 i Kungl. Förordningen för Explosiva varor av den 19 November 1897 föreskrifver.

Vördsamt bifogas:

Utdrag ur handelsregistret samt frejdebetyg.

Karlstad den ¹⁹/₂ 1910.

ROBERT ÖSTERBERG.

Robert Österbergs egenhändiga namnteckning bevitnas af:

H. HÄNSSON.

KARL JOH. SVENSÉN.

Att uti härstädes förda handelsregister den 10 mars 1905 intagits anmälan, att Gustaf Robert Österberg ämnar här i staden idka maskin- och järnhandel jämte försäljning af kol och maskinoljor under firma Robert Österberg varder härmed intygadt.

Karlstads rådhus den 14 April 1905.

Ex officio:
R. RHODIN.

Rättl afskrifvet intyga:

H. HANSSON.

G. PETERSSON.

Frejdbetyg.

Att järnhandlaren Gustaf Robert Österberg, född den 6 december år 1878 (sjuttioåtta) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 27 januari år 1910.

FR. NORDVALL,
Komminister.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 45.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infordrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver en af handlanden Robert Österberg i Karlstad gjord ansökning om tillstånd att här i staden idka handel med explosiva varor af första klassen, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att afgifva yttrande i ärendet, därvid Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot ansökningen, beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande öfver Österbergs ifrågasvarande ansökning måtte till densamma förorda bifall.

In fidem:
V. E. von der LANCKEN.

40. Beredningsutskottets förslag till fördelning af Mellqvistska studiestipendiet.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 April 1910.

§ 46.

Sedan inom föreskrifven tid ansökningar till Mellqvists stipendium för goda framsteg i studier till Herrar Fullmäktige inkommit från Herman Hultström, John Nygren, Ernst Nygren, Axel Lindh, Elin Brynteson, Holger Hvidt-Andersén och Karin Johansson, så beslöt nu, uppå remiss, Beredningsutskottet hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att, då af sökandena Hultström, John Nygren, Ernst Nygren och Lindh vid stipendiets utdelande företrädesvis syntes böra ifrågakomma, af tillgängliga räntan å donationsfonden, hvilken ränta uppginge till 417 kronor 50 öre, måtte tilldelas en hvar af de fyra sistnämnda ett belopp af 104 kronor 37 öre.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

KARLSTAD
KARLST. T. NR 4. B. 1 TRYCKERI 1910

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 19 Maj.

N:o 6.

41. Beredningsutskottets förslag till val af en ledamot i Egnahemskommittén.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktigen i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 48.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val af en ledamot i egnahemskommittén efter Herr Landsekreterersren Axel Schotte, beslöt att till ledamot i nämnda kommitté föreslå Herr Redaktören M. Hellberg.

Därjämte och för den händelse Redaktören Hellberg valdes till ordinarie ledamot i kommittén, beslöt Utskottet att till suppleant i egnahemskommittén efter Herr Hellberg föreslå Herr Gärdögaren K. J. Swensén.

In ödem:

IVAN FR. REGNER.

42. Magistratens förslag till ändrade föreskrifter rörande handeln med lifsmedel i Karlstad.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 30 April 1909 beslöt Herrar Stadsfullmäktige för sin del och den 1 Juni 1909 fastställde Konungens Befallningshålvande följande ordningsstadgande rörande viss lifsmedelshandel i Karlstad:

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

KARLSTAD

KARLSTAD-TONN A. B. & TRYCKERI 1910.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.	Den 19 Maj.	N:o 6.
-------	-------------	--------

41. Beredningsutskottets förslag till val af en ledamot i Egnahemskommittén.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 48.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val af en ledamot i egnahemskommittén efter Herr Landssekreteraren Axel Schotte, beslöt att till ledamot i nämnda kommitté föreslå Herr Redaktören M. Hellberg.

Därjämte och för den händelse Redaktören Hellberg valdes till ordinarie ledamot i kommittén, beslöt Utskottet att till suppleant i egnahemskommittén efter Herr Hellberg föreslå Herr Gårdsgaren K. J. Swensén.

In sidem:

IVAN FR. REGNER.

42. Magistratens förslag till ändrade föreskrifter rörande handeln med lifsmedel i Karlstad.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 30 April 1909 beslöto Herrar Stadsfullmäktige för sin del och den 1 Juni 1909 fastställde Konungens Befälningshafvande följande ordningsstadgande rörande viss lifsmedelshandel i Karlstad:

KARISTAD

KARISTAD - T. NR. 4. - 1888 TRYCKERI 1810.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 19 Maj.

N:o 6.

41. Beredningsutskottets förslag till val af en ledamot i Egnahemskommittén.

Utlrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 48

Beredningsutskottet, som hade ett afgifva förslag till val af en ledamot i egnahemskommittén efter Herr Landssekreteraren Axel Schotte, beslöt att till ledamot i nämnda kommitté föreslå Herr Redaktören M. Hellberg.

Därjämte och för den händelse Redaktören Hellberg valdes till ordinarie ledamot i kommittén, beslöt Utskottet att till suppleant i egnahemskommittén efter Herr Hellberg föreslå Herr Gärdögaren K. J. Swensén.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

42. Magistratens förslag till ändrade föreskrifter rörande handeln med lifsmedel i Karlstad.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 30 April 1909 beslöt Herrar Stadsfullmäktige för sin del och den 1 Juni 1909 fastställde Konungens Befallningshålvande följande ordningsstodgande rörande viss lifsmedelshandel i Karlstad:

«Handel med till människoföda afsedt kött eller fläsk äfvensom fisk eller af dessa ämnen tillredda varor får icke äga rum å stadens torg och öppna platser vare sig inom det planlagda området eller utanför detsamma, så länge erforderligt antal platser finnes tillgängligt för idkande af sådan handel inom af staden uppförd saluhall, dock att landtmän, som införa egna alster till afyttring för dagen, äga att å salutorg försälja slaktadt kött, såvida kreaturen icke äro mera styckade än att, när fråga är om häst eller större nötkreatur än kalf, de torgföras i minst fjärdedels kropp, men eljest i minst half kropp, och må ej i något fall styckning äga rum å salutorget eller annan öppen plats.

Så länge plats finnes att hyra inom af staden uppförd saluhall, må ej åt stadsbor upplätas plats å salutorg för försäljning af varor, som få säljas inom saluhall, så vida de ej utgöras af trädgårdsprodukter.

Herrar Stadsfullmäktige torde finna, att stadgandets sista punkt om upplåtelse af platser å salutorg har till förutsättning Hälsovårdsnämndens förslag om indelning af stora torget i saluplatser och upplåtelse af dylika platser. Då detta förslag numera är af Herrar Stadsfullmäktige förkastadt genom beslut den 25 innevarande Februari, bör för den skull ifrågavarande punkt icke längre kvarstå, såsom vilseledande.

Det har vid ordningsstadgandets tillkomst förbisetts att göra det effektift genom bötesbestämmelser. Denna brist behöfver afhjälpas.

Slutligen är hela stadgandet så formuleradt, att, ehuru det säkerligen icke äsvftar fågel och vildt, ej håller saltad, torkad eller rökt fisk, det dock efter orden jämväl inbegriper dessa varor. En ändring af lydelsen torde sålunda vara af nöden.

Magistraten tillåter sig därför hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige ville för sin del besluta, att här ifrågavarande ordningsstadgande skall erhålla följande ändrade lydelse:

«Handel med till människoföda afsedt kött (undantagandes fågel och vildt) eller fläsk äfvensom färsk fisk eller af dessa ämnen tillredda varor får icke äga rum å stadens torg och öppna platser vare sig inom det planlagda området eller utanför detsamma, så länge erforderligt antal platser finnes tillgängligt för idkande af sådan handel inom af staden uppförd saluhall, dock att landtmän, som införa egna alster till afyttring för dagen, äga att å salutorg försälja slaktadt kött, såvida kreaturen icke äro mera styckade än att, när fråga är om häst eller större nötkreatur än kalf, de torgföras i minst fjärdedels kropp, men eljest i minst half kropp, och må ej i något fall styckning äga rum å salutorget eller annan öppen plats. Öfverträdelse häraf straffas med böter af två till etthundra kronor; och därå söka Konungens Befallningshafvandes fastställelse.

Karlstads rådhus den 28 Februari 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 49.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige den 30 april 1909 beslutit för sin del antaga af Hälsovårdsnämnden föreslagna ordningsstadganden rörande viss lifsmedelshandel här i staden, hvilka stadganden sedermera blifvit af Konungens Befallningshafvande i länet fastställda, hade Magistraten uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning hemställt om vissa ändringar i berörda stadganden; och hade Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

De föreslagna ändringarna afsåge, *dels* att stadgandets sista punkt om upplåtelse af platser å salutorg skulle utgå, enär den däri lämnade föreskriften hade till förutsättning Hälsovårdsnämndens af Herrar Fullmäktige genom beslut den 25 februari innevarande år förkastade förslag om indelning af stora torget i saluplatser och upplåtelse af dylika platser, *dels* att en bestämmelse om bötesstraff för öfverträdelse af stadgandena skulle införas *och dels* att, ehuru stadgandet säkerligen icke äsyftade fågel och vildt, ej håller saltad, torkad eller rökt fisk, men detsamma efter orden jämväl inbegrepe dessa varor, stadgandets lydelse härutinnan skulle förtydligas.

Beredningsutskottet, som fann de föreslagna ändringarna vara af omförmälda förhållandena påkallade, beslöt efter handlingarnes föredragning hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta, att ifrågavarande ordningsstadganden skulle erhålla den förändrade lydelse, som af Magistraten sålunda föreslagits, samt

att beslutet härom måtte underställas Konungens Befallningshafvandes i länet pröfning.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

43. Magistratens förslag till indelning af staden i valkretsar för stadsfullmäktigeval.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt lagen den 26 Maj 1909 skall för val af stadsfullmäktige stad med mer än 10,000 innevånare indelas i valkretsar så, att hvarje krets kommer att utse minst tio, högst tjugufem stadsfullmäktige efter den beräkningsgrund, att i all-

mänhet en stadsfullmäktig utses för hvarje tal, motsvarande det, som erhålles, då stadens mantalsskrifna folkmängd delas med antalet stadsfullmäktige för hela staden, att hvarje valkrets skall kunna omslutas med en sammanhängande gränslinje, samt att antalet fullmäktige för hela staden varder, i den mån utan olägenhet kan ske, lika fördeladt på de särskilda valkretsarna.

Valbarhet är icke inskränkt inom valkrets.

Magistraten har att upprätta förslag till valkretsindelningen jämte antalet fullmäktige för hvarje valkrets, men Herrar Stadsfullmäktige hafva att härutinnan bestämma.

Med anledning häraf har Magistraten förehaft frågan till behandling.

Därvid har det synts Magistraten lämpligast att indela staden i två valkretsar, som hvardera skulle hafva att utse halfva antalet stadsfullmäktige eller 18, och hvardera sålunda innehålla en mantalsskrifven folkmängd så nära som möjligt hälften af stadens hela folkmängd.

Enligt mantalslängden för 1910 är stadens hela mantalsskrifna folkmängd 16,734. Ungefär hälften häraf borde sålunda komma på hvardera valkretsen.

Härvid förekommer dock, att två kategorier mantalsskrifna kräfva ett särskildt beaktande, fattighjonens till ett antal af 214, som komma att tillhöra den ena valkretsen, och de så kallade obefintliga, skrifna under rubriken utan stadigt hemvist, till ett antal af 351, som icke genom en å kartan dragen gränslinje komma att tillhöra någondera kretsen. Magistraten har ansett riktigast vara, att af dessa båda kategorier sammanslagna för hvardera kretsen beräknas hälften, och att sålunda den krets, som erhåller de 214 fattighjonens, får till sig räkna de 69 första utan stadigt hemvist.

Gränslinjen mellan valkretsarna skulle blifva följande: ådran mellan Suttersälven och Mariebergsviken, Mariebergsviken, Hööksgatan, Rosenborgsgatan, Klarälvens västra gren till Västra bron, Residenstorget, Tingvallagatan, Eneströmsgatan, Statens järnväg, Karlagatan, Verkstadsgatan, Djäknegatan, därifrån vinkelrätt till Lambergskärn, Lambergskärn och yttre hamnen.

Med tillämpning häraf skulle hvardera valkretsen innesluta 8,367 mantalsskrifna personer.

Magistraten föreslår sålunda

att för val af stadsfullmäktige staden delas i två valkretsar, norra och södra valkretsen, som hvardera välja 18 fullmäktige;

att gränsen mellan valkretsarna blir den ofvan angifna; samt

att till norra valkretsen räknas de 282 i mantalslängden sist upptagna och till den södra de 69 först upptagna personer under rubriken utan stadigt hemvist.

Karlstads rådhus den 21 Februari 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 50.

I enlighet med föreskriften i lagen den 26 maj 1909 angående ändring i vissa delar af förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 hade Magistraten uppgjort och till Herrar Stadsfullmäktige ingifvit förslag till indelning af staden i valkretsar för val af stadsfullmäktige, och hade Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Euligt förslaget skulle staden indelas i två valkretsar, den norra och den södra, som vardera skulle hafva att utse halfva antalet stadsfullmäktige eller 18, och skulle gränsen mellan valkretsarne blifva följande: ådran mellan Suttersälvens och Mariebergsviken, Mariebergsviken, Hööksgatan, Rosenborgsgatan, Klarälvens västra gren till västra bron, Residenstorget, Tingvallagatan, Encströmsgatan, Statens järnväg, Karlagatan, Verkstadsgatan, Djäknegatan, därifrån vilkelrätt till Lambergskärn, Lambergskärn och yttre hamnen.

Beträffande två kategorier mantalskrifna nämligen dels fattighjonen till ett antal af 214, hvilka komma att tillhöra den södra valkretsen, och dels de så kallade obefintliga, skrifna under rubriken utan stadigt hemvist, till ett antal af 351, som icke genom en å kartan dragen gränslinie komme att tillhöra någondera kretsen, hade Magistraten föreslagit, att af dessa båda kategorier sammanslagna skulle för vardera kretsen beräknas hälften, och att sålunda till södra valkretsen skulle, förutom de 214 fattighjonen, räknas de 69 i mantalslängden först upptagna personer under rubriken utan stadigt hemvist, och till norra valkretsen de 282 i mantalslängden sist upptagna under samma rubrik.

Med tillämpning häraf skulle vardera valkretsen innesluta hälften eller 8,367 personer af stadens för 1910 hela mantalskrifna folkmängd eller 16,734 personer

Efter hållen öfverläggning beslöt Beredningsutskottet hemställa, att det af Magistraten sålunda uppgjorda förslaget till indelning af staden i valkretsar för val af stadsfullmäktige måtte af Herrar Stadsfullmäktige godkännas.

In fidem :

IVAN FR. REGNER.

44. Herrar Severins och Gelins motion rörande anordnande af särskilda barnmorskedistrikt i staden jämte hvad därmed stode i samband.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Af närlagda tablå framgår, att de två stadsbarnmorskorna hafva till antalet väsentligt olika obligatoriska tjänsteförrättningar. Under det den ena 1904—1908 biträdde vid 122 förlossningar, är den andras antal 174. Särskildt skarpt framträdde denna olikhet i arbetsböda. om man jämför det arfvode hvarje förlossning betingar: nedan den ena ersättes med kr. 25,00 eller 15,62, får den andra nöja sig med kr. 10,93 eller resp. 6,86.

En bland orsakerna till detta missförhållande torde ligga däri, att de icke (i likhet med t. ex. stadsläkarna och fattigvårdstillsyningsmännen) hafva hvar sitt distrikt af staden, när det gäller fattigpraktik. Vi våga därför hemställa,

att hvardera barnmorskans tjänsteåliggande gent emot den meddellösa publiken blir begränsad till viss del av samhället,

att denna distriktsindelning sammanfaller med de resp. stadsläkarnas samt

att stadsbarnmorska åläggas ha sin bostad inom sitt distrikt.

Karlstad den 6 december 1909.

HUGO SEVERIN.

E. V. GELIN.

Tablå

över av stadsbarnmorskorna 1904—1908 »utan ersättning» skötta förlossningar:

Fröken Adamsson:		år:	Fröken Maria Olsson:	
15	st. à kronor 23,33	1904	28	st. à kronor 12,50
21	» » » 23,80	1905	23	» » » 15,21
20	» » » 25,—	1906	32	» » » 10,93
34	» » » 14,70	1907	40	» » » 8,75
32*)	» » » 15,62*)	1908	51*)	» » » 6,86*)

*) Approximativt.

Tablå,

utvisande kommunens utgifter för af stadsbarnmorskorna 1904—1908
»utan ersättning, skötta förlossningar:

1904.	43	st. à	kronor	16,27
1905.	44	»	»	» 19,31
1906.	52	»	»	» 16,34
1907.	74	»	»	» 11,48
1908.	83*)	»	»	» 10,24*)

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 18 Mars 1910.

§ 40.

I anledning af Herrar Hugo Severins och E. V. Gelins hos Herrar Stadsfullmäktige väckta och till Hälsovårdsnämnden för yttrande remitterade motion rörande anordnande af särskild barnmorskedistrikt i staden jämte hvad därmed stode i samband beslöt Nämnden afgifva följande utlåtande:

»Uti en till Stadsfullmäktige ingifven motion hafva Herrar Severin och Gelin hemställt, att hvardera stadsbarnmorskans tjänsteåliggande i fråga om medellösa personer skulle begränsas inom visst distrikt och att stadsbarnmorska skulle åläggas att ha sin bostad inom detta.

Som stöd för motionen har åberopats olikheten i arbetsbördan för de båda stadsbarnmorskorna. Dessa hafva emellertid båda på tillfrågan förklarar sig icke hafva anledning att klaga öfver den fördelning af göromålen, som uppkommer genom den enas eller den andras kallande till förlossning i den eller den delen af staden, eller att önska tjänstgöringens fördelning dem emellan på olika distrikt, samt likaledes förklarar sig villiga att fortfarande tjänstgöra i den mån, hvarderas hjälp tages i anspråk vare sig i den ena eller andra delen af staden eller dess område. Någon väsentlig skillnad i antalet utan ersättning utförda förlossningar har icke visat sig under 1909. Den ena har nämligen haft 30, den andra 25 dylika fall. Att förhållandet kan växla, säger sig själft, men detta lär helt visst icke kunna undvikas genom tjänstegöromålens fördelning på skilda distrikt.

Att den ena stadsbarnmorskan, som varit anställd i stadens tjänst nära 25 år, genom erhållet ålderstillägg åtnjutit bättre löneförmåner än den yngre, som ej varit det fullt sju år, torde ej få anses obilligt. Skillnaden mellan deras löneförmåner gör sig i alla fall numera mindre gällande efter den nyligen beslutade löneregleringen.

Nuvarande förhållandet, att den fattiga publiken kan vid förhinder för den ena stadsbarnmorskan vända sig till den andra, synes Hälsovårdsnämnden vara en så stor fördel för allmänheten, att det icke bör förändras.

På grund af hvad som anförts får Hälsovårdsnämnden afstyrka bifall till den i motionen gjorda hemställan.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 51.

Under framhållande, att de två stadsbarnmorskorna här i staden hade till antalet väsentligt olika obligatoriska tjänsteförrättningar, hade Herrar Severin och Gelin uti hos Herrar Stadsfullmäktige väckt motion hemställt, att hvardera barnmorskans tjänsteåliggande gent emot den medellösa publiken blefve begränsad till viss del af samhället, att denna distriktsindelning måtte sammanfalla med de respektive stadsläkarnes samt att stadsbarnmorska måtte åläggas hafva sin bostad inom sitt distrikt.

Häröfver hade Hälsovårdsnämnden afgifvit infordradt yttrande och därvid på anförda grunder afstyrkt bifall till motionen i fråga.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att i detta ärende afgifva utlåtande, beslöt, efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning, att, med instämmande uti hvad Hälsovårdsnämnden anförde, hemställa, att Herrar Severins och Gelins förevarande motion icke måtte till någon Herrar Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

45. Från Herrar Stadsfullmäktige återremitterade frågan om upptagande af ett lån från Handels- och Sjöfartsfonden å 200,000 kronor.

(Se Serien A. 1910, N:o 3; sid. 29.)

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 11 Mars 1910.

§ 37.

Med utdrag av protokollet för den 25 februari § 48 hade herrar Stadsfullmäktige återremitterat ärendet angående upptagande av ett lån å 200,000 kronor från Handels- och Sjöfartsfonden; Och beslöt, efter öfverläggning, hamnstyrelsen att härutinnan göra följande uttalande.

Efter det styrelsen, som på remiss haft att yttra sig, tillstyrkt ifrågavarande låns antagande, har styrelsen erfarit, att staden, samma år som ansökan om lånet ingavs, upptog ett obligationslån, vari hamnen erhöll andel med 690,000 kr. och ingick i detta belopp kostnaden för den nya hamnanläggningen.

Då den skuld, hamnen har utöver andelen i obligationslånet, icke härleder sig från nya hamnanläggningen och då lånet begärts för visst ändamål, för vilket medel redan förut upplånats, så torde detsamma av formella skäl icke kunna mottagas.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 29 mars 1910.

§ 11.

På grund af återremiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande angående frågan om upptagande af ett lån för stadens räkning från Handels- och Sjöfartsfonden å 200,000 kronor.

Häröfver hade Hamnstyrelsen afgifvit förnyadt utlåtande och däri på anförda grunder såsom sin mening uttalat, att det erbjudna lånet af formella skäl icke kunde af staden mottagas.

Efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning beslöt Drätsel-

kammaren, på grund af hvad Hamnstyrelsen i ärendet anført, hemställa att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta, att det ifrågasatta lånet icke skulle af staden upptagas.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 53.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige genom beslut den 25 februari innevarande år till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren återremitterat frågan om upptagande af ett lån för stadens räkning från Handels- och Sjöfartsfonden å 200,000 kronor för bestridande af en del af kostnaderna för den nya hamnanläggningen här i staden, så hade, efter det nämnda delegationer yttrat sig i frågan, Beredningsutskottet nu, uppå remiss, att häröfver afgifva utlåtande.

På anförda grunder hade Hamnstyrelsen såsom sin mening uttalat, att det erbjudna lånet af formella skäl icke kunde af staden mottagas, och hade Drätselkammaren under åberopande häraf hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte besluta, att det ifrågasatta lånet icke skulle af staden upptagas.

Efter hållen öfverläggning beslöt Beredningsutskottet instämma uti hvad Drätselkammaren i ärendet hemställt.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

46. Drätselkammarens framställning om vidtagande af åtgärder dels för skydd mot inskränningar af Klarälven å landsträckan utmed den så kallade Romstadsvägen dels ock i syfte att för framtiden förhindra att inskränningar i älfstränderna uppkomme genom ångbåtstrafken å Klarälven.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 januari 1910.

§ 5.

Angående vidtagande af åtgärder för skydd mot inskränningar af Klarelven å landsträckan utmed den s. k. Romstadsvägen hade Herr Carl af Klinteberg m. fl. till Drätselkammaren ingifvit en så lydande framställning:

“Till Karlstads stads Drätselkammare, Karlstad.

Härmed få undertecknade vördsammast anhålla att Kammaren ville taga i öfvervägande hvad som bör göras för förhindrande af elfvens skärningar å landsträckan från Fabrikör C. J. Wennbergs villa till Smeden Lars Anderssons villa å stadsdelen Vester Strand.

Och få vi som skäl för denna vår anhållan åberopa:

1:o) att stan' har förbehållit sig all vattenrätt och drar inkomst af såväl fiske som flötning;

2:o) att sedan flötningen uti elfven började bedrifvas medelst bogsering af ångbåtar elfven mycket mera nu skär genom de ständiga svallvågor som spolas mot landen, hvilket synes på de sprickor och hål inuti vägen som uppstått i sommar och som vid nuvarande höga vattenstånd hotar att helt och hållet förstöra vägen.

Karlstad den 28 Oktober 1909.

Carl af Klinteberg. J. F. Schyman. Wilhelm Jonsson.

Walfrid Larsson. W. H. Kihlström. J. A. Forsén. O. Lindahl

J. T. Ekström. O. F. Magnusson. C. Setterman. J. W. Andersson,

A. Th. Löfgren. Hj. Nisbeth.”

I anledning af denna framställning hade Drätselkammarens ledamöter under nästlidne års höst besökt platsen i fråga och därvid funnit, att betydande urskärningar förorsakats af elfven å ifrågavarande landsträcka, hvilka inskärningar på flere ställen sträckt sig inpå vägen till stor fara för de trafikerande till och från denna del af staden. Skadorna å vägen hade visserligen afhjelpats af de därstädes boende, men gifvetvis kunde ett upprepande af dessa inskärningar icke förhindras annat än genom anbringande af särskildt strandskydd i elfven uteder denna sträcka.

På anmodan af Drätselkammaren hade fördenskull Stadsbyggmästaren upprättat kostnadsförslag för åstadkommande af dylikt strandskydd, hvilket förslag nu ingafs till Drätselkammaren och utvisade detsamma, att de skyddsanordningar, som på en sträcka af sammanlagdt 200 meter behöfde bringas till utförande, skulle draga en kostnad af 1,600 kronor.

Drätselkammaren tog nu detta ärende i öfvervägande; och då det, oafsedt hvem skyldigheten att underhålla den utmed stranden ledande vägen rätteligen ålåge, enligt Drätselkammarens förmenande måste vara ett stadens intresse att vidtaga åtgärder för att skydda ifrågavarande, staden tillhöriga mark mot inskärningar af elfven, och detta så mycket hellre, som vägen i fråga, för hvilken dessa inskärningar utgjorde en ständigt återkommande fara, vore utfartsväg för en afsevärd del af stadens invånare, så beslöt nu Drätselkammaren att, med öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige af omförmälda kostnadsförslag, hos Herrar Fullmäktige hemställa,

att för ifrågavarande skyddsanordningars utförande Herrar Fullmäktige måtte anvisa ett anslag af 1,600 kronor till arbetets verkställande genom Drätselkammarens försorg i enlighet med det härför upprättade kostnadsförslaget.

Ut i sökandenas ifrågavarande framställning till Drätselkammaren hade jämväl omförmäls, att enligt sökandenas förmenande de uppkomna skadorna å elfstranden föranledts af svallvågor från de ångbåtar, som för timmerbogsering trafikerade Klarelfven.

Då det syntes äfven Drätselkammaren antagligt, att inskärningarne å stranden åtminstone till största delen förorsakats genom ångbåtstrafiken å elfven, ansåge Kammarer åtgärder höra från stadens sida vidtagas för att för framliden förhindra åstadkommandet af dylika skador å stadens mark utmed elfven, därvid Drätselkammaren i första hand tänkte sig utverkande af föreskrifter, hvarigenom hastigheten för de elfven trafikerande ångsluparne blefve med hänsyn härtill närmare reglerad.

Drätselkammaren beslöt i anledning häraf vidare hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige ville vidtaga de åtgärder, som vore erforderliga för åstadkommande af vederbörliga föreskrifter i berörda hänseende eller som eljest kunde anses nödiga för att för framtiden förhindra, att inskärningar i elfstränderna uppkomme genom ångbåts-
trafiken i Klarelfven.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Kostnadsförslag

till utförandet af strandskydd vid s. k. Romstadsvägen.

Den del af elfstranden, som för närvarande behöfver skyddas, utgör cirka 200 meter.

180 stycken pålar, 5 meter långa och med 125 mm. topp, af furu à 2 kr.	360: —
600 stycken faskiner à 1 kr.	600: —
150 lass ris à 1: 50 kr.	225: —
190 lass sten à 80 öre	152: —
Arbetslöner.	263: —
	<hr/>
S:a Kronor	1,600: --

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 20 Januari 1910.

CARL CRISPIN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 9 April 1910.*

§ 44.

Med utdrag av protokollet för den 25 februari 1910 § 38, som upplästes, hade Herrar Stadsfullmäktige för yttrandes avgivande till Hamnstyrelsen remitterat Drätselkammarens framställning om vidtagande av åtgärder, dels för skydd mot inskärningar av Klarälven å landsträckan utmed den så kallade Romstadsvägen, dels ock i syfte att för framtiden förhindra, att inskärningar i ålvstränderna uppkomme

genom ångbåtstrafiken; Och beslöt Hamnstyrelsen efter hållem överläggning göra följande uttalande.

I fråga om Drätselkammarens förslag till anbringande av strandskydd, så hade styrelsen intet att härvid erinra.

Beträffande åtgärder till förhindrande av inskränningar i ålvstränderna i följd av ångbåtstrafiken, så torde härför icke påkallas några föreskrifter utöver vad som stadgas i § 12 mom. 3 hamnordningen, som lyder:

»Fartygsbefälhafvare åligger att vid färd inom hamnområdet så avpassa fartygs fart, att skada ej uppkommer; skolande, därast Hamnstyrelsen för visst fall bestämt maximihastighet, sådan föreskrift lända till ovillkorlig efterrättelse.»

Angående bestämmande av viss maximihastighet, så vore en sådan föreskrift icke lika tillämplig för älven som för hamnkanalerna. Vid färd upp för älven uppkomme nämligen genom strömmens brytning mot fartygsbogarna svallvågor, som, även med mycket måttlig fart, kunde, beroende på strömhastigheten, bliva avsevärdt stora. Olika fartygstyper åstadkomme ock, även vid lika fart, svallvågor av skilda storlekar. Dessutom skulle, därest viss maximihastighet bestämdes för ålvtrafiken, det icke utan anställande av särskild bevakningspersonal kunna övas kontroll över sådan föreskrifts efterlefnad. På grund härav ansåg styrelsen icke lämpligt att föreskriva viss maximihastighet för ångbåtarna på älven.

Enligt hamnstyrelsens förmenande kunde de påpekade olägenheterna av svallvågorna från ångbåtarna icke helt undanrödjas, så vida icke trafiken skulle förbjudas, vilket icke torde kunna ifrågasättas.

För att dock söka minska olägenheterna ville styrelsen, dels genom kungörelse i tidningarna och dels genom cirkulärskrivelser till trafikanterna anmoda dessa att noggrant iakttaga hamnordningens föreskrift att så avpassa fartygs fart att skada ej uppkommer.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 54.

I anledning af till Drätselkammaren inkommen framställning om vidtagande af åtgärder från stadens sida för skydd mot inskränningar af Klarälven å land-

sträckan utmed den så kallade Romstadsvägen hade Drätselkammaren, som vid besigtning funnit dylikt skydd vara af behovet påkalladt, hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte anvisa ett belopp af 1,600 kronor för utförande af skyddsanordningar å en sträcka af sammanlagdt 200 meter utmed nämnda väg i enlighet med af Stadsbyggmästaren härför uppgjordt kostnadsförslag.

Uti samma framställning hade tillika Drätselkammaren, under framhållande af att inskränningar å stränderna utmed Klarälven till stor del förorsakades af svallvågor från de ångbåtar, som för timmerbogsering eller eljest trafikerade älven, samt att hastigheten för dessa ångbåtar fördenskull borde med hänsyn härtill närmare regleras, hemställt, att Herrar Fullmäktige ville vidtaga de åtgärder, som vore erforderliga för åstadkommande af vederbörliga föreskrifter i berörda hänseende eller som eljest kunde anses nödiga för att för framtiden förbindra, att inskränningar i älfstränderna uppkomme genom ångbåtstrafiken i Klarälven.

Hamnstyrelsen, som afgifvit yttrande i ärendet, hade därvid förklaradt sig icke hafva något att erinra mot det af Drätselkammaren framställda förslag till anbringande af strandskydd å landsträckan utmed den så kallade Romstadsvägen.

Hvad däremot beträffade af Drätselkammaren ifrågasatta åtgärder till förhindrande af inskränningar i älfstränderna i följd af ångbåtstrafiken hade Hamnstyrelsen uttalat, att några särskilda föreskrifter i detta hänseende icke torde påkallas utöfver hvad i hamnordningen härutinnan funnes stadgadt i fråga om fartygs fart inom hamnområdet samt att Hamnstyrelsen på närmare angifna grunder icke ansåge lämpligt att föreskrifva viss maximihastighet för ångbåtarna på älven, hvarjämte Hamnstyrelsen jämväl till sist meddelat, att Styrelsen genom kungörelse i tidningarne och genom cirkulärskrifvelse till trafikanterna skulle anmoda dessa att noggrant iakttaga hamnordningens föreskrift att så afpassa fartygs fart, att skada ej uppkomme.

Beredningsutskottet hade nu att afgifva yttrande i ärendet; och då Utskottet funnit de af Drätselkammaren föreslagna skyddsanordningarne vara af behovet påkallade för förhindrande af inskränningar af Klarälven å staden tillhörig mark, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte för utförandet af ifrågavarande skyddsanordningar å landsträckan utmed den så kallade Romstadsvägen anvisa ett anslag af 1,600 kronor till arbetets verkställande genom Drätselkammarens försorg i enlighet med det härför upprättade kostnadsförslaget, äfvensom bestämma, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas genom uttaxering.

Beträffande Drätselkammarens framställning angående vidtagande af åtgärder i syfte att för framtiden förhindra, att inskränningar i älfstränderna uppkomme genom ångbåtstrafiken i älfven, ville Utskottet till alla delar instämma uti hvad Hamnstyrelsen härom anført, och då Utskottet tillika inhämtat, att de af Hamnstyrelsen i dess yttrande utlofvade åtgärderna för erinran till trafikanterna om hamnordningens föreskrift i fråga om fartygs fart inom hamnområdet blifvit af Hamnstyrelsen vidtagna, beslöt Utskottet hemställa,

att Drätselkammarens i denna del gjorda framställning icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

47. Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård af skrofulösa barn.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 55.

Från afidna Fröken Anna Wenström hade till Karlstads stad öfverlämnats en donation å 18,000 kronor, att användas till beredande af tillfälle åt skrofulösa, fattiga barn från Karlstad att vistas å annan ort för att återvinna hälsa och krafter, och hade vid donationens öfverlämnande uttryckts såsom ett önskemål, att medlen måtte förvaltas såsom en särskild fond med benämning «Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård af skrofulösa barn» samt att folkskolans läkare, folkskoleinspektören och en församlingsdiakonissa måtte såsom själfskrifna ledamöter ingå i den kommitté, som skulle bestämma om medlens användning och fördelning.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande, och ville Utskottet därvid meddela, att, enligt hvad Utskottet inhämtat, meningens vore att utdelning ur fonden skulle ske redan den 1 juli innevarande år, då ränta å fonden utfölle.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet, i anledning af hvad sålunda förekommit, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige ville förklara sig med tacksamhet emottaga den

donation å 18,000 kronor, som från Fröken Anna Wenström blifvit till Herrar Fullmäktige öfverlämnad;

att af de donerade medlen måtte bildas en fond, kallad «Fröken Anna Wenströms donationsfond för vård af skrofulösa barn»;

att Drätselkammaren måtte erhålla i uppdrag att på förmånligaste sätt förvalta ifrågavarande fond;

att den å fonden utfallande räntan måtte årligen utdelas i enlighet med de grunder härför, som af afidna fröken Anna Wenström angifvits, samt

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt en nämnd, bestående af Förste stadsläkaren här i staden, Ordföranden i Fattigvårdsstyrelsen härstädes, stadens folkskolas läkare och folkskoleinspektör äfvensom den församlingsdiakonissa här i staden, som af nämndens öfriga ledamöter tillkallades såsom ledamot i nämnden, att närmare bestämma om användningen och fördelningen af den å fonden utfallande räntan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

48. Herr Dahlmans motion om tillsättande af en kommitté med uppdrag dels att afgifva förslag till utlåtande rörande en ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad dels oek att taga en allmän öfverblick öfver stadens ekonomiska ställning, eventuellt föreslå åtgärder till densammas förbättrande samt, om möjligt, uppgöra en finansplan för staden för en tid af flere år framåt.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan från styrelsen för Svenska stadsförbundet till mig inkommit bilagda skrifvelse med anhållan om min medverkan till att ett uttalande måtte lämnas af Stadsfullmäktige med hänsyn till en ifrågasatt omarbetning af nu gällande kommunalförordning för stad, får jag härmed vördsamt hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta tillsättandet af en kommitté för att förberedande behandla denna fråga.

För denna kommitté, som, om Herrar Stadsfullmäktige besluta sig därför, torde erhålla en rätt mångsidig sammansättning, skulle jag äfven vilja ifrågasätta en annan uppgift. Såsom känt är, har stadens finansiella ställning på senare

tider börjat väcka bekymmer, dess skuldsumma har vuxit och uttaxeringen måst betydligt ökas. Ehuru förhållandet torde vara liknande med en del svenska städer, har dock däraf blifvit en följd en viss osäkerhet i uppfattningen, huruvida staden skall våga tillmötesgå det eller det större anslagskravet, som i sig själf kan vara helt naturligt, då det gäller en i utveckling och framåtgående stadd stad. Med hänsyn härtill skulle jag vilja föreslå, att åt samma kommitté lämnades i uppdrag att taga en allmän öfersikt öfver stadens ekonomiska ställning, att eventuellt föreslå åtgärder till densammas förbättrande samt att om möjligt uppgöra en finausplan, som ej blott afser det närmaste året utan en tid af flera år framåt.

Karlstad den 25 Februari 1910.

AXEL DAHLMAN.

Till Stadsfullmäktiges Ordförande, Karlstad.

Vid Svenska Stadsförbundets kongress i september 1908 föreslog stadsfullmäktiges sekreterare i Göteborg, v. härads hövding Fr. Hegardt, att Förbundets styrelse måtte till behandling upptaga frågan angående omarbetning av nu gällande kommunalförordning för stad i överensstämmelse med den nutida stadsförvaltningens behov. Särskilt framhöll motionären önskvärdheten av, att frågan om inrättandet av en ny central förvaltningsmyndighet underkastades en närmare prövning.

Med anledning av denna motion, som av kongressen hänsköts till Styrelsen för vidtagande av lämpliga åtgärder, har denna lämnat Kommunala centralbyrån i uppdrag att utarbeta en redogörelse för stadsförvaltningens organisation i Sverige och utlandet med särskild hänsyn till de verkställande myndigheterna. Vid sammanträde den 17 oktober 1909 har Styrelsen därjämte, i enlighet med motionärens förslag, beslutat tillställa stadsfullmäktiges ordförande och borgmästarna i samtliga Sveriges städer ett frågeformulär rörande kommunalförvaltningens eventuella organisation jämte ovannämnda redogörelse.

På grund härav får Svenska Stadsförbundets styrelse till Eder översända närlutna exemplar av andra numret i Förbundets skriftserie: «Kommunalförvaltningens organisation och arbetsätt i Sveriges, Englands, Frankrikes, Preussens, Österrikes, Danmarks och Norges städer» tillsammans med bifogade frågeformulär, under vördsam anhållan om Eder benägna medverkan till att ett uttalande i ärendet lämnas av stadsfullmäktige, om så anses kunna ske, men eljest från intresserade samhällsmedlemmar. Med hänsyn till en eventuell kommittébehandling av ärendet kunna, om så önskas, ytterligare några exemplar av ovannämnda arbete ställas till Edert förfogande. Slutligen får Styrelsen vördsamt hemställa, att de besvarade

frågeformulären om möjligt återsändas till Svenska Stadsförbundets centralbyrå senast den 1 maj 1910.

Stockholm den 15 december 1909.

Å Svenska Stadsförbundets Styrelses vägnar

SIXTEN VON FRIESEN.

Ordförande.

Erik Palmstierna.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 maj 1910.

§ 2.

Med föranledande af en från Styrelsen för Svenska Stadsförbundet till Stadsfullmäktiges Herr Ordförande inkommen skrivelse, däri Styrelsen begärt Herr Ordförandens medverkan till att ett uttalandg af Herrar Stadsfullmäktige lämnades angående ifrågasatt omarbetning af nu gällande kommunalförordning för stad, hade Herr Dahlman uti hos Herrar Stadsfullmäktige väckt motion hemställt att Herrar Fullmäktige måtte besluta tillsättandet af en kommitté med uppdrag att afgifva förslag till det sålunda begärda uttalandet.

Uti samma motion hade Herr Dahlman tillika hemställt, att åt den kommitté, som sålunda komme att af Herrar Fullmäktige eventuellt tillsättas, jämväl måtte lämnas i uppdrag att taga en allmän öfersigt öfver stadens ekonomiska ställning, att eventuellt föreslå åtgärder till densammas förbättrande samt om möjligt uppgöra en finansplan, som ej blott afsåge det närmaste året utan en tid af flere år framåt.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig öfver Herr Dahlmans ifrågavarande motion beslöt därvid, under uttalande, att förslaget om uppgörande af en finansplan för staden för en längre tid framåt syntes Kammaren välbetänkt, för sin del tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla motionen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 56.

I enlighet med hvad Herr Dahlman uti hos Herrar Stadsfullmäktige väckt och af Drätselkammaren i afgifvet yttrande tillstyrkt motion föreslagit beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta tillsätta en kommitté med uppdrag dels att afgifva förslag till utlåtande rörande en ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad dels ock att taga en allmän öfverblick öfver stadens ekonomiska ställning, eventuellt föreslå åtgärder till densammas förbättrande samt om möjligt uppgöra en finansplan, som ej blott afsåge det närmaste året utan en tid af flere år framåt;

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att denna kommitté skulle bestå af sju personer, samt

att Herrar Fullmäktige måtte föreskrifva, att val af denna kommitté skulle förrättas å sammanträdet näst efter det, å hvilket beslut om kommitténs tillsättande fattats.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

49. Drätselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1910.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 April 1910.

§ 5.

Vid behandlingen af Drätselkammarens förslag till gatuarbeten under innevarande år beslöto Herrar Stadsfullmäktige å sammanträde den 6 december 1909 dels att berättiga Drätselkammaren att till gatuarbeten under år 1910 använda det öfverskott, som komme att uppstå å anslaget till dylika arbeten för år 1909 och dels att för år 1910 till samma ändamål bevilja ett nytt anslag af 20,000 kronor, dock att det skulle åligga Drätselkammaren att till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till de gatuarbeten, som under innevarande år skulle bringas till utförande,

Drätselkammaren företog nu detta ärende till behandling och skulle därvid antecknas, att utaf det för år 1909 anvisade anslag till gatuarbeten återstode oanvänt ett belopp af 21,349 kronor 39 öre, hvilket belopp varit beräknadt för arbeten, som ej kunnat under år 1909 komma till utförande, samt att sålunda för gatuarbeten under innevarande år, enligt Herrar Fullmäktiges ofvananmärkta beslut, förefunnes ett sammanlagdt belopp af 41,349 kronor 39 öre.

På anmodan af Drätselkammaren hade af Kammaren utsedde delegerade i samråd med Stadsbyggmästaren uppgjort förslag till de gatuarbeten, som ansåges böra komma till utförande under innevarande år; Och blef nu detta förslag, som slutade å ett kostnadsbelopp af 41,349 Kronor 39 öre, af Kammaren genomgånet och godkändt, hvarefter Kammaren beslöt öfverlämna förslaget till Herrar Stadsfullmäktige med anhållan, att förslaget måtte af Herrar Fullmäktige godkännas.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Förslag till gatuarbeten

att utföras under år 1910.

Stadsdelarne Haga och Herrhagen.

A. Underhållsarbeten:

Renhållning af rännstenar, afloppstrummor, broar och diken	300: —	
Vinterunderhåll	300: —	
Underhåll af vägen till Kanikenäset	300: —	
Underhåll af vägen till Djäknefältet	800: —	
Bevatning af gator	400: —	
Reparation af Karlagatan utanför Mek. Verkstaden	300: —	2,400: —

B. Nya arbeten.

Bergslags- och John Ericssonsgatorna.

Trottoir utanför tomterna N:ris 119 och 120 på Bergslagsgatan samt utanför N:o 119 på John Ericssonsgatan, Trottoir utanför N:o 98 på Bergslagsgatan samt provisoriskt ordnande af halfva körbanan utanför N:ris 119 och 120 jämte begränsningsrännstenar utanför N:o 98 och 99.

1,000 m ³ jordschaktning å 1:50	1,500: —
88 m ² tuktad sten till ränstenar å 7: —	616: —
9 lmt ^r huggen öfverkörsrännsten å 9: —	81: —

Diverse skvalkoppar etc.	100:—	
44 m ³ bottengrus till rännstenar å 3: 50	154:—	
430 lass stenskärf till körbanan å 1: 50	645:—	
85 m ³ makadam å 3: 50	297: 50	
30 m ³ bättre grus å 4: 50	135:—	
Arbetslöner	430:—	
Körlöner	350: 50	
Brunnar med aflopp	300:—	4,609:—

Herrhags-, Tegnérs och Hammarögatorna.

Trottoir med rännsten och provisoriskt ordnad kör- bana utanför tomterna N:ris 351, 361 och 362.		
375 m ³ jordschaktning å 1: 50	562: 50	
25 m ³ jordschaktning för rännstenar å 1: 50	37: 50	
66 m ² tuktad sten till rännstenar å 7:—	462:—	
52 m ³ makadam till trottoirerna å 3: 50	182:—	
62 m ³ bottengrus å 3: 50	217:—	
12 m ³ bättre grus å 4: 50	54:—	
9 lmtr öfverkörsrännstenar å 9:	81:—	
Diverse skvalkoppar etc.	75:—	
Arbetslöner	393:—	
Körlöner	250:—	
Provisorisk körbana	300:—	2,614:—

Herrhagsgatan.

Trottoir med provisoriskt ordnad körbana från Bergs- lagsgatan fram till Olofs- och Gustafsgatorna.		
129 m ³ jordschaktning för trottoir och rännstenar å 1: 50	193: 50	
258 m ³ jordschaktning för körbanan å 1: 50	387:—	
65 m ² tuktad sten till rännstenar å 7:—	455:—	
32 m ³ makadam till trottoirerna å 3: 50	112:—	
65 m ³ bottengrus å 3: 50	227: 50	
16 m ³ bättre grus å 4: 50	72:—	
Diverse skvalkoppar etc.	40:—	
650 lass stenskärf till körbanan å 1: 50	975:—	
100 m ³ makadam till körbanan å 3: 50	850:—	
32 m ³ grus till körbanan å 3: 50	112:—	
Arbetslöner	967: 50	
Körlöner	450: 50	
Gångbana af tuktad sten	250:—	4,592:—

Verkstadsgatan.

Trottoir och körbana utanför tomterna N:o 260 och

261 fram till inkörsportharne till Tingvallaverk-
staden och Mek. Verkstaden.

168 m ³ jordschaktning å 1:50	252:—	
28 m ² tuktad sten till rännstenar å 7:—	196:—	
22 m ³ makadam till trottoirerna å 3:50	77:—	
40 m ³ makadam till körbanan å 3:50	140:—	
28 m ³ bottengrus å 3:50	98:—	
15 m ³ bättre grus å 4:50	72:—	
196 lass stenskärf å 1:50	294:—	
6 lmtr öfverkörsrännsten å 9:—	54:—	
Diverse skvalkoppar	40:—	
Arbetslöner	336:—	
Körlöner	200:—	1,759:—

Hagagatan.

Trottoir och provisorisk ordnad körbana från Ått-
kantsgatan fram till gränsen mellan tomterna
N:ris 35 och 36.

430 m ³ jord till fyllning, tages från Herrhagstorget	430:—	
36 m ³ tuktad sten till rännstenar å 7:—	252:—	
28 m ³ makadam till trottoirer å 3:50	98:—	
36 m ³ bottengrus å 3:50	126:—	
7 m ³ bättre grus å 4:50	31:50	
3 lmtr öfverkörsrännsten å 9:—	27:—	
Diverse skvalkoppar etc.	50:—	
252 lass stenskärf till körbanan å 1:50	378:—	
50 m ³ makadam till d:o å 3:50	175:—	
12 m ³ grus till körbanan å 4:50	54:—	
Arbetslöner	432:50	
Körlöner	300:—	
Brunnar med aflopp	500:—	2,854:— 18,828:—

Stadsdelarne Viken och Berget.

A. Underhållsarbeten:

Underhåll af »vägen i Viken»	300:—	
Underhåll af Kvarnbergsgatan samt vägen förbi gas- klockan jente stensättning vid järnvägsöfver- gången vid Klaraborg på Kvarnbergssidan ...	800:—	
Vinterunderhåll	300:—	1,400:—

B. Nya arbeten:

Ny plankvandring på »Vägen i Viken».		
800 lmtr 50×150 mm plank	160:—	
Tjära och spik	40:—	
Arbetslöner	100:—	
Körlöner	20:—	320:—

Stadsdelen Tingvalla.

A. Underhållsarbeten:

Reparation af hjulspår i Östra Torggatan	300: —	
Reparation af körbana med rännstenar på Grefgatan mellan Hamn- och Drottninggatorna	300: —	
Reparation af trottoirerna på Kungs- och Tingvalla- gatorna utanför allmänna läroverket	300: —	
Kungsgatan, grusning af promenaden	207: 50	
Tingvallagatan, grusning af promenaden	207: 50	
Hamngatan, » »	370: —	
Östra Torggatan » »	410: —	
Fredsgatan » »	65: —	
Drottninggatan, underhåll	300: —	
Klaraborgsvägen, »	150: —	
Häktesvägen, »	400: —	
Elfgatan, »	300: —	
Vestra Kanalgatan, underhåll	300: —	
Östra Kanalgatan, »	500: —	
Afskrapning af dy	800: —	
Rensning af brunnar och diken	300: —	
Vinterunderhåll	1,500: —	
Isning och sandning vintertid af kyrktrapporna och klappbryggorna	350: —	
Bevatning af gator sommartid	1,000: —	
Trädgårdsgatan, underhåll ..	500: —	8,560: —

B. Nya arbeten:

Vestra Torggatan.

Omsättning af körbanan emellan Tingvalla- och Drottninggatorna, hvarvid körbanans midt belägges med 4 meter bred bana af tuktad sten, på sidorna om denna bibehålles fältstenen. I krysset vid Drottninggatan och Vestra Torggatan sättes 3 meter breda gångbanor af tuktad sten.

1,620 m ² brytning af gamla beläggningen å 0: 10 .	162: —	
21,600 stycken tuktad sten å 0: 17	3,672: —	
162 m ³ grus å 3: 50	567: —	
80 m ³ bättre grus å 4: 50	360: —	
Arbetslöner 1,620 m ² å 0: 60	972: —	
Körlöner	600: —	
12 lmr öfverkörarsrännsten å 15: —	180: —	6,513: —

Järnväggsgatan.

Ny trottoir på Östra sidan emellan Hamn- och Drottninggatorna samt gångbanor af tuktad sten i krysset af Drottning- och Järnväggsgatorna.

450 m ² brytning af gamla beläggnigen	90: --	
52 lmtr ny kantsten à 7: 50	390: --	
43 lmtr gammal d:o (finnes på lager)	322: 50	
184 lmtr plansten (finnes på lager) à 4: 50	828: --	
12,000 stycken gula trottoirplattor à 0: 75	900: --	
750 stycken tuktad sten, planhuggen	375: --	
6 lmtr öfverkörsrännstenar à 15: --	90: --	
8 stycken skvalkoppar à 5: --	40: --	
32 lmtr huggen 2-kantsrännsten à 5: --	160: --	
90 m ³ grus à 4: 50	405: --	
360 lass sand à 0: 50	180: --	
Arbetslöner	690: --	
Körlöner	500: --	2,920: --

Tingvalla- och Eneströmsgatorna.

Komplettering af trottoirerna utanför Saluhallen och fram till

Södra Kyrkogatan 710: -- 20,423: --

Stadsdelen Klara.

Underhållsarbeten, grusning af teaterplan samt vinter- och sommarunderhåll 2,098: 39

S:a Kronor 41,349: 39

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 18 April 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 57.

Vid behandlingen af Drätselkammarens förslag till gatuarbeten för år 1910 hade Herrar Stadsfullmäktige beslutit att ej mindre berättiga Drätselkammaren att till gatuarbeten under år 1910 använda det öfverskott, som komme att uppstå å anslaget till gatuarbeten för år 1909 än äfven för år 1910 till samma ändamål bevilja ett nytt anslag af 20,000 kronor, hvarjämte Herrar Fullmäktige föreskrifvit, att det skulle åligga Drätselkammaren att till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till de gatuarbeten, som under år 1910 skulle bringas till utförande.

I anledning häraf hade Drätselkammaren uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning dels meddelat, att af det för gatuarbeten under år 1909 beviljade anslaget återstode oanvänt ett belopp af 21,349 kronor 39 öre, hvadan sammanlagda beloppet af det anslag, som enligt Herrar Fullmäktiges ofvannämnda beslut skulle få användas för gatuarbeten under innevarande år uppginge till 41,349 kronor 39 öre, dels ock hemställt, att ett vid framställningen fogadt specifikt förslag rörande användningen af det sålunda tillgängliga anslagsbeloppet för gatuarbeten under innevarande år måtte af Herrar Fullmäktige godkännas.

Det sålunda upprättade förslaget blef nu af Beredningsutskottet genomgånet, och fann Utskottet därvid ej anledning till annan anmärkning än att ett af Kammarerna i förslaget upptaget arbete för reparation af trottoirerna på Kungs- och Tingvallagatorna utanför allmänna läroverket, hvilket arbete beräknats kosta 300 kronor, enligt Utskottets förmenande icke borde, med hänsyn till den förestående nybyggnaden vid läroverket, under innevarande år bringas till utförande.

Beredningsutskottet beslöt fördenskull hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige ville, under föreskrift, att med utförandet af ofvannämnda reparationsarbete å trottoirerna utanför allmänna läroverket skulle tillsvidare anstå, i öfrigt godkänna det af Drätselkammaren framlagda förslaget.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

50. Bestyrelsens för anordnande under år 1910 af en landbruksutställning för Värmlands län till Herrar Fullmäktige ingifna, af Herr Nerman såsom motion upptagna framställning i fråga om anordnande af vattenledning till utställningsområdet jämte hvad därmed stode i samband.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Wermlands läns Kungl. hushållningssällskap beslutit att under tiden 16 —19 Juni 1910 här i Karlstad å det åt Sällskapet upplåtta området vester om Växnäsparken jemte närliggande mark anordna en landbruksutställning för Wermland samt uppdragit åt en särskild bestyrelse att å sällskapets vägnar härför träffa nödiga anstalter, så får nämnda bestyrelse härmed vördsamt anhålla,

att herrar Stadsfullmäktige behagade medgifva, att vattenledningen må på stadens bekostnad, framdragas till gränsen för här ofvan

angifna utställningsområde samt att vatten från stadens vattenledning må vid utställningen kostnadsfritt tillhandahållas utställare och föreståndaren för den restauration, som genom bestyrelsens försorg kan komma att å utställningen ordnas, samt för eldsläckningsändamål.

Karlstad den 19 November 1909.

För Utställningsbestyrelsen :

GERH. DYRSSEN

Ordförande.

Axel Låftman.

Upptages som min motion.

AXEL NERMAN.

*Utdrag ur protokollet, hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverksstyrelse den 29 april 1910.*

§ 3.

Genom remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsens yttrande infordrats med anledning av en framställning från Bestyrelsen för anordnande under år 1910 av en landbruksutställning för Värmlands län om framdragande på stadens bekostnad av vattenledning till gränsen för utställningsområdet samt kostnadsfritt tillhandahållande av vatten till den restauration som komme att å utställningen anordnas, ävensom för eldsläckningsändamål; Och ville Styrelsen med anledning härav anföra, att Styrelsen för sin del icke hade något att erinra mot bifall till denna ansökan.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Kostnadsförslag

för utdragning af provisorisk ledning från stadens vattenledning till gränsen för 1910 års landbruksutställnings område.

Utläggning och återupptagning af 4" asf. gjutjärnsledning från stadens brandpost norr om Växnäs hufvudbyggnad till utställningsområdets gräns, 50 lm. å 1: 50	75: —
Inkoppling, transporter och oförutsedda utgifter	25: —
	<hr/>
	Summa kronor 100: —

Karlstads vattenledningskontor ^{29/4} 1910.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 maj 1910.

§ 5.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning, som af Herr Nerman upptagits som motion, hade Bestyrelsen för anordnande under år 1910 af en landbruksutställning i Karlstad för Värmlands län hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att stadens vattenledning finge på stadens bekostnad framdragas till gränsen för utställningsområdet, hvilket vore beläget väster om Växnäsparken, samt att vatten från stadens vattenledning finge vid utställningen kostnadsfritt tillhandahållas utställare och föreståndaren för den restauration, som genom bestyrelsens försorg kunde komma att ordnas å utställningen, äfvensom för eldsläckningsändamål.

Häröfver hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken afgifvit yttrande och därvid förklarat sig för sin del icke hafva något att erinra mot bifall till framställningen, hvarjämte Styrelsen vid sitt yttrande jämväl fogat ett af ingenjören Erik Björkman upprättadt kostnadsförslag för vattenledningens utdragande till gränsen för utställningsområdet, hvilket kostnadsförslag slutade på en kostnadssumma af 100 kronor.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att i detta ärende afgifva utlåtande, beslöt efter handlingarnas föredragning tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla framställningen i fråga.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 Maj 1910.

§ 58.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Husbållningsällskapets utställningsbestyrelse för anordnande under år 1910 af en landbruksutställning för Värmlands län här i staden gjort framställning om vattenledningens framdragande till gränsen för utställningsområdet samt om tillhandahållande af vatten åt utställare samt åt föreståndaren för den restauration, som komme att ordnas å utställningen, äfvensom för eldsläckningsändamål.

Öfver denna framställning, hvilken af Herr Nerman upptagits som motion,

hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren afgifvit utlåtanden, hvarefter Beredningsutskottet nu hade att yttra sig i ärendet.

Efter handlingarnes föredragning och sedan Utskottet däraf inhämtat, att enligt af Vattenverkets ingenjör upprättadt förslag framdragandet af vattenledningerna till gränsen för utställningsområdet skulle draga en kostnad af 100 kronor, beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte dels medgifva, att vattenledningen finge på stadens bekostnad framdragas till gränsen för utställningsområdet samt att vatten från stadens vattenledning skulle vid utställningen kostnadsfritt tillhandahållas utställare samt föreståndaren för den restauration, som genom bestyrelsens försorg komme att anordnas å utställningen, äfvensom för eldsläckningsändamål, dels ock uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utföra ofvanberörda ledningsarbeten samt åt Drätselkammaren att af omhänderhafda medel bestrida kostnaderna härför.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

51. Förste Stadsläkaren N. Lundbergs framställning att vid afgång från sin befattning såsom stadsläkare varda tillerkänd en årlig pension af 3.000 kronor.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med 1909 års utgång hafva 33 år förflutit, sedan undertecknad tillträdde stadsläkare/tjänsten härstädes. Lägges härtill 3 års föregående anställning i enahanda befattning uti annan stad, är helt visst den sammanlagda tjänstetiden som stadsläkare af 36 år vid nära 67 års ålder tillräcklig anledning till tanke på afgång från tjänsten för beredande af plats åt yngre och friskare krafter.

Så mycket mera synes detta påkalladt, som läkarevetenskapens och hygienens utveckling tagit sådan fart och undergått så genomgripande förändringar, ja omhvälfningar, att det icke faller sig lätt ens för yngre och lifskraftigare läkare att hinna tillägna sig frukterna af de olika disciplinernas utveckling och sätta sig fullt in i därmed följande nya kraf på läkarens verksamhet, synnerligen när det gäller en befattning sådan som en stadsläkares, omfattande icke blott egentliga läkaregöromål af olikartad beskaffenhet utan äfven andra tjänstebestyr af flerahanda slag.

Från och med år 1875 skulle hälsovårdsstadgan för riket börja tillämpas. Genom föreskriften om (förste) stadsläkares ledamotskap i stads hälsovårdsstyrelse

afsågs att tillförsäkra vederbörande samhälle förmånen af tjänstemannaansvar, fackkunskap och lokalkänedom i en person. Det drog vissertligen om någon tid innan man i städerna började mer eller mindre klart inse det stora gagn den allmänna hälsovården, sorgfälligt handhafd, kan tillskynda ett samhälle; men för läkareledamoten blef det i alla fall genast nödigt att söka tillägna sig tillbörliga hygieniska insikter och öfriga förutsättningar för den nya verksamheten. Icke ringa tid måste ägnas åt nya studier, som ej ingått i den långa läkarekursen, äfvensom åt öfrigt arbete i och för de nya åliggandena. Redan detta begynnelsearbete på ett förut föga odladt fält var kräfvande, men äfven fortsättningen har blifvit det genom hygienens allt mera insedda stora betydelse och rastlösa utveckling samt de i samma mån och med stadssamhällellenas tillväxt i folkmängd och utsträckning stigande fordringarna på en (förste) stadsläkares hygieniska insikter och nit för den allmänna hälsovården.

Enligt förr gängse och nog ännu ej alldeles upphörd föreställning är en stadsläkares snart sagdt enda uppgift i den enskilda sjukvården och endast hans befattning som fattigläkare föremål för ersättning från samhällets sida. Hvad därutöver tarvas för stadsläkares och hans familjs bärgning samt till ränta och amortering å dryga omkostnader för en lång studiekurs anses det i utsikt ställda, i allmänhet öfverskattade, men just genom tjänsteställningen ofta illusoriska tillfället till inkomst af enskild praktik böra utfylla, ett tillfälle, som för öfrigt här i staden i olikhet med förhållandet i andra stadssamhällellena är begränsadt genom förbud af landpraktik.

Det är emellertid på den allmänna hälsovårdens område en förste stadsläkares viktigaste uppgift och verksamhet bör sökas, växlande naturligen efter städernas olika storlek. I de största städerna (Stockholm, Göteborg och Malmö) är förste stadsläkaren anställd uteslutande som hygieniker, och åtskilliga andra städer (Norrköping, Gäfle, Uppsala, Jönköping, Örebro, Linköping och Eskilstuna) hafva genom den öppna fattigsjukvårdens fördelning på särskilda distriktsläkare och förste stadsläkarens befriande från sjukvårdsdistrikt beredt honom tillfälle att mera kunna ägna sin tid åt den allmänna hälsovården och öfriga honom åliggande göromål.

Förste stadsläkaren skall ägna sorgfällig uppmärksamhet åt den allmänna hälso- och sjukvården inom staden och dess område och oafåtligen vaka öfver iakttagandet af härom meddelade stadganden, bereda och föredraga alla hälsovårdsnämnden tillhörande ärenden och föreslå af förhållandena föranledda åtgärder; hos nämnden anmäla sanitära missförhållanden och föreslå åtgärder däremot, öfvervaka verkställigheten af nämndens beslut, afgifva utlåtanden i sanitära frågor och deltaga i beslutade besiktningar, vid hotande eller utbruten farsot föreslå de med anledning däraf erforderliga åtgärder och vid deras utförande biträda och dem öfvervaka.

Förste stadsläkaren skall dessutom såsom chef för hälsopolisen uppgöra plan för dess verksamhet samt leda och öfvervaka dess arbeten, utöfva förmanskaf öfver stadssjuksköterskorna, fullgöra hvad som är föreskrifvet rörande skyddskoppymningen, hafva inseende öfver barnmorskor, apotek, tandläkare, sjukgymnaster och fältskärer, hos magistraten göra anmälan om olaga läkemedelsförsäljning, kvacksalfvande m. m., afgifva rapporter och årsberättelser samt här i staden därjämte handhafva sjukvården å arbets- och försörjningsinrättningen, där ej sällan svårskötta sinnessjuka vårdas, bestrida kostnadsfri läkarevård åt medellösa m. fl. inom sitt distrikt, undersöka personers sinnestillstånd, kroppsbeskaffenhet, arbetsförhet m. m. och därom afgifva utlåtanden samt utfärda en hel del andra intyg af olika slag.

Under vissa tider komma till dessa bestyr de göromål, som eljest bestridas af andre stadsläkaren. Då nämligen ej här såsom i mer än ett 10-tal af landets släder finnes anslaget semesterarfvode (i allmänhet 200—300 kr. för hvar och en stadstjänsteläkare), måste stadsläkarne i Karlstad för att komma i åtnjutande af välbehöflig semester vikariera för hvarandra, så att den ene under den andres ledighet jämte egen tjänst äfven bestrider den senares. Att förmånen af hvilotid i viss mån motverkas genom det ökade arbetet under lika lång tjänstgöringstid, torde knappt behöfva påpekas.

Under 26 år af min tjänstetid här har jag emellertid ensam som stadsläkare haft att bestrida de göromål, som de senare åren varit fördelade på tvänne, ja de första åren äfven måst utföra en del sådana, som numera tillhöra sundhettillsyningsmännen, Lönen, som de första 10 åren utgjorde 2,000 kr., höjdes därefter till 3,000 kr.; först med de från 1904 åtnjutna ålderstilläggen har den de senaste åren uppgått till 4,000 kr. Det torde ej med fog kunna sägas att den varit hög; ja, tages hänsyn till de fordringar, som, enligt hvad ofvan visats, ställts och ställas på tjänstens innehafvare, måste den vid jämförelse med de löneförmåner, andra stadens tjänstemän åtnjuta, anses mindre gynnsamt ställd. Förutom den vetenskapliga bildning, hvars förvärfvande tager vida längre tid och kostsammare studiekurs i anspråk, än som kräfvades för många andra tjänstemän, fordras äfven af honom uppsättning, underhåll och nyanskaffning af instrumenter och annan utredning, fortsatta studier med ly åtföljande utgifter för vetenskapliga verk, tidskrifter m. m. I olikhet med stadens andra tjänstemän, som hafva af staden upplåtna expeditjonsrum, där de endast söckendagar under vissa timmar skola stå till allmänhetens tjänst, måste stadsläkare för utöfvande af sin verksamhet i stadens tjänst själf på egen bekostnad hålla mottagnings- och väntrum. Där tages hans arbete i anspråk för fattigsjukvård, olycksfall m. m. icke blott under de vanliga mottagningsliderna helgdag så väl som hvardag, utan ofta nog när som helst under dygnets lopp, ej sällan för att betjäna druckna, osnygg, nedblo-

dade och bråkiga personer. Mindre än andra tjänstemän kan stadsläkare beräkna eller fördela sitt arbete på vissa tider eller med tillbörligt afseende på behof af nödig hvila.

Rörande stadsläkares afgang från tjänsten och pensionering är särskildt stadsgadt endast i ett fåtal städer, sålunda i fråga om förste stadsläkare blott i följande: Stockholm (6,000 kr. pension vid 65 år och efter 25 tjänstår), Göteborg (såsom i Stockholm), Malmö (5,000 kr. pension vid 65 år efter 20 tjänstår), Norrköping (lönen i pension vid 65 år efter 30 tjänstår), Gäfle (3,000 kr. pension vid 65 år efter 30 tjänstår), Uddevalla (2,500 kr. pension vid 65 år efter 30 tjänstår), Eskilstuna (skyldighet att afgå vid 65 år efter 25 års anställning i stadens tjänst mot pension, som af stadsfullmäktige bestämmes), Hernösand (skyldighet att, "om stadsfullmäktige så önska", afgå vid 65 år med lönen i pension) samt Västerås (skyldighet att, så vidt ej stadsfullmäktige på framställning af hälsovårdsnämnden annorlunda besluta, afgå vid 65 år mot pension enligt de grunder, som äro eller blifva fastställda vid pensionering af stadens tjänstemän). I Simrishamn äger stadsläkaren uppbära lönen i pension vid 65 år efter 20 tjänstår.

I öfriga städer är, enligt därfi från inhämtade meddelanden, åtminstone förste stadsläkaren (där mer än en tjänsteläkare finnes anställd) i allmänhet tillsatt "på lifstid" eller "utan tidsbegränsning"; afgang och pension sålunda likasom här beroende på särskild framställning.

Ifrån städer, där stadsläkare ej i förtid afgått från tjänsten genom dödsfall, öfvergång till annan befattning, afflyttning e. dyl., utan efter längre tjänstetid på samma plats gjort framställning om pension, hafva följande uppgifter erhållits.

I Halmstad erhöll förre innehafvaren af förste stadsläkaretjänsten vid sin afgang efter 34 tjänstår dåvarande lönen (3,000 kr.) i pension. (Lönen nu 4,000 kr., med ålderstillägg 5,000 kr.; men fortfarande tillsättning "på lifstid" utan bestämmande om pension).

I Borås erhöll förste stadsläkaren (några år förut pensionerad som fördelningsläkare) vid sin afgang efter 33 tjänstår dåvarande lönen (3,000) kr. i pension.

I Mariestad erhöll stadsläkaren (förut pensionerad som regementsläkare) vid sin afgang efter 33 tjänstår dåvarande lönen i pension.

I Oskarshamn erhöll stadsläkaren vid sin afgang 1898 efter 22 års tjänst en pension af 2,000 kr.

Ifrån Lund meddelas, att nuvarande förste stadsläkaren, som fyllt 66 år, ännu icke gjort framställning om pension, då han i alla händelser vid oförmögenhet att bestrida tjänsten äger uppbära $\frac{3}{4}$ af lönen (som utgör 4,000 kr.), men påräknar att vid afgang erhålla högre belopp i pension.

Då jag efter dessa förutskickade belysningar rörande tjänsten och i samband därmed stående förhållanden går att hos Herrar Stadsfullmäktige göra en vörd-

sam hemställan om pension för att kunna sätta i verket min uttalade tanke på afgång från tjänsten, ber jag, att afseende måtte fästas vid den långa följd af år, jag ensam och därtill från början af hälsovårdsstadgans tillämpning med ty åtföljande, så att säga vägbrytande, arbete bestridt de olika tjänsteäliggandena för lön, som icke stått i rätt förhållande till göromålets omfattning och här rådande dyra lefnadskostnader, ej heller till de förmåner, andra stadens tjänstemän åtnjuta, och först de senaste åren förbättrats genom ålderstillägg, då tillika tjänstegöromålen fördelats på tvänne läkare. Jag tillåter mig och framhålla, att genom pensionens beviljande ett längre kvarstannande i tjänsten, än som torde vara lämpligt, undvikes och plats beredes för yngre och bättre krafters verksamhet, äfvensom att en på grund af nyss angifna förhållanden beviljad personlig pension icke innebär något bindande i fråga om slutligt ordnande af stadsläkarnes pensionsförhållande i samband med stadens öfriga tjänstemäns.

På grund af hvad som anförts vågar jag att hos Herrar Stadsfullmäktige vorðsamt anhålla att vid afgång från förste stadsläkaretjänsten undfå en årlig pension af 3,000 kronor och att på samma gång få påpeka, att den utgift, som därigenom betingas utöfver nu till stadsläkarne utgående lönebelopp åtminstone under 5 år framåt (om pensionen erfordras så lång tid) icke öfverstiger 2,000 kronor, enär de båda nu åt förste stadsläkaren utgående ålderstilläggen af sammanlagdt 1,000 kronor icke förr än efter 5 och 10 år tillkomma ny innehafvare af tjänsten.

Karlstad i december 1909.

N. LUNDBERG.

Förste Stadsläkare.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 2 April 1910.

§ 47.

Till Hälsovårdsnämnden hade remitterats Förste stadsläkaren N. Lundbergs framställning att vid afgång från förste stadsläkaretjänsten undfå en årlig pension af tretusen kronor.

Förste stadsläkaren Lundberg är född den 14 Januari 1843 och utnämndes till stadsläkare här i staden den 27 December 1876 samt öfvergick den 1 Januari 1903 till förste stadsläkare, sedan en andre stadsläkaretjänst inrättats. Han är sålunda nu fyllda 67 år och har i öfver 33 år skött stadsläkaretjänst här i staden, däraf öfver sju år såsom förste stadsläkare.

Förste Stadsläkaren Lundberg hade i sin framställning till Herrar Stadsfullmäktige utförligt redogjort för en stadsläkares och särskildt för en förste stadsläkares åligganden. Hälsovårdsnämnden ville härtill foga det vitsord, att Förste stadsläkaren Lundberg under sin tjänstetid speciellt nedlagt ett synnerligen omfattande, intresserad och förtjänstfullt arbete på den allmänna hygienens område till ävägbringande af allmänna hälsovårdsföreskrifter och andra anordningar, som tidens stegrade kraf på den allmänna hälsovården gjort erforderliga.

Hälsovårdsnämnden fann för sin del såväl lefnads- som tjänsteålder fullt motivera Förste Stadsläkaren Lundbergs önskan att draga sig tillbaka med tillerkänd pension, och hade med hänsyn till den utredning, som vunnits, om dylik pensions belopp i andra städer och förhållandena i öfrigt intet att erinra mot det ifrågasatta pensionsbeloppet.

Det torde dock böra erinras, att pension icke plägar beviljas utan att tid för afgången äfven är bestämd. Hälsovårdsnämnden hade inhämtat, att Förste Stadsläkaren Lundberg hade tänkt sig i händelse af bifall till framställningen begära afsked från och med den 1 Januari 1911;

Och beslöt Hälsovårdsnämnden sålunda hemställa:

att under förutsättning att Förste Stadsläkaren Lundberg afgår från sin tjänst såsom förste stadsläkare här i staden från och med den 1 Januari 1911, Herrar Stadsfullmäktige ville bevilja honom en årlig pension af tretusen kronor för hans återstående lifstid.

Vid behandlingen af detta ärende var Herr Ordförande icke närvarande.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 11 april 1910.

§ 10.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva utlåtande öfver Förste Stadsläkaren N. Lundbergs framställning att vid afgång från sin befattning såsom Stadsläkare varda tillerkänd en årlig pension af 3,000 kronor.

Häröfver hade Hälsovårdsnämnden afgifvit infordradt yttrande och därvid, efter inhämtande, att Förste Stadsläkaren Lundberg tänkt sig att i händelse af bifall till framställningen begära afsked från och med den 1 januari 1911, hemställt, att, under förutsättning att Förste Stadsläkaren Lundberg afginge från sin tjänst

såsom förste Stadsläkare här i staden från och med den 1 januari 1911, Herrar Stadsfullmäktige ville bevilja honom en årlig pension af 3,000 kronor för hans återstående lifstid.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drättselkammaren till alla delar instämma uti hvad Hälsovårdsnämnden anført och hemställt.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 12 Maj 1910.

§ 60.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att afgifva utlåtande öfver Förste Stadsläkaren N. Lundbergs framställning att vid afgang från sin befattning såsom stadsläkare varda tillerkänd en årlig pension af 3,000 kronor, beslöt, efter handlingarnes föredragning, att med instämmande till alla delar uti hvad Hälsovårdsnämnden och Drättselkammaren i på remiss afgifna yttranden i ärendet anført, hemställa,

att under förutsättning, att Förste Stadsläkaren Lundberg afgår från sin tjänst såsom förste stadsläkare här i staden från och med den 1 januari 1911, Herrar Fullmäktige måtte bevilja honom en årlig pension af 3,000 kronor att från och med år 1911 utgå under hans återstående lifstid, samt

att Herrar Fullmäktige måtte föreskrifva, att ifrågavarande pensionsbelopp skall utgå af tillgängliga medel.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 15 Juni.

N:o 7.

52. Beredningsutskottets förslag till val af en ledamot i Hamnstyrelsen samt af en suppleant i Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 61.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val af en ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 Januari 1911 efter Herr Helleberg samt af en suppleant i Styrelsen för Vatten- och Gasverken efter Herr I. Holmqvist, beslöt till nämnda befattningar föreslå:

till ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 Januari 1911 Herr Majoren m. m. C. O. Ahlmark, samt

till suppleant i Styrelsen för Vatten- och Gasverken Herr Ingeniören Vilhelm Nyström.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

53. Beredningsutskottets förslag till val af ledamöter i kommittén för afgifvande af förslag till utlåtande rörande omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för uppgörande af en finansplan för staden för flere år framåt.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 62.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige beslutit tillsätta en kommitté af sju personer

med uppdrag dels att afgifva förslag till utlåtande rörande en ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad dels ock att taga en allmän öfersigt öfver stadens ekonomiska ställning, eventuellt föreslå åtgärder till densammas förbättrande samt, om möjligt, uppgöra en finansplan för staden för en tid af flere år framåt, så beslöt nu Beredningsutskottet att till ledamöter i denna kommitté föreslå:

Herr Rektorn m. m. A. Dahlman,
Herr Borgmästaren m. m. K. J. Lindholm,
Herr Kaptenen m. m. H. Ziegler.
Herr Ingeniören A. Svanbom,
Herr Bankdirektören A. Sandvall,
Herr Bankdirektören T. Osterman och
Herr Disponenten O. Kullgren.

Utskottet beslöt tillika hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Herr Borgmästaren K. J. Lindholm att sammankalla kommittén.

In fidem:
IVAN FR. REGNIER.

54. Drättselkammarens skrifvelse i fråga om framställning till Konungens Befallningshafvande i länet om förpligtande för vederbörande brobyggnadsskyldige att uppföra en ny brobyggnad öfver Klarälven i stället för den nuvarande s. k. Västra bron.

Utdrag af protokoll hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 14 mars 1910.

§ 21.

Inom Drättselkammaren hade vid flere tillfällen framhållits, att med hänsyn till beskaffenheten af den öfver Klarelfvens västra gren vid Karlstad ledande bro eller den s. k. västra bron, det måste anses vara af behofvet oundgängligen påkalladt, att denna bro nu ersattes med en ny.

Då den årligen återkommande vårfloden i Klarelfven, som särskildt innevarande år väntades komma att blifva starkare än vanligt, måste öka farhågorna för västra bronns bestånd, ansåge Drättselkammaren, att från stadens sida ej längre

kunde uppskjutas med vidtagandet af de åtgärder, som vore erforderliga för att bringa frågan om en ny brobyggnad öfver Klarälfvens västra gren härstädes till sin lösning.

Angående skyldigheten att bygga och underhålla ifrågavarande bro samt hvad i öfrigt i fråga om denna bro förekommit ville Drätselkammaren framhålla följande.

Genom det af Hertig Carl den 5 mars 1584 för staden Karlstad utfärdade privilegii-bref förordnades, bland annat, att två broar, med menige mans tillhielp uthi heele Wermelandh, skola byggias och läggias ut öfver elfven vid Carlstad, then ena östan öfver elfven och then andra västan, och hvarit sysslet tager sin broo att byggia, och sedan the en gång bygde äro, skall staden en brolått tilläggias, then the alltid, såväl som landet deras brodeel, skall hålla färdiga och vid makt.

På grund af detta privilegii-bref hade Karlstads västra bro, som numera vore belägen helt och hållet inom stadens område, till ¹¹/₁₂ underhållits af de väghållningsskyldige inom Näs, Gillbergs, Nordmarks och Jösse härad samt till ¹/₁₂ af staden Karlstad.

Den nu befintliga bron antoges hafva blifvit bygd under 1700-talets senare hälft och blef dess yttre beklädnad iständsatt år 1837. Fyra år senare eller år 1841 beslöto emellertid de brobyggnadsskyldige att hos Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader anmäla, att behof af en ny bro föreläge, och begära uppgörande af ritningar till en lämplig brobyggnad. På grund af vederbörligt förordnande upprättade dåvarande Majoren Nils Ericsson förslag med ritningar och kostnadsberäkningar till en ombyggnad af den befintliga bron, hvilket arbete beräknades kosta 21,000 riksdaler banko, medan kostnaderna för uppförandet af en ny bro af järn eller sten af Majoren Ericsson uppskattades till omkring 85,000 riksdaler banko. Vid sammanträde inför Konungens Befallningshafvande den 14 december 1841 beslöto de brobyggnadsskyldige att en ny bro skulle med viss mindre afvikelse uppföras i enlighet med nyssnämnda förslag. Detta beslut blef emellertid icke bragt till verkställighet, utan vore den år 1841 utdömda bron allt fortfarande i bruk.

Under åren 1842—1845 hade till bestridande af den del af utgifterna för den då ifrågasatta nybyggnaden af bron, som påhvilade de väghållningsskyldige hemmanen inom förenämnda fyra härad, genom uttaxering å samma hemman bildats en fond, som benämndes «Karlstads Vestra Brobyggnadskassa för landtintressenters, och förvaltdes denna fond enligt af Konungens Befallningshafvande i Värmlands län den 30 december 1872 fastställt reglemente, af en direktion af fyra ledamöter, hvilka utsåges af nämnda härad. De medel, som genom berörda uttaxering inlöto till sagda fond uppgingo till 24,193 riksdaler, 25 skillingar 5 runstycken banko; och utgjorde fondens behållning vid 1905 års slut 86,483 kronor 29 öre.

Under åren 1863 och 1874 verkställdes större reparationer af bron, men under öfriga år vidtogos endast mindre omfattande arbeten å densamma. De bidrag till

brons underhåll, som under tiden från och med år 1845 till och med år 1905 guldits af den från landsbygdsintressenterna insamlade kassan, belöpte sig i medeltal för år till icke fullt 1,000 kronor.

Under år 1894 beslöto de väghållningsskyldige inom Gillbergs härads väghållningsdistrikt, med åberopande af 21 § i väglagen, att förberörda kassa skulle till dåvarande innehafvare af de hemman, som bidragit till kassans bildande, utdelas efter samma grunder, efter hvilka bidraget till kassan utgått, och anhöllo därefter bemålde väghållningsskyldige om Konungens Befallningshafvandes i länet medverkan till genomförandet af det sålunda väckta förslaget om brokassans delning.

Sedan samtliga kommuner inom Näs, Gillbergs, Nordmarks och Jösse härad äfvensom staden Karlstad hörts öfver nämnda framställning, därvid stadens ombud bestridt framställningen, meddelade Konungens Befallningshafvande genom utslag den 29 Juli 1895 det besked i frågan, att Konungens Befallningshafvande funne de väghållningsskyldige inom nämnda härad icke emot Karlstads stads bestridande äga berättigande att öfver ifrågavarande kassa ensamma förfoga; i följd hvaraf det af Gillbergs härads väghållningsskyldige i sådant syfte väckta förslag af Konungens Befallningshafvande lämnades utan afscende.

Besvär mot berörda utslag anfördes såväl hos Kungl. Kammarkollegium som därefter hos Kungl. Maj:t men föranledde icke någon ändring i utslaget.

Uti sedermera hos Kungl. Maj:t gjord framställning anhöllo samtliga kommuner inom Näs, Gillbergs, Nordmarks och Jösse härad genom utsedda ombud på anförda skäl, att Kungl. Maj:t måtte besluta, att skyldigheten till deltagande i underhållet af förevarande bro icke vidare skulle åligga de väghållningsskyldige inom nämnda härad, utan att nämnda skyldighet skulle genast helt och hållet öfvertagas af Karlstads stad, äfvensom att Kungl. Maj:t måtte härom hos Riksdagen göra den framställning, hvartill omständigheterna kunde föranleda.

Öfver kommunernas berörda framställning infordrades Stadsfullmäktiges i Karlstad yttrande.

Under den förberedande behandling, som i och för detta yttrandes afgifvande ägde rum, blef, på Drätselkammarens begäran, besigtning af bron verkställd af distriktschefen i västra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, Majoren Th. Helleberg, som uti häröfver den 10 Mars 1906 afgifvet utlåtande yttrade, bland annat, att öfverbyggnaden å bron icke vore i fullgodt skick, att, äfven om fullständigt ny öfverbyggnad anbragtes å bron, denna likväl enligt Majoren Hellebergs förmenande icke skulle kunna anses fullgod, enär alla pelarnes och ena landfästets träkistor läge med sina öfversta timmerhvarf öfver de lägre vattenstånden i elfven, hvilket innebure, att de i sig själfva svaga murverken blefve till sitt bestånd hotade från den tidpunkt, då nämnda timmerhvarf ruttnat och stenfyllningen i kistan till följd häraf rubbats, att med hänsyn därtill och för att bron skulle kunna blifva under

afsevärdt långre tid framåt fullt tjänstbar, erfordrades att bron ombyggdes, åtminstone i allt som låge ofvanför elfvens lägsta vattenyta samt att Majoren Helleberg förordade uppförandet af en ny bro af stål.

Härjämte blef beskrifning öfver bron den 18 december 1906 upprättad af Stadsbyggmästaren Carl Crispin, hvaraf inhämtades, att brons längd mellan landfästena utgjorde 80,1 meter, hela längden af brons kör- och gångbanor 87,8 meter, brons bredel mellan skyddsräckena 7 meter, gångbanornas bredd 1,1 meter vardera och körbanans bredd 4,8 meter; och utvisade beskrifningen tillika, att brons konstruktiva delar och öfverbyggnad befunno sig i dåligt skick samt att bron ur trafiksynpunkt vore för smal och ur teknisk synpunkt för svag.

I sitt öfver ansökningen afgifna yttrande bestredo Stadsfullmäktige, på anförda skäl, bifall till ansökningen och hemställde tillika, att för den händelse Kungl. Maj:t emellertid skulle finna staden ensam böra för framtiden öfvertaga underhållet af bron, Kungl. Maj:t därvid måtte, med tagen hänsyn till brons bristfälliga beskaffenhet och med tillgodoseende af stadens däraf betingade skäligen inträse, såsom villkor för sökandenas befrielse från skyldigheten att vidare underhålla bron föreskrifva, antingen att den för brons byggnad, underhåll och värd bildade fond skulle till staden öfverlämnas eller åtminstone att bron försattes i laggilt skick i enlighet med de föreskrifter, som kunde komma att i sådant afseende lämnas af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, eller ock att till staden skulle af sökandena utbetalas det belopp, hvartill nämnda styrelse kunde komma att beräkna kostnaden för brons försättande i dylikt skick.

Öfver ifrågavarande ansökning afgåfvos härefter yttrande af Magistraten i Karlstad äfvensom af Konungens Befallningshafvande i länet.

Magistraten förklarade sig därvid för sin del instämma uti hvad af Stadsfullmäktige anförts och meddelade tillika, att med hänsyn till gatutrafiken bron dels vore alldeles för smal — 7 meter, under det gata icke finge utläggas till mindre än 12 meter, — hvilket särskildt vid tillfällen af större trafik beredde allvarsamma olägenheter, dels vore så osäker, att den vid trafikörning äfven med lättare åkdon alltid försattes i gungning, dels icke låge i samma plan som gatorna, utan afsevärdt högre med en backe på vardera sidan, som försvårade körtrafiken, dels för det mesta vore gropig i körbanan, som bestode af afsågade tråkubbar och hvarje år måste åtminstone delvis omläggas; att för elftrafiken bron vore ett bestämdt hinder, då fartyg med master icke kunde passera bron med mindre masterna nedfälldes, och vid högt vattenstånd fartyg icke alls kunde passera; att vid elfvens vårflöden staden hvarje år hotades med öfversvämning därigenom, att i elfven framflytande lösa stockar fastnade i bropelarne, hvilka för dem erbjöde ypperliga fästen och blott med yttersta svårighet kunde därifrån aflägnas, så att det blott erfordrades, att en något större mängd virke satte sig fast och täppte till den lilla öppningen mellan brokaren för att staden skulle blifva öfversvämmad,

Konungens Befallningshafvande anförde i sitt yttrande, att Konungens Befallningshafvande ansåge sådana förändrade förhållanden föreligga, att skyldigheten att för framtiden underhålla och bygga ifrågavarande inom staden numera helt och hållet belägna bro borde å staden allena överflyttas. Visserligen hade staden på grund af sina privilegier haft att åtnjuta frihet från det väsentligaste af ifrågavarande brohållningsbesvär, men då staden utan allt tvifvel numera vunnit sådan ekonomisk förkofran samt i öfrigt intoge en så väsentligen förändrad ställning mot hvad förhållandet varit vid tiden för privilegiernas utfärdande, att ett undantag till förmån för staden från den i 25 Kapitlet 8 § Byggningsabalkon stadgade skyldighet för städerna att röja och hålla väg, så långt stadens ägor räckte, icke vidare vore i nu förevarande fall vare sig af något behof påkalladt eller med billighet och rättvisa öfverensstämmande, funne sig Konungens Befallningshafvande böra tillstyrka, att ifrågavarande brohållningsbesvär blefve på staden allena öfverflyttadt, dock under viss förutsättning med afseende å dispositionen af den förefintliga brokassan. Hvad handlingarne innehölle med afseende å ifrågavarande bros underhåll gäfve, enligt Konungens Befallningshafvandes uppfattning ett stöd för den mening, att rättvisa och billighet fordrade, att i sammanhang med den ifrågasatta ändringen af underhållsskyldigheten, brokassan öfverlämnades till staden att användas för det ändamål, hvartill kassan samlats eller för bronns ombyggnad. Sedan genom ett underhåll i minsta möjliga omfattning af en bro, som för sextio år sedan ansågs böra med en ny sådan ersättas, de medel, som insamlats just för denna ombyggnad, numera växt till en rätt anseelig storlek, syntes det nämligen vara mindre billigt, att när bron numera vore i det skick, att den inom något eller några få år måste med ny bro ersättas, denna byggnadsskyldighet öfverflyttades å staden ensam, medan den just härför bildade kassa skulle komma att användas för helt andra ändamål än det hvartill den insamlats och afsetts, eller blifva utdelad å hemmansinnehafvare, som icke i någon mån själfva bidragit till eller haft del i kassans sammanskjutande. Konungens Befallningshafvande funne sig i följd häraf böra såsom sin mening uttala, att det vore med billighet öfverensstämmande, att den ifrågavarande brokassan till staden öfverlämnades för att af denna användas till en ny brobyggnad öfver Klarelfven å ifrågavarande ställe, i hvilket fall den framtida underhållsskyldigheten af bron skulle staden Karlstad ensam ålīga.

Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium, som därefter jämväl afgifvit yttrande öfver ofvanberörde framställning, anförde därvid i huvudsak följande.

På de af Konungens Befallningshafvande anförda skäl ansåge Kammarkollegium den på förutnämnda privilegiibref grundade skyldigheten för Näs, Gillbergs, Nordmarks och Jösse häradsbor att gemensamt med staden Karlstad underhålla ifrågavarande bro numera böra upphöra och staden ensam öfvertaga bronns underhåll under förutsättning dock att staden af häradsborna bekomme den för bronns

byggnad, underhåll och vård bildade fond. DA emellertid staden allenast med häradsbornas begifvande torde kunna få öfvertaga fondens tillgångar, torde stadens nu afsedda vidsträckt underhållsskyldighet böra inträda, först sedan dylikt medgifvande lämnats. Kollegium hemställde fördensskull, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att därest nämnda häradsbor beslutade att ifrågavarande fond finge tillfalla staden Karlstad, staden från och med början af året näst efter det, hvarunder dylikt beslut fattats, skulle ensam öfvertaga brons underhåll.

Slutligen afgaf jämväl Justitiekanslersämbetet yttrande i frågan och anförde därvid, bland annat, följande.

I enlighet med hvad Konungens Befallningshafvande och Kungl. Kammarkollegium i saken anført syntes icke något vara att erinra mot att ifrågavarande brohållningsbesvär i dess helhet öfverflyttades på staden.

Synnerligen tveksamt syntes Justitiekanslersämbetet vara, hvilka bestämmelser borde meddelas i fråga om den af de väghållningsskyldige i häradena sammanskjutna fonden, benämnd Karlstads västra brobyggnadskassa för landtintressenter.

Å ena sidan vore uppenbart, att, därest denna fond icke sammanskjutits, brobyggnadsskyldigheten i allt fall bort öfverflyttas på staden utan annan förpligtelse för de väghållningsskyldige i häradena än att aflämna bron i laggildt skick. Vid sådant förhållande borde den omständigheten, att de af de väghållningsskyldige i häradena för brobyggnaden sammanskjutna medlen ej behöft tagas i anspråk för detta ändamål, icke föranleda därtill, att de väghållningsskyldige i häradena skulle gå i mistning af den utaf dem sammanskjutna fonden, hvilken lämpligen skulle kunna af dem användas till förbättrande och anläggning af vägar inom häradena, hvaraf enligt uppgift trängande behof förefunnos.

Å andra sidan kunde med skäl sägas, att då de väghållningsskyldige i häradena på 1840 talet sammansköto fonden, detta skedde, omedan de erkände, att en ny bro var af behofvet påkallad, och att det ålåg dem att bygga den nya bron. Den omständigheten, att detta åliggande ännu ej blifvit fullgjordt, borde ej försätta dem i bättre ställning, än den, i hvilken de skulle varit, om åliggandet fullgjorts, i hvilket fall en för sitt ändamål ännu tjänlig bro funnits, men fonden gått åt till dennas byggande. Med hänsyn härtill kunde det icke anses obilligt, att öfverflyttandet å staden af byggnads- och underhållsskyldigheten af bron gjordes beroende därpå, att fonden af delägarne i densamma öfverlämnades till staden, med skyldighet likväl för staden att använda fonden och dess afkastning utslutande till byggande af en ny fullt tidsenlig bro i stället för den nu befintliga.

Något slutligt beslut i anledning af ifrågavarande framställning blef emellertid icke meddeladt af Kungl. Maj:t enär framställningen dessförinnan återkallades af sökandena.

Af hvad sålunda förekommit framginge, att de brobyggnadsskyldige år 1841

själfva ansett den bro öfver västra elfgrenen vid Karlstad, som ännu, nära 70 år efteråt, vore i bruk, redan då vara i sådant skick, att behof af en ny bro föreläge, samt att de jämväl samma år beslutat, att en ny bro skulle byggas.

Om man betänkte, att sedan nämnda tid endast tvänne mera omfattande reparationer af bron företagits, däraf den sista för så lång tid tillbaka som år 1874, torde det redan häraf vara uppenbart, att bron för närvarande ej kunde befinnas i laggildt skick.

Detta bestyrktes ock genom ofvanomförmälda instrument öfver den besigtning af bron, som Majoren Th. Helleberg under år 1906 verkställt, uti hvilket nybyggnad af bron föreslagits.

Då något initiativ i frågan sannolikt ej vore att vänta från de brobyggnadsskyldige inom förutnämnda härad, syntes det Drätselkammaren nödvändigt, att staden, som härvid gifvetvis hade ett intresse af största vigt att bevaka, hos vederbörande myndighet påkallade ett afgörande af frågan om brons nybyggnad.

Drätselkammaren beslöt fördenskull hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte besluta uppdraga åt Drätselkammaren att hos Konungens Befallningshafvande i länet göra framställning därom, att som vederbörande brobyggnadsskyldige redan år 1841 beslutat uppföra en ny bro öfver Klarelfvens västra gren vid Karlstad, men detta beslut icke hittills verkstälts, samt bron för närvarande icke befundes i laggildt skick utan det med skäl kunde befaras, att bron vid inträffande stark vårflod blefve raserad, Konungens Befallningshafvande måtte förpligta vederbörande brobyggnadsskyldige att uppföra en ny brobyggnad i stället för den nu befintliga bron och på samma plats som denna i enlighet med af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkända ritningar.

Som ofvan

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 63.

Under frambållande, att, med hänsyn till beskaffenheten af den öfver Klarälfvens västra gren vid Karlstad ledande bro eller den s. k. Västra bron, det måste anses vara af behofvet oundgängligen påkalladt att denna bro nu ersattes med en ny, hade Drätselkammaren efter redogörelse för hvad angående skyldigheten att bygga och

underhålla ifrågavarande bro förekommit samt hvad verkställda undersökningar angående brons bestånd gifvit vid handen. hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte besluta uppdraga åt Drätselkammaren att hos Konungens Befallningshafvande i länet göra framställning därom, att Konungens Befallningshafvande måtte förpligta vederbörande brobyggnadsskyldige att uppföra en ny brobyggnad i stället för den nu befintliga bron och på samma plats som denna, i enlighet med af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkända ritningar.

Häröfver hade nu Beredningsutskottet att afgifva yttrande, och beslöt Utskottet att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren i ärendet anfört, tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla Drätselkammarens förevarande framställning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

55. Saluhallsstyrelsens framställning om visst tillägg till ordningsföreskrifterna för Karlstads saluhall.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enligt reglementet för Karlstads Saluhallsstyrelse åligger det denna «att tillse och draga försorg om att Saluhallen vårdas och användes i öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges och Drätselkammarens därom fattade beslut». Styrelsen har därför redan från början lagt synnerlig vikt på, att de för Saluhallen utfärdade ordningsföreskrifterna noga efterleivas. Dessa föreskrifter äro nämligen utslutande af den art, att en noggrann tillämpning af desamma är alldeles nödvändig för, att Saluhallen skall kunna fylla sitt ändamål.

I det stora hela har äfven denna Styrelsens sträfvan rönt tillmötesgående från såväl hallens hyresgäster som allmänheten. Dock har det inträffat åtskilliga fall af oordningar, hvarvid de felande icke låtit sig rätta genom tillsägelser och påminnelser. Vid upprepade tillfällen hafva medlemmar af Saluhallsstyrelsen vid besök i hallen iakttagit öfverträdelser af de gällande ordningsföreskrifterna och för hallmästaren påpekat desamma, men af honom erhållit den upplysningen, att han förgäfvos sökt genom påminnelser förmå de felande till rättelse, samt att han därvid ofta bemötts med trots och hån. Styrelsen har äfven för någon tid sedan från hallmästaren emottagit skriftlig rapport angående ett fall, då en hyresgäst

vägrat att ställa sig till efterrättelse hallmästarens mycket befogade uppmaningar att iakttaga snygghet i hallen.

Af det sagda torde framgå, att Styrelsen behöfver något medel att tvinga de tredskande att ställa sig hallens ordningsföreskrifter till efterrättelse. Gentemot hallens hyresgäster, hvilka genom kontrakt förbundit sig härtill, finnes visserligen den utvägen att uppsäga hyresaftalet och låta afhysa hyresgästen. Men det är ju tydligt, att Styrelsen högst ogärna tillgriper ett så rigoröst medel.

Allmänheten däremot löper ingen som helst risk vid att, då den besöker saluhallen, totalt ignorera ordningsföreskrifterna. Ingen påföljd stadgas t. ex. för en person, som upprepade gånger medtager sin hund in i hallen eller som där gång på gång uppträder rökande o. s. v.

För att de för saluhallen utfärdade ordningsföreskrifterna skola få den effektivet, som är nödvändig, fordras, enligt vår mening, att öfverträdelse af desamma beläggas med bötespåföljd. Styrelsen finge då i sin hand ett medel att tillförsäkra de gällande ordningsföreskrifterna tillbörlig respekt, ett medel, som, äfven om det endast i undantagsfall skulle behöfva tillgripas, likväl genom sin blotta tillvaro skulle bidra till bättre ordning i hallen.

Vi få därför vördsamt hemställa:

att Herrar Stadsfullmäktige besluta, att till ordningsföreskrifterna för Karlstads saluhall göra följande tillägg:

«Den som bryter mot någon af ofvan gifna föreskrifter böte från och med 2 till och med 20 kronor;

samt att å det sålunda beslutade tillägget söka vederbörlig fastställelse.

Karlstad d. 20 April 1910.

Karlstads Saluhallsstyrelse:

JOS. LÖFBERG.

G. F. EDGREN.

HUGO BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 64.

Som det visat sig, att de af Herrar Stadsfullmäktige antagna ordningsföreskrifterna för stadens saluhall icke sällan i olika hänseenden öfverträdades, men bestämmelse saknades om bötespåföljd för dylik öfverträdelse, hade Saluhallsstyrelsen hos

Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige ville besluta att till ordningsföreskrifterna för Karlstads saluhall göra följande tillägg:

»Den, som bryter mot någon af ofvan gifna föreskrifter, böte från och med 2 till och med 20 kronor»,

samt att å det sålunda beslutade tillägget söka vederbörlig fastställelse.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva yttrande, ansåge för sin del i likhet med Saluhallsstyrelsen nödvändigt, att ordningsföreskrifterna gjordes effektiva genom bötesbestämmelser, och beslöt Utskottet fördenskull tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att för sin del antaga och underställa Konungens Befallningshafvandes i länet pröfning ofvannämnda af Saluhallsstyrelsen föreslagna tillägg till ordningsföreskrifterna för Karlstads saluhall.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

56. Sigurd W. Neumans med fleres af Herr Gelin såsom motion upptagna framställning om borttagande af träd å Västra Kanalgatan samt iståndsättande af samma gata.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade, gårdägare och hyresgäster, boende utefter Västra Kanalgatan i Karlstad, få härmed hos Herrar Stadsfullmäktige värdsamt hemställa, det stadens myndigheter måtte snarast möjligt (denna höst) gå i författning om att borttaga en del av de träd, som stå i promenaden utmed kanalen och denna gata samt sätta gatan i trafikabelt skick. En stenlagd trottoar är också av största behov.

Efter regnväder äro både promenaden och gatan nästan omöjliga att trafikera för gående, promenaden för vattnets skull och gatan för den djupa gytjtja m. m. som där uppstår. I gatan är visserligen utlagd en plankvandring av 3 på somliga ställen alldeles utslitna plankbräder. Som det nu är, är det omöjligt då två personer mötas att kunna gå förbi varandra, utan att en av dem måste stiga ner i gytjtjan på ena sidan om plankvandringen eller riskera att falla ner i diket på den andra.

Ur hälsovårdssynpunkt är även denna gata ytterst farlig, enär de stora och lummiga träden hindra solen att intränga i bostäderna. Detta gör, att ständig fuktighet uppstår i dessa.

Genom att borttaga åtminstone vartannat träd samt toppa och urgallra de andra skulle såväl promenaden som gatan bliva trafikabla och våra bostäder friska och sunda.

Karlstad i Oktober 1909.

Karlstads Fastighetsaktiebolag. *För A.-B. J. P. Nyströms orgel- & pianofabrik.*
Walter Sundström. Wilhelm Nyström.

Sigurd W. Neuman. *Charlotte Sandelin.* *Emma Heintz.* *Julia Mossberg.*

Ruth Heintz. *J. V. Svensson.* *Anna Sterne.*

Alfhild Cahling. *Fru Helmina Roth.* *Hjalmar Edlundh.*

Utdrag av protokoll, hållet vid Karlstads Trädgårdsstyrelses sammanträde den 5 Febr. 1910.

Närvarande: Herrar Forssell, Adde och Fristedt.

§ 2.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Trädgårdsstyrelsen att yttra sig öfver en af herr S. W. Neuman m. fl. gjord framställning om borttagande af träd vid Västra Kanalgatan, och beslöt styrelsen att icke yrka bifall till denna framställning.

Styrelsen, som redan hade gått i författning om att träden utefter Västra Kanalgatan skulle toppas och kronorna urbuggas, ansåg att de klagandes önsknin-gar till stor del skulle vinnas dels genom denna anordning, dels om de å deras gårdar befintliga träd alldeles borttoges eller starkt gallrades samt gatan och trotto-aren sattes i fullgodt skick.

In fidem:
CONRAD FRISTEDT.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkam-maren i Karlstad den 28 Februari 1910.

§ 7.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva utlåtande öfver en af Herr S. W. Neuman m. fl. hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning, som af

Herr Gelin upptagits som motion, om borttagande af träd å Vestra Kanalgatan samt iståndsättande af samma gata. Häröfver hade Trädgårdsstyrelsen afgifvit inforordradt yttrande och därvid anför, att Styrelsen redan gått i författning om, att träden utefter ifrågavarande gata skulle toppas och kronorna urbuggas, samt att denna anordning äfvensom borttagande eller gallring af de å sökandenas gårdar befintliga träd samt gatans iståndsättande enligt Styrelsens förmenande skulle afhjälpa de af sökandena omförmälda olägenheter, hvadan Styrelsen afstyrkte bifall till framställningen om borttagande af träd å denna gata.

Drätselkammaren, som ansåge synnerligen önskvärdt att träden i promenaden utefter Vestra Kanalgatan finge kvarstå, ville för sin del till alla delar instämma uti hvad Trädgårdsstyrelsen angående denna del af framställningen anför. Hvad därefter beträffade sökandenas begäran om iståndsättande af gatan och utläggande af trottoir utmed densamma ansåge Drätselkammaren något särskildt beslut af Herrar Stadsfullmäktige härom icke för närvarande vara erforderligt, utan ville Drätselkammaren taga denna fråga i öfvervägande vid uppgörandet af kammarens förslag till gatuarbeten i allmänhet för nästkommande år.

På grund af hvad sålunda anförts beslöt Drätselkammaren hemställa, att Herr S. W. Neumans med fleres förevarande framställning icke måtte till någon Herrar Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 65.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Herr Sigurd Neumans med fleres af Herr Gelin såsom motion upptagna framställning om borttagande af träd å Västra Kanalgatan samt iståndsättande af samma gata.

I detta ärende hade Trädgårdsstyrelsen och Drätselkammaren afgifvit inforordrade yttranden.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Beredningsutskottet att, med instämmande till alla delar uti hvad nämnda delegationer anför, hemställa, att Herr Sigurd W. Neumans med fleres förevarande framställning icke måtte till någon Herrar Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

57. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om vidtagande af åtgärder för vinnande af viss ändring i ett mellan staden och Dejefors Kraft- och Fabriks-Aktiebolag upprättadt kontrakt om leverans af elektrisk ström.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 20 april 1910.

S. d. Genom förberedande underhandlingar med K. Arméförvaltningens Intendentsdepartement rörande avtal om leverans av elektrisk ström till K. Värmlands regementes kasärnetablissemang hade Styrelsen inhämtat, att det av Styrelsen framlagda kontraktsförslaget komme att av vederbörande antagas, därest i det mellan Dejefors Kraft- och Fabriks-Aktiebolag och staden upprättade kontrakt den ändring vidtoges, att i § 7 orden: »från kl. 8 f. m. till kl. 2 e. m. april—september» ändrades till: »från kl. 10 f. m. till kl. 4 e. m. april—september», och ville Styrelsen, som erfarit att vederbörande kraftbolag icke ville motsätta sig den ifrågasatta ändringen, hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om åtgärders vidtagande för dess verkställande.

Som ovan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Jnni 1910.

§ 66.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att åtgärder måtte af Herrar Fullmäktige vidtagas för vinnande af den ändring i det mellan staden, å ena, samt Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag, å andra sidan, upprättade kontrakt angående leverans af elektrisk ström, att i § 7 orden: »från kl. 8 f. m. till kl. 2 e. m. April—September» ändrades till: »från kl. 10 f. m. till kl. 4 e. m. April—September».

Såsom skäl för framställningen hade Styrelsen anført, att den föreslagna ändringen påfordrats af Kungl. Arméförvaltningens Intendentsdepartement vid under

handlingar rörande aftal om leverans af elektrisk ström till Kungl. Värmlands Regementes kasernetablissemment.

Det skulle här antecknas, att 7 § uti ofvananmärkta kontrakt hade följande lydelse:

»Den elektriska strömmen skall af bolaget tillhandahållas året om, dag och natt, dock må strömleveransen regelbundet afbrytas sön- och helgdagar från kl. 10 f. m. till 2 e. m. Oktober—Mars samt från kl. 8 f. m. till kl. 2 e. m. April—September. Sker afbrott i driften utan stadens förvällande åtnjuter staden för hvarje timma, som afbrottet varar ett afdrag af en åttatusendel af kraftarrendet för pågående arrendeår. Är åter staden skuld till afbrottet betalas arrendeafgiften utan afdrag för afbrottet.

Det åligger båda parterna att genast träda i författning om att uppkomma fel å deras anläggningar skyndsammast afhjelpas.

Hvardera parten bekostar reparation på sin anläggning, såvida felet ej bevisligen uppkommit genom den andra partens vållande, i hvilket fall skadan ersättes af den som vållat densamma».

Efter öfverläggning och då den föreslagna ändringen icke syntes kunna leda till förfång för staden eller någon af dess konsumenter af elektrisk ström, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta, att i 7 § uti det mellan staden och Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag afslutade kontrakt om leverans af elektrisk ström orden: »från kl. 8 f. m. till kl. 2 e. m. April—September» ändrades till: »från kl. 10 f. m. till 4 e. m. April—September», samt

att Herrar Fullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att å stadens vägnar afsluta öfverenskommelse med Dejefors Kraft- och Fabriksaktiebolag angående berörda ändring i kontraktet.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

58. Fattigvårdsstyrelsens framställning rörande priset å det vatten och den elektriska ström, som från stadens vatten- och elektricitetsverk erfordrades för fattigvårdens behof.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 7 Dec. 1909.

§ 11.

Beslöts att till Herrar Stadsfullmäktige ingå med framställning derom, att det för fattigvårdens behof erforderliga vatten äfvensom elektrisk ström måtte erhållas till stadens sjelfkostnadspris.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Justeradt den 4 jan. 1910.

RICHARD NYSTRÖM.

Rätt utdraget betygar:

A. W. ADDE.

Utdrag ur protokollet, hållet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 29 april 1910.

§ 10.

Fattigvårdsstyrelsens framställning rörande nedsättning av priset å det vatten och den elektriska ström, som från stadens vatten- och elektricitetsverk erfordrades för fattigvårdens behof, hade av Herrar Stadsfullmäktige för yttrande hit remitterats; Och ville Styrelsen med anledning härav anföra, att då ifrågavarande avgifter komme staden till godo och en nedsättning av priserna endast hade be-

tydelse såsom en bokföringsåtgärd, varigenom den ena delegationens stat tedde sig fördelaktigare på den andres bekostnad, Styrelsen saknade anledning att till denna framställning tillstyrka bifall.

Ur protokollet;
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 Maj 1910.

§ 8.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen ingifvit framställning därom, att det vatten och den elektriska ström, som från stadens vatten- och elektricitetsverk lämnades för fattigvårdens behof, måtte erhållas till stadens själfkostnadspris, hvarefter Vatten- och Gasverksstyrelsen afgifvit infordradt yttrande öfver ansökningen och därvid anført, att, då ifrågavarande afgifter komme staden tillgodo och en nedsättning af priserna endast hade betydelse såsom en bokföringsåtgärd, hvarigenom den ena delegationens stat tedde sig fördelaktigare på den andras bekostnad, Styrelsen saknade anledning att tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens begäran.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, ville med instämmande uti hvad Vatten- och Gasverksstyrelsea anført tillika uttala såsom sin mening, att vatten-, gas- och elektricitetsverken äfven då staden vore förbrukare borde godtgöras vanliga afgifter, enär verkens bärighet därigenom säkrare kunde bedönss.

På grund häraf beslöt Drätselkammaren hemställa om afslag å fattigvårdsstyrelsens förevarande framställning.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 67.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen hemställt, att det för fattigvårdens behof erforderliga vatten äfvensom elektrisk ström måtte erhållas till stadens själfkostnadspris.

Uti på remiss häröfver afgifna yttranden hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren på anförda grunder afstyrkt bifall till framställningen i fråga.

Beredningsutskottet, som nu jämväl hade att yttra sig i ärendet, ville för sin del till fullo instämma uti hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren anförde; Och beslöt Utskottet fördenskull hemställa, att Fattigvårdsstyrelsens förevarande framställning icke måtte af Herrar Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER,

59. Drätselkammarens framställning om anslag för uppförande af ett staket omkring trädgården i Wåxnäs.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 Maj 1910.

§ 14.

Sedan arrendatorn af trädgården å Wåxnäs, trädgårdsmästaren E. Andersson hos Drätselkammaren anhållit, att nytt staket omkring nämnda trädgård måtte varda uppfördt, hade Stadsbyggmästaren, på Kammarens anmodan, uppgjort kostnadsförslag till dylikt staket, hvilket förslag, som nu ingafs till Kammararen, slutade å en kostnadssumma af 640 kronor.

Efter granskning af förslaget och sedan Kammararen inhämtat, att uppförandet af ett nytt staket omkring trädgården å Wåxnäs vore oundgängligen af behofvet påkalladt, beslöt Drätselkammaren öfverlämna kostnadsförslaget till Herrar Stadsfullmäktige under anhållan, att ett anslag af 640 kronor måtte till Drätselkammaren anvisas för staketets uppförande enligt det upprättade förslaget.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Kostnadsförslag

till staketet omkring trädgården vid Wåxnäs.

Staketet utgör tillsammans 350 lmtr.

350 lmtr Idealstaket lit. B, rödmåladt à 0,85 297: 50

120 stycken stolpar med 100 mm. topp och 2 meter långa à 0,80	96: —
350 lmr 50×75 mm regler à 0,12	42: —
25 lmr 75×150 mm. plank till snedsträfvor à 0,34	8: 50
3 mille märlor à 3: —	9: —
Tjära till stolparne och spik	40: —
Arbetslöner för uppsättning, körslor och frakter	147: —

Så Kronor 640: —

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 22 April 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 68.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om beviljande af ett anslag à 640 kronor för uppförande af ett staket omkring trädgården à Wåxnäs i enlighet med ett vid framställningen fogadt kostnadsförslag.

Då Beredningsutskottet vid granskning af kostnadsförslaget ej kunde finna annat än att ett billigare staket, t. ex. af järn eller ståltråd, skulle för ifrågavarande ändamål vara tillfyllest, beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan till Kammarerna att utreda, huruvida icke kostnaderna för staketet kunde nedbringas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

80. Drätselkammarens framställning om anslag för reparationer i flickskolebyggnaden.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 Maj 1910.

§ 16.

Med anledning af från Styrelsen för Elementarläroverket för flickor till Drätselkammaren ingifven framställning hade stadsbyggmästaren, på Kammarernas anmodan,

uppgjort kostnadsförslag för de arbeten, som behöfde komma till utförande inom flickskolebyggnaden härstädes, dels för reparation af skador, uppkomna genom därstädes inträffadt ras af en taklist, och dels för att förebygga nya ras inom byggnaden, som vid verkställd undersökning befunnits vara att befäa.

Det uppgjorda förslaget, som nu ingafs till Drätselkammaren, slutade å en kostnadssumma af 2,500 kronor; Och som de i förslaget upptagna arbetena syntes vara af behovet påkallade, beslöt Kammaren, under framhållande, att arbetena behöfde komma till utförande före början af instundande hösttermin, till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämna kostnadsförslaget och därvid hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte anvisa och ställa till Drätselkammarens förfogaade ett belopp af 2,500 kronor för ifrågakvarande reparationsarbetens utförande i enlighet med det uppgjorda förslaget.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Kostnadsförslag

till reparationsarbeten att utföras i flickskolebyggnaden i Karlstad.

Mureriarbeten.

Nedhackning af alla takvinkellistor i samtliga klassrum, lärar- rinnerum, expeditionsrum, förstugor och korridorer samt lagning och komplettering af putsen i vinklarne	388: —	
Lagning, skrapning och vattenrifning af samtliga tak	337: 80	
Lagning af alla sprickor i väggarne samt skrapning och vat- tenrifning af putsade väggar	465: —	
Inhuggning af 2:ne järnbalkar N 22 under hvalfvet i öfra vå- ningens förstuga samt påmurning och inputsning af bal- karne med rabitzputs	84: 80	1,275: 60

Snickeriarbeten.

Förändring af en luft fönster i hvarje rum och korridor på så sätt. att de blifva lättare att öppna i och för ventilerung. De nedre bägar- ne göras nya enligt Flodqvist patent med förnicklade espaguolett- beslag, hvarjämte den öfre bågen göres ny	420: —	
---	--------	--

Målningsarbeten.

Limfärgsmålning af tak	225: 20	
Limfärgsmålning af väggar	372: —	
Spackling och ommålning af träväggar	37: 60	
Ommålning af fönsterplattor	54: —	688: 80
<i>Rengöring, körslor och ställningar</i>		115: 60

S:a Kronor 2,500: —

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 3 Maj 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 8 Juni 1910.

§ 69.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren, med anledning af från Styrelsen för Elementarläroverket för flickor till Kammaren ingifven framställning, hemställt om ett anslag af 2,500 kronor för utförande, enligt uppgjort kostnadsförslag, af reparationsarbeten inom flickskolebyggnaden härstädes dels för botande af skador, som uppkommit genom där inträffadt ras af en taklist och dels för att förebygga nya ras, som vore att befara, äfvensom för sådan förändring af en del fönster, att ventilationen af lokalerna kunde lättare försiggå.

Beredningsutskottet hade nu att afgifva yttrande i ärendet, och som Utskottet funnit de föreslagna reparationsarbetena i flickskolebyggnaden vara af behofvet påkallade, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte bevilja och ställa till Drätselkammarens förfogande ett belopp af 2,500 kronor för utförande i enlighet med det uppgjorda kostnadsförslaget af reparations- och ändringsarbeten i flickskolebyggnaden härstädes, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

61. Drätselkammarens framställning om anslag för reparationsarbeten i förutvarande telegraflokalen i rådhusbyggnaden äfvensom för grundförstärkningar därstädes.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 Maj 1910.

§ 9.

Sedan de i härvarande rådhus befintliga lokaler, hvilka disponerats af Telegrafverket, genom telegraf- och telefonstationens förflyttning blifvit lediga, har Drätselkammaren vid flera tillfällen förehaft frågan om lokalernas lämpliga an-

vändning och därunder kommit till den uppfattning, att deras apterande till butiker för uthyrning skulle vara för staden fördelaktigast.

Kammaren har tänkt sig att inrätta tre butikslägenheter, men möjligen kommer denna indelning att förändras, om spekulanTERS anspråk på utrymme eller andra omständigheter föranleda därtill.

Emellertid måste icke obetydliga reparations- och ändringsarbeten för ändamålet vidtagas, af hvilka grundförstärkningar kräfvade den största kostnaden, eller 9,250 kronor. Sättningar i rådhuset nödvändiggör dylika förstärkningar, hvilka lämpligen böra verkställas medan lokalerna nu äro lediga, och då golven därvid måste upptagas, anser Kammaren lämpligt, att dessa på samma gång sänkas, så att butikerna blifva mera tidsenliga. Sammanlagda kostnaden för hela det ifrågasvarande arbetet är af Stadsbyggmästaren beräknad till 16,100 kronor, enligt uppgjort kostnadsförslag.

På grund af hvad sålunda förekommit beslutade Drätselkammaren anhålla hos Herrar Stadsfullmäktige:

att Herrar Fullmäktige ville i och för reparations- och ändringsarbeten i de förutvarande telegraflokalerna i stadens rådhus anslå ett belopp af 16,100 kronor.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS.

Kostnadsförslag

till reparations- och förändringsarbeten att utföras i förra telegraflokalerna i rådhuset.

Sänkning af golf, grundförstärkningar, ändringsarbeten och reparationer etc.

Borttagning af nuvarande bjelklag	223: —
100 mm. tjock cementbeton på fyllning	780: 50
Bestrykning med asfalttjära på betonen	223: —
Golf af 38 mm. plank på 100×100 mm. spikreglar och trossfyllning af sågsån	1,115: —
Sänkning af dörrar	180: —
Sänkning ef fotlister	200: —
Omsättning af kakelugnar	200: —
Borttagning af nuvarande gråstensgrunder och rustbädd samt igjutning med beton	9,250: —
Igensättning af gård och gata	200: —
Tegel till igenmurning af dörrar	275: —
Puts derpå	49: 60
Diverse lagningar, nya rutor, komplettering af dörrar och fönster . . .	400: —
Skrapning, lagning, såpvtvättning och limfärgning af tak och taklister	216: —

Lagning och ommålning med oljefärg af alla väggar	878: —
Ommålning utvändigt af fönster	110: —
Nya vindfång	120: —
Nya dörrar och nya karmar	75: —
Uppbilningar och hvalfslagningar för nya dörrar	40: —
Förändring af vattenledningar	200: —
Tillägg för ställningar, körslor, rengöring, plank och oförutsedda utgifter	1,364: 90
	<u>S:a Kronor 16,100: —</u>

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 2 Maj 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 70.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt, att Herrar Fullmäktige ville, i och för reparations- och ändringsarbeten i de förutvarande telegraflokalerna i stadens rådhus i enlighet med uppgjortt kostnadsförslag, anslå ett belopp af 16,100 kronor, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver afgifva yttrande.

Kammaren hade uti sin ifrågavarande framställning anført, att sedan de i rådhuset befintliga lokaler, hvilka disponerats af Telegrafverket, blifvit lediga, Kammaren ansett, att deras anordnande till butiker för uthyrning skulle vara för staden fördelaktigast. I följd häraf måste emellertid icke obetydliga reparations- och ändringsarbeten vidtagas, hvarjämte grundförstärkningar till följd af sättningar i rådhusbyggnaden erfordrades. Dessa grundförstärkningar, hvilka kräde den största kostnaden eller 9,250 kronor, borde lämpligen verkställas, medan de af Telegrafverket förut innehafda lokalerna nu vore lediga, och då golfven därvid måste uppbrytas, hade Kammaren ansett lämpligt, att dessa på samma gång sänktes, så att butikerna blefve mera tidsenliga.

Då de föreslagna arbetena syntes nödvändiga för att på ett inkomstbringande sätt kunna utnyttja förutvarande telegraflokalerna i rådhuset och för att förebygga vidare sättningar af rådhusbyggnaden, hade Utskottet intet att erinra mot bifall till framställningen, hvadan Utskottet beslöt hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för utförande af reparations- och ändringsarbeten i Telegrafverkets förutvarande lokal i rådhuset äfvensom för grundförstärkningsarbeten i samma byggnad, anvisa ett anslag af 16,100 kronor till arbetenas verkställande genom Drätselkammarens försorg i enlighet med härför upprättadt kostnadsförslag äfvensom bestämma, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

62. Byggnadsnämndens yttrande i anledning af väckt förslag om ändring i stadsplanen genom igenläggande af den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan här i staden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 9 Mars 1910.

§ 20.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige till Byggnadsnämndens åtgärd hänskjutit fråga om nybyggnad för högre allmänna läroverket härstädes i hvad afsäge därmed sammanhängande förslag om igenläggande af den emellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan, så beslöt Nämnden uppdraga åt Stadsbyggmästaren att upprätta skiss öfver förelaget att från och med den 12 Mars till och med den 13 April 1910 hållas för allmänheten tillgängliga å stadsbyggmästarekontoret, därom kungörelse skulle utfärdas och underrättelse vederbörande i laga ordning meddelas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 13 April 1910.

§ 30.

Sedan jämlikt Byggnadsnämndens den 9 Mars 1910 fattade, under § 20 här ofvan antecknade beslut upprättadt förslag till ändring i stadsplanen, innefattande igenläggande af den emellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan, hållits för allmänheten tillgängligt å stadsbyggmästarekontoret från och med den 12 Mars till och med denna dag, därom kungörelse varit införd i två af stadens tidningar den 12 Mars 1910 och underrättelse lämnats jordägarna inom berörda kvarter, Karlstads stad och Karlstads Läroverkskollegium, genom skrivelser, afsända med allmänna posten den 20 samma månad, hade till Nämnden inkommit följande skrivelse:

«Till Byggnadsnämnden i Karlstad!

Med anledning Byggnadsnämndens här i staden kungörelse angående förslag till ändring i gällande stadsplan, innefattande bland annat igenläggande af Södra Kyrkogatan emellan kvarteren Falken och Oden, få vi undertecknade fastighetsägare och andra som äro berörda af den föreslagna förändringen, och som af ålder hafva haft vår väg öfver denna gata, härmed på det lifligaste protestera mot den ifrågasatta ändringen, hvilken vi anse kränka vår rätt till bekväm väg såväl till kyrkan som till blifvande postkontor m. m.; — Äfvensom förorsakande minskning af våra fastigheters värde.

Ändamålet med den begärda förändringen i stadsplanen skulle vara att få skolplanen afstängd för gång- och körtrafik. Hvad beträffar den gångtrafik, som nu i öfver 40 år egt rum *snedt* öfver planen, anse vi, att densamma mycket väl kan försvinna, men däremot protestera vi på det kraftigaste mot att Södra Kyrkogatan, som nu utgör en ganska liflig trafikled får på något vis afstängas, hållet denna trafik, som utmynnar vid inre hamnen alltmera synes ökas, utvisande alltså behöfgheten af denna trafikförbindelse, hvilken dessutom ägt bestånd i långt öfver tvenne sekel!

Allt efter som Södra Kyrkogatan och därintill belägna gator blifva mera byggda ökas ju ock denna trafik; för att nu endast taga ett nära till hands liggende exempel påminna vi om det af Statens Järnvägar vid nämnda gata under uppförande varande stora byggnadsföretag, afsedt till uthyrning för minst ett 50-tal familjer, — alltså kan det beräknas blifva bebodt af omkring 200 personer, — hvilka väl också böra hafva rätt att begagna en för dem bekväm och naturlig utfartsväg och ej tvingas att gå onödiga och obekväma krokvägar.

I öfver 40 år har den nuvarande skolplanen varit så inrättad som nu, — utan att några större olägenheter därpå försports. Att afstänga en del af Södra Kyrkogatan därför att eleverna vid Högre Allmänna Läroverket möjligen för något ögonblick blifvit störda i sin lek, anse vi alldeles för anspråksfullt af ungdomens målsmän. Vederbörande skolmyndighet ställer visserligen i utsikt att gångportar «vissa tider på dygnen», — eller kanske det är meningen endast sönd- och hälgdagar, — kunde stå öppna för allmänheten öfver den till afstängning afsedda delen, — men att vi skulle blifva beroende af skolstyrelsens nåd i detta fallet, — en nåd som kanske i framtiden helt enkelt borttoges, — det kunna vi icke finna oss uti, utan protestera äfven mot denna olämpliga lösning. — Om det af vederbörande styrelse anses att ungdomen blir allt för mycket hindrad i sin lek, torde staden nog kunna hafva annan och lämpligare sportplats att erbjuda på annat ställe inom dess område, hvilket ock torde blifva nödvändigt, allra hälst som skolplanen efter den tillämnade nybyggnaden torde blifva väl liten för sport- och skjutöfningar.

Med anledning af hvad vi här ofvan haft äran anföra uttala vi vår lifliga förhoppning att den ifrågasatta förändringen i stadsplanen icke måtte bifallas.

Karlstad den 8 April 1910.

J. L. Roman.

A. H. Borgström.

Alfr. Nyberg.

Fr. Nordvall.

Per Pettersson.

Ludvig Martin.

Karlstads Fastighetsaktiebolag.

Carl Andersson.

G. E. Geijer.

Elvin Weinberg.

Augusta Lundgren.

Frans R. M. Svensson.

E. Heintz.

Georg Jansson.

C. F. Wallin.

E. J. Skogström.

N. Fr. Lindh.

Olof Fryxell, Butik vid Tingvallagatan
och S. Kyrkogatan.

Hugo Nilsson, Konditor, Tingvallagatan och Kyrkogatan.

K. J. Jonsson, Guldsmedsbutik vid Södra Kyrkogatan.

Bröderna Löfberg, Kontor vid Södra Kyrkogatan.

Sven O. Petterssons Eftr., Verner Ström, Kontor vid S:a Kyrkogatan.

Ernst H. Rydahl, Kontor vid S:a Kyrkogatan.

För Karlstads-Tidningens Aktiebolag, Emil Ankers.

För L. Kleins Eftr., L. Adelson.

Adolf Ronge, Affärslokaler vid Södra Kyrkogatan och Tingvallagatan.

Albin Forssell.

Vid sammanträdet närvarande gymnastikläraren vid Karlstads Högre allmänna läroverk, Majoren J. P. Wendt, anhöll att få i protokollet intagen följande skrivelse:

«Till Protokollet.

Sedan Byggnadsnämnden lämnat mig tillfälle deltaga i behandlingen af väckt fråga om sådan ändring af nu gällande stadsplanen, att den del af Södra Kyrkogatan, hvilken sträcker sig mellan Tingvallagatan och Kungsgatan borttages, får jag anföra följande.

Ändamålet med den ifrågasatta ändringen i stadsplanen är att bereda nödig plats för skolungdomens lekar och rörelser i det fria och dymedelst främja en sund kroppsutveckling.

Redan sedan flere år tillbaka hafva många och stora olägenheter visat sig därigenom, att skolgården icke varit inhägnad. Dessa olägenheter har jag upprepade gånger framhållit för vederbörande, men det har ansetts, att frågan borde behandlas i samband med frågan om läroverksbyggnadens utvidgning. Vid den inspektion, som Öfverdirektören och chefen för läroverksöfverstyrelsen år 1907 verkställde vid läroverket anmärkte denne, bland annat, «att anordningar borde vidtagas för att den trafik af allmänheten, som nu eger rum tvärs öfver skolgården, äfven med åkdon, måtte så snart sig göra låter upphöra, så att ungdomen lämnas i ostörd besittning af sin lekplatsa.

Då frågan om den numera beslutade byggnaden i norra delen af skolgården behandlades i läroverkskollegiet, ansåg kollegiet äfven, att detta med nödvändighet förutsatte borttagandet af nu ifrågavarande gatudel.

Jämlikt gällande läroverksstadga skall platsen, på hvilken läroverkshuset med därtill hörande byggnader äro belägna, äfven erbjuda tillräckligt utrymme för lärjungarnes lekar och rörelser i det fria. Som de pedagogiska lekarna bedrivas under gymnastiklärarens tillsyn och å vanlig öfningstid är det nödvändigt, att lekplatsen är belägen i omedelbar närhet af gymnastiklokalen. Då dessutom, hvad härvarande läroverk beträffar, målskjutningsattiraljen förvaras i gymnastikhuset, måste äfven platsen för de förberedande målskjutningsöfningarna vara belägen i närheten däraf och detta så mycket mera, som öfningarne vid dålig väderlek delvis afhållas därstädes.

För min del fattade jag läroverkskollegiets uttalande om nu ifrågavarande ändring af stadsplanen som ett oeftergifligt villker för den ifrågasatta byggnadens uppförande, och jag är öfvertygad om, att läroverksöfverstyrelsen varit af samma mening, ty i motsatt fall skulle bestämmelserna i läroverksstadgans 57 § ovillkorligen förbises.

Den beslutade byggnaden kommer att upptaga i det närmaste en tredjedel af den västra delen af skolgården, som nu är den egentliga lekplatsen. Skulle nu

gatudelen fortfarande bibehållas, komme skolgården att bestå af tvänne fyrkanter, skiljda från hvarandra genom en 14 meter bred allmän gata. Hvardera fyrkanten för sig alldeles för otillräcklig för afsedda ändamålet på samma gång som någon samöfning emellan områdena, på grund af den mellanliggande gatan, ej gärna är tänkbar. Mig veterligt finnes icke något högre allmänt läroverk i riket så vanlottadt i afseende å lekplats, som det härvarande skulle blifva, därest ej ändring i stadsplanen kommer till stånd. Härjämte vill jag framhålla hurusom stadens folkskolor äga betydligt bättre och ändamålsenligare lekplatser än hvad fallet är med läroverket. För den händelse ingen ändring i stadsplanen vidtages skulle utbildningen i fysisk uppfostran vid läroverket blifva ofullständig och undervisningen i detta viktiga ämne ej kunna ledas i enlighet med läroverksstadgans föreskrift, på samma gång som den grundläggande utbildningen i skjutning ej skulle kunna utföras på sin rätta plats.

Hvar och en som ömmar för läroverkets anseende och framtid bör lätt inse vådan af, att skolgården styckas på antydt sätt, hvarigenom, som jag ofvan anført, det skulle blifva en praktisk omöjlighet att bedriva den pedagogiska leken, hvilken såväl i etiskt som fysiologiskt afseende är ett uppfostringsmedel, som icke kan undvaras för så vidt icke ungdomens sunda utveckling skall äfventyras.

Någon olägenhet i afseende å körtrafiken kan näppeligen komma i fråga genom gatudelens borttagande alldenstund den parallellt gående Eneströmsgatan är belägen på endast ett hundra meters afstånd. Beträffande gångtrafiken kan den naturligtvis fortfarande få ske i nuvarande gatans riktning.

På grund af hvad jag sålunda anført och påvisat får jag hemställa, att Byggnadsnämnden ville som sin mening uttala, att sådan ändring i den nu för staden gällande stadsplanen måtte ega rum, att den delen af Södra Kyrkogatan, som sträcker sig mellan Tingvallagatan och Kungsgatan, borttages samt området i stället lägges till skolgården.

Karlstad den 13 April 1910.

J. P. WENDT.

Gymn.-lärare vid Karlstads h. allm. läroverka.

Åfter föredragning af ofvanintagna skrivelser tog Nämnden ärendet i öfvervägande, hvarvid och sedan här antecknats, att ifrågakarande gata hölle allenast en bredd af 12 meter, af Herr Nygren framhölls, dels att den föreslagna förändringen innebure en gifven försämring af den nuvarande stadsplanen, dels att man, äfven om vederbörandes mening för närvarande vore, att gångtrafiken öfver ifrågakarande gatudel fortfarande skulle tillåtas, likväl ej kunde vara förvissad om att äfven i en framtid så komme att blifva förhållandet;

Och beslöt Nämnden på de af Herr Nygren anförda skäl äfvensom med hänsyn till hvad af de i ärendet intresserade fastighetsägarna med flera anförts, att för sin del afstyrka den föreslagna förändringen.

Mot detta Nämndens beslut anmälde Herrar Ordföranden och Svanbom reservation.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 maj 1910.

§ 12.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande i anledning af ett utaf Karlstads högre allmänna läroverks lärarekollegium väckt förslag om ändring i gällande stadsplan genom igenläggande af den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan här i staden,

Häröfver hade Byggnadsnämnden uppå remiss yttrat sig och därvid på anförda skäl för sin del afstyrkt den föreslagna förändringen.

Efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning beslöt Drätselkammaren i ärendet anföra följande.

För sin del ansåge Kammaren, att något större behof ej föreläge af, att körtrafiken upprätthölles å denna del af Södra Kyrkogatan, men att det däremot vore nödvändigt, att gångtrafiken därstädes finge som hittills obehindradt fortgå.

Häri genom skulle såväl läroverkets som trafikanternas berättigade intressen blifva tillgodosedda i den mån, som förhållandena kunde anses kräfva.

Då emellertid någon aflysning af körtrafiken ej kunde gå för sig med mindre gatan igenlades och en ändring i stadsplanen sålunda genomfördes, ville Drätselkammaren för sin del vara med på denna ändring, dock endast under det uttryckliga villkor, att staden såsom ägare af marken tillförbunde sig att låta gångtrafiken å denna del af Södra Kyrkogatan obehindradt fortgå på sätt hittills ägt rum.

I anslutning till hvad sålunda anförts beslöt Drätselkammaren hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta sådan ändring i stadsplanen för stadsdelen Tingvalla i Karlstad, att den mellan kvarten Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan igenlägges och alltså i stadsplanen icke vidare upptages som gata, samt

att Herrar Fullmäktige i sammanhang härmed måtte föreskrifva, att gång-

trafiken får, såsom hittills ägt rum, för framtiden obehindradt fortgå öfver det område, som nu upptages af ofvannämnda gatudel.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 71.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att yttra sig i anledning af ett utaf Karlstads högre allmänna läroverks lärarekollegium väckt förslag om ändring i gällande stadsplan för stadsdelen Tingvalla här i staden genom igenläggande af den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan.

Uti detta ärende hade Byggnadsnämnden och Drätselkammaren afgifvit infordrade yttranden.

Byggnadsnämnden hade därvid på anförda grunder afstyrkt den föreslagna förändringen.

Drätselkammaren åter hade såsom sin mening uttalat, att Kammaren icke ansåge något större behof föreligga af att körtrafiken upprätthölles å denna del af Södra Kyrkogatan men att det däremot vore nödvändigt, att gångtrafiken därstädes finge som hittills obehindradt fortgå. Då det emellertid för frågans lösning på detta sätt vore erforderligt, att gatan igenlades och en ändring i stadsplanen sålunda genomfördes, ville Drätselkammaren vara med på en sådan ändring, dock under det uttryckliga villkor, att staden som ägare af marken förbunde sig att låta gångtrafiken å ifrågavarande gatudel obehindradt fortgå på sätt hittills ägt rum.

Efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning beslöt Beredningsutskottet att såsom infordradt yttrande förklara sig till alla delar instämma uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och yrkat, och hemställde Utskottet för den skull,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta sådan ändring i stadsplanen för stadsdelen Tingvalla i Karlstad, att den mellan kvarteren Falken och Oden belägna delen af Södra Kyrkogatan igenlägges och alltså i stadsplanen icke vidare upptages som gata;

att Herrar Fullmäktige i sammanhang härmed måtte föreskrifva, att gångtrafiken får, såsom hittills ägt rum, för framtiden obehindradt fortgå öfver det område, som nu upptages af ofvannämndn gatudel, samt

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att, med kontrasignation af sekreteraren, söka Kungl. Maj:ts fastställelse å beslutet om stadsplaneändringen.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

63. Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts ansökan om tillstånd att i huset N:o 10 vid Östra Torggatan här i staden utskänka vin och maldrycker till spisande gäster.

Resolution.

Öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas att i ärendet afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 26 April 1910.

På Magistratens vägnar
CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Resolution.

Remitteras till magistraten i Karlstad, som anmodas att med eget och Stadsfullmäktiges yttranden i ärendet hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i Landskansliet den 20 april 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Undertecknad får härmed värdsamt anhålla om tillstånd jämlikt § 9 mom. 3 Kungl. Förordningen den 9 Juni 1905 angående försäljning af vin och öl, att under tiden från den 1 nästkommande maj till den 31 december detta år i de lokaler i huset n:r 10 vid Östra Torggatan här i staden där änkan Beda Josefina Larsson för närvarande idkar utskänkning af maltdrycker, få i sammanhang med mathållning hålla spisande gäster tillhanda maltdrycker till förtäring på stället.

Karlstad den 18 april 1910.

ALFRED PERSSON LAGERSTEDT.

I händelse ofvanstående ansökan beviljas, tillåter jag för min del, att mina rättigheter återkallas.

Karlstad den 18 april 1910.

BEDA LARSSON.

Bevittnas af:

CAROLINA DÜRING.

WALFIRD SANDELL.

Frejdbetyg.

Att garfveriarbetaren Alfred Persson Lagerstedt, Köpingen, född den 10 Augusti år 1867 (sextiosju) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Mönsterås församling i Kalmar län den 6 April år 1910.

J, A. JÖNSSON.

Kyrkoherde.

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 72.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infordrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts ansökan om tillstånd att under tiden från den 1 maj till den 31 december innevarande år i de lokaler i huset N:o 10 vid Östra Torggatan här i staden, där änkan Beda Josefina Larsson för närvarande idkade utskänkning af maltdrycker, få i sammanhang med mathållning hålla spisande gäster tillhanda maltdrycker till förtäring på stället, så hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att afgifva utlåtande i ärendet, därvid Utskottet, som icke

funnit anledning till erinran mot ansökningen, beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts ifrågavarande ansökan måtte till densamma tillstyrka bifall, under enahanda villkor, som gällt för Beda Josefina Larsson, under förutsättning likväl, att det Beda Josefina Larsson meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

64. Magistratens skrivelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Kristina Martins ansökan om tillstånd att i Frimurareordens hus här i staden utskänka vin och malt-drycker till spisande gäster.

Resolution.

Öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas i ärendet afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 3 Maj 1910.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Resolution.

Remitteras till Magistraten i Karlstad, som anmodas att med eget och Stadsfullmäktiges yttranden i ärendet hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 29 april 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att i Frimurareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster under tiden från och med den 1 Maj till och med den 31 December innevarande år.

Karlstad den 15 april 1910.

KRISTIN MARTIN.

För den händelse Fru Kristina Martin erhåller tillstånd till utskänkning af vin och maltdrycker till spisande gäster i Frimurareordens hus här i staden, afsäger jag mig härigenom de rättigheter till liknande utskänkning i ofvannämnda hus, som blifvit mig beviljade genom Konungens Befallningshafvandes utslag den 31 December 1909 (N:o 1367) betygas.

Karlstad den 15 april 1910.

AGNES NILSSON.

Frejdbetyg.

Att fru Kristina Martin, född Skarin, född den 28 februari år 1857 (femtiosju) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads-församling i Värmlands län den 26 april år 1910.

CLAES JACOBSSON.

Pastoratsadjunkt.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 73.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infortrat Hefrar Fullmäktiges yttrande öfver Kristina Martins ansökan om tillstånd att i Frimurareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster under tiden från och med den 1 maj till och med den 31 december innevarande år, så hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att i detta ärende afgifva utlåtande.

Af handlingarne inhämtade Utskottet, att Agnes Nilsson, som för närvarande innehade rättighet till utskänkning af vin och maltdrycker till spisande gäster i Frimurareordens hus, förklarar sig ämna afstå från denna rättighet, därest Kristina Martins förevarande ansökan bifölles, och beslöt Utskottet vid sådant förhållande och då Utskottet icke funnit anledning till erinran mot ansökningen, hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom infordradt yttrande öfver Kristina Martins ifråga-

varande ansökning måtte till densamma tillstyrka bifall, under enahanda villkor som gällt för Agnes Nilsson, under förutsättning, att det Agnes Nilsson meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

65. Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan framställning om ett extra anslag för innevarande år af 500 kronor.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

I oktober förlidet är inlämnades till K. Maj:t en underdånig och väl motiverad skrifvelse från Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad med anhållan om statsanslagets höjande för nämnda skola från 2,000 till 2,500 kronor.

Emellertid har denna anhållan nu liksom förut afslagits och skolan tilldelats endast det sedvanliga beloppet eller 2,000 kronor.

För den skull, och enär vår Tekniska aftonskola är i synnerligen stort behof af medel för att kunna fungera på ett tillfredsställande och mot dess uppgifter svarande sätt, vågar styrelsen äfven detta år vördsamt anhålla om ett extra bidrag från staden å 500 kronor, d. v. s. samma summa, som Herrar Stadsfullmäktige behagade tilldela nämnda anstalt under enahanda förhållanden förlidet år.

Karlstad den 19 April 1910.

Å Styrelsen för Tekn. Afton- o. Söndagsskolans vägnar:

K. HUGO SEGERBORG.
Styrelsens ordf.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 Maj 1910.

§ 9.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan här i staden hemställt om ett extra anslag till skolan å 500 kronor för innevarande år, och hade Styrelsen därvid anfört, att statsanslag till skolan, som af Styrelsen begärts till belopp af 2,500 kronor, ej utgått med högre belopp än 2,000 kronor.

Efter antecknande, att statsanslaget till skolan blifvit i utgifts- och inkomststaten för innevarande år beräknadt till 2,500 kronor, hvaraf sålunda framginge, att det nu begärda extra anslaget vore för skolans verksamhet af behovet påkalladt, beslöt Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig öfver framställningen, tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bevilja det begärda anslaget.

Som ofvan,

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 74.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan här i staden hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om ett extra anslag för skolans verksamhet under innevarande år af 500 kronor, hvaröfver Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande.

Då det begärda anslaget syntes för skolans verksamhet vara af behovet påkalladt, beslöt Beredningsutskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan här i staden ett extra anslag för skolans verksamhet under innevarande år af 500 kronor, äfvensom bestämma, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

66. Magistratens skrifvelse med öfverlämnande af Styrelsens för Vatten- och Gasverken förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vatten- och gasverksstyrelsens förslag till allmänna lyshållningen för nästa lysår får Magistraten öfverlämna och till bifall förorda.

Karlstads rådhus den 12 Maj 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

*Utdrag af protokollet, hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverksstyrelse den 29 april 1910.*

S. D. Det av Ordföranden och Föreståndaren uppgjorda förslag till allmänna lyshållningen i staden under nästkommande lysperiod föredrogs och godkändes; och skulle med anledning därav följande framställning avlätas:

»Till Magistraten i Karlstad.

Härmed får Styrelsen föreslå att den allmänna lyshållningen i staden under nästa lysår, 1 augusti 1910—15 maj 1911, måtte bestridas av redan befintliga afton- och nattlyktor med de förändringar som här nedan närmare angivas samt av följande nya lyktor enligt nedanstående förslag:

I den egentliga staden:

2 st. nya aftonlyktor (gas) uppsättas vid Hamngatan, en vid vardera hörnet av Järnvägsstationen.

I stadsdelarne Kvarnberget och Viken:

3 st. nya gaslyktor uppsättas å Viken och Grevgatorna mellan järnvägsövergången och A.-B. Wennbergs mek. verkstad, varav en bör tjänstgöra som nattlykta. De å denna plats nu befintliga oljelyktorerna flyttas enligt nedanstående:

Luxlampan i hörnet mellan Viken- och Grevgatorna flyttas till järnvägsöfvergången i Kvarnbergsgatan, varvid därvarande oljelykta flyttas till stadsdelen Vikens södra del såsom aftonlykta.

äfvensom bestämma, att det sålunda beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

67. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för framdragande af vatten- och aflopps- samt gasledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen i stadsdelen Haga.

Utdrag ur protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 20 april 1910.

Med bifall till en av C. A. Resare gjord ansökan att få vatten-, aflopps-, samt gas- och elektriska ledningar framdragna till nybyggnaderna å tomten N:o 30 i kvarteret Ormen i Haga beslöt Styrelsen att i och för detta ändamål hos Herrar Stadsfullmäktige begära ett anslag av 1,750 kronor, därav 1,200 kr. för vatten- och afloppsledningar samt 550 kr. för gasledningen, allt i överensstämmelse med ett af föreståndaren uppgjort förslag.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Kostnadsförslag

för utsträckning af vatten-, aflopps- och gasledningar i Hagagatan fram till tomten N:o 30.

Vatten- och afloppsledningar:

Vattenledning af 4" asf. gjutjärnrör, 50 lm. å 8: —	400: —	
Brandpost med betäckning 1 st. å 75: —	75: —	
Afloppsledning af 9" stengodsrör 50 lm. å 10: —	500: —	
Servisledning för vatten och aflopp till tomt N:o 30.	75: —	
Arbetsredskap, transporter och oförutsedda utgifter	150: —	1,200: —

Gasledningar:

Gasledning af 3" asf. gjutjärnrör, 90 lm. å 5: —	450: —	
Servisledning till tomt N:o 30	25: —	
Arbetsredskap, transporter och oförutsedda utgifter	75: —	550: —

Summa Kronor 1,750: —

Karlstad den 19 april 1910.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 Maj 1910.

§ 11.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Fullmäktige gjord framställning om ett anslag af 1,750 Kronor för framdragande af vatten- och aflöpss- samt gasledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen i stadsdelen Haga i enlighet med ett vid framställningen fogadt kostnadsförslag; Och beslöt Drätselkammaren tillstyrka det begärda anslagets beviljande.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 76.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte bevilja Styrelsen ett anslag af 1,750 kronor för framdragande af vatten- och aflöpss- samt gasledningar till tomten N:o 30 i kvarteret Ormen i stadsdelen Haga här i staden i enlighet med af verkens föreståndare uppgjort kostnadsförslag.

Denna framställning hade af Drätselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrkts, och beslöt nu Beredningsutskottet, som jämväl hade att yttra sig i frågan, hemställa, att det begärda anslaget måtte af Herrar Stadsfullmäktige beviljas äfvensom att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxeriqq.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

68. Drätselkammarens framställning om utseende af ombud för staden vid bolagsstämma med Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 Maj 1910.

§ 14.

Med anledning af föreskriften i § 30 af bolagsordningen för Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag hvilken § lydde sålunda;

«För aktier, som innehafvas af kommuner eller bolag, må talan föras af den person, som därtill blifvit af stadsfullmäktige, kommunalstämma eller bolagsstyrelse utsedd, vare sig ombudet är aktieägare eller icke»,

beslöt Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla, att Herrar Fullmäktige måtte utse ombud att föra Karlstads stads talan vid innevarande års ordinarie bolagsstämma med delägarne i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag, hvilken bolagsstämma enligt bolagsordningen skall hållas före utgången af Juni månad innevarande år.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 77.

I anledning af därom af Drätselkammaren gjord framställning, hvaröfver Beredningsutskottet uppå remiss hade att yttra sig, beslöt Utskottet hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte utse Herr Ingenjören A. Svanbom att såsom Karlstads stads ombud föra stadens talan vid innevarande års ordinarie bolagsstämma med delägarne i Karlstad—Munkfors Järnvägsaktiebolag.

In fidem:

IVAN FE. REGNER.

69. Drätselkammarens förnyade förslag till gatuarbeten under år 1910.

(Se Serien A 1910, N:o 6; sid. 20.)

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 Maj 1910.

§ 13.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige vid behandling af från Drätselkammaren ingifvet förslag till gatuarbeten att utföras under innevarande år beslutit återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan till Kammaren att utreda, huruvida det icke vore möjligt att, med hänsyn till den brist, som uppstått i de för år 1910 såsom inkomst beräknade bränvinsmedel, vidtaga besparingar i anslaget till gatuarbeten för innevarande år, så tog nu Drätselkammaren denna fråga under ompröfning.

Af Stadsbyggmästaren ingafs ett af honom, i enlighet med af Kammaren vid förut vnrkställd förberedande behandling af ärendet gjorda uttalanden, uppräffadt förslag till ifrågavarande gatuarbeten, hvilket förslag slutade å ett belopp af 24,600 kronor och alltså innefattade en besparing i förhållande till det förut afgifna förslaget af 16,749 kronor 39 öre.

För utjämning af den brist, som uppstått å bränvinsmedlen för innevarande år, hvilken brist kunde beräknas till i rundt tal 30,000 kronor, skulle visserligen erfordrats än ytterligare besparing å detta anslag, men då de nu föreslagna arbetena ansåges erforderliga för beredande af ständigt arbete åt de i stadens tjänst anställda arbetarne, kunde Drätselkammaren för sin del ej förorda ytterligare minskning af arbetena.

Drätselkammaren beslöt fördensskull öfverlämna förslaget till Herrar Stadsfullmäktige med hemställan, att detsamma måtte af Herrar Fullmäktige godkännas.

I sammanhang härmed ansåge sig Drätselkammaren böra till Herrar Fullmäktiges kännedom meddela, att såsom en följd af gatuarbetenas inknappning under de senaste åren det förhållande uppstått, att ett afsevärdt lager af oupparbetad galusten från Tallåsens stenhuggeri kommit att blifva kvarliggande.

Detta lager representerade vid 1909 års slut ett värde af omkring 22,000 kronor och ökades för hvarje år med en tillverkning till värde af omkring 14,000 kronor.

Tallåsens stenhuggeri, som anordnats för utnyttjande af denna af staden inköpta fastighet, hade under flere år drifvits af staden själf.

Då det emellertid visade sig, att kostnaden för gatustenen icke blef billigare än det pris, för hvilket samma slags sten kunde erhållas från Västkusten, hade Drätselkammaren under nästlidna års höst upphört med stentillverkningen och i stället utbudit densamma på entreprenad.

Enligt af Kammaren med därefter antagen entreprenör upprättadt kontrakt, hvilket gällde för två år från dea 1 Oktober 1909, skulle en viss minimikvantitet gatusten af entreprenören årligen levereras till staden för visst i kontraktet angifvet pris. Denna minimikvantitet representerade ett värde af omkring 14,000 kronor, hvarmed sålunda, så länge kontraktet vore gällande, stadens gatustenslager årligen ökades.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Förslag till gatuarbeten att utföras under år 1910.

Stadsdelarne Haga och Herrhagen.

A. Underhållsarbeten:

Renhållning af rännstenar, afloppstrummor, broar och diken ..	300: —	
Vinterunderhåll	300: —	
Underhåll af vägen till Kanikenäset	300: —	
Underhåll af vägen till Djäknefältet	800: —	
Bevattning af gator	400: —	
Reparation af Karlagatan utanför Mek. Verkstaden	300: —	2,400: —

B. Nya arbeten.

Trottoir utanför tomterna N:ris 119 och 120 på Bergslagsgatan, utanför

N:o 119 på John Erikssonsgatan, trottoir utanför N:o 98 på Bergs-

lagsgatan samt provisoriskt ordnande af halfva körbanan utanför N:ris

119 och 120 jämte begränsningsrännstenar utanför N:o 98 och 99.

1,000 m ³ jordschaktning à 1: 50	1,500: —	
88 m ² tuktad sten till rännstenar à 7: —	616: —	
9 lmtr huggen öfverkörsrännsten à 9: —	81: —	
Diverse skvalkoppar etc.	100: —	
44 m ³ grus till rännstenar à 3: 50	154: —	
430 lass stenskärf till körbanan à 1: 50	645: —	
85 m ³ makadam à 3: 50	297: 50	
30 m ³ bättre grus à 4: 50	135: —	
Arbetslöner	430: —	
Körlöner	350: 50	
Brunnar med aflopp	300: —	4,609: —

Herrhags-, Tegnér's- och Hammarögatorna.

Till förhindrandet af att vatten nedtränger i källare vid Tegnérsgatan upp-
tages endast kostnaden för ett dike vid södra sidan af denna gata 200: —

Verkstadsgatan.

Trottoir och körbana utanför tomterna N:o 260 och 261 fram till inkörs-
portarna till Tingvalla- och Mek. Verkstäderna.

168 m ³ jordschaktning à 1: 50	252: —	
28 m ² tuktad sten till rännstenar à 7: —	196: —	
22 m ³ makadam till trottoirerna à 3: 50	77: —	
40 m ³ makadam till körbanan à 3: 50	140: —	
28 m ³ bottengrus à 3: 50	98: —	
15 m ³ bättre grus à 4: 50	72: —	
196 lass stenskärf à 1: 50	294: —	
6 lmtr öfverkörsrännstenar à 9: —	54: —	
Diverse skvalkoppar	40: —	
Arbetslöner	336: —	
Körlöner	200: —	1,759: —

Hagatan.

Trottoir och provisoriskt ordnad körbana från Åttkantsgatan fram till
gränsen mellan tomterna N:ris 35 och 36.

430 m ³ jord till fyllning à 1: —	430: —	
36 m ² tuktad sten till rännstenar à 7: —	252: —	
28 m ³ makadam till trottoirerna à 3: 50	98: —	
36 m ³ bottengrus à 3: 50	126: —	
7 m ³ bättre grus à 4: 50	31: 50	
3 lmtr öfverkörsrännsten à 9: —	27: —	
Diverse skvalkoppar etc.	50: —	
252 lass stenskärf till körbanan à 1: 50	378: —	
50 m ³ makadam till d:o à 3: 50	175: —	
12 m ³ grus till d:o à 4: 50	54: —	
Arbetslöner	432: 50	
Körlöner	300: —	
Brunnar med aflopp	500: —	2,854: —

Stadsdelarne Viken och Berget.

A. Underhållsarbeten.

Underhåll af »Vägen i Viken»	300: —	
Underhåll af Kvarnbergsgatan samt vägen förbi gasklockan jämte stensättning vid järnvägsöfvergången vid Klaraborg på Kvarnbergssidan	800: —	
Vinterunderhåll	300: —	1,400: —

B. Nya arbeten.

Ny plankvandring på »Vägen i Viken» 800 lmtr plank	160: —	
Tjära och spik	40: —	
Arbetslöner	100: —	
Körlöner	20: —	320: —

Stadsdelen Tingvalla.

A. Underhållsarbeten.

Reparation af hjulspår i Östra Torggatan	300: —	
D:o af körbanorna med rännstenar på Grefgatan mellan Hamn- och Drottninggatorna	300: —	
Kungsgatan, grusning af promenaden	207: 50	
Tingvallagatan » »	207: 50	
Hamngatan, grusning af promenader	370: —	
Östra Torggatan » »	410: —	
Fredsgatan » »	65: —	
Drottninggatan, underhåll	300: —	
Klaraborgsvägen »	150: —	
Häktesvägen »	400: —	
Elfgatan »	300: —	
Vestra Kanalgatan »	300: —	
Östra Kanalgatan »	500: —	
Afskrapning af dy	800: —	
Rensning af brunnar och diken	300: —	
Vinterunderhåll	1,500: —	
Isning och sandning vintertid af kyrktrapporna och klappbryg- gorna	350: —	
Bevattning af gator sommartid	1,000: —	
Trädgårdsgatan, underhåll	500: —	8,260: —

B. Nya arbeten.

Tingvalla- och Eneströmsgatorna. Komplettering af trottoirerna utanför Saluhallen och fram till Södra Kyrkogatan	700: —
---	--------

Stadsdelen Klara.

Underhållsarbeten, grusning af teaterplan samt vinter- och sommarunderhåll	2,098: —
	<u>S:a kronor 24,600: —</u>

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 29 Maj 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 78.

Vid behandlingen af från Drätselkammaren ingifvet förslag till gatuarbeten under innevarande år hade Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 nästlidne maj beslutit återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan till Kammaren att utreda, huruvida det icke vore möjligt att, med hänsyn till den brist, som uppstått i de för år 1910 såsom inkomst beräknade bränvinsmedel, vidtaga besparingar i anslaget till gatuarbeten.

I anledning häraf hade nu Drätselkammaren afgifvit nytt förslag till dessa arbeten, hvaröfver Beredningsutskottet hade att afgifva yttrande.

Förslaget slutade å ett belopp af 24,600 kronor, hvadan alltså, i förhållande till det förut afgifna förslaget, besparingar gjorts till belopp af 16,749 kronor 39 öre.

Uti sitt vid förslaget fogade yttrande hade Drätselkammaren anført, att ehuru än ytterligare besparingar visserligen varit erforderliga för betäckande af bristen å de beräknade bränvinsmedlen, Kammaren likväl ej ansett sig kunna förorda någon ytterligare minskning af arbetena af det skäl, att ständigt arbete då ej skulle kunna beredas åt de i stadens tjänst anställda arbetarne.

Kammaren hade vidare uti sitt berörda yttrande meddelat, att till följd af gatuarbetenas inknappning under de senaste åren ett afsevärdt lager af oupparbetad gatusten från Tallåsens stenhuggeri kommit att blifva kvarliggande. Detta lager representerade vid 1909 års slut ett värde af omkring 22,000 kronor och ökades för hvarje år med en tillverkning till värde af omkring 14,000 kronor, hvilket utgjorde den minimikvantitet sten, som enligt kontrakt på två år från den 1 Oktober 1909 emellan Drätselkammaren och för stenhuggeriet å Tallåsen antagen entreprenör skulle af denna årligen levereras till staden.

Beredningsutskottet tog nu detta ärende under ompröfning; och då det, med hänsyn till hvad Drätselkammaren anført angående svårigheten att i händelse af ytterligare inknappning i gatuförslaget bereda ständigt arbete åt stadens arbetare, syntes nödvändigt att de föreslagna arbetena komme till utförande, beslöt Utskottet, som fann den af Drätselkammaren gjorda anmälan ej erforderlig någon åtgärd från Herrar Fullmäktiges sida, hemställa, att det af Drätselkammaren nu öfverlämnade förslaget till gatuarbeten att utföras under innevarande år måtte af Herrar Stadsfullmäktige godkännas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

70. Drätselkammarens framställning i fråga om stadens öfvertagande af skyldigheten att ensam bygga och underhålla Östra bron öfver Klarälven här i staden.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Carlstad den 31 maj 1910.

§ 16.

I fråga om villkoren för stadens öfvertagande af skyldigheten att ensam bygga och underhålla Östra bron öfver Klarälven här i staden hade Krouolänsmannen Ferd. Sandelin å vederbörande brobyggnadsskyldiges vägnar till Drätselkammaren ingifvit en så lydande skrivelse:

«Till Drätselkammaren i Carlstad.

Innan brobyggnadsskyldige gå i författning om fullgörande af dem genom syn, som afslutats den 30 sistlidne Mars, ålagd skyldighet att utföra vissa förbättringar af Östra bron öfver Clarelven vid Carlstad, har ansetts att framställning i ämnet borde ske till Herrar Stadsfullmäktige i Carlstad i det afseende bifogade skrivelse innehåller; och får jag härmed anhålla, att Ni ville, med bifogande af Edert yttrande, befordra ärendet till Stadsfullmäktiges afgörande.

Qvarntorp, Frykerud den 20 Maj 1910.

FERD. SANDELIN.

Ordf. i Styrelsen för Carlstads Östra bro.»

Härvid fanns fogad den i skrivelsen omförmälda framställning, hvari de brobyggnadsskyldige på anförda grunder hemställt, att staden måtte öfvertaga bygandet och underhållet af bron redan innan de vid af- och tillträdessyn den 30 sistlidne Mars föreskrifna arbeten för bronns försättande i laggillt skick blifvit af de brobyggnadsskyldige verkställda, mot det att brobyggnadskassans behållning vid årets slut till staden öfverlämnades.

Öfver denna framställning beslöt Drätselkammaren att afgifva följande yttrande.

Kammaren ville till en början erinra därom, att Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 27 Maj 1909 i enlighet med Riksdagens beslut förklarar, att den genom hertig Carls den 15 Mars 1584 för staden Carlstad utfärdade privilegiibref staden tillförsäkrade frihet från viss andel i byggnads- och underhållsskyldigheten beträffande den så kallade Östra bron i Carlstad och därmed den på nämnda privilegiibref grundade förpliktelse för jordägare inom Kils och Nyeds härader samt Fryks-

dals och Elfdals hüraders öfre och nedre tingalag att bygga och underhålla bron till samma andel skulle upphöra med utgången af år 1909, under villkor dock, att bemålde byggnadsskyldige jordägare dessförinnan hade i laggillt skick försatt den del af bron, som nu af dem underhölles, samt till staden öfverlämnade den brobyggnadskassa, som kunde finnas vid nämnda tidpunkt.

Sedan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, på de brobyggnadsskyldiges begäran, den 12 Augusti 1909 förordnat tre personer, däribland en officer i väg- och vattenbyggnadskåren, att verkställa syn och besiktning å bron samt därefter i sinom tid afsyning å eventuellt föreskrifna reparationer, sammanträdde synemännen den 13 nästpåföljande September och verkställde besiktning å bron. Från stadens sida yrkades därvid, bland annat, att då enligt Herr Majoren Th. Hellebergs utlåtande af år 1907 trägrunderna under brons pelare vore angripna af röta, de brobyggnadsskyldige måtte åläggas borttaga allt skadadt trävirke, afplanera stenfyllningen i kistorna och underbetonera pelarne, så att fullständig bärning vunnnes för murverket. Synemännen resolverade, att då till följd af högvattensförhållandena i Klarälven brogrundens beskaffenhet icke kunde undersökas och bedömas syneförättningen skulle uppskjutas till lämplig tidpunkt, då vattenförhållandena medgäffe en tillförlitlig undersökning af brogrundens. Med anledning häraf biföllo Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 12 November 1909 en af brobyggnadsskyldige gjord framställning om anstånd till 1910 års utgång med fullgörandet af de uppställda villkoren för brons öfvertagande af staden.

Fastän vattenståndet i älven icke afsevärdt förändrats sammanträdde synemännen ånyo den 30 mars innevarande år, därvid besiktningen fortsattes och afslutades. Efter undersökning, som synemännen företogo med tillhjälp af en båts-hake, förklarade de, att, för såvidt med nämnda undersökningssätt kunde bedömas, tinret i brogrundens vore friskt. Därför funno synemännen icke skäl att bifalla yrkandet om underbetonering af bropelarnes trägrunder, utan föreskrefvo endast några smärre förbättringar å brons yttre delar för en beräknad kostnad af tillhoppa 1,200 kronor, efter hvilka förbättringars utförande bron enligt synemännens förmenande vore i laggillt skick.

Synemännens ifrågavarande förfaringssätt vid undersökningen af bron och deras därpå grundade beslut hade synts Drätselkammaren utgöra skäl för staden att hos vederbörande myndighet öfverklaga förrättningen. Innan nu förevarande framställning inkommit hade Kammaren därför vidtagit förberedande åtgärder i sådant syfte; men då en klagan dels vore oviss i fråga om utgången och dels komme att medföra såväl kostnader som en icke afsedd tidsutdrägt med frågans slutliga afgörande, hade Kammaren ansett sig böra taga den af de brobyggnadsskyldige nu erbjudna uppgörelsen i noggrannt öfvervägande. Därest ändring i eller upphäfvande af synemännens beslut icke kunde vinnas, vore det efter Kam-

marens förmenande en fördel för staden att antaga erbjudandet. Den brokassa, som skulle komma att till staden öfverlämnas, beräknades till 2,200 kronor, men torde, efter hvad Kammaren förspott, vid Årets slut blifva något större, möjligen 2,500 kronor. Reparationer vore, såsom ofvan sagts, föreskrifna för endast 1,200 kronor. Kammaren hade visserligen icke förbisett, att det under alla förhållanden åläge de brobyggnadsskyldige att till staden afstå den öfverblifna brokassan, men det kunde dock befaras, att densamma i händelse af rättegång komme att förbrukas på ett sätt, hvaraf bron finge föga eller ingen nytta. Utan tvifvel vore det ock förmånligt, om behöfliga förbättringar å bron verkställdes genom stadens försorg, enär dessa då kunde utföras mera planmässigt och med större hänsyn till hvad brons framtida bestånd och kommande trafikbehof kräfde. Möjligen kunde också reparationernas verkställande anstå några år och kassan under tiden ökas genom räntor. Vid ett antagande af brobyggnadsskyldiges erbjudande borde emellertid göras som villkor, att brokassan reviderades och att staden erhöle minst 2,200 kronor.

Med öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige af brobyggnadsskyldiges förvarande framställning ville Drätselkammaren, på grund af hvad ofvan andragits, tillstyrka bifall till samma framställning, med villkor, att den vid innevarande års slut befintliga brokassan före utgången af Januari månad 1911 till staden öfverlämnades, att kassan dessförinnan blefve reviderad af två personer, utsedde en af Brodirektionen och en af Drätselkammaren, samt att kassans belopp vid öfverlämnandet icke finge understiga 2,200 kronor.

Vid handlingarne i detta ärende skulle jämväl fogas afskrifter af de vid synemännens sammanträden hållna protokoll.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Carlstad.

Sedan Ni genom beslut den 12 november 1909 bifallit de inom Kihls och Nyeds hürader samt Fryksdals och Elfdals öfre och nedre tingslag byggnadsskyldiges hos Eder i skrifvelse den 9 Oktober samma år gjorda framställning om anstånd till 1910 års slut med fullgörande af föreskrifna villkor för Carlstads stads öfvertagande af skyldigheten att bygga och underhålla vissa delar af Östra bron öfver Clarelfven vid Carlstad, har slutlig syn af dertill förordnade besigtningmän blifvit hållen den 30 sistlidne mars och därvid blifvit bestämdt, att endast jemförelsevis obetydliga brister behöfde afhjelpas för brons försättande i laggildt skick.

Brobyggnadsskyldige äro naturligtvis beredda att så fort lämpligen kan ske och i hvarje fall inom detta år fullgöra hvad sålunda blifvet föreskrifvet, men hafva

tänkt sig att, då reparation af bron skall ske, Ni kunde önska att samtidigt vidtaga åtskilliga andra förändringar med bron, såsom t. ex. anordnande af gångbana däröfver och körbanans beläggande med annat än den ju föga lämpliga fältstenen, vid hvilket förhållande den föreskrifna förbättringen af körbanan, hvilken förbättring nu åligger oss, skulle blifva ändamålslös och endast till skada för Eder, välla en minskning i den brobyggnadskassan, som skall till Eder öfverlemnas och hvilken kassas nuvarande ställning framgår af bilagda kassautdrag.

Vidare kan man ju tänka sig att då någon fara för brons framtida bestånd ej synes förefinnas, Ni skulle finna fördelaktigt att något år uppskjuta arbetet med brons försättande i laggildt skick, under pröfning af de förslag, hvilka, enligt hvad vi sport, torde framkomma till en afsevärd förändring af brons nuvarande be skaffenhet.

Af dessa skäl och flera som skulle kunna anföras hafva vi beslutit framställa till Eder, huruvida Ni vore villiga att öfvertaga det ifrågakvarande byggandet och underhållet af bron, redan innan de genom synen bestämda arbetena för dess försättande i laggildt skick blifvit af brobyggnadsskyldige företagna till utförande, mot det att brobyggnadskassans behållning vid årets slut till Eder öfverlemnas.

Då för denna kassa, äfven under förutsättning af bifall till denna vår framställning, återstå åtskilliga utgifter, nemligen dels betalning af ännu ej inkomna räkningar, dels utgifter för sammanträden af brobyggnadsskyldige och för revisorer af kassan med mera, våga vi ej beräkna, att kassans slutliga behållning skall öfverstiga tvåtusen tvåhundra kronor vid den tid då den kan till Eder öfverlemnas.

Med afseende på vikten för oss att få snart besked, om vi skola anordna reparationerna eller om Ni vill befria oss derifrån, vore önskligt att detta ärende kunde komma till afgörande hos Eder, så snart ske kan och före Eder vanliga sommarsemester.

Carlstad den 20 Maj 1910.

FERD. SANDELIN

J. FARUP.

C. O. FORSBERG.

År 1910 Mars 30 fortsattes vid Östra bron i Karlstad den syn, som å samma bro den 13 September 1909 påbörjats, i närvaro af samtliga förutvarande synemännen jämte Herr Majoren och Riddaren Th. Helleberg såsom befullmäktigadt ombud för Karlstads stad samt Herrar Kronolänsmannen Ferd. Sandelin, Kvarntorp, Bruksegaren J. Farup, Dömle samt Disponenten C. O. Forsberg, Dejefors, såsom ombud för de brobyggnadsskyldige.

Parterna vidhålla hvad som förut af dem anförts i saken, hvarjämte Herr Majoren Helleberg, under framhållande af att vattnets genomsläppsarea genom en

cventuel reparation af bron icke finge förminkas, aflemnade ett utdrag af ett af honom den 3 Maj 1907 dagtecknad besiktninginstrument öfver bron, upptagande de enligt hans förmenande å bron befintliga brister, som borde afhjelpas.

Härefter begåfvo sig förrättningsmännen ut å älften i anskaffade farkoster och undersökte såväl pelargrunder som hvalf.

Som Klarälvens vattenstånd fortfarande var jämförelsevis högt, kunde de befintliga trägrunderna icke undersökas på annat sätt än med tillhjälp af en båtshako. Öfver allt, där trävirket kunde åtkommas med båtshaken mellan stenutfyllningarna, visade sig timret för så vidt med detta undersökningssätt bedömas kunde, vara friskt.

De bristfälligheter, som vid denna besiktning iaktogs, voro följande.

Spetsarna å andra, sjunde och nionde stenpelarna, från stadsidan räknadt, voro skadade på sätt, att en sten på hvarje ställe utslagits.

Beträffande hvalfven iaktogs, att nordöstra hörnet af anfanget mellan fjärde och femte pelaren utskjutits, att en långsgående spricka förefans i hvalfvet mellan sjunde och åttonde pelaren samt att här och hvar i hvalfven skolningen mellan stenarna var bristfällig, hvarförutom i hvalfvet närmast norra elfstranden en sten delvis utfallit.

Med undantag af att i körbanans stensättning här och där förekommo smärre gropigheter kunde synemännen icke upptäcka vidare brister än de som här ofvan antecknats.

Kostnaderna för förestående bristers afhjelpande hafva synemännen värderat sålunda:

Reparation af spetsarna å tre stenpelare	kr. 150: —
Reparation af hvalfanfang	» 150: —
Uppkilande af den delvis utfallna hvalfstenen samt erforderlig skolning	» 400: --
AfhjälpanDET af befintliga brister i körbanans stensättning	» 350: —
Redskap och arbetstillsyn	» 150: —

Summa kr. 1,200: —

Synemännen få slutligen framhålla, att, för så vidt vi kunnat bedöma af det sätt, på hvilket denna undersökning med anledning af det relativt höga vattenståndet måst utföras, de farhågor, som från stadens sida framhållits, beträffande det mindre tillfredsställande skick, i hvilket timmerkistorna under bropelarna skulle befinnas, torde vara öfverdrifna.

Med anledning af hvad vi sålunda funnit, anse vi att för brons försättande i laggillt skick endast tarivas de reparationsarbeten, som af oss här ofvan beskrifvits och värderats, och som det tillkommer de brobyggnadskyldige att inom in-

nevarande års utgång utföra och efter fullbordandet till oss anmäla för afsyning inom samma tid.

Sälunda befunnet och vääderadt, betygu som ofvan.

ARTHUR ASPLUND. C. E. BERG. GUSTAF ANDERSSON.

Vidimeras
ex officio:
C. E. BERG.
Kronolänsman.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 79.

Uti en till Drätselkammaren öfverlämnad, till Herrar Stadsfullmäktige ställd skrifvelse hade Styrelsen för Karlstads Östra bro å de brobyggnadsskyldiges vägnar på anförda grunder hemställt, att staden måtte öfvertaga byggandet och underhållet af Östra bron öfver Klarälven här i staden redan innan de vid syn den 30 sistlidne mars föreskrifna arbeten för bronns försättande i laggildt skick blifvit af de brobyggnadsskyldige verkställda mot det att brobyggnadsskssans behållning vid detta års slut öfverlämnades till staden.

Denna framställning hade af Drätselkammaren öfverlämnats till Herrar Stadsfullmäktige tillika med af Kammaren däröfver afgifvet yttrande, uti hvilket Kammaren på anförda skäl tillstyrkt bifall till framställningen med villkor, att den vid innevarande års slut befintliga brokassan före utgången af januari månad 1911 till staden öfverlämnades, att kassan dessförinnan blefve reviderad af två personer, utsedde en af Brodirektionen och en af Drätselkammaren, samt att kassans belopp vid öfverlämnandet icke finge understiga 2,200 kronor.

Af de vid handlingarne fogade protokollen öfver synemännens sammanträden inhämtade Beredningsutskottet, bland annat, följande.

Vid sammanträdet den 13 september 1909 yrkades från stadens sida, att, då enligt Herr Majoren Th. Hellebergs utlåtande af år 1907 trägrunderna under bronns pelare vore angripna af röta, de brobyggnadsskyldige måtte åläggas borttaga allt skadadt trävirke, afplanera stenfyllningen i kistorna och underbetonera polarne, så att fullständig bärning vunnas för murverket.

Synemännen beslöto härefter, att, då med anledning af då varande högvat-

tensförhållanden i Klarälven förrättningsmännen icke kunde undersöka och bedöma brogrundens beskaffenhet, syneförrättningen på båda parternas begäran uppsköttes till lämplig tidpunkt, då vattenförhållandena medgäfvade en tillförlitlig undersökning af brogrunden.

Nytt sammanträde af synemännen hölls sedermera den 30 mars innevarande år, därvid stadens ombud förnyade sitt ofvananmärkta yrkande. I protokollet öfver detta sammanträde förekomme följande anteckning, som Utskottet ansåge böra särskildt framhållas:

«Härefter begäfv sig förrättningsmännen ut å älven i anskaffade farkoster och undersökte såväl pelargrunder som hvalf. Som Klarälvens vattenstånd fortfarande var jämförelsevis högt, kunde de befiutliga trägrunderna icke undersökas på annat sätt än med tillhjälp af en båtshake. Öfver allt, där trävirket kunde åtkommas med båtshaken mellan stenutfyllningarne, visade sig trävirket, för så vidt med detta undersökningssätt bedömas kunde, vara friskt.»

Efter antecknande af iakttagna bristfälligheter å bron samt sedan synemännen framhållit, att för så vidt de kunnat bedöma af det sätt, på hvilket denna undersökning med anledning af det relativt höga vattenståndet måst utföras, de farhågor, som från stadens sida framhållits beträffande det mindre tillfredsställande skick, i hvilket timmerkistorna under bropelarne skulle finnas, torde vara öfverdrifna, föreskrefvo synemännen, att för bronns försättande i laggildt skick endast tarfvades vissa af synemännen upptagna och till ett sammanlagdt belopp af 1,200 kronor värderade reparationsarbeten.

Beredningsutskottet tog nu detta ärende i öfvervägande och beslöt efter öfverläggning däri anföra följande.

Utskottet ville särskildt framhålla, att, oaktadt synemannan vid sammanträdet den 13 September 1909 uppskjutit förrättningen till lämplig tidpunkt, då vattenförhållandena medgäfvade en tillförlitlig undersökning af brogrunden, förrättningen likväl fortsatts och avslutats den 30 mars innevarande år, ehuru vattenståndet då, såsom synemännen i sitt protokoll själfva anmärkt, fortfarande varit jämförelsevis högt.

På grund häraf och med särskildt afseende fäst på det sätt, hvarpå undersökningen af bron den 30 sistlidne mars verkstälts, — hvilket, att döma af ordalagen i synemannens protokoll, syntes äfven dem själfva mindre tillfredsställande, — kunde Utskottet, jämväl med hänsyn till hvad Majoren Helleberg i sitt utlåtande af år 1907 anfört angående brogrundens beskaffenhet, ej känna sig öfvertygadt om, att en tillräckligt ingående undersökning af brogrunden blifvit af synemännen verkställd.

Då de sålunda anförda förhållanden, under hvilka undersökningen af bron företagits, ej syntes utesluta möjligheten af att efter yrkande från stadens sida få den hållna syneförrättningen upphäfd, och då i allt fall den vinst, som ett god-

kännande af de brobyggnadsskyldiges förevarande framställning skulle tillföra staden, blefve jämförelsevis obetydlig, ville Utskottet såsom sin mening uttala, att staden icke borde öfvertaga skyldigheten att ensam bygga och underhålla bron, förrän frågan om, huruvida bron, efter utförandet af de af synemännen föreskrifna reparationsarbeten, kunde anses försatt i laggildt skick, blifvit ytterligare pröfvad.

I anslutning till det anförda beslut Utskottet fördenskuil hemställa,

att de brobyggnadsskyldiges förevarande framställning måtte af Herrar Stadsfullmäktige lämnas utan afseende, samt

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att i vederbörlig ordning anhängiggöra och utföra talan med yrkande, att synemännens ofvanberörda den 30 mars innevarande år fattade beslut måtte varda upphäfdt.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

71. Drätselkammarens framställning om antagande af stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 december 1909.

§ 5.

Inom Drätselkammaren hade vid flera tillfällen framhållits behovet af, att frågan om fastställande af stadsplan för det område af stadsdelen Herrhagen här i staden, hvilket vore beläget mellan John Erikssonsgatan och Lambertstjärnet med utsträckning från Tegnérsgatan i söder till Klarelfven i norr, och hvilket, i den mån detsamma ej toges i anspråk för järnvägsspåren från Östra stationen till nya hamnen, vore afsedt för industriella anläggningar, måtte komma till slutligt afgörande för att lämpliga tomter skulle kunna beredas för den industri, som ville söka sig hit till staden.

I anledning häraf hade Drätselkammaren låtit uppmäta området i fråga, hvarjämte Stadsbyggmästaren på Kammarens anmodan, upprättat plan för användningen af detsamma.

Vid uppgörandet af denna plan hade Kammaren utgått i från ett förut upprättadt förslag till ifrågavarande områdes indelning i fabriksomter, hvilket förslag

blifvit på sin tid af Drätselkammaren underställt Herrar Stadsfullmäktiges ompröfning; men som Kammaren i samråd med Hamnstyrelsen ansett vissa förändringar böra vidtagas i det ursprungliga förslaget, ville Kammaren närmare redogöra för nämnda förändringar och anledningen till desamma vidtagande.

Hvad härmed till en början beträffade anordningarne invid stränderna utmed Lambergstjärnet hade det ursprungliga förslaget innefattat, att stränderna skulle utfyllas och en hamnkaj anläggas samt järnvägsspår anordnas utefter den föreslagna kajen. Innanför dessa spår hade en bredare jordremsa reserverats för upplag af varor, och hade området mellan denna jordremsa och de egentliga hamnspåren afsetts att indelas i kvarter och tomter för industriella anläggningar.

Det nu uppgjorda förslaget upptog emellertid hvarken kajanläggningen eller järnvägsspåren utmed densamma.

Drätselkammaren hade nämligen ansett nödigt att vid uppgörandet af det nya förslaget till plan för ifrågavarande område på förhand inhemla Hamnstyrelsens mening om detsamma, och hade vid den gemensamma öfverläggning i frågan, som i anledning häraf föranställdes mellan Hamnstyrelsen och Drätselkammaren, framhållits, bland annat, dels beträffande kajanläggningen, att densamma komme att draga afsevärda kostnader, hvarjämte, på grund af den föreslagna kajens delvis cirkelformiga sträckning, därstädes komme att erbjudas mindre fördelaktiga tilläggsplatser för fartyg, och dels i fråga om spårordningarne utmed kajlinien att fördelen häraf vore tvifvelaktig, enär det mål, man härmed ville vinna, lika väl kunde ernås genom de spårordningar, som redan funnes delvis utlagda vid öfre delen af de föreslagna industritomterna.

I anledning af dessa erinringar, hvilka Drätselkammaren för sin del funne befogade, hade Kammaren i det nya förslaget ansett sig böra frångå den förut föreslagna kajanläggningen liksom äfven de ifrågasatta spårordningarne, och hade Kammaren därvid tänkt sig, att stränderna skulle bibehållas vid sin naturliga beskaffenhet äfvensom att från de redan befintliga spårordningarne eller det s. k. stjertspåret skulle till hvarje tomt indragas växelsspår, en anordning, som syntes böra tillräckligt tillgodose dessa tomters behof af järnvägskommunikation.

Beträffande den jordremsa, utmed stranden vid Lambergstjärnet, som enligt det ursprungliga förslaget reserverats, hade vid öfvermålade sammanträde mellan Hamnstyrelsen och Drätselkammaren framhållits, bland annat, att det fortfarande ansåges nödigt, att staden behöfve sig ett område utmed stranden dels för att därmed hafva strandrätten bevarad åt staden och dels för att, därest i framtiden skulle yppa sig behof af allmän väg utmed stranden, hafva utrymme för sådan vägs anläggande.

Dock ansåges ej erforderligt att den jordremsa, som sålunda skulle reserveras, tilltoges så bred, som i det ursprungliga förslaget skett.

Man hade nämligen vid uppgörandet af sistnämnda förslag utgått ifrån, att å det reserverade området skulle beredas utrymme för allmänna upplagsplatser samt för omlastning från fartyg till järnvägsvagn och vice versa, men då såväl Hamnstyrelsen som Drätselkammaren ansågo riktigare att sådan omlastning skedde vid den egenliga hamnen och ej vid eller utanför industritomterna, hade något för detta ändamål särskildt beräknadt utrymme ej ansetts vara af nöden, och hade fördenskull den reserverade jordremsan i det nu uppgjorda förslaget tilltagits smalare än förut föreslagits.

Däremot komme gifvetvis att erfordras ett särskildt område för upplagsplatser samt utrymme för på- och aflastning till och från fartyg och prämar för de industritomter, som icke vore belägna utmed stranden, och syntes detta behof kunna tillgodoses genom att för nämnda ändamål upplåta erfordrerlig plats vid norra ändan af rangeringsstationen inom det område, som komme att reserveras för rangeringsstationens utvidgning och i den utsträckning som denna utvidgning komme att medgifva.

Vid sammanträdet mellan Hamnstyrelsen och Drätselkammaren hade nämligen vidare framhållits, att den nuvarande rangeringsstationen för hamnspären, belägen mellan John Erikssonsgatan och Lambergstjärnet, med all sannolikhet komme att i en snar framtid blifva i behof af flere växelspår och att erfordrerlig mark härför borde reserveras mellan nuvarande hamnspåret och Lambergstjärnet, och hade jämväl detta iakttagits i det nu uppgjorda förslaget. Drätselkammaren hade dock därvid tänkt sig, dels att, såsom ofvan framhållits, inom detta områdes norra del skulle kunna beredas utrymme för en allmän upplags- och lastningsplats, och dels att det reserverade området jämväl i öfrigt skulle kunna tillsvidare uthyras till upplagsplatser.

Beträffande de olikheter mellan de uppgjorda förslagen, som förekomme i fråga om sträckningen af en del gator, ville Drätselkammaren angående anledningen härtill särskildt anmärka, dels att en hufvudgata af 18 meters bredd ansetts behöflig för att förmedla trafiken från Djäknegatan vid Östra stationen genom det nu planlagda området och vidare till de därutanför belägna jordområden, som omfattade östra sidan af Lambergstjärnet med Lamberget och Lambergsslätten samt Örsholmen och Kalfholmarne, dels ock att det område, som vore beläget mellan norra stjertspåret och Klarelfvens östra gren, i stället för att användas till både fabriksomter och byggnadskvarter, föreslagits till uteslutande användning för byggnadskvarter.

Drätselkammaren hade nämligen tänkt sig, att sistnämnda område, som redan nu delvis vore användt till byggnadstomter, borde synnerligen väl ägna sig för uppförande därstädes af egna hem åt arbetare vid de fabriksanläggningar, som man hoppades komma till stånd å industritomterna, och hade detta föranledt

Kammaren att i det nu uppgjorda förslaget ifrågasätta en sålunda förändrad användning af detta område.

Visserligen hade en del af sistnämnda område, nämligen ägofigurerna N:ris 146 och 147, hvilka inginge i de i förslaget upptagna kvarteren Kalfven, Oxen och Tjuren, af Herrar Stadsfullmäktige på sin tid reserverats till plats för ett blifvande slakthus för staden, men hade, enligt hvad Drätselkammaren inhämtat, annan plats blifvit af sakkunnige förordad för det ifrågasatta slakthuset, hvadan det icke torde vara anledning antaga, att denna omständighet skulle utgöra hinder för ifrågavarande områdes användning på sätt Kammaren nu föreslagit.

Enligt det nu uppgjorda förslaget till stadsplan för ifrågavarande område skulle detsamma användas sålunda:

1:o). Området mellan hamnspåret och Lambergstjärnet med begränsning i norr af Tvärgatan och i söder af Tegnérsgatans utsträckning skulle reserveras till upplagsplatser äfvensom för utvidgning af rangeringsstationen för hamnspären, i den mån sådant komme att blifva af nöden;

2:o). Områdena dels mellan John Erikssonsgatan och hamnspåret, bildande kvarteren Borret, Kornet, Axet, Kärfven, Stacken och Rakan, dels mellan södra stjertspåret och Lambergstjärnet, bildande kvarteren Mejseln, Sågen och Hyfvcln, dels ock mellan Statens Järnvägars hamnspår och de tvänne stjertspären, bildande kvarteren Yxan och Filen, skulle utläggas till tomter för industriella anläggningar och i den mån dessa områden tillhörde staden upplåtas med äganderätt för dylika anläggningar, därvid beträffande de tomter, som komme att ligga invid den förut omnämnda reserverade jordremsan utmed Lambergstjärnet, skulle med tomtupplåtelsen följa en viss begränsad dispositionsrätt till den utanför respektive tomter belägna delen af berörda jordremsa;

3:o). Området mellan norra stjertspåret och Klarelfvens östra gren, bildande kvarteren Åsnan, Kaplanen, Kalfven, Oxen, Tjuren, Baggen, Lammet och Fåret skulle utläggas till byggnadstomter för egna hem åt arbetare.

I anledning af hvad sålunda förekommit beslöt Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte för sin del godkänna det nu framlagda förslaget till stadsplan för ofvanomförmälda område af stadsdelen Herrhagen här i staden samt att å den sålunda godkända stadsplanen i vederbörlig ordning söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Vidare och då jämlikt 74 § af Kungl. Förordningen den 21 mars 1862 angående kommunalstyrelse i stad, staden icke utan Kungl. Maj:ts tillstånd ägde försälja jord, som för något dess gemensamma nytta afseende ändamål genom gifva tillfallit staden, beslöt Drätselkammaren tillika hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära tillstånd att med full äganderätt afyttra tomter och tomtdelar inom den nya stadsplanen.

Med denna framställning skulle följa det uppgjorda förslaget till stadsplan för området i fråga.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 8 Mars 1910.*

§ 32.

För yttrandes avgivande hade Stadsfullmäktige med utdrag av protokollet för den 28 sistlidne januari till hamnstyrelsen remitterat efterföljande av drätselkammaren gjorda framställning om antagande av stadsplan för visst område av stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband.

Efter föredragning härav och hållen överläggning beslöt styrelsen hemställa om den ändring i förslaget att väster om stängslet utmed rangeringsbangården måtte undantagas mark för en 12 meter bred gata. Härigenom komme kvarteren Borret, Kornet, Axet och Kärven att något minskas, men det torde vara nödigt att bereda utfartsväg även åt öster för dessa tomter.

Remisshandlingarna skulle med utdrag av protokollet till Byggnadsnämnden insändas.

In fidem:

IWAR OLSSON,

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 19 April 1910.

§ 39.

För yttrandes afgifvande hade Herrar Stadsfullmäktige till Byggnadsnämnden öfverlämnat af Drätselkammaren gjord framställning om antagande af stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband, innefattad uti ett så lydande protokollsutdrag.

Uti detta ärende hade Hamnstyrelsen afgifvit infordradt yttrande, hvaruti styrelsen hemställt om den ändring i förslaget, att väster om stängslet utmed rangeringsbangården måtte undantagas mark för en 12 meter bred gata, en anord-

ning, hvarigenom visserligen kvarteren Borret, Kornet, Axet och Kärfven komme att något minskas, men som väl finge anses af behovvet påkallad, då det torde vara nödigt att bereda utfartsväg äfven åt öster för dessa tomter.

Det skulle antecknas, att Byggnadsnämndens ledamöter förut denna dag för utrednings vinnande besökt de platser, hvarom i ärendet vore fråga.

Då nu ärendet företogs till behandling, anmåde Herr Ordföranden, att Ordföranden i den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta s. k. donationsjordskommittén, hvilken tagit del af Drätselkammarens ifrågavarande förslag, hos honom hemställt, att Byggnadsnämnden vid ärendets behandling måtte taga i öfvervägande, huruvida ej lämpligen förslaget kunde i så måtto ändras, att mellan kvarteren Fåret, Lammet, Baggen och Tjuren, å ena, samt älfven, å andra sidan, i stället för gata utlades en strandpromenad af sådan bredd, att de nuvarande boningshusen utmed älfven finge stå kvar, att Östra Klarälfsgatans bredd, där gatan bibehölles, minskades till 12 meter, att, Smålandsgatan droges så, att de nuvarande boningshusen å ömse sidor ginge fria, samt att gränsen för kvarteret Hyfveln jämkades så, att därå befintliga byggnader i sin helhet komme att ligga inom kvarteret.

Efter öfverläggning beslöt Nämnden att i ärendet göra följande uttalande:

«Byggnadsnämnden finner för sin del förslaget i hufvudsak, med den af Hamnstyrelsen förordade ändringen, tilltalande.

Beträffande de jämkningar, som af donationsjordskommitténs Ordförande framhållits såsom önskvärda, finner Byggnadsnämnden sig icke kunna biträda förslaget angående utläggande af en strandpromenad i stället för den af Drätselkammaren föreslagna gatan, enär strandförhållandena äro sådana, att kostnaden för de utfyllnings- och försvarsarbeten, som anläggande af en dylik strandpromenad skulle kräfva, helt visst komme att ställa sig betydligt högre än den kostnad för inlösen af byggnader, som kan tänkas komma i fråga med Drätselkammarens förslag och anser Nämnden under sådana förhållanden icke heller någon minskning af Östra Klarälfsgatans bredd böra ifrågakomma.

Öfriga af donationsjordskommitténs Ordförande föreslagna jämkningar finner Nämnden välbetänkta.

Utöfver de jämkningar i det ursprungliga förslaget, som sålunda förordats, anser sig Nämnden böra hemställa, att den af Hamnstyrelsen föreslagna gatan utmed kvarteren Borret, Kornet, Axet och Kärfven, med den föreslagna bredden fortsättes utmed kvarteren Stacken och Rakan till Tegnérsgatan.

Vidare finner Nämnden det lämpligt, att redan nu föreslå, att för en ändamålsenlig fortsättning af stjärtspåret utefter Lambergstjärnets Östra sida i något sydligare riktning än det nuvarande spåret, mark afsättes inom kvarteret Hyfveln.

På grund af hvad sålunda anförts får Byggnadsnämnden hemställa, att Drätselkammarens ifrågavarande förslag med de af Nämnden förordade ändringar af Herrar Fullmäktige antages.

Enär det för ärendets vidare behandling inom Nämnden ansågs lämpligt att, innan några på Nämnden beroende åtgärder vidtoges, erhålla ett principuttalande i frågan af Herrar Stadsfullmäktige, beslöts vidare, att handlingarna i ärendet skulle till Herrar Fullmäktige öfverlämnas med hemställan, att Herrar Fullmäktige måtte förklara sig i hufvudsak icke hafva något att erinra mot förslaget med de af Nämnden förordade ändringar.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 Juni 1910.

§ 80.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren anhållit om godkännande af utaf Kammaren uppgjort förslag till stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen här i staden.

Uti detta ärende hade Hamnstyrelsen och Byggnadsnämnden afgifvit yttranden och därvid hvar för sig förordat vissa ändringar uti det uppgjorda förslaget, hvarjämte Byggnadsnämnden anförde, att då det för ärendets vidare behandling inom Nämnden ansågs lämpligt att, innan några på Nämnden beroende åtgärder vidtoges, erhålla ett principuttalande i frågan af Herrar Stadsfullmäktige, Nämnden beslutit öfverlämna handlingarne i ärendet till Herrar Fullmäktige med hemställan, att Herrar Fullmäktige måtte förklara sig i hufvudsak icke hafva något att erinra mot förslaget med de af Hamnstyrelsen och Byggnadsnämnden förordade ändringar.

Beredningsutskottet hade nu, uppå remiss, att häröfver afgifva yttrande och beslöt Utskottet efter granskning af förslaget med däri itrågasatta ändringar tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla hvad af Byggnadsnämnden i ärendet hemställts.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

61

62

63

64

65

KARLSTAD
Karlstads-Tidningens A.-B:s tryckeri
1910

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 15 September.

N:o 8.

72. Beredningsutskottets förslag till val af en ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 82.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val af en ledamot i Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök efter Herr Komministern Fr. Nordvall, som afsagt sig detta uppdrag, beslöt till nämnda befattning föreslå *Herr Pastoratsadjunkten Claes Jacobson.*

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

73. Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Karlstads Spritförsäljningsbolags anbud om öfvertagande af den rätt till detaljhandel här i staden med bränvin, som blifvit medgifven för tiden från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Konungens Befallningshafvande genom bilagda resolution den 16 april 1910 meddelat föreskrifter i fråga om detaljhandeln med bränvin här i staden ären

1911, 1912 och 1913, har Magistraten genom vederbörlig kungörelse den 29 sisl. april tillkännagifvit att särskildt, inom staden uteslutande för detaljhandel med brännvin bildadt bolag, ägde att inom den 8 innevarande juni med bifogande af bolagets stadgar till Magistraten ingifva skriftligt anbud å öfvertagande under den af Konungens Befallningshafvande bestämda tiden af all detaljhandel med brännvin här i staden i enlighet med de i berörda resolution meddelade bestämmelser.

Inom den sålunda angifna tiden har endast ett anbud inkommit, nämligen från Karlstads Spritförsäljningsbolag.

Och får, med öfverlämnande däraf, Magistraten anhålla om Herrar Stadsfullmäktiges yttrande däraf.

Karlstads rådhus den 9 juni 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Konungens Befallningshafvandes i Värmlands län resolution i fråga om ordnande af detaljhandeln med brännvin i staden Karlstad för åren 1911, 1912 och 1913; Gifven, Karlstad i landskansliet den 16 april 1910.

Hos Stadsfullmäktige i Karlstad har Magistraten i nämnda stad väckt förslag, att rätt till detaljhandel med brännvin i staden måtte upplåtas för en tid af tre år från och med den 1 januari 1910 sålunda, att utminuterung finge äga rum å ett ställe och utskänkning å sex ställen, däraf två restauranter och två krogar samt i stadsträdgården och å teatern, med rätt att bedriva utskänkning i stadsträdgården allenast under tiden från och med den 1 maj till och med den 1 oktober hvarje år samt å samma tider af dygnet, som vore eller blefve gällande för stadens öfriga restauranter, samt å teatern endast, då föreställningar eller andra allmänna tillställningar där ägde rum. Tillika föreslog Magistraten att Stadsfullmäktige vid beslutets underställande under Konungens Befallningshafvandes pröfning ville hemställa, att utskänkning af egentligt brännvin å den ena af krogarne eller den vid Hamngatan, om krogarne bibehölles å sina nuvarande platser, måtte förklarar icke få äga rum annorledes än vid måltid till spisande gäster.

Å sammanträde den 25 februari 1910 hafva Stadsfullmäktige, efter Beredningsutskottets hörande, beslutit i öfverensstämmelse med Magistratens ofvan omförmälta

förslag, allenast med den ändring, att Stadsfullmäktige för sin del hemställde, att å *bagge* stadens krogar utskänkning af egentligt brännvin endast finge äga rum vid måltid till spisande gäster.

Härefter har Magistraten underställt ärendet Konungens Befallningshafvandes pröfning och därvid förordat bifall till Stadsfullmäktiges beslut.

Efter antecknande, att besvär mot Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut icke blifvit inom föreskrifven tid härstädes anförda, har Konungens Befallningshafvande tagit detta ärende i öfvervägande och pröfvar skäligt medgifva, att upplåtande af rätt till detaljhandel med brännvin må i staden Karlstad äga rum för tiden från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914.

I sammanhang härmed varder föreskrifvet, att försäljningsställenas antal icke må öfverstiga sju, däraf ett till afhämtning (utminuteri) och sex till förtäring på stället (utskänkning).

Utskänkningsställena bestämmas tillsvidare till stadens två restauranter (Stadsshotellet och Grand Hotell), Stadsträdgården, teatern och två krogar. Utskänkning i Stadsträdgården må dock allenast äga rum under tiden från och med den 1 maj till och med den 30 september årligen, tillsvidare å samma tider af dygnet då utskänkning å restauranterna är medgifven, samt å teatern allenast då föreställningar eller andra allmänna tillställningar där förekomma. Å krogarne må utskänkning af egentligt brännvin äga rum allenast vid måltider till spisande gäster.

Detta beslut skall delgifvas Magistraten i Karlstad, som har att ombesörja, att detsamma varder kungjordt i den tidning i Karlstad, där allmänna påbud för staden vanligen meddelas.

Som ofvan.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Resolution.

Öfverlämnas till Magistraten i Karlstad för i resolutionen angifna ändamål.
Karlstad i landskansliet den 19 april 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson,

Till Magistraten i Karlstad.

Med anledning af Magistratens kungörelse den 29 i förra månaden och Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag af dess bolagsstämma den 18 mars detta år, enligt härhos bifogade protokollsutdrag, lämnat uppdrag, får Styrelsen härmed vördsam samt anhålla, att å Bolaget måtte upplåtas *den detaljhandel med brännvin*, som enligt nämnda kungörelse är medgifven här i staden från och med den 1 januari 1911 till 1 januari 1914.

Bolagets stadgar samt uppgift å Bolagets lottägare bifogas.

Karlstad den 17 maj 1910.

Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag

AXEL NERMAN.

SVEN af GEIJERSSTAM.

G. ENANDER.

HUGO ZIEGLER

C. E. L. LENNARTSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 83.

Sedan Magistraten infordrat anbud å öfvertagande af den rätt till detaljhandel här i staden med brännvin, som enligt Konungens Befallningshafvandes resolution den 16 april 1910 blifvit medgifven för tiden från och med den 1 januari 1911 till den 1 januari 1914 samt inom föreskrifven tid dylikt anbud inkommit endast från Karlstads Spritförsäljningsbolag, så hade Magistraten anmodat Herrar Stadsfullmäktige att öfver samma anbud afgifva yttrande.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att i detta ärende afgifva utlåtande, beslöt tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att till antagande förorda berörda af Karlstads Spritförsäljningsbolag sålunda afgifna anbud.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

74. Hamnstyrelsens framställning om afskrifning å den under Styrelsens vård stående lösa egendom.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 18 maj 1910.

§ 56.

Till Hamnstyrelsen hade från vederbörande inventeringsman inkommit en efter verkställd besiktning av hamnens lösa egendom upprättad inventarielängd för år 1908, vilken granskades; Och beslöt Styrelsen härefter att översända längden till Herrar Stadsfullmäktige med hemställan om godkännande av de föreslagna avskrivningarna, uppgående till 535 kr. 95 öre, emot vilka Styrelsen för sin del ej hade något att erinra.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 84.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till Hamnstyrelsens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning att i enlighet med vederbörande inventerings- och besigtningsmäns förslag måtte å stadens under Hamnstyrelsens vård stående inventarier få afskrifvas 535 kronor 95 öre.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

75. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om afskrifning å de under Styrelsens vård stående inventarier och materialier.

Utdrag av protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 20 april 1910.

De av vederbörande Inventeringsmän uppgjorda förslag till avskrivningar å de under Styrelsen hörande verken skulle till Herrar Stadsfullmäktige överlämnas med tillkännagivande att Styrelsen för sin del ej funnit anledning till anmärkningar mot nämnda förslag.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter verkställd inventering af Karlstads Vattenverks inventarier och materialier för år 1909 få undertecknade härmed föreslå till afskrifning följande:

Inventarier	388: 25	
Materialier	—	<u>388: 25</u>

samt intyga att närslutna inventarielängd öfverensstämmer med inventeringen, som verkställdes under Januari månad detta år.

Karlstad 15 April 1910.

ERNST HJ. RYDAHL.

CARL WENNBERG.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter verkställd inventering af Karlstads Gasverks inventarier och materialier för år 1909 få undertecknade härmed föreslå till afskrifning följande:

Inventarier	341: 75	
Materialier	<u>315: 54</u>	<u>657: 29</u>

samt intyga att närslutna inventarielängd öfverensstämmer med inventeringen, som verkställdes under Januari månad detta år.

Karlstad den 15 April 1910.

ERNST HJ. RYDAHL.

CARL WENNBERG.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter verkställd inventering af Karlstads Elektricitetsverks inventarier och materialier för år 1909 få undertecknade härmed föreslå till afskrifning följande:

Inventarier	52: 65
Materialier	_____ 52: 65

samt intyga att närslutna inventarielängd öfverensstämmer med inventeringen, som verkställdes under Januari månad detta år.

Karlstad den 15 April 1910.

ERNST HJ. RYDAHL.

CARL WENNBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 85.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken i enlighet med vederbörande inventeringsnåns förslag gjorda framställning, att Herrar Fullmäktige måtte medgifva afskrifning å vattenverkets inventarier till ett belopp af 383 kronor 25 öre, å gasverkets inventarier och materialier till ett belopp af 657 kronor 29 öre samt å elektricitetsverkets inventarier till ett belopp af 52 kronor 65 öre; Och beslöt Utskottet tillstyrka bifall till styrelsens sålunda gjorda framställning.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

78. Vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper för år 1909.

Efter verkställd granskning af Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper för år 1909 får undertecknad, af Herrar Stadsfullmäktige utsedd revisor, härmed afgifva följande berättelse:

Ingående balans:

Utlånadt kapital	5,043: 74		
Kontant	121: 66	5,165: 40	

Inkomster:

Hyror	226: 50		
Terminsafgifter	4,030: —		
Upplypna räntor	227: 30	4,483: 80	9,649: 20

Utgifter:

Reparationer	394: 89		
Värmeledningen	303: —		
Renhållningen	344: 50		
Aflopsledningen	68: 25		
Kommunalutskylder	396: 06		
Brandstodspremier	137: 55		
Snöskottning	429: 39		
Diverse	41: —	2,114: 64	

Utgående balans:

Utlånadt kapital	7,479: 18		
Kontant	55: 38	7,534: 56	9,649: 20

Räkenskaperna äro förda med vanlig, utmärkt omsorg och försedda med nödiga verifikationer. Då anledning till anmärkning ej förefinnes, får jag tillstyrka ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Karlstad den 1 Mars 1910.

A. SANDWALL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 88.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver den af Bankdirektören A. Sandwall till Herrar Fullmäktige öfverlämnade berättelse öfver verkställd granskning af Karlstads Allmänna Läroverks Byggnadsfonds räkenskaper för år 1909.

Beredningsutskottet, som icke fann anledning till erinran mot berättelsen, beslöt hemställa, att densamma måtte läggas till Herrar Fullmäktiges handlingar

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

77. Drätselkammarens framställning om afskrifning å den under Kammarens vård stående lösa egendom.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 14 Mars 1910.

§ 12.

Sedan vederbörande inventeringsmän inventerat stadens under Drätselkammarens vård stående lösa egendom, så hade Stadskamreraren och Stadsbyggmästaren öfver af inventeringsmännen föreslagna afskrifningar upprättat, — hvardera beträffande af honom förda inventarielängder, — sammandrag, utvisande, att inventeringsmännen föreslagit afskrifning å inventarierna, i Stadskamrerarens längd med 313 kronor 95 öre och i Stadsbyggmästarens längd med 1,385 kronor 29 öre; Och beslöt nu Drätselkammaren, efter granskning af inventarielängderna och sammandragen, att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa om bifall till afskrifningarne.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 87.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren i enlighet med vederbörande inventeringsmäns förslag hemställt, att å den under Kammarens vård stående lösa egendom måtte få afskrifvas tillhopa 1,699 kronor 24 öre, därf 313

kronor 95 öre å de i den af stadskamreraren förda längden upptagna inventarier samt 1,385 kronor 29 öre å inventarierna i den af stadsbyggmästaren förda längden, däröfver Beredningsutskottet, uppå remiss, hade att yttra sig; Och som Utskottet vid föredragning och granskning af de föreslagna afskrifningarne icke fann något att erinra, beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte bifalla Drätselkammarens förevarande hemställan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

78. Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från 1909 års tredje uppbördsstämma.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 14 Mars 1910.*

§ 15.

Sedan af Drätselkammaren utsedde delegerade jämte Stadskamreraren genomgått och granskat af Stadsfogden till afkortning föreslagna restutskylder från 1909 års tredje uppbördsstämma, så hade dessa delegerade föreslagit, att restutskylder från sagda stämma måtte få afkortas till ett belopp af 1,034 kronor 75 öre; och som Kammaren vid verkställd granskning icke fann anledning till anmärkning mot det uppgjorda förslaget, beslöt Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att i enlighet med hvad sälunda föreslagits, afkortning finge äga rum för restutskylder från 1909 års tredje uppbördsstämma till ett belopp af 1,034 kronor 75 öre.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Restantieredogörelse

öfver

3:e uppbördsstämmans restlängd år 1909.

Restlängden för 3:e stämman öfver oguldna kommunalutskylder för år
1908 upptager Kr. 12,641: 25

Redovisning.

Kontant influtna.....		9,133: —
Till afkortning föreslås af stadsfogden.....	1,519: 75	
hvarifrån afgår här nedan återuppförde.....	485: —	1,034: 75

Balanseras:

a) På Magistratens handräckning beroende:

Å handräckningslängd uppförde.....	426: —	
» längd öfver till okänd ort afflyttade.....	467: 50	893: 50

b) På stadsfogdens åtgärd beroende:

I pantningslängd uppförde.....	1,095: —	
--------------------------------	----------	--

c) Af Drätselkammaren återuppförde:

Klara 24. Verkmäst. Axel Olsson.....	27: —	
Rosenbad 6. Tryck.-arb. Otilia Eriksson....	12: —	
» 16. Typograf K. W. Österman....	18: —	
Viken 23 A. Stabblägg. E. Carlsson.....	22: —	
» » Sägarb. Karl Em. Skog.....	26: —	
Orrholmen. Sägare K. Hagman.....	26: —	
» » N. W. Strand....	21: —	
Ö. Herrh. 34. Murare P. T. Zetterström.....	33: —	
» 232. Typograf Arv. Olivia Asp....	13: —	
Mariedal 1 A. Snickare Karl Jonsson.....	25: —	
Mariedal. Gjutare Nils Hansson.....	30: —	
» Filare H. Gottfr. Berggren.....	14: —	
» » A. F. Hedqvist.....	30: —	
» » Gust. W. Johansson.....	21: —	
» » Jac. Brattström.....	26: —	
» Hyflare Carl Ad. Nilsson.....	23: —	
» Svarfware And. M. Johansson....	22: —	
» Plåtslagare A. G. Andersson.....	21: —	
» » Osc. Georg Andersson...	21: —	
Mariedal 1. Bokb.-arb. Otto Forsberg.....	21: —	
Sjöstad 9. Eg. Fabr.-arb. Aug. E. Andersson.	33: —	485: —

 Kr. 12,641: 25

Karlstads Stadskamrerarekontor den 14 Mars 1910.

G. ENANDER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 88.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig öfver Drätselkammarens hos Herrar Fullmäktige gjorda framställning, att restutskyldor från 1909 års tredje uppboördsstämma måtte få i enlighet med uppgjordt förslag afkortas till ett belopp af 1,034 kronor 75 öre, beslöt efter tagen del af handlingarne, att tillstyrka bifall till framställningen i fråga.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

79. Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags äfvensom Fondens för Allmännyttiga ändamål räkenskaper och förvaltning år 1909.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, i föreskrifven ordning utsedde revisorer, hafva granskat Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för försäljningsåret 1909 och få deröfver afgifva följande berättelse:

Bolaget, som är bildadt i och för öfvertagandet af alla rättigheter till minuthandel med och utskänkning af brännvin i staden Karlstad, har under ifrågavarande försäljningsår bestått af 41 lottegarer, af hvilka 32 varit bosatta inom staden, och har dess styrelse utgjorts af f. d. Kaptenen m. m. Hugo Ziegler, verkställande direktör, Bokhandlanden m. m. A. Nerman, ordförande, och vice Häradshöfdingen m. m. Sven af Geijersstam och Rådmanen R. Rhodin och Stationsinspektoren W. af Segerström såsom suppleanter, alla dessa utsedde af bolagsstämman, äfvensom af Domänintendenten C. E. L. Lennartson och Stadskamreraren G. Enander, den förre utsedd af landstinget och den senare af hushållningssällskapets förvaltningsutskott.

All detaljhandel med brännvin inom staden är till bolaget upplåten för tiden intjill den 1 Januari 1911, och har bolaget erlagt afgift för 7 försäljningsrättigheter,

nämligen en utminuterings- och 6 utskänkingsrättigheter, af hvilka minuteringsrättigheten och 2 utskänkingsrättigheter utöfvats af bolaget själf samt 4 utskänkingsrättigheter med vederbörligt tillstånd och mot erlagda årsafgifter, tillhoppa 900 kronor, varit öfverlätna, 2 till innehafvaren af Stadshotellet med teaterföyern samt likaledes 2 till innehafvaren af Grand Hotell med paviljongen i Stadsträdgården.

Varuomsättningen under året framgår af följande tablå:

	Antal försålda liter			Försäljningsvärde	
	Genom utminuterung	Genom utskänkning	Summa	Kronor	öre
Brännvin alla slag, och sprit, 50 %/o.....	214,400,15	16,831,08	231,231,23	412,581	13
Finare spritvaror.....	68,428,78	25,841,63	94,270,41	242,699	44
Vin.....	4,690,37	136,91	4,827,28	11,270	20
Maltdrycker.....	—	7,107,00	7,107,00	4,125	65
Summa	287,519,25	49,916,62	337,435,87	670,676	42

Priset på vammrenadt brännvin af 50 procents styrka har under året utgjort:

Vid utskänkning 2 kr. 85 öre pr liter
 » utminuterung af 1—19 liter 1 » 90 » » »
 » » » 20 liter och däröfver 1 » 48 » » »

Sammanlagda försäljningspriset för försålda 337,435,87 liter spritvaror, vin och maltdrycker utgör, såsom ofvan angifvits, Kr. 670,676:42

Tillkommer:

Afgifter för öfverlätna rättigheter 900: —
 Vinst å tomkär 3,342: 59
 Vinst å försäljning af en bolaget tillhörig, i Karlstads stadsträdgård belägen paviljong. 9,048: 31 13,290: 90 683,967:32

Bolaget har under året inköpt varor, som inberäknadt tull, frakt och punschstämplar kostat..... 403,703: 56

Utgående behållningen understiger ingående med..... 23,039: 42
 hvadan sammanlagda kostnaden för af bolaget inköpta och i rörelsen förbrukade varor uppgått till 426,742: 98

Årets *bruttovinst* utgör alltså Kr. 257,224: 34

Härför afgå följande *omkostnader*:

Aflöningar: *Styrelsen* 1,800: —
 En ledamots reseersättningar..... 110: 16
 Verkställande direktören 4,100: —
 Kon. Befalln.hafy:des ombud 400: —

	Lagerföreståndaren	5,556: 80	
	Kamreraren	2,775: 60	
	Butiksföreståndaren	3,500: —	
	Öfrig tjänste- och arbetspersonal ..	18,469: 11	36,711: 67
<i>Skatter:</i>	Försäljningsafgift	1,575: —	
	Kronoutskylder	15,300: 41	
	Kommunalutskylder	18,569: 46	
	Prästskatt	218: 61	
	Inkomstskatt för år 1907, som på grund af revisionsanmärkning måste rläggas	4,470: —	40,133: 48
<i>Hyror:</i>	Hufvudaffärens byggnader	5,500: —	
	Kroglokalen N:o 2	2,250: —	
	Magasin, källare och källarbyggnad ..	1,900: —	
	Platshyra för kolbod	30: —	9,680: —
	Kostnad för officiella revisionen		380: 32
	Arvode till bolagets egna revisorer, kontrollanter, invente- ringsmän, läkare och juridiskt biträde		1,807: 60
	Kol för reningsverket		174: —
	Reparationer å byggnader		6,002: 58
	D:o å inventarier och ljusledningar m. m. samt er- satt slitningsmateriel		807: 74
	Ved och lyse		3,637: 79
	Stallet		487: 28
	Bidrag till krogarna för ved, lyse, servis och tjänares aflöning		1,950: —
	Missräkningspenningar, olycksfallsförsäkring och julgåfvor åt personalen		1,512: —
	Extra arbetshjälp samt polis och ordningsman å krogarne .		3,245: 90
	Brandförsäkringsafgifter		432: 60
	Vattenafgifter		287: 76
	Telefonafgifter, telegram- och postporton		532: 51
	Tryck, räkenskapsböcker och skrifmaterialier		1,195: 50
	Elektrisk kraft till magasinshissarne		440: 13
	Julgåfvor till stadens fattiga		500: —
	Diverse utgifter för kemikalier, medicin, frakter, resor m. m.		1,140: 48
	Rabatter		2,819: 34
	Räntor		2,553: 76
	<i>Afskrifningar:</i> å fordringar	6: 46	
	» å inventariépersedlar	1,685: 64	
	» å kolhuset	46: 41	1,738: 51
	Nettovinsten blir således Kr.		118,200: 95 139,023: 39

Bolagets ställning den 31 December 1909.

Tillgångar:

Kassabehållning	Kr.	2,465:06	
Varulager vid hufvudaffären		134,443:94	
D:o hos krogföreståndarne ..		583:—	
Inventariepersedlar		19,588:73	
Tomkärl		5,910:62	
Punschstämplar		781:60	
Kolhuset å Herrhagen		417:67	
Björkkol		96:—	
Innestående medel i Vermlands Enskilda Bank:			
å giroräkning	26,000:51		
å löpande räkning	28,424:69	54,425:20	
Ett lottbref i Södra Värmlands telefonförening	Kr.	1:—	
Fordringar hos diverse personer		2,270:91	
Resterande köpeskilling för paviljongen i Stadsträdgården ..		10,333:33	
Inredning och utvidgning af butik och reningsverk		4,416:95	235,734:01

Skulder:

Lottkapitalet		38,200:—	
Lottägarnes räntemedel		1,910:—	
Till diverse firmor och personer		56,600:62	
Nettovinsten att utdelas	Kr.	139,023:39	235,734:01

Kroglokalernas föreståndare äfvensom den hos bolaget för öfrigt anställda personalen hafva samtliga erhållit kontant aflöning oberoende af omsättningen och vinsten. Lagerföreståndaren, kamreraren och kroglokalaföreståndarne hafva förutom kontanta lönen åtnjutit bostad med ved och lyse fritt, hvarjämte en del af personalen fått sina utskylder guldna af bolaget utan afdrag på aflöningen. Uti aflöningsbeloppet, 36,711 kr. 67 öre, ingå premier till belopp af 2,231 kronor 31 öre, som bolaget i likhet med föregående året erlagt för beredande af lifräntor åt vissa af bolagets funktionärer.

Varulager och inventarier befunnos hvar för sig försäkrade mot eldskada, det förra för 215,900 kronor och de senare för 22,200 kronor, hvilka försäkringar vi anse fullt betryggande.

Försäljningslokalerna hafva vi besiktigt och funnit dem vara i synnerligen godt stånd.

Undertecknade, Hammar och Noréus, hafva öfververit inventeringen af bolagets tillgångar den 31 sisl. December. Att deltaga i nästblifvande inventering af tillgångarne hafva revisorerne utsett samma personer med Herrar Kaptenen Per Ågren och t. f. Landskanslisten Edvin Noréus som suppleanter.

Bolagets räkenskaper äfvensom dess tablå öfver varuomsättningen och omkostnader äro upprättade i enlighet med de i Kungl. Finansdepartementets Kontroll- och justeringsbyrås kungörelse den 26 Augusti 1896 meddelade föreskrifter. Räkenskaperna äro förda med ordning och noggrannhet samt behörigen verifierade.

På grund af den sålunda verkställda revisionen få vi, som funnit, att bolaget förvaltats i öfverensstämmelse med det i § 15 mom. 1 af Kungl. Förordningen angående försäljning af brännvin den 9 Juni 1905 angifna syfte tillstyrka full ansvarsfrihet för det år revisionen omfattar.

Karlstad den 9 April 1910.

J. STENSTRÖM.

Utsedd af Konungens Befallningshafvande.

H. HAMMAR.

För landstinget

J. NORÉUS.

För Karlstads stad.

CARL ROS.

För Hushållningssällskapet

CARL J. ÅHGREN.

För Karlstads stad

Revisionsberättelse.

Undertecknade, hvilka i sammanhang med revision af Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper äfven granskat Styrelsens redogörelse för år 1909 öfver den under dess förvaltning stående af förra bolaget bildade «Fonden för Allmännyttiga ändamål», hafva därvid funnit ställningen i enlighet med hvad nedanstående tablå utvisar.

Debet.

Ingående balans:

Innestående i Källarbyggnaden	1,964: 60	
» » å Kapitalräkningen	11,983: 55	
» » Kontant i kassan	56: 70	14,004: 85

Inkomster:

Ett års hyra för Källarbyggnaden	2,000: —	
Upplupen ränta	506: 85	2,506: 85
	<u> </u>	<u> </u>
	Kronor	16,511: 70

Kredit.

<i>Afskrifning å Källarbyggnaden</i>	1,000: —
--	----------

Utgående balans:

Innestående i Källarbyggnaden	3,376: 72	
» å Kapitalräkningen	12,490: 40	
	<u>15,867: 12</u>	
däraf skuld till redogöraren	355: 42	15,511: 70
		<u>Kronor 16,511: 70</u>

Brandförsäkringen för Källarbyggnaden, kronor 31,900, synes oss fullt betryggande och då mot räkenskaper och förvaltning intet är att anmärka, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för år 1909.

Karlstad den 4 Mars 1910.

FR. OLSÉN.

A. SVANSTRÖM.

Likheten med originalet intyga:

J. JANSON.

S. LINDH.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 89.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver den af vederbörande revisorer afgifna berättelse öfver granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags förvaltning och räkenskaper för försäljningsåret 1909 äfvensom öfver förvaltningen och räkenskaperna rörande bolagets fond för allmännyttiga ändamål för samma tid; Och beslöt Utskottet, som icke funnit något att erinra med anledning af berättelserna, hos Herrar Fullmäktige hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte *dels* för sin del bevilja Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag ansvarsfrihet för bolagets räkenskaper och förvaltning under ofvannämunda tid, *dels* och lägga revisionsberättelsen angående fonden för allmännyttiga ändamål utan vidare till handlingarne.

In fidom:

IVAN FR. REGNER.

80. Magistratens skrifvelse med förslag till ny löne reglering för poliskåren.

(Se Serien A. 1910; N:o 4, sid. 19.)

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid sammanträde den 17 Mars 1910 hafva med anledning af poliskårens framställning om ändrade löne förmåner Herrar Stadsfullmäktige, under uttalande af, att någon förbättring däri vore af behovet påkallad, beslutit hos Magistraten hemställa, att Magistraten, efter förnyad pröfning af frågan, ville upprätta förslag till löne reglering för poliskåren.

Magistraten har sålunda återupptagit frågan och i sammanhang därmed behandlat dels de två distriktpolisernas muntligt framställda begäran om förhöjning af deras årsarvode från 600 till 800 kronor dels extra polisens bilagda framställning om förhöjning af deras arvode från 900 till 1,100 kronor eller eventuellt till 1,000 kronor med ett lönetillägg om 100 kronor efter ett års tjänstgöring.

Den förhöjning af grundaflöningen, som är begärd, utgör	
för andra poliskommissarien	1,050: —
» de tre öfverkonstaplarna	900: —
» 1 detektiv- och 25 ordinarie konstaplar	5,200: —
» 5 extra konstaplar	1,000: —
» 2 distriktpoliser	400: —
	<hr/>
	Summa kr. 8,550: —

Förhöjningen i slutaflöningen skulle bli 2,900 kronor mindre eller kr. 5,650: —, alldenstund framställningen afser minskning af ålderstilläggens slutbelopp från 500 till 400 kronor för öfverkonstaplar, detektivkonstapel och ordinarie konstaplar.

Ehuruväl ålderstilläggens slutsumma sålunda är minskad, hafva i stället andra tider för deras åtnjutande föreslagits, och har följden häraf blifvit den, att ett bifall till förslaget äfven i denna del skulle medföra högst olika stora löneförhöjningar i närvarande stund för den nuvarande personalen (— så t. ex. skulle en öfverkonstapel få sin aflöning i år ökad med 200 kronor, den andre med 433 kronor 33 öre och den tredje med 375 kronor —) utan äfven föranleda något större ökning just nu i poliskårens stat, än som motsvaras allenast af den höjda grundlönen.

Bifall till framställningarna i deras helhet med tillämpning af de nya lönerna från 1 Januari i år skulle sålunda medföra följande ökning i poliskårens stat 1910:

för andre poliskommissarien	1,050: —
» 3 öfverkonstaplar	1,008: 33
» 25 ordinarie konstaplar och 1 detektiv.....	5,327: 09
» 5 extra konstaplar	1,000: —
» 2 distriktpoliser	400: —

Kr. 8,785: 42

Det är en betydande förhöjning i stadens utgiftssida, som här är ifrågasatt, och det kan icke förvåna, att någon tvekan uppstått, i hvad mån den kan bifallas.

För att möjliggöra ett vidsträckt tillmötesgående, där behovet mera bestämdt sådant kräfde, har under debatten i stadsfullmäktige framkastats tanken på att bevilja större löneförhöjning åt de gifta än å de ogifta.

Då härigenom en alldeles ny aflöningsprincip skulle införas, har Magistraten ansett sig böra lämna de ogifta ordinarie konstaplarna tillfälle att i frågan yttra sig. De hafva för sin del förklarat att äfven de ogifta vore i behof af löneförhöjning, då deras utgifter vore ganska stora, och att om det skulle visa sig möjligt för dem att spara något, detta väl kunde behövas, särskildt för den händelse de önskade gifta sig, och sätta eget bo (— tre af dem voro förlovade och inte heller de öfriga hade afsagt sig tanken på giftermål —), att äfven den ogifte kunde vara i behof af samma lön som den gifte, om han exempelvis hade plikt att försörja föräldrar, att de visserligen finge foga sig efter det beslut, som kunde komma att fattas, men att det nog kunde kännas egendomligt för en i tjänsten äldre ogift konstapel, om en i tjänsten yngre skulle ha större aflöning, därför att han vore gift.

Magistraten har icke kunnat öfvertyga sig om riktigheten af en sådan aflöningsprincip, som afpassar aflöningen efter det större eller mindre behovet, och, då densamma icke håller väckt anklang bland dem saken rör, anser sig Magistraten för sin del icke kunna bygga sitt förslag på denna grund.

Herrar Stadsfullmäktige hafva förklarat sig anse någon förbättring i polisens aflöningsförmåner vara af behovet påkallad. Magistraten vill under sådana förhållanden hemställa, att, då en förändring sålunda nu skall ske, den må göras så effektiv som möjligt och så långt sig göra låter gående personalens önskningar till mötes.

Beträffande öfverkonstaplars, detektivkonstapels och ordinarie konstaplars grundlöner hemställer Magistraten därför om bifall till personalens begäran, innefattande ökning för öfverkonstapel af 300 kronor, för detektivkonstapel och ordinarie konstapel af 200 kronor.

Däremot kan Magistraten icke förorda de föreslagna ändrade grunderna för ålderstilläggs åtnjutande, som visserligen skulle minska dessas slutsumma med 100 kro-

nor, men i stället förlägga dem så, att deras halfva belopp skulle vara intjänt efter 4 i stället för såsom nu efter 6 år. Magistraten anser, att, då grundlönerna så väsentligt ökas, den föreslagna minskningen af ålderstilläggen har fog för sig, men att nuvarande tider för tilläggens åtnjutande böra, så långt med det ändrade beloppet låter sig förena, bibehållas. Magistraten föreslår sålunda tre ålderstillägg å 125 125 och 150 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring.

Hvad de extra konstaplarna angår, är visserligen deras aflöning ringa. Men detta är till en viss grad motiveradt däraf, att deras tjänstetid afses att vara en pröfvo- och utbildningstid för vinnande af ordinarie anställning. Man kan sålunda antaga, att anställningen som extra skall blifva af jämförelsevis kort varaktighet och sluta antingen med befordran eller väljande af annan bana. Utsikterna till befordran här hafva icke visat sig så små, som personalen synes antaga. Sedan kårens första uppsättning den 1 Oktober 1908 hafva tre ordinarie konstapelsbefattningar blifvit lediga och besatts med extra konstaplar.

Det synes därför Magistraten rimligt att bestämma extra konstaplarnas aflöning till 1,000 kronor, att, såsom de eventuellt föreslagit, efter ett års tjänstgöring höjas till 1,100 kronor.

För distriktpolisen, som har en tjänstgöring af 28 timmar i veckan, synes en förhöjning från 600 till 700 kronors arvode vara påkallad.

Hvad slutligen angår andre poliskommissarien, så torde det nog vara så, att hans aflöning från början blifvit satt väl låg. Magistraten vill därför i detta hänseende i hufvudsak biträda, hvad Drätselkammaren därom yttrat, och föreslå, att hans aflöning höjes till 2,800 kronor, och hans beklädnadsersättning till 200 kronor, men vill tillika hemställa, att de nu bestämda ålderstilläggen må utgå efter 3 och 6 års tjänstgöring i stället för nu bestämda 5 och 10 år.

Magistraten förbiser icke, att härigenom andre poliskommissarien skulle bli från stadens sida bättre aflönad än sin förman stadsfiskalen, som af staden åtnjuter i denna sin egenskap 2,500 kronor. Men härvid är att märka, att stadsfiskalen dessutom är aflönad af staten med 860 kronor, i tjänsten njuter sportler till skiftande belopp och har tillfälle att utöfva annan aflönad verksamhet.

Beträffande andre poliskommissarien, så synes det emellertid Magistraten så viktigt, att den, som har närmaste befäl öfver polisen, helt ägnar sig åt sin tjänst, att detta synes Magistraten böra uppställas som vilkor för åtnjutande af den ifrågavarande löneförhöjningen. Detta bör ju icke utesluta, att andre poliskommissarien kan få vid sidan af sin tjänst hafva något mindre eller tillfälligt uppdrag, men endast efter Magistratens pröfning för hvarje fall, att det icke inkräktar å tjänsten.

Emot personalens anhållan om fri läkarevård för sig och familjer och om fri sjukhusvård åt sig själfva har Magistraten ingen erinran. Läkarearvodet beräknas enligt Värmlands läkareförenings taxa till 5—7 kronor per familj.

Däremot afstyrker Magistraten framställningen om fri medicin. Anspråken därå pläga ställa sig höga och kontroll emot obehörig användning kan icke utöfvas.

Framställningen om 15 dagars semester för alla grader kan Magistraten icke tillstyrka beträffande extra konstaplarna. Hvad den ordinarie personalen angår, betyder 15 dagars semester för en hvar af dem, att en plats ständigt är obesatt och omkring 3 månader af året ännu en. Då emellertid ledigheten kan vara nog behöflig, ser Magistraten intet hinder att bevilja den under förutsättning, att det, som skall utgå till semesterarvoden, får höjas från 904 kronor till 1,200 kronor och får af Magistraten användas, om så finnes lämpligt, bland annat till anställande af en extra konstapel, som då skulle tjänstgöra vid de ordinaries semester. Magistraten ifrågasätter därvid ock, att andre poliskommissariens semester samtidigt utsträcker till 3 veckor.

Med sammanfattning af hvad sålunda är sagt föreslår Magistraten följande lönestat för poliskåren att tillämpas från den 1 Juli 1910 (då Magistraten icke anser, att staten för året bör särskildt under nuvarande förhållanden mer än alldeles nödigt är rubbas. Härvid har hänsyn icke tagits till den af Magistraten i skrifvelse af den 31 December 1909 föreslagna ökning af kåren.)

Andre poliskommissarien

Lön	2,100: --	
Tjänstgöringspenningar	700: —	
Beklädnadsersättning	200: —	3,000: —

jämte 2 ålderstillägg å 250 kronor vardera efter 3 och 6 års tjänstgöring; mot skyldighet att icke utöfva annan inkomstgifvande verksamhet, än som kan af Magistraten efter pröfning i hvarje särskildt fall varda medgifvet.

3 öfverkonstaplar å

Lön	1,425: —	
Tjänstgöringspenningar	475: —	
Beklädnadsersättning	150: —	2,050: —
		6,150: —

jämte 3 ålderstillägg å 125, 125 och 150 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring, räknadt från första ordinarie anställning vid Karlstads poliskår;

Detektivkonstapel.

Lön	1,200: —	
Tjänstgöringspenningar	400: —	
Beklädnadsersättning	150: —	1,750: --
jämte enahanda ålderstillägg som öfverkonstapel.		

25 ordinarie poliskonstaplar å

Lön	1,125: —	
Tjänstgöringspenningar	375: —	
Beklädnad, beräknad till	150: —	1,650: —
jämte enahanda ålderstillägg som öfverkonstapel.		

Nuvarande rådhusvaktmästaren Nils Ohlsson bibehålles under sin tjänstetid vid sina nuvarande löneförmåner, hvarti ingår bostad i rådhuset.

5 extra poliskonstaplar:

Arvode	1,000: —	
Beklädnad, beräknad till	150: —	1,150: —
jämte ett ålderstillägg å 100 kronor efter ett års tjänstgöring.		

2 distriktpoliser:

Arvode	700: —	
Beklädnad, beräknad till	90: —	1,580: —

Sjukhusvård åt personalen samt fri läkarevård åt personalen och deras familjer, förslagsvis	350: —
Semesterarvode för 3 veckors semester åt andra poliskommissarien och 15 dars semester åt den ordinarie personalen, förslagsvis	1,200: —
Vikariering och extra tjänstgöring som förut, förslagsvis	500: —

Kronor 61,530: —

För närvarande gäller den bestämmelse, att vid meddelad permission å högst tre dygn, om tjänstgöringen tillfredsställande ordnas utan kostnad för staden, likasom vid sjukdomsfall, som räcker högst en månad, och vid sjukdom, ådragen genom skada under tjänstgöring, aflöningen oakfordrad utbetalas, hvaremot vid annan permission och vid sjukdomsfall utöfver en månad tjänstgöringspenningarna frändragas och att vid suspension så väl lön som tjänstgöringspenningar äro förverkade.

Dessa bestämmelser kräfvat till förekommande af missbruk dels någon förklaring, dels någon inskränkning.

Magistraten föreslår härutinnan, att afdrag för permission på högst tre dygn icke äger rum, om den tjänstledige utan kostnad för staden sätter annan lämplig

person i sitt ställe, men att, om så icke sker, tjänstgöringspenningarna afdragas för permission utöfver ett dygn, och vid permission för högst ett dygn afdrag sker: för patrulleringspass, som icke fullgöres, med 1 kr., för vaktpass, som icke fullgöres, med kr. 0: 75, äfvensom att enahanda afdrag göras för sjukdomsfall på högst ett dygn, icke ådragen genom skada under tjänstgöring.

Med tillämpning af de sålunda föreslagna bestämmelserna blir ordinarie konstapels begynnelsenflöning hos oss högre än i 19 af de 20 städer, hvarifrån uppgifter inhämtats, och lika med i en, slutaflöningen lika i två och lägre i 18 af nämnda städer; öfverkonstapels begynnelselönen högre i 4 och mindre i 16 samt slutaflöningen högre i 3 och mindre i 17 städer.

Om lefnadsomkostnaderna verkligen äro så mycket större här än i andra städer, har sålunda utan tvifvel hänsyn härtill blifvit vederbörligen tagen.

Totala ökningen i poliskårens stat genom bifall till Magistratens förslag blir:

för andre poliskommissarien	850: —
» 3 öfverkonstaplar	900: —
» 1 detektivkonstapel	200: —
» 25 ordinarie konstaplar	5,000: —
» 5 extra konstaplar	500: —
» 2 distriktpolisier	200: —

Kr. 7,650: —

Ökningen för i år blir dock något mindre än hälften däraf, då en öfverkonstapel, som intjant alla ålderstilläggen, får sin aflöning höjd, icke med 300: —, utan med 200: — kronor årligen, och 1 ordinarie konstapel, Nils Ohlsson, icke får någon förhöjning, hvilket dock delvis motväges af ålderstillägg för extra konstaplar.

Karlstads rådhus den 19 April 1910.

På Magistratens vägnar:

K J. LINDHOLM.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Härmed få vi till Herrar Stadsfullmäktige ingå med en vördsam anhållan, om ökning af aflöningsförhållandena för ex. konstaplarna vid härvarande poliskår.

Den aflöning, som för närvarande utgår till ex. konstapel, kan säkert anses vara för låg, om man tar i betraktande de dyra lefnadsförhållandena som är rådande här i staden.

För att närmare belysa våra förhållanden be vi att få hänvisa till nedanstä-

ende specifikation, som upptager de nödvändigaste för en ungarl pr år:

Hyra för 1 rum	192: —
Mat.....	540: —
Kläder	75: —
Skodon.....	50: —
Skatter.....	40: —
Sjukkasor och liförsäkring.....	50: —
Reparation och underhåll af kläder och skor.....	40: —
Inköp af underkläder och småpersedlar.....	25: —
Omkostnader för tvätt och strykning m. m.....	30: —
Summa kronor	1,042: —

Denna specifikation är uppgjord efter noggrannaste beräkning och torde därför kunna beräknas såsom minimum. Om sålunda en person skall kunna på ett drägligt sätt och utan skuldsättning uppehålla sig borde han hafva minst den nämnda inkomsten, helst som här ej är upptaget åtskilliga utgifter som rimligtvis icke kan specificeras, t. ex. afgift för bad, resor, tidningar, poliskårens bibliotek och oförutsedda utgifter.

För att jämföra löneförhållandena m. m. för ex. konstaplar vid andra städers poliskårer, be vi att få hänvisa till bifogade uppgifter. Af dessa finnas ej i någon stad med så ringa lön som i Karlstad oaktadt det, att lefnadspriserna i flesta fall äro billigare i många af dessa städer än hvad fallet är här i Karlstad.

Med hänsyn till verkliga behof, samt med af hvad vi sålunda anfört, anhålla vi härmed vördsamt, det Herrar Stadsfullmäktige ville beakta vår ställning, och genom förbättring af vår lön befria oss ifrån det berocnde, som skuldsättning ovilkorligen medför. Som tjänstgöringen är densamma för extra konstapel, som för ordinarie, och de senare åtnjuta en lön af 1,300 kronor per år, så anse vi att vår gjorda framställan om vår löns förbättrande icke är orimlig.

Vi anhålla därför vördsamt, med stöd af hvad vi i denna skrifvelse anfört, att vår lön, förutom beklädnad, måtte från 900 kronor höjas till 1,100 kr. per år.

I händelse Herrar Stadsfullmäktige anser denna vår begäran för hög, få vi vördsamt anhålla, att grundlönen måtte sättas till ett belopp af minst 1,000 kronor per år, samt att därtill kommer ett ålderstillägg af 100 kronor efter ett års tjänstgöring vid poliskåren, samt om denna vår anhållan tillstyrkes, lönen måtte utgå från och med den 1 Januari 1910.

Karlstad den 18 December 1909.

AUG. OHLSSON.
ERIC H. PETTERSSON.
CARL HEDMAN.

F. A. AUGUSTSSON.
F. O. BJÖRCK.
O. G. LAMM.

Uppgift och utdrag
angående löneförhållanden m. m. vid olika städens poliskårer.

Stadens namn	Gränd	Lön	Bekl.	Säma	Läkarevärd och medicin	Sjukhusvärd	Bostad	Anteckningar
Stockholm	Ex. konst.	1,000	Innaturna		Fri läkare och medicin för polisman och familj	Fri sjukhusvärd på allmänt sjukhus	Innaturna	Aldrag å lön 6 kr. per månad för tvätt o. städning
Örebro	d:o	1,080	d:o	1,080	d:o	d:o	d:o	Aldrag å lön 5 kr. per månad för städning
Hälsingborg	d:o	1,000	135	1,135	d:o	d:o		
Boris	d:o	1,000	Innaturna	1,000	För polisman fritt men ej för familjen	ej		
Landskrona	d:o	1,050	120	1,170				Beklädnadsersättning konstant utan vinter- o. regnkappor som erhålles af staden
Karlskrona	Reservkonst. 1 kl.	600	Reservkonstapel åtminuter dessutom en krona för hvarje fullgjordt pass om 4 timmar.					
	Reservkonst. 2 kl.	550						

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 Maj 1910.

§ 6.

Vid behandling af poliskårens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om ökade löneförmåner hade Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 Mars innevarande år beslutit att — under uttalande, att någon förbättring i poliskårens löneförmåner vore af behovet påkallad, — hos Magistraten hemställa, att Magistraten ville taga frågan under förnyadt öfvervägande samt upprätta förslag till löne reglering för poliskåren.

Dylikt förslag hade nu af Magistraten utarbetats samt till Drätselkammaren öfverlämnats, och hade nu Kammarkaren att häröfver afgifva yttrande.

Uti det uppgjorda förslaget hade Magistraten jämväl upptagit till behandling dels af distriktpoliserna hos Magistraten muntligt gjord framställning om förhöjning af deras årsarvode från 600 kronor till 800 kronor och dels en af extra poliskonstaplarna till Magistraten ingifven skriftlig framställning om förhöjning af deras arvode från 900 kronor till 1,100 kronor eller eventuellt till 1,000 kronor med ett lönetillägg om 100 kronor efter ett års tjänstgöring.

Af förslaget inhämtade Drätselkammaren bland annat följande.

I anledning af under öfverläggningen i frågan inom Stadsfullmäktige gjordt uttalande, att större löneförhöjning borde beviljas åt de gifta än åt de ogifta konstaplarna hade Magistraten såsom sin åsigt framhållit, att Magistraten icke kände sig öfvertygad om riktigheten af en sådan aflöningsprincip, som afpassade aflönningen efter det större eller mindre behovet, hvadan Magistraten för sin del icke ansett sig kunna bygga sitt förslag på denna grund.

Sedan Magistraten här efter såsom sin åsigt uttalat, att då en förändring i poliskårens aflöningsförmåner nu skulle ske, den borde göras så effektiv som möjligt, hade Magistraten föreslagit,

beträffande *öfverkonstaplarna, detektivkonstaplarna och ordinarie konstaplarna*, att deras framställning i fråga om grundlönen måtte bifallas, hvilket innefattade en ökning för öfverkonstapel af 300 kronor samt för detektivkonstapel och ordinarie konstapel af 200 kronor, men att i fråga om ålderstilläggen den modifikation i de föreslagna grunderna för deras åtnjutande måtte göras, att ålderstilläggen bestämdes till tre à 125 kronor, 125 kronor och 150 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

beträffande *de extra konstaplarna*, att, i enlighet med deras alternativt gjorda yrkande, aflönningen måtte bestämmas till 1,000 kronor att efter ett års tjänstgöring höjas till 1,100 kronor;

beträffande *distriktpoliserna*, att en förhöjning i deras aflöning från 600 till 700 kronor måtte beviljas, samt

i fråga om *andre poliskommissarien*, att hans aflöning måtte höjas till 2,800 kr. samt beklädnadsersättningen till 200 kronor äfvensom att de nu bestämda ålders-tilläggen måtte bestämmas att utgå efter 3 och 6 års tjänstgöring i stället för nu bestämda 5 och 10 år, mot skyldighet för andre poliskommissarien att icke utföra annan inkomstgifvande verksamhet, än som kunde af Magistraten efter pröfning i hvarje särskildt fall varda medgifvet.

Magistraten hemställde tillika om bifall till polispersonalens anhållan om fri läkarevård för sig och familjer och om fri sjukhusvård åt sig själva, hvaremot framställningen om fri medicin ej kunde af Magistraten biträdas.

I fråga om polispersonalens framställning om semester innefattade Magistratens förslag, att — under förutsättning att anslaget till semesterarvodet bestämdes till 1,200 kronor med frihet för Magistraten att använda detta anslag om så finnes lämpligt bland annat till anställande af en extra konstapel — semester skulle få åtnjutas af andre poliskommissarien under 3 veckor och af den ordinarie polispersonalen i öfrigt under 15 dagar.

Till sist hade Magistraten hemställt om vissa ändringar i nu gällande bestämmelser angående afdrag å aflöningen vid meddelad permission.

Efter öfverläggning beslöt Drättselkammaren att i ärendet anföra följande.

Drättselkammaren vidhölle visserligen hvad Kammaren i sitt utlåtande af den 31 januari innevarande år i denna fråga anført, men då Herrar Stadsfullmäktige såsom sin mening uttalat, att någon förbättring i poliskårens här i staden löneför-måner voro af behovet påkallad, samt Drättselkammaren i likhet med Magistraten ansåge, att då en förändring i poliskårens lönestat sålunda skulle äga rum, densamma borde, för att kunna för en längre tid framåt tillfredsställa poliskårens löneanspråk, så mycket som möjligt bestämmas i enlighet med personalens i detta hänseende framställda önskemål, ville Drättselkammaren för sin del biträda det af Magistraten nu upprättade förslaget till lönereglering för poliskåren, därvid Kammaren dock ville uttala den förväntan, att den nya löneregleringen, därest densamma komme att vinna Herrar Fullmäktiges bifall, skulle blifva tillräcklig för en afsevärd tid framåt.

I anslutning till hvad sålunda anförts beslöt Drättselkammaren alltså tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla, hvad Magistraten uti sitt ifrågavarande, den 19 april innevarande år afgifna förslag till lönereglering för poliskåren här i staden i särskilda punkter hemställt.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 90.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige, vid behandlingen af poliskårens hos Herrar Fullmäktige gjorda framställning om ökade löneförmåner, vid sammanträde den 17 mars innevarande år beslutat att, — under uttalande, att någon förbättring i poliskårens löneförmåner vore af behofvet påkallad, — hos Magistraten hemställa, att Magistraten ville taga frågan under förnyadt ötvärgående samt upprätta förslag till löneroglering för poliskåren, så hade dylikt förslag af Magistraten upprättats, hvaröfver Drätselkammaren yttrat sig; Och hade nu Beredningsutskottet att i ärendet afgifva utlåtande.

Uti förslaget hade Magistraten äfven upptagit dels af distriktpoliserna hos Magistraten muntligt gjord framställning om förhöjning af deras årsarfvode från 600 kronor till 800 kronor och dels en af extra poliskonstaplarna till Magistraten ingifven skriftlig framställning om förhöjning af deras arfvode från 900 kronor till 1,100 kronor eller eventuellt till 1,000 kronor med ett lönetillägg om 100 kronor efter ett års tjänstgöring.

I sammanhang med det afgifna förslaget rörande aflöningsförmåner och semester för poliskåren hade Magistraten jämväl föreslagit vissa ändringar i nu gällande bestämmelser rörande afdrag å aflönningen vid meddelad permission.

Efter tagen del af handlingarne i ärendet beslöt Beredningsutskottet anföra följande.

I likhet med Drätselkammaren vidhölle Utskottet hvad från Utskottets sida förut vid ärendets behandling yttrats i fråga om förhöjning af polispersonalens löner, men med hänsyn till Herrar Fullmäktiges uttalande vid ärendets återremitterande och då Utskottet i likhet med Magistraten och Drätselkammaren ansåge, att, då en förändring i poliskårens lönestat nu skulle ske, densamma borde göras så effektiv som möjligt för att för en längre tid tillfredsställa poliskårens löneanspråk, ville Utskottet likväl biträda det af Magistraten nu upprättade förslaget, därvid Utskottet dock särskildt ville betona den af Drätselkammaren uttalade förväntan, att den nya lönerogleringen skulle blifva tillräcklig för en afsevärd tid framåt.

På grund af det anförda beslöt Beredningsutskottet fördensskull hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte bifalla hvad Magistraten uti sitt ifrågavarande

den 19 april innevarande år afgifna förslag rörande ny lönerereglering för poliskåren här i staden jämte hvad därmed stode i samband i särskilda punkter hemställt.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

81. Hälsovårdsnämndens framställning om tillbyggnad till stadens nuvarande epidemisjukhus å Herrhagen.

(Se Serien B. 1909; N:o 10; § 153).

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 2 April 1910.

§ 46.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige till Hälsovårdsnämnden återremitterat Nämndens framställning om den östra byggnadens å gamla lasarettstomten apterande till epidemisjukhus för staden jämte hvad därmed stode i samband med begäran, att Hälsovårdsnämnden skulle utreda, huruvida icke genom en på- eller tillbyggnad af nuvarande epidemisjukhuset i stadsdelen Herrhagen eller på annat sätt stadens behof af epidemisjukvård skulle kunna för en tid framåt tillgodoses, har Hälsovårdsnämnden vid flere sammanträden haft ärendet före samt med ledning af infordrade ritningar, kostnadsberäkningar och öfriga upplysningar därom öfverlagt, hvarefter Hälsovårdsnämnden nu beslöt afgifva följande af återopade bilagor åtlåtande i saken:

“Af Hälsovårdsnämnden har förut framhållits, att till ett tidsenligt epidemisjukhus hör att kunna disponera öfver fullkomligt skilda afdelningar för olika smittsjukdomar jämte en observationsafdelning där misstänkta fall kunna i tid intagas för närmare iakttagelse, tills sjukdomens rätta art kan bestämmas.

Att med bibehållande af den nuvarande platsen på annat sätt än genom på- eller tillbyggnad af Stagnellska sjukhuset söka tillgodose nyssnämnda fordringar för en tidsenlig epidemisjukvård låter sig icke göra.

Nuvarande sjukhuset innehåller endast en sjukafdelning och kan icke indelas i flera. Att, såsom under diskussionen i Stadsfullmäktige framkastats, medelst baracker fylla behofvet af de sjukafdelningar, som ytterligare erfordras, måste betraktas såsom i allra högsta grad olämpligt. De båda å Klaraborg nu befintliga

barackerna med ett rum vardera skulle tillsammans utgöra en afdelning med sammanlagdt omkring tio sängplatser, den ena baracken för manliga och den andra för kvinnliga patienter. Men hvarken barackernas byggnadssätt eller öfriga förhållanden medgifva deras användning som ordinarie sjukafdelning eller på annat sätt än som tillfälliga reservrum för konvalescenter vid stark beläggning af en afdelning eller som desinfektionshärberge d. v. s. tillfällig bostad för personer under pågående desinfektion af deras rum.

Hvad därefter beträffar ifrågasatt påbyggnad af det nuvarande epidemisjukhuset, har Hälsovårdsnämnden vid de utredningar härom, som i frågans tidigare skeden företagits, funnit, att en sådan ej lämpligen kan ske, och har denna uppfattning ytterligare bekräftats af den undersökning utaf byggnaden, som på Nämndens föranstaltande gjorts af arkitektfirman Forsgren & Ekström, hvilken i här bifogadt utlåtande (Bil. A.) förklarar en sådan påbyggnad omöjlig.

För tillbyggnad af nuvarande sjukhuset har Hälsovårdsnämnden uppgjort det program, att med bibehållande af den nuvarande sjukhusbyggnaden så långt möjligt i närvarande skick, med bevarande af uthuslängan med däri inrymd desinfektionsinrättning m. m. och med iakttagande af alla de inskränkningar och förenklingar, som möjligen kunde göras utan att förrycka sjukhusets användbarhet för en afsevärd tid framåt, bland annat genom sjukafdelningarnas inskränkning till tre i stället för fyra, som eljest anses för regel, söka få till stånd ett sjukhus, som väl icke vore af den fullständiga eller förstklassiga beskaffenhet, som man kan fordra af en nyanläggning, men likvisst borde kunna på ett skäligen sätt fylla sin uppgift.

Med ledning häraf hafva Herrar Forsgren & Ekström uppgjort det förslag till tillbyggnad, som framgår af närlagda ritningar och kostnadsförslag (Bil. B.)

Enligt detta förslag erhållas tre väl anordnade sjukafdelningar med sammanlagdt ett femtiotal sängplatser, som under ej allt för svåra förhållanden böra kunna tills vidare fylla behovet, särskildt om tillika de båda förut omnämnda barackerna flyttas till sjukhusområdet att användas som reservrum och desinfektionshärberge.

Kostnaderna uppgå enligt firmans beräkning till 87,714: — kronor, hvartill komma 900 kronor för barackernas uppflyttning och iordningsställande (Bil. C.)

Genom förut antydda förenklingar och inskränkningar hafva kostnaderna kunnat ganska väsentligt nedbringas under hvad en helt och hållet ny fullständig och i alla afseenden tidsenlig anläggning beräknas kosta.

Emellertid blir det i öfverensstämmelse med de principer, som eljest gälla för en epidemisjukhusanläggnings isolering nödigt, att hela det område, som begränsas af Karla-, Narva- och Stagnellsgatorna med undantag af den del, som

hostadshuset för lungsjuktiga med tillhörande uthus omfattar, tages i anspråk för den föreslagna sjukhusutvidgningen och på lämpligt sätt inhägnas.

För nöjaktig kontroll af isoleringen erfordras en portvakt, som jämväl kan tjänstgöra som eldare, gårdskarll och skötare af desinfektionsugnen. Portvaktstuga är ock därför upptagen i förslaget.

Vid jämförelse mellan de förslag, som föreligga — fränsedt helt och hållet ny anläggning i kvarteret Höjden — visar sig

att förslaget om lasarellsbyggnadens apterande till epidemisjukhus, hvilket drager den högsta kostnaden (138,100 kronor), lämnar ett sextiotal sängplatser i fyra rymliga, väl skilda afdelningar, som medgifva en viss rörlighet i rumfördelningen, och genom vindsrummens användning i viss mån en femte, samt synnerligen väl tillgodosedda och ändamålsenligt anordnade ekonomi- och tvättafdelningar äfvensom helt och hållet ny, fullt tidsenlig desinfektionsinrättning, samt

att tillbyggnadsförslaget, som medför minsta kostnaden (87,714: — kronor), lämnar ett femtio'at sängplatser på tre väl skilda afdelningar, där möjlighet finnes att skilja äldre personer från barn och att för sig afskilja svårare sjuka äfvensom nyinkomna sjuka med ej fullt klar diagnos samt att vid större tillopp af patienter med samma sjukdom kunna i mån af behof förena afdelningar, hvarjämte ekonomiafdelning och badrum äro väl tillgodosedda och ändamålsenligt anordnade och desinfektionsinrättningen, ehuru ej så tidsenlig som det föregående förslagets, dock bibehållen oförändrad såsom ännu användbar.

Äfven enligt detta senare förslag torde stadens behof af epidemisjukvård under förhållanden, som ej ställa sig ovanligt svåra, kunna för en afsevärd tid framåt tillgodoses.

Ehuru platsens läge, sjukhusafdelningarnas och sängplatsernas antal, desinfektionsinrättningens beskaffenhet m. m. göra det senare förslaget underlägset förslaget om lasarellsbyggnadens användning till epidemisjukhus, anser dock Hälsovårdsnämnden det trängande behofvet af en ändamålsenligare tillgodosedd epidemisjukvård än den nuvarande kunna motivera antagande af förslaget om tillbyggnad till Stagnellska sjukhuset, särskilt då hänsyn tages till deltas billighet.

Visserligen har Hälsovårdsnämnden tillförene af flera skäl icke velat räkna med möjligheten af det nuvarande sjukhusets bibehållande som sådant, men då Nämnden tillfullo inser nödvändigheten af att alla möjliga inskränkingar göras i de kraf, som måste ställas på stadskassan, anser sig Nämnden böra tillstyrka bifall till detta förslag, genom hvars antagande epidemisjukhusfrågan kan lösas väsentligt billigare än på annat sätt.

Hälsovårdsnämnden hemställer på grund häraf:

att åt en kommitté, bestående af epidemisjukhusläkaren samt tvenne af Herrar Stadsfullmäktige utsedda ledamöter måtte uppdragas att snarast möjligt låta genom

entreprenad utföra den föreslagna tillbyggnaden till Stagnellska sjukhuset i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af Herrar Forsgren & Ekström upprättade förslaget ;

att det ofvan angifna området mellan Klara-, Narva- och Stagnellsgatorna måtte upplåtas för sjukhusets behof ;

att Herrar Stadsfullmäktige för företagets utförande måtte bevilja ett anslag af 90,000: — kronor att i mån af behof af Drätselkammaren tillhandahållas byggnadskommittén ;

att stadsbyggmästaren måtte ställas till kommitterades disposition för utarbetande af detaljritningar, arbetsbeskrifning m. m. och för kontroll öfver arbetets utförande ; samt

att, såsom förut hemställts, kvarteren Höjden och Stenen i stadsdelen Berget måtte reserveras för framtida, ny epidemisjukhusanläggning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som öfvan.

In fidem :
OTTO ÅGREN.

Bil. A.

På uppdrag af Hälsovårdsnämnden i Karlstad hafva vi tagit i öfvervägande möjligheten och lämpligheten af att påbygga nuvarande Stagnellska sjukhuset med en våning för vinnande af ökad utrymme och bättre anordningar af sjukrummen med mera, och hafva vi därvid funnit, att grunden under nuvarande byggnaden är lagd af kullersten och smärre sprängsten utan ordentlig skolning till icke frostfritt djup (0,8—1 meter), hvarför densamma måste omläggas i och för påbyggnad, att i öfrigt så många förändringar måste göras i afseende på väggarna, att vi icke kunna finna det lämpligt att använda någon del af den gamla byggnaden, och att sålunda efter vår mening en påbyggnad af Stagnellska sjukhuset icke är lämplig.

Karlstad den 18 Mars 1910.

FORSGREN & EKSTRÖM.

Bil. B.

Beskrifning

till förslagsritning för tillbyggnad af Stagnellska sjukhuset i Karlstad.

Grund och sockel.

Grunden lägges till ett djup af 2 meter under blifvande markhöjd af sprängd eller kilad gråsten i kallmur. Källarlokalerna angränsande grundmurar läggas i cementblandadt kalkbruk.

Sockeln sättes af gråsten s. k. råköpp.

Väggstomme.

Väggarna uppföras af godt murtegel till de dimensioner ritningarna utvisa. Mellanväggarna uppföras af skagliolmassa.

Bjälklag.

Bjälklagen utföras af armerad betong: system Bremer eller Ways.

I afdelningarna för toilett, wc, slask, förråd och bad läggas golf af äkta asfalt. I öfrigt — sjukrum, korridorer, sköterskerum, operationsrum — läggas golf af golfmassa af godkänd sort. I källarelokalerna läggas golf af betong med stålslipad slityta.

Yttertak.

Takstolarna hophuggas af 4×6" sparrar, hvilka beläggas med bräder och tjock asfalterad förhydningspapp, hvarefter taket intäckes med prima falstaktegel.

Fönster och dörrar.

Fönstren göras enligt Flodqvists patent för inåtgående bågar och förses med ändamålsenliga beslag. Källare-, vinds- och trappfönster göras vanliga. Dörrarna göras vanliga med fyllningar. Såväl dörrar som fönster och öfriga snickerier förses med hygieniska kälningar.

Trappor.

Utvändiga trapporna läggas på frostfri undergrund af finhuggen gråsten.

Trapporna till källaren och vinden göras af stålslipad cement. Öfriga invändiga trappor göras af cementmosaikblocksteg.

Hiss.

Från tvättstugan i källaren till andra våningen anordnas en varuhiss för c:a 50 kg. belastning. Hissen manövreras medels hamplina från källaren och gamla byggnadens vind. Hisstrumman utföres af skagliolmassa.

Putsning.

Alla invändiga tak och väggar finputsas med kalkbruk och skuras med filtbräda. Utvändigt fogstrykas byggnaden med cementblandadt kalkbruk.

Vatten- och aflöpsledningar.

Vatten- och aflöpsledningarna indragas från de i gatan eller å området befintliga ledningarna till tvättstuga och ångpannerum i källaren, till wc, badrum, tekök, slaskrum, operationsrum, kök och diskrum i första våningen och till wc, badrum, slaskrum och tekök i andra våningen. Wc förses med vattenklosetter. Diskvaskar och tvättställ af tjockt porslän.

För desinficiering anbringas på lämplig plats å aflöpsledningen en kalkbrunn.

Värmeledning.

Såväl nya som gamla byggnadens lokaler uppvärmas medels centralvärmeledning för varmvatten.

För tillgodoseende af anläggningens behof af varmvatten anordnas en särskild varmvattenberedare. Dessutom insättes i tvättstugan såsom reserv en fristående vattenvärmare rymmande 150 liter.

I köket insättes Bolinderspis af tillräcklig storlek.

Ringledning och elektrisk belysning.

Såväl nya som gamla byggnadens lokaler förses med ändamålsenlig elektrisk ringledning och elektrisk belysning.

Målning.

Alla invändiga tak och väggar jämte snickerier äfvensom utvändiga dörrar och fönster oljemålas.

Förändring af gamla byggnaden.

Nya ingångsdörrar och nya dörrpartier i dagrummet anbringas. Behöfliga nya väggar uppföras af skagliolmassa. Den gamla vindstrappan borttages och ny vindstrappa af trä anbringas. Kakelugnarna borttagas. Nya väggar finputsas med kalkbruk, putsen i öfrigt kompletteras. Målningen kompletteras. Yttertaket intäckes med taktegel af samma sort som kommer till användning å nya byggnaden. Golfven beläggas med linoleummattor.

Portvaktstuga.

Portvaktstugan uppföres af tegel på grund af gråsten och under tak af tegel. Bjälklag af trä. Golf af trä. Vanliga fönster och dörrar. Putsade tak och väggar. Vindstrappa af trä. I rummen insätts kakelugnar och i köket Bolinderspis. Väggar tapetseras. Dörrar och fönster och öfrigt snickeri oljemålas.

Staket.

Hela området inhägnas med ett två mtr högt spjalstaket af trä. 2¹/₂ mtr innanför detta staket anbringas ytterligare ett 1¹/₂ mtr högt staket i likhet med det yttre. Båda staketen målas med slamfärg.

Kostnadsberäkning

för tillbyggnad af Stagnellska sjukhuset i Karlstad.

Grund och sockel	Kr. 7,518: --
Väggar och yttertak	» 17,050: --
Bjälklag	» 12,220: --

Dörrar och fönster samt öfrigt inrede.....	»	5,045: —
Trappor.....	»	2,400: —
Invändig puts och utvärdig fogning.....	»	3,540: —
Trummor å vinden jämte plåtarbeten.....	»	1,475: —
Nedgång till och golf i källaren.....	»	810: —
Hiss från tvättstugan till vinden.....	»	440: —
Golfmassa.....	»	3,016: —
Målning.....	»	4,800: —
Iordningsställande af gamla byggnaden.....	»	3,150: —
Linoleummattor i d:o.....	»	1,120: —
Vatten- och afloppsledningar inberäknadt badrumsinredning och vattenklosetter.....	»	3,350: —
Värmeledning — uppvärmning med varmvatten — samt varmvattenberedare för badrum o. d.....	»	7,150: —
Elektriska ledningar med armatur.....	»	2,750: —
Ringledningar.....	»	440: —
Kalkbrunn för afloppsledningen.....	«	440: —
Portvaktstuga.....	»	7,500: —
Dubbelt staket.....	»	3,500: —
		<hr/>
		Kronor 87,714: —

Bil. C.

Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

På anmodan af Hälsovårdsnämnden hafva vi beräknat kostnaderna för flyttning af tvänne baracker från Klaraborg till Stagnellska sjukhuset, och uppgår denna kostnad till kronor 450: — pr styck.

Vi hafva beräknat att till grund lägga erforderliga rösar af gråsten till 1 mtrs djup, att afdela hvardera baracken med en tunn vägg med dörr och att spänna invändiga tak och väggar med papp, hvilken oljemålas.

Karlstad den 29 mars 1910.

FORSGREN & EKSTRÖM.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 Maj 1910.

§ 11.

Herrar Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 Oktober 1909 till behandling förehafvt Hälsovårdsnämndens af Drätselkammaren och Beredningsat-

skottet tillstyrkta förslag att låta för en beräknad kostnad af 138,100 kronor inreda östra hufvudbyggnaden å gamla lasarettstomten till epidemisjukhus för staden, därvid Herrar Fullmäktige beslutat återremittera ärendet till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren för utredning, huruvida icke genom en på- eller tillbyggnad vid nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen eller på annat sätt stadens behof af epidemisjukvård skulle kunna för en tid framåt tillgodoses.

Hälsovårdsnämnden hade verkställt den äskade utredningen och afgifvit ett därpå grundadt utlåtande, hvaröfver Drätselkammaren nu hade att för sin del yttra sig.

Enligt den undersökning, som Hälsovårdsnämnden låtit anställa, kunde nuvarande Stagnellska sjukhuset icke lämpligen påbyggas, enär grunden vore för dålig och i öfrigt så många förändringar måste vidtagas i afseende å väggarne, att knappast någon del af gamla byggnaden därvid blefve användbar. Genom tillbyggnad kunde emellertid stadens behof af epidemisjukvård under förhållanden, som icke stälde sig ovanligt svåra, för afsevärd tid framåt tillgodoses. För en sådan tillbyggnad jämte förändringsarbeten i gamla byggnaden hade arkitektfirman Forsgren & Ekström på Hälsovårdsnämndens anmodan uppgjort ritning, beskrifning och kostnadsförslag. Enligt firmans beräkningar skulle tillbyggnaden jämte förändringsarbetena i gamla byggnaden, med inberäkning af portvaksstuga och staket, kosta 87,714 kronor, hvartill komme 900 kronor för uppflyttning och iordningsställande af två vid Klaraborg befintliga baracker.

Nödvändigheten af en epidemisjukhusanläggnings isolering kräfde, efter Hälsovårdsnämndens förmenande, att hela det område, som begränsades af Karla-, Narva- och Stagnellsgatorna, med undantag af den del, som bostadshuset för lungsiktiga med tillhörande uthus omfattade, toges i anspråk för den föreslagna sjukhusutvidgningen.

Ehuru tillbyggnadsförslaget vore underlägset förslaget om lasarettbyggnadens användning till epidemisjukhus, hade Hälsovårdsnämnden dock, med hänsyn till att epidemisjukhusfrågan genom det förstnämnda kunde lösas väsendligt billigare än på annat sätt, ansett sig böra hemställa att tillbyggnad till Stagnellska sjukhuset måtte i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det upprättade förslaget verkställas, att arbetets utförande måtte uppdragas åt en kommitté af tre personer, att ett anslag af 90,000 kronor måtte för ändamålet beviljas, att det af Nämnden såsom nödigt ansedda området måtte upplåtas i och för utvidgning af sjukhustomten, att Stadsbyggmästaren måtte ställas till kommitterades disposition för ularbetande af detaljritningar, arbetsbeskrifning m. m. och för kontroll öfver arbetets utförande, samt att, såsom i föregående utlåtanden i denna fråga föreslagits, kvarteren Höjden och Stenen i stadsdelen Berget måtte reserveras för framtida ny epidemisjukhusanläggning.

Det syntes Drätselkammaren som om Hälsovårdsnämndens nu föreliggande förslag utgjorde en god lösning af den länge omstridda frågan angående ordnandet af epidemisjukvården inom staden.

Förslagets genomförande skulle komma att på ett jämförelsevis billigt sätt och för en afsevärd tid framåt tillgodose stadens behof af ett mera tidsenligt epidemisjukhus. Och efter hvad Kammarerna från sakkunnigt håll inhämtat skulle den ifrågavarande tillbyggnaden vid Stagnellska sjukhuset, om än i vissa afseenden såsom sjukhus underlägsen byggnaden å gamla lasarettstomten, dock i andra afseenden äga företräden framför den senare, i det att en nybyggnad lättare medgäfvit vissa sjukhustekniska anordningar såsom exempelvis inrättandet af samtalsrum för patienter och deras anhöriga, lämpligare begränsning af sjukrummens storlek o. s. v.

Stadsbyggmästaren, som på Kammarernas anmodan granskat ritningarna och verkställt kontrollberäkning öfver kostnaderna, hade icke funnit något att anmärka mot de förra. Beträffande kostnaderna hade han visserligen kommit till en slutsumma af 94,000 kronor, men skillnaden mellan denna summa och det af Hälsovårdsnämnden äskade beloppet vore ej så stor, att den borde öfva någon inverkan på beslutet om förslagets antagande. Möjligheten att arbetet kunde utföras för 90,000 kronor, vore ju icke heller utesluten.

Såsom ofvan blifvit omnämndt hade Hälsovårdsnämnden begärt, att hela det område, som begränsades af Karla-, Narva- och Stagnellsgatorna med undantag af den del, som bostadshuset för lungsiktiga med tillhörande uthus omfattade måtte få tagas i anspråk för sjukhusutvidgningen i fråga. Drätselkammaren, som icke hade något att erinra mot en dylik markupplåtelse, ville i detta sammanhang meddela att Stagnellska sjukhusets nuvarande område utgjorde 2,200 kvadratmeter, att tuberkulohemmets område innehölle 1,528 kvadratmeter, att den mark, som skulle komma att tagas i anspråk för utvidgningen omfattade en areal af 3,977,61 kvadratmeter, och att utvidgningen nödvändiggjorde upphäfvandet af tomtindelningen i kvarteret Elefanten.

Hvad sedan anginge Hälsovårdsnämndens begäran, att Stadsbyggmästaren måtte ställas till kommitterades disposition för utarbetande af detaljritningar, arbetsbeskrifning m. m. och för kontroll öfver arbetets utförande, så ville Kammarerna medgifva, att Stadsbyggmästaren finge *leda* och *öfvervaka* utarbetandet af erforderliga ritningar samt arbetsbeskrifning och entreprenadkontrakt, men med hänsyn till de många och krävande arbeten, som ålåg Stadsbyggmästaren i denna hans egenskap, ansågo Kammarerna sig böra härvid fästa det villkor, att byggnadskommitterade ställa biträde till hans förfogande för detaljarbetets utförande, kopieringar och dylikt.

Kontrollen öfver byggnadsarbetet behöfde måhända göras så effektiv, att en

person dagligen, kanske nästan uteslutande finge sysselsättning därmed. Gifvetvis kunde Stadsbyggmästarens öfriga göromål icke tillåta honom att utöfva en så trägen tillsyn, utan borde hans befattning därmed inskränkas till handhafvandet af öfverkontrollen och till att lämna råd och upplysningar åt byggnadskommittéer.

Med anslutning i öfrigt till hvad Hälsovårdsnämnden i ärendet andragit, ville Drätselkammaren föreslå det Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta förändra och tillbygga nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af firman Forsgren & Ekström upprättade förslaget,

att tillsätta en kommitté bestående af epidemisjukhusläkaren och tvenne af Herrar Fullmäktige utsedde ledamöter, med uppdrag att snarast möjligt medelst entreprenad utföra byggnadsarbetet,

att till företagens utförande bevilja ett anslag af 90,000 kronor, som i mån af behof af Drätselkammaren tillhandahålles byggnadskommittén,

att bemyndiga Drätselkammaren att i afvaktan på ett nytt amorteringslån upptaga ett eller flera tillfälliga lån till kostnadsbeloppets läckande,

att för sjukhusets behof upplåta hela det område, som begränsas af Karla-, Narva- och Stagnellsgatorna, med undantag af den utaf tuberkulohemmet och därtill hörande uthus upptagna delen,

och att för möjligen uppkommande framtida behof af helt och hållet nytt epidemisjukhus reservera kvarteren Höjden och Stenen i stadsdelen Berget.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS.

Kontrollberäkning

öfver kostnaden för uppförande af tillbyggnad etc. af Stagnelliska sjukhuset i Karlstad.

Tillbyggnaden ofvan marken 3,398,16 kubikmeter à 15 kr.	50,972: 40
Källare under en del af tillbyggnaden 306 m ³ à 15 kr.	4,590: —
Förändringsarbeten i gamla byggnaden	3,150: —
Hiss	440: —
Linoleummattor	1,120: —
Värmeledning etc.	9,000: —
Elektriska belysningsledningar	2,750: —
Ringledningar	440: —

Portvaktstuga och staket	11,000: —
Byggmästarearvode och oförutsedda utgifter etc.	10,537: 60

S:a Kronor 94,000: —

Karlstad den 12 Maj 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 91.

Vid behandlingen af Hälsovårdsnämndens förslag om användande af den s. k. nya lasarettbyggnaden å gamla lasarettstomten till epidemisjukhus för staden beslöto Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 Oktober 1909 att återremittera ärendet till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren för utredande, huruvida icke genom en på- eller tillbyggnad vid nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen eller på annat sätt stadens behof af epidemisjukvård skulle kunna för en tid framåt tillgodoses.

Sedan Hälsovårdsnämnden i anledning häraf genom gjorda undersökningar utrönt, att nuvarande epidemisjukhuset eller det s. k. Stagnellska sjukhuset ej lämpligen kunde påbyggas, men att tillbyggnad till detsamma däremot vore möjlig, hade Nämnden låtit genom firman Forsgren & Ekström uppgöra ritningar med beskrifning och kostnadsförslag för sådan tillbyggnad.

Öfver det sålunda framställda tillbyggnadsförslaget hade Drätselkammaren yttrat sig; Och hade nu Beredningsutskottet att i ärendet afgifva utlåtande.

Enligt det uppgjorda förslaget skulle i den nuvarande sjukhusbyggnaden, som så långt sig göra låtit i förslaget bibehållits i sitt nuvarande skick, samt i den föreslagna tillbyggnaden beredas tre väl anordnade sjukafdelningar med sammanlagdt ett femtiotal sängplatser, som under ej allt för svåra förhållanden skulle kunna tillsvidare fylla behofvet, särskildt om tillika de å Klaraborg befintliga barackerna förflyttades till sjukhusområdet att användas till reservrum och desinfektionshärberge.

Kostnaderna uppginge enligt kostnadsförslaget till 87,714 kronor, hvartill komme 900 kronor för barackernas oppflyttning och iordningsställande.

För anläggningens isolering ansåge Hälsovårdsnämnden nödigt, att hela det område, som begränsades af Karla-, Narva- och Stagnellsgatorna med undantag

af den del, som bostadshuset för lungsjuktiga med tillhörande uthus omfattade, toges i anspråk för den föreslagna sjukhusutvidgningen och på lämpligt sätt inräknades.

Efter uttalande, att enligt det sålunda uppgjorda förslaget stadens behof af epidemisjukvård torde under förhållanden, som ej ställde sig ovanligt svåra, kunna för en afsevärd tid framåt tillgodoses, hemställde Hälsovårdsnämnden, att Herrar Fullmäktige måtte utse en kommitté med uppdrag att utföra tillbyggnaden, att för arbetets utförande måtte beviljas ett anslag af 90,000 kronor samt att stadsbyggmästaren måtte ställas till kommitterades förfogande för utarbetande af detaljritningar, arbetsbeskrifning m. m. och för kontroll öfver arbetets utförande, hvarjämte Nämnden jämväl upptagit sitt förut framställda förslag, att kvarteren Höjden och Stenen i stadsdelen Berget måtte reserveras för framtida, ny epidemisjukhusanläggning.

Drätselkammaren hade i sitt afgifna yttrande hufvudsakligen anfört följande.

Enligt Kammarens förmenande utgjorde Hälsovårdsnämndens nu framställda förslag en god lösning af den länge omstridda frågan angående ordnandet af epidemisjukvården inom staden. Förslagets genomförande syntes komma att på ett jämförelsevis billigt sätt och för en afsevärd tid framåt tillgodose stadens behof af ett mera tidsenligt epidemisjukhus.

Stadsbyggmästaren, som granskat ritningarne och kostnadsförslaget, hade därvid visserligen kommit till en kostnadssumma af 94,000 kronor, men ansåge Drätselkammaren, att skillnaden mellan denna summa och det af Hälsovårdsnämnden begärda beloppet ej borde inverka på beslutet om förslagets antagande, helst som möjligheten af att kostnadssumman kunde nedbringas till 90,000 kronor, ej vore utesluten.

I fråga om det område, som Hälsovårdsnämnden ansett böra disponeras för sjukhusanläggningen, förklarade Drätselkammaren sig för sin del ej hafva något att erinra mot en dylik markupplåtelse, hvarjämte Kammaran anmärkte, att utvidgningen nödvändiggjorde upphäfvandet af tomtindelningen inom kvarteret Elefanten.

Beträffande Hälsovårdsnämndens anhållan, att Stadsbyggmästaren måtte ställas till kommitterades disposition för utarbetande af detaljritningar, arbetsbeskrifning m. m. och för kontroll öfver arbetets utförande, ville Kammaran medgifva, att Stadsbyggmästaren finge leda och öfvervaka utarbetandet af erforderliga ritningar samt arbetsbeskrifning och entreprenadkontrakt, men med hänsyn till de många och kräfvande arbeten, som Stadsbyggmästaren i denna sin egenskap

hade att ombesörja, ansåge Kammarerna sig böra härvid fästa det villkor, att byggnadskommittéerna ställde biträde till hans förfogande för detaljarbetets utförande, kopieringar och dylikt.

Kontrollen öfver byggnadsarbetet behöfde enligt Drätselkammarens förmanande, göras så effektiv, att en person nästan uteslutande finge sysselsättning härmed, och då Stadsbyggmästarens öfriga göromål icke tillåte honom att utföra en så trägen tillsyn, ansåge Drätselkammaren, att hans befattning härmed borde inskränkas till handhafvandet af öfverkontrollen och till att lämna råd och upplysningar åt byggnadskommittéerna.

Beredningsutskottet, som till alla delar instämde uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført, beslöt efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta förändra och tillbygga nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af firman Forsgren & Ekström upprättade förslaget;

att tillsätta en kommitté, bestående af epidemisjukhusläkaren och tvänne af Herrar Fullmäktige utsedda ledamöter med uppdrag att snarast möjligt medelst entreprenad utföra byggnadsarbetet;

att till företagens utförande bevilja ett anslag af 90,000 kronor, som i mån af behof af Drätselkammaren tillhandahålles byggnadskommittén;

att bemyndiga Drätselkammaren att i afvaktan på ett nytt amorteringslån upptaga ett eller flera tillfälliga lån till kostnadsbeloppets täckande;

att för sjukhusets behof upplåta hela det område, som begränsas af Karla-, Narva- och Stagnellsgatorna, med undantag af den utaf tuberkulohemmet och därtill hörande uthus upptagna delen;

att uppdraga åt Byggnadsnämnden att vidtaga erforderliga åtgärder för den ändring af tomtindelningen inom kvarteret Elefantens, som utvidgningen af sjukhusområdet nödvändiggjorde, samt

att för möjligen uppkommande framtida behof af nytt epidemisjukhus reservera kvarteren Höjden och Stenen i stadsdelen Berget.

In fidem:
IVAN FR REGNER.

82. Byggnadsnämndens förslag till särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamheten inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 December 1909.

§ 114.

Redan länge hade Byggnadsnämndens uppmärksamhet varit fästad vid de olägenheter, som vore förenade med det oregelbundna bebyggandet af stadens icko planlagda område.

Stadens myndigheter hafva med betydande kostnader utsträckt stadsplanen och i densamma intagit förut redan till stora delar bebyggda områden inom Viken, Haga, Tormestad, Herrhagen och Kvarnberget, under förhoppning att byggnadsverksamheten skulle hålla sig inom den sålunda utvidgade stadsplanen. Denna förhoppning har emellertid ej gått i uppfyllelse. En betydande byggnadsverksamhet har uppstått utanför stadsplanen, särskildt norr om Klarälven vid Norr Strand och väster om Växnäsbäcken vid Väster Strand. Stadens myndigheter hafva ingen möjlighet att utöfva kontroll öfver denna byggnadsverksamhet, och det är gifvet, att under sådana förhållanden byggnaderna många gång icke komma att tillfredsställa de fordringar, som på dem borde kunna ställas ifrån hälsovårdssynpunkt liksom ock med hänsyn till fara för ellsolyckor. Det torde vara påtagligt att bot härå ej kan rådås genom stadsplanens ytterligare utsträckande; dels skulle detta medföra allt för dryga kostnader och dels visar erfarenheten, att, äfven om en sådan utsträckning sker, ett bebyggande utanför det planlagda området därigenom alldeles icke blir uteslutet. Det torde vara icke blott de billigare tomtplataerna, som föranleda ett sådant bebyggande, utan äfven, och detta kanske till största delen, den absoluta frihet från kontroll, som åtnjutes af den, hvilken bygger utanför stadsplanen.

Det är tvifvelsutan med beaktande af dessa synpunkter, som i Lagen angående stadsplan och tomtindelning den 31 Augusti 1907 § 41 intagits den bestämmelse, att på framställning af Stad Konungen kan förordna, att särskilda föreskrifter skola tillämpas med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom sådan del af ett samhälles område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan. Behovet af dylika föreskrifter gör sig starkt gällande inom vårt samhälle. Utanför stadsplanen bo enligt Kronouppbördskassörens uppgift efter mantalsskrifningen för

år 1909 ett antal af 2,950 personer, hvaraf inom den jämförelsevis tät bebyggda del af stadsområdet, som benämnes Norr Strand omkring 1,700, och inom den del af stadsområdet, som kallas Väster Strand omkring 400; och visar sig tendensen tydligen vara att utsträcka byggnadsverksamheten jämväl till andra oreglerade delar af stadsområdet.

Under sådana förhållanden har Byggnadsnämnden ansett sig böra bringa frågan om särskilda föreskrifter för det oreglerade området under Stadsfullmäktiges pröfning och för sådant ändamål tagit frågan under öfvervägande. De synpunkter, som synts Byggnadsnämnden böra tjäna till ledning härvid, hafva, såsom redan förut antydts, varit att söka vinna kontroll däröfver, att byggnadsverksamheten inom det oreglerade stadsområdet ordnas på ett sätt som öfverensstämmer med sundhetens fordringar och med nödig hänsyn tagen till förebyggande af eldfara. Ett inom Nämnden i sådant afseende uppgjort förslag genomgicks; och beslöt Byggnadsnämnden att ingå till Herrar Stadsfullmäktige med framställning därom,

att Herrar Fullmäktige ville, med åberopande af hvad Byggnadsnämnden sålunda anfört om det trängande behovet däraf, hos Konungen anhålla om förordnande, att följande särskilda föreskrifter skola tillämpas med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan:

"Särskilda föreskrifter, jämlikt 41 § andra stycket i lagen angående stadsplan och tomtindelning, med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan.

§ 1.

Inom området i fråga må ej nybyggnad uppföras utan att stadens byggnadsnämnd därtill gifvit lof.

§ 2.

Ansökan om byggnadslof, hvarom i § 1 sägs, skall göras skriftligen hos byggnadsnämnden.

Vid ansökningen skall fogas:

- a) Karta öfver tomtplatsen, utvisande dess form och areal äfvensom byggnadens tilltänkta läge å tomtplatsen. Därest tomtplatsen gränsar till allmän väg eller för gemensamt behof afsatt enskild väg, skall sådant jämväl å kartan angifvas;
- b) Bevis att sökanden äger tomtplatsen eller ändock är till arbetets utförande berättigad;

c) Plan-, fasad- och genomskärningsritningar i två exemplar, det ena å kalkerväf, öfver det tilltänkta byggnadsföretaget med åtecknad beskrifning å byggnadens beskaffenhet och ändamål, dock att med afseende å mindre betydande byggnadsföretag nämnden må efter omständigheterna pröfva, huruvida och i hvad mån ritningars ingifvande erfordras.

Af fastställda ritningar förvaras det ena exemplaret hos byggnadsnämnden; och skall det andra, försedt med påskrift om fastställelsen, inom två dagar efter det nämnden fattat sitt beslut, hållas för sökanden tillgängligt.

På enahanda sätt, som nu är sagdt, förfares, då ändring sökes i tillåtet byggnadsföretag eller fastställd ritning.

§ 3.

Byggnadslof må ej meddelas, där arealen af den tomtplats, hvarå byggnaden är afsedd att uppföras, understiger 750 kvadratmeter.

Innan byggnadslof meddelas bör tillses, att tomtplats, som ej är belägen vid allmän väg eller för gemensamt behof afsatt enskild väg, på betryggande sätt tillförsäkras lämplig utfartsväg, och att tomten blifvit torrlagd så fullständigt omständigheterna det medgifva.

§ 4.

Af tomtplats skall alltid minst hälften lemnas obebyggd.

§ 5.

1) Hus af trä må icke uppföras med flera än två våningar och vindsvåning, hvarvid, då huset uppföres med vindsvåning, iakttages, dels att samtliga rum och kök i huset skola kalkputsas till såväl väggar som tak äfvensom att från bottenvåningen skola finnas minst två trappuppgångar till vinden, dels ock att vindsvåningen ej får upptaga mer än en tredjedel af vindens yta.

Som hus af trä anses jämväl byggnad med undervåning af sten.

Trähus, som utvändigt är beklädt med tegel och murbruk, eller annat af byggnadsnämnden godkändt ej brännbart ämne, må uppföras till en höjd af 9 meter, annat trähus till en höjd af 8 meter.

Stenhus, som icke må hafva mer än två våningar och vindsvåning, hvilken ej må upptaga mera än en tredjedel af vindens yta, eller tre våningar, då vindsvåning ej får förekomma, må icke uppföras till större höjd än 11 meter.

Såsom våning räknas äfven källare, som med mera än 1,5 meter af sin höjd ligger öfver gatunivån.

Med byggnads höjd förstås dess medelhöjd räknad från gata, väg eller gårdsrums till och med taklisten.

Från hvad här ofvan är stadgadt om stenhus kan byggnadsnämnden efter omständigheterna meddela undantag för fabriksbyggnad eller byggnad för offentligt ändamål.

2) Boningshus af trä, hvilket upptager större yta än 300 kvadratmeter, skall afdelas genom fullt betryggande brandmur. Öfverstiger sådan byggnadsyta 600 kvadratmeter, skall den vara afdelad medelst två sådana brandmurar, så aubragta, att icke någon af de medelst brandmur skilda delarna af byggnaden upptager större yta än 300 kvadratmeter.

§ 6.

Byggnad må ej uppföras närmare väg än 6 meter från vägens midt.

Byggnad af sten eller därmed jämförligt ämne må uppföras invid gränsen till grannens område, med iakttagande att i mur mot grannens område ej utan dennes och byggnadsnämndens särskilda medgifvande må anbringas fönster eller annan öppning.

Byggnad af annat ämne må ej, med mindre den förses med brandmur, uppföras närmare grannes område än fyra och en half meter, dock att nämnden må för mindre betydande uthusbyggnader efter omständigheterna medgifva undantag från hvad här är stadgadt.

Utän nämndens tillstånd må ej i brandmur anbringas fönster eller annan öppning.

§ 7.

Byggnad skall uppföras af ändamålsenligt material och på ett betryggande sätt, med iakttagande däraf,

att densamma är lämplig för tomtplats, å hvilken den skall uppföras;

att densamma erhåller ett sådant läge samt så uppföres, att den erbjuder tillfredsställande säkerhet mot eldfara;

att byggnaden, om den är afsedd till boningshus eller för ändamål, som nödvändiggör, att människor större delen af dagen vistas inom densamma, erhåller sundt läge och en mot sundhetens fordringar svarande inredning samt

att densamma tillfredsställer billiga anspråk på smak och prydlighet.

Vid byggnads uppförande skall därför alltid tillses:

att tillräcklig grund lägges under såväl väggar som skorstenspipor och annat murverk;

att golfytan i boningsrum ej må ligga lägre än 50 cm. öfver angränsande jordyta;

att boningsrums höjd blir minst 2,70 meter;

att boningsrum blir tillräckligt ljusst och lämnar tillfälle till nödig luftvexling;

att fabrikshus äfvensom byggnader afsedda till samlingsrum för större antal

människor erhålla utgångar och trappor äfvensom förstugor, där sådana förekomma, lämpade efter den mängd personer, som å stället rymmes, och skola alla dörrar vara så inrättade, att de öppnas utåt;

att boningshus såväl till förekommande af fara vid eldsvåda som till de i huset boendes säkerhet och trefnad förses med tillräckligt antal trappor och utgångar, därvid iakttages, att till hvarje lägenhet skall leda minst en trappa med bredd af minst 1,35 meter, om den är svängd, och minst 1,2 meter, om den är rak;

att skorstens- och eldrör ej komma att hvila på trävirke samt

att byggnadstak icke må täckas med halm, spån eller annat lätt antändligt ämne.

§ 8.

1) Kakelugn må icke uppföras intill trävägg, utan endast i murad nisch af minst en half stens tjocklek, som hvilar på grundmur.

2) Kakelugnens botten skall muras till minst 35 centimeters höjd från golfvet; och framför kakelugn skall anbringas stenplan eller plåt af minst 45 centimeters bredd och 60 centimeters längd.

3) För kakelugns förbindande med skorstenspipa skall järnbleckrör af lämplig längd användas.

4) I rum utan kalkputsadt innertak må kakelugn ej göras högre, än att afståndet mellan taket och kakelugnens öfverkant är 21 centimeter.

5) Järnkamin skall sättas på underlag af sten af sådan tjocklek, att afståndet mellan botten och kaminens asklåda och golfvet är minst 37 centimeter, derest icke sådan med asklåda försedd kamin hvilar på järnfötter, i hvilket fall den, utan iakttagandet af föreskriften om afståndet från golfvet, må ställas på plansten eller tillräckligt tjock metallplåt. Framför järnkamin skall golfvet, till ett afstånd af 37 centimeter, vara belagdt med tegel eller sten, eller tillräckligt tjock metallplåt. Järnkamin och derifrån ledande metallrör må ej placeras närmare vägg, panel eller väggfast innanrede af trä än 60 centimeter, så vidt icke trävirket skyddas antingen af fodermur, då afståndet må inskränkas till 15 centimeter från foderstenens yta, eller ock af metallplåt, i hvilket fall afståndet må minska till 45 centimeter derifrån.

6) Rör för kakelugn eller järnkamin skall ledas in i skorstenen och får ej föras ut i luften genom fönster eller vägg.

§ 9.

1) I boningsrum skall golfbjelkarnes underkant läggas minst 30 centimeter högre än angränsande jordyta. Boningsrums höjd får ej göras mindre än 2.7 meter från golf till tak; dock må denna höjd i fråga om vindrum kunna, om byggnads-

nämnden finner skäl att sådant medgifva, minskas till 2.4 meter för rum, hvarest taket lägges ofafbrutet i ett och samma plan, äfvensom till en medelhöjd af 2.5 meter för rum med hvälfdt eller delvis lutande tak, i hvilket senare fall likväl afståndet från golf till tak ingenstädes får understiga 2.1 meter. Hvarje boningsrum skall hafva minst ett fönster, som kan öppnas åt fria luften.

2) Nybyggt eller påbyggt boningshus af sten får icke förrän 6 månader förflutit, sedan det uppförts eller påbyggt, utvändigt afputsas, derest det icke med besigtning styrkes, att det är torrt.

3) Trähus och stängsel omkring tomt skola med lämplig färg bestrykas; och må hvarken härtill eller till annan yttre bestrykning användas s. k. rödfärg, tjärn, eller oblandad vit färg, utan bör färgen lämpas så, att den icke blifver för ögonen menlig eller besvärlig.

§ 10.

Ej må byggnad till-, på- eller ombyggas eller inredas helt eller delvis till väsentligen annat ändamål än förut, ej heller i afseende å byggnadsinredning vidtagas andra förändringar af den genomgripande beskaffenhet, att de kunna anses jämförliga med ombyggnad, med mindre om byggnadsföretaget hos byggnadsnämnden göres ansökan med iakttagande af bestämmelserna i 2 § och byggnadsnämnden dertill gifver lof.

§ 11.

Det åligger byggnadsnämnden att öfvervaka efterlefnaden af de här ofvan gifna föreskrifter, och skall nämnden med uppmärksamhet följa byggnadsarbeten inom området samt därvid tillse att ritningar och i öfrigt meddelade bestämmelser följäs.

§ 12.

Hvad härförut är sagdt skall ej tillämpas med afseende å stadens under Öfverintendentensämbetets vård ställda byggnader eller andra allmänna byggnader, hvartill ritningarna skola enligt gällande författningar af Kungl. Maj:t pröfvas, ej heller för byggnad å jordbruksfastighet, afsedd uteslutande för fastighetens brukande.

§ 13.

1) Företager någon byggnadsarbete utan byggnadsnämndens tillstånd, där sådant enligt dessa föreskrifter erfordrats eller utför någon byggnadsarbete i strid mot fastställda ritningar eller byggnadsnämndens föreskrifter, böte från och med fem till och med femhundra kronor och vare dessutom underkastad skyldighet att ändra det utförda arbetet, om byggnadsnämnden finner nödigt sådant förordna.

2) Till böter må dock icke dömas, om å förseelsen följer straff enligt allmän lag.

3) Ådömda böter tillfalla stadens kassa och skola, där tillgång saknas till deras fulla gäldande, förvandlas enligt allmän lag.

§ 14.

Förseclæ mot de här meddelade föreskrifter åtalas af allmän åklagare.

§ 15.

Den, som ej åtnöjes med byggnadsnämndens beslut i ärende, hvarom här ofvan förmäles, må däröfver föra klagan hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Värmlands län inom trettio dagar efter erhållen del af beslutet.

§ 16.

Då till byggnadsnämndens kännedom kommer, att ägare af jordområde står i begrepp att försälja detsamma helt eller delvis till byggnadstomter, bör nämnden låta sig angeläget vara att för jordägaren påpeka lämpligheten af att dylik försäljning sker efter en viss från början uppgjord plan, vid hvilken hänayn tages till områdets framtida upptagande i för staden gällande stadsplan, och bör nämnden tillhandagå jordägaren med råd och upplysningar i sådant afseende.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 27 Juni 1910.

§ 11.

Byggnadsnämnden hade uppgjort förslag till särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamheten inom den del af Karlstads stads område, som ej funnes upptagen i gällande stadsplan, och med förslagets öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige ville på uppgifna skäl hos Konungen anhålla om förordnande, att samma föreskrifter må vinna tillämpning.

I detta ärende hade Drättselkammaren, uppå remiss, att nu afgifva yttrande.

Kammaren ansåge, i likhet med Byggnadsnämnden, att behofvet af dylika särskilda föreskrifter för byggnadsverksamheten å stadens icke planlagda område vore uppenbart, och som Kammaren vid förslagets granskning icke funnit något

att anmärka mot föreskrifternas affattning beslöt Kammaren tillstyrka bifall till Byggnadsnämndens förevarande framställning.

Som ofvan.

In fidem:
J. NOREUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 92.

Med föranledande af bestämmelsen i 41 § andra stycket i lagen angående stadsplan och tomtindelning hade Byggnadsnämnden uppgjort förslag till särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan, och hade Nämnden, under framhållande af det trängande behovet af dylika föreskrifter, hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte hos Konungen anhålla om förordnande, att de sålunda föreslagna föreskrifterna skulle komma till tillämpning.

Sedan Drättselkammaren häröfver afgifvit tillstyrkande utlåtande, hade nu Beredningsutskottet att yttra sig i ärendet.

I likhet med Byggnadsnämnden och Drättselkammaren ansåge Utskottet dylika särskilda föreskrifter angående ordnandet af byggnadsverksamheten inom stadens icke planlagda område vara i hög grad af behovet påkallade och då Utskottet icke funnit anledning till erinran mot lydelsen af de föreslagna bestämmelserna, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna de af Byggnadsnämnden föreslagna särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan;

att Herrar Fullmäktige måtte besluta att hos Konungen anhålla om förordnande, att berörda föreskrifter må komma till tillämpning och för sådant ändamål aflåta en så lydande skrifvelse:

»Till Konungen.

Inom Karlstads sambälle har behovet af särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af sta-

dens område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan, länge gjort sig starkt gällande.

Visserligen har stadsplanen blifvit med betydande kostnader utsträckt och i densamma intagits förut redan till stora delar bebyggda områden inom stadsdelarna Viken, Haga, Tormestad, Herrhagen och Kvarnberget, men har det oakadt en betydande byggnadsverksamhet uppstått utanför stadsplanen.

Stadens myndigheter hafva ingen möjlighet, att utöfva kontroll öfver denna byggnadsverksamhet, och tydligt torde vara, att under sådana förhållanden byggnaderna mången gång icke komma att tillfredsställa de fordringar, som på dem böra ställas ifrån hälsosynpunkt och med hänsyn till fara för eldsolyckor.

Då än ytterligare utsträckaude af stadsplanen skulle medföra alltför dryga kostnader och de anmärkta missförhållandena för öfrigt ej härigenom torde kunna afhjälpas, enär erfarenheten visat att ett bebyggande utanför det planlagda området i allt fall ej blir uteslutet, hafva Stadsfullmäktige i Karlstad, med föranledande af bestämmelsen i 41 §, andra stycket i lagen angående stadsplan och tomtindelning den 31 augusti 1907, ansett sig böra vidtaga åtgärder för åvägbringandet af särskilda föreskrifter för byggnadsverksamhetens ordnande inom stadens ej planlagda område på ett sätt, som öfverensstämmer med sundhetens fordringar och med nödig hänsyn tagen till förebyggande af eldfara.

Efter förslag af stadens Byggnadsnämnd hafva Stadsfullmäktige fördenskull för sin del antagit dylika föreskrifter; Och få Stadsfullmäktige härigenom med öfverlämnande af desamma i underdånighet anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nåder förordna, att nämnda särskilda föreskrifter skola tillämpas med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom den del af Karlstads stads område, som ej finnes upptagen i gällande stadsplan.

Underdånigst

Å Stadsfullmäktiges vägnar:»

samt att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att med kontrasignation af sekreteraren å Herrar Fullmäktiges vägnar underteckna berörda skrifvelse.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

88. Herrar Severins och Gelins motion om ersättning i vissa fall till praktiserande barnmorskor i staden för förrättningar hos medellösa.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Det klagas ganska allmänt bland stadens privat praktiserande barnmorskor, att deras hjälp i stor utsträckning tages i anspråk af personer, hvilka på grund af medellöshet icke förmå lämna skälig ersättning för den utförda förrättningen, mången gång uteblir all betalning och detta fastän barnmorskan kanske själf måst bekosta nödiga förbandsartiklar o. d. Det kunde väl synas, som om kommunen genom de två fast anställda barnmorskorna skulle sört för, att samhällets medellösa kvinnor finge erforderlig förlossningshjälp, utan att sålunda behöfva anlita den enskilda barmhärtigheten, men då nu faktiskt de privat praktiserande barnmorskorna nödgas i större eller mindre grad dela fattigpraktiken, så böra de också af allmänna medel ersättas för detta sitt arbete. Såsom syne; af närlagda tablåer utgör stadsbarnmorskornas honorar pr förlossning bland de medellösa en summa som åren 1904—1908 växlat mellan kr. 25,00 och 6,86; under samma tid varierade stadens utgift för hvarje sådan förlossning mellan kr. 19,31 och 10,24. Den ersättning, som bör utgå till privat praktiserande barnmorska för förrättning, hvilken egentligen tillhör stadsbarnmorskans tjänsteäliggande, torde därför icke kunna sättas lägre än 10 kr.

På grund af det ofvan anförda hemställa vi,

att privat praktiserande barnmorska måtte af fattigvården ersättas med 10 kr. pr förrättning hos medellös, såvida antingen stadsbarnmorska icke kan anträffas eller fallet synts så brådskande, att ett hänvisande till henne af humanitetsskäl icke kan ifrågakomma.

Karlstad den 6 december 1909.

HUGO SEVERIN.

E. V. GELIN.

Tablå

öfver av stadsbarnmorskorna 1904—1908 »utan ersättning» skötta förlossningar:

Fröken Adamsson:	År:	Fröken Maria Olsson:
15 st. à kronor 23,33	1904	28 st. à kronor 12,50
21 » » » 23,80	1905	23 » » » 15,21
20 » » » 25,—	1906	32 » » » 10,93
34 » » » 14,70	1907	40 » » » 8,75
32*) » » » 15,62*)	1908	51*) » » » 6,86*)

Tablå,

utvisande kommunens utgifter för af stadsbarnmorskorna 1904—1908
»utan ersättning» skötta förlossningar:

1904.	43	st.	å	kronor	16,27
1905.	44	»	»	»	19,31
1906.	52	»	»	»	16,34
1907.	74	»	»	»	11,48
1908.	83*)	»	»	»	10,24*)

*) Approximativt.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårds-
nämnden i Karlstad den 18 Mars 1910.*

§ 41.

Sedan Herrar Hugo Severin och E. V. Gelin hos Herrar Stadsfullmäktige väckt motion om ersättning i vissa fall till praktiserande barnmorskor i staden för förrättning hos medellösa samt Stadsfullmäktige begärt Hälsovårdsnämndens utlåtande i anledning af motionen, beslöt nu Hälsovårdsnämnden, som tagit ärendet i öfvervägande, däröfver afgifva följande yttrande:

«Uti en till Stadsfullmäktige af Herrar Severin och Gelin ingifven motion har hemställts, att privat praktiserande barnmorska måtte i vissa fall ersättas af fattigvården.

För sitt yttrande i frågan har Hälsovårdsnämnden utgått från följande utredning.

Antalet i staden bosatta barnmorskor har under år 1909 utgjort femton. Tvänne hafva emellertid under årets lopp aflyttat från staden, hvadan antalet vid årets slut var tretton, däraf två stadsbarnmorskor och en pensionerad f. d. stadsbarnmorska. De privat praktiserande barnmorskornas antal utgör sålunda för närvarande tio.

Det synes som om detta stora antal skulle hufvudsakligen härröra från barnmorskornas större häg att söka sin utkomst i stad och dess omgifning än att taga anställning på landsbygden. I några fall torde för gift barnmorskas bosättning i staden mannens yrke varit bestämmande.

En af de gifta barnmorskorna har anordnat ett förlossningshem, där mest kvinnor från främmande håll mottagas.

Förlossningar utom stadens område — för 1909 uppgående till ett sjuttioal — tillhöra visserligen också de privat praktiserande barnmorskornas arbetsfält; men

det stora flertalet förlossningar, för hvilka de anlitas, förekommer dock inom staden och dess område. Det torde lätt inses, att under dylik stark konkurrens barnmorskans verksamhet skall utfalla olika, i det att ett par barnmorskor anlitas i ett stort antal fall, andra mindre ofta, till och med sällan. Sålunda hafva af de privat praktiserande barnmorskorna tvänne under 1909 haft vardera öfver 100 förlossningar, under det att af de öfriga en haft 36, en 35, en 29, en 27, en 21, en 16, en 6 och en blott 2, allt under nämnda år och med inräkning af förlossningarna utom stadens område. Då så riklig tillgång på barnmorskor finnes, händer lätt, att — såsom uppgifvits — detta förhållande missbrukas af hjälpsökande på så sätt, att då en barnmorska anlitas och ersättning till henne afglömts eller afsiktligt försumrats eller ej till fullo betalats, en annan nästa gång tillkallas, kanske med samma försumlighet i fråga om godtgörelsen, utan att medellöshet kunnat åberopas som ursäkt därför. Till och med familjefäder med 60—70 kronors inkomst i veckan uppgifvas ej ha dragit sig för dylik brist på erkännamhet.

Att barnmorskorna i dylika fall icke velat påminna om sin fordran, har förklarats bero på farhågor att stöta sig med folk och därigenom utsätta sig för ofördelaktigt omnämnande bland allmänheten med ty åtföljande minskade utsikter till praktik. I sådana fall, där barnmorska verkligen gjort sådan påminnelse, har ersättning ej sällan lämnats, fastän kanske först efter en tid, i andra fall däremot ett mindre vänligt bemötande kommit barnmorskan till del. Det torde vara dylik bristande god vilja att lämna barnmorska ersättning för erhållen hjälp i förening med obenägenhet å hennes sida att utkräfvat sin fordran, som gifvit anledning till den klagan, motionen åberopar; ty de fall, där medellöshet kan hafva varit orsaken till uraktlåten ersättning åt privat praktiserande barnmorska, hafva enligt undersökningar, som gjorts för år 1909, inskränkt sig till ett fåtal.

Af de privat praktiserande barnmorskorna hafva nämligen endast fyra i sammanlagt 6 fall (hvaraf måhända ett par skulle kunna frånräknas) blifvit anlitate, där stadsbarnmorska synes hafva bort tillkallas. I ett af dessa fall har den tillkallade barnmorskan hänvisat till endera stadsbarnmorskan, men låtit af förlossningskvinnans man öfvertala sig att lämna behöfzig hjälp, då han lofvat att rikligt ersätta henne, ett löfte, som den enligt uppgift på starka drycker begifne och mindre ordentlige mannen, en arbetare, glömde att uppfylla. En annan barnmorska, som vid en gång förut lämnad förlossningshjälp godtgjorts med tio kronor, erhöll ingen ersättning, då hon förra året vid missfall biträdde samma hustru, emedan mannen, som uppgifves kunna förtjäna ända till åtta kronor om dagen, men helst offerar sin arbetsförtjänst på dryckenskap, nekade betala för sin, som han föregaf, otrogna hustru.

En tredje barnmorska, som under de senare åren plägat vikariera för stadsbarnmorskorna under deras semesterledighet, har under den tid af 1909, då hon

ej bestridt sådant vikariat, utan att erhålla ersättning, förlöst en stenarbetares hustru samt en kvinna från främmande ort under hennes tillfälliga vistelse i staden. Denna barnmorska säger sig emellertid ej hafva klagat öfver, att hon ej fått betaldt, och har förklarat sig vilja gå till förlossningsfall utan afscende på hjälpsökandes betalningsförmåga. Den fjärde barnmorskan har under 1909 utan ersättning förlöst en fattig fästekvinna, då stadsbarnmorskorna voro upptagna på annat håll, samt icke heller fått någon betalning af en murare, hvars hustru hon förlöst. I intet af dessa sex fall, utom det näst sista, har fattigvården anlåtats för någon form af understöd åt barnaföderskan eller familjen i öfrigt.

På grund af hvad denna utredning gifvit vid handen synes icke förefinnas synnerliga skäl att lagstifta för de rena undantagsfall, som här äro i fråga, men då saken nu dock väckts på tal, vill Hälsovårdsnämnden i allt fall med anledning af motionen föreslå:

att i de enstaka fall, då privat praktiserande barnmorskas hjälp torde behöfva påkallas hos medellös barnaföderska och hänvisning till stadsbarnmorska bort ske, ersättning på därom gjord ansökan må lämnas af fattigvården, när, utom medellösheten, kan styrkas, att ingendera stadsbarnmorskan kunnat i tillräcklig tid infinna sig för att lämna nödig hjälp åt förlossningskvinnan eller fallet varit af så brådskande art, att närmast tillgängliga hjälp måst anlitas, samt

att ersättningen efter fattigvårdsstyrelsens pröfning af fallet må utgå, i mån som barnmorskans tid och hjälp måst tagas i anspråk, och med högst tio kronor. »

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll. hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 5 April 1910.

§ 43.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Herrar Hugo Severin och E. V. Gelin väckt motion om ersättning i vissa fall till praktiserande barnmorskor i staden för förrättningar hos medellösa.

Öfver detta ärende hade Hälsovårdsnämnden afgifvit infordradt utlåtande, hvari Nämnden på anförda skäl föreslagit:

“att i de enstaka fall, då privat praktiserande barnmorskas hjälp torde behöfva påkallas hos medellösa barnaföderskor och hänvisning till stadsbarnmorskan bort ske, ersättning på därom gjord ansökan må lämnas af fattigvården, när, utom medellösheten, kan styrkas, att ingendera af stadsbarnmorskorna kunnat i

tillräcklig tid infinna sig för att lämna nödig hjälp åt förlossningskvinnan, eller fallet varit af så brådskande art, att närmast tillgängliga hjälp måst anlitas; samt att ersättningen efter fattigvårdsstyrelsens pröfning af fallet må utgå, i mån som barnmorskans tid och hjälp måst tagas i anspråk, och med högst tio kronor."

Fattigvårdsstyrelsen, som uppå remiss hade att i ärendet sig yltra, beslöt för sin del tillstyrka bifall till hvad Hälsovårdsnämnden i sitt utlåtande föreslagit.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 Maj 1910.

§ 10.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Herrar Hugo Severin och E. V. Gelin hos Herrar Stadsfullmäktige väckt motion, hvari hemställts, att privat praktiserande barnmorska måtte af fattigvården ersättas med 10 kronor för förrättning hos medellös, såvida antingen stadsbarnmorska icke kunnat anträffas eller fallet synts så brådskande, att ett hänvisande till henne af humanitetsskäl icke kunnat ifrågakomma.

I detta ärende hade Hälsovårdsnämnden, efter verkställd utredning angående i staden boende, privat praktiserande barnmorskors fattigpraktik, föreslagit, att den af motionärerna påyrkade ersättningen till privat barnmorska för af henne lämnadt biträde åt medellös barnaföderska måtte under vissa uppgifna villkor från falligvården utgå.

Drätselkammaren beslöt att i likhet med fattigvårdsstyrelsen, som äfvenledes yltrat sig öfver motionen, tillstyrka bifall till hvad Hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ofvan.

In fidem:

J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 93.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Herrar Severins och Gelins hos Herrar Stadsfullmäktige väckta motion om ersättning i

vissa fall till praktiserande barnmorskor för förrättningar hos medellösa.

Häröfver hade Hälsovårdsnämnden, Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren afgifvit infortrade yttranden.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Beredningsutskottet att i likhet med Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla hvad Hälsovårdsnämnden i detta ärende föreslagit.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

84. Återremitterade frågan om leverans af elektrisk ström för belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemēt vid Karlstad.

(Se serien B. 1910; N:o 2; § 26.)

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 februari 1910.

§ 20.

Företog Utskottet till behandling ett från Herrar Fullmäktige till Utskottet återremitteradt ärende rörande leverans af ström till elektrisk belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemēt vid Karlstad.

Då af ärendets behandling hos Herrar Stadsfullmäktige syntes framgå, att Herrar Fullmäktige önskade få sig till pröfnung förelagdt fullständigt kontrakt i ofvan omförmälda hänseende, men förslag till dylikt kontrakt syntes böra upprättas af Styrelsen för Vatten- och Gasverken, beslöt Utskottet återremittera ärendet till sagda styrelse, med erinran, att bestämmelser i hithörande frågor funnes meddelade i Kungl. Maj:ts nådiga bref den 7 december 1906 (se Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för 1907, Serien A, N:o 1.)

Som ofvan.

In fidem:

V. E. von der LANCKEN.

*Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten-
och Gasverksstyrelse den 12 Maj 1910.*

S. D. § 4. Sedan, efter underhandlingar med vederbörande, preliminär uppgörelse träffats rörande lydelsen af det kontrakt, hvarigenom stadens leverans af elektrisk ström till Värmlands Regementes kasärnbyggnader ordnades, blef ett kontraktsförslag nu föredraget och af Styrelsen godkänt samt skulle till Stadsfullmäktiges Beredningsutskott öfverlämnas.

Ur protokollet.
JOHN RUNDGREN.

K o n t r a k t .

Emellan Styrelsen för Karlstads Vatten- och Gasverk, såsom representant för Karlstad Stad, här nedan kallad «Staden», och Kungl. Arméförvaltningens Intendentsdepartement, såsom ombud för Kungl. Maj:t och Kronan, här nedan kallad «Kronan», är följande aftal rörande leverans af elektrisk ström för Värmlands Regementes Kasernetablissemment i Karlstad träffadt:

§ 1.

«Staden» åtager sig härmed att från den under tio (10) år tillhandahålla Kronan från Karlstads Elektricitetsverk erforderlig elektrisk ström för belysning och motordrift, dock icke för omformning till likström, inom af Karlstads stads upplåtna området för Värmlands Regementes Kasernetablissemment i form af 3-fasig växelström om 50 perioder per sekund och 110 volts spänning per fas.

Nämnda siffergarantier för periodtal och spänning gälla med en tolerans af $\pm 3\%$ för det förra och $\pm 7\%$ för den senare.

Den erforderliga elektriska strömmen skall af Staden tillhandahållas året om, dag och natt; dock må strömliveransen regelbundet afbrytas sön- och helgdagar från kl. 10 f. m.—2 e. m. Oktober t. o. m. Mars samt från kl. 10 f. m.—4 e. m. April t. o. m. September månader.

Staden äger rättighet att mot i § 4 garanterade ersättning tillfälligt afbryta driften, om sådant är ovillkorligen nödvändigt för erforderliga reparationer, ändringar, undersökningar m. m., men är skyldig tillse att hvarje sådant afbrott inskränkes till det minsta möjliga, och sker under sådan tid och på sådant sätt, att minsta möjliga olägenhet försakas Kronan.

§ 2.

Kronan förbinder sig härmed att från den under tio (10) år uttaga all behöflig elektrisk ström från Stadens elektricitetsverk och för densamma erlagga en afgift af 20 öre per kilowatt-timme utan rabatt samt att garantera staden en viss årlig minimiinkomst. Den årliga minimiinkomsten skall uppgå till 4,000 kronor vid en maximibelastning under året, ej öfverstigande 25 kilowatt, och ökas i samma proportion som maximibelastningen öfverstiger 25 kilowatt.

Kronan förbinder sig vidare: att utföra den elektriska installationen efter Karlstads Elektricitetsverks föreskrifter och därför endast anlita en entreprenör som af staden godkännes;

att ej själf eller genom någon annan skada eller rubba mätaren från sin plats eller skilja densamma från ledningarne;

att icke vidtaga några som helst ändringar å installationen utan att förut hafva erhållit Stadens tillåtelse och för sådant arbete icke anlita annan än en af staden godkänd person eller firma;

att icke förvägra elektricitetsverkets tjänstemän att efter anmälan på hvarje lämplig tid tillse mätare, ledningar och apparater m. m., som till elektriska anläggningen hörer;

att om fel uppstå å mätare eller servisledningens ofördröjligen meddela detta å elektricitetsverkets kontor;

att om bristfälligheter uppstå å ledningar eller apparater genom af Staden godkänd person eller firma låta afhjälpa dessa;

att efter anfordran och enligt räkning månatligen betala den förbrukade strömmen på så sätt som för andra förbrukare af ström från stadens elektricitetsverk är eller framdeles kan blifva stadgadt;

att samtidigt med afgiften för under den tolfte månaden af hvarje förbrukningsår uttagen ström erlagga hvad som möjligen kan restera i den garanterade minimi-afgiften.

§ 3.

Energiförbrukningen och maximalbelastningen uppmätas på den lågspända sidan af ledningsnätet genom en kilowattmätare med räkneverk samt en maximumvisare, den förra registrerande energiförbrukningen och den senare maximumbelastningen. Maximumvisaren skall inställas så att den registrerar den största belastningen under året, som varat oafbrutet under $\frac{1}{4}$ timme.

Misstänker någondera af parterna, att mätaren är felaktig och därför önskar mätarens kontrollering, skall detta skriftligen meddelas den andra parten. Visar det sig då, att kilowattmätaren registrerar för mycket eller för litet, erhåller förbrukaren i förra fallet afdrag för hvad, som under föregående månad betalats

för mycket, i det senare fallet har han åter att erlägga betalning för det som mätaren under föregående månad visat för litet.

Skulle maximalvisaren registrera oriktigt gällur tills vidare såsom maximibelastningen den högsta afläsningen, som antecknats vid föregående månatliga afläsningar.

Staden skall ombesörja mätareafprofningen, men äger rättighet att af Kronan uppbära afgift härför efter gällande taxa, om Kronan anhållit om mätarens justering och det vid justeringen visat sig att mätaren ej varit felaktig.

§ 4.

För de olägenheter, som kunna uppstå genom tillfälliga afbrott i strömleveransen lämnar staden en ersättning af 1,8000 af den årliga afgiften för hvarje hel timme, som afbrottet varat, hvilken ersättning är densamma staden erhåller af Kraftbolaget för dylika afbrott.

§ 5.

Staden skall anordna och bekosta för hela strömbehovet erforderlig: servisleddning i Haakgatans förlängning till anvisad plats i kasernetablissemmentets kanslihus;

transformator med högspänningsinstrumentering jämte förbindelseledningar samt smältmetaller på lågspända sidan;
energimätare med maximumvisare.

§ 6.

Kronan skall i kasernetablissemmentets kanslihus afgiftsfritt tillhandahålla ett för transformatorn afsedt, lätt tillgängligt, väl ventileradt och brandfritt rum af c:a 3,2 meters längd, 2,3 meters bredd samt 2,3 meters höjd. Detta rum skall dessutom så anordnas, att transformatorn jämte öfrig elektrisk utrustning ej kan taga skada af fukt. Uppstår skada å den elektriska utrustningen i transformatorrummet till följd af fukt eller andra orsaker, som härleda sig från olämpligt utförande af detsamma, är Kronan skyldig att ersätta skadan.

Kronan skall utföra och bekosta inom kasernetablissemmentets område för servisleddning färdig kabelgraf af minst 0,7 meters djup och 0,5 meters bredd jämte intagsöppning i grundmuren samt för kabel och graf behöflig täckning och fyllning.

För att belastningen, så långt sig göra låter, lika fördelas på faserna, åligger det Kronan att bekosta och anordna en ampéremätare för hvarje fas.

Detta kontrakt gäller till den samt skall skriftligen uppsägas senast ett år innan nämnda dag. Sker detta ej, anses kontraktet förlängdt ytterligare 1 år åt gången tills sådan uppsägning sker.

Twist om tolkning af detta kontrakt får ej dragas inför domstol utan skall afgöras genom skiljemän enligt gällande lag.

Karlstad den 1910.

STYRELSEN FÖR KARLSTADS VATTEN- OCH GASVERK.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskottet den 6 September 1910.

§ 94.

Vid behandlingen af Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning rörande leverans af elektrisk ström för belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad hade Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 januari innevarande år beslutit att för ytterligare utredning återremittera ärendet till Beredningsutskottet.

I anledning häraf hade, på Utskottets anmodan, Styrelsen för Vatten- och Gasverken ånyo förehafat ärendet till behandling och hade Styrelsen därvid upprättat fullständigt förslag till kontrakt mellan staden, å ena, samt Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan, angående leverans af elektrisk ström för nämnda kasernetablissemment, hvilket förslag därefter till Beredningsutskottet öfverlämnats.

Sedan Utskottet, efter granskning af kontraktsförslaget, ej funnit anledning till någon erinran mot detsamma, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att i enlighet med nu föreliggande förslag till kontrakt afsluta öfverenskommelse med Kungl. Maj:t och Kronan om leverans af elektrisk ström för belysning och motordrift inom Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

85. Drätselkammarens framställning om godkännande af förslag till kontrakt med Kungl. Maj:t och Kronan rörande leverans af vatten till kasern-etablissemnet för Kungl. Värmlands Regemente.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 12 Maj 1910.

S. D. § 5. Rörande leverans af vatten till de blifvande kasärnbyggnaderna för Värmlands Regemente hade, efter underhandlingar med vederbörande, preliminärt förslag till kontrakt uppgjorts; Och blef detsamma nu föredraget och af Styrelsen godkänt samt skulle till Drätselkammaren öfverlämnas tillika med karta och rabattförteckning.

Ur protokollet.
JOHN RUNDGREN.

K o n t r a k t.

Emellan Styrelsen för Karlstads Vatten- och Gasverk, såsom representant för Karlstads Stad, här nedan kallad «Staden» och Kungliga Arméförvaltningens Intendentsdepartement, såsom ombud för Kungl. Maj:t och Kronan, här nedan kallad «Kronan», är följande aftal rörande leverans af vatten till Värmlands Regementes Kasernetablissemnet i Karlstad träffadt:

§ 1.

Staden åtager sig härmed att från den under tio (10) år från Karlstads Vattenverk tillhandahålla Kronan för Kasernetablissemnet erforderligt vatten, såväl till mängd som tryck tillräckligt äfven i händelse af eldsvåda inom kasernbyggnaderna.

§ 2.

Kronan förbinder sig härmed att från den under tio (10) år taga allt för Kasernetablissemnet behöfligt vatten från Karlstads Vattenverk och för detsamma till Staden erlægga en afgift af 15 öre pr kubikmeter utan rabatter, hvarvid Kronan garanterar Staden en minimiinkomst af 3,750 kronor, motsvarande en minimiförbrukning af 25,000 kubikmeter.

Kronan förbinder sig vidare:

att ej själf eller genom någon annan skada eller rubba mätare från dess plats eller skilja densamma från ledningarne;

att icke förvägra vattenverkets tjänstemän att efter anmälan på hvarje lämplig tid tillse mätare och ledningar till densamma;

att för installationsarbetena inom Kasernområdet anlita entreprenör som af staden godkännes, hvarvid staden äger rättighet öfvervaka dessa arbetens utförande;

att om fel uppstå å mätare eller servisledning ofördröjligen meddela detta å vattenverkets kontor;

att efter anfordran och enligt räkning kvartalsvis betala förbrukadt vatten på sätt för andra förbrukare af vatten från stadens vattenverk är eller framdeles kommer att blifva stadgadt.

§ 3.

Vattenförbrukningen uppmätes med en vattenmätare och skall allt af Kasern-etablissemnet förbrukadt vatten passera genom denna mätare.

Misstänker någöndera af parterna att mätaren är felaktig och därför önskar mätarens kontrollering skall detta skriftligen meddelas den andra parten.

Mätaren skall anses felaktig om felvisningen öfverstiger ± 3 %.

Staden skall ombesörja mätarens profning och justering, men äger rättighet att af Kronan uppbära afgift härfor, om Kronan anhållit om profningen, och det därvid visat sig att mätaren ej varit felaktig.

Om vattenmätaren under helt årskvartal eller del däraf icke gjort tjänst vare sig till följd af skador å densamma eller af annan orsak, äger Staden bestämma den ej uppmätta vattenmängden med ledning af Kasern-etablissemnet vattenkonsumtion under liknande förhållanden.

§ 4.

Staden äger rättighet att tillfälligt afbryta vattentillgången, om sådant är ovillkorligen nödvändigt vid eldsvåda inom staden samt i och för reparationer och utsträckningar af stadens rörnät, men är skyldig tillse att afbrott inskränkes till det minsta möjliga och att de afbrott, som ej förorsakas af eldsvåda, om möjligt ske under sådan tid och på sådant sätt, att minsta möjliga olägenhet orsakas Kronan.

För dylika tillfälliga afbrott i vattentillgången är Kronan ej berättigad till ersättning eller till minskning i den bestämda vattenafgiften.

§ 5.

Staden förbinder sig:

att till Kasernområdets gräns framdraga hufvudledningen från Odengatan med afslutning vid pkt. A. enligt bilagda plankarta;

att bekosta och uppsätta vattenmätaren å af Kronan fritt tillhandahållen och iordningställd, lämplig och mot frost eller annan åverkan skyddad plats;

att i och för ökning af eldsläckningstrycket i ledningarne, som vid Kaserngården för 14 sekundliter beräknas uppgå till 27,5 m. uppsätta å af Kronan fritt tillhandahållen och iordningställd plats en elektriskt drifven pump, för att därmed kunna höja det nämnda trycket med c:a 10 meter, samt bekosta härför erforderlig elektrisk ström.

Servisledningen mellan pkt. A. å hufvudledningen och vattenmätaren bekostas af Kronan, hvarvid Kronan skall ombesörja allt arbete med rörgrafvarnas iordningställande samt inköp af alla materialier, men staden verkställa rörens utläggning och inkoppling till såväl hufvudledningen som vattenmätare.

§ 6.

Detta kontrakt gäller till den samt skall skriftligen uppsägas senast ett (1) år innan nämnda dag. Sker detta ej anses kontraktet förlängdt ytterligare ett år åt gången tills sådan uppsägning sker.

Twist angående kontraktets rätta tolkning får ej dragas inför domstol, utan skall afgöras genom skiljemän enligt gällande lag.

Af detta kontrakt äro två lika lydande exemplar upprättade.

Vattenrabatter vid Karlstads Vattenverk.

Då förbrukningen uppgår till

2,500 kbm.	beviljas	4 0/0	rabatt
3,000	”	4,5 0/0	”
3,500	”	5 0/0	”
4,000	”	5,5 0/0	”
4,500	”	6 0/0	”
5,000	”	6,5 0/0	”
5,500	”	7 0/0	”
6,000	”	7,5 0/0	”
6,500	”	8 0/0	”
7,000	”	8,5 0/0	”
7,500	”	9 0/0	”
8,000	”	9,5 0/0	”
8,500	”	10 0/0	”
9,000	”	10,5 0/0	”
9,500	”	11 0/0	”
10,500	”	13 0/0	”

13,500	”	”	15	o/o	”
15,500	”	”	17	o/o	”
17,500	”	”	19	o/o	”
19,500	”	”	20	o/o	”
21,500	”	”	21	o/o	”
23,500	”	”	22	o/o	”
25,500	”	”	23	o/o	”
27,500	”	”	24	o/o	”
29,500	”	”	25	o/o	”

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 23 Maj 1910.*

§ 5.

Från Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade till Drätselkammaren öfverlämnats förslag till kontrakt med Kungl. Maj:t och Kronan rörande leverans af vatten till de blifvande kasernbyggnaderna för Kungl. Värmlands regemente jämte vid förslaget fogad karta och rabattförteckning.

Efter granskning af kontraktsförslaget beslöt Drätselkammaren öfverlämna detsamma till Herrar Stadsfullmäktige och därvid i ärendet anföra följande.

Beträffande den föreslagna vattenafgiften af 15 öre för kubikmeter med en af Kronan garanterad minimiförbrukning af 25,000 kubikmeter hade Drätselkammaren häremot intet att erinra.

I fråga om den i kontraktsförslagets 5 § öfvermålade elektriska pumpen, hvilken staden skulle åtaga sig att bekosta för ökning af eldsläckningstrycket hade Drätselkammaren inhämtat, att denna pumpanordning enligt af vattenledningsingenjören gjorda beräkningar skulle draga en kostnad af 2,000 kr.

För att tydligare utmärka, att det i 5 § sista stycket öfvermålade arbetet med rörens utläggning och inkoppling till hufvudledningen och vattenmätaren skulle bekostas af Kronan ville Drätselkammaren föreslå, att sista meningen i denna punkt måtte erhålla följande lydelse: «Men staden mot ersättning af Kronan verkställa rörens utläggning och inkoppling till såväl hufvudledningen som vattenmätaren».

Då Drätselkammaren ej hade någon orinran att göra mot kontraktsförslaget i öfrigt, beslöt Kammarkaren hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte godkänna förslaget med det tillägg till detsamma, som af Drätselkammaren här ofvan föreslagits.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 25.

Sedan Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Drätselkammaren öfverlämnat förslag till kontrakt mellan staden, å ena, samt Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan, angående leverans af vatten till Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad, hade Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte godkänna kontraktsförslaget med den ändring i detsamma, att sista meningen i 5 § erhöile följande lydelse: »men staden mot ersättning af Kronan verkställa rörens utläggning och inkoppling till såväl hufvudledninga som vattenmätare».

Beredningsutskottet, som nu hade att uppå remiss häröfver afgifva yttrande beslöt; efter granskning af kontraktsförslaget, att med instämmande uti hvad Drätselkammaren anfört, hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att, i enlighet med nu föreliggande förslag till kontrakt med den af Drätselkammaren föreslagna ändrade lydelsen af sista punkten i 5 §, afsluta öfverenskommelse med Kungl. Maj:t och Kronan om leverans af vatten till Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

86. Byggnadsnämndens förslag till ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan.

Utdrag af Protokoll, hållet hos Byggnads Nämnden i Karlstad den 13 April 1910.

§ 27.

Sedan jämlikt Byggnads Nämndens den 9 Mars 1910 fattade, under § 21 häröfvan antecknade beslut upprättadt förslag till ändring i stadsplanen beträff-

fande kvarteret Sothönan, hållits för allmänheten tillgängligt å stadsbyggnästarekontoret från och med den 12 Mars till och med denna dag, därom kungörelse varit införd i två af stadens tidningar den 12 Mars 1910 och underrättelse lämnats samtliga jordägare i kvarteret Sothönan genom skrivelser, afsända med allmänna posten den 20 samma månad, hade till Nämnden inkommit följande skrivelse:

*Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Med anledning af begäran om ny gata och tomtindelning i Kvarteret Sothönan, anhåller undertecknade vördsammast om att hos byggnadsnämnden få på det bestämdaste protestera mot nämnda omreglering, om vi ej kan få utfartsväg till våra i nämnda kvarter egande tomter, eller om staden är villig lösa våra egande fastigheter i hvilket fall vi ej hafva något att erinra mot omreglering.

Karlstad den 12 April 1910.

L. J. PERSSON.

AXEL DANIELSSON*.

Efter föredragning häraf fann Byggnads Nämnden, med hänsyn därtill, att de olägenheter, som genom den ifrågasatta förändringen komme att drabba L. J. Persson och Axel Danielsson, vore att betrakta såsom obetydliga i jämförelse med de fördelar, som genom densammas genomförande komme att vinnas, skäligt vidhålla sitt förslag, som skulle till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnas med hemställan, att Herrar Fullmäktige måtte söka utverka Kungl. Maj:ts fastställelse å detsamma.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnads Nämnden i Karlstad den 8 September 1909.

§ 80.

Till Byggnads Nämnden hade inkommit en så lydande skrivelse:

*Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Med öfverlämnande af bilagda afskrift af vår skrivelse af denna dag till

donationsjordskommitterade våga vi vördsamt hemställa, att Byggnadsnämnden ville taga våra i samma skrifvelse framställda önskemål under ompröfning.

Karlstad den 10 Augusti 1909.

HJALMAR KLARHOLM.

A. G. BLOM.

A. G. JOHANSSON.

AXEL OLSSON.

C. F. BÄRGSTRÖM.

AUG. LINDQVIST.

J. A. FORSÉN.

Härvid funnos fogade följande handlingar:

1:o) denna skrift:

Till Herr Ordföranden i den af staden Karlstad tillsatta donationsjordskomitén.

Jämte det att vi hvar och en för oss till Eder ingifva de uppgifter, som kommitterade affordrat oss, få vi gemensamt göra följande framställning:

Enligt den för stadsdelen Viken nyantagna stadsplanen skall större delen af våra tomter användas för en öppen plats invid Venern. Vi hafva i allmänhet våra boningshus liggande högst uppe på tomterna och uthusen längre ned mot Venern. Gränsen för den tillämnade öppna platsen skall enligt stadsplanen dragas så, att så godt som alla våra uthusbyggnader helt och hållet och våra boningshus helt eller delvis komma att stå på den öppna platsen och således vid stadsplanens genomförande borttagas.

Detta är för oss mycket hårdt. Som af våra särskilda skrifter torde framgå, hafva vi på våra tomter och byggnader nedlagt för våra förhållanden mycket stora belopp, allt hvad vi kunnat spara och mer till har åtgått för att skaffa oss våra egna hem. Våra lediga stunder hafva vi användt för att förbättra och vårda våra tomter och våra byggnader, delföra fyllning och anlägga planteringar m. m. De flesta af oss hafva ock hyresinkomst af fastigheterna, då det skulle hafva ställt sig allt för dyrbart för oss att köpa tomt och uppföra hus endast för vår egen räkning.

Därest stadsplanen nu genomföres utan ersättning till oss för de kostnader vi nedlagt på fastigheterna ifråga, skulle de flesta af oss icke blott förlora våra med svett och möda anskaffade egna hem utan ock blifva ruinerade. Å andra sidan skulle det ställa sig för staden ganska kostbart att hålla oss skadeslösa för våra förluster genom stadsplanens genomförande.

Vi tro emellertid, att det finnes ett ganska enkelt medel att utan kostnad för staden skydda oss för förlust, nämligen genom en ändring af stadsplanen.

Denna kan utföras på så sätt. Det för oss förmånligaste vore att den väg som finnes ofvanför våra tomter och hvilken lärer kunna för ändamålet disponeras, utlägges till gata och ett byggnadskvarter utlägges mellan samma väg och Vernern. Hufvudskalet emot en dylik anordning torde vederbörande vid stadsplanens uppgörande hafva funnit däri, att våra områden såsom *läga* och *sanka* ansetts hälsovådliga att bebo. Detta fel är emellertid numera afhjälpt. Vi hafva nämligen påfört våra tomter ända ned till Vernern så mycket fyllning, att tomterna nu äro i allmänhet högre än de innanför belägna tomter, hvilka i stadsplanen bibehållits såsom byggnadsplatser.

Nu finnes i fråga om våra tomter det säregna förhållande, att vi hafva lagfart å vissa arealer af ägofiguren N:r 345, men att de områden med samma arealer, som af oss innehafvas, åtminstone enligt en af A. Frykberg år 1896 gjord rågångsutstakning, endast delvis ligga å samma ägofigurer och i öfrigt å ägofiguren N:r 1,081. I förbigående sagt har rågångsutstakningen aldrig blifvit fastställd, enär den särskilda Rättens utslag härom blifvit af Svea Hofrätt genom bilagda dom upphäfdt. Då vi vid besittningstagandet af våra områden varit i god tro och då ägofiguren N:r 1081 gifvetvis ursprungligen varit vatten och blifvit landområde hufvudsakligen genom de af oss och våra fångesmän utförda fyllningsarbetena, hemställa vi att staden måtte tillåta oss att för så billigt pris som möjligt *inköpa* de delar af ägofiguren N:r 1081, som af oss *innehafvas*, samt att från köpeskillingarna afdraga skälig ersättning för af oss utförda fyllningsarbeten. Vi få ock, för den händelse sådant skulle underlätta uppnåendet af vårt önskemål, härmed förklara oss villiga att genom påförande af ny fyllning, ytterligare höja nivån å våra tomter.

Skulle vår nu gjorda framställning icke kunna bifallas, utan en öppen plats invid Vernern anses nödvändig, hemställa vi, att den öppna platsen något minskas och att byggnadskvarterets gräns nedflyttas åtminstone så mycket, att våra boningshus komma att stå helt och hållet ofvanför densamma. Om ett eller ett par af boningshusen skulle finnas stå för långt ner för att kvartersgränsen skulle kunna dragas nedanför desamma, torde en jämförelsevis ringa flyttningshjälp af staden vara tillräcklig för dessa hus uppflyttande ofvanför en ny kvartersgräns.

Om man så går till väga behöfver kvartersgränsen endast flyttas några få meter för att vi skola kunna få tillräcklig plats åtminstone för våra boningshus på de återstående delarne af våra tomter. Äfven för detta fall anhålla vi att få inköpa de delar af ägofiguren N:r 1081, som ingå i våra innehaf och komma att ligga ofvanför den nya kvartersgränsen. Vi hemställa ock att vi måtte få för

så lång tid som möjligt hafva våra uthus kvarstående å de af oss utfyllda områdena antingen utan arrende eller mot ett billigt sådant.

Karlstad den 10 Augusti 1909.

HJALMAR KLARHOLM.

AXEL OLSSON.

A. G. BLOM.

C. F. BÄRGSTRÖM.

A. G. JOHANSSON.

AUG. LINDQVIST.

J. A. FORSÉN.

2:o) "Afskrift.

Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätts dom i den af Rådstufvurätten i Karlstad den 29 Augusti 1898 dömda, efter vad till Kongl. Hofrätten komma sak emellan Adolf Nyhlén, A. Rydberg, J. Freding, C. J. Wennberg, Lars Larsson, August Olsson, Enkan Lovisa Nylén, Carl Johan Andersson, Leonard Fagerström, Johan Qvarnström, Karl Nordenson, Sara Emilia Nordenson, J. A. Schill och Axel Olsson, alla i Viken, i Kongl. Hofrätten kârande, samt Karlstads stad, svarande, angående den talan, som — efter det Kommissionslandtmätaren A. Frykberg efter förordnande af Konungens Befallningshafvande i Vermlands län med biträde af gode män den 6 Augusti 1896 påbörjat och den 20 i samma månad afslutat förrättning för utstakning och uppgående af rågångarne omkring staden Karlstads egoområde i stadsdelarne Viken och Qvarnberget — Drättselkammaren i Karlstad enligt uppdrag af Stadsfullmäktige i nämnda stad å stadens vägnar, efter särskilda stämningar, mot Nyhlén och hans ofvan bemälda medparter jemte åtskilliga andra personer vid Rådstufvurätten fört derom, att den förrättade rågångsutstakningen, hvarigenom staden skulle åter komma i besittning af jord, som från staden inkräktats, måtte fastställas. Uti hvilken sak Rådstufvurätten, hvarest parterna å ömse sidor fordrat ersättning för rättegångskostnaderna, genom utslag ofvan förstnämnda dag sig ullåtit, att enär Karlstads stad genom Karl IX:s donationsbref af den 5 mars 1584 erhållit eganderätt till hela Tingvalla ö, samt staden för den skull fortfarande egde de delar deraf, hvarå annan icke kunde visa sig hafva erhållit upplåtelse, ty och som Nyhlén och hans medparter icke gittat styrka, att de fått till sig upplåtna de ostridigt å Tingvallaön belägna samt å den af Kommissionslandtmätaren Frykberg vid utstakning af rågångarna omkring staden Karlstads egoområden i stadsdelarne Viken och Qvarnberget, år 1896 upprättade karta närmast söder och öster om den af honom vid denna förrättning utstakade rågång liggande, med N:ris 1061 och 1081 betecknade egofiguerna eller någon del af dem, allt så och då Nyhlén och hans medparter icke heller visat, att jord, som de framför staden egt rätt att innehafva, blifvit dem vid rågångsförrättningen frånhänd, eller i öfrigt förebragt någon omständighet,

som lagligen kunde verka till hinder för den sökta fastställelsen, blefve ifrågavarande rågång till framtida efterrättelse fastställd; vid hvilken utgång af saken Nyhlén och hans medparter skulle gemensamt med öfriga svarande vid Rådstufvurätten en för alla och alla för en ersätta dels stadens kostnader å rättegången till och med den 24 Maj 1898, dervid likväl undantagen vittnesersättning till Kommissionslandtmätaren Frykberg, med etthundrattiofyra kronor åttio öre dels ock dittillsvarande kostnader för den för sakens handläggning särskildt förordnade Rådstufvurätt med åttio kronor till Rättens ordförande och tjugu kronor till hvardera af Rättens öfriga ledamöter, hvarefter det åläge Nyhlén och hans medparter jemte sju af öfriga svarande vid Rådstufvurätten att ensamme på enahanda sätt dels ersätta staden för den till Kommissionslandtmätaren Frykberg utgifna vittnesersättningen och återstående utgifter å rättegången med sammanlagdt fyrtio kronor dels ock återstående kostnader för den särskilda Rådstufvurätten med etthundratre kronor fyratio öre till Rättens ordförande och tjugu kronor till hvardera af Rättens öfriga ledamöter; och skulle emellertid staden förskottsvis utgifva berörda ersättning till den särskilda Rådstufvurättens ledamöter; Deri Nyhlén och hans medparter sökt ändring, som staden bestridt, och hafva parterna å ömse sidor fordrat ersättning för kostnaderna å saken i Kongl. Hofrätten; Gifven och utfärdad i Stockholm den 2 Februari 1900.

Kongl. Hofrätten har tagit saken i öfvervägande; Och som den i förevarande sak instämnda talan, såvidt i Kongl. Hofrätten är ifråga, afser att få en af Kommissionslandtmätaren Frykberg år 1896 uppgången linie fastställd såsom rågång mellan mark, som skulle tillhöra staden, å ena, samt mark tillhörig Nyhlén och dennes medparter, å andra sidan, men dessa, med bestridande af stadens eganderätt till den mark, som i den pretenderade rågången å viss del af dess sträckning möter deras områden, påstått att en hvar af dem hade bättre rätt än staden till den del af samma mark, som gränsade till hans område, samt till följd häraf yrkat ogillande af stadens talan, alltså och då frågan om fastställandet af rågången är beroende af utgången af den sålunda yppade tvisten om bättre rätt till marken å ena sidan om den pretenderade egogränsen, samt denna eganderätten rörande tvist icke lagligen må i denna sak komma under bedömande, finner Kongl. Hofrätten skäligt att, med upphäfvande af Rådstufvurättens utslag i hvad talan däremot blifvit fullföljd, förklara stadens i denna sak förda talan, såvidt den Nyhléns och dennes härstädes fullföljande medparter rätt rör, icke kunna bifallas, blifvande kostnaderna å saken vid Rådstufvurätten emellan staden och dess nyss bemälda vederparter kvittade, i följd hvaraf de sistnämnda befrias jemväl från dem ålagd skyldighet att gälda kostnaderna för den särskilda

Rådstufvurätten, och skola parterna själfva vidkännas sina utgifter å saken i Kongl. Hofrätten. År och dag, som förr skrifvet står.

På Kongl. Hofrättens vägnar:

J. E. ELLIOT.

Axel Durling.

Dom emellan A. Nyhlén i Viken m. fl., i Kongl. Hofrätten kârande, samt Karlstads stad, svarande.

Rätt afskrifvet inlyga:

A. EDÉN.

J. PETERSSON.*

Efter föredragning af handlingarna beslöt Byggnads Nämnden att för utrednings vinnande besöka platsen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnads Nämnden i Karlstad den 13 Oktober 1909.

§ 90.

Sedan Byggnads Nämnden jämlikt sitt härofvan under § 80 antecknade beslut för utrednings vinnande besökt den i nämnda § omförmälta platsen mellan kvarteret Sothönan i stadsdelen Viken samt sjön Vänern, så uppdrogs nu åt Stadsbyggmästaren att uppgöra och till Nämnden inkomma med förslag angående höjden och bredden af den påfyllning, som kan erfordras utanför de områden, hvilka af sökandena ifrågasatts att ingå i berörda kvarter.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnads Nämnden i Karlstad den 10 November 1909.

§ 102.

Vid sitt sammanträde den 13 Oktober 1909 hade Byggnads Nämnden enligt beslut, anteckadt under § 90 här ofvan, uppdragit åt Stadsbyggmästaren att

uppgöra och till Nämnden inkomma med förslag angående höjden och bredden af den påfyllning, som kunde erfordras utanför vissa områden, som ifrågasatts att ingå i kvarteret Sothönan.

Stadsbyggnästaren anmälde nu att han vid företagen utredning funnit, att det för uppnående af den erforderliga gatuhöjden 14,5 meter kräfdes påfyllning till en höjd af minst 14 meter öfver stadens O-plan i sydöstra hörnet af sökanden Forsséns hus med jämn stigning därifrån till 14,20 meter utanför sökanden Axel Olssons hus, allt till en bredd af 12 meter söder om den ifrågasatta kvartersgränsen, inom hvilken alla uthus skulle falla.

I anledning af hvad sålunda förekommit beslöt Nämnden, att sökandena skulle skriftligen underrättas om utredningens resultat samt tillfrågas huruvida och inom hvilken tid de vore villiga utföra den sålunda erforderliga påfyllningen äfvensom hvilka garantier de för sitt eventuella åtagande kunna ställa, och ville Nämnden sedan svar härå inkommit, taga frågan i ytterligare öfvervägande.

Åt Stadsbyggnästaren uppdrogs att till ledning för sökandena å marken ut-sätta märken, angifvande de ofvan omförmälda måtten.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 December 1909.

§ 108.

Uti det under § 102 i protokollet för den 10 November 1909 senast an-tecknade ärende angående ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan hade till Byggnadsnämnden inkommit en nu föredragen så lydande skrifvelse:

Till Byggnads Nämnden i Karlstad.

Med anledning af skrifvelse den 30 sislidne November från Byggnadsnämndens sekreterare angående af oss väckt fråga om ändrad reglering af kvarteret Sothönan få vi undertecknade härmed meddela, att vi äro villiga åtaga oss den erforderliga påfyllningen som kräves för en blivande gata var och en för sig inom en tid av omkring 8 år. Någon särskild borgen såsom garanti för arbetets utförande kunna vi visserligen ej för närvarande ställa, men medgifva, att om arbetet inom den angifna tiden ej är utfört, staden må verkställa vad som fattas mot säkerhet i våra fastigheter.

I sammanhang med ovanstående tillåta vi oss att framställa begäran därom, att vi måtte få taga åtminstone en del av fyllningen på strandområdet söder om den blivande gatan, samt att, ifall under tiden vid sprängnings- eller gatuarbeten i närheten stenavfall kunde erhållas.

Skulle inom våra tomtområden finnas mark, som tillhör annan ägofigur, hemställa vi att staden måtte låta oss få inköpa denna mark för så billigt pris som möjligt.

Karlstad den 7 dec. 1909.

Hjalmar Hugo Klarholm,
för Viken N:o 49.

C. Bergström,
Viken 52.

Aug. Lindqvist,
Viken N:o 28 D.

A. Blom,
för Viken 54.

Axel Olsson.
för Viken N:o 56.

A. G. Johansson,
för Viken 51.

J. A. Forsén,
Viken N:o 28 C.

Fredrik Jansson,
för Viken 54*.

Och beslöt Nämnden att utdrag af de i ärendet förda protokoll skulle öfverlämnas till Drätselkammaren med anmodan att Kammaren ville i ärendet sig yttra.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur Protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 9 Mars 1910.

§ 21.

Uti det under § 108 i protokollet för den 8 December 1909 senast antecknade ärende angående ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan hade till Byggnads Nämnden inkommit från Drätselkammaren begärdt yttrande, innefattadt uti ett så lydande protokollsutdrag:

“Utdrag af protokollet hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 21 Februari 1910.

§ 7.

Sedan Byggnadsnämnden anhållit om Drättselkammarens yttrande i anledning af en från Hjalmar Hugo Klarholm m. fl. till Nämnden inkommen framställning om ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan i stadsdelen Viken jämte hvad därmed stode i samband beslöt nu Drättselkammaren att i detta ärende anföra följande:

Enligt Drättselkammarens förmenande syntes den ifrågasatta ändringen i Stadsplanen, hvarigenom kvarteret Sothönan skulle utvidgas söderut och den öppna platsen söder om kvarteret i samma mån inskränkas, vara fördelaktig för staden. Först och främst skulle nämligen staden härigenom befrias från en jämförelsevis dryg utgift för inlösen af de byggnader, som finnas uppförda inom den öppna platsen, hvilken kostnad blefve nödvändig, därest den fastställda stadsplanen skulle oförändrad genomföras, och vidare skulle äfven de fördelar vinnas, att staden i följd af kvarterets utvidgning komme i tillfälle att afyltra staden tillhörig mark härstädes äfvensom att kostnaderna för gatuanläggningar invid kvarteret blefve för staden mindre betungande.

På grund af det anförda ville fördenskull Drättselkammaren för sin del tillstyrka sådan ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan, att kvarteret utvidgades åt söder på sätt en vid detta protokoll fogad ritning närmare utvisade.

Beträffande sökandenas framställning ifråga om ställande af garanti för utförande af fyllningsarbeten samt om tillstånd att hämta fyllnadsämnen å stadens mark ville Drättselkammaren, därest Byggnadsnämnden komme att biträda ändringsförslaget, uti berörda hänseenden vidtaga de på Kammaren ankommande åtgärder för tillmötesgående af sökandenas framställning i denna del, som Drättselkammaren funne lämpliga.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.“

Efter föredragning häraf fann Nämnden skäligt för sin del godkänna det uppgjorda förslaget.

Då emellertid detta beslut fattats under förutsättning, att sökandena ordentligen fullgjorde sina under ärendets behandling gjorda åtaganden, ville Nämnden till Drättselkammaren hemställa, det Kammaren måtte tillse, att betryggande åtgärder härför vidtoges.

Uppgjord skiss öfver förslaget skulle från och med den 12 Mars till och med den 13 April 1910 hållas för allmänheten tillgänglig å stadsbyggmästarekontoret, därom kungörelse skulle utfärdas och underrättelse vederbörande i laga ordning meddelas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 96,

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver af Byggnadsnämnden framställt förslag till ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Sothönan i stadsdelen Viken här i staden.

Då det syntes önskvärdt att den ifrågasatta ändringen i stadsplanen, hvarigenom, på sätt en vid handlingarne fogad karta närmare utvisade, kvarteret Sothönan skulle utvidgas söderut och den enligt nu gällande stadsplan söder om kvarteret befintliga öppna platsen i samma mån inskränkas, blefve genomförd, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta sådan ändring i stadsplanen för stadsdelen Viken i Karlstad, att kvarteret Sothönan utvidgades åt söder på sätt en af Stadsbyggmästaren Carl Crispin i februari 1910 upprättad karta närmare utvisade, samt

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att med kontrasignation af sekreteraren, söka vederbörlig fastställelse å beslutet.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

87. Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Magistratens skrifvelse med öfverlämnande af Konungens Befallningshafvandes utslag den 9 juni 1910 angående Rådmanen Carl Lidbergs mantalsskrifning för år 1910.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 97.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande i anledning af Magistratens skrifvelse med öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige af Konungens Befallningshafvandes i Värmlands län utslag den 9 juni 1910 angående Rådmanen Carl Lidbergs mantalsskrifning för innevarande år,

Genom berörda utslag hade Konungens Befallningshafvande, enär Rådmanen Lidberg icke ens föreburit, att den inom staden Karlstad belägna, honom tillhöriga obebyggda fastigheten vore af den beskaffenhet att han därstädes kunde under någon del af året uppehålla sig eller vistas, åtminstone icke i den mening, som enligt mantalsskrifningsförordningen förutsattes, alltså och då bestämmelserna om valfrihet mellan ifrågavarande båda kommuner sålunda ej heller vore i föreliggande fall tillämpliga, funnit skäligt, med undanröjande af den inom staden vidtagna mantalsskrifningsåtgärden, förklara Rådmanen Lidberg skola i sin bostadsort Karlstads Landsförsamling för år 1910 föras i mantal.

Beredningsutskottet, som, med hänsyn till frågans betydelse i skattehänseende, ansåge det sålunda meddelade utslaget höra af Herrar Stadsfullmäktige öfverklagas, beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drättselkammaren att å stadens vägnar i vederbörlig ordning anföra besvär öfver Konungens Befallningshafvandes förenämnda utslag den 9 Juni 1910 angående Rådmanen Carl Lidbergs mantalsskrifning för innevarande år.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

88. Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Konungens Befallningshafvandes skrivelse med infordrande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande beträffande tiden för häst- och kreatursmarknader här i staden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 98.

Uti en till Kungl. Kommerskollegium aflåten skrivelse hade Värmlands läns Hushållningssällskap anhållit, att Kungl. Kommerskollegium måtte bestämma att, om möjligt från och med år 1911, eljest från och med år 1912. häst- och kreatursmarknader i Filipstad, Karlstad, Kristinehamn, Sunne, Årjeng, Torsby och Arvika finge tillsvidare äga rum å i skrivelserna anförda tider, nämligen, beträffande Karlstad:

3:dje torsdagen i januari,
sista onsdagen i april och
sista torsdagen i november.

I anledning häraf hade Konungens Befallningshafvande infordrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande beträffande tiden för den ifrågasatta marknaden här i staden; och hade Beredningsutskottet, uppå remiss, att i ärendet afgifva yttrande.

Efter föredragning beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte såsom infordradt yttrande förklara sig ej hafva något att erinra mot Hushållningssällskapets sålunda gjorda förslag beträffande tiden för marknaderna här i staden.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

89. Magistratens resolution med infordrande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver Sara Fredrika Anderssons från Vadstena ansökan att få här i staden utskänka vin och maltdrycker.

Resolution.

Öfverlämnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas öfver inneliggande ansökan afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 2 Augusti 1910.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad, som kommer att öppna matservering i af mig förhyrda lokaler i gården N:o 162, kvarteret Jägaren vid Järnväggsgatan här i staden, får, med bifogande af vederbörliga betyg, vördsamt anhålla om tillstånd att under tiden från och med den 1 nästkommande Oktober till och med den 31 December innevarande år i ofvannämnda lokaler utskänka vin och öl till spisande gäster.

Karlstad den 19 Juli 1910.

SARA FREDRIKA ANDERSSON.

Resolution.

Remitteras till Magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter Stadsfullmäktiges hörande, häröfver afgifva yttrande och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 30 Juli 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Afskrift.

Utf.-N:r 59.

Flyttningsbetyg
(för ensam person.)

F. Hotellföreståndarinnan Fröken Sara Fredrika Andersson är född den 13 oktober år 1858 (femtioåtta) i Ystads församling i län, är vac-

einerad; är döpt, har inom svenska kyrkan konfirmerats och äger godkänd (b) kristendomskunskap, har inom svenska kyrkan begått H. Nattvard, är till Nattvårdens begående oförhindrad; ålnjuter medborgerligt förtroende; är till äktenskap ledig, flyttar till Karlstads församling i län; betygar Wadstena församling i Östergötlands län den 12 juli år 1910.

J. NORDMARK.
V. pastor, Komminister.

Vidimeras:

E. NORÉUS.

AXEL LUNDGREN.

Afskrift.

BOLAGET GÖTEBORGS-SYSTEMET I VADSTENA.

Vadstena den 3 april 1909.

Fröken Fredrique Andersson, hvilken sedan hösten 1891 varit anställd å Hotell Bellevue i Vadstena, nämligen under tiden 1891—1901 som matsalsförestånderska samt därefter och intill den 1 januari 1909 som förestånderska för hela hotellet, lämnas det vitsord, att hon på ett synnerligen nitiskt och dugande sätt skött sina åligganden till både förmäns och kunders synnerliga belåtenhet, hvarför hon till det allra bästa rekommenderas hos en och hvar, som hon, sedan hon nu på egen begäran i och för önskad hvila sedan ofvan nämnda 1 januari är från sin plats ledig, ånyo söker sig en ny plats för sin verksamhet.

för Bolaget Göteborgs-Systemet i Vadstena:

E. A. ZETTERMAN.
Ordf. och Verkat. direktör.

Afskriftens likhet med originalet intyga:

JOHAN EKSTRÖM.

FRANS FRISE.

Vidimeras:

E. NORÉUS.

AXEL LUNDGREN.

Afskrift.

Att Fröken Fredrique Andersson, som från 1901 till den 1 januari 1909 varit förestånderska för härvarande hotell Bellevue, så mycket mindre låtit komma

sig till last någon förseelse mot förordningarna angående utskänkning af sprituösa drycker samt af vin och öl, som hon under sagda tid på ett synnerligen tjänstfullt sätt handhaft skötsel af hotellrörelsen, får jag härmed på begäran till bevis meddela.

Wadstena den 20 juli 1910.

J. E. KYLANDER.

Borgmästare.

Sigill.

Vidimeras:

E. NORÉUS.

AXEL LUNGGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 99.

Sedan Sara Fredrika Andersson hos Konungens Befallningshafvande i länet anhållit om tillstånd att under tiden från och med den 1 Oktober till och med den 31 december innevarande år i af sökanden förhyrda lokaler i gården N:o 162 i kvarteret Jägaren vid Järnvägsgatan här i staden utskänka vin och öl till spisande gäster, hade Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver nämnda ansökan infordrats, och hade nu Beredningsutskottet att härföver afgifva yttrande.

Det skulle här antecknas, att Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 6 december 1909, i anledning af Matilda Ulrika Hedbergs ansökning om rätt att utskänka vin och öl i samband med matsvering i gården N:o 162 med adress N:o 1 vid Järnvägsgatan här i staden, i enlighet med Beredningsutskottets därom gjorda hemställan, beslutit afstyrka Hedbergs berörda ansökan, enär behof af dylik utskänkningsrörelse icke syntes förefinnas.

Då ej heller för närvarande något behof af utskänkningsrörelse uti ifrågavarande gården N:o 162 kunde anses föreligga, beslöt Utskottet hemställa, att Sara Fredrika Anderssons förevarande ansökning måtte af Herrar Fullmäktige afstyrkas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

90. Magistratens resolution med inforbrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Emma Erikssons från Nyed ansökan om tillstånd att här i staden utskänka vin och maltdrycker.

Resolution.

Öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas öfver inneliggande ansökan afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 15 Augusti 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad, som denna dag öppnar matservering i hotell Kristiania här i staden — samma lokal som fröken Agnes Nilsson förut innehaft — får härmed vördsamt anhålla, att till spisande gäster få tillhandahålla vin och öl.

Frejdebetyg, jämte intyg om vandel bifogas.

Karlstad den 6 Augusti 1910.

EMMA ERIKSSON
född Olsson.

Egenhändiga namnteckningen bevitnas af:

JULIA JOHANSSON.

ERIK O. GYLLENSTOLPE.

Resolution.

Remitteras till Magistraten i Karlstad, som anmodas att efter Stadsfullmäktiges hörande häröfver afgifva yttrande och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 12 augusti 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Frejdbetyg.

Att Emma Olsson, hustru till Hemmansägaren Johan Emil Eriksson i Hult född den 9 april år 1868 (sextioåtta) åtnjuter medborgerligt förtroende betygar Nyeds församling i Värmlands län den 30 juli år 1910.

AND. EDÉN,
v. Pastor, Komminister.

Hustrun Emma Olsson från Hult, som i Karlstad ämnar öppna matservering, är af mig känd för duglighet och pålitlighet och har städe fört en hedrande vand, hvarför hon af mig kan rekommenderas till det bästa.

Nyed den 30 juli 1910.

AND. EDÉN,
v. pastor.

I ofvanstående instämmer undertecknad:

P. ANDERSSON, Reparetorp, Lindfors
f. d. Ordförande i Kommunalnämnden och stämman i Nyeds församling.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 100.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infordrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Emma Erikssons ansökan om tillstånd att i Hotell Kristiania här i staden — i samma lokal, som fröken Agnes Nilsson förut innehaft — få hålla spisande gäster tillhanda vin och öl, så hade nu Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande.

Af handlingarne inbämtades, att Agnes Nilsson, som beviljats rättighet till utskänkning af vin och öl i hotell Kristiania för tiden från och med den 1 januari 1909 till och med den 31 december 1911, anmält sig hafva upphört med denna rörelse den 6 nästlidne augusti.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot ansökningen, beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte tillstyrka, det Emma Eriksson beviljades det sökta tillståndet för tiden intill innevarande års slut under enahanda villkor, som gällt för Agnes Nilsson, under förutsättning likväl, att det Agnes Nilsson meddelade tillståndet samtidigt återkallades.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

91. Magistratens resolution med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Gustaf Theodor Axelssons från Frykerud ansökan om tillstånd att få här i staden utskänka vin och maltdrycker.

Resolution.

Öfverlämnas till Magistraten i Karlstad, som anmodas att efter Stadsfullmäktiges hörande häröfver afgifva yttrande och remisshandlingarna därvid återställa. Karlstad i landskansliet den 30 augusti 1910.

På Landshöfdinge-Ämbetets vägnar:

GEORG SAMUELSON.

IVAN FR. REGNER.

Resolution.

Handlingarna öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas i ärendet afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 2 September 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Vermlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd, att från och med den 1 september detta år till årets slut få öfvertaga och utöfva källarmästare August Waldemar Werngrens rättigheter, att i hotell Kung Karls lokaler i huset N:o 2 vid Jernvägsgatan här i staden till spisande gäster utskänka öl och vin.

Karlstad den 20 aug. 1910.

GUSTAF THEODOR AXELSSON.

Till förmån för Herr Gustaf Theodor Axelsson afsäger jag mig mina rättigheter, att i huset N:o 2 vid Jernvägsgatan här i staden utskänka vin och öl.

Karlstad den 20 aug. 1910.

W. WERNGREN.

Bevittnas af:

VALD. SVENBERG. GUSTAF ERICSSON.

Frejdbetyg.

Att Gustaf Teodor Axelsson från Högvalta född den 22 januari år 1881 (åttiott) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Frykeruds församling i Vermlands län den 30 aug. år 1910.

A. SANDIN
V. pastor, Komminister.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 101.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infordrat Herrar Fullmäktiges yttrande öfver Gustaf Theodor Axelssons ansökan om tillstånd att från och med den 1 september detta år till samma års slut få utöfva källarmästaren August Valdemar Werngrens rättigheter att i hotell Kung Karls lokaler i huset N:o 2 vid Järnväggsgatan här i staden få till spisande gäster utskänka öl och vin, så hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att afgifva utlåtande i ärendet.

Enligt å ansökningen tecknad bevis hade ofvanbemälda Werngren till förmån för sökandeu afsagt sig sina ifrågavarande utskänningsrättigheter.

Utskottet, som ej fann anledning till erinran mot ansökningen, beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige såsom intordradt yttrande öfver Axelssons förevärande framställning måtte tillstyrka, att Axelsson medgäfves rättighet att under tiden från och med den 1 september till och med den 31 december innevarande år i gården N:o 2 vid Järnväggsgatan här i staden i hotell Kung Karls en trappa upp belägna allmänna matsalar i förening med mat tillhandahålla spisande gäster vin och öl till förtäring på stället, under enahanda villkor, som gällt för August Valdemar Werngren, under förutsättning likväl, att det Werngren meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

92. Svenska Fattigvårdsförbundets af Herr Nyström såsom motion upptagna framställning om anslag för anordnande af en fattigvårdskurs i Karlstad.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Svenska Fattigvårdsförbundet, vars stadgar och arbetsprogram vi bifoga, har bl. a. tagit till sin uppgift att jämte längre, systematiska kurser för utbildning av fattigvårdsfunktionärer även anordna kortare kurser i olika delar av vårt land, huvudsakligen avsedda att sammanföra med fattigvårdsarbete sysselsätta personer för att delgiva dem nya rön och uppslag, bereda tillfälle till utbyte av gjorda erfarenheter samt att öka intresset för fattigvårdens viktiga uppgift inom samhället.

Sådana kortare kurser, vilkas allmänna karaktär torde framgå av den redogörelse för kurserna i Jönköping och Linköping samt det program för kursen i förstnämnda stad vi bilägga och tillåta oss hänvisa till, ha tills dato hållits å 7 olika platser inom landet.

Vid Svenska Fattigvårdsförbundets årsmöte i Stockholm den 4 sista nov. betonades vikten av att denna gren av förbundets verksamhet fortsattes, och representanterna för de orter, där kurser hållits, voro eniga i att framhålla desamma goda resultat, bland vilka allmänhetens ökade intresse för de olika fattigvårdsfrågorna icke var det minst betydelsefulla.

Med anledning härav, och sedan från Värmlands läns fattigvårdsförening till förbundet inkommit anmodan om anordnandet av en kurs nästkommande mars månad å central plats inom länet, bedja vi få vända oss till Stadsfullmäktige i Karlstad med vördsam anhållan om medverkan till anordnandet av en dylik kurs. De närmare detaljerna för kursen torde, såframt densamma kommer till stånd, lämpligast uppgöras genom förhandlingar mellan fattigvårdsstyrelsen i Karlstad och förbundet. Vad den ekonomiska sidan beträffar, beräkna vi kostnaderna för en 2 dagars kurs till omkring 400 kr., under förutsättning av fri lokal för föreläsningarnas hållande och normal anslutning till kursen. Av denna summa är svenska Fattigvårdsförbundet för sin del villigt att bidra med ett belopp av 100 kr.

Under hänvisning till ovanstående tillåta vi oss vördsamt hemställa, att *Herrar Stadsfullmäktige i och för anordnandet i Karlstad av en fattigvårdskurs för*

Värmlands län till Svenska Fattigvårdsförbundet behagade anslå ett belopp av 300 kronor.

Vördsamt

G. H. von KOCH,

Ordf. i Svenska Fattigvårdsförbundets arbetsutskott.

AXEL HIRSCH,

T. f. sekreterare.

Uptages som min motion.

RICHARD NYSTRÖM.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

En synnerligen viktig förutsättning för ett framgångsrikt handhavande av fattigvården är utan tvivel en vidsträckt upplysningsverksamhet. Såväl när det gäller en tillfredsställande vård av sjuka och orkeslösa fattiga, som då det är fråga om framtida fattigdom, kräves av fattigvårdens myndigheter kunskap om de bästa metoderna för uppnående av dessa mål och kännedom om de erfarenheter, som vunnits på andra orter. Och även ifråga om en klok användning av kommunernas ofta mycket begränsade tillgångar är en ingående kunskap rörande fattigdomens orsaker och dess förekommande erforderliga.

Det är på grund av dessa synpunkter, som Svenska Fattigvårdsförbundet, vars uppgifter och verksamhet framgår av bifogade redogörelse, och som numera räknar 500 fattigvårdsstyrelser som sina medlemmar, på nio olika platser i vårt land ordnat fattigvårdskurser, vid vilka i fattigvård väl initierade personer meddelat sina erfarenheter och där jämväl diskussioner i gemensamma angelägenheter ägt rum. Sådana kurser komma jämväl att ordnas under stundande arbetsår.

Då genom hänvändelse från Värmlands fattiggårdsförening tanken väckts att anordna en fattigvårdskurs i Karlstad under senare hälften av detta år har förbundet härmed velat föra frågan på tal hos Stadsfullmäktige med vördsam hemställan om bidrag till kursens anordnande. Enligt den erfarenhet som vunnits från föregående kurser skulle för kursens anordnande krävas ett belopp av 600 kr. Vid föregående kurser ha i regel kostnaderna delats mellan vederbörande landsting och den stad, där kursen hållits. Och under förutsättning att detsamma jämväl bleve förhållandet med den tillämnade kursen i Karlstad, skulle således erfordras ett bidrag av 300 kr. från landstinget och lika mycket från Karlstads stad.

Beträffande programmet för kursen har detsamma i avvaktan på den ekonomiska frågans lösning ännu ej utarbetats, men tillåta vi oss översända programmen från de tvenne senaste kurserna.

Åberopande vad som sålunda anförts, tillåter sig Svenska Fattigvårdsförbundet hemställa,

att Stadsfullmäktige behagade besluta att anslå ett belopp av 300 kronor att överlämnas till Svenska Fattigvårdsförbundet i och för anordnande av en fattigvårdskurs i Karlstad under innevarande år.

Stockholm den 27 Aug. 1910.

för Svenska Fattigvårdsförbundets Arbetsutskott

JOHAN WIDÉN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 5 April 1910.

§ 42.

Svenska Fattigvårdsförbundet hade uti en till Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning, hvilken af Herr Nyström upptagits såsom motion, hemställt, att Herrar Stadsfullmäktige i och för anordnandet i Karlstad af en fattigvårdskurs för Värmlands län till förbundet behagade anslå ett belopp af 300 kronor.

Öfver denna framställning hade Fattigvårdsstyrelsen, uppå remiss, att afgifva yttrande; Och beslöt Styrelsen för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 Maj 1910.

§ 13.

Genom remiss hade Drätselkammarens yttrande inforrats öfver Svenska Fattigvårdsförbundets till Herrar Stadsfullmäktige ställda och af Herr Nyström såsom motion upptagna framställning om ett anslag af 300 kronor för anordnandet här i staden af en fattigvårdskurs för Värmlands län.

Denna framställning hade fattigvårdstyrelsen i afgifvet utlåtande tillstyrkt.

Drätselkammaren, som ansåge den ifrågasatta fattigvårdskursen för Värmlands län gagnelig äfven för staden, beslöt med anledning däraf hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige ville i och för anordnandet här i staden af en fattigvårdskurs för Wärmlands län bevilja Svenska Fattigvårdsförbundet ett anslag af 300 kronor.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 102.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Svenska Fattigvårdsförbundets af Herr Nyström som motion upptagna framställning om anslag till förbundet för anordnande af en fattigvårdskurs i Karlstad.

Häröfver hade Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande yttranden, och beslöt nu Beredningsutskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte anslå och ställa till Svenska Fattigvårdsförbundets förfogande ett belopp af 300 kronor att användas i och för anordnande af en fattigvårdskurs i Karlstad under innevarande år, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst utfaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

93. Beredningsutskottets förslag till fördelning af Mellqvistska slöjdstipendiet.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 103.

Sedan Rektor vid härvarande folkskolelärareseminarium till Herrar Stadsfullmäktige insändt till honom inom föreskriifven tid ingifna ansökningar till Mell-

qvistska slöjdstipendiet från utexaminerade seminariieleverna Richard Hedin, Gustaf R. Starck och Gnstaf Andersson jämte eget och slöjdlärorens vid seminariet yttrande öfver ansökningarne, så hade nu uppå remiss Beredningsutskottet att afgifva förslag till stipendiets fördelning.

Vid handlingarnes föredragning inhämtade Utskottet, att samtliga sökandena hade kompetens för stipendiums erhållande, att sökandena Hedin och Starck vore hemmahörande här i länet, nämligen Hedin inom Östra Fogelviks församling och Starck i Karlstads stad, hvaremot Andersson vore bosatt utom länet samt att rektorn och slöjdläroren vid seminariet i främsta rummet förordat Hedin och Starck till stipendiums erhållande.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Fullmäktige ville af nu för utdelning tillgängliga räntan å stipendiefonden, hvilken ränta uppginge till 4-17 kronor 50 öre, tilldela sökandena Richard Hedin och Gustaf R. Starck hälften vardera allt på vanliga villkor åtnjutas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

94. Styrelsens för Karlstads Medico-mekaniska gymnastikinstitut af Herrar Clarholm och af Geijerstam som motion upptagna framställning om nedsättning i hyresafgiften för institutets lokaler i varmbadhuset.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Karlstads Medico-mekaniska gymnastikinstitut får härmed göra vördsam hemställan om nedsättning af det årliga hyresbelopp 400 kr., som institutet nu på andra året till badhusstyrelsen erlägger för sina i badhuset förhyrda lokaler, till 200 kr.

Då det nämligen visat sig att under den tid institutet varit i verksamhet, intresset för detsamma från allmänhetens sida och i motsats till hvad som varit fallet på andra håll varit så ringa att inkomsterna icke varit tillräckliga att täcka utgifterna och ännu mindre kunna förränta det nedlagda kapitalet, har styrelsen varit betänkt på att gå i författning om bolagets upplösning. Som det emellertid ur samhälls synpunkt vore högeligen att beklaga om institutets verksamhet, hvars betydelse för både friska och sjuka icke torde behöfva närmare påpekas, skulle

upphöra, har beslut fattats om att under ännu ett år låta verksamheten fortgå under förhoppning om att driftskostnaderna må kunna nedbringas.

Å styrelsens vägnar:

PER CLARHOLM.

*Utdrag af protokoll vid sammanträde med
Badhusstyrelsen i Karlstad den 2 September 1910.*

§ 2.

Från Stadsfullmäktige hade till styrelsen för yttrande remitterats följande framställning:

I anledning häraf beslöt styrelsen, med hänsyn till nyttan för samhället af gymnastikinstitutets bevarande, att tillstyrka bifall till förevarande af styrelsen för Karlstads Medico-mekaniska gymnastikinstitut gjorda framställning.

Som ofvan:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 September 1910.

§ 104.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads Medico-mekaniska gymnastikinstitut uti framställning, som af Herrar Clarholm och af Geijerstam upptagits som motion, hemställt om nedsättning af det årliga hyresbelopp af 400 kronor, som institutet erlade till badhusstyrelsen för sina i varmbadhuset förhyrda lokaler, till 200 kronor.

Under framhållande af nyttan för samhället af gymnastikinstitutets bevarande, hade Badhusstyrelsen uti afgifvet yttrande tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt att med instämmande uti hvad Badhusstyrelsen anfört, hemställa, att Herrar Fullmäk-

tige måtte bevilja den begärda nedsättningen i årliga hyresafgiften för ifrågavarande lokaler att gälla tillsvidare från och med år 1910.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

95. Ansökningar till förste stadsläkaretjänsten i Karlstad.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Magistraten i vederbörlig ordning kungjort förste stadsläkaretjänsten härstädes ledig att tillträdas den 1 Januari 1911, så hade vid ansökningstidens utgång den 20 sistlidne Augusti ansökningar inkommit från medicine licentiaterna J. H. Söderbaum och A. Th. Högström;

Och får med öfverlämnande af ansökningarna, Medicinalstyrelsens yttrande öfver de sökandes kompetens och Hälsovårdsnämndens utlåtande. Magistraten för sin del instämma i hvad Hälsovårdsnämnden anfört och anmoda Herrar Stadsfullmäktige att i vederbörlig ordning anställa val till tjänstens återbesättande.

Karlstads rådhus den 8 September 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Med anledning af Eder skrivelse till Kungl. Medicinalstyrelsen af den 24 aug. 1910 får Kungl. Styrelsen, återställande de med skrivelsen inkomna ansökningshandlingarna, härigenom meddela, att medicine licentiaterna J. H. Söderbaum och A. Th. Högström äro kompetenta till den af dem sökta förste stadsläkaretjänsten i Karlstad; och torde Kungl. Styrelsen framdeles i god tid få motse underrättelse om hvilken af sökandena varder till tjänsten antagen, med uppgift tillika å tillträdesdagen, på det den antagne läkaren må varda härstädes antecknad till åtnjutande af tjänstårsberäkning.

Stockholm den 26 augusti 1910.

RICKARD STENBECK.

A. E. Bastman.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 7 September 1910.

§ 98.

Med begäran om Hälsovårdsnämndens yttrande hade Magistraten till Nämnden remitterat inkomna ansökningshandlingar rörande förste stadsläkaretjänsten här i staden jämte Kungl. Medicinalstyrelsens utlåtande däröfver.

Såsom sökande till berörda tjänst hade anmält sig medicine licentiaterna Johan Henrik Söderbaum och Arvid Theodor Högström, hvilka båda af Kungl. Medicinalstyrelsen förklarats kompetenta till den sökta befattningen.

Efter handlingarnas föredragning beslöt Hälsovårdsnämnden att med återställande af remisshandlingarna förorda stadens nuvarande andre stadsläkare medicine licentiaten Johan Henrik Söderbaum till erhållande af förste stadsläkaretjänsten.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

96. Fattigvårdsstyrelsens framställning angående deltagande från stadens sida i en blifvande folkpensioneringskongress under instundande oktober månad i Stockholm.

Öfverlämnas till Fattigvårdsstyrelsen till den åtgärd, som kan befinnas lämplig. Karlstad den 6 September 1910.

AXEL DAHLMAN.

Herr Ordförande.

Då Kommittén för Allmän Pensionering af såväl stadsfullmäktige som kommunfullmäktige, arbetareföreningar, arbetarekommuner, samt andra föreningar af skilda slag fått skriftligt uppdrag att anordna en Folkpensioneringskongress detta år i Stockholm få vi härmed värdsamt till Eder framställa, om Ni i likhet med andra stadsfullmäktige vilja utse 1 ombud jämte 1 suppleant att representera Eder på Kongressen i Stockholm den 12, 13 och 14 oktober och före den 15 september uppgifva dessas namn, yrke och adress.

Naturligtvis blir här samma förhållande som å andra Kongresser, att ombuden själfva bekosta sig resan.

Då frågan är af stor vikt och betydelse för vårt land såväl i moraliskt som ekonomiskt afseende och därför bör uppmärksammas äro vi öfvertygade att *Herrar Stadsfullmäktige inom sig eller af stadens medel bevilja anslag till Kongresskostnaderna*, som uppgå till afsevärdt belopp och kommer att redovisas såväl i tidningarne som vid Kongressen.

Meningen är nu att ordna en viktig fråga såväl för de behöfvande som för hela landet. Detta kan vinnas genom landets befolkningsrepresentanters uttalande på en Kongress, den första i sitt slag i Sverige, hvarigenom regering och riksdag komma till öfvertygelsen att Fattigvården bör och kan utbytas mot en Folkpensionering blott man anordnar en klok och praktisk organisation. Under Kongressen kan vårt förslag "Pensionering af behöfvande" utvecklas och utsträckas till en Pensionering för hela folket, hvarföre meningen är att Folkpensioneringsarbetet med denna Kongress icke skall avslutas utan endast vara en början till ett arbete, som bringar ljus och glädje i hela fäderneslandet och af andra länder kan stå såsom föredöme för ett verkligt godt.

Vi utbedja oss ett svar i och för kompletteringsval af ombuden, under adress: Husargatan 5, Malmö. Tel. 3793.

Högaktningsfullt

Å kommitténs för Allmän Pensionering vägnar:

G. RAAB.
Kom. Ordförande.

Malmö 12. 8. 10.

Första folkpensioneringskongressen i Sverige, troligen i hela världen.

Kommittén för allmän pensionering, hvilken af landets befolkning erhållit uppdrag att anordna en folkpensioneringskongress detta år, har härmed äran tillkännagifva,

att kongressen är bestämd att hållas i Stockholm den 12, 13 och 14 oktober i år, för att allmänheten må komma i tillfälle att yttra sig öfver huruvida fattigvården bör bibehållas eller ersättas med en folkpensionering, som blir billigare, rättvisare och mera tidsenlig (jämte andra därmed sammanhängande frågor),

att kongressen kommer att omfatta cirka 1,200 personer, män och kvinnor, ur alla samhällsklasser,

att till bestridande af de för kongressen nödiga omkostnaderna önskas större eller mindre bidrag af alla, som anse nyttan af denna kongress och önska *understödda* densamma, och torde såväl föreningar som enskilda personer insända sina bidrag under adress kommittén för allmän pensionering, Husargatan 5, *Malmö*, samt att de medel som inflyta komma att i tidningarna redovisas. Skulle öfverskott möjligen uppstå, skall kongressen besluta om detsammas användande. Efter 1 oktober är kommitténs adress Hôtel Rydberg, Stockholm.

Å kommitténs för allmän pensionering vägnar:

G. RAAB,
kommitténs ordförande.

Remitteras till Drätselkammaren och Beredningsutskottet.
Karlstad den 12 September 1910.

AXEL DAILLMAN.

Utdrag af protokoll hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 6 September 1910.

§ 79.

Från Herrar Stadsfullmäktiges Ordförande hade denna dag till Fattigvårdsstyrelsen öfverlämnats en med hvad därå tecknats så lydande skrifvelse:

Efter föredragning häraf beslöt Styrelsen, som fann den i skrifvelsen berörda frågan om allmän pensionering värd uppmärksamhet, att för sin del tillstyrka Herrar Fullmäktige att på sätt i skrifvelsen begärdes tillmötesgå den gjorda framställningen.

Denna § justerades genast.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag ur protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Karlstad sammanträde den 12 september 1910.

§ 14.

På remiss af Herrar Stadsfullmäktiges Ordförande hade Kammaren att afgifva utlåtande öfver en af Kommittén för allmän pensionering gjord framställ-

ning därom att Herrar Fullmäktige måtte utse ombud jämte suppleant att deltaga i en folkpensioneringskongress i Stockholm den 12—14 oktober innevarande år samt anslå medel såsom bidrag till bestridande af de allmänna kongresskostnaderna.

Öfver denna framställning hade Fattigvårdsstyrelsen afgifvit tillstyrkande utlåtande.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Kammaren med fem röster mot två dels tillstyrka Herrar Fullmäktige att utse en i fattigvårds- och andra dithörande frågor väl förfaren person jämte suppleant att såsom Herrar Fullmäktiges representant deltaga i kongressen med rätt för detta ombud att åtnjuta ersättning för reskostnaden med etthundra kronor, dels ock hemställa, att Herrar Fullmäktige därejämte som bidrag till allmänna kongresskostnaderna behagade anslå likaledes etthundra kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

Karlstad som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 September 1910.

§ 106.

Sedan Kommittén för allmän pensionering uti en till Stadsfullmäktiges Herr Ordförande ställd skrifvelse hemställt, att, som kommittén hade för afsigt att den 12, 13 och 14 instundande oktober anordna en folkpensioneringskongress i Stockholm, Herrar Stadsfullmäktige måtte dels utse ett ombud jämte en suppleant att representera Herrar Fullmäktige på nämnda kongress dels ock bevilja ett anslag som bidrag till kongresskostnaderna, samt Fattigvårdsstyrelsen i anledning häraf tillstyrkt Herrar Fullmäktige att på sätt i skrifvelsen begärts tillmötesgå kommitténs framställning, så hade nu, efter det Drätselkammaren häröfver afgifvit infordradt yttrande, Beredningsutskottet att i ärendet afgifva utlåtande.

Drätselkammaren hade uti sitt berörda yttrande hemställt, att Herrar Stadsfullmäktige måtte utse en i fattigvårds- och andra dithörande frågor väl förfaren person jämte suppleant att såsom Herrar Fullmäktiges representant deltaga i kongressen med rätt för detta ombud att åtnjuta ersättning för reskostnaden med

etthundra kronor, äfvensom att Herrar Fullmäktige måtte som bidrag till de allmänna kongresskostnaderna anslå likaledes etthundra kronor.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Beredningsutskottet att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte utse Kamreraren R. Nyström att såsom Herrar Fullmäktiges representant deltaga uti den ifrågasatta folkpensioneringskongressen i Stockholm under instundande oktober månad äfvensom Rådmannen R. Rhodin att, vid förfall för Herr Nyström, i dennes ställe fullgöra uppdraget, samt

att Herrar Fullmäktige måtte anslå dels för ombudets resekostnader ett belopp af 100 kronor och dels som bidrag till de allmänna kongresskostnaderna att ställas till kommitténs för pensionering förfogande likaledes ett belopp af 100 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, måtte anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

97. Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad framställning om anslag för år 1911.

Remitteras till Drätselkammaren och Beredningsutskottet.
Karlstad den 12 September 1910.

AXEL DAHLMAN.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Enl. Kungl. Maj:ts nya förordningar rörande understöd åt lägre tekniska yrkesskolor (se Bihang till Svensk förf:ssaml. n:o 47) åligger det styrelsen för Tekn. Afton- och Söndagsskolan i Karlstad att i och för erhållandet af statsanslag före den 1 oktober d. år till Konungens Bef.-hafvande inkomma med uppgift på storleken af det anslag, som nämnda skola har att åtnjuta af staden Karlstad för år 1911.

Med anledning häraf får styrelsen för nämnda skola härmed vördsamt an-

hålla om ett stadens anslag å kronor *Tre tusen* för år 1911, d. v. s. samma be-
lopp, som under de senast gångna åren tilldelats skolan ifråga. Behofvet af
nämnda summa såsom stadens anslag är så mycket större som *dels* skolans in-
komst- och utgiftsstat därvid endast med svårighet går ihop och *dels* något högre
statens anslag än förut för nästa år icke är att påräkna.

Karlstad den 12 sept. 1910.

För Tekn. Afton- och Söndagsskolans styrelse:

K. HUGO SEGERBERG

Ordf.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkam-
aren i Karlstad den 12 September 1910.*

§ 13.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Drätselkammaren
att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan
i Karlstad gjord framställning om ett anslag från staden för nästkommande år af
3,000 kronor; och beslöt Kammarerna, efter föredragning af denna ansökning, att
tillstyrka det begärda anslagets beviljande.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stads-
fullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 13 Sep-
tember 1910.*

§ 107.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig öfver Styrelsens för
Tekniska Afton- och Söndagsskolan framställning om ett anslag för nästkommande
år af 3,000 kronor, beslöt, efter handlingarnes föredragning, att i likhet med
Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet, tillstyrka det begärda anslagets be-
viljande, hvadan Utskottet hemställde,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Tekniska
Afton- och Söndagsskolan i Karlstad ett anslag för skolans verksamhet

under nästkommande år af 3,000 kronor äfvensom bestämna att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, måtte anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 20 Oktober.

N:o 9.

98. Beredningsutskottets förslag till val af en ledamot i Hamnstyrelsen samt af en ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till utlåtan-
derörande omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom
för uppgörande af en finansplan för staden för flera år framåt.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stads-
fullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Ok-
tober 1910.*

§ 108.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val af en ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 Januari 1912 efter Herr Sjökaptenen A. H. Borgström samt af en ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till utlåtan-
derörande omarbetning af gällande kommunalförordning för stad äfvensom för upp-
görande af en finansplan för staden för flere år framåt efter Herr Bankdirektören
A. Austrin, beslöt till nämnda befattningar föreslå:

till ledamot i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 Januari 1912 Herr Ingenjören
H. Edlund, samt

till ledamot i ofvannämnda kommitté Herr Kamreraren John Mæchel.

Därjämte och för den händelse Ingenjören Edlund valdes till ordinarie ledamot
i Hamnstyrelsen, beslöt Utskottet till suppleant i Hamnstyrelsen, att i Edlunds
ställe tjänstgöra under innevarande år, hos Herrar Fullmäktige föreslå Herr Gross-
handlaren Josef Löfberg.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

99. Beredningsutskottets förslag till val af ledamöter i kommittén för utförande af byggnadsarbetet å epidemisjukhuset å Herrhagen.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 109.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 nästlidne September i sammanhang med beslutet om förändring af och tillbyggnad till nuvarande epidemisjukhuset å Herrhagen jämväl beslutat tillsätta en kommitté, bestående af epidemisjukhusläkaren och tvänne af Herrar Fullmäktige utsedda ledamöter med uppdrag att medelst entreprenad utföra byggnadsarbetet, så beslöt nu Beredningsutskottet föreslå, att Herrar Fullmäktige måtte till ledamöter i nämnda kommitté, jämte epidemisjukhusläkaren, utse:

Herr Gårdsägaren K. J. Svensén samt
Herr Majoren J. P. Vendt.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

100. Nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrifvelse i fråga om 1910 års anslag till sagda ändamål.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får vederbörande nämnd afgifva förslag rörande användningen af 1910 års anslag till nykterhetssakens främjande.

Hos Drätselkammaren innestå af föregående års anslag, enligt hvad nämnden inhämtat, Kr. 1,011:12, hvarest Kr. 300:—, som varit afsedda för gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid hamnen under 1909—1910 års höst- och vintermånader, men som med hänsyn till den blida hösten och våren icke ansetts behöfva användas, samt återstoden oanvänt anslag till drinkares underhåll å alkoholisthem.

Dessa medel torde sålunda nu vara disponibla	kr. 1,011: 12
Härtill kommer 1910 års anslag 5 proc. å kr.	
63,950: 76 =	kr. 3,197: 54
med afdrag af därur genom Herrar Stadsfullmäktiges beslut den 25 Oktober 1909 beviljadt anslag till folkkök och läsestugor för tiden 1 Oktober 1909 till den 1 Oktober 1910	
	<u>600: —</u> 2,597: 54
	Kronor 3,608: 66

Beträffande fördelningen af detta belopp håller nämnden före, att nu såsom förut nykterhetskaféer, som pröfvas vara däraf förtjänta, böra understödjas genom tidningsprenumeration och att härtill bör anslås samma summa som förut eller kr. 200: —.

Af förr anförda skäl synas jämväl de anslag, som förut beviljats till gratisutdelning af mjölk eller ölost och till drinkares underhåll å alkoholisthem, men som hittills icke blifvit använda, böra för sitt ändamål bibehållas. Dessa anslag äro för det förra ändamålet Kr. 300: —, för det senare Kr. 815: 01.

Till nämnden har inkommit framställning från Frälsningsarmén härstädes om ett anslag af Kr. 500: — till dess nybyggnad här i staden. Då nämnden är af den mening, att Frälsningsarmén genom sin verksamhet till återupprättande af förfallna individer ur de lägre klasserna kan sägas direkt verka för nykterheten, vill nämnden för sin del förorda anslaget beviljande, att lyftas, så snart grunden är lagd till den nya byggnaden.

Nämnden har tagit del af styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök framställning om anslag för arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1910 — $\frac{3}{10}$ 1911. Styrelsen hemställer om följande anslag:

till Haga läsestuga:		
hyresbidrag	600: —	
bidrag till bränsle och lyse	150: —	750: —
till kombinerade läsestugan och folkköket:		
hyresbidrag	2,400: —	
vattenafgift	36: —	2,436: —
till båda gemensamt:		
för prenumeration å tidningar m. m.	250: —	
för inköp och inbindning af böcker	150: —	400: —
	<u>600: —</u>	<u>2,836: —</u>
		Kronor 3,586: —

Nämnden har den uppfattning, att ifrågavarande läsestugor och folkkök fortfarande böra åtnjuta understöd af anslaget till nykterhetssakens främjande.

I förlidet års betänkande framhöll nämnden, att styrelsen för läsestugorna och folkköket borde taga under noggrann ompröfning, i hvad mån minskning kunde äga rum i den då utgående stora hyressumman för kombinerade läsestugan och folkköket Kr. 2,500: —, därigenom att någon del därpå lades på föreståndaren.

Styrelsen har tagit detta i beaktande nu så till vida, att en minskning skett till Kr. 2,400: —. Föreståndaren skulle sålunda till hyran bidra med kr. 100: — och styrelsen finner sig icke kunna påfordra hans deltagande däri till högre belopp, då handlingarna bilagd tablå öfver affärens gång under tiden 1 Oktober 1908 till 1 Januari 1910 utvisar en nettobehållning af allenast Kr. 976: 72, hvilket summa enligt styrelsens åsigt icke kan betraktas såsom oskäligen ersättning för mannens och hustruns samt tvänne döttrars arbete under 15 månader.

Nämnden har tagit del af ifrågavarande tablå och angående dess innehåll jämväl genom sin ordförande inhämtat upplysningar af föreståndaren. Och har därvid framkommit

att föreståndaren, utöfver hvad tablån innehåller, haft ekonomisk fördel af affären genom rum och mat åt sig, hustru och två döttrar, hvilket nämnden skattar lågt till 1,200: — kronor årligen eller för den tid tablån omfattar kr. 1,500: —

att i tablån upptagna «omkostnader Ego» utgöra personliga utgifter för föreståndaren och hans familj och sålunda tillhöra behållningen på affären	1,947: 37
hvertill kommer den uppförda nettobehållningen	976: 72

Kr. 4,424: 09

som sålunda utgör nettobehållningen på affären under 15 månader, hvilket gör för ett år Kr. 3,539: 28.

Under sådana förhållanden anser nämnden icke obilligt, att föreståndaren deltar i hyran med åtminstone 400 kronor i stället för föreslagna 100 kronor, och hemställer därför, att anslaget till hyra för kombinerade läsestugan och folkköket nedsättes till Kr. 2,100: — och helä det begärda anslaget för folkök och läsestugor sålunda till Kr. 3,286: —.

Häraf lämna nu tillgängliga medel, sedan förut nämnda anslag utgått, tillgång till Kr. 1,793: 65, hvadan återstoden torde tagas af 1911 års anslag till nykterhetssakens främjande med Kr. 1,492: 35.

Nämndens förslag till fördelning af disponibla Kr. 3,608: 66 för nykterhetsändamål blir sålunda:

a) till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här
i staden	200: —
b) till medellösa drinkares härifrån staden uppehälle & alkoholisthem	815: 01

c) till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under nästa höst och vinter	300: —
d) till folkkök och läsestugor för året $\frac{1}{10}$ 1910— $\frac{30}{9}$ 1911 af begärdt anslag till hyror, lyse och ved, vattenafgifter, tidningsprenumeration samt inköp och inbindning af böcker.....	1,793: 65
allt detta att ställas till dispositiou af styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök; samt	
e) till frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden, att lyftas, så snart grunden därtill blifvit lagd,	500: —
	<u>Kronor 3,608: 66</u>

Vidare hemställer nämnden, att felande Kr. 1,492: 35 af behöfligt anslag till läsestugor och folkkök må tagas af 1911 års nykterhetsanslag.

Slutligen anmäler nämnden, att vid beräkning af årets anslag hänsyn kunnat tagas allenast till redan bekomna bränvinsmedel. Beträffande dispositionen af hvad därutöfver kan afses för ifrågavarande ändamål, eller fem procent å de medel, som komma att genom staten utdelas till staden, torde med bestämmandet öfver dem böra tills vidare anstå.

Karlstad den 10 Juni 1910.

K. J. LINDHOLM.

K. J. LINDGREN.

HUGO ZIEGLER.

E. V. GELIN.

Utdrag af protokoll. hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 Juli 1910.

§ 9.

Sedan vederbörande nämnd i skrifvelse till Herrar Stadsfullmäktige afgifvit förslag rörande användningen af 1910 års anslag till nykterhetssakens främjande, hade samma skrifvelse remitterats till Drätselkammaren för yttrande öfver förslaget.

Med anmälan, att ett belopp af 3,608 kronor 66 öre funnes till förfogande, hade nämnden föreslagit, att detta belopp måtte fördelas sålunda:

a) till understöd åt nykterhetskaféer medelst tidningsprenumeration . . .	200: —
b) till meddellösa drinkares härifrån staden uppehälle å alkoholisthem .	815: 01
c) till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under nästa höst och vinter	300: —

d) till folkkök och läsestugor för året $\frac{1}{10}$ 1910— $\frac{80}{100}$ 1911 af begärdt anslag till hyror, lyse, ved, vattenafgifter, tidningsprenumeration samt inköp och inbindning af böcker 1,793: 65

allt detta att ställas till disposition af styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök; samt

e) till Frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden, att lyftas så snart grunden till nybyggnaden blifvit lagd 500: —

Summa Kronor 3,608: 66

Denna summa komme att ökas med 5 procent å de brännvinsmedel, som från statskontoret inginge till staden, men hemställde nämnden, att med dispositionen däraf måtte få tillsvidare anstå.

Endast i fråga om anslaget till nybyggnad för Frälsningsarmén hyste Drättselkammaren tvekan. Frälsningsarméns verksamhet till återupprättande af förfallna individer ur de lägre klasserna vore värdt allt erkännande och understöd, men med de mindré säkra förhållanden, som, efter hvad Kammaren försport, vore rådande i fråga om äganderätten till arméns byggnader, syntes man äga anledning öfverväga, om medel borde skänkas till desamma. Såsom ägare till dessa byggnader lärer i allmänhet stå ett aktiebolag, hvars aktiemajoritet lätt kunde öfvergå i utlänningars händer, och det kunde tänkas, att aktiemajoritetens innehafvare vid uppkommande schism mellan honom och arméns ledare eller af annan anledning helt enkelt fräntoge armén en eller flere af byggnaderna i fråga och uppläte desamma för andra ändamål. Exempel i sådan riktning lärer icke saknas. Som Drättselkammaren emellertid icke vore i tillfälle att åvägbringa en fullt tillförlitlig utredning angående nu berörda förhållanden, ville Kammaren icke motsätta sig anslagets beviljande.

Med denna erinran beslöt Drättselkammaren, som icke hade någon anmärkning att göra mot öfriga poster, att tillstyrka bifall till den af nämnden gjorda framställningen angående användandet af innevarande års anslag till nykterhetssakens främjande och sättet för dess utbetalning.

Som ofvan.

In fidem:

J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 110.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande i anledning af nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrivelse till Herrar Stadsfullmäktige angående användandet af 1910 års anslag till sagda ändamål, uti hvilket ärende Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande.

Af nämndens skrivelse inhämtades, bland annat, att nämnden föreslagit ett anslag till Karlstads läsestugor och folkkök för året den $\frac{1}{10}$ 1910 — den $\frac{30}{9}$ 1911 af 3,286 kronor att utgå med 1,793 kronor 65 öre af innevarande och med 1,492 kronor 35 öre af nästkommande års anslag till nykterhetens främjande.

Styrelsen för läsestugorna och folkköket hade begärt ett anslag för nämnda arbetsår af 3,586 kronor. Häraf hade 2,400 kronor af styrelsen beräknats som bidrag till hyra för den kombinerade läsestugan och folkköket, hvilken hyra utginge med 2,500 kronor för år. Återstående hyresbeloppet, 100 kronor, skulle gäldas af föreståndaren.

Nämnden hade emellertid efter beräkning, att föreståndarens nettobehållning på affären under tiden den 1 Oktober 1908—den 31 December 1909 eller under 15 månader uppgått till 4,424 kronor 9 öre, hvilket för år gjorde 3,539 kronor 28 öre, ansett föreståndaren böra deltaga i hyran med 400 kronor i stället för föreslagna 100 kronor, hvadan nämnden hemställt, att anslaget till hyra för den kombinerade läsestugan och folkköket måtte nedsättas till 2,100 kronor och hela anslaget för läsestugorna och folkköket alltså bestämmas till 3,286 kronor.

Med hänsyn till storleken af föreståndarens för den kombinerade läsestugan och folkköket nettobehållning på affären enligt den af nämnden gjorda beräkningen, mot hvilken ingen anmärkning syntes kunna göras, kunde Beredningsutskottet för sin del ej finna obilligt att föreståndaren bidroge till hyran med ännu något högre belopp än hvad nämnden ifrågasatt, och ville Utskottet fördensskull föreslå, att föreståndarens bidrag till hyran måtte för nästkommande år beräknas till 600 kronor.

Stadens bidrag till hyran för den kombinerade läsestugan och folkköket skulle vid sådant förhållande nedsättas till 1,900 kronor och hela anslaget till läsestugor och folkköksverksamheten för nästa arbetsår alltså till 3,086 kronor.

Då Utskottet sålunda föresloge en minskning i berörda anslag med 200 kronor, ville Utskottet tillika hemställa, att detta belopp i stället lades till anslaget för

medellösa drinkares härifrån staden uppehålle å alkoholisthem, hvilket sistnämnda anslag, som enligt nämndens förslag bibehållits vid ett belopp af 815 kronor 1 öre, syntes väl knappt tilltaget för att därmed afsedt ändamål skulle kunna vinnas.

Mot nämndens förslag i öfrigt till fördelning af anslaget för nykterhetens främjande hade Utskottet intet att erinra, och ansåge Utskottet i likhet med nämnden, att med dispositionen af hvad som ytterligare komme att tillföras årets anslag för ifrågavarande ändamål eller 5 procent å de brännvinsmedel, som från statskontoret komme att tilldelas staden, borde tillsvidare få anstå.

I anslutning till hvad sålunda anförts beslöt Utskottet hemställa, att innevarande års anslag till nykterhetens främjande, 3,608 kronor 66 öre måtte fördelas sålunda:

a) till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden	kr. 200: —
b) till medellösa drinkares härifrån staden uppehålle å alkoholisthem „	1,015: 01
c) till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under nästa höst och vinter	„ 300: —
d) till Karlstads läsestugor och folkkök för året den $\frac{1}{10}$ 1910—den $\frac{30}{9}$ 1911 af begärdt anslag till hyror, lyse och ved, vattenafgifter, tidningsprenumeration samt inköp och inbindning af böcker	„ 1,593: 65
samtliga dessa anslag att ställas till disposition af Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök; samt	
e) till frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden att lyftas, så snart grunden därtill blifvit lagd	500: —

Kronor 3,608: 66

I enlighet med nämndens därom gjorda framställning ville Utskottet tillika hemställa, att felande 1,492 kronor 35 öre af behöfligt anslag till Karlstads läsestugor och folkkök måtte få utgå af 1911 års anslag till nykterhetens främjande.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

101. Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbetsåret den 1 Oktober 1910—den 30 september 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Läsestugu- och folkköksverksamheten har under senast förflutna arbetsår bedrivits på liknande sätt som föregående året. Dock synes en minskning i de besökandes antal hafva inträdd. Orsakerna därtill torde få sökas dels i ökad konkurrens dels i tryckta konjunkturen, som tvifvelsutän äfven på detta område öfvat inflytande. Hvad särskildt folkköksverksamheten beträffar, har föreståndaren icke kunnat undgå att erfara verkningarna däraf. Då lifsmedelspriserna varit stadda i ständligt stigande men hans försäljningspriser äro fixerade, lär det icke alltid hafva varit den lättaste uppgiften att balansera debet och kredit. Bespisningen af i medeltal 50 barn per dag à 20 öre per måltid under 60 dagar har naturligtvis icke underlättat den uppgiften, då denna bespisning tydligen måste hafva åsamkat honom väsentlig förlust. Närslutna tablå öfver folkköksrörelsens ekonomiska ställning för tiden $\frac{1}{10}$ 1908— $\frac{31}{12}$ 1909 utvisar en nettobehållning af kr. 976: 72, hvilken summa icke torde kunna betraktas såsom oskäligen ersättning för mannens och hustruns samt tvänne döttrars arbete under 15 månader.

En följd af det anförda är ock, att föreståndaren för nästkommande arbetsår icke kan ikläda sig så stor andel i hyran för lokalen, som önskligt vore.

Såväl föreståndaren för kombinerade läsestugan och folkköket som föreståndarinnorna för läsestugan i Haga, hafva enligt vårt förmenande, på ett mycket tillfredsställande sätt fyllt sin uppgift.

De olika lokalernas verksamhet under arbetsåret belyses af nedanstående uppgifter:

I kombinerade läsestugan och folkköket hafva de dagliga besöken utgjort:	
I matsalarna omkring	75,
“ kaféet “	100,
“ skrif- och läsrum omkring	100.

I läsestugan i Haga har kaféet dagligen besökts af omkring 50 personer per dag och läsrummet af omkring 80 per dag.

Läsestugornas och folkkökets ekonomiska ställning framgår såväl af särskild bifogad tablå för innevarande arbetsår som ock af revisionsberättelse för föregående år, som aflämnas så snart revisionen af räkenskaperna hunnit verkställas.

Med revisionsberättelsen följer ock såväl inventarieförteckning som förteckning öfver befintligt bokförråd.

Med denna årsredogörelse följer begäran om anslag för nästa år jämte utgiftsstat samt uppgift å i läsrummen tillgängliga tidningar och tidskrifter.

Den rabatt å tidningar och tidskrifter, som förut lämnats, har numera allmänt begynnt indragas, hvilket haft tillföljd, att styrelsen icke kunnat åstadkomma önskvärd besparing i detta afseende.

Karlstad i maj 1910.

Å styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök vägnar:

FR. NORDVALL,
ordförande.

Alfr. Nyberg.
Kassör.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök får härmed till Herrar Stadsfullmäktige inlämna nedanstående förslag till utgiftsstat för den kombinerade läsestugor och folkköksverksamheten för arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1910— $\frac{30}{9}$ 1911:

Till Haga läsestuga: hyresbidrag	600:—	
» » » bidrag till bränsle och lyse	150:—	750:—
» kombinerade läsestugan och folkköket: hyresbidrag	2,400:—	
» » » » » vattenafgift	36:—	2,436:—
» båda gemensamt: för prenumeration å tidningar m. m.	250:—	
» » » » » inköp och inbindning af böcker	150:—	400:—
	<hr/>	
	Summa Kronor	3,586:—

Med anledning af ofvanstående utgiftsstat får styrelsen vördsamt hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige behagade för den kombinerade läsestuga- och folkköksverksamheten för arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1910— $\frac{30}{9}$ 1911 anslå:

ordinarie anslag 3,586:—

Karlstad i maj 1910.

Å styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök vägnar:

FR. NORDVALL,
ordförande.

Alfr. Nyberg.
Kassör.

Uppgift å tidningar och tidskrifter, som tillhandahållas å Karlstads läsestugor under år 1910:

Aftonbladet, Arbetet, Arvika Nyheter, Arvika Tidning, Bergslagens Nyheter, Bonniers månadshäften, Dagens Nyheter, Daggdroppen, Filipstads stads och bergslags tidning, Göteborgs Handels- och sjöfartstidning, Göteborgsposten, Hvar 8:de Dag, Karlskoga tidning, Kristinehamns tidning, Kurre, Nationalkuriren, Nya Dagl. Allehanda, Ny Tid, Nya Kristinehamnsposten, Reformatorn, Säfte tidning, Socialdemokraten, Social tidskrift, Stockholms Dagblad, Strix, Svensk Damtidning, Svenska Dagbladet, Svenska Folket, Svenska Morgonbladet, Säningsmannen, Templaren, Verdandisten, Värmlands Allehanda.

Karlstad i maj 1910.

FR. NORDVALL.

Kassarapport för Karlstads Folkkök och Läsestugor från 1:a Oktober 1909 till dato.

Inkomster:

Uttaget å stadens anslag för verksamheten		3,150: —
Restitution af tidningsprenumeration till Läsestugorna	83: 70	
Ränta å inestående medel i Werml. Ensk. Bank.....	13: 38	
Från gamla Folkkökskommittéen öfverskott från 1909	88: 91	185: 99
		<u>Kronor 3,335: 99</u>

Utgifter:

Hyror för Folkköket och Läsestugan i Staden.....	1,250: —	
D:o » Läsestugan i Haga	400: —	1,650: —
Vattenafgifter i staden.....	18: —	
Lyse i staden	42: 50	
D:o och bränsle i Haga	183: 10	243: 60
Prenumeration af tidningar till nykterhetskaféer	201: 80	
D:o » d:o » Läsestugorna	330: 60	532: 40
Diverse reparationer	82: 20	
Brautförsäkringsafgifter.....	5: 70	
Annonser, trycksaker, porto m. m.	31: 43	
Bindning af böcker jemte inventariebok	30: 80	150: 13
Återbetalt, från förra året af kassören utlagt förskott		351: 36
		<u>Kronor 2,927: 49</u>
Innestående i Werml. Ensk. Bank & Sparkasseräkning.....	348: 40	
Kontant i kassan	60: 10	408: 50
		<u>Summa Kronor 3,335: 99</u>

Den ekonomiska ställningen f. n.

Kontant i kassan	60: 10	
Innestående i Werml. Ensk. Bank	348: 40	408: 50
D:o i beviljade anslag		800: —
		<u>Kronor 1,208: 50</u>

Löpande utgifter.

Hyror	825: —	
Vattenavgifter	9: —	
Bränsle och lyse för Haga Läsestuga cirka	100: —	934: —
Inköp och bindning af böcker	169: 20	
Diverse oförutsedda utgifter	105: 30	274: 50
		<u>Kronor 1,208: 50</u>

Karlstad den 16 april 1910.

ALFR. NYBERG.

Kassaförvaltare.

Folkköket och gamla läsestugan.

Tablå, för tiden från 1 Oktober 1908 t. o. m. 31 December 1909.

Utgifter:

Kontant inköp af matvaror	23,639: 06	
D:o » » » K. G.	2,175: 95	
Omkostnader	3,497: 51	
D:o Ego	1,947: 37	
Inköp af inventarier	6,261: 55	
Lånekonto, skuld	800: —	
Diverse personer d:o	4,194: 98	
D:o » d:o	500: —	43,016: 42
Nettobehållning		<u>976: 72</u>
		Kronor 43,993: 14

Inkomster:

Kontant infutit under $\frac{1}{10}$ 08 $\frac{31}{12}$ 09		38,357: 75
Inköpta inventarier » »	6,261: 55	
Afgår 10 % slitning	626: 16	5,635: 39
		<u>Kronor 43,993: 14</u>

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 juli 1910.

§ 10.

Öfver en af Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök hos Herrar Stadsfullmäktige gjord hemställan om ett anslag af 3,586 kronor för den kombinerade läsestugu- och folkköksverksamheten under arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1910— $\frac{30}{9}$ 1911 hade Drätselkammaren uppå remiss att nu afgifva utlåtande.

Såsom känt vore hade anslaget till läsestugorna och folkköket under senare åren tagits af de medel, som af stadens vinstandel i sprithandlingen anvisats till nykterhetssakens främjande. Nämnden för uppgörande af förslag rörande nykterhetsanslagets användning hade i skrifvelse till Herrar Stadsfullmäktige den 10 nästlidne Juni uttalat såsom sin uppfattning, att läsestugorna och folkköket fortfarande borde åtnjuta understöd af ifrågavarande medel, men af anförda skäl ansåge nämnden, att folkkökets föreståndare borde deltaga i hyran med åtminstone 400 kronor i stället för af Styrelsen beräknade 100 kronor, så att det begärda understödet därigenom kunde nedsättas till 3,286 kronor. Årets anslag lämnade emellertid icke tillgång till större bidrag åt läsestugorna och folkköket än 1,793 kronor 65 öre, hvarför återstående 1,492 kronor 35 öre föreslagits att utgå af 1911 års anslag till nykterhetssakens främjande.

Sedan Drätselkammaren genomgått och granskat Styrelsens berättelse för senast förlutna arbetsår samt den uppgjorda utgiftsstaten för kommande verksamhetsår äfvensom tagit del af öfriga vid framställningen fogade handlingar, beslöt Kammaren instämma uti hvad ofvanbemälda nämnd i denna fråga anfört och föreslagit. — — Det kunde visserligen synas oegentligt att redan nu bestämma öfver ett så stort belopp som 1,492 kronor 35 öre af kommande års nykterhetsanslag, men då bidraget till läsestugorna och folkköket afsåge hufvudsakligen nästa år, funne Kammaren skäl icke föreligga till anmärkning mot denna utväg att täcka bristen.

Drätselkammaren ville alltså hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte för den kombinerade läsestugu- och folkköksverksamheten under arbetsåret från och med den 1 Oktober 1910 till och med den 30 September 1911 bevilja ett anslag af 3,286 kronor att utgå af anslaget till nykterhetssakens främjande med 1,793 kronor 65 öre af innevarande års och med återstående 1,492 kronor 35 öre af nästkommande års anslag för sagda ändamål.

Som ofvan

In fidem:
J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 111.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att yttra sig öfver Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök framställning om anslag för arbetsåret den 1 Oktober 1910—den 30 September 1911, hvaröfver Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande.

I enlighet med upprättadt förslag till utgiftsstat hade Styrelsen för berörda arbetsår begärt ett anslag af 3,586 kronor.

Såsom framginge af Utskottets förut denna dag afgifna utlåtande rörande fördelningen af innevarande års anslag till nykterhetens främjande ansåge Beredningsutskottet, att stadens hyresbidrag för den kombinerade läsestugan och folkköket borde från af Styrelsen i utgiftsstaten upptagna 2,400 kronor kunna nedbringas till 1,900 kronor, enär det syntes Utskottet ej vara obilligt, att, med hänsyn till föreståndarens nettobehållning på affären, han bidroge till hyran med 600 kronor i stället för af Styrelsen beräknade 100 kronor. Efter Utskottets sålunda gjorda beräkning skulle hela anslaget till läsestugorna och folkköket ned sättas till 3,086 kronor, och ansåge sig Utskottet ej kunna tillstyrka högre anslag för nu ifrågakvarande arbetsår.

Under erinran, att Herrar Fullmäktige nästlidna år, på Beredningsutskottets därom gjorda hemställan, föreskrifvit, att beträffande den kombinerade läsestugan och folkköket fullständiga räkenskaper skulle föras, ville Utskottet, med hänsyn till de nu ingifna räkenskapshandlingarne, jämväl denna gång framhålla nödvändigheten af att ifrågakvarande räkenskaper för framtiden blefve så förda, att större öfverskådlighet öfver affären vunnes än hvad nu vore fallet.

I anslutning till hvad Utskottet sålunda anfört beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök ett anslag för arbetsåret den 1 Oktober 1910—den 30 September 1911 af 3,086 kronor att utgå af anslaget till nykterhetens främjande, med 1,593 kronor 65 öre af innevarande års och med återstående 1,492 kronor 35 öre af nästkommande års anslag för sagda ändamål.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

102. Saluhallsstyrelsens framställning i fråga om hallmästarens aflöning.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed få vi vördsamt hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige ville bestämma lönen för hallmästaren i Karlstads Saluhall till 1,500 kronor pr år, räknadt från 1910 års början.

Då hallmästarens tjänstgöringstid uppgår till minst 12 timmar om dagen, anse vi, att lönen ej kan sättas lägre än det föreslagna beloppet.

Karlstad d. 26 Maj 1910.

Karlstads Saluhallsstyrelse.

JOS. LÖFBERG.

G. F. EDGREN.

HUGO BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 Juli 1910.

§ 7.

Saluhallsstyrelsen hade hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att lönen för hallmästaren måtte bestämmas till 1,500 kronor för år, räknadt från och med innevarande års början.

Då Drätselkammaren nu hade att uppå remiss afgifva yttrande öfver denna framställning antecknades, att, enligt § 4 i det af Herrar Stadsfullmäktige den 30 April 1910 antagna reglementet för Saluhallsstyrelsen, hallmästarens aflöning skall fastställas af Stadsfullmäktige, men att sådan fastställelse hittills icke skett på annat sätt än att hallmästarens lön i inkomst- och utgiftsstaten för innevarande år upptagits och godkänts till 1,500 kronor.

Drätselkammaren, som ansåge lämpligt, att hallmästarens aflöning bestämdes genom särskildt beslut, gällande för längre tid än ett år, fann det föreslagna aflöningsbeloppet skäligt och beslöt fördenskull tillstyrka bifall till Saluhallsstyrelsens ifrågavarande framställning.

Som ofvan

In fidem:

J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 112.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Saluhallsstyrelsen hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte bestämma lönen för hallmästaren i Karlstads saluhall till 1,500 kronor för år, räknadt från och med innevarande år.

Öfver denna framställning hade Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande och därvid framhållit, att enligt det af Herrar Fullmäktige antagna reglementet för Saluhallsstyrelsen hallmästarens aflöning skulle fastställas af Stadsfullmäktige, men att sådan fastställelse hittills ej skett på annat sätt än att hallmästarens lön i inkomst- och utgiftsstaten för innevarande år upptagits till 1,500 kronor. Kammarerna tillstyrkte emellertid bifall till Saluhallsstyrelsens förevarande framställning, då det föreslagna aflöningsbeloppet måste anses skäligt, och då det vore lämpligt, att aflöningen blefve genom särskildt beslut bestämd för längre tid än ett år.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i frågan, instämde uti hvad Drätselkammaren sålunda anfört, i anledning hvarat Utskottet hemställde,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bestämma aflöningen för hallmästaren i Karlstads saluhall till 1,500 kronor för år, räknadt från och med början af år 1910.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

108. Styrelsen för Karlstads föreläsningssanstalts framställning om anslag för år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads föreläsningssanstalt får härmed med bifogande af redogörelse för anstaltens verksamhet under de två sistförflutna terminerna värd-samt anhålla, att anstalten för sin fortsatta verksamhet måtte äfven för nästa år utbekomma ett understöd af åttahundra (800) kronor af Karlstads kommun.

Karlstad den 2 maj 1910.

AUG. BERGH.

EMIL ANKERS.

ALFR. NYBERG.

ALFR. JOHNSON.

G. JAKOBSSON.

HUGO SEVERIN.

Redogörelse

för

af Karlstads föreläsningssanstalt anordnade föreläsningar under
höstterminen 1909 och vårterminen 1910.

Antal föreläsningar: under höstterminen 14 och under vårterminen 20, hvarjämte under vårterminen anordnats 3 konserter. Terminernas första föreläsningar höllos den 5 okt. och 14 jan. och deras sista den 20 dec. och 23 april.

Antal åhörare: tillsammans 12,284, hvaraf på höstterminen 3,345 och på vårterminen 8,939 eller i medeltal 332 på hvarje föreläsning, resp. konsert; högsta åhörarantalel har varit 700; vid 5 föreläsningar har siffran gått ned under hundra. (Obs! Siffrorna i fråga om de föreläsningar, vid hvilka inträdesafgift ej upptagits, äro ungefärliga). Bland åhörarne har den kroppsarbetande klassen varit vida starkare företräd än öfriga samhällsklasser.

Föreläsare:

Bure, N., lektor	2	föreläs.
Bäckman, Ida, skriftställarinna	1	»
Comicus, R., kyrkoherde	2	»
Duse, S., kapten	3	»
Falk, H., kapten	2	»
Fogelqvist, T., folkhögskolelärare	1	»
Hedberg, V., kyrkoherde	2	»
Herrlin, A., docent	2	»
Jungner, R., läroverksadjunkt	2	»
Jönsson, F., telegrafkontrollör	1	»
Kleman, Anna, fröken	1	»
Lidfors af Geijerstam, Gärda, prakt. läkare	1	»
Lyth, H., pastor	1	»
Palme, O., fil. lic.	1	»
Sjöblom, K., folkskollärare	1	»
Sternér, A., f. d. läroverksadjunkt	1	»
Svensén, L., skriftställare	1	»
Svensson, S., agronom	1	»
Torbjörnsson, T., folkskoleinspektör	1	»
Wahlström, Clara, lärarinna	1	»
Waldner, Dagmar, fru	1	»
Vendel, V., lektor	1	»
Wennerström, I., redaktör	1	»

Wide, S., professor.....	1	»
Videll, Signe, fröken.....	1	»
Zachrisson, A., läroverksadjunkt.....	1	»

Konsertgäfvare:

Kjellström, S., violinist..... 3 konserter.

Föreläsningsslokaler: Nya folkskolans å Herrhagen stora sal: 31 föreläsningar och 3 konserter, Högre allmänna läroverkets högtidssal: 2 föreläsningar och Haga ordenshus: 1 föreläsning.

Annonsering: annonser i Karlstads-Tidningen, Nya Wermlands-Tidningen och Värmlands Folkblad och affischer i anstaltens annonskåp, på Karlstads-Tidningens anslagslafa i rådhuset, i Haga läsestuga, Sofie Ekstams cigarraffär i Haga, Brinks rakstuga, Kafé Verdandi och Nya folkköket.

Inköp: en större duk för skioptikonbilder med tillhörande ställning.

Öfversikt af föreläsningssämna.

I. *Jord- och folkbeskrifning:*

Äfventyr och upplevelser under den svenska sydpolsexpeditionen 1901—1904 (Duse).....	1	föreläs.
Kampen om Nordpolen (Duse).....	2	»
Den svenska kolonien i Argentina (Bäckmann).....	1	»
En resa till det tropiska Afrika (Jungner).....	2	»
Fiskare och sjömanslif på västkusten (Sjöblom).....	1	»
Island, dess natur och folk (Wennerström).....	1	»
Från det moderna Grekland (Wide).....	1	»

II. *Samhällslära:*

Om proportionella val (Palme).....	1	»
Den svenska folkorganismen i statistisk belysning (Vendel).....	1	»
Kvinnans medborgarskap (Kleman).....	1	»
Den hvita slafhandeln (Wahlström).....	1	»
Flodakolonien i Vändalen (Svensson).....	1	»
Ett människokärlekens storverk, de Bodelschwingska anstalterna vid Biedefeld (Conricus).....	1	»
Ur diakonissornas värld (Lyth).....	1	»

III. *Kulturhistoria:*

Naturkraft och naturreligion — den gammalfolkliga föreställningen om naturkrafterna som personligt ingripande gudomsväsen (Fogelqvist).....	1	»
Savonarola (Torbjörnsson).....	1	»

Los-von-Rom (Conricus)	1	»
Gustaf II Adolf som kulturbärare (Svensén)	1	»
Världsspråksidén och Esperanto (Zachrisson)	1	»
IV. <i>Litteraturhistoria</i> :		
Snoilskys svenska bilder (Bure)	1	»
Tegnér's Fritiofs saga (Bure)	1	»
August Blanche (Falk)	1	»
TVå svenska humorister, Cederberg och Palmär (Falk)	1	»
Andersens-afton (Videll)	1	»
V. <i>Filosofi</i> :		
Spiritismen (Herrlin)	2	»
Minnesförmågan (Hedberg)	1	»
Inbillningsförmågan (Hedberg)	1	»
Hvad är bildning, och hvem är bildad? (Sternér)	1	»
VI. <i>Hälsolära</i> :		
Kvinlig hälsovård (Lidforss af Geijjerstam)	1	»
VII. <i>Naturvetenskap m. m.</i> :		
Telegrafering af bilder och trådlös telegrafi (Jönsson)	1	»
Djurskydd (Waldner)	1	»

Sjutton föreläsningar ha illustrerats af skioptikonbilder.

Karlstad den 2 maj 1910.

AUG. BERGH.

Ordförande i styrelsen och anstaltens föreståndare.

Kassa-sammandrag öfver Karlstads Föreläsningsanstalts ekonomi för år 1909.

Inkomster:

Jan. 1.	An. Saldo från 1908		71:44
» 14.	» Stadsfullmäktiges ordinarie anslag för 1909 ..	500:—	
Febr. 14.	» » extra » » » ..	500:—	
Juni 14.	» 1:sta hälften af Statens » » » ..	400:—	
Dec. 9.	» 2:dra » » » » ..	400:—	1,800:—
	» Inträdesafgifter samt försälda årskort	596:23	
	» Jente uthyrning af Skioptikon	9:—	605:23
	Summa kronor	2,476:67	

Utgifter:

Per	Föreläsare	1,352: 89	
»	Omkostnader för lokaler, lyse och städning.....	445: —	
»	Afgifter till Värml. föreläsningsförbund samt Svenska folkbildningsförbundet.....	60: 49	
»	Betalt räst från förra året af Skioptikon, duk, lampa m. m.	214: 15	
»	Transporter af skioptikon jemte förevisning af bilderna	26: 45	
»	Annonser och affischering.....	203: 05	
»	Trycksaker, porto, diverse, jemte arvode till Ordförande för särskilda uppdrag.....	69: 30	2,371: 33
Saldo till 1910.....			105: 34
		Summa kronor	2,476: 67

Karlstad i mars 1910.

ALFR. NYBERG.

Anstaltens kassör.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 Juli 1910.

§ 6.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig öfver Styrelsens för Karlstads föreläsninganstalt hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om ett anslag äfven för år 1911 af 800 kronor till anordnande af föreläsningar för arbetare, beslöt, efter handlingarnes föredragning, att tillstyrka det begärda anslaget beviljande på vanliga villkor.

Som ofvan.

In fidem:

J. NOREUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 113.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads föreläsninganstalt hemställt om ett anslag för anstaltens verksamhet under nästkommande år af 800 kronor, till hvilken framställning Drätselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrkt bifall.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, yttra sig i ärendet, beslöt därvid hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Karlstads föreläsningsanstalt ett anslag för anstaltens verksamhet under år 1911 af 800 kronor äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering, samt

att Herrar Fullmäktige tillika måtte bestämma, att därest anslag för ifrågavarande ändamål skulle ifrågasättas jämväl för år 1912, ansökan därom skall vara till Herrar Fullmäktige ingifven före den 1 Juni nästa år och därvid åtföljas af en redogörelse för användningen af nu beviljad anslag.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

104. Herr Hellebergs motion om anslag till Svenska Kommunaltekniska Föreningen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då det visat sig, att Svenska Kommunaltekniska Föreningens tillgångar samt inkomster af årsafgifter ej varit tillräckliga för bestridande af Föreningens utgifter, har Föreningen dels under år 1905 dels under år 1909 från städerna med öfver 20,000 inneväanare begärt och erhållit bidrag till sin värksamhet. Emallertid har det visat sig, att Föreningens värksamhet f. n. kräffer större omkostnader, än Föreningens tillgångar, de erhållna bidragen inberäknade, medgifva, hvarföre Föreningens Styrelse beslutat dels, att föreslå en höjning fr. o. m. innevarande år af årsafgiften med 50 % eller till 15 kr., dels att hos städerna med 10,000 à 20,000 inneväanare begära bidrag till Föreningens värksamhet.

Föreningen stiftades år 1902 och har, såsom af bifogade stadgar framgår, hufvudsakligen till ändamål att verka för utvecklingen af de grenar af tekniken, hvilka falla inom området för den i kommunal tjänst anställda teknikerns verksamhet. I detta syfte har Föreningen å sina årsmöten behandlat en mängd frågor inom snart sagt alla områden af kommunaltekniken, hvarjämte kommitéer emellan årsmötena arbetat för utredning af större och viktigare frågor. Tydligt är, att den ökade utbildning inom resp. områden, som härigenom bibrakts Föreningens medlemmar, kommit och kommer kommunerna till godo. Då därjämte förhand-

lingarne tryckts, hafva desamma i många fall bestående värde för efterstudior och såsom grundläggning för ytterligare utveckling inom resp. områden.

Föreningen har emellertid ej inskränkt sin verksamhet härtill, utan har alltsedan år 1905 utgifvit «Statistiska uppgifter öfver gasverk, vattenledningsverk och aflopsledningar i svenska städer och samhällena, af hvilka 1 ex. för år 1908 härmed bifogas. Då utgifvandet af dessa draga en årlig kostnad af öfver 700 kronor, har ifrågasatts, att endast utgifva dem hvartannat år, men häremot har kraftigt framhållits önskvärdheten af, att de framdeles såsom hittills utgifvas hvarje år.

En annan sida af Föreningens verksamhet består i utarbetande af normerande bestämmelser m. m. för leveranser till och för utförande af vissa kommunaltekniska arbeten m. m. Sälunda har Föreningen utarbetat och antagit:

Bestämmelser m. m. för leverans af *Gjutna rör* för gas- och vattenledningsverk;

Bestämmelser m. m. för leverans och profning af *vattenmätare*; och

Allmänna tekniska bestämmelser för *aflopsledningar inom hus och tomt*;

samt har under utarbetande:

Allmänna tekniska bestämmelser för *vattenledningar inom hus och tomt* m. m.; och

Förslag till lämpligaste organisationen för medelstora svenska städers tekniska och tekniskt kommersiella verk och inrättningar,

hvarjämte förslag föreligga eller inom närmaste tiden torde framkomma till utarbetande af allmänna tekniska bestämmelser för gasledningar inom hus och tomt, till allmänna normer för placering af i gator nedlagda ledningar af olika slag och för uppsättande af gasverksårsberättelser m. m.

Dessa olika slags bestämmelser m. m. utarbetas i första hand af därtill utsedde kommittéer af specialister å resp. områden. Några arvoden för kommittéarbetet utgå ej, men resekostnadsersättning utbetalas ur Föreningens kassa för för kommittéarbetena erforderliga resor, och då under de senare åren i regel minst tvenne kommittéer arbetat emellan årsmötena, hafva de härför erforderliga utgifterna blifvit rätt dryga, och uppgingo för år 1909 till nära 900 kronor.

Tages vidare hänsyn till kostnaderna för tryckning af Föreningens handlingar (c:a 800 kr. pr år), för porto m. m. och för resekostnadsersättningar för styrelsens och förvaltningsotskottets sammanträden, och tages i betraktande, att medlemsantalet endast uppgår till c:a 190, inses lätt, att extra bidrag från kommunerna äro nödvändiga, för att Föreningen skall kunna utan inskränkning fortsätta sin för kommunerna gagneliga verksamhet.

På grund af det anförda tillåter sig Föreningens Styrelse att härmed vördsamt anhålla, att Ni ville tilldela Föreningen ett bidrag för en gång till bestridande af utgifterna för Föreningens verksamhet.

Beviljadt bidrag torde benäget insändas till undertecknad Fellenius, adress Göteborg.

Göteborg i juni 1910.

Å Styrelsens för Svenska Kommunaltekniska Föreningen vägnar

FIGGE BLIDBERG.

Ordförande.

Wolmar Fellenius.

Sekreterare.

Till Herrar Stadsfullmäktige Karlstad.

Med öfverlämnande af en till mig insänd framställning från Svenska Kommunaltekniska föreningen om erhållande af ett bidrag till föreningens verksamhet, får jag i betraktande af den för stadssamhällen synnerligen gagneliga verksamhet, som af nämnda förening utöfvas, äfven hemställa, det Herrar Stadsfullmäktige ville bevilja föreningen ett anslag för en gång af Ett hundra kronor.

Föreningen har under åren 1905 och 1909 erhållit nedanstående anslag

	1905	1909
	Kronor.	Kronor.
Af Stockholms drätselnämnd	400	400
» Stockholms gas- och el. verk	200	200
» Göteborgs vattenledningsverk	100	100
» Gatu- och vägförvaltningen, Göteborg	100	100
» Göteborgs gas- och elektric. verk	100	100
» Drätselkammaren i Malmö		200
» » i Norrköping	100	100
» » i Helsingborg	100	100
» » i Gefle	100	100
» » i Örebro	100	100
» » i Eskilstuna		100
» » i Karlskrona		100
» » i Upsala		100
» » i Jönköping		100

Karlstad 15 Juni 1910.

TH. HELLEBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 Juli 1910.

§ 8.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Herr Helleberg hos Herrar Stadsfullmäktige väckt motion om ett bidrag för en gång af 100 kronor till Svenska Kommunaltekniska Föreningen, att användas till bestridande af utgifter för Föreningens verksamhet; och beslöt Kammaren, på det af motionären anförda skäl, att tillstyrka det begärda bidragets beviljande.

Som ofvan

In fidem:
J. NOREUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 114.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Herr Hellebergs hos Herrar Stadsfullmäktige väckta motion därom, att Herrar Fullmäktige måtte bevilja Svenska Kommunaltekniska föreningen ett anslag för en gång af 100 kronor som bidrag till bestridande af utgifter för föreningens verksamhet.

Uti infordradt yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt det begärda anslagets beviljande, och beslöt nu Beredningsutskottet, med hänsyn till föreningens för stads-sambhällena gagnande verksamhet, hemställa

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Svenska Kommunaltekniska Föreningen ett anslag för en gång af 100 kronor att användas till bestridande af utgifter för Föreningens verksamhet äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

105. Stationskarlsförmannen C. O. Sjös af Herr Hellberg såsom motion upptagna framställning om efterskänkande af kommunalutskylder.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då undertecknad icke å vederbörlig tid kunnat inbetala mig för år 1908 åliggande utskylder till staden, hvilka utom stämmoböter uppgingo till 151 kr. 51 öre, har för uttagande af beloppet genom vederbörande stadsfogde utmätning af min aflöning för juni månad detta år hos Statens Järnvägar verkställts.

Som jag endast med svårighet är i stånd att med mina inkomster försörja mig och de mina, får jag härmed vördsamt hemställa, att ifrågavarande utskylder måtte mig efterskännas och utmätta medlen sålunda till mig återställas.

Till stöd för denna min ansökan får jag vördsamt anföra:

Jag har utom min hustru, som sedan länge varit sjuklig (njurstenskolik) och därigenom urständssatt att verksamt bidra till familjens uppehälle, att försörja fem barn, af hvilka det äldsta är 16 och det yngsta 7 år gammalt. Det äldsta af barnen har visserligen stundom haft egen arbetsförtjänst, men nödgas dock ofta till följd af min hustrus sjukdom afbryta sitt eget arbete och i stället ägna sig åt skötseln af modern, syskonen och vårt hushåll, hvarför hennes arbetsförtjänst är ganska osäker.

Hela min inkomst består i min aflöning för min tjänst som stationskarlsförmann hos Statens Järnvägar och utgör 172 kr. i månaden.

Af denna inkomst åtgå hvarje månad 30 kronor till hyra för bostad (2 rum och kök).

Efter det utmätningen nu verkställts återstod för mig och min familj endast 15 kr. 96 öre, hvarmed jag har att betala både hyran och öfriga utgifter.

Redan förut har jag nödgats göra skuld för anskaffande af det nödvändiga uppehållet och måste sistlidet år den 5 april träda i konkurs.

Under framhållande af mitt nödställda läge vågar jag hemställa om ansökningens snara och gynnsamma behandling samt bifogar till styrkande af lämnade uppgifter intyg som kunnat anskaffas.

Skulle ansökningen icke kunna helt bifallas anhåller jag att åtminstone hälften af utskyldsbeloppet måtte eftergifvas.

Karlstad den 15 juni 1910.

C. O. SJÖ.
Stationsförmann.
Bostad Klara n:r 5.

Att stationsförman C. O. Sjö har 5 stycken oförsörjda barn i ålder 16, 14, 12, 10 och 7 år hvilket härmed på begäran intygas.

Karlstad den 15 juni 1910.

ADOLF LARSON.
Stationskarl.

J. A. LINDGREN.
Stationsförman.

Stationsförman 3015 C. Sjö aflöning år 1909 var: 1,971 kr. 86 öre. Intill den 1 juni 1910 har densamme uppburit kr. 1,032 kr. 18 öre, hvilket härmed på begäran intygas.

T. NYGREN.
Stationskrifvare.

Att stationsförman C. O. Sjö till följd af sin hustrus långvariga och tidtals särdeles svåra sjukdom (njurstenskolik, utbildning fr. njur.) för hvilken hon äfven 2:ne gånger vårdats å Lasarettet åren 1906 och 1908, lidit svår afbräck i skötande af hennes och sina ekonomiska förhållanden, får jag härmed intyga för möjlig lindring i hans skatteförhållande.

Karlstad d. 15 Juni 1910.

ELIS ÖRN.
Järnvägläkare.

Att stationskarlsförman Carl Sjö och stationskarl J. W. Skogman icke ega utmätningsbar löseegendom, hvarför till gäldande af 1908 års kommunalutskylder utmätts aflöningsmedel, varder härmed på begäran intygadt.

Karlstad den 15 juni 1910.

JULIUS FORSBERG.

Exekutionsvaktmästare.

K. J. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 1 Augusti 1910.

§ 15.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af stationsförmannen C. O. Sjö hos Herrar Stadsfullmäktige gjord och af Herr Hellberg såsom motion upptagen framställning om efterskänkande helt eller delvis af Sjö

påförda kommunalutskylder till staden för år 1908, utgörande 151 kr. 51 öre förutom stämmoböter.

Efter ansökningens uppläsande och hällen öfverläggning beslutade Drätselkammaren anföra följande:

Af handlingarne inhämtades, att sökanden i sitt hemvist saknade utmättningsbar egendom, att Stadsfogden med anledning därpå till utskyldernas gäldande utmätt motsvarande belopp af sökandens aflöning för sisetidne Juni månad från Statens järnvägar, att sökanden i aflöning ägde uppbära 172 kronor i månaden, och att såsom skäl för framställningen åberopats, dels att sökandens hustru vore sjuklig och dels att han hade fem oförsörjda barn samt befunne sig i nödställdt läge med svårighet att försörja sig och de sina.

Af principiella skäl ansåge Drätselkammaren, att Herrar Stadsfullmäktige med mycken varsamhet borde beträda eftergifternas väg, då fråga vore om fullgörandet af den medborgerliga plikten att betala skatt. En eftergift i ett fall, äfven fastän ömmande omständigheter förefunnes, kunde på goda grunder befaras hafva till följd, att en mängd dylika framställningar med lika talande skäl för skattens efterskänkande komme att inströmma till Herrar Fullmäktige. Äfven skulle det te sig rätt egendomligt och vara för skattindrivaren mindre uppmuntande, om Stadsfullmäktige, sedan skatten hos vederbörande uttagits, beslutade beloppets återställande till den skattskyldige. Lagstiftningen inrymmer rätt för utmättningsmannen att inom vissa gränser afgöra, huruvida skattskyldig äger förmåga, att betala sina utskylder eller icke, och det vore Drätselkammarens öfvertygelse, att denna rätt här i staden utfvades med urskillning och hänsynsfullhet.

Det borde följaktligen vara regel, att Stadsfullmäktige icke ingrepe i utmättningsmannens pröfningsrätt rörande den skattskyldiges betalningsförmåga, och detta så mycket hellre som den skattskyldige ägde att hos annan myndighet göra sin talan gällande, därest utmättningsmannen ginge för strängt tillväga. Men äfven om ett undantag från denna regel skulle i visst fall göras, så ville det synas Drätselkammaren som om fullgiltiga skäl för undantagets tillämpning på stationsförmanen Sjö icke föreläge. Drätselkammaren, som i ärendet hört vederbörande fattigvårdstillsyningsman, ville visserligen icke bestrida Sjös uppgifter angående hans hustrus sjuklighet och hans försörjningsplikt; men då han enligt egen uppgift hade en års aflöning af 2,064 kronor, kunde Kammaren icke finna, att omständigheterna kräde efterskänkande af större eller mindre del af honom påförda utskylder. Säkerligen befunne sig i svårare ställning många skattskyldige, hvilka ändock erlagt eller måst erlägga sina utskylder, och det skulle med skäl kunna anses som en orättvisa mot dem, att en person med större inkomster erhöle befrielse från eller lindring i sin skatt,

På grund af hvad sålunda andragits fann Drätselkammaren sig böra afstyrka bifall till motionen.

Som ofvan.

In fidem:
J. NOREUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 115.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Stationskarlsförmannen C. O. Sjö gjort framställning om efterskänkande helt eller delvis af honom påförda kommunalutskylder till staden för år 1908, utgörande 151 kronor 51 öre förutom stämmoböter.

Öfver denna framställning, som af Herr Hellberg upptagits som motion, hade Drätselkammaren afgifvit utlåtande och därvid på anförda skäl afstyrkt bifall till motionen.

Beredningsutskottet hade nu, uppå remiss, att yttra sig i ärendet, och beslöt Utskottet därvid att till alla delar instämma uti hvad Drätselkammaren i denna fråga anfört, hvadan Utskottet hemställde,

att Herr Hellbergs förevarande motion icke måtte af Herrar Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

106. Stationskarlen J. W. Skogmans af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om efterskänkande af kommunalutskylder.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då undertecknad icke å vederbörlig tid kunnat inbetala mig för år 1908 åliggande utskylder till staden, hvilka utom stämmoböter uppgingo till 66: 39 har för uttagande af beloppet genom vederbörande stadsfogde utmätning af min aflöning för juni månad detta år hos statens järnvägar verkställts,

Som jag endast med svårighet är i stånd att med mina inkomster försörja mig och de mina, får jag härmed vördsamt hemställa, att ifrågavarande utskylder måtte mig efterskänkas och utmäta medlen sålunda till mig återställas.

Till stöd för denna min ansökan får jag vördsamt anföra:

Jag har utom min hustru, som redan länge varit sjuklig och därigenom urständssatt att verksamt bidra till familjens uppehälle, att försörja fem barn, af vilka det äldsta är 9 och det yngsta 2 år gammalt samt min öfver 70 år gamla svärmor.

Hela min inkomst består i min aflöning för min tjänst som stationskarl hos statens järnvägar och utgör 114: 99 i månaden.

Af denna inkomst åtgår hvarje månad 16 kr. till hyra för bostad. Hvad särskildt beträffar aflöningen för denna månaden skulle jag däraf behöft använda en god del för att betala en ny tjänstedräkt som jag fått mig ålagt att anskaffa.

Efter det att nu utmätningen verkställts, återstod för mig och min familj endast 46 kronor och 62 öre, varmed jag hade att betala både hyran och öfriga utgifter. Redan förut hade jag nödgats göra skuld för att anskaffa det nödvändigaste för vårt uppehälle.

Under framhållande af mitt nödställda läge vågar jag hemställa om ansökningens snara och gynsamma behandling samt bifogar till styrkande af lämnade uppgifter intyg, som kunnat anskaffas.

Skulle ansökningen icke kunna helt bifallas anhåller jag att åtminstone hälften af utskyldseloppet måtte eftergifvas.

Karlstad den 15 Juni 1910.

J. W. SKOGMAN.
Stationskarl. V:a Viken 25.

Att stationskarlen J. W. Skogman har 5 stycken oförsörjda barn samt en åldrig svärmöder (74 år) barnens ålder är den äldsta född 1901, 1903, 1904, 1906 och 1908 hvilket härmed på begäran intygas.

Karlstad den 15 Juni 1910.

ADOLF LARSON.
Stationskarl.

E. SKOGMAN.
Stationsförman.

Under år 1909 uppbar stationskarl 3111 J. Skogman i aflöning från Statens järnvägar 1,261 kr. 32 öre. Intill den 1 Juni 1910 har densamme uppburit 671 kr. 44, hvilket härmed på begäran intygas.

T. NYGREN.
Stationskritvare.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 1 Augusti 1910.

§ 16.

Uti en till Herrar Stadsfullmäktige ingifven framställning hade stationskarlen J. W. Skogman anhållit om efterskänkande helt eller delvis af honom för år 1908 påförda kommunalutskylder till staden, utgörande 66 kronor och 39 öre förutom stämmoböter.

Efter det Herr Hellberg upptagit denna framställning såsom sin motion hade ärendet remitterats till Drätselkammaren för yttrandes afgifvande.

Af den nu föredragna ansökningen inhämtades, att sökanden i sitt hemvist saknade utmätningsbar egendom, att stadsfogden med anledning däraf till utskyldernas gäldande utmätt motsvarande belopp af sökandens aflöning för sistlidne Juni månad från Statens Järnvägar, att sökanden i aflöning ägde uppbära 114 kronor 99 öre i hvarje månad, samt att såsom skäl för framställningen åberopats dels att sökandens hustru vore sjuklig, dels att han hade fem minderåriga barn jämte en åldrig svärmoder att försörja, och dels att han befunno sig i nödställdt läge med svårighet att försörja sig och de sina.

Drätselkammaren hade förut denna dag i ett liknande ärende rörande stationsförmannen Sjö framhållit vissa betänkligheter mot eftergift från Stadsfullmäktiges sida i fall sådana som det förevarande. Under åberopande af nämnde yttrande i dess allmänna del vill Kammaren beträffande stationskarlen Skogman anföra, att, ehuru han hade mindre inkomster och större försörjningsplikt än Sjö samt hans ansökning följaktligen syntes mera berättigad tillräckliga skäl ändock icke enligt Kammarens mening föreläge för bifall till hans begäran. Hans årsinkomst utgjorde 1,380 kronor och hans svärmoder erhöle försörjningsbidrag från fattigvården med sex kronor i månaden. Många personer finge helt säkert betala skatt, fastän de befunno sig i mera betryckt ställning än sökanden.

Drätselkammaren ansåge sig alltså böra afstyrka bifall till motionen.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 116.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver en af Stationskarlen J. W. Skogman hos Herrar Stadsfullmäktige gjord, af Herr Hellberg som motion upplagen framställning om efterskänkande helt eller delvis af Skogman för år 1908 påförda kommunalutskylder till staden, utgörande 66 kronor 39 öre förutom stämmohöter.

Uti häröfver afgifvet utlåtande hade Drätselkammaren på anförda skäl afstyrkt bifall till motionen.

Beredningsutskottet instämde till alla delar uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och beslöt fördenskull hemställa,

att Herr Hellbergs förevarande motion icke måtte af Herrar Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

107. Drätselkammarens framställning angående ändringsarbeten i rådhusets vestibul.

Utdrag ur Protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Karlstad sammanträde den 12 september 1910.

§ 20.

Beslöt Kammararen, då Rådhusets nedre förstuga för närvarande vore rymligare än hvad behovet påkallade samt bredvidliggande lokaler genom en utvidgning åt förstugan skulle få afsevärdt högre hyresvärde, både genom ökningen i golfyta och genom möjligheten att utan afstående från nuvarande fönster bereda särskild ingång direkt från gatan till rummen närmast förstugan, att hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om bemyndigande att låta på sätt en af Stadsbyggmästaren uppgjord planritning utvisade och enligt af Stadsbyggmästaren uppgjordt kostnadsför-

slag, slutande å 6,600 kronor, genom uppförande af två nya väggar afstänga utrymmet åt båda sidorna i förstugan, hvarvid Drätselkam:naren afsåge att utrymmet åt södra sidan omedelbart skulle förenas med närmast invid liggande lokal, hvaremot den norra delen af förstugan skulle tillsvidare utgöra särskild förstuga åt postkontoret, men då postkontorets nuvarande lokal sedermera komme att på annat sätt användas, på lämpligt sätt förenas med denna.

Denna § förklarades genast justerad.

Karlstad som ofvan.

In fidem:
PONTUS BLOMBERG.

Kostnadsförslag till förändring af vestibulen i rådhuset.

Tegel till nya väggar	522: 50
Puts derpå	113: 60
Grunder jemte betolväggar	350: —
Järnbalkar	411: 30
Golf af plattor i entréen	468: —
Granitram med skrapgaller	234: —
Krysshvalf af rabitz i vestibul och entrée	400: —
Borthuggning af listverk samt omputsning af murverk	42: —
1 stycke nytt fönster i butiken	100: —
1 » dörr- och fönsterparti i vestibulen	350: —
2 » » » » med vindfång	700: —
I murverken infälda anslagstafior	60: —
Fotlister	25: —
Dörrar	60: —
Murhornsskyddare	160: —
Dragna listverk	50: —
Olje- och limfärgsmålningar	350: —
Nedrifning af vägg i butiken	30: —
Betolvhvalf	288: —
Golfplattor i butiken	340: —
Grundförstärkningar	1,000: —
Asfaltstrykning på hvalfven	38: 40
Igensättning af trottoir	50: —
Jordschaktning och transport	291: —
Diverse	166: 20

S:a Kronor 6,600: —

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 10 September 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 117.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning hade Drätselkammaren anhållit om bemyndigande att vidtaga vissa ändringsarbeten i rådhusets vestibul i onlighet med en vid framställningen fogad planritning och enligt af Stadsbyggmästaren uppgjort kostnadsförslag, som slutade å ett belopp af 6,600 kronor.

Beredningsutskottet, som, uppå remiss, nu hade allt häröfver afgifva utlåtande, beslöt att i ärendet anföra följande.

De ifrågasatta ändringsarbetena afsåge att i afsevärd grad minska förstugan i rådhuset samt att det härigenom vunna utrymmet åt södra sidan skulle omedelbart förenas med närmast därinvid liggande lokal, under det den norra delen af förstugan skulle tillsvidare utgöra särskild förstuga åt postkontoret, men då postkontorets lokal sedermera komme att på annat sätt användas, förenas med denna.

Beredningsutskottet kunde för sin del ej biträda det af Drätselkammaren framställda förslaget.

Dels hölle nämligen Utskottet före, att en byggnad af rådhusets offentliga karakter såväl af praktiska som estetiska skäl kräfde en vestibul af det utrymme, som för närvarande förefunnes i rådhuset, och dels vore Utskottet ingalunda öfvertygad om, att hyresinkomsten genom de föreslagna ändringsarbetenas vidtagande skulle så ökas, att, med hänsyn till kostnaderna för förslagets genomförande, någon ekonomisk fördel för staden härigenom vunnes, helst som Utskottet hade sig beaktat, att ett flertal affärslokaler här i staden stode outhyrda.

Vissertligen upptoge kostnadsförslaget arbeten, som möjligen behöfde under alla förhållanden bringas till utförande, såsom förstärkningar af grunden, men torde kostnadsbeloppet för dessa arbeten, som nu beräknats utförda i sammanhang med ändringsarbetena, i allt fall ej kunna bestämmas annat än genom en omarbetning af kostnadsförslaget.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört beslöt Utskottet hemställa,

att Drätselkammarens ifrågavarande framställning ej måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

108. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i anledning af Chr. P. Möllers ansökan om inledande af elektrisk ström till hans fastighet å Vester Strand.

Utdrag ur protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 9 september 1910.

S. d. Till Styrelsen hade inkommit anmälan från Chr. P. Möller om inledande af elektrisk ström till hans i Vester Strand belägna fastighet. Då emellertid sökanden, som visserligen vidtagit förberedande installationsarbeten vid tiden för aftalens träffande med öfriga fastighetsägare därstädes, likväl icke samtidigt inkommit med förslag till kontrakt, ansåg sig Styrelsen böra till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämna den nu inkomna anmälan, och ville Styrelsen för sin del förorda ansökan.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Utdrag ur protokoll hållet vid Drätselkammarens i Karlstad sammanträde den 26 sept. 1910.

§ 2.

På remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Chr. P. Möllers ansökan om inledande af elektrisk ström uti hans fastighet i Vester Strand utom stadsplanen, hvilken ansökan blifvit af Vatten- och Gasverksstyrelsen tillstyrkt, och beslöt Kammarkaren med hänvisning till nämnda Styrelses yttrande förorda bifall till ansökningen.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskottet den 7 Oktober 1910.

§ 118.

Sedan Chr. P. Möller till Styrelsen för Vatten- och Gasverken inkommit med anmälan om inledande af elektrisk ström till hans i Vester Strand belägna fastighet, hade nämnda Styrelse öfverlämnat berörda anmälan till Herrar Fullmäktige och därvid med tillkännagifvande, att Möller vid tiden för aftalens träffande med öfriga fastighetsägare å Vester Strand vidtagit förberedande installationsarbeten, men icke samtidigt inkommit med förslag till kontrakt, förordat, att Möllers genom anmälningen gjorda ansökan måtte bifallas.

Drätselkammaren hade uti infordradt utlåtande tillstyrkt bifall till ansökningen, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att yttra sig i ärendet.

Med hänsyn till de af Styrelsen för Vatten- och Gasverken anförda förhållandena beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte nedgifva Styrelsen för Vatten- och Gasverken tillstånd att med ofvanbemälda Chr. P. Möller avsluta kontrakt angående leverans af elektrisk ström till hans i Vester Strand inom Karlstads landsförsamling belägna fastighet.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

109. Särskilda kommitterades förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten.

(Se Serien B. 1909 § 161.)

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan de af Herrar Fullmäktige den 15 Mars 1907 utsedde kommitterade för uppgörande af förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten den 19 Maj 1908 till Herrar Fullmäktige afgifvit förslag i ämnet, samt nämnda förslag därefter förevarit till granskning i Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Vatten- och Gasverksstyrelsen, Hamnstyrelsen och Beredningsutskottet, hafva Herrar Fullmäktige

vid sammanträde den 25 Oktober 1909, i öfverensstämmelse med hvad Beredningsutskottet föreslagit, beslutit återremittera ärendet till ny kommittébehandling, därvid i öfvervägande borde tagas, huruvida icke, såsom af Vatten- och Gasverkstyrelsen ifrågasatts, på Drätselkammaren borde öfverflyttas skötseln af stadens vattenverk.

Med anledning häraf och sedan enligt Herrar Fullmäktiges beslut nuvarande ordföranden i styrelsen för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken Herr S. Gullström ingått såsom ledamot i kommittén, hafva kommitterade till förnyad behandling företagit detta ärende, därvid de emot kommitterades förslag af ofvannämnda delegationer framställda anmärkningar tagits i öfvervägande; och få nu kommitterade härmed afgifva följande framställning i ämnet.

Angående behovet af förökade arbetskrafter för ett bättre tillgodoseende af den tekniska ledningen af stadens arbeten hafva samtliga delegationer varit med kommitterade ense, och äfven i det afseende hafva delegationerna haft samma mening som kommitterade, att det erforderliga tillskottet af arbetskraft lämpligast bör kunna fyllas genom en i väg- och vattenbyggnadsfacket utbildad och förfaren ingenjör med anställning såsom Byggnadschef.

Däremot hafva anmärkningar, hufvudsakligast af Vatten- och Gasverksstyrelsen, framstälts såväl emot den af kommitterade föreslagna arbetsfördelningen mellan de ifrågasatta tekniska ledarne af stadens arbeten som ock i fråga om de af kommitterade föreslagna bestämmelser för ernående af enhetlighet i den tekniska ledningen.

Innan det senare af detta spörsmål upptages till behandling torde det vara nödvändigt att söka komma till klarhet, huru frågan om *arbetsfördelningen* lämpligen bör ordnas mellan de tre ifrågasatta tjänstemännen, Byggnadschefen, Stadsarkitekten och Biträdande Ingenjören, såsom han i kommitterades förslag benämnas.

Uti kommitterades förslag hade ifrågasatts, att Byggnadschefen skulle hafva under sin direkta ledning stadens samtliga tekniska arbeten med undantag af byggnadsritningar, tomtmätningar, stadsplaneförslag och öfriga därmed jämförliga arbeten. Det skulle sålunda åligger honom bland annat att efter af stadsarkitekten uppgjorda ritningar och förslag ombesörja sådana husbyggnads- och reparationsarbeten för stadens räkning, hvilka icke komme att utföras på entreprenad. Häremot har framhållits, att det icke är antagligt, att staden kan erhålla en Byggnadschef som är fullt hemmastadd såväl i väg- och vattenbyggnadsfacket som uti husbyggnadskonst. Denna anmärkning finna kommitterade befogad, och anse ombesörjandet af ifrågavarande husbyggnads- och reparationsarbeten utan olägenhet kunna och böra öfverflyttas på stadsarkitekten. Då emellertid för den enhetliga ledningen af stadens arbeten, det är af vikt, att stadens arbetare, så långt möjligt är, hafva samma högste förman, samt att arbetsmaterialier anskaffas och stå under vård af samme person, hafva kommitterade tänkt sig, att

med afseende på ifrågavarande arbeten förhållandet emellan byggnadschefen och stadsarkitekten bör så ordnas, att stadsarkitekten skall hafva att med arbetspersonal och materiel som af byggnadschefen efter anmälan tillhandahållas, ombesörja och ansvara för utförandet af de stadens husbyggnads- och reparationsarbeten, hvilka icke på entrenrad utföras.

Likaså torde nog äfven finnas ett visst berättigande uti de af Vatten- och Gasverksstyrelsen framställda anmärkningarne därom, att berörda styrelse bör befrias från bestyret med vattenverket. Med ändring i hvad kommitterade därutinnan förut föreslagit, anse sig kommitterade därför böra förorda, att förvaltningen af vattenverket i sammanhang med omordnandet af den tekniska ledningen i öfrigt öfverflyttas från Vatten- och Gasverksstyrelsen till Drätselkammaren, hvilken i sådant fall, till underlättande af dess arbetsbörd, torde böra förstärkas med ett ökad antal ledamöter och uppdelas på två afdelningar. Om detta förslag vinner Herrar Fullmäktiges bifall, torde åt Drätselkammaren böra uppdragas att uppgöra och framlägga förslag till dess deraf påkallade omorganisation samt till arbetsfördelning mellan de båda afdelningarne.

Ledningen af elektricitets- och gasverken torde äfven, såsom Vatten- och Gasverksstyrelsen påyrkat böra anförtros åt en därför särskildt utbildad ingenjör med något mer oberoende ställning i förhållande till Byggnadschefen. Då emellertid Vatten- och Gasverksstyrelsen ifrågasatt att nämnde ingenjör skulle få sig anförtrodd samtliga arbeten för gas- och elektricitetsverken, kunna kommitterade ej dela denna uppfattning. Åt honom synes böra med själfständigt ansvar uppdragas allenast den inre skötseln af själfva gas- och elektricitetsverken. Däremot torde det ligga i öppen dag att för ett planmässigt ordnande af gatuförvaltningen alla arbeten som afse belysningsverkens hufvudledningar i gatorna böra ställas direkt under den tjänstemans ledning och öfverseende, som har sig gatuförvaltningen anförtrodd, men att belysningsingenjören bör såsom specielt sakkunnig tillhandagå byggnadschefen med tillsyn och kontroll öfver de delar af ifrågavarande arbeten, som afse själfva rör- eller kabledningarnes nedläggande eller upptagande äfvensom reparationer å dessa ledningar.

Beträffande de af kommitterade föreslagna aföningar har Vatten- och Gasverksstyrelsen ifrågasatt, att en begynnelselöön af fem tusen kronor för år med två ålders-tillägg å 500 kronor skulle vara tillräcklig för erhållande af en såsom Byggnadschef fullt utbildad tjänsteman. Kommitterade kunna icke dela denna uppfattning. Det är af så synnerligen stor vikt att till ifrågavarande befattning kan vinnas en fullt lämplig person, att det skulle vara oklokt att sätta lönen så lågt som föreslagits. Vid den tidpunkt då kommitterades tidigare utlåtande affattades, torde nog ej heller utsigt hafva förefunnits att för ringare lön än den af kommitterade då ifrågasatta erhålla och under längre tid få behålla kompetent och lämplig byggnadschef. Med hänsyn

till den depression på arbetsmarknaden, som för närvarande gör sig gällande, anse dock kommitterade den möjligheten numera icke utesluten, att fullt kompetent sökande till platsen kan erhållas, äfven om begynnelselönen bestämes till 6,000 kr. och därmed förbindes två ålderstillägg å 500 kronor. Att än ytterligare söka nedbringa denna tjänstemans löneförmåner kunna kommitterade ej anse tillrädligt.

Då byggnadschefen tillika är hamningeniör och hans aflöning i sådan egenskap bör bestridas af hamnens medel, anse sig kommitterade böra föreslå, att Herrar Fullmäktige må bestämma att en femtedel af hans aflöning skall af hamnens medel gäldas.

Vidkommande stadsarkitektsbefattningen anse kommitterade att de med densamma förenade förmåner icke skäligen böra bestämmas till lägre belopp i första lönegrad än 5,000 kronor. Uti stadsarkitektens aflöning ingå emellertid sportler för vissa å tjänstens vägnar utförda mätningar och besiktningar, hvilka sportler kunna beräknas till 500 kr. årligen. Att nu ifrågasätta borttagandet af dessa sportler anse kommitterade icke tillrädligt, då däraf naturligtvis skulle föranledas, att lönen ur stads-kassan måste med motsvarande belopp ökas. — Det kan ej heller anses billigt, att stadens samtliga innevånare skola deltaga i gäldande af sådana mätningar och värderingar, som föranledas af enskilda personers byggnadsverksamhet. Med beräkning att omförmälta sportler uppgå till 500 kr., vilja kommitterade därför i anslutning till hvad här ofvan anförts, föreslå, att den kontanta lönen för stadsarkitekten bestämes till 4,500 kr. med två ålderstillägg hvarterda å 500 kronor, att utgå efter fem och tio års tjänstgöring. Kommitterade anse likaledes att det bör lemnas den nuvarande stadsbyggmästaren öppet att vid tjänsternas omreglering öfvertaga stadsarkitektbefattningen med rätt till tjänsteårsberäkning i fråga om ålderstillägg för den tid, som han tjänstgjort såsom stadsbyggmästare. Med hänsyn därtill att den nuvarande stadsbyggmästaren eger en mera mångsidig teknisk utbildning än som i allmänhet innehafves af byggnadsarkitekter, så att åt honom kan anförtros utförandet under tjänstemannaansvar af tomtmätningar äfvensom de mättnings- och nivelleringsarbeten, som påkallas af nya stadsplaner, ändrade gatuprofiler och därmed jämförliga arbeten, hafva kommitterade ansett sig böra föreslå, att därest han öfvertager stadsarkitektsbefattningen åt honom måtte beviljas ett personligt lönetillägg af 1,000 kronor.

Den af kommitterade föreslagne biträdande ingenjören, skulle enligt hvad här ofvan föreslagits ersättas af en ingenjör vid gas- och elektricitetsverken, med föreslagen benämning Belysningsingenjör. Då Vatten- och Gasverksstyrelsen ansett, att en för nämnda befattning lämplig person kan erhållas för den af styrelsen ifrågasatta aflöningen fyra tusen kronor jämte två ålderstillägg å 500 kronor, anse sig kommitterade sakna anledning vidhålla sitt ursprungliga förslag, enligt hvilket grundlönen för nämnda tjänst satts till fyra tusen femhundra kr. Det af styrelsen för Vatten- och Gasverken

framställda förslag om tantième till nämnda tjänsteman anse sig kommitterade böra såsom lämpligt förorda. Härigenom torde nog äfven den för denna tjänsteman ursprungligen föreslagna aflöning inom kort komma att till sitt fulla belopp utgå. Denna tantième hafva kommitterade tänkt sig böra bestämmas till 10 procent å de vinstbelopp som gas- och elektricitetsverken lemna och som för belysningsår öfverstiga 25,000 kronor. Af vikt torde emellertid vara, att uttrycklig bestämmelse meddelas derom, att tantième må beräknas allenast å den sammanlagda nettovinsten af både elektricitets- och gasverken sådan denna vinst i revideradt och af stadsfullmäktige godkändt beslut föreligger.

Biträdande af Byggnadsnämnden framställt förslag, att de löner som komma att bestämmas för ifrågavarande tjänstemän må uppdelas i lön och tjänstgöringspenningar, hemställa kommitterade tillika, att en fjärdedel af grundlönen må bestämmas skola beräknas såsom tjänstgöringspenningar. I likhet med Byggnadsnämnden finna kommitterade önskvärdt att semester må kunna beredas för ifrågavarande tjänstemän, men att de närmare bestämmelserna härom kunna fastslås vid antagande af de instruktioner, som komma att för dem utfärdas.

Angående gasmästarens aflöning anse sig kommitterade ej ega anledning att i detta sammanhang yttra sig, då denne tjänsteman antages och afskedas af vederbörande styrelse, hvilken äfven torde äga bestämma hans aflöning.

Med afseende på nu ifrågavarande tjänstemäns tillsättande vidhålla kommitterade sin förut uttalade åsigt att Byggnadschefs- och Stadsarkitektsbefattningarna böra sökas hos och tillsättas af Herrar Fullmäktige, Byggnadschefen efter Drätselkammarens, Hamnstyrelsens och Belysningsstyrelsens hörande, samt Stadsarkitekten efter Drätselkammarens och Byggnadsnämndens hörande. — Belysningsingenjörstjänsten torde däremot böra sökas hos Belysningsstyrelsen och tillsättas af nämnda styrelse efter Byggnadschefens hörande.

Angående den tid för hvilken dessa tjänstemän böra antagas, äro kommitterade ense om önskvärdheten af att en viss ömsesidig uppsägningstid bestämmas. För att bereda tjänsteinnehafvarne större trygghet uti innehafvandet af sina befattningar samt för att såmedels göra tjänsterna mera eftersökta af därför väl kvalificerade personer, hade kommitterade uti sitt tidigare afgifna utlåtande föreslagit, att tjänsterna skulle tillsättas på fem år med rättighet för tjänsteinnehafvarne att, därest uppsägning ej egde rum sex månader innan femårsperiodens slut, aftalet skulle anses på ytterligare fem år förnyadt. Det har emellertid häremot med fog anmärkts, att å ena sidan en så lång aftalstid kan medföra afsevärda olägenheter för staden samt att å andra sidan en verkligt duglig och redbar sökande, som ställer såsom sitt mål att väl sköta sin tjänst, icke känner behof af den garanti som ligger uti en längre kontraktstid.

Erfarenheten inom den kommunala förvaltningen torde nog äfven gifva vid handen, att en tjänsteman, som väl sköter sin plats, icke behöfver befara att utan tvingande, på förändrade förhållanden beroende skäl, varda uppsagd från sin befattning. Kommitterade anse sig därför böra frångå sin förut uttalade ståndpunkt i frågan, samt hemställa, att ifrågavarande tjänstemän må antagas på obestämd tid med sex månaders ömsesidig uppsägningstid.

Såsom kommitterade uti sitt tidigare utlåtande erinrat, böra ifrågavarande tjänstemäns verksamhetsområden och därmed sammanhängande skyldigheter och rättigheter bestämmas genom instruktioner, hvartill förslag böra upprättas af de myndigheter, under hvilka de sortera, samt sedermera af stadsfullmäktige godkännas. Kommitterade kunna emellertid ej dela Vatten- och Gasverksstyrelsens uppfattning om nödvändigheten af dessa instruktioners fastställande före tjänsternas tillsättande. Det nu afgifna förslaget innehåller så pass fullständiga bestämmelser angående de olika tjänsterna, att den omständigheten att särskilda instruktioner ej blifvit antagna, icke lär verka afskräckande för eventuella sökande. Å andra sidan anse kommitterade uppenbart, att bestämd utsigt finnes att få dylika instruktioner till sitt innehåll lämpligare affattade, om därmed får anstå tills någon erfarenhet vunnits beträffande de olika tjänstemännens samverkan, samt att det likaledes skall befinnas fördelaktigt, att delegationerna vid uppgörandet af berörda förslag få betjäna sig af vederbörande tjänstemans insigter och erfarenhet.

Såsom en sammanfattning af hvad Kommitterade sålunda anfört få kommitterade, med ändring i vissa delar af hvad kommitterade i dess förut afgifna utlåtande föreslagit härmed hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige må besluta:

att för handhafvandet af den tekniska ledningen af stadens arbeten skola tillsättas en byggnadschef, en stadsarkitekt och en belysningsingeniör;

att ifrågavarande tjänster må tillsättas så snart ske kan;

att i sammanhang härmed de nuvarande stadsbyggmästare-, hamningeniörs- samt vatten- och gasverksingeniörsbefattningarne skola indragas;

att likaledes i sammanhang med dessa befattningars tillsättande den nuvarande Vatten- och Gasverksstyrelsen skall upphöra och ersättas af en styrelse för elektricitets- och gasverken under benämning Belysningsstyrelse, samt att de ärenden rörande vattenverket, som nu handhafvas af styrelsen för Vatten- och Gasverken, samtidigt öfverflyttas på Drätselkammaren;

att, därest sistnämnda förslag bifalles, antalet ledamöter och suppleanter i Drätselkammaren skall, till underlättande af arbetsbördan, lämpligen ökas samt kammaren uppdelas i två afdelningar med bestämd arbetsfördelning mellan de båda afdelningarne;

att åt Drätselkammaren må lemnas i uppdrag att skyndsamt utarbета och till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till den omorganisation af Drätselkammaren, som påkallas af sistnämnda förslag, därest det vinner bifall;

att beträffande Byggnadschefens, Stadsarkitektens och Belysningsingenjörens tjänstegöröml må, såsom hufvudgrunder för arbetsfördelningen bestämmas:

att Byggnadschefen skall vara ledare och ansvara för de stadens arbeten som afse hamnar, gator, vägar och broar, vatten- och aflopsledningar äfvensom yttre arbeten beträffande gas- och elektricitetsverken, hvarjämte byggnadschefen skall under sin vård hålla stadens förråd af byggnadseffekter, verktyg och materialier;

att Stadsarkitekten skall handhafva de ärenden, som åligga den nuvarande stadsbyggmästaren i hans egenskap af tjänsteman hos Byggnadsnämnden, äfvensom såsom tjänsteman hos Drätselkammaren, där ej för särskilda fall annorledes bestämmes, utföra byggnadsritningar jämte tillhörande arbetsbeskrifningar och kostnadsförslag för sådana byggnadsarbeten, som för kommunens räkning erfordras, äfvensom ombändershafva och ansvara för utförandet af de husbyggnads- och reparationsarbeten för stadens räkning, hvilka icke på entreprenad upplåtas, samt såsom kontrollant öfvervaka sådana stadens arbeten, som upplåtas till utförande på entreprenad, äfvensom handhafva vården af stadens fastigheter;

att Belysningsingenjören skall ansvara för och handhafva den inre ledningen af gas- och elektricitetsverken, äfvensom såsom sakkunnig tillhandagå Byggnadschefen med tillsyn och kontroll öfver de delar af yttre till dessa verk hörande arbeten, som afse rör- eller kabledningars nedläggande uti eller upptagande från gatorna, äfvensom reparationer å dylika ledningar;

att emellertid byggnadschefen, stadsarkitekten och belysningsingenjören skola vara underkastade de närmare bestämmelser i fråga om tjänstgöring, som komma att innefattas i de instruktioner, som skola för dem utfärdas;

att nämnda tjänstemäns aflöningar må bestämmas sålunda,
för byggnadschefen: årlig lön sextusen kronor med två ålderstillägg, efter fem och tio år, hvardera å 500 kronor,

för stadsarkitekten: årlig lön, fyratusen femhundra kronor, sportler enligt taxa, förslagsvis beräknade till 500 kronor, jämte två ålderstillägg i likhet med byggnadschefen,

för belysningsingenjören: årlig lön fyra tusen kronor med två ålderstillägg i likhet med byggnadschefen samt därutöfver efter ofvan angifna grunder tantième, utgående med tio procent af de vinstbelopp som gas- och elektricitetsverken tillhopa lemna för år och som öfverstiga tjugofem tusen kronor,

att af dessa aflöningar en fjerdedel af grundlönen må beräknas utgöra tjänstgöringspenningar, hvilka vederbörande tjänstemän vid ledighet, som ej är till semester hänförlig, äro skyldiga att afstå till vikarien;

att af byggnadschefens lön och ålderstillägg en femtedel skall beräknas såsom lön för hans befattning med hamnen och af hamnens medel gäldas;

att byggnadschefen, stadsarkitekten och belysningsingeniören icke må egn åtaga sig uppdrag utanför tjänsten därest ej den eller de myndigheter hvarunder tjänstemannen lyder, för särskildt fall därtill lemnat speciellt tillstånd;

att förenämnda tjänster må tillsättas på obestämd tid med sex månaders ömsesidig uppsägningstid och sökas, Byggnadschefs- och Stadsarkitektbefattningarna hos Stadsfullmäktige och Belysningsingeniörstjänsten hos Belysningsstyrelsen, samt att de må tillsättas, Byggnadschefs- och Stadsarkitektbefattningarna af Stadsfullmäktige efter förslag af de delegationer, hvarunder dessa tjänstemän sortera, och Belysningsingeniören af Belysningsstyrelsen;

att nuvarande stadsbyggmästaren må förklaras berättigad, om han så önskar, efter anmälan öfvertaga stadsarkitektbefattningen och att därvid i fråga om tjänsteårsberäkning tillgodoräkna sig den tid han tjänstgjort såsom stadsbyggmästare, samt att utöfver den för tjänsten anslagna lönen åtnjuta ett personligt lönetillägg af ett tusen kronor för år;

att med upprättande af instruktioner för omförmälte tre tjänstemän må anstå till dess tjänsterna blifvit tillsatta, men att det därefter skall åligga vederbörande delegationer att efter samråd med tjänstemännen upprätta och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till dylika instruktioner.

Karlstad den 9 April 1910.

KARL ARRHENIUS.

S. GULLSTRÖM,

TH. HELLEBERG.

med hänvisning till efterföljande reservation.

AXEL SVANBOM.

I. F. WALLBERG.

HUGO ZIEGLER.

Emot kommitterades förslag anhåller jag i fråga om nedan berörda två punkter få afgifva min

reservation.

I olikhet med kommitténs öfriga medlemmar kan jag ej finna lämpligt, att utarbetandet af reglementen för delegationerna ställas på framtiden, om ock en tämligen näraliggande sådan. Då dessas ombildning kommer att i vissa afseenden betydligt ändra resp. tjänstemäns verksamhetsområden, anser jag det vara af vikt, att den

föreligger fullt klar, då tjänsterna tillsättas, hvilket den knappt kan sägas göra, förr än reglementen antagits. Det hade varit önskligt, att kommitterade innefattat i sitt uppdrag äfven utarbetandet af sådana reglementen, hvilket kanske också hade varit hrr Stadsfullmäktiges mening, fastän detta ej tillräckligt tydligt framgår af beslutets formulering, och hade därigenom mycken tid vunnits. Tillräcklig sakkunskap lär ej hafva saknats, då både förra och nuvarande ordf. i såväl Drätselkammaren som Vatten- och Gasverksstyrelsen tillhöra kommittén.

Om alltså hrr Stadsfullmäktige nu godkänna förslaget om nämnda delegationers omdaning, synes det åtminstone böra betonas, att dessa reglementen skola föreligga godkända, då den nya arbetsordningen börjar.

Särskildt olämpligt synes det vidare, att, såsom kommitterade föreslagit, instruktioner för här afsedda tjänstemän skulle med de sistnämndas tillhjälp utarbetas, sedan befattningarna tillträds. Visserligen säges förslaget redan nu innehålla rätt utförliga bestämmelser om de olika tjänsterna, men skillnaden mellan en fullständig instruktion och förslagets mera skisserade uppgifter synes allt för stor. Senare års erfarenheter från andra städer jäfvar ej heller den meningen, att instruktioner böra vara antagna, innan tjänster tillsättas.

Härvidlag ställer sig saken något annorlunda i fråga om *stadsarkitektbefattningen*, då denna väl icke torde komma att annonseras ledig. Men byggnadschefens och stadsarkitektens verksamhetsfält ligga hvarandra så nära, att af praktiska skäl deras instruktioner samtidigt böra utarbetas.

Å andra sidan kommer *belysningsingenjören* att sortera endast under belysningsstyrelsen, hvarför det synes öfverflödigt att upptaga hrr Stadsfullmäktiges tid med granskningen af dennes instruktion som lämpligen bör kunna både utarbetas och antagas af den nuvarande Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Om därför kommitterades förslag i öfrigt vinner hrr Stadsfullmäktiges bifall, har jag äran föreslå:

att åt Drätselkammaren och Vatten- och Gasverksstyrelsen måtte uppdragas att hvar för sig upprätta förslag till reglementen, hvilka böra föreligga till behandling så tidigt, att de hinna af Stadsfullmäktige godkännas före detta års utgång;

att åt kommitterade — eller åt annan ur Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Hamnstyrelsen utsedd kommitté — uppdragas att utarbeta instruktioner för byggnadschefs- och stadsarkitekttjänsterna, hvilka instruktioner skola vara af hrr Stadsfullmäktige godkända före nämnda tjänsters ledigförklarende, samt

att åt Vatten- och Gasverksstyrelsen öfverlämnas att innan nyssnämnda tidpunkt utarbeta och antaga instruktion för belyningsingeniören.

Karlstad den 10 April 1910.

S. GULLSTRÖM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 23 Maj 1910.

§ 6.

Vid behandlingen af utaf särskilda kommitterade uppgjort förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten beslöto Herrar Stadsfullmäktige vid sammanträde den 12 November 1909, i enlighet med Beredningsutskottets hemställan, att återremittera frågan till förnyad behandling af kommitterade, Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Hamnstyrelsen och Beredningsutskottet.

Nytt förslag i ämnet hade nu upprättats af kommitterade, och sedan detta förslag öfverlämnats till Drätselkammaren samt varit för Kammarens ledamöter i tryck tillgängligt, beslöt nu Drätselkammaren efter öfverläggning att i ärendet anföra följande.

I fråga om arbetsfördelningen mellan byggnadschefen och stadsarkitekten hade kommitterade, med frångående af hvad i detta hänseende förut ifrågasatts, numera föreslagit, att ombesörjandet af husbyggnads- och reparationsarbeten för stadens räkning, hvilka ej komme att utföras på entreprenad, skulle öfverflyttas på stadsarkitekten.

För genomförande af en enhetlig ledning af stadens arbeten hade emellertid kommitterade, under framhållande, att stadens arbetare, såvidt möjligt vore, borde hafva samme högsta förman samt att arbetsmaterialier anskaffades och vårdades af samme person, föreslagit, att ifrågavarande husbyggnads- och reparationsarbeten skulle af stadsarkitekten ombesörjas med arbetspersonal och materialier, som af byggnadschefen efter anmälan tillhandahölls stadsarkitekten.

Drätselkammaren instämde till fullo uti hvad kommitterade beträffande arbetsfördelningen mellan byggnadschefen och stadsarkitekten i ofvanberörda hänseende föreslagit, men kunde Drätselkammaren däremot ej biträda hvad kommitterade anført därom, att arbetspersonalen för dessa arbetens utförande skulle af byggnadschefen efter anmälan tillhandahållas stadsarkitekten.

Det kunde nämligen lätt tänkas, att byggnadschefen ej hade några arbetare lediga, då stadsarkitekten gjorde anmälan om behovet af arbetskraft för utförande af

ett husbyggnads- eller reparationsarbete, och då särskildt reparationer å stadens byggnader ofta måste ofördröjligen verkställas, kunde olägenheter lätt komma att uppstå i följd af den utaf kommitterade föreslagna anordningen. I anledning häraf syntes det Kammaren nödvändigt dels att stadsarkitekten hade under sig anställd en arbetsförman som på stadsarkitektens anmodan kunde verkställa nödiga befunna, mindre reparationsarbeten äfvensom i öfrigt biträda stadsarkitekten i och för ifrågavarande arbetens utförande, dels ock att stadsarkitekten ägde rätt att själf anlita behöflig arbetspersonal för dessa arbeten, därest byggnadschefen för tillfället ej hade någon ledig personal.

Genom denna anordning, — som sålunda innebure, att endast en arbetare, nämligen ofvannämnde arbetsförman skulle stadigvarande direkt sortera under stadsarkitekten samt att öfrigt för husbyggnads- och reparationsarbeten erforderlig personal skulle få af stadsarkitekten direkt anställas, endast under förutsättning, att de under byggnadschefen stående arbetarna för tillfället vore upptagna, — skulle vinnas, att de ifrågavarande arbetena ej komme att uppehållas genom brist på arbetskraft utan att den enhetliga ledningen af stadens arbeten häraf kunde komma att äfventyras.

Drätselkammaren beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige ville, såsom tillägg till kommitterades förslag i denna del, föreskrifva, att stadsarkitekten, för ombesörjandet af de husbyggnads- och reparationsarbeten, som ankomme på honom att verkställa, skulle hafva under sig ständigt anställd en arbetsförman samt dessutom äga rätt att, därest i öfrigt erforderlig arbetspersonal ej kunde af byggnadschefen tillhandahållas stadsarkitekten på den tid, stadsarkitekten bestämde, själf anställa erforderligt antal extra arbetare för arbetets fullgörande.

Kommitterade hade vidare, med ändring af sitt förut afgifna förslag, förordat, att förvaltningen af vattenverket skulle öfverflyttas från Vatten- och Gasverksstyrelsen till Drätselkammaren samt att i följd häraf antalet ledamöter och suppleanter i Drätselkammaren skulle för underlättande af dess arbetsbörda ökas och Kammaren uppdelas i två afdelningar med bestämd arbetsfördelning mellan de båda afdelningarne.

Mot förslaget att till Drätselkammaren öfverflytta förvaltningen af Vattenverket hade Kammaren intet att erinra, och då, äfven oafsedt denna nya ökning af Kammarens arbete, dess arbetsbörda under de senare åren så väsentligt stegrats, att en uppdelning af Drätselkammaren i två afdelningar med en bestämd arbetsfördelning syntes vara af behovet påkallad, ville Kammaren äfven i detta afseende biträda kommitterades förslag.

Beträffande aflöningen till stadsarkitekten hade kommitterade föreslagit, att årliga

lönen skulle utgöra 4,500 kronor äfvensom sportler enligt taxa, förslagsvis beräknade till 500 kronor, samt två ålderstillägg efter 5 och 10 år, hvarterda å 500 kronor.

Drätselkammaren funne emellertid för sin del riktigare och lämpligare, att, då ifrågasvarande sportler utginge med mycket växlande belopp, den för stadsarkitekten beräknade sportelinkomsten tillerkändes honom såsom bestämd aflöning med det belopp, hvartill densamma af kommitterade beräknats, eller 500 kronor, samt att sportlerna å denna tjänst i stället inginge till stadskassan.

Härförutom ville Drätselkammaren i sammanhang härmed framhålla, att kommitterade i sitt förut afgifna förslag uttalat, att stadsarkitekten skulle erhålla ersättning för i tjänsten använda ritmaterialier med 300 kronor. Ehuru något uttalande härom ej återfunnes i kommitterades nya förslag, förmodade Drätselkammaren, att kommitterade fortfarande ansett denna ersättning böra tillerkännas stadsarkitekten, och ansåge Kammaren lämpligt, att denna ersättning blefve fastslagen i sammanhang med bestämmandet af stadsarkitektens löneförmåner.

Drätselkammaren ville fördenskull föreslå,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bestämma stadsarkitektens årliga lön till 5,000 kronor jämte två ålderstillägg efter 5 och 10 år, hvarterda å 500 kronor, samt

att Herrar Fullmäktige tillika måtte föreskrifva, att till stadsarkitekten inflytande sportler skola redovisas till stadskassan äfvensom bestämma, att stadsarkitekten skall af stadskassan erhålla ersättning för i tjänsten använda ritmaterialier med 300 kronor för år.

Beträffande vidare den af kommitterade föreslagna aflöningen till belyningsingeniören beslöt Drätselkammaren att, för förtydligande af förslaget i fråga om storleken af det tantième, som skulle tillfalla denne tjänsteman, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bestämma aflöningen för belyningsingeniören sålunda: årlig lön 4,000 kronor med två ålderstillägg efter 5 och 10 år, hvarterda å 500 kronor, samt därutöver, i enlighet med af kommitterade angifna grunder, tantième, utgående med tio procent af det belopp, hvarmed gas- och elektricitetsverkens sammanräknade vinst för år öfverstiger 25,000 kronor.

Hvad därefter vidkomme de instruktioner, som erfordrades för byggnadschefen, stadsarkitekten och belyningsingeniören ville Drätselkammaren såsom sin åsigt uttala, att Kammaren i likhet med reservanten inom kommitterade ansåge, det berörda instruktioner borde fastställas innan tjänsterna förklarades till ansökan lediga. Instruktionerna borde fastställas, för byggnadschefen och stadsarkitekten af Herrar Stadsfullmäktige efter förslag af inom vederbörande delegationer, hvarunder dessa tjänste-

män sorterade, utsedde delegerade, samt för belyningsingenjören af Styrelsen för Vatten- och Gasverken.

Drätselkammaren beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bestämma, att instruktioner för byggnadschefen, stadsarkitekten och belyningsingenjören skola, innan de respektive tjänsterna förklaras till ansökan lediga, fastställas, instruktioner för byggnadschefen och stadsarkitekten af Herrar Stadsfullmäktige samt för belyningsingenjören af Styrelsen för Vatten och Gasverken; samt *att* Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga

åt Drätselkammaren, Hamnstyrelsen samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att gemensamt genom inom sig utsedde delegerade upprätta och till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till instruktion för byggnadschefen,

åt Drätselkammaren och Byggnadsnämnden att likaledes gemensamt genom inom sig utsedde delegerade upprätta och till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till instruktion för stadsarkitekten, samt

åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utarbета och fastställa instruktion för belyningsingenjören.

Hvad till sist anginge utarbetandet af de förändrade reglementen för Drätselkammaren och Styrelsen för Vatten- och Gasverken, som den ifrågasatta omorganisationen komme att nödvändiggörä, ansåge Drätselkammaren i likhet med reservanten inom kommitterade, att de nya reglementena borde vara af Herrar Fullmäktige godkända, innan den nya arbetsordningen toge sin början, och beslöt Drätselkammaren fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige, under uttalande, att de tillägg till och ändringar i Drätselkammarens samt Styrelsens för Vatten- och Gasverken reglementen, hvilka komme att föranledas af den föreslagna omorganisationen, skulle vara af Herrar Fullmäktige godkända, innan den nya arbetsordningen tager sin början, måtte uppdraga åt Drätselkammaren samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att hvar för sig skyndsamt utarbета och till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till nya reglementen för nämnda delegationer.

Då Drätselkammaren i öfrigt till alla delar biträdde det af kommitterade nu framlagda förslaget, beslöt Kammaren hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte godkänna kommitterades förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten med de

tillägg till och ändringar i förslaget, som af Drätselkammaren här ofvan i särskilda punkter yrkats.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 Juni 1910.

§ 57.

För yttrandes afgifvande hade till Byggnadsnämnden öfverlämnats ett af särskilda kommitterade uppgjort, den 9 April 1910 dagtecknad förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten och hade förslaget varit för Nämndens ledamöter i tryck tillgängligt.

Drätselkammaren hade uti ett den 23 Maj 1910 afgifvet utlåtande hemställt, att Herrar Stadsfullmäktige måtte godkänna det uppgjorda förslaget med åtskilliga af Kammaren förordade tillägg och ändringar.

Byggnadsnämnden tog nu ärendet i öfvervägande, därvid såväl kommitterades förslag som Drätselkammarens förslag till tillägg till och ändringar i detsamma underkastades en ingående granskning;

Och beslöt Nämnden härefter till alla delar instämma i hvad Drätselkammaren hemställt.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokollet, hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 24 Augusti 1910.

S. d. § 1. Sedan det af särskilda kommitterade uppgjorda förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten blifvit af Herrar Stadsfullmäktige återremitteradt till förnyad behandling af såväl kommitterade som vederbörande delegationer, hade det omarbetade förslaget med åtskilliga af Drätselkammaren förordade tillägg och ändringar från Byggnadsnämnden hit inkommit och bland Styrelsens ledamöter cirkulerat.

Då nu detta ärende företogs till behandling, beslöt Styrelsen efter hållen öfverläggning att till Herrar Stadsfullmäktiges godkännande förorda det omarbetade för-

slaget med de af Drätselkammaren gjorda tillägg och ändringar, med undantag af hvad anginge anställandet af en s. k. arbetsförman lydande under stadsarkitekten. Styrelsen ansåg sig nämligen böra vidhålla den i kommitterades förslag fastslagna principen, att stadens alla arbetare borde ställas under samma ledning, och kunde därför ej biträda Drätselkammarens förslag om inrättande af en dylik befattning förr än behovet däraf visade sig oundgängligt.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i
Karlstad den 8 September 1910.*

§ 91.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige den 12 November 1909 beslutat till förnyad behandling återremittera ett af särskilda kommitterade uppgjort förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten, så hade nu till Hamnstyrelsen inkommit ett den 10 April innevarande år dagtecknat nytt förslag tillika med Drätselkammarens, Byggnadsnämndens och Styrelsens för Vatten- och Gasverken däröfver afgifna yttranden, hvilka handlingar nu föredrogos.

Vid härefter hållen öfverläggning beslöt Hamnstyrelsen tillstyrka antagandet af kommitterades förslag med de ändringar och tillägg, som af Drätselkammaren påyrkats, med undantag dock beträffande fastställandet af instruktion för belysningsingenjören. Det syntes nämligen Styrelsen att, då denne tjänsteinnehafvare ej hade någon särställning i förhållande till öfriga stadens tekniska tjänstemän, äfven dennes instruktion borde underställas Stadsfullmäktiges godkännande;

Och ville Styrelsen för den skull föreslå,

att Styrelsen för Vatten- och Gasverken måtte erhålla uppdrag att uppgöra och till Herrar Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för belysningsingenjören.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 119.

Efter återremiss från Herrar Stadsfullmäktige hade kommitterade för uppgörande af förslag till omorganisation af den tekniska ledningen af stadens arbeten afgifvit nytt betänkande i denna fråga, hvaröfver Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Hamnstyrelsen afgifvit särskilda utlåtanden.

Beredningsutskottet, som nu hade, uppå remiss, att yttra sig i ärendet, beslöt därvid anföra följande.

I fråga om arbetsfördelningen mellan byggnadschefen och stadsarkitekten hade Kommitterades första förslag i ämnet innefattat, att byggnadschefen skulle hafva under sin direkta ledning stadens samtliga tekniska arbeten med undantag af byggnadsritningar, tomtmätningar, stadsplaneförslag och öfriga därmed jämförliga arbeten. På grund af häremot framställda anmärkningar hade emellertid Kommitterade nu, med ändring häraf, föreslagit, att ombesörjandet af de husbyggnads- och reparationsarbeten för stadens räkning, hvilka ej utfördes på entreprenad, skulle öfverflyttas på stadsarkitekten, som skulle hafva att verkställa nämnda arbeten med arbetspersonal och materiel, som af byggnadschefen efter anmälan tillhandahölles.

Drätselkammaren hade instämt uti Kommitterades förslag rörande nämnda arbetsfördelning, men hade därjämte på anförda grunder hemställt, att stadsarkitekten för ombesörjandet af de husbyggnads- och reparationsarbeten, som ankomme på honom att verkställa, skulle hafva under sig ständigt anställd en arbetsförman samt dessutom äga rätt att, därest i öfrigt erforderlig arbetspersonal ej kunde af byggnadschefen tillhandahållas stadsarkitekten på den tid stadsarkitekten bestämde, själf anställa erforderligt antal extra arbetare för arbetets fullgörande.

Beredningsutskottet, som i öfrigt ansåge lämpligt, att stadsarkitekten ombesörjde ifrågavarande husbyggnads- och reparationsarbeten, kunde emellertid för sin del ej känna sig öfvertygad om behofvet af att inrätta en under stadsarkitekten stående arbetsförmansbefattning, utan ansåge Utskottet i likhet med Styrelsen för Vatten- och Gasverken, att med inrättandet af en dylik befattning borde anstå, tills behofvet däraf visade sig oundgängligt.

Beträffande de arbeten, som enligt kommitterades framställning skulle åligga stadsarkitekten, torde, enligt Utskottets förmenande, för vinnande af större tydlig-

het, särskildt böra angifvas, att dessa arbeten skulle af honom utföras utan särskild ersättning.

Hvad härefter vidkomme aflöningsförmånerna för de ifrågasatta tjänstemännen hade erinringar mot Kommitterades förslag af Drätselkammaren framställt

dels i fråga om stadsarkitektens aflöning, i det Drätselkammaren hemställt, att lönen måtte bestämmas till 5,000 kronor i stället för af Kommitterade föreslagna 4,500 kronor, men att i stället de till stadsarkitekten inflytande sportlerna, som af Kommitterade beräknats till 500 kronor, skulle redovisas till stadskassan, samt att stadsarkitekten skulle af stadskassan erhålla ersättning för i tjänsten använda ritmaterialier med 300 kronor för år,

dels ock i fråga om helysningsingenjörens aflöningsförmåner, i hvilket hänseende Drätselkammarens erinran dock ej innefattade någon ändring utan endast ett förtydligande af Kommitterades förslag.

I fråga om stadsarkitektens aflöning ansåge Utskottet i likhet med Drätselkammaren lämpligare att sportlerna å denna tjänst redovisades till stadskassan samt att aflöningen fördenskull i enlighet med Drätselkammarens förslag fixerades till 5,000 kronor. Hvad däremot anginge den af Drätselkammaren föreslagna ersättningen till stadsarkitekten för ritmaterialier med ett belopp af 300 kronor, kunde Beredningsutskottet ej instämma med Drätselkammaren i detta förslag, utan ansåge Utskottet lämpligare, att de ritmaterialier, som af stadsarkitekten användes i tjänsten, likviderades af stadskassan enligt räkning från vederbörande leverantörer af nämnda materialier.

Hvad helysningsingenjörens aflöning därefter vidkomme ansåge Beredningsutskottet den af Drätselkammaren föreslagna bestämmelsen i fråga om storleken af det tantième, som skulle tillfalla denne tjänsteman, vara, med hänsyn till lydligheten, att föredraga framför Kommitterades förslag.

Angående fastställandet af instruktioner för tjänstemännen hade olika meningar gjort sig gällande inom Kommittén därutinnan, huruvida instruktionerna skulle fastställas före eller efter det tjänsterna blifvit tillsatta. Kommitténs majoritet hade sålunda hemställt, att med upprättandet af instruktioner måtte få anstå till dess tjänsterna tillsatts, under det en reservant inom Kommittén ansett, att såväl instruktionerna för tjänstemännen som de förändrade reglementen för Drätselkammaren och Styrelsen för Vatten- och Gasverken, som den ifrågasatta omorganisationen komme att nödvändiggöra, skulle vara utarbetade och godkända, innan de nya tjänsterna ansloges lediga.

Reservantens inom Kommittén uppfattning i berörda hänseende hade biträdts af samtliga delegationer, som yttrat sig i frågan; och ville äfven Beredningsutskottet för sin del instämma uti den åsigt, som reservanten härutinnan uttalat.

Kommitterade hade föreslagit, att byggnadschefs- och stadsarkitektbefattningarna skulle tillsättas af Stadsfullmäktige, men belysningsingeniörstjänsten af Belysningsstyrelsen. Härutinnan ville emellertid Beredningsutskottet föreslå den ändring, att jämväl Belysningsingeniören skulle tillsättas af Stadsfullmäktige, efter förslag af Belysningsstyrelsen, då något särskildt skäl till att i detta hänseende meddela olika bestämmelser för de respektive tjänstemännen icke syntes förefinnas.

Såsom en följd häraf borde ock bestämmas, att instruktionen för belysningsingeniören skulle, såsom ock af Hamnstyrelsen föreslagits, fastställas af Stadsfullmäktige.

Mot Kommitterades förslag i öfriga punkter än hvad här ofvan anmärkts, hade Beredningsutskottet icke någon erinran att göra.

I anslutning till hvad Utskottet sålunda anfört beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för handhafvandet af den tekniska ledningen af stadens arbeten skola tillsättas en byggnadschef, en stadsarkitekt och en belysningsingeniör;

att i sammanhang härmed de nuvarande stadsbyggmästare-, hamningeniörs- samt vatten- och gasverksingeniörsbefattningarna skola indragas;

att likaledes i sammanhang med dessa befattningars tillsättande den nuvarande Vatten- och Gasverksstyrelsen skall upphöra och ersättas af en styrelse för elektricitets- och gasverken under benämning Belysningsstyrelse, samt att de ärenden rörande vattenverket, som nu handhåvas af Styrelsen för Vatten- och Gasverken, samtidigt öfverflyttas på Drätselkammaren;

att, därest sistnämnda förslag bifalles, antalet ledamöter och suppleanter i Drätselkammaren skall, till underlättande af arbetsbördan, lämpligen ökas samt Kammaren uppdelas i två afdelningar med bestämd arbetsfördelning mellan de båda afdelningarna;

att åt Drätselkammaren lämnas i uppdrag att skyndsamt utarbeta och till Herrar Fullmäktige inkomma med förslag till den omorganisation af Drätselkammaren, som påkallas af sistnämnda förslag, därest det vinner bifall;

att beträffande Byggnadschefens, Stadsarkitektens och Belysningsingeniörens tjänstegörsmål må såsom hufvudgrunder för arbetsfördelningen bestämmas:

att Byggnadschefen skall vara ledare af och ansvara för de stadens arbeten som afse hamnar, gator, vägar och broar, vatten- och aflopps-

ledningrar äfvensom yttre arbeten beträffande gas- och elektricitetsverken, hvarjämte byggnadschefen skall under sin vård hålla stadens förråd af byggnadseffekter, verktyg och materialier;

att stadsarkitekten skall handhafva de ärenden, som åligga den nuvarande Stadsbyggmästaren i hans egenskap af tjänsteman hos Byggnadsnämnden, äfvensom såsom tjänsteman hos Drätselkammaren — där ej för särskilda fall arbetets utförande uppdrages åt annan — kostnadsfritt utföra byggnadsritningar jämte tillhörande arbetsbeskrifningar och kostnadsförslag för alla sådana byggnadsarbeten, som för kommunens räkning erfordras, äfvensom omhänderhafva och ansvara för utförandet af de hushygnads- och reparationsarbeten för stadens räkning, hvilka icke på entreprenad upplåtas, samt såsom kontrollant likaledes kostnadsfritt öfvervaka sådana stadens arbeten, som upplåtas till utförande på entreprenad, äfvensom handhafva värden af stadens fastigheter;

att Belysningsingeniören skall ansvara för och handhafva den inre ledningen af gas- och elektricitetsverken, äfvensom såsom sakkunnig tillhandagå Byggnadschefen med tillsyn och kontroll öfver de delar af yttre till dessa verk hörande arbeten, som afse rör- eller kabelledningars nedläggande uti eller upptagande från gatorna, äfvensom reparationer å dylika ledningar;

att emellertid Byggnadschefen, Stadsarkitekten och Belysningsingeniören skola vara underkastade de närmare bestämmelser i fråga om tjänstgöring, som komma att innefattas i de instruktioner, som skola för dem utfärdas;

att nämnda tjänstemäns aflöningar må bestämmas sålunda:

för byggnadschefen: årlig lön sextusen kronor med två ålderstilllägg, efter fem och tio år, hvarterda å 500 kronor;

för stadsarkitekten: årlig lön femtusen kronor med två ålderstilllägg, efter fem och tio år, hvarterda å 500 kronor;

för belysningsingeniören: årlig lön fyratusen kronor med två ålderstilllägg, efter fem och tio år, hvarterda å 500 kronor samt därutöfver, i enlighet med af Kommittéerade angifna grunder, tantième, utgående med tio procent af det belopp, hvarmed gas- och elektricitetsverkens sammanräknade vinst för år öfverstiger 25,000 kronor;

att till stadsarkitekten inflytande sportler skola redovisas till stadskassan;

att af nämnda aflöningar en fjärdedel af grundlönen må beräknas utgöra tjänstgöringspenningar, hvilka vederbörande tjänstemän vid ledig-

het, som ej är till semester hänförlig, äro skyldiga att afstå till vikarien;

att af byggnadschefens lön och ålderstillägg en femtedel skall beräknas såsom lön för hans befattning med hamnen och af hamnens medel gäldas;

att byggnadschefen, stadsarkitekten och belysningsingeniören icke må äga åtaga sig uppdrag utanför tjänsten, därest ej den eller de myndigheter, hvarunder tjänstemannen lyder, för särskildt fall därtill lämnat speciellt tillstånd;

att förenämnda tjänster må, efter förslag af de delegationer, hvarunder respektive tjänstemännen sortera, tillsättas af Stadsfullmäktige på obestämd tid med sex månaders uppsägningstid;

att nuvarande stadsbyggmästaren må förklaras berättigad, om han så önskar, efter anmälan öfvertaga stadsarkitektbefattningen och att därvid i fråga om tjänsteårsberäkning tillgodoräkna sig den tid han tjänstgjort såsom stadsbyggmästare, samt att utöfver den för tjänsten anslagna lönen åtnjuta ett personligt lönetillägg af ett tusen kronor för år;

att instruktioner för byggnadschefen, stadsarkitekten och belysningsingeniören skola, innan de respektive tjänsterna förklaras till ansökan lediga, fastställas af Stadsfullmäktige;

att uppdrag lämnas

åt Drätselkammaren, Hamnstyrelsen samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att gemensamt genom inom sig utsedde delegerade upprätta och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för byggnadschefen;

åt Drätselkammaren och Byggnadsnämnden att likaledes gemensamt genom inom sig utsedde delegerade upprätta och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för stadsarkitekten, samt

åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att utarbета och till Herrar Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för belysningsingeniören;

att under uttalande, att de tillägg till och ändringar i Drätselkammarens samt Styrelsens för Vatten- och Gasverken reglementen, hvilka komma att föräntas af den föreslagna omorganisationen, skola vara af Stadsfullmäktige godkända, innan den nya arbetsordningen tager sin början, uppdraga åt Drätselkammaren samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att hvar för sig skyndsamt utarbета och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till nya reglementen för nämnda delegationer; samt

att ifrågavarande tjänster skola tillsättas så snart ske kan efter det instruktionerna för respektive tjänsterna äfvensom förändrade reglementen för Drätselkammaren samt Styrelsen för Vatten- och Gasverken blifvit af Stadsfullmäktige godkända.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

110. Beredningsutskottets utlåtande i fråga om särskilda valförslag vid de allmänna valen till kommunala befattningar.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 Oktober 1910.

§ 120.

Vid Herrar Stadsfullmäktiges sammanträde den 20 December 1909 hade på därtill gifven anledning fråga uppstått angående behandlingen af de särskilda valförslag, som af enskild person genom någon medlem af Stadsfullmäktige finge vid de allmänna valen väckas, och beslöto Herrar Fullmäktige i anledning häraf, att frågan, huruvida omförmälda särskilda förslag skulle upptagas å valnämndens lista eller icke samt hvad eljest kunde vara med afseende å samma förslag att iakttaga skulle för yttrandes afgifvande remitteras till Beredningsutskottet.

Utskottet beslöt nu att i detta ärende anföra följande.

Enligt Utskottets förmenande vore intet att erinra emot att å valnämndens lista upptoges såväl de särskilda förslag å kandidater till kommunala befattningar, hvilka af enskilda personer väckts genom någon medlem af Stadsfullmäktige, som äfven de förslag i samma hänseende, hvilka framställts af enskild medlem af valnämnden, men som ej antagits af valnämndens majoritet.

Med afseende på sättet för dessa förslags upptagande å valnämndens listor ville dock Utskottet såsom sin åsigt uttala, att å listorna borde särskildt angifvas, hvilka kandidater, som blifvit af valnämnden föreslagna och hvilka därutöfver föreslagits af enskilda personer, antingen detta förslag framställts af enskild person genom någon medlem af Stadsfullmäktige eller af enskild valnämndsmedlem.

Utskottet hade fördenskull tänkt sig, att valnämndens listor skulle upptaga följande rubriker, nämligen

“Valnämnden föreslår:

Dessutom äro hos valnämnden föreslagna:

Därjämte och med hänsyn därtill, att under valnämndens arbete med upprättandet af valförslag inom nämnden ofta framkastades eventuella kandidatnamn utan att framställaren hade någon bestämd afsigt, att namnet i fråga skulle uppföras å valnämndens lista, ansåge Utskottet den föreskrift böra meddelas, att valförslag af enskild medlem af valnämnden endast i det fall skulle upptagas å valnämndens lista, att särskildt yrkande därom framställdes af den valnämndsmedlem, som väckt förslaget.

Beredningsutskottet beslöt fördenskull hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige uti ifrågavarande hänseende måtte föreskrifva,

att å valnämndens listor skola upptagas såväl de särskilda förslag å kandidater till kommunala befattningar, hvilka af enskild person väckts genom någon medlem af Stadsfullmäktige, som äfven de förslag i samma hänseende, som framställts af enskild medlem af valnämnden, försåvidt denne valnämndsmedlem påyrkar förslagets upptagande å listan, samt

att valnämndens eget förslag skall å listorna upptagas under rubriken “Valnämnden föreslår” samt de af enskilda framställda förslagen under rubriken “Dessutom äro hos valnämnden föreslagna”.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 17 November.

N:o 10.

III. Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1909.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till Magistraten inkommen berättelse af utsedda revisorer öfver de under Stadsfullmäktige lydande delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1909, hvilken berättelse icke föranledt infordrande af någon förklaring från vederbörande får Magistraten härmed öfverlämna.

Karlstads rådhus den 16 Augusti 1910.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Af Herrar Stadsfullmäktige utsedde revisorer ha härmed, sedan revisionsarbetet afslutats, äran öfverlemnats berättelse för hvarje delegation särskildt och har af vederbörande sifferrevisorer, der erinran gjorts, till hvar och en delegation öfverlemnats dess protokoll öfver verkställd siffergranskning.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Drätselkammare*s räkenskaper och förvaltning för år 1909, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse.

Ingående balans:

Tillgångar:

Fordringar:		
Karlstads h. elementarläro-		
verk f. flickor	6,233: 34	
Gasverket	470,852: 30	
Elektricitetsverket	384,276: 59	
Vattenverket	1,127,907: 81	
Hamnstyrelsen	1,163,805: 96	
Fattigvårdsstyrelsen	247,112: 33	
Trädgårdsstyrelsen	59,143: 68	
Hälsovårdsnämnden	8,564: 63	
Brandväsendet	50,918: 18	
Skolrådet	377,093: 92	
Karlstads Sparbank	1,648: 67	
Mot in-teckning utlånta	10,397: 22	
Restantier	64,807: 34	
Förskotter	2,395: 52	
Gaturregeringsfonden	4,872: 38	
Regementsförläggningen	280,942: 95	
Karlstad—Munkfors Järn-		
vägs A. B.	38,772: 36	4,299,745: 18
Kassabehållning		383: 91
Fastigheter 119,100:—		663,067 17
Tomter, tomtdelar och stadsjord		13,499: 13
Nya tomtregleringen		7,285: 17
Inköpta fastigheter för reglering af förstä-		
der		353,342: 41
Obligationer		36,099: —
Aktier	31,250: —	750,000: —
Gamla länslasarettet		275,000: —
Hotellkajen		47,011: 74
Stjärtspäret å Herrhagen		7,063: —
Inventarier		43,455: 15

Materialier	8,976: 92	
Förrådet	759: 80	
Ved	1,625: —	
Saluhallen	97,476: 50	
Brandstationen	87,383: 45	
Hemmet för tuberkelsjuka	<u>15,194: 92</u>	6,707,368: 45

Skulder:

Postsparbanken	335,849: 89	
Nobelstiftelsen	1,073,866: 27	
Stadshypoteksföreningen ..	12,913: 31	
Värmlands Ensk. Bank ..	196,980: 49	
Karlstads Telefonförening .	159: 27	
Varmbadhuset	20,756: 34	
Amorteringsslånet af år 1888	86,000: —	
» » 1907	2,664,375: —	
Förenade Elektriska Aktie- bolaget	<u>1,447: 61</u>	4,392,348: 18
Fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning	<u>415,148: 73</u>	4,807,496: 91

Tillgångar utöfver skulder:

1:o. Fonder, som af Stadsfullmäktige disponeras för särskilda ändamål:		
Flickskolans nybyggnads- o. reparationsfond	7,483: 08	
Hamnens och kanalens d:o	72,509: 46	
Hamnens förskottsmedel ..	23,229: 44	
Brandkårens kassa	1,581: 87	
Pastorsboställets tiondelada	<u>315: 65</u>	105,119: 50
2:o. För särskilda ändamål disponerade medel:		
Hundskatten	68: —	
Materialinköp	9,000: —	
Konstutställningsfonden ..	1,170: 49	
Byggnadsnämndens anslag.	1,513: 22	
Gaturregeringsfonden	5,000: —	
Nyktterhetssakens främjande	600: —	
Arbetsförmedlingsanstalten.	180: —	
Amorteringsfonden för 1888 års lån,	<u>105: —</u>	

Afkortningar	14,030: 99		
Expropriationsersättningar	86,303: 04	117,970: 74	
3:o Öfriga tillgångar öfver skulder		<u>1,676,781: 30</u>	1,899,871: 54

Inkomster under året:

Uppbörd	285,766: 94	
Brännvinsbandelsafgifter	131,478: 51	
Hyror och arrenden	47,560: 41	
Tolagsersättningen	44,153: 01	
Tullfrihetsersättning	132: 66	
Växelprotester	2,000: —	
Stadsandelen af hamnuppbörd	11,321: 94	
Bötesandelar	616: 25	
Fruentimmersbadhuset	27: 45	
Upplagsplatshyror	108: 60	
Torgplatsafgifter	129: 50	
Gasverket	13,425: 55	
Gaturegleringsfonden (tomtförsäljningar)	26,912: 55	
Aflöningar och arvoden	2,250: —	
Poliskåren	3,220: —	
Ränteinkomster	39,213: 99	
Varmbadhusets drift	2,264: 07	
Saluhallens drift	<u>1,791: 36</u>	612,372: 79

Kapitalökning under året (genom ökning af tillgångar eller minskning af skulder):

Gasverket	306: 82	
Elektricitetsverket	15,649: 73	
Vattenverket	2,515: 30	
Trädgårdsstyrelsen	299: 95	
Hälsövardsnämnden	1,638: 83	
Amorteringar å lån	43,097: 93	
Expropriationsersättningar	86,303: 04	
Afkortningar	14,030: 99	
Varmbadhuset	<u>200,000: —</u>	363,842: 59
Ökning under året af fonder, som af stadsfullmäktige disponeras för särskilda ändamål	<u>31,505: 71</u>	<u>395,348: 30</u> 1,007,721: 09
		Kronor 2,907,592: 63

Utgifter under året:

Allmänna gatubelysningen	21,790: —	
Vatten till vattenkastare, rensning af gatubrunnar, underhåll af brandposter m. m.	5,700: —	
Hälsovårdsnämnden	1,000: —	
Gaturregeringsfonden	55,126: 50	
Väg- och brounderhåll	9,632: 45	
Byggnaders underhåll	7,488: 93	
Aföningar och arvoden	68,731: 67	
Poliskåren	56,936: 48	
Fångars vård och underhåll	210: 42	
Skrifmaterialier m. m.	3,785: 26	
Tryckningskostnader	2,398: —	
Bränsle och lyse	3,266: —	
Utskylder	9,033: 57	
Renhållning	2,970: —	
Fraktkostnader för tobak	3,530: 06	
Anslag	16,635: —	
Afstjälpningsplatserna	921: 38	
Kabinettet	349: 05	
Klapphuset	900: —	
Sjukkasbidrag	1,055: —	
Nykterhetsakens främjande	6,529: 48	
Olycksfallsersättningar	12: —	
Diverse omkostnader	3,366: 65	
Annuiteter å stadens fonderade lån	135,230: 82	
Räntor å tillfälliga lån och fonder	48,528: 57	
Afkortningar	56,402: 42	
Brandväsendet	1,902: 36	
Oförutsedda utgifter	2,402: 07	
Magistraten för oförutsedda behof i polis- ärenden	3,121: 74	
Restantier	751: 50	
Inventarier	1,610: 25	
Arbetslöshetens afhjälpande	8,539: 77	
Donationsjordskomiën	1,960: 42	
Extra anslag	3,134: 99	544,952: 81

Kapitalminskning under året:

Hamnstyrelsen	22,117: 77
Fattigvårdsstyrelsen	8,574: —

Afsatta medel för jordför- värf	45,000: —			
Regementsförläggningen ...	243,243: 83	318,935: 60		
Minskning under året af för särskilda ändamål disponerade medel		82,609: 54	401,545: 14	916,497: 95

Utgående balans:**Tillgångar:****Fordringar:**

Karlstads h. elementarlärov. f. flickor	6,187: 78			
Gasverket	469,645: 76			
Elektricitetsverket	421,462: 44			
Vattenverket	1,147,075: 63			
Hamnstyrelsen	1,163,137: 46			
Fattigvårdsstyrelsen	382,338: 83			
Trädgårdstyrelsen	59,443: 63			
Hälsovårdsnämnden	11,203: 46			
Brandväsendet	49,208: 77			
Skolrådet	374,267: 96			
Karlstads Sparbank	1,672: 98			
Mot inteckning utlånta ...	10,397: 22			
Restantier	98,731: 96			
Förskotter	3,636: 74			
Karlstad—Munkfors Järnvägs A.-B.	38,772: 36			
Amorteringsfonden för 1888 års län	18: 75	4,237,201: 73		
Kassabehållning		698: 09		
Fastigheter ... 119,100: —		1,058,828: 59		
Tomter, tomtdelar och stadsjord		13,499: 13		
Nya tomtregleringen		7,285: 17		
Inköpta fastigheter för reglering af förstäder		353,342: 41		
Obligationer		36,000: —		
Aktier	31,250: —	750,000: —		
Gamla lasarettet		182,398: 45		
Hotellkajen		47,011: 74		
Stjärtpåret å Herrhagen		7,063: —		
Inventarier		44,617: 35		
Materialier för gatuarbeten		22,112: —		
Förrådet		1,959: 80		

Bränsle och lyse	1,690:—	
Saluhallen	141,438: 93	
Inventarier i varmbadhuset ..	5,931: 18	
Jord i Sandbäcken	25,000:—	6,936,077: 57

Skulder:

Postsparbanken	315,304: 90	
Nobelstiftelsen	1,059,224: 44	
Värmlands Stadshypoteks- förening	12,410: 89	
Amorteringslånet af år 1888	83,000:—	
» » 1907	2,637,985:—	
Wermlands Enskilda Bank	460,545: 61	
Hälsovårdsnämnden	2,150:—	
Karlstads Telefouförening .	165: 94	4,570,786: 78
Fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning	404,196: 11	4,974,982: 89

Tillgångar utöfver skulder:

1:o. Fonder, som af Stadsfullmäktige disponeras för särskilda ändamål:

Flickskolans nybyggn.- och reparationsfond	6,714: 94	
Hamnens och kanalens d:o	72,509: 46	
Hamnens förskottsmedel ..	23,229: 44	
Brandkårens kassa	1,647: 88	
Pastorsboställets tiondelada	312: 52	
Afsatta medel för jordför- värf	32,210: 97	136,625: 21

2:o. För särskilda ändamål disponerade medel:

Materialinköp	9,000:—	
Konstutställningsfonden ...	1,219: 47	
Byggnadsnämndens anslag.	1,513: 22	
Gaturegleringsfonden	21,347: 39	
Anslag	200:—	
Nykterhetens främjande ..	1,861: 12	
Arbetsförmedlingsanstalten.	220:—	35,361: 20

3:o. Öfriga tillgångar öfver skulder 1,789,108: 27

1,961,094: 68

Kronor 2,907,592: 63

Specifikation öfver fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning.

	Den 1 jan. 1909		Den 31 dec. 1909	
Fonden för Carl IX:s minnesstod	20,182	13	21,024	72
Föreningsdagens stipendiefond	2,343	93	2,357	40
C. A. Fahlgrens »	5,948	60	5,975	33
Amicitiafonden	1,301	34	1,310	92
Mellqvistska fonden för studier	10,521	66	10,417	50
» » » slöjd	11,246	66	11,189	16
Setterbergska fonden	10,000	—	10,000	—
C. A. Fahlgrens donationsfond	25,000	—	25,000	—
Lagerlöfska fonden	95,904	53	94,908	51
Eneströmska »	167,160	89	155,735	23
Göthbergska »	30,000	—	30,000	—
Bergerska »	3,156	50	3,111	38
Clarholmska »	10,260	83	10,209	30
Palmgrenska »	20,121	66	20,956	66
Mæchels gåfva	2,000	—	2,000	—
Kronor	415,148	73	404,196	11

Under Drätselkammarens vård befintliga aktier, obligationer och andra värdepapper äfvensom inlösta och makulerade obligationer och kuponger äro af oss inventerade och befunna i öfverensstämmelse med räkenskaperna.

Stadens under Drätselkammaren hörande byggnader och lösören synas vara vederbörligen brandförsäkrade.

Som anledning till anmärkning ej förekommit och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 juli 1910.

J. MÆCHEL

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

**Drätselkammarens inkomster och utgifter
för år 1909**

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat		Verkliga		Inkomster			
					öfver		under	
					stat			
Kassabehållning d. 1/1 09	—	—	383	91	383	91	—	—
Behållning af anslag till gatuarb. ¹⁾	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Förskottsafgifter för detaljhandel med bränvin	950	—	888	85	—	—	61	15
Stadsandelen	12,000	—	11,321	94	—	—	678	06
Tullfrihetsersättning	132	66	132	66	—	—	—	—
Arrende för laxfiske	1,225	—	1,225	—	—	—	—	—
» » laxfiske	150	—	120	—	—	—	30	—
Torgplatsafgifter	100	—	129	50	29	50	—	—
Bötesandelar	100	—	616	25	516	25	—	—
Hundskatt ²⁾	2,000	—	2,475	—	475	—	—	—
Vexelprotester ³⁾	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—
Hyror och arrenden ⁴⁾	46,153	80	44,598	13	—	—	1,555	67
Räntor	10,700	—	10,579	33	—	—	120	67
Platshyror af hamnen	100	—	108	60	8	60	—	—
Annuiteter af hamnen	37,496	77	37,496	77	—	—	—	—
gasverket	8,423	19	8,423	19	—	—	—	—
vattenverket	34,004	67	34,004	67	—	—	—	—
elektr.-verket	15,406	28	15,406	28	—	—	—	—
skolrådet	16,302	95	16,302	95	—	—	—	—
Räntor af hamnen	5,775	96	4,758	83	—	—	1 017	13
gasverket	5,664	63	4,680	18	—	—	984	45
vattenverket	8,635	46	5,274	90	—	—	3,360	56
elektr.-verket	5 420	31	4,435	39	—	—	984	92
skolrådet	4,800	—	4,148	89	—	—	651	11
Aflön.-bidrag af gasverket	1,200	—	1,200	—	—	—	—	—
vattenverket	300	—	300	—	—	—	—	—
elektr.-verket	750	—	750	—	—	—	—	—
Vinst af Spritförsäljningsbolaget	116,000	—	130,589	66	14,589	66	—	—
Fruntimmersbadhuset	150	—	27	45	—	—	122	55
Kabinettet	200	—	250	95	50	95	—	—
Resterande kom.-utskylder	15,500	—	17,316	92	1,816	92	—	—
Brandkårens körslor ⁵⁾	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
Tomtförsäljningar	30,000	—	26,912	55	—	—	3,087	45
Karlstad—Munkfors Järnv.-A.-B.	40,000	—	—	—	—	—	40,000	—
Ersättning af staten för event. polishand- räkning ⁶⁾	2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
Tolagsersättning	29,375	—	36,893	74	7,518	74	—	—
Gasverkets vinst	15,669	68	13,425	55	—	—	2,244	13
Elektricitetsverkets vinst	12,725	91	—	—	—	—	12 725	91
Varmbadhusets	1,800	—	2,264	07	464	07	—	—
Polisbevakning i hamnen	720	—	720	—	—	—	—	—

¹⁾ Innestår i bank från 1908. ²⁾ Motsvarar utg. för allm. trädplanteringen. ³⁾ Därutöfver till Magistraten kr. 1,495:—. ⁴⁾ Vid årets slut oguldne kr. 2,277:28. ⁵⁾ Motsvarande besparing i utgifter.

Utgifter.

	Enligt stat		Verkliga		Utgifter			
					öfver		under	
					stat			
Annuiteter å fonderade lån	244,599	81	244,138	56	—	—	461	25
Ränta å fonder	20,556	32	12,278	19	—	—	8,278	13
Återbetalning af tillf. lån	907,932	—	400,000	—	—	—	507,932	—
Ränta å tillfälliga lån	47,727	96	25,695	94	—	—	22 032	02
Aflöningar, arvoden och pensioner	68,816	67	68,731	67	—	—	85	—
Poliskåren	58,674	25	56,936	48	—	—	1,737	77
Fångars vård och underhåll	200	—	210	42	10	42	—	—
Skrifmaterialier, annonser m. m.	3,000	—	3,853	26	853	26	—	—
Tryckning af stadfullmäktiges handlingar	2,600	—	2,398	—	—	—	202	—
Bränsle och lyse	2,800	—	3,331	—	531	—	—	—
Utskylder	10,590	18	9,033	57	—	—	1,556	61
Diverse omkostnader	3,343	—	3,366	65	23	65	—	—
Renhållning af torg och allm. platser	2,970	—	2,970	—	—	—	—	—
Afstjälpuingsplatserna	500	—	921	38	421	38	—	—
Allm. trädplanteringen ¹⁾	2,000	—	2,475	—	475	—	—	—
Allm. lyshållningen	21,790	—	21,790	—	—	—	—	—
Anslag	14,700	—	14,700	—	—	—	—	—
Brandsyner m. m.	200	—	192	95	—	—	7	05
Bidrag till sjukkassor	1,000	—	1,055	—	55	—	—	—
Tax.-nämndens ledamöter	1,000	—	935	—	—	—	65	—
Stallet ²⁾	1,350	—	—	—	—	—	1,350	—
Tobaksfrakt	3,800	—	3,530	06	—	—	269	94
Kabinettet	600	—	600	—	—	—	—	—
Klapphuset	900	—	900	—	—	—	—	—
Olycksfallsersättningar	300	—	12	—	—	—	288	—
Utredning ang. epidemisjukhus	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Ersättning för vatten till vattenkastare, isning m. m.	5,700	—	5,700	—	—	—	—	—
Nykterhetssakens främjande ³⁾	5,800	—	5,268	36	—	—	531	64
Outtaget anslag till Elektr.-verket	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
» » » Vattenverket	1,850	—	—	—	—	—	1,850	—
» » » Hamnen	4,425	01	4,425	01	—	—	—	—
» » » spårvägskomitén ⁴⁾	1,000	—	800	—	—	—	200	—
Gatuarbeten ⁵⁾	55,126	50	33,906	73	—	—	21,219	77
Snökörning ⁶⁾	500	—	—	—	—	—	500	—
Väg- och brounderhåll	9,643	—	9,632	45	—	—	10	55
Byggnaders underhåll	7,665	—	7,488	93	—	—	176	07
Restitution	26,793	76	26,763	76	—	—	30	—
Diverse utgifter	10,000	—	9,904	96	—	—	95	04
Gasverket, lån	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
Vattenverket, lån	8,600	—	—	—	—	—	8,600	—
D:o uttax. ⁷⁾	21,590	13	47,777	18	26,187	05	—	—

¹⁾ Motsvaras af hundskatten. ²⁾ Fördeladt på vederbörliga konti. ³⁾ Bal. till 1910. ⁴⁾ Bal. till 1910. ⁵⁾ Bal. till 1910. ⁶⁾ Ingår i utg. för gatuarbeten. ⁷⁾ Se specialredogörelsen för verket.

Inkomster.

	Enligt stat		Verkliga		Inkomster				
					öfver		under		
					stat				
Lån för Drätselkammaren	793,351	43	785,000	—	—	—	—	—	
» Gasverket	4,500	—			—	—	—	—	—
» Vattenverket	8 600	—			—	—	—	75,656	31
» Hamnen (810,656: 41)	4,204	88			—	—	—	—	—
Uttaxering m. m. efter afdrag af 25,000 kr., afkortningar upptagna i staten såsom ut- gift	434,902	86	387,576	42	—	—	47,326	44	
På grund af de utaf Magistraten i staten gjorda ändringar upptagas såsom inkomst	14,114	03	—	—	—	—	14,114	03	
Materialier	—	—	1,234	92	1,234	92	—	—	
Artistskatt	—	—	1,915	22	1,915	22	—	—	
Uppdebiterade utskylder	—	—	5,070	17	5,070	17	—	—	
Återbekomna revisionsskill.	—	—	600	—	600	—	—	—	
Återbetald fordran	—	—	15,100	—	15,100	—	—	—	
Saluhallens drift	—	—	1,791	36	1,791	36	—	—	
S:ua Kronor	1,753,605	47	1,590 950	20	51 565	27	214,220	54	

Utgifter.

	Enligt stat		Verkliga		Utgifter			
					öfver		under	
					stat			
Hamnen, län ¹⁾	4,404	88	23,761	13	19,356	25	—	—
Fattigvårdsstyrelsen	87,312	—	87,312	—	—	—	—	—
Hälsovårdsnämnden	16,600	—	16,600	—	—	—	—	—
Trädgårdsstyrelsen	3,345	—	3,345	—	—	—	—	—
Brandstyrelsen	29,700	—	29,700	—	—	—	—	—
Arbetsförmedlingsanstalten	3,300	—	3,260	—	—	—	—	40
Magistraten för oförutsedda behof i polis- ärenden	300	—	3,421	74	3,121	74	—	—
Mariebergsskogen	300	—	300	—	—	—	—	—
Stadsfullmäktige för oförutsedda behof	12,200	—	15,598	01	3,398	01	—	—
Elektricitetsverket ²⁾	—	—	24,304	10	24,304	10	—	—
Flickskolan	—	—	1,025	—	—	—	—	—
Förskotter	—	—	1,241	22	—	—	—	—
Inventarier	—	—	2,772	45	—	—	—	—
Förrådet	—	—	1,200	—	—	—	—	—
Materialier för gatuarbeten	—	—	14,370	—	—	—	—	—
Utvidgning af byggnader å Klaraborg	—	—	143,800	50	—	—	—	—
Varmbadhuset	—	—	40,733	68	—	—	—	—
Regementsförläggningen	—	—	89	91	—	—	—	—
Saluhallen	—	—	43,962	43	—	—	—	—
Brandstationen	—	—	15	—	—	—	—	—
Hemmet för tuberkelsjuka	—	—	566	50	—	—	—	—
Arbetslöshetens afhjälpande	—	—	8,539	77	—	—	—	—
Donationsjordskomitén	—	—	1,960	42	—	—	—	—
Betalda skulder	—	—	1,550	74	261,827	62	—	—
Insättning å löpande räkning	—	—	55,000	—	—	—	—	—
D:o å giroräkning	—	—	33,100	—	—	—	—	—
Kassabehållning d. ³¹ / ₁₂ 09.	—	—	698	09	88,798	09	—	—
S:ma Kronor	1,753,605	47	1,590,950	20	429,362	57	592,017	84

¹⁾ Se specialredogörelsen för hamnen. ²⁾ Se specialredogörelsen för verket.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Hamnstyrelsens* räkenskaper och förvaltning för år 1909, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Kassabehållning	35: 57	
Muddringsmaterialen	71,029: 05	
Fastigheter	60,262: 25	
Inventarier	18,113: 49	
Materialier	1,776: 72	
Kranar	41,009: 23	
Hamnens reparationsfond	72,509: 46	
Jernvägsspår å yttre hamnen	267: —	
Karlstads hamn	896,930: 53	
Fordran för hamnafgifter	1,835: 66	
» » båthamnafgifter	25: —	
» af ångaren Jonas Ahlströmer	12: —	1,163,805: 96

Inkomster.

Hamnuppböörden	56,708: 47	
Arrenden	1,069: 20	
Hushyror	350: —	
Hyror af fasta upplagsplatser	2,172: 03	
» » tillfälliga upplagsplatser	269: 34	
» » varuskjulet	77: 70	
» » fasta kranar	358: 40	
» » temperleykranen	1,084: 60	
Båthamnafgifter	95: —	
Kölningsafgifter	21: —	
Revisionsanmärkningar	67	62,196: 41

Skulder vid årets slut:

Karlstads Drätselkammare	874,575: 93
	Kronor 2,100,578: 30

Utgifter.

Räntor	35,518: 73
Hamnens underhåll	5,446: 08
Fastigheters underhåll	697: 01

Inventariers underhåll	1,316: 95	
Tygårdsvikens länshållning	479: 81	
Lyttkranars drift	889: 80	
Isbrytarekostnader	1,318: 57	
Polisbevakning vid hamnen	720: —	
Lyshållning	1,659: 51	
Diverse och oförutsedda utgifter	1,806: 50	
Administration	17,694: 89	
Stadskassan 20 % å hamnuppboriden	11,321: 94	
» 5 % å hyra af upplagsplatser	108: 60	
Afskrifning å muddringsmaterialen	5,335: 79	84,314: 18

Skulder vid årets början.

Karlstads Drätselkammare	853,126: 66
--------------------------------	-------------

Tillgångar den 31 December 1909.

Kassabehållning	441: 47	
Karlstads hamn	899,922: 74	
Fastigheter	60,676: 92	
Muddringsmaterialen	65,693: 26	
Kranar	41,009: 23	
Inventarier	18,958: 86	
Materialier	1,721: 60	
Hamnens reparationsfond	72,509: 46	
Fordran af hamnavgifter	1,934: 42	
Järnvägsspår å yttre hamnen	269: 50	1,163,137: 46
		Kronor 2,100,578: 30

Under seglationsåret, som började den 1 Maj och upphörde den 21 December, har hamnen anlöpts af 3,593 fartyg hvaraf 2,019 ångare, 302 seglare och 1,272 pråmar med ett sammanlagdt tontal af 323,997.

Hamnens bokslut visar en förlust af Kr. 22,117: 77.

Till hamnen hörande byggnader, inventarier och lösören äro vederbörligen brandförsäkrade.

Inneliggande kassabehållning är uppräknad och öfvereusstämmar med kassaräkningen.

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Hamnstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Hamnens inkomster och utgifter

(Kassa)

för år 1909

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Beräknade enligt stat	Värkliga	Inkomster			
			över		under	
			stat			
Kassabehållning 1 Januari	—	35 57	35 57	—	—	
Fordringar fr. föreg. år	500	1,621 08	1,121 08	—	—	
Hamnuppboriden	60,000	55,013 63	—	4,986	37	
Arrenden	1,104 20	1,069 20	—	35	—	
Husbyror	350	350	—	—	—	
Varuskjulshyror	100	77 70	—	22	30	
Upplagsplatshyror, fasta	2,000	2,194 83	194 83	—	—	
d:o tillfälliga	100	269 34	169 34	—	—	
Fasta kranar	1,450	358 40	—	7	—	
Rörliga kranar	—	1,084 60	—	—	—	
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyg- gårdsvikens länshållning	200	200	—	—	—	
Båthamnsavgifter	85	85	—	—	—	
Kölhalning	—	21	21	—	—	
Försålda materialier	—	55 12	55 12	—	—	
Isbrytareavgifter	—	665 08	665 08	—	—	
Revisionsanmärkning	—	67	67	—	—	
Brist enligt stat	27,634 32	—	—	—	—	
Från föreg. år balanserade anslag	4,425 01	28,186 14	—	3,873	19	
Statens slutsumma	97,948 53	91,287 36	2,262 69	8,923 86	—	

Utgifter.

	Enligt stat		Värkliga		Utgifter			
					över		under	
					stat			
Räntor	5,775	96	4,758	83	—	—	1,017	13
Annuitet	37,496	77	37,496	77	—	—	—	—
Stadsandelen	12,000	—	11,321	94	—	—	678	06
Fastigheters underhåll	1,000	—	697	01	—	—	302	99
Inventariers underhåll:								
a) Muddringamateriäl	1,000	—	457	84	—	—	542	16
b) Kranar	300	—	311	27	11	27	—	—
c) Fyror och lysapparater	200	—	8	—	—	—	192	—
d) Andra inventarier	585	—	539	84	—	—	45	16
Hamnens underhåll:								
a) Kajer, doceringar, bryggor, pällare	750	—	923	15	173	15	—	—
b) Torg, vägar, vägövergångar	3,900	—	3,561	17	—	—	338	83
c) Kanalbron och slussen	150	—	175	38	25	38	—	—
d) Pålarmar och dammar	800	—	996	18	196	18	—	—
e) Duc d'alber och sjömärken	600	—	415	—	—	—	185	—
f) Godsunderlag	100	—	35	01	—	—	64	99
g) Annat hamnens underhåll	450	—	246	45	—	—	203	55
Nya inventarier	1,000	—	845	37	—	—	154	63
Tyggårdsvikens länsbällning	700	—	679	81	—	—	20	19
Platshyra för baracken	22	80	22	80	—	—	—	—
Drätselkammarens andel i platshyror	100	—	108	60	8	60	—	—
Hamnbelysningen	1,800	—	1,456	54	—	—	343	46
Fyrbelysningen	350	—	202	97	—	—	147	03
Löner	15,140	—	15,105	83	—	—	34	17
Kontorsomkostnader	1,503	—	1,522	52	19	52	—	—
Skatter och brandförsäkringar	1,100	—	1,066	54	—	—	33	46
Lyftkranars drift	1,000	—	889	80	—	—	110	20
Polisbevakning	720	—	720	—	—	—	—	—
Avloppsledning	400	—	414	67	14	67	—	—
Omgrävning av en brunn	200	—	174	15	—	—	25	85
Ersättning för handhavandet av stycke-gods-uppbörden	600	—	364	65	—	—	235	35
Pålarmen N:o 2	2,500	—	1,899	80	—	—	600	20
Från föregående års stat balanserade utgifter:								
Ett treskenigt spår till magasin-stomterna	3,800	—	2	50	—	—	3,797	50
Gratifikation till hamnförmansänkan	405	—	180	—	—	—	225	—
Diverse utgifter	500	—	445	91	—	—	54	09
Oförutsedda utgifter	1,000	—	712	77	—	—	287	23
Statens slutsumma	97,948	53	88,759	07	448	77	9,638	23
Utom stat och anslag:								
Elektrisk belysning i hamnkaptensbostället	—	—	103	17	103	17	—	—
Isbrytarekostnad	—	—	1,983	65	1,983	65	—	—
Kassabehållning 31 December	—	—	441	47	441	47	—	—
S:ma Kronor	97,948	53	91,287	36	2,977	06	9,638	23

Karlstads Hamnkassörskontor d. 15/2 1910.

IWAR OLSSON.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Gasverks* räkenskaper och förvaltning för år 1909 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Byggnader	163,098: 76	
Driftapparater	50,810: 05	
Rörnätet	124,105: 97	
Servisledningar	4,630: —	
Inventarier	7,114: 06	
Materialier	14,239: 54	
Gasmätare	30,381: 21	
Gatulyktor	24,140: 19	
Gaskol	14,866: 08	
Ångkol	341: 55	
Myrmalm	340: —	
Koks	3,072: 45	
Stenkolstjära	3,252: —	
Fordringar	31,870: 98	
	<hr/>	
	472,262: 84	
Afgå skulder till Karlstads drätselverk	255,766: 50	
Enskilda	1,410: 54	
	<hr/>	
	257,177: 04	215,085: 80

Inkomster.

Allmänna gasbelysningen	3,496: 58	
Enskilda gaskonsumenter	40,145: 34	
Enskilda arbeten	382: 49	
Gasmätarehyror	2,790: 50	46,814: 91
	<hr/>	
		Kronor 261,900: 71

Utgifter.

Byggnaders underhåll	479: 64
Driftapparaters underhåll	582: 73
Rörnätets	1,619: 95
Inventariers underhåll	942: 78
Retortugnars	417: 72
Gatulyktors	804: 45
Allmänna fotogenbelysningen	29: 56
Aföning	3,558: 32

Administration	2,748: 89	
Distribution	2,325: 65	
Räntor och amorteringar ..	11,590: 01	
Diverse utgifter	5,495: 88	
Afskrifning å inventarier ..	341: 75	
» materialier	301: 63	
» gasmätare	911: 44	
» fordringar	932: 14	
Karlstads Drätselverk	13,425: 55	46,508: 09

Tillgångar den 31 December 1909.

Byggnader	163,132: 88	
Driftapparater	51,991: 62	
Rörmätet	124,166: 02	
Servisledningar	5,292: 45	
Inventarier	6,991: 11	
Materialier	13,190: 18	
Gasmätare	31,220: 10	
Gatulyktor	24,461: 64	
Gaskol	17,996: 33	
Ångkol	350: 23	
Koks	579: 60	
Stenkolstjära	857: —	
Fordringar	30,528: 24	
	470,757: 40	
Afgå skulder till Karlstads drätselverk ..	254,253: 14	
Enskilda	1,111: 64	255,364: 78
		215,392: 62

Kronor 261,900: 71

Den jemförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då anledning till anmärkning ej förekommit få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas Gasverksstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 juli 1910

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Gasverkets inkomster och utgifter för år 1909

Jemförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat	Inkomster					
		Verkliga		öfver		under	
				stat.			
Fordringar från föregående år	17,500	25,665	24	8,165	24	—	—
Gatu- och hamnbelysningen	23,040	21,790	—	—	—	1,250	—
Privata gasförbrukningen	54,000	38,775	43	—	—	15,224	57
Gasmätarehyror	2,500	2,790	50	290	50	—	—
Koks	21,000	20,387	24	—	—	612	76
Tjära	2,000	3,180	51	1,180	51	—	—
Enskilda arbeten	—	582	74	582	74	—	—
Tryckregulator	1,000	—	—	—	—	1,000	—
Vikenledningen	3,500	—	—	—	—	3,500	—
Summa	124,540	113,171	66	10,218	99	21,587	33

Utgifter.

	Enligt stat		Verkliga		Utgifter				
					öfver		under		
					stat				
Räntor och amorteringar	14,087	82	13,103	37	—	—	984	45	
Administration	10,160	—	9,969	21	—	—	190	79	
Gatu- och harnbelysningen	11,477	50	13,171	29	1 693	79	—	—	
Byggnaders underhåll	300	—	479	64	173	64	—	—	
Driftapparaters underhåll	500	—	582	73	82	73	—	—	
Röretätets underhåll	1,500	—	1,186	20	—	—	313	80	
Retortugnars underhåll	3,500	—	417	72	—	—	3,082	28	
Gatulyktors	800	—	644	45	—	—	155	55	
Inventariers	1,000	—	942	78	—	—	57	22	
Mätareprofningar och repar.	600	—	—	—	—	—	600	—	
Inköp af gasmätare	2,000	—	1,750	33	—	—	249	67	
» af inventarier	500	—	218	80	—	—	281	20	
Servisledningar	1,000	—	662	45	—	—	337	55	
Olycksfallsersättning	100	—	—	—	—	—	100	—	
Tryckregulator	1,000	—	931	17	—	—	68	83	
Vikenledningen	3,500	—	2,456	40	—	—	1,043	60	
Driftkostnader:									
Löner	10,945	—	9,790	27	—	—	1,154	73	
Gaskol	37,400	—	34,674	06	—	—	2,725	94	
Ångkol	480	—	402	88	—	—	77	12	
Myrmalm	370	—	464	41	94	41	—	—	
Vattenafgifter	1,150	—	1,246	32	96	32	—	—	
Gasrening	2,500	—	2,217	35	—	—	282	65	
Olja, trassel och putsmedel	300	—	326	89	26	89	—	—	
Kokskrossning m. m.	1,000	—	2,216	56	1,216	56	—	—	
Renhållning	700	—	382	22	—	—	317	78	
Oförutsedda utgifter	2,000	—	1,508	61	—	—	491	39	
Öfverskott	15,669	68	13,425	55	—	—	2,244	13	
Summa	124,540	—	113,171	66	3,390	34	14,758	68	

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Vattenverks* räkenskaper och förvaltning för år 1909 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Byggnader	137,800: 51	
Driftapparater	207,566: 86	
Vattenledningen	342,723: 16	
Aflopsledningen	330,995: 76	
Servisledningar	23,970: 28	
Inventarier	10,202: 81	
Materialier	4,257: 34	
Ångkol	553: 32	
Fordringar ..	69,987: 97	
	<u>1,128,058: 01</u>	
Afgår skuld till Karlstads Drätselverk m. fl.....	877.007: 62	251.050: 39

Inkomster

Vattenförbrukningen	52,377: 64	
Uttaxering	21,590: 13	73,967: 77
	<u>73,967: 77</u>	
		Kronor 325,018: 16

Utgifter.

Byggnaders underhåll	682: 64	
Driftapparaters underhåll	256: 52	
Vattenledningens »	1,908: 30	
Aflopsledningens »	1,039: 93	
Inventariers »	283: 51	
Vattenverkets drift	13,193: 17	
Aflopets »	2,503: 70	
Filtrering	2,217: 28	
Filterbäddarnes rengöring	11,296: 37	
Administration	4,428: 89	
Distribution	300: —	
Räntor och amorteringar	29,745: 04	
Diverse utgifter	3,213: 87	
Afskrifning å inventarier	383: 25	71,452: 47

Tillgångar den 31 December 1909.

Byggnader	138,148: 49	
Driftapparater	230,833: 63	
Vattenledningen	342,723: 16	
Aflopsledningen	331,798: —	
Servisledningar	24,590: 81	
Inventarier	9,769: 91	
Materialier	5,452: 10	
Ångkol	360: —	
Vikenledningen	35,612: 25	
Hagaborgsledningen	16,769: 26	
Fordringar	11,040: 67	
	<u>1,147,098: 28</u>	
Afgår skulder till Karlstads Drätselverk ..	893,509: 94	
Till enskilde	22: 65	893,532: 59
		<u>253,565: 69</u>

Kronor 325,018: 16

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då anledning till anmärkning ej förekommit, få revisorerna hemställa:

att ansvarsfrihet beviljas Vattenverksstyrelsen för den tid revisionen omfattar.
Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Vattenverkets inkomster och utgifter för år 1909

jmförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat		Verkliga		Inkomster			
					öfver		under	
					stat			
Fordringar från föregående år	2,800	—	10,472	43	7,672	43	—	—
Vattensgifter	52,500	—	43,663	72	—	—	8,836	28
Brist enligt stat	30,190	13	—	—	—	—	30,190	13
Från föregående år balanserade anslag	1,850	—	—	—	—	—	1,850	—
Uttaxerade medel	—	—	21,590	13	21,590	13	—	—
Lån af Drätselverket	—	—	26,187	05	26,187	05	—	—
Summa	87,340	13	101,913	33	55,449	61	40,876	41

Utgifter.

	Enligt stat		Verkliga		Utgifter					
					öfver			under		
					stat					
Räntor och amorteringar	42,640	13	39,279	57	—	—	—	—	3,360	56
Administration	4,040	—	3,984	06	—	—	—	—	55	94
Vattenverkets drift	15,210	—	15,832	32	622	32	—	—	—	—
Filtrering	3,200	—	2,217	28	—	—	—	—	982	72
Afloppets drift	3,200	—	2,479	30	—	—	—	—	720	70
Byggnaders underhåll	900	—	682	64	—	—	—	—	217	36
Driftapparaters underhåll	200	—	256	52	—	56	52	—	—	—
Vattenledningens »	1,300	—	1,908	30	—	8	30	—	—	—
Isning och sandning vid vattenkastare	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Afloppets underhåll	1,200	—	1,039	93	—	—	—	—	160	07
Inventariers underhåll	500	—	283	51	—	—	—	—	216	49
Nya inventarier	400	—	134	70	—	—	—	—	265	30
Servisledningar	1,000	—	620	53	—	—	—	—	379	47
Olycksfallsersättning	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
Gratifikation (Anna Belfrage)	400	—	325	—	—	—	—	—	75	—
Inhägnad af kloakverket	350	—	347	98	—	—	—	—	2	02
Vikenledningen	1,500	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
Ledningen i V:a Strandgatan	8,600	—	—	—	—	—	—	—	8,600	—
Oförutsedda utgifter	2,000	—	1,611	32	—	—	—	—	388	68
Extra anslag till:										
Filterbäddarnes rengöring	—	—	11,228	65	11,228	65	—	—	—	—
Hagaborgsledningen	—	—	16,476	80	16,476	80	—	—	—	—
Utom stat och anslag:										
Driftapparater	—	—	29	—	—	29	—	—	—	—
Materialier	—	—	87	12	—	87	12	—	—	—
Elektromotorpumpar	—	—	2,400	50	—	2,400	50	—	—	—
Betalda skulder	—	—	151	55	—	151	55	—	—	—
Nya Filtret	—	—	536	75	—	536	75	—	—	—
Summa	87,340	13	101,913	33	31,597	51	17,024	31		

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Elektricitetsverks* räkenskaper och förvaltning för år 1909 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Byggnader.....	91,485: 69	
Driftapparater	57,824: —	
Kabelnätet.....	123,043: 97	
Servisledningar	11,083: 54	
Inventarier	4,036: 78	
Materialier	4,138: 55	
Mätare	28,232: 24	
Omformare	4,747: 61	
Herrhagsledningen.....	20,698: 62	
Hagaborgsledningen	8,507: 76	
Utvidgningsarbeten	17,116: 16	
Fordringar	27,850: 72	
	<u>398,765: 64</u>	
Afgår skuld till Karlstads Drätselverk ..	369,786: 54	
Till enskilde.....	4,289: 05	<u>374,075: 59</u>
		24,690: 05

Inkomster.

Strömkonsumenter.....	97,632: 73	
Enskilda arbeten	271: 54	
Mätarehyror	2,283: 89	<u>100,188: 16</u>
		Kronor 124,878: 21

Utgifter.

Verkets drift	58,472: 93	
Byggnaders underhåll	222: 81	
Driftapparaters »	659: 90	
Kabelnätets »	274: 72	
Inventariers »	111: 17	
Administration	5,458: 89	
Räntor och amorteringar	17,073: 69	
Diverse utgifter	2,211: 67	
Afskrifning å inventarier.....	52: 65	<u>84,538: 43</u>

Tillgångar den 31 December 1909.

Byggnader	91,485: 69		
Driftapparater	73,186: 50		
Kabelnätet	143,835: 15		
Servisledning	13,106: 58		
Inventarier	5,053: 75		
Materialier	4,536: 24		
Mätare	32,440: 57		
Hagaborgsledningen	9,062: 13		
Utvidgningsarbeten	23,217: 91		
Fordringar	27,077: 67		
	423,002: 19		
Afgår skuld till Karlstads Drätselverk	381,122: 66		
Enskilde	1,539: 75	382,662: 41	40,339: 78
			Kronor 124,878: 21

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då anledning till anmärkning icke förekommit, få revisorerna hemställa:

att ansvarsfrihet beviljas Elektricitetsverkets styrelse för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Elektricitetsverkets inkomster och utgifter för år 1909

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat	Verkliga	Inkomster				
			öfver		under		
			stat				
Fordringar från föregående år	8,500	11,408	54	2 908	54	—	—
Strömförbrukningsavgifter	96,825	83,478	04	—	—	13,346	96
Arsavgifter							
Mätarehyror							
Enskilda arbeten	—	33	90	33	90	—	—
Från föregående år balanserade anlag	10,000	—	—	—	—	10,000	—
Lån af Drätselverket	—	24,804	10	24,804	10	—	—
Summa	115,325	119,224	58	27,246	54	23,346	96

Utgifter.

	Enligt stat		Verkliga		Utgifter					
					öfver			under		
					stat					
Räntor och amorteringar	20,826	59	19,841	67	—	—	—	—	984	92
Byggnaders underhåll	200	—	222	81	—	22	81	—	—	—
Driftapparaters underhåll	1,000	—	659	90	—	—	—	—	340	10
Inventariers	100	—	111	17	—	11	17	—	—	—
Kabelnätets	500	—	274	72	—	—	—	—	225	28
Servisledningar	1,000	—	1,031	39	—	31	39	—	—	—
Olycksfallsersättningar	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inköp af elektriska instrument	750	—	1,095	52	—	—	—	—	54	48
Nya inventarier	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Administrationskostnader	7,120	—	7,070	06	—	—	—	—	49	94
Driftkostnader: Löner m. m.	8,515	—	7,792	02	—	—	—	—	722	98
Deijefors Kraft A.-Bol.	51,187	50	53,840	50	2,653	—	—	—	—	—
Hagaborgs- och Herrngsledningen	3,000	—	2,906	51	—	—	—	—	93	49
Driftapparater, Kabelnätet, Mätare och utvidgningar	6,000	—	6,101	75	—	—	—	—	—	—
Omformare (generatorer)	1,000	—	4,205	83	4,307	58	—	—	—	—
Omformare (generatorer)	1,000	—	10,614	89	9,614	89	—	—	—	—
Oförutsedda utgifter	1,000	—	—	—	—	—	—	—	1 000	—
Öfverskott	12,725	91	—	—	—	—	—	—	12,725	91
Utom stat och anslag:										
Materialier	—	—	610	67	610	67	—	—	—	—
Hagaborgs belysning	—	—	2,845	17	2,845	17	—	—	—	—
Summa	115,325	—	119,224	68	20,096	68	16,197	10		

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Fattigvårdsstyrelses* räkenskaper och förvaltning för år 1909, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse:

Balans från år 1908.

Tillgångar:

Fastigheter: Klaraborg	90,595: 60	
Nybyggnader därstädes	134,944: 67	
Sundbergiska fondens byggnader	43,000: —	268,540: 27
Inventarier och lager	17,119: 81	
Obligationer	17,091: 88	
I banker inestående	29,020: 72	
Mot revers utlånta	11,000: —	
Fordringar af främmande kommuner och enskilda	5,267: —	
Kassabehållning	131: 18	
	<u>348,170: 86</u>	

Skulder:

Fonder enligt specifikation	99,910: 57	
Karlstads Drätselverk	134,934: 34	
Enskilda	1,147: 96	235,992: 87
Tillgångar utöfver skulder		112,177: 99

Inkomster:

Af Drätselkammaren för fattigvården	87,312: —	
» nybyggnaden	143,800: 50	
Af allmänna medel	1,898: 80	
Ersättning af kommuner och enskilda	2,615: 07	
Hjonens arbeten	5,035: 53	
Försåld kvarlåtenskap	67: 14	
Ränta å Wibeliska fonden	83: 33	
» » Zanderska fonden	75: —	240,887: 37
	<u>353,065: 36</u>	
		Kronor 353,065: 36

Utgifter:

Aföningar	9,960: 09	
Pensioner	400: —	
Ordinarie understöd	22,456: 10	
Tillfälliga	6,859: 57	
Barnuppfostringsbidrag	1,519: 50	
Bortackorderade barn	12,197: 41	
Sjukvård	14,010: 59	
Mathållning	23,372: 99	
Beklädnad	2,169: 88	
Belysning	1,826: 78	
Bränsle	4,752: 85	
Reparationer	1,146: 18	
Nybyggnad	143,800: 50	
Inventariers underhåll samt afskrifningar	1,068: 83	
Diverse utgifter	3,920: 10	
		<u>249,461: 37</u>

Balans till år 1910.**Tillgångar:**

Fastigheter: Klaraborg	90,595: 60	
Nybyggnaden därstädes	263,118: 64	
Sundbergska fondens byggnader	42,500: —	396,214: 24
Inventarier och lager		20,700: 92
Obligationer		17,091: 88
I banker inestående		29,260: 89
Mot revers utlånta		11,000: —
Fordringar af främmande kommuner och enskilde		4,834: 93
Kassabehållning		1,501: 16
		<u>480,604: 02</u>

Skulder:

Fonder enligt specifikation	97,747: 67	
Karlstads Drätselverk	278,734: 84	
Enskilda	517: 52	377,000: 03
Tillgångar utöfver skulder		<u>103,603: 99</u>
		Kronor 353,065: 36

Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning stående fonder:

	Den 1 Jan. 1909		Den 31 Dec. 1909		
Sundbergiska fonden	43,788	73	44,203	06	
Austrinska »	715	32	721	09	
Clarholmiska »	7,553	39	7,679	28	
Bergmanska »	1,500	—	1,500	—	
Gratifikations- »	9,337	40	9,754	27	
Kjellmanska »	2,125	—	2,125	—	
Lindqvistska »	550	—	550	—	
Mellqvistska »	1,245	72	1,245	72	
Maria Larsdotters fond	2,000	—	2,000	—	
Lisa Larsdotters »	3,500	—	3,500	—	
Sundströmska fonden	3,000	—	3,000	—	
Tinglöfska »	3,386	42	3,386	42	
Wibeliska »	1,666	67	1,666	67	
Wetterstenska »	1,200	—	1,200	—	
Zanderska »	1,500	—	1,500	—	
Nödhjälp- »	3,274	98	1,389	11	
Sjöstedtska »	1,500	—	1,500	—	
Poignantska »	38	23	40	14	
Falhgrenska »	2,900	—	2,900	—	
Johanna Olssons fond	77	—	80	85	
D. V. Göhles »	1,051	55	1,051	13	
Rennerfeltska fonden	100	—	100	—	
Grundströmska »	6,005	—	6,000	—	
Lauhrénska »	500	—	500	—	
Setterbergiska »	—	—	17	50	
Manglarnes reservfond	1,103	99	*)	—	
Outdelade fondräntor	291	17	137	43	
	Kronor	99,910	57	97,747	67

Kostnaden för mathållningen Kr. 23,372:99 fördelas sålunda:

Tjänstepersonalen: 6 personer à 50 öre pr dag	Kr.	1,095:—
Inrättningens hjon: 53,759 underhållsdagar à 31,12 öre	»	16,727:99
Tillfälliga matportioner: 37,000 st. à 15 öre	7	5,550:—

Kr. 23,372:99

*) Fondens behållning, utgörande hopsparat arbetslöner, har vid räkenskapsårets slut godskrifvits kontot »Inrättningshjoneens arbeten».

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablån har granskats och befunnits riktig.

Kassa, säkerhetshandlingar och brandförsäkringspoliser hafva inventerats utan anmärkning.

Då ej heller i öfrigt anledning till anmärkning förekommit och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Fattigvårdsstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Jämförelse

mellan

Karlstads Fattigvårds inkomster och utgifter för år 1909.

Inkomster.

	I staten beräknade	Verkliga	För högt beräknade	För lågt beräknade
Behållning från 1908	100	—	100	—
Årets anslag genom Deätsekammaren	87,312	87,312	—	—
Inkomst af inrättningshjonens arbeten	4,500	5,035 53	—	535 53
Anslag af kungl. statsverket	—	1,898 80	—	1,898 80
Försåld kvarlåtenskap och arf efter aflidne fattige	—	260 31	—	260 31
Återbekomne understöd	—	2,513 72	—	2,513 72
Ränta å Wibelska fonden	79	83 33	—	4 33
Do å Zanderska fonden	71	75	—	4
Kr.	92,062	97,178 69	100	5,216 69
Verkliga inkomsten öferskridit den beräknade med	—	—	5,116 69	—
Årets utgifter öferskridande de verkliga inkomsterna med	—	8,574	—	—
Kronor	92,062	105,752 69	5,216 69	5,216 69

Utgifter.

	I staten be- räknade	Verkliga	Önerskridit anslaget	Öfverskridit anslaget
Aflöningar	9,562	9,960 09	—	399 09
Pensioner	400	400	—	—
Ordinarie och tillfälliga understöd, barnupp- fostringsbidrag	26,000	30 835 17	—	4,835 17
Bortackorderade barn	12 500	12,197 41	302 59	—
Mathållningen	20,000	23,372 99	—	3,372 99
Beklädnaden	2,000	2,169 88	—	169 88
Sjukvården	10,000	14,010 59	—	4,010 59
Reparationer	1,000	1,146 18	—	146 18
Belysningen	2,200	1,826 78	373 22	—
Ved, kol och koks	3,500	4,752 85	—	1,252 85
Inventarier	1,400	1,068 83	331 17	—
Diverse utgifter	3,500	3,920 10	—	420 10
Afskrifningar	—	91 82	—	91 82
Utgifterna öfverskridit anslaget eller de i staten beräknade med	—	—	13 690 69	—
Kronor	92,062	105,752 69	14 697 67	14,697 67

Karlstad i Mars 1910.

A. W. ADDE.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Hälsovårdsnämndens i Karlstad* räkenskaper och förvaltning för år 1909 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909

Kassabelhållning	506: 60	
Inventarier	9,062: 38	9,568: 98

Inkomster.

Stadens anslag	22,400: —	
Sjukvårdsafgifter	5,152: —	
Sköterskeafgifter	707: —	28,259: —

Kronor 37,827. 98

Utgifter.

Aflöningar ..	9,809: 96	
Pensioner	600: —	
Mathållning	5,025: —	
Desinfektion	431: 40	
Medicin ..	57: 70	
Omkostnader för hälsovården	2,449: 82	
" " epidemisjukvården	3,561: 69	
Böcker, tryck m. m.	88: 95	
Renhållningsverket	4,600: —	26,624: 52

Tillgångar den 31 December 1909.

Kassabelhållning	57: 54	
Inventarier	11,145: 92	11,203: 46

Kronor 37,827: 98

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då anledning till anmärkning ej förekommit, få revisorerna hemställa:

att ansvarsfrihet beviljas Hälsovårdsnämnden för den tid revisionen om fattar.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Hälsovårdsnämndens inkomster och utgifter

för år 1909

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Beräknade enligt stat	Värkliga inkomster	Inkomster				
			över		under		
			stat				
Kassabehållning den 1/1 09	50	506	60	456	60	—	—
För stadssköterskornas användning	500	707	—	207	—	—	—
» vård å sjukhuset	200	5,152	—	4,952	—	—	—
» smittreningar	10	—	—	—	—	—	10
Erforderligt anslag	16,600	16,600	—	—	—	—	—
Anslag för rep. af Stagn. sjukhuset	3,000	3,000	—	—	—	—	—
» » utredn. af slakthusfrågan	1,000	1,000	—	—	—	—	—
» » » ang. nytt epidemisjukhus	1,000	1,000	—	—	—	—	—
» » förber. åtg. ang. bostadsinsp.	250	250	—	—	—	—	—
» till löneförh. åt barnmorskorne A-damsson och Olsson	550	550	—	—	—	—	—
Summa Kronor	23 160	28,765	60	5,615	60	10	—

Utgifter.

	Enligt stat	Utgifter				
		Verkliga	öfver		under	
			stat			
Sekreteraren	500	500				
Stadsveterinären	750	750				
1:e tillsyningsm. + arvode för bostadsinsp.	2,100	2,100				
2:e » + » » » » » »	1,800	1,800				
Sköterskan vid Stagnellska sjukhuset	760	760				
Sköterskebitr. 588: 96 + extra biträde 151: —	550	739	96	189	96	
Pension till f. sköterskan	300	300				
Stadssjuksköterskorna	1,600	1,600				
Barnm. Adamsson + löneförh. 250: —	750	750				
» Olsson + » » 300: —	650	650				
Semesterpengar för d:o	60	60				
Pension till f. Barnm. Gunnarsson	300	300				
Renhållningsverket	4,600	4,600				
Anskaffn. af animal vaccin	100	100				
Vattenafgift	30	22	50			7 50
Telefonafgifter	110	194	18	84	18	
Brandförsäkring	30	36	48	6	08	
Hyresbidr. för exp.-lokaler	250	250				
» » prov. köttb.-lokal	200	200				
Ved, kol och koks	800	744	15			55 85
Fotogen, ljus, tvål, såpa, tvätt- och skurhjälps m. m.	200	640	73	440	73	
Medicin och serumrör	165	57	70			107 30
Is och halm	20	4	20			15 80
Smittreningar	150	431	40	281	40	
Mjölkdir och oskadl. af beslagt. födoämnen	60	45	56			14 44
Annonser, tryck, skrifmat. o. porto m. m.	200	89	95			110 05
Reparationer och nyanskaffning	200	404	67	204	67	
Sjukvård och oförutsedda utgifter	674	5,632	71	4,958	11	
Reparation af Stagnellska sjukhuset	3,000	3,475	57	475	57	
Utredning af slakthusfrågan	1,000	1,203	45	203	45	
» ang. nybyggnad af epidemisjukh.	1,000					1,000
Förber. åtgärd för inf. af bostadsinsp.	250	264	85	14	85	
Summa Kronor	23,160	28,708	06	6,859	—	1,310 94

Utgående behållning: Kr. 57: 54.

Rätt utdraget, betygar

OLLE SANDBERG.

1:e Tillsyningsman.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Brandkärs* räkenskaper och förvaltning för år 1909 få härmed afgifva följande:

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Beklädnadspersedlar	2,566: 91	
Inventarier	46,669: 93	
» kasserade	1,675: 24	
Kassabehållning.....	6: 10	50 918: 18

Inkomster.

Anslag till Brandkåren	29,700: —	
För kasserade inventarier	270: 95	
Ersättning för fourage till 3 hästar	328: 50	30,299: 45
		Kronor 81,217: 63

Utgifter.

Aföning	18,491: 80	
Beklädnad	1,171: 46	
Inventarier	1,919: 38	
Eldsvådor och öfningar	329: —	
Belysning	545: 20	
Reparationer	507: 50	
Bränsle	2,173: 48	
Stall	2,689: 85	
Vatten	94: 50	
Sjukvård	127: 63	
Olycksfallsförsäkring	238: 50	
Brandtelegraf	343: 88	
Brandstodspremier	20: —	
Telefon	167: 39	
Diverse utgifter.....	563: 64	29,383: 21

Afskrifning.

Beklädnadspersedlar och inventarier	2,625: 65
---	-----------

Tillgångar den 31 December 1909.

Beklädnadspersedlar	1,050: 50
---------------------------	-----------

Inventarier	44,482: 59	
» kasserade	2,753: 34	
Kassabehållning	922: 34	49,208: 77
		<u>49,208: 77</u>
		Kronor 81,217: 63

Den jämförande tablan öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då anledning till anmärkning ej förekommit, få revisorerna hemställa:
att ansvarsfrihet beviljas Brandstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Tablå

öfver Brandkårens inkomster och utgifter 1909.

	Beviljadt anslag		Verkliga utgifter		Ötverskridit anslaget med		Understiger anslaget med	
Beklädnaden	950	—	1,171	46	221	46	—	—
Inventarier	1,300	—	1 919	38	619	38	—	—
Aflöningar	18,388	—	18,491	80	103	80	—	—
Eldsvådor och öfningar	600	—	329	—	—	—	271	—
Diverse utgifter	785	—	563	64	—	—	221	36
Belysningen	600	—	545	20	—	—	54	80
Reparationer	200	—	507	50	307	50	—	—
Brandstodspremier	145	18	20	—	—	—	125	18
Telefonafgifter	150	—	167	39	17	39	—	—
Bränsle	2,600	—	2,173	48	—	—	426	52
Stallet	2 700	—	2 361	35	—	—	338	65
Olycksfallspremier	238	50	238	50	—	—	—	—
Sjukvården	283	32	127	63	—	—	155	69
Vattenförbrukningen	160	—	94	50	—	—	65	50
Brandtelegrafn	600	—	343	88	—	—	256	12
(Årets anslag) Kronor	29,700	—	29,054	71	1,269	53	1,914	82
Försälda kläder	270	95	—	—	—	—	—	—
Behållning från 1908	6	10	—	—	—	—	—	—
(Inkomster) S:ma Kronor	29,977	05	29,054	71	—	—	*)922	34

*) Behållning till 1910.

Karlstad den 1 mars 1910.

ALBERT NELSON.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Trädgårdsstyrelses* förvaltning och räkenskaper för år 1909, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse:

Balans från år 1908:

Tillgångar:

Kassabehållning	136: 04	
Innestående å giroräkning	548: 23	
Inventarier	4,206: —	
Fastigheter	54,653: 41	59,543: 68

Skulder:

Till Karlstads Drätselkammare	30,000: —	
» » Vattenverk	400: —	30,400: —
Tillgångar utöfver skulder		29,143: 68

Inkomster:

Hyra för sommarrestauranten	1,000: —	
» » läskdrygskiosken	60: —	
Arrende för trädgårdens öppna jord	650: —	
Af Hamnstyrelsen för vård af planteringar- ne å Kanikenäsholmen	100: —	
Hundskattemedel	2,475: —	
Anslag af staden	3,345: —	
Giroräkningsränta	2: 25	7,632: 25
Inventarier: under året inköpta		110: —
		7,742: 25
		Kronor 36,885: 93

Utgifter:

Reparationer	169: 68	
Omkostnader	7,054: 87	7,224: 55
Inventarier: afskrifning		217: 75
		7,442: 30

Balans till år 1910:

Tillgångar:

Kassabehållning	641: 49
Innestående å giroräkning	50: 48

Inventarier	4,098: 25	
Fastigheter	54,653: 41	59,443: 63

Skulder:

Till Karlstads Drätselkammare	30,000: —	
Tillgångar utöfver skulder		29,443: 63
		<u>Kronor 36,885: 93</u>

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablån har granskats och befunnits riktig.

Kassa och brandförsäkringshandlingar hafva inventerats utan anmärkning.

Då anledning till anmärkning ej heller i öfrigt förekommit och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få vi hemställa, att ansvarsfrihet beviljas Trädgårdsstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter för Karlstads Trädgårdsstyrelse 1909.

Inkomster.

	Beräknade i staten	Verkliga	Inkomster				
			öfver		under		
			stat.				
Behållning från 1908	50	684	27	634	27	—	
Hundskatt	2,000	2,475	—	475	—	—	
Platshyra för paviljongen i Stadsträdgården	1,000	1,000	—	—	—	—	
Do för läskedryckspaviljongen	60	60	—	—	—	—	
Arrende för trädgårdens öppna jord	650	650	—	—	—	—	
Anslag af Drätselkammaren	3,345	3,345	—	—	—	—	
Ränta å giroräkning	—	2	25	2	25	—	
Säma Kr.	7,105	8,216	52	1,111	52	—	

Utgifter.

	Beräknade i staten		Värkliga		Utgifter			
					över		under	
					stat			
Vård af planteringar och parker	4,625	—	5,086	96	461	96	—	—
Inköp af grus	300	—	379	90	79	90	—	—
Reparationer	300	—	169	68	—	—	130	32
Vatten till fontänen	400	—	400	—	—	—	—	—
Skatter	270	—	282	16	12	16	—	—
Brandförsäkring	100	—	65	40	—	—	34	60
Vattenavgifter	60	—	51	30	—	—	8	70
Nedtagning och uppsättning af vattenmätare	100	—	98	—	—	—	2	—
Målning af soffor och bänkar	300	—	218	50	—	—	81	50
Inköp och körning af matjord	200	—	119	15	—	—	80	85
D:o af träskyddare och galler	300	—	96	—	—	—	204	—
Diverse utgifter	150	—	157	50	7	50	—	—
Betalt skuld till vattenverket	—	—	400	—	400	—	—	—
Kr.	7,105	—	7,524	55	961	52	541	97
De verkliga utgifterna öfverstigande de be- räknade med	1,111	58	—	—	—	—	—	—
Behållning till 1910	—	—	691	97	—	—	—	—
S:ma Kr.	8,216	52	8,216	52				

Karlstad i Februari 1910.

A. W. ADDE.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Tekniska Afton- och Söndagsskolans i Karlstad* räkenskaper och förvaltning för år 1909 få härned afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Kassabehållning	28: 64	
Karlstads Sparbank	1,470: 94	
Sparkasseräkning med Wermlands Enskilda Bank	133: 90	
C. A. Fahlgrens donation	6,100: —	
Inventarier	1,821: 69	9,555: 17

Inkomster.

Anslag af staden	3,000: —	
» » staten	2,000: —	
Terminsafgifter	442: —	
Stipendier	45: —	
Räntor från Wermlands Enskilda Bank	70: 33	
» » Karlstads Sparbank	61: 03	
» » C. A. Fahlgrens donation	255: 35	5,873: 71
		Kronor 15,428: 88

Utgifter.

Aflöningar	3,064: —	
Hyra	1,000: —	
Lyse och värme	331: 75	
Städning	164: —	
Brandförsäkring	15: 01	
Materialier	505: 38	
Premier och stipendier	200: —	
Annonser och tryck	152: 25	
Inventariers underhåll	61: 25	5,493: 64

Tillgångar den 31 December 1909.

Kassabehållning	110: 90	
Karlstads Sparbank	1,632: 32	
Sparkasseräkning med Wermlands Enskilda Bank	270: 33	
C. A. Fahlgrens donation	6,100: —	
Inventarier	1,821: 69	9,935: 24
		Kronor 15,428: 88

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då anledning till anmärkning ej förekommit, få revisorerna hemställa:
att ansvarsfrihet beviljas styrelsen för Tekniska afton och söndagsskolan för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 Juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

**Tekniska Afton- och Söndagsskolans inkomster och utgifter
för år 1909,**
jämförda med samma års stat.

Inkomster.

	Enligt stat	Verkliga	Inkomster			
			öfver		under	
			stat			
Stadsanslag	3,000	3 000	—	—	—	—
Statsanslag	2,000	2,000	—	—	—	—
Terminsavgifter	450	442	—	—	—	8
Ing. kassabehållning	—	28 64	28	64	—	—
Domkapitlet	—	45	45	—	—	—
Karlstads Sparbank	—	155	155	—	—	—
S:ma Kronor	5,450	5,670 64	228	64	8	—

Utgifter.

	Enligt stat	Verklign	Utgifter			
			över		under	
			stat			
Löner	2,995	3,064	69	—	—	—
Hyra	1,000	1,000	—	—	—	—
Gas och eldning	400	381	75	—	68	25
Städning	130	164	—	34	—	—
Brandförsäkring	20	15	01	—	—	4
Materialier	600	505	38	—	94	62
Annonser och tryck	103	152	25	47	25	—
Inventariers underhåll m. m.	200	61	25	—	—	138
Utg. kassabehållning	—	110	90	110	90	—
Premier och stipendier	—	200	—	200	—	—
Wermlands Ensk. Bank	—	66	10	66	10	—
Sjma Kronor	5,450	5,670	64	527	25	306
						61

Karlstad den 31 December 1909.

P. F. YHNELL.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads högre elementarläroverks för flickor* räkenskaper för år 1909, få härmed afgifva följande

Revisionsberättelse:

Ingående balans:

Tillgångar den 1 Januari 1909:

Kassabehållning	67: 75	
I förskott betald hyra för 1:sta kvartalet 1909	500: —	
Innestående å giroräkning	125: 63	
Inventarier	5,674, 96	6,368: 34

Skulder den 1 Januari 1909:

Diverse kreditorer	135: —	
Tillgångar utöfver skulderna		6,233: 34

Inkomster:

Statsbidrag	4,400: —	
Anslag af staden	4,500: —	
Tillskott af staden	1,025: —	
Terminsafgifter	21,120: —	
Giroränta	12: 53	31,057: 53
		<u>Kronor 37,290: 87</u>

Utgifter:

Aföningar, arvoden, pensioner och sjukkasenfgifter ..	22,307: 67	
Hyror	6,500: —	
Bränsle, lyse och vatten	1,157: 20	
Inventarier och böcker	281: 89	
Diverse omkostnader	856: 33	31,103: 09

Utgående balans:

Tillgångar den 31 December 1909:

Kassabehållning	—: 29	
I förskott betald hyra för 1:sta kvartalet 1910	500: —	
Innestående å giroräkning	12: 53	
Inventarier	5,674: 96	6,187: 78
		<u>Kronor 37,290: 87</u>

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablån har granskats och befunnits riktig.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa, att ansvarfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 29 juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter

för

Karlstads h. elementarläroverk för flickor

år 1909.

Inkomster:

	Enligt stat	Verkliga	Inkomster			
			öfver		under	
			beräknade			
Kassabehållning den 1 Januari	—	67 75	67	75	—	—
Anslag af staten	4,500	4,400	—	—	—	100
Do af staden	4,500	4,500	—	—	—	—
Terminsaftifter	22,300	21,120	—	—	—	1,180
Giroränta	—	25 63	—	25 63	—	—
Fordran å giroräkning	—	100	—	100	—	—
Förskott af stadskassan	—	1,025	—	1,025	—	—
Kronor	31,300	31,235 38	1,218 38	1,280	—	—

Utgifter.

	Enligt stat	Verkliga	Utgifter					
			öfver		under			
			beräknade					
Aflöningar	22,461	22,307	67	—	—	153	33	
Hyror	6,500	6,500	—	—	—	—	—	
Bränsle, lyse och vatten	1,055	1,157	20	102	20	—	—	
Diverse omkostnader	546	654	22	108	22	—	—	
Inventarier och böcker	600	281	89	—	—	318	11	
Oförutsedda behof	138	202	11	64	11	—	—	
Betalda skulder	—	135	—	135	—	—	—	
Kassabehållning den 31 december	—	—	29	—	29	—	—	
	Kronor	31,300	31,238	38	409	82	471	44

Karlstad den 1 april 1910.

G. ENANDER.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Styrelsens för Mariebergsskogen* räkenskaper och förvaltning för år 1909, få härmed af-gifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1909.

Vaktarebostaden	4,691: 40	
Inventarier	151: 28	4,842: 68

Inkomster.

Stadens bidrag	300: —	
		Kronor 5,142: 68

Skuld den 1 Januari 1909.

Af redogöraren förskotterade	85: 15	
--	--------	--

Utgifter.

Fogelholkar	18: —	
Brandförsäkring	8: —	26: —

Afskrifning.

Å inventarier	15: 13	
-------------------------	--------	--

Tillgångar den 31 December 1909.

Vaktarebostaden	4,691: 40	
Inventarier	136: 15	
Kassabehållning	188: 85	5,016: 40
		Kronor 5,142: 68

Då vid revisionen ingen anmärkning förekommit, hemställes att ansvarsfrihet, för den tid revisionen omfattar, måtte styrelsen för Mariebergsskogen meddelas.

Karlstad den 29 juli 1910.

J. MÆCHEL.

JOS. LÖFBERG.

J. SANDÉN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 123.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Herrar revisorers berättelser öfver verkställd granskning af Drätselkammarens, Hamnstyrelsens, Styrelsens för Vatten- och Gasverken, Fattigvårdsstyrelsens, Hälsovårdsnämndens, Brandstyrelsens, Trädgårdsstyrelsens, Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan, Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor, Styrelsens för Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt samt Styrelsens för Mariebergsskogen räkenskaper och förvaltning för år 1909, och beslöt Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot de afgifna berättelserna, hemställa, att ofvannämnda delegationer måtte beviljas ansvarsfrihet för 1909 års räkenskaper och förvaltning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

112. Magistratens skrivelser med infordrande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande i länet ingifna ansökningar om rätt till utskänkning af vin och maltdrycker.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med öfverlemnande af närslutna tretton ansökningar, får Magistraten anhålla, att Stadsfullmäktige ville öfver ansökningarna afgifva sådant yttrande, hvarom i 7 § mom. 3 i Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 Juni 1905 säges, och med dessa yttranden till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna därvid återställa. Karlstads rådhus den 22 September 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Vermlands län.

Undertecknad får härmed värdsamt anhålla om tillstånd att under en tid af tre år från och med den 1 Januari 1911 få i sammanhang med matservering hålla spisande gäster tillhanda öl och vin i hotell Kung Karls lokaler i huset n:o 2 vid Järnvägsgatan här i staden.

Karlstad den 20 Aug. 1910.

GUSTAF TEODOR AXELSSON.

Frejdbetyg.

Att Gustaf Teodor Axelsson fr. Högvälta, född den 22 Januari år 1881 (åttioett) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Frykeruds församling i Vermlands län den 30 Aug. år 1910.

A. SANDIN.

V. pastor, Komminister.

Till Konungens Befallningshafvande i Vermlands län.

Undertecknad får härmed värdsamt anhålla om tillstånd att i min till konditori inredda lokal i huset N:o 138 vid Drottninggatan i Karlstad vid servering af bakelser event. smörgåsar utskänka vin och porter för en tid af högst tre kalenderår, räknade från den 1 Januari nästkommande år.

Med åberopande af bitogade frejdebetyg får jag till skäl för ansökningen anföra följande:

Efter att hafva för c:a 18 år sedan öfvertagit det välkända Yhnellska konditoriet med vin- och ölrättigheter har jag städse bemödat mig att hålla affären förstklassig och i god ordning.

För detta ändamål har jag helt afstått från servering af öl, med undantag af under utställningen år 1903, samt stängt affären redan kl. 9 e. m. i stället för kl. 10 e. m., hvartill jag ägt hålla den öppen.

Vidare har jag förbjudit all servering af porter och vin till minderåriga såsom skolbarn samt tillika all försäljning af konditorivaror till sådana på kredit. Genom detta tillvägagående, som är väl känt för alla, har jag hållit min lokal i godt anseende och bibehållit gamla samt förvärfvat nya kunder.

Någon den minsta anmärkning mot min skötsel af ifrågavarande rättigheter har ej heller mig veterligt förekommit.

Jag blef därför mycket öfverraskad och nedstämd, då min nästföregående i Augusti år 1907 ingifna ansökning afslogs beträffande utskänkning af porter, hvarför jag ehuru lörgäfves anförde besvär hos Kungl. Maj:t. Då emellertid enligt

Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl § 7 Magistrat och Stadsfullmäktige skola uttryckligen motivera sina afstyrkande utlåtanden, men icke afgifvit sådana särskildt rörande min ansökning, utan stadsfullmäktige endast slumpvis afstyrkt jämväl rörande en annan ansökning, "enär exempel här i staden icke saknats därpå, att rätt till utskänkning af maltdrycker å konditori föranlett missbruk" och Magistraten helt enkelt förklarar sig instämma med fullmäktige, samt jag är absolut viss på att detta icke kan åsyfta mig eller min rörelse, utan jag fått oförskyllt sitta emellan för ett möjligt missbruk af annan, synes det mig att något som helst motiv att afstyrka min ansökning såväl då som nu saknas. Skulle äfven denna ansökning afstyrkas af vederbörande myndigheter, anhåller jag att utförlig motivering infordras.

Lagens mening är ju dock att skydda för missbruk genom indragning af rättighet, som missbrukas, men ingalunda att kringskära en välskött rörelse och nedsätta dess värde.

Beträffande ifrågavarande besluts moraliska och ekonomiska sida, så får jag först erinra att det i ett så stort samhälle och residensstad som Karlstad är en kännbar brist att ej ett ställe finnes där en herre eller dam kan få ett glas porter och en bakelse, utan måste de i så fall uppsöka källare eller restaurant; detta till såväl ekonomiskt som moraliskt men. Kommen på en restaurant nöjes man nog ej med ett glas porter, utan ligger det så nära till hands att förtära spritdrycker.

Många ha de kunder och resande varit, som klagat öfver förbudet mot porterserveringen under dessa sista tre åren. Att sålunda tvinga folk till spritserveringen torde ej bidra till nykterheten, utan tvärtom till ökad spritkonsumtion och utgör tydligen ett gynnande af resp. källarmästare på min och mina kunders bekostnad.

Jag är dessutom villig att antaga de inskränkingar, som kunna befinnas lämpliga och ber jag att för egen del få föreslå upphörande af serveringen af såväl vin som porter under tiden från kl. 6 e. m. helgdagskväll till påföljande hvardagsmorgon kl. 9 f. m., detta till undvikande af hvarje obehag en sådan servering kunde tänkas möjligen förorsaka.

Karlstad den 29 Augusti 1910.

ISIDOR SMEDBERG.

Frejdbetyg.

Att Konditorn Karl Fredrik Isidor Smedberg, född den 10 Januari år 1854 (femtiofyra) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 26 Augusti 1910.

FR. NORDVALL.
Komminister.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Härmed får jag med bifogande af frejdebetyg vördsamt anhålla, att i min sedan den 4 Juni 1909 i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden bedrifna servering medelst Automat få tillstånd att servera vin och maldrycker i förening med från automaten försåld mat.

Jag vill härtill framhålla, att automaten besökes af ett rätt stort antal spisgäster, hvilka önska ett glas godt öl till maten, och då det har lämnats tillstånd servera maldrycker åt s. k. matställen, som endast undantagsvis kunna fullt jemföras med serveringen vid automaten hvad förstklassig mat, god ordning, snygghet och kontroll beträffar, samt automaten kan sägas vara af behöfvet påkallad, så vågar jag anhålla om bifall till min ansökan.

Jag bifogar i afskrift intyg från Stadsfiskalen i Kristianstad äfvensom från Poliskommissarien i Gefle och Sundsvall, af hvilka framgå att polismyndigheten kommit till den erfarenhet, att automaterna motverka förlärandet af berusande drycker.

Karlstad den 24 Augusti 1910.

F. A. DAHL.

Frejdbetyg.

All f. Kassören Fredrik August Dahl, född den 21 Juni år 1833 (trettiotre) åltnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 23 Augusti 1910.

FR. NORDVALL.
Komminister.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Som jag till Eder ingått med ansökan att i den af mig innehafvande Automaten Fenix här i staden få servera vin och maldrycker i förening med försåld mat, så får jag härmed meddela, att jag ämnar utöfva kontroll öfver serveringen sålunda

att särskild person engageras, som från kassan till allmänheten försäljer messingslantar, som i vikt äro *olika* med vanligt skiljemynt, att användas vid automaterna för servering af vin och maldrycker, hvilka inrättas så, att de fungera endast för de ofvannämnda messingslantarna; ätt vin och maldrycker serveras endast vid köp af mat för minst 20 öre; sanit

att skolungdom och synbarligen berusade personer icke alls serveras.

Genom denna anordning med metallslantar vid automat för vin och malt-drycker, som under föregående året med utmärkt effektivitet användes vid automaterna i Göteborg, är allmänheten helt och hållet utestängd från köp af vin och maldrycker utan den kontrollerande personens vetskap.

Karlstad den 7 Sept. 1910.

A. F. DAHL.

Härmed intygas på begäran. att automaten Fenix här i staden, som ägt bestånd sedan den 5 Juni 1909, städse skölts på ett mönstergildt och berömvärdt sätt, hvadan från polismyndighetens sida ingen annärkning mot densamma förekommit.

Därjämte får jag, likaledes på begäran, som min åsikt uttala, att utskänkning å automaten af öl genom automatiska apparater, hvarom automatens innehafvare nu ingifvit ansökan, icke torde skada utan snarare främja nykterheten, särskildt därest närmare ordningsföreskrifter därför utfärdas, en åsikt som jämväl bekräftas af polismyndigheterna i flera af rikets städer, där dylik utskänkning bedrifves.

Karlstad den 6 September 1910.

ALBERT NELSON.

Afskrift.

Att automaten Fyris härstädes, utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida, på ett berömvärdt sätt allt sedan den 15 Nov. 1902 vid en af stadens mest trafikerade gator medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af vin och maldrycker m. m. får jag härmed intyga.

I sammanhang härmed kan meddelas att erfarenheten visat det utskänkning genom automatiska apparater, handhafd på sätt som här varit fallet, i icke obetydlig grad motverkar missbruket af maldrycker.

Uppsala i Poliskommissariekontoret den 21 Augusti 1910.

ELOF ANDÉHN.

Poliskommissarie.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

Sundsvall den 23 November 1907.

På begäran får jag härmed intyga, att Sundsvalls Automataktiebolag, som utöfvat verksamhet här i staden sedan den 20 December 1906, genom att medelst

automatiska apparater utskänka vin och maldrycker samt mat, kaffe och läskedrycker m. m., på ett ordningsfullt och tillfredsställande sätt samt utan någon anmärkning från polismyndighetens sida skött ifrågavarande utskänkningsrörelse.

Dessutom får jag som min personliga upp'attning härutinnan meddela, att utskänkning medelst automatiska apparater, då dessa äro ställda under lämplig tillsyn, i betydlig grad motverkar omåttligt förtärande af berusande drycker.

Som ofvan.

J. O. ATTAQUE.

Rätt afskrifvet intyga:

O. LILJA.

F. EBBINGHAUS.

Afskrift.

Att Kristianstads Automat Aktiebolag utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida på ett berömvärdt sätt allt sedan den 5 September 1906. vid en af stadens förnämsta och mest trafikerade gator medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af vin och maldrycker m. m. intygas härmed på begäran.

I sammanhang härmed kan meddelas att erfarenheten visat det utskänkning genom automatiska apparater, handhafd på sätt som här varit fallet, i icke obetydlig grad motverkar missbruk af alkoholhaltiga drycker, hvadan äfven stadsfullmäktige och Konungens Behöde i Kristianstads län ansett sig böra tillstyrka af bolaget gjord' ansökan om erhållande af utskänkningsrättigheter för öl och vin i ytterligare en automatrestaurant härstädes fr. o. m. 1 Januari 1910.

Kristianstad den 23 Augusti 1910.

JOHAN HAGBERG.

Stadsfiskal.

(Sigill).

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

Att automaten härstädes utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida på ett berömvärdt sätt allt sedan den 22 Oktober 1904 vid stadens största torg medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af öl och vin m. m. får jag härmed på begäran intyga.

Eskilstuna den 23 Augusti 1910.

GUSTAF RAMSTRÖM.

Stadsfiskal.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

Att Gefle Automat Aktiebolag utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida, på ett mönstergillt och berömvärdt sätt, allt sedan den 14 Dec. 1905, vid en af stadens förnämsta och mest trafikerade gator medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af vin och maldrycker m. m. får jag härmed intyga.

I sammanhang härmed kan jag meddela: att erfarenheten visat det utskänkning genom automatiska apparater, handhafda på sätt som här varit fallet, i icke obetydlig grad motverkar missbruk af maldrycker.

Gefle i Poliskommissariekontoret den 6 Dec. 1907.

C. C. JERNBERG.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

TH. LUNDBOHM.

Afskrift af afskrift.

Kristianstads Automat-Aktiebolag, som sedan September månad 1906 bedriver automatverksamhet här i staden och i samband därmed utskänkning af öl (porter) och vin, har utöfvat sin verksamhet på ett för allmänheten mycket tillfredsställande sätt och särskildt beträffande utskänkingen af öl och vin har denna fungerat synnerligen bra och visat sig vara af behovet påkallad. Någon anmärkning mot denna utskänking har ej heller framkommit.

Stadsfiskalskontoret i Kristianstad den 25 November 1907.

JOHAN HAGBERG.

Vidimeras:

IJ. COLLIANDER NELSON.

Apotekare.
Christianstad.

ERIK ARONSSON.

Apotekare.
Christianstad.

Rätt afskrifvet intygas:

F. EBBINGHAUS.

TH. LUNDBOHM.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Med stöd af bifogade frejdebetyg får undertecknad härmed vördsamt anhålla om tillstånd, att under en tid af två kalenderår från och med den 1 Januari 1911 i gården n:r 134 med beteckning n:r 19 vid Drottninggatan här i staden få i sammanhang med mathållning vid måltider hålla spisande gäster tillhanda

maldrycker till förtäring på stället, eller idka den utskänkning, som Anna Lindström för närvarande drifver i nämnda gård i enlighet med Konungens Befallningshafvandes resolution den 31 December 1909.

Karlstad den 23 Augusti 1910.

ALBERTINA LJUNGBERG.

Till förmån för änkan Albertina Ljungberg afsäger jag mig härmed min af Konungens Befallningshafvande erhållna rättighet, att i gården n:r 134 i Karlstad idka utskänkning af maldrycker.

ANNA LINDSTRÖM.

Bevillnas:

IVAR BLOMBERG.

F. E. FREDRIKSON.

Frejdbetyg.

Att änkan Albertina Ljungberg, född Elf, född den 21 Februari år 1858 (femtioåttia) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 23 Augusti år 1910,

FR. NORDVALL.

Komminister.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att, under en tid af tre kalenderår, räknadt från och med den 1 nästkommande Januari, i nuvarande lokalen, huset N:o 44 Östra Torggatan i Karlstad, idka utskänkning af öl.

Karlstad den 20 Aug. 1910.

För Färjestads Bryggeri Aktiebolag:

R. HUSS.

Frejdbetyg.

Att Kaptenen Reinhold Huss i Staden 28, född den 1 Juli 1858 (femtioåttia) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 19 Augusti år 1910.

CLAES JACOBSSON.

Pastoratsadjunkt.

Frejdbetyg.

Att Änkefru Maria Kajsa Kilander, f. Larsson, född den 6 Juni år 1859 (femtionio) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 22 Augusti år 1910.

FR. NORDVALL.

Komminister.

Afskrift.

Härigenom varder till bevis meddelat, att skötseln af Färjestads Bryggeri Aktiebolags ölstuga, hvilken ölstuga under en lång följd af år varit inrymd i gården N:o 118 vid Östra Torggatan här i staden, städse ombesörjts på ett synnerligen förtjänstfullt sätt, i följd hvaraf några störande uppträden, såvidt mig är bekant, aldrig å berörda ölstugor ifrågakommit.

Karlstads stadsfiskalskontor den 28 Januari 1902.

A. F. LINDH.

Rätt afskrifvet intyga:

H. TYRÉN.

F. LUNDQUIST.

Afskrift.

Att Bryggeriaktiebolaget Färjestads såväl ölstuga som ölafhemtningsställe här i staden alltid sköts på ett ordningsfullt och om god omtanke vittnande sätt, hvarför icke heller från polismyndighetens sida någon som helst anmärkning mot Bolaget förekommit, intygas härmed på begäran.

Karlstad i polisintendentsexpeditionen den 22 Augusti 1905.

J. P. WENDT.

Rätt afskrifvet intyga:

H. TYRÉN.

F. LUNDQUIST.

Afskrift.

Härigenom varder på begäran till bevis meddeladt, att skötseln af Färjestads Bryggeri Aktiebolags ölstuga, hvilken ölstuga under en följd af år varit inrymd i gården N:o 44 vid Östra Torggatan här i staden, under den tid jag utöfvat chefskapet öfver polisen städse ombesörjts på ett synnerligen förtjänstfullt sätt.

Karlstad den 20 Aug. 1910.

ALBERT NELSON.

Rätt afskrifvet intyga:

H. TYRÉN.

F. LUNDQUIST.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid af tre år, räknade från den 1 Januari 1911, få i det s. k. Pensionat Haga här i staden utskänka vin och öl till spisande gäster. Betyg om god frejd bifogas.

Karlstad den 19 Augusti 1910.

HULDA LARSSON.

Frejdbetyg.

Att Hotellidkerskan Hulda Larsson i Haga 74, född den 15 Januari år 1870 (sjuttio), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 18 Augusti år 1910.

CLAES JACOBSSON.
Pastoratsadjunkt.

Tillståndsbevis.

Konungens Befallningshafvande har, med återkallande af de Carl August Resare genom Konungens Befallningshafvandes resolution den 31 December 1909 meddelade utskänkingsrättigheter. på därom gjord ansökan funnit skäligt att, jämlikt 7 § i Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 Juni 1905, meddela Hulda Larsson tillstånd att under innevarande år tills vidare och så länge Konungens Befallningshafvande icke finner skäl återkalla tillståndet, i det s. k. Pensionat Haga här i Karlstad utskänka vin och öl.

Med afseende å rörelsens utöfvande har Konungens Befallningshafvande stadgat följande inskränkningsar:

Utskänkningsen må allenast äga rum i pensionatets allmänna matsalar till spisande gäster i förening med servering af mat, därvid skall iakttagas, att för hvarje halfbutelj ($\frac{1}{3}$ liter) öl, som serveras, skall, förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 25 öre för därtill serverad mat.

Det åligger härförutom sökanden att ställa sig till noggrann efterrättelse ej mindre de i förberörda Kungl. förordning innehållna stadganden rörande försäljning af vin och öl, än äfven de inskränkningsar i försäljningsrätten, som Konungens Befallningshafvande framdeles kan finna nödigt meddela.

Ombyte af försäljningsställe må ej ske med mindre Konungens Befallningshafvande därtill gifver sitt samtycke.

Öppnar Hulda Larsson inom Karlstads stad handel i öppen bod, anses det här meddelade tillståndet till utskänkning förfallet.

Aflider sökanden, åligger det stårhusdelägarne, om de vilja fortsätta rörelsen, hvilket emellertid allenast må ske, intill utgången af den tid, detta tillstånd afser, att inom en månad efter dödsfallet därom göra anmälan hos Konungens Befallningshafvande, med uppgift å den person, som antagits till föreståndare för försäljningen; hvarefter Konungens Befallningshafvande meddelar efter omständigheterna påkalladt beslut i ärendet. Göres ej anmälan inom föreskrifven tid, eller pröfvas den till föreståndare antagne icke vara därtill lämplig, anses försäljnings-

rätten hafva upphört den dag, anmälningsskyldigheten gick till ända eller beslut i frågan meddelades.

Karlstad i landskansliet den 19 Maj 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd, att under en tid af tre kalenderår från och med den 1 Januari 1911 få i huset n:r 1 vid Järnvägsgatan här i staden till allmänheten utskänka vin och öl i förening med servering af mat.

Karlstad den 15 Augusti 1910.

MATH. HEDBERG.

Frejdbetyg.

Att fru Mathilda Ulrika Hedberg, född Wikström, född den 30 Juni år 1872 (sjuttiofva), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 12 Augusti år 1910.

CLAES JACOBSSON.

Pastoratsadjunkt.

Att fru Mathilda Hedberg, som från den 1 Januari 1906 med vederbörligt tillstånd här i staden idkar försäljning af vin till afhämtning, under sagda tid icke låtit komma sig till last någon förseelse mot Kungl. Förordningen angående vin och öl, intygas på begäran.

Under den tid som fru Hedberg innehade hotellrörelse i huset N:o 1 vid Järnvägsgatan härstädes icke blott skötte hon denna rörelse på ett förtjänstfullt sätt, utan bidrog vid flera tillfällen till anhållandet därstädes af för brott misstänkta personer.

Karlstad den 13 September 1910.

ALBERT NELSON.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad, som på grund af vederbörligt tillstånd idkar utskänkning af öl i huset n:r 65 vid Östra Torggatan här i staden, får härmed vördsamt anhålla

om tillstånd, att under en tid af två kalenderår från och med den 1 Januari 1911 få i förening med matservering fortfarande idka samma utskänkning i bemälda hus.

Frejdebetyg bifogas.

Karlstad den 16 Augusti 1910.

ALFRED PERSSON-LAGERSTEDT.

Frejdbetyg.

Att kaféidkaren Alfred Persson-Lagerstedt, född den 10 Augusti år 1867 (sextioju), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 15 Augusti år 1910.

FR. NORDVALL.

Komminister.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Med bifogande af betyg om god frejd, får undertecknad, verkställande direktör för Karlstads Bryggeri Aktiebolag, härmed vördsamt anhålla, om rättighet att uti den i kvarteret Udden, gården N:o 26, vid Herrgårdsgatan här i staden, med Cerevisia benämnda lokalen, fortfarande få utskänka maltdrycker till förtäring på stället under tre år, räknadt från 1 Januari 1911.

Rörelsen kommer liksom förut att förestås af N. Zetterlund, Klara 5, Karlstad.
Karlstad den 11 Augusti 1910.

för Karlstads Bryggeri Akt.-Bolag

ALBERT EGNELL.

Frejdbetyg.

Att disponenten Albert Egnell, född den 2 Oktober år 1871 (sjuttioett), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 11 Augusti år 1910.

CLAES JACOBSSON.

Pastoratsadjunkt.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att, i likhet med föregående åren, under en tid af tre kalenderår, räknadt från och med den 1 Januari 1911, å vår bierstuga i Enkefru Werngrens gård N:o 11 Drottninggatan här i staden, få försälja maltdrycker äfven till förtäring på stället.

Karlstad den 9 Augusti 1910.

för Wåxnäs Bryggeri Aktiebolag

CARL HERIN,

Frejdbetyg.

Att bryggmästaren Carl David Juneor Herin, född den 7 Mars år 1844 (fyrtiofyra), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 12 Augusti år 1910.

FR. NORDVALL.
Komminister.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed värdsamt anhålla att i mitt konditori i gården N:o 44 kvarteret Väktaren här i staden få i förening med konditorirörelse till förtäring på stället försälja vin under en tid af tre år, räknadt från den 1 Januari 1911. Karlstad den 6 Juli 1910.

J. AUG. SVENSSON.

Frejdbetyg.

Att konditorn Johan August Svensson i Staden 44, född den 5 Augusti år 1848 (fyrtioåtta), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 6 Juli 1910.

CLAES JACOBSSON.
Pastoratsadjunkt.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad, som förhyrt den till hotell inredda delen i det å tomten N:o 162 i kvarteret Jägaren vid Järnväggsgatan här i staden nyuppförda huset, anhåller värdsamt om tillstånd att under en tid af tre år, räknadt från den 1 Januari 1911, få i ofvannämnda lokal utskänka vin och öl till spisande gäster.

Betyg om god frejd och om min lämplighet att förestå dylik utskänkningsrörelse bifogas.

Karlstad den 29 Juli 1910.

SARA FREDRIKA ANDERSSON.

Afskrift.

Flyttningsbetyg

(för ensam person).

F. Hotellföreståndarinnan Fröken Sara Fredrika Andersson är född den 13 Oktober år 1858 (femtioåtta) i Ystads församling i — — — län, är vaccinerad,

är döpt, har inom Svenska Kyrkan konfirmerats och äger godkänd (b) kris'endoms-kunskap, har inom Svenska Kyrkan begått H. nattvard, är till nattvardens begående oförhindrad, åtnjuter medborgerligt förtroende, är till äktenskap ledig, flyttar till Karlstads församling i — — — län; betygar Wadstena församling i Östergötlands län den 12 Juli år 1910.

J. NORDMARK.

v. Pastor, Komminister.

(Stämpel).

Vidimeras:

Ex officio

GEORG SAMUELSON.

Afskrift.

Vadstena den 3 April 1909.

Fröken Fredrique Andersson, hvilken sedan hösten 1891 varit anställd å Hotell Bellevue i Vadstena, nämligen under tiden 1891—1901 som matsalsförestånderska samt därefter och intill den 1 Januari 1909 som förestånderska för hela hotellet, lämnas det vitsord, att hon på ett synnerligen nitiskt och dugande sätt skött sina åligganden till både förmäns och kunders synnerliga belåtenhet, hvarför hon till det allra bästa rekommenderas, hos en och hvar, om hon, sedan hon nu på egen begäran i och för önskad hvila sedan ofvan nämnda 1 Januari är från sin plats ledig, ånyo söker sig en ny plats för sin verksamhet.

för Bolaget Göteborgs-Systemet i Vadstena

E. A. ZOTTÉRMAN.

Ordf. och Verkst. direktör.

Afskriftens likhet med originalet intyga

JOHAN EKSTRÖM.

FRANS FRIS.

Att Fröken Fredrique Andersson, som från 1901 till den 1 Januari 1909 varit förestånderska för härvarande hotell Bellevue, så mycket mindre låtit komma sig till last någon förseelse mot förordningarne angående utskänkning af spirituösa drycker samt vin och öl, som hon under sagda tid på ett synnerligen förtjenstfullt sätt handhaft skötseln af hotellrörelsen, får jag härmed, på begäran, till bevis meddela.

Vadstena den 20 Juli 1910.

J. E. KYLANDER.

Borgmästare.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att i Frimurareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster under tre år räknadt från och med den 1 Januari 1911.

Karlstad den 21 Juli 1910.

KRISTINA MARTIN.

Frejdbetyg.

Att fru Kristina Martin, född Skarin, i Staden 41, född den 28 Februari år 1857 (femtiosju), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stadsförsamling i Värmlands län den 25 Juli år 1910.

CLAES JACOBSSON,
v. Pastor, Pastoratsadjunkt.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Öfver inneliggande ansökan anmodas Stadsfullmäktige afgifva sådant yttrande, hvarom i 7 § mom. 3 i Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 Juni 1905 säges, samt att med nämnda yttrande hit inkomma och remisshandlingarne därvid återställa.

Karlstads Rådhus den 27 September 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid af tre kalenderår, räknadt från och med den 1 Januari 1911, få i gården N:o 110 vid Västra Torggatan här i staden (Hotell Kristiania) till spisande gäster utskänka vin och öl.

Mitt frejdbetyg bifogas.

Karlstad den 30 Augusti 1910.

EMMA ERIKSSON.

Frejdbetyg.

Att Hemmansägaren Johan Emil Erikssons i Hult hustru Emma Eriksson, född Olsson, född den 9 April år 1868 (sextioåtta), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Nyeds församling i Värmlands län den 23 September år 1910.

J. A. WALLQUIST.
Kyrkoherde.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 November 1910.

§ 124.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infortrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande ingifna ansökningar om rättighet att här i staden utskänka vin och maltdrycker, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att i dessa ärenden afgifva yttranden.

Hvad därvid först anginge Sara Fredrika Anderssons ansökan om rätt till utskänkning under en tid af tre år från och med år 1911 af vin och öl vid måltider åt spisande gäster i den till hotell inredda delen i nyuppförda huset å tomt N:o 162 i kvarteret Jägaren vid Järnväggsgatan här i staden samt Gustaf Theodor Axelssons ansökan om rätt till enahanda utskänkning under samma tid i hotell Kung Karls lokaler i huset N:o 2 vid Järnväggsgatan ville Utskottet framhålla, att Utskottet ej ansåge det vara af behofvet påkalladt, att mera än en rättighet af ifrågavarande slag blefve beviljad vid denna del af Järnväggsgatan. Med hänsyn härtill och vid det förhållande, att Sara Fredrika Anderssons duglighet och lämplighet att förestå utskänkingsrörelsen funnes i hennes ansökningshandlingar vitsordad, men däremot Axelssons ansökningshandlingar ej innehölle någon som helst upplysning om hans person i nämnda hänseende, ansåge Utskottet sig böra hemställa,

✓ att Herrar Stadsfullmäktige måtte förorda bifall till Sara Fredrika Anderssons förevarande ansökan, samt

✓ att Gustaf Theodor Axelssons ansökan måtte af Herrar Fullmäktige afatyckas.

Beträffande Fredrik August Dahls ansökan om tillstånd att i samband med automatrestaurantrörelse i gården N:o 16 vid Drottninggatan idka utskänkning af vin och maltdrycker i förening med mathållning ville Utskottet anföra följande. Herrar Stadsfullmäktiges vid flere tillfällen gjorda uttalanden mot ölskänkning å automatrestaranter torde hufvudsakligast hafva föranledts af furhågen för att minderåriga skulle å dylikt utskänkingsställe kunna åtkomma maltdrycker. Af ansökningshandlingarne syntes emellertid framgå, att vederbörlig kontroll mot ölskänkning till minderåriga kunde åstadkommas samt att dylik kontroll af sökanden utlofvats. Vid sådant förhållande och då, såvidt Utskottet hade sig bekant och af handlingarne framginge, någon anmärkning mot skötseln af ifråga-

varande automatrestaurant ej förekommit samt därjämte från flere håll försports en önskan, att automatrestaurantens verksamhet här i staden skulle komma att fortfara, hvilket, enligt innehafvarens utsago ej torde blifva fallet, därest nu förevarande ansökan bléfve afslagen, ansåge Utskottet sig för sin del böra tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att förorda bifall till ansökningen. Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

✓att Herrar Fullmäktige måtte tillstyrka bifall till Fredrik August Dahls förevarande ansökan under villkor, att sådana föreskrifter med afseende å rörelsens utöfvande meddelades, att vederbörlig kontroll mot utskänkning af vin eller maltdrycker till minderåriga åstadkommes, dock att utskänkningen endast finge äga rum i samband med mathållning till spisande gäster.

I fråga om Albertina Ljungbergs ansökan om tillstånd att under en tid af två år från och med den 1 Januari 1911 i gården N:o 134 med adressbeteckning N:o 19 vid Drottninggatan få i sammanhang med mathållning vid måltider hålla spisande gäster tillhanda maltdrycker till förtäring på stället, ansåge Utskottet det ej vara af behovet påkalladt, att ölutskänkning bedrefves i två hvarandra så närbelägna lokaler som automatrestauranten och den nu förevarande, hvadan Utskottet beslöt hemställa,

✓att Albertina Ljungbergs ifrågavarande ansökan måtte af Herrar Fullmäktige afstyrkas.

Vidkommande Hulda Larssons ansökan om tillstånd att under nästkommande tre kalenderår få i det s. k. Pensionat Haga utskänka vin och öl till spisande gäster fann sig Utskottet böra hemställa,

✓att Herrar Fullmäktige måtte förorda bifall till Hulda Larssons ifrågavarande ansökan, dock att utskänkningen måtte få utöfvas allena i förening med matservering till spisande gäster i pensionatets allmänna matsalar.

Beträffande Mathilda Ulrika Hedbergs ansökan om tillstånd att under en tid af tre år från och med den 1 januari 1911 få i huset N:o 1 vid Järnväggsgatan utskänka vin och öl i förening med servering af mat ansåge sig Utskottet, vid det förhållande, att Utskottet förut föreslagit Herrar Fullmäktige att förorda bifall till Sara Fredrika Anderssons ansökan om tillstånd till ölutskänkning i samma hus, samt något behof af ytterligare en utskänningsrörelse därstädes ej föreläge, böra hemställa,

✓att Mathilda Ulrika Hedbergs förberörda ansökan måtte af Herrar Stadsfullmäktige afstyrkas.

Hvad härefter vidkomma *dels* Alfred Persson-Lagerstedts ansökan om tillstånd till utskänkning af öl i samband med mathållning till spisande gäster under nästkommande två kalenderår i huset N:o 65 vid Östra Torggatan, *dels* Kristina Martins ansökan om tillstånd att i Primurareordens hus här i staden utskänka vin och maltdrycker till spisande gäster under tre år räknadt från och med den 1 januari 1911, och *dels* Emma Erikssons ansökan om tillstånd att under nästkommande tre kalenderår få i gården N:o 110 vid Västra Torggatan här i staden (Hotell Kristiania) till spisande gäster utskänka vin och öl, ville Utskottet hemställa,

√ att Alfred Persson-Lagerstedts, Kristina Martins och Emma Erikssons ifrågasvarande, särskilda ansökningar måtte af Herrar Fullmäktige tillstyrkas.

Då Utskottet ansåge, att de särskilda bestämmelser i fråga om utskänkning af öl i samband med mathållning, som för närvarande vore gällande, fortfarande borde vinna tillämpning, beslöt Utskottet tillika hemställa,

√ att samtliga ofvannämnda, af Utskottet förordade rättigheter till utskänkning af öl måtte af Herrar Fullmäktige tillstyrkas sålunda, att utskänkning medgäfvos i samband med mathållning vid måltider till spisande gäster under iakttagande af, att för hvarje halfbutelj ($\frac{1}{2}$ liter) öl, som serverades, skulle, förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 25 öre för därtill serverad mat, dock att beträffande automatrestauranten för hvarje glas (cirka $\frac{1}{2}$ liter) öl som serverades, skulle förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 20 öre för därtill serverad mat.

Konditorn Johan August Svenssons ansökan om tillstånd att i sökandens konditori i gården N:o 44 i kvarteret Vaktaren få i förening med konditorirörelse till förtäring på stället försälja vin under en tid af tre år, räknade från och med år 1911, fann Utskottet sig böra till bifall förorda, hvadan Utskottet hemställde,

√ att denna ansökan måtte af Herrar Stadsfullmäktige tillstyrkas.

Hvad härefter anginge konditorn Isidor Smedbergs ansökan om tillstånd att i sökandens konditori i huset N:o 132 vid Drottninggatan vid servering af bakelser och smörgåsar utskänka vin och porter under en tid af tre år, räknade från den 1 nästkommande januari, ville Utskottet i fråga om den begärda rätten till utskänkning af porter framhålla, att Utskottet ej ansåge sig kunna tillstyrka, att en rättighet, som en gång indragits, ånyo beviljades, då några särskilda skäl för ett sådant återupplifvande af rättigheten ej föreläge.

Då Utskottet ej hade något att erinra mot bifall till ansökningen i öfrigt beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte förorda bifall till Isidor Smedbergs förevarande ansökan, i hvad densamma afsåge rätt till utskänkning af vin, men däremot hemställa om afslag å ansökningen i hvad den rörde rätt till utskänkning af porter.

Hvad till sist beträffade de af Färjestads Bryggeriaktiebolag genom dess disponent Kaptenen Reinhold Huss, Karlstads Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Albert Egnell och Wåxnäs Bryggeriaktiebolag genom Bryggmästaren Carl David Herin ingifna ansökningar om tillstånd att under nästkommande tre kalenderår idka utskänkning af maltdrycker, Färjestads Bryggeriaktiebolag i huset N:o 44 vid Östra Torggatan, Karlstads Bryggeriaktiebolag i gården N:o 26 vid Herrgårdsgatan och Wåxnäs Bryggeriaktiebolag i gården N:o 11 vid Drottninggatan ansåge sig Utskottet böra hemställa,

att förevarande tre ansökningar måtte af Herrar Fullmäktige tillstyrkas, dock under villkor, att, i likhet med hvad i sådant hänseende för närvarande vore bestämdt, utskänkning må äga rum allenast söckendagar från klockan 9 förmiddagen och att utskänkingen skall sluta å dagar före sön- eller helgdag och å allmän torgdag senast klockan 2 eftermiddagen, å fredagar senast klockan 5 eftermiddagen samt öfriga dagar senast klockan 7 eftermiddagen, hvarjämte Magistraten torde medgifvas rätt att, när sådant af behovet påkallades, göra den tillfälliga inskränkning i utskänkingstiden, som Magistraten funne lämplig.

Mot Utskottets förenämnda beslut i anledning af Färjestads Bryggeriaktiebolags, Karlstads Bryggeriaktiebolags och Wåxnäs Bryggeriaktiebolags ansökningar om tillstånd till utskänkning af maltdrycker anfördes inom Utskottet reservation

dels af Herr Clarholm, som ansåg, att Herrar Fullmäktige borde på det sätt tillstyrka ansökningarne, att bolagen medgäfvos rätt till utskänkning allenast i samband med matbällning åt spisande gäster.

och dels af Herr Helleberg, som ansåg, att ansökningarne borde af Herrar Fullmäktige afstyrkas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

113. Egnahemskommitténs efter återremiss gjorda framställning i fråga om bemyndigande för Drätselkammaren att till egna hem med tomt-rätt upplåta vissa tomter i kvarteret Kilen.

(Se Serien B 1910: N:o 2; § 25.)

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning af återremiss af frågan om uppförande af egna hem inom kvarteret Kilen har egnahemskommittén ånyo förchafft frågan till behandling.

Kommitténs ursprungliga förslag gick ut på uppförande af s. k. dubbelhus, hvarje halfva beräknad att kosta 6,000 kronor, afsedd för en familj och innehållande 3 rum och kök. Köket var tilltaget så litet, att dess användning som sofrum borde vara utesluten.

Byggnadsnämnden föreslog ökning af husets bredd med en half meter, hvaraf hälften skulle öka kökets bredd. Beredningsutskottet tillade härtill ännu en meter. Att det sistnämnda förslaget icke vann Herrar Stadsfullmäktiges bifall omedelbart, ehuru där till synes omfattadt med största sympatin, torde berott därpå, att byggnadskostnaden ansetts komma att därigenom ökas allt för mycket.

Kommittén fattar därför såsom sin uppgift att söka åstadkomma ett förslag, som å ena sidan icke ökar ursprungligen beräknade byggnadskostnaden, men å andra sidan tillgodoser krafvet på ett större kök. Kommittén har trott sig bäst lösa denna uppgift genom att icke öka byggnadens dimensioner utöfver Byggnadsnämndens förslag, men ändock öka kökets bredd med minst den af Beredningsutskottet ifrågasatta metern. Detta har visserligen icke kunnat försiggå utan att i stället minska längden på det omedelbart intill köket stötande rummet. Men kommittén tror, att man icke får allt för mycket fästa sig vid denna minskning. Ty dels kommer detta rum att begagnas i ett sammanhang med köket, dels är detta utan tvifvel enda möjligheten att med kökets ökning bibehålla typen 3 rum och kök utan ökade kostnader.

Med utgående härifrån och då kommittén dessutom förmenar att, om, såsom Drätselkammaren och Beredningsutskottet yrkat, endast ett dubbelhus skall af staden byggas, ingen anledning finnes att bygga det af sten, utan då hällre af ett billigare materiel, plank med revetering, som möjligen kan väntas blifva af de enskilde byggarne tillämpadt, har kommittén uppgjort ett nytt förslag, som härmed till antagande förordas och hvarå ritningar signerade 7 Maj 1910 Carl Crispin och kostnadsförslag äro bifogade.

Detta förslag erbjuder 3 rum och kök, däraf 1 rum 4,15×3,30 meter, 1 rum 3,60×3,30 meter, 1 rum 5,30×3,35 meter och köket 2,45—3,30×3,20 meter, varm och ljus tambur, varma garderober i nedre våningen, möjlighet att få varm garderob äfven i öfre våningen, 1,2 meters bred trappuppgång, källare och uthus som i förra förslaget och dessutom möjlighet att å vinden för en ringa kostnad inreda ännu ett rum, allt för en kostnad af 6,000 kronor eller samma pris som enligt ursprungliga förslaget. Denna kostnad torde komma att något ökas, om byggnaderna skola utföras medelst entreprenad, då entreprenörens förtjänst tillkommer, men gäller detta äfven det ursprungliga förslaget, hvarför kommittén föreslår att byggnaden utföres genom stadens egen försorg utan entreprenad.

Kommittén har så väl före sin ursprungliga framställning som nu haft tillgång till en mängd ritningar å egna hem, dels föreslagna af arkitekter å andra håll, dels äfven där utförda, men har för sin del icke funnit någon, som kommittén anser bättre med fästadt afseende å priset än den nu af kommittén framlagda.

Hvad som i allmänhet kunnat anmärkas emot de sålunda af kommittén granskade ritningarna har varit, att bottenvåningen endast innehållit ett rum jämte köket, att tambur antingen saknats eller varit kall och mörk, att garderober saknats eller varit kalla, att trappuppgången varit för smal. Till Herrar Stadsfullmäktiges upplysning i detta hänseende bifogar kommittén en ritning, anskaffad från ett större egnahemssambälle, efter hvilken ett 60-tal egna hem där uppförts till ett pris af 5,250—6,000 kronor per halfhus, och hvare ofvannämnda brister jämte en del andra lätteligen kunna upptäckas.

Drätselkammaren har med instämmande af Beredningsutskottet henställt, att allenast ett dubbelhus skall af staden uppföras, nämligen å tomterna n:ris 100 A och 100 B, men att tomterna n:ris 101 A till och med 105 A skulle upplåtas åt enskilda under tomträtt för eget bebyggande å enlighet med ofvan berörda förslag till tomträtskontrakt i tillämpliga delar samt under de vilkor beträffande uppförandet af byggnader å tomterna, som efter framställning af Drätselkammaren komme att af Herrar Fullmäktige bestämmas.

Under förutsättning, att Herrar Stadsfullmäktiges beslut kommer att gå i denna riktning, har kommittén uppgjort förslag till tomträtskontrakt, passande för sådan upplåtelse och jämväl innehållande nödiga bestämmelser angående byggnadernas uppförande. Kommittén föreslår, att Herrar Stadsfullmäktige ville fastställa ifrågasvarande förslag till tomträtskontrakt.

Hvad, som i kontraktet kräfvor en särskild uppmärksamhet är § 4, som bestämmer skyldighet för staden att belåna byggnader, hvarom här är fråga, till $\frac{3}{6}$ af värdet mot 4¹/₂ % ränta. Kommittén föreslår, att medlen härtill tagas ur Lagerlöfska fonden.

Som bekant lämnar staten icke ut egnahemslån för byggnader inom stadsplan.

För att den byggnadstyp, som af kommittén föreslagits, skall kunna vinna efterföljd, vill kommittén slutligen hemställa, att vid upplåtande af tomträtt till tomterna nr:is 101 A till och med 105 A i kvarteret Kilen tomträttshafvaren må af Drätselkammaren erhålla ett exemplar ritningar och kostnadsförslag å berörda typ, med någon variation i dess yttre utseende.

Af till kommittén anslagna 500 kronor har kommittén använt 125 kronor.
Karlstad den 11 Maj 1910.

K. J. LINDHOLM.

J. A. HÅKANSSON.

MAURITZ HELLBERG.

ALBIN FORSSELL.

Kostnadsförslag

till »egna hem» att uppföras i kvarteret Kilen i Karlstad.

Jordschaktning jemte bortkörning af öfverflödig jord samt återfyllning omkring grundmurar	105: —
Betongrunder jemte gjuten sockel	735: —
Isolering	21: —
Tegel med inmurning	266: 75
Puts på murverk	47: 20
Cementblandad puts på skorstenen	7: 50
D:o D:o på väggar i källaren	61: 50
Yttarväggas af 100 m/m plank, derpå asfalterad papp, tegelträdduk och spritsputs samt invändigt papp och 25 m/m spåntad panel, som för trapphus, kök och skafferi skall vara perlspåntad	570: 50
Invändiga väggar i bottenvåningen af 75 m/m plank samt 25 m/m spåntad panel på båda sidor, hvilken i trapphus, kök och skafferi skall vara perlspåntad	233: 05
Väggar af dubbla lag 25 m/m perlspåntad panel med pappmellanlägg	41: 80
Väggar på vinden af 75 m/m plank med papp på båda sidor och 25 m/m spåntad panel på båda sidor	183: 96
Vägg i källaren af dubbla lag 25 m/m perlspåntade bräder med pappmellanlägg	14: 58
Väggar i källaren af 25 m/m kantskurna bräder med 2:ne dörrar	15: 20
Mellanskär med läkt	110: 50
Underpanel i taken till bottenvåning och vindsrum. I kök, trapphus och skafferi skall panelen vara perlspåntad	83: 75
Tak af dubbla lag 25 m/m bräder och pappmellanlägg i brygghuset	28: 14
100×200 m/m bjelklagsbjelkar	220: 50
Golf af 38 m/m furuplank	167: 50

Golf af 25 m/m hyflade bräder på vinden.....	33: 50
Trossfyllning af sågspån	33: 15
Golf i källare och bryggghus	56: 22
Fönster och dörrar ..	460: —
Trappor	81: —
Vattentaksbräder med papp	130: 35
Taktegel med läkt	120: —
Takstolar	141: —
Bärlinor och remstycken	21: 60
Brandmursbetäckning	15: 75
Fot- och ständrännor af svart plåt	53: 88
Stuprör af svart plåt	22: 50
Utkastare och trattar	12: —
Fönsterbleck	11: —
Plåtbeslag vid skorsten och vindsfönster	40: —
Eldstäder och bryggghuspanna	320: —
Inredningar i kök och garderober	150: —
Målnings- och tapetseringsarbeten	210: —
Fot- och takvinkellister	25: —
Ankar och afvexlingsjärn	40: —
Vatten- och aflopsledningar	300: —
Uthusbyggnad	300: —
Ställningar, körslor, staket etc.	509: 62

S:a Kronor 6000: —

Om byggnaden skall utföras på entreprenad, bör i byggmästarearvode tilläggas cirka 10 %.

Karlstad den 7 Maj 1910.

CARL CRISPIN.

Tomträttskontrakt.

Mellan Drätselkammaren i Karlstad, å stadens vägnar, och N. N. träffas härmed aftal om upplåtelse till den senare af staden tillhöriga tomten n:o i kvarteret Kilen å Herrhagen här i staden, innehållande kvadratmeter, med tomträtt på följande vilkor;

§ 1.

- a) Tiden för tomträtten är bestämd till sjuttiofem år, räknadt från den och får tomträtten åtnjutas äfven af den, hvarå densamma öfvergår genom laga fång.
- b) Tomträtts-hafvaren äger företråde framför andra att vid upplåtelse-tidens slut erhålla ny upplåtelse af tomten på de vilkor, under hvilka staden vid den

tiden i trakten upplåter mark med tomträtt, under förutsättning dock, att tomten skall ånyo upplåtas med sådan rätt.

Drättselkammaren skall senast två år före upplåtelsetidens slut meddela tomträttshafvaren, huruvida staden har för afsikt att ånyo upplåta tomten med tomträtt eller icke och i förra fallet jämväl villkoren därför.

Har staden för afsikt att göra ny upplåtelse och vill tomträttshafvaren begagna sitt företräde därtill, skall meddelande därom ske till Drättselkammaren senast sex månader före upplåtelsetidens utgång vid äfventyr, att tomträttshafvaren går förlustig sin företrädesrätt till ny upplåtelse.

c) Betingar sig staden för den nya upplåtelsen en årlig afgäld, som med mera än trettio procent öfverstiger den förutvarande, eller eljest strängare vilkor, än som förut gällt, och vill tomträttshafvaren icke på dessa vilkor mottaga ny upplåtelse, eller beslutar staden, att tomten icke vidare skall med tomträtt upplåtas, äger tomträttshafvaren att af staden, på sätt i § 2 sägs, erhålla lösen för å tomten befintliga byggnader och stängsel, hvilka i sådan händelse tillfalla staden.

Fordrar staden för den nya upplåtelsen en årlig afgäld, som icke med mera än trettio procent öfverstiger den förut varande, och äro villkoren i öfrigt icke strängare än de förut gällande, men vill tomträttshafvaren icke antaga dessa vilkor, skola byggnader och stängsel vid upplåtelsetidens slut utan lösen tillfalla staden. Är tomträtten intecknad, får dock i detta fall innehafvare af inteckning, beviljad senast två år före upplåtelsetidens slut, öfvertaga den erbjudna nya upplåtelsen å tomten med rätt till byggnader och stängsel, som annars skulle tillfalla staden, därest han senast sex månader före upplåtelsetidens utgång därom gör anmälan hos Drättselkammaren. Hafva flere behörige inteckningshafvare gjort sådan anmälan, skall den, hvars inteckning äger sämre rätt, hafva företräde till öfvertagandet, under vilkor, att han förnöjer inteckningshafvare med bättre rätt.

d) Staden förbinder sig att vid upplåtelse af tomträtt till närmast angränsande tomter inom samma kvarter göra enahanda förbehåll, som i § 3 mom. a) omförmälas i fråga om tomts användning till industriell anläggning eller upplags- eller afstjälpningsplats eller visst yrke.

§ 2.

Den lösen, hvarom i § 1 mom. c) sägs, utgår med det belopp, hvartill värdet af byggnader och stängsel i nedan nämnda ordning uppskattats, dock med rätt för staden att därå göra afdrag, i händelse byggnader eller stängsel vid upplåtelsetidens slut icke äro vidmakthållna eller väl vårdade.

Värdet af byggnader och stängsel skall, så snart de blifvit färdiga, efter anmälan af tomträttshafvaren fastställas medelst en på stadens bekostnad och genom

Drätselkammarens försorg företagen uppskattning. I lösesumman inräknas ej godtgörelse för säregna inrättningar och påtagliga lyxanordningar, hvilka därför ej håller få medräknas i det uppskattade värdet.

Afdraget bestämes sålunda, att vid upplåtelse tidens slut Drätselkammaren låter uppskatta dels kostnaden för uppförande af ny byggnad och nytt stängsel af lika beskaffenhet, dels kostnaden för befunna bristers afhjälpande samt uträkna, huru många procent den senare utgör af den förra; och äger staden vid lösesummans bestämmande afdraga lika många procent från det efter byggnadens uppförande, enligt hvad ofvan sägs, fastställda uppskattningsvärdet.

§ 3.

Tomträtts hafvaren är förbunden att iakttaga följande inskränkande bestämmelser i afseende på tomträtts utöfning.

a) Tomten får användas endast för bostadsändamål.

Den må följaktligen icke användas till industriell anläggning eller upplags- eller afstjälpningsplats eller för yrke, som genom buller, rök, lukt eller annorledes kan föranleda obehag för innevävarne i trakten. Ej håller må där finnas ladugård eller svinhus eller utan Drätselkammarens medgifvande uppläggas kompost. Å tomten får icke idkas utskänkning eller försäljning af malt- eller spritdrycker eller utan Drätselkammarens tillstånd öppnas salubod,

b) Byggnaderna få icke upptaga större yta än sjuttiofem kvadratmeter. Boningshuset får icke hafva mera än en våning förutom en källare och vind eller anordnas till bostad för mera än en familj, i följd hvaraf ej mera än ett kök får inredas i detsamma.

c) Sådan byggnad, som ofvan sägs, skall vid vite af kronor senast den vara uppförd å tomten.

Kan i följd af hinder, som det ej stått i tomträtts hafvarens makt att afvärja, tomten ej vara bebyggd inom nämnda tid, må tomträtts hafvaren åtnjuta en mot hindrets varaktighet svarande förlängning i den stadgade tiden.

Uppförd byggnad får icke utan Drätselkammarens medgifvande helt eller delvis rifvas och bör, i händelse den till större eller mindre del nedbrinner, genast återuppyngas till enahanda omfattning.

Det åligger tomträtts hafvaren hålla byggnaderna brandförsäkrade till ett belopp ej understigande deras fastställda värde,

§ 4.

Sedan värdet af uppförda byggnader och stängsel enligt § 2 uppskattats och uppskattningen är af tomträtts hafvaren godkänd eller vunnit laga kraft, beviljar

staden tomträttshafvaren *dels* ett stående lån intill hälften af uppskattningsvärdet emot första inteckning i tomträtten med hvad därtill hör och $4\frac{1}{2}$ procents årlig ränta, lånet betalbart tre månader efter uppsägning, som från stadens sida dock ej må ske under de första tio åren, *dels* därutöfver emot andra inteckning i tomträtten med hvad därtill hör lån intill $\frac{1}{3}$ af uppskattningsvärdet att amorteras medelst erläggande af en lika årlig annuitet under tjugufem år, uträknad efter $4\frac{1}{2}$ procent årlig ränta.

§ 5.

Såsom ersättning för tomträtten skall tomträttshafvaren till Drätselkammaren i årlig afgäld betala tretton öre för hvarje kvadratmeter eller tillhoppa kronor öre.

Afgälden betalas i förskott kvartalsvis senast den andra hällgfria dagen i hvarje kvartal.

Tomträttshafvaren betalar alla utskylder och onera af hvad slag de vara må, som skola erläggas för tomten och för tomträtten med tillbehör.

§ 6.

För upprätthållande af god ordning och af tillbörlig hänsyn till alla berättigade intressen är tomträttshafvaren skyldig att iakttaga följande ordningsföreskrifter:

a) Byggnaderna böra vara ändamålsenliga och smakfulla. För detta ändamål skall ritning och situationsplan jämte arbetsbeskrifning till hvarje nybyggnad och afsevärdare ombyggnad likasom förslag till utvändig målning eller revetering före utförandet underställas Drätselkammaren för godkännande.

Byggnaderna böra ock väl underhållas under upplåtelseiden.

b) Tomträttshafvaren ålignar att underhålla snyggt stängsel i gatugränsen. Stängsel, som uppföres mot grannes tomt, skall ock vara ordentligt. I brist af annat aftal deltaga grannar till hälften hvardera i besväret med påfordradt stängsel i gemensam tomtgräns, dock att stängselskyldighet icke åligger staden för tomt, som ännu icke blifvit af staden till bostad eller annat ändamål disponerad.

Taggig stängseltråd får icke användas såsom stängsel. Förslag till stängsel skall underställas Drätselkammaren för godkännande.

c) Tomtens obebyggda del, som må användas till gårdsplan, trädgård, park eller annat dylikt ändamål, skall hållas i ett vårdadt skick. Växande träd å tomten får icke utan Drätselkammarens medgifvande borttagas därifrån.

d) I lägenhet må icke inhysas främmande personer på ett sätt, som uppenbarligen icke är förenligt med god hälso-vård eller god ordning.

e) För kontroll å hvad i denna § stadgats är tomträttshafvaren pliktig att, i händelse Drätselkammaren för något fall sådant påfordrar, lämna Drätselkammaren erforderliga upplysningar och tillfälle till besiktning af lägenhet.

§ 7.

Staden berättigas att framdraga erforderliga ledningar öfver tomten, där sådant utan afsevärd olägenhet kan ske, dock mot ersättning för därpå föranledd skada.

§ 8.

Tomten lämnas af staden gravationsfri.

Tomträttshafvaren åligger att, så snart ske kan, söka inskrifning af tomträtten samt af fång till densamma. Kostnaden därför bestrides af tomträttshafvaren, hvaremot staden bestrider utgifterna för tomtens första utstakning och kartläggning.

§ 9.

Hvad i detta kontrakt är sagdt om Drätselkammaren, gäller äfven om annan delegation eller person, som af stadsfullmäktige erhåller på sig öfverflyttad Drätselkammarens befogenhet i förevarande hänseende.

§ 10.

Uppstå mellan kontrahenterna olika meningar, huruvida tomträttshafvaren äger företräde till ny upplåtelse enligt § 1 mom. b) eller huruvida tomträttshafvaren, därest han ej vill mottaga ny upplåtelse, är jämlikt § 1 mom. c) berättigad att erhålla lösen för byggnader och stängsel eller rörande tillämpningen af § 3 mom. c) andra stycket eller § 7, skall tvisten slutgiltigt afgöras af skiljemän, utsedda i den ordning lagen om skiljemän stadgar.

Åtnöjes icke tomträttshafvaren med det belopp, hvartill jämlikt § 2 värdet af byggnader och stängsel eller afdrag från lösesumman därför uppskattats, må han senast inom två månader från det han erhållit del af uppskattningen, hänskjuta saken till slutgiltigt afgörande af skiljemän, utsedda i ofvan nämnd ordning.

Kostnaden för skiljemännens förrättning gäldas af kontrahenterna till hälften hvardera.

Tolkning i öfrigt af detta kontrakt likasom öfverträdelser af detsamma hänskjutas vid tvist i laga ordning till domstol eller exekutiv myndighet

Utdrag ur protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 6 juli 1910.

§ 14.

Då Herrar Stadsfullmäktige den 28 Januari innevarande är till behandling förehade Egnahemskommitténs framställning om bemyndigande för Drätselkammar-

ren att efter bebyggandet af vissa tomter i kvarteret Kilen å Herrhagen upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt arbetare, besluta de Herrar Fullmäktige att återremittera ärendet till Egnahemskommittén och Drätselkammaren.

Kommittén hade nu låtit uppgöra nya ritningar och kostnadsberäkningar samt afgifvit nytt förslag i ärendet och däri tagit hänsyn till de erinringar, som Byggnadsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet framställt mot det ursprungliga förslaget.

Drätselkammaren, som nu hade att afgifva förnyadt yttrande i detta ärende, inhämtade af Kommitténs senare förslag, att boningshuset däri bibehållits vid de af Byggnadsnämnden och Drätselkammaren förordade dimensioner, men att köket genom inskränkning i storleken af angränsande rum erhållit minst den bredd, som Beredningsutskottet föreslagit. Vidare inhämtade Drätselkammaren, att Kommittén, utgående från den förutsättningen, att Herrar Fullmäktige i öfverensstämmelse med Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag komma att besluta om uppförande genom stadens försorg af allenast ett dubbelhus, ansett detta böra byggas af billigare materiel, nämligen af plank med revetering, som kunde väntas blifva af de enskilde byggarne tillämpadt, och hvarigenom kostnaderna, trots byggnadens utökning på bredden med den af Byggnadsnämnden och Drätselkammaren förordade halfva metern icke behöfde öfverskrida först beräknade 6,000 kronor. Kommittén hade jämväl uppgjort förslag till tomträttskontrakt, lämpadt för de fall, då, såsom Drätselkammaren hållit föré, det kunde befinnas lämpligare, att vederbörande spekulanter själfva bebyggde tomterna mot erhållande af byggnadslån från staden. Tillika hade Kommittén föreslagit byggnadens uppförande genom stadens försorg, utan entreprenad, hvarigenom entreprenörens förtjänst kunde inbesparas.

Kammaren fann ingenting att anmärka mot de till det nya förslaget hörande ritningar och kostnadsberäkningar och icke håller mot förslaget till tomträttskontrakt för det fall, att tomträttshafvaren själf skall uppföra byggnaderna. Det syntes Kammaren praktiskt att, såsom Kommittén föreslagit, bygga af trä äfven af den anledning, att rummens storlek därigenom komme att ökas med den förefintliga skillnaden i vägg tjocklek mellan trä och sten.

På de i sitt förra utlåtande angifna skäl ansåge Kammaren fortfarande, att tillsvidare endast ett s. k. dubbelhus borde uppföras af staden och förläggas å tomterna N:ris 100 A. och 100 B., men ville Kammaren nu förorda, att byggnaden erhöles den storlek, typ och beskaffenhet, som Kommitténs nya förslag innefattade.

Om byggnadsarbetet utföres utan entreprenad, kunna en del körslor verkställas med stadens egna hästar och erforderlig sten hämtas från stadens stenbrott, hvarigenom kostnaderna torde något minskas. Med hänsyn härtill och då den verkliga byggnadskostnaden säkrare kan utrönas genom att denna första egnahems-

byggnad uppföres utan entreprenad, ville Kammarkaren nu biträda Kommitténs förslag härom.

Drätselkammaren beslutade alltså hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att utan entreprenad å tomterna N:ris 100 A, och 100 B. i kvarteret Kilen å Herrhagen uppföra ett s. k. dubbelhus med tillhörande uthus och stängsel i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de vid Egnahemskommitténs utlåtande den 11 Maj 1910 fogade ritningar och kostnadsförslag.

I enlighet med sitt utlåtande den 8 November 1909 ville Drätselkammaren vidare hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte bemyndiga Kammarkaren att, sedan ofvannämnda två tomter blifvit på förslaget sätt bebyggda, under tomträtt upplåta dem med tillhörande byggnader och stängsel såsom egna hem åt här i staden mantalsskrifne gifta arbetare med goda vitsord om sig, med företråde för sådana, som äro i stadens tjänst anställda,

att Drätselkammaren äfven måtte erhålla bemyndigande att under tomträtt upplåta tomterna N:ris 101 A. till och med 105 A. i kvarteret Kilen till egna hem åt likaledes här i staden mantalsskrifne gifte arbetare med goda vitsord om sig, med företråde för sådana, som äro i stadens tjänst anställda, och med villkor, därest spekulant det önskar och Drätselkammaren finner sådant lämpligare, att tomträttshafvaren själf äger verkställa bebyggandet med rätt till erhållande af byggnadslån från staden och med skyldighet att iakttaga de föreskrifter rörande byggnadstyp med mera, hvilka, såsom Kommittén i slutet af sitt utlåtande förutsatt, komma att lämnas;

att Herrar Fullmäktige måtte fastställa de förslag till tomträttskontrakt, hvilka Kommittén uppgjort för de två särskilda upplåtelseformerna;

och att medel såväl till bebyggandet af tomterna N:ris 100 A. och 100 B. som till lån åt tomträttshafvare, hvilken själf ombesörjer byggnadernas uppförande, måtte få tagas ur Lagerlöfska fonden.

Emot beslutet, såvidt det afsåge tillstyrkan att bygga utan entreprenad, reserverade sig Herr Nilsson, hvilken anförde, att det syntes honom principiellt riktigt, att staden, såsom hittills, ej utförde nybyggnadsarbeten annorledes än genom entreprenad, att verkligt vägande skäl för en förändring i detta hänseende icke i förevarande fall framdragits, och att således, enligt hans mening, äfven nu ifrågasvarande nybyggnadsarbete borde utföras medelst entreprenad.

Som ofvan.

In fidem:

J. NORÉUS.

Säkare resultat

på Kartnaden som ju är af

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 November 1910.

§ 125.

Sedan egnahemskommittén efter återremiss från Herrar Stadsfullmäktige afgifvit nytt betänkande i frågan om uppförande af egna hem inom kvarteret Kilen samt Drätselkammaren häröfver afgifvit utlåtande, hade nu Beredningsutskottet att yttra sig i ärendet.

Mot kommitténs ursprungliga förslag, sådant detsamma blifvit af Byggnadsnämnden och Drätselkammaren tillstyrkt, hade af Beredningsutskottet anmärkts, att köket i den föreslagna egnahemsbyggnaden tilltagits för litet, och hade Utskottet fördenskull ifrågasatt sådan ändring i förslaget, att köket erhöles en bredd af tre meter.

Enligt kommitténs nu afgifna förslag, som åtföljts af ritningar och kostnadsförslag för den tilltänkta byggnaden, komme köket att erhålla minst den bredd, som af Beredningsutskottet föreslagits. Detta hade åstadkommits dels genom ökning af byggnadens dimensioner med en half meter enligt Byggnadsnämndens förslag och dels genom minskning i längden af det till köket angränsande rummet. Genom att härjämte föreslå det ifrågasatta dubbelhusets uppförande af plank med revetering i stället för af sten hade kommittén beräknat, att kostnaderna, trots byggnadens utökning, ej behöfde öfverskrida det belopp, 6,000 kronor, som det ursprungliga förslaget upptagit.

Kommittén hade föreslagit byggnadens uppförande genom stadens försorg utan entreprenad, hvarigenom entreprenörens förtjänst kunde inbesparas.

Vid sin nu gjorda framställning hade kommittén jämväl fogat förslag till tomträttskontrakt att gälla för de fall, då, såsom Drätselkammaren ifrågasatt, det kunde befinnas lämpligare att vederbörande spekulanter själfva bebyggde tomterna mot erhållande af byggnadslån från staden.

Till sist hade kommittén, i syfte att den af kommittén föreslagna byggnadstyp skulle vinna efterföljd, hemställt att vid upplåtande af tomträtt till tomterna N:ris 101 A till och med 105 A i kvarteret Kilen tomträttshafvaren finge af Drätselkammaren erhålla ett exemplar ritningar och kostnadsförslag å berörda typ med någon variation i dess yttre utseende.

Drätselkammaren hade uti sitt afgifna yttrande tillstyrkt Herrar Fullmäktige att godkänna det af kommittén nu framställda byggnadsförslaget i enlighet med

däröfver uppgjorda ritningar och kostnadsförslag, och hade Kammaren därvid särskildt framhållit, att genom arbetets utförande utan entreprenad skulle vinnas, dels att kostnaderna kunde något nedbringas och dels att den verkliga byggnadskostnaden för denna första egnahemsbyggnad härigenom säkrare kunde utrönas.

Slutligen hade Drätselkammaren, i enlighet med sitt förut i frågan afgifna utlåtande, hemställt om bemyndigande för Kammaren att under tomträtt upplåta såväl tomterna N:ris 100 A och 100 B, å hvilka det föreslagna dubbelhuset skulle af staden uppföras, som äfven tomterna N:ris 101 A till och med 105 A i kvarteret Kilen, om godkännande af de utaf kommittén uppgjorda förslagen till tomt-rättskontrakt för de två särskilda upplåtelseformerna samt om anskaffandet af de medel, som komme att erfordras till bestridande af byggnadskostnaderna för den föreslagna egnahemsbyggnaden samt till byggnadslån.

Beredningsutskottet beslöt, efter granskning af kommitterades förslag, att till alla delar instämna uti hvad Drätselkammaren i ärendet yttrat, och hemställde Utskottet fördenskull, att Herrar Stadsfullmäktige måtte bifalla, hvad Drätselkammaren uti sitt ofvanomförmälda, den 6 Juli 1910 afgifna utlåtande i särskilda punkter hemställt.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

114. Magistratens skrifvelse med öfverlämnande till Herrar Stadsfullmäktige af afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Domkapitlet i Karlstad angående tillämpning för staden Karlstad af lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 Juni 1909.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Domkapitlet i Karlstad angående tillämpning för staden Karlstad af lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 Juni 1909 får Magistraten, för Eder kännedom, härmed öfverlämna. Karlstads rådhus den 13 Aug. 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Afskrift. N:o 81—48. 1910.

Afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till domkapitlet i Karlstad ang. tillämpning för staden Karlstad af lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 Juni 1909.

GUSTAF o. s. v.

Vår ynnest o. s. v. Uti underdånig ansökning, som af Vår befallningshafvande i Värmlands län med underdånig skrifvelse den 7 januari 1910 och yttrande af vederbörande magistrat till Oss insändts, hafva stadsfullmäktige i Karlstad anhållit, att be-
träffande denna stad folkskoleväsendet samt frågor om uppfostran åt vanartade och i
sedligt afseende försummade barn måtte få utgöra en för hela staden gemensam ange-
lägenhet, hvilken staden såsom kommun hade att vårda.

På grund af nådig remiss hafven Ni och Vår befallningshafvande, efter Karlstads
stadsförsamlings hörande, i ärendet afgifvit underdåniga utlåtanden, dagtecknade respek-
tive den 11 och den 26 maj 1910.

Vid föredragning häraf hafva Vi funnit godt förordna, att lagen angående folk-
skoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909 skall från början af år 1911 äga till-
lämpning för staden Karlstad. Detta meddela Vi Eder för kännedom och efterrättelse.
Stockholms slott den 10 juni 1910.

GUSTAF.

P. E. Lindström.

Kungl. Ecklesiastikdepartementet öfverlämnar denna afskrift till länsstyrelsen i
Karlstad för kännedom och vederbörandes underrättande.

Rätt afskrifvet; betygar

å tjänstens vägnar:

Per G:son Lönegren.

Bestyrkes

å tjänstens vägnar:

A. Schotte.

Öfverlämnas till magistraten i Karlstad för att vederbörande för kännedom
tillställas.

Karlstad i landskansliet den 6 juli 1910.

På Landshöfdinge-Ämbetets vägnar:

AXEL SCHOTTE.

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 126.

Sedan Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnat afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref till Domkapitlet i Karlstad den 10 juli 1910, hvarigenom förordnats, att lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909 skulle från början af år 1911 äga tillämpning för staden Karlstad, så hade Herrar Fullmäktige remitterat detta ärende till Beredningsutskottet, som hade att afgifva yttrande angående de åtgärder, hvilka i anledning häraf ankomme på Herrar Fullmäktige att vidtaga.

I förenämnda lag af den 25 juni 1909 stadgades bland annat,

att i stad, där stadsfullmäktige finnes, och Konungen på framställning af stadsfullmäktige eller kyrkostämman därom förordnat, skulle folkskoleväsendet samt frågor om uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn utgöra en för hela staden gemensam angelägenhet, hvilken staden såsom kommun hade att vårda;

att omförmälda angelägenheter skulle i stad, där lagen ägde tillämpning, handhafvas närmast af en folkskolestyrelse;

att, där ej Konungen annorlunda förordnade, folkskolestyrelsen skulle utgöras af kyrkoherden i stadsförsamlingen samt, efter stadsfullmäktiges beprövande, af ett jämnt antal ledamöter, minst åtta och högst tjugu, utsedda till hälften af stadsfullmäktige bland stadens vid fullmäktigeval röstberättigade inbyggare och till hälften af kyrkostämman;

att val af ledauot i folkskolestyrelsen gällde för en tid af fyra kalenderår, samt

att stadsfullmäktige och kyrkostämman skulle äga att äfven utse suppleanter för de af dem valda ledamöterna till det antal, som ansåges erforderligt.

Då det enligt ofvanberörda stadgande alltså tillkomme Herrar Stadsfullmäktige att bestämma antalet ledamöter i den blifvande folkskolestyrelsen för staden inom de i lagen angifna gränser, beslöt Beredningsutskottet i sådant hänseende hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att folkskolestyrelsen för staden skall utgöras af, förutom kyrkoherden i stadsförsamlingen, tio ledamöter, samt

att Herrar Fullmäktige tillika måtte besluta att för de af Herrar Fullmäktige valda ledamöterna i folkskolestyrelsen utse tre suppleanter.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

115. Byggnadsnämndens framställning om medgifvande för nämnden att, för anskaffande af biträde åt Stadsbyggmästaren i och för utstakningar och afvägningar, få använda återstoden af ett förut för tomtregleringar beviljad anslag.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 12 oktober 1910.

§ 108.

Som på senare tider Stadsbyggmästarens göromål anhopat sig i så väsentlig grad, att Byggnadsnämnden för närvarande ej kan påräkna hans biträde i den omfattning, som med hänsyn till synnerligen brådskande ärenden angående omreglering af stadsplanen i vissa delar vore önskligt, beslöt Nämnden till Herrar Stadsfullmäktige hemställa om medgifvande för Nämnden att för anskaffande af nödigt biträde åt Stadsbyggmästaren i och för erforderliga utstakningar och afvägningar m. m. få använda ett år 1903 af Herrar Fullmäktige Nämnden beviljad anslag för tomtregleringar inom stadsdelarna Viken, Kvarnberget och Sjtöullsägorna, å hvilket anslag för närvarande återstod omkring 1,500 kronor.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 17 Oktober 1910.

§ 1.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Byggnadsnämnden på uppgifna skäl gjord fram-

ställning om Herrar Stadsfullmäktiges medgifvande för nämnden att för anskaffande af nödigt biträde åt Stadsbyggmästaren i och för erforderliga utstakningar och afvägningar m. m. få använda återstoden, utgörande omkring 1,500 kronor, af ett år 1903 beviljad anslag för tomtregleringar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna.

Vid ärendets föredragning beslöt Kammaren att tillstyrka bifall till Byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 127.

På anförda skäl hade Byggnadsnämnden hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att ett år 1903 af Herrar Fullmäktige till Nämnden beviljad anslag för tomtregleringar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna, å hvilket anslag för närvarande återstode omkring 1,500 kronor, måtte få användas till bestridande af utgifter för biträde åt Stadsbyggmästaren i och för erforderliga utstakningar och afvägningar m. m.

På remiss hade nu Beredningsutskottet att häröfver yttra sig, och beslöt Utskottet därvid att i likhet med Drätselkammaren, som i ärendet afgifvit infor-dradt utlåtande, tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla Byggnadsnämndens förevarande framställning.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

116. Före extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upplagna framställning om pension.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jag undertecknade, som varit extra poliskonstapel här i staden i 24 års tid, från hösten 1867 till den 1:ste November 1891, då den kombinerade polis- &

brandkåren infördes, och som sedan under 14 års tid bestridt och fortfarande bestrider den högeligen besvärliga renhållningen af stadens västra bro, får härmed ödmjuktligen anhålla om någon pension ur stadskassan.

Jug fyller i nästa månad 75 år, min arbetskraft är i hög grad nedsatt och min hustru är mycket sjuklig sedan fyra år, så jag är i stort behof af ett sådant understöd för mina återstående dagar.

Karlstad den 13 September 1910.

ANDERS PETTER JONSSON.

Upptages som min motion.
MAURITZ HELMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 26 September 1910.

§ 16.

På remiss af Herrar Stadsfullmäktige hade Kammaren att afgifva utlåtande öfver en af Anders Petter Jonsson i Karlstad gjord och af Herr Hellberg som motion upptagen ansökan om pension från Staden.

Efter föredragning af ansöknigen och med hänsyn därtill, att Jonsson enligt egen uppgift haft endast extra anställning hos Staden, att denna anställning redan för 19 år sedan upphört, samt att för öfrigt sökanden icke gittat om sin åberopade tjänstgöring och sina förhållanden i öfrigt förebriaga någon som helst utredning, beslöt Kammaren afstyrka framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 128.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver en af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson hos Herrar Stadsfullmäktige gjord, af Herr Hellberg som motion upptagen framställning om pension från staden.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande och därvid med hänsyn därtill, att Jonsson enligt egen uppgift haft endast extra anställning i stadens tjänst, att denna anställning redan för 19 år sedan upphört samt att

sökanden för öfrigt ej förebringat någon som helst utredning om sin åberopade tjänstgöring och sina förhållanden i öfrigt, afstyrkt bifall till framställningen i fråga.

Beredningsutskottet instämde till alla delar uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och beslöt Utskottet fördenskull beinställa,

att Herr Hellbergs förevarande motion icke måtte till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föränleda.

In fidem;

IVAN FR. REGNER.

117. Magistratens framställning om anslag för upprättande af mantalslängd och röstlängd för val till Riksdagens andra kammare.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Röstlängd för val till Riksdagens Andra Kammare skall från och med i år upprättas årligen, och åligger det kronouppbörds-kassören att utföra detta numera ganska omfattande arbete.

Med hänsyn bland annat till kronouppbörds-kassörens stora arbetsbörda i öfrigt har Magistraten sett sig nödsakad att i år förordna biträde åt honom för röstlängdens upprättande.

Det kommer ock med afseende på ifrågavarande röstlängd, att blifva nödvändigt att den till grund därför liggande mantalslängden hädanefter upprättas på ett mera minutiöst och öfverskådligt sätt än hvad hittills varit fallet. Äfven till detta synas kronouppbörds-kassörens krafter icke vara tillräckliga, hvadan äfven för detta arbete biträde erfordras för honom.

Med sin jämförelsevis ringa aflöning är han icke i tillfälle att aflöna sådant biträde.

Magistraten ber därför få hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige ville ställa till Magistratens förfogande från och med i år tills vidare ett årligt förslagsanslag af högst sexhundra kronor att användas till beredande af hjälp åt kronouppbörds-kassören vid upprättande af mantalslängden och röstlängden för val till Riksdagens Andra kammare.

Karlstads rådhus den 5 September 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 26 September 1910.

§ 10.

På remiss af Herrar Fullmäktige hade Kammaren att afgifva utlåtande öfver Magistratens framställning af den 5 dennes att ett årligt förslagsanslag af högst 600 kronor måtte från och med i år ställas till Magistratens förfogande för beredande af hjälp åt kronouppbörds-kassören vid upprättande af mantalslängden samt röstlängden för val till Riksdagens Andra Kammare; och beslöt Drätselkammaren att på af Magistraten anförda skäl förorda bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 129.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning hade Magistraten på anförda skäl hemställt om ett årligt förslagsanslag från och med innevarande år af 600 kronor att användas till beredande af hjälp åt kronouppbörds-kassören vid upprättande af mantalslängden och röstlängden för val till Riksdagens andra kammare.

Denna framställning hade af Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande tillstyrkt, och hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att i ärendet yttra sig.

Då det begärda anslaget syntes vara af behovet påkalladt, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja och ställa till Magistratens förfogande från och med innevarande år tillsviðare ett årligt förslagsanslag af högst 600 kronor att användas till beredande af hjälp åt kronouppbörds-kassören vid upprättande af mantalslängden och röstlängden för val till Riksdagens andra kammare äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

118. Hamnstyrelsens framställning angående understöd till aflidne hamnfogden M. Svenssons änka och barn.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 5 Juli 1910.*

§ 71.

Från änkan efter framlidne hamnfogden M. Svenson hade inkommit en så lydande ansökan: — — — — —
som upplästes.

Vid härefter hållen överläggning och efter inhämtande av, att Svenson i små omständigheter efterlämnat, förutom maka och aldrig moder, fyra barn, en flicka och tre gossar, i ålder av resp. 16, 14, 13 och 10 år, beslöt styrelsen med hänsyn till, *dels* att Svenson under en tid av nära 19 år och hans fader under drygt 20 eller tillsammans närmare 40 år varit i stadens tjänst anställda, *dels* att till dem utgående avlöningsförmåner varit relativt små, och *dels* att bägge under sin långa tjänstetid städe plikttroget skött sina åligganden, hos hrr Stadsfullmäktige hemställa, att änkan efter framlidne hamnfogden M. Svenson måtte från den 1 instundande oktober och intill dess stadens pensioneringsfråga bliver avgjord tillerkännas ett årligt understöd av 400 kr.; dock att, därest ankans svärmoder skulle dessförinnan avlida, understödsbeloppet skall nedsättas med 100 kronor.

In fidem:

IVAR OLSSON.

Till Hamnstyrelsen.

Undertecknade, änka efter hamnfogden härstädes M. Svensson, får härmed vördsamt till Hamnstyrelsen göra nedanstående hemställan.

Min aflidne man som i 19 år varit i hamnens tjänst har under denna tid trots ett arbetsamt och för de sinus väl uppoffrande lif genom sina begränsade inkomster och den jemförelsevis stora familj, mig, aldrig moder och fyra barn han haft att försörja, icke efterlämnat större tillgångar, än att de — såsom bouppteckningen visar kunna täcka hans skulder.

Jag står således efter min mans fränfalle med mina barn och min åldriga svärmoder, änka efter f. hamnkaptenen C. F. Svenson som i 20 år innehåft hamnkaptensbefattningen, så godt som utan allt, och ser därför framtiden mörk

och full af bekymmer, utan andra möjligheter att kunna försörja mig och de mina än genom mina egna händers arbete. Att varje understöd under sådana förhållande för mig är till stor välsignelse behöfver jag icke framhålla, lika litet som den känsla af tacksamhet, jag måste hysa mot Hamnstyrelsens herrar ledamöter, om denna min böneskrift blir behjärtad.

På grund af hvad jag här ofvan framhållit får jag här vördsamt anhålla att Hamnstyrelsen behagade hos Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad för mig göra hemställan om ett årligt understöd till det belopp som kan anses vara skäligt.

Karlstad den 8 Mars 1910.

Vördsamt

ANNA SVENSON.

Utdrag ur Protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Karlstad sammanträde den 26 september 1910.

§ 12.

På remiss af Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af aflidne hamnfogden M. Svensons änka gjord ansökan om årligt understöd, öfver vilken ansökan Hamnstyrelsen afgifvit tillstyrkande utlåtande; och beslöt Kammaren hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte tillerkänna sökanden en från och med den 1 Oktober 1910 tills vidare utgående årlig pension af 300 kronor med tillägg af ytterligare 100 kronor, hvilka skulle utgå så länge sökandens svärmoder lefde och vårdades i sökandens hem, dock ej längre än till dess sökandens yngsta barn fyllt 15 år.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 November 1910.

§ 130.

Med föranledande af en utaf före hamnfogden M. Svenssons änka Anna Svensson hos Hamnstyrelsen gjord framställning hade Styrelsen hos Herrar Stads-

fullmäktige hemställt, att änkan Svensson måtte från den 1 Oktober innevarande år och intilldess stadens pensioneringsfråga blifvit afgjord tillerkännas ett årligt understöd af 400 kronor, dock att, därest änkans svärmoder skulle dessförinnan afilda, understödsbeloppet skulle nedsättas med 100 kronor.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande och därvid tillstyrkt Herrar Fullmäktige att tillerkänna änkan Svensson en från och med den 1 Oktober 1910 tills vidare utgående årlig pension af 300 kronor med tillägg, af ytterligare 100 kronor, hvilka skulle utgå så länge änkans svärmoder lefde och vårdades i änkan Svenssons hem, dock ej längre än till dess den sistnämnda yngsta barn fyllt 15 år.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att i ärendet afgifva utlåtandet, beslöt därvid anföra följande.

Till en början ville Utskottet erinra, att den af Hamnstyrelsen omförmälda stadens pensioneringsfråga, hvilken för närvarande vore under utredning, ej afsåge änkepensioner utan endast pensionering af stadens tjänstemän och betjante samt i stadens tjänst anställda arbetare, hvadan denna frågas afgörande ej komme att beröra nu förevarande fall.

Af principiella skäl kunde Utskottet för sin del ej biträda den gjorda framställningen om beviljande af pension till hamnfogden Svenssons änka, men då synnerligen ömmande omständigheter i förevarande fall föreläge, ville Utskottet i stället förorda beviljandet af en gratifikation på en gång till änkan Svensson af 600 kronor att af Hamnstyrelsen till henne utbetalas.

Utskottet beslöt fördenskuil hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja aflidne hamnfogden M. Svenssons änka Anna Svensson en gratifikation på en gång af 600 kronor, att af Hamnstyrelsen till henne utbetalas på sätt Hamnstyrelsen funne lämpligt, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

119. Drätselkammarens framställning i anledning af fru Emilia Björkmans ansökan om aekord för kommunalutskylder.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 22 Augusti 1910.

§ 11.

Uti en till Drätselkammaren ingifven skrifvelse hade fru Emilia Björkman hemställt, att Drätselkammaren måtte såsom full betalning för stadens i sökandens konkurs bevakade fordran å stadsutskylder för åren 1908 och 1909 tillhoppa 2,121 kr. 55 öre jämte innevarande års ännu ej till beloppet bestämda utskylder emottaga 50 procent af hela utskyldssumman.

Då kammaren icke ansåge sig böra på egen hand afgöra ärendet, beslöts att med tillstyrkan öfverlämna ansökningen till Herrar Stadsfullmäktiges afgörande, Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville för sin i min konkurs bevakade fordran af kommunalutskylder till Karlstads stad, utgörande för åren 1908 och 1909 *Kr. 2,121: 55* jämte innevarande års ännu ej till beloppet bestämda utskylder, taga såsom full betalning ett belopp af 50 proc. af hela utskyldssumman; och får jag till stöd för denna anhållan anföra:

De nu tillgängliga tillgångarna i min konkurs, hvilka utgöras af hälften utaf mitt och min mans inre lösörebo (mellan mig och min man råder nämligen boskilnad), äro, sedan jag fått undantaga nödiga saker till värde af 150 kr., försålda för Kr. 1,020: —

Häraf skola först utgå:

af borgenärerna mig beviljad underhåll	Kr. 250: —
kostnaden för konkursbouppteckningens upprättande	α 50: —
arfvoden till konkursförvaltningen	α 300: —
protokolls- och kungörelsekostnader, förslagsvis	α 50: —
	<hr/>
	Kr. 650: —

Förmånsrättsberättigade borgenärer äro Kronan för innevarande års utskylder och Karlstads stad för sin nu ifrågakvarande fordran.

Af ofvannämnda tillgång skulle således återstå för staden omkring 370 kronor.

Dessutom är såsom tillgång i mitt bo upptagen min arfsrätt efter min fader A. Elieson. Denna kan emellertid på grund af hans testamente ej utbrytas förrän efter min moders död. Intill denna tidpunkt kan arfsrättens innehafvare allenast uppbära mot min andel af min faders egendom svarande del af afkastningen och med öfrige delägare deltaga i egendomens förvaltning. Äfven kan sterbhusets egendom, bestående till hufvudsaklig del af värdehandlingar, växla i värde och således äfven förminska, innan gemenskapen upplöses. Min andel kan för närvarande uppskattas till c:a 27,000 kr., hvaraf jag dock redan i form af lån uppburit större delen, c:a 21,000 kr. Men af denna arfsrätts art följer, att den vid en af konkursen nödvändiggjord försäljning icke torde finna annan köpare än öfrige delägare i sterbhuset, hvilka därvid i saknad af konkurreuter kunna bjuda hvilket obetydligt belopp som helst. Ifrågakvarande arfsrätt torde således ej tillföra mitt konkursbo något belopp att räkna med.

Genom antagande af mitt nu gjorda erbjudande skulle staden alltså genast erhålla en betydligt högre summa än eljest, hvaremot jag blefve för framtiden fri från kraf för dessa utskylder. Jag hemställer därför vördsamt om bifall till min framställning.

Karlstad den 6 Juli 1910.

EMILIA BJÖRKMAN.

Att de häröfvan lämnade uppgifterna öfverensstämma med verkliga förhållandena, intygas af undertecknad, som om Fru Björkmans förmögenhetsförhållanden förskaffat mig kännedom.

Karlstad den 6 Juli 1910.

TH. PETTESSON.

E. o. Hofrättsnotarie,
föreståndare för Wermlands
Ensk. Banks notariatafdelning.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 131.

Uti en till Drätselkammaren ingifven framställning hade fru Emilia Björkman hemställt, att Kammarerna måtte för sin i sökandens konkurs hevakade fordran af

kommunalutskylder till Karlstads stad, utgörande för åren 1908 och 1909 kr. 2,121: 55, jämte innevarande års ännu ej till beloppet bestämnda utskylder, taga såsom full betalning ett belopp af 50 procent af hela utskyldssumman.

Då Drättselkammaren ej ansett sig böra på egen hand afgöra ärendet, hade Kammaren under tillstyrkan af bifall till ansökningen öfverlämnat densamma till Herrar Stadsfullmäktiges afgörande och hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Af vid handlingarne fogade debetsedlar inhämtade Utskottet att de i ansökningen omförmälda utskylderna för 1908 och 1909 blifvit fru Björkman påförda för fastigheten N:o 5 i Klara här i staden, nämligen dels för 1908 resterande 700 kronor och dels för 1909 oguldna 1,421 kronor 55 öre.

Enligt hvad Utskottet inhämtat försåldes nämnda fastighet å exekuliv auktion den 28 december 1909 och inropades då af Wermlands Enskilda Bank för 155,000 kronor. Drättselkammaren hade vid försäljningen bevakat utskylderna, men vid köpeskillingsfördelningen befanns att köpeskillingen ej ens var tillräcklig för inteckningarnes täckande.

Då kommunalutskylder hade sämre rätt än intecknad gäld, kunde stadens fordran för ifrågavarande utskylder alltså ej uttagas ur fastigheten, och då, såvidt sökandens framställning utvisade, endast ett obetydligt belopp skulle. efter realiseringen af sökandens öfriga tillgångar, komma staden till godo, syntes det Utskottet uppenbart, att det skulle vara för staden fördelaktigt att antaga det erbjudna ackordet, för så vidt det afsåge gäldandet af utskylderna för ofvan omförmälda fastighet för åren 1908 och 1909. Hvad däremot samma utskylder för innevarande år beträffade tillkomme det den nye ägaren af fastigheten att erlägga densamma.

I anledning af hvad Utskottet sålunda anført, beslöt Utskottet hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta att för stadens i fru Emilia Björkmans konkurs bevakade fordran af kommunalutskylder till Karlstads stad för åren 1908 och 1909, utgörande 2,121 kronor 55 öre taga såsom full betalning ett belopp af 50 procent af hela utskyldssumman.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

120. O. N. Perssons framställning om lyftande af ett honom tilldeladt stipendium ur Mellqvistska fonden för undervisning i slöjd.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hänvisande till närslutna intyg anhåller jag härmed vördsamt att under 1911 och 1912 få uppbära det stipendium, jag förra året tilldelades ur «Mellqvistska stipendiefonden för undervisning i slöjd».

Trossnäs den 21 sept. 1910.

O. N. PERSSON.
Adress: Tomtbult, Sunne.

Att folkskolläraren O. N. Persson under innevarande år fullgjort sin värnplikt och därför varit hindrad att genomgå någon av de kurser i slöjd, vilka under sommaren varit anordnade å Nääs, varder härmed intyगत.

Norra Ny den 5 sept. 1910.

P. JÖNSSON.
Vice ordf. i skolrådet.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 132.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade folkskolläraren O. N. Persson hemställt, att honom måtte medgifvas rätt att under åren 1911 och 1912 få uppbära det stipendium. sökanden under näslidne år tilldelats ur Mellqvistska stipendiefonden för undervisning i slöjd, och hade Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Det antecknades, att sökanden under år 1909 ur ofvannämnda stipendiefond tilldelats ett stipendium å 260 kronor 83 öre att på vanliga villkor åtnjutas, äfvensom att tvänne slöjdstipendier nämnda år utdelats. och hade Utskottet af ansökningshandlingarne inhämtat, att sökanden under år 1909 utgått från härvarande folkskoleseminarium.

Enligt det för utdelning ur stipendiefonden gällande reglemente skulle det, om två stipendier utdelats, åligga stipendiat att "under tre månader vid högre

slöjdundervisningsanstalt företrädesvis öfva sig i sådan slöjd, hvari undervisning lämpligen kan i folkskola meddelas", hvarjämte reglementet jämväl stadgade, att "utsedd stipendiat, som icke lyft sitt stipendium före utgången af andra året efter det under hvilket han från seminariet utgått, anses vara stipendiet förlustig".

Då sökanden, som alltså hade att före 1911 års utgång lyfta det honom tilldelade stipendiet, enligt vid ansökningen fogadt inlyg varit genom fullgörandet af sin värnplikt förhindrad att under innevarande år bevista någon kurs vid högre slöjdundervisningsanstalt, ansåge Utskottet sig böra förordja bifall till ansökningen, hvadan Utskottet hemställde,

att Herrar Fullmäktige måtte medgifva sökanden rätt att under åren 1911 och 1912, i enlighet med föreskrifterna i det för utdelning ur ifrågavarande stipendiefond gällande reglemente, lyfta det honom under nästlidna år tilldelade slöjdstipendiet.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

121. Styrelsens för Karlstads arbetsstugor framställning om anslag för år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Hänvisande till hosföljande handlingar anhåller härmed styrelsen för Karlstads Arbetsstuga, att Herrar Fullmäktige ville i likhet med föregående år lämna den ett bidrag av 500 kronor.

Styrelsen, som alltså tror sig kunna med detta mindre anslag bestrida Stugans utgifter under det kommande verksamhetsåret, vågar dock uttala den förhoppningen, att Herrar Stadsfullmäktige framdeles — om Arbetsstugans fortsatta verksamhet det skulle kräva — bevilja den det större anslaget 1,000 kronor, som den under många föregående år fått mottaga.

Karlstad den 26 augusti 1910.

Å Styrelsens vägnar:

G. JAKOBSSON.

Ordförande.

A. ÅSTRÖM.
Kassaförvaltare.

DAVID KARLSTRÖM.

Styrelseberättelse

för

Föreningen för Karlstads Arbetsstugor 1909.

Arbetsstugan har under året fortsatt sin verksamhet hufvudsakligen efter samma plan som föregående år.

Vårterminen tog sin början den 22 Januari och fortgick till och med den 30 April och utgjorde antalet inskrifne barn under denna termin 53, deraf 22 flickor och 31 gossar.

Med Höstterminens början den 20 September ingick Stugan i sitt 11 verksamhetsår och afslutades denna termin med den sedvanliga julfästen den 16 och 17 December. I arbetet hade deltagit 49 barn, 21 flickor och 28 gossar.

Under året ha utdelats 2,799 matportioner.

Undervisningen har pågått mällan kl. 5—7 e. m. alla hälgfria dagar och flickorna ha undervisats i sömnad, lagning, stickning, knyppling, bast- och spånadsarbeten och gossarne i träslöjd, pappslöjd, borstbinderi och skomakeri m. m. 89 par skodon äro under året halfsulade och lagade.

Undervisningen har bestridts dels af aflönade lärarinnor och lärare näml. Föreståndarinnan fröken Maria Moberg samt fröknarne Gerda Poignant, Marina Holmberg och Maja Persson samt Skomakaren C. J. Bergqvist, dels har fröken Gertrud Mæchel bidragit med frivillig undervisning, och har styrelsen att till dem alla framföra sin tacksamhet för ett inträsseradt och framgångsrikt arbete.

Till Arbetsstugans Föreståndarinna fröken Maria Moberg, som alltsen Stugans början för nära 11 år sedan, varit dess bärande och ledande kraft, men som nu på grund af afflyttning från staden, lämnar sin plats, vill styrelsen härmed uttala sin stora tacksamhet för det varma inträsse och den osparda möda hon alltid visat i sitt arbete för Stugans bästa och är styrelsen öfvertygad att bakom detta tack stå enhälligt Föreningens samtliga medlemmar och, inte minst, alla de många barn hon under de gångna åren haft under sin vård och hvilkas kärlek och förtroende hon i så hög grad förstått att vinna.

Föreningen har liksom föregående år från Karlstads stad fått uppbära ett anslag af Kr. 1,000 och vill styrelsen å Föreningens vägnar härigenom uttala sitt tack för det intresse och det erkännande staden sålunda visat Föreningen och dess verksamhet. Dessutom har Styrelsen att lika tacksamt erkänna mottagandet af kontanta gåfvor från enskilda gifvare i samhället.

Karlstad den 18 Maj 1910.

Å Styrelsens vägnar:

G. JAKOBSSON.

Ordförande.

A. ÅSTRÖM.

Afskrift.

Revisorernas utlåtande om Arbetsstugans räkenskaper för 1909

Förestående räkenskaper äro af oss granskade och befunnits i god ordning, utan anmärkning.

Karlstad den 8 Mars 1910.

AXEL NERMANN.

A. G. LIDMAN.

Rätt afskrifvet ur arbetsstugans kassabok intyga

ÅKE NERMAN.

SIXTEN TECKTONIUS.

Inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Arbetsstuga 1911.*Inkomster:*

Beräknad inkomst genom försäljning af barnens arbeten cirka	500:—
» ränta i Karlstads Sparbank cirka	180:—
Anslag af Karlstad stad cirka	500:—
	Kr. 1,180:—

Utgifter:

Aföning till Föreståndarinnan	300:—
» till Lärare och lärarinnor	500:—
» till Tjänarinnan	180:—
Materialier cirka	200:—
Hushållet cirka	300:—
Diverse småutgifter cirka	75:—
	Kr. 1,555:—

Summa utgifter..... Kr. 1,555:—

Summa inkomster..... » 1,180:—

Brist Kr. 375:—

I Karlstads Sparbank hade Arbetsstugan denna dag innestående Kr. 4,433:48 utgörande återstoden af det kapital som insamlades 1899 då Stugan började sin verksamhet.

Karlstad den 25 Augusti 1910

A. ÅSTRÖM.
Kassaförvaltare.

Utdrag ur protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 26 september 1910.

§ 14.

På remiss från Herrar Stadsfullmäktige beslöt Drätselkammaren, efter föredragning af handlingarna i ärendet, att tillstyrka bifall till Styrelsens för Karlstads Arbetsstugor framställning om anslag å 500 kronor för nästkommande år.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 133.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads Arbetsstugor begärt ett anslag för år 1911 af 500 kronor till bestridande af kostnaderna för föreningens fortsatta verksamhet, hvaröfver Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande.

Beredningsutskottet hade nu att jämväl yttra sig i ärendet; Och beslöt Utskottet därvid hemställa

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Karlstads Arbetsstugor ett anslag för år 1911 af 500 kronor samt tillika föreskrifva, dels att därest anslag jämväl för år 1912 skulle af föreningen ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd af redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi innevarande år, skall till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 September 1911, dels ock att det nu beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

122. Styrelsens för Föreningen Mjölkdroppen framställning om anslag för år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Mjölkdropsstyrelsen gjorde f. å. till Styrelsen för härvarande Barnkrubbor en framställning om sammanslagning af de båda institutionerna i afsigt att derigenom bl. a. nedbringa driftkostnaderna. På detta förslag ingick ett afböjande svar med angifvet skäl att Barnkrubbornas lokaler voro otillräckliga för en sådan vidgad verksamhet.

Oaktadt således Styrelsens förhoppningar om samarbete mellan dessa båda till sin natur så närstående filantropiska anstalter gått om intet — ett samarbete, som säkerligen vore både praktiskt och logiskt — har Mjölkdroppen tack vare det kommunala anslaget och enskilda personers outröttliga offervillighet under det gångna året kunnat fortsätta sin verksamhet. Denna bör icke bedömas utslutande efter de små skyddslingarnes numerär eller antalet utlämnade mjölkportioner, ty det upplysningsarbete angående späda barns vård, kvinnans digifning o. d., som genom Mjölkdroppen kommer dem till godo, hvilka äro mäst i behof deraf, har för hela samhället förvisso en betydelse som icke bör underskattas.

Med hänvisning till bifogade Styrelse- och revisionsberättelse för 1909 samt förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1911, få vi härmed värdsamt anhålla om ett anslag äfven för nästkommande år af Kronor 1,000 (Ett tusen) till bestridande af kostnaderna för Mjölkdroppens fortsatta verksamhet.

Karlstad den 30 Augusti 1910.

ELVINE WEINBERG.

A. ÅSTRÖM.

HUGO SEVERIN.

AUGUSTA JENSEN.

GERDA HELLBERG.

Revisionsberättelse.

Undertecknade som utsetts att granska föreningen Mjölkdroppen för år 1909, få, efter verkställd sådan granskning, däröfver afgifva följande berättelse:

Föreningens tillgångar utgjorde enligt räkenskaperna, vid 1909 års ingång: »Mjölkdroppens fond» (insatt å Karlstads Sparbank)..... 287: 29

Öfriga behållna medel:

dels å sparkasseräkning i Wärmlands Enskilda Bank innestående	55: 44		
dels kassabehållning	65: 06	120: 50	407: 79
Under året hafva influtit:			
För försäljning af mjölk m. m.	1,306: 80		
Anslag från Karlstads stad	1,000: —		
Ledamotsafgifter	436: —		
Genom sparbössor	83: 75		
För annonser om nyårsönskningar (andel)	64: 55		
Gåfvor	210: —		
Ränta i Wermlands Enskilda Bank	4: 85		
Gåfvor till »Mjölkdroppens fond»	100: —		
Ränta å »Mjölkdroppens fond»	12: 47	3,218: 42	

Summa Kronor 3,626: 21

Utgifterna under året fördela sig sålunda:

Hyror och vattenafgifter (3 kvartal)	384: —		
Löner och gratifikationer	686: —		
Utgifter i öfrigt för rörelsen (mjölk och grädde, flaskor, nappar, ved, gas o. s. v.)	1,989: 65		
Annonser ..	7: 25	3,066: 90	
hvarrefter till år 1910 återstår		559: 31	

Summa Kronor 3,626: 21

Kvarstående behållningen redovisas med

dels »Mjölkdroppens fond» (i Karlstads Sparbank) ..	399: 76
dels och öfriga behållna medel	159: 55

Kronor 559: 31

Af berörda kronor 159: 55 innestodo:

å sparkasseräkning i Wermlands Enskilda Bank	10: 29
och hos kassaredogöraren	149: 26
	159: 55

Anmärkningsvis må nämnas, att »Mjölkdroppens fond» — ursprungligen tillkommen under beteckningen »Fru Weinbergs gåfva», som med upplupna räntor vid början af år 1908 uppgick till 81 kronor 3 öre, och sedermera ökad genom bidrag från flere håll — är afsedd att utgöra en grundfond för föreningens verksamhet.

Såsom revisorererna angifvit under föregående år, hafva revisorererna icke varit i tillfälle att verkställa inventering af föreningens tillgångar i inventariepersedlar.

Enligt hvad revisorererna inhämtat, hafva utgifterna för föreningens verksamhet under år 1909 uppgått till omkring 900 kronor mera än de granskade räkenskaperna utvisa. Berörda belopp har tillskjutits af änkefru Elvine Weinberg här i staden, hvilken, som bekant, från Mjölkdroppsrörelsens uppkomst härstädes och allt sedermera kraftigt understödt densamma så i ekonomiskt som andra hänseenden. Då fru Weinberg jämväl för innevarande år läser hafva åtagit sig att lämna det tillskott, som utöfver bidrag från korporationer eller eljest erfordras för uppehållande af föreningens verksamhet, har sålunda för ännu ett år trygats denna så gagnarika verksamhet.

För det stöd föreningen sålunda fått och erhåller genom enskilda uppoffringar bör den största erkänsla uttalas. Revisorererna anse sig emellertid, hälst föreningen åtnjuter understöd från staden, tillika böra framhålla önskvärdheten att *alla* utgifter för föreningens verksamhet förtecknas och varda införda i räkenskaperna, enär endast på det sättet kan vinnas en fullständig uppfattning om hvad nämnda verksamhet medför för kostnader och, där ändringar däri tilläfväntys böra vidtagas, huru dessa lägligen må ske.

I öfrigt hafva vi icke funnit anledning till särskild erinran; och då räkenskaperna äro ordentligt förda och vederbörligen verifierade, få vi för såväl kassaredogöraren som styrelsen i dess helhet tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för den tid, redovisningen omfattat.

Karlstad i maj 1910.

EMIL ANKERS.

GEORG SAMUELSON.

Föreningen "Mjölkdroppens" årsberättelse år 1909.

Styrelse: Fru E. Weinberg, ordf., doktor H. Severin, bokhandlare A. Åström, kassaförv., fru G. Hellberg, sektr., fru Aug. Jensen. Suppleanter: häradsböfd. V. Ryman, fru Anna Helleberg.

Revisorer: Länsnot. G. Samuelsson, boktryckare E. Ankers; suppleanter: folkskollärarne A. G. Lingren och D. Karlström.

Medlemsantal:

Verksamhetens omfattning framgår af nedanstående tablå:

	Icke bet.	Delvis bet.	Fullt bet.	Suma
Kvarstående från 1908.....	22	5	4	31
Inskrifna 1909.....	18	8	7	33
Vårdade 1909.....	40	13	11	64
Utskrifna 1909.....	29	11	6	46
Kvarstående till 1910.....	11	2	5	18
Hela 1:sta året på Mj.-Droppen.	16	5	2	23
I förtid slutat.....	10	6	4	20
Döde.....	3	—	—	3
Antal underhållsdagar.....	5,836	1,598	891	8,325
Antal utlämnade flaskor.....	28,853	7,076	3,627	39,556

Principen för flaskfödans tillredning har varit densamma som föregående år: gräddblandningen har i enstaka fall utbytts mot mjölkblandning, rörsockret någon gång ersatts af mjölksocker, vattnet af hafreafkok.

Utvecklingen hos de barn, som hela sin spädbarnstid åtnjutit Mjölkdroppens omvårdnad, har i stort sett varit synnerligen tillfredsställande. Vid utskrifningen kunde hos fem bland dessa barn helt obetydliga och för deras hälsotillstånd betydelselösa rhachitiska tecken konstateras. Vikten vid utskr. har växlat mellan 8,700 och 14,000 gr., var i medeltal 9,900 gr.

Under året ha inträffat 3 dödsfall; dödsorsakerna: akut lunginflammation 2 fall, rhachitis (+ tuberkulos?) 1 fall.

Antalet ogifta mödrar inom gruppen »icke betalande» är 13.

5 barn ha haft sina mödrar sjuka på lasarettet, när Mjölkdroppens hjälp anlätades; 5 mödrar ha på grund af lungsot förbjudits att amma sina barn; 2 ha af läkare eller barnmorska afrådats från digifning till följd af »sjuklighet»; 1 barn var moderlöst.

Äfven detta år ha eleverna i Fröken Envalls husmoderskola genom föredrag och demonstrationer dragit nytta af Mjölkdroppen.

Anstaltens utgifter äro af kassören uppgifna till Kr. 3,066: 90, men denna siffra motsvarar icke totalkostnaden för årets verksamhet, enär dessutom flera utgiftsposter betalats af en varm vän till Mjölkdroppsrörelsen, utan att uppgift på dessa lämnats. Kommunens anslag har fortfarande utgått med 1,000 kr.. i medlemsavgifter ha inflytt 436 kr., inkomsten af försäld mjölk m. m. har uppgått till 1,306: 80 kr., spar-

bössorna ha inbringat 83:75 kr., nyårsönskningar genom tidningarne 64: 55 kr., gåfvor 310 kr., räntefkastning 4: 85 kr.

MJÖLKDROPPENS STYRELSE.

gm *Hugo Severin.*

Föreningen "Mjölkdroppens" inkomst- och utgiftsstat för 1911.

Inkomster:

Anslag af Karlstad stad	1,000: —
Försäljning af mjölk etc. cirka	1,000: —
Årsafgifter	450: —
Beräknad inkomst genom sparbössor	200: —
» » af nyårsönskningar	60: —
	Kronor 2,710: —

Utgifter:

Mjölk cirka	1,500: —
Grädde »	500: —
Hyra och vatten cirka	450: —
Aflöning åt föreståndarinna och tjänarinnor	700: —
Gas, ved, flaskor, nappar etc. cirka	400: —
Diverse utgifter cirka	100: —
	Kronor 3,650: —

Summa utgifter 3,650: —

Summa inkomster 2,710: —

Brist Kr. 940: —

Karlstad den 23 Augusti 1910.

ELVINE WEINBERG.

A. ÅSTRÖM.
Kassaförvaltare.

HUGO SEVERIN.
GERDA HELLBERG.

AUGUSTA JENSEN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 26 September 1910.

§ 13.

På remiss af Herrar Stadsfullmäktige hade Kammaren att afgifva utlåtande öfver en af Styrelsen för Föreningen Mjölkdroppen gjord framställning om anslag

äfvén för nästkommande år af 1,000 kronor till bestridande af kostnaden för Föreningens fortsatta verksamhet, och beslöt Kammaren, sedan ansökningen jämte åtföljande handlingar föredragits, tillstyrka Herrar Fullmäktige att med instämmande uti revisorernas uttalande om önskvärldheten däraf, att samtliga Föreningens utgifter införas i räkenskaperna, liksom äfvén uti deras erkännande till Fru Weinberg för hennes uppföringar för Föreningen, bifalla ansökningen.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 134.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver en af Styrelsen för Föreningen Mjölkdroppen hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om anslag för nästkommande år af 1,000 kronor såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för föreningens fortsatta verksamhet.

I öfverensstämmelse med hvad Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande föreslagit beslöt nu Utskottet hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige med instämmande uti hvad revisorerna uttalat angående önskvärldheten däraf att samtliga föreningens utgifter blefve i räkenskaperna införda liksom äfvén uti deras erkännande till Fru Elvine Weinberg för hennes uppföringar för föreningen, måtte bevilja Styrelsen för föreningen Mjölkdroppen ett anslag för år 1911 af 1,000 kronor samt tillika föreskrifva, att därest anslag jämväl för år 1912 skulle af föreningen ifrågasättas, ansökan därom jämte redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi innevarande år skall till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 September 1911, samt

att Herrar Fullmäktige jämväl måtte bestämma, att det nu beviljade anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

123. Styrelsens för skollofskolonierna framställning om anslag för år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under tacksamt erkännande för den välvilja, Herrar Fullmäktige hittills visat stadens skollofskolonier och under hänvisning till hosföljande handlingar, anhåller härmed styrelsen för desamma, att Herrar Fullmäktige ville äfven för 1911 bevilja det sedvanliga bidraget 500 kronor i och för dessa koloniernas fortsatta verksamhet under nämnda år.

Karlstad den 30 Augusti 1910.

Å Styrelsens vägnar:

G. JAKOBSSON.

Ordförande.

David Karlström.

Årsberättelse.

Karlstads förening för anordnande av skollofskolonier har med 1909 avslutat sitt nionde verksamhetsår.

Har styrelsen under föregående år haft skäl påpeka skollofskoloniernas betydelse för sina skyddslingar, så torde den för det gångna verksamhetsåret ha ännu större orsak därtill. Förleden sommar med sina sociala strider har nämligen på ett sorgligt sätt utblottat många arbetarehem till den grad, att verklig nöd stått för dörren på många ställen. Att under sådana förhållanden kunna, såsom vår förening gjort, bereda ett 50-tal barn från dessa hem 5 veckors vistelse vid skollofskolonien å Jäverön, det torde vara ett socialt arbete, som är värt att understödjas. Ty om man också — och det mången gång med rätta — menar, att var och en bör få bära konsekvenserna av sina egna handlingar, så måste vi dock å andra sidan betänka, att barnen här stå utan skuld och böra därför så mycket som möjligt skonas från följderna av dessa strider. Man får väl också hoppas, att dessa ljusa, sorgfria sommandagar skola avsetta någon frukt även i socialt avseende hos de små.

Den redan nu märkbara nyttan av vistelsen vid kolonien framgår både av skolläkarens utlåtande och av den betydliga viktökning som den medfört för de små kolonisterna. Det finnes nämligen barn, som under dessa 5 veckor ökat ända till 7 kg, och medeltalet är 3,81 kg.

Utgifterna för barnens underhåll ha under det gångna året uppgått till 873: 83 kronor, vilket gör 50,5 öre pr barn och dag.

Årets kolonier ha på ett förtjänstfullt sätt föreståtts av folkskollärarinnorna Thérèse Lindberg och Ragnhild Dyhlén, och de mycket tidsödande läkareundersökningarna, som företagas vid valet av kolonister liksom och läkarevården under vistelsen vid kolonien ha under alla dessa år verkställts av Doktor Severin utan den ringaste ersättning, varför styrelsen står i stor tacksamhetsskuld till honom.

Följande dagordning är vid sammanträde den 17 April 1909 av styrelsen antagen att tills vidare gälla för kolonierna.

Kl. 7,³⁰ f. m.

Uppstigning, varefter varje barn (även gossarna) bäddar sin säng och gör iordning på sin plats.

Kl. 8,³⁰

Frukost.

Kl. 11,³⁰

Kakao och skorpor.

Kl. 1 e. m.

Badning, då det vore önskvärt, att barnen meddelades simundervisning. Solbad rekommenderas särskilt, och minst en gång i veckan bör varje barn vid badet använda tvål och borste.

Kl. 2

Middag.

Kl. 5

Aftonvard med katreiner och vetebröd.

Kl. 8

Kvällsvard.

Kl. 9

Liggdags.

Tiden mellan måltiderna användes till lek och sport omväxlande med bärplockning till husbehov, rensning av trädgårdslanden, utfärder för att lära känna trakten o. d. Dessutom vore lämpligt att indela barnen i flera lag, varje lag med sina skyldigheter såsom städning, dukning, torkning av disk, mjölk- och vattenhämtning m. m.

Ett par gånger i veckan böra barnen ägna någon timme till lagning av sina kläder.

Om tillfälle gives för de större barnen till deltagande i lättare landtbrukssysslor hos öns arrendator, vore detta helt säkert en välkommen omväxling.

För barnens sysselsättande under regniga dagar borde anskaffas lektyr, som möjligen torde kunna erhållas från skolans bibliotek,

Föreningens medlemsantal utgjorde vid 1908 års slut 317. Under det gångna arbetsåret har emellertid 39 medlemmar utgått ur föreningen, vadan medlemssiffran sjunkit till 278.

Även under det gångna året ha Herrar Stadsfullmäktige beviljat föreningen ett anslag av 500 kronor. Dessutom har Soirésällskapet skänkt till föreningens verksamhet 50 kronor, varjämte styrelsen genom Direktör Hjalmar Nerman erhållit kr. 93: 25, utgörande andel i vinst av nyårsannonser. För såväl Herrar Stadsfullmäktiges beviljade anslag som för ovan omnämnda gåvor ber styrelsen få uttala ett varmt tack.

Karlstad i April 1910.

STYRELSEN.

På begäran intygas, att enligt hvad som framgått både af besök vid skollofskolonien å Jäfverön och af efterbesiktning af barnen vid sommarens slut, kolonivistelsen varit för dessa till afsedd nytta.

Karlstad d. 30 Mars 1910.

HUGO SEVERIN.

Leg. läkare.

Undertecknade, utsedda att granska Karlstads förening för anordnande af skollofskolonier räkenskaper, få efter fullgjordt uppdrag afgifva följande berättelse.

Inkomster.

Behållning från 1908		1,003: 53
Stadsfullmäktiges anslag för 1909	500: —	
Andel i vinst af nyårsannonser	93: 25	
Gåfva af Soirésällskapet	50: —	
Årsafgifter: 188 å 3 kr., 90 å 2	744: —	
Ångbåtsbiljetter	30: 50	
Räntor	48: 61	1,466: 36

Utgifter.

Barnens underhåll	873: 83
Inventarier	264: 48
Löner	170: —
Platshyra	25: —
Annonser o. trycksaker	51: 70
Minnesgåfva till föreståndarinnan	35: —
Karlstads Ångslups A.-B.	50: —

Inkasseringaprovision å Medlemsavgifter	37: 20	
D:o » Ångbåtsbiljetter	3: 05	
Premie för Brandförsäkring	4: —	
D:o » Inbrottförsäkring	8: 50	
Diverse utgifter	40: 25	
Innestående i W. E. B.	886: 62	
Kontant i kassan	20: 26	2,469: 80

Då räkenskaperna äro förda med noggrannhet och försedda med nödiga verifikationer få vi tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för räkenskapsföraren under den tid revisionen omfattar.

Karlstad i April 1910.

ALFR. NYBERG.

WILHELM LEFRÉN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i
Karlstad den 26 September 1910.*

§ 15,

På remtes af Herrar Stadsfullmäktige beslöt Kammaren, efter föredragning af handlingarna i ärendet, att tillstyrka en af Styrelsen för Karlstads Förening för anordnande af skollofskolonier gjord ansökan om anslag för år 1911 å 500 kronor.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 November 1910.

§ 135.

I likhet med hvad Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande öfver Styrelsens för Karlstads förening för anordnande af skollofskolonier hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om anslag af 500 kronor för föreningens verksamhet nästkommande år föreslagit beslöt nu Beredningsutskottet, som hade att i ärendet afgifva yttrande, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja nämnda styrelse ett anslag för år 1911 af 500 kronor samt tillika föreskrifva, att därest

anslag för föreningen skulle ifrågasättas jämväl för år 1912, ansökan därom skall till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 Oktober 1911 äfvensom att denna ansökan skall vara åtföljd af en redogörelse öfver föreningens verksamhet och ekonomi den gångna sommaren liksom af läkarebetyg rörande resultatet af barnens vistelse å kolonierna, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att nu beviljad anslagsbelopp i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

124. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning i fråga om godkännande af förslag till kontrakt med Kungl. Maj:t och Kronan rörande leverans af gas till kasernetablissemnet för Kungl. Värmlands Regemente.

Utdrag ur protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 16 Aug. 1910.

§ 10. I skrifvelse af den 15 sisl. Juli hade Arméns Kasärnbyggnadsnämnd förklarat sig icke hafva någon anmärkning att göra mot de af Styrelsen uppgjorda förslagskontrakten för leverans af elektrisk ström, vatten och gas till kasärnbyggnaderna för K. Värmlands regemente; och skulle förslaget till Gas-kontrakt nu till Herrar Stadsfullmäktiges pröfning öfverlämnas, i likhet med hvad förut ägt rum med de öfriga kontrakten.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Kontrakt.

Mellan Styrelsen för Karlstads Vatten- och Gasverk, såsom representant för Karlstads stad, här nedan kallad »Staden», och Kungl. Arméförvaltningens Intendentsdepartement, såsom ombud för Kungl. Maj:t och Kronan, här nedan kallad »Kronan», är följande aftal rörande leverans af gas till Värmlands regementes kasernetablissemnet i Karlstad, träffadt.

§ 1.

Staden åtager sig härmed att från den under tio (10) år från Karlstads Gasverk tillhandahålla Kronan för Kasärnetablissemnetet erforderlig kokgas till följande kokapparater:

I Kokinrättningen	1	apparat	à	20	låg
» Mässen	1	»	»	10	»
» Kanslihuset	1	»	»	10	»
» Sjukhuset	1	»	»	5	»
» 3 Kasernhus	12	st.	2	låg.	kokapparater
» Bostadshus A	12	»	2	»	»
»	»	B	8	»	»

Staden låter på egen bekostnad till kasärnområdets gräns, till samma punkt hvar till vattenledningen framdrages, anlägga en gasledning, tillräckligt grof för servering af gas till ofvannämnda kök (motsvarande c:a 150 lågor à 100 liters förbrukning pr timme).

§ 2.

Kronan förbinder sig härmed att från den under tio (10) år taga all för kasärnområdet behöflig gas från Karlstads Gasverk och för densamma erlægga ett pris af 12 öre pr kubikmeter, utan rabatt, hvarvid Kronan garanterar Staden en minimiinkomst af 1,200 kronor pr år.

Härvid äger Kronan rättighet att för hvarje kök erhålla två lyslågor på kokgasmätare.

Gasförbrukningen uppmätas medels en hufvudmätare och skall all af Kronan förbrukad gas passera genom denna mätare. Hufvudmätaren bekostas och uppsättes af staden å af Kronan fritt tillhandahållen och iordningställd, lämplig och mot frost eller annan åverkan skyddad plats.

Servisledningen mellan tomtgränsen och hufvudmätaren bekostas af Kronan, hvarvid Kronan skall ombesörja allt arbete med rörgrafvarnes iordningställande samt inköp af alla materialier, men staden mot ersättning verkställer rörens utläggning och inkoppling till såväl hufvudledning som mätare.

All förbrukad gas skall mätas genom mätare, som af staden tillhandahålles mot årlig hyra enligt samma taxa, som för andra förbrukare inom Staden.

Kronan utför och bekostar alla ledningar inom kasärnområdet men Staden förbehåller sig att, mot ersättning uppsätta alla mätare.

§ 3.

Kronan förbinder sig:

att utföra ledningar och installationer enligt Karlstads Gasverks föreskrifter och

därför endast anlita entreprenör, som af Staden godkännes. Innan anläggningen påbörjas skola planritningar utvisande ledningarnes läge och dimensioner aflämnas å Gasverkets kontor.

Alla ledningar inom kasärnområdet, hvilka föra omäten gas, skola anmälas å Gasverkets kontor till afsyning och afprofnig *innan* jordfyllning å de nedlagda rören skett.

att ej själf eller genom någon annan skada eller rubba mätare från dess plats eller skilja densamma från ledningarne;

att icke vidtaga någon som helst ändring å installationer utan att förut hafva erhållit Stadens tillstånd;

att icke förvägra Gasverkets tjänstemän att efter anmälan tillse mätare, ledningar och apparater m. m.;

att om fel uppstår å mätare eller ledningar ofördröjligen meddela detta å Gasverkets kontor;

att om bristfälligheter uppstå å ledningar genast låta afhjälpa dessa;

att efter anfordran och enligt räkning månatligen betala förbrukad gas på så sätt, som för andra förbrukare inom Staden är stadgat;

att samtidigt med afgiften för under tolfte månaden af hvarje förbrukningsår uttagen gas erlägga, hvad som möjligen kan restera i den garanterade minimiafgiften.

§ 4.

I öfrigt gälla för ofvanstående leverans bestämmelserna i närslutna reglemente och föreskrifter för begagnande af gas från Karlstads gasverk, där dessa bestämmelser ej strida mot ofvan öfverenskomna villkor.

§ 5.

Detta kontrakt gäller till den samt skall skriftligen uppsägas senast ett (1) år innan nämnda dag. Sker detta ej anses kontraktet förlängt ytterligare ett (1) år åt gången tills sådan uppsägning sker.

Twist om tolkning af detta kontrakt får ej dragas inför domstol utan skall afgöras af skiljemän enligt gällande lag

Kokgas inom Kasernetablissemntet.

3 kasernhus	12 st.
Bostadshus A	12 „
„ B	8 „ = 32 st. kok-

apparater à 2 gaslågor	64	gaslågor
Kanslihus	1	apparat motsvarande
Kokinrättning	1	d:o »
Mäss	1	d:o »
Sjukhus	1	d:o »
		<hr/>
		= 109 gaslågor
Gaslågor: 3 kasernhus	12	st.
Bostadshus A	6	»
» B	4	»
		<hr/>
		Summa 131 gaslågor.

1 vanlig kokapparat motsvarar 2 gaslågor à 100 liter i timmen.

Antag: 150 st. gaslågor inalles.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i
Karlstad den 26 September 1910.*

§ 11.

På remiss af Herrar Stadsfullmäktige beslöt Drätselkammaren, efter granskning af det af Vatten- och Gasverksstyrelsen uppgjorda, Herrar Fullmäktiges pröfning underställda förslag till kontrakt om leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes under byggnad varande kasärner, att tillstyrka Herrar Fullmäktige att godkänna föreslagna kontraktet.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 136.

Sedan Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Fullmäktige anhållit om godkännande af ett utaf Styrelsen upprättadt förslag till kontrakt mellan staden, å ena, samt Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan, angående leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad samt Drätselkammaren uti ärendet afgifvit tillstyrkande utlåtande, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att jämväl yttra sig i frågan.

Efter granskning af kontraktsförslaget fann Utskottet sig böra föreslå, att 1:sta stycket uti 2:dra § i förslaget måtte, för vinnande af större tydlighet, erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 2.

Kronan förbinder sig härmed att från den under tio (10) år taga all för kasernområdet till kokning behöflig gas från Karlstads Gasverk och för densamma erlägga ett pris af 12 öre pr kubikmeter, utan rabatt, hvarvid Kronan garanterar staden en minimiinkomst af 1,200 kronor pr år."

Då Utskottet ej hade någon erinran att göra mot kontraktsförslaget i öfrigt, beslöt Utskottet hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att i enlighet med nu föreliggande förslag till kontrakt, med den af Beredningsutskottet här ofvan föreslagna ändrade lydelsen af 1:sta punkten i 2 §, avsluta öfverenskommelse med Kungl. Maj:t och Kronan om leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment vid Karlstad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

125. Herr Oskar Sjögrens med Neres af Herr Gelin som motion upptagna framställning angående isländsättande af åtskilliga gator i stadsdelarne Viken och Kvarnberget äfvensom anordnande af vattenkastare och framdragande af afloppsledningar inom samma stadsdelar.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Som bekant ha Vikens och Kvarnbergsborna av gammalt varit till väsentlig del i saknad av behöfliga gator, gott dricksvatten och nödig belysning. Sedan regleringen av dessa stadsdelar blev besluten 1901 trodde man, att ändring i bemälda missförhållanden skulle inträda. Men nästan förgäves har man väntat därpå under dessa många och långa år, och de förbättringar, som delvis kommit till stånd under denna tid, äro verkligen av så ringa omfång, att man knappast inte kan tala därom, med undantag dock av den förmån invånarna i Viken erhållit genom tillgång på vattenledningsvatten, i det att staden låtit uppsätta 3

stycken vattenkastare å lämpliga ställen därstädes, hvilken förmån Kvarnbergsborna helt och hållet sakna.

Under denna tid, som regleringen varit besluten, hava omfattande regleringsarbeten utförts såväl i Haga som å Herrhagen till vilken omkostnad fastighetsägarna i Viken och å Kvarnberget fått bidraga med ett icke ringa skattebidrag (nämnda stadsdelars taxeringsvärde uppgick 1908 till 1,282,700 kronor), vadan vi anse oss vara i vår goda rätt att nu bli ihågkomna med det allra nödvändigaste.

I den mån befolkningen ökats inom bemälda stadsdelar, i den mån blir behovet trängande efter så väl trafikabla gator eller vägar, som ändamålsenligt dricksvatten och nödig belysning. Undertecknade våga fördenskull icke längre med tystnad låta dessa alltmer förnimbara behoven passera utan att peka på dem, varvid hygieniska-, eldsläcknings- och ordningssynpunkter ingalunda får förbises.

För att de allra mest trängande behoven skola kunna afhjälpas utan att orsaka staden några större utgiftsposter, vilja vi framhålla rörande gatorna, att Kvarnbergsgatan bör sättas i trafikabelt skick till hela sin längd, Muraregatan från Elvdalsgatan till Storgatan, Storgatan från järnvägsövergången till Gillbergsgatan, Gillbergsgatan till Jössegatan och Elvdalsgatan till Muraregatan samt Stall- och Vikengatan till Kvarnbergsgatan. Och rörande vattenbehovet, att det å Kvarnberget i likhet med vad förut skett i Viken uppsättes 3 å 4 vattenkastare på ungefär följande platser: en i hörnet av Kvarnbergs- och Elvdalsgatorna, en å lämpligt ställe å den öppna platsen vid Kvarnen samt en vid Gillbergsgatan emellan Bergs- och Jössegatorna, samt afloppsledning i de gator, där sådan lämpligen kan framdragas.

Vad slutligen belysningsfrågan angår hava vi redan framställt vår begäran därom till vatten- och gasverksstyrelsen.

En kartskick medföljer.

På grund av vad vi här ovan anført, anhålla vi vördsamt men bestämt, att Herrar Fullmäktige fattade sådant beslut i föreliggande fråga, att vi erhöles här ofvan framhållna trängande behov tillgodosedda och att vi under alla förhållanden finge de fyra förstnämnda gatorna jämte Stall- och Vikengatorna ofördröjligen trafikabla.

Karlstad den 15 jnui 1910.

På uppdrag av Västra Viken och Kvarnbergets fastighetsägare:

OSCAR SJÖGREN,

K. NILSSON.

OSCAR WALLER,

Utdrag ur protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 16 augusti 1910.

§ 13.

För yttrandes afgifvande hade Herrar Stadsfullmäktige hit remitterat Herr Oscar Sjögrens m. fleres af Herr Gelin som motion upptagna framställning angående iståndsättning af åtskilliga gator i stadsdelarne Viken och Kvarnberget äfvensom anordnande af vattenkastare och framdragande af afloppsledningar inom samma stadsdelar; Och ville Styrelsen med anledning häraf rörande den del af ansökningen hvarmed Styrelsen ansåge sig äga befogenhet att taga befattning, såsom sitt yttrande anför, att då tvänne i Gillbergsgatan uppförda byggnader hindrade anläggandet af vattenledningar samt därest Kvarnbergsgatan komme att regleras anläggningskostnaderna blefve betydligt mindre, om de ställdes i samband med den eventuella regleringen, Styrelsen funne ansökningen böra i denna del för närvarande afstyrkas, men att när det planerade nya vattentornet blifvit uppfört, vattenkastare därstädes lämpligen skulle kunna uppföras.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 26 September 1910.

§ 20.

På remiss från Herrar Fullmäktige hade Kammaren att afgifva utlåtande öfver en af Oscar Sjögren m. fl. gjord, af Herr Gelin som motion upptagen ansökan om iståndsättande af åtskilliga gator i Stadsdelarne Viken och Kvarnberget äfvensom anordnande af vattenkastare och framdragande af afloppsledningar inom samma stadsdelar, däröfver Vatten- och Gasverksstyrelsen den 16 sistlidne Augusti sig yttrat.

På anmodan af Kammaren hade Stadsbyggmästaren verkställt ungefärlig beräkning af kostnaden för de ifrågasatta gatuarbetena, hvilken föredrogs och befanns sluta å 159,736 kronor.

Med hänsyn till de oerhörda kostnader, ansökningens bifallande syntes komma att medföra, samt till de öfriga stora utgifter af långt mera trängande behof, som vore att vänta, fann Kammaren sig böra för närvarande afstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
PONTUS BLOMBERG.

Kostnadsberäkning

öfver de gatuarbeten, om hvars utförande finnes omnämndt i Herrar Oskar Sjögrens,
K. Nilssons och Oscar Wallers skrifvelse af den 15 Juni 1910.

Innan några dyrbara gatuarbeten företagas, måste först alla hufvudsaktiga ledningar för gas, vatten och aflopp vara nedlagda, ty eljest förderfvas gatubeläggningarne i så hög grad, att reparationer af desamma knappast kunna utföras på ett beständande sätt utan ombyggnad af beläggningarne. I följande kostnadsberäkningar äro gatorna upptagna till full bredd enligt stadsplan samt beläggningarne tänkta med makadamiserade kör- och gångbanor.

Kvarnbergsgatan till hela sin längd	25,920: —	
Muraregatan från Elvdalsgatan till Storgatan.....	17,712: —	
Storgatan från järnvägsöfvergången (vid Klaraborg) till Gillbergsgatan	13,834: —	
Gillbergsgatan till Jössegatan.....	9,720: —	
Elfdalsgatan till Muraregatan	4,320: —	
Stall och Vikensgatorna till Kvarnbergsgatan	13,230: —	84,736: —
Därtill kommer schaktnings- och bergsprängningsarbeten och trapp- anläggningar	75,000: —	
	S:a Kronor 159,736: —	

Karlstad i stadsbyggmästarekontoret den 23 September 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 137.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning, som af Herr Gelin upptagits som motion, hade Oskar Sjögren med flere, på uppdrag af fastighetsägare inom Västra Viken och Kvarnberget hemställt, att åtskilliga i framställningen närmare omförmälda gator i stadsdelarne Viken och Kvarnberget måtte försättas i trafikabelt skick, att å Kvarnberget måtte uppsättas vattenkastare å i framställningen närmare angifna platser samt att afloppsledning måtte nedläggas i de gator, där sådant lämpligen kunde ske.

Uti ärendet hade infordrade yttranden afgifvits af Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt af Drätselkammaren.

Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade därvid anfört, att då tvänne i Gillbergsgatan uppförda byggnader hindrade anläggandet af vattenledning samt, därest Kvarnbergsgatan komme att regleras, anläggningskostnaderna blefve betydligt mindre, om de ställdes i samband med den eventuella regleringen. Styrelsen funne ansökningen böra i denna del för närvarande afstyrkas, men att när det planerade nya vattentornet blifvit uppfördt, vattenkastare därstädes lämpligen skulle kunna uppföras.

Drätselkammaren hade vid sitt utlåtande fogat en af Stadsbyggmästaren verkställd ungefärlig beräkning af kostnaderna för de af sökandena ifrågasatta gatuarbetena, hvilken utvisade ett kostnadsbelopp för nämnda arbeten af 159,736 kronor och hade Kammararen med afseende på de oerhörda kostnader, ansökningens bifallande sålunda syntes komma att medföra, funnit sig böra för närvarande afstyrka bifall till framställningen.

Med hänsyn till hvad ofvannämnda delegationer sålunda i ärendet anfört beslöt Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i frågan, hemställa,

att Oskar Sjögrens med fleres förevarande, af Herr Gelin som motion upptagna framställning icke måtte för närvarande till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

126. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag till utvidgning af stadens vattenverk.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan till Styrelsen nu inkommit det av Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm uppgjorda förslag till utvidgning av Karlstads Vattenverk, får Styrelsen härhos till Herrar Stadsfullmäktiges beprövande överlämna samma förslag med därtill hörande ritningar samt för egen del i ärendet anföra följande.

Stadens å Sandgrund befintliga vattenverk är enligt Professor Richerts år 1901 uppgjorda förslag utbyggt och avsedt för en *största* vattenförbrukning av 1,700 kubikmeter pr dygn. Den *närvarande största* förbrukningen uppgår emällertid till ej mindre än 2,300 km. pr. dygn. Att en utvidgning av vattenverket således är högeligen av behovet påkallad och ej längre torde kunna uppskjutas, bör ligga i öppen dag.

Härtill kommer att staden förbundit sig att till de nu under byggnad varande källrörerna för K. Värmlands regemente leverera tillräcklig vattenmängd under fullt effektivt eldsläckningstryck. Detta nödvändiggör byggandet av ett nytt vattentorn samt utvidgning av rörnätet.

Kostnaderna för utvidgningen i sin helhet bliva enligt det nu föreliggande förslaget följande:

Arbetena å Sandgrund	kr. 135,000
Vattentorn å Kvarnbärg	« 80,000
Rörnätets utvidgning	« 67,000
Arvodet för förslag m. m.	« 18,000
	<hr/>
	Summa kronor 300,000

Styrelsen ansluter sig i allo till det nu föreliggande förslaget, med förordande av Alt. B. i fråga om vattentornet, samt tillåter sig rörande arbetenas verkställande framställa följande synpunkter.

Då arbetena böra vara färdiga år 1912 på hösten samt äro av så betydande omfattning, torde vara skäl att fördela deras utförande på flere år och således redan i år påbörja desamma.

Ett koncentrerande av arbete på allt för kort tid skulle nämligen medföra åtskilliga olägenheter, såsom att arbetet måste forceras och därigenom också fördyras, att en massa löst folk drages till staden och efter företagets fullbordande plötsligt står utan arbete samt att risken av arbetsinställelse är större i samma mån arbetets påskyndande och fullbordande inom en viss kortare tid ligger inom arbetarnes eget avgörande.

För arbetets utförande har Styrelsen därför tänkt sig följande arbetsplan:

1) Arbetena å Sandgrund påbörjas innevarande års sommar och beräknas vara färdiga till våren nästa år.

2) Vattentornet bygges under loppet av år 1911.

3) Rörnätets utvidgning utföres i huvudsak under år 1912, dykarledningen under Klarälven utlägges under Januari—Februari 1912. Samtliga ledningsrör böra dock vara levererade före sjöfartens avslutande år 1911.

På grund av högt vattenstånd i Klarälven kan emellertid utförandet av arbetena i år å Sandgrund försvåras. Rättighet till ändring i ovanstående arbetsplan torde därför styrelsen förbehållas.

Med stöd av vad sålunda anförts får Styrelsen härmed hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla, att för utvidgning av stadens Vattenverk måtte till Styrelsens förfogande ställas ett belopp av 300,000 kronor att utgå

under innevarande år med	kr. 150,000
under år 1911 med	« 100,000
under år 1912 med	« 50,000

Karlstad den 20 april 1910.

För Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse:

S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkam-
maren i Karlstad den 26 September 1910.*

§ 4.

På remiss af Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva utlåtande öfver Vatten- och Gasverksstyrelsens hos Herrar Fullmäktige uti skrifvelse den 20 sistlidne april gjorda framställning om anslag till utvidgande af stadens vattenverk.

Vid ärendets föredragning var ingenjören E. Björkman närvarande.

Beträffande sättet för arbetets utförande beslöt Kammaren tillstyrka Herrar Fullmäktige att godkänna det nu föreliggande förslaget och, hvad särskildt angår vattentorns-byggnaden, förslagets alternativ B, som med hänsyn dels till möjligheten att ett betongtorn skulle kunna taga skada af frost, dels till den fördel ett torn af tegel erbjöde, då det gällde att däri inreda bostäder, syntes Kammaren att föredraga framför föreslagna alternativ A.

Då utvidgning af vattenverket inom den af Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagna tiden af Kammaren ansågs vara af behofvet oundgängligen påkallad, men särskildt till följd af det höga vattenståndet i Klarelfven under innevarande år planen för arbetets utförande ej oförändrad lätit sig tillämpas, beslöt Kamman föreslå Herrar Fullmäktige att ställa till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande, att utgå under år 1911, dels 135,000 kr. för utförande af föreslagna arbetena å Sandgrund, dels ock 65,000 kronor för påbörjande af tornbyggnaden, inköp af rör samt påbörjande af rörnätets nedläggande eller tillhoppa för sagda år 200,000 kronor, dock med rätt för Vatten- och Gasverksstyrelsen att i händelse schaktningsarbetena med fördel kunde påbörjas före nästa års början, redan innevarande år för dessa arbetens utförande disponera ett belopp af 20,000 kronor af ofvannämnda 200,000 kronor äfvensom, att utgå under år 1912, 100,000 kronor

för återstående arbetet med tornbyggnaden samt rörnätets utläggande; och ansåge Drätselkammaren att erforderliga medlen borde anskaffas genom upplåning.

Som ofvan

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 November 1910.

§ 138.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående utvidgning af stadens vattenverk enligt af Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån upprättadt förslag.

Uti den föreslagna utvidgningen inginge äfven uppförande af ett nytt vattentorn samt utvidgning af rörnätet, hvilka arbeten nödvändiggjordes af stadens åtagna förpligtelse i fråga om tillhandahållande af vatten, jämväl för eldsläckningsändamål, till Värmlands Regementes blifvande kasernetablissemment.

I fråga om vattentornet föreläge tre olika alternativ, nämligen alternativ A, enligt hvilket hela tornet skulle uppföras af armerad betong, alternativ B med endast cisternen och dess upplag, takkonstruktionen och bjälklagen af armerad betong men tornbyggnaden i öfrigt af tegel samt alternativ C med torn af tegel och cistern af järnplåt. Vatten- och Gasverksstyrelsen hade i sin framställning förordat alternativ B.

Kostnaderna för utvidgningen i sin helhet skulle enligt det föreliggande förslaget uppgå till sammanlagdt 300,000 kronor.

På remiss hade Drätselkammaren afgifvit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt Herrar Fullmäktige att godkänna förslaget och, hvad särskildt anginge vattentornbyggnaden, förslagets alternativ B och hade Drätselkammaren tillika hemställt, att kostnadsbeloppet måtte utgå med 200,000 kronor under år 1911 och med återstående 100,000 kronor under år 1912.

Då den föreslagna utvidgningen af vattenverket syntes oundgängligen af behovet påkallad, beslöt Beredningsutskottet, med instämmande uti hvad af Drätselkammaren i ärendet anförts, hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte, med godkännande af det vid Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning fogade förslag till utvidgning af stadens vattenverk och, hvad särskildt anginge vattentornbyggnaden, af förslagets alternativ B, anvisa och ställa till Styrelsens för

Vatten- och Gasverken förfogande för förslaget genomförande erforderligt kostnadsbelopp af 300,000 kronor att utgå *dels* under år 1911 med 200,000 kronor, däraf 135,000 kronor för utförande af föreslagna arbetena å Sandgrund och 65,000 koonor för påbörjande af vattentornsbyggnaden, inköp af rör samt påbörjande af rörnätets nedläggande, dock med rätt för Vatten- och Gasverksstyrelsen att i händelse schaktningsarbetena med fördel kunde påbörjas före nästa års början, redan under innevarande år för dessa arbetens utförande disponera ett belopp af 20,000 kronor, *och dels* under år 1912 med 100,000 kronor för återstående arbetet med tornbyggnaden samt rörnätets utläggande, samt

att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att för kostnadsbeloppets täckande, i afvaktan på upptagande af ett amorteringslån, upptaga ett eller flere tillfälliga lån för att däraf i mån af behof tillhandahålla Styrelsen för Vatten- och Gasverken erforderliga medel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD

KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1910

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 15 December.

N:o 11.

- 127. Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver handlanden Robert Österbergs ansökan om tillstånd att försälja explosiva varor.**

Resolution.

Öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas öfver inneliggande ansökan afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 11 Oktober 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Öfverlämnas till magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges här i staden hörande häröfver afgifva yttrande och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 6 oktober 1910.

GERH. DYRSSEN.

Axel Schotte.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

I en till Konungens Befallningshafvande den 19 Februari 1910 ingifven skrifvelse hade undertecknad anhållit om tillstånd att i min handelslokal uti huset

N:o 2 vid Mariedalsgatan här i staden försälja explosiva varor af första klassen samt förvara desamma till en myckenhet och på det sätt bestämdes i 49, 50 och 51 § § af Kungl. Förordningen angående explosiva varor den 19 November 1897.

I häröfver afgifvet yttrande hade stadsfullmäktige härstädes till ansökningen förordnat bifall.

Stadens magistrat hade däremot afstyrkt bifall till ansökningen under åberopande af ett i ärendet infordradt yttrande från stadens brandchef och stadsfiskal, hvilka däri, bland annat, anført, att ett ytterligare upplag af explosiva varor i staden eller dess närmaste omgifning komme att såväl i brand- som ordnings- och säkerhetskänseende förorsaka en ständig otrygghet, och att något som helst behof af ökad tillgång af sådana varor här i staden icke föreläge.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit fann Konungens Befallningshafvande skäligt i resolution af den 4 Juni 1910 afslå ansökningen, och har detta beslut vunnit laga kraft.

Att min ansökan kom att omfatta sådan myckenhet af explosiva varor som omförmåles i § 51 af åberopade Kungl. Förordningen, berodde på ett missförstånd; min egentliga afsikt var att erhålla allenast sådant tillstånd, hvarom § 50 handlar. Då jag har anledning att antaga, att brandchefens och stadsfiskalens afstyrkande utlåtanden, som varit bestämmande för magistratens ställning till frågan, afgifvits särskildt med tanke på sådana större myckenheter, som afses i § 51, vågar jag härmed förnya min framställning under uttryckligt framhållande därnf, att densamma gäller endast sådant tillstånd, som afses i § 50. Att ett sådant upplag skulle medföra någon otrygghet i vare sig brand- eller ordnings- och säkerhetskänseende låter väl knappast tänka sig.

Här i staden finnes förut endast *en* försäljare af explosiva varor. Det har anförts, att något ökad behof af dylika varor ej torde föreligga. Jag vill i anledning härnf nämna, att t. ex. i Seffle, där behofvet väl är mindre än i Karlstad, finnas två dylika affärer. Samma antal — två — i Östersund, i Borlänge, i Upsala och i Malmö; i Lund, Linköping, Örebro och Göteborg har man ansett sig kunna meddela tre försäljningsrättigheter af ifrågavarande slag.

Min handelslokals läge gör, att därest den begärda rättigheten mig meddelades, forslingen af explosiva varor i många fall ej komme att ske genom den tätare bebyggda staden, då en stor del af mina kunder från landsbygden har sin väg öfver den närbelägna Östra bron, och måste ju detta förhållande anses i viss mån medföra ökad trygghet.

På grund af hvad jag sålunda anført får jag vördsammast anhålla om tillstånd att i min handelslokal i huset N:o 2 vid Mariedalsgatan i Karlstad försälja explosiva varor af första klassen samt förvara desamma till en myckenhet och på

det sätt, som bestämmes i §§ 49 och 50 af Kungl. Förordningen angående explosiva varor den 19 November 1897.

Karlstad den 27 September 1910.

ROBERT ÖSTERBERG.

I härstädes förda handelsregistret har den 10 mars 1905 intagits anmälan, att Gustaf Robert Österberg ämnar här i staden idka maskin- och järnhandel jämte försäljning af kol och maskinoljor under firma *Robert Österberg*; någon annan anmälan rörande nämnda firma har icke blifvit i handelsregistret intagen; betygar

Karlstads rådhus den 28 September 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Rätt afskrifvet; betyga

GUSTAF E. BERG.

A. ALF. UNGER.

Frejdbetyg.

Att järnhandlanden Gustaf Robert Österberg född den 6 december år 1878 (sjuttioåtta) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 26 juli år 1910.

CLAES JACOBSSON.

V. pastor, Pastoratsadjunkt.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 141.

Genom resolution den 11 oktober 1910 hade Magistraten infordrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver Handlanden Robert Österbergs ansökan om tillstånd att i sin handelslokal i huset N:o 2 vid Mariedalsgatan här i staden försälja explosiva varor af första klassen; Och hade nu Beredningsutskottet uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande.

Sedan Magistraten, på Beredningsutskottets anhållan, anmodat Brandchefen och Stadsfiskalen att till Beredningsutskottet afgifva gemensamt utlåtande öfver ansökningen, hade dylikt utlåtande nu inkommit till Utskottet, och var detsamma så lydande:

Till Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott.

Sedan Magistraten anmodat oss att till Utskottet afgifva gemensamt utlåtande öfver handlanden Robert Österbergs ansökan om tillstånd att här i staden försälja explosiva varor af 1 klassen, få vi härmed anföra, att vi fortfarande anse, att ett ytterligare upplag af explosiva varor i staden, äfven i mindre kvantitet, komme att såväl i brand- som ordnings- och säkerhetskänseende förorsaka en viss otrygghet samt att något behof af ökad tillgång till dylika varor härstädes för närvarande icke torde förefinnas.

Efter hvad vi inhämtat, finnes i med Karlstad i storlek jämnställda städer, såsom Halmstad, Kalmar, Landskrona, Eskilstuna, Västerås och Kristianstad m. fl. endast en rättighet till försäljning af explosiva varor af första klass. I Stockholm t. ex. finnes blott två dylika rättigheter.

Slutligen hafva af Kungl. Civildepartementet tillkallade sakkunnige i sitt i februari 1910 afgifna betänkande och förslag till förordning angående explosiva varor m. m. anført, att tillstånd till handel med explosiv vara bör meddelas endast tillsvidare och *där verkligt behof förefinnes*.

På grund af hvad vi sålunda anført anse vi oss icke böra tillstyrka bifall till ansökningen ifråga.

Karlstad den 24 november 1910.

J. P. WENDT.
Brandchef.

ALBERT NELSON.
Stadsfiskal.

Efter föredragning häraf beslöt Beredningsutskottet, på grund af hvad Brandchefen och Stadsfiskalen sålunda anført, hemställa,

att Handlanden Robert Österbergs förevarande ansökan måtte af Herrar Stadsfullmäktige afstyrkas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

128. Drätselkammarens framställning om anslag för år 1911 till underhållsarbeten å stadens landsvägar.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 Oktober 1910.

§ 6.

Stadsbyggmästaren ingaf af honom uppgjort förslag å de underhållsarbeten, som under nästkommande år erfordrades å stadens landsvägar.

Efter föredragning och granskning af detta förslag, som af Drätselkammaren godkändes, beslutades att hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag för år 1911 af 9,200 kronor, att användas för utförande af i förslaget upptagna arbeten.

Denna § justerades genast.

In fidem:

J. NORÉUS.

FÖRSLAG

till underhåll af stadens landsvägar under år 1911.

Vestra landsvägen.

Makadam	1,000: —	
Grus	200: —	
Körlöner	600: —	
Arbetslöner	500: —	
Landsvägsunderhåll för Tallåsen	100: —	2,400: —

Hammarövägen.

Makadam	500: —	
Grus	300: —	
Körlöner	400: —	
Arbetslöner	300: —	
Strandskoningar	500: —	2,000: —

Östra landsvägen.

Makadam	300: —	
Grus	150: —	
Körlöner	300: —	
Arbetslöner	200: —	

Underhåll af stängsel och trummor	50: —	
2 stycken nya trummor	400: —	1,400: —
<i>Rudsvägen.</i>		
Makadam	450: —	
Grus	200: —	
Körlöner	300: —	
Arbetslöner	200: —	1,150: —
<i>Vinterunderhåll enligt af Drätselkammaren infordrade anbud:</i>		
Vestra landsvägen (Arrendator J. H. Olsson)	400: —	
Östra landsvägen (N. Person, Rud)	250: —	
Rudsvägen	200: —	
Hammarövägen (Arrendator J. H. Olsson)	350: —	
Bidrag till underhåll af vinterväg från Hammarön	50: —	1,250: —
<i>Romstadsvägen.</i>		
Tilläggsanslag för komplettering af påbörjade skyddsarbeten, hvilka ytterligare på grund af elfvens skärningar ökats i omfång		1,000: —
		S:a Kronor 9,200: —

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 21 September 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 142.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort framställning om anslag för år 1911 af 9,200 kronor att i enlighet med upprättadt förslag användas till underhållsarbeten å stadens landsvägar.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, afgifva yttrande i ärendet, inhämtade af det uppgjorda förslaget, att kostnaderna beräknats, för underhåll af Vestra landsvägen, Hammarövägen, Östra landsvägen och Rudsvägen till sammanlagdt 6,950 kronor, för vinterunderhåll af nämnda vägar enligt infordrade anbud till sammanlagdt 1,250 kronor samt för komplettering af påbörjade skyddsarbeten å Romstadsvägen till 1,000 kronor.

Af de begärda kostnadsbeloppen syntes de, som beräknats för vintervägunderhållet samt för skyddsarbeten å Romstadsvägen ej kunna nedbringas, men beträffande öfriga

underhållsarbeten å Vestra landsvägen, Hammarövägen, Östra landsvägen och Rudsvägen syntes det Utskottet, att dessa vägar skulle kunna tillfredsställande underhållas för ett sammanlagdt kostnadsbelopp af 5,000 kronor; Och beslöt Utskottet fördenskull, med hänsyn till nödvändigheten af att i möjligaste mån nedbringa stadens utgifter, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte, för underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1911, bevilja ett anslag af 7,250 kronor, däraf 5,000 kronor att efter Drätselkammarens bepröfvande användas för underhåll af Vestra landsvägen, Hammarövägen, Östra landsvägen och Rudsvägen, 1,250 kronor för vinterunderhåll af nämnda vägar samt 1,000 kronor för komplettering af påbörjade skyddsarbeten å Romstadsvägen, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

129. Drätselkammarens framställning om anslag för år 1911 till reparationsarbeten å stadens under Kammarens vård stående byggnader.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 Oktober 1910.

§ 5.

Sedan tvänne af Kammarens ledamöter med biträde af Stadsbyggmästaren uppgjort förslag till de reparationer å stadens under Kammarens vård stående byggnader m. m., som under nästa år behöfde komma till utförande, så blef nu detta förslag till Kammarens pröfning öfverlämnadt.

Vid granskning af förslaget, enligt hvilket ett sammanlagdt belopp af 12,909 kronor 54 öre beräknats för ifrågavarande underhållsarbeten, fann Kammareren ingen anledning till anmärkning. Kammareren ville dock i sammanhang härmed anmäla, att en inbesparing af cirka 3,000 kronor gjorts å innevarande års anslag för enahanda ändamål. Denna besparing hade varit möjlig i främsta rummet därigenom, att vattentaket å gamla lasaretsbyggnaden, för hvars ersättande med

nytt tak anvisats 2,782 kronor 50 öre, i stället reparerats, hvarjämte några mindre inskränkningar skett i öfrigt. Den vidtagna ändringen beträffande lasarettstaket hade Kammaren beslutat med tanke på att byggnaden inom den närmaste framtiden kunde komma till användning för något ändamål, som nödvändiggjorde påbyggande eller sådan förändring af takets utseende, att detsamma därvid måste borttagas.

Genom förenämnda åtgärder blefve anslagsbehovet för nästa år 3,000 kronor mindre; och beslöt nu Kammaren att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag af 9,909 kronor 54 öre att jämte besparingen från innevarande år användas till utförandet af de i vidfogade förslag upptagna reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader m. m. under år 1911.

Med anledning af Herrar Stadsfullmäktiges vid sammanträde den 6 December 1909 på Beredningsutskottets förslag gjorda uttalande, att för framtiden kostnadsförslag rörande arbeten af förevarande beskaffenhet borde innefatta mera detaljerade upplysningar rörande arbetenas art och omfattning, hade Stadsbyggmästaren anmodats att afgifva yttrande; och inlämnade nu Stadsbyggmästaren följande skrifvelse:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Vid behandling hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 23 November 1909 af Drätselkammarens framställning om anslag till underhåll år 1910 af stadens under Kammarens vård stående byggnader, stängsel, soffor, bänkar och lifräddningsredskap m. m. uttalar beredningsutskottet den önskan, att för framtiden kostnadsförslagen rörande dessa arbeten borde innefatta mera detaljerade upplysningar rörande arbetenas art och omfattning.

Med anledning häraf och på uppmaning af Kammarens Herr ordförande får jag värdsamt afgifva följande förklarande upplysningar med anhållan, att desamma måtte intagas i Kammarens protokoll rörande framställning om anslag för år 1911 till arbeten af ofvanberörda slag.

I den omfattning det låter sig göra, hafva kostnadsförslagen detaljerats, isynnerhet vid sådana arbeten, som kunnat exakt bestämmas. Detta kan dock ej ske vid alla poster i kostnadsförslagen, ty dessa afse i största utsträckningen att afhjelpa sådana brister, som vid förslagens uppgörande ej finnas, men kunna uppstå under det år, anslagsbeloppet är afsedt att användas. Ett anslagsbelopp måste finnas till stadsbyggmästarens disposition för afhjelpandet af smärre brister, uppkomna under det löpande året och hvilkas afhjelpande ej kan uppskjutas till ett kommande år, ty i motsatt fall blefve denne hänvisad till att hos Drätselkammaren begära anslag för hvarje särskildt fall, hvilket blefve såväl för Kam-maren som dess tjenstemän ett onödigt besvärligt och tungt arbete.

Där kostnadsförslagen sálunda ej blifvit detaljerade, afse beloppen att därmed afhjelpa sådana brister som t. ex. lagning och fátning af uppkomna otátheter i vattentak och stuprör, reparation af spisar, utbytande af sönderbrända spisar mot nya, reparationer af kakelugnar och kaminer, lagningar af fönster och dörrar, insättandet af nya glasrutor, tapetsering och målning efter flyttande hyresgáster, reparationer, pásynta af árets brandsyn, reparationer af arbetsverktyg, arbetsáakdon, snöplogar m. m., som vid utförandet af andra arbeten förfaras, lagningar af vatten- och afloppsledningar, som frysa sönder eller pá annat sätt blifvit defekta, lagningar af staket och stängsel, lagningar af plátbeslag sáväi inomhus som utomhus, lagningar af golfbelággningar, reparationer i rådhusets arrestlokaler m. m. allt arbeten af den art, att de ej föregáende ár kunna förutságas. De i kostnadsförslagen upptagna beloppen áro också endast förslagsanslag, grundade dels pá föregáende árs omkostnader för ifrågavarande arbeten, dels pá uppskattning af behöfliga arbeten med hánsyn till det skick, i hvilket byggnaderna befinna sig vid tiden för förslagens uppgörande.

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 23 September 1910.

CARL CRISPIN.

Efter föredragning af denna skrifvelse förklarade Kammaren sig icke kunna i vidstrácktare mån än som skett i det nu behandlade förslaget specificera reparationernas art och omfattning.

Denna § blef genast justerad.

In fidem:

J. NORÉUS.

FÖRSLAG

till underhåll af stadens under Drátselkammarens vård stående byggnader, soffor, bänkar, stängsel, lifräddningsredskap etc. under ár 1911.

Annelund.

En stycke ny, gráfd brunn med trästomme	75: —	
Erforderligt underhåll	300: —	375: —

Östbro.

Erforderligt yttre underhåll		100: —
<i>Anslag</i> till diverse underhåll af stadens fastigheter pá Herrhagen och i Haga. Tillsammans 10 fastigheter ár 1910		1,500: —
<i>Anslag</i> till diverse underhåll af stadens fastigheter i Viken och pá Berget. Tillsammans 10 fastigheter ár 1910		1,000: —

Underhåll af stängsel och staket		300: —	
Underhåll af klappbryggorna		100: —	
Renhållning af gårdsbrunnar, urinoirer, kalkning af afträden, rensning af afloppsdiken på Wåxnäs, körning af slask och sopor från stadens samtliga fastigheter			1,800: —
Underhåll af inventarier på materialgården, renhållning, sortering af virke etc.			1,000: —
Underhåll af soffor och bänkar, jemte desammas in- och uttagning samt underhåll af lifräddningsredskap, målning och drifning af lifräddningsekorna m. m.		400: —	
Skottning af snö vintertid från tak		100: —	
<i>Wåxnäs.</i>			
Erforderligt underhåll	300: —		
Nytt staket omkring trädgården	640: —		940: —
<i>Komministergården.</i>			
Erforderligt underhåll			200: —
<i>Flickskolan.</i>			
Erforderligt underhåll af vattentak	100: —		
Nytt staket i gränsen till tomten N:o 17.			
25 mm. hyflade bräder	43: 20		
spikreglar	13: 50		
öfverliggare med galv. plåt	53: 44		
stolpar	28: —		
arbetslöner, tjära och spik	55: —		
målning 2:ne gånger med oljefärg	86: 40	279: 54	
Grusning af gårdsplan		165: —	544: 54
<i>Tullhuset med nederlagsmagasin.</i>			
Erforderligt underhåll			300: —
<i>Spruthusen.</i>			
Erforderligt underhåll			100: —
<i>Kallbadhuset.</i>			
Erforderligt underhåll	200: —		
De två mindre bassängerna nybyggas	600: —		
Nya plattformar kring alla bassängerna	150: —		
Upptagning och sänkning af bassänger och länsor samt rensning från timmer	250: —		1,200: —

<i>Expositionshuset.</i>		
Erforderligt underhåll.....	150: —	
<i>Tallåsen.</i>		
Erforderligt underhåll.....	300: —	
<i>Gamla lasaretsbyggnaderna.</i>		
Erforderligt underhåll af samtliga byggnader jemte anbringandet af trälämmar för källarfönstren till stora byggnaden.....	400: —	
<i>Marieberg.</i>		
Erforderligt underhåll.....	200: —	
Nytt golf och ny foderbänk i ladugården:		
uppbyggnad af gamla golfvet.....	36: —	
fyllnadsämnen.....	140: —	
betonggolf med slityta.....	364: 50	
foderbord bestående af stenfyllning, derpå beton med stålslipad yta samt vattenhoar.....	150: —	
transporter och körslor.....	59: 50	750: —
<i>Rådhuset.</i>		
Erforderligt underhåll.....	300: —	
Rengöring af vindarne, desammis afbalkning, lagning af fönster samt trappa till vattentaket med plåtklädd huf med dörr.....	400: —	
Uppdragandet af vattenklosettledningarne från bottenvåningen samt ny vattenklosett i 2:dra våningens toilett-rum.....	450: —	1,150: —
		S:a Kronor 12,909: 54

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 23 September 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 143.

Till Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren öfverlämnat förslag till de reparationer å stadens under Kammarens vård stående byggnader m. m., som under nästa år behöfde komma till utförande, hvilket förslag slutade å ett kostnadsbelopp af 12,909 kronor 54 öre. Drätselkammaren hade därvid, med förmälan, att en be-

sparing af omkring 3,000 kronor gjorts å innevarande års byggnadsanslag, hemställt om ett anslag af 9,909 kronor 54 öre att jämte besparingen från innevarande år användas till utförande af de i förslaget upptagna reparations- och underhållsarbeten å stadens byggnader m. m. under nästkommande år.

Uti detta ärende hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att afgifva yttrande.

Vid granskning af förslaget inhämtade Utskottet, bland annat, att Drätselkammaren för uppförandet af ett nytt staket omkring trädgården i Våxnäs upptagit ett kostnadsbelopp af 640 kronor.

Med afseende på detta arbete ville Utskottet erinra om, att Drätselkammaren under innevarande år hos Herrar Fullmäktige gjort särskild framställning om beviljandet af ett anslag å 640 kronor för uppförande af ett staket omkring trädgården å Våxnäs, men att, efter det Beredningsutskottet uti häröfver afgifvet utlåtande hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan till Kammararen att utreda, huruvida icke kostnaderna för staketet kunde nedbringas, Herrar Fullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne juni beslutit att för det dåvarande afslå Drätselkammarens framställning om det begärda anslaget beviljande.

Med hänsyn till hvad angående detta arbetes utförande sålunda förekommit och då, enligt hvad Beredningsutskottet inhämtat, arrendet af Våxnästrädgården upphörde redan den 14 mars 1912 samt kontraktet med arrendatorn föreskrefve, att stängsel-skyldigheten åläge arrendatorn, fann Utskottet sig ej kunna tillstyrka beviljandet af det begärda anslaget till ifrågavarande staket omkring trädgården å Våxnäs.

Utskottet inhämtade af förslaget vidare, att Drätselkammaren bland arbetena för flickskolan föreslagit uppförandet af ett nytt staket i gränsen till tomten N:o 17 för en kostnad af 279 kronor 54 öre.

Då staden ej vore ägare till den ifrågavarande, till tomten N:o 17 gränsande fastigheten, utan därstädes endast förhyrde lokal för flickskolan, kunde Utskottet ej finna annat än att det föreslagna staketet borde uppföras af vederbörande ägare till ifrågavarande fastigheter, och ansåge Utskottet sig fördenskull ej kunna tillstyrka något anslag för uppförandet af omförmälda staket.

Mot Kammararens förslag i öfrigt hade Utskottet icke något att erinra.

I anslutning till det anförda hemställde Utskottet fördenskull,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte ej mindre bemyndiga Drätselkammaren att under nästkommande år verkställa de i Kammararens ifrågavarande förslag upptagna reparations- och underhållsarbeten å stadens under Kammararens vård stående byggnader m. m. med undantag af de i förslaget

upptagna arbetena för uppförande af nytt staket omkring trädgården å Växnäs samt nytt staket för flickskolan i gränsen till tomten N:o 17, än äfven för arbetenas utförande dels bevilja ett anslag af 8,990 kronor och dels medgifva Kammaren rätt att använda besparingen å innevarande års anslag för enahanda ändamål, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

130. Drätselkammarens framställning om anslag till gatuarbeten under år 1911.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 Oktober 1910.

§ 4.

Inom Kammaren utsedde delegerade hade med biträde af Stadsbyggmästaren verkställt besigtning å stadens gator för att utröna hvilka gatuarbeten kunde behöfva komma till utförande under nästa år, hvarefter Kammaren med ledning af delegerades utlåtande jämväl hållit besiktning.

Det på grund af dessa besiktningar af Stadsbyggmästaren uppgjorda förslaget med kostnadsberäkningar öfver de arbeten, hvilka ansetts nödiga, blef nu genomgånet och granskadt, hvarvid inhämlades, att kostnaderna för de föreslagna gatuarbetena beräknats för stadsdelarne Haga och Herrhagen till 7,790 kronor, för stadsdelen Tingvalla eller den egentliga staden till 27,878 kronor 90 öre, för stadsdelarne Viken och Kvarnberget till 1,100 kronor och för stadsdelen Klara till 2,640 kronor eller sammanlagdt till 39,408 kronor 90 öre.

Ännu flere gatuarbeten behöfde snarast komma till utförande, men Kammarren nödgades af sparsamhetsskäl inskränka sina kraf på anslag och funne sig följaktligen icke böra för nästa år upptaga andra arbeten än dem, hvilka omförmäldes i det nu föreliggande förslaget.

För borttagande af hjulspåren i Östra Torggatan hade för innevarande år anvisats ett belopp af 300 kronor; men då denna gata på grund af dess synner-

ligen bristfälliga beskaffenhet och den där förekommande starka trafiken behöfde att under nästa år delvis omläggas, vore en reparation med hänsyn till hjulspårren nu nära nog ändamålslös. Kammaren, som således icke ämnade för afsedda ändamålet använda förenämnda 300 kronor, hade i förslaget för nästa år låtit upptaga iståndsättandet af Östra Torggatan mellan Tingvalla- och Drottninggatorna med beräkning, att tuktad sten därvid skulle begagnas för en 5 meter bred körbana.

Såsom Kammaren i sitt angående gatuarbeten afgifna yttrande den 31 Maj innevarande år meddelat hade staden ett afsevärdt lager af tuktad gatsten, som förblifvit oanvänd till följd af gatuarbetenas inknappning under de senaste åren. Inom Kammaren hade varit på tal att finna någon utväg till stenens användning för sitt ändamål utan att i större mån behöfva öka utgiftsstaten, exempelvis möjligheten af att upptaga amorteringslån för gatuarbeten, men denna fråga vore ej så utredd, att något förslag för närvarande kunde framläggas.

Af anslaget till gatuarbeten under innevarande år trodde Kammaren sig kunna bespara omkring 4,000 kronor, hvarmed det nu äskade beloppet kunde minskas; och beslöt Kammaren alltså hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa om anslag för gatuarbeten under år 1911 med 35,408 kronor och 90 öre att jämte besparingen från i år användas i enlighet med det vid denna framställning fogade förslaget.

Denna § i protokollet blef genast justerad.

In fidem:
J. NORÉUS.

FÖRSLAG till gatuarbeten att utföras under år 1911.

Stadsdelarne Haga och Herrhagen.

Underhållsarbeten.

Renhållning af rännstenar, diken, afloppstrummor, broar etc.	300: —
Vinterunderhåll af vägar, gator och diken, isning och sandning af vägfövergångar	300: —
Underhåll af vägen till Kanikenäset	300: —
Underhåll af vägen till Djeknefältet	500: —
Bevattning af gator sommartid	400: —

Nya arbeten.

Hagagatan,

plankvandring från Åttkantsgatan fram till nybyggda huset på tomten N:o 30, lägges med 4 st. 50×150 mm. plank i bredd.

plank	92: —	
tjära och spik	30: —	
arbetslöner och körslor	36: —	158: —

Herrhagsgatan

emellan Bergslags- och Olofsgatorna. Trottoir med rännsten och halfva körbanan.

jordschaktning för trottoir, rännsten o. körbana	580: 50	
tuktad sten till rännsten	455: —	
makadam till trottoiren	112: —	
bottengrus till rännstenarne	227: 50	
bättre grus	72: —	
skvalkoppar och huggen rännsten	40: —	
stenskärf till körbanan	975: —	
makadam till d:o	350: —	
grus till d:o	112: —	
arbetslöner	967: 50	
körlöner	450: 50	
gångbana af tuktad sten	250: —	4,592: —

Långgatan.

Trottoir utanför tomterna N:ris 133 och 206 samt provisorisk körbana från Sveagatan till inkörsporten på N:o 206.

Trottoirer af makadam jemte rännstenar, skvalkoppar och huggna rännstenar	540: —	
Skärf och grus samt arbetslöner till provisorisk körbana	400: —	
jordschaktning för trottoiren och körbanan ...	300: —	1,240: — 7,790: —

*Stadsdelen Tingvalla.**Underhållsarbeten.*

Grusning af promenaden på Kungsgatan	207: 50
D:o d:o » Tingvallagatan ..	207: 50
D:o d:o » Hamngatan	370: —
D:o d:o » Östra Torggatan.	410: —
D:o d:o » Fredsgatan	65: —
Underhåll af trottoir och körbana på Drottninggatan	300: —
Underhåll af Klaraborgsvägen	150: —
» » Häktesvägen	400: —

» » körbanan på Vestra Kanalgatan.	300: —	
» » » på Östra Kanalgatan..	500: —	
» » » på Trädgårdsgatan....	500: —	
Afskrapning af dy på makadamiserade gator .	800: —	
Rensning af brunnar och diken.....	300: —	
Vinterunderhåll	1,500: —	
Isning och sandning vintertid af kyrktrapporna	350: —	
Bevattning af gator sommartid	1,000: —	7,360: —

*Nya arbeten.**Trädgårdsgatan.*

Ny aflopsledning jemte brunnar från Trädgårdsgatans östligaste del. Ledningen kopplas in i den trumma, som leder ned till hamnbassinen.

Brunnar med betäckningar	200: —	
9" rör med läggning	450: —	
6" rör med	108: —	
grus	105: —	
upptagning af äldre rännstenar och aflopsledningar	300: —	1,163: —

Gångbanor af tuktad sten, en meter breda från järnvägsöfvergången på västra sidan fram till Trädgårdsgatans norra rännsten samt tuktad sten emellan järnvägsspåren.

jordschaktning	100: —	
bottengrus	150: —	
tuktad sten	1,080: —	
arbetslöner	150: —	
grus, bättre	30: —	
körlöner och diverse lagningar	180: —	1,690: —

Järnvägsgatan.

Nya öfverkörsrännstenar samt 2 meter breda gångbanor i krysset vid Drottninggatan på östra sidan.....	975: —
Ny trottoir på östra sidan emellan Hamn- och Drottninggatorna.....	2,920: —

Vestra Kanalgatan

emellan Kungs- och Norra Strandgatorna. Plankvandringen lagas och tillökas med 2:ne plankor i bredd, hvarjemte 3:ne gångbanor af tuktad sten samt trappan upp till kanalbanken anordnas i kryssen vid Herrgårds- och Norra Strandgatorna.

Tillökningen af plankvandringen	171: 90	
3:ne gångbanor af tuktad sten	360: —	
3:ne trappor af sten	300: —	831: 90

Hamn- och Södra Kyrkogatorna.

Trottoir och körbanan utanför N:o 124 A.

Huggen kantsten	840: —	
tuktad sten till rännsten	315: —	
bruna trottoirplattor	784: —	
öfverkörsrännstenar	90: —	
skvalkoppar och huggen rännsten	150: —	
sättgrus	294: —	
arbetslöner	336: —	
körlöner	300: —	3,109: —
Körbanan på Hamngatan höjes o. makadamiseras		2,000: —
Brunnar med aflopp ifrån krysset vid Drottninggatan.		
brunnar med betäckningar	500: —	
9" rörledning	1,200: —	
6" rörledning	180: —	1,880: —
Lagning af körbanan på Södra Kyrkogatan efter lednings-		
arbetet		1,500: —

Herrgårdsgatan.

Nya öfverkörsrännstenar i krysset vid Vestra Torggatan.	250: —
---	--------

Hamngatan.

Lagning af trottoir och rännsten utanför Tjäderskolan samt lagning af rännstenarna utanför Seminariet	500: —
---	--------

Herrgårdsgatan.

Utfyllning och makadamisering af körbanan utanför hotellet samt sättning af en begäsningsrännsten på norra sidan	500: —
--	--------

Östra Torggatan.

Omsättning af körbanan emellan Drottning- och Tingvallagatorna. I midten af körbanan sättes tuktad sten till en bredd af 5 meter	3,200: —	27,878: 90
--	----------	------------

Stadsdelarne Viken och Berget.

Underhåll af vägen i Viken	500: —	
„ „ Kvarnbergsvägen	300: —	
Vinterunderhåll	300: —	1,100: —

Stadsdelen Klara.

Sandbäcksgatan, underhåll	1,200: --	
Underhåll af öfriga gator och trottoirer	500: —	
Grusning af teaterplan	140: —	
Vinterunderhåll	500: —	
Bevattning af gator	300: —	2,640: —
		<hr/>
	S:a Kronor	39,408: 90

Karlstad i Stadsbyggnämarekontoret den 15 September 1910.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 144.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver af Drätselkammaren uppgjort förslag till gatuarbeten under nästkommande år samt Kammarens i sammanhang härmed gjorda framställning om anslag till dessa arbetens utförande.

Förslaget slutade å ett kostnadsbelopp af 39,408 kronor 90 öre, och hade Drätselkammaren, under anförande, att Kammaren trodde sig kunna bespara omkring 4,000 kronor af anslaget till gatuarbeten under innevarande år, hemställt om ett anslag för år 1911 af 35,408 kronor 90 öre att jämte besparingen från innevarande år användas till gatuarbeten i enlighet med det uppgjorda förslaget.

Utskottet beslöt att i ärendet anföra följande.

Det måste under nu rådande ekonomiska förhållanden vara af synnerligt stor vikt, att stadens utgifter så mycket som möjligt begränsades. I fråga om de nu ifrågasatta utgifterna för gatuarbeten kunde Utskottet ej känna sig öfvertygad om, att samtliga de föreslagna arbetena vore så oundgängligen af behöfvat påkallade, att de med nödvändighet måste komma till utförande under nästa år, och ansåge Utskottet fördenskull, att en nedsättning af det begärda anslagsbeloppet för gatuarbeten kunde och borde äga rum.

Utskottet ansåge sig emellertid ej böra framställa något förslag i fråga om hvilka arbeten som borde bringas till utförande eller icke, utan syntes det Utskottet lämpligast att Herrar Fullmäktige beviljade ett visst belopp att enligt Drätselkammarens bepröfvande användas till sådana i förslaget upptagna gatuarbeten, som Drätselkam-

maren funne vara mest af behofvet påkallade. Om storleken af detta belopp kunde olika meningar råda, men trodde Utskottet, att ett anslag af 20,000 kronor jämte besparingen från innevarande år å omkring 4,000 kronor borde vara tillfyllest för de mest trängande gatuarbetena under nästa år.

Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte för utförande af gatuarbeten under nästa år dels bevilja ett anslag af 20,000 kronor och dels medgifva Drätselkammaren rätt att härför använda den besparing å innevarande års anslag för enahanda ändamål, som kunde komma att uppstå;

att Herrar Fullmäktige måtte medgifva, att Drätselkammaren finge efter eget bepröfvande använda sålunda beviljade medel till utförande af de i Kammarens förslag upptagna gatuarbeten, som Kammararen funne vara mest af behofvet påkallade, samt

att Herrar Fullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

131. Brandstyrelsens framställning om afskrifning å stadens under Styrelsens vård stående lösa egendom.

Utdrag af protokollet, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 22 oktober 1910.

§ 2.

Föredrogs inför Styrelsen vederbörande inventeringsmäns berättelse öfver verkställd inventering af stadens brandredskap; och beslöts, att till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämna berättelsen med förklaring, att Styrelsen icke hade något att erinra mot de föreslagna nedsättningarna och afskrifningarna.

In fidem:

J. P. WENDT.

Undertecknade, besiktningsmän för Karlstads stads brandredskap, hafva den 23 juli 1910 verkställt föreskrifven besiktning och få härmed föreslå följande nedsättningar och afskrifningar.

Inventarier nedsatta med		Kasseradt till försäljning		Förkommet eller förslitet		Summa	
kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre
=	=	=	=	=	=	=	=
3,793	72	483	70	33	50	4,310	92

Karlstad som ofvan.

C. J. WENNBERG.

C. A. RESARE.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 145.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att afgifva yttrande öfver Brandstyrelsens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning, att nedsättningar och afskrifningar å stadens under Brandstyrelsens vård stående lösa egendom finge, i enlighet med vederbörande besiktningsmäns förslag, ske till ett sammanlagdt belopp af 4,310 kronor 92 öre, beslöt efter granskning af förslaget att tillstyrka bifall till de föreslagna nedsättningarna och afskrifningarna.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

132. Drättselkammarens framställning om bemyndigande att under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Berget och Sjötullsägorna.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 24 Oktober 1910.

§ 15.

Genom nådigt bref den 18 Oktober 1901 hade Kungl. Maj:t i sammanhang med fastställelse af regleringsplan för stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna förklarat staden oförhindrad att med äganderätt föryttra all den i stadens egen värjo befintliga, till staden donerade jord, hvilken i den fastställda stadsplanen inginge såsom tomter eller tomtdelar.

Inom Kammaren erinrades om att Kammaren icke utan Stadsfullmäktige därom fattade beslut och icke annorledes än å offentlig auktion ägde försälja staden tillhörig jord och att det under nu pågående uppgörelser om donationsjorden visat sig behöfligt, att Kammaren — i likhet med hvad Stadsfullmäktige förut medgifvit beträffande stadsdelarne Östra Haga, Tormestad, Kullen och Herrhagen — ägde rätt att träffa aftal om försäljning under hand af tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna.

Då Kammaren den 6 Oktober 1902 begärde bemyndigande att under hand försälja staden tillhöriga tomter inom stadsdelarne Östra Haga, Tormestad, Kullen och Herrhagen anfördes, bland annat, att försäljning å offentlig auktion visat sig medföra praktiska svårigheter, att underhandlingar om köp under hand lättare ledde till försäljning än utbudandet å auktion, enär mången droge sig för att å offentlig auktion afgifva ett anbud, som han icke kunde vara säker om att det skulle godkännas, äfven om det blefve det högsta afgifna, hvarförutom vid försäljning under hand åtskilliga detaljfrågor rörande affärens olika sidor kunde för köparen utredas, hvilket däremot knappast kunde ske vid en auktion.

Samma skäl gällde fortfarande, hvarför Kammaren äfven på den grund beslöt att hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om bemyndigande att jämväl under hand försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna.

Som ofvan.

In fidem:
J. NORÉUS,

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 146.

Uti hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt om bemyndigande för Kammaren att, jämväl under hand, försälja staden tillhöriga tomter och tomtdelar inom stadsdelarne Viken, Kvarnberget och Sjötullsägorna.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, häröfver afgifva yttrande, beslöt tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att bifalla Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

183. Magistratens skrifvelse med infordrande af Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver Sara Fredrika Anderssons ansökan om viss utsträckning i tiden för utskänkning af vin och öl.

Resolution.

Öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas öfver inneliggande ansökan afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 2 November 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Resolution.

Öfverlämnas till Magistraten i Karlstad, som anmodas att efter Stadsfullmäktiges hörande häröfver afgifva yttrande och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 20 oktober 1910.

På Landshöfdinge-Ämbetets vägnar:

TURE BROSTRÖM.

GEORG SAMUELSON.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad, som genom Konungens Befallningshafvandes resolution den 30 nästlidne September erhållit tillstånd att i huset N:o 162 vid Järnvägsgatan här i staden (hotell Drott) utskänka öl och vin till spisande gäster, får härmed värdsamt anhålla, att nämnda rättighet måtte utsträckas att gälla intill kl. 11.30 på aftonen under de dagar, föreställningar gifvas å härvarande teater.

Karlstad den 12 Oktober 1910.

SARA FREDRIKA ANDERSSON.

Besiktningbevis.

År 1910 den 6 oktober företogs af undertecknade på begäran af fröken Sara Fredrika Andersson besiktning, enligt 20 § Kungl. förordningen ang. försäljning af vin och öl den 9 Juni 1905, af en lokal i huset N:o 162 vid Järnvägsgatan här i staden, i hvilken lokal fröken Andersson genom Konungens Befallningshafvande i Värmlands läns resolution den 30 september 1910 erhållit tillstånd, att till spisande gäster utskänka öl och vin.

Lokalen, som är belägen en trappa upp åt Järnvägsgatan, och bestående af tre rum, befanns vara för ändamålet synnerligen lämplig, hvarom detta bevis skulle utfärdas.

Som ofvan.

A. A. LUNDQVIST,
t. f. stadsfiskal.

OLLE SANDBERG.

G. A. MÖLLER.

Af Magistraten förordnade besiktningmän.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 147.

Sedan Sara Fredrika Andersson hos Konungens Befallningshafvande i länet anhållit, att den sökanden beviljade rättigheten att i huset N:o 162 vid Järnvägsgatan här i staden utskänka öl och vin till spisande gäster måtte utsträckas att gälla intill klockan 11,30 på aftonen under de dagar, då föreställningar gäfves å härvarande teater, hade Magistraten infordrat Herrar Stadsfullmäktiges yttrande öfver berörda ansökan, och hade nu Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva utlåtande.

Då Utskottet ej fann anledning till erinran mot ansökningen, beslöt Utskottet hemställa,

att Sara Fredrika Anderssons förevarande ansökan måtte af Herrar Stadsfullmäktige tillstyrkas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

134. Konungens Befallningshafvandes skrivelse angående afgifvande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Stockholms Stadsfullmäktiges framställning i fråga om ordnande af bestämd tidsperiod för beståndet af valkretsindelning för val af stadsfullmäktige i Stockholm.

Resolution.

Öfversändes till Herr ordföranden hos stadsfullmäktige i Karlstad, som ville lämna stadsfullmäktige tillfälle att i inneliggande ärende afgifva underdånigt yttrande samt därmed hit inkomma före den 15 nästa december, därvid remisshandlingarna återförväntas.

Karlstad i landskansliet den 28 oktober 1910.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Kungl. Maj:ts nådiga vilja är, att Dess befallningshafvande i Värmlands län lämnar stadsfullmäktige i Karlstad tillfälle att häröfver afgifva underdånigt yttrande samt därmed äfvensom med eget underdånigt utlåtande till Kungl. Maj:t inkommer före innevarande års utgång. Stockholm den 20 oktober 1910.

På nådigaste befallning:

HUGO HAMILTON.

Afskrift.

Till Konungen.

I 5 § af nådiga förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm stadgas, att staden skall för val af stadsfullmäktige indelas i valkretsar, äfvensom att indelningen i valkretsar jämte antalet fullmäktige för hvarje valkrets bestämmas af stads-

fullmäktige efter därom af magistraten uppgjortt förslag. Någon bestämmelse om för huru lång tid valkretsindelningen skall vara bestående innehåller förordningen däremot icke.

Med hänsyn till stadgandena i nyssangifna lagrum om hvad som vid valkretsindelning iakttagas skall, synes emellertid saknaden af bestämmelse härom kunna föranleda därtill, att ny valkretsindelning kan komma att äga rum ofta, ja, till och med hvarje år.

Då sådant väl ej varit lagstiftarens mening och under alla förhållanden ej kan vara lämpligt, hafva fullmäktige funnit angeläget att erhålla bestämmelser därom, att valkretsindelning, som blifvit antagen, må äga bestånd under åtminstone några tvåårsperioder, på sätt i förordningen synes anses såsom det normala. Jämförelse med hvad som förut ägt rum vid stadens indelning i valkretsar för val af ledamöter i riksdagens andra kammare har härvid förefallit fullmäktige tala för perioder af tio år, dock att, om under en dylik tioårsperiod förhållanden skulle inträda, som göra en förändring af valkretsindelningen önskvärd, det torde böra finnas möjlighet för fullmäktige att besluta ny valkretsindelning. Härvid hafva fullmäktige särskildt åsyftat det fallet, att ett eller flere angränsande samhällen kunna komma att införlifvas med staden. För sådan händelse torde det gifvetvis kunna blifva nödvändigt att valkretsindelningen ändras under löpande indelningsperiod. Enligt fullmäktiges mening skulle dock den nya valkretsindelning, som då kan varda antagen, gälla allenast för den återstående delen af tioårsperioden.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt få stadsfullmäktige hos Eders Kungl. Maj:t i underdanighet anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtagna åtgärder för meddelande i nädiga förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm af bestämmelse därom att valkretsindelning för val af stadsfullmäktige, som blifvit behörigen antagen, skall vara gällande under en tidsperiod af tio år, dock att, om under sådan tidsperiod stadens utvidgning eller andra särskilda förhållanden finnas därtill föranleda, ny valkretsindelning må beslutas för den återstående delen af perioden.

Protokoll öfver förevarande ärendes behandling hos stadsfullmäktige bifogas.
Stockholm den 25 april 1910.

På stadsfullmäktiges vägnar,

Underdanigst:

SIXTEN VON FRIESEN.

C. G. Barthelson.

Afskrift.

*Utdrag af protokollet, hållet vid Stockholms
stadsfullmäktiges sammanträde den 25 april 1910.*

§ 8.

Skedde föredragning af beredningsutskottets utlåtande n:r 85 med anledning af väckt fråga om bestämd tidsindelning för beståndet af valkretsindelning för val af stadsfullmäktige i Stockholm.

I den 7 sislidne mars afgifven motion, n:r 11, hade herrar Dahlberg och A. Cederborg hemställt:

att stadsfullmäktige ville i skrifvelse till kungl. maj:t göra framställning om bestämmelse i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm, att valkretsindelning för val af stadsfullmäktige, som blifvit behörigen antagen, skall vara gällande under viss bestämd tidsperiod.

Uti förevarande utlåtande hemställde utskottet:

att stadsfullmäktige med anledning af förevarande motion ville i skrifvelse till kungl. maj:t göra framställning om bestämmelse i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm, att valkretsindelning för val af stadsfullmäktige, som blifvit behörigen antagen, skall vara gällande under en tidsperiod af tio år, dock att, om under sådan tidsperiod stadens utvidgning eller andra särskilda förhållanden finnas därtill föranleda, ny valkretsindelning må beslutas för den återstående delen af perioden.

Efter ärendets föredragning erhöles först ordet af herr Boalt, som yrkade bordläggning af frågan. Herr Dahlberg yttrade sig härefter under hemställan om afslag å berörda yrkande; och beslöto stadsfullmäktige efter vederbörliga propositioner att omedelbart taga frågan till behandling.

Under den öfverläggning rörande själfva saken, som härefter uppstod, yttrade sig hvar efter annan herrar Dahlberg, Boalt och vice ordföranden, och framställdes härvid yrkanden *dels*, af herr Dahlberg, om bifall till utskottets hemställan med den ändring att de däri förekommande orden «andra sådana särskilda förhållanden» måtte utbytas mot «andra särskilda förhållanden», *dels* ock å afslag å samma hemställan.

Efter särskilda propositioner jämlikt dessa yrkanden äfvensom å bifall till utskottets hemställan oförändrad blef omförmälda af herr Dahlberg framställda yrkande af stadsfullmäktige godkändt.

Mot beslutet anmäldes af herr Boalt reservation under förbehåll att senare få aflämna densamma, skriftligen affattad.

Enligt protokollet:
C. G. BARTHELSON.

Till beredningsutskottets sammanträde för verkställande af det utskottet beträffande detta protokoll gifna justeringsuppdrag hade i fråga om stadsfullmäktiges i § 8 af protokollet antecknade beslut af herr Boalt aflämnats följande skriftligen affattade

«Reservation.

För statsmakterna torde såsom regel stå orubbligt fast, att ändring af gifven lag icke må ifrågakomma med mindre erfarenheten otvetydigt ådagalagt, att lagen till sin verkan är orättvis eller åtminstone opraktisk. Intetdera har man i förevarande fall ens sökt att visa, och intetdera torde kunna bevisas redan af det skäl, att den lag, däri ändring begäres, är gifven så sent som den 26 maj 1909.

Denna lags mening synes mig vara att förebygga just hvad man nu åsyftar att vinna med den föreslagna ändringen. Valkretsindelningen skall enligt lagen följa med folkmängdsskiftningen. Om indelningen bindes vid en tioårsperiod, kan i Stockholm under tiden för indelningens bestånd folkmängden så betydligt förändras i de särskilda valkretsarna, att den rättvisa, lagen velat åvägabringa, förbytes i orättvisa. Hvarför man för ofrigt föreslagit en tioårsperiod kan jag för min del så mycket mindre förstå, som det rätt allmänt ifrågasatts att förlänga stadsfullmäktigemandatet till fyra år. Om man förutsätter en lagändring i sådant syfte, borde gifvetvis tidsperioden för valkretsindelningens bestånd kunna jämnt delas med fyra. Vidare torde det vara uppenbart, att ehuru framställningen endast kunnat afse ändring i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm, statsmakterna dock måste låta utreda om och i hvad mån förhållandena inom riket i ofrigt påkalla enahanda eller liknande lagändring.

Af ett bifall till den föreslagna lagändringen skulle följa, att den nu fastställda valkretsindelningen för val till stadsfullmäktige i Stockholm måste komma att gälla för en tidsperiod af tio år, om icke fullständiga undantagsförhållanden inträda, ehuru hvarken magistraten vid uppgörande af sitt förslag till nämnda indelning eller Stockholms stadsfullmäktige vid dess fastställelse tänkt sig en sådan fortvaro af densamma. Under sådan förutsättning hade säkerligen hänsyn kommit att tagas till beräknliga förändringar och förskjutningar under tioårsperioden i de faktorer, som enligt lagen konstituera grundvalen för en valkretsindelning. Särskildt hade i sådant fall hänsyn måst tagas därtill, att enligt befolkningsstatistiken folkmängden i vissa församlingar konstant minskas och i andra lika konstant ökas.

Därtill kommer, att det torde föreligga så mycket mindre anledning att nu fastslå för tio år en indelning i sex valkretsar, som stadsfullmäktige synas nästan alla hafva önskat en indelning i färre kretsar, fastän därför mött svårigheter, som med hänsyn till lagens bestämmelser synts oöfvervinnliga.

Det hufvudsakliga skälet till mitt yrkande, att framställningen måtte af stadsfullmäktige för närvarande afslås, ligger emellertid däri, att gällande valkretsindel-

ning, som fastställts, innan något proportionellt val till stadsfullmäktige ännu ägt rum, i sig innebär en af lagen opåkallad och orättvis olikhet i inflytande på stadsfullmäktigevalet mellan eljest enligt lagen lika röstberättigade. Orättvisan i denna olikhet, som jag på goda grunder förmodar icke hafva vid valkretsindelningen rönt något beaktande, har bjärt trädt i dagen vid det stadsfullmäktigval, som nu senast ägt rum i Stockholm. Då jag förvägrats begärd bordläggning af detta ärende, har jag icke kunnat anskaffa exakta uppgifter ur röstlängderna utan nödgas stödja mig på approximativa beräkningar af dessa uppgifter, hvilka emellertid torde komma sanningen ganska nära. Enligt dessa approximativa beräkningar utgör hela röstvärdetalet, deladt med antalet för kretsen utsedda representanter i stadsfullmäktige, i 1. kretsen 11,300, i 2. kretsen 12,000, i 3. kretsen 16,000, i 4. kretsen 11,500, i 5. kretsen 16,200 och i 6. kretsen 11,200. Alltså, om exempelvis af två personer med lika bevillningstaxering en bor i Katarina och en annan i Oscars församling, har den förre betydligt större inflytande på stadsfullmäktigevalet än den senare. Denna olikhet kan icke vara rättvis. Till sin verkan blir den nämligen en onödig olikhet inför lagen, som svenskt kynne aldrig velat veta utaf.

Såvidt de approximativa beräkningar, jag kunnat medhinnna, icke aldeles missvisa, hvilket jag saknar hvarje anledning att antaga, kan denna olikhet utan olägenhet väsentligen förminskas, om icke helt undanrödjas, därest man blott vid en blifvande valkretsindelning vill behjätta denna angelägenhet. Att under sådana förhållanden begära nu ifrågakomna lagändring till hufvudsaklig del af det skäl, att man anser sig kunna förutse en för Stockholms magistrat och möjligen äfven för dess stadsfullmäktige besvärlig procedur för en ny valkretsindelning, har jag för min del funnit icke öfverensstämma med grundprinciperna för svenskt lagstiftningsarbete.

B. BOALT α .

På tjänstens vägnar
C. G. BARTHELSON,

Vidimeras
C. G. BARTHELSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 148.

Sedan Stockholms Stadsfullmäktige uti hos Kungl. Maj:t gjord underdånig framställning anhållit, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för meddelande i nädiga

förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm af bestämmelse därom, att valkretsindelning för val af stadsfullmäktige, som blifvit behörigen antagen, skulle vara gällande under en tidsperiod af tio år, dock att, om under sådan tidsperiod stadens utvidgning eller andra särskilda förhållanden funnes därtill föranleda, ny valkretsindelning finge beslutas för den återstående delen af perioden, så hade, jämlikt nådig remiss den 20 oktober 1910, Konungens Befallningshafvande i länet till Stadsfullmäktiges Herr Ordförande öfversänt handlingarne i detta ärende med anmodan att lämna Stadsfullmäktige här i staden tillfälle att i ärendet afgifva underdånigt yttrande, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver yttra sig.

Af handlingarne inhämtade Utskottet, bland annat, att reservation mot Stadsfullmäktiges i Stockholm förevarande beslut anförts af Herr B. Boalt, som ansett valkretsindelningen för val af stadsfullmäktige ej böra bindas vid en tidsperiod af tio år utan i stället böra följa med folkmängdskiftningen, samt att om viss bestämd tidsperiod för valkretsindelningen skulle fastslås, denna period borde, med hänayn till stadsfullmäktigemandatens längd, så bestämmas, att den kunde jämt delas med fyra.

I den mån förevarande fråga komme att beröra äfven andra af rikets städer än Stockholm ville Beredningsutskottet såsom sin mening uttala, att Utskottet funne sig böra instämman uti hvad ofvannämnde reservant i ärendet anført, samt att därest en viss tidsperiod för valkretsindelning för val af stadsfullmäktige skulle fastslås, Utskottet ansåge denna period böra bestämmas till åtta år.

Utskottet beslöt fördensskull hemställa,

att Herrar Fullmäktige måtte besluta att i förevarande ärende afgifva följande yttrande:

»Till Konungen.

Sedan Stadsfullmäktige i Karlstad lämnats tillfälle att afgifva yttrande i anledning af Stockholms Stadsfullmäktiges underdåniga framställning angående ordnande af bestämd tidsperiod för beståndet af valkretsindelning för val af stadsfullmäktige i Stockholm, få Karlstads stadsfullmäktige i sådant hänseende i underdånighet endast anföra, att Stadsfullmäktige för sin del instämman uti hvad reservanten mot Stockholms Stadsfullmäktiges förevarande beslut Herr B. Boalt i ärendet anført, samt att, därest en bestämmelse om viss tidsperiod för beståndet af valkretsindelning för val af Stadsfullmäktige skulle komma att införas i nådiga förordningen om kommunalstyrelse i stad, Stadsfullmäktige anse denna tidsperiod böra bestämmas till åtta år.

Underdånigst

Å Stadsfullmäktiges vägnar.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

135. Vederbörande brandmanskap af Brandstyrelsen öfverlämnade framställning om förändrade bestämmelser med afseende å brandmanskapet tillkommande ålderstillägg.

Utdrag av protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 31 Mars 1910.

§ 2.

Från korporaler och manskap vid brandkåren hade inkommit en till Stadsfullmäktige ställd framställning dels därom, att dem tillkommande ålderstillägg, som nu utginge med 60 kronor äfter två års tjänstetid i brandkåren, måtte från och med den 1 nästa Oktober ökas till 120 kronor, dels ock att ett ytterligare ålderstillägg, likaledes å 120 kronor, måtte beviljas dem äfter ytterligare två års tjänstetid.

Vid ärendets föredragning meddelade Brandchefen, att, efter vad han inhämtat, till brandmanskapet i med Karlstad jämställda städer utginge minst två, stundom flera ålderstillägg å i allmänhet högre belopp än det här för närvarande bestämda. Därjämte framhöll Brandchefen, att därigenom att flera ålderstillägg utginge större säkerhet förefunnes för att brandmanskapet kvarstode i tjänsten en längre tid, hvilket obestriddigen vore till nytta för eldsläckningsväsendet.

Brandstyrelsen, som fann framställningen värd beaktande, beslöt att till Herrar Stadsfullmäktige öfversända densamma under tillstyrkan om bifall.

Som ofvan.

In fidem:

ALBERT NELSON.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Manskapet vid härvarande fasta brandkår får härmed, på grund af att vår kontanta lön är allt för knapp att nödortfigt försörja sig och familj på, till Herrar Stadsfullmäktige göra en ödmjuk hemställan om något förbättrade löneförhöjningar och till stöd härför värdsamt anföra följande:

Förutom ett lönetillägg, som utgår med 60 kronor efter två års tjänst, är för närvarande den kontanta årslönen vid kåren 900 kronor, hvaraf dock afgår 60 kronor för insättning i sparbänk, hvadan 840 kronor återstå till alla utgifters bestridande. Då det helt visst är svårt för en ogift person att här i staden lefva

på denna lön måste det gifvetvis vara hardt när omöjligt för oss, som äro gifta, att drägligt framdraga våra familjer på denna aflönning utan skuldsättning och därmed åtföljande obestånd.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 17 sistlidne Mars uttalades äfven den åsikten, att en lön af 1,300 kronor vore väl låg för en ogift poliskonstapel, hvilket yttrande torde få utgöra ett talande skäl för att vår framställning är befogad.

I städer jämförliga med Karlstad äro ock löneförmånerna vid brandkårerna i allmänhet högre oaktadt så väl lifsmedelspriser som skatter i flertalet af dessa städer äro lägre än här. Härtill kommer, att vi på grund af brandtjänsten och körarbetet ej kunna skaffa oss några som helst biförtjänster.

För att vår mången gång ytterst svåra och grannliga tjänst må kunna motsvara de kraf, som samhället ställer därpå, torde äfven lätt inses nödvändigheten af att vi ej lefva i ekonomiskt betryck.

Under dessa tryckta tider anse vi oss dock icke kunna begära någon ökning af själfva lönen, men på det våra aflöningsförmåner i någon, äfven om ringa, mån måtte blifva bättre och komma att gagna just dem, som äro äldre i tjänsten och följaktligen mer i behof af hjälp, så få vi samtliga korpraler och brandsoldater härigenom värdsamt hemställa, att lönetillägget, som nu utgår med 60 kronor efter två års tjänst, måtte ökas till 120 kronor, och att i stället för ett sådant, som nu är bestämt, måtte utgå två lönetillägg, å 120 kronor, nämligen efter två och fyra års tjänstgöring, samt att vi komma i åtnjutande af denna ökning 1:sta nästa Oktober, vid hvilken tid första lönetillägget för flertalet af oss är intjänt.

Karlstad den 29 Mars 1910.

För manskapet vid Karlstads fasta brandkår.

Enligt uppdrag.

AXEL CARLSSON.

Brandkorpral.

A. F. KARLSSON.

v. korpral.

S. M. GUSTAFSSON.

Brandsoldat.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 Oktober 1910.

§ 3.

Herrar Stadsfullmäktige hade för yttrandes afgifvande till Drätselkammaren remitterat en af Brandstyrelsen öfverlämnad och till bifall förordad framställning från korpraler och manskap vid stadens brandkår om förändrade bestämmelser med afseende å dem tillkommande ålderstillägg.

Af handlingarne hade Drätselkammaren inhämtat, att brandmanskapet i stället för nu utgående ett ålderstillägg å 60 kronor efter två års tjänstgöring önskade två ålderstillägg, hvardera å 120 kronor, det första efter två års och det andra efter fyra års tjänstgöring samt att denna ökning måtte utgå från och med den 1 innevarande Oktober.

På Kammarens anmodan hade brandchefen lämnat en utredning angående den ökning, som skulle tillkomma i brandkårens utgiftsstat genom de ifrågasatta ålderstilläggen. Denna utredning var af följande lydelse:

«Till Drätselkammaren i Karlstad.

Anmodad att inkomma med uppgift å den ökning af brandkårens utgiftsstat, som blifver en följd af brandmanskapets på stadsfullmäktiges beslut beroende begäran om ökning af manskapets ålderstillägg, får jag meddela, att denna ökning, förutsatt att samtliga nu i tjänst varande korpraler och brandsoldater i sina befattningar kvarstå, kommer att utgöra:

för tiden	$\frac{1}{10}$ 1910— $\frac{1}{10}$ 1911	900 kr.
«	« $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{1}{10}$ 1912 ytterligre	85 «
«	« $\frac{1}{10}$ 1912— $\frac{1}{10}$ 1913	« 1,140 «
«	« $\frac{1}{10}$ 1913— $\frac{1}{10}$ 1914	« 120 «

Från sistnämnda år och allt framgent till dess afgång bland manskapet inträffar utgör årliga ökningen af nuvarande staten alltså 2,245 kronor.

Det är dock sannolikt, att några af de nu i tjänst varande under ofvan angifna tid komma att afgå, hvadan ökningen i verkligheten blifver mindre än hvad som nu uppgifvits. Slutligen får jag påpeka, att något anslag utöfver det för år 1910 bestämda icke erfordras för de ifrågasatta ökade ålderstilläggen från den 1 nästa Oktober till årets slut.

Karlstads brandstation den 28 September 1910.

J. P. WENDT,
brandchef.»

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drätselkammaren, som ansåge brandmanskapets ifrågavarande framställning hafva skäl för sig, att tillstyrka bifall till densamma.

Som ofvan,

In fidem:
PONTUS BLOMBEEG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 149.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af korporaler och manskap vid stadens brandkår hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om förändrade bestämmelser med afseende å dem tillkommande ålderstillägg, hvilken framställning blifvit af Brandstyrelsen till Herrar Fullmäktige öfverlämnad och till bifall förordad.

Brandmanskapet hade uti sin förevarande framställning hemställt, att manskapet måtte, i stället för nu utgående ett ålderstillägg å 60 kronor efter två års tjänstgöring, tillerkännas två ålderstillägg, hvardera å 120 kronor efter två och fyra års tjänstgöring att utgå från och med den 1 oktober innevarande år.

Uti infordradt yttrande hade Drätselkammaren, som ansåge brandmanskapets ifrågavarande framställning hafva skäl för sig, tillstyrkt bifall till densamma.

Då Utskottet ej hade något att erinra mot hvad Brandstyrelsen och Drätselkammaren i ärendet anfört, beslöt Utskottet hemställa,

att brandmanskapets förevarande framställning måtte af Herrar Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

136. Styrelsens för tuberkulosbyrån framställning om rätt till kostnadsfria bad i stadens varmbadhus åt friska medlemmar af sådana fattiga familjer, där en eller annan familjemedlem lede af tuberkulos.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Sedan styrelsen för tuberkulosbyrån i skrifvelse af den 3:dje sistlidne Mars hos badhusstyrelsen gjort hemställa om rätt till kostnadsfria bad åt friska medlemmar af sådana fattiga familjer, där en eller annan familjemedlem lider af tuberkulos och anlitar byråns hjälp, samt badhusstyrelsen afslagit berörda framställning, venär det icke läge inom styrelsens befogenhet att bevilja kostnadsfria bad och

under uttalande i öfrigt att det syntes styrelsen, som tillfälle till erhållande af de fria bad, som med den föreliggande framställningen afsåges, lämpligen genom fattigvårdsstyrelsens försorg skulle kunna anordnas å stadens försörjningsinrättning vid Klaraborg så får styrelsen för tuberkulosbyrån, som från Klaraborg inhemtat att dervarande badlokaler hvarken till storlek eller antal äro sådana att de kunna fylla något annat behof än inrättningens eget, hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om bifall till sin ofvannämnda hos badhusstyrelsen gjorda hemställan.

Karlstad den 14 Juli 1910.

Å styrelsens vägnar:

PER CLARHOLM.

*Utdrag af protokoll vid sammanträde med
Badhusstyrelsen i Karlstad den 3 November 1910.*

§ 6.

Från Herrar Stadsfullmäktige hade till styrelsen för yttrande remitterats följande framställning:

I anledning häraf beslöt styrelsen följande

yttrande.

Enligt styrelsens mening är det oriktigt att inom varmbadhuset, som skall drifvas hufvudsakligen efter affärsprinciper, medgifva bad, för hvilka icke afgifter tillflyta badhusets kassa. Om sådana bad medgäfves, skulle räkenskaperna icke tillförlitligt utvisa resultatet af badhusets verksamhet. Styrelsen har icke heller kunnat finna något rimligt skäl, hvarför kostnaden för de ifrågasatta fria baden skulle belasta badhusets ekonomi. Ifrågasättas fria bad för medellösa af en eller annan kategori att genom stadens försorg tillhandahållas, är detta en fattigvårdsfråga, hvarför ock enligt styrelsens mening fattigvårdsstyrelsen borde, på framställning af vederbörande, erhålla det anslag, som för behofvets tillgodoseende i lämplig form finnes erforderligt. Med anförande häraf föreslår styrelsen härmed, att Herrar Stadsfullmäktige ville besluta, att nu föreliggande framställning icke bifalles.

Som ofvan.

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 November 1910.

§ 11.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttraude öfver en af styrelsen för tuberkulosbyrån gjord framställning om rätt till kostnadsfria bad i stadens varmbadhus åt friska medlemmar af sådana fattiga familjer, där en eller annan familjemedlem lider af tuberkulos och anlitar byråns hjälp; och beslöt nu Kammaren på af badhusstyrelsen i ärendet anförda skäl afstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 150.

Styrelsen för tuberkulosbyrån hade hos Herrar Stadsfullmäktige gjort framställning om rätt till kostnadsfria bad i stadens varmbadhus åt friska medlemmar af sådana fattiga familjer, där en eller annan familjemedlem lede af tuberkulos och anlitate byråns hjälp, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande.

Uti öfver framställningen afgifna yttranden hade Varmbadhusstyrelsen och Drätselkammaren afstyrkt bifall till framställningen: Och beslöt nu Utskottet att, med instämmande till alla delar uti hvad nämnda delegationer i ärendet anført, hemställa, att Styrelsens för tuberkulosbyrån förevarande framställning icke måtte af Herrar Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

187. Hälsovårdsnämndens framställning om upplåtande af tuberkulohemmet å Herrhagen till epidemisjukvård.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 28 September 1910.

§ 125.

På förslag af andre stadsläkaren beslöt Hälsovårdsnämnden ingå till Herrar Stadsfullmäktige med framställning, att tuberkulohemmet å Herrhagen måtte upplåtas till epidemisjukvård under den tid epidemisjukhuset på grund af ombyggnad icke kunde för ändamålet användas.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Dispensairstyrelsen vid dess sammanträde torsdagen den 10 November 1910.

§ 3.

Efter föredragning af Hälsovårdsnämndens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om upplåtelse af tuberkulohemmet å Herrhagen till epidemivård under den tid som epidemisjukhuset på grund af ombyggnad icke kunde för ändamålet användas, beslöt styrelsen att för sin del medgifva den begärda upplåtelsen, dock under den förutsättningen, att den lokal i tuberkulohemmet, som för närvarande användes som mottagningsrum för byråns läkare, fortfarande finge på detta sätt disponeras hvilket ur smittfaresynpunkt sedt utan olägenhet torde kunna ske på grund af dess isoleringsmöjlighet, och justerades denna paragraf genast.

Som ofvan.

In fidem:

A. O. ALSTERMARK.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 November 1910.

§ 8.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Kammaren att afgifva yttrande öfver en af Hälsovårdsnämnden gjord framställning om upplåtelse af tuberkulohemmet å Herrhagen till epidemivård under den tid, som epidemisjukhuset på grund af ombyggnad icke kunde för ändamålet begagnas, öfver hvilken framställning Dispensarstyrelsen afgifvit yttrande; och beslöt Drätselkammaren i likhet med Dispensarstyrelsen och under samma förbehåll tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 151.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Hälsovårdsnämnden hemställt, att tuberkulohemmet å Herrhagen måtte upplåtas till epidemisjukvård under den tid epidemisjukhuset på grund af ombyggnad icke kunde för ändamålet användas.

Uti häröfver infor dradt yttrande hade Dispensarstyrelsen tillstyrkt bifall till framställningen, dock under den förutsättningen, att den lokal i tuberkulohemmet, som för närvarande användes som mottagningsrum för byråns läkare, fortfarande finge på detta sätt disponeras.

Beredningsutskottet, som, uppå remiss, hade att häröfver afgifva utlåtande, beslöt att, i likhet med Drätselkammaren, som jämväl yttrat sig i ärendet, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bifalla Hälsovårdsnämndens förvarande framställning under det villkor, som af Dispensarstyrelsen föreslagits.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

138. Idrottsföreningen Kamraternas af Herr Gelin såsom motion upptagna framställning om anslag för anläggande och underhåll af en skridskobana.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under de senaste åren hafva herrar stadsfullmäktige anvisat ett belopp af 200 kronor att under vissa vilkor utbetalas till Idrottsföreningen i Karlstad i och för ordnande af en fullt tidsenlig skridskobana här i staden. Emellertid har det under snörrika vintrar visat sig omöjligt att med dessa medel jemte inträdesafgifter täcka alla med banans hållande i godt skick förenade kostnader, hvarför föreningen af andra sina tillgångar måst tillskjuta erforderliga belopp.

Då en skridskobana måste anses vara af stor betydelse för den uppväxande ungdomens fysiska utveckling och lemna tillfälle till en synnerligen både nyttig och högt uppskattad motion samt knappast utan olägenhet torde kunna undvaras i ett så stort samhälle som Karlstad, och då föreningen nu icke eger några medel att möta stegrade kostnader för en skridskobanas hållande i tidsenligt skick, så får jag vördsamt hemställa,

att herrar stadsfullmäktige behagade anvisa ett belopp af 300 kronor åt Idrottsföreningen Kamraterna i Karlstad i och för ordnande af en skridskobana här i staden under instundande vinter under vilkor, att banan kostnadsfritt får begagnas af stadens folkskolebarn 2 dagar i veckan under tiden 3—6 e. m.

Karlstad den 18 Oktober 1910.

För Idrottsföreningen Kamraterna XXVI.

AXEL LÅFTMAN.

Ordförande.

Upptages som min motion. — Banan bör dock hållas öppen för folkskolebarnen från 3—6 tvänne dagar i veckan,

E. V. GELIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 November 1910.

§ 5.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Idrottsföreningen Kamraterna i Karlstad uti framställning, som af Herr Gelin upptagits som motion, hemställt, att Herrar Stadsfullmäktige måtte för instundande vinter bevilja ett anslag af 300 kronor såsom understöd för anordnande af en skridskobana här i staden under villkor, att folkskolornas barn ägde afgiftsfritt tillträde till skridskobanan tvenne dagar i veckan under tiden kl. 3—6 e. m.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka ett förslagsanslag af högst 300 kronor mot redovisning och under i framställningen omförmäldt villkor.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2. December 1910.

§ 152.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig öfver en af Idrottsföreningen Kamraterna i Karlstad hos Herrar Stadsfullmäktige gjord, af Herr Gelin som motion upptagen framställning om anslag för anordnande af en skridskobana här i staden, beslöt därvid att, i öfverensstämmelse med hvad Drätselkammaren uti inforordadt yttrande anfört, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Idrottsföreningen Kamraterna i Karlstad ett förslagsanslag af högst 300 kronor att af föreningen, mot redovisningskyldighet, användas till anläggning och underhåll af en skridskobana här i staden under instundande vinter, under villkor, att skridskobanan två dagar hvarje vecka under tiden klockan 3—6 eftermiddagen kostnadsfritt upplåtes för eleverna vid stadens folkskolor, samt

att Herrar Fullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

**189. Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening
framställning om anslag för räkenskapsåret den 1 juli
1910—den 30 juni 1911.**

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med bifogande af revisionsberättelse för senaste räkenskapsår får styrelsen för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening vördsamt anhålla, att i likhet med föregående år ett anslag af 500 kronor måtte tilldelas föreningen för räkenskapsåret 1 Juli 1910—30 Juni 1911 till bidrag för förhyrande af lokal för föreningens samlingar äfvensom till främjande af föreningens verksamhet.

Karlstad den 30 September 1910.

AXEL DAHLMAN.

NILS BURE.

CONRAD FRISTEDT.

VALDEMAR VENDEL.

RICHARD NYSTRÖM.

Berättelse öfver verkställd granskning af Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförenings samt Värmlands Museums byggnadsfonds räkenskaper för räkenskapsåret 1 juli 1909—30 juni 1910.

I. Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförenings räkenskaper.

Tillgångar vid räkenskapsårets början:

I Karlstads sparbank	1,376: 33	
På depos. i Värml. Ensk. Bank	300: —	
Statsobligation	1,000: —	
Kontant hos räkenskapsföraren	15: 73	2,692: 06

Inkomster under räkenskapsåret:

Upplupna räntor	92: 20	
Årsafgifter	107: 50	
Anslag af landstinget	500: —	
Anslag af staden Karlstad	500: —	
Skuld till räkenskapsföraren	40: 82	1,240: 52

Summa Kronor 3,932: 58

Utgifter under räkenskapsåret:

Inköp och konservering af museiförråd	718: 65	
Tryck, annonser, porton, frakt m. m.	195: 57	
Hyra och lösöreförsäkring	623: 25	
Vaktmästare för eldning och städning	75: —	1,612: 47

Tillgångar vid räkenskapsårets slut:

I Karlstads sparbank	1,020: 11	
På depos. i Värml. Ensk. Bank	300: —	
Statsobligation	1,000: —	2,320: 11
		<u>Summa Kronor 3,932: 58</u>

II. Värmlands Museums byggnadsfonds räkenskaper.

Tillgångar vid räkenskapsårets början:

I Karlstads sparbank	1,061: 90
----------------------------	-----------

Inkomst under räkenskapsåret:

Inträdesavgifter $\frac{1}{7}$ 08— $\frac{30}{6}$ 09	94: —	
Ränta i Karlstads sparbank	47: 71	141: 71
		<u>Summa Kronor 1,203: 61</u>

Tillgångar vid räkenskapsårets slut:

I Karlstads sparbank	1,203: 61
	<u>Summa Kronor 1,203: 61</u>

Räkenskaperna äro förda med utmärkt reda och fullständigt verifierade. Revisorerna få därför tillstyrka, att full och tacksam ansvarsfrihet beviljas kassans förvaltning för det år revisionen omfattar.

Karlstad d. 19 sept. 1910.

KARL VESTMAN.

K. HUGO SEGERBERG.

Likheten med originalet intyga:

IVAR HELLDORFF.

GERHARD LINDBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 November 1910.

§ 4.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att yttra sig öfver Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om ett anslag för räkenskapsåret den 1 Juli 1910—den 30 Juni 1911 af 500 kronor; Och beslöt Drätselkammaren, efter handlingarnas föredragning, tillstyrka det begärda anslaget att utgå med hälften under innevarande år och andra hälften den 1 april 1911.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 153.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförening hos Herrar Fullmäktige gjorda framställning om ett anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1910—den 30 juni 1911 af 500 kronor, till hvilken framställning Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande tillstyrkt bifall.

Beredningsutskottet, som ansåge det begärda anslaget fortfarande böra beviljas, beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening ett anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1910—den 30 Juni 1911 af 500 kronor att utgå med hälften under innevarande år och andra hälften den 1 april 1911, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, ej mindre att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering, än äfven att, därest föreningen önskade komma i åtnjutande af anslag från stadens sida äfven för nästkommande räkenskapsår, ansökan därom skulle till Herrar Fullmäktige ingifvas före den 1 oktober 1911.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1910.

Den 30 December.

N:o 12.

140. Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed för vederbörlig pröfning öfverlämna upprättadt inkomst- och utgiftsförslag för staden för år 1911 och därvid bifoga de af Drätselkammaren och öfriga delegationer hit ingifna specialförslag, med ledning af hvilka generalförslaget uppgjorts.

Med afseende å de särskilda specialförslagen är följande att uppmärksamma:

Drätselkammarens förslag.

I sin beräkning af inkomster och utgifter för 1910 års sista kvartal kommer Drätselkammaren till en brist vid årets slut af kronor 68,988: 17 att genom tillfällig upplåning fyllas.

Denna brist har uppkommit därigenom

att utgifter bestrids eller beräknats blifva bestridda, för hvilka anslag icke varit i årets stat upptagna med.....	18,730: 12
att kommunalutskylder utöfver i staten upptaget afkortningsbelopp beräknas icke inflyta till ett belopp af ytterligare	65,700: 11
att spritförsäljningsmedlen beräknas gifva ett under stat minskadt belopp af	26,685: 01
att varmbadhusets i staten beräknade vinst uteblir.....	4,000: —

S:ma kr. 115,115: 24

Bristen minskas å andra sidan genom ökning i beräknade inkomster med.....	30,688: 04
besparing å anslaget till räntor	3,640: 01
inkomster, som icke upptagits i staten.....	11,799: 02

S:ma Kr. 46,127: 07

Mot denna beräkning har Magistraten icke något att erinra.

Uti förslaget till inkomst- och utgiftsstat har Drätselkammaren bland inkomsterna icke upptagit tolagsersättningsmedlen för mera än 1911 års tre första kvartal med ett belopp af kr. 33,000:—. Om ock orsaken till att samma medel för fjärde kvartalet icke upptagits, är den, att de först i början af Januari 1912 inflyta i stadskassan, anser Magistraten detta dock icke vara tillräckligt bindande skäl för att denna på år 1911 belöpande inkomst icke skulle föras samma års budget tillgodo. Magistraten får därför föreslå, att tolagsersättningen upptages bland inkomsterna till ett belopp af kr. 44,000:—. Detta nödvändigöres ock af statens beskaffenhet.

Bland inkomsterna i öfrigt har Magistraten fäst sin uppmärksamhet vid den beräknade inkomsten af tomtförsäljningar kr. 15,000:— utan att likväl föreslå någon förändring. Dock kan Magistraten icke undgå att hemställa, huruvida icke, med samhällets ägande stora fastighetsvärden, inkomsten af tomtförsäljningar till gagn för stadsinnevärnarne i gemen kunde afsevärdt ökas. Då det icke är nog med, att staten för år 1911 icke blir synnerligen stark, utan det kan befaras, att sådant jämväl kan blifva fallet framdeles, om ej inkomsterna ökas, torde det vara välbetänkt att söka i tid utreda, om ej staden skulle kunna bereda sig större inkomster af tomtförsäljning.

Af förslagets utgifter torde icke blifva möjligt att upptaga för gatuarbeten så stort belopp, som Drätselkammaren föreslår, eller kr. 39,408:90. Magistraten föreslår, att beloppet nedsättes med kr. 10,000 och sålunda upptages till i sin helhet kr. 29,408:90.

Däremot har Drätselkammaren helt naturligt icke upptagit af Stadsfullmäktige den 17 November 1910 beviljade

1) anslag till pension åt hamnfogdeänkan Anna Svensson m. fl.	400:—
2) anslag till upprättande af mantalslängd och röstlängd för riksdagsmannaval	600:—

Härtill kommer att dispensärstyrelsen för sin verksamhet för nästa år äskar ett belopp af kr. 4,000:—, hvilket öfverstiger det af Drätselkammaren i dess stat för ändamålet upptagna med 1,000:—

S:ma kr. 2,000:—

Den af Drätselkammaren beräknade bristen kr. 1,566,446:42 kommer sålunda å ena sidan att minskas med kr. 21,000:— å andra sidan att ökas med förenämnda kr. 2,000:—, så att den blir kr. 1,547,446:42.

Till täckande af bristen har Drätselkammaren föreslagit upplåning till ett belopp af kr. 1,242,736.79 för följande utgifter näml:

Skolhusbyggnaden å Herrhagen	80,000:—	
Saluhallen	141,000:—	
Brandstationen	84,500:—	
Ombyggnaden vid Klaraborg	300,000:—	
Gasledningar i Åttkantsgatan m. fl. gator m. m.	16,300:—	
Vatten- och aflopsledningar i		
Kungsgatan m. fl. gator	11,000:—	
Viken	37,270:—	
Norrstrand	16,500:—	64,770:—
Utvidgning af kabelnätet samt anordningar för elek-		
trisk ström till Hagaborg	32,500:—	
Belysningsanordningar där	4,000:—	
Anskaffning af reservmaskiner m. m.	35,000:—	
Anskaffning af omformareaggregat m. m.	16,000:—	87,500:—
Upprensning af prämkanalerna	12,000:—	
Terassering af Hamnplanen	10,000:—	22,000:—
Till täckande af brist i hamnens stat för 1908	22,281:43	
» » » » » » » » 1909	4,204:88	
» » » » » » » » 1910	30,180:48	56,666:79
Allmänna läroverkets tillbyggnad	100,000:—	
Epidemisjukhuset	90,000:—	
Vattentorn å Kvarnberget m. m.	200,000:—	

S:ma kr. 1,242,736:79

Detta belopp föreslår Magistraten i likhet med Drätselkammaren att upplånas.

Att annorledes täckas har Drätselkammaren beräknat. 323,709:63
Med iakttagande af hvad Magistraten ofvan föreslagit skulle denna
summa minskas med

19,000:—

hyadan Kronor 304,709:63

utgör bristen i Drätselkammarens stat att annorledes än genom upplåning täcka.

Härtill kan i första hand påräknas

Varmbadhusets vinst	1,000:—
Öfverskottet från saluhallen	6,040:—

Kronor 7,040:—

Efter afdrag jämväl af sistnämnda belopp blir sålunda det belopp Drätselkammaren nästa år behöfver och som bör genom uttaxering fyllas kr. 297,669:63 mot kr. 310,629:43 år 1910.

Lånebehovet är ökad från kr. 845,785:75 år 1910 till kronor 1,242,736:79 för år 1911.

Hamnstyrelsens förslag

slutar med en brist af kr. 19,461:43 mot kr. 60,180:48 år 1910. Bristen torde såsom tidigare år skett upplånas.

Fattigvårdsstyrelsens förslag

slutar med en brist af kr. 129,790: — mot kr. 108,032: — år 1910.

Brandstyrelsens förslag

slutar med en brist af kr. 29,800: — mot kr. 28,900: — år 1910.

Gasverkets inkomst- och utgiftsförslag

har visserligen icke någon brist, men ställer icke heller någon vinst i utsikt. Äfven om verket beräknas för egna medel bekosta nyanläggningar för kr. 7,300: —, är förhållandet anmärkningsvärdt.

Vattenverkets förslag

företer en brist af kr. 18,458:80 mot kr. 20,361:87 år 1910 (lånemedel obereknade).

Elektricitetsverkets stat

har att uppvisa en brist af kr. 35,246:27 mot en vinst af kr. 12,360 år 1910.

Magistraten har inhämtat, att med beviljande af det äskade belopp för installationsbidrag kr. 5,000: — kan anstå; och har Magistraten för den skull icke upptagit detta belopp bland utgifterna.

Hvad vidare angår det däribland upptagna beloppet kr. 37,000: — för inköp af nytt ackumulatorbatteri kan, enligt Magistraten lämnadt meddelande, kronor 30,000: — anses motsvara värdet af den utökning, som verkets nuvarande batteri genom anslaget skulle erhålla under det återstoden kr. 7,000: — ätgå till betalning af batteriets försäkring. Då genom denna försäkring erhålles garanti för batteriets bibehållande vid sitt fulla värde under en tid af tjugu år, synes det icke oriktigt, att af anslagsbeloppet kr. 30,000: — upplånas på motsvarande tid; och Magistraten föreslår därför att så förfares.

Genom dessa två förändringar nedbringas bristen (lånemedel oberäknade) till kr. 246:27.

Hälsovårdsnämndens stat

slutar med en brist af kr. 18,554: — mot kr. 17,200: — år 1910,

Trädgårdsstyrelsens stat

upptager en brist å kr. 3,145: — mot kr. 3,980: — år 1910.

Elementarläroverkets för flickor förslag

går med stadens anslag jämt ihop. År 1910 fanns en brist af kr. 1,000.

Tekniska Afton- och Söndagsskolans stat

erfordrar ett anslag af kr 3,000: — mot kr. 2,500: — år 1910.

Stadens Arbetsförmedlingsanstalt

slutar med en brist af kr. 3,322: 55 mot kr. 3,220: — år 1910.

Anslag är begärdt å 2,600: — såsom bidrag till länsarbetsförmedlingsanstalten, i hvilken stadens anstalt eventuellt kommer att uppgå. Anslaget å kr. 3,322: 55 som här beräknas, skulle med stadens egen anstalt upphöra).

Varmbadhusets förslag

utlofvar en vinst af kr. 1,000: — mot kr. 4,000: — år 1910.

Saluhallens förslag

erbjuder en vinst af kr. 6,040: — mot kr. 9,000: — år 1910.

Styrelsens för Mariebergsskogen stat

upptager en brist af 200: —. År 1910 erfordrades ej något anslag

För

Magistratens oförutsedda utgifter i polisärenden

upptages som vanligt ett förslagsanslag af kr. 300.

För

Stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter

föreslår Magistraten ett anslag af kr. 9,226: 32.

I enlighet härmed har Magistraten upprättat följande

Generalförslag

öfver

inkomster och utgifter för Karlstads stad under år 1911.

Inkomster:

1:o) Möjlig behållning från 1910 hos

Drätselkammaren	19,676: 42	
Hamnstyrelsen	500: —	
Brandstyrelsen	800: —	
Gasverket	13,500: —	
Vattenverket	3,500: —	
Elektricitetsverket	11,500: —	
Trädgårdsstyrelsen	650: —	
Arbetsförmedlingsanstalten	77: 45	
Styrelsen för Mariebergsskogen	120: —	50,323: 87

2:o) För kommunala behof beviljade anslag, som förfalla till uppbörd år 1911:

Drätselkammaren	63,352: 66	
Fattigvårdsstyrelsen	150: —	
Gasverket	23,280: —	
Trädgårdsstyrelsen	2,000: —	
Elementarläroverket för flickor	5,200: —	
Arbetsförmedlingsanstalten	246: 33	94,228: 99

3:o) Inkomster, som på annan grund beräknas komma staden tillgodo 1911:

Drätselkammaren	357,987: 77
Hamnstyrelsen	66,851: 20
Fattigvårdsstyrelsen	4,500: —
Gasverket	74,800: —
Vattenverket	54,360: —
Elektricitetsverket	102,618: 75

Hälsovårdsnämnden	810:—	
Trädgårdsstyrelsen	1,710:—	
Elementarläroverket för flickor	28,346: 66	
Tekniska Afton- och Söndagsskolan	3,240:—	
Arbetsförmedlingsanstalten	300:—	
Värmbadhuset	21,200:—	
Saluhallen	12,050:—	728,774: 38

4:o) **Hvad som ytterligere erfordras år 1911:**

Drätselkammaren	1,547,446: 42	
hvarifrån afgå:		
varmbadhusets vinst	1,000:—	
öfverskottet från saluhallen	6,040:—	7,040:—
		1,540,406: 42
Hamnstyrelsen	19,461: 42	
Fattigvårdsstyrelsen	129,790:—	
Brandstyrelsen	29,800:—	
Vattenverket	18,458: 80	
Elektricitetsverket	30,246: 27	
Hälsovårdsnämnden	18,554:—	
Trädgårdsstyrelsen	3,145:—	
Tekniska Afton- och Söndagsskolan	3,000:—	
Arbetsförmedlingsanstalten	3,322: 55	
Styrelsen för Mariebergsskogen	200:—	
Magistratens anslag till oförutsedda utgifter	300:—	
Stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter	9,226: 32	1,805,910: 78
		Kronor 2,679,238: 02

Utgifter:1:o) **Skulder, som förfalla till betalning år 1911:**

Drätselkammaren	1,637,412: 30
Hamnstyrelsen	44,309: 82
Fattigvårdsstyrelsen (brist från 1910)	10,000:—
Gasverket	13,998: 67
Vattenverket	40,995: 47
Elektricitetsverket	20,974: 18
Hälsovårdsnämnden (brist från 1910)	250:—
	1,767,940: 44

2:o) **Redan beslutade utgifter för år 1911:**

Drätselkammaren	248,532: 53
Hamnstyrelsen	35,977: 80

Fattigvårdsstyrelsen	12,690: —	
Brandstyrelsen	29,100: —	
Gasverket	77,885: 83	
Vattenverket	27,723: 33	
Elektricitetsverket	67,790: 84	
Hälsovårdsnämnden	17,564: —	
Trädgårdsstyrelsen	6,055: —	
Elementarläroverket för flickor ..	30,936: —	
Tekniska Afton- och Söndagsskolan	6,130: —	
Arbetsförmedlingsanstalten ..	3,946: 33	
Varmbadhuset	19,153: —	
Saluhallen	5,140: —	588,894; 66

3:o) Utgifter, som ytterligare påkallas år 1911:

Drätselkammaren	92,518: 44	
Hamnstyrelsen	5,525: —	
Fattigvårdsstyrelsen	106,750: —	
Brandstyrelsen	900: —	
Gasverket	17,695: 50	
Vattenverket	5,600: —	
Elektricitetsverket	54,600: —	
Hälsovårdsnämnden	900: —	
Trädgårdsstyrelsen	1,250: —	
Elementarläroverket för flickor	2,287: —	
Varmbadhuset	600: —	
Saluhallen	200: —	
Styrelsen för Mariebergsskogen	320: —	289,145: 94

4:o) Förslagsanslag att användas till diverse utgifter och oförutsedda behof:

Drätselkammaren	10,000: —
Hamnstyrelsen	1,000: —
Fattigvårdsstyrelsen	5,000: —
Brandstyrelsen ..	600: —
Gasverket	2,000: —
Vattenverket	2,000: —
Elektricitetsverket	1,000: —
Hälsovårdsnämnden	650: —
Trädgårdsstyrelsen	200: —
Elementarläroverket för flickor	323: 66
Tekniska Afton- och Söndagsskolan	110: —
Varmbadhuset	447: —

Saluhallen.....	400:—	
Magistraten till oförutsedda utgifter i polisärenden	300:—	
Stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter.....	9,226: 32	33,256: 98
		<u>Kronor 2,679,238: 02</u>

För täckande af den brist af kr. 1,807,410: 78, som staten sålunda utvisar, är redan föreslagen upplåning af å

Drätselkammarens stat upptagna	1,242,736: 79
för hamnens behof	19,461: 42
för Elektricitetsverkets behof	30.000: —

S:ma Kr. 1,292,198: 21

Stadens hela lånebehof är sålunda ökad från kr. 882,736: 79 med kr. 469,621: 90, hvilket belopp motsvaras af bristen i hamnens stat från år 1910 kr. 30,180: 48, kostnaderna för allmänna läroverkets tillbyggnad kr. 100,000: —, epidemisjukhuset kr. 90,000: —, utvidgningen af vattenverket med vattentorn m. m. kr. 200,000: —, bristen i hamnens stat för år 1911 kr. 19,461: 42 äfvensom anskaffande af nytt ackumulatorbatteri för Elektricitetsverket kr. 30,000: —.

När från bristen	1,805,910: 78
det upplånta frändrages med.....	<u>1,292,198: 21</u>

återstår sålunda kr. 513,712: 57

att anskaffas genom uttaxering.

Härtill finnes i främsta rummet att tillgå den uttaxering, som enligt den af Kungl. Maj:t den 24 Maj 1877 fastställda öfverenskommelse angående kommunalutskylders ntgörande här i staden utgår med bestämda belopp.

Därvid får till en början Magistraten hemställa, att, med undantag af statens järnvägsbyggnader, statens öfriga fastigheter, hvilka, fria från bevilning, endast äro skyldiga deltaga i kostnaderna för stadens eldsläckningsväsende, måtte påföras afgift till det belopp, som vid hela denna kostnads fördelning efter taxeringsvärdet på all såväl bevilningspliktig som bevilningefri fastighet utom jordbruksfastighet, å ifrågasvarande statens fastigheter finnes belöpa, äfvensom att kostnaderna för eldsläckningsväsendet beräknas sålunda:

Reparationer och brandstodsafgift för spruthusen, kostnad för brand-	
syner m. m.	200: —
kostnader enligt brandstyrelsens stat	30,600: —
skorstensfejarens aflöning.....	12,800: —

hyresvärdet, motsvarande 5 % ränta å kostnaden för brandstatio.	
nen, beräknad till 149,500: —	7,475: —
underhåll af brandposter	1,000: —
	<hr/>
	Kr. 52,075: —
med afdrag af värdet af det stadsarbete, som brandkårens manskap och hästar beräknas utföra	4,500: —
	<hr/>
	S:ma kr. 47,575: —

Enligt ofvan åberopade öfverenskommelse skulle sålunda följande uttaxering finnas att tillgå, nämligen:

a) Afgift för mantalsskrifna personer, hvilken innevarande år debiterats med	16,791: 25
b) Grundskatt af bevillningsfri fast egendom, ej tillhörig staten och med undantag af lasaretsfastigheten, med ett taxeringsvärde af kr. 2,676,800: — efter 2 kr. pr 1,000: — af taxeringsvärdet	5,353: 60
c) Grundskatt för bevillningspliktig jordbruksfastighet med taxeringsvärde af kr. 1,146,900: — efter kr. 4: 50 pr 1,000: — kr. af taxeringsvärdet	5,161: 05
d) Grundskatt för annan bevillningspliktig fastighet med taxeringsvärde af kr. 31,599,000: — efter kr. 2: 25 pr 1,000 kr. af taxeringsvärdet	71,097: 65
e) Statens fastigheter med taxeringsvärde af kronor 585,500: — andel i kostnaderna för eldsläckningsväsendet kr. 47,575: — fördeladt å all fastighet utom jord med ett taxeringsvärde af kr. 35,688,200; —	780: 23
	<hr/>
	Kronor 99,183: 88
Då från den del af bristen, hvarför uttaxering skall ske	513,712: 57
drages ofvanstående belopp	99,183: 88
	<hr/>
	Återstår kronor 414,528: 69

att uttaxeras i förhållande till den bevillningstaxerade inkomsten, beräknad på sätt, i 57 § af kommunalförordningen för stad enligt dess lydelse i lagen den 26 Maj 1909 stadgas. (Motsvarande summa för 1910 var kr. 394,048: 82).

Summan af den i öfverensstämmelse härmed beräknade inkomst enligt årets taxeringslängder utgör kr. 7,600,458: —; och föreslår Magistraten för den skull till täckande af bristen i staten en uttaxering af 5,454 % däraf. (För år 1911 lika med kr. 5.454 för bevillningskrona).

Utgifterna för kyrka, skola och barnavårdsnämnd utgöra för år 1911 sammanlagt kr. 185,907: 49 och kräva sålunda en uttaxering af 2,446 % af taxerad inkomst enligt förenämnda beräkning. Debiteringen häraf torde ske gemensamt med kommunens uttaxering, på sätt förut skett.

Uppbörden torde som förut böra fördelas på tre uppbördsstämmor.

För år 1910 var uttaxeringen pr bevillningskrona för kommunens behof kr. 4: 95 och för kyrkostämmans behof kr. 2: 25. Ökningen utgör sålunda enligt Magistratens förslag respektive 49,4 öre och 19,6 öre pr bevillningskrona.

I fråga om anledningen till uttaxeringens ökning är endast att hänvisa till hvad som ofvan anförts.

Karlstads rådhus den 26 November 1910.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 4 november 1910.

§ 1.

Sedan Herrar Ordföranden och vice Ordföranden jämte Kammarledamoten Herr Vendel genomgått och granskat af Stadskamreraren uppgjordt förslag till utgifts- och inkomststat för Kammaren för nästa år, så tog nu Kammaren detta förslag under ompröfning samt beslöt godkänna detsamma; Och skulle förslaget, som slutade å en brist af 323,709 kronor 63 öre att genom uttaxering eller annorledes fyllas, med tillhörande handlingar till Magistraten öfverlämnas och skulle därvid anmärkas, att Drätselkammaren i sin stat upptagit tolagsersättningsmedel, hvilka Magistraten förr beräknat och upptagit i generalförslaget, och ville Drätselkammaren föreslå, att dessa medel måtte, så långt de förslå, användas till täckande af annuiteten å stadens fonderade lån.

Till Drätselkammaren från Kyrkostämman inkommen utgifts- och inkomststat för kyrkan, skolan och barnavårdsnämnden skulle samtidigt jämväl till Magistraten öfverlämnas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Beräknade Inkomster och utgifter

för

Oktober, November och December 1910.

Inkomster.

Kassabehållning den 1 Oktober		853: 11
I Wärmlands Ensk. Bank inestående å		
Kapitalinsättningsräkning	82,494: 59	
Depositionsräkning	110,000: —	
Sparkasseräkning	1,219: 47	
Löpande räkning	265,000: —	
Göroräkning	19,800: —	
I Kristinehamns Ensk. Bank å dep.-räkn.	18,000: —	496,514: 06
(Häri ingår besparing å 1909 års anslag till gatuarbeten	21,347: 39	
hvaraf under 1910 användts .	4,600: —	
Öfverskott alltså till täckande af brist i årets stat	16,747: 39)	
I Hertzöga inestående köpeskilling	10,000: —	
Tolagsmedel	12,163: 07	
Torgplatsafgifter	100: —	
Hyror och arrenden	6,675: —	
Tullfrihetsersättning	132: 66	
Återbetalning af förskott till flickskolan	3,000: —	
Resterande kommunalutskylder	20,000: —	
Ränta å medel i bankinrättning	6,000: —	
do å obligationer m. m.	99: —	
Vexelprotester	500: —	
Skogsförsäljningsmedel	6,400: —	
Saluballen	2,000: —	
Artistskatt	1,000: —	
Skolrådet	20,302: 95	
Hamnstyrelsen	13,259: 96	
Elektricitetsverket	20,400: 72	
Vattenverket	4,600: 99	623,148: 41

Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1909 äger Drätselkammaren upptaga låru till belopp af ..	852,736: 79	
Brist alltså kronor 68,988: 17 som för afrundning med förestående lånesumma ökas till	69,263: 21	922,000: —
Denna brist skulle hafva uppgått till	85,735: 56	
men det i 1910 års stat icke upptagna öfverskott å anslaget till gatuarbeten 1909.....	21,347: 39	
hvaraf dock under 1910 användts.....	4,600: —	16,747: 39
gör, att bristen stannar vid.....	68,988: 17	
Sistnämnda bristbelopp har uppkommit däri genom att Drätselkammaren under året haft och beräknas komma att bestrida följande utgifter:		

Anslag öfver stat:

Omändring af telegraflokalen 8,293: 51		
Nödhjulsarbeten	1,499: 95	
Skydd mot älfvens inskärningar utmed Romstadsvägen 1,600: —		
ökning i polispersonalens aflöning.....	2,129: 95	
diverse anslag	1,639: 60	15,163: 01
hvertill finnas anvisade	11,530: 57	3,632: 44

Öfver stat och anslag:

Donationsjordskomitén jämte jordlösen	3,255: 34	
Stubbyrning å Sandbäckens skog....	4,500: —	
inventarier och materialier.....	4,527: 68	
Saluhallsbyggnaden.....	2,814: 66	15,097: 68

Härtill lägges minskning i beräknade inkomster af kommunalutskylder 95,700: 11 hvarifrån afgår i staten uppta-

get anslag till afkortningar 30,000: —	65,700: 11	
Bränvinshandelsafgifter.....	26,685: 01	
Varmbadhuset	4,000: —	96,385: 12
		115,115: 24

Härfifrån afgår dels ökning i beräknade inkomster

af resterande äldre utskylder 15,552: 69		
af tolagsmedel.....	14,779: 91	
å diverse anslag	355: 44	30,688: 04
dels besparing å anslaget till räntor....	3,640: 01	

dels inkomster utom stat:

af anslaget till gatuarbeten 1909 4,600: —

af försåldt virke från Sandbäcken 6,625: —

af diverse 574: 02 11,799: 02

Brist alltså

46,127: 07

68,988: 17

Kronor 1,546,001: 52**Utgifter:**

Amortering och 1/2 års ränta å 1888 års lån	4,660: —	
» » » å 1902 » »	60,281: 15	
» » » till stadshypoteket	580: 57	
Ränta å nedan nämnda fonder:		
Fahlgrenska fonden	500: —	
Eneströmska fonden	1,150: —	
Mellqvistska fonden för slöjd	130: 41	
Diverse fonder	2,980: 12	4,760: 53
		70,282: 25
Aföningar till stadens ämbets- och tjänstemän samt betjänte	21,093: 70	
Arvoden	975: —	
Pensioner	1,037: 50	
Poliskåren	14,213: —	
» lönetillägg för senare halfåret ..	3,725: —	17,938: —
		41,044: 20
Fångars vård och underhåll	68: 95	
Bränsle och lyse	2,000: —	
Utskylder	800: —	
Diverse omkostnader	1,306: 29	
Renhållning	2,700: —	
Afstjälpningsplatserna	223: 80	
Allm. trädplanteringen	2,475: —	
Diverse anslag	250: —	
Stallet	640: —	
Fraktkostnader för tobak	985: 54	
Kabinettet	100: —	
Klapphuset	100: —	
Olycksfallsersättningar	240: 50	
Nykterhetssakens främjande	2,163: 77	
Dispensairverksamheten	1,000: —	
Magistraten för vaxelprotester	879: —	
Diverse utgifter	5,033: 27	
Gatuarbeten	6 000: —	
Väg- och brounderhåll	1,339: 18	

Byggnaders underhåll.....	7,415: 56	
Fattigvårdsstyrelsen	9,000: —	
Trädgårdsstyrelsen	980: —	
Hälsovårdsnämnden	3,650: —	
Brandstyrelsen	11,342: —	
Arbetsförmedlingsanstalten	600. 86	
Byggnader å Klaraborg	5,697: 16	
Skolrådet	72,270; 44	
Kyrkorådet	4,571: 80	
Donationsjordskomitéu jämte lösen för jord	3,000: —	
Stubbrytning	2,300: —	
Omändring af telegraflokalen i rådhuset	5,000: —	
Aflopsledning från klapphuset	1,000: —	
Materialier för gatuarbeten	3,239: 65	
Gasverket	9,636: 41	168,009: 18
Gatuarbeten, öfverskott å anslag	4,000: —	
Byggnaders underhåll, öfverskott å anslag	3,000: —	
Strandskoning vid Sundstalandet, öfverskott å anslag ..	3,225: 53	10,225: 53
Skuld till div. fonder och reserverade medel		445,540: 32
Återbetalning af tillfälligt lån Wermlands Enskilda Bank	800,000: —	
Den 31 december 1910 därå upplupen ränta	10,625: —	810,625: —
Behållning till 1911		275: 04
		<u>Kronor 1,546,001: 52</u>

Karlstads Stadskamrerarekontor den 4 november 1910.

G. ENANDER.

Förslag till Inkomst- och Utgiftsstat

för

Karlstads Drätselkammare år 1911.

Inkomster.

1:o) Behållning från 1910:

Kontant i kassan	275: 04	
Öfverskott från 1910 å anslag till ga- tuarbeten	4,000: —	
byggnaders underhåll	3,000: —	
strandskoning vid Sundstalandet ...	3,225: 53	10,225: 53
Vid 1910 års slut ej influtna tolagsmedel för det årets 4:e kvartal beräknadt till	9,175: 85	19,676: 42

2:o) För kommunala behof beviljade anslag som förfalla till uppbörd nästa år:

Stadens andel i hamnens inkomster: 20 % af brutto- inkomsten	12,000: —	
Tullfrihetsersättning	132: 66	
Hundskatt	2,000: —	
Vexelpotester	2,000: —	
Ersättning af staten för event. polishand- räkning	2,500: —	
Ersättning af hamnen för polisbevakning	720: —	3,220: —
Tolagsersättning för 3:ne kvartal	33,000: —	52,352: 66

3:o) Inkomster, som på annan grund beräknas bära under nästa år komma staden till godo:

Stadens andel uti afgifterna för detaljhan- del med bränvin	691: 63	
Vinst af Karlstads Spritförsäljningsbolag	90,000: —	90,691: 63

Arrende för åtskilliga staden tillhöriga lägenheter	10,112: 55	
Arrende för magasins- och andra platser	132: —	
» för stadens laxfiske!	1,225: —	
» » » lakfiske!	120: —	
Hyror af åtskilliga staden tillhöriga hus	33,167: 50	
Hyra af flickskolan	5,200: —	49,957: 05
Torgplatsavgifter		100: —
Bötesandelar		100: —
Ränta å medel i bankinrättning	8,500: —	
Do å obligationer m. m.	2,198: —	10,698: —
5 % af de till hamnstyrelsen ingående platshyror....		100: —
Inkomst af kallbadhuset		150: —
» kabinettet		200: —
Resterande kommunalutskylder		40,000: —
Minskning i utgifter för körslor, som verkställas af brandkåren	4,500: —	
Minskning i utgifter för körslor som verkställas af staden	1,360: —	5,860: —
Inkomst af tomtförsäljningar		15,000: —
Artistskatt ¹⁾		1,000: —
Gasverket:		
1 års ränta och amortering å verkets andel i 1907 års fonderade lån	8,423: 19	
1 års ränta å förskott af Drätselverket kr. 101,372: 44 å 5.5 %	5,575: 48	
Bidrag till stadsbokhållarens aflön.	1,200: —	
Bidrag till aflönning af skrifbiträde	400: —	15,598: 67
Elektricitetsverket:		
1 års ränta och amortering å verkets andel i 1907 års fonderade lån	15,406: 28	
1 års ränta å förskott af Drätselverket kr. 101,234: 58 å 5.5 %	5,567: 90	
Bidrag till stadsbokhållarens aflön.	750: —	
Bidrag till aflönning af skrifbiträde	300: —	22,024: 18
Vattenverket:		
1 års ränta och amortering å 1888 års fonderade lån	6,316: 25	
1 års ränta å äldre förskott	3,070: 97	
1 års ränta och amortering å verkets andel i 1907 års fonderade lån	24,617: 45	

¹⁾ Ny inkomst.

1 års ränta å förskott af Drätselverket kr.		
127,105: 47 å 5.5 %/o	6,990: 80	
Bidrag till stadsbokhållarens aflöning . . .	300: —	
Bidrag till aflöning af skrifbiträde	200: —	41,495: 47

Hamnen och Kanalen:

1 års ränta och amortering å hamnens andel i 1907 års fonderade lån	37,496: 77	
1 års ränta å förskott af Drätselverket kr.		
123,873: 56 å 5.5 %/o	6,813: 05	44,309: 82

Skolrådet:

1 års ränta och amortering å skolrådets andel i 1907 års fonderade lån	16,302: 95	
1 års ränta å förskottade 80,000 kr. å 5.5 %/o	4,400: —	20,702: 95
		357,987: 77

4:o) Hvad som ytterligare erfordras under 1911:

Genom upplåning anskaffas för återbetalning af lån, som upptagits för:

Skolhusbyggnaden å Herrhagen	80,000: —	
Saluhallen	141,000: —	
Brandstationen	84,500: —	
Utvidgning och omändring vid Klaraborg	300,000: —	
Gasverket till ledningar i Attkants- m. fl. gator m. m.	16,300: —	
Vattenverket till vatten- och afloppsledningar i Kungsgatan m. fl. gator	11,000: —	
Viken	37,270: —	
Hagaborg	16,500: —	64,770: —
Electricitetsverket till utvidgning af kabelnätet samt till anordningar för elektrisk ström till Hagaborg	32,500: —	
till belysningsanordningar därstädes	4,000: —	
till anskaffning af reservmaskiner m. m.	35,000: —	
till anskaffning af ytterligare ett omformareaggregat m. m.	16,000: —	87,500: —

Hamnstyrelsen för uppremsning af pråmkanalen	12,000: —		
för terrassering af hamnplanen till täckande af bristen i 1908 års stat	10,000: —		
till täckande af bristen i 1909 års stat	22,281: 43		
till täckande af bristen i 1910 års stat	4,204: 88		
till täckande af bristen i 1910 års stat	30,180: 48	78,666: 79	
Allmänna läroverkets tillbyggnad	100,000: —		
Epidemisjukhuset	90,000: —		
Vattentorn m. m. ¹⁾	200,000: —	390,000: —	1,242,736: 79
Till uttaxering och annorledes upptages		323,709: 63	1,566,446: 42
			Kronor 1,996,463: 27

Utgifter:

1:o) Räkter och afbetalningar å lån:

Annuitet å stadens fonderade lån af år 1888	6,316: 25		
» » » » 1896	32,716: 27		
» » » » 1902	60,281: 15		
» » » » 1907	143,740: —		
» » skuld till stadshypoteket	1,161: 14	244,214: 81	
Ränta å Fahlgrenska fonden	1,000: —		
» Eneströmska »	7,184: 90		
» Lagerlöfska »	4,380: 47		
» Mellqvistska » för slöjd	450: —		
» » » för studier	450: —		
» diverse fonder	6,297: 12	19,762: 49	
Återbetalning af det under år 1910 upptagna tillfälliga lån	922,000: —		
1 års ränta därå å 5.5 ^o	50,710: —	972,710: —	
Återbetalning af lån, som under 1911 kommer att upptagas för allm. läroverkets tillbyggnad	100,000: —		
epidemisjukhuset	90,000: —		
vattenverket	200,000: —	390,000: —	
¹ / ₂ års ränta därå å 5.5 ^o	10,725: —	400,725: —	1,637,412: 30

¹⁾ Beröende på Stadsfullmäktiges beslut.

2:o) Utgifter som redan äro beslutade:

Löner till stadens ämbets- och tjänstemän
samt betjante:

Borgmästaren, lön 7,000: — tj.-pgr 2,000: —	9,000: —
1:e Rådmannen, lön 2,500, tj.-pgr 1,200 ..	3,700: —
2:e » » ålderstillägg	1,000: —
3:e » » lön 2,400, tj.-pgr 1,000 ..	3,400: —
1:e Stadsläkaren, lön	3,000: —
2:e » »	1,500: —
Stadskamreraren, lön	4,000: —
Stadsbokhållaren, lön	2,000: —
Kronouppbörds-kassören, lön	3,000: —
Stadsfogden, lön 1,500, tj.-pgr 1,000	2,500: —
Stadsbyggmästaren, lön 3,000, tj.-pgr 2,000	5,000: —
D:o för ritmaterialier	200: —
Stadsfullmäktiges och beredningsutskottets sekreterare	2,000: —
Drätselkammarens sekreterare	1,400: —
Byggnadsnämndens sekreterare	400: —
Skorstensfejaren, beräkn. lön .. 11,800: —	
D:o ålderstillägg .. 1,000: —	12,800: —
Arbetsförmän, 1 à 2,100, 2 à 1,500	5,100: —
Exekutionsvaktmästarne 2 à 1,000	2,000: —
Drätselkammarens vaktmästare	600: —
Revisionsarvodet: 3:ne revisorer à 150, 450	
2:ne siffergranskare à 500	1,450: —
Arvode till 2:ne ombud vid mantalsskrifn. ¹⁾	200: —
» för upprättande af uppbördsbok ..	300: —
» för upprättande af stat. räkenskaps- sammandrag	100: —
» för tillsyn öfver stadens skogar ..	200: —
» för skrifbiträde ²⁾ ..	1,500: —
» till järndragareäldermannen	50: —
	67,400 —
Pensioner till:	
f. Förste stadsläkaren N. Lundberg	3,000: —
f. Stadsbyggmästaren Carl F. Andersson ..	2,000: —
f. Vaktmästaron Sven Andersson	150: —
f. Lykttändaren C. F. Zetterström	300: —
f. Stadsarbetaren A. O:son Norberg	300: —
f. » L. Nilsson	300: —
f. Tillsyningsmannen A. Höglind	400: —
f. Mag.-sekr. Hj. Falks enka Fru S. Falk	500: —
	6,950: —

¹⁾ Förut ett ombud. ²⁾ Förut af »diverse utgifter».

Polisväsendet:		
Stadsfiskalen, lön 1,500 tj.-pgr 1,000.....	2,500:—	
2:e Poliskommissarien, lön 2.100 tj.-pgr 700, bekl. 200	3,000:—	
3 öfverkonstaplar å l. 1,425, tj.-pgr 475, bekl. 150	6,150:—	
1 detektivkonstapel, l. 1,200, tj.-pgr 400, bekl. 150	1,750:—	
24 konstaplar å l. 1,125, tj.-pgr 375	36,000:—	
1 d:o (rådh.-vaktm.) l. 975, tj.-pgr 325 ...	1,300:—	
5 extra konstaplar, arvode å 1,000.....	5,000:—	
2 distriktpoliser, arvode å 700.....	1,400:—	
Ålderstillägg till 2:re poliskom.	62: 50	
» till 3 öfverkonst. o.		
1 detektivkonstapel.....	1,414: 57	
Ålderstillägg till 5 konstaplar... ..	1,677: 07	
» till 11 d:o å 20: 82	229: 02	
» till 5 extra d:o	325:—	
		3,708: 16
Beklädnad till 30 konst. och extra konst. å 150	4,500:—	
Beklädnad till 2 distriktpoliser å 90	180:—	
Semesterarvoden, försl.-vis	1,200:—	
Vikariatarvoden och extra tjänstgöring, för- slagsvis	500:—	
Sjukhusvård åt personalen s. fri läkarevård åt personalen med familjer, förslagsvis .	350:—	
Olycksfallsförsäkringspremier	325:—	67,863: 16
Fångars vård och underhåll	200:—	
Skrifmaterialier, bokb.-arb. och annonser.....	3,600:—	
Tryckning af Stadsfullmäktiges handlingar	3,500:—	
Bränsle och lyse	3,500:—	
Utskylder.....	9,000:—	
Ersättning till Karlstads landsförsamling för minskad inkomst af kom.-afgifter.....	2,590: 18	11,590: 18
Diverse omkostnader:		
Brandförsäkringsafgifter ¹⁾	1,500:—	
Ersättning för skötsel af stadens ur.....	210:—	
Tidningsprenumeration	35: 20	
Vattenförbrukning	480:—	
Årsafgifter för 15 telefoner	780:—	
Städning i rådhuset samt stadsfogde- och polisvaktkontoret	1,116:—	

¹⁾ Ökning 500 kronor enär en »tioårsförsäkring» utgått och ej kommer att förnyas.

Inköp af »Tidskrift för Sveriges städer» ..	31: 50	
Afgift till Svenska Stadsförbundet ¹⁾	350: —	4,502: 70
Renhållning af torg och allm. platser ²⁾ ...	4,470: —	
Skötsel af afstjälpningsplatserna	1,100: —	5,570: —
Allm. trädplanteringen	2,000: —	
» lyshållningen	22,030: —	24,030: —
Anslag till		
Barnkrubban i staden	1,300: —	
» i östra stadsdelarne	1,000: —	
Föreläsningar för arbetare	800: —	
Flickskolan	5,200: —	
Värmlands fornminnesförening	500: —	
Arbetsstugorna	500: —	
Skolofskolonier	500: —	
Föreningen Mjölkdroppen	1,000: —	
Hysesersättning till rektor vid allm. lärov. .	1,400: —	12,200: —
Kostnader för brandväsendet utöfver brandstyrelsens förslag		200: —
Bidrag till registrerade sjukkassar		1,100: —
Ersättning till ledamöter i tax. nämnden		1,000: —
Stallet: aflöning till en körkarl	960: —	
underhåll af en häst	400: —	1,360: —
Fraktkostnader för tobak		3,800: —
Kostnader för kabinettet		600: —
Kostnader för klapphuset: renhållning	300: —	
pumpens drift .	760: —	1,060: —
Olycksfallsersättningar		300:
Ersättning till vattenverket för vatten till vattenkastare samt isning af desamma .	4,200: —	
underhåll af brandposter	1,000: —	
tillsyn å gatubrunnar	500: —	5,700: —
Afsättning till nykterhetssakens främjande: 5 % af vinstmedlen från Spritbolaget		4,500: —
Dispensärverksamheten		3,000: —
Spärvägskomitén, outtaget anslag		200: —
Telegraflokalsens i rådhuset omändring ³⁾		7,806: 49
Totalsersättningen		6,000: —
		247,532: 53

¹⁾ Nytt anslag. ²⁾ Ökning 1,500 kr. till följd af nytillkomna gator. ³⁾ Återstående anslag.

3:o) Utgifter som ytterligare påkallas:

Gatuarbeten i stadsdelen	Tingvalla.....	27,878: 90	
	Klara.....	2,640: —	
	Viken och Berget	1,100: —	
	Haga o. Herrh..	7,790: —	
			39,408: 90
Väg- och brounderhåll.....			9,200: —
Byggnaders underhåll.....			12,909: 54
Afkortning af utskylder.....			40,000: —
4:o) Ett förslagsbelopp till diverse utgifter och oförutsedda behof....			101,518: 44
			10,000: —
			<u>Kronor 1,996,463: 27</u>

Karlstad den 4 november 1910.

Karlstads Drätselkammare:
 AXEL SVANBOM.

G. Enander.

Under Drättselkammarens vård stående fonder den 31 December 1910.

	Fondens be- lopp		Innestående hos Drättsel- kammaren		Utfärande eller på annat sätt placerade		
	den	31/12 1910					
Carl IX:s Minnesstod	21,865	70	21,865	70			
Föreningsdagens Stip.-fond	2,366	83	2,366	83			
C. A. Fahlgrens d:o	5,975	34			5,975	34	Oblig. och i Sparb. I Sparbanken.
Amicitiafonden ..	1,309	85			1,309	85	
Mellqvistska fonden för studier .	10,400	—	10,400	—			
» » » slöjd ..	11,078	34	11,078	34			
Setterbergska fonden ..	10,000	—	10,000	—			
C. A. Fahlgrens donat.-fond	25,000	—	25,000	—			
Hj. Lagerlöfs d:o	97,343	74	97,343	74			
Eneströmska fonden	159,664	63	159,664	63			
C. F. Göthbergs fond	30,000	—			30,000	—	Oblig.
Bergerska fonden	3,120	—	3,120	—			
Clarholmska fonden ..	10,000	—	10,000	—			
Palmgrenska fonden	21,794	93	21,794	93			
Mæhels gåfva	2,000	—	2,000	—			
Anna Wenströms fond	18,000	—	18,000	—			
Flickskolans nyb. och rep.-fond	6,714	94	6,714	94			
Hamnens och kanalens d:o	72,509	46			72,509	46	Hamnens lån. d:o d:o
Hamnens förskottsmedel	23,229	44			23,229	44	
Brandkårens kassa	1,713	80	1,713	80			
Pastorsboställets tiondelada	312	—	312	—			
Konstutställningsfonden	1,268	64	1,268	64			
Kronor	535,667	64	402,643	55	133,024	09	
Karlstads telefonförening	172	58	172	58			
Byggnadsnämndens anslag	1,513	22	1,513	22			
Materialinköp	9,000	—	9,000	—			
Till jordförvärf afsatta medel ...	32,210	97	32,210	97			
Summa Kronor	578,564	41	445,540	32	133,024	09	

Karlstads Stads-kamrerarekontor den 31 oktober 1910.

G. ENANDER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 27 Oktober 1910.*

§ 103.

Till ledning för uppgörandet av nästa års stat hade hamnkassören uppgjort approximativ beräkning över utgifter och inkomster för innevarande år tillika med därpå grundad beräkning av hamnkassans ställning till stadskassan vid innevarande års slut jämte förslag till stat för 1911, och sedan dessa handlingar bland styrelsens ledamöter cirkulerat, så företogs nu detta ärende till behandling. Och beslöt efter hållen överläggning styrelsen för sin del antaga och, med bifogande av förenämnda redogörelse (bil. A.), till Magistraten översända det förslag till stat (bil. B.), som är detta protokoll bilagt.

Till förklaring av de poster, som i anmärkningsvärdare grad skiljde sig från motsvarande i föregående års stat, liksom av nya äskanden, ville styrelsen anföra följande.

Angående inkomsterna:

Hamnuppbörden, i årets stat uppförd med 55,000 kr. och beräknad att uppgå till 62,000 kr., har styrelsen ansett kunna för nästa år upptagas till 60,000 kr.

Hushyror. Häri är endast den ändring gjord, att från värdet av tjänsteboställen har avtörts det för hamnfogdebostället beräknade, emedan nye innehavaren av hamnfogdetjänsten icke åtnjuter fri bostad.

Övriga inkomster. Härunder har såsom ny post tillkommit Vattenverkets andel i kostnaden för Tyggårdsvikens länshållning. Härmed förhåller sig sålunda. I en vid Tyggårdsviken belägen kloakbrunn finnes anbrakt ett brädavlopp, vilket gör att, då vid större och häftigare nederbörd vattnet i avloppsledningen stigit till viss höjd, överskottet genom nämnda brädaflopp avgår till Tyggårdsviken. Om denna reservanordning ej finnes, så skulle Vattenverket nödgas öka sin personal vid avloppspumpverket, vilket komme att draga en årlig kostnad af minst 1,000 kr. På grund härav har styrelsen funnit skäligt att Vattenverket lika väl som Drätselverket deltaga i ifrågavarande kostnad.

Angående utgifterna:

Löner. Härutinnan är dels den ändring gjord, att lönen till hamnkaptenen, som på grund av styrelsebeslut åtnjuter fri elektrisk bostadsbelysning till värde af 100 kr., höjts med motsvarande belopp, och dels att lönen till nuvarande innehava-

ren av hamnfogdetjänsten, vilken befattningsinnehavare det med hänsyn till honom åliggande göromål synts styrelsen lämpligare att benämna hamnbokhållare, sänkts med värdet av tjänstebostället kr. 400:—.

Ordinarie omkostnader. Häribland har kostnaden för lysbällningen ansetts kunna sänkas med 150 kr.

Underhållskostnaderna utvisa en minskning mot löpande årets stat av kr. 1,050, beroende huvudsakligast på minskade utgifter för fastigheter samt pålarmar och dammar.

Anslaget till *nya inventarier* har ansetts kunna minskas med 100 kr.

Nya äskanden.

Fyllningen på yttre hamnplanet är nödvändig för att göra platsen lämplig för uppläggning av varor.

Nya bryggor för motor- och segelbåtar. De båthamnsavgifter, som uppbäras för särskilt anordnade och anvisade tilläggsplatser lämna god ränta på kostnaden, varförutom anläggningen är ur ordningssynpunkt önskvärd.

Dränering m. m. för elektriska kopplingsboxar är nödvändig för undvikande av årligen återkommande reparationskostnader.

Frågan om anskaffande av rymligare expeditiionslokal för hamnkaptenen har vid uppgörandet av flere föregående års stater varit föremål för styrelsens överläggningar. Genom nu begärt anslag av 600 kr. för hamnkaptenskontorets tillbyggnad torde denna fråga vara löst på billigaste sätt.

Vid uppgörandet av detta utgiftsförslag har icke medtagits en del såsom behöfliga ansedda utgiftsposter, utan endast de allra nödvändigaste, och likväl uppstår en brist på nära 20,000 kr. Bristen i årets stat, upptagen till 30,180: 48, anses, på grund av att inkomsterna bliva större än som beräknats, komma att uppgå till endast 22,238: 92. Då någon avsevärdare trafikökning ej torde vara utt påräkna förr än efter Trollhätte kanals ombyggnad, så torde hamnen intill dess komma att årligen öka sin skuld med c:a 20,000 kr. Härtill får dock läggas de kostnader, hamnen får vidkännas i följd av stadens förbindelse att vid tiden för Trollhätte kanals färdigblivande hålla segelled till hamnen för 4 meters djupgående fartyg, vilka kostnader torde uppgå till omkring 50,000 kr.

Ökade inkomster genom förhöjda hamnavgifter äro ej att tänka på. Varutaxan torde till följd konkurrensen med närliggande hamnar samt bergslagsbanan icke utan

risk för trafikminskning kunna i avsevärdare grad höjas. Fartygsavgifterna höjdes i senast uppgjorda taxeförslag med ungefär 25 %, men är en ytterligare höjning härutinnan nog ej välbetänkt.

Intresset synes därför böra inriktas på att söka draga mera trafik till hamnen. Såsom en lämplig åtgärd härför vill styrelsen föreslå att åt Drätselkammaren uppdrages, att genom tidningarna kungöra, att för industri synnerligen lämpliga tomter med bekväma sjö- och järnvägsförbindelser upplåtas. Sådana tomter kunna anordnas på de vidsträckta områdena kring Lambergstjärn äfvensom på det rymliga yttre hamnplanet. Tillgång på gas och elektrisk ström för ljus- och kraftbehov borde göra dessa tomter begärliga. Då med Trollhätte kanals ombyggnad Vänershamnarna komma i mera direkt förbindelse med utlandet, kan ju tänkas, att industrialäggningar planeras vid de större hamnplatserna, varför ock tidpunkten för den föreslagna annonseringen nu torde vara lämplig.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Till Hamnstyrelsen i Karlstad.

Härmed får jag överlämna en approximativ beräkning öfver

Hamnens Inkomster och Utgifter

(Kassa)

för år 1910,

jämförda med de i den fastställda staten för samma år beräknade, tillika med därpå grundad beräkning av hamnkassans ställning till stadskassan vid årets slut; vilka uppgifter skola ligga till grund för uppgörandet av nästa års statförslag.

Inkomster:

	Beräknade enligt stat.		Influtna intill 1 Oktober		Beräknas inflyta under 4:de kvartalet.		Inkomster			
							över		under	
							stat			
Kassabehållning 1 Januari	—	—	441	47	—	—	441	47	—	—
Fordringar fr. föreg. år	500	—	1,655	68	—	—	1,155	68	—	—
Hamnuppborren	55,000	—	42,586	98	19,413	02	7,000	—	—	—
Arrenden	1,084	20	699	20	235	—	—	—	150	—
Hushyror	1,550	—	350	—	1,200	—	—	—	—	—
Varuskjulshyror	100	—	75	—	11	—	—	—	14	—
Upplagsplatshyror, fasta	2,000	—	50	24	2,134	74	184	98	—	—
d:o tillfälliga	200	—	9	—	—	—	—	—	191	—
Fasta kranar	1,500	—	499	60	250	40	—	—	—	—
Flyttbara kranar			660	10	89	90	—	—	—	—
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyggårdsvikens länsbällning	200	—	200	—	—	—	—	—	—	—
Kölhalning	15	—	16	—	—	—	1	—	—	—
Bäthamnsavgifter	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
Brist enligt stat	30,180	48	—	—	22,238	92	—	—	7,941	56
Statens slutsumma	92,389	68								
Extra anslag till: Strandskoning vid Sundstalandet, utförd för Drätselverkets räkning	5,938	16	—	—	5,938	16	—	—	—	—
S:ma Kronor	98,327	84	47,243	27	51,511	14	8,783	13	8,356	56

Utgifter:

	Enligt stat.		Utbetalningar till 1 Okt.		Beräknade utgifter för 4:e kvartalet.		Utgifter			
							över		under	
							stat.			
Räntor	6,387	61	2,400	—	2,701	08	—	—	1,286	58
Annuitet varav										
a) ränta	30,456	74								
b) amortering	7,040	08								
37,496	77			37,496	77					
Stadsandelen	11,000	—	11,000	—	1,400	—	1,400	—	—	—
Fastigheters underhåll	1,050	—	692	70	57	30	—	—	300	—
Inventariers underhåll:										
a) Muddringsmaterial	650	—	112	58	537	42	—	—	—	—
b) Kranar	100	—	66	95	33	05	—	—	—	—
c) Fyror och lysapparater	150	—	29	90	45	10	—	—	75	—
d) Andra inventarier	150	—	84	54	65	46	—	—	—	—
Hamnens underhåll:										
a) Kajer, doceringar, bryggor, pållare	400	—	233	59	66	41	—	—	100	—
b) Torg, vägar, vägövergångar	600	—	461	94	138	06	—	—	—	—
c) Kanalbron och slussen	600	—	881	65	—	—	281	65	—	—
d) Pålarmar och dammar	800	—	718	45	81	55	—	—	—	—
e) Duc d'alber och sjömärken	175	—	41	70	133	30	—	—	—	—
f) Godsunderlag	100	—	60	04	39	96	—	—	—	—
g) Annat hamnens underhåll	450	—	83	10	366	90	—	—	—	—
Nya inventarier	300	—	44	88	55	12	—	—	200	—
Tyggårdsvikens länshållning	700	—	501	41	198	59	—	—	—	—
Platshyra för Baracken	22	80	22	80	—	—	—	—	—	—
Drätselkammarens andel i platshyror	100	—	—	—	109	24	9	24	—	—
Gratifikation	225	—	135	—	45	—	—	—	45	—
Hamnbelysningen	1,800	—	1,278	75	321	25	—	—	200	—
Fyrbelysningen	350	—	145	71	154	29	—	—	50	—
Löner	15,720	—	10,889	86	4,600	14	—	—	230	—
Kontorsomkostnader	1,500	—	1,163	46	336	54	—	—	—	—
Skatter och brandförsäkringar	1,120	—	522	91	549	—	—	—	48	09
Lyftkranars drift	1,400	—	530	09	769	91	—	—	100	—
Järnvägsspåret till magasinostomterna	3,797	50	4,063	77	—	—	266	27	—	—
Omkostnader för stycke gods uppbörden	450	—	95	87	79	13	—	—	275	—
Polisbevakning vid hamnen	720	—	720	—	—	—	—	—	—	—
Fyllning på yttre hamnplanet	625	—	619	71	—	—	—	—	5	29
Förstärkning af Tingvallabryggan	1,800	—	1,794	55	—	—	—	—	5	45
Telefonanläggning till hamnfogdebostaden samt anknytning till hamnförmannen	150	—	69	50	—	—	—	—	80	50
Diverse utgifter	500	—	288	53	211	47	—	—	—	—
Oförutsedda utgifter	1,000	—	580	85	419	15	—	—	—	—
Statens slutsumma	92,389	68	—	—	—	—	—	—	—	—
Extra anslag till:										
Strandskoningen vid Sundstalandet	—	—	5,938	16	—	—	5,938	16	—	—
Utom stat och anslag:										
Bostadsbelysning hos hamnkaptenen	—	—	2	—	100	—	102	—	—	—
Skyddsanordningar mot översvämningar	—	—	821	42	400	—	1,221	42	—	—
Kassabehållning 30 September	—	—	146	90	—	—	146	90	—	—
S:ma kronor	92,389	68	47,243	27	51,511	14	9,365	64	3,000	91

Inkomsterna för 4:e kvartalet beräknas till	29,272: 22
Härav går ersättningen för strandskoningen vid Sundsta i avräkning med Drätselverket	5,938: 16
vadan kontant skulle inflyta	23,334: 06
Utgifterna för 4:e kvartalet beräknas till	51,511: 14
Härav gå följande poster i avräkning med Drätselverket:	
Räntor	2,701: 03
Annuitet	37,496: 77
Stadsandel	1,400: —
Andel i platshyror	109: 24
vadan kontant skulle komma att utbetalas	41,707: 04
	9,804: 10
Till stadskassan skulle alltså under 4:e kvartalet kunna inlevereras	13,529: 96
Hamnens ställning till stadskassan skulle alltså vid årets slut blifva följande:	

Debet.**Karlstads Drätselverk.****Kredit.**

Levererade medel	24,800: —		Ing. balance.		
Beräknas att levereras	13,529: 96		Reparationsfonden	72,509: 46	
Räntor å			Förskottsmedlen	23,229: 44	
Levererade medel	574: 10		Obligationslånet	676,816: 36	
Förskottade medel till strandskoningen	236: 31	810: 41	Stadskassan	102,020: 67	874,575: 93
Strandskoningen		5,938: 16	Bekomna medel		11,400: —
			Stadsandel		12,400: —
Utg. balance.			Andel i platshyror		109: 24
Reparationsfonden	72,509: 46		Räntor å:		
Förskottsmedlen	23,229: 44		Obligationslånet	30,456: 74	
Obligationslånet	669,776: 33		Stadskassans fordran	5,101: 03	
Stadskassan	123,878: 56	889,388: 79	Bekomna medel	424: 38	35,982: 15
		Kronor 934 467: 32			Kronor 934,467: 32

I följd härav skall i hamnens stat för 1911 upptagas följande, Drätselverkets stat berörande poster nämligen:

Bland utgifterna:

Annuitet kr. 37,496: 77, varav ränta kr. 30,139: 93 och amortering kr. 7,356: 84. Ränta å stadskassans fordran kr. 123,875: 56 å 5½ % kr. 6,813: 05. Stadsandelen 20 % av bruttoppbörden, beräknad till kr. 60,000: —, kr. 12,000: —. Ersättning för polisbevakning vid hamnen kr. 720: —. Platsarrende för »baracken» kr. 22: 80. Stadskassans andel av platshyror kr. 100: —. Kontorshyra, städning och värme, kr. 700: —.

Bland inkomsterna:

Platsarrenden av Stadskassan kr. 249:20, Stadskassans andel i kostnaden för Tyggårdsvikens länshållning kr. 200:—.

Karlstads Hamnkassörskontor den 14 Oktober 1910.

IWAR OLSSON.

Förslag till stat för Karlstads Hamn år 1911.

Inkomster:1:o) **Beräknad behållning vid 1910 års slut:**

Utestående fordringar 500:—

2:o) **Inkomster, som på annan grund beräknas komma hamnen tillgodo 1911:**

a)	Hamnuppboriden		60,000:—
b)	Hushyror: Axel Nerman	200:—	
	Aug. Sjöberg	150:—	
	Hamnfogdebostället	300:—	
	Värdet af tjänsteboställen:		
	Hamnkaptensbostället	500:—	
	Slussvaktarebostället	200:—	
	Hamnförmansbostället	100:—	
		800:—	1,450:—
c)	Arrenden: Flottningsföreningen	300:—	
	Säfveåns aktiebolag	200:—	
	Olof Andersson	15:—	
	Tyggårdsviken	150:—	
	Kontoristföreningen	20:—	
	Drätselverket för:		
	Järnvågen	175:—	

Vågmästarebostället	24: 70		
Hamnmagasinet	49: 50	249: 20	
Karlstads Kol och Koks-A.-B.	267: --		
Vass- och grässkörd	25: --		1,226: 20
d) Varuskjulshyror			100: --
e) Upplagsplatshyror	2,000: --		
d:o tillfälliga	100: --		2,100: --
f) Kranhyror			1,500: --
g) Öfriga inkomster:			
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyg- gårdsvikens länshållning	200: --		
Vattenverkets d:o d:o	200: --		
Båthamnsavgifter	60: --		
Kölnalning	15: --		475: --
			66,851: 20

3:o) Vad som ytterligare erfordras:

Brist att tackas på sätt herrar Fullmäktige besluta	19,461: 42
	Kronor 86,812: 62

Utgifter:4:o) **Skulder, som förfalla till betalning 1911:**

360 dag. ränta å skuld till drätselverket 123,873 kr. 56 öre å 5 ¹ / ₂ ‰	6,813: 05	
360 dag. annuitet å hamnens andel i 1907 års obligations- lån kr. 690,000 å 5,434815 ‰	37,496: 77	44,309: 82

5:o) **Utgifter, som redan äro beslutade, ävensom admi-
nistrations- och ordinarie omkostnader:**a) **Avsättningar:**

Jämlikt Kungl. Maj:ts nådiga brev den 15 januari 1875 tillföres stadskassan såsom ersättning för den indragna stadsandelen 20 ‰ av bruttouppbörden, beräknad till 60,000 kr.	12,000: --
--	------------

b) **Löner:**

Sekreteraren	400: --
Hamnkassören	4,500: --
Hamningenjören	1,000: --
Hamnkaptenen: Kontant	3,000: --
Boställe	500: --
Elektrisk belysning	100: --
	3,600: --

Hamnbokhållaren	1,600: —	
Kontorsbiträdet	900: —	
Hamnförmanen: Kontant	1,200: —	
Boställe	100: —	
	<u>1,300: —</u>	
Hamnservisen i inre hamn (8 mån. å 90 kr.)	720: —	
Hamnservisen i yttre hamn (8 mån. å 100 kr. = 800 kr. varav hälften påföres lyftkranars drift)	400: —	
Slussvakten: Kontant	800: —	
Boställe	200: —	
	<u>1,000: —</u>	15,420: —

c) Ordinarie omkostnader:

Kontorsomkostnader	1,500: —
Skatter och brandförsäkringar	1,120: —
Hamnbelysningen	1,700: —
Fyrbelysningen	300: —
Tyggårdsvikens länshållning	700: —
Lyftkranars drift	1,400: —
Drätselverkets andel av platshyror	100: —
Platshyra för »Baracken»	22: 80
Polisbevakning vid hamnen	720: —
Gratifikation till hamnförmansänkan, återstod av anslag	45: —
Omkostnader för styckeogodsuppbördens handhavande	450: —

d) Diverse, icke till oförutsedda hänförliga utgifter, såsom för pejlingar, prickhållning, annonser, postporto, kopiering av ritningar, inkassoavgifter, tidningar, färjpenningar

500: —	<u>8,557: 80</u>	35,977: 80
--------	------------------	------------

6:o) Utgifter, som ytterligare påkallas:

a) Underhåll av:

Fastigheter: Hamnfogdebostället (återstod av anslag fr. föreg. år)	300: —	
Strykning av papptak	100: —	
Diverse	100: —	500: —
Inventarier:		
Muddringsmaterial	150: —	
Kranar	300: —	
Fyrar och lysapparater	150: —	
Andra inventarier	300: —	900: —

Hamnen:

Kajer, doceringar, bryggor, pällare	750:—		
Torg, vägar, vägövergångar	1,000:—		
Kanalbron och slussen	75:—		
Pålarmar och dammar	300:—		
Dykdalber och sjömärken	200:—		
Annat hamnunderhåll	450:—	2,775:—	4,175:—
b) Andra behov:			
I. Nya inventarier			200:—
Fyllning på upplagsplatserna norr om Karlstad			
—Munkforsbanans magasin	100:—		
Nya bryggor för motor- och segelbåtar	150:—		
Dränering och plåtlock för kopplingsboxarna till			
elektriska ledningarna på yttre hamnen	300:—		
Tillbyggnad av hamnkaptenskontoret	600:—	1,150:—	5,525:—
7:o) Ett förslagsbelopp för oförutsedda utgifter			1,000:—

Kronor 86,812: 62

Karlstads Hamnkassörskontor den 31 Oktober 1910.

På Hamnstyrelsens vägnar:

C. O. AHLMARK.

Ordförande.

Ivar Olsson.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads Fattigvårdsstyrelse för år 1911.

Inkomster:

Inkomst af hjonens arbeten		4,500:—
Ränta å Wibeliska fonden	79:—	
D:o å Zanderska fonden	71:—	150:—
Erforderligt anslag		129,790:—
		<hr/>
Summa Kronor		134,440:—

Utgifter:

Balans från 1910: specificeras sålunda:		
för högt upptagen balans från 1909	3,574:—	
utöfver det förra året begärda anslaget beräknas en brist för 1910 uppstå å ordinarie och tillfälliga un- derstödd	1,500:—	
Mathållningen 1,500, bränsle 2,000	3,500:—	
Inköp af inventarier	500:—	
Diverse utgifter	926:—	10,000:—
Aföningar: Predikanten	400:—	
Sekreteraren	500:—	
Sysslomannen	2,750:—	
D:o föreslagen ökning .	750:—	3,500:—
Tillsyningsmännen	2,400:—	
Vaktmästaren	1,100:—	
Maskinisten	1,200:—	
Förestånderskan	750:—	
Sjuksköterskan	500:—	
D:o för sinnessjuka	500:—	
3:ne sjuksköterskebiträden	720:—	

Aföningar: Manlig vårdare för sinnessjuka	400:—	
Kokerskan	300:—	
Kökspigorna	250:—	
Tvätterskan	180:—	
Hjelpigorna i köket	50:—	
Portvakten	240:—	
Nattvakten	50:—	13,040:—
Pensioner till f. d. sjuksköterskan Mellin	400:—	
Ordinarie och tillfälliga understöd		34,000:—
Barnuppfostringsbidrag		2,000:—
Bortackorderade barn	9,000:—	
D:o genom barnavårdsnämnden	5,500:—	14,500:—
Mathållningen	25,000:—	
D:o ökning med anledning af dispensairverksamheten	3,000:—	
Beklädnaden	2,500:—	
Sjukvården	12,000:—	
Reparationer å hus och inventarier	1,000:—	
Belysningen	3,000:—	
Ved, kol och koks	6,000:—	
Inventarier	2,000:—	
För arbetsinrättningens inhängande med jerustaket i stället för förut beräknade delvis af trä	1,000:—	
Diverse utgifter, vatten, brandstod, telefonafgifter, be- grafningskostnader, utskylder, sänghalm m. m. . .	5,000:—	60,500:—
		<u>Summa Kronor 134,440:—</u>

Karlstad i Oktober 1910.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

RICHARD NYSTRÖM.

A. W. Adde.

Utdrag ur Karlstads Fattigvårdsstyrelses räkenskaper.

År	Stadens anslag till fattigvården	Bevillningskronor	Kyrkoskrifna innevånare	Fördelat på hvarje		Inkomst af hjonens arbeten	Aflöningar	Ordinarie och tillfälliga understöd	Barnuppfostringsbidrag	Bortackorderade baro	Mathållningen	Beklädnaden	Sjukvården	Belysningen	Ved, kol och koks	Reparationer	Inventarier	Åtskilliga utgifter	
				innevånare	bevillningskrona														
1893	33,483		9,170	3	65	2,995	4,600	10,367	255	2,600	8,226	1,024	3,273	690	1,239	526	892	1,603	
1894	34,328		9,552	3	59	3,538	4,725	11,865	233	3,110	7,795	768	3,550	707	1,166	320	494	1,450	
1895	35,800		9,881	3	62	3,681	5,976	12,555	204	3,646	7,496	338	2,756	672	1,155	416	428	1,563	
1896	35,787		10,098	3	54	4,221	5,566	13,921	224	3,925	7,303	554	4,074	813	935	596	462	1,860	
1897	30,693		10,511	2	92	4,100	6,196	14,610	188	3,759	7,256	898	3,763	929	1,205	622	724	1,638	
1898	37,155		11,015	3	30	4,113	5,687	14,018	198	3,786	8,490	766	3,996	886	1,526	1,437	501	1,824	
1899	36,405		11,433	3	19	4,157	5,947	15,066	303	4,510	8,846	1,095	4,053	954	1,563	985	644	1,816	
1900	38,939		11,869	3	30	4,220	6,157	14,814	300	4,380	10,612	936	4,877	967	1,763	1,142	715	1,511	
1901	45,059	43,781	12,250	3	33	4,786	6,230	15,725	252	4,293	11,116	1,063	4,715	1,028	1,855	967	756	2,138	
1902	47,959	46,064	12,810	3	74	4,906	6,324	15,927	254	4,452	12,033	1,248	5,290	1,232	1,955	1,146	763	2,080	
1903	46,683	50,808	13,577	3	44	4,919	7,392	18,492	291	3,925	13,078	1,372	6,190	1,328	1,860	1,053	951	1,955	
1904	49,377	51,942	14,383	3	36	5,038	7,470	19,763	524	4,299	13,788	1,866	5,653	1,528	2,185	814	978	2,767	
1905	55,776	53,052	14,845	3	75	5,049	7,885	20,623	673	7,638	15,986	2,257	5,375	1,456	2,468	716	945	2,704	
1906	66,162	57,908	15,358	4	30	4,956	8,339	21,501	824	9,756	16,515	1,638	8,664	2,149	2,680	1,361	1,017	3,182	
1907	75,142	86,226	16,086	4	67	4,755	8,976	23,213	1,039	10,725	18,857	1,765	9,836	1,903	3,035	1,285	1,395	3,189	
1908	82,412	79,912	16,399	5	02	4,432	9,387	28,447	1,441	11,766	20,205	1,934	9,919	1,827	3,023	1,561	1,175	3,930	
1909	87,312	79,667	16,762	5	20	5,035	9,960	29,315	1,520	12,197	23,373	2,170	14,010	1,826	4,752	1,146	1,068	3,920	
1910	108,032																		

Karlstad i Oktober 1910.

A. W. ADDE.

*Utdrag af Fattigvårdsstyrelsens i Karlstad
protokoll den 4 Oktober 1910.*

§ 89.

Syslomanen A. W. Adde ingaf en så lydande framställning:

»Till Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad!

Härmed får jag vördsamt hemställa, att styrelsen ville hos Herrar Stadsfullmäktige utverka att min nuvarande kontanta lön kr. 2,750, från och med nästa år måtte höjas med 750 kronor till 3,500 kronor pr år. Såsom skäl för denna min anhållan beder jag att få hänvisa till närslutna, förslaget till 1911 års stat bifogade utdrag ur fattigvårdsstyrelsens räkenskaper, hvaraf framgår i huru hög grad den mig åliggande arbetsbördan ökats under de 17 år jag såsom sysloman haft anställning vid härvarande fattigvård. Då härtill ytterligare kommer att den mig förut 2:ne gånger beviljade löneförhöjningen, från 2,000 till 2,750 kronor, fullt torde uppvägas af ökade kostnader å alla lifsförnödenheter förlitar jag mig på att såväl styrelsen, som Herrar Stadsfullmäktige behjerta det befogade i min anhållan.

Karlstad i Oktober 1910.

A. W. ADDE».

Under den efter föredragning häraf hållna diskussionen vitsordades Syslomannens uppgifter angående arbetsbördans ökning och stegringen i lefnadsomkostnader. Det framhölls särskildt, hurusom fattigvårdsinrättningens utvidgning och fattigvårdens samarbete med barnavårdsnämnden och dispensärstyrelsen, allt tillkommet efter år 1902, då syslomannens lön senast undergick förändring, medfört en högst väsentlig ökning såväl i fråga om de afsevärda penningbelopp, som årligen gå genom syslomannens händer och för hvilka han ansvarar, som ock af syslomannens arbete i sin helhet. Enhälligt vitsordades det synnerliga nit och den stora omsorg, med hvilken Adde skött sin kräfvande befattning och den praktiska duglighet, han under de gångna åren visat och hvilken förvisso för staden medfört ekonomiska besparingar, utan att därigenom understödstagarnas bästa blifvit på något sätt åsidosatt.

På grund af hvad sålunda förekommit beslöt Styrelsen att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, det Syslomanen Adde, hvilkens kontanta lön för närvarande utgjorde 2,750 kronor för år, måtte från och med nästa år erhålla ett lönetillägg om 750 kronor för år, så att den sammanlagda kontanta lönen kommer att uppgå till ett årligt belopp af 3,500 kronor.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokollet, hållet hos Branästyrelsen i Karlstad den 22 Oktober 1910.

§ 7.

Uppgjordes förslag till inkomst- och utgiftsstat för brandväsendet för år 1911, hvilket förslag skulle till Magistraten öfverlämnas, och ville Styrelsen därvid erinra, att förslaget uppgjorts under förutsättning af Herrar Stadsfullmäktiges bifall till korpralernas och manskapets vid brandkåren gjorda framställning om förhöjda ålderstillägg,

In fidem:
J. P. WENDT.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads fasta brandkår år 1911.

Inkomster:

Beräknad behållning från 1910	800: —	
Erforderliga medel för 1911	29,800: —	30,600: —
		Kronor 30,600: —

Utgifter:

Aflöning till brandchefen	2,500: —	
» v. brandchefen	500: —	
» brandmästaren	2,150: —	
» korpralen	1,020: —	
» v. korpralen	960: —	
» 10 brandsoldater och 1 hästskötare à 900	9,900: —	
» 2 maskinister à 100 kr.	200: —	
» 6 man nattmanskap, hvaraf 2 i tjänst hvarje natt à 1:50 pr man och tjänstgöringsnatt.	1,095: —	

Ålderstillägg åt 1 korpral och 1 v. korpral .	480:—	
Ålderstillägg åt 1 hästskötare.....	200:—	
8 brandsoldater.....	960:—	
1 brandsoldat	30:—	
	<u>1,670:—</u>	19,995:—
Aflöning till reservmanskapat samt kostnader för arbete vid eldsvådor, förslagsanslag.....	600:—	
Kostnader för 7 dagars semester pr man (13×7×3:50)	318:50	
Furagering, skoning, sjukvård och assurans af 6 hästar å 400.....	2,400:—	
Brandförsäkringspremier, fast 83:43+löse 20:07 ..	103:50	
Olycksfallspremier	238:50	
Årsafgift till rikstelefon	150:—	
Bränsle och eldning 2,300+kokgas 600, förslagsanslag	2,900:—	
Belysning	600:—	
Underhåll af brandredskapen jämte inköp af materialier	800:—	
Vattenafgifter.....	94:50	
Beklädnad för 20 man å 50 kr.	1,000:—	
Skrifmaterialier och tryck jämte oförutsedda utgifter..	600:—	
Underhåll af byggnader och kaserninventarier	300:—	
Brandtelegrafens vård, underhåll och nyanskaffning ..	300:—	
Medikamenter och sjukvård (förslagsanslag).....	200:—	
	<u>10,605:—</u>	
		<u>Kronor 30,600:—</u>

Utdrag ur protokollet, hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverksstyrelse den 31 Oktober 1910.

S. d. Efter föredragning av de vid föregående sammanträden behandlade 1911 års stater för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken beslöt Styrelsen för sin del godkänna och till Magistraten översända desamma jämte de till belysning av en del i staterna upptagna poster och äskanden upprättade Pro Memorior.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Approximativ beräkning öfver
Karlstads Gasverks inkomster och utgifter
(Kassa)
för år 1910

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat.	Influtna till 1 Oktober.		Beräknas in- flyta under 4 kvartalet		Inkomster			
						öfver		under	
						stat.			
December månads gasförbrukningsaf- gifter	13,000 —	10,827	40	—	—	—	—	2,172	60
Utestående fordringar från år 1909	3,500 —	1,727	88	272	12	—	—	1,500	—
Allmänna gasbelysningen	21,865 —	—	—	21,865	—	—	—	—	—
Ramnelysningen	1,250 —	1,250	—	—	—	—	—	—	—
Privatförbrukningen Jan.—Nov.	51,000 —	36,757	48	14,243	52	—	—	—	—
Gasmätarehyror	2,600 —	1,449	—	1,451	—	300	—	—	—
Koks	17,000 —	6,255	70	9,744	80	—	—	1,000	—
Tjära	1,500 —	558	—	600	—	—	—	347	—
Enskilda arbeten	500 —	1,680	76	2,000	—	3,180	76	—	—
Diverse inkomster (rab. m. m.)	—	103	44	—	—	103	44	—	—
Summa Kronor	112,215 —	60,604	66	50,174	94	3,584	20	5,019	60

Utgifter:

	Enligt stat.		Utbetalt till 1 Oktober		Beräknade ut- betaln. under 4 kvartalet		Utgifter			
							öfver		under	
							stat.			
Räntor (se nedanstående not)	14,101	15	3,810	80	9,586	34	—	—	704	01
Enskilda arbeten	—	—	819	88	280	12	1,100	—	—	—
» gasförbrukningen	—	—	20	—	—	—	20	—	—	—
» gaskonsumenter	—	—	1,093	50	—	—	1,093	50	—	—
Inventarier	300	—	521	65	78	35	300	—	—	—
Sarvisledning	700	—	318	35	181	65	—	—	200	—
Vikenledningen	1,000	—	8	35	696	65	—	—	—	300
Diverse och oförutsedda	2,000	—	1,254	57	745	43	—	—	—	—
Aflöningar	4,900	—	2,474	91	2,425	09	—	—	—	—
Afläsning och uppsättning af mätare .	1,000	—	747	96	252	04	—	—	—	—
Tillsyn o. reparation af inomhusledn.	600	—	394	85	215	15	—	—	—	—
Skatter och brandförsäkringar	3,200	—	1,442	83	1,057	17	—	—	700	—
Kontorsomkostnader	900	—	877	96	122	04	100	—	—	—
Gasmästare, eldare och maskinister .	8,930	—	6,485	28	2,670	06	225	34	—	—
Extra eldning och maskinskötsel . . .	600	—	450	50	149	50	—	—	—	—
Koks	1,795	—	1,164	75	630	25	—	—	—	—
Tjära	—	—	446	23	53	77	500	—	—	—
Gaskol	35,700	—	9,876	02	23,823	98	—	—	2,000	—
Fyrkol	480	—	—	—	—	—	—	—	480	—
Myrmalm	370	—	224	55	145	45	—	—	—	—
Vattenafgifter	1,100	—	1,098	04	241	88	239	92	—	—
Gasens rening (reningskistornas sköt- sel m. m.)	2 500	—	1,350	01	649	99	—	—	500	—
Olja och putsmedel	300	—	211	35	88	65	—	—	—	—
Renhållning	500	—	421	30	78	70	—	—	—	—
Lykttändare	8,602	50	6,307	50	2 295	—	—	—	—	—
Fotogen och sprit	1,775	—	870	46	404	54	—	—	500	—
Belysningsmaterial	1,100	—	387	68	212	32	—	—	500	—
Byggnaders underhåll	300	—	295	62	4	38	—	—	—	—
Driftapparaters underhåll	500	—	783	02	16	98	300	—	—	—
Rörnätets	1,500	—	381	74	318	26	—	—	800	—
Gatulyktors	500	—	687	22	62	78	250	—	—	—
Inventariers	800	—	666	04	133	96	—	—	—	—
Gasmätares	600	—	192	70	207	30	—	—	200	—
Retortugnars	4,000	—	1,724	82	75	18	—	—	2,200	—
Gasmätare	2 000	—	2,274	14	25	86	300	—	—	—
Materialier	700	—	2,945	70	354	30	2,600	—	—	—
Zugometrar	200	—	160	—	40	—	—	—	—	—
Olycksfallsersättning	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
Exhausterns elektr. drift	1,000	—	183	15	716	85	—	—	100	—
Skjul för tjärfat	400	—	406	91	—	—	6	91	—	—
Utgifter utöfver staten, hvartill sär- skilda anslag af Herrer Stadsfull- mäktige beviljats:										
Ny 8-retortsugn (6,000:—)	—	—	6,192	04	—	—	6,192	04	—	—
Ny gasledning i Hagagatan (550:—) .	—	—	364	30	35	70	400	—	—	—
Nya gatulyktor (840:—)	—	—	282	98	257	02	540	—	—	—
Beräknadt öfverskott	7,161	35	—	—	842	25	—	—	6,319	10
Summa Kronor	112,215	—	60,604	66	50,174	94	14,167	71	15,603	11

Till Karlstads Drätselverk t. o. m. $\frac{30}{100}$ levererat	25,229: 58
Från Karlstads Drätselverk t. o. m. $\frac{30}{100}$ uttagit	21,418: 78
	<hr/>
Skillnaden (inbetalda räntor) Kr.	3,810: 80

Å materialiers konto har påförts kostnaden för de materialier till enskilda arbeten, gatubelysningen, servisledningar m. m., hvilka icke före respektive räkningars betalande varit förbrukade och hvilkas fördelning å de särskilda kontona först vid inventeringen och bokslutet kan bestämmas.

Af ofvanstående utgiftsposter utgöra följande en direkt ökning af anläggningsvärdet och kunna följaktligen vid bokslutet öfverföras till kapitalkontot:

Inventarier	600: —
Servisledningar	500: —
Vikenledningen	700: —
Gasmätare	2,300: —
Zugometrar	200: —
Elektrisk motor för exhaustern	600: —
Skjul för tjärfat ..	406: 91
Ny 8-retortsugn	6,192: 04
Ny ledning i Hagagatan	400: —
Nya gatulyktor	540: —
	<hr/>

Kronor 12,438: 95

Om till denna summa lägges det enligt ofvanstående tablå beräknade kassaöfverskottet å Kronor 842: 25 skulle *affärsvinsten* för gasverket komma att utgöra Kr. 13,281: 20, hvarvid emellertid hänsyn icke tagits till afskrifningar, hvilka först $\frac{1}{4}$ 1911 kunna bestämmas — men som kunna beräknas komma att uppgå till 1,500—2,000 kronor.

Förslag

till

Inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Gasverk år 1911.

Inkomster.

1:o) **Beräknad behållning från år 1910:**

December månads gasförbrukningsavgifter	11,000: —	
Vid 1910 års slut utestående fordringar (förslagsvis) ..	2,500: —	13,500: —

2:o) **Öfriga inkomster, som beräknas komma Gasverket till godo:**

Ersättning för allmänna gatubelysningen, som utgöres af:

262 st. aftonlyktor à 40: —	10,480: —	
154 st. nattlyktor à 75: —	11,550: —	
Hamnbelysningen	1,250: —	23,280: —
Privatförbrukningen Jan.—Nov.	51,000: —	
Gasmätarehyror	2,800: —	53,800: —
Biprodukter: Koks	18,000: —	
Tjära	1,500: —	19,500: —
Enskilda arbeten (vinst)	1,500: —	
	Kronor 111,580: —	

Utgifter:

1:o) **Skulder, som förfalla till betalning 1911:**

Ränta och amortering å 1907 års obligationslån (155,000: —)	8,423: 19	
1 års ränta å 5,6 % å af Drätselverket förskjutna medel, 101,372: 44	5,575: 48	13,998: 67

2:o) **Redan beslutade utgifter för 1910:**

Rest å anslag till retortugnarnas underhåll		2,200: —
---	--	----------

3:o) Ordinarie utgifter:

a) Administrations- och distributionskostnader:

Aflöningar:

Föreståndaren	2,000:—	
Andel i stadsbokhållarens lön	1,200:—	
Andel i Drätselkammarens skrifbitrådes lön	400:—	
Kontorsbitrådet	400:—	
Inkasseraren	600:—	
Sekreteraren	133:33	4,733:33

Afläsning, uppsättning och justering af mätare:

Mätarafläsningar	500:—	
Mätaruppsättningar	500:—	
Mätarjusteringar	500:—	1,500:—

Tillsyn och reparation af inomhusledningar..... 600:—

Skatter och brandförsäkringar..... 3,200:—

Kontorsomkostnader:

Andel i hyra för kontoret.....	200:—	
Böcker och skrifmaterialier.....	200:—	
Telefonafgifter, trycksaker, annonser m. m.	600:—	1,000:—
		11,033:33

b) Driftkostnader:

Gasmästare, eldare och maskinist:

Gasmästare	2,400:—	
Retorteldare, 6 st. à 100 kr. pr mån.	7,200:—	
Maskinister, 2 st. à 95 kr. pr mån. under 9 månader.....	1,710:—	11,310:—

Extra eldning och maskinskötsel .. 200:—

Koks:

Kol- och koksdragare, 1 st. à 90 kr. under 3 månader	270:—	
Kokskrossning, lämpning och utlämning ..	1,200:—	1,470:—
2,000 tons gaskol med transport och mottagning à 18 kr.		36,000:—
Myrmalw, 20 ton med transport etc. à 18:50		370:—
Vattenafgifter		1,300:—
Reningskistornas och myrinalmens skötsel m. m. samt reningsverkets rengöring 1 gång		2,000:—
Olja, trassel, putsmedel, sprit och lyse		600:—
Renhållning inom verket, à gård och gata ..		500:—
		53,750:—

4:o) Gatu- och hamnbelysningen:

Lykttändare:

8 st. under 10 ¹ / ₂ mån. à 80 kr. pr mån...	6,720:—	
1 » » » » 85 » » ..	892: 50	
9 » » 1 ¹ / ₂ » » 75 » » ..	675:—	
1 » » 10 ¹ / ₂ » » 30 kr. pr mån.		
(luxlampskötare)	315:—	8,602: 50
Fotogen och rekvizita till fotogen- och luxlamporna ..	1,200:—	
Brännare, glas och glödnät.....	1,100:—	10,902: 50

5:o) Utgifter, som ytterligare erfordras:

Byggnaders underhåll	1,495: 50	
Driftapparaters underhåll.....	800:—	
Rörrätets underhåll	1,000:—	
Retortugnars underhåll.....	1,000:—	
Gatulyktors »	700:—	
Inventariers »	600:—	
Inköp af gasmätare.....	3,000:—	
» inventarier.....	500:—	
» materialier.....	500:—	
Servisledningar.....	700:—	
Olycksfalls- och sjukersättningar	100:—	10,395: 50

Äskanden hvarom hos Herrar Stadsfullmäktige gjorts
särskilda framställningar:

a) Anordnande af förbiledning vid kondensarn	500:—	
b) Ny motor för kokskrossen	800:—	
c) Anskaffande af en ny 8-retertugn.....	6,000:—	7,300:—
6:o. Ett förslagsbelopp för oföruetsdda utgifter.....	2,000:—	

Kronor 111,580:—

Karlstad den 1 November 1910.

Å Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Promemoria

rörande *Karlstads Gasverks* inkomst- och utgiftsstat för år 1911.

Beträffande inkomsterna:

Då de vid upprättandet af 1910 års stat beräknade inkomsterna af gasförbrukningen under december 1909 (13,000: — kr.) i verkligheten endast uppgingo till Kr. 10,827: 40, beroende på att *lysgaskonsumtionen* till följd af det elektriska ljusets landvinningar betydligt aftagit, har i föreliggande statförslag nämnda inkomstpost endast upptagits till 11,000: — kronor.

Inkomsten af "privatförbrukningen jan.—nov." har upptagits till samma storlek som i 1910 års stat. Äfven denna inkomstpost kommer naturligtvis att inflyeras af *lysgaskonsumtionens* minskning, men har dock icke ansetts behöfva minskas, då *kogasförbrukningen* är i sländigt stigande — särskildt efter det tillskott densamma erhållit genom den i slutet af förra året beslutade åtgärden, att tillåta hvarje *kogasabonnet* erhålla en *lyslåga* till *kogaspris*.

Inkomsten af *koks försäljningen* har ansetts böra höjas till 18,000 kr. mot 17,000 kr. i 1910 års stat.

Vinsten å *enskilda arbeten* (inomhusinstallationer) har med ledning af verkliga inkomsten för innevarande år beräknats till 1,500; — kronor.

Beträffande utgifterna:

Angående minskningen af *föreståndarens* aflöning med Kr. 300: —, som öfverförts till *vattenverkets* stat för höjning af därifrån utgående löneandel, hänvisas till Styrelsens därom till Herrar *Stadsfullmäktige* särskildt ingifna framställning.

Beträffande öfriga utgiftsposter får Styrelsen särskildt framhålla följande:

Såsom andel i aflöning åt Styrelsens sekreterare har tillkommit Kr. 133: 33.

Gasmästarens aflöning har höjts från 2,000: — till 2,400: — kronor — tillsvdare och intill dess fri bostad kan tillhandahållas denne tjänsteinnehafvare. Denna höjning har beviljats särskildt med hänsyn till det ökade arbete med inomhusinstallationer och *koks försäljning*, som tillkommit under senaste året.

För att erhålla ett större gasutbyte pr *förgasad kolenhet* och därigenom kunna minska *kolkostnaden* har från och med slutet af förra året ett intensivare system för *retorternas* beskickning införts. På grund af det ökade arbete, som härigenom tillkommit, samt äfven till följd af den allmänna stegringen af *gastillverkningen*, har verkets *eldarepersonal* inkommit med begäran om arbetstidens ändring från 12-timmars skift till 8-timmarsskift — d. v. s. en ökning i passens

antal från 2 till 3 per dygn. Sedan Styrelsen erfarit, att de flesta af landets gasverk under senaste åren öfvergått till 8-timmarsskift, har denna begäran ansetts böra beviljas — hvaraf följden blifver en ökning af eldarepersonalen fr. o. m. 1 jan. 1911. Härigenom har utgifterna för aflöning till retorteldare i 1911 års stat ökats till 7,200: — kronor från 5,600: — i 1910 års stat. Genom öfvergången till 8-timmarsskift har emellertid utgifterna för extra eldning kunnat nedbringas med Kr. 400: — samt för kol- och koksdragare med Kr. 325: —. Totalökningen på grund af eldningssystemets förändring utgör alltså Kr. 875: —.

Utgiftsposten för byggnaders underhåll har för 1911 ansetts böra betydligt höjas då en genomgripande reparation af verkets byggnader icke företagits under senare åren — och därför nu måste verkställas.

Styrelsen har vid beräklandet af såväl dessa som andra underhållsarbeten utgått från synpunkten att endast medtaga absolut nödvändiga sådana — en del välbehöfliga reparationer hafva, för att icke under nuvarande förhållanden behöfva belasta budgeten alltför mycket, tillsvidare uppskjutits.

För inköp af mätare har upptagits Kr. 3,000: — mot 2,000: — i årets stat — hvilken ökning utgör en följd af införandet af automatmätare — hvilka pr styck draga betydligt större kostnad än vanliga mätare.

Uti särskilda framställningar till Herrar Stadsfullmäktige har Styrelsen hemställt om anslag till förbiledning vid reningsverkets kondensare (500: — kronor), ny motor för kokskrossen (800: — kronor) samt ombyggnad af en 8-retorts half-generatorugn (6,000: — kronor) hvilka äskanden bland utgifterna upptagits.

Approximativ beräkning af
Karlstads Vattenverks inkomster och utgifter
 (Kassa)
 för år 1910

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster:

	Enligt stat.	Influtna till 1 Oktober.	Beräknas in- flyta under 4 kvartalet.	Inkomster						
				öfver		under		stat.		
Afgifter för vatten enl. mätare för 4 kvart. 1909	2,700	—	4,355	20	—	—	1,655	20	—	—
Utestående fordringar	50	—	28	17	21	83	—	—	450	—
Vattenafgifter under 1910 med afdrag af 4 kvartalet	44,200	—	32,147	20	12,552	80	500	—	—	—
Ersättning för 16 vattenkastare . . .	4,200	—	—	—	4,200	—	—	—	—	—
» gatubrunnar	500	—	—	—	500	—	—	—	—	—
» brandposter	1,000	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—
» klapphuspumpen	760	—	—	—	760	—	—	—	—	—
Vattenafgift för tegelmurning	700	—	—	—	900	—	200	—	—	—
Vattenafgift från lasarettet öfver kon- trakterade	1,700	—	—	—	1,700	—	—	—	—	—
Enkilda arbeten	500	—	424	70	375	30	300	—	—	—
Ersättning af Drätselkammaren för vatten- och aflöpsledning till Tull- huset	—	—	—	—	2,800	—	2,800	—	—	—
Beräknade bristen	20,361	87	—	—	20,361	87	—	—	—	—
Summa Kronor	77,121	87	36,955	27	45,171	80	5,455	20	450	—

Utgifter:

	Enligt stat.		Utbetalt till 1 Oktober.		Beräknade utgifter under 4 kvartalet.		Utgifter			
							över		under	
							stat.			
Räntor (se nedanstående not)	41,606	87	*6,501	83	33,522	86	—	—	1,582	18
Byggnader	—	—	70	54	—	—	70	54	—	—
Enskilda vattenkonsumenter (rabatter)	—	—	389	87	—	—	389	87	—	—
Servisledningar	500	—	544	62	455	38	500	—	—	—
Vikenledningen	1,450	—	—	—	—	—	—	—	1,450	—
Filterbäddarne	1,000	—	1,088	81	—	—	88	81	—	—
Aflöningar	2,300	—	1,350	—	950	—	—	—	—	—
Tillsyn och reparation af inomhusledn.	600	—	120	—	280	—	—	—	200	—
Skatter och brandförsäkringar	950	—	729	12	270	88	50	—	—	—
Kontorsomkostnader	650	—	238	13	416	87	—	—	—	—
Förmån och maskinister	4,680	—	3,510	—	1,170	—	—	—	—	—
Strömgiffter för vattenverket	8,800	—	6,600	—	2,200	—	—	—	—	—
Bränsle	430	—	149	08	280	92	—	—	—	—
Olja och lyse	500	—	503	80	296	20	300	—	—	—
Fyrkol	960	—	776	51	183	49	—	—	—	—
Filtrens underhåll	1,290	—	947	71	252	29	—	—	—	—
Bassängers underhåll	350	—	132	09	217	91	—	—	—	—
Vattenundersökningar	600	—	32	88	567	12	—	—	—	—
Vinterväghållning	50	—	29	60	20	40	—	—	—	—
Aflopsverkets maskinskötsel	720	—	540	—	180	—	—	—	—	—
» elektr. kraft	2,100	—	2,523	72	477	28	900	—	—	—
» putsmedel och lyse	200	—	114	33	85	67	—	—	—	—
Schaktets underhåll	100	—	62	16	37	84	—	—	—	—
Byggnaders underhåll	500	—	313	15	186	85	—	—	—	—
Driftapparaters underhåll	200	—	186	67	113	33	100	—	—	—
Vattenledningens »	1,300	—	655	10	644	90	—	—	—	—
Vattenkastares »	600	—	491	59	108	41	—	—	—	—
Aflopsledningens »	1,200	—	555	37	644	63	—	—	—	—
Inventariers »	600	—	235	96	164	04	—	—	200	—
Inköp af inventarier	300	—	299	20	100	80	100	—	—	—
» materialier	500	—	621	03	78	97	200	—	—	—
Olycksfallsersättning	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
Diverse och oförutsedda	2,000	—	1,544	26	455	74	—	—	—	—
Enskilda arbeten	—	—	415	56	178	81	594	37	—	—
Anna Belfrage	75	—	75	—	—	—	—	—	—	—
Karlstads Elektricitetsverk	—	—	21	10	—	—	21	10	—	—
Utgifter utöfver staten, hvartill särskil- da anslag af Herrar Stadsfullmäktigd beviljats:										
Skyddsarbete mot öfversvämning (2,000: -)	—	—	1,155	63	144	37	1,300	—	—	—
Provisorisk servis till landbruksut- ställningen (100: --)	—	—	73	87	—	—	73	87	—	—
Ledning i Hagagatan (1,200: --)	—	—	1,048	82	—	—	1,048	82	—	—
» till Tullhuset (2,800: --)	—	—	2,314	16	485	84	2,800	—	—	—
Summa Kronor	77,121	87	36,955	27	45,171	80	8,537	38	3,532	18

*Till Karlstads Drätselverk t. o. m. ⁸⁰/₁₀₀ 1910 levererat Kr. 20,000: 52
Hos » » » » » uttagit » 13,498: 69

Skillnaden (inbetalda räntor) Kr. 6,501: 83

Förslag

till

Inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Vattenverk år 1911.

Inkomster:

1:o) Beräknad behållning från föregående år:		
Afgifter för vatten, som förbrukas enligt mätare under		
4:e kvartalet 1910	3,300: —	
Utestående fordringar från 1910 (förslagsvis)	200: —	3,500: —
2:o) Öfriga inkomster, som beräknas komma vattenverket till godo:		
Vattenavgifter med afdrag af 4:de kvartalets förbrukning enligt mätare	45,000: —	
Ersättning för 16 st. vattenkastare	4,200: —	
» » tillsyn och rensning af gatubrunnar ...	500: —	
» » skötsel och underhåll af brandposter ..	1,000: —	
» » klapphuspumpens drift	760: —	
Vattenavgifter för tegelmurning (förslagsvis)	700: —	
» från lasarettet utöfver kontrakterade 10,000 m ³	1,700: —	53,860: —
Vinst å enskilda arbeten		500: —
Brist att täckas på sätt Herrar Stadsfullmäktige besluta (häraf 200,000: — kr. för vattenverkets utvidgning)		218,458: 80
		Kronor 276,318: 80

Utgifter:

1:o) Skulder, som förfalla till betalning 1911:		
Ränta och amortering å 1888 års lån (125,000: —) ...	6,316: 25	
» » » » 1907 års lån (453,000: —) ..	24,617: 45	
7 % ränta och amortering å ursprungliga skulden till Drätselverket	3,070: 97	
1 års ränta å 5,5 % å af Drätselverket förskjutna medel för div. vattenledningsarbeten m. m. (127,105: 47)	6,990: 80	40,995: 47

2:o) **Ordinarie utgifter:**a) **Administrations- och distributionskostnader.**

Aflöningar:

Föreståndaren	2,500: —	
Andel i stadsbokhållarens lön.....	300: —	
» i Drätselkammarens skrifbiträdes lön	200: —	
Kontorsbiträdet	300: —	
Sekreteraren	133: 33	
Inkasseraren	300: —	3,733: 33
Tillsyn och reparation af inomhusledning	600: —	
Skatter och brandförsäkring	1,000: —	

Kontorsomkostnader:

Andel i hyra för kontoret	200: —	
Böcker och skrifmaterial	100: —	
Telefonafgifter, annonser, porto m. m. . .	350: —	650: —
		<u>5,983: 33</u>

b) **Vattenverkets driftkostnader:****Förmån och maskinister:**

Römnätsförmannen.....	2,400: —	
2 st. maskinister, med resp. 100 och 90 kr. pr månad	2,280: —	
Extra maskinskötsel	360: —	5,040: —
Elektriska kraftafgifter		8,800: —
Bränsle: Ved koks och antracit	250: —	
Vattentornets uppvärmning	180: —	430: —
Olja trassel och lyse		600: —
Fyrkol		900: —

Filtreringskostnader:

Skumning och isborttagning i filtren	600: —	
Sandtvättning och sandinläggning	600: —	1,200: —

Bassängers rengöring:

Aflagringsbassängen, lågreservoarens och ren- vattensbrunnens rengöring	150: —	
Högreservoarens rengöring	50: —	
Intagningsbrunnens isning och rengöring...	200: —	400: —
Vattenundersökningar		600: —
Vinterväghållning		50: —
		<u>18,020: —</u>

c) **Aflopsverkets driftkostnader:**

Maskinskötsel, 12 mån. à 60 kr.	720: —
Kraftafgifter (elektr. o. gas)	2,500: —

Olja, trassel, lyse och koks m. m.	200:—	
Pumpschaktets och silbrunnens rengöring	100:—	
Ersättning till Karlstads hamn för läshållning af Tyg- gårdsviken	200:—	3,720:—

3:o) Utgifter, som ytterligare erfordras:

Byggnaders underhåll	300:—	
Vattenledningens underhåll	1,200:—	
Vattenkastares underhåll	600:—	
Aflopsledningens underhåll och skötsel, spolning och rensning af gatubrunnar	1,200:—	
Driftapparaters underhåll	500:—	
Inventariers underhåll	600:—	
Inköp af inventarier (s. s. mätare, redskap, verktyg m. m.)	600:—	
Inköp af materialier	500:—	
Olycksfalls- och sjukersättning	100:—	5,600:—

4:o) Ett förslagsbelopp för oförutsedda utgifter..... 2,000:—

5:o) Äskanden hvarom hos Herrar Stadsfullmäktige gjorts
särskilda framställningar:

Utvidgning af vattenverket å Sandgrund, nytt vattentorn å Kvarn- berget samt rörledningar till Värmlands regementes kasernom- råde Kr. 300,000, hvaraf i 1911 års stat upptages	200,000:—	
		Kronor 276,318: 80

Karlstad den 1 Novembr 1910.

Å Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Promemoria

rörande *Karlstads Vattenverks* inkomst- och utgiftsstat år 1911.

Beträffande inkomsterna:

Någon nämnvärd ökning i vattenavgifter enligt rumsberäkning torde icke under nästkommande år vara att förvänta. Däremot väntas förbrukningen enligt mätare blifva något större än i år och har därför totalinkomsten af vattenavgifter beräknats något högre för kommande året.

Öfriga inkomsposter äro upptagna till samma belopp som i 1910 års stat.

Beträffande utgifterna:

De ordinarie utgiftsposterna äro upptagna till något högre belopp än detta års samt beräknade med ledning af intill 1 oktober 1910 utgifna verkliga kostnader.

Hvad de särskilda utgiftsposterna i öfrigt beträffar får Styrelsen härmed framhålla följande;

Angående höjningen af aflöningen till föreståndaren för nästa år och i samband därmed föreslagen minskning i från Gasverket och Elektricitetsverket utgående andelar af lönen hänvisas till Styrelsens härom till Herrar Stadsfullmäktige särskildt ingifna framställning.

Bland administrationskostnaderna har tillkommit Kr. 133: 33 såsom andel i aflöning till Styrelsens sekreterare.

Vattenverkets driftkostnader hafva ökats med Kr. 360 för extra maskinskötsel nattetid, hvilken utgiftspost tillkommit på grund af den alltmer ökade vattenförbrukningen. Bland afloppsverkets driftkostnader har, utom ökning af kraftavgiften för pumparnas drift, förorsakad af alltmer stegrad vattentillförsel, tillkommit ersättning till Hamnen med Kr. 200 för utpumpning från Tyggårdsviken af det afloppsvatten, som vid häftiga regnflöden dit afbördas från allmänna afloppsnätet.

I staten har till sist upptagits Kr. 200,000 för utvidgning af vattenverket å Sandgrund, tornbyggnad å Kvarnberget samt rörledningar till Värmlands regementets kaserner — och utgörande hvad Styrelsen anser böra för 1911 upptagas af det anslag härtill å Kr. 300,000 hvarom särskild framställning i april d. å. gjorts hos Herrar Stadsfullmäktige.

Karlstads Elektricitetsverks inkomster och utgifter

(Kassa)

för år 1910

(jämförda med de i staten för samma år beräknade).

Inkomster:

	Enligt stat.		Influtna till 1 Oktober		Beräknas in- flyta under 4 kvartalet.		Inkomster			
							öfver		under	
							stat.			
December månads strömförbrukning enl. mätare	8,000	—	8 505	31	—	—	505	31	—	—
Utestående fordringar från 1909 års strömabonnenter	2,000	—	6,819	50	—	—	4,819	50	—	—
Utestående fordringar på enskilda ar- beten 1909	—	—	¹⁾ 1,187	88	—	—	1,187	88	—	—
Strömförbrukningsavgifter enligt mätare under Januari—November	38,000	—	²⁾ 12,016	77	12,000	—	—	—	13,983	23
Hagaborgs gatubelysning	1,850	—	—	—	1,850	—	—	—	—	—
Mekaniska verkstaden 225 hkr. å 95 kr.	21,375	—	12,033	—	9,342	—	—	—	—	—
Norrmalms Elektriska A.-Bol. 50 hkr. å kr. 110	5,500	—	1,847	50	3 652	50	—	—	—	—
Vattenverket 88 hkr. å 110 kr.	8,800	—	6,600	—	2,200	—	—	—	—	—
Mätarehyror	2,400	—	1,420	33	1,420	33	440	66	—	—
Diverse motorer å 40, 112: 50 och 150 kr.	27,500	—	21,802	83	8,000	—	2,302	83	—	—
Enskilda arbeten	—	—	³⁾ 765	52	—	—	765	52	—	—
Summa Kronor	115,425	—	72,998	64	38,464	83	10,021	70	13,983	23

¹⁾ I denna post ingår kr. 20, i hufvudboken upptagen å sid. 198.

²⁾ Strömrabatterna frändragna med kr. 1,291: 50.

³⁾ I denna post ingår kr. 1: 50, som i hufvudboken återfinnes å diverse o. oförutsedda utgifter.

Utgifter:

	Enligt stat.		Utbetalt till 1 Oktober.		Beräknade ut- gifter under 4 kvartalet		Utgifter			
							öfver		under	
							stat.			
Räntor	20,796	45	3,082	92	17,345	88	—	—	367	65
Enskilda arbeten	—	—	470	80	293	22	764	02	—	—
Strömförbrukningen	—	—	11	25	—	—	11	25	—	—
Aflöningar	4,850	—	2,799	89	2,224	97	174	86	—	—
Skatter och brandförsäkringar	1 050	—	1,736	77	—	—	686	77	—	—
Kontorsomkostnader	650	—	499	22	150	78	—	—	—	—
Maskinister och montörer	7,740	—	5,490	—	1,830	—	—	—	420	—
Olja och putsmedel	100	—	76	68	23	32	—	—	—	—
Batteriets underhåll	225	—	346	06	100	—	221	06	—	—
Bränsle	500	—	102	50	397	50	—	—	—	—
Renhållning	100	—	88	19	11	81	—	—	—	—
Dejefors Kraftbolag	51,953	13	28,390	62	12,796	87	—	—	765	64
Driftapparaters underhåll	1,000	—	1,613	67	21	51	635	18	—	—
Byggnaders underhåll	200	—	205	50	200	—	205	50	—	—
Kabelnätets	500	—	280	08	219	92	—	—	—	—
Inventariers	100	—	163	29	—	—	63	29	—	—
Mätares	200	—	484	49	—	—	284	49	—	—
Inventarier	500	—	595	80	—	—	95	80	—	—
Mätare	5,000	—	5,352	92	—	—	352	92	—	—
Olycksfallsersättning	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—
Servisledning	1,500	—	1,305	79	194	21	—	—	—	—
Utvidgningar	5,000	—	5,772	90	—	—	772	90	—	—
Diverse och oförutsedda	1 000	—	1,075	69	—	—	75	69	—	—
Hagaborgs belysning	—	—	495	50	150	—	645	50	—	—
Materialier	—	—	767	57	—	—	767	57	—	—
Vesterstrandsledningen	—	—	1,510	04	600	—	2,110	04	—	—
Driftapparater	—	—	280	50	—	—	280	50	—	—
Öferskott	12,360	42	—	—	1,804	84	—	—	10,555	58
Summa Kronor	115,425	—	72,998	64	38,464	83	8,147	34	12,108	87

Till Karlstads Drätselverk levererat intill d. 30/9 30,312: —
 Från , , uttagit , , , 27,229: 08

Skillnaden (inbetalda räntor) Kr 3,082: 92

Af ofvanstående utgiftsposter utgöra följande en direkt ökning af anlägg-
 ningsvärdet och kunna följaktligen öfverföras till kapitalkontot vid årets bokslut:

Mätare	5,352: 92
Servisledningar	1,500: —
Utvidgningar	5,772: 90
Inventarier	595: 80
Vesterstrandsledningen	2.110: 04
Driftapparater	280: 50

Kronor 15,612: 26

Om till denna summa kr. 15,612:26 lägges det beräknade kassaöfverskottet à kr. 1,804:84 skulle affärsvinsten utgöra kr. 17,417:10 hvarvid emellertid icke hänsyn tagits till afskrifningar, hvilka först $\frac{1}{4}$ 1911 kunna bestämmas — men som kunna beräknas uppgå till 1,500—2,000 kronor.

Förslag

till

Inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Elektricitetsverk år 1911.

Inkomster:

1:o) Det löpande årets behållning:

December månads strömförbrukningsafgifter enligt mätare	9,500: —	
Utestående fordringar	2,000: —	11,500: —

2:o) Öfriga inkomster:

Strömförbrukningsafgifter enligt mätare under Januari — November	30,000: —	
Hagaborgs gatubelysning	1,850: —	

Årsafgifter för kraft:

225 hkr. à 88:75 Mekaniska Verkstaden	19,968:75	
88 „ à 100:— Vattenverket	8,800: —	
50 „ à 110:— Norrmalms Elektr. A.-B.	5,500: —	
Diverse motorer à 40:— — 150:—	32,000: —	
Mätarehyror	3,500: —	102,618:75
Brist att täckas på sätt Herrar Stadsfullmäktige besluta		35,246:27

Kronor 149,365:02

Utgifter:**Skulder, som förfalla till betalning 1911:**

Ränta och amortering af 1907 års obligationslån (283,500:—)	15,406: 28	
1 års ränta å 5,5 % å 101,234: 58 kr. förskjutna medel af Drätselverket.....	<u>5,567: 90</u>	20,974: 18

1:o) Ordinarie utgifter:**a) Administrationskostnader:****Aflöningar:**

Styrelsens sekreterare	133: 34	
Driftsingenjören	3,600: —	
Stadsbokhållaren	750: —	
Skrifbitrådet (Drätselkammarens).....	300: —	
Kontorsbitrådet	200: —	
Inkasseraren	400: —	
Skatter och brandförsäkringar	1.800: —	
Kontorsomkostnader	<u>650: —</u>	7,833: 34

b) Driftkostnader:**Maskinister och montörer:**

1:ste, 2:dre och 3:dje maskinisten med resp. 140:—, 130:— och 90:— kr. i måna- den; Kabelmontören med 150:— kr. och mätaremontören med 100:— kr. i mån.	7,320: —	
Olja och trassel	100: —	
Akkumulatorbatteriets underhåll.....	500: —	
Bränsle	200: —	
Renhållning	200: —	
Dejefors Kraftbolag, 650 hkr. å 78: 75.....	<u>51,187: 50</u>	59,507: 50

c) Gatubelysningen:

Hagaborgsbelysningens underhåll.....	<u>450: —</u>	67,790: 84
--------------------------------------	---------------	------------

2:o) Utgifter, som ytterligare erfordras:

Byggnaders underhåll.....	200: —
Driftapparaters underhåll.....	1,000: —
Kabelnätets	500: —
Inventariers	200: —
Mätares	200: —
Inköp af diverse inventarier, samt mätare- profngnsinstrument m. m.	1,300: —
Inköp af mätare	<u>5,000: —</u>

Olycksfallsersättning	100:—		
Nya servisledningar	1,500:—		
Diverse ändringsarbeten i primärstation	400:—		
Telefoner till montörerna	200:—		
Utvidgning af ledningsnätet	5,000:—	15,600:—	15,600:—
3:o) Diverse och oförutsedda utgifter		1,000:—	1,000:—
4:o) Åskanden, hvarom hos Herrar Stadsfullmäktige gjorts särskilda framställningar:			
a) Enligt styrelsens beslut den ¹⁴ / ₂ 1910:			
för installationsbidrag	5,000:—		
» inköp af strömbegränsare	2,000:—	7,000:—	
b) enligt styrelsens beslut den ²⁶ / ₅ 1910:			
för inköp af nytt ackumulatorbatteri		37,000:—	44,000:—
			Kronor 149,365: 02

Karlstad den 1 November 1910.

Å Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Promemoria

rörande Karlstads Electricitetsverks inkomsts- och utgiftsstat år 1911.

Beträffande inkomsterna:

Enligt vidräkningen af 1910 års stat hafva inkomsterna understigit den i staten beräknade siffran. Inkomsterna för nästa år antagas därför ej komma att öfverstiga motsvarande siffra i 1910 års stat. För den händelse att Herrar Stadsfullmäktige emellertid godkänna de i Styrelsens beslut af den ¹⁴/₂ föreslagna ändringarna för strömmens distribuerande samt bevilja installationsbidrag, komma inkomsterna sannolikt att betydligt ökas utöfver i staten beräknade.

Beträffande utgifterna.

I de ordinarie utgifterna har ej företagits någon nämnvärd ändring utom beträffande aflöningar för sekreteraren och driftsingenjören. Som del i arvode för sekreteraren har upptagits 133:34 kronor.

Angående driftingenjörens lön och därmed föreslagen ändring i föreståndarens arvode hänvisas till af Styrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige därom gjord framställning.

Rörande öfriga utgifter må nämnas följande:

för inköp af inventarier och mätarejusteringsinstrument 1,300 kronor.

Som flertalet mätare varit i bruk 4 år utan justering anses nödvändigt att företaga en genomgripande revision af dessa.

För utvidgning af ledningsnätet 5,000 kronor.

Utvidgningen afser i hufvudsak stadsdelen Viken.

För installationsbidrag och inköp af strömbegränsare 7,000 kr.

Angående denna utgift hänvisas till inlämnad skrifvelse hos Herrar Stadsfullmäktige.

För utvidgning af ackumulatorbatteriet 37,000 kronor.

Åberopande Styrelsens skrifvelse härom till Herrar Stadsfullmäktige betonas nu ytterligare nödvändigheten af batteriets förstoring för undvikande af afbrott i *belysningsströmmen.*

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 19 Oktober 1910.

§ 146.

Beslöt Hälsovårdsnämnden för sin del antaga och till Magistraten öfverlämna följande förslag till inkomst- och utgiftsstat för hälsovården här i staden under nästkommande år.

Inkomster:

För stadssjuksköterskornas användning	600:—	
Sjukvårdsafgifter vid Stagnellska sjukhuset.....	200:—	
Afgifter för smittreningar	10:—	810:—
Erforderligt anslag		18,554:—
		<hr/>
	Summa Kronor	19,364:—

Utgifter:**Aflöningar, pensioner och pensionsafgifter.**

Sekreteraren	500:—	
Stadsveterinären.....	750:—	
Förste sundhetstillsyningsmannen (1,800 + 2 ålders- tillägg à 200 + beklädnadsersättning 150)	2,350:—	
Andre sundhetstillsyningsmannen (1,500 + 1 ålders- tillägg 200 + beklädnadsersättning 150).....	1,850:—	
Arvoden för bostadstillsyn.....	600:—	
Stadssjuksköterskorna.....	1,600:—	
Sköterskan vid Stagnellska sjukhuset (400 + 30 i mån. för kost)	760:—	
Sköterskebiträde (240 + 30 i mån. för kost).....	600:—	
Stadsbarnmorskan V. Adamsson	750:—	
» M. Olsson	650:—	
Semesterpengar till stadsbarnmorskorna	60:—	
Pension till förra sköterskan Emma Andersson.....	300:—	
» » stadsbarnmorskan M. K. Gunnarsson	300:—	
Bidrag till pensionsafgifter för stadsbarnmorskan A- damsson	45:—	
Bidrag till pensionsafgifter för stadsbarnmorskan Olsson	15:—	11,130:—

Årsafgifter m. m.

Renhållningsverket	4,600:—
Bidrag till anskaffning af animal vaccin	100:—
Vattenafgift	30:—

Telefonafgifter (för sjukhuset och tillsyningsmännen) ..	156:—	
Brandförsäkring af inventarier	38:—	
Hyra m. m. för tillsyningsmännens expeditiionslokaler	400:—	
» för köttbesiktningsslokal	200:—	5,524:—

Driftkostnad för Stagnellska sjukhuset.

Ved och kol	700:—	
Fotogen, ljus, såpa, tvätt och skurhjälp m. m.	200:—	
Medicin och serumrör	75:—	
Is och halm m. m.	20:—	
Reparationer och nyanskaffning af inventarier	200:—	1,195:—

Diverse utgifter.

Smittreningar	200:—	
Oskadliggörandet af beslagtagna födoämnen, mjölkprof m. m.	65:—	
Annonser, tryck, skrifmaterialier och porton	350:—	
Afkortade sjukvårdsafgifter och oförutsedda utgifter (förslagsvis)	650:—	1,265:—
Brist från 1910 ..		250:—

Summa Kronor 19,364:—

Ökningen af sundhetstillsyningsmännens löner är beroende på Stadsfullmäktiges bifall till Hälsovårdsnämndens framställning därom. Enligt nu gällande lönestat skulle de utgöra för förste tillsyningsmannen (1,800 + 1 ålderstillägg 150) kr. 1,950 och för andre tillsyningsmannen kr. 1,500.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

*Utdrag ur protokoll, hållet vid Karlstads Träd-
gårdsstyrelses sammanträde den 26 Oktober 1910.*

Närvarande: Hrr Adde, Forssell och Fristedt.

§ 1.

Uppgjordes utgifts- och inkomststat för år 1911. utvisande en brist på kr.
3,145 att fylla.

In fidem:

CONRAD FRISTEDT.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads Trädgårdsstyrelse för år 1911.

Inkomster:

Behållning från 1910		650: —
Anslag och inkomster, som under flere år kommit träd- gårdsstyrelsen till godo:		
Hundskatt	2,000: —	
Platshyra för restaurangen i Stadsträdgården	1,000: —	
Platshyra för läskedryckspaviljongen	60: —	
Arrende för trädgårdens öppna jord	650: —	3,710: —
Hvad som ytterligare erfordras		3,145: —
		<hr/>
		Kronor 7,505: —

Utgifter:

För vård och skötsel af under trädgårdsstyrelsen stående planteringar och parker	4,625: —
Ökning därå för anläggning af gräsplaner	250: —

Inköp af grus	300:—
Vatten till fontän i Stadsträdgården.....	400:—
Skatter, brandförsäkringar, vattenafgifter.....	430:—
Reparationer och underhåll af byggnader och stängsel.....	500:—
Målning af soffor, bänkar och växthus	200:—
Inköp och körning af matjord.....	200:—
D:o af skyddare och galler till träden i stadens alléer	200:—
Förberedande arbeten för plantering af träd å Ö:a Torggatan	200:—
Diverse utgifter, körning af soffor m. m.	200:—
	<hr/>

Kronor 7,505:—

Karlstad i Oktober 1910.

För Karlstads Trädgårdsstyrelse:

A. W. ADDE.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads h. elementarläroverk
för flickor år 1911.

Inkomster:

Anslag af staten	4,800: —	
D:o » d:o till lönesförbättringar	2,946: 66	
D:o » staden	5,200: —	12,946: 66
Terminsafigifter	23,800: —	
hvarifrån afgår för friplatser och platser med nedsatt afgift	3,200: —	20,600: —
		Kronor 33,546: 66

Utgifter:

Aflöningar: fasta	21,780: —	
tillfälliga	375: —	
läkare	60: —	
sekreterare	50: —	
betjäning och gårdskarl	855: —	23,120: —
Afgifter till pensionskassa	300: —	
» sjukkassa	72: —	372: —
Hyra för skolhuset	5,200: —	
» extra skollokal	1,500: —	
» föreståndarinnans bostad	500: —	7,200: —
Lyse, ved och vatten		1,125: —
Div. omkostnader: rengöring	150: —	
brandförsäkringspremier	6: —	
trycksaker, annonser och porto	400: —	
skrifmateriel	50: —	606: —

Inventarier och böcker.....	300: —
Oförutsedda behof	323: 66
Reserveradt belopp till afföning af studierektor, beroende af herrar Stadsfullmäktiges beslut.....	500: —
	<hr/>

Kronor 33,546: 66

Karlstad den 29 Oktober 1910.

Å Styrelsens vägnar:

NILS BURE.

Ordf.

Till Magistraten i Karlstad!

Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan har härmed äran öfver-
lemna förslag till nämnda skolas inkomst- och utgiftsstat för år 1911.

Å Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan vägnar:

K. HUGO SEGERBORG.

Ordf.

Förslag

till

Inkomst- och utgiftsstat för Tekniska Afton- och Söndagsskolan
i Karlstad för år 1911.

Inkomster:

Stadens anslag af Herrar Stadsfullmäktige beviljad d. 15 Sept.	3,000: —	
Terminsaftgifter	450: —	
Domkapitlet (stipendier)	90: —	
Räntor	200: —	3,740: —
Brist: Äskadt anslag af Kungl. Maj:t		2,500: —
		<u>S:ma Kronor 6,240: —</u>

Utgifter:

Arfvoden till Föreståndaren och lärarne	3,200: —
Hyra för skolan	1,000: —
Gas, ved och kol	400: —
Städning och eldning	165: —
Brandförsäkring	20: —

Materialier	600:—	
Annonser och tryck	200:—	
Nya inventarier	100:—	
Inventariers underhåll	200:—	
Premier och stipendier	245:—	
Oförutsedda utgifter	110:—	6,240:—
		<hr/>
	Summa Kronor	6,240:—

Till Magistraten i Karlstad.

Härjämte får Styrelsen för Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt öfverlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1911.

Karlstad den 24 Oktober 1910.

På uppdrag af styrelsen:

A. WINTHER.

Utdrag af protokollet, hållet hos Styrelsen för Arbetsförmedlingen i Karlstad den 24 Oktober 1910.

§ 2.

För den händelse Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt skulle fortsätta sin verksamhet nästa år, uppgjordes följande förslag till inkomst- och utgiftsstat.

Inkomster:

Behållning från 1910, innestående hos Drätselkammaren	77: 45
Fordran af Drätselkammaren för ännu icke uttagna, men af Herrar Stadsfullmäktige den 20 Juni 1905 beviljade medel för anskaffande af inventarier	246: 33
Anslag af staten	300: —
Erforderligt anslag af staden	3,322: 55
	<hr/>
	Kronor 3,946: 33

Utgifter:

Lön till föreståndaren	2,400: —	
Hyra för lokal	400: —	
Uppvärmning och belysning af lokalen	150: —	
Renhållning och städning af lokalen	100: —	
Skrifmaterialier, blanketryck, telefonafgift o. annonser	550: —	
Tillfälligt biträde och diverse utgifter	100: —	3,700: —
Reserveras för ytterligare inköp af inventarier		246: 33
		<hr/>
		Kronor 3,946: 33

Denna § justerades genast vid sammanträdet.

In fidem:

A. WINTHER,

Förslag

till

Inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Varmbadhus år 1911.

Inkomster:

Hyra för gymnastiklokalen	200:—
Beräknad inkomst af badavgifter	21,000:—
	<hr/>
Summa Kronor	21,200:—

Utgifter:

Afgifter för vatten	2,250:—
Tvål och såpa	950:—
Badngredienser	500:—
Kol	5,000:—
Kokgas och ved	175:—
Belysning	700:—
Renhållning	100:—
Telefonavgifter	110:—
Inventarier och reparationer	700:—
Aflöningar: Kassörskan	1,200:—
Hennes biträde	180:—
1:ste badmästaren med hustru (elektriskt ljus 36:—)	1,236:—
2:e badmästaren	1,200:—
Fyra baderskor (Maj—Aug. 35:— i mån. Maskinisten (elektriskt ljus 36:—)	1,520:—
Deras biträde	1,236:—
Tvätterskan	540:—
	<hr/>
	600:—
	7,712:—
Skrifmaterialier	300:—
Skatter: Kronoskatt	136:—
Kommunalskatt (inklusive grundskatt)	1,120:—
	<hr/>
	1,256:—
Diverse utgifter	447:—
Beräknad vinst	1,000:—
	<hr/>
Summa kronor	21,200:—

Karlstad den 3 November 1910.

På Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Till Magistraten i Karlstad.

Härmed få vi vördsamt öfverlämna förslag till inkomster och utgifter för Karlstads Saluhall år 1911.

Karlstad den 31 Oktober 1910.

Karlstads Saluhallsstyrelse:

G. F. EDGREN.

HUGO BERG.

JOS. LÖFBERG.

Förslag

till

Inkomster och utgifter för Karlstads Saluhall år 1911.

Inkomster:

Hyror	12,000:—
Vägafigter	50:—
	<hr/>
	Summa Kr. 12,050:—

Utgifter:

Hallmästarens lön.....	1,500:—
Skatter och brandförsäkringar ..	900:—
Elektriskt ljus	1,300:—
Vattenafgift	550:—
Renhållning	700:—
Telefon	60:—
Annonser och trycksaker	100:—
Reparationer.....	500:—
Oförutsedda utgifter.....	400:—
Öfverskott.....	6,040:—
	<hr/>
	Summa Kr. 12,050:—

Karlstad den 31 Oktober 1910.

Karlstads Saluhallsstyrelse:

G. F. EDGREN.

HUGO BERG.

JOS. LÖFBERG.

Transsumt ur protokollet hållet hos Dispensärstyrelsen Onsdagen den 5 Oktober 1910.

§ 3.

Af kassaförvaltaren upprättad stat för år 1911 lydande å Kronor 4,000: — eller 1,000: — kronor mera än af Herrar Stadsfullmäktige beviljade anslag för innevarande år godkändes.

Enligt de beräkningar som varit möjliga att göra under den tid dispensairen varit i verksamhet, anser sig Styrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige ej kunna begära mindre under nästkommande år för att verksamheten skall kunna fortgå på det sätt som visat sig vara af behovet påkallat.

In fidem:

A. O. ALSTERMARK.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 19 Oktober 1910.

§ 147.

För dess öfverlämnande till Magistraten hade Dispensärstyrelsen till Nämnden ingifvit utdrag af Styrelsens protokoll den 5 innevarande månad jämte utgiftsstat för nästkommande år, slutande å 4,000 kronor, till hvars täckande styrelsen begärde motsvarande anslag af Herrar Stadsfullmäktige;

Och beslöt Hälsovårdsnämnden tillstyrka bifall till Dispensärstyrelsens framställning.

Som ofvan;

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Dispensärstyrelsens stat för år 1911.

Brist från 1910		200: —
Understöd	1,800: —	
Förbrukningsartiklar och medicin	50: —	
Klädespersedlar m. m.	150: —	2,000: —

Aflöningar: Läkaren	1,000:—	
Sköterskan	500:—	
Biträde åt sköterskan	240:—	
Städerskan	60:—	1,800:—
		<hr/>
		Kronor 4,000:—

Karlstad den 5 Oktober 1910.

På Styrelsens vägnar:

PER CLARHOLM.

Styrelsen för Mariebergsskogen får härmed afgifva följande

Förslag till utgifts- och inkomststat för år 1911.

Utgifter:

Brandförsäkringspremier	16:—
Uppsättning af fågelholkar ..	54:—
Skogens vård, parks, vägars och byggnaders underhåll	250:—
	<hr/>
	Kronor 320:—

Inkomster:

Beräknad behållning från 1910	120:—
Anslag af staden	200:—
	<hr/>
	Kronor 320:—

Karlstad den 20 Oktober 1910.

PER CLARHOLM.

Sammandrag

af

taxeringslängderna i Karlstads stad för år 1911.

Af fast egendom:

för hvilken bevillning erlägges:

Jordbruksfastighet	1,146,900: —	
Annan fastighet	31,599,900: —	32,746,800: —

för hvilken bevillning icke erlägges:

Såsom tillhörig staten:

Jordbruksfastighet	9,800: —	
Annan fastighet	585,500: —	
Såsom tillhörig menigheter, kommuner m. fl. .	3,502,800: —	4,098,100: —

Summa värde å all fast egendom Kr. 36,844,900: —

För inkomst:

Af kapital	288,258: —	
Af tjänst eller pension	3,751,477: —	
Af rörelse, yrke eller eljest	3,686,314: —	
	Summa 7,726,049: —	
Medgifvet afdrag, enl. § 11 bev.-förordningen	1,774,400: —	
Beskattningsbar inkomst....		5,951,649: —

Uträknad bevillning:

För jordbruksfastighet	688: 14	
» annan fastighet	15,799: 95	
» inkomst af kapital och arbete	59,516: 49	76,004: 58

Enligt inkomstskatteförordningen:

Taxerad inkomst	7,038,692: —
Beräknadt belopp, efter hvilket skatt utgår ...	10,278,700: —
<i>Uträknad inkomstskatt</i>	102,787: —
<i>Extra inkomstskatt</i>	15,418: 05

Karlstads Kronouppbörds kontor den 15 November 1910.

ALFR. NYMANSON.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

För författningsenlig åtgärd meddelas härmed, att stadsförsamlingens kyrkostämma beslutat en uttaxering för kyrkorådets behof 9,450 kr., för skolrådets behof 156,476: 94, för barnavårdsnämndens behof 1,825 kr. samt stadsförsamlingens andel i uttaxeringen för pastoratskyrkorådets behof 18,155: 55 kr. eller tillsammans kr. 185,907: 49 jämlikt hosgående protokollstranssumt.

Karlstad den 7 november 1910.

G. JAKOBSSON.

p. l.

Transsumt af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings 2:dra ordinarie kyrkostämma den 31 okt. 1910.

§ 4.

Kyrkostämman beslöt bestämma följande utgifts- och inkomststat för kyrkorådet under nästa år.

Utgifter:

Summa utgifter kr. 9,450: —

Inkomster:

Att uttaxeras af stadsförsamlingen 9,450: --

§ 5.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af skolrådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år:

Utgifter:

Summa utgifter kr. 196,030: 70

Inkomster:

Uttaxering genom Drätselkammaren 156,476: 94
Summa inkomster 196,030: 70

§ 6.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af barnvårdsnämnden framlagda förslag till stat för nästa år:

Utgifter:

Summa utgifter 8,600: —

Inkomster:

Uttaxering 1,825: —Summa inkomster 8,600: —

Rätt transsummeradt intygar som ofvan.

G. JAKOBSSON.

p. l.

*Transsumt af protokoll vid Karlstads pastora-
rats 2:dra ordinarie kyrkostämma den 31 Oktober
1910.*

§ 4.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år.

Utgifter :

Summa utgifter 19,000: --

Inkomster :

Att uttaxeras af stadsförsamlingen 18,155: 55
» » » landsförsamlingen 446: 45
Summa inkomster 19,000: --

Rätteligen transsummeradt intygar som ofvan.

G. JAKOBSON.

p. l.

Protokoll vid Karlstads pastorats andra ordinarie kyrkostämman den 31 Oktober 1910.

§ 4.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år.

§ 4.

Utgifter:

Domkyrkan: Bänkhya	1,000: —	
Kommunalskatt	400: —	
Aföning till orgeltrampare	100: —	1,500: —
» » ringkarlar	800: —	
» » » extra hjälp	230: —	1,030: —
Aftonringning		130: —
Upplysning	750: —	
Uppvärmning	1,200: —	
Dörrvaktare	450: —	
Städning	250: —	
Extra dörrvakt och orgeltrampning	175: —	2,825: —
Lönstillägg till domkyrkovaktm. J. O. Andersson	150: —	
Extra tillägg till domkyrkovaktm. för mistade inkomster för kyrkogården	100: —	250: —
Bokkassan: Biblar till nattvardsungdom		500: —
Hyra och vattenafgift	458: —	
Sockenstugan: Uppvärmning och upplysning m. m. . .	300: —	
Eldning och städning	150: —	908: —
Lön till Pastorsadjunkten	2,000: —	
Hysesbidrag till Pastorsadjunkten	600: —	2,600: —
Domkyrkosångkören		750: —
Kassaförvaltaren och räkenskapsförarearvode		150: —
Kyrkogårdsskassan, lön till trädgårdsmästaren	900: —	
Vedbrand till »Meta», grus och matjord till kyrkogården m. m.	225: —	
Eldning och städning af grafkapell	30: —	
Lön till graföppnaren	300: —	
Upläggning af grafplatser	300: —	
Förslagsanslag till pension till graföppnaren	350: —	2,105: —

Till prästerligt biträde vid konfirmationsundervisningen	400:—	
Vinkassan: för kyrkovin och oblater.....	50:—	
Rest till anslaget å nya kyrkoböcker	100:—	
Annonser, telefon skrifmateriel m. m.....	1,650:—	
Diverse blanketter till Pastorsexpeditionen.....	900:—	
Brist i anslaget från 1909	872:—	
Hyra för nya pastorsexpeditionen	800:—	
Inventarier i d:o	1,000:—	
Städning	150:—	
Eldning och belysning.....	330:—	
		<u>Summa utgifter Kr. 19,000:—</u>

Inkomster:

Ersättning för vinsäd.....	48:—	
Afkastning af fonden för kyrkans uppvärmning.....	350:—	398:—
Att uttaxera: af stadsförsamlingen 97,6 %	18,155:55	
» landsförsamlingen 2,4 %	446:45	18,602:—

Summa inkomster Kr. 19,000:—

Rätt utdraget iutyggar:

G. JAKOBSSON.

p. 1.

Utdrag af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings 2:dra ordinarie kyrkostämma den 31 Oktober 1910.

§ 6.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af barnavårdsnämnden framlagda förslag till stat för nästa år.

Utgifter:

Utackorderingsafgift för 45 barn	5,290:—	
Afgifter till skyddsbemmet Älfåsen för 10 barn	1,500:—	
För barn som tillkomma under året	1,000:—	
Resekostnader och kläder m. m.	510:—	
Arvoden till kassaförvaltaren och sekreteraren	300:—	
		<u>8,600:—</u>

Inkomster:

Statsanslag för 45 barn à 25 kr.	1,125:—	
Bidrag af Karlstads Fattigvård	4,050:—	
» » » för 10 barn à Älfåsen ...	1,000:—	
» » » för barn som tillkomma under året	600:—	
Uttaxering	1,825:—	
		<u>8,600:—</u>

Rätteligen utdraget intygar som ofvan.

G. JAKOBSSON.

p. l.

Utdrag af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings 2:dra ordinarie kyrkostämma den 31 Oktober 1910.

§ 4.

Kyrkostämman beslöt bestämma följande utgifts- och inkomststat för kyrkorådet under nästa år.

Utgifter:

Omkostnader för 2 församlingsdiakonissor	2,100: —	
Diakonarvode	300 —	2,400: —
Lön till organist och klockare	1,500: —	
Personligt lönetillägg till direkt. Rendahl	500: —	2,000: —
Lön till kyrkovaktmästaren	333: 33	
Personligt ålderstillägg till J. O. Andersson	166: 67	500: —
Lönefyllnad till komminister Fr. Nordvall		100: —
Andel i hyran för domprosten (å skulden på gård. n:o 115) till amortering		840: —
Lön till uppbördsmanen af presterskapets löner		500: —
Skrifmaterialier		75: —
Distribuering af debetsedlarne		100: —
Lön till expeditionsskrifvaren		1,800: —
Till beredande af kyrkligt religiös vård om barn och minderåriga under sön- och helgdagar		275: —
Diverse utgifter s.s. annonser m. m.		860: —
		<hr/>
		Kronor 9,450: —

Inkomster:

Att uttaxera af stadsförsamlingen	9,450: —
---	----------

Rätteligen utdraget intygar som ofvan.

G. JAKOBSSON.

Utdrag af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings 2:dra ordinarie kyrkostämman den 31 Oktober 1910.

§ 5.

Kyrkostämman antog följande af skolrådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år:

Utgifter:**I. Löner.**

Folkskoleinspektören	4,000: —	
8 ord. lärare (E. V. Gelin, Carlstedt, Lindgren, Liudh, Lingren, Gren, D. Karlström, Strandman) à 2,700:—	21,600: —	
1 ord. lärare (Brander) à 2,300: —	2,300: —	
3 ord. lärare (A. R. Gustafsson, G. A. Gustafsson, G. Karlström) à 2,000: —	6,000: —	
3 ord. lärare (D. Gelin, Enholm, Henrikz) à 1,800: — ..	5,400: —	
5 lärarinnor (Hamnqvist, Borgman, Tubbin, Karlström, Setterblad) à 1,900: —	9,500: —	
3 lärarinnor (Bore, Ljungkvist, Jakobsson) à 1,750: — ..	5,250: —	
2 » (Svensson, Lindberg) à 1,600: —	3,200: —	
7 » (Nyman, Leufvén, Jansson, Virén, Söderkvist, Vestberg, Dyhlén) à 1,500: —	10,500: —	
6 småskollärarinnor (Nilsson, Johansson, Olsson, Hallgren, Pettersson, Daahlmé) à 1,400: —	8,400: —	
5 småskollärarinnor (Th. Freding, E. Ödqvist, Strandman, I. Ödqvist, I. Freding) à 1,200: —	6,250: —	
9 småskollärarinnor (Heintz, H. Eklund, A. Svensson, Bergström, A. Eklund, Roth, S. Svensson, Skeppstedt, Danielsson) à 1,100: —	9,900: —	
4 småskollärarinnor (Forsman, Söderlund, Andersson, Bryntesson) à 1,000: —	4,000: —	96,300: —
Arvoden för event. sjukdomsfall	500: —	
Extra timläsning	1,500: —	
Extra ersättning för undervisning i särklassen	100: —	
9 fortsättningsskolor à 315: —	2,835: —	
2 ersättningsskolor à 315: —	630: —	
1 förste slöjdlärlarinna (Lundgren) à 1,400: —	1,400: —	
3 slöjdlärarinnor (Persson, Roth, Norberg) à 1,200: — ..	3,600: —	
1 extra timlärlarinna i slöjd	1,000: —	
2 första slöjdlärare (Carlstedt, Strandman):	150: —	

23 manliga slöjdgrupper à 150: —	3,450: —	
1 öfversångslärare	600: —	
1 gymnastiklärare	1,000: —	
1 första skolkökslärarinna (Venström)	1,400: —	
1 skolkökslärarinna (Rinman)	1,300: —	
1 » (Bredberg)	1,200: —	
1 Teckningsinspektör	150: —	
2 Tillsyningsmän öfver skolgången à 150: —	300: —	
3 Tillsyningslärare (Gustafsson 125, Gelin 100, Gren 75)	300: —	21,415: —

II. Byggnader, skolplatser och inventarier:

Hyra för expedition och bibliotek	300: —	
» » arbetsstugan	400: —	
Reparation å skolhusen	4,500: —	
» » inventarier	1,000: —	
Skolplanernas grusning	1,000: —	7,200: —

III. Undervisningsmateriel:

2 st. orglar	164: —	
Öfrig undervisningsmateriel (böcker, kartor, planscher, apparater m. m.)	2,400: —	2,564: —

IV. Pensionsafgifter:

Pensionsafgifter för 15 ord. lärare à 146: 25	2,193: 75	
» » 17 ord. lärarinnor à 90: —	1,530: —	
» » 24 småskollärarinnor à 10: —	240: —	
Öförtussetda pensionsafgifter	100: —	4,063: 75

V. Pensioner:

Charlotta Hultman	300: —	
Anna Lena Olsson	360: —	
E. G. Ferm	250: —	
Maria Brynteson	300: —	
Hilma Jonsson	250: —	1,460: —

VI. Skolvaktmästare, eldning och renhållning:

Vaktmästaren vid Herrhagsskolan	3,300: —	
» » Tjåderskolan	1,000: —	
Skurning, Städning o. eldning vid Gamla skolan	1,100: —	
» » » vid Exped. o. Biblioteket	150: —	
» » » vid Tjåderskolan	350: —	
» » » Arbetsstugan	50: —	
Renhållning af gård och gata vid Gamla skolan	200: —	
» » » » vid Herrhagsskolan	300: —	6,450: —

VII. Vatten, bränsle oah lyse:

Vatten	450:—	
Ved	2,000:—	
Vedhuggning	500:—	
Kol och koks	7,000:—	
Körning	500:—	
Gas	700:—	
Elektriskt ljus	1,500:—	12,650:—

VIII. Skatter och brandstodspremier..... 1,400:—

IX. Slöjdmateriel:

Slöjdskolan för gossar (trä- och metallslöjd)	600:—	
» för flickor	600:—	1,200:—

X. Skolköket:

Köksutensilier	150:—	
Matvaruinköp	1,650:—	1,800:—

XI. Läkarevård:

Skolläkarens lön	500:—	
Läkarevård åt fattiga skolbarn	300:—	
Medicin	150:—	950:—

XII. Skolbad:

Baderskans lön	600:—	
Badutensilier	100:—	700:—

XIII. Skolånefonden:

Bidrag till skolånefonden		1,200:—
---------------------------------	--	---------

XIV. Biblioteket:

För bibliotekets verksamhet		1,100:—
-----------------------------------	--	---------

XV. Räkter och amorteringar:

Herrhagsskolan: Annuitet å lån på 300,000 kr.	16,302: 95	
Tjäderskolan: Amortering	1,250:—	
Tjäderskolan: Ränta	1,050:—	
Ränta å 80,000 kr. till Drätselkammaren	4,500:—	
Amortering å lån å 20,000 kr.	5,000:—	
Ränta å lån å d:o	1,200:—	29,302: 95

XVI. Diverse:

Kassaförvaltaren	800:—	
------------------------	-------	--

Skolrådskallelser och ärenden	150: —	
Skoltryck och materiel till skolbokföring	900: —	
Annonser	250: —	
Körslor, frakt och kostnader	700: —	
Telefonavgifter	250: —	
Porto	75: —	
Biträde för renskrifning vid inspekt.-exp.	300: —	
Oförutsedda utgifter	2,000: —	
Böcker åt fattiga skolbarn	700: —	
Skolresor	150: —	6,275: —

Summa utgifter kronor 196,030: 70

Inkomster:

I. Kyrkorådet:

Ersättning för pastorex. eldning och städning 300: —

II. Statsanslag:

8 ordinarie lärare (E. V. Gelin, Carlstedt, Lindgren, Lindb, Lingren, Gren, D. Karlström, Strandman) å 950: —	7,600: —
1 ord. lärare (Brander) å 833: 33	833: 33
3 ord. lärare (A. R. Gustafsson, G. A. Gustafson, Karl- ström) 716: 67	2,150: 01
3 ord. lärare (D. Gelin, Enholm, Henrikz) å 600: —	1,800: —
5 lärarinnor (Hamqvist, Borgman, Tubbin, A. Karl- ström, H. Setterblad) å 800: —	4,000: —
3 ord. lärarinnor (Bore, Ljungkvist, Jakobsson) å 733: 33	2,199: 99
2 ord. lärarinnor (Svensson, Lindberg) å 666: 67	1,333: 34
7 ord. lärarinnor (Nyman, Leufvén, Jansson, Virén, Sö- derqvist, Dylén, Vestberg) å 600: —	4,200: —
6 småskollärarinnor (Nilsson, Johansson, Olsson, Hallgren, Pettersson, Daahlmé) å 453: 33	2,719: 98
5 småskollärarinnor (Th. Freding, E. Ödqvist, H. Strand- man, I. Ödqvist, I. Freding) å 413: 33	2,066: 65
9 småskollärarinnor (Heintz, H. Eklund, A. Sveusson, Bergström, A. Eklund, Roth, Skeppstedt, S. Svensson, Danielsson) å 373: 33	3,359: 97
4 småskollärarinnor (Forsman, Söderlund, Andersson, Bryntesson) å 333: 33	1,333: 32
9 Fortsättningsskolor å 75: —	675: —
23 manliga slöjdgrupper å 81: —	1,863: —
35 kvinnliga slöjdgrupper å 40: 50	1 417: 50

4 kvinnliga slöjdkurser à 15: —	60: —	
15 skolköksgrupper à 100: —	1.500: —	39,112: 09

Extra anslag för 1910:

Statsbidrag för Strandmans sjukvikarie	66: 67	
» Bergströms sjukvikarie	75: —	141: 67

III. Församlingen:

Uttaxering genom Drätselkammaren	156,476: 94	
Summa inkomster Kr.	196,030: 70	

Rätteligen utdraget intygar:

G. JAKOBSSON.

p. l.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 175.

Sedan Magistraten uppgjort och till Herrar Stadsfullmäktige inkommit med generalförslag till utgifter och inkomster för staden nästa år, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att däröfver afgifva yttrande: Och beslöt nu Utskottet, efter att hafva tagit del af såväl generalförslaget som specialförslagen, att i ärendet anföra följande.

Enligt Magistratens generalförslag uppginge bristen i staten till sammanlagdt kr. 1,805,910: 78, och hade Magistraten föreslagit att denna brist skulle täckas genom upplåning med 1,292,198: 21 genom uttaxering enligt öfverenskommelsen den 24 maj 1877 med 99,183: 88 genom uttaxering i förhållande till den bevilningstaxerade inkomsten med 414,528: 69

Summa Kr. 1,805,910: 78

Och skulle enligt Magistratens förslag uttaxeringen i förhållande till den bevilningstaxerade inkomsten, som enligt årets taxeringslängder utgjorde 7,600,458 kronor, uppgå för kommunala behof till 5,454 procent däraf.

Utgifterna för kyrka, skola och barnavårdsnämnd utgjorde för år 1911 sammanlagdt 185,907 kronor 49 öre och kräfde en uttaxering af 2,446 procent af den

taxerade inkomsten, hvadan hela uttaxeringen för nästa år skulle blifva 7,00 procent af samma inkomst.

Efter antecknande häraf ville Utskottet i fråga om nedannämnda specialförslag göra följande erinringar.

Drätselkammarens stat.

Bland beräknade inkomster för Drätselkammaren för innevarande års sista kvartal hade upptagits, bland annat, inkomst från Hamnstyrelsen med 13,259 kronor 96 öre. Vid jämförelse med Hamnstyrelsens beräkning öfver hamnens inkomster och utgifter för år 1910 funne man emellertid, att Styrelsen upptagit det belopp, som skulle kunna till stadskassan inlevereras under 4:de kvartalet, till 13,529 kronor 96 öre, hvilken olikhet tydligen härrörde af en felskrifning i Drätselkammarens omförmälda tablå, hvadan alltså Drätselkammarens inkomster under innevarande års sista kvartal skulle ökas med skillnaden mellan berörda belopp eller 270 kronor och Kammarrens i inkomst- och utgiftsstaten upptagna behållning från år 1910 jämväl höjas med samma belopp.

Bland beräknade *inkomster* för nästa år hade Drätselkammaren upptagit dels vinst af Karlstads Spritförsäljningsbolag med 90,000 kronor och dels inkomst af tomtförsäljningar med 15,000 kronor.

Hvad vinsten från spritbolaget beträffade hade Utskottet inhämtat, att den samma kunde beräknas uppgå till 100,000 kronor, hvilket alltså innebure en ökning i Drätselkammarens inkomstbelopp af 10,000 kronor.

Angående inkomsten af tomtförsäljningar ville Beredningsutskottet till alla delar instämna uti hvad Magistraten i sitt generalförslag härom anför, och ansåge Utskottet, att denna inkomst borde kunna i staten beräknas till 20,000 kronor, innefattande en ökning å inkomstsidan af 5,000 kronor.

I detta sammanhang ville Beredningsutskottet särskildt framhålla och till alla delar instämna uti det af Hamnstyrelsen gjorda förslag, att uppdrag lämnas åt Drätselkammaren att genom annonsering utbjuda för industri lämpliga tomtar med bekväma sjö- och järnvägsförbindelser, hvilka kunde beredas på områdena omkring Lambergstjärn samt på yttre hamnplanet. Härigenom torde såväl inkomsterna af tomtförsäljningar kunna ökas som äfven, hvilket väl Hamnstyrelsen närmast afsett, hamnens intäkter höjas genom ökad hamntrafik.

I fråga om de af Drätselkammaren beräknade *utgifter* måste först en minskning göras i Kammarrens utgiftsposter för gatuarbeten, kr. 39,408:90, för väg- och brönderhåll, kr. 9,200, och för byggnaders underhåll, kr. 12,909:54.

För gatuarbeten hade nämligen Herrar Fullmäktige för nästa år anslagit endast 20,000 kronor jämte besparingen å innevarande års gatuanslag, beräknad till 4,000 kronor, hvilket innebure en nedsättning i den af Drätselkammaren beräknade utgiften med 15,408 kronor 90 öre. Magistraten hade emellertid i sitt generalförslag redan beräknat en nedsättning af detta anslag med 10,000 kronor, hvadan alltså Utskottet endast hade att räkna med en nedsättning i gatuanslaget af 5,408 kronor 90 öre.

Enligt Herrar Fullmäktiges beslut skulle vidare anslaget för väg- och brounderhåll nedsättas med 1,950 kronor och anslaget för byggnaders underhåll med 919 kronor 54 öre.

Å andra sidan tillkomme å utgiftssidan dels 500 kronor, med hvilket belopp anslaget till nykterhetssakens främjande skulle höjas på grund af den af Utskottet beräknade ökningen med 10,000 kronor af vinsten från Spritbolaget, och dels 300 kronor, som af Herrar Fullmäktige, efter det Drätselkammarens stat uppgjorts, beviljats för anordnande och underhåll af en skridskobana.

De af Utskottet föreslagna ändringar i Drätselkammarens stat visade alltså

å <i>ena sidan</i> en ökning af inkomsterna å tillhopa	15,270:—
samt en minskning af utgifterna med tillhopa	8,278: 44
<hr/>	
hvilket innebure en minskning af bristen i Kammarens stat med tillhopa	23,548: 44
och å <i>andra sidan</i> en ökning af utgifterna å tillhopa	800:—
hvadan alltså totalminskningen i den af Magistraten beräknade bristen i Kammarens stat utgjorde	22,748: 44

Fattigvårdsstyrelsens stat.

Som Utskottet förut denna dag i afgifvet utlåtande föreslagit en löneförhöjning åt Sysslomannen A. W. Adde af 500 kronor, men denna löneförhöjning blifvit i staten upptagen med 750 kronor, i enlighet med Fattigvårdsstyrelsens hemställan, skulle utgifterna härigenom minskas med 250 kronor.

Vidare ansåge Utskottet, att anslaget till ordinarie och tillfälliga understöd, som nu upptagits till 34,000 kronor, men hvilket för åren 1909 och 1910 upptagits till respektive 25,000 kronor och 30,000 kronor, borde kunna för nästa år nedsättas med 2,000 kronor till 32,000 kronor, att anslaget till ved, kol och koks, hvilket upptagits till 6,000 kronor, mot 4,000 kronor för år 1910, torde kunna, med hänsyn till nedgången i kolpriserna, sänkas med 1,000 kronor till 5,000 kronor, samt att det för inrättningens inhägnande med järnstaket i stället för förut beräknadt trästaket upptagna anslag af 1,000 kronor kunde helt och hållet utgå,

då det ej syntes vara oundgängligen af behovet påkalladt, att staketet uppfördes af järn.

De af Utskottet föreslagna ändringar i Fattigvårdsstyrelsens stat innefattade alltså en minskning i bristen af tillhops *4,250 kronor*.

Gasverkets stat.

Bland driftkostnaderna för gasverket funnes i staten upptagna 36,000 kronor för 2,000 tons gaskol à 18 kronor för ton.

Då priset å gaskol i staten för innevarande år upptagits till 17 kronor för ton samt kolpriserna för närvarande vore lägre än under föregående år, syntes intet skäl föreligga att upptaga kolpriset högre än 17 kronor för ton, hvadan Utskottet ville föreslå, att ifrågavarande kostnadsbelopp nedsattes med *2,000 kronor*, hvilket belopp sålunda, då gasverkets stat gått jämt ihop, skulle upptagas såsom vinst.

Elektricitetsverkets stat.

De i denna stat upptagna »öfriga inkomster» samt »årsafgifter för kraft» hade genom felsummering upptagits till kr. 102,618: 75 i stället för kr. 101,618: 75, hvadan bristen alltså *ökades med 1,000 kronor*.

Hälsovårdsnämndens stat.

Här hade upptagits två ålderstillägg till förste sundhetstillsyningsmannen, hvardera å 200 kronor, och ett ålderstillägg till andre sundhetstillsyningsmannen å likaledes 200 kronor.

Då Utskottet uti denna dag afgifvet utlåtande föreslagit, att hvarje af berörda ålderstillägg måtte bestämmas till endast 150 kronor, skulle, under förutsättning af bifall till Utskottets förslag, Nämndens utgifter för nästa år och sålunda äfven bristen i staten *minska med tillhops 150 kronor*.

Elementarläroverkets för flickor stat.

Enligt af Utskottet uti denna dag afgifvet utlåtande framställt förslag skulle det i staten upptagna, på Herrar Fullmäktiges pröfning beroende anslag af 500 kronor till aflönande af en studierektor vid läroverket utgå ur staten, hvaremot å utgiftssidan tillkomme af Utskottet tillstyrkt pension åt fröken Hildur Tengberg med 322 kronor 50 öre, hvilket pensionsbelopp Utskottet ansåge böra i nästa års stat upptagas, oaktadt tiden för fröken Tengbergs afgang från sin befattning ännu ej vore bestämd. Skillnaden mellan berörda belopp, *kr. 177: 50*, komme alltså att utgöra öfverskott å läroverkets stat.

Varmbadhusets stat.

Enligt hvad Utskottet inhämtat hade från Badhusstyrelsen, efter statens uppgörande, till Drätselkammaren inlevererats 1,000 kronor, med hvilket belopp inkomsterna alltså skulle ökas.

Beträffande utgifterna ville Utskottet föreslå, att kostnaderna för kol, hvilka upptagits till 5,000 kronor, måtte, särskildt med hänsyn därtill, att badhuset under nästa år, därest därom framställt förslag bifölles, komme att hållas stängdt under sön- och helgdagar, nedsättas till 4,500 kronor, hvilket gjorde en minskning i utgifterna af 500 kronor.

Vidare hade i staten upptagits löneförhöjningar åt biljettförsäljerskan och andre badmästaren med 300 kronor för hvardera af dem, hvilka frågor vore beroende på Herrar Fullmäktiges pröfning.

Då Utskottet i härom afgifna utlåtanden dels afstyrkt löneförhöjning åt biljettförsäljerskan och dels tillstyrkt en löneförhöjning åt andre badmästaren af endast 100 kronor, skulle, därest dessa Utskottets förslag bifölles, utgifterna ytterligare minskas med tillhoppa 500 kronor.

Enligt de af Utskottet sålunda föreslagna ändringarne i Varmbadhusets stat skulle dess vinst ökas med 2,000 kronor.

Styrelsens för Mariebergsskogen stat.

I denna stat ville Utskottet endast föreslå den ändring, att, såsom Utskottet i särskildt utlåtande angående det af staden äskade anslaget hemställt, detta anslag måtte nedsättas till 100 kronor, hvilket alltså gjorde en minskning i de beräknade utgifterna å samma belopp.

Enligt Magistratens generalförslag skulle, såsom ofvan anmärkts, bristen i staten täckas genom upplåning till ett belopp af 1,292,198 kronor 21 öre.

Då de af Utskottet här ofvan gjorda eriuringar mot vissa delegationers och styrelsers specialförslag icke verkade någon ändring i fråga om lånebehovet, ville Utskottet hemställa, att Drätselkammaren måtte bemyndigas att nästa år upptaga tillfälliga lån till berörda belopp, 1,292,198 kronor 21 öre.

I enlighet med hvad Utskottet här ofvan anført skulle den af Magistraten upptagna bristen i staten å ena sidan *minskas* med följande belopp, nämligen:

för Drätselkammaren	22,748: 44
» Fattigvårdsstyrelsen	4,250: —

» Gasverket	2,000: —
» Hälsovårdsnämnden	150: —
» Elementarläroverket för flickor	177: 50
» Varmbadhuset	2,000: —
» Mariebergsskogen	100: —
	<hr/>
	Summa Kr. 31,425: 94

och å andra sidan ökas med:

för Elektricitetsverket

	1,000: —
--	----------

hvidan alltså totalminskningen i bristen utgjorde

kr.	30,425: 94
-----	------------

Då från det af Magistraten till uttaxering i förhållande till den bevillningstaxerade inkomsten upptagna belopp

kr.	414,528: 69
-----	-------------

drages ofvannämnda

»	30,425: 94
---	------------

återstår alltså

kr.	384,102: 75
-----	-------------

att enligt Utskottets förslag uttaxeras i förhållande till den bevillningstaxerade inkomsten.

På grund häraf skulle för kommunala behof kräfras en uttaxering af 5,054 procent af berörda inkomst. Lades härtill den för kyrka, skola och barnavårdsnämnd erforderliga uttaxering af 2,446 procent af taxerad inkomst, skulle hela uttaxeringen för år 1911 uppgå till 7,50 procent af den bevillningstaxerade inkomsten.

I anslutning till det anförda ville Beredningsutskottet alltså hemställa,

att Herrar Fullmäktige ville godkänna Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för år 1911 med de af Utskottet här ofvan angifna ändringar samt bestämma uttaxeringen i förhållande till den bevillningstaxerade inkomsten till 7,50 procent af denna inkomst, däraf 5,054 procent för kommunala behof och 2,446 procent för kyrka, skola och barnavårdsnämnd, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bifalla hvad Magistraten i öfrigt i sammanhang med generalförslaget hemställt.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

141. Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning angående omarbetning af läroverkets stadgar samt anställande af en manlig aflönad studierektor vid läroverket.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor får härmed anhålla, att Herrar Fullmäktige ville besluta en omarbetning av läroverkets stadgar och i samband därmed anställande av en manlig avlönad studierektor vid läroverket.

Karlstad den 7 november 1910.

Å styrelsens vägnar:

NILS BURE.

Albin Zachrisson.

Sekreterare.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 25 okt. 1910.

§ 1.

Lektor Vendel bragte på tal frågan om en omarbetning av läroverkets stadgar, vilka, ehuru rätt nyligen antagna, i flera fall visat sig föråldrade. Så t. ex. skulle ett sådant ämne som huslig ekonomi kunna införas i läroverket först efter en stadgeändring, som måste godkännas av herrar stadsfullmäktige. Läroverkets ställning till statsmyndigheterna hade efter tillsättandet av Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk blivit en annan. Dessutom torde nu tiden vara inne att anställa en *avlönad* manlig studierektor vid föreståndarinnans sida. En avlönad sådan skulle helt naturligt mera än en oavlönad kunna ägna tid och intresse åt undervisningens ledande och övervakande. På grund av hans sålunda stegrade intresse kunde man av honom vänta nya fruktbara ideer och givande uppslag vid ordnandet av undervisningen. På honom skulle också kunna läggas en del av de alltmåra ökade expeditionsgöromålen, som för närvarande vila på föreståndarinnan ensam. Enligt vad förslagsställaren hade sig bekant, vore det numera vanligt att vid de åttaklassiga flickskolorna anställa en *avlönad* studierektor. Hans lön kunde försöksvis sättas till 500 kr. per år.

Med anledning av det väckta förslaget beslöt styrelsen efter diskussion:

1) att i läroverkets stat för år 1911 upptaga ett förslagsanslag å 500 kr. till avlöning åt en manlig studierektor, att utgå om herrar stadsfullmäktige lämna bifall till anställande av en sådan;

2) att ingå till herrar fullmäktige i Karlstad med anhållan:

a) att herrar fullmäktige ville lämna bifall till en omarbetning i ovan antydd riktning av stadgarna för Karlstads högre elementarläroverk för flickor;

b) att herrar fullmäktige ville anförtro denna omarbetning antingen åt läroverkets styrelse eller ock åt en av herrar fullmäktige utsedd kommitté;

c) att herrar fullmäktige ville bestämma, att denna omarbetning skulle vara färdig i så god tid, att de nya stadgarna kunde tillämpas fr. o. m. början av vårterminen 1911.

In fidem:

ALBIN ZACHRISON.

Justeradt den 2 november 1910.

NILS BURE.

Rätt utdraget, betygar

ALBIN ZACHRISON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 november 1910.

§ 16.

Styrelsen för Karlstads elementarläroverk för flickor hade hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Herrar Fullmäktige ville besluta en omarbetning af läroverkets stadgar och i samband därmed anställande af en manlig aflönad studierektor vid läroverket; Och hade Drätselkammaren uppå remiss att häröfver yttra sig.

Efter öfverläggning beslöt Kammaren tillstyrka en omarbetning af läroverkets stadgar i den af styrelsen föreslagna riktningen samt hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt läroverkets styrelse att verkställa denna omarbetning.

Med tillsättandet af en studierektor ansåg Kammaren det tillsvidare borde anstå, då omarbetningen af stadgarna först borde vara gjord och detta ej kunde medhinnas till vårterminens början och då en studierektors verksamhet enligt Kam-

marens mening lämpligast borde taga sin början först med ingången af ett nytt läsår och således med nästa hösttermin. Medel till en eventuel studierektors aflöning funnos redan reserverade.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 155.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning angående omarbetning af läroverkets stadgar samt anställande af en manlig aflönad studierektor vid läroverket.

I likhet med Drätselkammaren, som jämväl yttrat sig i ärendet, ville Beredningsutskottet tillstyrka den ifrågasatta omarbetningen af läroverkets stadgar genom Styrelsens försorg.

Utskottet instämde jämväl med Drätselkammaren i dess uttalande därom, att med anställandet af en studierektor vid läroverket borde tillsvidäre anstå, men ansåge Utskottet vid sådant förhållande för sin del lämpligast, att denna fråga gjordes beroende af förnyad framställning från läroverksstyrelsen.

Utskottet hemställde fördenskill,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor att verkställa den af Styrelsen uti dess förevarande framställning ifrågasatta omarbetningen af läroverkets stadgar, samt

att Herrar Fullmäktige tillika ville besluta, att frågan om anställandet af en studierektor vid läroverket ej skulle för närvarande till någon Herrar Fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

142. Dispensairstyrelsens framställning om ökad anslag för år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Under den tid af innevarande år som tuberkulosbyrån varit i verksamhet har å byrån varit inskrifne icke mindre än 59 familjer, af hvilka de flesta varit i behof äfven af ekonomiskt understöd, och det har också visat sig att de medel hvar öfver dispensairstyrelsen förfogar icke äro tillräckliga för att tuberkulosbyråns verksamhet med detta antal hjälpsökande skall under ett helt år kunna bedrifvas på ett nöjaktigt sätt. Dispensairstyrelsen får därför anhålla att Herrar Stadsfullmäktige ville för nästkommande år öka byråns anslag med ett tusen kronor eller från tretusen till fyratusen.

På styrelsens vägnar
PER CLARHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1910.

§ 18.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Dispensairstyrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om ett från 3,000 till 4,000 kronor ökad anslag för år 1911 för tuberkulosbyråns verksamhet; Och beslöt Kammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 156.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Dispensairstyrelsen hemställt, att Herrar Fullmäktige ville för nästkommande år öka tuberkulosbyråns anslag med 1,000 kronor eller från 3,000 kronor till 4,000 kronor, och hade Drätselkammaren uti häröfver afgifvet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt, med hänsyn till det synnerligen behjärtansvärda ändamålet för tuberkulosbyråns verksamhet, hemställa

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Dispensarstyrelsen ett anslag för tuberkulosbyråns verksamhet under år 1911 af 4,000 kronor äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljad belopp skall, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

143. Drätselkammarens framställning angående omhänderhafvandet af varmbadhusets räkenskaper och till badhuset inflytande medel.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 november 1910.

§ 15.

Från Badhusstyrelsen hade till Drätselkammaren inkommit en så lydande skrifvelse:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Den 12 Februari 1909 beslöto Herrar Stadsfullmäktige, på förslag af kommitterade för uppförande af varmbadhuset och efter instämmande af Drätselkammaren, att jämte det kammaren skulle från badhusstyrelsen för hvarje vecka erhålla leverans af inflytande badafgifter och på styrelsens anordning i hufvudsaklig öfverensstämmelse med fastställd utgiftsstat utbetala de medel, som för badhusets drift erfordrades, Drätselkammaren skulle omhänderhafva räkenskaperna för badhuset.

Det torde säkerlign vara känt, att denna anordning, som efter det styrelsen trädt i verksamhet, en tid bortåt tillämpats, visat sig vara alltför omständlig och nästan omöjlig att fullständigt genomföra, beroende därpå att så godt som alla badhusets inkomster varit erforderliga för bestridande af dess löpande utgifter.

Det har visat sig högst opraktiskt att först hos Drätselkammaren inleverera och kanske omedelbart uttaga tillgängliga medel,

Också har drätselverket genom anordningen tillskyndats ett stort besvär, som på det hela syns styrelsen onödigt.

Styrelsen får nu förklara sig villig att öfvertaga såväl de i badhusets rörelse inflytande medlens omhänderhafvande som räkenskaper med skyldighet att för framtiden allenast till Drätselkammaren inleverera sådana medel, som enligt beräkning af styrelsen anses kunna för driften afvaras och såsom vinst af rörelsen till drätselverket öfverlämnas. Styrelsen får därför föreslå, att sådan förändrad anordning vidtages från och med 1911 samt att Drätselkammaren ville ingå till Stadsfullmäktige med den framställning som kammaren kan anse vara för ändamålet erforderlig.

Någon ökad utgift för staden skulle den nu föreslagna anordningen icke komma att medföra under förutsättning, att nn af styrelsen hos Stadsfullmäktige förordad ansökan om löneförhöjning för biljettförsäljerskan bifalles. Hon har nämligen åtagit sig att föra räkenskapen och styrelsen har såsom vilkor vid löneförhöjningens beviljande föreslagit åliggande för henne att omhänderhafva densamma.

Karlstad den 3 November 1910.

På Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN*.

Efter föredragning af denna skrifvelse beslöt Drätselkammaren hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, att Badhusstyrelsen måtte från och med år 1911 få öfvertaga omhänderhafvandet af såväl varmbadhusets räkenskaper som de i badhusets rörelse inflytande medlen, med skyldighet att till Drätselkammaren inleverera sådana medel, som enligt beräkning af Styrelsen anses kunna för driften afvaras och såsom vinst af rörelsen till drätselverket öfverlämnas, samt att badhusets räkenskaper måtte af stadens revisorer revideras.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 157.

Med föranledande af en från Badhusstyrelsen till Drätselkammaren ingifven skrifvelse hade Kammarerna hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt, att Badhusstyrel-

sen måtte från och med år 1911 få öfvertaga omhänderhufvandets af såväl varmbadhusets räkenskaper som de i badhusets rörelse inflytande medlen, med skyldighet att till Drätselkammaren inleverera sådana medel, som enligt beräkning af Styrelsen ansåges kunna för driften afvaras och såsom vinst af rörelsen till drätselverket öfverlämnas, samt att badhusets räkenskaper måtte af stadens revisorer revideras; Och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande.

Beredningsutskottet ville härvid såsom sin åsigt uttala, att då Drätselkammaren för närvarande, enligt Herrar Stadsfullmäktiges beslut, omhänderhade räkenskaperna och kassaförvaltningen, förutom för Badhusstyrelsen, jämväl för Vatten- och Gasverksstyrelsen, Utskottet för sin del ej ansåge lämpligt, att någon rubbning i denna, nyligen beslutade anordning ägde rum under annan förutsättning än att systemet med den sålunda anordnade gemensamma bokföringen i sin helhet visade sig medföra praktiska olägenheter.

Då någon dylik omläggning af Drätselkammarens bokföring i dess helhet ej nu vore ifrågasatt och då de af Badhusstyrelsen anförda olägenheterna ej syntes så betydande, att de kunde anses påkalla den partiella reform i bokföringen, som af Badhusstyrelsen föreslagits, kunde Utskottet för sin del ej tillstyrka den begärda ändringen, hvadan Utskottet hemställde,

att Drätselkammarens förevarande framställning ej måtte af Herrar Fullmäktige bifallas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

144. Varmbadhusstyrelsens framställning om fastställande af bestämd tid för ledamot- och suppleantskap i styrelsen m. m.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Badhusstyrelsen får härmed hos Herrar Stadsfullmäktige göra framställning i nedanstående ämnen, som tillhöra styrelsens verksamhetsområde.

Då ledamöter af badhusstyrelsen den 15 Juni 1909 utsågos, bestämdes icke någon viss tid, för hvilken valet skulle gälla; men då det icke torde varit Herrar Stadsfullmäktiges mening, att valet skulle gälla för all framtid, får styrelsen härigenom föreslå, att ledamöterna väljas för tre och suppleanterna för ett år, att en af de nu valda ledamöterna afgår med år 1910 och en 1911 efter lottnings samt att val af en ledamot och af suppleanterna förrättas på nytt innevarande år,

Till styrelsen har biljettförsäljerskan Fröken Amelie Vendel gjort ansökan om förhöjning af det till henne utgående arfvodet från 900 kronor till 1200 kronor om året från 1911. Styrelsen har funnit denna begäran med hänsyn till hennes bundna och ganska ansträngande sysselsättning hafva goda skäl för sig. Emellertid har styrelsen trots sig funna, att hon, som redan nu måste föra ganska omfattande, för varmbadhusets räkenskaper grundläggande anteckningar, icke skulle oskäligt betungas genom åliggande att jämväl för styrelsen omhänderhafva räkenskapen. Hon har ock åtagit sig detta. Nu har styrelsen ingått till Drätselkammaren med förslag om ändring i hittills gällande anordning rörande badhusets medel och dess räkenskaper, hvilkas handhavande nu åligger Drätselkammaren, sålunda, att styrelsen skulle öfvertaga såväl de i badhusets rörelse inflytande med lens omhänderhafvande som räkenskapen med skyldighet, att allenast till Drätselkammaren inleverera sådana medel, som enligt beräkning af styrelsen anses kunna för driften afvaras och såsom vinst af rörelsen till drätselverket öfverlämnas. Rörande denna sålunda föreslagna nya anordning torde Drätselkammaren till Herrar Stadsfullmäktige göra framställning; och vill styrelsen under förordande af nu ifrågasvarande ansökan om löneförhöjning till bifall, likväl föreslå att därvid fästes såsom villkor skyldighet för henne att föra varmbadhusets räkenskaper, när bestyret därmed blir öfverflyttadt från Drätselkammaren till styrelsen.

Med öfverlämnande af en från andre badmästaren vid varmbadhuset inkommen begäran om förhöjning af hans lön från 900 till 1200 kronor från och med 1911 får styrelsen förorda bifall till densamma.

Styrelsen får härjämte öfverlämna uppgift å de vid badhuset tillämpade badpriser under anhållan, att dessa priser, som enligt styrelsens mening visat sig väl afvägda med hänsyn till såväl badhusets ekonomi som allmänhetens intresse, måtte definitivt bestämmas i öfverensstämmelse med den bifogade uppgiften.

Badpriser.

Första klass:

	Enkel biljett	Rabattpris
Karbad	1: 25	1: —
» med tvålmassage.....	1: 75	1: 40
Halfbad	0: 75	0: 60
Varmluftsbad, dusch och bassäng, med borstning...	1: —	0: 80
» » » utan »	0: 75	0: 60
Simhallsbad, dusch och bassäng.....	0: 50	0: 40
D:o för barn under 8 år, som medfölja föräldrar	0: 25	0: 20
Ljusbad (jämte dusch eller halfbad)	2: —	1: 60
D:o med tvålmassage	2: 50	2: —

Dusch	0: 25
Nauheimerbad	2: 50
Andra medikamentösa bad, efter beställning.	
Till ofvanstående bad (utom Nauheimerbad och dusch) säljas rabattbiljetter gällande för viss person (familj) à 5 kr. st., innehållande 25 kuponger à 20 öre, med hvilka betalning erlägges för de olika slagen af bad.	

Andra klass:

	Enkel biljett	Rabattpris om 5 bad köpas
Karbad	0: 75	0: 60
” med tvålmassage (serveras kl. 9—12)	1: —	—
Halfbad	0: 50	0: 40
Badstu, dusch och bassäng	0: 50	0: 40
Simhallsbad, dusch och bassäng	0: 30	0: 25
D:o för barn under 8 år, som medfölja föräldrar	0: 15	
Dusch	0: 20	
Till ofvanstående bad (utom karbad med tvålmassage och dusch) säljas familjekort för 5 bad för viss person (familj).		

Billighetsbad (lördagar):

	Enkel biljett
Badstu, dusch och bassäng	0: 25
Simhallsbad, dusch och bassäng	0: 20
Dusch	0: 15
Billighetsbad för damer torsdagar kl. 5—9 e. m.,	

Styrelsen anser, att prisen icke kunna sänkas under de nu gällande.

Under den tid badhuset varit i verksamhet har dettas öppethållandet om söndagarna visat sig vara ganska onödigt. Frekvensen af badande har då varit obetydlig. Medelinkomsten å dessa dagar har varit undrr 1909 ungefär 5 kronor och för tiden 1 Januari till 1 Juli 1910 3 kronor 33 öre, hvilket naturligtvis inneburit förlust. Med anförande häraf och jämväl med hänsyn till personalens behof af helgdagshvila, får Styrelsen föreslå Herrar Stadsfullmäktige besluta, att varmbadhuset skall hållas stängdt å sönd- och helgdagar.

Styrelsen, som fått i uppdrag att utarbete instruktion för badhuspersonalen, vill till sist anmäla att styrelsen anser sig böra afvakta ytterligare erfarenhet hertinnan, hvarefter styrelsen vill med förslag i ämnet inkomma.

Karlstad den 3 November 1910.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Till Styrelsen för Karlstads Varmbadhus!

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att Styrelsen ville förbättra mina inkomster i så måtto att lönen från och med 1911 års ingång utgår 1,200 kr., i stället för nuvarande 900.

Då jag antog platsen härstädes hade jag föreställt mig att extrainkomsterna skulle gifva betydligt mera, än hvad verkligheten sedan visat; de uppgå nu till omkring 100 kronor, hvadan hela min inkomst utgör cirka 1,000 kronor pr år i ett för allt. Att på denna ringa inkomst föda hustru och fyra barn, d. v. s. 6 personer är omöjligt utan skuldsättning i denna stad, där allting är orimligt dyrt. Endast för bostad får jag betala 200 kronor, hvadan blott omkring 800 kr. återstå till mat, kläder, skodon etc. åt 6 personer.

Det torde vara onödigt för Styrelsen omnämna annat än dessa omständigheter, ty här, om någonsin, göra sig reflektionerna själfva; och jag hyser också den förhoppning att Styrelsen behjärtar min vördsamma framställning.

Karlstad den 24 Okt. 1910.

Med största högaktning

C. J. HELLQVIST.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 november 1910.

§ 14.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Badhusstyrelsen hemställt, dels att Herrar Fullmäktige måtte bestämma att ledamöterna i Badhusstyrelsen skola väljas för tre och suppleanterna för ett år, att en af de nu valda ledamöterna skall afgå med år 1910 och en 1911 efter lottning och att val af en ledamot och af suppleanterna skall förrättas på nytt innevarande år, dels att det till biljettförsäljerskan, fröken Amelie Vendel utgående arfvodet måtte höjas från 900 kronor till 1200 kronor om året från 1911, dock med skyldighet för henne att föra varmbadhusets räkenskaper, i händelse bestyret därmed blefve öfverflyttadt från Drätselkammaren till Badhusstyrelsen, dels att andre badmätarens lön måtte höjas fräe 900 till 1200 kronor från och med 1911, dels att badpriserna måtte definitivt bestämmas i enlighet med de hittills tillämpade priserna och dels att varmbadhuset måtte få hållas stängdt å sön- och helgdagar.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till de gjorda framställningarna.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 158.

Uti till Herrar Stadsfullmäktige ingifven framställning hade Badhusstyrelsen hemställt,

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att ledamöterna i Badhusstyrelsen skola väljas för tre år och suppleanterna för ett år, att en af de nu valda ledamöterna skall afgå med år 1910 och en med år 1911 efter lottning samt att val af en ledamot och af suppleanterna skall förrättas på nytt innevarande år;

att det till biljettförsäljerskan, Fröken Amelie Vendel utgående arvode måtte höjas från 900 kronor till 1,200 kronor om året från och med år 1911, dock under villkor, att hon ägde skyldighet att föra varmbadhusets räkenskaper, när bestyret därmed blefve öfverflyttadt från Drätselkammaren till Badhusstyrelsen;

att andre badmästarens lön måtte höjas från 900 kronor till 1200 kronor årligen från och med år 1911;

att badpriserna måtte definitivt bestämmas i enlighet med en i framställningen lämnad uppgift, upptagande de hittills tillämpade priserna, samt

att Herrar Fullmäktige måtte föreskrifva, att badhuset skall hållas stängdt å sön- och helgdagar.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit infordradt yttrande och därvid tillstyrkt bifall till de gjorda framställningarne; Och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att yttra sig i ärendet.

Hvad då först anginge den föreslagna ökningen af biljettförsäljerskans arvode ville Utskottet, beträffande det af Badhusstyrelsen därvid fästade villkor, erinra, att Utskottet uti förut denna dag afgifvet yttrande afstyrkt Drätselkammarens framställning om öfverflyttande af varmbadhusets räkenskaper från Drätselkammaren till Badhusstyrelsen.

Vid sådant förhållande och med hänsyn jämväl därtill, att lönestaten för varmbadhusets personal blifvit så nyligen fastställd, kunde Utskottet för sin del ej biträda Badhusstyrelsens förslag om ökning af arvodet för biljettförsäljerskan.

Beträffande härefter den föreslagna löneförhöjningen för andre badmästaren kunde Utskottet, då, såsom Utskottet förut framhållit, varmbadhuspersonalens lönestat nyligen bestämts, ej heller i detta hänseende tillstyrka Badhusstyrelsens förslag, men ville Utskottet likväl, då mera ömmande omständigheter i detta fall syntes föreligga, biträda en löneförhöjning för andre badmästaren af 100 kronor.

Vidkommande Badhusstyrelsens förevarande framställningar i öfrigt hade Utskottet intet att erinra mot bifall till desamma.

I anslutning till det anförda hemställde Utskottet alltså,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bestämma, dels att ledmöterna i Badhusstyrelsen skola väljas för tre kalenderår och suppleanterna i samma styrelse för ett kalenderår, dels att af de nu valda ledamöterna en skall afgå ur styrelsen med år 1910 och en med år 1911 efter lottning och dels att val af en ledamot samt af suppleanterna i Badhusstyrelsen skall förrättas vid Stadsfullmäktiges nästa sammanträde;

att Badhusstyrelsens framställning om förhöjning af det till biljettförsäljerskan vid varmbadhuset, fröken Amelie Vendel, utgående arvodet icke måtte af Herrar Fullmäktige bifallas;

att Herrar Fullmäktige måtte besluta, att lönen för andre badmästaren vid varmbadhuset skall från och med år 1911 utgå med 1,000 kronor för år;

att Herrar Fullmäktige måtte fastställa badpriserna vid varmbadhuset i enlighet med den i Badhusstyrelsens förevarande framställning härom lämnade uppgift, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att varmbadhuset från och med nästkommande års början skall hållas stängdt å sön- och helgdagar.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

145. Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om pension åt lärarinnan Hildur Tengberg.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor får härmed anhålla, att herrar fullmäktige ville bevilja lärarinnan vid läroverket fröken Hildur Tengberg från och med den dag hon avgår en årlig pension av 322:50.

Karlstad den 7 november 1910.

Å styrelsens vägnar:

NILS BURE.

Albin Zachrisson.
Sekreterare.

*Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde
med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk
för flickor den 25 okt. 1910.*

§ 4.

Från lärarinnan fröken Hildur Tengberg hade till styrelsen inkommit en så lydande skrivelse:

Till styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Med stöd av bifogade handlingar får undertecknad vördsamt anhålla, det styrelsen hos herrar stadsfullmäktige ville, då jag vid innevarande läsårs slut avgår från min befattning som lärarinna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor, föreslå mig till erhållande av en årlig pension å 500 kr., utgående av stadens medel från och med den dag jag avgår.

Som ytterligare skäl för denna min begäran vill jag framhålla, det min pension från statsverket endast utgör 177: 50 kr., och efter förfrågan hos Överstyrelsen ej kommer att ställa sig annorlunda, vadan hela min pension skulle bli 677: 50 pr år, en summa, som ju icke kan anses för stor, då jag för övrigt är i saknad av andra medel till mitt uppehälle.

Karlstad i september 1910.

Vördsammast

HILDUR TENGBERG.

Till denna skrivelse var fogad en bilaga av följande lydelse:

Undertecknad, som är född år 1851, tillträdde min befattning som lärarinna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor år 1878 och har såsom sådan därstädes tjänstgjort med innevarande läsår i 33 år.

Min avlöning har under denna min tjänstgöring utgjort under åren:

1878—1880	600 kr.
1880—1884	800 „
1884—1900	900 „
1900—1903	1,000 „
1903—1905	1,200 „
1905—1907	1,300 „
samt från och med 1908 års början	1,700 „

Karlstad i september 1910.

HILDUR TENGBERG,

Ehuru fröken Tengberg endast i 10 år — från stadens övertagande av läroverket — varit i studens tjänst anställd, fann styrelsen hennes anhållan värd beaktande med tanke på att hon tjänstgjort vid läroverket så lång tid som 33 år, samt att hennes från statsverket utgående pension, kr. 177: 50, ej kunde vara tillräcklig för hennes uppehälle, då hon saknade egna medel därtill. Det kunde ju vidare tänkas, att, om staden ej övertagit läroverket, det bolag, som ägde detta, hade ansett sig böra giva en i läroverkets tjänst grånad lärarinna en större eller mindre pension. På stadens övertagande av läroverket borde väl i så fall ej lärarinnan bli lidande.

Med anledning härav fann sig styrelsen böra hos herrar fullmäktige i Karlstad föreslå:

att herrar fullmäktige ville bevilja lärarinnan vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor Hildur Tengberg fr. o. m. den dag hon avgår en årlig pension av 322: 50 kr., så att hennes sammanlagda pension, inberäknat 177: 50 kr. från statsverket, årligen skulle uppgå till 500 kr.

In fidem:

ALBIN ZACHRISON.

Justeradt den 2 november 1910.

NILS BURE.

Rätt utdraget, betygar

ALBIN ZACHRISON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 November 1910.

§ 17.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hemställt, att Herrar Fullmäktige ville bevilja lärarinnan vid läroverket Hildur Tengberg från den dag, hon från sin befattning afginge, en årlig pension af 322 kronor 50 öre; Och beslöt Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 159.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om pension åt lärarinnan vid läroverket Hildur Tengberg; Och beslöt Utskottet att i likhet med Drätselkammaren, som jämväl yttrat sig i ärendet, tillstyrka bifall till framställningen, hvadan Utskottet hemställde,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja lärarinnan vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor Hildur Tengberg en årlig pension af 322 kronor 50 öre att för hennes återstående listid utgå från och med den dag, hon afgår från sin befattning, samt

att Herrar Fullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp skall utgå af tillgängliga medel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

146. Hälsovårdsnämndens framställning om ökade löneförmåner för sundhetstillsyningsmännen.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 9 oktober 1910.

§ 145.

Vid Hälsovårdsnämndens sammanträde den 28 nästlidne Septembet hade sundhetstillsyningsmännen ingifvit följande då föredragna skrifvelse:

”Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla, att Hälsovårdsnämnden ville hos Herrar Stadsfullmäktige beträffande våra löneförmåner göra framställning därom, att ålderstilläggen, som nu utgå med 150 kronor efter 5 och 10 år, istället blifva tre à 200 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring samt att vi måtte erhålla en beklädnadsersättning af 200 kronor per år att utgå från innevarande års början,

Våra löner som tillsyningsmän skulle härigenom efter 9 års tjänstgöring blifva för 1:e tillsyningsmannen och sysslomannen vid epidemiska sjukhuset kronor 2,400 och för 2:e tillsyningsmannen 2,100 kronor plus beklädnadsersättning.

Löneförmånerna skulle således blifva i ungefär nivå med hvad som tillkommer motsvarande grader vid allmänna polisen härstädes och då våra befattningar äro lika kräfvande, ansvarsfulla och för lif och hälsa kanske farligare än deras, torde därför någon ingående motivering för vår anhållan rörande ålderstilläggen ej tariffas.

Beträffande beklädnadsersättningen, som ju skulle blifva 50 kronor högre än hvad som härutinnan tillkommer polisman vid civiltjänstgöring här, vilja vi framhålla, att vi mera äro utsatta att få våra kläder skadade än en dylik polisman, synnerligast sker detta genom frätmedel vid desinfektionen och genom inspektioner å slakterier och dylikt, och dessutom är det ur rent hygienisk synpunkt fordrande för oss att äga god tillgång af kläder, för ombyte, då ju vår tjänstgöring tvingar oss ofta besöka bakteriefyllda ställen samt hem och familjer, där det finnes smitta af tuberkulos, difteri, nerv- eller scharlakansfeber eller annan dylik farlig sjukdom, och det kan icke för oss själfva kännas trefligt och för allmänheten tryggt, att vi icke äga kläder nog för att ofta kunna göra ombyte och således slippa gå omkring som ofrivilliga smittoförare; därför det högre beloppet.

Karlstad den 28 Sept. 1910.

OLOF FLODIN.

OLLE SANDBERG“.

Sedan Hälsovårdsnämnden förut i ärendet öfverlagt. företogs nu saken till förnyad handläggning, hvarvid antecknades, att löneförmånerna för nästkommande år enligt nu gällande stat skulle utgöra för förste sundhetstillsyningsmannen 1,800 kronor jämte ett ålderstillägg å 150 kronor samt för andre tillsyningsmannen 1,500 kronor, hvarjämte de skulle kunna påräkna vardera 75 kronor i beklädnadsersättning, som de på särskild framställning pläгат tillerkännas af Hälsovårdsnämndens medel.

Med de i skrifvelsen föreslagna ålderstilläggen skulle förste sundhetstillsyningsmannens lön för nästa år med två ålderstillägg å 200 kronor uppgå till 2,200 kronor och andre tillsyningsmannens med ett ålderstillägg till 1.700 kronor, hvar till komme beklädnadsersättning.

Under uttalande af att sundhetstillsyningsmännens arbete vore af lika viktig beskaffenhet som ordningspolisens, samt i många afseenden kräfde förkunskaper, erfarenhet, ihärdighet och omdömesförmåga utöfver hvad en polismanns tjänst fordrar, och rättvisan därför kräfde att sundhetstillsyningsmännen finge åtjunta något högre löneförmåner, än dem, som tillkomme innehafvare af motsvarande grad inom allmänna polisen, beslöt Hälsovårdsnämnden med anledning af deras skrifvelse ingå

till Herrar Stadsfullmäktige med framställning, att årliga lönevillkoren för stadens två sundhetstillsyningsmän från och med nästkommande år måtte fastställas till följande belopp:

Begynnelselön för förste sundhetstillsyningsmannen 1,800 kronor,

för andre sundhetstillsyningsmannen 1,500 kronor;

Ålderstillägg för hvardera tre à 200 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring;

Beklädnadsersättning för hvardera 150 kronor.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 23 november 1910.

§ 13.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Hälsovårdsnämnden hemställt, att årliga lönevillkoren för stadens två sundhetstillsyningsmän måtte från och med nästkommande år fastställas till följande belopp, nämligen: begynnelselön för förste sundhetstillsyningsmannen 1,800 kronor och för andre sundhetstillsyningsmannen 1,500 kronor, tre ålderstillägg à 200 kronor för hvardera efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring samt beklädnadsersättning för hvardera 150 kronor; Och hade Drätselkammaren uppå remiss att häröfver yttra sig.

Efter öfverläggning beslöt Kammaren med hänsyn till de af Hälsovårdsnämnden anförda skäl tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 160.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Hälsovårdsnämnden gjort framställning om ökade löneförmåner för stadens två sundhetstillsyningsmän såtillvida, att hvardera

af dem skulle, i stället för nu utgående två ålderstillägg à 150 kronor efter 5 och 10 års tjänstgöring, tillerkännas tre ålderstillägg à 200 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring äfvensom beklädnadsersättning med 150 kronor.

Denna framställning hade af Drätselkammaren uti på remiss afgifvet yttrande tillstyrkts, och hade nu Beredningsutskottet att i ärendet afgifva utlåtande.

Med hänsyn till nödvändigheten att i möjligaste mån inskränka stadens utgifter ansåge sig Beredningsutskottet ej kunna i vidare mån tillstyrka Hälsovårdsnämndens framställning än att sundhetstillsyningsmännen tillerkändes hvardera tre ålderstillägg à 150 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring äfvensom 150 kronor i beklädnadsersättning att åtnjutas från och med nästkommande år.

Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte fastställa följande lönestat för stadens två sundhetstillsyningsmän att gälla från och med år 1911, nämligen:

Begynnelselö: för förste sundhetstillsyningsmannen 1,800 kronor;
för andre sundhetstillsyningsmannen 1,500 kronor;

Ålderstillägg: för hvardera tre à 150 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring;

Beklädnadsersättning: för hvardera 150 kronor.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

147. Styrelsens för Mariebergsskogens vård och skötsel framställning om anslag för år 1911.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel får härmed anhålla om ett anslag af 200 kr. för nästkommande år i och för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader.

Karlstad den 28 Okt. 1910.

Å Styrelsens vägnar:

PER CLARHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 November 1910.

§ 19.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att yttra sig öfver en af Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel gjord framställning om ett anslag af 200 kronor för nästkommande år för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader; och beslöt Kammaren tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 161.

Styrelsen för Mariebergsskogens vård och skötsel hade hos Herrar Stadsfullmäktige gjort framställning om ett anslag för nästa år af 200 kronor i och för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader, och hade Drätselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig i ärendet, ansåge för sin del, att ett anslag af 100 kronor vore tillfyllest för bestridandet af ifrågasvarande kostnader, och ville Utskottet fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Mariebergsskogsskogens vård och skötsel ett anslag för år 1911 af 100 kronor för skogens skötsel, förbättring af vägar och underhåll af byggnader samt tillika bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

148. Fattigvårdsstyrelsens framställning om lönetillägg åt fattigvårds- sysslomannen A. W. Adde.

*Utdrag af Fattigvårdsstyrelsens i Karlstad
protokoll den 4 oktober 1910.*

§ 89.

Sysslomannen A. W. Adde ingaf en så lydande framställning:

”Till Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad!

Härmed får jag värdsamt hemställa, att styrelsen ville hos Herrar Stadsfullmäktige utverka att min nuvarande kontanta lön kr. 2,750, från och med nästa år måtte höjas med 750 kr. till 3,500 kronor pr år. Såsom skäl för denna min anhållan beder jag att få hänvisa till närslutna, förslaget till 1911 års stat bifogade utdrag ur fattigvårdsstyrelsens räkenskaper, hvaraf framgår i huru hög grad den mig åliggande arbetsördan ökats under de 17 år jag såsom syssloman haft anställning vid härvarande fattigvård. Då härtill ytterligare kommer att den mig förut 2:ne gånger beviljade löneförhöjningen, från 2,000 till 2,750 kronor, fullt torde uppvägas af ökade kostnader å alla lifsförnödenheter, förlitar jag mig på att såväl styrelsen, som Herrar Stadsfullmäktige behjerta det befogade i min anhållan.

Karlstad i Oktober 1910.

A. W. ADDE“.

Under den efter föredragningen häraf hållna diskussionen vitsordades Sysslomannens uppgifter angående arbetsördans ökning och stegringen i lefnadsomkostnader. Det framhölls särskildt, hurusom fattigvårdsinrättningens utvidgning och fattigvårdens samarbete med barnavårdsnämnden och dispensarstyrelsen, allt tillkommet efter år 1902, då sysslomannens lön senast undergick förändring, medfört en högst väsentlig ökning såväl i fråga om de afsevärda penningbelopp, som årligen gå genom sysslomannens händer och för hvilka han ansvarar, som ock af sysslomannens arbete i sin helhet. Enhälligt vitsordades det synnerliga nit och den stora omsorg, med hvilken Adde skött sin kräfvande befattning och den praktiska duglighet, han under de gångna åren visat och hvilken för visso för staden medfört ekonomiska besparingar, utan att därigenom understödslagarnas bästa blifvit på något sätt åsidosatt.

På grund af hvad sålunda förekommit beslöt Styrelsen att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, det Sysslomannen Adde, hvilkens kontanta lön för närvarande utgjorde 2,750 kronor för år, måtte från och med nästa år erhålla ett lönetillägg om 750 kronor för år, så att den sammanlagda kontanta lönen kommer att uppgå till ett årligt belopp af 3,500 kronor.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 november 1910.

§ 12.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen på anförda grunder hemställt, att sysslomannen A. W. Adde måtte från och med nästa år erhålla ett lönetillägg om 750 kronor för år.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt med hänsyn till de af Fattigvårdsstyrelsen påpekade förhållanden tillstyrka, att sysslomannen Adde måtte från och med år 1911 beviljas en löneförhöjning med 500 kronor.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 162.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Fattigvårdsstyrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning, att Sysslomannen A. W. Adde, hvilkens kontanta lön för närvarande utgjorde 2,750 kronor för år, måtte från och med nästa år erhålla ett lönetillägg om 750 kronor för år, så att den sammanlagda kontanta lönen komme att uppgå till ett årligt belopp af 3,500 kronor.

Uti infordradt yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt, att Sysslomannen Adde måtte från och med år 1911 beviljas en löneförhöjning af 500 kronor,

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren föreslagit, hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte fastställa den kontanta aflöningen för Syslomanen A. W. Adde till 3,250 kronor för år att utgå från och med år 1911.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

149. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för anordnande af en s. k. förbigångsledning för gasverkets kondensatorbatteri.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 31 oktober 1910.

§ 6.

Sedan det visat sig att upprepade olägenheter uppstått av att Gasverkets kondensator för afskiljande af tjära och ammoniak saknar s. k. förbigångsledning, medels vilken kondensatorbatteriet kan helt eller delvis avstängas, utan att verket i sin helhet — såsom nu måste ske — skall behöva stoppas, beslöt Styrelsen att till Herrar Stadsfullmäktige ingå med begäran om anslag av 500 kronor för anordnande av dylik förbigångsledning; och skulle denna utgiftspost i 1911 års statförslag upptagas såsom på Herrar Stadsfullmäktiges beslut beroende.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 November 1910.

§ 10,

Uppå remiss hade Drätselkammaren att yttra sig öfver en af Vatten- och Gasverksstyrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om ett anslag af

500 kronor för anordnande af en s. k. förbigångsledning för gasverkets kondensatorbatteri; Och beslöt Kammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 163.

För anordnande af en s. k. förbigångsledning för gasverkets kondensatorbatteri hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt om ett anslag af 500 kronor, och hade Drätselkammaren tillstyrkt det begärda anslagets beviljande.

Beredningsutskottet hade nu uppå remiss, att yttra sig i ärendet och beslöt Utskottet att i likhet med Drätselkammaren hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte för anordnande af en s. k. förbigångsledning för gasverkets kondensatorbatteri bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett anslag af 500 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

150. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag till en elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 31 Oktober 1910.

§ 7.

Enär den vid Gasverket befintliga, år 1902 anskaffade gasmotorn för drifvande av kokskrossen, efter att för några år sedan hava skadats och flere gånger repa-

rerats, numera befinner sig i ett för användning högst riskabelt och svårskött skick. samt det vid verkställd undersökning visat sig, att ytterligare reparationer å densamma skulle draga relativt stor kostnad, ansåg Styrelsen det vara af behovet påkalladt att nu anskaffa en ny, mera tidsenlig och lättskött motor. Sedan exhaustern i år inrättats för elektrisk drifkraft och servisledning för elektrisk ström således redan finnes indragen, ansågs lämpligast att drifva jämväl kokskrossen med elektrisk motor. Kostnaden för motor, inklusive montage, ledningar, transmission och tillbehör har beräknats till 800 kronor; och beslöt Styrelsen ingå till Herrar Stadsfullmäktige med begäran om anslag härtill. Denna utgiftspost skulle i 1911 års statförlag upptagas såsom på Herrar Stadsfullmäktiges prövning beroende.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 November 1910.

§ 11.

Drätselkammaren hade uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige att yttra sig öfver Vatten- och Gasverkssstyrelsens framställning om ett anslag af 800 kronor för anskaffande af en elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross; Och beslöt Kamraren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 164.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om ett anslag af 800 kronor för anskaffande af en elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross; Och beslöt Utskottet därvid att i likhet med Drätselkammaren, som jämväl yttrat sig i ärendet, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett anslag af 800 kronor för anskaffande af en elektrisk motor för drifvande af gasverkets kokskross äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

151. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om ökade löneförmåner för de hos styrelsen anställda ingenjörer.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 10 november 1910.

§ 14.

Med anledning av den vid sammanträdet den 24 nästl. oktober beslutade löneförhöjningen för de hos Styrelsen anställda ingenjörer skulle till Herrar Stadsfullmäktige avlåtas framställning av följande innehåll:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan de hos Styrelsen anställde ingenjörer, Föreståndaren för Vatten- och Gasverken E. Björkman och Driftingeniören J. Thalén, gjort framställning därom, att deras löneförmåner fr. o. m. den 1 jan. 1911 måtte ökas, den förres med 700 kronor för år räknadt och den senares från 250 till 300 kronor i månaden — eller för båda till lika belopp med dem de åtnjutit vid de av dem hos Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm och firman Luth & Rosén resp. innehavda befattningar, vilka ännu intill detta års slut stode dem öppna — samt Styrelsen inför utsigten att vid årets slut ställas utan tekniska biträden funnit sig böra bevilja de ökade löneförmånerna att utgå från 1911 års början och intill dess med den tekniska ledningens ordnande nya förhållanden inträda, får Styrelsen härmed hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om arslag till dessa löneförhöjningar för år 1911 med tillsammans 1,300 kronor.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 november 1910.

§ 9.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Vatten- och Gasverksstyrelsen, sedan de hos Styrelsen anställda ingenjörer, föreståndaren för Vatten- och Gasverken E. Björkman och driftingenjören J. Thalén, gjort framställning därom, att deras löneförmåner från och med den 1 januari 1911 måtte ökas, den förres med 700 kronor för år räknadt och den senares från 250 till 300 kronor i månaden, anhållit om anslag till dessa löneförmåner för år 1911 med tillsammans 1,300 kronor.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka det begärda anslaget och hemställa, att, då Vatten- och Gasverksstyrelsen ej föreslagit någon fördelning af anslaget på de olika kommunala styrelsernas stater, Styrelsen måtte erhålla i uppdrag att själf verkställa sådan fördelning.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 165.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Stadsfullmäktige gjord framställning om ökade löneförmåner för de hos styrelsen anställda ingenjörer.

Styrelsen hade uti sin berörda framställning hemställt, att föreståndaren för Vatten- och Gasverken, Ingenjören E. Björkman måtte erhålla ett lönetillägg af 700 kronor för år räknadt, hvarigenom hans med 4,800 kronor nu utgående årliga lön skulle höjas till 5,500 kronor, samt att driftingenjören J. Thalén måtte erhålla en förhöjd aflöning från nu utgående 250 kronor för månad till 300 kronor för månad, äfvensom att de ökade löneförmånerna måtte beviljas att utgå från 1911 års början och intill dess med den tekniska ledningens ordnande nya förhållanden komme att inträda.

Drätselkammaren hade uti uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkt framställningen i fråga äfvensom hemställt, att då Styrelsen för Vatten- och Gasverken ej

föreslagit någon fördelning af de begärda lönetilläggen på de olika kommunala styrelsernas stater, Styrelsen måtte erhålla i uppdrag att själf verkställa sådan fördelning.

Med hänsyn till hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken uti sin förevarande framställning anført, och då de nu ifrågasatta aflöningsförmånerna endast afsåge tiden intill dess frågan om den tekniska ledningen af stadens arbeten blifvit slutligen afgjord, hvilket väntades kunna ske under loppet af nästkommande år, beslöt Utskottet, efter votering, med 4 röster mot 3, tillstyrka framställningen, hvadan Utskottet hemställde,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte fastställa aflöningen för de hos Styrelsen för Vatten- och Gasverken anställda ingenjörer, för föreståndaren för Vatten- och Gasverken, Ingenjören E. Björkman till 5,500 kronor för år samt för Driftingenjören J. Thalén till 3,600 kronor för år, allt att utgå från och med år 1911, samt

att nämnda styrelse måtte erhålla i uppdrag att verkställa fördelning af lönebeloppen på de särskilda styrelsernas stater.

Mot Utskottets ifrågavarande beslut anförde Herrar Ordföranden, vice Ordföranden och Swensén reservation, under anförande, att den gjorda framställningen enligt deras förmenande bort af Utskottet afstyrkas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

152. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för ombyggnad af en halfgeneratorugn vid gasverket.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 31 oktober 1910.

§ 8.

Företogs frågan om retortugnarnas vid gasverket iståndsättande för nästa år.

Sedan den i år uppmurade 8-retortugnen av Ifö kaoli- och chamottefabriks tillverkning numera är färdig, äger gasverket 1 batteri om 3 st. ugnar av modärn typ, s. k. halvgeneratorugnar. En av dessa, den äldsta, är emellertid fullkomligt utbränd och sammansinkad och har icke kunnat användas sedan slutet av oktober

1909. Den till åldern andra i ordningen befinner sig jämte den ovannämnda Ifö-ugnen f. n. i drift, men då densamma nu utan afbrott tjänstgjort i öfver 2 år, kan den med säkerhet icke stå i lag utöfver innevarande lyssäsongs. Vid nästa lyssäsongs början — hösten 1911 — skulle alltså återstå endast en av de nämnda ugnarna i fullt brukbart skick.

Det äldsta batteriet, med ugnar af gammal rostugnstyp. är mycket bristfälligt och i drift oekonomiskt, då det drager aldeles för stor kvantitet bränsle och frambringar en allt för ringa mängd gas per kol-enhet. Av detta batteri är endast 1 st. 6-retorts- samt 1 st. 2-retortsugn ännu en kort tid brukbara. Då dessa två ugnar (med tillsammans alltså 8 retorter) äro i drift kunna de högst utveckla 1,300 kbm. gas per dygn, varvid förbrukas ca 4,5 ton gaskol och till bränsle 32 hl. koks per dygn. Av den ovannämnda Ifö-ugnen om 8 retorter kan erhållas 1,400 kbm. gas per dygn av 4,5 ton gaskol vid användande av 16 hl. koks såsom bränsle. De gamla rostugnarnas användning för annat än kortvarig reserv-drift bör därför undvikas.

Styrelsen anser sig alltså nödsakad att ingå till Herrar Stadsfullmäktige med begäran om anslag av 6,000 kronor till den utbrända halvgeneratorugnens ombyggnad enligt samma system som den i år uppmurade Ifö-ugnen; och skulle denna utgiftspost i 1911 års stat upptagas såsom på Herrar Stadsfullmäktiges prövning beroende.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokollet hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 28 November 1910.

§ 8.

Uppå remiss hade Drättselkammaren att yttra sig öfver Vatten- och Gasverksstyrelsens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om ett anslag af 6,000 kronor för ombyggnad af den utbrända halvgeneratorugnen vid gasverket; Och beslöt Kamraren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 166.

På anförda skäl hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Herrar Stadsfullmäktige hemställt om ett anslag af 6,000 kronor för ombyggnad af en halfgeneratorugn vid gasverket, hvilken ugn vore helt och hållet utbränd.

Till denna framställning hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall, och beslöt nu Beredningsutskottet, som hade att yttra sig i ärendet, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett anslag af 6,000 kronor för ombyggnad af den utbrända halfgeneratorugnen vid gasverket äfvensom bestämma, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

**153. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för utvidgning af elektricitetsverkets ackumulatorbatteri och för underhållsför-
säkring af dess gamla del.**

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Elektricitetsverkets reserv-ackumulatorbatteriet är numera ej nog effektivt att vid å hufvudledningen inträffande strömbrott kunna leverera erforderlig belysningsström. Vid ett sådant afbrott under belysningstid skulle hela staden, för så vidt den anlitar elektrisk belysning, efter några ögonblick försänkas i mörker, och inför en sådan möjlighet har Styrelsen ansett sin skyldighet vara att påpeka detta förhållande, i ändamål att Herrar Stadsfullmäktige ville taga i öfvervägande, huruvida icke nödvändigheten bjuder reservens utvidgande.

Då elektricitetsverket för 4 år sedan anlades, träffades aftal med Karlstads Mek. Verkstad om användande under vissa förutsättningar af dess reservmaskineri. Men fränsett den olägenheten att detta icke får tagas i anspråk annat än efter

arbetstidens slut, så är dessutom dess effektivitet på grund af elektricitetsverkets ökade anslutning numera alldeles otillräcklig och reserven därför till ingen nytta.

Karlstads elektricitetsverk är alltså i närvarande stund praktiskt taget utan någon reserv, ty en otillräcklig sådan är detsamma som ingen alls.

Då väl intet tvifvel torde råda därom, att Styrelsen såsom verkets närmaste målsman har skyldighet tillse, att driften så långt möjligt tryggas, har den ansett tiden vara inne att ställa frågan om reserver under Herrar Stadsfullmäktiges pröfning.

Det kunde möjligen dragas i tvifvelsmål, om öfver hufvud taget alls någon reserv vid ett elektricitetsverk är nödvändig. Meningarna därom synas på andra platser vara ganska olika, beroende på konsumenters större eller mindre anspråk. I Amerika lär det sålunda vara rätt vanligt, att ingen reserv förekommer, och energiförbrukarna få vid mer eller mindre långvariga strömafbrött reda sig, så godt de kunna. Äfven i Europa drivas åtskilliga elektricitetsverk utan reserver och detta äfven i vissa större städer.

Där den elektriska energien genereras från oljemotorer, vanligen ett flertal sådana, är behovet af reserv jämförelsevis ringa enär felaktigheter i allmänhet väl ej träffa mer än en i sänder af motorerna, och de öfriga i regeln kunna uppehålla driften, medan felet afhjälpes. Men då såsom här den elektriska energien tillföres genom fjärrledning, blir risken att stå utan reserv större, särskildt då ledningen har att passera skogiga trakter, där vid stormtillfällen lösryckta grenar eller fallande träd lätt åstadkomma afbrott på huvudledningen.

Beträffande Karlstads elektricitetsverk står alltså valet mellan en förstoring af reserven eller fullständigt mörker vid strömafbrött.

Ser man till reservens omfattning så är ju själfklart, att elektricitetsverkets kunder skulle vara bäst betjänade, om reserv finnes tillräckligt för hela anslutningen. Detta vore emellertid en orimlighet, ehuru väl erkänns må, att olägenheterna vid strömafbrött i regeln torde vara störst just för växelströmförbrukarna inom industrien, hvilka reserven ej kan ifrågasättas att gälla. Om en reserv här skall finnas måste den alltså lämpligen begränsas till likströmsafdelningen, och som sedan skall närmare påvisas kan en sådan reserv äfven vid verkets normala drift bereda afsevärda ekonomiska fördelar som kunna motivera dess tillvaro.

Vid en eventuell förstoring af reserven erbjuda sig två möjligheter, antingen eo *utvidgning af* det numera otillräckliga ackumulatörbatteriet eller anskaffande af en reservkraftmaskin (Dieselmotor) till det sistnämndas förstärkning genom paralleldrifft.

Vid valet mellan dessa alternativ måste man då göra sig reda för hvarderas företräden dels i egenskap af reserv, dels i ekonomiskt hänseende.

Dieselmotorn såsom *reserv* äger den fördelen, att den kan inom viss effekt-

begränsning leverera ström under obegränsad tid, medan däremot det i enlighet med närliggande af Elektr. pröfningsanstalten granskade förslag *utvidgade* batteriet med verkets *nuvarande* belastning på likströmssidan är urladdadt efter c:a 5 timmar och räcker så länge endast under den förutsättningen, att det råkar vara fullständigt uppladdadt i det ögonblick, då strömafbröttet inträffar. Emellertid äro de afbrott, som någon gång här förekomma, i regeln af ganska kort varaktighet.

Om alltså anskaffandet af en Dieselmotor särskildt med hänsyn till dess egenkap af reserv vid strömafbrött synes gifva någon fördel, så släller sig dock i ekonomiskt afseende den utvidgade batterireserven betydligt öfverlägsen.

Anskaffningskostnaden blir för hvardera ungefär 37,000 kr och, om en motor af billigare fabrikat skulle väljas, c:a 1,000 kr. mindre, i hvilket senare fall dock den olägenheten förekommer, att en sådan motor på grund af oljans ofullständiga förbränning sprider en intensiv fotogenlukt, hvarför dess användning inom staden ej torde vara att rekommendera.

Motorns årsunderhåll, förutsatt att strömafbröten ej ökas blir ungefär 3,100 kr., den utvidgade delens af batteriet 3,880 kr., sålunda ej heller här någon skillnad at betydnenhet.

I fråga om möjligheten att nedbringa stadens kraftarrende framkomma däremot siffror af större intresse. Detta kraftarrende likvideras enligt medeltalet af de 24 högsta afläsningarne under året och är då tydligt, att ju mera man kan hålla nere dessa endast en kortare stund af dygnet varande spetsar i förbrukningen, desto bättre för elektricitetsverket.

Dessvärre tillåter icke stadens kontrakt med kraftbolaget att under normal drift köra med den ifrågasatta Dieselmotorn parallellt med verkets nu förefintliga maskineri, ej ens vid begränsning af effektbeloppet. En förfrågan härutinnan hos kraftbolagets disponent har såsom var att vänta endast konstaterat faktum. Å andra sidan kan dock ej kontraktet hindra en minskning af spetsarna genom att vid tiderna för dessas förekomst leverera ström från Dieselmotorn *direkt* till förbrukare utanför stadens planlagda område, hvilket kunde tänkas ske ifråga om Norrstrand eller regementskasernerna eller båda. Något sådant förutsätter emellertid direkta ledningar med jämförelsevis hög anläggningskostnad och torde därför ej nu böra ifrågasättas.

Om också ej resultatet kan bli så synnarligen storartadt så försökes redan nu till en viss grad undvikandet af för stora spetsar genom urladdning från det förefintliga batteriet. Då detta haft till hufvudsaklig uppgift att tjänstgöra som reserv, har emellertid dess användning såsom utjämningsmedel för driften måst blifva rätt minimal. Om återigen en Dieselmotor funnes såsom reserv, kunde det nuvarande batteriet helt urladdas, hvilket dock komme att högst menligt inverka på dess livslängd.

Lämpligaste medel till kraftarrendets reducering, något som härvidlag är liktydigt med elektricitetsverkets vinst, synes med hänsyn till kontraktets bestämmelser vara ett utvidgadt ackumulatorbatteri. Genom dettas uppladdning under tiden af lägre och urladdning vid verkets högsta belastning skulle, enligt hvad pröfningsanstalten påvisar, en besparing å kraftarrendet med omkr. 140 hkr. kunna ernås, alltså en minskad utgift af 10,000 kr. pr år.

Kontraktet tillåter emellertid ingen minskning i en gång kontrakteradt effektbelopp, hvarför nyssnämnda vinst inträder endast i den mån stadens kraftbehov växer.

Skulle Herrar Stadsfullmäktige ej anse lämpligt att nu utvidga reserven, torde med kraftbolaget behöfva träffas aftal om ytterligare 50 hkr. före detta års utgång, något som efter batteriets utvidgning alltså skulle vara öfverflödigt. Besparingen i utgift blefve efter ett grundpris af 77,50 kr. \times 50 = 3,875 kr., d. v. s. den utvidgade reserven skulle redan första året ränta och amortera sig själf, och efter hand som stadens kraftbehov ökas, skulle ett betydande öfverskott uppkomma.

Då ökningen nått 130 hkr öfver det nuvarande — och det föreslagna batteriet räcker, om så erfordras, ännu längre — har verket alltså en effektförbrukning af 780 hkr, som skulle dragit en afgift till kraftbolaget $780 \times 76,25 = 59,475$ kr. pr år, men betalar för endast 650 hkr à 78,75, alltså 51,187: 50 kr. Skillnaden är 8,287: 50 kr., hvarifrån afgår underhållskostnader 3,880 kr., hvilket ger en vinst af 4,407 kr. 50 öre.

Såsom af pröfningsanstaltens skrifvelse af ¹³/₅ sid. 3 framgår innefattar försäkringen af batteriet äfven dettas gamla del för de 4 år, denna varit i bruk, och skulle sålunda härför tillkomma en utgift af 6,636 kr. Men, såsom i nämnda skrifvelse betonas, denna utgift måste i hvarje fall förr eller senare komma. Med bifogande af Elektr. pröfningsanstaltens yttrande öfver likaledes bifogade offert från Accumulatorn-Fabrik. Akt. Ges. och under förutsättning att Herrar Stadsfullmäktige anse reserven böra förbättras, får Styrelsen härmed föreslå:

att Herrar Stadsfullmäktige ville till utvidgande af elektricitetsverkets ackumulatorbatteri och till underhållsförsäkring af dess gamla del anslå tillsammans 37,000 kr.

Karlstad den 26 maj 1910.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

S, GULLSTRÖM.

John Rundgren.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 November 1910.

§ 4.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Vatten- och Gasverksstyrelsen gjord framställning, att Herrar Stadsfullmäktige ville till utvidgande af elektricitetsverkets ackumulatorbatteri och till underhållsförsäkring af dess gamla del anslå tillsammans 37,000 kronor; och beslöt nu Drätselkammaren anföra följande:

Drätselkammaren fann en förstoring af elektricitetsverkets reserv, som för närvarande vore alldeles otillräcklig, vara af behovet påkallad, då elektricitetsverket därigenom blefve i stånd att vid eventuella strömafbrött å krafledningens från Dejefors kunna i vidsträcktare mån än hittills leverera för staden erforderlig belysningsström.

Vid en jämförelse mellan de fördelar, som skulle vinnas genom en utvidgning af ackumulatorbatteriet eller anskaffande af en dieselmotor, fann Kammaren en utvidgning af ackumulatorbatteriet vara att föredraga, då därigenom en reglering i strömförbrukningen kunde ernås och därigenom en nedsättning i kraftarrendet, hvilket däremot icke kunde vinnas genom en dieselmotor.

På grund af det anförda beslöt Drätselkammaren hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige ville bifalla ifrågavarande framställning och bemyndiga Kammaren att för medlens anskaffande upptaga tillfälligt lån.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 167.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Herrar Fullmäktige ville till utvidgande af elektricitetsverkets ackumulatorbatteri och till underhållsförsäkring af dess gamla del bevilja ett anslag af tillhoppa 37,000 kronor, och hade Beredningsutskottet uppå remiss att i detta ärende afgifva yttrande.

Drätselkammaren hade uti afgifvet utlåande tillstyrkt framställningen ätven-
som hemställt, att erforderliga medel måtte anskaffas medelst upplåning.

Beredningsutskottet ville för sin del instämma uti hvad Drätselkammaren i
ärendet anför, dock att, då af de begärda medlen ett belopp af 7,000 kronor
skulle utgå för batteriets försäkring, Utskottet ej ansåge riktigt, att detta belopp
anskaffades medelst upplåning.

Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte anvisa och ställa till Styrelsens
för Vatten- och Gasverken förfogande ett belopp af 37,000 kronor att
användas till utvidgande af elektricitetsverkets ackumulatorbatteri och
till underhållsförsäkring af dess gamla del, samt

att Herrar Fullmäktige måtte, för kostnadsbeloppets täckande, dels
uppdraga åt Drätselkammaren att upptaga tillfälligt lån å 30,000 kro-
nor och dels föreskrifva, att återstående 7,000 kronor skola, i den
mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst ut-
taxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

154. Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från åren 1903 och 1904.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkamma-
ren i Karlstad den 12 December 1910.*

§ 15.

Ingaf Stadskamreraren ett uppgjordt förslag till afkortning af restutskylder från
år 1903 till ett belopp af 32 kronor 75 öre och från år 1904 till ett belopp
af 864 kronor 73 öre eller tillhopa 897 kronor 48 öre; Och som Kammar-
aren vid granskning ej fann något att erinra mot det uppgjorda förslaget, beslöt Kam-
maren ingå till Herrar Stadsfullmäktige med framställning om de föreslagna af-
kortningarnas beviljande.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 168.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt om afkortning af restutskylder från år 1903 till ett belopp af 32 kronor 75 öre och från år 1904 till ett belopp af 864 kronor 73 öre eller tillhopa 897 kronor 48 öre.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva yttrande, beslöt tillstyrka bifall till den sålunda gjorda framställningen.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

155. Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från år 1907.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 november 1910.

§ 20.

Ingaf Stadskamreraren ett uppgjort förslag till afkortning af restutskylder från år 1907 till ett belopp af 12,221 kronor 70 öre; Och som Kammaren vid granskning ej fann något att erinra mot det uppgjorda förslaget, beslöt Kammaren ingå till Herrar Stadsfullmäktige med framställning att afkortning finge äga rum för restutskylder från år 1907 till ett belopp af 12,221 kronor 70 öre.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 169.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att yttra sig öfver Drätselkammarens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning om afkortning af restutskylder från år 1907, i onlighet med uppgjort förslag, till ett belopp af 12,221 kronor 75 öre; Och beslöt nu Utskottet tillstyrka bifall till framställningen i fråga.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

156. Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från 1910 års första och andra uppöbördsstämmor.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 november 1910.

§ 10.

Sedan af Drätselkammaren utsedde delegerade jämte Stadskamreraren genomgått och granskat af Stadsfogden till afkortning föreslagna restutskylder för innevarande års första och andra uppöbördsstämmor, så hade dessa delegerade föreslagit, att restutskylder från sagda stämmor måtte få afkortas till belopp af 14,597 kronor 58 öre från första stämman och 515 kronor från andra stämman; Och som Kammarerna vid verkställd granskning icke fann anledning till anmärkning mot förslagen, beslöt Kammarerna att till Herrar Stadsfullmäktige ingå med framställning om de föreslagna afkortningarnas beviljande.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNDRHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 170.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Drätselkammarens hos Herrar Stadsfullmäktige gjorda framställning, att restutskylder från innevarande års första och andra uppbördsstämmor måtte få, i enlighet med uppgjort förslag, afkortas till ett belopp af 14,597 kronor 58 öre från första stämman och ett belopp af 515 kronor från andra stämman; Och beslöt Utskottet, efter tagen del af handlingarne, att tillstyrka bifall till framställningen.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

157. Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande fördelningen af för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska fonden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 6 December 1910.

§ 111.

Föredrogs och godkändes upprättadt förslag till utdelning af räntan för år 1910 å Bergerska fonden;

Och skulle förslaget till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnas med förordande af bifall till detsamma.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Förslag till utdelning af räntan för år 1910 å Bergerska fonden.

F. d. Tornv. J. A. Björk, Staden 132.

Skomak. K. J. Fröding, Herrhagen 217.

Målare A. J. F. Branzell, Ö:a Viken 6.

Enkefru Karolina Svensson, Herrhagen 224.

Enkan Anna Friman, V:a Haga 12 C.

Enkan Anna Sundström, Staden 109.

Karlstad den 6 Dec. 1910.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

RICHARD NYSTRÖM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 171.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning af räntan för år 1910 å Bergerska fonden, därvid Utskottet, som inhämtat, att den för utdelning tillgängliga räntan å ifrågavarande fond för innevarande år uppginge till 123 kronor 87 öre, beslöt hemställa, att berörda summa mätte, med lika stort belopp till dem hvar, fördelas mellan de i Fattigvårdsstyrelsens förslag upptagna personer.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

158. Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande de personer, som böra befrias från mantalspenningars erläggande nästa år.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 6 December 1910.

§ 112.

Tillsyningsmannen Höglind, som i egenskap af Stadsfullmäktiges ombud närvarit vid den nyligen afslutade kyrkoskrifningen för staden, ingaf nu af honom uppgjort förslag rörande de personer, som på grund af fattigdom eller sjuklighet borde befrias från mantalspenningars utgörande nästa år; Och som Styrelsen ej fann anledning till anmärkning mot förslaget, beslöt Styrelsen öfverlämna det samma till Herrar Stadsfullmäktige med förordande af dess godkännande.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 172.

Beredningsutskottet, som, uppå remiss, hade att yttra sig öfver Fattigvårdsstyrelsens till Herrar Stadsfullmäktige ingifna förslag rörande de personer här i staden, hvilka på grund af fattigdom eller sjuklighet borde befrias från mantalpenningars erläggande nästa år, beslöt hemställa, att Herrar Fullmäktige måtte godkänna förslaget samt öfversända detsamma till Magistraten för dess vidare åtgärd.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

159. Ansökningar till andre stadsläkaretjänsten här i staden.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Sedan Magistraten i vederbörlig ordning kungjort andre stadsläkaretjänsten i Karlstad ledig att tillträdas den 1 Januari 1911, så hade till Magistraten ansökningar inom ansökningstidens utgång den 28 November 1910 inkommit från Medicine licentiaterna Hjalmar Erfass i Grönskåra samt Hugo Severin och Arvid Th. Högström, båda i Karlstad, hvarjämte ett enligt poststämpeln å kuvertet under eftermiddagen samma dag till Karlstad ankommet bref, innehållande ansökning af Medicine licentiaten Bror Bjerner i Köping, först under den 29 November 1910 kommit Magistraten till handa.

Med anmärkande af sistnämnda förhållande för den händelse Stadsfullmäktige icke skulle vilja upptaga Bjerners ansökan till pröfning, får Magistraten emelertid öfverlämna samtliga ansökningshandlingar, Medicinalstyrelsens yttrande öfver de sökandes kompetens och Hälsovårdsnämndens utlåtande.

Såsom eget yttrande vill Magistraten anföra, att Magistraten i likhet med Hälsovårdsnämnden anser Erfass och Bjerner icke böra ifrågakomma, men att både Severin och Högström måste anses synnerligen lämpliga för tjänsten.

Karlstads rådhus den 15 december 1910.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD,

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 12 December 1910.

§ 159.

Med begäran om Hälsovårdsnämndens yttrande hade Magistraten till Nämnden remitterat inkomna ansökningshandlingar rörande ledigförklarade andre stadsläkaretjänsten här i staden samt Kungl. Medicinalstyrelsens utlåtande öfver de sökandes kompetens.

Efter tagen del af handlingarna, hvaraf framgick, att såsom sökande anmält sig medicine licentiaterna Hjalmar Erfass i Grönskåra, Hugo Severin och Arvid Th. Högström, båda i Karlstad, samt Bror Bjerner i Köping, hvilka samtliga af Kungl. Medicinalstyrelsen förklarats kompetenta till den sökta befattningen, beslöt Hälsovårdsnämnden afgifva följande yttrande;

Då de båda sökandena Erfass och Bjerner icke genom några särskildt framstående meriter kunna anses berättigade till företräde framför de redan i staden bosatte och praktiserande Severin och Högström, synas endast dessa båda senare böra ifrågakomma vid tjänstens tillsättande, och båda måste anses synnerligen lämpliga till befattningen på grund af den insikt och erfarenhet i stadens hälso- och sjukvårdsförhållanden, äfven bland de medellösa, som de genom föregående vistelse och verksamhet härstädes vunnit. Severin har sedan tio år tillbaka utfövat läkareverksamhet inom samhället och därunder uppehållit stadsläkaretjänst under sammanlagdt en och en half månad. Högström är född och uppfödd i staden, har under tre år här verkat såsom praktiserande läkare, är sedan årets början föreståndare för stadens upplysnings- och understödsbyrå för lungsjuktiga och tuberkulossjukhus samt tjänstgör sedan midten af Oktober månad på förordnande som andre stadsläkare. Såväl Severin som Högström hafva således äfven varit i tillfälle sätta sig in i de göromål, som tillkomma andre stadsläkaren.

Hvad examensbetyg beträffar är af dessa två Högström något öfverlägsen.

Om till Severins tjänstgöring vid Stockholms stads och läns sjukhus samt kortare verksamhet vid en af Serafimerlasarettets kliniker, medräknas den för militärläkare afsedda tjänstgöringen vid garnisonssjukhuset, som han fullgjort, blir Severins sammanlagda tjänstetid såsom underläkare vid sjukhus i det närmaste lika lång som för Högström, hvilkens sjukhuspraktik, såsom förvärfvad i tjänstgöring vid universitetskliniker i Stockholm (Serafimerlasarettet) och Lund samt vid Österåsens sanatorium, dock måste anses den förres väsentligt öfverlägsen i och för utbildning som läkare.

För öfrigt hafva dessa båda sökande företett intyg om kortare tiders specialutbildning å olika områden inom hälso- och sjukvård, men anser sig Hälso-

vårdsoämnden härutinnan endast kunna hänvisa till ansökningshandlingarna, då det icke torde vara möjligt finna någon norm för jämförelse af dessa meritters betydelse vid den sökta befallningen.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Till Magistraten i Karlstad.

Med anledning af Eder skrifvelse till Kungl. Medicinalstyrelsen af den 29 nästlidne november får Kungl. Styrelsen, återställande de med skrifvelsen inkomna ansökningshandlingarna, härigenom meddela, att medicine licentierna Hjalmar Erfass, Hugo Severin, Arvid Th. Högström och Bror Bjerner äro kompetenta till den af dem sökta andre stadsläkartjänsten i Karlstad; och torde Kungl. Styrelsen främdeles i god tid få motse underrättelse om hvilken af sökandena varder till tjänsten antagen, med uppgift tillika å tillträdesdagen, på det den antagne läkaren må varda härstädes antecknad till åtnjutande af tjänstårsberäkning.

Stockholm den 2 december 1910.

KARL LINDROTH.

A. E. Bastman.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 173.

Sedan Medicine licentierna Hjalmar Erfass i Grönskåra, Hugo Severin och Arvid Th. Högström, båda i Karlstad, samt Bror Bjerner i Köping anmält sig som sökande till ledigförklarade andre stadsläkaretjänsten här i staden, hade Magistraten till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnat de inkomna ansökningshandlingarne äfvensom Medicinalstyrelsens yttrande öfver de sökandes kompetens och Hälsovårdsnämndens i ärendet afgifna utlåtande, och hade Magistraten därvid meddelat, att ansökningshandlingarne från medicine licentierna Bjerner, hvilka enligt poststämpeln å försändelsen ankommit till Karlstad under eftermiddagen den 28 november 1910, hvilken dag ansökningstiden utgått, först under den 29 november 1910 kommit Magistraten tillhanda.

Herrar Stadsfullmäktige hade nu infordrat Beredningsutskottets yttrande i

ärendet, och ville Utskottet därvid framhålla, att Utskottet ansåge det sålunda infordrade yttrandet endast skola afse frågan, huruvida Medicine licentiaten Bjerners ansökan skulle af Herrar Fullmäktige upptagas till pröfning.

Då berörda ansökan kommit Magistraten tillhanda först efter ansökningstidens utgång, beslöt Utskottet hemställa,

att medicine licentiaten Bror Bjerners förevarande ansökan icke måtte af Herrar Fullmäktige upptagas till pröfning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

160. Beredningsutskottets utlåtande angående prenumeration för stadens räkning för år 1911 å ett exemplar af Post- och Inrikes Tidningar.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 December 1910.

§ 174.

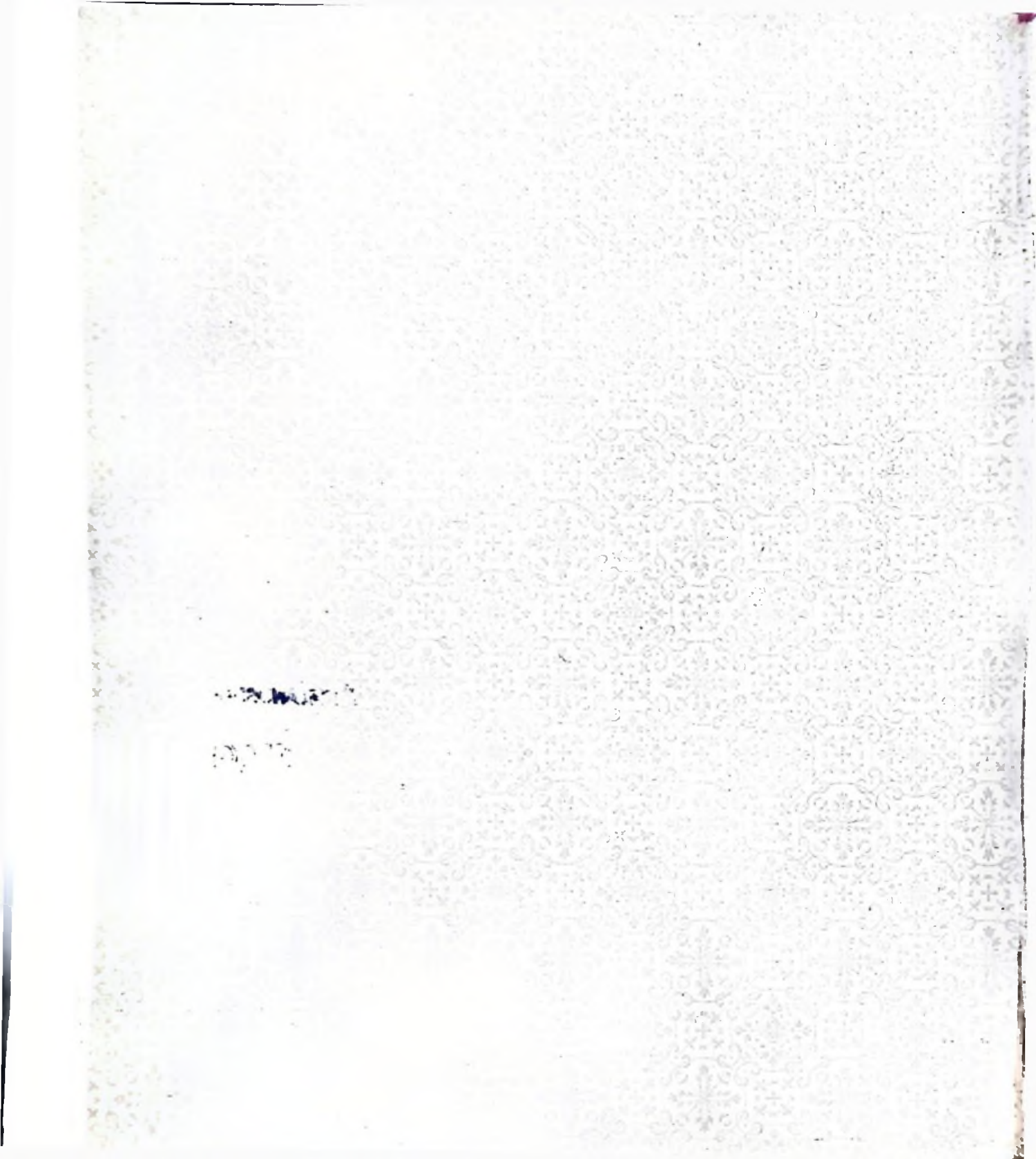
Med föranledande af till Stadsfullmäktiges Herr Ordförande ankommet meddelande, att prenumeration å Post- och Inrikes Tidningar för kommuns räkning finge ske mot erläggande af endast fastställd postbefordringsavgift, under förutsättning likväl, att vederbörande kommun beslutit dylik prenumeration, beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver yttra sig, hemställa,

att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1911 för Karlstads stads räkning, mot erläggande af fastställd postbefordringsavgift, prenumerera å ett exemplar af Post och Inrikes Tidningar.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

BTJ2000°

800 13 26 8603 FF

© BTJ System AB

TILLHÖR

